

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1/1971

forum

katolsk

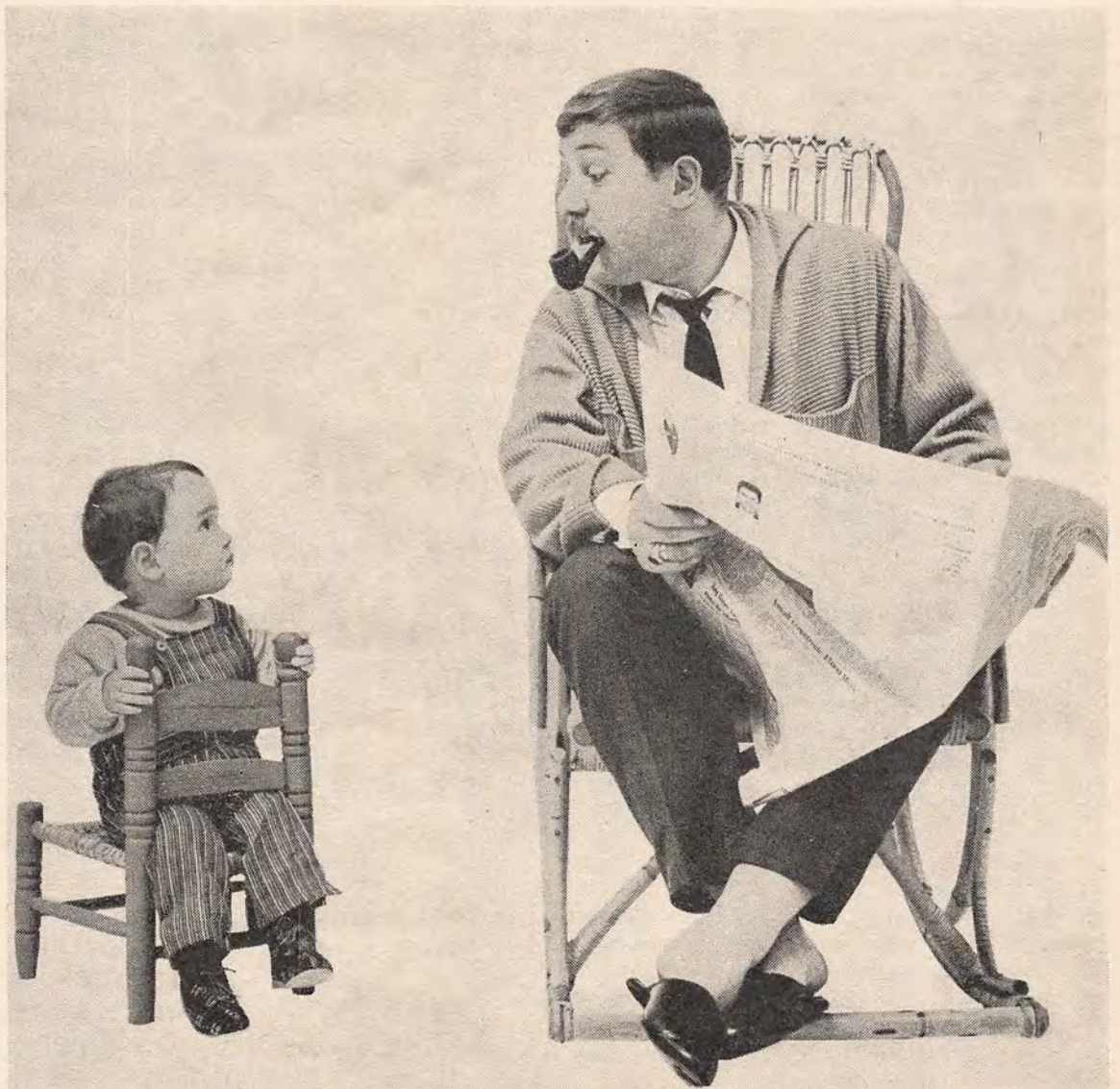
Kirkernes
Verdensråd og de
illegale

Birgitta Trotzig -
en vurdering

Pavens rejse

Dr. Svobodas
livsværk

Afsked med en
gammel polsk kone

»Far, nu er det min tur
til at læse avisen!«

NOTES BLOKKEN

Som meddelt andet steds i bladet trækker redaktør Hans Jensen sig ud af Katolsk Forums redaktion for at få tid til at fuldende sin uddannelse. Ved synoden på Nyborg Strand meddelte biskoppen, at Hans Jensen ville træde ind i redaktionen for at lede det daglige arbejde. Han forlader redaktionen fra og med den 1.1.1971. I al den tid har Hans Jensen præsteret et virkelig godt stykke arbejde. Især bør fremhæves hans sans for det aktuelle, hans sprogbehandling og hans fine fornemmelse ved udvælgelse af billedstoffet og i det hele taget bladets lay-out. Det var en modig beslutning af biskop Martensen at betro en så vigtig opgave til så ung en mand. Men i dette tilfælde har ungdommen vist, at den var sin opgave voksen. Vi vil i redaktionen savne Hans Jensens gode humor, hans levende interesse for bladet, hans store arbejdsindsats og hans altid vågne blik for at være på pletten. Samarbejdet var godt – og det vanskeliggjordes ikke af dybtgående generationsproblemer. Fasthed i det principielle forbundet med rimelig åbenhed for andres anskuelser prægede hans indsats på redaktionen. Vi andre vil savne ham. Vi kan kun ønske ham alt godt for hans fremtidige løbebane.

Redaktører kommer og går, men bladet består. Man behøver blot et øjeblik at tænke på, hvad der ville ske, hvis Katolsk Forum holdt op med at udkomme. Kommunikationen mellem katolikkerne ville i hvert fald blive meget vanskelig. Den kommunikation, som blev så stærkt fremhævet på synoden, kan intet samfund undvære i dag. Allermindst et kirkesamfund, som er udsat for misforståelser og angreb. Desuden siger vor kristendomsopfattelse os, at Kirken skal være missionere-

rende. Er den det ikke mere, har den mistet sin eksistensberettigelse. Katolsk Forum er vort ansigt udadtil. Det bliver læst af ikke så få ikke-katolikker. Vi har i Katolsk Forum stadig den mulighed at fortælle andre, hvad vi er, og hvad vi vil. Man har et blad, men man får det ikke.

At redigere et blad som Katolsk Forum overstiger faktisk en enkelt redaktørs kræfter og muligheder, om så denne opgave var hans hovedbeskæftigelse. Et blad kan i dag ikke mere være et »one-man-show«. Derfor mente biskoppen med rette, at det ville være fornuftigt, at arbejdet med bladet varetages af flere redaktører. De fire (H. Roos, L. O. Dorn, G. Heggum, H. van Schaik), som på biskoppens opfordring nu overtager arbejdet, kender deres egen begrænsning. De er ikke ensrettede; de repræsenterer forskellige anskuelser, og har forbindelse med vidt forskellige medarbejdere. Alene af den grund vil der automatisk blive sørget for, at bladet i stofvalg og emnebehandling bliver mangesidigt. Men for at dette arbejde kan lykkes, kræves der kommunikation mellem læserne og redaktionen. Redaktionen kan ikke undvære et »feed-back«. Derfor vor opfordring til alle læsere: skriv til os, send os stof, lad os høre, hvad De mener om bladet! Hjælp os med denne næsten umulige opgave at redigere et blad, som henvender sig til katolikker af alle befolkningsgrupper, alle uddannelsesstrin og alle retninger! Bladets opgave er at stå til rådighed for alle kristne i den ene Kirke. Bladets redaktører er besjælet af den ene tanke at tjene læserne. Deres motto er enhed og fred.

II Roos og.

Biskop M om nyord Katolsk Foru

Da redaktør Hans Jensen har ønsket at trække sig ud af »Katolsk Forum«s redaktion fra den 1. januar 1971 for at kunne få tid til at afslutte sine studier, måtte bladets udgiver tage dets fremtidige eksistens op til en principiel drøftelse. På Stiftsrådets afslutningsmøde i Vejle den 1. november 1970 har man diskuteret problemet og bemyndiget formandskabet til at træffe de nødvendige dispositioner sammen med biskoppen. Da det imidlertid viste sig praktisk umuligt med så kort varsel at finde en redaktør, har jeg sammen med Ansgarstiftelsens forretningsudvalg henvendt mig til Niels Steensens Kollegium i Kø-

KIRKEN OG KIRKEN

tensen ngen af s redaktion

benhavn og bedt patrene om at overtage redaktionen af »Katolsk Forum«. Inden slutningen af 1971 må så Pastoralrådet tage stilling til bladets fremtid. Den fremtidige redaktion vil herefter bestå af pater H. Roos som ansvarshavende, pater H. van Schaik med særligt ansvar for lay-out og trykning af bladet, samt pater L. O. Dorn og pater G. Heggum, der hver bistås af deres mangeårige medarbejdere. Jeg er endvidere glad for at kunne meddele, at fru E. Gambell fortsætter som redaktionssekretær.

Hans A. Haldesen

For nylig bragte radioen en orientering om den katolske kirkes situation rundt om i verden. Udsendelsen indeholdt mange spændende oplysninger, men når man betragtede dem nøjere, var de for det meste ud fra forkerte forudsætninger. Oplysningerne var så vist – og desværre – gode nok, men de var irrelevante, for så vidt som de ikke klarlagde kirkens situation i dag, men derimod den romersk-katolske kirkes organisatoriske vanskeligheder rundt om i landene.

Det vil formodentlig aldrig nogen sinde lykkes at overbevise en ikke-katolik om, at han ikke kan fatte den fulde sandhed om den katolske kirke, og at man måske endda kun har forudsætninger for at forstå en ganske lille del af den. Ikke desto mindre bliver den ved med at friste politikere, filosoffer, socialreformatorer og teologer til at forsøge at trænge ind i gåden. For kirkens synlige skikkelse er mangfoldig og ofte forvirrende. Allerede selve definitionen volder vanskeligheder. Hvem eller hvad er kirken? De troende? Hierarkiet? Kurien? Eller dem alle i forening? Og hvor befinder Helligånden sig i alt dette? Og hvad eller hvem står under hans særlige vejledning? Eller er det sådan, at »Ånden blæser, hvor den vil«?

Katolikker som protestanter har set hen til kirken som en bygning på klippegrund. »Kirken, den er et gammelt hus, står om end tårnene faldene«, synger Grundtvig, og i min barndom var »På sandheds fjeld en bygning står«

en elsket salme som udtryk for triumfalismen midt i en spød diaspora-menighed. Set under denne synsvinkel er kirken i hvert fald begribelig, fordi billedet er entydigt. Det er da ikke underligt, at udenforstående overtager det og tolker ud fra det. Når man mærker, at meningene brydes i de pavelige kontorer, at yngre og ældre kardinaler undertiden tårner sammen i opfattelserne, taler pressen om en magtkamp i Vatikanet i ganske samme vendinger som om en magtkamp i Kreml, og Paul VI's rejser tolkes efter de samme linier som kejser Wilhelms (»den kronede handelsrejsende«) før første verdenskrig. Det internationale pokerspil er altid spændende, – og »kirken« er draget ind i det. Men dens situation er ingenlunde forklaret ud fra spilllets tab og vinding. Den må forklares ud fra sin opgave i verden, nemlig at bevare budskabet om Guds barmhjertighed gennem forløsningen ubeskåret fra slægt til slægt, og ved at forkynde budskabet at række nådens tilbud til den enkelte og til den kollektive menneskehed. Kirkens synlige side er den til opgaven nødvendige organisation, og denne tager form af *et tegn for verden*. Der kan derfor ikke tydes noget andet ud af tegnet, end at Gud vil frelse verden i sin Søn Jesus Kristus. Viser tegnet spor af brøstfældighed, må det repareres, er det forældet, må det erstattes af et nyt, men det vil altid stå for samme budskab. Anden betydning har det ikke.

Georg Heggum

Om Ordets magt

Cand. theol. Anna Marie Aagaard, amanuensis ved det teologiske fakultet i Århus, er medlem af Folkekirken. Baggrunden for hendes artikel er den kendsgerning, at Kirkernes Verdensråd i Genève ved sin generalsekretær Dr. Blake har bevilget en betydelig sum penge til illegale grupper i Sydafrika, der bekender sig til voldsprincippet. Pengene stammer fra et antiracismefond, som Kirkernes Verdensråd disponerer over. I den protestantiske verden er der nu opstået en heftig diskussion om denne dispositions betimelighed. En ting er givet: Kirken må ud fra sit væsen fordømme al uretfærdighed, ikke blot den individuelle, men også den sociale og politiske. En anden ting er, at Kirken ud fra evangeliet ikke kan opgive ikke-voldsprincippet. Ærkebiskop Helder Camara, som man ikke kan anklage for at have tlet stille over for den himmelråbende sociale og politiske uret i Latinamerika, er én af de katolske ledere, som fordømmer voldsprincippet.

De tal og oplysninger, som nu følger, stammer fra det mest omdiskuterede kirkelige regnskab i 1970.

Fronte de Libertação de Mozambique

15.000 dollars

til denne frihedsbevægelses nye institut, et skole- og socialt velfærdscenter. Bevægelsen påstår at kontrollere over en femtedel af Mozambique. Den første udviklingsplan for et frit Mozambique sættes nu i kraft. Den forudser organisering af landbrugs-cooperativer, eksport af landbrugsvarer og organisation af sociale centre, skolecentre og helsecentre.

Zimbabwe African People's Union

10.000 dollars

til hjælp til forladte familier, adskillige tusinder af mødre og børn i Zimbabwe, hvis forsørgere enten er i fængsel, i koncentrationslejre, er blevet dræbt eller står i militærtjeneste for deres land (Rhodesias) befrielse. Hjælpen inkluderer retshjælp til fængslede.

Movimento Popular de Libertação

de Angola 20.000 dollars

Governo Revolucionario de Angola

no Exil 20.000 dollars

Uniao Nacional para a Independência

Total de Angola 10.000 dollars

Disse tre frihedsbevægelser tilsammen påstår at kontrollere over en tredjedel af landet. Hjælpen ydes til udvikling af økonomiske, skolemæssige, helsemæssige og sociale velfærdsprogrammer, som for øjeblikket næsten ikke eksisterer.

African National Congress

10.000 dollars

Den bevægelse, Luthuli skabte, og som var politisk aktiv i Sydafrika, til den blev forbudt af regimet. Hjælpen ydes til »Luthulis mindefond«, som skal hjælpe med til at informere verdensopinionen om alternativer til det nuværende apartheidstyre i Sydafrika.

Regnskabet forsætter. Andre afrikanske frihedsbevægelser har fået hjælp, både frihedsbevægelser i landene selv og frihedsbevægelser i eksil. I alt viser regnskabet, at der er ydet ca. 150.000 dollars til bekæmpelse af racismen i Afrika.

Det regnskab, De her har set en del af, er regnskabet for Kirkernes Verdensråds fond til bekæmpelse af racismen.

Historien om Kirkernes Verdensråds modstand mod raceundertrykkelsen begyndte i 1954. Det tog 16 år at komme dertil, hvor man nu er kommet med efterårets konkrete støtte til racismens bekæmpelse.

»Indtil nu har kirkerne hjælp væsentligst været givet til hvide fremskridtsvenlige grupper. Det fælleskirkelige program til bekæmpelse af racismen (udarbejdet i England i 1969) skal først og fremmest sætte ind på solidaritet med de racemæssigt undertrykte. Kirkernes Verdensråd kan ikke længere ignorere det voksende antal røster fra de undertrykte, der kræver af kirkerne, at de skal gøre deres stilling uimodsigtelig klar ... Kampen mod racismen er nu trådt ind i en ny fase. Det er derfor mere end nogen sinde nødvendigt, at kirken bliver klar over, hvor den står.« Således skriver lederen af det daglige arbejde med Kirkernes Verdensråds fond til bekæmpelse af racediskrimineringen.

Med 120.000 dollars alene til bekæmpelse af apartheid og undertrykkelse af sorte befolkninger i Afrikas sydlige stater er »kampen trådt ind i en ny fase«. Det nye består i, at Kirkernes Verdensråd nu endelig har besluttet sig til at lytte ikke bare til sine hvide medlemmer, men også til de sorte. Man har længe lyttet til hvide liberale, der står for en langsom, meget langsom proces, hvorved man håber på at få de racistiske stater til at skifte sind. Men nu er røsterne fra undertrykte sorte blevet så påtrængende, at man lytter til dem. Hvis man er modstander af apartheid, hvem skal man så lytte til? De hvide, som inden for apartheidstaternes muligheder prøver på at skabe bedre kår for sorte folkefæller? Eller de sorte, som kræver hjælp til de befrielsesbevægelser, som går ind for afrikanerne? Er kun én vej mulig? Eller skal man gå flere veje? Bl.a. altså hjælpe den sorte opposition, som erklæres for terroristisk og kommunistisk og er forbudt ifølge staternes love?

Kirkernes Verdensråds forretningsudvalg har besluttet sig til at gå ind for,

at kampen mod racismen kan føres på mange måder. *Man besluttede sig til også at høre på de sorte brødre.*

Protester

Og så kom man ud i stormvejr. Det har regnet med protester i Kirkernes Verdensråds hovedkvarter i Genève i dette efterår. Og hvor kom protesterne så fra? *De kom fra det hvide vesten.* De kom fra den engelske kirkes ærkebiskop, der har gjort sig til talsmand for den opstandelse, Kirkernes Verdensråds beslutning vakte i konservative kredse i England. De kom fra USA og de rige lande i Europa, og de kom fra Sydafrikas hvide befolkning.

Sydafrikanske kirker med medlemskab i Kirkernes Verdensråd trådte sammen og protesterede (den 11. september 1970) imod, at Kirkernes Verdensråd hjælper »organisationer, hvis formål det er at ændre de sociale strukturer i Sydafrika med vold«. Politikerne i Sydafrika skyndte sig at tale om »terroristgrupper«, som myrder og lemlæster uskyldige, og i Rhodesia siger et medlem af parlamentet, at Kirkernes Verdensråd egentlig burde kaldes »Aktieselskabet Mord«. Den sydafrikanske Unions udenrigsminister taler om, at Kirkernes Verdensråd nu »velsigner mennesker, hvis handlinger består i forbrydelser som mord og væbnede røverier«. Og statsministeren lægger pres på kirkerne for at få dem til at melde sig ud af Kirkernes Verdensråd, ligesom to kirker af hollandsk oprindelse gjorde det i 1960.

Fra professor Ben Marais i Pretoria er der kommet et brev til Kirkernes Verdensråds generalsekretær, Dr. Carson Blake:

»Det var mig et dybt chok at læse om, at man har besluttet sig til at yde finansiel støtte til befrielses- og terroristbevægelser forskellige steder i Sydafrika ... Man har hermed spillet sig lige i hænderne på de grupper, der her og andre steder holder på, at Kirkernes Verdensråd bevæger sig mod kommunismen. ... Mange af os i Sydafrika har indtil nu sat alt, hvad vi ejede, ind på at fremme retfærdigheden, som vi ser den. Ved at støtte bevægelser, der går ind for re-

volution og vold og om nødvendigt blodsudgydelse, har Kirkernes Verdensråd for mig at se forrådt kristendommens vej til social og politisk reform og er blevet voldens beskytter . . . I Guds navn, giv ikke anledning til beskyldninger mod Kristi kirke for at være blevet en støtte for vold og terrorisme. Hvis De havde set nogen af de voldshandlinger, der i frihedens navn er begået over for uskyldige, ville De ikke have taget en sådan beslutning.«

Andre røster

Den 12. september udsendte den sydafrikanske studenterbevægelses hovedkontor en pressemeddelelse om hjælpen til befrielsesbevægelserne.

Man kommenterer ikke Kirkernes Verdensråds beslutning, men kommenterer de sydafrikanske kirkelederes holdning.

Studenterne minder kirkelederne om, at Kirkernes Verdensråd ikke har brugt sydafrikanske penge til frihedsbevægelserne. Derefter gør man kirkelederne opmærksomme på, at de betaler skat til et regime, der har verdens største militærbudget (med hvilket formål?). Hvorfor har man ikke protesteret mod det? Hvorfor har ingen kirkeledere i Sydafrika protesteret mod de britiske våbenleverancer til Sydafrika? Sydafrikanske skatteyderes penge går til understøttelse af polititropperne i Rhodesia, men ingen har protesteret. Hvorfor er der ingen, der har sagt et kuk til de sydafrikanere, der rejser penge for at sende fødevarer og hjælp til portugisiske soldater i Mozambique og Angola?

Hvor meget har kirkelederne sagt om volden i Sydafrikas »lovlige« system. »Deres tavshed, når det gælder den ene side (de hvide regimer), og deres råben op, når det gælder den anden side (sorte, der søger befrielse), viser kun alt for klart, at det, det virkelig drejer sig om, ikke er spørgsmålet om vold, men om man skal støtte videreførelsen af de hvides 'lov og orden' eller dem, der kæmper for omvæltning og de sortes befrielse.«

I Guds navn II . . . i Guds navn tal

Så meget om et regnskab og de forskellige reaktioner på det. Kirkerne har mange gange i fællesskab talt om apartheid og fordømt især den hvide racisme. Det skete der ikke noget særligt ved. Er der noget, der er af ringe værdi i dag, så er det »ord i almindelighed«. Som oftest er den myndighed, der står bag ordene, en myndighed, som kun anerkendes af få, og selv om den anerkendes af mange, er myndigheden af en sådan art, at den ikke kan få retfærdighedens handlinger til at gro frem.

Nu skete der så det, at Kirkernes Verdensråd handlede i overensstemmelse med, hvad der så længe er sagt, og straks blev der sat skel mellem dem, der så længe havde brugt ordene, men aldrig havde tænkt sig at handle efter dem, og dem, der hilste handlingen velkommen.

»I Guds navn ti« lyder det, og hermed menes: I må gerne sige noget, men I må ikke handle derefter.

Det mærkelige er imidlertid, at samme efterår – 1970 – har set de hidtil stærkeste opfordringer til tale – og vel at mærke ikke til at tale i almindelighed, men til at tale med myndighed. Og her mener man en tale i ord – ikke en tale, der nødvendigvis skal være et led i hjælpeforanstaltninger som dem, der nu har fundet sted i Kirkernes Verdensråd.

Opfordringerne gælder nemlig ikke den handlingens tale, hvor mennesker midt i tvetydigheden prøver at gøre det, de anser for rigtigt, for at fremme retfærdigheden.

Opfordringen lyder: I Guds navn – tal i Guds navn. Vov at tale utvetydigt om dem, der undertrykker medmennesker, og dem, der torturerer medmennesker.

Disse opfordringer rettes ikke til hvem som helst, – de rettes fra kristne i mange kirker til pave Paul VI.

»Jo mere spredte fårene er, jo mere har man brug for hyrdens røst.« Der foreligger i dag vidnesbyrd fra de forskelligste egne og de forskellige mennesker om, at der er mennesker, der venter på en tale, der kan give håb, fordi den lyder med myndighed.

Man venter ikke bare i almindelighed på, at den katolske kirke skal opgive sin tavshed angående Portugals undertrykkelse af Angola og Mozambique, selv om man også venter på det og siger det højt, som f.eks. De reformerte Kirkers Verdensforbunds generalforsamling i Nairobi, August 1970.

Nej, man venter på at paven selv skal tale, fordi pavens tale ifølge hans egen selvforståelse er en tale fra den, som Gud selv har sat til at vogte sin menneskehed på jorden.

Deres Hellighed,

Jeg føler mig tvunget til at gå i rette med Deres tavshed. Jeg må gøre det med al respekt, men offentligt og bestemt. I to år har det været Deres pligt at påtale den systematiske tortur, som militærregeringen i Brasilien udsætter sine politiske fanger for. De burde have påtalt den med samme stærke indignation som Deres Hellighed udviste, da det drejede sig om Tupamaro-guerillaens mord på den amerikaner, som var rådgiver for sikkerhedspolitiet i Uruguay. De har svigtet Deres pligt, ligesom De flere gange tidligere har svigtet den ved

at undlade personligt at fordømme umenneskelige handlinger, begået af mænd, som har magten i Latinamerika. Jeg bebrejder Dem denne tavshed, og jeg siger Dem, at Gud selv bebrejder Dem den.

I lighed med hundreder af andre katolikker har jeg i disse to år bønfoldet Deres Hellighed om at fordømme polititorturen, som i Brasilien er blevet en del af det herskende system. Vi har fremlagt beviser, som måtte anses for fyldestgørende af domstolene i ethvert civiliseret land. Vi har bønfoldet Deres Hellighed om at forene Deres røst med vore røster for at fordømme disse frygtelige grusomheder. Det eneste svar, vi har fået, efter måneder med udflugter, var en slap og vag deklaration fra en bureaukrat i den pavelige kurie. I Kristi navn siger jeg Dem, at denne tavshed hviler over Dem med samme tyngde, som den »forsigtige« tavshed over for Hitlers grusomheder hviler over Pius XII.

I menneskelighedens navn besværges jeg Dem at tale og fordømme denne tortur, hvad enten den udføres som straf, som skræmmemetode eller først og fremmest som styremetode. Deres Hellighed ved lige så godt som jeg, at torturen i Brasilien er sat i system som en bevidst politik. Deres Hellighed ved lige så godt som jeg, at den indebærer den uden sammenligning mest totale fornærdning af menneskets værdighed.

Med sønlig agtelse,
Ivan Illich.

Siden den hellige Katharina har næppe nogen talt med så stor respekt for paven. Brevet er blevet til ud fra troen på, at retfærdighed ikke bliver til ved handlinger alene, men også ved ord med myndighed.

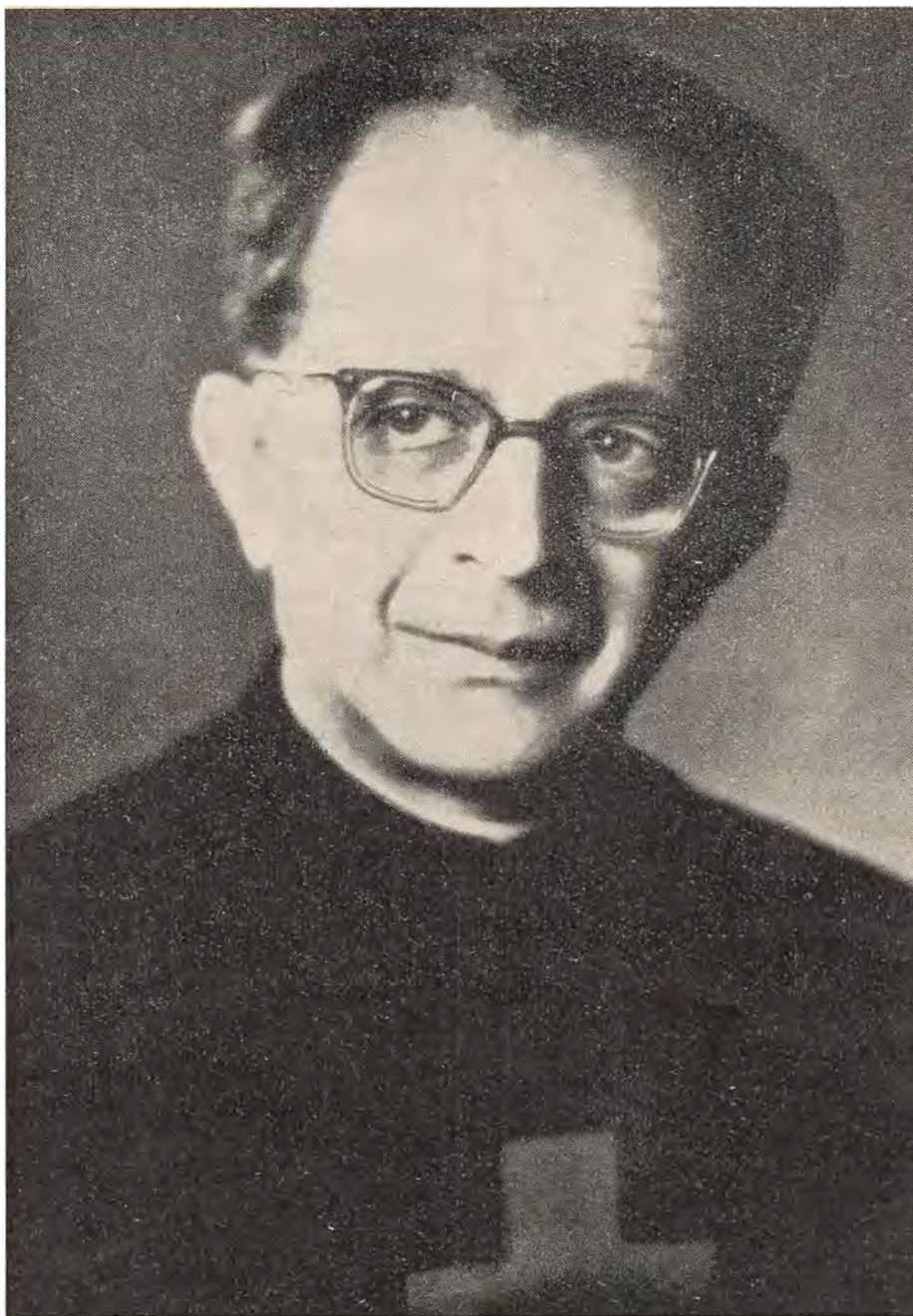
Illichs brev fra efteråret 1970 er oversat fra svensk.

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

*

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

Pater Dr. Robert Svoboda

»Tage noget mere alvorligt på den nød, som hersker«

Pinsetirsdag sad pater Svoboda for sidste gang i St. Josefs Hospitals præstebolig, inden han tog til Norge for at prædike exercitier. Denne gang – som tidligere – havde han i god tid tilbudt sig med et foredrag for ordenssøstre om deres gerning blandt syge og gamle, og søstrene havde taget imod det og fik en af de store oplevelser, som en erfaren sjælesørger kan give.

Det er kun to år siden, pater Svo-

boda på samme sted holdt et inspirerende foredrag om sjælesorg i hospitalerne, således som den vil forme sig i vor tid med de helt forandrede strukturer. Foredraget blev hørt og diskuteret af en række folkekirkepræster med hospitals-sjælesorg som speciale, og et par måneder efter blev det gentaget i en kreds af folkekirkenes præster på dansk og debatteret til de sene aftentimer.

Det var pater Svobodas sidste rejser i

Skandinavien. Han vidste, han var syg, men ville give sine sidste kræfter til sjælesorgsopgaver, og tilfældet ville, at det skulle være i to af Nordens lande.

Allerede den 8. juli døde pater Svoboda efter en kort og smertefuld sygdom, og kirken blev berøvet en af sine mest levende sjælesørgere, som i Tyskland og Østrig har udført et utrætteligt arbejde på mange områder, som alle var blevet hans speciale: sjælesorg i hospitaler, sjælesorg for drankere, sjælesorg for turister osv. I de romerske kongregationer benyttede man pater Svoboda som rådgiver, og under det 2. Vatikankoncil spillede han en stor rolle som sådan på talrige områder.

I 5. oplag af sin bog om ordensstifteren Kamillus af Lellis skriver pater Svoboda om næstekærlighed: »Måtte kærligheden i os styrke viljen til at tage noget mere alvorligt på den nød, som til enhver tid hersker iblandt os: at møde dem alle, de blinde og lamme, krøblingene og de åndssvage. Er de kommet på afveje, lever de fjernt fra Gud, er de vanskelige at omgås, – alle skal de føres hjem til deres Fader i himlen. Det udsultede og forkomne og forbitrede menneskebarn på det iskolde gadehjørne – se nu nøje på det – det har adskillige træk som du, men du kender ikke til sult, og du er omgivet af kærlige mennesker. Gå du nu hen og sørg for, at trækkene i dit og hans ansigt kommer til at se lidt mere beslægtede ud, at han der får lidt andel i din mæthed, i varmen i din stue, i den respekt, vi har for menneskelig ære og tilværelse.

Forhåbentlig befinder vi os i disse brydningstider også i et nyt forår, hvor kristen næstekærlighed skal lyse op. Det er jo sådan i foråret: Vi ser ikke det store, som skal komme. Kun her og der en fugl, som er kommet for tidligt til os, en sitrende solstråle som titter frem, træerne er mere tørre end nogen sinde. Men i jorden borer kimene uafsladeligt, og saften trænger sig frem i grenene. Ingen ser det, højst aner kenderne noget om det. Dog vinden går skarpt hen over stubbene, og marken råber efter ploven og sædekornet og efter mere sol; og sædemanden skrider fra det fjerne frem i den kølige morgen, – nu skal der sås.«

Det var, hvad pater Svoboda gjorde. Han forstod sit ansvar og at udnytte hver time i døgnet. Den utrættelighed, han udviste, var karakteristisk for hans tilværelse. Den resulterede i en organisatorisk indsats, som i sin mangfoldighed kun er kendt af de allernærmeste; utallige foredrag og konferencer førte ham rundt fra land til land, og en strøm af artikler, brochurer og bøger flød fra hans pen.

»Manager« i næstekærlighed

Den, som kendte pater Svoboda, ved, hvad der lå bagved, når en avis i anledning af hans 60-års fødselsdag forsøgte at udtrykke hans virke i følgende ord: »Det er ganske tydeligt, at der er en krise i viljen til at tjene. Moderne sprogbrug betjener sig af udtryk som velfærdssamfund, forsorg og socialhjælp. Man er bange for at diskreditere det sociale kald og belaste det i stedet for at gøre det attraktivt, som det hedder i fagforeningsjargonen. Selv i kirkelige kredse taler man eufemistisk hellere om søndagssøstre, om socialarbejdere, og når man slet ikke kan komme uden om ordet tjene, foretrækker man det græske udtryk diakoni.«

Med disse utidssvarende stærke ord karakteriserede pater Robert Svoboda indirekte den manglende evne hos vor tids mennesker til at komme i det rette forhold til tjenesten, til hjælpende tjeneste over for næsten. Pater Svoboda tror ikke, at den fornemme omskrivning af ordet »at tjene« og den dertil svarende omskrivningsmåde kan føre til en udvej ud af den store mangel på socialkald, men ser de større chancer i en tilbagevendende til bevidst tjeneste over for det lidende og hjælpsøgende menneske. Denne opfattelse om idé og opgave for Caritas i vore dage kendetegner pater Robert Svobodas åndelige stadi. Han ledede opgaverne inden for sjælesorgshjælp i Centralen for Deutsche Caritasverband i Freiburg og var samtidig direktør for »Hans Hoheneck«, som er det kirkelige centrum i kampen mod narkotika, drikkeri osv. I begge embeder fulgte han trofast i sin ordenshelgens fodspor; den hellige Kamillus af Lellis' orden blev grundlagt i 2. del af det 16. århundrede og beskæftigede sig med sygepleje, en uselvisk tjeneste over for fattige og syge. Indtil vore dage bærer kamillianerne på deres ordensdragt det røde kors, som stammer fra Pave Sixtus V. Kamillus lærte, at det ikke blot var et tegn på at afdø fra verden, men at det også skulle give udtryk for tjeneste over for Jesu fattige og for at høre dem til af hele sit hjerte. Og stadig ser kamillianerne det som deres hovedopgave at hjælpe mennesker, som er ramt af sygdomme, eller som ved egen skyld eller på grund af omstændighederne er kommet ud af deres rette livsbane. Om så også tyngdepunktet i århundredernes forløb har forskubbet sig noget, er ordenens formål nu som tidligere at føre mennesker tilbage til Gud, at leve sammen med dem, som kun få kan omgås, og som kun kan blive mennesker igen, når de bliver mødt med sand kærlighed.

Herudfra kan hele pater, dr. Robert Svobodas livsværk betragtes. Med en

usandsynlig energi og bevægelighed videde han sig til den gerning, hans orden havde anvist ham. Han fødtes 1904 i Wien og studerede ved universiteterne i Münster og Freiburg. Han tog doktorgraden i 1934 og ledede fra 1939-46 den tyske og fra 1946-49 den østrigske ordensprovins. Allerede fra 1929-1935 var han knyttet til »Deutscher Caritasverband«. Fra 1953 havde han ledelsen af afdelingen for sjælesorg og beskæftigede sig med hospitalspatienter, døve og blinde. Det katolske forbund for blinde har han grundlagt. Også sjælesorgen for gamle mennesker ser pater Robert Svoboda som en betydningsfuld opgave. Som generalsekretær for »Freie Vereinigung für Seelsorgehilfe« og »Arbeitsgemeinschaft der Deutschen Krankenapostolate« søger han nye veje for at lette de syges byrder og åbne forståelse for den religiøse idé i lidelsen. I talrige konferencer med sjælesørgere for de syge, læger, sygeplejersker og plejersker i hjem for gamle mennesker forsøger pater Svoboda at lede offentlighedens interesse hen på problemerne for den »ekstraordinære« sjælesorg i ordets egentlige betydning. Dette er dog kun ét område i hans præstelige gerning, som næppe er til at få overblik over, men som ved en fuldstændig optælling giver et næsten fuldkomment katalog over sjælesørgergerning i vore dage.

Som leder af »Hans Hoheneck« virkeliggør han på særlig vis den hellige Kamillus' interesser, hjælpen for de mennesker, som er revet ud af den sociale og familiære orden og blevet ofre for drikkeriet. I »Kreuzbund«-foreningen for afholdsfolk blandt tyske katolikker finder pater Svoboda en gruppe hjælpere, hvis eksempel virker langt ud over den snævre grænse for at afsløre faren ved stærke drikke. Fra »Hans Hoheneck« slås der bro til forebyggende opgaver blandt den opvoksende ungdom.

Problematikken i lægmandsapostolatet, den moderne fritidspædagogik, lægernes og sygeplejerskernes etiske uddannelse, sjælesorg i turismen og i hotelfaget, ungdoms- og familieopdragelse til en tidssvarende kristen askese – det er de andre opgaver, som pater Svoboda retter sit blik imod, og for hvilke han gør en indsats i foredrag og skrifter.

En »manager« i præstedragt? Det kunne se sådan ud med en så mangfoldig beskæftigelse. Men trods al gerning, trods alle aftaler og rejser har pater Svoboda aldrig svigtet den åndeligt-religiøse basis, han havde fået i sit ordenssamfund. Bøn og betragtning, arbejde og meditation er vigtigere for ham end hvileløs aktivitet, som han kun har påtaget sig for at være tro mod den hellige Kamillus' regel: At tjene de fattige og syge.

Midt i vor tid

Den 15. juli, nogle dage før den hellige Kamillus' fest, har vi fulgt pater Svoboda til hans sidste hvilested i Wien, hans hjemstavn. Hvor meget vi end mærker det store tab af denne begavede og dygtige medbroder, jo mere vi ved om den mangfoldige sæd, han har sået, og som, endnu langt fra har båret frugt, des mere går det op for os, at kamillianordenens fremtidige historie efter omskiftelserne i vor tid væsentligt bestemmes af de impulser, pater Svoboda har givet den på vej ind i et nyt land. Så ukendt Den hellige Kamillus' Orden en tidlang har været, så tydelig bliver dens vækst og dens ståplads på det moderne sygeapostolats område.

Altid med »fingeren på pulsen« forstod pater Svoboda at tyde tidens tegn og at tænde gløden på det rette tidspunkt, – det var hans særlige styrke. Derfor har vi al grund til at føle taknemmelighed i vore hjerter og ledsage ham med vore bønner.

Knud Ballin.

Værelse søges

gerne med adgang til køkken i København (helst Frederiksberg) pr. 1. februar af handelsstuderende.

Hugo Lauritzen
Raadhuspladsen 3, Slagelse
Telefon (03) 39 61 73

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Kom **TIERE** i

Næstved Diskontobank

... banken i **centrum**

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri
Grundlagt 1806
Aabenraa

Et liv efter døden

Norbert Lohfink berører i sidste del af sin lille bog »Gennem truende farer« (Bibel og Katekese 1970) et problem, som plager mange mennesker: at vægten i vort liv lægges mere og mere på denne verden og på dette liv, så livet efter døden mister betydning; ja, for mange – mener Lohfink – er det slet ikke mere muligt at tro på et liv efter døden. Han mener, at det måske skyldes »indflydelsen fra den moderne mentalitet, der er radikalt dennesidig. Denne mentalitet tager for os skikkelse i et verdensbillede, som allerede i sin struktur er rent dennesidigt, og hvorpå der aldeles ikke kan bygges noget hinsidigt op. Dette verdensbillede bærer vi alle i os, også de troende. Men dermed mister trosudsagnene om det hinsidige farve og kraft, også når man, adspurgt, selvfølgelig teoretisk bekræfter dem« (s. 69).

Lohfink, som på denne måde udtaler sig på de troendes vegne og tillægger dem et verdensbillede, som gør det praktisk umuligt at tro, er professor i Det gamle Testamente ved Bibelinstituttet i Rom. Han drøfter på denne baggrund på bogens sidste sider, om man kan være kristen med denne tro? »Har der i kristendommen været en epoke med en overdreven dyrkelse af det hinsidige, som endog kan have påvirket den tone, Paulus anslår i 1. Kor. 15? Hvis det er tilfældet, så kunne det være, at dens tid nu var omme. Kirken vender sig i dag på en ny måde til den jordiske virkelighed. Spørgsmålet er naturligvis, om Kirken her synder, eller er ført af Helligånden. Et og andet på koncilet synes at tale for det sidste« (s. 71).

I højere grad end de troende, som i almindelighed har ganske god følelse med verdensbilleder og ikke mindst med deres utilstrækkelighed, synes det at være Lohfink, der som så mange andre er faldet i den fælde for teoretiske teologer, som udviklingen har stillet op. Paulus er efter de mange hundrede år vant til at blive mistolket og kan da for øvrigt tale for sig selv; læs derfor 1. Kor. kap. 15: »Hvis der ikke er nogen opstandelse af døde, så er heller ikke Kristus opstået. Men er Kristus ikke opstået, så er vort budskab tomt, og jeres tro er også tom« (vers 13-14); osv.

Det er klart, at man på en eller anden måde *må* afsvække denne side af hele Det nye Testaments forkyndelse, hvis man vil kunne dele Lohfinks synspunkt. Men den er i den grad – som Paulus også siger det – en del af helheden, at der i så fald heller intet bliver igen af evangeliet. Det er altså rigtigt set af Lohfink, at det derefter er nødvendigt at give »de udsagn i Det gamle Testamente, der ikke regner med en næste verden, ny aktualitet« (s. 72). For det er den tid, man er vendt tilbage til. Men hvad har det med *kristendom* at gøre? Vist skal vi vende tilbage til kilderne. Men vil det sige: *før Kristus?*

Lohfinks spørgsmål om Kirken på koncilet forekommer i særlig grad at være forvredet på en måde, som ofte har været medvirkende til at nedbryde respekten for teologer og deres arbejde. I virkeligheden lægger han jo her en privat fortolkning ind i Kirkens holdning på koncilet; set ud fra *denne* fortolkning spørger han så, om Kirken

derved synder eller er ført af Helligånden. Ingen af delene. Der er i al enkelthed tale om Lohfinks fejlfortolkning af koncilet og Kirken, ligesom han før så Paulus som en hindring for sit (og Prædikerens syn) og derfor måtte forsøge at afsvække ham (sml. f. eks. også med konstitutionen »Kirken i verden af i dag«, 18 (Dødens mysterium)).

Der er ingen tvivl om, at Kirken med rette lægger mere vægt på vort liv i denne verden end tidligere; men den gør det ud fra det modsatte synspunkt, nemlig at den kommende verden, det evige liv, Guds rige, *allerede er begyndt*. At det er det, vi lever i her og nu, som frelste og døbte, som Guds børn og derfor i Guds barnets herlige frihed. Det forekommer indlysende, at *det* og intet andet er og må være årsagen til, at koncilet også kan tale om myndige kristne; fordi man mener, at der findes et vist grundlag af voksne selvstændige kristne i Kirken i dag, kan den mene, at tidens fylde nu er kommet til i langt videre udstrækning i praksis at virkeliggøre, *at leve* denne frelse, som Jesus vandt os, og som vi er døbt til, i vort daglige liv her i verden og således i højere grad blive i stand til – som Kristi brødre og medarbejdere – stadig mere at inddrage verden i den samme frelse. Lad os understrege, at denne myndighed og selvstændighed netop består i så helt og fuldt at erkende og anerkende sin afhængighed af den opstandne Kristus, i hvem vi er frelst, og uden hvem vi er fortabt – og verden med os.

Det kunne være interessant at vide, hvad Lohfink mener om koncilets stadike udtryk: Guds folk, om Kirken; Guds folk på vandring. På vandring *hvorhen?* Bare på må og få og stadig »i truende farer« omkring i denne verden? Skal udtrykket have nogen gyldighed, er det klart, at Guds folk må være på vandring gennem denne verden mod det evige mål: livet i Gud. Og altså også »Gennem truende farer«. Men er Prædikerens det sidste ord, vi tager med os på vejen, er der jo ikke tale om et rigere, mere medmenneskeligt liv her og nu og et fortsat evigt liv i Gud som mål for vandringer, men om »endeløs tomhed; alt er tomhed« (Præd. 12,8). Hvordan nogen kan mene, at *det* var koncilets, Kirkens og Helligåndens mening, det er uforståeligt.

Som modgift mod denne tankegang anbefales Joachim Jeremias: »Bjergprædikerens, frihedens lov« (Økumene, 1969). Denne prædiken fremfor den anden må være Guds folks lov, hvis det skal opnå det lykkelige, evige liv, som Kristus har vundet for os, men som *vi* skal tage imod og leve allerede her og nu.

Erik Guldager.

Hvad er egentlig en messe?

Der er mange mennesker, som er glade for den nye messeform. Ikke blot, at den foregår på modersmålet. Men den er blevet mere gennemsigtig, klarere i sin opbygning, mere forståelig. Som den gudstjeneste, hvor Kirkens væsen træder tydeligst frem, består den af lovprisning og bøn. Menigheden som fællesskab møder i den Herrens Ord og Herrens Bord. Dens indre struktur har form af et måltid. Men alt dette er kun noget ydre. Hvad er messens indhold?

Fejrende erindring

Det, som sker i messen, er en fejrende erindring. Det græske ord, som teologerne bruger, er »Anamnese«, som betyder erindring. Denne fejrende erindring hører til religionens ældste og dybeste former. I Det gamle Testamente kender vi Pascha-måltidet, hvor jøderne hvert år højtideligholdt Guds afgørende frelsesgerning: udtoget af Ægypten. I Det nye Testamente har vi den eukaristiske Anamnese. I begge tilfælde drejer det sig om en kultisk begivenhed. Vi erindrer

fejrende Kristi hengivelse til Faderen i hans død og opstandelse. Denne fejring eller højtideligholdelse er en handling, hvor en begivenhed, som er sket i fortiden, virkelig bliver nærværende. Hvordan noget sådant kan ske, er en troshemmelighed. Vi ved i det mindste så meget, at den ikke blot er en »tænkt« erindring, men en virkelighed. Vi ved desuden, at denne erindring beror på en virkelig begivenhed i fortiden, som ikke bliver gentaget, men på hemmelighedsfuld måde bliver nærværende, når vi fejrer den.

Hvad fejrer vi erindrende?

Vi fejrer netop det, som Jesus gjorde i nadversalen: hans frie lydige antagelse af døden som en selvhengivelse til Faderen og som frelse for os andre. Da denne selvhengivelse til Faderen for vor skyld er hele kristendommens inderste væsen, er messen hele Kirkens grundlag. Under de sakramentalt tilslørede tegn gør Jesus sit offer ublodigt nærværende. Guds Rige er med sin tilgivende kraft virke-

lig kommet til os. Den nye og evige pagt stadfæstes på ny i enhver messe. I messen står vi over for kristendommens inderste kærne. Kristi forløsningsdød bliver nærværende i ordene, som bevirker, hvad de udsiger. Og denne død bliver synlig for os i de adskilte skikkelser, som betegner Kristi død.

Ofrets rituelle form

Vi må skelne endnu et tredje lag i messen. Med hele den katolske tradition bekender vi, at messen er et offer. Hvad forstår vi ved et offer? Hvis vi ikke går ud fra et abstrakt begreb, men fra de ofre, vi kender fra Det gamle Testamente, må vi sige, at et offer er en handling, hvorved menneskene tager en jordisk ting (et dyr eller en frugt) og overantvorder den til Gud. Ofrets væsen er ikke en »slagtning«, men en overdragelse af en ting, som står stedfortrædende for os selv, til Gud. En ofring er en indvielse af en menneskelig realitet til Gud. Vi anerkender hans højhed ved at give afkald på noget og giver det til ham. Et offer er derfor udtryk for vor afhængighed af Gud, vor tilbedelse og vor kærlighed.

Denne ofring sker i messen derved, at de gaver, vi selv frembærer (brød og vin), forvandles til Kristi legeme og blod. Dette kultiske rituelle offer kan gentages, mens Kristi offer ikke kan gentages, da han er død en gang for alle. Han lever og dør ikke mere.

Messen som måltid

Romano Guardini har allerede for mange år siden sagt, at messens indre struktur er et måltid. Forvandlingen (eller transsubstantiationen) er ikke messens højdepunkt, men kommunionen, måltidet. Vi er fælles om at nyde Herrens legeme og blod. Den fejrende erindring viser tilbage til fortiden: til Herrens død og opstandelse. Kristi virkelige nærværelse under brødets og vinens skikkelse er en realitet i nutiden. Messen er udtryk for et eukaristisk fællesskab. Det er jo netop den tanke, der så stærkt kom frem under synoden på Nyborg Strand. Men samtidig har messen et fremtidsperspektiv. I Det gamle og Det nye Testamente er måltidet altid et symbol på det kærlighedsfællesskab, som vi venter på i den nye himmel og på den nye jord.

Hvis man opfatter messen på denne måde, er den en sammenfatning af hele kristendommens væsen. Den indeholder fortid, nutid og fremtid. Den er – for os kristne – hele verdens midtpunkt.

H. Roos SJ.

Afsked med en gammel polsk kone

I disse år, hvor de mange indvandrede fremmedarbejdere giver så mange forskellige problemer, er det nærliggende at tænke på de polakker, vi har lært at kende i de katolske menigheder i Danmark, for netop i disse år tynder det hastigt ud i deres rækker.

Da jeg som barn i en fynsk herregårdsegn på afstand så dem som et nok så ringeagtet socialt og menneskeligt fremmedelement, drømte jeg ikke om, at de skulle gøre så dybt et indtryk på mig, da jeg begyndte at gå i katolsk kirke. Ganske vist kunne jeg allerede dengang og også senere se elementer af primitiv folkereligiøsitet i deres gudsdyrkelse. De mødte derfor også nu og da nedladende ringeagt fra liturgisk bevidste kredse. Men de mødte også, ikke mindst fra deres præster, en enestående hjælpsomhed og godhed. Det var for os andre betagende at se, i hvor høj grad de polske fremmedarbejdere betragtede kirken som deres hjem.

I disse dage for et år siden blev en gammel polsk kone på en bidende kold februardag begravet på den ene af byens kirkegårde. Nogen sorg var det ikke, for hun var over 85 år gammel og forlængst så fysisk og psykisk udslidt, at hun ønskede at blive udfriet. Derfor bad vi ved hendes åbne grav af hele vort hjerte om lys og fred for hende. Egentlig var der nok temmelig få, som kendte hende så godt, at de forstod, hvorfor hun ofte var utilnærmelig, men vi, der kendte hende og af hende selv havde fået beretningen om hendes skæbne med talrige vanskeligheder og sorger, er taknemmelige for den hengivenhed, hun viste os.

Jeg har kendt hende gennem næsten 20 år, fordi hun som ældre flyttede her til byen for at være i nærheden af sine børn. Hun boede ikke ret langt herfra. Vi mødtes i vor lille katolske kirke og i bussen dertil, og hun forsømte kun messe, andagt eller menighedssammenkomster, hvis hun var syg eller bortrejst, jævnligt til København for at deltage i messen i Stenosgade eller i Skt. Annæ til polsk gudstjeneste.

Bortset fra de sidste 3 år af sit liv boede hun til leje i en lille meget primitiv kvistlejlighed i et gammelt hus. Gennem en »usynlig« dør i den lille gang kom man ad den snævre loftstrappe til en ny »usynlig« dør gennem det lille køkken ind i hendes stuer. – Oftest var det, som hun spændt havde ventet på, at man skulle komme. Der var altid pinligt rent og ordentligt. Den medbragte buket fra haven blev sat i en vase ved siden af Jesu Hjertestatuoen på kommoden, og så begyndte hun at fortælle, først og fremmest om sine egne sygdomme og sin ensomhed, fordi hendes børn og børnebørn havde så travlt, at de ikke besøgte hende så ofte, som hun kunne ønske det. Men hele verdens ondskab, sygdom, krig og ulykker var for hende et tegn på djævelens magt. Når jeg så havde hørt lidt på hende, satte hun kaffevand over og begyndte at spørge til børnene og menigheden og præsterne, hvis hun ikke havde været ude et stykke tid. Lidt kager havde hun altid i baghånden, hvis nogen skulle komme, og efterhånden som vi drak kaffe, tøede hun mere og mere op. I sådanne stunder fik jeg forklaringen på forskellige billeder, der hang på væggen.

Det største havde lys bagved og var sendt fra en datter i Amerika, det forestillede Vor Frue af Czestochowa. Et mindre var et indrammet fotografi fra Czestochowa, hvor man kunne se hele valfartsstedet. Hendes barndomshjem havde ligget så nær derved, at hun som lille pige havde kunnet følge sin mor på valfart dertil. Og når hun nu fortalte om det, kunne jeg forestille mig et højdepunkt i hendes liv, en verden af skønhed, lys, fællesskab, sang, bøn, bekendelse, tilgivelse, fred, fest og liv. Men ofte vendte hun tilbage til den dag, hun som 7 års barn måtte opleve, at hendes mor faldt død om i sit køkken, ramt af et hjerteslag.

Et andet billede på væggen var et fotografi af en flot husar, som til hest svingede sin sabel. Det var hendes mand, der deltog i den japansk-russiske krig. I 1909 kom de til Danmark for at begynde en tilværelse som fremmedarbejdere i Nordjylland. De fik 5 børn, men i 1922 døde hendes mand. Som enke var hun nu nødt til at sætte et par af børnene i pleje hos søstrene i Ålborg, mens de største kunne begynde at klare sig selv. Hårdt var det, og hun prøvede at rejse til nye arbejdssteder og kom på den måde til Lolland og Fyn.

Nu sad hun så her som en ensom gammel kone. Jeg kendte flere af hendes børn og børnebørn, som næsten alle var meget kønne. Hun havde sikkert også selv været køn, inden den evindelige kamp for dagen og vejen fik de slaviske træk til at træde stærkt frem og give hendes magre ansigt et rovfugleagtigt præg.

Når jeg skulle til at gå, havde hun

altid lidt godt i skabet til at putte i tasken til børnene derhjemme, og hun takkede for besøget ved at tage mig om halsen og kysse mig og hele tiden sige, at det var så godt, jeg var kommet. Når jeg var kommet ned og ud, blev hun stående i sit vindue og vinkede, så længe hun kunne se mig.

Egentlig fattig var hun ikke, - hun kunne altid lægge lidt penge af sin folkepension fra, så hun kunne rejse. Og rejseplaner kogte altid i hendes urolige blod, længslen efter at gense Polen, Fyn, Lolland og Jylland. Af og til blev rejseplanerne til flytteplaner, og så kom hun hen til os og fremlagde dem, efter at hun først havde givet børnene lidt slik. Det kunne tage lang tid at få hende overbevist om, at hun næppe fik det bedre andre steder.

De sidste 3 år på plejehjemmet var det slut med rejseplanerne, men ikke med uroen. Hun var da så medtaget af slidgigt og forkalkning, at hver eneste bevægelse voldte hende smerte. Hun boede nu så bekvemt og smukt som aldrig før i sit liv; men hun var ved at »kvæles« af den stillestående sterile tilværelse. Præsternes jævnlige besøg med sakramenterne blev oaser i hendes ørken; men det var hårdt for hende ikke at kunne komme til kirken. Et par måneder før hendes død blev det hende for meget. Uden nogens vidende bestilte hun en taxa, som kørte hende til kirken, hvor hun en kort stund var hjemme. Den forbavsede sognepræst kørte hende hjem og kom nu meget ofte til hende i den sidste tid.

Jeg besøgte hende, et par dage før hun døde. Hun lå meget mat på sin sofa, men var helt klar.

For nylig fik jeg brev fra datteren i Amerika. Hun skulle have besøgt sin mor i sommer, men nåede det altså ikke. Hun var ked af det, for de stod hinanden nær, og hun havde tit ringet til moderen fra San Francisco. Hun skriver: »Mor havde det så svært. Der var så få, der forstod hende.«

Når jeg tænker på hende, kommer jeg tit til at tænke på Terje Vigen, som få uden frygt kom nær, når vejret var uroligt. Jeg er taknemmelig for at høre til dem, som oplevede, at i den »fæstning«, hun med sin følsomhed og sit stærke temperament havde bygget om sig til værn mod mange ydre tilpasningsvanskeligheder, levede der et kærligt menneske, som elskede at give og modtage.

Selv om hun kunne læse, ejede hun næppe en bibel; men i kirken er hun en af dem, der tydeligst har illustreret for mig linjerne i Davids 26. salme, læst af præsten ved håndtvætningen: »Herre, jeg elsker dit hus, det sted, hvor din herlighed bor.«

I. P.

Fint arbejde — Tria 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?

Hvis ikke - så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørføretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg

Telefon 13 42 33 og 13 43 37

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvøj 13,

Charlottønlund.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen El. Installatør

Ramsherred 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Centralmejerlet

Afdeling: Vesterbro

Arhus

Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Støt vore annoncører!

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.

Telefon 15 23 03

TIL BYEN
FRA BYEN i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
LITTEFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studivestergade 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

I sine dagbogsoptegnelser, samlet i bogen »Ett landskap«, gør Birgitta Trotzig os klart, at et kunstværk ikke er et system, hvoraf vi kan drage de og de slutninger, læresætninger og eksempler. Hun beskriver forholdet mellem digteren, læseren og værket i følgende ord: »For digteren er billederne en vej ind i ham selv, redskaber til at bryde ham selv op, åbnes. Han efterlader dem bag sig som udviskede spor, han selv er for længst borte. I og med at han nedskriver billedet, forlader han det – han har brugt det, og er så gået dybere ind i sit liv. Læseren på sin side står i et lignende forhold til de billeder, digteren efterlader ham. Læseren skal anvende dem til at trænge ind i sit eget liv, for med deres hjælp at trænge ind til kernepunktet, for at anvende dem og derefter lade dem bag sig« (Ett Landskap s. 24).

Digterens kunstværk hjælper den enkelte til selverkendelse – og dermed er digterværket opbrugt, det blir ikke tilbage som en sandhed i sig selv. Bogen – billedet i vor bog – hedder »svig«. »Som om der både indvendig helt inde i hende og i alt omkring hende – udenfor – ikke fandtes andet end svig, som om der var en svaghed eller sygdom indeltet i selve livet, så at det efterhånden, som det skred frem, ligesom blev tynget ned, blev misfarvet, sygeligt blødt, gav sig – svigtede«

(»Svig« s. 110-111).

Tobit og hans kvinde

På bogens første side møder vi Tobit: »han så ud som en morder – eller en selvmorder, hvad der kom ud på et –« Hans skæbne er den, han bereder de mennesker han møder. Den skæbne man bereder næsten er ens egen, – det er det, lighedstegnet mellem morder og selvmorder betyder. Det er en negativ version af budet: »Du skal elske din næste som dig selv«.

Tobits historie begynder en efterårsdag, da han var lidt over tredive år gammel møder en pige på vejen – smuk eller ikke, nu fik noget ham til at rette blikket mod hende – – Med dette møde begiver Tobit sig på vej mod fællesskabet, han har mødt det »Du« som han ledte efter. Så går der flere måneder, inden han atter møder hende, det er i købmandsbutikken en vinterdag: »Der gik en brændende fornemmelse igennem ham, som om et flammende ildsted pludselig var blevet afdækket i hans indre.. Pludselig havde han fundet sin plads, sådan var det, intet kunne mere rukke ham derfra – nu lå livet foran ham, endeløst, forunderligt; i det forunderlige var hans hjem. Ensomheden var revnet som et larvehylster – borte.«

Romanen Svig ved

Af dr. Eva

Birgitta Trotzig fik i begyndelsen af december den eftertragtede s Stockholm af stiftelsen »Litteraturfrämjandet«. Denne private stift svensk litteratur. Birgitta Trotzig, som også er kendt i Danmark, er Skønt kun 41 år gammel har hun en betydelig kunstnerisk produktiv liv«. Siden den tid har hun udgivet 8 andre bøger: romaner, novei Baggrund i alle hendes bøger er kristendommen med et stærkt so

Han er på vej til fællesskabet, men det er endnu kun ham, han er alene, pigen ved ikke af hans valg.

Det tredje møde med pigen er villet fra hans side, han opsøger hende: Han fløjter efter hende, hun ser op og kommer imod ham – »han bad hende så med op i lunden, han havde noget han ville sige hende«. Indtil nu er det gået, som han havde forestillet sig, han har nærmet sig hende, han har talt til hende. Men så pludselig sker der noget, som han ikke har forudset. Hun svinger sig over muren, hurtigt, stumt, med en helt anden og mere smidig bevægelse, end han havde forestillet sig om hende. Han

ser, at hun kommer ham i møde, at hun accepterer hans ønske om et fællesskab, og her svigter det for ham, her svigter det i ham – her svigter han: »Det var som om jorden begyndte at svinde bort under hans fødder.« Ved det foregående møde lød det: »Pludselig havde han fundet sin plads, intet kunne mere rukke ham,« men nu »var det, som livet begyndte at forandre sig fuldstændigt, blev fremmed, skræmmende, stadig mere uigenkendeligt. Hvor var han? Han var der, hvor han, når det kom til stykket, ikke ville være, han lukker sig inde, han vil ikke modtage pigens fællesskab.

Birgitta Trotzig

Nordentoft

ikaldte »lille Nobelpris«. Prisen, der er på 50.000 sv.kr., uddeles i
lise, som nu har bestået i fem år, har til opgave at fremme nyere
katolik. Sammen med sin mand, en kendt maler, bor hun i Malmø.
n bag sig. Hun debuterede i 1951 med romanen »Ur de älskandes
er, beretninger. Hendes sidste bog »Ordgränser« udkom i 1968.
ialt engagement.

Kærligheden er at ville, at den anden er

Han følte »at hun var«. I »Ett landskap« siger Birgitta Trotzig, at »kærlighed er at ville, at den anden er«, men i »Svig« er den næste sætning dommen over denne vilje og dermed over kærligheden. »En sådan én som hun« (s. 13). Tobit lukker sig til. »Synden ligger i viljen, ikke i erkendelsen,« siger Søren Kierkegaard. Efter at Tobits vilje har vendt sig fra hende, følger erkendelsen: »En sådan én som hun«.

Tobit var kommet for at sige hende noget vigtigt, han var kommet for at tilbyde hende ægteskab, men han kunne

ikke få det sagt, det gik ikke, det var umuligt.

Han havde på forhånd tænkt, at det måske ville være passende at møde hende igen en uges tid senere, men nu var han kommet i en situation, hvor han måtte videre, hvorhen det end måtte gå, og næste dag opsøger han hende igen. »Hun kom. Det var sådan. Deres væsen stræbte af al kraft imod hinanden, men det var som indvendigt uformeligt grove, smertende larvehylstre. De ord, der behøves, kom ikke.« – Og så skete det, der ikke burde være hændt sådan, – det seksuelle kommer, før personen er oplevet.

Bagefter kommer hans sidste mulighed for at nå igennem til et fællesskab. »Men lige ud fra ensomheden mødte ham et blik: Det samme, der dagen før havde set og var slukket. Det smukke mørkegrå barneblik så strålende lige ind i ham, og han mærkede, at hendes hånd kort og flygtigt rørte ved hans kind.«

Men han vil ikke tage imod. Der står: »Det var for meget, sådan noget kan ingen tage imod«. Det lykkedes ikke for Tobit her, og derfor lykkes det heller ikke for ham senere hen i bogen.

Den pige, som Tobit møder på vejen, kalder han ikke ved navn. Nok kendte han hendes navn, men hendes navn nævnes først langt henne i bogen på det tidspunkt, hvor hun har født og er dødsmærket, da får vi at vide at hun hedder Ingrid (s. 35). Der står i beskrivelsen af hende tidligere i bogen: »Hun kunne måske ellers have været smuk på sin vis, – hvis hun havde rettet sig op og løftet hovedet, og lemmerne havde fået lejlighed til at sige: Hun var nogen.« Jeg tror, at Birgitta Trotzig ved at lade den kvindelige hovedperson blive betegnet som: hun, pigen, kvinden, men ikke ved navn, vil henlede tanken på sætningen: »Jeg har kaldt dig ved dit navn, du er min ejendom.«

Pigen har seksuel erfaring, det ved Tobit på forhånd, men alligevel er det en rystelse for ham – han ville have givet alt guld i verden for at kunne lukke sine øjne for det. Det ryster ham, at hun skelner mellem handling og person. Det stod i hans magt at give hende helheden tilbage, hvis han havde sagt til hende, at han ville ægteskab og ikke blot det legemlige. Men han fik det ikke sagt. Hos Birgitta Trotzig er sjæl og legeme en ubrydelig enhed, hvis det skal lykkes. Pigen kunne have erfaret ham anderledes end »de andre«, – hun kunne have følt sig modtaget ikke bare legemligt, men med sin person.

Tillid

»Så gik våren henover dem«, skriver Birgitta Trotzig, og de mødes nu og da, men altid for kort. Tobit kunne ikke få sig selv til at nævne noget om ægteskab. »Men en dag kom det ud af hende, ganske stille og ængsteligt, at hun var med barn, det kunne ikke være noget andet. Hun sagde det stilsfærdigt. Og hun så på ham med tillid. Det var som et såret dyr, der bare udleverede sig.«

Disse sætninger får mig til at tænke på den århusianske teologiprofessor K. E. Løgstrups begreber: tillid, barmhjertighed og åbenhed, som han kalder de suveræne livsytringer (Opgør med Kierkegaard). Hvis man ser for sig de aktive personer i »Svig«, vil man se,

at de alle i en katastrofal grad mangler netop disse tre livsytringer. Tobit mangler tilliden, han mangler barmhjertigheden og åbenheden. Her i disse tre krav til den enkelte, kan den enkeltes ansvar – uafviseligt den enkeltes – vise vejen til et fællesskab: ansvaret for næsten. Her bryder den enkelte isolationen. I »Svig« er han næsten udvisket, – man kender ham ikke.

Birgitta Trotzig definerer begrebet svig i »Utkast och förslag«. »Svig, som er jeg'ets tragiske slutten sig inde i sig selv, kærlighedens nederlag, som blir Dødens triumf – sjælens død, hvis udtryk er krigen, menneskemassernes død gennem hinandens vold og vægring ved at elske hinanden.«

At hade er at dø

Hos Kierkegaard møder vi fortvivlelsen som sygdommen til døden, – som jeg'ets indelukthed i sig selv – hos Kierkegaard over for Gud, hos Birgitta Trotzig over for næsten. Kierkegaard udbryder: »Fortvivlet at ville være sig selv.«

Inden for de første 30 sider af bogen er alt afgjort, resten er egentlig en variation af disse sider og disse temaer,

hvis hovedindhold udtrykkes i »Ett landskap«, hvor Birgitta Trotzig skriver: »Men årene går, og hånden strækkes ikke ud. Årene går, og man venter, venter på at gøre – kunne gøre? – den lille uoverstigelige bevægelse, som er det, der behøves – ingenting sker, i al evighed sker ingenting.«

Indelukket i sig selv hører Tobit Guds stemme sige: »I alle dine livsdage ved du, at du er værd at bortvise fra mit ansigt, hvis jeg skulle dømme dig, som du har fortjent.« Kun i det lille ord hvis (på svensk: om) er der håb, – ellers er der kun dommen. Kort efter falder de mærkelige ord: »Herren Kristus var foster« – forløsningen er som sådan egentlig endnu ikke til – ikke født for disse mennesker.

I »En berättelse från kusten« er der et barn, som dør i moders liv, og dette barn har Kristusskikkelse.

Da Tobit kommer hjem med pigen, står der bare: »Forældrene godtog ikke«. Og Tobit begynder snart at se med forældrenes øjne, – det onde smitter. Moderens had forplanter sig til Tobit. »Hadet: væsnet slutter sig omkring sig selv. I mistro, i gerrighed. Det dybeste i hadet er ikke brand, destruktiv handling, det er letargi.« således beskriver

Birgitta Trotzig hadet i »Ett landskap«. Letargi er forstening og død, – og sjælens død trækker legemet med sig. Kierkegaard erkendte letargi som dødsynd. Letargien lader det onde ske, lader det vokse. Tobit er som forhekset. Men hvad er dette had for noget, hvor kommer det fra, hvorfor svigter Tobit også her, hvorfor kan han ikke bekæmpe denne følelse. Er det fædreneres synd, der nedarves, som i Det gamle Testamente, er det arvesynden i kristen teologi? Tobit har ikke villet kæmpe imod leden ved hende, han havde intet at sige hende (s. 34). Hun er svag, glidende, veg, »ligesom løs, i hvert fald hjælpeløs uden styr på sig selv« (s. 14). Og det er det eneste, Tobit nu ser – med foragt og had – i en sådan grad, at han tænker ved sig selv: »Hun burde ikke leve« (s. 38). Men endnu søger hun ham, i sengen på sanatoriet, når han kom på besøg: »Men hænderne søgte ham, i smug søgte de til og med hans krop« (s. 37). *Hvad ånden ikke formår at sige, udtrykker legemet endnu.*

Men Tobit rejser. Det er svig, svig mod hustruen og også svig mod barnet. Det er egentlig så ondt, at man kunne synes, at Tobit her er for ond. Beskrivelsen af hans karakter har vist ham indesluttet og svigefuld, men man tvivler dog på, at han kan gå så vidt i sin svig.

Byen giver ham ikke noget fællesskab: »Han havde aldrig vidst, at lugten af mennesker kunne være så afskyelig, men i denne by klæbede den ved alt, der var en lugt af nød – ikke menneskelugt, men en lugt af mennesker, holdt som dyr.« Han fandt intet som helst i bymiljøet, – det blev blot en gentagelse, horekvinden er en gentagelse, han vil ikke tage imod. Hun står på kajen og råber. Han kaster en trækile efter hende og rammer hende i panden.

Barnets historie

Tobit rejser hjem, og barnets historie begynder. Dette mislykkes for Tobit som alt andet i hans liv.

Lad mig fortælle lidt af en historie fra »Levande och döda«, hvor der forekommer en lignende situation, men med en anden udgang. Præsten hr. Abraham har drevet sin anden hustru, den unge Barbara, i døden ved sin indesluttethed og sin undertrykkelse af kærligheden. Ved graven siger han, ja efterhånden råber han: *Jeg er en morder, jeg har myrdet den, som havde mig kær.* Han erkender det og siger det med ord. Den mørke historie ender med sætningen, som drejer sig om det spædbarn, hustruen efterlader ham: Pigen var mild af sind og blev ham til megen trøst og glæde (s. 64).

Om Tobits forhold til barnet hører vi: »*Det var en krævende kærlighed, den var altid forkert på en eller anden måde.*« Tobit kræver. Han modtager ikke noget umiddelbart, og han giver ikke noget umiddelbart. Han kræver renhed, vil skære bort, han vil rydde alt ud, som minder om moderen, og han vil ikke modtage sit barn som det menneske, det er. »*Hele tiden måtte han arbejde på at holde hende fra sig.*« Hans kærlighed til barnet er en uudholdelig ting at vide om sig selv. Han kræver renhed – »en død hård renhed«. Barnet ligner ham i det, at hun kan vælge, og i, at hun vælger og tager kampen op imod ham. Tobit åbner ikke kælderen, han har låst hende inde i som straf. »Så blev der stille«, – han besvarede ikke de kradsende lyde som af et lille dyr (s. 82). Konsekvensen bliver, at »ordene synd og forladelse havde ikke nogen mening for hende« (s. 88).

Da Tora-Greta vælger Läjf til ægte- mand, »er det ikke faderens ønske«, men »vil hun have det, skal hun få det«. Og han tager med til lærerinden og snakker giftermål (s. 94). Men det er af had, og igen kommer gentagelsen. Da Läjf er kommet med hjem, begynder datteren at se på ham med faderens øjne. Tora-Greta har kæmpet en tid lang for ikke at svigte sit valg, men da hun ser, at også i Läjf er der svig, da giver hun op, da dør hun. Vi hører endnu en gang – på hendes sidste rejse til byen – de hårde ord: *men ingen talte til hende*. Ordet er der ikke.

Der er kun en gang i bogen, hvor døren bliver lukket op: »Så gik han hen og lukkede døren op«. Det er Tobit, der lukker op for Läjf, som er blevet rullet i snesøle og grus – som drengen Ruben i skolegården – og Tobit tager imod ham. »Der var ikke mange ord imellem dem, men stille og varmt (s. 126). I »Levande och döda« står, at »det, som frelser os, er en ringe ting«. »Den lille uoverstigelige bevægelse, som er det der behøves«, gør Tobit endelig, endelig viser han den barmhjertighed, som forandrer alt. Men Läjf dør, og isen lægger helt til. Tobit sidder i sit indre mørke. Døren var låst udefra. Det nyttede ikke noget at slå og skrabe på døren, den gav sig ikke.

Naturen, som Birgitta Trotzig skildrer så betagende, afspejler personernes indre. Birgitta Trotzig siger i »Ett landskap«: *Men verden har aldrig været hellig for mig. Den var verden – allerede defloreret – Der forekommer pogrømer ...* Der forekommer i »Svig« ikke to mennesker, som giver hinanden frelsen. Faderen og moderen gør det ikke, Tobit og Ingrid gør det ikke, far og datter gør det ikke, og præsten gør det ikke, da han stilles over for barnet.

Men er det derfra frelsen skal komme?

Den enkeltes ansvar

Det er jo klart, at ordet mangler, det væsentlige at få talt ud, at få talt med hinanden. På den anden side har man dog fornemmelsen af, at Tobit var ikke til at hjælpe. Hverken samtalerapi eller familierådgivning, kommunikations- terapi endside et rigt selskabeligt liv og fællesskab ville have hjulpet Tobit. Det er heller ikke det fattige og ordfattige miljø, der er skyldigt. Det er Tobit, der er den skyldige. I »Levande og döda« siger Birgitta Trotzig om hr. Abraham: »Det var ikke det godes fejl, det var hos ham fejlen lå – fejlskabt, fejlvolet som han var (s. 49). Jeg kan nu ikke lade være med at tænke på en rabiat Kirkegaardianer, der udtaler sig advarende. Det er den for nogle år siden afdøde Tidehvervspræst Kristoffer Olesen Larsen, der siger:

»Individet har kun med sig selv at gøre, det har kun ansvaret for hvad det selv gør, ikke for hvad de andre gør, for sit forhold til de andre, ikke for de andres forhold til sig. Heri er individet altså absolut isoleret . . . man snyder for at leve sit eget liv, og for at leve det selv, og man finder på at gå op i et fælles liv – det er såmænd også til det brug, at fælleslivet er opfundet« (Kierkegaard læst af Kristoffer Olesen Larsen).

Ansvar for sig selv, for sit forhold til Næsten, – i dette isolerede ansvar finder vi faktisk Tobit. Eller er det for hårdt? Er det for dømmende?

Og så alligevel –, det sted, hvor han

forlader kone og barn, er han der ikke for ond, hviler der ikke der en gammeltestamentlig dømmende skæbne over ham. Der står: »Så flygtede han, han vidste at han svigtede, men han kunne ikke andet, det var bare sådan, han blev drevet, han kunne ikke andet.

Det er svært for os at se forløsningen i Birgitta Trotzigs figurer. Vi ser Gud: Hvis jeg dømte dig efter dit værd . . . – og Kristus som det ufødte ansigt.

Gud, sagde han – *de nederstes Gud*.

Birgitta Trotzig har ikke ønsket at skildre de frelste, dem, der sidder i deres fællesskab, hun har snarere ønsket at vise os vejen til et andet fællesskab, for at sige det med Simone Weil og Peguy: Vi vil ikke frelses uden dem udenfor i mørket.

Men vi fornemmer hos Birgitta Trotzig en lille smule af det, der udtrykkes i Johannes' brev:

Da kan vi for hans Åsyn stille vore hjerter tilfreds, hvad end vort hjerte måtte fordømme os for; thi Gud er større end vort hjerte.

Bogreferencer:

- Birgitta Trotzig - Svig (København 1968), Ett landskap (Stockholm 1959), Levande och döda (Stockholm 1964), Utkast och förslag (Stockholm 1962), En berättelse från kusten (Stockholm 1961).
 Kristoffer Olesen Larsen - Kierkegaard læst af Kristoffer Olesen Larsen (København 1966).
 Søren Kierkegaard - Papirer VLII¹ A 331.

ÆREFULD UDNÆVNELSE

Pr. 1. januar 1971 har organisten ved Jesu Hjerter Kirke, København, Aage Bredahl, fået kongelig udnævnelse til professor ved Det kgl. danske Musik-konservatorium med kammermusik som undervisningsområde.

Hermed har Aage Bredahl fået den højeste anerkendelse for sin virksomhed i dansk musikliv. Foruden at være organist har Bredahl virket som solo-fagottist, først i statsradiofoniens symfoniorkester og derpå indtil nu i Det kgl. Kapel.

Ved siden af sin orkestervirksomhed har Aage Bredahl virket som fremragende kammermusiker såvel herhjemme som i udlandet. Foruden sin uddannelse til fagottist har han taget organisteksamen på Det kgl. danske Musikkonservatorium, ligesom han samme sted har taget »Store eksamen i klaver« og er statsprøvet musikpædagog.

Han er således en af de få virkelige uddannede kirkemusikere, vi har ved de

katolske kirker i Danmark, og han har varetaget sit embede som sådan ikke alene med stor dygtighed, men også med interesse og kærlighed til den katolske kirke-musikalske tradition.

For nogle år siden, da organist Olav Segalt døde, udnævnte biskoppen Bredahl til formand for liturgikommissionens musikudvalg, hvor han trods sine mange musikalske hverv gjorde et stort arbejde, ikke mindst for bevarelsen af gregoriansk sang til latinske og danske tekster, hvor det var muligt og forsvarligt efter den ny Ordo Missae. Derved efterkom Bredahl liturgikonstitutionens bestemmelse om at formidle en *organisk* udvikling fra gammelt til nyt.

Da liturgikommissionen i juni måned i år blev omdannet, trak Aage Bredahl sig ud af dette arbejde, men fortsætter stadig sin virksomhed i Jesu Hjerter Kirke med ydmyghed og respekt for sin kunst som den ægte Fru Musica's søn, han er.

B. Husson.

Pave Pauls rejse til Asien

Den 26. november påbegyndte pave Paul VI sin niende – og længste – rejse i løbet af de 7 år, han har beklædt paveembedet. Da paven den 5. december vendte tilbage til Rom, havde han tilbragt over 60 timer i Jettflyet »Arcangelo Corelli«, hvis tre skiftende besætninger havde ført ham 4.570 mil hen over Jordkloden. Under sine besøg i en lang række lande havde paven truffet statsmænd og kirkeledere, talt til folkemasser, menigheder, samlet til gudstjeneste, og radiolyttere, han var blevet truet på livet af en fanatiker og havde besøgt enkeltpersoner blandt katolikkerne, som befandt sig i særlige vanskeligheder. Da disse linier blev skrevet (den 2. december 1970), var den lange rejse endnu ikke afsluttet, og rapporterne fra de 50 journalister fra verdenspressen, som er med i pavens maskine, er indtil nu kun lige begyndt at indtræffe i små portioner. En af disse journalister, Jim O'Neill fra NC News Services Romredaktion, har leveret en øjenvidneberetning om pavens rejse, som er det mest omfattende »rejseeventyr«, nogen kirkeleder i moderne tid har gennemført.

PAVE PAULS REJSE TIL ASIEN

Formålet med rejsen oplyste Paul VI selv om under den offentlige audiens nogle dage før afrejsen. Han forklarede, at der absolut ikke var tale om en turistrejse, fornøjelsesrejse eller rekreationsrejse. Det er »som pave, biskop, leder af bispekollegiet, sjælesørger, missionær og menneskefisker«, jeg foretager denne rejse, sagde paven. Hensigten er at hjælpe mennesker til at »opdage Kirken«. Folk kender nok Kirken, men »som mysterium er Kirken ikke tilstrækkeligt kendt«. En vigtig opgave er at træffe biskopperne i de forskellige dele af verden. »Disse møder er vigtigere end alt andet. Så vil vi igen få at se, hvordan 'biskoppernes kollegialitet' fungerer.« Endvidere sagde paven, at han ville færdes i de modige missionærs fodspor, som først havde forkyndt evangeliet i disse lande og grundlagt Kirken i dem. Jeg rejser også, sagde paven, »for at forkynde den usynlige verdens hemmeligheder, et budskab om sandhed og fred«. Paven ville på sin pilgrimsfærd især hædre visse personer: »de ansvarlige, de fattige, ungdommen, dem, der hungre efter fred og retfærdighed, de lidende og dem, der står udenfor«. Paven afviste med stor bestemtighed, at rejsen skulle have politisk sigte af nogen art.

Det første ophold undervejs fandt sted om natten for at tanke i Irans ho-

vedstad Teheran, hvor shahen Reza Pahlevi mødte op på flyvepladsen med livgarde og musikkorps for at give paven en statsmands modtagelse, til trods for at pave Paul selv gentagne gange havde frabedt sig en sådan form for hyldest. Mens maskinen fortsatte rejsen, gik paven omkring i den og talte med de journalister, der var med. For hvert land, man passerede, sendte paven en telegrafisk hilsen til det pågældende lands statsoverhoved. Sådanne og alle andre konfrontationer med statsmænd og politikere – som i mange tilfælde er i skarp modsætning til hinanden, som det f.eks. er tilfældet med statsoverhovederne i Nord- og Sydvietnam og i Kommunistkina og Taiwan – stiller store krav om diplomatisk klogskab og formulingskunst. Ved flere lejligheder undervejs blev paven hyldet af grupper af landflygtige katolikker fra lande bag jern- eller bambustæppet. Når paven mødte disse mennesker, måtte han hele tiden have i tankerne, at han også har trofæller, som bor i de lande, disse grupper har forladt og i mange tilfælde føler sig i konflikt med.

Et kort besøg nåede paven at aflægge i Dacca, hovedstaden i det af en tyfon ramte Østpakistan. Under det 40 minutter lange ophold i byen mødtes paven med præsident Yahya Khan, med hvem han drøftede den hjælpeaktion, som den katolske kirkes centrale hjælpeorganisation, Caritas Internationalis, på det tidspunkt havde påbegyndt i de ramte områder. Efter at paven havde overrakt kontante bidrag på godt og vel 3/4 million kroner, som han fordelte ligeligt mellem regeringen og ærkebiskop T. A. Ganguly af Dacca, overrakte han desuden en anden og helt uforudset gave. Det var de 50 journalister fra verdenspressen og en del forskellige katolske nyhedsbureauer, som var med i maskinen, der undervejs på rejsen fra Rom rent privat havde indsamlet i alt lige ved 4.000 kr., som paven nu på deres vegne overrakte den lokale oversvømmelses-hjælp.

I Manila, hovedstaden på Filippinerne, skete det tragiske mordforsøg, som vi har set så udførligt skildret i dagspressen. På Filippinerne var fortrydelsen stor, over at det første pavebesøg i Asiens eneste »katolske« land skulle indledes med en sådan hændelse. Med et par bloddråber på sin venstre arm som det eneste synlige resultat af overfaldet henvendte paven sig til præsident F. E. Marcos i en tale, hvori han formanede landets styre til yderligere at bestræbe

sig for »at tilvejebringe en mere retfærdig fordeling af rigdommene i dette land, som Gud i så høj grad har velsignet«. Derefter kørte paven tilsyneladende uberørt af den ulykkelige hændelse i bil gennem byens gader, langs hvilke der stod opstillet flere hundrede tusinde jublende mennesker, hvoraf mange var rejst dertil fra afsidesliggende steder. Turen sluttede i domkirken i Manila, hvor paven fejrede messen sammen med præster og ordensfolk fra hele landet. Senere aflagde han et besøg i Manilas berygtede slumkvarter Tondo, hvor han fra ladet på en lastbil talte til de forsamlede menneskemængder. Han besøgte en af de fattigste familier i deres faldefærdige hytte og skænkede 125.000 kr. til et socialt projekt i det pågældende område. Under en friluftsmesse, der senere fandt sted i Manila i overværelse af godt og vel en million katolikker, sagde paven i sin prædiken, at »de fattige har ret til at kræve omsorg af et samfund, som ønsker at kalde sig civiliseret«. Ved en anden lejlighed holdt paven en radiotale »til Asiens folk«, hvori han tilbød dem den katolske kirke »som allieret i kampen mod den gudløse materialisme i vest og mod folkerepublikken Kinas kæmpende ateisme«.

Den første panasiatiske bispekonference, som allerede den 23. november indledte sine forhandlinger, fik besøg af paven den 28. november. Emnet for biskoppernes drøftelser var »De asiatiske folks udvikling«. I bispemødet deltog 8 kardinaler, 167 biskopper, 8 pavelige delegater, 23 præster samt et antal lægfolk fra 15 asiatiske lande. Biskopperne afviste muligheden af at klare befolknings eksplosionen ved hjælp af svangerskabsforebyggende midler. Desuden fremsattes der en skarp udtalelse mod den »ateistiske kommunisme og enhver form for imperialisme«. Det blev besluttet at videreføre og yderligere styrke den allerede indledte dialog med de ikke-kristne asiatiske religioner såsom islam, buddhismen og hinduismen.

Med hensyn til pavens fortsatte færd til Samoaerne, Australien, Indonesien, Hongkong og Ceylon spurgte pavens ledsagere med en vis uro sig selv, om paven kunne beskyttes mod mordforsøg af tilsvarende art som det, han havde været ude for fra den bolivianske maler Benjamin Mendoza Amors side. En embedsmand i Vatikanet, der som sin daglige opgave har at tage sig af pavens udsatte stilling, svarede på en forespørgsel fra NC News Service: »Ingen kan hindre nogen, der vil dræbe paven, i at

PAVENS REJSE PÅ VERDENSPAN

gøre det. Det, der skete på flyvepladsen i Manila, kan endnu lettere finde sted under den første den bedste offentlige audiens, som paven holder her i Vatikanet.« Af hans lange række af forgængere på Peters stol er mange blevet dræbt, mishandlet og fængslet. Den første pave, der døde en naturlig død, var Sylvester I (315-335). Alle hans forgængere lige fra apostlen Peter og fremefter led martyrdøden. Det er ikke mere end 100 år siden, at pave Pius IX måtte flygte fra Vatikanet kun iført nattøj, da Garibaldi's tropper i 1870 stormede Rom. Den sidste pave, som døde i fangenskab og af de dermed forbundne mishandlinger, var Pius VI, som med magt blev ført til Frankrig af Napoleons tropper. Selv Pius VII blev i flere år holdt fængslet af Napoleon. I det 20. århundrede er paven imidlertid blevet respekteret selv af Hitler og Mussolini under den 2. verdenskrig, selv om Pius XII's bevægelsesfrihed ganske vist på den tid var meget stærkt beskåret.

Th.

Lausanne - KIPA

Det schweiziske blad »Gazette de Lausanne« bragte for nylig en artikel, af Christian Sulser, om pave Paul VI's rejse til Det fjerne Østen i verdensperspektiv.

Pave Paul havde udtrykkeligt ønsket, at hans rejse skulle tjene pastorale formål, skriver Sulser. Men da det kom til stykket, sprængtes rammerne, og den blev til en verdenspolitisk begivenhed. Man må ikke glemme, at 56 % af jordens indbyggere er asiater. Asien er de gamle civilisationers og mange religioners vugge. Paul VI's rejse til Asien er betegnende for efterkrigstidens opgør med forestillingen om Europa som verdens centrum. Historiens nervecenter hviler ikke mere i Atlantrummet. Et nyt tyngdepunkt er opstået i Stillehavsområdet. Det samme bemærkede paven for øvrigt også på Thomas Universitetet i Manila, hvor han talte om Asien, som han kaldte ungt med hensyn til befolkningen, men med en årtusindgammel kultur. Nu er tiden inde for Asien til at indtage den plads i verden, der tilkommer det. Heri ser paven en ny mulighed for menneskene af i dag.

Sulser bemærker, at Europa og Rom set fra Asien forekommer lige så langt borte, som Asien forekommer os. Han henviser til de forskydninger, der er sket, siden kolonitiden begyndte at nærme sig sin afslutning, og drager deraf den rigtige slutning, at spørgsmålet om udvikling og hele forandringen samtidig rejser et problem af afgørende betydning for verdensfreden. Dette er grunden til, at stormagterne allerede har beskæftiget sig med spørgsmålet. Sulser minder i denne forbindelse om Bresnjevs forslag om en kollektiv sikkerhedspagt. Paul VI hæver sig, hedder det, op over disse planer og taler om evangeliets forkyndelse. Han indrømmer, at der er begået fejl på missionsstationerne, men nu hedder det: Asien for asiaterne. Ingen er bedre i stand til at tale til asiaterne, end asiaterne selv. Dermed har Paul VI forkyndt sit syn på Asiens særpræg og identitet.

Om pavens 45.000 km lange rejse siger Sulser, at bare den psykiske præstation i forbindelse med en sådan rejse er enorm. Man behøver bare at tænke på de vældige afstande og den hastige overgang fra et klima til et andet. Den oprindeligt planlagte rejse på to uger skrumpede ind til 10 dage, men sam-

tidig steg antallet af mellemlandinger. Den lidt mere indgående kontakt, paven havde regnet med de forskellige steder, blev reduceret til et par timers samtale hvert sted. De officielle modtagelser tager jo også deres tid. Derfor må »den karismatiske tilstedeværelse gå forud for de konkrete handlinger«. Sulser betragter ikke ubetinget dette som noget negativt, fordi det talte ord finder ganske særlig genklang under asiatiske forhold.

Asien er et offer for nød, sult, social ulighed og krig, siger Sulser. Nu har Paul VI manet til fuld udvikling af dette kontinent. Han har vendt den konservative indstilling ryggen og erklæret sig for en modstander af den statiske fastholden ved det bestående, idet der efter hans mening er et stærkt behov for en samfundsforbedring. For ham er evangeliet det gladelige budskab, der forkyndes for de fattige, og en kilde til udvikling. Paven siger selv, at Kirken ansigt til ansigt med uretfærdighederne både inden for de enkelte nationer og på verdensplan har pligt til at forsvare de fattige og de svage. Derfor skal Kirken bekæmpe uvidenhed, sult, sygdom og social usikkerhed. Hermed placerer paven sig blandt de første i kampen for samfundets forbedring.

Det er indlysende, at paven dermed har sprængt de rent kirkelige rammer og er gået over i det politiske, og at han dermed har stillet sig solidarisk med de præster, der gør oprør mod de bestående samfundsordninger. På samme måde hæver han røsten til forsvar for freden, samtidig med at USA bombarderer Nordvietnam, og hævder vietnamesernes ret til et fredeligt og lykkeligt liv i retfærdighed og menneskelig værdighed.

Hermed er der til det pastorale aspekt kommet et politisk, som giver mellemlandingen i Hongkong en ganske særlig betydning. Paul VI har ikke taget hensyn til modstanden fra biskopperne i Formosa. Og for ikke ret længe siden gik han kraftigt ind for Kinas optagelse i FAO. Det lykkedes ganske vist USA at forhindre, at der ved afstemningen i FN blev opnået absolut flertal for Kina, men almindeligt flertal kom der dog ud af det.

Christian Sulser slutter artiklen således: »Kirkens ajourførelse er samtidig en rejse på det politiske plan.«

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 62 15 44

Hans Frede Rasmussen

»Tolv prædikener og en efterskrift«

»... disse prædikener er så lidet ordinære, at man kan undres over, at det gamle evangelium kan bringes under så forskellige aspekter og dog beholde det væsentlige i sin appel til menneskeborn af 1970.«

Rektor Chr. Nielsen i
»Sjællands Tidende«

92 sider. Kr. 27,-

POUL KRISTENSENS FORLAG
Åkirkebyvej 2 - 7400 Herning,
tlf. (07) 12 10 22.

Tegn et abonnement
på Katolsk Forum —

Kontakt mellem verdensreligionerne

Konference »for religion og fred« i Japan

Kyoto – KIT

I oktober blev der i Kyoto i Japan afholdt en international konference »for religion og fred« med 285 delegerede fra 10 større og lige så mange mindre religionssamfund. Desuden deltog over 1.000 observatører og journalister i konferencen. Katolikkerne udgjorde den største gruppe med delegerede fra 17 lande. Sprogene på mødet var japansk og engelsk. Fra Sovjetunionen deltog repræsentanter for den ortodokse kirke

og for islam. Også det kommunistiske Kina var indbudt, men der kom hverken svar eller delegerede derfra. Heller ikke den nye japanske religion Sokagakai, som har stærkt politisk sigte og flere mandater i parlamentet, havde sendt repræsentanter til mødet. De religioner, der deltog, var buddhismen, konfucianismen, Bahai, hinduismen, jødedommen, islam, parsismen, shintoismen og forskellige kristne kirker og trossamfund. Konferencens præsident var New Delhis katolske ærkebiskop Angelo Fernandez. Blandt talerne kan nævnes dr. Eugene Carson Blake fra

Kirkernes Verdensråd, ærkebiskop Hel-der Camara fra Brasilien, professor R. K. Zwi Werblowsky fra Det jødiske Institut i Jerusalem og Tich Nhat Hank fra Sydvietnam. En bøn, forrettet af fire japanske buddhistmunkke og et buddhistisk kor, indledte konferencen, mens de daglige andagter efter tur blev forrettet af repræsentanter for de store verdensreligioner. Hensigten med konferencen var at mobilisere alle verdens religioner i bestræbelserne for at skabe fred i verden.

KYOTO-ERKLÆRINGEN OM ØKUMENE OG FRED

KIPA

Før den første »Verdenskonference om religion og fred« blev der i Kyoto afholdt en drøftelse mellem medlemmer af forskellige religionssamfund. Emnet var »Dialogen mellem religionerne med særligt henblik på et fælles arbejde for freden«. De 26 deltagere (buddhister, kristne, hinduer, jøder, muhamedanere og shintoister) udsendte i denne forbindelse følgende erklæring:

I. Indledning

Som medlemmer af forskellige verdensreligioner har vi efter indbydelse af Orientinstituttet for religionsforskning, Det internationale institut for religionsforskning, studiekomiteén »Religionernes rolle i 70-erne« og »Centret til studium af de japanske religioner« været forsamlet i Kyoto i tiden 13.-15. oktober 1970 for at prøve på at nå til enighed i vort syn på verden og især, hvad angår vor opfattelse af den opgave, vi har med hensyn til at fremme freden i verden.

Vi er klar over de uundgåelige vanskeligheder, der stiller sig i vejen for en samtale og et samarbejde mellem religioner, nationer og folkeslag, f. eks. følelsen af ens egen overlegenhed, manglende ydmyghed og en afvisende holdning over for andre, som udspringer af selvretfærdighed. Vi er imidlertid overbevist om, at vi i fuld troskab over for vor tro og vore religiøse forpligtelser kan og skal samarbejde til gavn for en bedre og mere fredelig verden.

Fred er for os ikke et abstrakt begreb, men en realitet, som hele menneskeheden længes efter. Sand fred har sit udspring i en samfundsorden, som anerkender lighed, fred og retfærdighed

mellem menneskene. Den trives i en atmosfære, som byder menneskene på traditioner, ideologier, velstand og komfort.

Vi er fælles om den overbevisning, at religionerne kan og skal spille en skabende rolle og give menneskelivet mening og indhold i denne omskiftelige verden.

Vi tror, at religionen spiller en betydningsfuld rolle for sine tilhængeres kulturelle integration og moralske fremskridt i den grad, de tager aktivt del i det, der sker i verden, og samtidig bevarer dens arvegods af åndelige og moralske værdier.

II. Grundlaget for samtalen mellem religionerne

Den indbyrdes samtale mellem religionerne bør ikke begrænses til rent akademiske drøftelser. Den kan begynde i små grupper og senere udstrække sig til større kredse. Den indbyrdes dialog skulle hjælpe sociale væsener til at afkaste deres angst og mistro og at tro på og have tillid til hinanden.

Samtalen mellem religionssamfundene kommer ikke til at dreje sig om organisation eller uoverensstemmelser i læren, men om de pligter, vi i fællesskab har over for vore medmennesker. Derfor vil det ikke fremme den så meget at sammenligne de forskellige religioner med hinanden, som at gøre en fælles indsats for at løse de problemer, der tynger verden.

III. Konklusion

Vi foreslår, at religionerne skal spille en profetisk og opbyggende rolle, hvor de tager stilling til magtanvendelse, teknologiske fremskridt og de mange sociale

bevægelser, der bygger fremtiden i verden.

Vi tilskynder til, at religionerne – i et forsøg på at skabe forudsætninger for freden i verden og udrydde årsagerne til krig – skal tage de problemer op, som udviklingslandene og de mindretal, der søger en ny og menneskeværdig tilværelse og en retfærdig andel i denne verdens materielle og åndelige goder, bliver stillet overfor.

Vi betragter det som en fordel for freden og retfærdigheden i verden, at religionerne gør en mere positiv indsats for de fattige, de afmægtige og de undertrykte. Samtalen mellem religionssamfundene bør fremme både den intellektuelle og den aktive indsats på dette og tilsvarende områder.

Vi anbefaler, at alle religioner alvorligt retter deres opmærksomhed mod de samfundsændringer, der for tiden finder sted, og tager deres bidrag til disse ændringer – især med henblik på freden – op til revision.

Vi tror, at et samarbejde mellem religionssamfundene er nødvendigt i betragtning af de bestræbelser og de mange problemer, der i dag tynger verden. Særlig nødvendigt er det at udforske meningen med menneskelivet samt de faktorer, der bidrager til at øge lykke og fremskridt mellem menneskene.

Vi råder alle religioner til at opmuntre deres tilhængere til også at sætte sig ind i andre religioner end deres egen, at gøre en indsats for dialogen og de fælles opgaver og at udveksle fagfolk mellem deres højere læreanstalter.

Vi opfordrer indtrængende ledende personligheder inden for religionssamfundene til at tage skridt til at oprette et kontaktcenter, hvor de her anførte forslag kan føres ud i livet.

EN FRUGTBAR JORDBUND

Kirken rodfæstet i Afrika

New York – KIT

»Den katolske kirke i Afrika har fæstet godt rod. Den ledes af afrikanere og betyder noget i menneskenes daglige liv,« siger USA's ambassadør i Burundi, dr. Thomas P. Melady, som er en anerkendt ekspert i afrikanske forhold, i et interview til NC News Service. Melady blev udnævnt til ambassadør i 1962, 14 år efter sit første besøg i Afrika. For ham som katolik ligger det lige for at sammenligne Kirkens stilling i Afrika i 1962 med situationen 14 år tidligere. »Mellem 1956 og 1962 blev der fremsat mange dystre forudsigelser om Kirkens fremtid i Afrika. Nogle mente, at Kirken ville være færdig dernede, så snart de afrikanske lande blev selvstændige, fordi missionærerne var kommet fra kolonimagterne. Andre troede ikke på Kirkens fremtid i Afrika, fordi den var 'udenlandsk' og ikke opstået i landet selv. Atter andre spåede, at der i Afrika ville opstå en venstreorienteret revolution, som ville føre til nye institutioner, der ville træde i stedet for Kirken. Det var, hvad man hørte fra visse Afrika-eksperter, hvoraf de fleste var sociologer. Men hvad skete der i virkeligheden? Der skete ligeså netop det modsatte af det, der var forudsagt. Kirken er en inspirerende faktor på udviklingsområdet. Alle dens virksomhedsområder: uddannelse, skoler for unge, voksenuddannelse, hjælp til selvhjælp, projekter til skolebørns bespisning osv. tager sigte på at forbedre menneskenes daglige liv. De indgår simpelt hen i udviklingsarbejdet. Det har ulykkesprofeterne overset,« siger ambassadør Melady.

Men man kan pege på flere årsager til, at de dystre spådomme fra 50-erne slog fejl, fortsætter Melady. »Sociologerne overså, at afrikanerne ifølge traditionen er et troende folk. De tror på en højere magt, som kan skabe og udslutte liv. Visse europæiske sociologer, især franskmænd, som selv havde brudt med religionen, mente, at afrikanerne ville gøre det samme, men det gjorde de ikke. Og bekymringerne for, at Kirken skulle blive stemplet som 'udenlandsk', var resultatet af en alt for kortsynet analyse. Det troende folk er en frugtbar jordbund, hvor Kirken har slået rod og er kommet til at høre til i landet selv.« Melady udtalte videre, at afrikanerne betragter pavestolen »som en selvstændig moralsk magtfaktor i verdenspoli-

tikken og som menneskelighedens stemme«. Han nævnte i interviewet desuden at præsidenten i en overvejende muhamedansk stat i Afrika, da Johannes XXIII udnævnte en sort ærkebiskop til efterfølger for den tidligere franskfødte, først havde opfattet dette som en gestus, der skulle skaffe Kirken good-will hos afrikanerne, men senere indså han, at den sorte ærkebiskop virkelig selv ledede sit bispedømme, og at de hvide i stiftet adlød ham, som de ville adlyde enhver anden i samme stilling. Præsidenten bemærkede yderligere, at også den sorte ærkebiskop rejste til Rom under koncilet og dér var med til at træffe beslutninger, som også angik de hvide. Det sker ikke inden for nogen anden institution, jeg kender, sagde præsidenten.

Hvad Burundi angår, sagde Melady, »er befolkningen 60 % katolsk, og de kirkelige ledere, som alle er afrikanere, står i spidsen for udviklingsarbejdet. Det er grundlaget for Kirkens samarbejde og samtaler med Burundis regering. Kirken står her som en enhedsfaktor. I hele landet er der en atmosfære af opbygning og oprettelse af nye institutioner. Missionærerne er her for at hjælpe de afrikanske ledere, og det hele er inde i en god udvikling«.

KULTFRIHED

Religionsfrihed i Portugal

Lissabon – KIT

Den portugisiske regering arbejder for tiden på en lov om religionsfrihed. Der er redigeret et lovforslag bestående af 18 punkter, som skal forelægges parlamentets 120 medlemmer. Eftersom enhedspartiet »Den nationale folkeaktion«, som ledes af premierminister Marcello Caetano, fuldstændig behersker parlamentet, er der grund til at forvente, at lovforslaget går igennem uden ændringer.

Til trods for, at kirke og stat i Portugal har været adskilt siden 1911, og der officielt har været »kultfrihed« for både katolikker og ikke-katolikker, er en forbedring af den nuværende situation på mange punkter ønskelig. Premierminister Caetano har udtalt, at han vil gennemføre »en tydeliggørelse

og en kodificering« af såvel katolikker-nes som ikke-katolikkeres rettigheder. Iagttagere mener, at disse forholdsregler er et led i landets almindelige liberaliseringsbestrebelse, og at de derfor ikke kan betragtes som et angreb på den katolske kirke, som efter adskillelsen mellem kirke og stat i 1911 var genstand for svære forfølgelser. Kirkens besiddelser blev konfiskeret, klostre og ordener blev forbudt, jesuitterne blev udvist af landet, og det blev forbudt at bære præstedragt på offentlige steder. Lidt efter lidt blev Kirkens vilkår dog forbedret, og efter indgåelsen af konkordatet mellem Portugal og paven blev de konfiskerede besiddelser givet tilbage, og Kirken fik arbejdsro. For øjeblikket er det først og fremmest de ikke-katolske mindretalsgrupper, der har brug for bedre arbejdsvilkår. De har gentagne gange protesteret imod, at deres medlemmer ikke kan få embeder under staten, at deres børn tvinges til at tage del i den katolske religionsundervisning i skolerne, og at det er disse grupper forbudt åbenlyst at propagandere for deres virksomhed. Ifølge lovforslaget skal trossamfund med mere end 500 medlemmer kunne indregistreres og få udvidet deres rettigheder.

NY PAVEREJSE

Rejser paven til Polen?

Warszawa – KIPA

Kardinal Wyszynski meddelte for nylig i St. Johannes Kirke i Warszawa, at det er muligt, at paven i 1971 vil aflægge et besøg i Polen. Som anledning til et sådant besøg nævnte kardinalen saligkåringen af franciskaneren Maximilian Kolbe, der frivilligt ofrede livet i koncentrationslejren Auschwitz for at redde en anden fange. Rejsen skulle i så fald finde sted i august eller september.

Den polske regering ville som bekendt i 1966 ikke give tilladelse til pavens dengang planlagte besøg i Polen med den motivering, at et sådant besøg kunne skade Polens forhold til Sovjetunionen.

Kardinal Wyszynski meddelte for øvrigt også, at pave Paul ville træffe en beslutning angående *de katolske biskoppers status i Oder-Neisse-området*, så snart der forelå en fast overenskomst mellem Warszawa og Bonn. Herom sagde kardinalen ordret: »Jeg har modtaget et brev fra paven om dette spørgsmål, hvori han forsikrer, at man i Rom ikke vil tøve med at træffe de nødvendige forholdsregler, så snart den juridisk-politiske situation tillader det.«

De kristnes rolle

Samtaler mellem den katolske og den russisk-ortodokse kirke

Bari – KIPA

En række samtaler har i dagene 6.–10. december fundet sted i Bari mellem repræsentanter for den romersk-katolske og den russisk-ortodokse kirke. Lederen af den russiske delegation, som aflagde et besøg i Vatikanet hos pave Paul VI, var metropoliten af Leningrad og Novgorod og formand for Moskvpatriarkatets udenrigsdepartement, Nikodim. Den katolske delegation blev ledet af sekretæren for sekretariatet for de kristnes enhed, pater Jerome Hamer O.P., og formanden for enhedssekretariatet, kardinal Jan Willebrands, tog del i det afsluttende møde.

Emnet for samtalerne, som var en fortsættelse af mødet i Leningrad i december 1967, var »de kristnes rolle i et samfund i udvikling«. Den nye situation, samfundet befinder sig i, og som skildres i koncilets konstitution om Kirken i den moderne verden, er en direkte udfordring til at finde frem til de kristnes rolle i et sådant samfund, sagde pater Hamer i den tale, hvormed han indledte mødet. Denne rolle må, sagde pater Hamer, være baseret på Jesu Kristi person og lære og bygge på den kristne tradition. Man må derfor skelne mellem den og en rent humanistisk rolle. Kirken bestræber sig for at forme de kristne på en sådan måde, at de ud fra deres eget personlige ansvar kan handle i verden.

Metropolit Nikodim fremhævede i sin tale især den katolske kirkes udvikling i forhold til de sociale spørgsmål. Imidlertid rådede der stadig forskellige opfattelser med hensyn til, hvordan synspunkterne skulle omsættes i praksis. Fælles var dog den stadig voksende tilbøjelighed til at optage en dialog med verden. Som situationen er i dag, sagde Nikodim, skulle man ikke bare bekæmpe ondet, men også gøre en indsats for det gode. Det er de kristnes opgave, sagde metropoliten, at yde et bidrag til forsoning, fred og retfærdighed mellem mennesker.

Der blev især behandlet tre store hovedtemaer på mødet: »Den personlige uddannelse og bidraget til opbygning af et menneskeligt samfund«, »De kristnes tjeneste og opgave som borgere i 'Guds stad' i verden af i dag« og »Guds Ords evige beståen og det relative i den måde, hvorpå det inkarnerer sig i verden til alle tider«. Disse emner blev hvert for sig behandlet af såvel en romersk-katolsk som en russisk-ortodoks deltager i mødet. De mange fælles tanker, der kom

til udtryk i disse taler, der var forberedt helt uafhængigt af hinanden, viste tydeligt, at de to kirker står hinanden nær i deres holdning til de problemer, de bliver stillet over for i forbindelse med den hastige udvikling i verden, og det ikke mindst på grund af deres fælles grundlag i den kristne lære.

Efter besøget hos pave Paul VI var metropolit Nikodim og hans ledsagere gæster på det pavelige universitet Gregoriana. Under måltidet sang russerne »Benedicite« på deres eget sprog. Metropolit Nikodim mindede om, at han havde taget doktorgraden ved universitetet i Moskva på en disputats om pave Johannes XXIII. Derefter priste han Gregoriana betydning og sluttede med devisen for jesuiterordenen, som professorerne ved Gregoriana tilhører: »Alt til Guds større ære.«

Religionens stilling

Rom (KIT)

Det ydre billede af religionens stilling i almindelighed virker roligt, og det ser ud til, at man stort set respekterer Kirkens institutioner, men i virkeligheden er det anderledes, sagde pave Paul VI for nylig, da han velsignede folkemasserne på Peterspladsen. I mange lande er der ateisme og en antiklerikal holdning. »Man prøver på at kvæle den kristne livsholdning og de ytringer, den giver anledning til. I dag bestræber man sig for at sekularisere alt, at forme alting konfessionsløst og at gøre alting fri af de religiøse principper,« fortsatte paven. »Kirken gør modstand, lider og kæmper så godt, den kan. Den overlever, for den har Gud ved sin side, og nogle af dens medlemmer er stærke. Der findes i Kirken herlige tegn på livskraft, åndelighed og hellighed.«

Paven kom derefter ind på »den uro og utroskab, som kommer fra Kirkens egne folk, og som vækker forundring, sorg og forargelse«. Denne uro kommer undertiden »fra mennesker, som i kraft af de opgaver og nådegaver, de har fået, burde være særlig trofaste og eksemplariske. Sorgen i Kirken er mere bitter på grund af de læremæssige vildfarelser, den moralske forargelse og den ligegyldighed over for Kirkens forskrifter, som disse mennesker har givet udtryk for, end af de ydre vanskeligheder, Kirken har at kæmpe imod,« sluttede paven.

Fornyet medlemskab

Kirkernes Verdensråd opfordrer den presbyterianske kirke i Taiwan til fornyet medlemskab

Genève – KIT

Kirkernes Verdensråd har opfordret den presbyterianske kirke i Taiwan (Formosa) til igen at indtræde i Rådet. I juli i år besluttede denne kirke at melde sig ud af Kirkernes Verdensråd, fordi det havde udtalt sig til fordel for Kommunistkinas medlemskab af FN. Beslutningen var et resultat af langvarige drøftelser og må ses på baggrund af Formosas stærkt antikommunistiske indstilling. I et brev til kirkens ledelse påpeger Kirkernes Verdensråds centralkomité, at når Rådet havde anbefalet Kinas optagelse som medlemstat i FN, »var dette hverken nationalt eller ideologisk begrundet, og det havde heller ikke været hensigten at såre noget andet land, men var udelukkende sket med henblik på hele menneskeheden vel«. Det er både foruroligende og farligt, hvis et land med over 800 millioner indbyggere enten ikke kan eller ikke vil tilslutte sig FN, som er den internationale politiske organisation, der først og fremmest er til rådighed, når det gælder om at oprette et verdensomspændende fællesskab mellem landene. Resultatet kan kun blive modsætninger, som truer hele menneskeheden, heri også indbefattet Taiwan, slutter Kirkernes Verdensråd.

Imod liberalisering

Nordamerikansk bispemøde

Washington (KIT)

Den nordamerikanske bispekonference har med 242 stemmer mod 8 vedtaget en energisk udtalelse imod den liberalisering af abortlovgivningen, som der er fremsat forslag om i visse stater i USA. Den katolske kirke holder fast ved den opfattelse, hedder det i erklæringen, at menneskelivet begynder i det øjeblik, befrugtningen sker, og at »det befrugtede æg har en umistelig ret til livet«. Biskopperne hævder desuden, at »abort er en uretfærdig ødelæggelse af menneskeliv og ud fra et moralsk synspunkt må betragtes som mord«. Det er derfor katolske læger og sygeplejersker forbudt at foretage abort eller at medvirke dertil, ligegyldigt om operationen finder sted med statens godkendelse eller ej.

Kirken og sexualiteten

Rom - KIT

Bispekonferencerne verden over skal have lejlighed til at ytre sig om Kirkens indstilling til seksualoplysningen. Beslutningen om dette blev taget på den romerske uddannelseskongregations årsmøde i dagene 16.-17. oktober, hvor 27 kardinaler og biskopper var forsamlet med kongregationens præfekt, kardinal Gabriel Garonne i spidsen. Hensigten med den nævnte fremgangsmåde er først og fremmest at få et overblik over seksualoplysningen i de forskellige lande og derefter at »finde frem til den bedste løsning« af dette overordentlig mangesidede problem.

På årsmødet behandlede man også andre spørgsmål, bl. a. den dalende tilgang til præsteseminarierne. Kardinal Joseph Höffner fra Köln hævdede, at nedgangen i de tre sidste år havde været særlig mærkbar selv i lande, som ikke tidligere var blevet berørt af præstekrisen. Desuden er der betydeligt flere end før, der efter en tid forlader seminariet, fordi de alligevel ikke ønsker at blive præster. Kardinal Höffner mente, at årsagen til dette måtte søges såvel i som uden for Kirken. Den religiøse situation i dag er præget af ligegyldighed, relativisme, materialisme, nydelsessyge og ideologisk pluralisme, sagde kardinalen. En sådan atmosfære er næppe fremmende for antallet af kald til præsteembedet. I Kirken råder der mange steder åndelig lunkenhed, en kritisk indstilling og marxistiske synspunkter, især hos de unge. En vis identitetskrise hos mange præster har yderligere bidraget til at skabe den nuværende krisesituation, mente kardinalen.

Presseunion

International katolsk presseunion

Paris (KIT)

Den internationale katolske presseunion (UCIP), hvis bestyrelse i dagene 20.-22. november holdt møde i Paris, understregede i en udtalelse af formanden Jean Gelamur, at det er den katolske presses opgave »ved hjælp af alle tekniske hjælpemidler at præsentere Kirken for verden af i dag«. Den skal i denne forbindelse give et virkelighedstro billede af Kirken og dens virksomhed. Som en af de mere presserende opgaver nævntes udviklingshjælpen i presse-mæssig henseende, dvs. udbyggelsen af en katolsk pressetjeneste i Afrika og i Asien, samt en

Fortsættes side 23

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerækvæltter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejogod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 55 57 80

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amallegade 27
1258 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

VÆGKALENDEREN 1971

udgivet af Ansgariusforeningen,
fås hos de katolske boghandlere og ved kirkerne.
kr. 2,50

SCT. ANNÆ REJSER — PASTOR D'AUCHAMPS REJSER 1971.

I 1971 forventer vi at kunne tilbyde flg. rejser:

Italien:

Påske i Rom: 2/4-13/4 — 12 dg. m. fly.
6/4-13/4 — 8 dg. m. fly.

Sommerferie: 3/7-17/7 — Rom — Firenze — 15 dg. fly
(evt. også mulighed for en 3 ugers tur).

»Kulturperler«: 28/8-11/9 — Firenze — Rom Assisi — 15 dg. — fly.

»Indian Summer«: 2/10-16/10 — Firenze — Rom — Pisa — 15 dg. — fly.

Efterårsferie i Rom: 16/10 — 23/10 — 8 dg. fly.

Israel:

18/3-1/4 — Jerusalem — Galilæa — 15 dg. fly.

Østrig:

26/7 — 9/8 — Golling — Wien — Salzburg — 15 dg. fly.

Programmer (forventes at være færdige i beg. af jan.) kan bestilles hos:
Lærerinde Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 Kbh. S.

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m.m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Kildemosevej 15 - Telefon 12 33 43

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt — Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Hølrup 7894 - 7842

Der er altid noget af interesse i Katolsk Forum

Brdr. Zølner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fødevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Veddelgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Trælåsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarmester - Kunsthåndel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

**Poul
HENRIKSEN**

Rådhusstrøget, Vejle

Tlf. *82 37 11
Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger . . .

Vejle Mineralvandfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 28
Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserver - Dybrost
R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 80 16 55

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Ove Juul-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 39, Esbjerg
Telefon 12 08 29

Katolsk Forum har en god
måde at være katolsk på

Barkhoff boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 62 15 33

H. Overbeck

Ingenlærterfirma
Havneplassen, Kolding
Telefon 52 35 55

J. Krenk

Ingenlærterfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 52 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 62 06 93

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 52 01 55

Peter From

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

**Malermfirma
Holger Jørgensen**

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Sct. Joseph Søstrenes skole – Institut Saint Joseph – København

søger til 1. august 1971 en skoleleder.

Skolen, som for tiden har ca. 600 elever, består af børnehaveklasse, en 8-årig hovedskole, der videreføres med 9. og 10. klasse, og desuden en 3-årig realafdeling. Løn som ved det offentlige skolevæsen.

Ansøgning indsendes inden 30. januar 1971 til skolens bestyrelse, Dag Hammerskjølds Allé 17, 2100 København Ø.

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 93 50

Tonny Vergmann

Bilkkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juul Pedersen A/S

Gjarmestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske Institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende begravelser
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Georg Poulsen & Søn

Bilkkenslagermester
Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Carl Bæk & Søn
El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - Kraft - Oliefyr
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 18A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian Walthers

HORSENS

Fortsat fra side 21

yderligere forbedring af den internationale nyhedsformidling, hvorfor man for fremtiden også for den katolske presses vedkommende må tage satellitter til hjælp. Dertil kommer uddannelsen af kvalificerede medarbejdere og katolske journalisters videreuddannelse. Blandt andre ønsker nævntes en mere aktiv indsats fra Vatikanets side inden for rammerne af L'Osservatore Romanos og Vatikanradioens virksomhed på linie med den øvrige nyhedsformidling i vore dage.

INDLAND

FOLDEREN TIL DEN ØKUMENISKE BEDEUGE 1971

I lighed med tidligere år har Det økumeniske Fællesråd ladet udarbejde en folder for den økumeniske uge 1971.

Folderen er tænkt at kunne anvendes såvel personligt som i forbindelse med gudstjenester, møder, kirkevandring o.a. økumeniske arrangementer.

Til forskel fra tidligere nævnes der ingen datoer for den økumeniske uge (sædvanligvis tredie hele uge af januar). Dette er gjort bevidst, idet vi gerne vil gøre folderen anvendelig i hele året 1971.

På folderens bagside er blevet en åben plads, som kan anvendes til påstempling/påtryk af lokale meddelelser. Ved større ordrer kan folderen bestilles med påtryk.

Prisen er kr. 0,30 pr. stk. (mindste salg 10 stk.).

Det er vort håb, at folderen vil blive anvendt i så vid udstrækning som muligt.

Henvendelse sker til Det økumeniske Fællesråd, Nørregade 11, 1165 København K. - tlf. (01) 14 59 49.

På rådets vegne, med venlig hilsen
Karlo Kjær

Liturgisk kalender

Søndag 10.1. Herrens dåb.
Mandag 11.1. Ferialdag (årets 1. søndag)
Tirsdag 12.1. Ferialdag (årets 1. søndag)
Onsdag 13.1. Ferialdag (årets 1. søndag)
Torsdag 14.1. Ferialdag (årets 1. søndag)
eller: Hilarius
Fredag 15.1. Ferialdag (årets 1. søndag)
Lørdag 16.1. Ferialdag (årets 1. søndag)
eller: Gudsmoders messe.

Søndag 17.1. Årets 2. søndag.
Mandag 18.1. Ferialdag (årets 2. søndag)
Tirsdag 19.1. Ferialdag (årets 2. søndag)
eller: Knud Konge.
Onsdag 20.1. Ferialdag (årets 2. søndag)
eller: Fabian og Sebastian.
Torsdag 21.1. Agnes.
Fredag 22.1. Ferialdag (årets 2. søndag)
eller Vincens.
Lørdag 23.1. Ferialdag (årets 2. søndag)
eller: Raymund af Pennafort
eller: Gudsmoders messe.
Søndag 24.1. Årets 3. søndag.
Mandag 25.1. Paulus' omvendelse.
Tirsdag 26.1. Polykarp.
Onsdag 27.1. Johannes Chrysostomos.
Torsdag 28.1. Ferialdag (årets 3. søndag)
Fredag 29.1. Frans af Sales.
Lørdag 30.1. Ferialdag (årets 3. søndag)
eller: Gudsmoders messe.

De liturgiske læsninger

Søndag 10.1. Herrens dåb: *Es. 42,1-4. 6-7. - Salm. 28,1-4. 9-10 (R:11b) - Ap.g. 10,34-38 - Lk. 3,15-16. 21-22.*
Mandag 11.1. Hebr. 1,1-6. - Mk. 1,14-20.
Tirsdag 12.1. Hebr. 2,5-12. - Mk. 1,21-28.
Onsdag 13.1. Hebr. 2,14-18. - Mk. 1,29-39.
Torsdag 14.1. Hebr. 3,7-14. - Mk. 1,40-45.
Fredag 15.1. Hebr. 4,1-5,11. - Mk. 2,1-12.
Lørdag 16.1. Hebr. 4,12-16. - Mk. 2,13-17.
Søndag 17.1. Årets 2. søndag: *Es. 62,1-5. - Salm. 95,1-3. 7-10 (R:3) - 1. Kor. 12,4-11 - Joh. 2,1-12.*
Mandag 18.1. Hebr. 5,1-0. - Mk. 2,18-22.
Tirsdag 19.1. Hebr. 6,10-20. - Mk. 2,23-28.
Onsdag 20.1. Hebr. 7,1-3. 15-17. - Mk. 3,1-6.
Torsdag 21.1. Hebr. 7,25-8,6. - Mk. 3,7-12.
Fredag 22.1. Hebr. 8,6-13. - Mk. 3,13-19.
Lørdag 23.1. Hebr. 9,2-3. 11-14. - Mk. 3,20-21.
Søndag 24.1. Årets 3. søndag: *Nehemias 8,1-4a. 5-6. 8-10. - Salm. 18,8-10,15 (R:Joh.6,64) - 1. Kor. 12,12-30 - Lk. 1-4; 4,14-21.*
Mandag 25.1. Hebr. 5,1-10. - Mk. 2,18-22.
Tirsdag 26.1. Hebr. 6,10-20. - Mk. 2,23-28.
Onsdag 27.1. Hebr. 7,1-3. 15-17. - Mk. 3,1-6.
Torsdag 28.1. Hebr. 7,25-8,6. - Mk. 3,7-12.
Fredag 29.1. Hebr. 8,6-13. - Mk. 3,13-19.
Lørdag 30.1. Hebr. 9,2-3. 11-14. - Mk. 3,20-21.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).

Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Redaktionskontor: Bredgade 69.
1260 København K. Telefon (01) 14 90 55.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Abonnementsafdeling: Katolsk Forums ekspedition
ved Katolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé 16.

2000 København F,
telefon GO 4895. Postgiro 5 70 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Lessalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms

ELSKER - ELSKER IKKE?

Som en direkte fortsættelse af »Stjålne kys« kommer nu den sidste film om Antoine Doinel, hvis man ellers skal tro instruktøren Truffaut. Jean-Pierre Leaud har spillet hovedpersonen i alle fire film og er vokset i udtryksfuldhed og charme, lige siden han blev opdaget af Truffaut. I »Stjålne kys« blev Antoine forelsket i Christine (Claude Jade), og nu er de gift. Hun spiller stadig violin, mens Antoine arbejder med at give blomsterkunstig farve.

Den tidligere så heftige forelskelse er nu afløst af ægteskabets mere rolige, men også trivielle hverdag. For os bliver det dog alt andet end trivielt, fordi skildringen er så fuld af prægtige iagttagelser, fortalt på en ligefrem måde, at vi konstant morer os. Hvordan får man f.eks. en glemsom spilleelev til at betale? Planer udklækkes i larmende enfoldighed under en af de obligatoriske middage hos svigerforældrene. Efter en spilletime skal Christine istemme en bestemt melodi som tegn til Antoine, som står neden for huset. Han skal så tage affære, når eleven med sin moder kommer ned på gaden. Det er bare forfærdelig svært at blive enige om, hvilken melodi der egner sig som signal.

Det er i øvrigt karakteristisk for filmen, at information og kommunikation foregår ad de mærkeligste og mest overrumplende kanaler. På en metrostation får Antoine øje på en reklame for baby mad. Han standser op, går videre og vender tilbage igen for at kigge på det store barneansigt. Vi når lige at

gætte hvorfor, inden filmen klipper til hospitalets fødegang. Et andet eksempel er den tilfældige måde, hvorpå Christine får at vide, at Antoine har været hende utro. Antoine bliver forført af en mystisk og uudgrundelig japanerinde, som bagefter sender en buket tulipaner til ham på hans arbejde. Han smider dem i en skraldespand, inden han går op til sin kone, men en lille dreng ser det og afleverer blomsterne. Antoine siger, at de er til hende, men løggen afsløres, da tulipanerne noget senere visner, og der ud af blomsterne triller små sammenrullede kærlighedsbreve. Idyllen er brudt, men som i enhver anden komedie ender det godt til sidst. Han er blevet en smule mere fornuftig og ansvarsbevidst, hun lidt mindre borgerlig.

Antoine er i det hele taget en løjerlig figur. Det er, som om Truffaut ikke nænner at gøre ham helt voksen, selv om han nu er gift og har fået det første barn. Han er stadig den ubekymrede og på en vis måde ansvarsløse unge mand, som aldrig bliver helt voksen. Han deltagere ikke i karrierekapløbet, fordi andre sørger for ham. Han minder kort sagt meget om Jacques Tatis Hulot, den urokkeligt uheldige, men altid høflige individualist fra film som »Festlige feriedage«, »Min onkel« og »Playtime«. Truffaut vedgår gerne sin gæld til Tati og lader ham optræde i et kort glimt, ligesom scenerne i det store amerikanske firmas hus, hvor Antoine får arbejde som modelbådsstyrmand, kan kaldes citater fra »Playtime«.

Det er nærmest en selvfølge, at Jean-Pierre Leaud og Claude Jade spiller fremragende, men også bipersonerne er dækket fortrinligt ind. De har alle sammen en snert af noget småskørt i en eller anden uventet retning. Der er f.eks. den gamle mand, som ikke vil forlade sin lejlighed, før general Petain fra krigens dage har fået æresoprejsning. Eller den villige servitrice, som lægger groft an på Antoine, uden dog at have heldet med sig.

Følgende aforisme skal være af Truffaut: »Hvis 9 ud af 10 film handler om kærlighed, vil jeg sige, at det ikke er nok.« I alle hans tidligere film har kravet om en absolut kærlighed på godt og ondt bestemt personernes skæbne. Uden at vove mig for langt ud vil jeg hævde den påstand, at Truffaut nu også interesserer sig for den knap så fuldkomne kærlighed. I »Bruden var i sort« blev alle mændene dræbt, fordi de ikke magtede den absolutte kærlighed, men her får Christine og Antoine lov at leve videre, selv om de ideelle krav ikke opfyldes. De oplever, at de ikke kan undvære hinanden, selv når det drejer sig om i vrede at slæbe madrassen ind i et andet værelse, fordi de ikke vil sove i samme rum. Livet er ikke lyserødt. Deres hjem er holdt i udelukkende blå og hvide farver, afdæmpet og køligt. Men livet skal leves alligevel. Og det bliver det. Med små anfægtelser. Komediens kan ikke undvære dem.

Sjældent har jeg mere set mig så godt i biografen.
Jakob Frandsen

2/1971

forum

katolsk

FREMMED-
ARBEJDER

ASIENS
MUNKE

KATASTROFE I
PAKISTAN

VÆRD AT
LÆSE

BØRNE-
GUDSTJENESTE

UDENLANDSK
INFORMATION

TIL LYKKE
BISKOP
SUHR

NOTES BLOKKEN

H. Roos SJ

BISKOP SUHR FYLDER 75 ÅR DEN 24. JANUAR

I det tyske månedsskrift »Stimmen der Zeit« føres der for tiden en debat, hvor to af Europas førende teologer står over for hinanden: Karl Rahner og Hans Küng. Det begyndte i december i fjor, da K. Rahner skrev en længere anmeldelse af H. Küngs meget omtalte bog »Unfehlbar? Eine Anfrage« (Zürich 1970). I januarhæftet i år svarede H. Küng på hans kritik. Denne diskussion tager næsten vejret fra en. Begge universitetsprofessorer taler aldeles åbent uden nogen som helst hæmninger. Man må også huske, at de begge tilhører den liberale fløj og indtil nu altid har stået i spidsen for moderne tænkning. Netop derfor er dette opgør så opsigtsvækkende.

Karl Rahner lægger ikke fingrene imellem. Han bebrejder Küng hans benægtelse af Kirkens ufejlbare læreembede. Han går så vidt, at han nægter Küngs teser plads inden for en katolsk teologisk diskussion. Denne voldsomme kritik er så meget mere påfaldende, når man betænker, at Rahner selv tidligere er blevet angrebet af konservative kredse og altid har været talsmand for den teologiske forskningsfrihed.

I sit udførlige svar gentager Küng de teser, som er nedlagt i hans bog. Han hævder ganske vist, at Kirken er infallibel (= ufejlbar). Derved forstås han, at Kirken ifølge Kristi forjættelser aldrig vil bukke under; den ejer en sejrende kraft, som helvedes porte ikke

vil kunne overvinde. Men i modsætning til Rahner benægter han, at Kirkens embedsbærere (paven, bispekollegium) kan udtale sig »i ufejlbare sætninger«, da al menneskelig erkendelse er foreløbig, endelig og mangelfuld. Küng benægter udtrykkeligt det 1. og det 2. Vatikankoncilis udtalelser desangående.

Man kan spørge, hvad der er meningen med denne i offentlighedens grelle rampelys førte debat. Man kan ikke undgå at mærke, at Rahner er opbragt. Hans ord rammer som kølleslag. Og Küngs svar giver dem i skarphed ikke noget efter. Denne voldsomhed i debatten kan kun forklares ved vægten af de problemer, som diskuteres. Det drejer sig om nogle af Kirkens vigtigste forudsætninger. En åben drøftelse kan da ikke skade. Tværtimod den rensr luft.

Rahners indstilling er ellers alt andet end snæversynet og ængstelig. Ved den tyske synodes åbningsmøde i Würzburg (den 3. januar i år), hvor også pastor Ib Andersen var til stede som nordisk observatør, kom det til et kort, men vigtigt ordskifte mellem professor Flatten (Bonn) og professor K. Rahner. Flatten mente, at al diskussion på synoden skulle være udelukket, hvis det drejede sig om et dogme. K. Rahner gik ham imod og hævdede, at man først måtte undersøge det respektive dogmes egentlige indhold og dets plads i sandhedernes hierarki.

Ellers kunne det ske, at man fejede vigtige problemer (f.eks. ægteskabets uopløselighed) af bordet med den begrundelse, at det drejede sig om et dogme.

Men trods dette og lignende skarpe opgør i Kirken synes man at kunne mærke en vis lettelse. Det er, som om der er mildhed i luften. Paven udtrykker i sit brev til biskopperne (»Quinque iam anni«) en vis bekymring med hensyn til den teologiske usikkerhed, men formaner biskopperne til på en ansvarsbevidst og kær-

lig måde at tage sig af den rette forkyndelse, dvs. lærens renhed. Også den nyeste udvikling i Holland, hvor den af Rom udnævnte biskop Simonis blev optaget i landets bispekollegium, viser, at den voldsomme bølgegang er ved at lægge sig. Verdenspressen noterer, at de yderliggående kræfter alligevel ikke er så stærke som først antaget. Man taler ligefrem om et stemningsomslag i Holland.

TT Roos 27.

trods sygdom og skuffelser. Årene efter krigen blev i udpræget grad en stabiliseringsperiode, hvor der undertiden måtte foretages frontforkortninger dér, hvor tyvernes og tredivernes begejstringsbølge havde skabt fremskudte poster, der i længden ikke kunne holdes, og hvor de moderne tider nødvendiggjorde en rationalisering og organisering dér, hvor man tidligere havde klaret sig som »mellem brødre«. Dertil kom kirkens permanente fattigdom, der måtte afhjælpes ved nøgterne forretningsmæssige dispositioner og den tunge tiggengang til udlandets katolikker . . . »og foruden alt andet som kunne nævnes, har jeg arbejdets daglige pres, bekymringerne for alle menighederne.«

Denne byrde bar biskop Suhr i et kvart århundrede, en lang tid, som ikke alene stabiliserede kirken herhjemme, men gjorde den til en faktor i folkets åndelige og kulturelle liv af en betydning, som langt oversteg den halve pro-

cent, som de katolske menigheder udgjorde af landets befolkning.

Den 25. januar fylder biskop Suhr 75 år, og der er for danske katolikker al grund til at sende fødselsdagsbarnet de varmeste lykønskninger i erindring om alt, hvad den katolske kirke i Danmark skylder ham. Han bærer sin alder godt, først og fremmest fordi han er en vågen iagttagelse af tidens mangeartede teologiske rørelser, hvorfor han da også har en bred og aktuel orientering på dette felt. Også i øvrigt synes hans otium at være så let, som bispegerningen var tung. Den kraftige solbrændte mand, som munter og beskeden færdes ude og hjemme, blandt høje og lave, har skabt sig så mange venner, at vi tør spå ham en anstrengende fødselsdag. »Katolsk Forum« slutter sig gerne og taknemmeligt til biskop Suhrs gratulanter med ønsket om endnu mange års lykkeligt otium.

G. Heggum S.J.

KÆRE P. HEGGUM

Jeg har læst Deres indlæg om Danmarks Radios »Weekend«-udsendelse »Status over den katolske Kirke«, og selvfølgelig må jeg give Dem ret, når De siger, at udsendelsen mangler den forståelse indefra, som kun en katolik – hjulpet dertil af sin tro og af sit engagement – kan være i besiddelse af. Er dette ikke en selvfølge? Kan man ikke på forhånd sige det samme om en hvilken som helst udsendelse eller artikel om den katolske kirke, som bliver lavet eller skrevet af en eller flere ikke-katolikker? Er det rigtigt med dette argument bare at affeje en sådan offentliggørelse? Offentligheden, som i det store og hele består af ikke-troende, eller i hvert fald af ikke-katolikker, bliver jo orienteret af en sådan udsendelse, og spørgsmålet om denne orien-

terings værdi bliver ikke besvaret med en henvisning til, at de journalister, som giver deres bedømmelse af kirkens situation i dag, ikke taler ud fra troen.

Også i det katolske kirkefolk findes mange grader af tro. Ikke hos alle er troen stærk og engageret totalt. For en del af de unge, som årligt efter konfirmationen forlader også den katolske kirke, er troen direkte svag, eller mangler måske helt. Dette vil medføre, at også en katoliks syn på hans egen kirke varierer efter graden af tro og engagement. En ikke-katoliks fremstilling af den katolske kirkes problemer ligger tæt op ad den opfattelse, som disse sidstnævnte ville have af sagen. Jeg siger »ville have«, fordi der er den forskel, at den katolik, der er på vej ud af sin kirke, i al almindelighed ikke vil gøre sig megen umage for at følge med i denne kirkes udvikling og problematik, medens de ikke-katolikker, der laver sådan en udsendelse, og de ikke-katolikker, der lytter til den, i hvert fald viser interesse.

Her kommer vi til det før-

ste punkt, hvor en positiv kritik kunne sætte ind: Har disse ikke-katolikker virkelig søgt at få fat i de for dem tilgængelige oplysninger? Har de samlet et tilstrækkeligt materiale, dækkende både i mængde og i alsidighed, så deres bedømmelse er underbygget? Har deres bedømmelse været – så vidt muligt – objektiv og uhildet? Har de virkelig søgt at orientere, dvs. skaffe lytteren materiale til en egen vurdering, eller har de bare fremsat ukontrollable meninger?

Men – og her følger en dybere grund for at søge en positiv forståelse af Danmarks Radios udsendelse – er ikke det, der er ved at ske efter 2. Vatikankoncil, netop en åbning ud mod verden, en aggiornamento, som må gøre det muligt at komme i kontakt med den og føre en dialog med den? Er der ikke talt om netop det i en sådan grad, at den forrige sætning helt er fyldt med nedslidte clichéer? Betyder det da ikke, at vi må tage den ikke-katolske offentlighed og dens presse og radio alvorligt? At vi – i stedet for at hæfte os ved de mangler, deres menin-

ger og domme uværgerligt vil være behæftede med – må gå ud fra, at det, de siger, ikke er letfærdig snak, men seriøs tale, udsprunget af et virkeligt forsøg på at forstå? En tale, som ved et positivt svar kan blive til en samtale.

Når man ser sig selv på et fotografi, eller hører sin egen stemme på en båndoptager, er det ikke altid sikkert, man vil synes om det. Vi kender os selv indefra, vi har også illusioner om os selv, og denne mere eller mindre »tonede« og i hvert fald ensidige selverkendelse dækker ikke altid andres mening om os. Når man i en bestemt situation har vanskeligt ved at skelne, hvad man skal gøre, er det derfor klogt at rådføre sig med en ven, der kender en, men kender en udefra, og som ikke er engageret i ens egen situation. Mon ikke det samme gælder for en katolik og hans syn på kirken? Er kirkens situation for mange katolikker ikke så forvirrende, at man gør godt med også en gang imellem at prøve at se sagen udefra? At lytte med alvor og tillid til en vens tale?

H. van Schaik.

Betale sig fri fra ansvar?

Problemerne i den 3. verden, ja selv i Peru og Pakistan er så langt væk, at man kan glemme dem hurtigt eller betale sig fri. Men fremmedarbejderen står på vort dørtrin! Man kan *ikke* undgå at se ham, men man kan selvfølgelig træde på ham eller springe over ham, for vi kan da ikke tage os af alle menneskers problemer! Eller kan vi?

»Gæstarbejdere«

»Fremmedarbejder« har ingen god klang, en fremmed kan skubbes til side, – vi har jo nok i vort eget. Altså finder vi et nyt navn: »Gæstarbejder«, – er det ikke herligt? En gæst behandles jo godt. Altså er problemet løst! »Det kimer for den høje gæst«, men ikke for »gæstarbejderen«. Hvem tænker på, at dette navn dækker over et menneske, der har forladt alt for at tjene penge, så han kan give sin familie en anstændig levestandard?

Profitbegær

Staten vil besætte ledige arbejdspladser og hæve indkomsten. Arbejdsgiverne ønsker profit og billig arbejdskraft, der ikke stiller krav. Hjemlandene er interesserede i mindre arbejdsløshed og den dermed følgende mindre politiske uro og i den indtjente hårde valuta. Og vi gæve borgere, vi kristne, vi tænker slet ikke, men er glade for at vor levestandard hæves uden indsats fra vor side.

Hvem er snylteren

»Gæstarbejderen« er sjældent en ligeberettiget medborger, – han er en udenforstående, en degraderet. Denne umenneskelige tilstand skal ændres – ikke med almisser, men med retfærdighed! Det tavse nydende flertal (altså vi kristne) kan ikke mere snylte på gæstarbejderne, som vi snylter på den 3. verden. Vi kan ikke sige, at vi ikke vidste besked. »Argumentationen«: »Jamen det vidste vi da ikke«, »vi har ikke set noget« er gammelkendt, men den duer ikke, den gælder ikke, og den stinker!

Mennesker som handelsvare

»Gæstarbejdere« bor ofte under umenneskelige forhold. Fordi de ikke kender landets sprog, bliver de udnyttet, uretfærdigt behandlet og isoleret. »Menneskehandlere« tager sig af dem«, og »udlejningsfirmaer« tjener guld på deres hjælpeløshed!

FREMMED- ARBEJDER | DANMARK

Julen er forbi, vi har sunget salmer og fejret den i familiens skød i tryghed og velvære med børnene. Ja, hvad er jul uden børn – tænk at kunne have sine børn hos sig!

Fremmedarbejdere

I Europa er der ca. 3 millioner fremmedarbejdere, deraf en halv million

kvinder. Ved De noget om, hvordan disse mennesker har holdt jul? Hvordan deres liv former sig? Næppe meget, – men det er også bedst sådan, for det er alt for forbandet ubehageligt at vide besked om deres nød, så man skal finde på undskyldninger for sin egen passivitet og berolige samvittigheden. Heldigvis bliver samvittigheden med tiden så afstumpet, at den ikke mere volder besvær.

Mentalitetsændring nødvendig

Institutioner forsøger at hjælpe, men det bliver ikke til noget, så længe man kun doktorerer på symptomer. Det er ikke godt stof at skrive om disse problemer. Selv staten, som vi med glæde overlader alt ansvar, kan ikke gøre meget, hvis ikke befolkningen, dvs. De og jeg, accepterer »gæstearbejderen« som et medlem, som vor næste!

Boligproblem

»Gæstearbejderen« ønsker en privat bolig, hvor han kan være menneske, også hvis han skal betale ekstra. Men han ender som oftest i en saneringsmoden og usund bolig. Den gæstfrihed, han er vant til hjemmefra, falder bort, fordi han skammer sig for at invitere nogen, så de kan se hans fornedrelse.

Kristne naboer

De kære kristne medborgere vil ikke være naboer til en »gæstearbejder«. De hævder, han er snavset. Hvilken saglig undskyldning! Læs engang statistikken over dansk renlighed! Hvis en fabrik vil bygge for »gæstearbejderne«, kommer der anonyme breve strømmende, hvor man sjofler og truer. Man »argumenterer« igen rent sagligt: »Så kan vore ærbare kvinder ikke mere køre sikkert med barnevogn på gaden«. Især hæfter man sig dog ved, at alle »gæstearbejdere« går og spytter, – og så tygger de alle sammen hvidløg!

Overtro og fordomme

På trods af, at erfaringen viser, at en »gæstearbejder« med en god bolig er stabil, hjælper man ham ikke, – man kan jo altid få en ny, der for en tid vil finde sig i sjofle forhold. De, der kender »gæstearbejdere«, er mere villige til at have dem som nabo, end de, der lever på overtro, fordomme og dumhed. Det vigtigste er altså, at befolkningen lærer »gæstearbejderne« at kende!

Lavest på den sociale rangstige

Der findes ingen statistikker, der gælder overalt, og ingen grundige analyser, men hvis man generaliserer for Europa, gælder følgende: Størstedelen af »gæstearbejderne« er beskæftiget med arbejde, der betragtes som det laveste på den sociale rangstige. I München er 94 % af alle skraldemænd »gæstearbejdere« – og 100 % af de af byen Köln ansatte vaskere ligeså!

Bestikke tolken – ingen retshjælp

Som oftest betaler man mindste tarifløn (ofte op til 30 % under) til »gæstearbejderen« for samme arbejde som det,

statsborgeren udfører. Begunstigelser, præmier og lønforhøjelser bliver holdt hemmelige. Det er meget let. Man behøver bare at bestikke tolken, – de andre forstår jo ikke sproget. Uhyggeligt mange steder er der ingen tolk og ingen retslig hjælp. Gravide kvinder afskediges, og arbejderne kender ikke reglerne for afskedigelse.

Afskedigelser

I Tyskland blev i 1966 mere end 300.000 »gæstearbejdere« afskediget på grund af landets økonomiske vanskeligheder og i 1967 yderligere 100.000. På den måde undgik man eksplosiv arbejdsløshed i Tyskland på »gæstearbejdernes« bekostning. »Gæstearbejderens« arbejdsplads er altid 1000 gange mere usikker end statsborgerens.

Beskæmmende facit! – Endeligt facit!

»Gæstearbejderen« gør det arbejde, statsborgeren ikke vil gøre, og det endda for en dårligere løn. »Gæstearbejderen« bor i den lejlighed, statsborgeren ikke vil bo i, og det endda til en højere pris!

Familieproblemer

70 % af »gæstearbejderne« i Tyskland er gift. Kun 58 % af disse har konen med. Af de gifte har 70 % børn, men kun 24 % har børnene med. I mange tilfælde kan »gæstearbejderen« ikke have familien med, eller den kommer år senere, og med familien er det næsten umuligt at finde et sted at bo. Kan slægtningene ikke finde en bolig, bliver de udvist.

Et barn er født i Betlehem

Hvis en »gæstearbejder« indrykker en annonce, for at søge en bolig, får han måske 8 svar. Men 7 af de 8 »kristne« siger nej, når de hører, han er udlænding (Josef og Maria), og den 8. »kristne« siger nej, når han hører, at der er et barn (Jesus). Der er for få skoler og børnehaver, og der mangler sproglærere. Mange børn kan dog heller ikke gå i skole, for de må passe de mindre søskende, medens forældrene arbejder!

Familietragedier

Adskillelsen fra familien er grufuld for en gæstearbejder. Børn vokser op uden at kende deres far eller deres forældre. En præst fortalte, at han i begyndelsen prædikede ægteskabelig troskab, men for en gift mand, der er væk fra sin kone i 5–10 år, er det svært, næsten umuligt at overholde!

Fritid – søndag

Fritid er kedelig og fører til fortvivlelse. Hvis en bliver syg, må kammeraterne tage sig af ham, og han får ingen besøg af andre. Om søndagen sover man, drikker, spiller kort og hører radio. Også kulturelt går »gæstearbejderen« i stå. Han må holde sig inden døre, for han kan ikke holde ud at se familier spadsere sorgløst omkring med deres børn. Så tænker han på sin kone og sine børn derhjemme. Han må holde ud, for det er dem, han arbejder og kæmper for!

I Danmark

Min beretning er bygget på de tragiske kendsgerninger i Europa, især Tyskland og til dels Danmark. Hvordan står det nu egentlig til i Danmark? Rager det Dem en fjer? Bl. a. pater F. Poppe og pastor P. d'Auchamp gør en enorm indsats. De kan bruge Deres hjælp! Ingen undskyldning er god nok. Vi kan da ikke fortsætte med at hykle kristendom og næstekærlighed, medens folk lider lige uden for vor dør. Eller kan vi?

Kristendom

Vi er vant til at være snæversynede! Tolerance, anerkendelse, hjælp, ja selv næstekærlighed og omsorg gælder kun inden for vor egen snævre klike. I virkeligheden blev denne ukristelige holdning allerede fordømt i Det gamle Testamente (3 Mos. 19,18 og 5 Mos 10,17-19). Jesus prædiker en kærlighed, der gælder alle. De kender jo sikkert lignelsen om den barmhjertige samaritan (Lk 10,25-37)?

Bliv hjemme

Selv »kristne« hører man sige om »gæstearbejderne«: »Hvad kommer de for, hvorfor fanden bliver de ikke der, hvor de kommer fra. Hvad rager de mig!« Svaret på den menneskelige nød – og på vore hjerters forhærdelse – er kærlighed, Kristus!

Kristus

Hvad Kristus står for og har praktiseret, er vi snart 2000 år efter endnu langt fra at efterleve! Lever Deres samvittighed endnu? Skal vi træde på »gæstearbejderen« eller springe over ham?

Bent Lange S.J.

Jeg havde i flere år boet blandt buddhister, jeg havde i 3 år huset en buddhistisk abbed, der var højt kultiveret og studeret, jeg havde rundt i Europa truffet såvel lægbrodre som præster tilknyttet de største centre for forskning af den centralasiatiske kultur, men ens for dem alle var det, at disse gejstlige tilhørte den lamaistiske, den tantriske form for buddhisme, en lære fyldt med shamanisme, en udtryksform, der spændte fra den sorteste magi til det mest op-højede og aristokratiske. Lamaismen blev for størstedelen efterlevet af tibetanere i deres hjemland Tibet, et land som befandt sig på middelalderstadiet, da det i 1956 blev udslettet af det røde Kina. Det var flygtninge fra dette land, jeg lærte at kende, flygtninge hentet fra lejre i det nordlige Indien, et område der var aldeles uberørt af den vesterlandske kultur, hvilket hermed kom til at betyde, at den form for buddhisme, jeg således kom til at kende, ligeledes blev levet i praksis af personer der havde en viden og en begrebsverden, som var ca. 700 år bagud for den tid, jeg levede i.

Hvad jeg så og oplevede i løbet af de år, som opholdet for vore lamapræster varede, og helt indlevede mig i, så det blev hverdag for mig, var et stykke historie – kulturhistorie, religionshistorie og etnografi. Alt blev noteret, indtalt på bånd, fotograferet, dragterne opkøbt og udstillet på museer, og hvad der var tilbage, blev iklædt nutidsdragt og udstyret med en flybillet og sendt retur eller inkorporeret i et bestående vesterlandsk samfund med kun ringe chance for at kunne fortsætte som buddhist.

Jeg måtte derfor stille mig selv det spørgsmål:

HVORDAN VIL BUDDHAS LÆRE MØDE DEN TEKNOKRATISKE VERDEN AF I DAG?

Et svar fik jeg ganske uventet herpå i november 1970. Med 14 dages varsel fik jeg mulighed for at pakke min kuffert og flyve direkte til Bangkok, Thailands hovedstad. Thailand er ikke et land, der i samme grad som Japan har tilpasset sig de mange amerikanske soldaters ophold ved at lære engelsk. Man skal ikke regne med at kunne gøre sig forståelig for andre end den autoriserede guide eller den øverste i hotellets reception. Vi blev budt velkommen af vor rejseleder, og hvad sagde han:

VELKOMMEN TIL ØSTENS VENEDIG!

Dette er en by med 3 mill. indbyggere, heraf er ca. 500.000 kinesiske flygtninge, der er partisaner, mod nord og vest ligger Burma, mod syd Malaysia, mod øst Cambodia, alle lande med

MIT MØDE MED ASIENS MUNKEVÆSEN

alvorlig interne problemer og kamp, og over det hele hviler truslen fra Kina. Turen til Ankor Wat må aflyses på grund af alvorlige træfninger, men her i dette lille land kan De endnu bo sikkert, blot De undlader at drikke vand, der ikke er filtreret, spise kød, der ikke er gennemstegt, spise salat eller ikke skrællet frugt. Aldrig færdes ude efter midnat, ikke gå alene i kineserkvarteret efter mørkets frembrud, og for kvinders vedkommende aldrig færdes alene. Altid huske at medtage smykker, pas, penge, billetter og fotoudstyr, aflåse alt af værdi på hotelværelset og i det hele taget passe på, PASSE PÅ!

Lysten til at opleve afsvækkede imidlertid alle disse rædsler. Jeg længtes blot efter at se, hvad jeg i 10 år havde drømt om, templer, klostre og store buddhistiske religiøse optrin, alt hvad jeg kun hidtil havde hørt om, læst mig til eller i fantasien havde forestillet mig.

Jeg kunne vel også klare mig, jeg var med rejseselskab, troede jeg, men her fik jeg efter 3 dages forløb en slem forskrækkelse, for da rejste alle videre til Hong-Kong og lod mig alene tilbage.

HVAD NU?

Med mig i bagagen havde jeg en introduktionsskrivelse fra den græske prins Peter stilet til en thailandsk prinsesse Poon Pismai Diskul, som er præsident for the World Buddhist Fellowship. Her opnåede jeg den rigtige kontakt.

Prinsessen levede som ugift helt efter Buddhas regel og ofrede al sin tid på at bringe hele verden til forståelse heraf. Under lange samtaler underviste hun mig, indviede mig i hemmeligheden ved læren, mente, at alle burde leve som buddhister. Levede jeg selv som en sådan?

For ikke at krænke gæstevenskabet, måtte jeg svare:

AF TRO ER JEG KRISTEN!
AF ÅND BUDDHIST!

Længere kunne jeg ikke gå, for det, jeg nu lærte at kende om den moderne buddhisme skuffede mig. Sandheden i læren, som så mange – især i 1970 – blev delagtiggjort i, bl. a. gennem udstillinger, var naturligvis den samme, men ligesom det er gået med vesterlandske religioner, når de forsøges tilpasset sig efter alle, er også buddhismen blevet populariseret og, synes jeg, forfladiget, banal.

Selv om landet med sine 93 % buddhister er buddhismens højborg, virkede befolkningen ikke særlig engageret. Nok var der midt i hotellet et huskapel, men der var plastikblomster og elektrisk lys,

og det hele virkede mere som en turistattraktion end som et alter.

Det samme var tilfældet i de utallige templer, og jeg så ingen store ceremonier, – folk færdes nok ud og ind, tændte lys og klistrede blodguld på statuerne, men var det mon ikke rent og skært rutinehandling. Måske gør jeg befolkningen uret, men sådanne tanker kan ikke undgå at melde sig, når selv munkene står og ryger cigaretter i templerne.

Den lamaistiske form, som måske er svært tilgængelig for folket, ejer i mine øjne en rigdom ved at bevare gamle traditioner, ved at opretholde de gamle festspil med farver, fest, overtro og ren eksklusiv religiøsitet, der engagerer ikke blot de gejstlige, men også tilskuerne.

Munkevæsenet var ellers det, der betog mig mest. Enhver har en moralsk forpligtelse til i mindst 3 måneder at leve som munk. Man kan selv vælge en periode fra det fyldte 7. år. Det gælder mænd såvel som kvinder, men for tiden er det kun mænd, der benytter sig af denne adgang. Af kvindelige ordenssamfund findes der i dag kun få, og der eksisterer ingen fuldt ordineret nonne i Thailand.

Hvilken rigdom skænkes der hermed ikke den mandlige befolkning?

Tænk i et tidsrum at kunne udslette sin identitet og leve helt som munk og færdes i en verden, der lærer en de guddommelige sandheder, giver en et fundament at leve videre på og opøver en i selvdisciplin. Det ville være en opgave for fremtidens klostre her i vesten.

I et Wat, som et kloster kaldes, udslettes alle sociale skel for en tid. Dette forhold må naturligvis også påvirke selve klosterstrukturen, det eksklusive, det aristokratiske forsvinder nemt, men hvad der ofres på den enkelte klosterenhed gavner givetvis helheden.

Det viser sig, at det ikke altid er religiøse hensyn, der får unge mænd til at vælge en klostertilværelse, – det er slet og ret ønsket om at tilegne sig lidt simpel skolelærdom. Med et tal på 50 % analfabeter kan det ikke undre nogen, at et kloster tiltrækker. Der kan en fattig dreng fra provinsen få lært at regne og skrive, han kan få lidt historieundervisning, og hvis han bliver tilstrækkeligt længe måske noget kendskab til fremmede sprog.

På papiret er der tvungen skolepligt fra det 8. år, men langt fra alle har råd til at sende børnene i skole. Derfor er det nemmere at vælge munkelivet, hvor man for 40 kr. årligt plus udgifter til materialer kan opnå en hæderlig undervisning.

Jeg spurgte, om det ikke ødelagde ånden i et kloster, at munkene for en dels vedkommende søgte ind med ovennævnte intentioner, men svaret lød: Det

kan aldrig skade, at der til en uddannelse knyttes en religiøs skoling. Det må altid gavne den enkelte i hans liv fremover, og vælger en munk at blive, får man til gengæld i ham en betydelig bedre munk, fordi han frivilligt og vel vidende, hvad han går ind til, vælger klosterlivet.

Man kan ikke blive buddhist med et slag. En munk sagde til mig, at det først og fremmest kræver, at man vokser op i en buddhistisk kulturkreds, men derudover kræver det flere generationer, og sidst men ikke mindst kræver det en lærer, der kan berige ens åndelige udvikling.

Men vi har meget at lære af Buddha, og det kan virke yderst inspirerende at tilegne sig livssandheder, sagt på en fremmed eksotisk måde.

I anledning af den internationale beudege bør man vel overveje, om ikke alle trosretninger, hvis mål det er at hindre den hastigt fremadskridende udbredelse af den materialistiske tankegang i vor verden, bør stå sammen. Derfor vil jeg slutte med et citat fra et brev, jeg modtog fra Dalai Lama. Lamaismens åndelig overhoved skrev:

– Vor største opgave er et bekæmpe denne verdens ondskab med godhed, og vi må ikke hvile, før dette mål er nået.

Sonja Treschow-Kühl.

Mathias Christensen
ABSALONSGADE 14
Aalborg

Tømrermester
Ferd. Færch & Co. A/S
Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

Folmer Olsen
Begravelse ordnes
Røberbangade 37
Aalborg. Telefon 12 15 57

Murermester- og entreprenørforretning
M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Ryø A/S
Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-installationer – El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme – køleanlæg
Vand – Gas – Sanitet

NYT FRA CARITAS

KATASTROFEN I PAKISTAN

2/1-1970: Der ligger en check på 7.500 dollar (56.250 d. kr.) på Caritas' skrivebord rede til afsendelse til Rom. Det er den største kollekt, der endnu er givet i Caritas' historie, – og det er også den største katastrofe, der er oplevet i Caritas' 20-årige historie. Omtrent 1/2 million dollar har nu passeret Caritas Internationalis i Rom til hjælp for Østpakistan. Hvad er der nu sket siden rædselsnatten mellem 12. og 13. november 1970, hvor en stormflod med ca. 200 km's fart rev op mod en million mennesker i havet og gjorde 3 millioner mennesker husvilde?

Caritas Internationalis sender 15. november intrængende anmodning til over 90 lande, hvor den har sine afdelinger, om at støtte hjælpearbejdet, men om dog at afvente nærmere informationer, således at al hjælp kan blive godt samarbejdet. Fra Rom sender man straks 5.000 dollar til Pakistan (dvs. 37.500 kr.) for at bøde lidt på den allerførste nød. Det er her godt at vide, at der kun findes to promille katolikker i Østpakistan i en ellers helt muhamedansk befolkning.

18. november indkaldes repræsentanter for alle europæiske Caritasorganisationer – Danmark deltager – til et møde med repræsentanter for alle betydende organisationer i kirken, der er rede

til at hjælpe. Det er kardinalstatssekretær Villot, som på pavens vegne ønsker et så bredt samarbejde som muligt, og 25. november holdes et møde i Rom, hvor 28 repræsentanter søger at trænge ind i sagen og finde veje til et effektivt samarbejde. Der nedsættes to arbejdsgrupper, som holder møde den 7. og 9. december i Rom og går i gang med det praktiske arbejde og udnyttelsen af de store midler, som er indkommet. Det vedtages også at gennemføre en juleaktion, som vi dog i Danmark ikke har hørt meget til, da vor kollekt fandt sted et par uger før jul, og mange og store julegaver er indløbet og indgået i vort store kollektbeløb.

Det var klogt ikke at presse på med hjælpen, før man var vel orienteret. Det viste sig, at både levnedsmidler og tekstilvarer kunne købes i rigelig mængde i Østpakistan til en pris, der lå 50% under den europæiske. Caritas Internationalis betrodde så 40.000 dollar dvs. over 300.000 d. kr. til en tillidsmand i Østpakistan til indkøb af hjælpemidler på stedet. Hjælpearbejdet har tre faser:

1. Øjeblikkelig nød lindres, – dette er i det store og hele løst tilfredsstillende, selv om der var mange vanskeligheder at overvinde.
2. Boligspørgsmålet må løses og landbruget sættes i gang, – der må

foreløbig bygges store bygninger på sikkert fundament, som kan rumme 2–300 mennesker, indtil hver familie kan få sin hytte igen. Og der må sørges for tusinder af forældreløse børn. Der må fremskaffes klæder og kogekar samt de nødvendige landbrugsredskaber. Og endelig må der skaffes ris til såning og de nødvendige plove og okser, så landbruget kan komme i gang.

3. Allerede nu må der arbejdes hen på en mere målbevidst udviklingshjælp, – en langtidsplan, som gælder fremskaffelse af bedre drikkevand, undervisning af de unge og bedre beskyttelse mod naturens stærke kræfter ved bygning af diger ved de faretruende kyster.

Alt i alt kan det siges, at man er på vej, men der er langt igen, og at der skal bruges meget store midler, hvis det overhovedet skal nytte noget. En ting er vist: De gaver, som ansvarsbevidste mennesker har givet til Pakistan-katastrofen, bliver anvendt med største samvittighedsfuldhed, og udnyttelsen af gaverne følges fra dag til dag af folk på stedet.

Tak til alle, der hjalp!

Knud Ballin.

VÆRD AT LÆSE

Raymund Schwager: Wahrheit und Gesellschaft. Orientierung (Zürich) 15/9/70. I anledning af Hans Küngs omstridte bog »Unfehlbar?« skriver forfatteren om et problem, som spiller ind i meget af det, der for tiden foregår på det teologiske felt. Menneskene skaber institutioner; samfundet legitimerer disse; institution og legitimation virker tilbage på den enkelte og programmerer ham. Det er gennem denne »anden natur«, som er skabt af samfundet, at vi ser virkeligheden. Kirken har altid omgivet sin tro med beskyttende hjælpekonstruktioner. Det har ofte kostet langvarig strid og mange fejlgreb, før den har lært at skelne klart mellem, hvad der er tidsbestemte udenværker, og hvad der virkelig hører troen til.

Raymund Schwager: Vorgegeben und trotzdem frei. Orientierung 15/11/70. Vi holder ikke op med at betragte Bibelen som Guds Ord, selv om vi er blevet klar over, at de enkelte udsagn bogstaveligt forstået ikke uden videre kan identificeres med Guds Ord. En vis relativisering af de enkelte dogmatiske erklæringer er ligeledes påkrævet, hvis man ikke vil binde det levende Guds ord i det menneskelige sprogs spændetrøje. Set i dette perspektiv kan de »farlige« spørgsmål, som Hans Küng (i sin bog »Unfehlbar?«) stiller til Kirkens læremyndighed, forarbejdes uden følelsesmæssige chok.

Raymund Schwager: Vorgegeben und trotzdem frei (2). Orientierung 30/11/70. Fortsættelse af ovenfor omtalte redegørelse for, hvordan mange teologer i dag forstår Kirkens dogmatiske erklæringer. Disse er resultater af samspillet mellem Kirkens skabende frihed og det, som forlods er givet – på lignende måde som et kunstværk er et resultat af både givne faktorer, som kunstneren ikke selv er herre over, og af hans egen frihed. Hvad kirken (efter Helligåndens indskydelse) frit har udformet, kan den (under varetagelse af sin gudgivne opgave) frit omforme.

Marcel Légaut, La passion de l'Église. Études, 1970 octobre, 417-430. Denne artikel, skrevet af en kendt fransk lægteolog, har vakt megen opmærksomhed. Det drejer sig om en refleksion over kirkens nuværende krise, dens årsager og mulighederne for at overvinde den.

G. Bavaud, Deux précurseurs de la constitution »Dei verbum« sur la Révélation. Civitas (Luzern), December 1970, 341-343. I det 2. Vatikankoncil's konstitution om Åbenbaringen fremstilles Guds åbenbaring mindre som en abstrakt lære end som en historisk begivenhed, et led i frelseshistorien. Forfatteren af denne artikel gør opmærksom på, at der findes to forløbere for denne teori, nemlig den franske religionsfilosof Laberthonnière, som af mange blev betragtet som modernist, og den kendte jesuit P. H. de Lubac.

Christus nr. 68, octobre 1970. Dette tidsskrift, som udgives af franske jesuitter, behandler i hvert hæfte et emne, der angår det åndelige liv. I dette meget aktuelle hæfte tales der om bønnen i vor tid. Kan vi endnu bede? Hvordan? Svarer Gud i bønnen?

Karl Rahner S.J., Kritik an Hans Küng. Stimmen der Zeit, Dezember 1970, 361-377. Karl Rahners kritiske stillingtagen til Küngs meget omtalte bog »Unfehlbar?«. Rahner mener, at Küngs opfattelse ikke kan regnes blandt de meninger, som kan diskuteres inden for den katolske Kirke.

Heinrich Schlier, Zur Freiheit gerufen. Geist und Leben, Dezember 1970, 421-436. Den vel betydeligste tyske ekspert i Skriften, konvertitten professor H. Schlier taler om frihedsbegrebet hos Paulus. Et mønstereksempel på en teologisk meditation.

Jos. Sudbrack S.J., Christliche Meditation. Geist und Leben, Dezember 1970, 437-454. Et bidrag til det aktuelle problem »meditation«, som også diskuteres blandt hippies. Især et opgør med den Zen-buddhistiske meditation og Yogaen.

Lis Thorbjørnsen, Fem digterportrætter. Tove Ditlevsen, Klaus Rifbjerg, Elsa Gress, Ulla Ryum, Cecil Bødker. Kristeligt Dagblads Forlag 1970. Vi kommer tilbage til denne meget fine analyse af fem kendte danske nutidsforfattere.

Martin Drouzy OP, Filmkrise i Frankrig? / Martin Drouzy og Philip Lauritzen, Samtaler med franske filmfolk. Kosmorama, nr. 100, 104-106. / 109-116.

Hans Küng, -Im Interesse der Sache. Antwort an Karl Rahner. Stimmen der Zeit 96 (1971), 43-64. Et kritisk opgør med Karl Rahners artikel. Hans Küng fastholder, at det kirkelige læreembede i historiens løb har taget fejl. Efter hans opfattelse beror Kirkens ufejlbarhed ikke på visse embedsbæreres udtalelser; han forklarer sit standpunkt med at sige, at Kirkens ufejlbarhed ifølge katolsk tradition består i Kirkens uforgængelighed (perennitet) og sejrige kraft (indefektibilitet).

KRITIK

KRISTENDOM, KIRKE OG NATURVIDENSKAB

Hvad naturvidenskabens historie angår må de kristne – og især katolikkerne – vedkende sig en hel del skyld for overgreb og fejltagelser fra såvel de enkelte kristnes som den institutionelle kirkes side. Som alt andet åndsliv inden for vor civilisation har også naturvidenskabens altid haft en levende kontakt og en frugtbar udveksling med kristendom og kirke, og i lang tid var det især den åndelige og institutionelle myndighed, der fremmede naturvidenskabens. Denne rolle er nu til dags for en stor del overtaget af politikerne. Og jo mere afhængigt, det videnskabelige liv bliver af dem, desto hyppigere og hårdere bliver sammenstødene. Det kan både vore ministre og vore universitetsstuderende bevidne. Det kan naturligvis hverken undskyldes eller bortforklares, at der før i tiden har været konflikter mellem kristendommen og Kirken på den ene side og naturvidenskabens på den anden, og at der er begået fejl fra begge sider, – den slags er uundgåeligt, hvor mennesker arbejder sammen. Og selv om Kirken er Guds virke iblandt os, består den alligevel af mennesker, ligesom selv de største naturvidenskabsmænd også er mennesker, som både kan tage fejl, og som selv har deres fejl.

Når man får en bog om naturvidenskabens historie i hånden, er man altså som kristen på forhånd indstillet på at erkende og beklage de fejl, der er begået fra Kirkens og de kristnes side. På *Politikens forlag* udkom i fjor første

bind i serien »Berømte naturvidenskabsmænd« ved *Christian Dahlerup Koch*. Man venter i en sådan bog at se Kirkens og kristendommens store og frugtbare indflydelse på naturvidenskabens udvikling vejet op imod de skadelige virkninger og uheldige sammenstød, der også har været tale om. Men netop i så henseende skuffer bogen dybt, – ja den svigter faktisk totalt. At der under et flot og velskrevet sprog skjuler sig visse faglige unøjagtigheder (f. eks. at skudår blev indført med den gregorianske kalender, s. 46, og at der i Huygens' lys-teori tales om både frekvens og bølglængde, s. 177) kan måske undskyldes, fordi det drejer sig om en popularisering. Men bogen er i den grad ensidig i sin bedømmelse af religionen, at den efterlader et forkert indtryk hos læseren og giver et forældet syn på naturvidenskabens udvikling. Derfor er den som historiebog betragtet underlødige.

I omtalen af græsk videnskab bliver Platon trods sin enorme indflydelse på den naturvidenskabelige tankegang knap nok nævnt. Platon var da også en typisk religiøs tænker. Forfatterens allergi mod det religiøse strækker sig endda så vidt, at ikke engang *Aristoteles* får en nogenlunde hæderlig omtale. Aristoteles selv var nu ganske vist ikke alt for religiøs, men grunden er nok den, at der har været en tid, hvor Kirkens mænd dyrkede Aristoteles' lære . . . *Demokritos* får en bedre omtale end Aristoteles, selv om han ikke kan måle sig med Aristoteles i dybsindighed. At det var Demokritos, der udbredte den første atomteori, synes at virke overordentlig betagende på moderne mennesker, selv om atomteori dengang var noget helt andet end nu. Derimod bliver vi straks advaret mod Aristoteles: Han fik en enorm indflydelse, som dog ikke i alle henseender var lige heldig, – en kritik, der i sin almindelighed kan gælde næsten enhver forsker! Og vi skal endelig have at vide, at det billede af Aristoteles, der vises i bogen, er forherliget, hvilket ikke tilføjes ved de øvrige billeder, hvor store mænd forherliges lige så urealistisk. At Aristoteles også tog fejl, er vel en selvfølge, men at han antog Anaxagoras' lære om de uendeligt delelige frø, og at han tilføjede sin »hyle« (= materie) som det femte element, »æteren«, er en bagvaskelse. Til gengæld levnes der ham ikke et godt ord for hans store præstation, som bestod i at give en rimelig filosofisk forklaring på forandringens fænomen, hvad der kom til at spille en stor rolle for fysikken. Og til sidst kommer så den gamle travet om, at Kirken har kanoniseret den aristoteliske filosofi, som om der ikke har været plads i Kirken for både platonikere, augustinere osv. Det understreges også, at adskillige tænkere og forskere har måttet

bøde med livet for at anfægte Aristoteles, uden at der dog nævnes eksempler på dette. Vi skal foreløbig bare tage os bogens påstand om, at den videnskabelige forskning er blevet holdt nede med magt, og dens insinuation af, at dette er noget specielt netop for Kirkens vedkommende (s. 34), efterretteligt. Forfatteren er åbenbart fuldstændig blind for, at når Kirkens mænd i højmiddelalderen greb til den aristoteliske filosofi, var det netop, fordi denne dengang var den store fornyelse, som gav den videnskabelige forskning nyt liv.

Nå, man blader spændt videre. Kristendommen og Kirken fik jo afgørende betydning for kulturens overvintring i Vesten efter folkevandringen. Hvordan kommer forfatteren uden om det? Jo, *klostrene* gjorde ganske vist »et ikke ringe arbejde« for at bevare forskningsresultaterne. Men denne indvirkelse står klemte inde mellem to beskyldninger mod Romerkirken for magtstræb, have-syge og bagstræv (s. 59). Store skikkelser som Boethius, Cassianus, Isidor og Beda, der ragede højt op over deres samtid, nævnes overhovedet ikke. Om det videnskabelige center i *Aleksandria* ved bogen at berette, hvordan de kristne bekæmpede forskerne. Ikke et ord om deres positive indsats – om en Klemens af Aleksandria eller en Johannes Philoponos den Kristne – og ikke et ord om Augustin. Man kan måske heller ikke forlange, at navne som Boethius, Augustin, Thomas af Aquin, Albert den Store eller Nikolaus af Kues nævnes, eftersom bogen jo handler om »Berømte naturvidenskabsmænd«. Men så burde forfatteren også have afholdt sig fra at placere disse store naturvidenskabsmænd i en historisk ramme, som er forkert, fordi den er – mildest talt – ensidig. Og sikkert er det, at forfatteren ligeledes burde have afholdt sig fra at fremkomme med teologiske udtalelser (Kirken er menneskeværk, ikke Guds værk, s. 68).

Roger Bacons skæbne udmales naturligvis vidt og bredt, som om det var en afgjort sag, at det var for sine naturvidenskabelige skrifter, han blev forfulgt. I virkeligheden ved vi så lidt med sikkerhed om hans liv, at man ikke uden videre kan gøre en martyrskikkelse ud af ham. Kom han ikke i klemme på grund af sin voldsomme karakter? Eller på grund af den strid, han ypede med sine ordensbrødre? Der var jo andre fremragende og fremsynede naturforskere på den tid, der levede i fred inden for Kirken. Roger Bacon gøres ligeledes til den klartskuende kritiker af Kirkens kritikløse accept af Aristoteles' tanker. – Ja, det skete for andenrangs professorer i det 15.-16. århundrede, men Roger Bacon voksede op før 1250 i en tid, hvor autoriteterne i

Kirken endnu indtog en afventende og afværgende holdning over for aristotelismen som en farlig nymodens filosofi!

Værre er det måske, at hele *skolastikken*, denne storslåede harmoni mellem tro og viden, som middelalderens tænkere har opbygget, bliver misforstået. Skolastikken præsenteres i bogen med den negative karakteristik: en erkendelse af, at tænkning og forskning ikke lader sig forbyde eller forhindre (s. 67)! Skolastikken var »et kraftanstrengt forsøg på at forhindre mennesker i at udøve den forbudte tænkning« (s. 68)!

Kopernikus' bog om det nye verdenssystem blev modtaget og benyttet med glæde af katolske forskere, indtil Galilei-sagen forplumrede forholdene, men Politikens bog vækker det indtryk, at den straks blev sat på Kirkens liste over forbudte bøger. Det er helt i sin orden, at forfatteren fremhæver en anden stor astronom, *Johann Keplers*, tvangsflytning fra Graz, fordi han var protestant. Dengang kendte man ikke så meget til samvittighedsfrihed – hverken i katolske eller protestantiske lande. Men så meget mere burde han have fremhævet, hvordan det religiøse var drivkraften i Keplers forskning som hos så mange andre af naturvidenskabens største forskere. Havde Kepler ikke været besat af det ideal, at han ville gen-tænke Guds tanker med verden og efter-regne Guds matematik i skaberværket, havde han næppe gjort sine store opdagelser. Det var en typisk platonisk tankegang, men denne bog er jo blind for Platons indflydelse.

Og så ved man altså, hvad man har at vente sig i afsnittet om *Galilei*. At Kopernikus' bog først nu kommer på indeks, og hvor uklogt Galilei ind imellem manøvrerede, nævnes ikke. Det er meget, at bogen anerkender kardinal Bellarmis forsøg på at holde hånden over Galilei under processen i 1616, men det var nu jesuitten og kardinalen Bellarmino, der drejede sig om. At Galilei under en anden proces i 1633 blev underkastet tortur (69 år gammel!) benægtes nu til dags af alle parter, men Politikens bog kan flot bekræfte denne påstand. Faldforsøget fra det skæve tårn i Pisa udmales som Galileis historiske bedrift, ledsaget af det groteske spørgsmål: »Hvorfor forsøgte Aristoteles ikke noget tilsvarende i sin tid?« (s. 11). Galileis afsværgelse af Kopernikus' lære i 1633 er katolske kirkehistorikere gået let hen over, eller de har ynkeligt forsøgt at forsvare den (s. 116). Ikke et ord om mere moderne litteratur, f. eks. om at det andet Vatikankoncil har udtrykt sin beklagelse over denne foreteelse i en højtidelig tekst (Om Kirken i den moderne verden, 36 + fodnoter 7).

Men værre end alle de fejl, der står

på tryk i bogen, er det, der er udeladt i lykkelig blindhed for, at historien er mere kompliceret end den simple model, forfatteren her har opstillet af den. Den spændende proces i historien, hvorved Vesteuropa under Kirkens omsorg på få århundreder arbejdede sig op fra et primitivt og underudviklet område til en frugtbar grobund for den moderne naturvidenskab, kender forfatteren ikke meget til. For ham fremtræder det hele langt enklere på den måde, at forskningen havde ligget stille det meste af middelalderen igennem og først hen imod slutningen af denne tidsalder på ny begyndte at tage form og fart (s. 196).

Det er navnlig på den måde, bogen viser sin kortsynethed. At der kan fremdrages en række eksempler på, at kristne og Kirkens mænd har forsynet sig mod videnskaben, er klart. Men hvor

bliver det hele misvisende og ensidigt, hvis man ikke i endnu højere grad fremhæver kristendommens afgørende betydning for videnskabens fremskridt både gennem sine tanker og sine kirkelige institutioner. Hvor er det muligt, må man spørge sig selv efter at have ladet sig »oplyse« af denne bog – hvor er det muligt, at både naturvidenskab og teknik har kunnet udvikle sig så kraftigt og med en så rivende hast netop i Vesteuropa, netop i den civilisation, som blev bygget i kristendommens ånd og i ly af Kirken, når netop kristendommen af alle magter i verden er kendetegnet som den, der udelukkende går ud på at knægte tankens frihed og den videnskabelige udvikling? Netop i sin grundidé og i sine store linier er denne bog forældet – en røst fra forrige århundrede.

A. Ziggelaar S.J.

SØSTERENS OPGAVE

Til de skandinaviske præstestuderendes semester møde, som foregik i dagene den 3.-5. januar på præsteseminar i Osnabrück, havde vi indbudt søstre til at deltage og tale. Ud fra den opfattelse, at søstrene har en vigtig funktion i menighedslivet, ud fra den erfaring, at det er ret sjældent, at man hører søstrenes egen mening om sig selv, og endelig ud fra den overbevisning, at søstrene bedst kan tale om sig selv og for sig selv, havde vi fået indbudt en Josefsøster og en Hedvigsøster til at komme med korte indlæg i debatten.

Mødet begyndte søndag aften den 3. januar med en hyggeaften, arrangeret af præsteseminaris regens Meyer og ledelsen af Ansgarius-værket i Osnabrück med formanden fru Dorothea Olbrich i spidsen. Aftenen dannede rammen om hyggelige samtaler, som bragte mange nyttige informationer frem. Ansgarius-værket i Osnabrück lægger nemlig i særlig grad vægt på at knytte personlige kontakter til nordiske katolikker, for at der kan opstå partnerskaber. Det var første gang, PSP holdt møde i Osnabrück.

Mandag den 4. januar var den egentlige arbejdsdag. Vi startede med et foredrag af søster Antonie fra Kolding. Sr. Antonie skildrede i store træk Hedvigsøstrenes indsats på skolen i Kolding,

hvor deres arbejde desuden omfatter et stærkt engagement i sognet. Med menigheden i Kolding som model kunne man hente mange inspirerende ideer om søstrenes integration i sognearbejdet i fremtiden. Samtidig hørte vi en hel del om Hedvigsøstrenes indsats i det øvrige land. Sr. Antonie understregede meget kraftigt, at der fra præsternes side kunne og måtte gøres noget for i forkyndelsen at fremstille søsteren og hendes arbejde på en sådan måde, at unge piger kunne få lyst til at tage en gerning op i en af vore kongregationer. En af normerne for søstrenes arbejde er, at det kan tages op i morgen af den kommende generation af unge piger.

Efter en kort spadseretur til historiske seværdigheder under ledelse af kapellan H. Plöck fra Ansgarius-værkets bestyrelse, fortsatte vi om eftermiddagen med sr. Gertruds foredrag med udgangspunkt i det andet Vatikankoncil's bestemmelser om ordenslivet. Ordenerne skal søge tilbage til deres oprindelse for der at finde ideer til en fornyelse. Ofte har en orden udviklet sig langt væk fra det oprindelige ideal, hvilket i dag tit viser sig at være til skade. Sct. Josef søstrenes kongregation er opstået i en tid, som på mange måder ligner vor tid med al dens nød, elendighed, håbløshed og vantro. Sct. Josef søstrenes recept fra

dengang ville på mange punkter kunne bruges i dag. Det var og er Sct. Josef søstrenes hovedprincip at tage et arbejde op, hvor nøden er størst. I tidligere tider i Danmark var det søstrenes opgave at grundlægge store og små institutioner. I dag ligger det nærmere for at åbne små kommuniteter, ud fra hvilke søstrene optager et arbejde blandt andre mennesker for der at kunne aflægge et vidnesbyrd om Kristus og Gudsfolkets mission. Overgangen fra institutionerne, som i årevis har båret og i dag endnu bærer den katolske kirke i Danmark, til små åbne kommuniteter midt i dagliglivet er uhyre vanskelig. Dog mente sr. Gertrud, at denne overgang er nødvendig og ønskelig. I andre lande har søstrene opnået gode resultater i deres arbejde med denne nye livs- og arbejdsform. Sr. Gertrud fremhævede, at søstrene skulle have den bedst mulige uddannelse og samtidig også et teologisk lægmandsstudium dels til gavn for deres personlige liv og dels for bedre at kunne svare på de mange spørgsmål, som stilles ude i livet i dag. I den efterfølgende diskussion blev de forskellige synspunkter uddybet. Selv om søsteren er et ganske almindelig menneske i menigheden, blev man dog enige om, at det er nødvendigt på en eller anden måde at beskrive hendes funktion for overhovedet at kunne skelne en søster og hendes opgave fra andres. Dette betyder ikke eksklusivitet, men er nødvendigt for at kunne sige, hvad en søster er, og hvad hun ikke er. Foruden de præstestuderende deltog også sr. Hildegard fra København og sr. Inger fra Göteborg i samtalerne. Alle præstestuderende var enige om, at man havde lært noget nyt, som ellers ikke kommer frem i de teologiske studier, der for det meste er alt for akademiske og verdensfjerne. En ægte teologi hører hjemme i og for menigheden. Som pater Bischofsberger fremhævede i samtalerne løb, kan præsterne lære meget af søstrene, også når det drejer sig om præsternes egen identitetskrise.

Mandag aften havde PSP generalforsamling. Der var ikke kommet mange til mødet denne gang, fordi vi nu for alvor begynder at mærke den manglende tilgang til præsternes rækker. De »kilder«, vi har kunnet øse af indtil nu, er løbet tørre, og ingen nye har vist sig. Man er dog besluttet på at opretholde PSP's aktivitet for de nuværende medlemmer.

Om tirsdagen så vi inden afrejsen centralkontoret for sjælesorgsarbejdet i bispedømmet Osnabrück, hvor en af lederne fra Ansgarius-værket, pastor Wallenhorst, viste os rundt. Vi vil til slut takke alle, både søstrene og Ansgarius-værket, som har hjulpet os med at gennemføre dette møde. *Richard Hansen.*

T. S. Eliot's drama »Mordet i Domkirken« (Pauluskredsen 1940, oversat af N. J. Rald) handler om mordet på ærkebiskop Thomas Becket i Canterburys domkirke år 1170. Efter sit martyrium blev han helgenkåret. Han blev dræbt af fire adelsmænd den 29.12.1170, og på den dag fejres nu hans helgenfest. Te Deum synges af et kor af kvinder fra Canterbury, »Canterburys skrubbe- og skurekoner«.

Te Deum

Vi priser dig, o Gud, for din Herlighed,
aabenbaret i al Skabningen paa Jorden,
I Sneen, i Regnen, i Blæsten, i Stormen,
i alt det skabte, det som jager, og det som jages.
Alle Ting er kun til, som set af dig, kendt af dig,
alle Ting er kun til i dit Lys, og din Herlighed,
kundgøres selv i det, som fornægter dig.
Mørket kundgør Lysets Herlighed.
De, som fornægter dig, kunde ikke fornægte,
hvis du ikke var til,
og deres Fornægtelse er aldrig fuldkommen,
for saa vilde de ikke være til.
De bekræfter din Tilværelse ved at leve,
alle Ting taler højt om dig ved at leve,
Fuglen i Luften, baade Høg og Bogfinke,
Dyrene paa Jorden, baade Ulv og Lam,
Ormen i Jorden, og Ormen i Indvoldene.
Derfor maa Mennesket, som du har skabt til at kende dig,
i sin Erkendelse prise dig i Tanke, Ord og Handling.
Selv hos os, der har Haanden paa Fejekosten,
Ryggen kroget af at tænde Ilden,
Knæene bøjede af at feje,
selv hos os, Canterburys Skrubbe- og Skurekoner,
med krogede Rygge af Slid,
bøjede Knæ af Synd,
Hænderne for Ansigtet af Frygt,
dukkede Hoveder af Sorg,
selv hos os priser Aarstidernes Stemmer dig
i Vinterens Brusen, Foraarets Nynnen og Sommerens Susen,
Dyrs og Fugles Stemmer priser dig.
Vi takker dig for din Naade ved Blodet,
din Forløsning ved Blodet.
Dine Martyrers og Helliges Blod gør Jorden rig
og skaber hellige Steder.
For hvor en Helgen har boet,
og hvorsomhelst en Martyr har udgydt sit Blod
for Kristi Blod, er der hellig Grund,
og Helligaanden skal ikke vige fra den,
hvad enten Hære drøner over den,
eller Turister studerer den ved Hjælp af en Rejsefører.
Fra de hellige Steder,
fra Eneboerens Hule paa Klippekysten,
fra de tørre Knogler i Ørkenen,
fra Katakombernes Kamre under Romerrikets Aag,
vælder de Væld, som bestandig er Jordens Fornøelse,
skønt de bestandig fornægtes.
Derfor, o Gud, takker vi dig,
som har givet en saadan Velsignelse til Canterbury.
Tilgiv os, Herre, at vi mener om os selv,
at vi er Typer paa det almindelige Menneske,
paa de Mænd og Kvinder, som lukker Døren
og sidder ved Ilden,
som frygter Guds Velsignelse,
Ensomheden i Guds Nat,
Overgivelsen, der kræves,
Tabet, der paaføres os,
vi frygter Menneskers Uretfærdighed
mindre end Guds Retfærdighed.
Vi frygter Haanden paa Ruden,
Ilden i Straataget.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

TIL BYEN
FRABYEN
- i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

BØRNEGUDSTJENESTE MEN HVORDAN?

Hvor holder legen op, hvor begynder alvoren? Grænserne er flydende. Musikinstrumenter og fælles aktivitet viser børnene, at alle må bidrage.

»Kære Gud, vi glæder os, vi klapper ad dig.« I børnenes ansigter står glæden udtrykt over at måtte være med.

Børn til gudstjeneste vækker ofte glæde hos de voksne. Men kun hos de voksne!

For børnene derimod er søndagsmessen ofte kun en kilde til gabende ked-somhed. Når de voksne taler om deres vittige ufrivillige misforståelser, er der i virkeligheden tale om en forfærdende hjælpeløshed.

»Hvorfor råber præsten så højt?« spørger Beate troskyldigt, da præsten i sin prædiken forfalder til patos. Den fem-årige Thomas vil derimod gerne vide, hvorfor præsten »lugter til bogen«. Selv om han fik at vide, at præsten ærbødigt kysser bogen, ville det være ham til ringe hjælp.

Lykkelige er de børn, hvis forældre også under gudstjenesten kan og vil bistå dem med forklaringer.

Men ikke alle forældre sørger for rent bogstaveligt at indføre børnene langsomt i menighedens gudstjeneste. Hvorfor skulle der ellers være børnegudstjenester?

Således sender mange deres børn til en gudstjeneste, som man regner med, er specielt beregnet for børn.

Desværre tænker mange ikke på, at en børnegudstjeneste lægger et stort pres på præst, lærer og børn.

Der findes mange gode udkast til brugbare børnegudstjenester. Det liturgiske institut i Trier har for kort tid siden givet retningslinjer og ideer til børnegudstjenester på opfordring af de tyske biskopper.

Alligevel gælder det som grundregel, at når forældrene selv indfører børnene i gudstjenesten, er dette at foretrække for den såkaldte børnegudstjeneste.

Med forældrene i hånden lærer børnene eukaristien at kende som noget, der angår de voksne. Derfor forstår de heller ikke det hele, men ved familiefester er det ikke anderledes, når børnene deltager. Alene det at være med er nok!

Børn under den skolepligtige alder bliver tit kritiseret af geskæftige voksne, fordi de »ser sig omkring i kirken eller taler«. Hvorledes skulle børnene ellers opdage, hvad der sker? Hvorledes skulle de ellers få et afgørende religiøst indtryk: »De voksne deltager alvorligt og højstemt, det må åbenbart være noget, der betyder meget for dem.« Børnenes forhold til gudstjenesten bliver tit ødelagt af de sure og trætte minner, som forældrene mange gange udviser over for gudstjenesten. Når man indtil sit fjortende år ganske simpelt »er blevet sendt i kirke« af forældrene, siger man farvel

til den uden mange tårer, når man går ud af skolen.

Børnegudstjenesten vil ganske enkelt kunne supplere den religiøse indføring i gudstjenesten, som forældrene foretager. Derfor har den en vigtig funktion. Hvis den opbygges rigtigt, finder forældrene ud af, hvad der på det religiøse område er egnet for børn.

En børnegudstjeneste adskiller sig fra en voksengudstjeneste, ligesom en børnefødselsdag adskiller sig fra en voksenfødselsdag.

Grundidéen er den samme, men iværksættelsen er forskellig. For børn må nogle afsnit være anskuelige, legende og korte. Børnene skal aktiveres ved gudstjenesten. Hvis dette ikke er tilfældet, og hvis de voksne ikke hjælper børnene med de vanskelige passager i en voksengudstjeneste, skal man ikke tvinge børnene til at være til stede.

Det har vist sig nyttigt at give børnene f. eks. en kort indføring i eukaristien i et sidelokale til kirken, eller at opføre et religiøst spil med dem eller at lade dem læse forenkede bibeltekster med fordelte roller. Når man inde i kirken kommer til offertoriet, går børnene ind til de voksne. De bærer kalken og brødet, blomster og de liturgiske bøger. De voksne tager gerne den pause med, der på den måde opstår.

I en rigtig børnegudstjeneste kan denne katekese finde sted i selve kirken, og det er ikke altid præsten, der skal sige de indførende og oplysende ord. Det er tit bedre, hvis forældre, en lærer eller andre, der har et særligt forhold til børnene tager ordet.

Ved de voksnes gudstjeneste er der stramme liturgiske forskrifter for, hvordan ordets gudstjeneste skal forløbe. Under børnegudstjenester kan denne ordning, Gud være lovet, varieres meget. Man kan læse tekster, der udelukkende er bearbejdet for børn. Vigtigt er det, at børnene aktiveres under handlingen. Ud over sangen kan man benytte Orff-instrumenter, og rytmiske bevægelser har også vist sig nyttige. Under en børnegudstjeneste har man set

en ordenssøster »danse« Fadervor med børnene. Den naturlighed og glæde, hvormed børnene fulgte bevægelserne, var ikke noget chok for de voksne, — det var tværtimod en opdagelse.

Til en anden gudstjeneste havde børnene i forvejen malet Evangeliet. Deres kunstværker hang på væggen, og det var slet ikke svært for præsten at tale til børnene.

Naturligvis kræver det fantasi og grundig forberedelse at beskæftige sig med børn. Man kan nok tvivle om, at alle sogne kan tillade sig at holde børnegudstjeneste hver søndag.

Man indskrænker sig mange gange til at fejre Ordets gudstjeneste med børnene, men i længden er det synd, at børnene ikke er til stede under den egentlige handling: eukaristien. En pædagog vil måske lade dem være med til at opføre nadveren som et spil, men det kræver, at man udelader alle symboler, der kan misforstås. Derimod kan andre symboler forstærkes, f. eks. når præsten løfter hænderne ved præfationen. Ved fredskysset kan børnene give hinanden hånden og sige andet og mere end en kort hilsen. Ved deltagelse i nadverhøjtideligheden vil børnenes ønske om førstekomunion også blive forstærket.

Men ligemeget hvor fantasifuld børnegudstjenesten kan gøres, må den aldrig føre til en udelukkelse fra voksengudstjenesten! Barnet skal skridt for skridt føres ind i vor rige liturgi. Det væsentlige er, at børnene lærer, at gudstjenesten er en glæde. Gud vil, at vi skal glæde os!

Det er et samvittighedsspørgsmål for os voksne, om denne glæde kan mærkes i vor religiøse adfærd. Spørgsmålet om en veltilrettelagt børnegudstjeneste falder tilbage på vor voksne gudstjeneste. Børnegudstjenesten bliver kun et øjeblik leg uden bund i virkeligheden, hvis det ikke lykkes for os at leve med uden at være hektiske og vise glæde i stedet for kedsomhed.

Gerhard Eberts

(oversat af Ibi Werner fra »Weltbild«).

Ved Sankt Knuds skole, Århus

vil der, på grund af lærers bortrejse fra byen, pr. 1. august være et ledigt embede. Det er ønskeligt at evt. ansøgere har særlig uddannelse og interesse for formning, men der er iøvrigt gode muligheder for at opfylde en ny lærers skemaønsker.

Skt. Knuds skole, der er en selvejende institution, er fuldt udbygget (børnehaveklasse, 1.—10. kl. og realafdeling). Skolen har en lav klassekvotient og gode tekniske hjælpemidler. Timetal, lønvilkår og pension som ved det offentlige skolevæsen.

Ansøgning, på skema, vedlagt bekræftede kopier af anbefalinger og eksamenspapirer indsendes inden 12. februar 1971 til **skoleinspektør Preben Frandsen, Skt. Knuds skole, Ryesgade 24, 8000 Århus C.**

Forsikrings Compagniet for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 88, København K.

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (08) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5—7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Telefon VA 6000

Svendborg—København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Liggistemagasin

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Fruestræde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46, Svendborg

Telefon 21 19 20

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg

Telefon 21 10 16

OBS!

Ungt par under uddannelse søger — efter indgået ægteskab (juli 1971) — en lejlighed i København el. omegn. Kan De hjælpe os?

Bill. mrkt. J. 25 til
Bladets Annonceekspedition
Hauchsvej 85 - 1825 Kbhvn. V.

LÆSERNES MENINGER

Katolske kvinder og reformer

Kan vi ikke nærmere få at vide, hvilke reformer det er, Tove Rasmussen ønsker nu. Så vidt jeg kan se, kan det, hvis det skal være noget, man skal gøre en indsats for, kun være muligheden for at blive viet præst.

Desværre starter instructio tertio i stk. 7 med det meget negative, at kvinder (gifte, ugifte eller søstre) ikke kan ministrere, end ikke i klostre for kvinder. Men betyder det egentlig talt så meget i dag! Det er ikke ret lang tid siden, at en mand, der ministrerer ofte i mit sogn, sagde til mig: »Der er snart ikke meget tilbage af ministranttjenesten, når det ikke drejer sig om en af de meget store højtideligheder med røgelse etc.« Ved en gudstjeneste på en hverdag eller en almindelig søndag er der nu kun at række bakken med vin og vand til præsten og derefter hjælpe ham med håndvætningen. Da sidstnævnte er ret symbolsk, kan man måske forudse, at den også falder bort. Ministranten skal ikke engang mere holde bogen for præsten, når kirkebønnerne læses, – hertil har man en læsepult.

Det er altså det, vi kvinder ikke må. Vi kan for princippet skyld protestere, men er det noget at lave en større sag ud af?

Normalt sukker folk over de mange reformer, der er kommet, bl. a. om lægfolkets aktive deltagelse i liturgien, og det almindelige er da heldigvis i dag, at disse gælder for både mænd og kvinder. Man kan være lektor. Biskoppen skal ganske vist bestemme, fra hvilken plads i kirken man må læse, men det ser jo ikke ud til at være et problem. Menighedens bøn kan siges af begge køn. Når tilladelsen til kommunionssuddeling ved lægfolk kommer, gælder denne også for kvinder.

At jeg godt må spille på orgel eller lede et sangkor i kirken, er jeg overrasket over at erfare. Jeg mener, at jeg ofte har overværet, at i hvert fald søstre gjorde dette. Jeg må også i kirken give kommentarer til det, der foregår, for at en gruppe, f. eks. ulveunger, bedre er i stand til at forstå liturgien.

Det har jeg gjort mange gange i min tid som leder af HKD's ulvearbejde og har kun én gang været udsat for, at en præst fortalte mig, at kvinder skal tie i forsamlingen. Men nu må jeg altså.

Det er forkert at sige, at Kirken ikke interesserer sig for, at kvinder uddannes på lige fod med mænd til tjeneste for og i kirken. Vi kan ikke blive præster – endnu – det er sandt, men der er jo mange af de andre kristne kirker, der heller ikke er i stand til at acceptere dette endnu. Det er meget forskelligt fra land til land, men som en universel kirke må den katolske kirke jo give tilladelse for alle lande. Jeg er bange for, at tiden ikke er moden hertil endnu. Måske bliver det mangelen på præster, der baner vej for kvinderne. Det er en utilfredsstillende løsning, men at mene, at det andet Vatikankoncil åbnede den mulighed nu, synes mig at være for optimistisk. At kvinder kan holde ordets gudstjeneste og uddele det forud konsekreerede sakramente, som man for nylig læste om, at der var givet tilladelse til et sted uden for Europa, jeg erindrer desværre ikke mere hvor, er efter min mening et skridt på vejen.

Mon ikke vi på nuværende tidspunkt skal vise, at det var heldigt for Kirken, at den også gav kvinder mulighed for at tjene – både ved gudstjenester og i det praktiske. Vi har fået menighedsråd, regionalråd og pastoralaråd, og i alle tre sidder der mange kvinder. Personlig synes jeg, at jeg nu er så meget engageret i arbejde for kirken af forskellig art uden endnu at have haft lejlighed til at gøre rent, at jeg rigeligt kan få min trang til at være aktiv inden for kirken tilfredsstillet.

Hvad er det, Tove Rasmussen ønsker, vi skal gå ud og kæmpe for. Må vi ikke få det nærmere præciseret? Og vi har ikke i sinde at bede vore ikke-katolske medsøstre kæmpe for os, vi er ikke så sløve.

Hvis man finder, at der stadigvæk er skævheder og altså ikke kun det med præstevielsen, så har man dog den mulighed at forelægge det for vor biskop, som så måske på den nordiske bispekonference kan tale vor sag for derefter at få Rom til at ændre sine bestemmelser.

For øvrigt forstår jeg ikke rigtigt, hvad det er med, at vi kun gør rent på og omkring alteret. De fleste steder, jeg har kendskab til, er det mændene, der i hvert fald tager den grovere del af dette arbejde, og kvinderne sætter blomster i vaser.

Jeg synes, at det er kedeligt for de danske katolske kvinder, hvis Tove Rasmussen virkelig i Belgien har givet udtryk for, at vi kun er Kirkens skurekoner. Det må skyldes mangel på tid til at studere de reformer, der er kommet.

Lily Fausbøll.

Sparekassen for Lyngby og Omegn

– Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24

Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Pør Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 – 94 33 66

Olieløyr

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Gaveldé:

Abonnement på Katolsk Forum,
ring GO 4895.

Ved nytårstid plejer man at ønske alt godt i det nye år og takke for alt godt i det gamle. Den, der skriver disse linier, ønsker ikke alene at takke for det sidste år, der gik, men for de sidste 30 år. Det var nemlig engang i 1941, jeg begyndte at abonnere på »Katolsk Ugeblad«. Det måtte ske i hemmelighed, dels af hensyn til min familie, som ikke kendte meget andet til kirken, end at den var de polske roearbejderes kirke, dels af hensyn til det sogn, ved hvis landsbyskole jeg var ansat og bl. a. underviste i religion. Det ordnedes ved, at jeg mod en beskedent ekstrabetaling for porto fik bladet tilsendt hver uge sammenlagt i en aflang gul kuvert.

ken. Jeg mindes også nogle meget vittige betragtninger af en, der underskrev sig »Brændglasset«. Alt i alt gav »Katolsk Ugeblad« mig nemlig i de år, hvad jeg søgte, et indtryk af det konkrete liv i den danske katolske kirke. Og efterhånden som jeg måtte fortælle familie og venner, at jeg gik på den vej, skete det ikke sjældent, at jeg mildnede choket ved at dele ud af bunken af ugeblade.

Situationen ændredes, da grænserne igen åbnedes, – det blev igen muligt at knytte forbindelsen til Rom og det katolske udland. Men jeg forstår godt, at det måske ikke blev lettere for redaktionen, og jeg har senere fået at vide,

tolsk Forum« være, hvad ugebladet var for mig for 30 år siden: et brev fra et hjem, der ventede mig.

Det er en meget svær opgave, der venter de mennesker, som i den kommende tid har påtaget sig arbejdsbyrden at få bladet ud, så det bliver til en bogstavelig håndsrækning mellem danske katolikker. Opgaven er begrænset af den lykkelige omstændighed, at der i snart mange år er udkommet udmærkede publikationer, som regelmæssigt udsender grundigere behandlinger af eksegetiske, teologiske, kulturelle og aktuelle emner, f. eks. »Catholica«, »Lumen«, »Bibel og katekese« og sidst, men ikke mindst Pauluskredsen, hvis små

ABONNENT I 30 ÅR

Rent menneskeligt var det uforklarligt, at jeg kom på de tanker, for jeg kendte ingen, der havde tilskyndet mig til at slå ind på den vej. Men i læsesalen på biblioteket i den nærmeste større by havde jeg ofte læst ugebladet. Og gennem Sigrid Undsets middelalderromaner havde jeg levet med alle de skikkelser, hun tegnede der, og over deres liv hvælvede kirken sig som en høne over sine kyllinger.

Jeg tilbragte fire meget gode år i en egn, hvor det menneskelige klima var begunstiget af, at en grundtvigsk vækelse for nogle slægtled tilbage havde sat både spor og skel i sognet. Dertil kom, at man i besættelsestiden rykkede hinanden nærmere end ellers. Men ugens to højdepunkter var for mig de to dage, hvor jeg henholdsvis gik til undervisning hos den nærmestliggende købstads flamske præst, og hvor Nielsen, sognets post, lagde den gule kuvert med ugebladet i vindueskarmen sammen med den eventuelle øvrige post. Jeg gemte alle ugebladene i nogle år, men måtte senere af pladshensyn skille mig af med dem. Det fortryder jeg nu. Ganske vist er man jo nok tilbøjelig til at romantisere »den første forelskelse«, men det forekommer mig, at bladet aldrig har været så lødigt og folkeligt som i de år. Alle grænser var lukkede, forbindelsen med det store katolske udland måtte blive erindrede træk, fortalt af nogle af de mange udlændinge i de danske menigheder. Mange af disse udlændinge slog nu i øvrigt forbavsende dybe rødder i dansk mentalitet og kultur. Jeg mindes således nogle små meget fine essays af hollænderen Stephan Wewers, dengang præst i Nordsjælland. Han tog sine læsere med ud på cykelture i sit store sogn og med ind på besøg hos forskellige mennesker, så beretningen blev til en diskret, men indtrængende prædi-

at dette ufattelige arbejdspress lå på skuldrene af et par mennesker, som endda havde et mere end almindeligt dagværk at gøre først. Hvilken bedrift var det ikke at få bladet ud hver eneste uge!

I slutningen af halvtredserne kom en ny redaktion, sammensat af professionelle journalister. Bladet blev alsidigt, og i vores efterhånden store familie var der rift om det, den dag det kom. I tresserne var der ofte redaktionsskifte.

Det fortælles, at pave Johannes engang blev spurgt, hvorfor han ønskede et koncil. Han skal have svaret med at åbne et vindue. Han ønskede altså frisk luft udefra ind i kirken. Det kom der heldigvis også med koncilet, men det blev også meget stormfulde tider, og det mærkedes i høj grad i ugebladet, som blev et debatblad, hvor det gik så hårdt til, at nogle blev bange, andre blev vrede, og mange ønskede det ikke mere. Det er forståeligt at en del mennesker med sans for kvalitet og grundighed frasiger sig et ugeblad af foragt for og angst for overfladisk katolsk journalistik. Det er bare alligevel en fejltagelse, hvis omkostningerne skal betales af de mange jævne katolikker, for hvem det er livsvigtigt at få et hurtigt regelmæssigt livstegn fra det eksklusive samfund, vi har fået lov at tilhøre.

Jeg har ofte tænkt på det, når jeg ser tilbage på de 28 år siden min optagelse. Jeg er så lykkeligt stillet, at jeg i lange perioder og i mange situationer har erfaret menighedens fællesskab. Men det står mig mere og mere klart, at der har været et stadig er forholdsvis mange mennesker, som af nationale, sociale, familiemæssige, geografiske, psykologiske eller helbredsmæssige grunde for en tid eller for altid må acceptere at være isolerede på deres plads i kirken. Ikke mindst for dem kan et blad som »Ka-

»Ånd og liv«-hæfter i mange år har været til stor åndelig støtte for mange. Derfor vil jeg ønske, at »Katolsk Forum« altid må give en ret grundig henvisning til disse tidsskrifter, men selv kun undtagelsesvis optage abstrakte analyserende artikler. Redaktionen står over for en opgave, der ligner den, der påhviler en husmoder, som skal tilberede et godt og nærende måltid til travle mennesker, der hastigt skal videre. Der behøves hjælp af mange, som vil ofre tid på at skrive bidrag, som kan tjene til, at bladet kan blive en lødig og alsidig hjertestyrkning, som fremfor alt må være let fordøjelig, og det er det sidste, der kræver tid, arbejde og kærlighed.

Der må nu engang fremfor alt være fyldige bekendtgørelser og referater af fælles arrangementer, fyldige nekrologer og andre personlige meddelelser – også fra provinsen. Både direkte rejsebrev og beretninger fra udenlandske missionsmarker og arbejdsmarkerne herhjemme er kærkomne. Og da der vitterligt er en del katolikker, som er afskåret fra at komme i kirke, vil en kort prædiken falde på et tørt sted.

For en del år tilbage kunne jeg glæde mig over i »Catholica« at læse en meget skarp og velskrevet behandling af et dengang aktuelt åndeligt problem, skrevet af en meget ung jesuit Hans Martensen. For godt et år siden sendte vores biskop igennem »Katolsk Forum« et jævnt og kærligt rejsebrev til sine menigheder fra en rejse i Amerika. Så er det altså muligt med en stor viden og et stort embede at følge Grundtvigs opfordring om at tale »sandt om stort og småt og jævnt om alt det høje«. Gid eksemplet må blive efterfulgt af mange i årene fremover.

En taknemmelig og forventningsfuld abonnent.
Inger Petersen

SVERIGE

Fleere katolikker i Sverige

Antallet af katolikker i Sverige er siden 1940 steget fra 5.000 til 55.000. Ifølge det svenske katolske informationsbureau KIT er rundt regnet 46.000 af de i 24 sogne registrerede katolikker født i lande uden for Sverige. Af de 9.000 katolikker, der er født i Sverige, er de 3.000 konvertitter. Af de katolske indvandrere er 15.000 jugoslaver, 12.000 tyskere og østrigere, 10.000 italienere og 6.000 polakker. Af de 100 præster arbejder de 90 i sogne, hvor sproget i gudstjenesten er svensk.

TYSKLAND

Fælles synode med økumenisk rækkevidde

Allerede på det konstituerende møde på den fælles synode i dagene 3.-5. januar i Würzburg trådte synodens økumeniske rækkevidde i flere henseender tydeligt frem. Alle synodedeltagerne viste den største interesse for udfaldet af den opinionundersøgelse blandt alle katolikker over 16 år i Forbundsrepublikken, som havde afsløret en overordentlig positiv indstilling over for de økumeniske bestræbelser. Undersøgelsen viste, at 47,5 % er indforstået med bestræbelserne for at skabe en tilnærmelse til de andre kristne kirker, og at yderligere 46 % endda går ind for en intensivering af disse bestræbelser.

Synodens præsident, kardinal Döpfner var altså i fuld overensstemmelse ikke alene med synodedeltagerne, men også med et overvældende flertal af samtlige tyske katolikker, da han i sin åbningstale sagde: »Vort arbejde vil, hvad alle drøftelser og beslutninger angår, finde sted i bevidst naboskab til og i tydelig og – hvor det forekommer anbragt – i udtrykkelig dialog med de andre kristne kirker og trossamfund.«

Professor, dr. Erwin Iserloh, Münster,

supplerede under en senere drøftelse denne udtalelse med et forslag om, at synoden i alt, hvad den gjorde og formulerede, skulle tage hensyn til de øvrige kristne. Man måtte hele tiden tage synodens økumeniske betydning i betragtning.

En af de 10 kommissioner – kommissionen for »Fælleskirkeligt og økumenisk samarbejde« – har da også først og fremmest til opgave at tage sig af spørgsmål, der angår samarbejdet med de andre kristne kirker. Til formand for denne kommission valgtes prælat Wilhelm Wissing, Aachen. Blandt kommissionsmedlemmerne er hjælpebiskop Julius Angerhausen, Essen, professor, dr. Joop Bergsma, Hildesheim, professor, dr. Heinrich Fries, München, kardinal Lorenz Jaeger, Paderborn, domkapitular Erich Klausener, Berlin, biskop, dr. Platon Kornyljak, München, dr. Karl Fürst zu Löwenstein, Bronnbach, hjælpebiskop Karl Schmidt, Trier, biskop, dr. Josef Stangl, Würzburg, hjælpebiskop Martin Wiesend, Bamberg, og prælat Alfred Weitmann, Rothenburg.

Mellem de 24 gæster og observatører, der med opmærksomhed fulgte forhandlingerne, var 9 repræsentanter for ikke-katolske kirker. Der var 4 repræsentanter for den tyske evangeliske kirkes råd, deriblandt professor, dr. Edmund Schlink, 3 repræsentanter for de tyske kristne kirkers arbejdsfællesskab og 2 repræsentanter for ortodokse kirker.

Kardinal Döpfners og biskop Harms' udtalelser om det økumeniske spørgsmål ved den festlige åbning af synoden blev mødt med stor interesse. Kardinal Döpfner udtalte som sin overbevisning, at han var i fuld overensstemmelse med observatørerne, når han sagde, at synoden ikke ved hjælp af bekvemme kompromisser mellem de forskellige kristne trossamfund kunne bagatellisere eller helt se bort fra spørgsmålet om, hvad Jesus Kristus ønsker af Kirken og af de enkelte kristne. Biskop Harms henvendte sig til synodedeltagerne med ordene »Kære brødre og søstre«. Han takkede for indbydelsen til en dialog og sagde derefter: »Selv med den bedste og mest omfattende forberedelse af en synode kan man ikke indfange Helligånden. Vi kan ikke tvinge Helligånden, – det er ham, der tvinger os. Ingen ved, hvorhen denne Guds Ånd vil føre synoden. Men sikkert er det, synodens vej bliver vejen til en sand fornyelse i Kirken. Vi må åbne os helt for Guds ord, – også hvis det fører os hen, hvor vi oprindelig slet ikke ville.« Harms sammenlignede de enkelte kirkers ståsted med periferien i en cirkel, hvor Kristus er centrum. »Jo nærmere vi alle sammen kommer centrum, desto nærmere kommer vi også hinanden,« sagde han. Hans tale blev mødt med langvarigt bifald.

HOLLAND

Strid om bispednævne i Holland

I Holland og først og fremmest i Rotterdam har meddelelsen om, at pave Paul VI har udnævnt den 39-årige kapellan, dr. A. J. Simonis fra Haag til biskop af Rotterdam vakt heftig modstand, bestyrtelse og uro fra en side, mens den fra den anden side er blevet modtaget med jublende tilslutning. Simonis betragtes som en stærkt højreorienteret »romer«, der sympatiserer med den konservative Confrontatie-gruppe. På flere møder i det hollandske pastoralråd, hvortil Simonis af biskopperne blev indkaldt som repræsentant for det »tavse flertal«, har han kritiseret de hollandske biskoppers dialogvenlige holdning og optrådt som en udpræget modstander af demokratiseringstendenserne i den hollandske kirke.

For første gang i den hollandske kirkes historie ville man ved valget af den nye biskop af Rotterdam gå frem efter en helt ny metode. Rom havde givet sin tilladelse til dette. Først blev katolikkerne i bispedømmet Rotterdam opfordret til at fremkomme med en »skitse« af, hvordan den nye biskop skulle være. Der var i den anledning blevet foretaget et rundspørge med deltagelse af 80.000 katolikker.

Af svarene fremgik det, at katolikkerne i Rotterdam ønskede en biskop, der var indstillet på forhandlinger og dialog, og som ikke tilhørte noget parti. Simonis siger selv, at han ikke føler, at han har nogen lighed med denne skitse. Og dog gik han med til at lade sig udnævne. Efter at den omtalte skitsering havde fundet sted, opstillede bispedømmets pastoralråd en liste over otte mulige kandidater til bispeembedet. Det tredje skridt bestod i, at tre forskellige grupper, nemlig provsteforsamlingen, de ansvarlige for bispedømmets ledelse og professorerne ved det teologiske fakultet i Amsterdam hver for sig opstillede en liste, hvor kandidaterne var opstillet i den rækkefølge, hvori man ønskede dem valgt. Simonis navn stod sidst – dvs. som nr. 8 – på alle tre lister. Til sidst valgte bispedømmets pastoralråd definitivt fem kandidater. Listen blev sendt til domkirkens kapitel som sidste instans før nuntiaturet. På denne liste forekom Simonis navn overhovedet ikke.

Alle, der havde været med til at udfærdige de forskellige lister, var over-

bevist om, at valget kun kunne falde på en af de fem kandidater, der var opført på den sidste liste. Så meget mere overraskelse og bestyrtelse vakte det derfor, da en kandidat, som allerede forlængst var gået ud af løbet, blev præsenteret som den nye biskop. For at foregribe enhver mistanke om manipulation lod den pavelige nuntius i Haag, kardinal Felici antyde, at bispedømmets pastoralråd formodentlig selv havde manipuleret med navnene, – en insinuation, som pastoralrådet afviste på det skarpeste, samtidig med at det afslørede forskellige detaljer i forbindelse med valget.

Foruden pastoralrådet har også de ansvarlige for bispedømmets ledelse åbent givet udtryk for deres skuffelse. De opfordrede Simonis til endnu en gang at overveje, om han skulle tage imod udnævnelsen. Desuden udsendte de en overordentlig kritisk stillingtagen til hans personlighed, som allerede i april 1970 var blevet distanceret på grundlag af »skitsen«, ifølge hvilken Simonis i enhver henseende er uegnet til at beklæde embedet som biskop af Rotterdam. De ansvarlige for bispedømmets ledelse anerkender ganske vist fuldtud pavens ret til at udnævne en biskop, men samtidig mener de også, at en biskop bør være tæt knyttet til de troendes fællesskab.

H. P. Gohla i: Echo der Zeit

DEN NYE HOLLANDSKE BISKOP

Et selvportræt

Den omstridte nyudnævnte biskop af Rotterdam, dr. theol. A. J. Simonis har i et interview få timer efter, at hans udnævnelse blev bekendt lige før nytår, i et interview til det hollandske blad »De Volkskrant« den 31. december 1970 fremsat følgende udtalelser:

»Jeg går selv selvhjertet ind for, at man hører kirkefolkets mening ved bispesvalg, men man må nok have lov til at spørge: Hvis mening? Hvad en randkristen mener, og hvad en bedende kristen mener, bør ikke vurderes lige højt . . . Paven har retten til at udnævne. Jeg tror af hele mit hjerte på hans stilling som den øverste hyrde.«

»Jeg siger som den tyske teolog Karl Rahner: I sammenligning med Ottaviani er jeg progressiv, – i sammenligning med Hans Küng er jeg konservativ.«

»Den snakkende kirke skal vi igen gøre til en bedende kirke.«

Om præsternes cølibat siger biskop Simonis:

»Jeg går ind for den såkaldte forpligtende sammenkobling og er ikke enig med de hollandske biskopper i deres erklæring af 19. januar 1970 om, at

man bør stræbe hen imod muligheden for at få gifte præster.«

Om pavens rundskrivelse om prævention siger han:

»Jeg slutter op bag »Humanae Vitæ«, selv om visse formuleringer kan diskuteres. Men synspunktet i rundskrivelsen vil jeg gerne skrive under på. Anvendelsen af Kirkens lære bør dog tilpasses den individuelle sjælesorg. Men det kan paven naturligvis ikke tage hensyn til.«

Om økumenien siger biskop Simonis: »Vi må gøre alt for at fremme den. Men der må bedes mere for sagen. Og man bør undgå hastværk, navnlig hvad angår spørgsmålene i forbindelse med interkommunion. De fundamentale spørgsmål må ikke tilsløres.«

Oppositionen mod biskop Simonis støtter sig især på hans udtalelser i ovennævnte interview.

SPANIEN

»Tiden er inde til at skilles som venner«

Madrid – KIPA

Den spanske bispekonference vil på sin plenarforsamling i februar beskæftige sig med det foreliggende udkast til en fornyelse af konkordatet mellem pave-stolen og Spanien. På mødet i december måtte drøftelserne udgå på grund af tidnød. Ifølge de seneste forlydender fra bispekonferencens informationsbureau drejer det sig »ikke om et nyt konkordat, men om en omredigering af enkelte punkter i det gældende konkordat fra 1953, der i det væsentlige bibeholdes, som det er«. Vatikanet har under konkordatsforhandlingerne i Rom fra juli 1969 til juli 1970 for størstedelen benyttet den spanske bispekonferences forslag af 31. januar 1969 som forhandlingsgrundlag.

I det sidst udkomne nummer af det af jesuitterne udgivne spanske tidsskrift »Razon y Fe« kan man læse følgende kommentar: »I Spanien er tiden nu inde, til at kirke og stat skilles som venner, til at de to parter hver især fuldt og klart begrænser sig til deres eget virksomhedsområde, til en renselse af opfattelsen af statens tilknytning til en bestemt tro og til, at Kirken i mindre grad, end det hidtil har været tilfældet, er bundet til fuldtud at anerkende staten i alle dens afskygninger.«

Dette begrænser på ingen måde Kirkens frihed, hvad angår forkyndelsen, men den må »være frit stillet med hensyn til uden omsvøb at opmuntre til

respekt for den menneskelige samvittighed og til sand og hel religionsfrihed. Den må uden indflydelse af nogen art fra statens side gennemføre selv at udnævne sine øverste hyrder, fordi denne funktion alene tilkommer Kirken. Og alt dette må gennemføres på den fundamentale frihedsplan, en frihed, som vi gentager må være ens for alle borgere i staten.«

COLOMBIA

Præst hævder, at indianerne tortureres af den colombianske hær

Bogota – NC News Service

Mindst en halv snes Guahiba indianere er i 1970 døde som følge af tortur og mishandling fra den colombianske hær, siger en katolsk præst.

Pater Gustavo Perez, der er sociolog og leder af det katolske institut for samfundsudvikling i Colombia, har fremsat sin beskyldning under en række debatter i fjernsynet med den colombianske oberst Juan J. Rodriguez.

Rodriguez afviste beskyldningerne og hævdede, at 23 mennesker, hvoraf de fleste var kvægfarmere og soldater – i det samme tidsrum var blevet dræbt af indianerne.

Ifølge hans udsagn var soldaterne i Guahibaområdet – det område i det østlige Colombia, hvor stepperne går over i Amazonskoven – på jagt efter en flygtning ved navn Rafael Jaramillo.

Indianerne var, hævdede han, blevet arresteret, fordi de skulle forhøres, da man inden for hæren var overbevist om, at Jaramillo befandt sig inden for det pågældende område, og at det ville være »fuldstændig utroligt«, at nogen skulle kunne opholde sig der, uden at indianerne vidste det og var indforstået med det.

Jaramillo er eftersøgt i forbindelse med en række røverier på de store kvægfarme i februar i fjor. Ifølge vidneudsagn havde han ved disse lejligheder været i ledtog med flere folk fra Guahiba.

Før røverierne og sin forsvinden havde Jaramillo åbnet et kooperativt fødevarerudsalg, hvor indianerne havde købt deres varer. Tidligere havde de købt alt, hvad de behøvede, hos de lokale farmere.

Pater Perez hævdede, at hærens og farmernes mishandling af folkene i Guahiba stammede fra før begivenhederne med Jaramillo. Desuden siger han, at

mange af indianerne i området er døde af sult.

I august rettede en gruppe katolske præster og lægfolk en henvendelse til general Mario Aramburu Restrepo om at forbedre indianernes forhold og om at standse den »folkedrabskampagne«, der blev ført fra de hvides side, som ønskede at udvide deres landområder.

De beskyldte de hvide for at »prøve på at udslutte indianerne« og påstod, at de fik hjælp til dette af hæren og af andre regeringsinstitutioner.

De hævdede, at indianerne i Guahiba havde været hovedofrene, men at også andre stammer havde været udsat for forfølgelse.

I december i fjor påstod pater Luis M. Uriarte fra San Javier de Maranon i det tilstødende Peru, at indianerstammerne Huambisa og Aguoruna der i landet »var ofre for folkedrab«.

Han sagde, at de hvide invandrere med »visse regeringseksponenter til hjælp« havde bekostet en kampagne for at få indianerne udryddet.

Desuden beskyldte han de embedsmænd, som ikke hjalp indvandlerne direkte, for at hjælpe dem indirekte ved ikke at komme indianerne til hjælp.

I 1969 rettede formanden for den tyske bispekonference, kardinal Döpfner, en henvendelse til den colombianske, den peruvianske og den brasilianske regering for at få dem til at anstille undersøgelser i disse sager.

Ifølge kardinal Döpfner havde tyske missionærer, der arbejdede i disse områder, rapporteret, at der fra de hvide indvanderers side var »folkedrabskampagner« i gang mod indianerne, for at de selv kunne udvide deres landområder. Indvandlerne var, sagde han, ude efter nye landbrugsområder, gummi, mineraler og ædelstene.

De tre regeringer havde alle afvist disse beskyldninger.

KYNDELMISSE I SCT. ANSGARS KIRKE

Lysindvielsen finder sted i Sct. Ansgars kirke, søndag d. 7. februar kl. 11. Mænds man under lysindvielsen og processionen anvender dansk vil den efterfølgende højmesse være på latin, idet Niels Steensens gymnasiums kor under ledelse af Ole Kongsted fremfører en messe af den franske komponist Marc-Antoine Charpentier, død 1704.

K. G.-H.

Kontaktmødet mellem gæstearbejdere og danske på Søborg Skole forløb godt, – den store gymnastiksal var fuld det meste af eftermiddagen. Mødet gav 2 konkrete resultater: pastor Steen Andersen, Søborg Kirke, lovede at søge at skaffe et passende klublokale til en tyrkisk klub, der så vil blive oprettet. Ligeledes påtog præsten sig at etablere en kontaktcentral for danske der gerne vil indbyde gæstearbejdere til deres hjem. Man kan ringe til: Pastor Steen Andersen (SØ 4265), eller til mig selv (69 03 01) – så sørger vi for resten.

Paul d'Auchamp.

SOMMERHUS UDLEJES

Hus beliggende i Klitborg Plantage, Rørvig, – 15 minutters gang fra Kattegat og bred sandstrand. Huset indeholder 4 soveværelser à to senge, toilet med bruser, gæstetoilet, stort spisekøkken, varmt og koldt vand, køleskab, dybfryser og EL køkken, stor opholdsstue og terrasse.

Huset udlejes for kortere eller længere tid i sommersæsonen 1971.

Leje 100 kr.–700 kr. pr. uge. Lejen fastsættes i overensstemmelse med lejerfamiliens skattepligtige indkomst. Særlig reduktion for familier med flere børn.

Skriftlig henvendelse med angivelse af ønsket lejeperiode til:

»fondhus«, c/o landsretssagfører **Viggo Høgsgaard**, Studiestræde 15, 1455 København K, – inden d. 15. februar.

SPROGHØJSKOLEN PÅ KALØ

4. april til 1. august

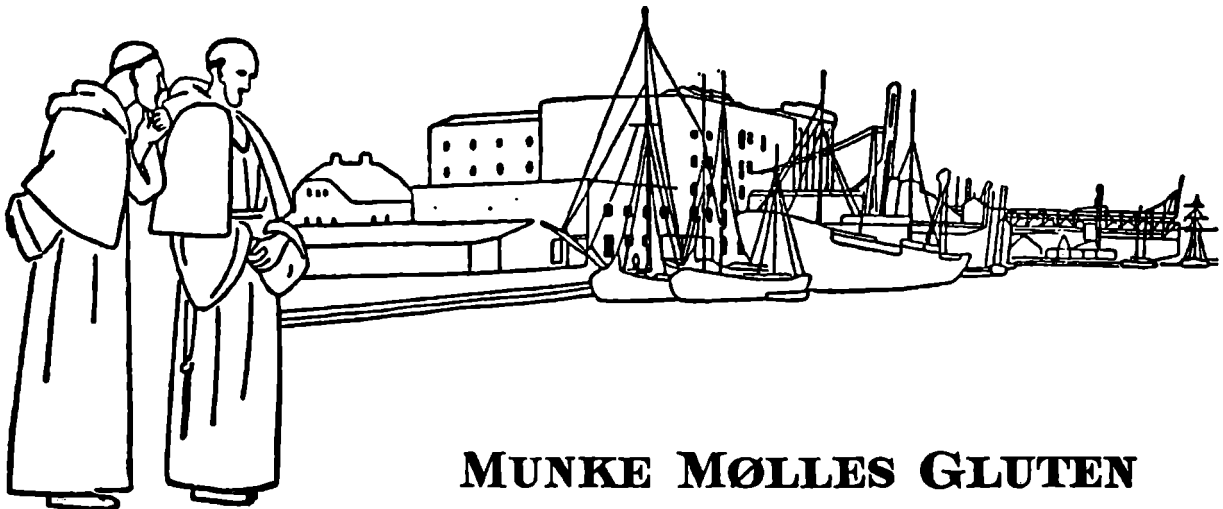
indbyder til kursus i
DANSK FOR UDLÆNDINGE

Effektiv og levende undervisning. Direkte metode. Sproglaboratorium. Skriv efter vor tresprogede skoleplan eller ring os op på Rønde (06) 37 12 86.

Erik Skovmand.

M. Th. Kjær.

SPROGHØJSKOLEN
Kalø 8410 Rønde

MUNKE MØLLES GLUTEN

VÆGKALENDEREN 1971

udgivet af Ansgariusforeningen,
fås hos de katolske boghandlere og ved kirkerne.
kr. 2,50

SCT. ANNÆ REJSER — PASTOR D'AUCHAMPS REJSER 1971.

I 1971 forventer vi at kunne tilbyde flg. rejser:

Italien:

Påske i Rom: 2/4-13/4 - 12 dg. m. fly.
6/4-13/4 - 8 dg. m. fly.

Sommerferie: 3/7-17/7 - Rom - Firenze - 15 dg. fly
(evt. også mulighed for en 3 ugers tur).

»Kulturperler«: 28/8-11/9 - Firenze - Rom Assisi - 15 dg. - fly.

»Indian Summer«: 2/10-16/10 - Firenze - Rom - Pisa - 15 dg. - fly.
Efterårsferie i Rom: 16/10 - 23/10 - 8 dg. fly.

Israel:

18/3-1/4 - Jerusalem - Galilæa - 15 dg. fly.

Østrig:

26/7 - 9/8 - Golling - Wien - Salzburg - 15 dg. fly.

Programmer (forventes at være færdige i beg. af jan.) kan bestilles hos:
Lærerinde Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 Kbh. S.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Chr. Hansens kødudsalg

Gl. Kongevej 163

København V.

Telefon Eva 6465 og 6466

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER
CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ARHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 1 71 17

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Arhus

Telefon 12 87 00 (4 lin.)

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Arhus C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Arhus C
Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

LANDMANDSBANKEN

LITURGISKE KALENDER

Søndag d. 31/1: Årets 4. søndag.
Mandag d. 1/2: Ignatius af Antiokia.
Tirsdag d. 2/2: Herrens fremstilling i templet = Kyndelmisse.
Onsdag d. 3/2: Ansgar, Bispedømmets værnehelgen.
Torsdag d. 4/2: Ferieldag.
Fredag d. 5/2: Agathe.
Lørdag d. 6/2: Ferieldag eller Titus eller Gudsmoders messe.
Søndag d. 7/2: Kyndelmisse.
Mandag d. 8/2: Ferieldag.
Tirsdag d. 9/2: Ferieldag eller Cyrillus af Alexandria.
Onsdag d. 10/2: Scholastica.
Torsdag d. 11/2: Ferieldag eller Vor Frue af Lourdes.
Fredag d. 12/2: Ferieldag eller Serviternes syv stiftelse.
Lørdag d. 13/2: Ferieldag eller Gudsmoders messe.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Mandag d. 25/1: Pauli omvendelse: Ap. G. 22,3-16. - Salm. 116,12 (R:Mk. 16,15). - Mk. 16,14-18.
Tirsdag d. 26/1: Hebr. 10,1-10. - Mk. 3,31-35.
Onsdag d. 27/1: Hebr. 10,11-18. - Mk. 4,1-20.
Torsdag d. 28/1: Hebr. 10,19-25. - Mk. 4,21-25.
Fredag d. 29/1: Hebr. 10,32-39. - Mk. 4,26-34.
Lørdag d. 30/1: Hebr. 11,1-2.8-19. - Mk. 4,35-41.
Søndag d. 31/1: Årets 4. søndag: Jer. 1,4-5.17-19. - Salm. 70,1-6.15-17 (R: 15a). - 1. Kor. 12,31-13,13. - Lk. 4,21-30.
Mandag d. 1/2: Hebr. 11,32-40. - Mk. 5,1-20.
Tirsdag d. 2/2: Kyndelmisse: Mal. 3,1-4. - Salm. 23,7-10 (R: 8a). - Hebr. 2,14-18. - Lk. 2,22-40.
Onsdag d. 3/2: Ansgar: Es. 61,1-3. - Mt. 28,16-20.
Torsdag d. 4/2: Hebr. 12,18-19.21-24. - Mk. 6,6-13.
Fredag d. 5/2: Hebr. 13,1-8. - Mk. 6,14-29.
Lørdag d. 6/2: Hebr. 13,15-17.20-21. - Mk. 6,30-34.
Søndag d. 7/2: Kyndelmisse (se d. 2/2).
Mandag d. 8/2: 1. Mos. 1,1-19. - Mk. 6,53-56.
Tirsdag d. 9/2: 1. Mos. 1,20-2,4a. - Mk. 7,1-13.
Onsdag d. 10/2: 1. Mos. 2,4b-9.15-17. - Mk. 7,14-23.
Torsdag d. 11/2: 1. Mos. 2,18-25. - Mk. 7,24-30.
Fredag d. 12/2: 1. Mos. 3,1-8. - Mk. 7,31-37.
Lørdag d. 13/2: 1. Mos. 3,9-24. - Mk. 8,1-10.

Fint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUFTE OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monles & Andersens Eftf. A/S

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.

Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.

Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør

Christiansbjerg Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Løv. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst muligt

har vi nu fået radiotelefon i vore biler

NY SOGNEPRÆST I STENOSGADE

Jesuiternes kirke i Stenosgade i København er langt fra den ældste sognekirke i bispedømmet, men nok en af de mere kendte, måske på grund af sin beliggenhed i nærheden af hovedbanegården. Et vagtskifte ved Jesu Hjerter Kirkes ledelse må derfor nødvendigvis pådrage sig en vis opmærksomhed. Men den tilstrømning, som blev udløst af pater F. Poppes indbydelse til afskedsfest fredag den 8. januar og til biskop H. L. Martensens indsættelse af pater Kn. Å. Nielsen den efterfølgende søndag var langt større end som så. Det må tilskrives de to mænds meget forskellige, men meget store meriter. Pater Poppes særpræg kan sammenfattes i ordet soliditet. Han er en mand, der skaber trykthed gennem en utrættelig indsats i det daglige arbejde. Pater Nielsen har hurtigt gjort sig populær i kraft af en overmåde stor kontaktevne.

Foruden de allerede nævnte var der sognepræsterne fra de tilstødende katolske sogne, pastor E. Simonsen (Sa-

kramentskirken), pater J. Adams, (Skt. Annæ Kirke), msgr. Kj. Geertz-Hansen (Skt. Ansgars Kirke), endvidere msgr. C. Flandrup og pastor L. Messerschmidt (generalvikarer), pater J. Schumacher (kapellan) og tre præster fra den danske folkekirke, pastor Sv. Th. Bowman (Skt. Jacobs Kirke, for feltprovsten), pastor H. Hjorth (Bavnehøjkirke, for Vesterbros præstekonvent) og pastor F. A. Petersen (Kingos Kirke) under ledsagelse af pater P. Keller. Hele menighedsrådet deltog i processionen.

Den nye sognepræst arver et projekt, som pater Poppe allerede havde sat i gang en rum tid før sognet fik sogneråd, nemlig planen om — i takt med en istandsættelse af kirken — også at gennemføre en vis fornyelse. Planerne bliver for tiden diskuteret og har fundet både tilhængere og modstandere. Vi agter i FORUM's spalter at bringe en orientering om disse planer og meninger.

v. S.

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32

Kaj Andersen

Løv. til Sct. Ellsabeth Hospital

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47, Holbæk

Telefon 43 01 63

El-installationer

Holbæk. Telefon 43 03 65

Effektiv beskyttelse

af Deres varmvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten.

Vi beskytter også Deres olietank mod udvendig korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3450 Allerød

Tlf. (03) *27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram og gros

Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Fortsat fra side 24

er identisk med ægtheden i naturen. Og på samme måde er ægtheden i en film ikke identisk med ægtheden på teatret. Skuespil optaget på film er en forløren kunststart, som ikke har nogen fremtid for sig, - det er »cinéma«, biografteater. Kun »cinématographe«, filmkunsten er ægte.

- Er det af lignende - dvs. af æstetiske - årsager, De i »Mouchette« har anset det for nødvendigt at foretage en så gennemgribende forandring af den figur, Bernanos havde skabt? Hvis jeg husker ret, har De selv sagt, at De, mens De lavede filmen, lidt efter lidt fik en helt anden opfattelse af pigeskikkelsen, og at De fik denne opfattelse på grund af Nadine Nortier, som for Dem ikke alene var en skuespiller, men en »model« i samme betydning, som man taler om modellen til et maleri. Ved sin måde at være på, har hun på en vis måde påvirket filmen. Det ser altså ud til, at De i det tilfælde har givet efter for psykologiske overvejelser . . .

- Overhovedet ikke! Jeg er slet ikke interesseret i psykologi. Når jeg vælger mine skuespillere eller »modeller«, prøver jeg hverken at finde fysisk eller psykisk lighed. Til Mouchette havde jeg fundet en lang ranglet fjortenårs pige,

der fuldstændig svarede til Bernanos' beskrivelse, men hendes forældre ville ikke have, at hun spillede med i filmen. Så måtte jeg henvende mig til en anden, som af ydre ikke svarede helt så godt til den person, Bernanos har skildret. Men det betyder ikke noget. Og nu søger jeg heller ikke engang efter psykisk lighed. Den eneste betingelse, for at jeg skal kunne arbejde, er, at de skuespillere, jeg arbejder med, ikke stiller sig direkte i vejen for det, jeg har tænkt mig. Det interessante, når man tager fat på en film, er netop ikke nøjagtigt at vide, hvordan den vil udvikle sig. Under optagelsen prøver jeg ustandselig at berede mig selv nye overraskelser. Alt, hvad der sker, skal være uventet - naturligvis dog inden for visse rammer! Jo mere jeg lader mig overraske, jo mere ægte føler jeg mig. Min indstilling, når jeg laver en film, er den samme som en portrætmalers, som også prøver på at være ikke realistisk, men ægte. Den ægthed, der her er tale om, har intet at gøre med den, man normalt finder i et fotografi, selv om også fotografiet har mulighed for at gengive den. Men når man har optaget 600 indstillinger, kommer personernes indre ægthed til syne.

Hans Frede Rasmussen

»Tolv prædikener og en efterskrift«

»... disse prædikener er så lidet ordinære, at man kan undres over, at det gamle evangelium kan bringes under så forskellige aspekter og dog beholde det væsentlige i sin appel til menneskebørn af 1970«
Rektor Chr. Nielsen i
»Sjællands Tidende«

92 sider. Kr. 27,-

POUL KRISTENSENS FORLAG
Åkirkebyvej 2 - 7400 Herning,
Tlf. (07) 12 10 22.

Kaffe/irmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Telefon 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8266

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 36
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen
Fisk, vildt, dybfrossen fjerkræ
Mozartsvvej 21. Telefon VA 5547

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjøreen & Co. A/S

Malerfirma
Århus N.

Telefon 12 41 22 - Århus C.

Missionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entrepreneur & murerfirma
Århus C.
Telefon 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Århus C

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat
Ejgaards Tværvvej 10, 2920 Charlottenlund
Tlf. Ordrup 29 07
Træffes efter aftale

Bøger

FRA ALLE LANDE ★ PA ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

Victor Hansen

Boghandel
Bruunsgade 45 . Tlf. (06) *12 24 00
Århus C.

Hjorths Eftf.

v/ Orla Jensen
Østerbro 64, Aalborg. Tlf. 13 46 72

Abonnement på Katolsk Forum -

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).

Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Redaktionskontor: Bredgade 69,
1260 København K. Telefon (01) 14 90 55.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Abonnementsafdeling: Katolsk Forums ekspedition
ved Katolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé 16.

2000 København F,
telefon GO 4895. Postgiro 5 70 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

ROBERT BRESSON

P. Martin Drouzy OP. er undervisningsassistent i faget »Filmkundskab« ved Københavns Universitet. Samtidig er han ansvarshavende redaktør for det ansete filmtidsskrift »Kosmorama«. I sidste nummer (100) har P. Drouzy sammen med Philip Lauritzen offentliggjort en række meget fængslende samtaler med franske filmfolk. Med redaktørens tilladelse bringer vi i det følgende uddrag af P. Drouzys interview med Robert Bresson (s. 109-111).

– *Da De jo nu alligevel rent umiddelbart er kommet ind på at tale om Deres planer, kan De måske også sige lidt om dem og ikke mindst om den bog, De er i gang med, og som De i årevis har lovet at udgive?*

– Jeg må indrømme, at det ikke bliver lige med det samme. Jeg har samlet en masse noter, og forskellige afsnit af bogen er da også allerede skrevet. Men jeg kan ikke rigtig komme i gang med arbejdet og få den gjort færdig – af to grunde. For det første, fordi jeg altid er fuldt optaget af min næste film, som jeg til enhver tid synes er vigtigere og hastere mere end at skrive en bog. Og for det andet fordi jeg er bange for, at den bog, jeg er i gang med, vil skabe megen polemik og uvilje imod mig på grund af min holdning over for de professionelle skuespillere. De kan ikke undgå at blive rasende over, at jeg vil tage brødet ud af munden på dem.

– *Og hvad så med Deres næste film?*

– Den vil jeg meget snart gå i gang med at optage i England. Det bliver »Lancelot du lac«. Jeg har tænkt på den og arbejdet med den i årevis, – længe før jeg lavede »Mouchette«.

– *Hvorfor optager De den i England?*

– Simpelt hen, fordi der ikke er noget fransk filmselskab, der vil påtage sig at lave den. Producenterne siger: »Bresson er ikke nogen god handelsvare.« Og dog skaffer mine film penge i kassen. Men jeg skal indrømme, at de ikke gør det lige med det samme. Først i det lange løb – efter nogle år, begynder mine film at betale sig. Og det er producenterne ikke vant til, – de vil se penge øjeblikkelig. Derfor vil de også kun lave film, der omgående bliver en succes.

– *Stemmeføringen er jo et meget vigtigt element i Deres film. Afskrækker det Dem ikke fra at arbejde med engelske skuespillere?*

– Nej, jeg kan selv godt engelsk og tror ikke, der bliver vanskeligheder i den retning. Og for resten heller ikke, hvad angår valget af skuespillere. Jeg er endnu ikke gået i gang med at finde dem. Det er for øvrigt efterhånden blevet et ret underordnet problem for mig.

– *Vil De stadig bruge farve? Alle, der har fulgt Deres udvikling inden for filmen, har været temmelig forbausede over at se Dem opgive det sort/hvide og lave »Barnebruden« i farver. Det har chokeret dem en lille smule, – og det er måske grunden til, at Deres sidste film (i hvert fald i Danmark) ikke har haft den samme succes som »Mouchette« eller »Hvad med Balthazar?«. Hvilke resultater er De selv kommet til på det punkt?*

– Jeg kan kun sige, at når jeg ikke har brugt farve i mine tidligere film, er det simpelt hen, fordi en film i farver

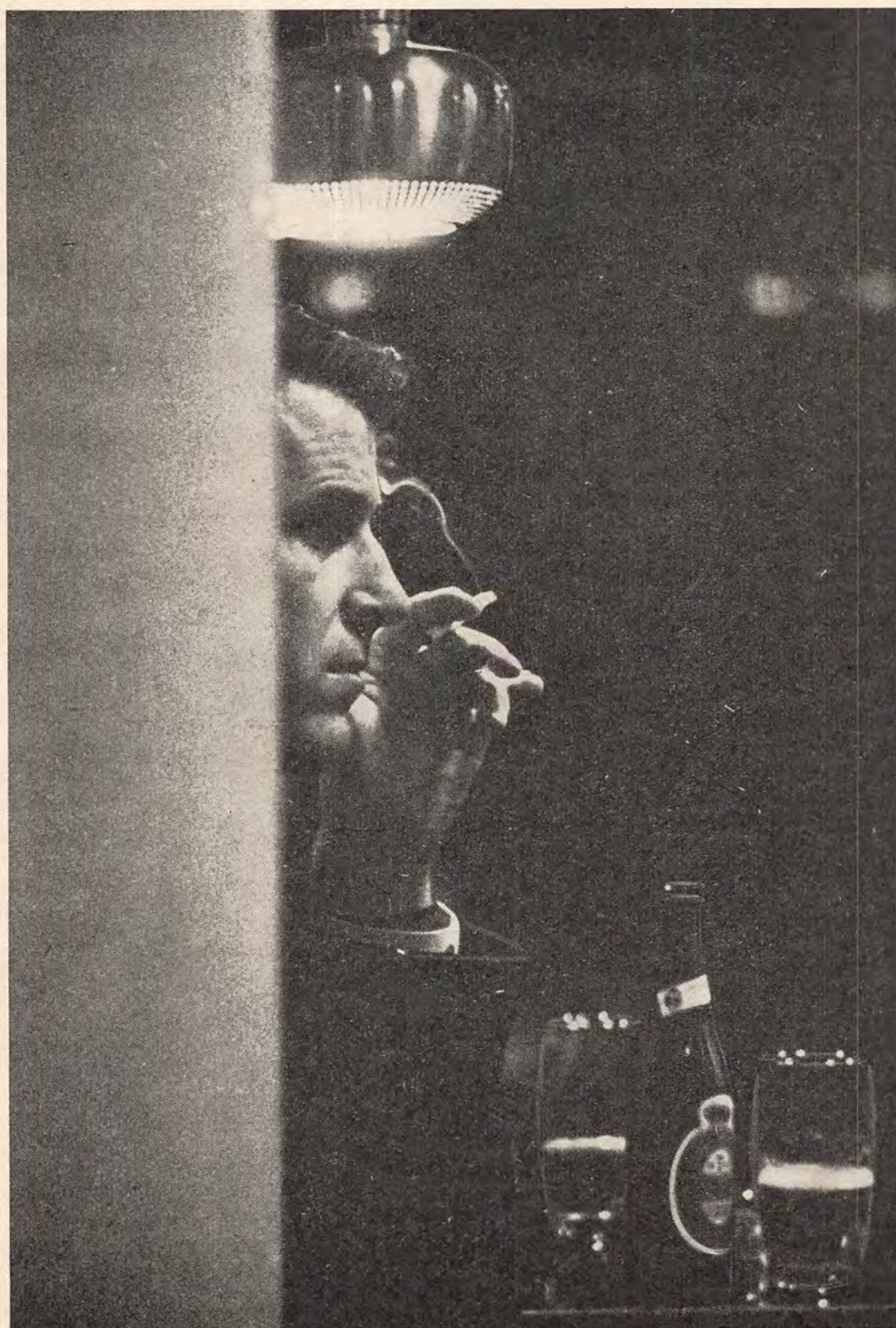
koster ca. en tredjedel mere end en sort/hvid film. Jeg havde ikke penge til andet. Men jeg ville ønske, jeg havde haft det, for farverne gør det hele mere realistisk. Men samtidig er jeg fuldstændig klar over den risiko, man udsætter sig for ved at bruge dem. Man risikerer, at filmen bliver splittet og uden fast struktur. Den bliver meget mere spredt. Og hvis farverne er forkerte, bliver hele filmen forkert. Men på den anden side bliver den, som jeg lige sagde, mere realistisk . . . For øvrigt skal man være varsom med ordet realistisk. Man kan nemlig ikke komme uden om, at man undertiden med kunstige og konventionelle midler kan få en virkelighed frem, der er mere virkelig end den, vi kender fra naturens hånd. En blanding af forlorent og ægte bliver altid forlorent. Men blander man forlorent med forlorent, kan det undertiden give noget ægte. Og det er netop tilfældet med teatret, hvor alt bygger på det engang vedtagne: kulisserne, spillet, belysningen osv. . . . Når det naturalistiske teater er så ulideligt, er det, fordi det gør sit bedste for at placere forlorent og ægte side om side. De ved nok, hvad Goethe sagde, da han engang så et maleri, som ikke var en slavisk efterligning af naturen: »Jeg kan lide det, fordi træernes skygger vender imod solen.« Kompositionen i billedet krævede, at skyggerne var malet på den måde. Efter min mening må man skelne imellem det ægte og det virkelige og gøre sig klart, at ægtheden i et billede ikke

Fortsættes side 23

3 / 1971

forum

katolsk

MENNESKET
VENTER

PÅ HVEM?

PÅ DIG?

PÅ GUD?

NOTES- BLOKKEN

Liv og død mødes for tiden på en mærkelig måde i vor hjemlige presse. Næppe har vi glædet os over, at de dødsdømtes liv i Rusland og Spanien blev reddet, før vi hører om planer om oprettelse af selvmordsklinikker. Tanken blev fremsat af socialstyrelsens formand, H. C. Seierup, og fik uventet støtte af den svenske filosofiprofessor Ingemar Hedenius fra Uppsala. Disse klinikker skulle i første omgang prøve på atter at give patienten mod på livet. Men var tilfældet håbløst, skulle de sørge for, at selvmordet foregik »på en pæn måde«.

Både herhjemme og i Sverige mødtes forslaget med en storm af protester. Dette viser i det mindste, at der i begge lande endnu findes et fast grundlag af kristne anskuelse, som man kun kan glæde sig over. I vor kulturkreds er det nemlig udelukkende den kristne etik, der definitivt afviser selvmord som umoralsk. Den opfatter det som værende i modstrid med selve menneskelivets formål. Mennesket har til opgave at fuldkommengøre sig selv og dermed at forherlige sin skaber, den eneste Herre over liv og død, så længe han lader det beholde livet. Den kristne moral har derfor altid anset selvmord for etisk utilladeligt. Naturligvis bedømmer den med mildhed de mennesker, som på grund af forskellige omstændigheder og som oftest ud fra en svækket ansvarsbevidsthed har taget dette skridt. Ingen skal opkaste sig til dommer over sin næste!

Derimod er det i en ateistisk etik

ikke så ligetil at finde en begrundelse for afvisningen af selvmord. Hvis man selv er sit livs absolutte herre, hvem kan så forbyde én selv at disponere over sit liv? Man kan sige, at livet er det højeste gode. Men denne værdidom anerkendes ikke af alle og kan vel heller ikke bevises i streng forstand. Man kan påberåbe sig vor egen kulturs almindeligt anerkendte opfattelse. Men bortset fra, at denne til syvende og sidst stammer fra kristendommen, kan man ikke bygge en moralsk vurdering på en flertalsanskuelse. Mange mennesker tager stilling til problemet ud fra en vis følelsesmæssig indstilling: Sådan noget gør man ikke! Men man spørger jo uvilkårlig, hvorfor man ikke bør gøre det.

I en begrundelse, hvor man ser bort fra åbenbaringen, ligger der derimod et vigtigt argument i hensynet til næsten. I mange tilfælde betyder selvmordet også, at man vægrer sig ved i fremtiden at tjene det menneskelige fællesskab. Ingen af os lever jo kun for sig selv. En af samfundet autoriseret selvmordsklinik vil uden tvivl kunne nedbryde ærbødigheden for livet. Kan samfundet være tjent med det?

Men hvor mange argumenter en rent dennesidig etik end kan fremføre mod tilladeligheden af selvmord, er disse dog næppe tilstrækkelig overbevisende. Kun kristendommen har en klar erkendelse af og begrundelse for livets uantastelighed.

H. Roos S.J.

MEDDELELSE FRA BISPEKONTORET

Da der er opstået en del usikkerhed i forbindelse med en økumenisk gudstjeneste i den katolske kirke i Esbjerg – ikke mindst i anledning af den noget sensationsprægede og på nogle punkter endda unøjagtige omtale i pressen, vil jeg hermed understrege følgende punkter i spørgsmålet om nadverfællesskab med vore adskilte brødre:

1. Det økumeniske direktorium, som Sekretariatet for de Kristnes Enhed udsendte den 14. maj 1967, udtaler sig eentydigt imod et nadverfællesskab mellem kristne grupper, der ikke er i fuld enhed med hinanden uden dog at udelukke en vis udvikling mod et mere differentieret standpunkt (nr. 38 og 55). Denne indstilling har Sekretariatet så sent som den 7. januar 1970 atter givet udtryk for. Jeg har således ikke i det foreliggende tilfælde kunnet give tilladelse til fri adgang til modtagelse af nadveren.

2. Da eukaristien og de øvrige sakramenter imidlertid ikke kun er tegn på en bestående enhed men også nådemidler for den enkelte kristnes personlige liv, åbner det samme direktorium mulighed for, at en ikke-katolsk kristen kan modtage sakramenterne af en katolsk præsts hånd på nærmere fastsatte vilkår. Det er imidlertid klart, at det er hensynet til den enkeltes trosliv og ikke til den »økumeniske sag«, der er motivet til en sådan praksis (nr. 44 og 55).

3. Dette principielle romerske standpunkt bør dog ikke forstås som en uoverstigelig hindring for en fortsat tilnærmelse, der jo nødvendigvis må have et fuldt og helt fællesskab om sakramenterne som mål (jfr. dekretet om Økumeni nr. 22). Det er nemlig tydeligt for alle, der læser dokumentet, at betingelserne for et vist fællesskab i disse ting er færre og min-

dre principielle, jo mere de kristne står på et fælles grundlag.

4. Vi kan derfor drage den konklusion for situationen i vort bispedømme, at der skal arbejdes intenst og udholdende for at etablere et større fælles grundlag end det hidtil eksisterende, og vi må ikke på forhånd udelukke, at alvorlige og ærlige undersøgelser i fællesskab med vore adskilte brødre kan føre til et sikkert grundlag for et fællesskab om ordet og sakramenterne.

5. Men et sådant arbejde får kun sin betydning for enheden mellem kirkesamfundene, såfremt det tegnes fuldt og helt af disse, hvilket betyder både at den danske katolske kirke som sådan helhjertet må gå ind i den uden frygt og mistillid og at ingen går sine egne veje, så at fællesskabet ikke kan slå følge.

HANS L. MARTENSEN
den 29. januar 1971.

INDHOLD

	Side
FRA RODEN	4
I SPORVOGNET	6
PÅ HVIS SIDE STÅR KIRKEN?	7
STENOSGADE / PLANER	10
FRA UDLAND	12
VÆRD AT LÆSE	17
MANSERICHE	18
FRA INDLAND	20
BRESSON	24

Ved det nye års begyndelse kunne man glæde sig over, at to ikke-demokratiske regeringer viste barmhjertighed (hvis det er det rette ord) over for dødsdømte fanger.

Om det var en direkte følge af verdensopinionens interesse for disse tilfælde, eller om det hovedsagelig var interne forhold, der fik magthaverne til at omstøde dommene, kan man ikke vide; men nogen indflydelse har det vel haft, at der var så meget røre om sagerne uden for de to landes grænser.

Dette må opmuntre enhver, der tror på betydningen af demonstrationer, protest, resolutioner, henvendelser til fremmede regeringer og deslige.

At dødsdommene ikke blev eksekveret må også opmuntre alle, der virker for den totale afskaffelse af dødsstraffen i alle lande.

Omtrent på samme tid kunne man læse, at guvernøren i staten Arkansas, hvor i alt femten fanger ventede på henrettelse, for alles vedkommende havde forvandlet dødsstraffen til livsvarigt fængsel.

I den anledning udtalte formanden for USAs National Council of Churches: »Vi håber, at den formidskede anvendelse af dødsstraffen i de fleste lande viser en tendens, der vil gøre sig bemærkbar overalt, indtil henrettelsespelotonen, galgen, den elektriske stol, gaskammeret og guillotinen sidestilles med det romerske kors som et levn fra menneskets tidligere barbari.«

Som kristen kender man til goder, der er større end selve det fysiske liv, men det

skulle alligevel være en selvfølge, at alle kristne var rede til at gøre en aktiv indsats for at værne om menneskelivet under alle forhold. Ganske vist er flykapring en forbrydelse, som samfundet er forpligtet til at beskytte sig imod; og mord på en politichief er heller ikke noget, myndighederne kan se gennem fingre med; men selv om processerne i Leningrad og Burgos var blevet ført for åbent tæppe, og de to jøders og de seks baskeres skyld var blevet fuldt bevist, var det alligevel på sin plads, at kristne deltog i forskellige aktioner for at redde de dødsdømtes liv.

Det var naturligvis et heldigt sammentræf, at disse aktioner samtidig måtte rettes mod både øst og vest. Det har uden tvivl gjort det lettere for den lille gruppe københavnske præster, der arrangerede deres egen aktion og gik i ornat fra Østerport Station til såvel den russiske som den spanske ambassade. Selv den mest rabiante modstander af »politiserende præster« har næppe kunnet finde rimelig grund til at klandre disse præster for en upassende sammenblanding af religion og politik.

Det er sjældent, at en præst, der føler sig forpligtet til en aktiv politisk indsats, kan handle så neutralt.

Hvad skal vi mene om Camilo Torres og de mange andre revolutionære præster i Sydamerika? Eller om brødrene Berrigan i U.S.A.?

Lad os i det mindste forsøge at forstå deres situation og motiver, inden vi kritiserer dem!

L. O. Dorn

FRA RODEN

Kristne radikale?

I den kirkelige debat i dag møder man tit ordet »radikal«. Hvad mener man, når man f. eks. taler om »radikal teologi« eller »radikale kristne«? Ordet

kommer af det latinske »radix« = »rod«, og det at være radikal skulle derfor betyde, at man går ud fra eller søger tilbage til tingenes »rødder«, deres udgangspunkt, deres oprindelse, deres kilde til liv og vækst.

Det sidste hører væsentligt med. Dette kan bl. a. ses af forskellen mellem radikalismen og fundamentalismen på kristen grund. Fundamentalisten går ud fra den opfattelse, at fundamentet er fast og uforanderligt, og at det er dette fundament, der skal bestemme bygningens form. Derfor vil fundamentalisten have, at Bibelen skal forstås så bogstaveligt som muligt; og han er overbevist om, at Bibelens ord uden videre har gyldighed for os i dag, selv når det drejer sig om konkrete regler for menneskets adfærd. Et typisk udslag af denne holdning kan man f. eks. se i henvisningen til Bibelen i afsnittet om homoseksualitet i »Den lille hvide« (ss. 63-64).

Fundamentalismens tendens er for det meste bevarende, konservativ, for ikke at sige reaktionær.

Personer Ikke paragraffer

Den radikale kristne sætter lige så megen pris på Bibelen som fundamentalisten, for også han søger sin inspiration

ved kilden; men han forstår Bibelen på den anden måde. Han finder i Det gamle Testamente en Gud, der dynamisk griber ind i menneskenes historie og ikke tillader, at hans udvalgte folk stagnerer i veletableret tryghed. Som Abraham, »der drog ud, skønt han ikke vidste, hvor han kom hen« (Hebr. 11,8), måtte Gudsfolket bestandig bryde op på ny. Politisk og militær medgang og modgang, profeternes fremtidssyner eller revsende ord – alt kunne bruges til at drive eller lokke folket frem til ny erkendelse og ny menneskelig udfoldelse.

I Det nye Testamente finder han en Gud, der er livgivende kærlighed: »Jeg er kommet, for at de skal have liv og have overflod« (Joh. 10,10). Jesus Kristus befrier menneskene for de bånd, der indskrænker deres frihed, reducerer deres livsudfoldelse. Han udfordrer sin tids kirkelige establishment og sætter sig suverænt ud over loven, når det gælder et menneske i nød. For ham er personer vigtigere end en hvilken som helst institution, den være sig profan eller sakral: »Sabbaten er til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbatens skyld« (Mk. 2,27).

Den kristne radikalisme prætenderer at efterligne denne holdning og indebærer følgelig en udfordring til ethvert establishment, enhver institutionalisme, enhver tradition. Den radikale kristne er imidlertid ikke nogen anarkist. Han ved udmærket godt, at menneskets personale værd og værdighed kun kan sikres under ordnede forhold. Han kræver frihed, men ikke primært frihed fra. Han ønsker ikke lovløshed og uorden, men heller ikke lov og orden, der kuer friheden. Når et samfunds strukturer får en sådan vægt, at de tynger på de mennesker, de er skabt til at tjene, og på urimelig vis hæmmer deres udfoldelse som frie personer; når Åndens livgivende aktivitet stivner i kirkelige institutioner; når sabbatens hellighed hævdes på bekostning af menneskene, – da er det, at radikalismen hæver sin stemme.

Omforming eller omvæltning

Inden for kirkerne i vor tid høres ikke bare den radikales stemme, men også reformistens og revolutionistens.

Reformistens holdning kunne karakteriseres som følger: Sabbaten skal under alle omstændigheder bevares stort set sådan, »som den altid har været«, men nogle af sabbatsbestemmelserne er ikke længere tidssvarende: de må ajourføres. Institutionerne skal altså moderniseres, dogmerne omformuleres, og der skal files hist og her på lovens alt for skarpe kanter. På den måde vil alt kunne gå roligt videre, og den voldsomme omvæltning er afværget.

Den revolutionære derimod vil overhovedet ikke have med sabbaten at gøre. Institutionen er gennemrådden, ortodoksien er forældet snak og intellektuelt slaveri, og alle strukturer, som jo er skabt af magthaverne, tjener kun til at befæste de privilegeredes stilling og holde de øvrige nede. Altså må hele systemet ændres i bund og grund, hvis menneskene skal være frie.

Den radikale er hverken reformist eller revolutionist. Han vil finde frem til tingenes »rødder«. Han spørger om sabbatens egentlige formål, om hvilke menneskelige værdier den kan danne ramme for, og han kræver, at den skal fungere efter hensigten: at disse værdier skal beskyttes og fremmes, hvor meget der så end må ofres af vante former og ærværdige traditioner.

Til forskel fra reformisten er den radikale optaget af, at sabbaten skal underordnes menneskets behov; men til forskel fra revolutionisten tror han på sabbaten – for menneskets skyld.

Den revolutionære må nødvendigvis fjerne sig fra, stille sig uden for, den struktur, hvis sammenbrud han tilstræber. Den radikale bliver indenfor. Han vedgår sit tilhørsforhold på godt og ondt. Jesus underkendte ikke templet, selv om han harmedes over adskilligt af det, der foregik der; han underkendte ikke sabbaten, selv når han forargede de lovlydige ved at tilsidesætte reglerne for dens overholdelse. Den radikale søger hen til det dybeste – »rødderne« – i sin egen tradition. Han må elske den. Han må tro, at sabbaten i sig selv virkelig har værdi for menneskene.

Dybe rødder

Den radikale skal være rodfæstet, mens den revolutionære tit er rodløs. Reformisten behøver ikke nogen dybe rødder, kun en vis sans for det traditionelle uden nødvendigvis at kunne skelne mellem det oprindelige indhold og den ikklædning, som senere (om end for århundreder siden) er kommet til. Derfor kan reformismen florere, hvor livskraften er svundet hen: Man illuderer livets dynamik ved at forny gamle former og vil (eller kan) ikke se, at kernen i den skal, man forgylder, forlængst er indtørret.

Den radikales rødder må stikke dybt, så de giver en sådan tryghed, at han tør sætte spørgsmålstegn ved alt, selv det mest grundlæggende. Den, der ikke er sikker på sit ståsted – intellektuelt, etisk, trosmæssigt – kan ikke være radikal. Kun den, der ved, han ikke kan miste det, sabbaten egentlig står for, tør kritisere den radikalt. Kun den dybe tro tør bruge den kritiske sonde i dybden.

L. O. D.

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hødedammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 93 50

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarmestre
Ramshørd 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske Institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved

Alt vedrørende begravelser
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88

Lys - Kraft - Olliefyr

Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoller

Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre

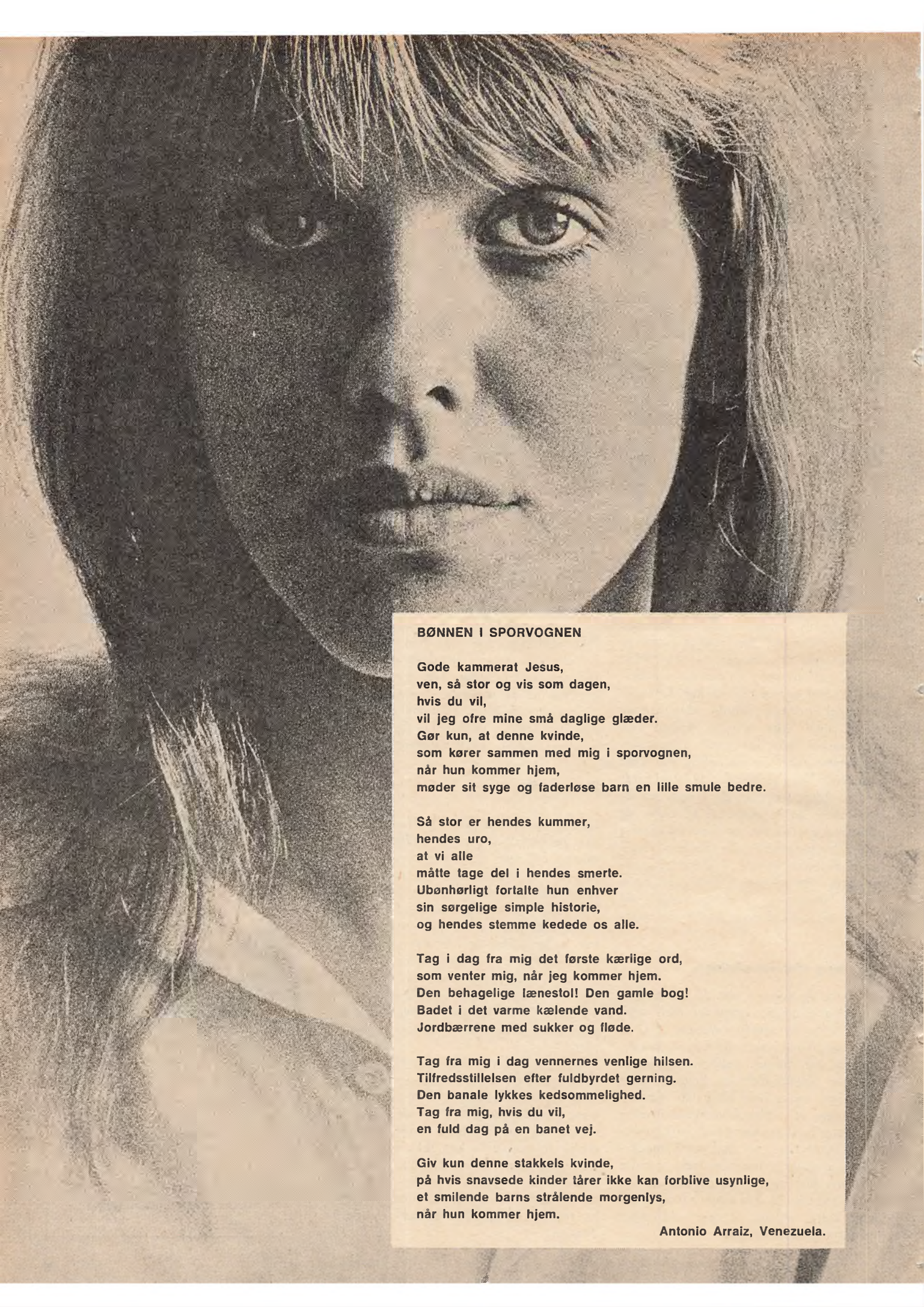
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian E. Jølicher
HORSENS

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

BØNNEN I SPORVOGNET

Gode kammerat Jesus,
ven, så stor og vis som dagen,
hvis du vil,
vil jeg ofre mine små daglige glæder.
Gør kun, at denne kvinde,
som kører sammen med mig i sporvognen,
når hun kommer hjem,
møder sit syge og faderløse barn en lille smule bedre.

Så stor er hendes kummer,
hendes uro,
at vi alle
måtte tage del i hendes smerte.
Ubønhørligt fortalte hun enhver
sin sørgelige simple historie,
og hendes stemme kedede os alle.

Tag i dag fra mig det første kærlige ord,
som venter mig, når jeg kommer hjem.
Den behagelige lænestol! Den gamle bog!
Badet i det varme kælende vand.
Jordbærrene med sukker og fløde.

Tag fra mig i dag vennernes venlige hilsen.
Tilfredsstillelsen efter fuldbyrdet gerning.
Den banale lykkes kedsommelighed.
Tag fra mig, hvis du vil,
en fuld dag på en banet vej.

Giv kun denne stakkels kvinde,
på hvis snavsede kinder tårer ikke kan forblive usynlige,
et smilende barns strålende morgenlys,
når hun kommer hjem.

Antonio Arraiz, Venezuela.

PÅ HVIS SIDE STÅR KIRKEN?

EN TEOLOGS BEMÆRKNINGER

Teologen er her pater René Laurentin, som er specialist i ægteskabsspørgsmål. Hans bøger om Lourdes, det andet Vatikanconcil og synoden har vakt stor genklang. Pater Laurentin er desuden kirkelig medarbejder ved det store parisiske dagblad »Le Figaro«.

Dialogen med de politiske magthavere

Lige før processen i Burgos begyndte, rejste slægtninge til de anklagede, som blev stillet for en særdomstol med krav om dødsstraf, til Rom, men de fik ikke foretræde for paven. Man meddelte dem, at han foretrak en anden fremgangsmåde, hvor der ikke var tale om en direkte indgriben i Spaniens offentlige anliggender, dvs. en hemmelig indgriben – ad diplomatisk vej. Det er et klogt princip ikke at blande sig i politik når man ikke er blevet spurgt, og Vatikanets diplomati ville, hvis det ikke overholdt dette princip, miste både sit gode omdømme og sine gode forbindelser og blive inddraget i konflikter eller udsat for forfølgelser som dem, der for øjeblikket rammer den militante fløj af Kirken i Brasilien. Den 2000-årige kirke er det ældste samfund, der har været i stand til at bestå uden forfatningsmæssige ændringer. Den er »ekspert i kunsten at overleve«. I kraft af sine gode diplomatiske forbindelser får Vatikanet for øvrigt tit selv de mest umenneskelige regeringer til at gøre menneskelige indrømmelser. Man har således kunnet opregne en hel liste over de begunstigelses, Pius XII i kraft af konkordatet med Hitler opnåede for visse jøder.

Tilbage står så spørgsmålet om, hvordan den faktiske dialog med de politiske magthavere finder sted. Ambassadører og statschefer er de privilegerede samtalepartnere. Det er let for Nixon at få foretræde for paven, mens det er umuligt for yderliggående grupper af både højre- og venstreorienteret observans at opnå det samme. I Fatima i

1967 fik Salazar sin audiens, mens seersken Lucie forgæves anmodede om bare en ganske kort samtale.

Også i Brasilien har det været meget vanskeligt for de torterede og undertrykte at gøre deres røst hørt på højeste sted. I den slags tilfælde dementerer og bagatelliserer de officielle informationskilder overlegent bevismaterialets troværdighed. De, der har ansvar for torturen, forstår fra den højeste til den laveste at vige uden om kendsgerningerne og at udslette alle spor, når en undersøgelse står for døren. Det gjorde man i Algeriet, og det samme er og har været tilfældet i Vietnam, og nu gør man det også i Brasilien. Dette er årsagen til Ivan Illichs anklage, der er streng og ubønhørlig som de gamle profeters, og som er baseret på oplysninger fra den mand, der uden tvivl er den bedst informerede om forholdene i Latinamerika:

»Jeg har nu i to år bønfalet Deres Hellighed om at tage afstand fra torturen i Brasilien . . . og fremlagt beviser på, at den finder sted. Jeg anklager Dem for Deres tavshed, og jeg siger Dem, at Gud selv anklager Dem for den,« skrev han i sommer. Og nu er han endelig blevet hørt. De brasilianske biskopper og til sidst paven selv har grebet ind over for torturen. Det er vigtigt at bevare freden, og det antydes kun, hvem der er de ansvarlige og hvilke lande, det drejer sig om. Troværdige oplysninger røber da også, at der blev ført diplomatiske forhandlinger om protestens affattelse med en del af den brasilianske regering, nemlig den del, som tilsyneladende ønsker, at Kirkens røst skal »stå den bi« over for den hårde retning inden for regimet. Og det var lige så meget i erkendelse af denne gode vilje som af patriotisme, at kardinal Rossi, før han forlod Brasilien, udsendte erklæringer, hvori han på en så iøjnefaldende måde reducerede dette i virkeligheden meget alvorlige problem og

rækkevidden af den officielle protest fra Kirkens side.

Den slags henvendelser er affattet på en måde, der minder om dem, der blev afgivet under den tyske besættelse. Men også her var der undtagelser som Saliège og Théas, ligesom der i dag er Helder Camara og Marcos i Brasilien.

. . . Det problem, man står overfor, drejer sig hverken om hensigter eller personer. De er udmærkede. Der er slet ikke tale om at »dømme« dem, der er indblandet i de her omtalte anliggender, men om at fastslå den kendsgerning, at de er indfanget af et system, som hæmmer deres evangeliske intentioner og menneskelige engagement. Vi er hver på sin plads bundet af et system af krav, som vi kun med det største besvær kan gøre os fri af. Og sker det så alligevel, at samvittigheden kræver af os, at vi sætter os op imod systemet, er der mangfoldige former for pression fra samfundets side, der tilskynder os til trods alt at holde fast ved det så længe som muligt for ikke at sætte vor anseelse over styr i al fremtid. Før en biskop i dag kan lade samvittighedens røst høre, må han først have rådført sig med bispekonferencen, som dæmper det råb, han ville komme med, så det i stedet bliver til en omstændelig og sendrægtig samtale.

En nødvendig organisation

Der er ikke tale om at simplificere dette eller om at kaste sig ud i et betingelsesløst angreb på Institutionen. Det ville være helt forfejlet at underminere en nødvendig organisation til benefice for en protest for retfærdighedens sag, fordi man derved let ville sprænge retfærdighedens grænser. Er det for øvrigt ikke både hjerteløst og forargeligt at overfuse de mennesker med ulidelige beskyldninger, som gør, hvad de kan, for at tjene institutionen på betingelser, som enhver i dag kan se er meget vanskelige?

Når det alligevel kan være gavnligt at bringe disse overvejelser til offentlighedens kundskab, er det, fordi oplysninger har til formål at oplyse den verden, vi lever i, og at gennemføre en kommunikation og en konfrontation, som fører til løsninger, der er dette navn værdige. Og endelig er det, fordi den slags forhold får umådelige samfundsgrupper – især blandt de unge – over hele verden til at fjerne sig fra Kirken. Hvad enten man kommer til Europa, Asien eller Amerika, møder man det samme problem og den samme misfornøjelse.

For at gøre mine overvejelser mere forståelige vil jeg fortælle en lille sandfærdig og meget betegnende historie. Jeg gør det i store træk, da jeg hverken kan røbe navne, steder eller titler.

I et land langt herfra er en mand blevet dømt til døden. En prælat, som står i et godt forhold til både regeringen og politiet, tager kontakt med den dødsdømte, som omvender sig, og døber ham i fængslet lige før henrettelsen. Han bistår ham i hans sidste øjeblikke og går derpå ud og spiser til middag med politiet, som inviterer ham med hen på en af byens restauranter. Den pågældende fortæller det selv uden beskæmmelse af nogen art. Han har gjort alt, hvad han kunne, for den dødsdømte, eftersom han har givet ham fred og den forvisning om det evige liv, som loves os i dåben. Og derudover har han fået etableret et venskabeligt forhold til politiet. Han har ikke forsømt hverken den ene eller den anden. Han har simpelt hen været imødekomende over for alle. Det hele har altså været en ubetinget succes.

Hvorfor synes nu folk som f. eks. jeg, når de hører denne historie, at der er noget gruopvækkende ved den? Fordi manden er død, og fordi prælaten ikke ville have spist i al venskabelighed sammen med dem, der havde udført

dødsdommen, hvis det havde været hans egen far eller bror, der var blevet henrettet. Kristus, som her er vor vigtigste referens, har aldrig gjort noget lignende. Han indbød røveren til det himmelske gæstebud, men han døde selv på korset ved siden af. Han tog selv parti for den dødsdømte, og det var ikke helt tilfældigt, at han gjorde det. Hvis vi henseatter os til timen på Golgata, ville et tilsvarende måltid efter Kristi henrettelse have fundet sted mellem ypperstepræsterne, Pilatus og Kristi bødler. Johannesevangeliet lader ane, at selv landshøvdingen ikke ville have haft lyst til at tage del i et sådant måltid.

Problemets kerne er, at man ikke samtidig kan pleje forbindelserne til to sider og være solidarisk med to så ufornelige parter. Det er en forvrængning af de medmenneskelige forhold og dermed også af evangeliet.

Ved en kortslutning af den menneskelige ægthed forvrænger man den menneskeordne Guds ansigt, selv om det sker ud fra en teologisk tro på det evige liv og den afdødes opstandelse i herlighed. Det er nemlig ved hjælp af vore

menneskelige ansigter, menneskene danner sig en forestilling om Kristi ansigt. Derfor har man kunnet lægge Gud for had på grundlag af en i øvrigt velment kristen væremåde.

Her kunne man nævne mange af fortidens problemer som f. eks. kristne missionærer, der var splittet mellem deres solidaritet over for henholdsvis kolonimagten og landets egne indbyggere, og arbejderpræsterne i 1953, der var splittet mellem deres solidaritet over for arbejderklassen og deres solidaritet over for den orden, der bød dem at trække sig tilbage . . .

Kirken som Romerrigets arvtager

Forvirringen opretholdes af den form for menneskelige forbindelser, som de højeste kredse i Kirken er impliceret i på lige fod med de verdslige magthavere og det internationale diplomati. Disse forbindelser er forlorne, men høfligheden kræver dem. . . . Lige gyldig hvor opslugte disse ledende instanser er af evangeliet og af tanken om Kirkens vel, placerer Kirken sig ofte på dette plan,

og tilsyneladende formår den med endnu større naturlighed end denne verdens børn at finde sig til rette på det.

Dette spørgsmål om struktur har sine historiske rødder i en fjern fortid. Kirken, der så omhyggeligt vogter troskaben over for sin tradition, har selv i hvert fald på ét punkt været genstand for en gennemgribende forandring. Den begyndte nemlig med Kristus og apostlene, og dengang hørte den til mellem de fattige.

Den begyndte at organisere sig under Romerriget på en måde, som var mere inspireret af dette hedenske mønster og de former, der fulgte med, end af evangeliet selv. En del af denne arv fra kejser-tiden klæber stadig ved pavestolen.

De fattige af i går ... og i dag

Hertil kommer endnu et fænomen af nyere dato. «De fattiges Kirke» har rent menneskeligt set haft al for megen succes – måske som følge af den opdragelse, Kirken giver. De fattige irlændere, som i sin tid udvandrede til Amerika, har nået de højeste tinder. Man behøver her bare at tænke på Kennedy og Spellmann. Disse fattige af i går har endnu noget af evangeliets åndepust over sig. Måske trådte det tydeligere frem hos Kennedy end hos Spellmann i hans offentlige handle-måde. Men når de fattige bliver rige, er de tilbøjelige til at fjerne sig fra udgangspunktet. I dag er de katolske lande stort set rige, mens de store masser af fattige er at finde i de ikke-kristne lande.

Det, der officielt gøres for dem, sker inden for de strukturer, der er opstået af rigdom og magt. Man investerer ud fra penge, industrier og kulturelle mønstre i disse lande, som tit slet ikke passer til de pågældende folks mentalitet og særlige behov. Den sidste bispesynode så heller ikke længere. Den vedtog ved en hastig afstemning, at der skulle oprettes en fond til økonomisk hjælp til udviklingslandene, som blev anbragt i en amerikansk bank, uden at man nogen sinde undersøgte, hvordan den blev placeret og anvendt.

Man er langt mere mistroisk over for ethvert forsøg på at mobilisere de fattiges forenede kræfter og hjælpe dem til deres egen befrielse. Man kommer med energiske henstillinger til den amerikanske regering om ikke at uddele svangerskabsforebyggende midler i udviklingslandene. Men man taler ikke til disse menneskers egen samvittighed for at få dem til at reagere imod denne indgriben udefra i den frugtbarhed, som er underlagt deres personlige ansvar.

I Medellin sammenlignede de latin-amerikanske biskopper forholdene i deres del af verden med Gudsfolkets situation i Ægypten. Men Bibelens voldsomme beretning om jødernes udgang

af Ægypten blev i vor tid til en elskværdig forhandling, hvor man diskret anmodede Faraos regering til velvilligst at bestræbe sig for at vise retfærdighed og menneskelighed og Moses til at beherske sig, for at folkets skæbne ikke skulle blive endnu værre end før. Skal man i dette udelukkende se et frem-skrift i den forstand, at sæderne er blevet mere afdæmpede?

Sikkert! Man kan også dårligt forestille sig, at en religiøs leder i dag skulle handle som Moses, da han opfordrede levitterne til alle at binde »sværd om lænd og gå frem og tilbage fra den ene indgang i lejren til den anden og slå ned både broder, ven og frænde« (2. Mos. 32,25).

Men problemet har også en anden side, som man ikke må overse. Eftersom Kirken i det 19. århundrede ikke har satset på de kollektive kræfter og derfor heller ikke har udløst dem, er de blevet mobiliseret imod Kirken og imod den karikatur af Gud, som ikke kunne undgå at føre til en fremmedgørelse. Og den dag i dag er det stadig sådan, at troen på de kollektive kræfter og på de fattiges værdi snarere har hjemme i Peking end i Rom, hvad man så end i den forbindelse mener om den måde, hvorpå disse vitale kræfter er blevet anvendt på.

Kirken er evangeliets vogter

Vi vil hverken være manikære eller enøjede. På den ene side er Kirken evangeliets vogter. Selv om den skat, vi har i evangeliet, mange gange er blevet til et »forråd«, der ligner en gammel vin, der ligger og lagrer i flasken, og selv om den har været spærret inde som en fange i alt for snævre rammer, bevarer den alligevel sin vitalitet, og i dag er vi vidner til en opvågning. På den anden side har den befrielse, de kollektive kræfter, som er blevet sluppet løs uden for evangeliet og i stedet har fulgt en materialistisk lov, har gennemført, ikke været tilfredsstillende, fordi den åndelige surdej fra evangeliet har manglet. De sejrige revolutioner, som skulle have været en frigørelse, har i de fleste tilfælde ført til et tilbagefald til bureaukratiet og til en udslukning af de kollektive kræfter, hvad enten det så har været i Mexico, i Rusland eller endog i Cuba. Selv om den kulturelle revolution i Kina har mange stivnende former at kæmpe imod, og selv om den påtager sig den risiko, det er at holde et voldsomt udbrud af skabertrang i gang, kan den i hvert fald ikke undgå at udløse fysiske og psykiske voldshandlinger, netop fordi evangeliets surdej ikke er med i billedet.

Hvordan skal Kirken i denne verden, hvor ethvert menneske ved, at det er biologisk programmeret i kraft af sine

gener og kromosomer, og det desuden dag for dag programmeres administrativt af fremragende organisatorer, som har den ulempe kun at være organisatorer, finde midler til at omforme sin fremtræden indefra ud fra evangeliet selv og ud fra det håb, der bor i de fattiges hjerter. Det er et af vor tids store problemer.

R. Laurentin.

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 18 55

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3787
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Bilikenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Ove Juul-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

STENOS- GADE

PLANER

TANKER

For tiden er der planer under drøftelse, der, med udgangspunkt i en nødvendig istandsættelse af kirken i Stenosgade sigter på også at bringe visse forandringer i kirkens indretning og udsmykning. Da disse planer har fremkaldt reaktioner i forskellige kredse – en protestaktion er blevet organiseret – har Katolsk Forum ment at burde orientere sine læsere.

Om udgangspunktet: at det er nødvendigt med en grundig og gennemgribende istandsættelse af kirken, er alle enige. Der er masser af synlige revner i hvælvingerne, som forhåbentligt ikke når dybere end til pudset, så kun dette skal hugges ned og fornyes, og der er seks lag maling oven på hinanden, som nu skaller af, så også al malingen skal fjer-

nes. Om også murværket bag pudset i hvælvingerne har lidt skade og skal restaureres (usandsynligt) kan først afgøres, når pudset er væk. Som sagt, at dette arbejde skal gennemføres, derom er alle enige.

Derimod hersker der uenighed om, hvorvidt den mulighed for at lade også andre arbejder udføre, når håndværkerne nu alligevel er der, kirken er rømmet af menigheden, og en del af inventaret er taget ned eller flyttet væk for at give murerne og malerne bevægelsesfrihed, skal udnyttes. Sognepræsten, menighedsrådet og efter forlydende også liturgikommissionen er gået ind for en plan, forelagt af en tysk arkitekt, hr. Ostermann, mens rundt regnet 400 protest-skrivelser, undertegnet som følge af en organiseret protestaktion, går ind for, at denne plan »nærmest må vurderes som en art billedstorm« og derfor afvises.

Det er uden tvivl en smuk demokratisk tanke, at menighedsrådet både med en redegørelse på et menighedsmøde og ved hjælp af gengivelser af nogle af arkitektens tegninger, ophængt i våbenhuset, har villet inddrage menigheden i overvejelserne. Der skal mod til at gå demokratiets vej. Man må kunne have tillid til hinanden. Og menighedsrådet blev lidt skuffet, da det opdagede, at en protestaktion var i gang.

Men nu til sagen. Hvad drejer det hele sig om? Der er en fundamental forskel i fremstillingsmåden mellem de to partier. (Man kan vel have partier i al fordragelighed, kan man ikke?)

De fra protestaktionen fremstiller planen som en række enkeltheder, en usammenhængende bølge af hæværks-handlinger. Der nævnes f. eks. ti genstande, som skal »fjernes«, og til gengæld otte nydannelser, der agtes gennemført. Man bliver chokeret, når man læser, at det, der skal fjernes er de tre

altre, prædikestolen, Ignatiusstatuen og alle helgenbillederne og pietà (er Ignatius og Maria ikke helgener??), skriftestolene og et mosaikgulv. Man ser i sin opskræmte fantasi allerede, hvordan disse ikonoklaster i nattens mulm og mørke slæber af med disse agtværdige genstande. Heller ikke den positive side byder på megen trøst, for den megen flytning, man der kommer ud for (omfattende døbefont, tabernakel, 3 stole, alterets fire fløje, en Mariastatue), kulminerende i indførelsen af nye fremmedlegemer: nyt alter, nye skriftestole og ny bænkeretning, giver et stærkt indtryk af total vilkårlighed og tilfældighed.

Derimod er menighedsrådets fremstilling præget af, at man ikke i alt for høj grad hæfter sig ved de enkelte detaljer, men fremhæver helheden. Det er menighedsrådets opfattelse, at det her ikke drejer sig om løse, vilkårlige og derfor ubegrundede nedrivnings- eller installationsarbejder, men at de enkelte skridt kun kan forklares og accepteres, hvis man prøver at se på dem i sammenhæng. Og hvordan er så den?

Menighedsrådet begynder med at pege på instruksen til gennemførelse af konstitutionen »De Sacra Liturgia«, hvor det hedder: »Bliver kirker . . . fornyet, . . . bør man omhyggeligt agte på, at disse indrettes således, at de hellige handlinger kan fejres på den måde, deres væsen kræver, og de troendes aktive deltagelse kan blive virkeliggjort. Højaltret skal helst være skilt fra bagvæggen . . . Siddepladserne for celebrant og medhjælpere skal . . . være opstillet således, at de troende let kan se dem . . . Sidealtre . . ., hvis det er muligt, . . . anbringes i sidekapeller . . . Det er tilladt at opbevare sakramentet på et værdigt indrettet sted i kirken . . . Pladserne til de troende bør arrangeres med særlig omhu, således at disse med øje og

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 39, Esbjerg
Telefon 12 08 29

Hjælp til liturgisk arbejde søges – kendskab til latin og/eller fransk en fordel.

Pastor Paul d'Auchamp
Vandtårnsvej 11,
2860 Søborg
Telf. 69 03 01

LEJLIGHED SØGES

I København. 2–2½ værelse. Månedlig leje 700–800 kr. til ungt katolsk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annoncøekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvøj 13,
Charlottenslund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen El. Installatør

Ramshørrød 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Centralmejerlet

Afdeling: Vesterbro

Arhua
Telefon 12 87 00 (4 lln.)

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

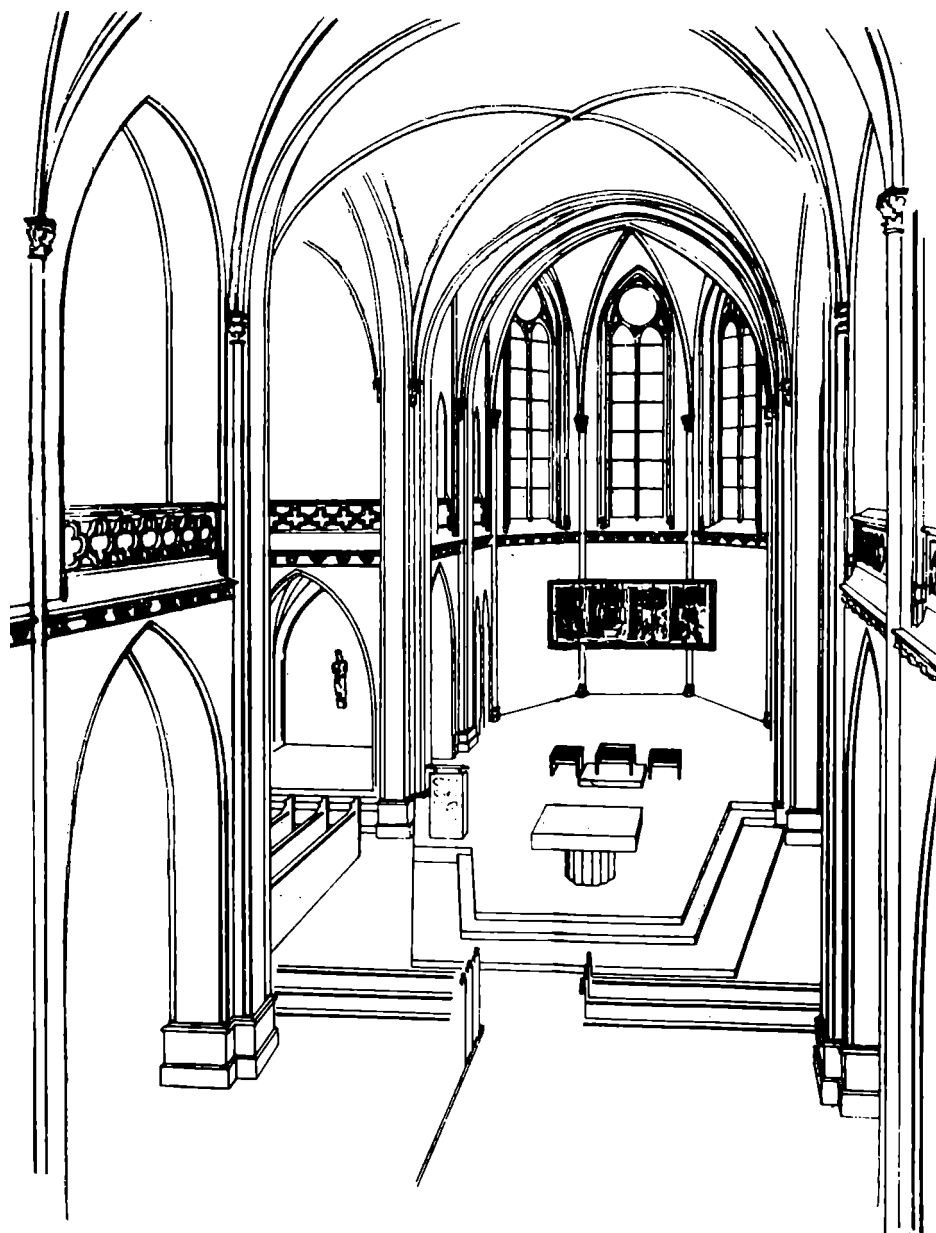
Fint arbejde – Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

hjerter kan tage del i de hellige handlinger . . . » (Rom. 26.9.64).

Sammenhængen er nu følgende. Når man vil flytte hovedalteret frem, er det både akustisk og optisk bedst at placere det midt under krydshvælvingen. Altertavlen må man så lade blive på dens plads, dvs. hænge den på væggen med undtagelse af dens midterste del, en høj smal opbygning af tabernakel, udstillingstrone og en siddende Jesu Hjerter statue. Tabernaklet kan da bedst anbringes på en særlig sakramentsøjle, hvor der er mest ro til tilbedelse, dvs. på det nuværende Maria-alters plads. Det er dog ikke meningen at forringe Marias status i helhedsindtrykket. Man tror snarere at fremhæve den ved at anbringe Mariastatuen isoleret på den væg, der nu indtages af Josefalleret, som så må nedlægges. Her vil Mariastatuen næsten virke som en pendant til tabernaklet.

I planen må der sørges for, at antallet af bænkepladser i kirken forbliver uændret. De første bænkerader bliver stillet på langs, så de også nu gør front mod det fremskudte alter (som i øvrigt tænkes fremstillet ved at kombinere materialerne fra både Maria- og Josefalleret), og en gang bag om disse rækker fremkommer ved, at de gamle aldelles ikke lydisolerede skriftestole tages ud, og nye lukkede skriftestole bygges bag i kirken (hvor pietà-statuen må finde sig en anden plads). Den forgyldte Ignatiusstatue, som har indgydt så mange drenge skræk og rædsel ved sin pegende gestus, bliver opstillet således, at han ikke mere peger ud.

Det er altså de to synspunkter. Det vil i hvert fald være umuligt at gøre alle tilfreds. I nogle forhold spiller det følelsesmæssige en stor rolle, og det vanskeliggør yderligere forståelsen. Mon ikke det er et af de tilfælde, hvor man må stole på eksperterne?

H. van Schaik

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger
Omlindbindinger

Schløth's Farvehandel

Amagerbrogade 160

Tlf. 55 57 80

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør

Hvidovrevej 275

Tlf. 78 15 23

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,

1850 København V

Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PROTOKOLLER

PLASTIC

KONVOLUTTER

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes lævrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.

Telefon 15 23 03

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amaliegade 27

1258 København K.

Telefon (01) 15 15 11

Telegramadresse: Forskjold

HOLLAND

Votum for Simonis

Det hollandske bispekollegiums beslutning om at optage deres nyudnævnte kollega Simonis af Rotterdam i deres række har vel næppe juridiske konsekvenser, men til gengæld er den massepsykologiske virkning nok meget stor. Biskopperne antyder i deres communiqué, at man kun modstræbende har fået sig efter paven. Biskopperne frygtede ikke så meget Simonis, men de »fremskridtsvenlige« i pastoralkonciliet. Der er trods alt fire af de syv hollandske bispedømmer, der i de sidste to år har måttet skifte biskop som følge af pres af den art. Respekten for paven havde formodentlig ikke så hurtigt fået biskopperne til at træffe deres beslutning, hvis den store masse af lægfolk ikke i så overvældende grad er gået ind for Simonis. Det vigtigste problem for biskopperne i fremtiden bliver ganske sikkert ikke »samarbejdet« med den nye kollega. Men de må nok tage vurderingen af den såkaldte progressive hollandske kirke op til fornyet overvejelse, fordi det for det første viser sig, at den store masse af lægfolk trods al propaganda formodentlig ikke står bag den, og for det andet, fordi talsmændene for den trods deres stadige påberåbelse af »pluralisme og demokrati« nu har vist, hvor intolerante de selv kan være.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung, 14/1-1971).

De hollandske biskopper optager Simonis i deres kollegium

Kontakt med Vatikanet – Rom holder fast ved udnævnelsen – Kampagner for og imod den nye biskop af Rotterdam

De hollandske biskopper har nu efter lang tids tavshed optaget den ved juletid udnævnte biskop af Rotterdam Simonis i deres kollegium. Beslutningen blev truffet på et møde mellem Hollands katolske biskopper i Haarlem for nylig. Ugen før havde biskopperne drøftet sagen i den hollandske primas, kardinal Alfrinks hus, men uden dengang at kunne komme til noget endeligt resultat.

Da Simonis, som man betragtede som konservativ, af paven var blevet udnævnt til biskop af Rotterdam, blev der iværksat en kampagne imod ham, som næsten hele pressen, radioen og fjern-

synet, de katolske fakulteter i Leiden og Rotterdam og et stort antal præster fra hele landet deltog i. Det biskoppelige råd i Rotterdam havde erklæret, at det ville træde tilbage, hvis Simonis ikke for sin del var parat til at gøre det. Rådet havde taget afstand fra ethvert samarbejde med ham, da det ikke så sig i stand til at gennemføre »et sådant samarbejde«, og det har – selv efter at biskopperne har udsendt deres erklæring – ikke trukket deres udtalelse tilbage.

I løbet af denne anti-Simonis-kampagne, som varede i to uger, og som især i den sidste del af sit forløb var meget skarp, havde først en del af pressen trukket sig tilbage. Nyhedsbladet »Elsevier«, som ellers tager klart afstand fra enhver form for »partigængeri«, fremførte det spørgsmål, om man i dette tilfælde stadig »kunne tale om en fair optræden«, og stemplede kampagnen mod Simonis som en moderne »heksejagt«.

I det progressistiske blad »Tijel« i Amsterdam erklærede en prælat, som selv indrømmede, at han havde stemt mod Simonis, at »den hollandske kirke i modsætning til alt, hvad der tidligere var blevet sagt, befandt sig meget langt fra demokratiet«. Ganske vist »bliver den ikke mere styret af romerske kardinaler og aldrende autoritære biskopper, men af moderne indstillede klerikale funktionærer, som bedre end folket selv ved, hvad der er til gavn for folket«.

Denne opinionsændring, som først efterhånden og meget forsigtigt gjorde sig gældende i mange blade (mens andre som »De Volkskrant« indtil det sidste drog til felts mod Simonis), opstod som følge af den strøm af læserbreve, som aviserne imod al forventning modtog, og af en brevaktion fra 224 nordhollandske præster, hvori de udtrykte deres solidaritet over for Simonis, men som rigtignok først fandt sted meget senere. Aviserne var simpelt hen oversvømmede af breve fra lægfolk, der gik ind for Simonis.

De hollandske biskopper havde ifølge UPI taget kontakt med Vatikanet. »Denne kontakt gjorde det klart, at det er pavens hensigt, at udnævnelsen (af Simonis) skal være endelig,« hedder det i et communiqué, udsendt af de hollandske biskopper. Paven havde truffet beslutning om Simonis udnævnelse efter »lange og omhyggelige« overvejelser. Altså skulle den bibeholdes. »Derfor tager biskopperne imod Simonis i deres kollegium som den nye biskop af Rotterdam.« De »sætter deres lid til et åbent og alvorligt samarbejde til gavn for fællesskabet i Kirken«.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung, 14/1-1971.)

Efter affæren med Simonis

Lægfolkets reaktion uforudset

En moderne heksejagt?

Det almindelige oprør, som siden jul har optaget den hollandske offentlighed – og her er der sandelig ikke bare tale om den katolske del af den – mere end begivenhederne rundt omkring i verden, begyndte med, at paven i Rom havde gjort brug af sin ret til at udnævne den nye biskop af Rotterdam, og at han i den anledning var gået imod et flertal inden for de råd, der er oprettet efter koncilet. Dette har, som det i mellemtiden klart og udførligt er blevet gjort offentligheden bekendt, givet anledning til de mest forskelligartede argumenter for og imod denne beslutning. Da denne kirkekamp havde raset i tre uger, gav biskopperne efter. Man kan dog konstatere, at kampen føres videre på forskellige planer og med forskellige midler, – og at den formodentlig vil få et andet forløb, end de »progressive katolikker« i Holland havde ventet. Det illustrerede nyhedsmagasin »Elsevier«, som man ellers ikke kan betegne som pavetro, har som det første med al ønskelig tydelighed stemplet kampagnen mod den nye biskop Simonis af Rotterdam som en »moderne heksejagt«. Herfra meddelte denne opfattelse sig pludselig med en hast som et brat forekommende naturfænomen til den part i sagen, som mærkværdigvis knap nok havde været nævnt under hele den diskussion, der indtil da havde fundet sted, nemlig lægfolket, hele den store masse af troende. I en strøm af breve, som man næppe nogen sinde har set magen til, gav de over for katolske og andre blade og over for bispedømmet Rotterdam udtryk for deres solidaritet over for Simonis. . . .

Da det biskoppelige råd i Rotterdam og hundreder af præster og lægfolk i de første dage efter Simonis' udnævnelse alle sammen begyndte at råbe op for at boykotte den nye biskop, kunne de, fordi presse og fjernsyn som sædvanlig udelukkende stod til deres disposition, troværdigt nok optræde som den fremskridtsvenlige, af »jesuitiske mørkemænd« og papister truede hollandske kirkes stemme. Men den skærende mislyd af fanatisk intolerance og personlig forsmædelse stemte trods alt dem, der forstod at lytte, til eftertanke. Og da så 224 nordhollandske præster efter en tids forløb kaldte til en modaktion fra folkets side, kunne man allerede to dage efter konstatere, at der var indgået 20.000 breve fra folk, der erklærede sig enige med dem.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung, 20/1-1971).

Ingen manipulation i tilfældet Simonis, siger kardinal Alfrink

Paven må være frit stillet til at udnævne biskopper

I et interview til det i Torino udkommende dagblad »La Stampa« har den hollandske kirkes primas, kardinal Alfrink, betegnet de kontakter, han har knyttet under sit besøg i Rom, som »overmåde nyttige og påkrævede«, uden at han dog derfor gik ind på detaljer af nogen art. »Jeg kan endnu ikke udtale mig om udfaldet af de samtaler, vi i disse dage har ført med paven og de højere embedsmænd i den romerske kurie,« sagde Alfrink.

Kardinalen, der i årevis har været kendt som den tålmodige mægler mellem de forskellige retninger inden for den hollandske kirke og Rom, sagde videre: »Jeg kan som min inderste overbevisning give udtryk for, at disse direkte kontakter er uundværlige, når det gælder om at råde bod på den manglende kommunikation i Kirken. Vi må lære også i Kirken at leve med konflikter og spændinger.«

Derefter kom Alfrink ind på stridighederne i forbindelse med den nye biskop Simonis af Rotterdam. Han udtalte, at der ikke var noget som helst grundlag for de påstande, der var fremkommet om, at der var forekommet manipulationer under udnævnelsesprocessen. Alfrink betegnede det som forkert at ville blæse de meningstilkendegivelser, der havde fundet sted i Holland imod Simonis' udnævnelse, op til at være et oprør, ligesom det ville være forkert at nære tvivl om det oprigtige i de bekymringer, der i denne forbindelse var kommet til udtryk. De hollandske biskopper tror, sagde kardinalen, på et broderligt og kollegialt samarbejde med den nylig udnævnte biskop, og selv ønsker han det samme. Simonis har i mellemtiden opfordret sin forgængers generalvikar om at blive i embedet.

På spørgsmålet om, hvorvidt Alfrink selv ønskede en anden form for rådføring, når paven skulle udnævne nye bi-

skopper, svarede han, at paven måtte være frit stillet til at vælge de biskopper, han ville. Alfrink udtalte dog samtidig, at han anså det for nødvendigt at benytte en fremgangsmåde, der gjorde det muligt for paven at gøre sig bekendt med, hvad bispekonferencen og de øvrige katolikker i et bispedømme mente om sagen. Det kunne, sagde Alfrink, bidrage ikke så lidt til at støtte den enhedens og fredens sendelse, som en biskop er kaldet til at opfylde.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung, 26/1-1971.

CHILE

EFTER DET CHILENSKE PRÆSIDENTVALG

Brev fra provincialen til de chilenske Jesuitter

Kære patres og brødre,

Da jeg ikke har lejlighed til at tale personligt med hver enkelt af Dem, vil jeg herved i broderlig ånd meddele Dem visse af mine overvejelser i anledning af præsidentvalget. Efter måneders spændt venten og efter valgkampagnens revolutionære taler har valget vakt alvorlig uro hos nogle, mens flertallet har oplevet det i fuld tillid til fremtiden, og det hos andre oven i købet har givet anledning til glædesytringer. Disse indbyrdes modstridende reaktioner aftegner sig endnu skarpere under samtaler med venner og bekendte, som har udtalt sig på de mest forskellige måder lige fra den dybeste fortvivlelse til overstrømmende glæde.

Alle og enhver kender »Unidad Popular«-programmet. Det indeholder nogle linier, som vi kan betegne som ægte kristne. Men der er også punkter i det, der tvinger os til en alvorlig omvurdering af vore handlinger og væremåde. For at sige det konkret, er der mange i vor provins, der nærer alvorlig uro med hensyn til vore kollegiers fremtid, og som desuden frygter vanskeligheder på andre apostoliske virksomhedsområder. Andre ser ingen mulighed for en let tilpasning af ordenens finansiering – især af »Arca Seminarii« (et fond til fremme af tilgangen til ordenen) og af vore kollegiers stipendiefonder. Atter andre er bange for en af staten påtvunget og kontrolleret marxistisk indoktrinering ved alle vore skoler og andre læreanstalter.

Stillet over for disse betænkeligheder og forhåbninger har jeg fundet anled-

ning til følgende overvejelser:

1. Det må for os være en årsag til inderlig glæde, at den gruppe, som lover at virke for folket og de fattige, har fået de fleste stemmer.

2. De nye økonomiske strukturer vil tvinge os til større mådeholdenhed og fattigdom, men netop det bør for os være en anledning til sand kristen glæde. Hvis vi hidtil af sløvhed ikke har været parat til at leve i en sådan fattigdom og evangelisk ægthed, bør vi nu være taknemmelige for, at Herren i kraft af omstændighederne giver os denne mulighed.

3. Vi må oprigtigt medvirke til alt, som kan bidrage til at gavne de fattige og til at opbygge et retfærdigt samfund. Vi må under ingen omstændigheder give indtryk af at stå på deres side, som – tit udelukkende af personlige hensyn – sætter sig imod den slags ændringer. Enhver forøgelse af solidariteten blandt menneskene er et skridt på vejen til Kristus, ligesom enhver individualistisk egoisme i så henseende er et tilbagefald til strukturer, som er uværdige for mennesker.

4. På den anden side må vi ikke forfalde til ungdommelig naivitet og forsøge at springe på triumfvognen i farten. I så fald ender vi i en så stærk tilknytning til de nye magthavere, at vi sætter vor kritiske frihed over styr. Det er afgørende, at vi ved, at vi er frie og endda at høre til »oppositionen« i tilfælde af, at de nye magthavere skulle blive uretfærdige eller lade sig forlede til klassekamp. Vi må stadig være parat til at kritisere dem, der ikke indfrier deres løfte om at kæmpe for de fattige, og som dermed gør folkets forhåbninger til skamme. Denne kritisk kristne holdning er ikke kun påkrævet i lande med højrediktatur.

5. I denne ånd må vi ufortøvet sætte os op imod en eventuel statslig materialistisk indoktrinering. Det er vor opgave at forsvare menneskenes fundamentale værdighed og rettigheder, ligegyldig hvilken risiko vi løber ved det.

6. Hvad kollegerne og den politiske aktivitet angår, vil jeg minde om følgende:

Kollegerne: Vi skal ikke forsvare nogen privilegier og endnu mindre modsætte os reformer, som vi selv har ønsket. Vi vil forsvare undervisningsfriheden som en ret, der tilkommer forældrene, og vi må sørge for, at adgangen til vore kollegier er gratis, – noget, der allerede er stadfæstet i ordenens statutter, men som vi desværre ikke har realiseret fuldtud.

Politisk aktivitet: Vort ansvar som Guds tjenere omfatter alle mennesker og alle grupper. Vi må hverken samarbejde med romerne eller hidse folket op mod

Pilatus. Vi skal tjene alle, især de fattige. Vi skal tænke på vor frihed som præster, hvis vi i stedet for at manifestere vor frihed som borgere binder os til et bestemt parti. Vi skal vide os forpligtede over for alle, men ikke knytte os blindt til nogen. Tjene, selv om det ender med, at vi bliver korsfæstede. Det er den inderste hensigt med vort liv som Guds tjenere.

7. Når vi taler med venner og bekendte, skal vi forsøge at give dem freedom tilbage og opmuntre dem til at vise storsind. Nogle siger, at de »har mistet hele deres livsindhold«. Lad os minde dem om, at frugten af deres bestræbelser ikke skal være hus, bil eller aktier, men venskab, kærlighed, tro og menneskelig solidaritet. Alt dette er ikke dømt til at gå til spilde, men vil tværtimod blive yderligere uddybet, hvis de arbejder i en storsindets og håbets ånd. Vi må opmuntre dem til at arbejde videre i deres land for at bidrage til, at der bygges et nyt retfærdigere af folket båret Chile med en sand kristen inspiration som grundlag.

8. Til sidst vil jeg bede samtlige medlemmer af provinsen om at gøre en storsindet indsats for at bevare enheden imellem os, så hverken den enes forfærdelse eller den andens henrykkelse kan skille os, eftersom vi jo allerede er forenede i eukaristien og i vort fælles kald til at tjene Kirken i vor orden.

Lad os holde fast ved freden. Vi ved ikke, hvad fremtiden bringer. Nogle tegn er meget lovende. Tilbage står spørgsmål og tvivl, men vort håb bygger trods alt ikke på mennesker og programmer, men på Gud, som styrer historiens gang.

*Kærligst i Herren
Manuel Segura*

TYSKLAND

KARDINAL HÖFFNER, KÖLN,
SKRIVER TIL KARL RAHNER

Den kontrovers mellem professor i kirkeret Heinrich Flatten, Bonn, og professor i dogmatik Karl Rahner, Münster, på den tyske synodes åbningsmøde i Würzburg har foranlediget kardinal Joseph Höffner, Köln, til at skrive et åbent brev til Karl Rahner. Flatten forlangte i Würzburg, at synoden »med fuld åbenhed for dialogen« skulle »bevidne sin fulde og ubrudte tro på den katolske kirke«. Han påberåbte sig i denne forbindelse kardinal Höffners

ord: »Hvis nogen siger: »Jeg tror ikke, at Jesus Kristus er sand Gud, jeg tror ikke, at Jesus er udfanget ved Helligånden, jeg tror ikke, at Jesus Kristus er opstået fra de døde, jeg tror ikke, at et sakramentalt indgået og fuldbyrdet ægteskab ifølge Guds vilje er uopløseligt, – jeg vil tværtimod hævde, at ægteskabets uopløselighed kun er et ideal og et påbud om et mål, man skal stræbe efter, men som i givet fald gør det tilladeligt at lade fraskilte indgå ægteskab i kirken, hører han ikke mere med til den katolske kirkes fællesskab.« Ganske vist bekræftede Rahner i Würzburg i sit svar til Flatten, at dogmerne var absolut forpligtende – også for synoden, men samtidig gjorde han opmærksom på, at man i og med, at man fastslog dette, ikke dermed havde løst de konkrete spørgsmål, der i dag stilles angående ægteskabets uopløselighed og de dogmatiske erklæringer om Jesus Kristus. Synoden kunne, sagde han, ikke simpelt hen forbigå disse spørgsmål under påberåbelse af de tidligere fremsatte udtalelser fra den kirkelige læremyndighed, men måtte åbent og ærligt tage stilling til dem.

Synodedeltagerne har senere bebrejdet Höffner, at han i Würzburg havde undladt at udtale sig i kontroversen mellem Flatten og Rahner. Denne bebrejdelse er for så vidt uberettiget, som både Höffner, Flatten og Rahner endnu en gang havde bedt om ordet i Würzburg. Imidlertid havde de trukket deres anmodninger tilbage, fordi det viste sig, at der i forvejen var vanskeligheder med det meget omfattende program. Vi bringer nedenfor en oversættelse af det i det tyske blad *Publik* (22.1.1971) offentliggjorte brev fra kardinal Höffner, som af ham er blevet sendt til samtlige synodedeltagere og til den tyske presse, samt Karl Rahners svar på dette brev:

Ærede pater Rahner,

Efter at jeg fra synoden i Würzburg er kommet tilbage til Köln, bliver jeg til stadighed spurgt, hvordan jeg stiller mig til Deres bidrag til diskussionen den 3. januar 1971 om Jesu Kristi guddom og om et sakramentalt indgået og fuldbyrdet ægteskabs uopløselighed.

Vi to kender hinanden så godt, at jeg ikke nærer den ringeste tvivl om Deres personlige tro og overbevisning. På grund af det indtryk, gengivelsen af Deres udtalelser i pressen har gjort, føler jeg mig imidlertid som biskop i min samvittighed forpligtet til at fremkomme med et svar på de spørgsmål, der er blevet stillet til mig.

For det første: Når jeg bekender, at Jesus Kristus er Gud, bekender jeg ikke et eller andet tilfældigt, men Kirkens tro på Guds enbårne Søn, som er »Gud

af Gud, lys af lyset, sand Gud af den sande Gud, født, ikke skabt, af det samme væsen som Faderen«.

De har, hr. pater, på synoden sagt følgende: »Når jeg siger: Jesus er Gud, må jeg i dag først nærmere overveje, hvad jeg egentlig mener med det.« Og jeg svarer: Hvad der menes med min bekendelse af Jesus Kristus, sand Gud af den sande Gud, siger vor kirke mig, den kirke, som gennem sit læreembede forkynder og fortolker Jesu Kristi evangelium. Den hellige Skrift bevidner over for os, at »Gud har sendt sin Søn, den enbårne, til verden, for at vi skal leve ved ham« (1 Joh. 4,9). »Den, der bekender, at Jesus er Guds Søn, i ham bliver Gud, og selv bliver han i Gud« (1 Joh. 4,15).

Endvidere sagde De: »Hvis nogen ikke bekender Jesus af Nazaret som vor Herre og Frelser, hører han ikke til som medbestemmende medlem på denne synode.« Nu spørger jeg: Når De kalder Jesus Kristus Deres »Herre og Frelser«, må De så ikke også først »nøje overveje, hvad der egentlig menes med det«? På Jesu Kristi tid var der også romerske kejsere, der lod sig kalde »Herre og Frelser«.

Trods Deres indlæg i diskussionen gentager jeg: »Hvis nogen siger: Jeg tror ikke på, at Jesus Kristus er sand Gud, hører han ikke mere til den katolske kirkes fællesskab.«

For det andet: Jeg bekender mig til Kirkens tro på, at et sakramentalt indgået og fuldbyrdet ægteskab er uopløseligt. Denne tro anfægtes ikke af, at de antropologiske forudsætninger i et konkret tilfælde ikke er til stede ved indgåelsen af et ægteskab. Der er igen og igen katolikker, der henvender sig til deres biskop med en anmodning om, at han skal lade undersøge, om deres ægteskab som følge af en utilstrækkelig vilje til at indgå ægteskab overhovedet er gyldigt. Den slags tilfælde undersøges samvittighedsfuldt. I ærkebispedømmet Köln blev 70 ægteskaber i 1969 erklæret for ugyldige som følge af manglende vilje til at indgå ægteskab.

Det er ikke det, sagen drejer sig om. Kirkens bekendelse af et sakramentalt indgået og fuldbyrdet ægteskabs uopløselighed forudsætter, at ægteskabet er gyldigt indgået. I min bekendelse af et sakramentalt indgået og fuldbyrdet ægteskabs uopløselighed ved jeg, at jeg er i overensstemmelse med paven og med bispekollegiet verden over. Ved en modtagelse i anledning af årsskiftet den 31. januar 1970 henviste jeg i en tale indtrængende til ægteskabets uopløselighed. Jeg vedlægger den pågældende tekst.

Joseph Ratzinger skriver: »Ægteskabets uopløselighed kan i virkeligheden kun forstås og praktiseres ud fra troen

på Guds beslutning, som intet mere kan omstøde, om at indgå ægteskab med menneskeslægten i Kristus (jfr. Ef. 5,22-33). Den står og falder med denne tro. Uden den er den i længden lige så umulig at opretholde, som den er påkrævet inden for den« (Indføring i kristendommen, s. 217).

Eftersom Deres indlæg i diskussionen blev fremsat offentlig og i overværelse af pressen, sender jeg en kopi af dette brev til samtlige synodedeltagere og udellever teksten til pressen.

*Med de vænligste hilsener er jeg
Deres meget hengivne
Joseph kardinal Höffner.*

KARL RAHNER

SVARER KARDINAL HÖFFNER

»Kirkens lære skal ikke bare være rigtig, men også virksom«.

Münster/Frankfurt – KNA

Professor Karl Rahner SJ, Münster, har besvaret kardinal Joseph Höffners åbne brev med et andet åbent brev, hvori han resumerer sin stillingtagen som følger: »Kirkens dogmer og ikke mindst dens øvrige lære må stadig på ny efterprøves, overvejes og placeres i hele den sammenhæng, hvori menneskene lever i dag, for at den virkelig kan forblive et livgivende evangelium, så den ikke bare er rigtig, men også virksom. Grunden til, at jeg tog til orde i Würzburg, var, at disse selvfølgeligheder efter min mening ikke kom tydeligt nok til udtryk i hr. Flattens indlæg sammesteds. Og jeg indrømmer åbent: Fordi jeg også i Deres brev, hr. kardinal, savner en tilstrækkelig forståelse for dette, mente jeg at burde skrive dette åbne brev. Måske drejer det sig nærmest kun om mentalitetsforskelle, men de kan i de nærmeste år være af den allerstørste betydning på synoden.«

Rahner indrømmer i sit svar til Höff-

ner, at han ikke mener at måtte tage principielt og entydigt mod nogen enkelt sætning i hans brev. Det drejer sig i virkeligheden om et spørgsmål, som man kun kan »læse sig til mellem linjerne« i Flattens indlæg i diskussionen og i Höffners brev. Problemet er nemlig, »om de spørgsmål, der i dag stilles Kirken i dens lære og praksis, simpelt hen kan løses, ved at man citerer udtalelser fra den kirkelige læremyndigheds side, som ikke bare De, men også jeg betragter som bindende«.

Efter nogle meget principielle teologiske redegørelser for Jesu sønneforhold til Gud går Rahner over til at tale om sit syn på ægteskabets uopløselighed. Rahner bemærker, at han uden videre kan skrive under på Höffners ord: »Jeg bekender mig til Kirkens tro, at et sakramentalt indgået og fuldbyrdet ægteskab er uopløseligt«, og han fortsætter: »Men jeg vil alligevel hævde, at man dermed ikke i teorien og især ikke i praksis løser en masse spørgsmål, som en monoton gentagelse af denne sætning ikke kan skaffe af vejen.«

Jeg ved ganske vist ikke, skriver Rahner til Höffner, »om De ikke også regner min teologi til de forfaldsfænomener inden for teologien, som De beklagede i Deres nytårstale i 1970, og jeg er bange for, at De er lidt for hurtig til at affærdige de teologers opfattelse, hvis arbejde selv Paul VI har erklæret for 'nødvendigt'«.

Endvidere siger Rahner: »Det er ikke så let at sige, hvad der er den nøjagtige og absolutte forpligtende mening med Tridentinerkoncillets erklæring om ægteskabets uopløselighed, som det ser ud til i vore skolebøger.«

Derefter opregner han områder, der eventuelt kan gøres til genstand for diskussion. Det er ikke noget dogme, »at man med sikkerhed kan sige, at der kun kan være tale om de grunde til et ægte-

skabs ugyldighed, som i den kirkelige sprogbrug i dag betragtes som tilladelige«. Det er ikke noget dogme, »at der for ethvert ægteskab mellem kristne findes de antropologiske forudsætninger, der skal til, for at der kan være tale om et sakramentalt og uopløseligt ægteskab«. Det er ikke noget dogme, »at Kirkens langt mere differentierede praksis i øst og i vest i den tidlige middelalder, som Tridentinerkonciliet også stadig mindes, ikke mere har noget at sige os i dag«. Det er ikke noget dogme, »at ret og moral i Kirken (selv om den gode vilje er til stede) altid kan opfyldes i ægteskabssager«. Men især, siger Rahner, kan man ikke løse ethvert spørgsmål om, hvordan Kirken skal forholde sig over for de gengifte, der i deres samvittighed betragter det som berettiget i Guds øjne, at de har indgået et sådant andet ægteskab, udelukkende ud fra Tridentinerkoncillets udtalelser. »Er for eksempel et menneske i Guds øjne ikke mere moralsk berettiget til ægteskab, hvis det ikke over for Kirken kan bevises, at dette menneskes tidligere ægteskab var ugyldigt?« spørger Rahner.

(Deutsche Tagespost, 22./23.-1.-1971).

KÜNG KONTRA HÖFFNER

Professor i fundamentalteologi ved universitetet i Tübingen Hans Küng rettede for nylig i den tyske radio et skarpt angreb på kardinal Höffner fra Köln på grund af hans brev til professor Karl Rahner SJ. Küng taler om »biskoppernes såkaldte læreembede« og anklager Höffner for i sit brev til Rahner at underkende »den objektive rettroenhed hos den betydeligste teolog på synoden«. Küngs polemik må ses på baggrund af den samtale, der har fundet sted mellem ham selv og medlemmer af den tyske bispekonferences kommission i trossager i anledning af hans meget omdiskuterede bog »Unfehlbar?«.

ACs FORÅRSPROGRAM 1971

Hvor andet ikke er anført, foregår møderne i »Store Sal«, Jagtvej 183 B. Ikke-medlemmer kan løse gæstekort à 4 kr. ved indgangen. For russer og 3. g'ere er prisen dog 1 kr.

Onsdag 3. marts kl. 20

Datakommunikation og databanker, informationsindustriens virkelighed og virkninger på mennesket

Civilingeniør *Uffe Brøndum*
Vi har taget de første skridt ind i en fremtid, der i meget vil adskille sig fra den verden, vi er vokset op i. Et væ-

sentligt element i det nye er den elektroniske databehandling. Hvilke perspektiver på godt og ondt har den for mennesket? – Uffe Brøndum er ingeniør i Jysk Telefon A/S og beskæftiger sig tillige med erhvervsuddannelserne.

Onsdag 28. april kl. 20

Det uigenkaldelige engagement

Pastor *Kaare Osorio*

Et menneske binder sig i mange af livets forhold. Nogle af disse bindinger er vi vant til at betragte som uigenkaldelige, således ægteskabet og ordenslivet. Skal vi stadig betragte dem som uigenkaldeli-

ge i en verden, der forandrer sig med større og større hast? Kan vi som mennesker have et mål uden at engagere os uigenkaldeligt? Spørgsmålet må ses i det større perspektiv, at Gud i menneskevordelsen har knyttet sig uigenkaldeligt til menneskeslægten.

Onsdagene 10. og 24. februar osv. kl. 20

Studiekreds:

Indførelse i Kristendommen

Gennemgangen af den Apostolske Trosbekendelse på grundlag af Ratzingers forelæsningsrække Einführung in das Christentum (engelsk ud-

gave: Introduction to Christianity) afsluttes i forårssemestret. Nye deltagere kan være med fra »Som opstod fra de døde«. Studiekredsen mødes to onsdage om måneden kl. 20 i studiekredslokalet, Jagtvej 183 B. Leder: H. Roos.

2.-13. april

Rejse til Assisi i den stille uge og påsken

Fra fredag eftermiddag den 2. april til tirsdag eftermiddag den 13. april, 11 dage, arrangeres en tur til Assisi i samarbejde med det nordiske økumeniske centrum der og

med Danmarks kristelige Studenterbevægelse. Der bliver således lejlighed til at opleve kirkeårets højdepunkt og fordybe sig i ånden i den hl. Frans' by og på denne baggrund til at være med til at formulere nogle af de spørgsmål, som tages op på konferencen til sommer på Århus Universitet. Prisen for togrejse, ophold og fuld pension i Assisi er fra 625 kr. til 725 kr. Børn får en betydelig reduktion. Der er plads til 60 deltagere. Alle bor på det nordiske økumeniske centrum. I tilfælde af overtegning har deltagere i konferencen på Århus Universitet til sommer fortrinsstilling. - Henvendelse til sekretæren.

19.-20. maj

Jubilæum

AC har den 27. maj bestået i 75 år. Der udsendes et program for jubilæet.

25.-31. juli

Nordisk-tysk konference

På Århus Universitet arrangeres en konference med temaet: Kærlighed og fantasi.

Århus-konferencen 1971:

Kærlighed og fantasi!

Under overskriften Kærlighed og fantasi indbyder AC sammen med Danmarks kristelige Studenterbevægelse til en konference på Århus Universitet i dagene 25. til 31. juli.

Følgende talere har sagt ja: Albert van den Heuvel, Kirkenes Verdensråd, Genève; professor Erling Jacobsen, Århus; professor K. E. Løgstrup, Århus; Charles Moeller, kongregationen for tros-læren, Rom; professor Jürgen Moltmann, Tübingen; professor Joseph Pieper, Münster, og redaktør, mag. art. Erik Wiedemann, København.

Der forberedes syv seminarer.

Det endelige program udsendes i løbet af februar.

KVINDERNES INTERNATIONALE BEDEDAG

Fredag den 5. marts holdes verden over den traditionelle kvindernes bededag. Kvinder ud over hele jorden mødes - på trods af alt hvad der skiller i konfessionelle, racemæssige, nationale og kulturelle forhold - for at bede for verdens nød, for at tilkendegive enheden i Kristus og for at give en offergave til Guds riges udbredelse i verden. Under mottoet »Nye mennesker i en ny tidsalder« er det i år kvinder fra den caribiske øgruppe (herunder fra de tidligere dansk-vestindiske øer), som har udarbejdet programmet.

I Danmark udsendes programmet af »Danmarks økumeniske kvindekommité« (sekretariatet Åboulevard 63², 8700 Horsens) hvori også katolske kvinder deltager, og de enkelte byer arrangerer så dagen selv lokalt. I København

finder mødet sted fredag den 5. marts på Diakonissestiftelsen, Peter Bangsvej 1, med gudstjeneste ved pastor Karen Horsens kl. 11 i kirken, derefter kaffe i mødesalen til medbragt brød. Blandt de korte taler bliver der også et indlæg af sr. Noële fra Dannebrogsgade, samt af forskellige missionærer om deres arbejde i Chile, Israel m.m. Frelsens hær sørger for musik og sang. Kollekten går til et spedalskhedshospital i Liberia. Det gælder om at købe en Volvo til 21.000 kr., som den danske missionær Jenny Larsen har brug for, når hun skal rundt og opsøge de syge, der er udstødt af deres familie og nu må leve i skovene. Hun henter dem til hospitalet og bygger små hytter til senere beboelse.

Københavnskomiteen.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telefon Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Poul HENRIKSEN

Rådhusstræde, Vejle

Tlf. *82 37 11
Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Bøglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 28
Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserver - Dybstro
R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Bliv abonnent. Det betaler sig for Dem.

Benzon's Aut. katolsk bedemand
Begravelsesforretning
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle altaler kan træffes i hjemmet.

Dansk KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglegaardsstræde 13
København K.
Telefon 14 14 08 (omst. til samtlige afd.)
Kvalltetsost

Støt vore annoncører!

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTFORRETNING
Jul. Larsen & Sonner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

VÆRD AT LÆSE

St. Olav, Nr. 1, 16/1-71. Den fulle tekst i liturgikongregasjonens instruks. Sluttstrek for eksperimentering. Det drejer sig om Instructio III om nyordningen af liturgien. Det er glædeligt, at man i det mindste kan læse denne vigtige tekst på et nordisk sprog.

Viktor E. Frankl, Sexualneuroses och existentiell tomhet. Credo, 1971, Nr. 1. Artiklens forfatter er professor ved universitetet i Wien, indehaver af Sigmund Freuds lærestol. Artiklen er en kort redegørelse for psykoterapiens opgave i vor tid. En analyse af kærlighedens væsen. Terapiens opgave er at hjælpe menneskene med at finde en mening i livet. Med artiklen følger en god litteraturfortegnelse for videre information og studium.

L.-M. Dewailly O.P., Conception et usage de la Bible d'après une commission de théologiens suédois, Nouvelle revue Théologique, Janvier 1971. En katolsk analyse af det lutherske bispemødes bibelkommission: Bibelsyn och bibelbruk (1970). Den løser ikke alle problemer, men den er et modigt forsøg på at åbne Bibelen på ny. Kommissionsberetningen er efter forfatterens mening et dokument, som kan anvendes i en dialog mellem konfessionerne.

Christus, nr. 69, januar 1971. Hæftet beskæftiger sig med problemet, hvordan vi kan overleve krisen i Kirken. Mottoet er: Vi må blive sammen trods alt. Splittelsen i Kirken, den dybere enhed, kan Gud atter føre os sammen, er nogle af de spørgsmål, som bliver behandlet. Treenigheden som enhedens garant og forbillede.

Ellen Nielsen, Hoovers komplot med fire præster og en nonne blot røverhistorie? Kristeligt Dagblad, 20.1.71. En kritisk redegørelse for »Berriganernes og deres venners fantasifulde metoder«. Er det virkelighed eller blot en skueproces?

Werner Post, Politik und Theologie, Orientierung, 15.1.1971. Hvad forstår man i dag ved politisk teologi? Det er et relativt nyt forsøg på at definere kristendommen ikke blot med individuelle begreber (det personlige fromhedsliv etc.). Kirken har også offentlige opgaver. Den har en samfundskritisk funktion. Jesuitergeneralen P. Arrupe sagde i Trier: Barakken burde stå den kristne nærmere end paladset.

John Marshall, The Growth of Conscience, The Month, Jan. 1971. Et spørgsmål som »Skal jeg følge paven eller min samvittighed?« antyder, at spørgeren opfatter samvittigheden som noget, der er forskelligt fra spørgeren selv. Ved at redegøre for udviklingen af jeg-bevidstheden hos et barn viser forfatteren, at samvittigheden ikke er nogen »indre stemme«, der fortæller, hvad der er rigtigt eller forkert, men mennesket selv, der ud fra mangfoldige forudsætninger dømmer om en handlemådes rigtighed. At spørge: paven eller samvittigheden er meningsløst. Man kan kun følge paven ved at følge sin samvittighed.

John Coventry S.J., How Conscience Works, The Month, Januar 1971. Den etiske bedømmelse af en handling nås ved en induktiv og ikke ved en deduktiv proces. Det er umuligt at opstille almenlydige moralske sætninger, der fortæller os, hvordan vi skal forholde os i en hvilken som helst situation. Sætningen »Ægteskabsbrud er altid forkert« er kun rigtig, for så vidt vi på forhånd opfatter ægteskabsbrud som moralsk forkasteligt! At handle moralsk rigtigt er ikke det samme som at overholde et sæt regler. Vil man hjælpe den enkelte til at træffe personlige ansvarlige beslutninger, må man forstå, at den etiske dømmekraft er underkastet bestandig udvikling – hos den enkelte, i samfundet og i Kirken.

Wilhelm Köster S.J., Getrennt auf dem Weg zum Glauben, Rheinischer Merkur, Nr. 4, 22.1.1971. Den også her i landet kendte jesuit fra Uppsala gør rede for et vigtigt problem i den økumeniske diskussion. Det drejer sig ikke blot om, hvorvidt vi i de forskellige trossamfund tror det samme, men også og først og fremmest om, hvordan vi kommer til troen. Den katolske kristne modtager troen af Kirken, den evangeliske kristne direkte af Skriften. Det andet problem drejer sig om trosindholdet. Har vore trosudsagn kontakt med virkeligheden, eller er de kun udsagn om subjektive følelser og individuelle holdninger? Köster mener med rette, at kun den første anskuelse kan forenes med katolsk tro.

Hans Ratter S.J., Moral in der Krise. Publik, Nr. 3, 15.1.71. Moralteologen fra universitetet i Innsbruck undersøger begrundelsen for de etiske normer. Han gør opmærksom på, at disse normer også er afhængige af samfundet og står under indflydelse af de empiriske videnskaber, men i sidste instans bundet af sagens natur. En vis usikkerhedsfaktor kan ikke udelukkes.

Kleruskalender 1971. Benziger Verlag, Köln (DM 8.00). Endelig en kalender, som giver de nye læsninger for hele året. Tillige indeholder den intermistiske kalender med angivelsen af de afskaffede og nye fester.

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 62 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 52 35 65

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 62 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 52 08 93

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 62 01 65

Peter From

Kolonihandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 12 02 14

MANSERICHE

FRA »AKTION SLÆBEBÅD«
Chiriaco, julen 1970–nytår 1971.

Kære Olaf!

En million tak for alle breve, konossementer, artikler, slæbebåde, levende gods (jeg tænker på de tre), 8 tons varer, som nu er nået frelst fra Iquitos til Nieva og Chiriaco, 6-7 tons som endnu befinder sig i Callao i Lima, blod, sved og glædestårer udgydt i forbindelse med indsamling, indpakning og forsendelse af alle herlighederne, kæmpechecken på jeg tror 5000 dollars, som nu befinder sig i min skuffe, de mange ting som endnu venter på at komme over Atlanten samt for dit helt utrolige initiativ, som ligger bag hele denne kæmpeaktion. Og så må du uddele af denne million tak til så mange kendte og ukendte hjælpere og velgørere, privatpersoner, firmaer etc. – Du, det er ikke mere end et par dage siden – efter jul – at jeg med Ole tog turen ned til vor station i Nieva og for første gang så bjerget af kasser og pakker. Det var helt overvældende. Du kan forstå, at vi kom helt i julestemning, efterhånden som vi fik lukket op for herlighederne. Alt er kommet godt igennem. Det er helt fantastisk efter en transport, der har varet fra juli måned, og hvis sidste del fra Iquitos til Nieva er et ubeskriveligt eventyr. Jeg ved, hvad

jeg snakker om, for det er kun en god måneds tid siden, at jeg selv tog med vor lille båd hele turen til Iquitos. Det tog lige ved en måned frem og tilbage. Jeg ville personligt forsikre mig om, at militæret holdt ord og sørgede for at komme op ad Amazonas med det hele. Generalen svor på, at han ville læsse alt på den første båd, som i december skulle op til Borja, og sende 30 soldater med for at klare lastning og losning. Og han holdt ord. Omkring den 10. december fik jeg over radioen det glade budskab, at alt var nået frem til Borja. Så skulle vi selv sørge for det sidste svære stykke vej gennem Pongo del Manseriche op til Nieva og videre til Chiriaco. Manseriche er ikke til at spøge med; det er en kilometer lang snæver passage mellem lodrette klippevægge, som når op til 70–80 m. Den 2–300 m brede Marañon skrumper på denne strækning ind til 30–40 m! Og det er som en slags slalomløb op ad bakke, når man kommer med båd fra Borja. Der er et sted midt i Manseriche, hvor man må ind til klippebredden, læsse varer af og med en minimal last kæmpe sig en to-tre hundrede meter frem ad floden, losse, tilbage igen, ny lille last osv. Vi brugte mere end fem timer til at komme de tre hundrede meter frem, og man skal være i fin psykisk

form for at tage mosten! Vi fejrede gennemgangen med at kaste os over en dansk spegepølse, som jeg havde fundet frem til i Iquitos! Det er et lotterispil, og vi havde først ligget i over seks dage i Borja og ventet på, at floden skulle falde det par meter, som overhovedet gør det muligt at komme igennem. Kort før jul lykkedes det at få slæbebådsgodset igennem Manseriche. Og så stod vi stumme og betagne – som i barndommen, når vi blev sluppet ind til det tændte juletræ – og så kirurgiske instrumenter, medicin, papir, blyanter, landkort, symaskiner, båndfilm, tøj etc. vælte frem af de sorte plastikposer. »Jeg må til at gå i skole igen,« lød det spontant fra en ældre missionær ved synet af alt det dejlige skolemateriel. Nu er vi i gang med at ordne og fordele, og vi har heldigvis god tid, for det er sommerferie for skolerne nu, og vi glæder os til at starte til første april med alle de nye muligheder. Børnene vil tabe næse og mund. De mange penge vil vi sætte over styr allerede i de kommende tre måneder: En værkstedsbygning står under tag, men mangler endnu cementgulv, mure og indmad. Til den nye sovesal til hundrede indianerbørn gjorde vi netop i dag det første spadestik. Ole skal i gang med et vandværk for endelig at løse vort drikke- og vaskevandsproblem. Underskolens seks klasser er faldefærdige, og vi skal have bygget seks små klassehuse samlet omkring et opholdshus i Aguarunastil. Jeg drømmer om at få penge nok til et par køer til den dejlige unge Sankt Gertrudistyr, som jeg har fået foræret af en besøgende fra Stillehavskysten. Så skal fjerde landbrugsklasse i gang med kvægavl, og endelig skal jeg have gjort et fremstød langt ind i junglen, hvor jeg har et par små skoler liggende, som jeg vil slå sammen og åbne for kostelever. Det koster penge til gryder, pander, spader, økser etc. Ja, Olaf, Slæbebådsaktionen blev en succes. Gud være lovet og I allesammen rigeligt velsignet for denne store kærlige gestus over for et lille urskovsindianerfolk, som er kommet bagud i menneskets evige stræben fremad og opad, og i klemme i sammenstødet med en overlegen civilisation. Gud velsigne jer, og især de mange små, som spontant har samlet deres kære farvekridtstumper og blyanter i en papæske og skænket dem til den ukendte Aguarunabor i den fjerne Amazonurskov på den anden side af kloden. Må denne barnlige gestus være som et forårstegn midt i den mørke kulde, som jorden over præger forholdet mellem rig og fattig!

*Kærligste hilsner og et velsignet nytår
din Peter.*

**AUTORISATION AF DET NYE
SØNDAGSLEKTIONARIUM**

Det nye søndagslektionarium er pr. 1. søndag i Advent autoriseret til brug ved gudstjenesterne i bispedømmet. Samtidig bortfalder tilladelsen til fortsat at benytte den gamle messebogs tekstrække.

Hvad angår hverdagsmessen læsninger anbefales det at følge tekstrækken i ORDO LECTIONUM MISSÆ (aftrykt i Katolsk Forum og Inter Nos). Denne skal imidlertid følges ved konventmesser i ordenhuse og ved messer med daglig deltagelse af de troende. Opmærksomheden henledes på det uhenigtsmæssige i at bryde lectio continua, hver gang der fejres en helgen. Kun hvor helgenfesten har læsninger, der omtaler vedkommende helgen eller det mysterium, der fejres, er disse obligatoriske (ORDO LECTIONUM MISSÆ 8 e). Det er ligeledes tilladt at følge læserækken for hverdage, selv om man i øvrigt benytter en af messerne »ad diversa« (ORDO MISSÆ 328).

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 14/2: Årets 6. søndag.
Mandag d. 15/2: Ferialdag.
Tirsdag d. 16/2: Ferialdag.
Onsdag d. 17/2: Ferialdag.
Torsdag d. 18/2: Ferialdag.
Fredag d. 19/2: Ferialdag.
Lørdag d. 20/2: Ferialdag eller Gudsmodersmesse.
Søndag d. 21/2: Årets 7. søndag.
Mandag d. 22/2: Petri Stol i Rom.
Tirsdag d. 23/2: Ferialdag eller Petrus Damian.
Onsdag d. 24/2: Askeonsdag.
Torsdag d. 25/2: Ferialdag.
Fredag d. 26/2: Ferialdag.
Lørdag d. 27/2: Ferialdag.
Søndag d. 28/2: 1. søndag i Fasten.

LITURGISKE LÆSNINGER

Onsdag d. 10/2: 1. Mos. 2,4b-9.15-17. Mk. 7,14-23.
Torsdag d. 11/2: 1. Mos. 2,18-25. Mk. 7,24-30.
Fredag d. 12/2: 1. Mos. 3,1-8. Mk. 7,31-37.
Lørdag d. 13/2: 1. Mos. 3,9-24. Mk. 8,1-10.

Søndag d. 14/2: Årets 6. søndag. Jer. 17,5-8. – Salm. 1,1-4.6. (R. 39,5c). – 1. Kor. 15,12.16-20. Luk. 6,17.20-26.
Mandag d. 15/2: 1. Mos. 4,1-15.25. Mk. 8,11-13.
Tirsdag d. 16/2: 1. Mos. 6,5-8; 7,1-5.10. Mk. 8.14-21.
Onsdag d. 17/2: 1. Mos. 8,6-13.20-22. Mk. 8,22-26.
Torsdag d. 18/2: 1. Mos. 9,1-13. Mk. 8,27-33.
Fredag d. 19/2: 1. Mos. 11,1-9. Mk. 8,34-9,1.
Lørdag d. 20/2: Hebr. 11,1-7. Mk. 9,2-13.
Søndag d. 21/2: Årets 7. søndag. 1. Sam. 26,2,7-9.12-13.22-23. – Salm. 102.1-4. 8,10.12-13. (R: 8a). – 1. Kor. 15.45-49. – Luk. 6,27-38.
Mandag d. 22/2: Petri Stol i Rom. 1. Pet. 5,1-4. Mt. 16.13-19.
Tirsdag d. 23/2: Sir. 2,1-11. Mk. 9.30-37.
Askeonsdag d. 24/2: Joel 2,2-18. – 2. Kor. 5,20-6,2. – Mt. 6,1-6,16-18.
Torsdag d. 25/2: 5. Mos. 30,15-20. Luk. 9.22-25.
Fredag d. 26/2: Es. 58,1-9a. Mt. 9.14-15.
Lørdag d. 27/2: Es. 58,9b-14. Lk. 5.27-32.

**NYT FRA
BISPEDØMMET**

ANSÆTTELSE OG AFSKED

**Hellig Kors kirke,
Nykøbing Falster**

Pastor Wilhelm Vick fratræder af helbredsmæssige grunde sin stilling som sognepræst ved Hellig Kors Kirke, Nykøbing Falster, pr. 31. januar 1971, og pastor Dietrich Timmermann er udnævnt til sognepræst ved samme kirke pr. 1. februar 1971.

Sct. Vincents kirke, Helsingør

Pastor Gerard Willem Coenen C.M. kapellan ved Sct. Vincents Kirke, Helsingør, er udnævnt til sognepræst ved samme kirke pr. 1. januar 1971.

Sct. Hans kirke, Køge

Pater Johannes Samuelsen sj. er konstitueret som sognepræst ved Sct. Hans Kirke, Køge, for perioden 1. februar til 30. september 1971.

**Katolske gudstjenester
i radio og TV**

Søndag den 21. februar kl. 17.00 transmitterer Danmarks Radio, Program 1, messen i Sakramentskirken i København. Prædikant er pastor Ernst W. Pedersen.

Søndag den 28. februar kl. 9.55 udsender TV (i farver) messen i Sankt Andreas Kirke, Ordrup.

Frank Andersens Fond

Unge katolikker og katolske familier med mange børn kan få et års helt eller delvis friabonnement på Katolsk Forum ved ansøgning herom til Frank Andersens Fond. Adressen er: Frank Andersens Fond c/o Organist John S. Lundorf Skovbyvej 14 2740 Skovlunde

Ansøgningen skal være påtegnet af en lærer eller en præst og være indsendt senest 1. marts 1971.

Vestlydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 8, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvivalenter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepanne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allerhelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevæne

BREDGADE

SANKT ANSGARS MENIGHEDSRÅD HOLDER RETRÆTE PÅ ÅSEBAKKEN

Menighedsrådet ved Sankt Ansgars Kirke i København har holdt en retrætedag på Åsebakken. Af de 12 medlemmer mødtes 11, et medlem blev i sidste øjeblik forhindret. Man begyndte lørdag den 23. januar og sluttede søndag den 24. ved 3-tiden. Meningen med denne retræte var, at man skulle lære hinanden bedre at kende, og at man samtidig skulle fordybe sig i de teologiske tanker, som skal bære vort arbejde. Retræstens leder var Msgr. Kjeld Geertz-Hansen. Man havde udvalgt nogle relevante tekster, som man drøftede i fællesskab. Det drejede sig om Rom. kap. 12, Matt. 25,31-45 og nr. 10 (3. kapitel) i dekretet om lægmandsapostolatet. Alle deltagere var glade for mødet. Man følte, at det var vigtigt at besinde sig på de religiøse kilder, hvorfra vort apostoliske arbejde henter sin kraft.

H. R.

FREDERIKSBERG

NY SOGNEPRÆST PÅ FREDERIKSBERG

Under det nye rituals auspicer blev pater Laurence Dorn, SJ indsat i sit embede som sognepræst for Sct. Mariæ kirke søndag den 10. januar. Biskoppen foretog indsættelsen (selvfølgelig), og kirken var fyldt til sidste plads.

Efter ceremonien i kirken var der sammenkomst i menighedsalen med kaffe, taler og underholdning.

Biskoppen takkede den afgående sognepræst, pater F. J. Lanser SJ for 17 års god tjeneste på Frederiksberg og meddelte, at den egentlige afskedsfest for pater Lanser vil finde sted i forbindelse med dennes 70-års fødselsdag og 50-års præstjubilæum primo april.

Pater Lanser kunne i sin velkomsttale til den nye sognepræst fortælle, at pater Dorn kom til et sogn med gode arbejdsvilkår: venlige samarbejdende ordenssøstre, aktiv menighed og aktivt menighedsråd.

Priorinden for Sct. Lioba klosteret, moder Lioba fremsatte søstrenes ønsker vedrørende samarbejdet med den nye sognepræst og tilsagde ham al hjælp og

støtte og positiv holdning.

Det samme gjorde formanden for menighedsrådet, civilingeniør Christian Beyer på menighedsrådets vegne.

Et kvikt indlæg fra Frederiksbergs unge katolikker dannede overgangen til pater Dorns tale, der afsluttede den officielle del af denne skelsættende dag i Sct. Mariæ sogns historie.

Pater Dorn nævnte, at han kom fra 20 års virke som sognepræst for Aarhus katolske menighed, og han fremhævede, at han hverken er højre- eller venstreorienteret og betragter den slags opdeling som en vederstyggelighed.

Sct. Mariæ går nu en angelsaksisk æra i møde efter hidtil at have levet og virket i en germansk æra. Det kan betyde en ændring . . .

S. Ro.

ESBJERG

VELLYKKET ØKUMENISK GUDSTJENESTE MED EFTERFØLGENDE SAMTALE I ESBJERG

I Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg var der søndag den 17. januar om aftenen fyldt til trængsel, da pastor Carl Lomholt fra Treenighedskirken i Esbjerg indledte ordets gudstjeneste. Den katolske kirkes præst, pastor J. Halatyn, bød velkommen og gjorde i den forbindelse opmærksom på visse misforståelser, der kunne opstå som følge af Kristeligt Dagblads foromtale, nemlig med hensyn til åbent nadverbord mellem de to kirker. Det blev fastslået, at denne form for gudstjeneste endnu ikke indebar muligheden for fælles altergang, og dette kunne man derfor heller ikke opfordre til her. Men samtidig gjorde han opmærksom på, at man heller ikke ville fravige den gældende praksis, at man ikke nægter sakramentet til dem, der kommer til Herrens bord.

Pastor Lomholt prædikede ud fra Johs. 17,20-26. Han understregede, at den enhed mellem de kristne, Jesus beder om, fremfor alt er kærlighedens enhed, som har sin grund i hans egen enhed med faderen. Vi må skelne mellem på den ene side en falsk enhed, ligestyldighedens enhed, der altid er menneskeværk og som regel består i, at man for fordragelighedens skyld fortier væsentlige trosforhold – og på den anden side den sande enhed, som har sit udgangspunkt i evangeliet om syndernes forladelse.

Denne enhed kommer klarest til udtryk i nadverens fællesskab. Nadveren er i kraft af Kristi indstiftelse i stand til at skabe den enhed, som vi ikke har, men som vi stadig på ny må modtage. Treenighedskirkens drengekor under ledelse af organist Per Günther sang derpå motetter og senere hen »Sicut cervus«.

Pater Johannes Samuelson SJ forrettede nadvergudstjenesten, hvorunder nadvergæsterne modtog sakramentet under begge skikkelser. Til slut lyste præsterne fra begge trossamfund i fællesskab velsignelsen. Den begejstrede salmesang gav et smukt udtryk for fællesskabet.

Ved det efterfølgende møde blev der rettet spørgsmål til de to præster. Der fremkom mange positive indlæg, som gav udtryk for den gode vilje til at forstå hinanden. Blandt andet skal nævnes provst Exners indlæg. Det økumeniske samarbejde vil blive fortsat i fremtiden ved lignende gudstjenester, fællesbøn og oplysende arbejde i studiekredse.

C. Lomholt,
J. Samuelson SJ.

LYNGBY

VÆK FRA STORBYENS LARM! – KOM TIL PROVINSEN OG SLAP AF FOR EN AFTEN!

Her er muligheden for at koble af for en aften. Provinzen er Kgs. Lyngby (altså ikke længere væk, end De kan nå frem og tilbage på en aften – uden at blive forpustet!). Alle der har lyst, vil tage sig tid og kan finde transportmulighed samles her i krypten under Sankt Knud Lavards Kirke, Lyngbygårdsvej 1, Kgs. Lyngby (indgang ved præstegården) under navnet »Slap af«.

Der er intet ideologisk, teologisk eller politisk program for aftenene: Vi slapper bare af og er mennesker. Samtidig ser vi en film og drikker en øl/sodavand, og bagefter drikker man den medbragte kaffe/te og fortærer bagerens hjemmebagte (som man også medbringer – vi kan jo alligevel ikke her i Lyngby servere kager, der kommer på højde med Deres bagers!). Mere byder vi ikke på, men er det ikke nok?! At få lov at slappe af en gang imellem! Prisen for 6 aftener er 30 kr. (filmene skal jo betales!), og hvis man kun kommer en gang imellem 8 kr. pr. aften. Forårets program ser således ud:

Torsdag den 28. januar kl. 20: »Oprøret i Ådalen«.

Torsdag den 11. februar kl. 20: »Simon i Ørkenen« (Buñuel), »Den udødelige historie«.

Torsdag den 25. februar kl. 20: »Kirmes«.

Torsdag den 11. marts kl. 20: »Igår, idag og imorgen« (Sophia Loren).

Torsdag den 25. marts kl. 20: »Gudrun«.

Torsdag den 22. april kl. 20: »Døds-cellen« (Sammy Davis).

Var det ikke en idé?! Jo, ikke sandt!
På gensyn! G. Nibler

SØBORG

PEOPLE TO PEOPLE FORMIDLER KONTAKTEN MELLEM DANSKE OG GÆSTE- ARBEJDERE

Nedenstående referat giver et indtryk af resultatet af et samarbejde mellem 3 præster og nogle forholdsvis få af deres menighedsmedlemmer. Jeg tillader mig at bede Forums redaktion optage det, fordi det er mit indtryk, at et tilsvarende arbejde kunne gøres med held i en række menigheder, både i København og i menighederne ud over landet. Et arbejde til fordel for andre mennesker, har jo sin værdi i sig selv; men jeg tror også at praktisk arbejde – såvidt muligt gennemført i bjergprædikenens ånd – har stor værdi for deltagerne. Endelig er der en del mennesker udenfor de meget aktive kristnes kreds, der ikke fatter den religiøse værdi af meget af det der foregår »indenfor murene«, men som til gengæld bliver glade, når de ser, at vi prøver at hjælpe andre mennesker.

Som udløber af julearrangementet på Søborg Skole den 26/12 1970 mellem danske og gæstearbejdere, holdt indbyderne sidste uge et møde med repræsentanter for en del store fabrikker og enkelte offentlige institutioner. Formålet var at udveksle erfaringer angående vore og gæstearbejdernes problemer.

Det mest konkrete resultat af mødet foreligger nu: »People to People« påtager sig at formidle kontakten mellem de danske, der ønsker at træffe udlændingene, og de udlændinge, der gerne vil træffe os.

Hvis man altså ønsker at indbyde en udlænding og ingen kender, kan man ringe til: »People to People« telefon 14 30 53, bedst mellem kl. 11-16; så formidler »People to People« indbydel- sen.

Ved mødet anmodede en mor mig om at ADVARE forældre, der har børn i pubertetsalderen mod at indbyde ukendte fremmede; hun havde haft sørgelige erfaringer . . . Jeg ville mene, at enhver mor (far, mand, kone) må tænke sig om, før de indbyder fremmede; i disse år rejser vi så meget i de sydlige lande, at det må være gået op for os alle, at danske kvinders helt naturlige væsen misforstås af udlændinge. HVIS man indbyder udlændinge til sit hjem, må man være klar over, at sydlændinge ikke forstår begrebet »uskyldig flirt«. For dem er det enten/eller.

Ved mødet var man enige om, at man i hvert fald viste gæstearbejderne størst respekt ved at hjælpe dem under mottoet »Hjælp til selvhjælp«.

Konsulent fru Karen Andersen, Socialministeriet, telefon 12 25 17 gjorde opmærksom på, at hendes kontor havde til opgave at modtage og videregive oplysninger og erfaringer vedrørende gæstearbejdernes forhold.

Flere talere fremhævede, at det måtte være rimelig personalepolitik at skelne mellem de arbejdere, der havde til hensigt at blive i længere tid i landet OG derfor gjorde sig den ulejlighed at lære dansk, og dem, der kun søgte nogle få måneders arbejde. De førstnævnte burde man gøre opmærksomme på, at de havde størst chancer for at beholde deres job, hvis de lærte at tale dansk.

Flere var inde på at hjælpe de forskellige nationale grupper i gang med klubber, som gæstearbejderne siden selv kunne holde i gang . . . og hvortil de så selv kunne indbyde danske arbejdskammerater etc. . . .

Undertegnede tager stadig med glæde mod herretøj. Det er især de meget sparsommelige tyrkere, der tager imod det med virkelig glæde.

Allerhelst tager jeg mod tilbud om værelser: Hvis De ringer til mig, får De en »personalemand« på besøg med en gæstearbejder. På den måde er lejeren (og den fremmede!) sikre på, at lejekontrakten bliver helt klar.

Paul d'Auchamp, præst,
Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Tlf. 69 03 01.

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres oiletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. *(03) 27 31 00

NY-UDGAVE

HVERDAGSMESSERNE PÅ DANSK

Sidste år udsendte Rom en latinsk messebog med helt nye hverdagsmesser og 2 tekstrækker. De danske katolikker, der går til messe om hverdagen, har allerede haft den glæde at følge disse nye smukt komponerede læsninger. (Forum angiver dem i hvert nummer). Men de nye bønner, vekselsange etc. etc. har vi endnu ikke haft den fulde glæde af, da de ikke har foreligget på dansk. Mange har arbejdet individuelt med sagen, hvilket har betydet et vist tab af arbejdstid.

Nu udsender sognepræsten i Holbæk, Pater Johs. van der Hoek (Bakken 11), sammen med en kreds af interesserede, de nye messer – fuldt udskrevne med undtagelse af de lange bibellæsninger. For deres vedkommende angives kun bibelsted og indledning.

De private, der ønsker at se et prøveeksemplar, bedes henvende sig til pater v. d. Hoek og føje kr. 2,- til deres bestilling. De vil så få messen for aske- onsdag og de følgende 3 hverdagsmesser tilsendt.

De samme 4 prøveeksemplarer vil blive sendt til samtlige sognepræster og søsterkommuniteter i god tid, således at de, der vil, kan bestille hverdagsmesserne fra mandag efter 1. søndag i fasten. Privatpersoner, der beslutter at abonnere fast på disse hverdagsmesser, bedes venligst gøre det i forbindelse med deres sognepræst – eller det kommunitet, hvor de går til daglig messe.

Sognene (kommuniteterne) har formodentlig også interesse af at modtage et antal »Menighedens svar« til det gennemsnitlige antal kirkegængere ved hverdagsmorgensmesserne. Disse blade, der rummer ca. 30 responsorier (for ca. 30 hverdagsmesser) koster pr. stk. kr. 0,10. – Et sæt hverdagsmesser, ca. 30 stk., koster kr. 4,50.

Udsendelsen sker i fuld forståelse med den biskoppelige liturgikommission. Det betyder ikke, at kommissionen har kontrolleret de enkelte oversættelser etc., men at man sympatiserer med arbejdet, idet man er overbevist om, at det vil være til nytte for de kirker og kommuniteter, der nu skal sætte sig ind i den nye hverdagsliturgi. Arbejdet skulle således opfylde et behov, indtil vi om nogle år har en dansk messebog med hverdagsmesserne.

Paul d'Auchamp, præst.

Niels Boesen

Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9, 7100 Vejle
Telefon (05) 82 07 25
w/ A. Jørgensen

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgeardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

SKOLELEDER

På grund af dødsfald søger Sct. Hedvigsstretnes skole, Sct. Michaels realskole - Kolding, en erfaren og dygtig pædagog som skoleleder til 1. august, 1971.

Skolen har for tiden 350 elever og omfatter børnehaveklasse, 1.-10. klasse samt 1.-3. realklasse.

Løn som ved det offentlige skolevæsen.

Da det er af betydning, at den kommende skoleleder inddrages i skolens fremtidige planlægning, bedes ansøgning indsendt snarest til

søster Antonie
Sct. Michaels skole
Kralundsgade 2
6000 Kolding.

ROSKILDE

Skt. Josefs Realskole (selvejende institution), søger pr. 1/8 1971 p.g.a. lærers pensionering og skolens udvidelse nogle nye lærere, hvoraf en må kunne påtage sig ca. 15 timers husgerning. I øvrigt er flere fagkombinationer mulige.

Skolen har ca. 450 elever fra børnehaveklasse til 10. kl./III real og har lige indviet en faglokalebygning. Gode kollegiale forhold.

Nærmere oplysninger ved henvendelse til skolebestyrer **søster Paula**, Frederiksborgvej 10, 4000 Roskilde.

SCT. ANNÆ REJSER - PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Forår i Det hl. Land: 18/3-1/4 - Jerusalem - Galilæa - 15 dg. - jettfly - (Udflugter incl. i prisen). - Pris kr. 2250,-.
Rejseleder: Pastor Paul d'Auchamp.

Påske i Rom: 3/4-13/4 - 11 dg. - rutefly. - Pris: kr. 1255,-.
6/4-13/4 - 8 dg. - rutefly. - Pris: kr. 1135,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Firenze - Rom - Assisi:
27/6-16/7 - 20 dg. - tog (liggevogn). - Pris: kr. 1485,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom - Assisi:
2/7-16/7 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom - Firenze - Assisi):
27/8-10/9 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indian Summer« (Umbrien - Rom):
1/10-15/10 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:
16/10-23/10 - 8 dg. - fly. - Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2, 2300 København S. Telf. (01) 58 74 12 eller Pastor d'Auchamp, telf. (01) 69 03 01. Fru Hanne Hansen (formiddag), telf. (01) 58 05 35. - Fru Inger Rastrup (aften), telf. (01) 55 85 16.

ESBJERGS LILLE SKOLE

Sct. Nikolaj skole søger en lærer ved skoleårets begyndelse. 7 klasses skole med børnehaveklasse. Lav klassekvotient, interesseret og aktiv forældrekræds.

Nærmere oplysning kan indhentes hos skolens form. **E. Bojsen**, telf.: (05) 15 11 26 eller skolens leder **E. Rabjerg**, telf.: (05) 12 22 15. Ansøgningen stiles til Sct. Nikolaj skole, Nørregade 61, Esbjerg inden 17. februar.

tal forsikring med

**ABSALON
SKANDINAVIA**

- det er sikkert

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørforsikring

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma
Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50
Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Træløsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - Kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

DANMARKS RADIO

FORKYNDELSE OG BIBELKRITIK

Radioen vil i foråret 1971 bringe en udsendelsesrække over emnet »Forkyndelse og bibelkritik«. Der er planlagt 6 udsendelser, hvor man vil søge at belyse forholdet mellem den historiske forskning af de bibelske tekster og teksterens brug i kirkens gudstjeneste og i skolens undervisning.

Emnet for den første udsendelse bliver den kristne skabelsestro. Forholdet mellem det bibelske og det moderne verdensbillede vil blive drøftet, og der vil blive gjort rede for den religionshistoriske baggrund for Bibelens skabelsesberetninger. De følgende to udsendelser vil omhandle Jesu liv og forkyndelse, død og opstandelse. Spørgsmålet: Hvem var Jesus? vil blive besvaret såvel af en jøde som af en kristen teolog. Problemerne omkring underberetningerne vil blive drøftet, ligesom spørgsmålene om betydningen af Jesu død og opstandelsens historicitet vil blive taget op. Den fjerde udsendelse vil beskæftige sig med Det Nye Testaments brug af Det Gamle Testamente og med spørgsmålet om, hvordan Det Gamle Testamente skal bruges i dag – i kirken såvel som i skolen. Emnet for den femte udsendelse bliver Bibelens fremtidsforventninger, og den sjette og sidste udsendelse vil forme sig som en rundbordssamtale om bibelsynet: Skriften kan ikke rokkes – eller kan den?

Udsendelsesrækken, der redigeres af professor Eduard Nielsen, provst Bertil Wiberg og Ole Andreasson, indledes onsdag den 17. februar og vil derefter blive bragt følgende onsdage: 3., 17. og 31. marts og 14. og 28. april. Tidspunktet bliver kl. ca. 20, og hver udsendelse vil vare 45 minutter.

I forbindelse med udsendelser skal der gøres opmærksom på grundbogen »Bibelen som helligskrift«, red. af Eduard Nielsen og Hejne Simonsen (Fre-mad 1969, kr. 13,80).

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Fortsat fra side 24

ker ved siden af sin døde kone. Det tvang mig til at løse et rent filmisk problem på grund af de stadige spring fra nutid til fortid og dermed fra døden til livet.

– *Har De andre planer ud over »Lancelot du lac«?*

– Ja, jeg havde blandt andet også planer om at lave en film for De Laurentiis om verdens skabelse og syndfloden. Skabelsen har altid interesseret mig meget som emne. Jeg var kommet temmelig langt med denne plan, idet jeg allerede sammen med 30 gartnere havde »genopbygget« hele det jordiske paradys. Men da det først var kommet så vidt, gik det op for mig, at De Laurentiis ikke ville give mig frie hænder, og så nægtede jeg at fortsætte. Nu er planen taget op igen på andre betingelser, der giver mig fuldstændig frihed til at gøre nøjagtig, hvad jeg vil. Jeg håber, der bliver noget ud af det. Haven eksisterer for øvrigt endnu, og vi kan godt bruge den til filmen.

– *Hvad er det, der interesserer Dem ved dette emne? Er det den bibelske tone, der optager Dem?*

– Nej, absolut ikke. I hvert fald ikke direkte. Det er som bekendt ikke emnet, der giver filmen stil. Man kan tage et fuldstændig anti-religiøst emne og lave en religiøs film ud af det – og omvendt! I dag er så godt som ingen af de film, der er lavet over et religiøst emne, religiøse, og de fleste dramatiske film er heller ikke dramatiske . . .

Det, der interesserer mig, er at skildre verden og menneskene i deres op-

rindelige tilstand. Det er det modsatte af verden af i dag. I verden i dag har vi ikke mere direkte kontakt med tingene. Et eksempel på dette er en del af de skibe, amerikanerne bruger til krydstogter, og hvor folk lever som i en undervandsbåd med air-conditioning og alt muligt. Deres eneste kontakt med vandet er, at de ser det på et lærred. Her har vi et typisk billede på verden i dag, hvor vi kun ser tingene omkring os i et spejl . . .

– *De virker ganske overordentlig pessimistiske!*

– Jeg tror bare, jeg er klarsynet. Jeg føler gennem en slags antenne, at verden går en åndelig og materiel katastrofe i møde. Men den åndelige kommer først, fordi folk i vore dage går gennem livet med lukkede øjne. De forstår ikke mere at lukke dem op, og de kender ikke mere tingenes værdi. Filmen, den illustrerede presse og fjernsynet opdrager os ustandselig til ikke selv at tænke. Livet er blevet et mare-ridt. Paris er blevet en hæsleg by. Den er uundværlig, fordi det er der, det foregår, men samtidig er den blevet umulig at leve i. Alting bliver amerikaniseret. Og det er efter min mening roden til alt ondt. Baudelaire sagde allerede i 1850, at amerikanerne var et folk, der var gået direkte fra barbari til dekadence uden at have passeret civilisationen undervejs. Og nu gør vi som de, – vi forveksler tingenes pris og værdi. Derfor er det også blevet umuligt at lave film i Frankrig, med mindre man vil bruge Belmondo, Delon eller Brialy.

M. D.

Danmarks Katolske Kvindeforbund Københavnsafdelingen

Der indbydes til

Generalforsamling

Torsdag den 18. februar 1971 kl. 19.45 i Englesalen, Jagtvej 183B, 1ste indg. th.,
2100 København Ø.

DAGSORDEN

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsesmedlemmer aflægger beretning om
 - a. Kredens arbejde
 - b. Regnskaber
 - c. Budget for 1971
 - d. Revision
3. Valg af ny bestyrelse
4. Valg af suppleanter
5. Valg af revisor
6. Eventuelt.

Alle medlemmer, som har betalt kontingent 8 dage før generalforsamlingen, er stemmeberettigede.

Efter valgene vil der være en forfriskning – herunder mulighed for en drøftelse af forårets program.

Vi regner med medlemmernes interesse – og håber på en stor deltagelse!

Københavnskredsens bestyrelse.

Tilmelding til generalforsamlingen inden 15. februar, sendes til:

Fru G. Hein Jensen
Lipkesgade 30
2100 København Ø.
Tlf.: TRia 7041

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).

Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Redaktionskontor: Bredgade 69.
1260 København K. Telefon (01) 14 90 55.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Abonnementsafdeling: Katolsk Forums ekspedition
ved Katolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé 16.

2000 København F,
telefon GO 4895. Postgiro 5 70 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er Incl. moms.

ROBERT BRESSON

Nedenstående interview med Robert Bresson fandt sted i begyndelsen af april i år på hans private bopæl bag Notre-Dame Kirken i Paris. Det formede sig som en helt improviseret og venskabelig samtale, hvor utallige emner – også af mere privat art – blev taget op til drøftelse. Bresson ønskede derfor ikke, at samtalen skulle optages på bånd. Den her gengivne tekst er et forsøg på at opsummere det væsentlige af det, den 63-årige instruktør ved den lejlighed sagde.

– Nu ved jeg jo meget godt, at De nærer en sand rædsel for journalister og filmkritikere, og at De heller ikke ret gerne udtaler Dem om Deres film. Derfor vil jeg bare stille Dem et spørgsmål i al almindelighed: Hvad mener De om situationen inden for fransk film i dag?

– Jeg vil ikke lægge skjul på, at mit syn på udviklingen i dag er meget pessimistisk, og det gælder ikke alene filmen – hverken den franske eller den udenlandske, men nok så meget kulturrens og civilisationens udvikling i almindelighed. Vi går vor undergang i møde. Alle værdier – også de religiøse – er ved at gå i opløsning. Efter Vatikanconcilet er selv den katolske kirke begyndt at følge trit, og den er under påskud af at tilpasse sig og møde menneskene, hvor de står, i færd med at sætte vigtige værdier over styr, deriblandt også inderligheden og det betragtede bønsliv. Og det samme gælder for teatret. For ganske nylig så jeg Racines »Bérénice« i Roger Planchons opætning: Det var fuldstændig vildle-

dende, – en parodi på en tragedie. Bérénice råber og skriger og vælter sig på jorden! Det er det rene forræderi mod Racine. Men folk er henrykte. Hvis bare man er venstreorienteret, kan man gøre og lade, som man vil. Det er en ny form for konformisme, og den går så vidt, at man i dag ikke formår at skelne mellem inspiration og opportunisme. Hvor man skulle bygge op, bryder man ned – og alt sammen i fremskridtets hellige navn. Selv er jeg absolut ikke reaktionær, men der er trods alt visse ting, jeg ikke kan gå med til, bl. a. at man prøver på at stikke os blå i øjnene, så vi ikke kan se forskel på sort og hvidt, vildfarelser og sandhed og falske og sande værdier. På mig virker det som et brækmiddel på samme måde, som hvis man kommer salt i kaffen i stedet for sukker.

– Og hvad så med filmen?

– I øjeblikket gør man sit bedste for at få publikum til at blive en slags vindueskikkere. Eftersom det nu engang er blevet sådan, at man absolut skal vise alting frem og ikke overlade noget som helst til fantasien, gælder det om at drive det hele længere og længere ud, både når det gælder forbrydelser, sadisme og erotik. Prøv engang at se Viscontis sidste film »The Damned«. Den er et typisk eksempel på det, jeg lige har sagt. Folk går ikke hen og ser denne film for at se et kunstværk eller få en kunstnerisk oplevelse i det hele taget. De går derhen for at se, hvordan det ser ud, når man voldtager og slår ihjel. Hvordan vil det lykkes ham at vise os en

søn, der voldtager sin mor, eller en flok homoseksuelle tyske soldater, der bliver skudt ned med en maskinpistol? Folk går ikke mere i biografen for at opleve et kunstværk og lade sig gribe og berige af det, – de går derhen for som gennem en teaterkikkert at se ting, man ellers ikke får at se . . . Personlig kan jeg slet ikke forestille mig, at situationen skulle bedre sig med tiden. Jeg tror, vi for øjeblikket er et bytte for destruktive kræfter, der er så stærke, at de nærmest må kaldes dæmoniske. For øvrigt agter jeg ved lejlighed at lave en film om djævelens eksistens og hans tilstedeværelse i verden i dag . . .

– For mig ser det ud, som om De i »Barnebruden« har lavet lidt om på emnet i Dostojevskijs fortælling, ligesom De i sin tid ændrede en del ved Bernanos' roman.

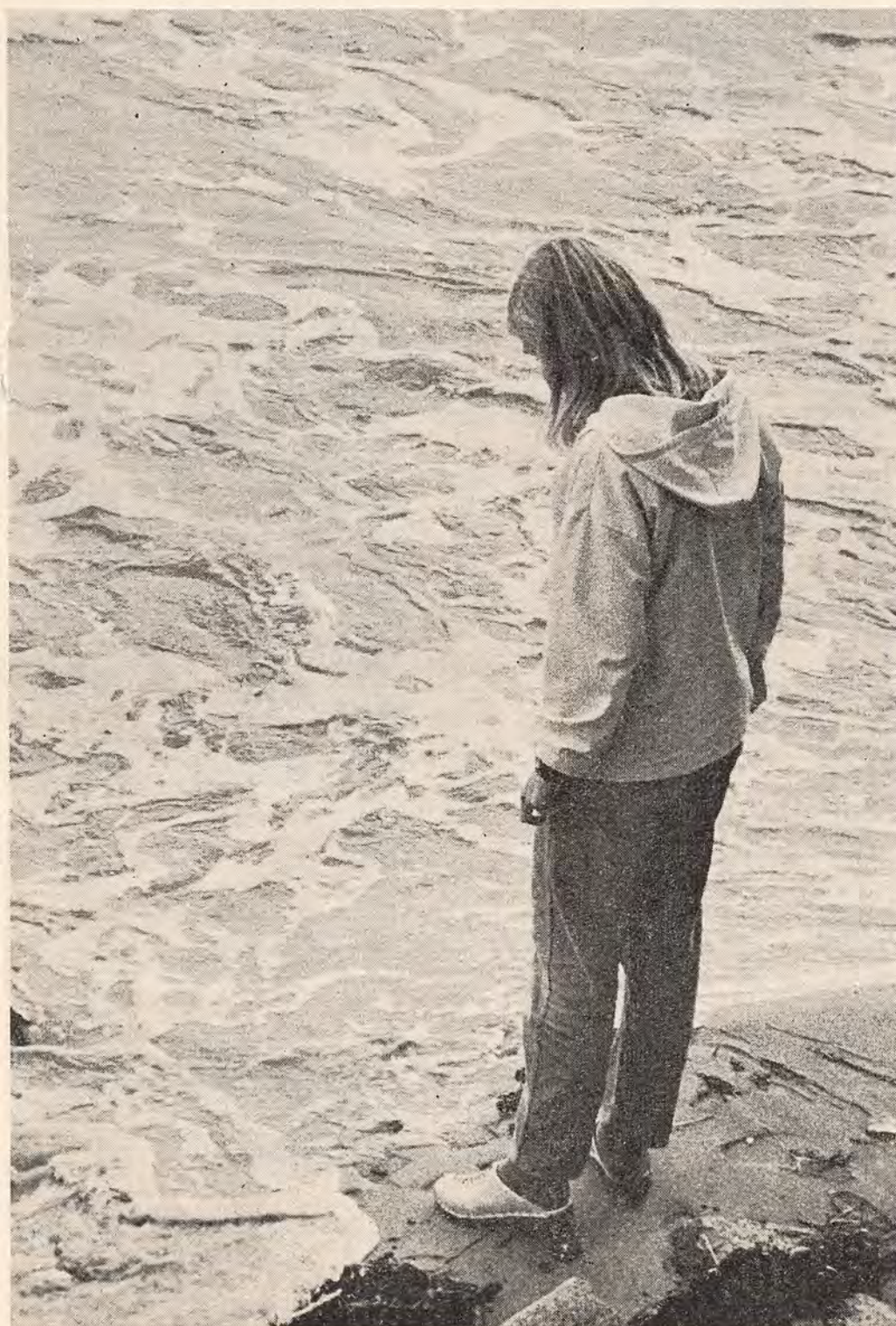
– Det har De ret i. Og når jeg tillod mig at gøre det, var det, fordi novellen fra Dostojevskijs hånd var *dårlig*. Jeg ville f. eks. aldrig have tilladt mig at lave noget om ved »Brødrene Karamasov«. Men det kunne jeg godt gøre med »Barnebruden«, som langt fra er noget mesterværk. Det tema, Dostojevskij behandler i den, er skyldfølelsen. Manden spørger sig selv: Er jeg skyldig eller ikke? I filmen har jeg givet fortællingen et andet indhold. Her drejer det sig om menneskenes manglende evne til at komme i kontakt med hinanden. Noget andet, der interesserede mig ved denne fortælling, var manden, der faldt i tan-

Fortsættes på side 23

4 / 1971

forum

katolsk

Menneske
skabte du
retfærdighed?
Skabte du
menneskenes fred?

Menneske
ved du
at Biafra sulter?
Ved du
at i Vietnam
græder et barn
over sin døde mor?

Menneske
beder du
for deres fred?
Gør du?

Menneske,
hvor
mange bialfranere
skal sulte før
de får mad?
Hvor
mange vietnamesere
skal dø
for deres
fred?

Menneske
ville verden
ikke være et
vidunder uden dig?

Menneske
fortjener
du denne
jord?
Fortjener
du livet?

Franciska Locher, 13 år

BREV FRA ROM

NOTES BLOKKEN

I bladet »Samvirke« (nr. 2, 1. febr. 1971) læste jeg følgende interessante beretning: »I efteråret kunne man i Kongens Have i København se et mærkeligt syn: En mængde unge mennesker dannede rundkreds, mens en af dem stod stiv som en pind med lukkede øjne. Han lod sig falde vilkårligt til alle sider, og hver gang greb de andre ham i sidste øjeblik. Andre løftede hinanden højt op i luften og svingede faretruende fra side til side.« Disse øvelser i Kongens Have var en form for sensitivitetstræning, hvor deltagerne lærte at stole på hinanden. Når man et par gange har stået med lukkede øjne og ladet sig falde – og hver gang er blevet grebet af de andre, opstår der en gensidig tillid og forståelse, som ikke kan erstattes af nok så mange teoretiske overvejelser.

Kort efter at jeg havde læst denne artikel, fortalte en af mine vittige venner mig følgende historie: En far satte sin lille dreng på et bord og sagde til ham: Spring, far skal nok fange dig! Drengen sprang, men faderen sprang til side, så drengen faldt og slog sig. Og faderen sagde: Hvis du ikke engang kan stole på din far, hvem kan du så stole på?

Beretningen fra Kongens

have og denne lille historie står jo i modsætning til hinanden. Den skeptiske far vil le indvie drengen i de bitre erfaringer, han selv havde gjort, at man ikke kan stole på andre, men kun på sig selv. Og de unge studenter i Kongens Have ville overvinde netop denne skeptiske, af pessimismen prægede livsholdning. Men hvem har nu ret?

Som mennesker kan vi ikke leve uden at stole på hverandre. Det at kunne forlade sig på andre hører med til menneskets konstitution. Egoismen vil lære os noget andet. Måske kan vi lære noget af de unge mennesker i Kongens Have.

Som kristne har vi endnu mere grund til at stole på de andre. Thi i dem møder vi Kristus. Næsten er ikke den skjulte modstander, om hvem jeg skal forudsætte, at han vil mig noget ondt. Kristus identificerer sig med næsten.

I salmerne tales der en gang imellem om, at mennesket skal lade sig »falde« i Guds hænder. Som skabninger, der kommer af intet, har vi en stadig tilbøjelighed til at synke tilbage i intetheden. Derfor prøver vi på at sikre os. Men spørgsmålet er, om vi ikke skal lade os falde i Guds hænder, i Guds gode hænder.

H. Roos S.J.

I anledning af underskriftsindsamlingen »For Pave og Kirke« og biskop Martensens ledsagebrev har Vatikanets statssekretær, kardinal Villot på den hellige Ansgars fest 1971 sendt biskop Martensen følgende brev:

*Statssekretariatet,
Vatikanstaten, den 3. februar 1971.*

Hr. biskop,

Paven er meget rørt over den hengivenhed for ham, som De har givet udtryk for i Deres brev af 4. december f.å., – fremsendt gennem den apostoliske delegation i Skandinavien.

Paven værdsætter især det udtryk for trofast tilknytning til ham, som De giver på egne – og på de danske katolikkers – vegne, der »føler sig bundet til paveembedet, ikke blot ved ydre og juridiske bånd, men især ved hjertets og kærlighedens åndelige forening«.

Paven tilskynder alle bispedømmes medlemmer til at forblive inderligt forenede i troen og i deres omsorg for på bedste måde at gennemføre den fornyelse, det andet Vatikankoncil har ønsket, ved en stadig fornyet indlevelse i det evangeliske budskab.

Med disse ønsker nedkalder paven Guds nåde over Dem og sender både Dem og de præster og lægfolk, der er betroet til Deres omsorg, sin apostoliske velsignelse.

FRA REDAKTIONEN

EN NY TILRETTELÆGGELSE AF ARBEJDSGANGEN HAR MEDFØRT, AT KATOLSK FORUM I FREMTIDEN VIL UDKOMME HVER ANDEN TORS DAG EFTERMIDDAG. REDAKTIONEN AF ET NUMMER AFSLUTTES SØNDAG AFTEN, ELLEVTE DAGEN FØR UDSENDELSEN.

Desværre blev det ved en fejltagelse med-delt i sidste nummer af bladet, at gudstje-nesten i Sankt Andreas Kirke, Ordrup, som søndag den 28. februar udsendes i TV (i farver) finder sted kl. 9.55. Det rigtige tids-punkt for udsendelsen er kl. 10.55.

Red.

INDHOLD

	Side
SKOLEN PÅ NØRREBRO	4
KATOLIK I NORDEN	6
I BABYLON	8
FASTE	10
FORÆLDRENS BØN	12
FRA UDLAND	14
FRA INDLAND	18
LÆSERBREVE	21
LØGNEREN	24

Under et fotografi fra en toldstation, hvor en hjemvendende dansker måtte vedkende sig et par flasker mere, end loven tillader, stod med en spøgfuld hentydning: Toldere og syndere. Hvortil en filosofisk betragter sagde: Der er den forskel, at syndere ikke behøver uniform!

Den menneskelige skrøbelighed er fælles og almindelig, og den er jo nok indkalkuleret i Guds verdensplan, siden han sendte sin Søn med evangeliet om syndernes forladelse. Vi har håb om frelse. Men begynder vi at kalde vore fejl for dyder, er alt håb ude. De ivrige forkæmpere for »Frihed for Loke såvel som for Thor« er undertiden ofre for denne begrebsforvirring. Hash'ens tilhængere er et typisk eksempel, og de danske domstoles lemfældige holdning over for narkotikaforhandlere viser, hvor godt det kan lykkes at bringe forvirring i rækkerne. Undskyldningen »vi ved endnu ikke tilstrækkeligt om farligheden« gælder til Wandsbeck. Vi ved lige så meget som vore skandinaviske broderlande, der med bekymring ser på den danske usikkerhed. Kan man slippe relativt billigt fra det, hvis man bliver grebet i at indføre narkotika i Danmark, må Sverige og Norge ængstes for følgerne af den frie nordiske samfærdsel.

Danmarks stilling som centrum for nordeuropæisk narkotikahandel er vel endnu kun en faretruende mulighed. Derimod er vi allerede kendt og skattet som eksportører af pornografi. Hvorvidt man vil handle med os, må blive de pågæl-

dende landes egen sag. Vi har selv indførselsforbud mod f.eks. sukker, så der er intet odiøst i, at et land har indførselsforbud mod porno, der jo som vare er en rent kommerciel foreteelse. Et importforbud kan være begrundet i, at man kan lave varen selv, men også i, at man anser importartiklen for skadelig. Den kommercielle porno skiller kærlighed og seksuel aktivitet fra hinanden og giver den sidste ud for at være det eneste i kærlighedsforholdet. Hvilket er løgn, og løgn er altid skadelig. Det virker derfor forstemmende, når Søndags Aktuelt en søndag i januar bragte en lille notits om Italiens forbud mod import af porno, hvor forbudet blev udskreget som censur, og paven og politiet stemplet som censurens hysteriske ophavs-mænd. Nu er sammenstillingen jo nok valgt ud fra en instinktiv fornemmelse af den lydlige velklang ved bogstavrimet, men den giver alligevel artiklen et skær af naiv perfiditet. Og når den slutter med en bemærkning om, at frygten for porno er udtryk for »sædvanligt katolsk hykleri«, må vi anbefale redaktionen at sætte vedkommende journalist under censur. En skønne dag rager han sig ellers et sags-anlæg til.

Nu skal man ikke skyde spurve med kanoner. Det er krudtet for dyrt til i disse tider. Men jeg tror, at et flertal i vort folk stadigvæk gerne vil have orden såvel i deres begreber som i deres livsførelse. Og det var at ønske, at dette flertal ikke stadig var tavst.

Georg Heggum

KATOLSK CENTRALSKOLE FØR OG NU

Katolsk Centralskole, skolen på Nørrebro, er en gammel skole. Mange københavnere, også langt uden for katolske kredse, kender de to kirketårne, der som de fleste bygninger på Nørrebro ligger indeklemt mellem andre, men som alligevel tager sig særlig smukke ud for enden af Fælledvej. De giver Fælledvej et ansigt, – de er en del af kvarteret.

Det er imidlertid kun de færreste – måske endda få af dette blads læsere – der ved, at der ligger en skole side om side med Sakramentskirken

Og dog er denne skoles historie fuld af ejendommelige træk og betydelig længere end kirkens.

Skolens historie

H.D.T. Kiærulff, skolens inspektør igennem en lang årrække, regner skolens historie så langt som 200 år tilbage. – Københavns katolske menighedsskole inde bag kapellet i Norgesgade – nu Bredgade – var begyndelsen.

Efterhånden som tiden gik blev der oprettet flere menighedsskoler i København, indtil biskop Suhr i 1940 greb ind og samlede de på det tidspunkt fungerende småskoler til én skole – Katolsk Centralskole.

Selvejende Institution

Vor nuværende biskop Hans Martensen traf den næste store beslutning for skolen, da han i 1968 besluttede, at skolen fra at være drevet af det katolske bispedømme Sct. Ansgarstiftelsen skulle overgå til selveje med selvstændig bestyrelse, hvilket fandt sted den 1. april 1969. De umiddelbare fordele var hovedsagelig af tilskudsmæssig art; skolen blev nu ligestillet med de fleste private skoler. – Dette var i høj grad en nødvendig forberedelse til de store omvæltninger, hele det danske skolevæsen – det private som det offentlige – står over for.

I tiden efter overgangen til selveje foregik der adskilligt nyt på skolen. – Den gamle tjenestebolig var op til 1968 beboet af Sct. Josephsøstre, der i en lang årrække virkede ved skolen, og som inden for meget snævre økonomiske rammer havde ydet en energisk indsats for skolen og menighedsarbejdet. Denne tjenestebolig blev nu inddraget til undervisningslokaler, og der blev indrettet tre gode fagllokaler samt kontorer.

Skolens administration måtte reetableres og udvides som følge af overgangen til selveje. Man skulle nu stå på

SKOLEN PÅ NØRREBRO

egne ben. Fra Ansgarstiftelsens side havde man lovet den »nye« skole en hjælpende hånd i begyndelsen, men med en alvorligt løftet pegefingert skolen at vide, at den hurtigt måtte lære at klare sig selv økonomisk.

Ændringer

Når en skole skifter leder, sker der ændringer; ikke nødvendigvis forbedringer, men nye tanker og ideer bliver bragt frem, og nogle af dem vil antagelig vise sig at tjene til at bringe nyt liv i skolen. Blandt mange ændringer ud over en meget radikal fornyelse af elevmaterialer og bøger må først og fremmest nævnes moderniseringer af normalttimeplanerne. Som det måske er bekendt fra kommunernes skoler, er normalttimeplaner noget, der kan variere en hel del fra kommune til kommune.

Heri ligger den røde tråd i skolens arbejde, og heri ligger også ofte årsagen til slutresultatet.

De nye normalttimeplaner er imidlertid kun en blid overgang til det, som kommer.

Når undervisningspligten om kort tid forlænges, og de nye skolestrukturer tegner sig klarere, vil ændringerne i timeplaner blive mere følelig og kræve en ny og vanskelig tilpasning.

Deletimer i dansk og matematik fra 1. klasse og deletimer i sprogene er indført i fuld udstrækning. – Støtteundervisning i dansk og matematik til midlertidig hjælp for eleverne er næsten udbygget. Den moderne mængdelære er indført i hele hovedskolen til erstatning for den traditionelle tal- og tekstregning, ligesom faget engelsk er indført fra 4. klasse med brug af moderne audio-visuelle metoder.

Elever og lærere

Nu er det imidlertid hverken materialer eller ledere, der bærer en skole fremad, men derimod den samlede lærerstab. Skolen er elever og lærere. – Og ligesom der er bevægelse i elevgruppen, er der det også hos lærerne. Der spores en stor trang til videreuddannelse og åjourføring af kundskaber. Listen over lærere, der må af sted til Danmarks Lærerskole og faglærerkurser, vil øges i de kommende år. »Hvis man ikke går fremad, går man tilbage«, lyder det næsten overalt i samfundet; og det gælder i særlig grad inden for undervisningssektoren. – De tider er forbi, hvor man kan undervise på det, man selv lærte i skolen. Kun ved åjourføring og videreuddannelse kan man klare de krav, der vil blive stillet til pædagogerne fremover.

Ind i fremtiden

Men Katolsk Centralskole er på vej ind i fremtiden. Der eksperimenteres – både på det pædagogiske og det administrative plan.

I sommeren 1970 fulgte fjernsynet et forsøg på skolen med åben censur; et forsøg, som antagelig vil blive videreført inden for rammerne af skolens ikke-officielle prøver.

The multiple choice test – eller som den foreløbig er blevet kaldt herhjemme – Beslutningsprøven – er blevet udviklet ved skolen; denne prøvetype, der er kendt fra bl.a. Amerika og Sverige, bliver for tiden prøvet på en københavnsk kommuneskole ligesom naturligvis på Katolsk Centralskole.

I sommeren og efteråret 1970 udarbejdede Katolsk Centralskole i samarbejde med Regnecentret i Trondheim et forsøgsprogram til datamæssig behandling af hovedskemaer for danske skoler, og i oktober måned samme år, kunne skolen som den første i landet præsentere et kontrolleret forsøg med et edb-lagt hovedskema. Skemaet blev i sommermånederne lagt manuelt, hvorefter de samme data blev anvendt til maskinel bearbejdelse. Forsøget fik en positiv omtale såvel i dagspressen som i fjernsyn og fagpresse, og der er næppe nogen tvivl om, at dette forsøg har medvirket til at rokke ved den hidtidige indstilling til edb-mæssig behandling af skoleadministrative problemer.

Udbygning

Enhedsskolen er på vej, og med den vil tilvalgsordningen blive udbygget i det omfang, små privatskoler overhovedet kan magte det.

En indførelse af niveaudeling i de enkelte fag – i hvert fald i hovedfagene – bliver nødvendig; det rummer perspektiver for en række af vores elever, der på den måde vil kunne bringes frem til realeksamen i et eller flere fag.

Fra skoleåret 1971/72 vil Katolsk Centralskole blive udbygget med 10. klasse, og dermed mangler kun børnehaveklassen, for at den fulde udbygning er en kendsgerning. Lokaleforholdene er imidlertid meget trange og forældede, og man kan håbe, at det arbejde, der hidtil er udført og fremover kan udføres på skolen, ikke vil blive negligeret af de nyvalgte kompetente forsamlinger.

Mange nye og spændende udfordringer ligger endnu og venter på at blive taget op. En del af dem kan utvivlsomt tages op af Katolsk Centralskole, hvis rammerne for en moderne strukturændring bliver tilvejebragt.

Ole Dam

Chr. Hansens kødudsalg

Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 8465 og 8488

**VI
ER TIL
FOR
DEM**

LANDMANDSBANKEN

Svend Erik Laursen

VVS-INSTALLATIONER

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Holbæk Centralmejeri

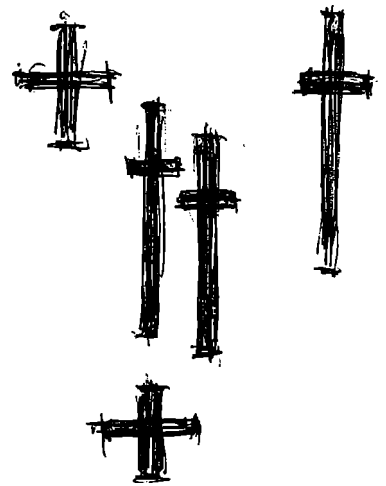
Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Værelse ønskes

snarest af mandlig sygehjælper i København eller omegn – helst Gentofte. Køkken ikke nødvendig.
Billet mrk. F. 25, til bladets annonceekspedition, Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

**Tegn et abonnement
på Katolsk Forum**

KATOLIK I NORDEN

COMMUNIQUÉ FRA DEN NORDISKE BISPEKONFERENCE I GÖTEBORG

Under forsæde af biskop *Taylor* (Stockholm) har biskopperne *Frehen* (Reykjavik), *Gran* (Oslo), *Martensen* (København), *Verschuren* (Helsinki), *Wember* (Tromsø) og *Subr* (Danmark) på den nordiske bispekonference i Göteborg i dagene 31. januar-6. februar i år blandt andet behandlet liturgiske spørgsmål, den fælles fasteaktion 1971, indvandrerproblemer og fremfor alt abortproblemet. Pater *Rieber-Mohn O.P.* (Oslo) var indbudt som repræsentant for den nordiske katolske presse og kunne som sådan deltage i samtlige forhandlinger og møder.

Til undersøgelse af indvandrerens problemer i Skandinavien blev der nedsat en kommission under ledelse af biskop *Taylor*.

Konferencens hovedtema var abortspørgsmålet. Det planlagte fælles hyrdebrev om dette emne blev indgående drøftet med særligt henblik på den sociale og juridiske situation i de nordiske lande. Biskopperne var enige om, at en grundig og gennearbejdet pastoral vejledning var ønskelig, og at de ville udarbejde en sådan på grundlag af en alsidig og bred faglig og teologisk konsultation.

Endvidere besluttede biskopperne at anbefale, at den fælles fasteaktion 1971 kommer følgende projekter til gode:

- Støtte til salesianernes tekniske skole i Kairo.

- Opførelse af en landbrugsskole i Ngellanil, Kenya.

- Udbygning af et mønsterlandbrug i Kitoro, Kenya.

Tidspunktet for den næste bispekonference blev fastsat til dagene 29. august-4. september 1971.

ABORTPROBLEMET HOVEDEMNET PÅ DEN NORDISKE BISPEKONFERENCE

Først et hjertesuk: Hvis et gennemsnitsseminar skulle gennemføres efter så streng en dagsorden som den, de nordiske katolske biskopper mener at burde underkaste sig, ville deltagerne simpelt hen gøre oprør. En observatør, som fra »presselogen« får et indblik i den foreliggende arbejdsbyrde, kan ikke undgå at lægge mærke til, at den afvikles med en energi, som kun få arbejdsgrupper ville acceptere. Den dagsorden, der var lagt for den nordiske bispekonference i dagene 1. januar-6. februar i Göteborg, var overordentlig fyldig og tilsyneladende alt for optimistisk, når man tænker på den tid, der var til rådighed. En fast ledelse, en god forberedelse af de enkelte sager og en effektiv sekretær- og eksperthjælp gjorde imidlertid, at forbløffende meget af det, der stod på listen, kunne krydses af som behandlet, selv om man naturligvis ikke i alle tilfælde nåede til en endelig løsning af problemerne.

Internationalt

Den nordiske bispekonference er en af

de få forsamlinger af denne art i den katolske kirke, hvor flere lande arbejder sammen. De fleste af de øvrige bispekonferencer følger jo landegrænserne eller i hvert fald de sproglige grænser. Den er ikke særlig stor, men de otte medlemmer dækker til gengæld fem lande, foruden at de personligt tilhører fem forskellige nationaliteter. Med tysk som fælles arbejdsprog og med den relative kulturelle og sociale enhed, som de nordiske lande udgør, har den udviklet sig til en overordentlig harmonisk og arbejdsdygtig gruppe.

Konferencen blev denne gang afholdt på bispedømmet Stockholms nyopførte økumeniske center Johannesgården i Västra Frölunda ved Göteborg, som dannede en smuk og rolig ramme om arbejdet. Ydre begivenheder som f.eks. den storstrejke, der i de dage ramte Sverige, og Apollo 14's landing på månen kastede kun et fjernt TV- eller avisekko over forhandlingerne.

Fra Sverige deltog bispekonferencens formand, biskop *Taylor*, fra Danmark deltog både biskop *Martensen* og biskop *Subr*, fra Finland biskop *Verschuren*, fra Island biskop *Frehen* og fra Norge biskopperne *Gran* og *Wember*, - biskop *Rüth* var forhindret.

Biskop *Gran* tog sig - assisteret af msgr. *Kristian Hylla* fra bispekontoret i Stockholm - af konferencens sekretariat. Endvidere deltog det team af kirkeretslige eksperter, som plejer at følge disse konferencer med råd og dåd, nemlig msgr. *Hylla*, pater *Cornelius Puts*, Helsinki, pastor *Gerard Vranken*, Fredriksstad, og pastor *Ib Andersen*, København. Som repræsentant for den

katolske presse deltog pater *Hallvard Rieber-Mohn*, Oslo.

Fem lande – en kirke

Betydningen af disse jævnlige drøftelser de nordiske katolske kirker imellem er uomtvistelig. Det opdager man, når man som pressereferent har haft lejlighed til at følge dem detaljeret og på nært hold. Og man ser det allerede klart i forbindelse med de liturgiske og pastorale problemer, som blev drøftet på mødets første dag. Biskopperne ønsker enhed og fælles praksis overalt, hvor dette er naturligt, men de indskrænker sig til at vedtage »åbne« rammebestemmelser, hvor der må tages hensyn til de enkelte landes særpræg, så en vis forskellighed er ønskelig. Mottoet er: »Enhed i det væsentlige – frihed i det mindre væsentlige.« Også en anden tendens går som en rød tråd gennem disse drøftelser, og det er, at de nordiske biskopper med stor lydhørhed over for vor mentalitet, vor kultur og vore kristne traditioner prøver på at finde en naturlig nordisk løsning på alt, hvad Kirkens centrale ledelse i Rom efter det andet Vatikankoncil overlader til de regionale bispekonferencer at afgøre, og det er slet ikke så lidt. Denne udvikling er god. Nordens katolske kirker er – målt med verdenskirkens millioner – *talmæssigt* svage. Men Nordens bidrag til Kirkens mangfoldighed og »katolicitet« er langt større, end disse beskedne tal lader formode, og en ellers kritisk pressemand kan kun konstatere, at de katolske biskopper i vore lande har en udpræget fornemmelse af dette. Demokratiet er f.eks. et kernepunkt i nordisk tradition og livsførelse på alle planer, hvor en vigtig afgørelse skal træffes. Det er opmuntrende at se, i hvor høj grad dette også sætter sit afgørende præg på de nordiske biskoppers drøftelser. Bag de synspunkter, der fremføres, står et vidt forgrenet net af råd og konsultationer. Den nordiske katolicisme i hele dens bredde med lægfolk, ordenssøstre og præster kommer i høj grad til orde ved biskoppernes forhandlingsbord. Presse-referentens opgave må vel i væsentlig grad være at fastslå netop dette.

Pastoralia

Biskopperne er *hyrder*, dvs. tilsynsførende, hvad angår kristen tro og kristne sæder i deres bispedømme. Hvordan forkyndes troen, – hvordan forvaltes sakramenterne? På det område er de ansvarlige og træffer vigtige afgørelser. På mødet i Göteborg drøftede de nadverens forvaltning, liturgien, ægteskabspraksis, forarbejdet ved udnævnelsen af nye biskopper, forholdet til andre kristne kir-

kesamfund – og meget andet, og det hele foregik i en åben atmosfære fuld af indbyrdes forståelse og med sikker sans for, hvad der passer til vore nordiske forhold, – også selv om dette ikke altid falder nøje sammen med det, der gøres andre steder, eller med forslagene fra Vatikanet. Et enkelt tilfælde fra den overfyldte dagsorden kan her tjene som eksempel: Bispekonferencen er gennem biskop Martensen repræsenteret i det romerske sekretariat for de kristnes enhed og er derfor velorienteret om sekretariatets arbejde. Der er *interkommunionen* – det, at kristne verden over i mange tilfælde føler trang til at gå til alters i hinandens kirker og som følge deraf mange gange sætter sig ud over de gældende bestemmelser (som forudsætter at i hvert fald katolske kristne *ikke* gør det!) – et aktuelt problem. Den enkelte bispekonference kan ikke egenrådigt inden for sit regionale område ændre Kirkens fælles standpunkt i en sådan sag, som går ud på, at nadverfællesskabet er et enhedens tegn, som skal afspejle et større og mere udstrakt fællesskab i tro som i lære end det, den økumeniske situation kirkerne imellem frembyder i dag. Men en bispekonference kan godt informere Enhedssekretariatet i Rom om de problematiske tilfælde, den må tage stilling til (f.eks. fælles alterbord for ægtefæller fra to forskellige kirkesamfund) og derigennem inden for centralledelsen fremme en mere åben og vidtgående fortolkning af reglerne, som rækker ud over de »nødstilfælde«, den allerede regner med og anerkender. Dette er et eksempel blandt mange andre på bispekonferencernes funktion i Kirken og deres bidrag til en udvikling i Kirkens centrum ud fra erfaringer i dens »periferi« – det konkrete pastorale liv i de forskellige dele af Kirken.

Fælles aktion for den tredje verden

Biskopperne drøftede også de fælles fasteaktioner, hvorved man i de senere år blandt nordiske katolikker har indsamlet bidrag til hjælp for nødstedte eller dårligt stillede i den »tredje« verden. De indsamlede summer har – i betragtning af vort antal – været betydelige. I 1968 var det ca. 302.000 kr., i 1969 446.000 (Biafra-året!) og i 1970 290.000. Som det fremgår af bispekonferencens communiqué, vil de godt 300.000 kr., som også i 1971 er målet, komme tre forskellige projekter i Afrika til gode.

Caritas-institutionernes forhold til det internationale katolske hjælpearbejde søges godt tilrettelagt og defineret, man drøftede indgående præsterådenes funktion og status i bispedømmerne, for at dette nye organ i Kirken gnidningsløst

skal kunne indtage sin plads i helheden, og forarbejdet ved bispeudnævnelser blev – i overensstemmelse med vor demokratiske livsform her i Norden – med hensyn til egnede kandidater foreslået udvidet til en bredere konsultation af præster og lægfolk. Man drøftede de store pastorale problemer i forbindelse med gæstarbejdernes hastigt tiltagende antal især i Sverige, men efterhånden også i Norge og Danmark. Alene til Sverige mener man, at der siden krigen er kommet ca. 95.000 katolske indvandrere – tilhørende 25 forskellige nationaliteter. Der er nok at gøre på dette område, og det kræver både forberedelse her i Norden, større forståelse fra de nordiske myndigheder og en betydelig hjælp udefra, hvis vi skal blive i stand til virkelig at tage os af dette store tilskud af trosfæller til Kirken i vore lande.

Biskopperne drøftede desuden dåbspraksis, studiemuligheder for nordiske præstekandidater, den kommende bispe-synode i Kirken og deltagelsen i den. Men hovedemnet under de 5–6 dages drøftelser var så afgjort det planlagte fælles hyrdebrev om abortproblemet, som allerede på den forrige bispekonference i Tromsø i juli 1970 blev planlagt i hovedtrækkene. De nordiske biskopper har allerede med deres rådgivere omhyggeligt diskuteret og taget stilling til foreløbige udkast til denne tekst og i kommissioner udarbejdet nye afsnit.

Alvorlig sag

Abortspørgsmålet har en alvorlig aktualitet, som er blevet fornyet i kraft af revisionen af abortlovgivningen i de nordiske lande siden krigen og af den brede debat i offentligheden i samme forbindelse. Problemet har både dybt personlige og samfundsmæssige sider og berører – foruden de vordende mødre – også mange andre mennesker både menneskeligt og fagligt. Det forekommer nødvendigt, at biskopperne tager stilling til det og vejleder samvittighederne i situationer, som for mange er overordentlig vanskelige. Allerede i fjor var man sig bevidst, at man i en udtalelse må komme grundigt og konkret ind på alle sagens vigtige sider og ikke begrænse sig til de almene principper. Arbejdet i Göteborg, som bragte teksten et godt stykke videre på vejen til den endelige udformning, var nyttig – ikke mindst i kraft af den afklaring, det bragte mellem katolsk tro og moral og den type samfund, vi lever i.

Fra bispekonferencen blev der, traditionen tro, sendt en hilsen til pave Paul VI, som gennem statssekretæren, kardinal Villot, sendte de nordiske biskopper sin opmuntring og velsignelse.

H.R.M.

PÅ REJSE I BIBELEN

I BABYLON

SINDBAD SØFAREREN OG ESAJAS II

Hvem har ikke som barn ønsket at gå på »opdagelsesrejse«, tage ud på den mest hasarderede klatretur helt op til Himalayas øverste tinde? Hvem er ikke fulgt med Sindbad Søfareren fra »Tu-

sind og een nat«, ud på sejlads til de vildeste eventyr? En skam, at man skulle gå glip af den slags som voksen og blive »realistisk« og »fornuftig« og leve som »engageret kristen«, – er det til tider ikke lovlig kedeligt?

Der findes imidlertid folk, som aldrig er bleven rigtig voksne, og som hævder,

at »opdagelsesrejser« er noget af det mest realistiske og fornuftige, en engageret kristen kan tage sig til. Nu er det bare ikke mere Himalaya eller Sindbad Søfarerens rejsemål, der lokker, – men måske Bibelens verden. Nu er det heller ikke mere så meget siderne i »Tusind og een nat«, der indbyder til det – men måske for eksempel denne og de to følgende artikler her i bladet.

Som rejsens mål foreslås kapitlerne 40–55 i profeten Esajas' bog og inden for disse kapitler især fire korte afsnit, som ofte kaldes »GUDS TJENER SANGENE«. Man aner ikke noget om, hvem der har skrevet dem, men da de altid har været hægtet sammen med selve profeten Esajas' skrift (som er ca. 200 år ældre), har man kaldt forfatteren Deutero = den 2. Esajas eller Esajas II.

Hvorfor Esajas II?

Hvorfor valget netop faldt på Esajas II's skrift? Fordi der i messens nye læsninger bruges en del af dem som tekster i den stille uge. På en måde er det altså kirken selv, der sender os ud på rejse for at opdage nye dybder i Kristi død og opstandelse. »Vi har hørt mere end rigeligt om Kristi død og opstandelse,« vil nogen måske sige, og ligeledes, at de altid har været sat i forbindelse med disse tekster.

»Der er intet nyt i alt dette, undtagen at man til tider undrer sig over, hvorfor jøderne tilsyneladende aldrig har kunnet se, at disse tekster taler højlødt om Jesus Kristus!« – Men HVORFOR kunne de ikke det? – Mærkeligt! – Mærkeligt? Det spørgsmål er lige det rigtige udgangspunkt for en opdagelsesrejse. Hvad om man prøvede på ikke udelukkende at se TILBAGE til Esajas II's tekster UD FRA VORT KENDSKAB TIL KRISTI MENNESKEVORDELSE, LIDELSE, DØD OG OPSTANDELSE? Var det ikke en idé, om vi for en gangs skyld GJORDE DET MODSATTE? At vi holdt Esajas II med selskab og lyttede til, hvad HAN har erfaret, hvad han har at sige, profeten, der ene havde håbets og troens forvisning om, AT hans Gud en dag ville frelse sit folk, – uden at han vidste noget om, HVORDAN dette skulle realiseres. Gad vidst, om vi ikke således fik nyt lys og et uddybet syn på Kristi død og opstandelse?

Det er egentlig dette, jeg kunne have lyst til at undersøge med disse linjer.

På opdagelsesrejse til Esajas II

At tage på opdagelsesrejse til Esajas II og hans skrift er som at sejle ud på det store hav. Kan De høre de voldsomme

dønninger? Lad Dem ikke holde tilbage af dem; det er bare larmen fra de lærdes livlige diskussion om disse 15 kapitler! Tidligere var det endnu værre; da var man aldeles uenige, OM der overhovedet fandtes en Esajas II, – eller om ikke Esajas I også havde skrevet DISSE 15 kapitler. Den stakkels mand, så skulle han ikke alene have haft forstand på ting, der skulle ske ca. 200 år senere, end han selv levede, – han skulle sandelig også have skrevet dem ned i en sprogbrug, der var gængs, da han selv forlængst hvilede i Abrahams skød. Og hvad med Gud Helligånd, der skulle få Esajas I til at fatte noget, der lå så langt ude i fremtiden! – Nej, Gud gør ikke mennesker, som han vil give en opgave, til computere, der fodres med fremtidsdata, der allerede giver resultater i nutiden.

I dag er nu de allerfleste lærde enige om, at der virkelig findes en Esajas II, og at han må ses i forbindelse med israeliternes landflygtighed i Babylon ca. 587–539 f. Kr. Hvad siger sådan et datum? Det siger, at teksten ikke er blevet til oppe i Jerusalem, – ikke i nærheden af Salomons tempel (som lå i ruiner); – det er heller ikke mere tiden med evindeligt tovrækkeri mellem kredse, der søgte at holde Israel til pagt og trofasthed mod sin Gud, – eller kredse, der fristede folket over evne til frafald i forbindelse med en hensynsløs jagt efter højere levestandard. Hvor har en profet som Hoseas kæmpet med disse problemer i sin samtid! Det er nu heller ikke mere profeten Amos' problemer, han, der som en af de første tordnede mod social uretfærdighed, fordi det nu engang ikke var sådan, Israels Gud havde tænkt sig, at hans mennesker skulle ordne de jordiske ting.

De landflygtige i Babylon

Nej, på Esajas II's tid må vi drage efter de landflygtige til Mesopotamien, ned ad Eufratfloden til det gamle Babylon i nærheden af Ur, hvor Abrahams familie engang levede. For De mennesker, vi på Esajas II's tid møder dér, er både profeten Hoseas' og Profeten Amos' problemer ret meningsløse, og Israels Gud betyder ingenting. Her har hver by sine egne guder, og Babylon har som hovedstad den øverste af guderne: Marduk. Gudetjenesten udfolder sig med en sådan pragt, at selv en af de mest pompøse gammeldags pavemesser ville virke beskeden i sammenligning! Det er de rige, der gir – mod at få gudens beskyttelse og dermed endnu mere rigdom og magt, – og de andre slider og slæber til disse højtider – mod at få et spark og have håb og higen i behold om selv at komme til magten en

dag – for så at kunne sparke til de andre ... Og dér står så israelitten Esajas II og ser på hele forestillingen. Hans hjerte er tungt, – alt ser ud til at trives så godt. Sikke en kultur de er nået til her! – Hans eget Jerusalem er det rene U-land i forhold til Babylon! Har han taget fejl, er den rette verdensorden dén, som han ser hernede ... ? Skal han ... ?

Gud er JEG, ellers ingen

Men så går det ham som drengen i »kejserens nye klæder«, – Guden? – Ih du forbarmende, – han er jo bare en træklods! Og sligt tilbeder folk ? ! At de gider! – Israels Gud? – Hans egen Gud? – Himlens og jordens skaber? – Minsandten, det, som Esajas II nok vidste, nok syntes var rigtigt, bliver til lysende, indlysende sandhed: Esajas II er betaget, han skuer, tårer triller ned ad hans kinder, glædestårer. – Minsandten, Israels Gud er ikke begrænset til Israels jord, han er ikke lænket til Jerusalems tempel; Israels Gud er profeten nær, HER midt i Babylons hurlumhej, – Han er nær som Gud over Babylons gud Marduk. Han er alle guders Gud – alle menneskers Gud, ligegyldig hvor de bor: Han er alskabningens Gud: »GUD ER JEG, ELLERS INGEN«. – Stille som den sagte susen, hvori profeten Elias i sin tid mødte sin Gud, så stille kommer Guds ord over profeten Esajas II og vokser sig stort til en højlydt kærlighedssang om Guds herlighed, så den fylder Esajas II's skrift fra ende til anden indtil den dag i dag. Dette er grundakkorden i Esajas II's sang om sin Gud: »GUD ER JEG, ELLERS INGEN.«

Esajas II er kunstner; han er digter, måske en af verdens største. På samme tid er han realist, – idealistisk realist, eller realistisk idealist som så mangan er israelit. Det får ham til omgående at få øje på de konsekvenser, hans sang indebærer. Hvad indebærer den for Babylon? – For Jerusalem? – For hele Israel? Opdagelsen af disse KONSEKVENSER vil blive indholdet af den næste artikel.

(Her er et par henvisninger til bibeltekster i forbindelse med artiklen:

Profeten Hoseas taler om Israels frafald: Hos. 2,1–13//13,1–3.

Profeten Amos tordner mod social uretfærdighed: Am. 5,7–13.

Profeten Esajas II's syn på afguder: Es. 44,9–20/47,1–15 / Se især Es. 47,10 i modsætning til Es. 45,18.

Profeten Esajas II's syn på Israels Gud: Es. 40,18–25/Es. 45,18//45,20–25).

Søster Simone o.s.b.
Skt. Lioba Kloster.

Fiskehallen

Kastøvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8266

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 36
København Valby, Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen
Fisk, vildt, dybfrossen fjerkræ
Mozartsvej 21, Telefon VA 5547

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjoreen & Co. A/S

Malerfirma
Arhus N.

Telefon 12 41 22 – Arhus C.
Misionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Aarhus C.
Telefon 14 20 23 – 22 19 20

EI-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Arhus C

Tegn et abonnement

FASTE

Tale om faste gør os usikre, derfor er det ubehageligt. De gamle fasteregler er blevet flydende, og vi ved ikke, hvad vi skal mene eller gøre.

Faste! Hører det til den såkaldte 'mørke-middelalder', er det latterligt i vore dage, får det os til at rødme skyldbevidst, når ikke-katolikker spørger os? Har faste nogen mening nu til dags?

Faste er en ældgammel skik, der langsomt blev misforstået og misbrugt, så fasten mere eller mindre blev uden mening. Men rigtigt forstået og moderne gennemført kan faste måske hjælpe os til at blive frie og elskende mennesker.

De fleste har nok de mærkeligste forestillinger om faste og forbinder kun

noget ubehageligt med det, noget med at sulte sig og spise fisk, noget negativt, hvor fasten bliver et mål i sig selv eller blot absurd.

Dog drejer det sig slet ikke hovedsagelig om at give afkald på en bunke glæder og fornøjelser og spise noget væmmeligt. Fasten er en hjælp til at finde sig selv og leve et liv med Gud.

De forskellige afkald, man kan finde på, har kun mening, hvis man derigennem bliver mere menneskelig, hvis man bliver mere åben for næsten og Gud. Ligesom bønnen må også fasten føre til samvær med Gud, og det betyder i praksis, at jeg forbedrer mit forhold til andre mennesker.

I Matt 6.16-18 viser Kristus os den falske form for faste, hvor man faster og gør bod, for at andre skal se det. Den rigtige faste er derimod privat, - dens ydre tegn er kun, at man bliver mere kærlig og hjælpsom. Den ægte faste giver ikke et surt ansigt, men tværtimod glæde, fordi den gør os fri.

At voksne og unge giver afkald på tobak, kaffe eller spiritus, at de ser mindre fjernsyn eller går mindre i biografen, og at børn ikke spiser slik, er kun et middel til at opnå noget større, nemlig frihed til at gøre Guds vilje. Hvis vi taber dette mål af øje, bliver fasten absurd, måske et slankemiddel, men måske også direkte skadelig.

Faste under den ene eller den anden form skal hjælpe os til en nyorientering af den daglige trummerum, der så ofte er drøbende for vort åndelige liv, fordi vi uden pause galopperer gennem livet og ikke giver os selv en chance for at falde til ro.

Vort liv ligger fast i en eller anden ramme: dagligt arbejde eller skole og lektielæsning, og hvis vi kun fylder vor fritid med fjernsyn og fornøjelser, bliver vi egocentriske slaver, der ikke kan se ud over vor egen næsetip.

Vi bliver slaver af materielle mål: bil, rejser eller lomme penge og er i fare for at miste enhver hæmning i vort begær efter mere.

Det gælder om at bryde ud af denne indsnævrende ramme og opgave de falske konventioner, der forkrøbler vort liv – og netop hermed kan fasten og afsavnet hjælpe os – så vi kan tilbageerobre vor personlige frihed.

Med nye vågne øjne ser vi så vort ansvar for hinanden, – pludselig kan vi se medmenneskets nød. Vi bliver åbne over for menneskene i vor umiddelbare nærhed, men ser også i det større perspektiv nøden og hungeren i verden.

I Danmark møder man sjældent mennesker, der ikke har nok at spise, men ofte mennesker der hungre efter åndelige værdier, og deres nød må vi mætte med evangeliet og vor tro. Måske kan vi i fastetiden vinde over vor bonerthed og få mod til at tale med andre om de væsentlige ting i livet. I det mindste kan vi sikkert gøre noget for ensomme?

Fastetiden kan også hjælpe os til at komme ud over de forbandede fordomme, der ofte hindrer os i at leve et ægte kristent liv. Hvis vi tilmed kan lære at se bort fra vor egen bekvemmelighed, ja så er vi et stort skridt på vej til at vinde Guds børns herlige frihed.

Der er utallige muligheder for at gøre fastetiden meningsfuld, det er op til os at udnytte dem. Lad os tale om dem i familien, lad os bede sammen og hjælpe hinanden. Hvad sker der i sognet i denne tid? Kan jeg være aktiv?

Fremfor alt lad denne tid hjælpe os til at falde til ro, lad vort eget liv komme i balance, så vi derefter helt kan sætte os ind for næsten.

Lad os ryste fordomme og dovne sædvaner ud af vort liv og fatte et par gode positive forsætter. Lad os acceptere vor næste med hans egenart. Når vi kender ham som menneske, vil vi sikkert se, hvordan vi bedst kan hjælpe ham.

Ja, den moderne form for faste er virkelig højaktuel og den bedste forbedelse til påsken, årets største fest. Lad os åbne os, så Gud gennem os kan virke i verden!

Bent Lange S.J.

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

Mathias Christensen
ABSALONSGADE 14

Aalborg

Kaffellmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Telefon 15 76 08

Kaffe – The – Cacao

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Eabjerg
Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser
Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17–19, Aarhus C

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47, Holbæk
Telefon 43 01 63

TIL BYEN
FRABYEN
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
BYTTEFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 – Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstråde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

ABONNER PÅ KATOLSK FORUM

Kristus,

Vi er forældre som så mange i hele verden i dag.

Du ved meget vel, hvad der er vort problem og vor bekymring: børnene.

Som alle forældre vil vi det bedste for dem. Men det gode, vi ønskede for dem, er aldrig det, de vil.

Måske har forældre aldrig før befundet sig i en sådan blindgyde som i dag. Vi ved ligefrem ikke, hvad vi skal gøre.

Undertiden føler vi os fristet til at dømme vore børn med strenghed: De ved ikke, hvad de vil. Ingen kan begribe dem. De er utaknemmelige.

Vi tænker på vort forhold til vore forældre, og vi bliver bange; for vore børn har ingen opdragelse igen. Undertiden, når det gør mest ondt, er vi fristet til at kalde dem unaturlige.

Utøvlsomt tænker vi i roligere øjeblikke – ganske vist ikke uden anstrengelse – at det måske er dem, der har ret, at vi ikke har lov til at forme dem helt i vort billede, i billedet af en verden, et samfund, en kultur, som allerede næppe eksisterer mere, som måske er ved at forsvinde. De skal være forældre i et samfund, som vi ikke kender: alt for nyt, til at vi kan forstå det. Vi føler os berettiget og forpligtet til endog at foreskrive vore børn vor smag, fordi vi endnu hænger ved et samfund, hvor sansen for besiddelse og privat ejendomsret er drevet til det yderste: det er »vore« børn. Måske er vor smerte så stærk, fordi forandringen er sket for hurtigt, næsten brutalt.

Undertiden er mentalitetsforskellen selv mellem 2 brødre med kun 10 års forskel så stærk, at de næsten føler, at de tilhører 2 forskellige verdener.

Og hvad er der så at sige om os selv?

Du må forstå, Herre, at vor situation er svær, og at det er alt for letkøbt at sige, at vi skal have tålmodighed. Det ville være som at råbe til en drukkende, at han skal være tålmodig. Hvem vil tvinges til at betragte det som normalt, som man selv har afvist, frygtet og undgået hele livet.

Det er ikke let at kalde det tro, som man altid selv har betragtet som ateisme.

Det er ikke let at kalde det kærlighed, som man altid selv har betragtet som synd.

Det er ikke let at kalde det personlighed, som man altid selv har kaldt uforskamethed.

Det er ikke let at acceptere det som retten til søgen, der i går hed usikkerhed, mangel på overbevisning og mod.

Det er ikke let at anerkende det som respekt for samvittigheden, som altid er blevet kaldt ulydighed.

Det er ikke let at betragte det som antikonformisme, som man altid selv har betragtet som sjuskeri.

Det er fremfor alt ikke let på en gang at fornemme dette og smertes over det hos dem, som er vort eget kød og blod.

Du kan tro, Herre, at det ikke er let at bekæmpe fristelsen til i denne holdning hos vore børn at se ganske almindelig utaknemmelighed.

Men også det, at vi i vort indre ønsker, at det ikke var sådan, gør os ondt. Vi ville foretrække, at vi tog fejl. Vi ville foretrække, at de havde ret, fordi – du ved det – vi elsker dem så inderligt.

Det er tvivlen, der piner os. Vi forsøger i det mindste at give dem det, vi selv har, fordi vi frygter, at de ikke vil opnå at eje så meget.

Men hvis vi havde sikkerhed for, at de med et helt anderledes billede af verden, af livet, af mennesket, af de helligste værdier, ville blive bedre, lykkeligere, mere ægte,

»ANBEFALINGER
FRA DET HOLLANDSKE
PASTORALKONCIL
VEDR. FORHOLDET
MELLEM JØDER
OG KRISTNE

På det hollandske pastoralkoncil, som sluttede den 8. april 1970, blev der udarbejdet følgende tekst om forholdet mellem jøder og kristne. På grund af de klare formuleringer og spørgsmålets aktuelle karakter bringer vi den pågældende tekst i oversættelse.

1. Pastoralkonciliet anmoder den katolske kirke i Holland til i sit forhold til jøderne at lade sig lede af den trosforståelse, som kom til udtryk i det 2. Vatikankoncils erklæring »Nostra aetate«, nr. 4. I erklæringen hedder det:

a. Jøderne vil altid for fædrenes skyld være særligt elsket af Gud (Rom. 9,4-5 og Rom. 11,28).

b. Kristi kirke er indpodet på det jødiske folks stamme (jfr. Rom. 11,17-24).

c. Der eksisterer en åndelig arv, som er fælles for jøder

og kristne.

2. Pastoralkonciliet erkender, at Bibelens budskab er kommet til kirken i og gennem den jødiske tros- og tankeverden. Derfor:

a. er det ikke muligt grundigt at kende til og forstå Bibelen som en forkyndelse af Guds virke med menneskeslægten, hvis man ikke er fortrolig med jødernes gudserkendelse og den jødiske opfattelse af Bibelens begrebsverden;

b. må man erkende, at ikke bare Det gamle, men også

Det nye Testamente må betragtes som jødiske skrifter, og at man kun kan forstå Det nye Testamente, hvis man kender den jødiske baggrund;

c. er det ønskeligt, at jøder og kristne påtager sig at studere Skriften i fællesskab;

d. er det nødvendigt, at kirken våger over og er tro imod Skriftens grundtekst.

3. For at fremme mødet mellem de forskellige kirker er det nødvendigt, at de på ny i fællesskab besinder sig på deres fælles jødiske oprindelse.

rigere på sandhed, så tror vi, at vi forældre, alle forældre, ville give fri bane også for det nyeste vovestykke. Fordi – du ved det – vi elsker dem så inderligt.

Måske har vi aldrig erfaret, hvad det vil sige at gå fremad, når der åbner sig nye veje, som er i stand til at tilfredsstille manden, som ikke har lyst til at stagnere, men at forske. Måske har vi aldrig kendt den på samme tid beske og søde smag ved en ægte personlig søgen, som er både risiko og stærk spænding.

Måske har bourgeoisiets penge og kultur gjort os borgerlige. Vi har altid troet, at det var mere sikkert at sidde, mindre risikabelt end at løbe. Vi glemte, at man lettere kan blive ramt af lammelser, når man sidder, end når man går. Vi har identificeret det nye med faren. Vi har tænkt, at der kun eksisterer en eneste vej til at være et sandt menneske. Og denne overbevisning får os til at skælve, hver gang vore børn går ad stier, som efter vor mening umuligt kan føre i sikker havn. Måske var vor tro fjernt fra tilbedelsen af Gud, »som gør alt nyt«.

Og måske har ingen nogen sinde sagt os, at Gud er meget nærmere det nye end det gamle, nutiden nærmere end fortiden. Måske, Herre, er vi ved at betale den hårde pris for at befinde os på halvvejen, i virvaret af en revolution, som med ét slag er eksploderet mellem vore hænder.

Vi børn af en verden, som allerede har haft sin tid, vi finder os selv med børn igen, som allerede pr. instinkt, ved behov og ud fra historien tilhører en anden verden, som er ved at komme, og som allerede strejfer vore strande med budskab om noget, som er uafvendeligt.

Hjælp os, Kristus, at have tro.

Giv os styrke til at tro på vore børns oprigtighed og at acceptere, at de kan se anderledes på alt, hvad vi har elsket. Hjælp os, så vi ikke falder i den naivitet at tro, at en ny verden bygges op uden fald, uden tvivl, uden fejl, uden svagheder og uden ofre.

Måske er vor verden af i går, som i dag giver os så megen sikkerhed, heller ikke bygget op uden usikkerhed og uagtsomhed.

Kun ét er afgørende i dette øjeblik: den gensidige oprigtighed, ærlighed i søgen, troskab mod vor egen samvittighed.

Men også her bør vi handle i tillid, for det sker meget let, at også den mening om oprigtighed og ærlighed, som vi har, vil være meget forskellig fra deres.

Lad os i det mindste, Herre, koste hvad det koste vil, ikke give afskald på at elske dem oprigtigt. At elske dem for deres egen skyld, ikke bare fordi de er »vore«.

Da vil det være meget let at elske dem, som de vil elskes, og ikke som det behager os, ikke en kærlighed, som i bund og grund mest minder om egoisme og egen nytte.

Men må også de forstå, Herre, at vor smerte er virkelig, at vi er sårbare, at vi ikke kan afstå fra at kalde alt det kærlighed, som er iver og bekymring for deres fremtid.

Og at dette ikke betyder, at vi lægger bånd på deres frihed til at skabe.

Men at det heller ikke giver dem ret til utaknemmelighed eller foragt for en smerte, som, fordi den er opstået af kærlighed, er hellig, selv om den er gammel.

At vi i det mindste i de mest afgørende, mest tragiske øjeblikke, i den største ensomhed og mangel på gensidig forståelse, ikke må mangle besindighed til at kunne blive ved med at se hinanden i øjnene.

At vi gensidigt husker på, at de for fortsat at være trofaste mod deres egen samvittighed, og vi for at have mod til at respektere dem, har absolut brug for fortsat at elske hinanden. Må det for begge parter blive denne kærlighed, altid mere sand, mere uegennyttig, mere ren, så de kan skabe en ny verden uden at føle sig forældreløse og uden at foragte os, som har givet dem livet.

Juan Arias.

4. Pastoralkoncilet forkaster enhver form for antisemitisme og erklærer udtrykkeligt:
 - a. at det i forlængelse af det 2. Vatikankoncils erklæring ikke alene beklager enhver form for antisemitisme, men at det også fordømmer den eftertrykkeligt;
 - b. at det gentager, at Kristi lidelse hverken kan bebrejdes de dalevende eller de nulevende jøder, og at jøderne derfor ikke kan betragtes som fordømte eller forkastede;
 - c. at diskriminering af jøder

5. som en særlig gruppe i verdenssamfundet og diskriminering af jøder som tilhængere af en bestemt religion og livsanskuelse allerede af rent menneskelige grunde må fordømmes;
- d. at kirken er forpligtet til at fordybe sig i hele jødefolkets historie både før og efter Kristus og i dets forskellige former for selvforståelse;
- e. at det er nødvendigt, at jøder og kristne i fællesskab fordyber sig i deres fælles oprindelse og i årsagerne til

6. splittelserne imellem dem, og at dette må ske under udnyttelse af den jødiske og kristne tankegang i dag.
5. Pastoralkoncilet erklærer, at den katolske kirke i Holland sammen med både andre kristne og jøder:
 - a. vil leve ud fra Guds løfte om retfærdighed og fred;
 - b. vil tjene hele skabningens frelse;
 - c. vil søge at afklare spørgsmålene omkring det gudsbegreb, det menneskebillede og det fremtidshåb, som er med til at bestemme den almene

6. religiøse krise, den vestlige verden i øjeblikket befinder sig i.
6. Pastoralkoncilet opfordrer eftertrykkeligt de ansvarlige til alvorligt og til stadighed at være opmærksom på, hvordan disse tanker og resultaterne af det videre studium påvirker den teologiske uddannelse, prædiken, forkyndelse, liturgi og publikationer.

ROM

Ny forretningsgang i kongregationen for tros-læren

Rom - KIPA

Præfekten for kongregationen for tros-læren, kardinal Franjo Seper har den 4. februar udsendt en tekst, som er dateret den 15. januar, og som den 3. januar blev godkendt af paven. Hovedindholdet af teksten, som bærer titlen »Fremgangsmåde ved undersøgelse af lærerne«, går ud på, at kongregationen for tros-læren - det tidligere hellige officium - ganske vist også for fremtiden kan indlede undersøgelser mod katolske forfattere, som er under mistanke for vranglærer, uden at de selv er blevet underrettet om det, men at den ikke mere kan fordømme nogen, uden at den pågældende på forhånd har haft lejlighed til at forsvare sig.

FINLAND

Den finske præsident Kekkonen besøger paven

Rom - KIPA

Den finske statspræsident Urho Kekkonen har den 1. februar i år som det første finske statsoverhoved aflagt et officielt besøg i Vatikanet. Præsident Kekkonens besøg hos pave Paul fandt sted i forbindelse med et 2-ugers ophold i Italien.

I sin tale til præsidenten udtrykte paven sin sympati »for det ædle finske folk« og mindede om, at dette folk »i løbet af sin historie modigt havde forsvaret både fædreland og traditioner i kampen for en berettiget uafhængighed«. Den finske stat har, sagde paven, udviklet sig »i gensidig udveksling med kristendommen«. Han understregede samtidig ønsket om »fuldstændig enhed med de adskilte kristne brødre«. I samklang med det finske folk og den finske regering var også pavestolen interesseret i »at afskaffe uoverensstemmelserne med fredelige midler og at overvinde kon-

flikterne med henblik på at genoprette sikkerheden i retfærdighed og med respekt for alles værdighed og berettigede uafhængighed,« sluttede paven.

SCHWEIZ

De schweiziske biskopper om kvindernes valgret

Sitten - KIPA

I forbindelse med afstemningen om indførelsen af valgret for kvinder i alle anliggender på landsplan har de schweiziske biskopper udsendt følgende erklæring:

Det 2. Vatikankoncil kræver fuld anerkendelse af de samme personlige rettigheder for mand og kvinde. I sin rundskrivelse om »Freden i verden« kalder pave Johannes XXIII kvindernes indtræden i det offentlige liv for en lykkelig udvikling, hvoraf man kan vente bedre udsigter for freden. En hel række opgaver i samfundets tjeneste, som tidligere har været familiernes og især kvindernes sag, f.eks. børnenes opdragelse, syge- og alderdomsforsorg og omsorg for de fattige, er i dag gået over til staten. Det er derfor utænkeligt, at stat og kirke fremover kan undvære kvindernes aktive medvirken. I forskellige egne i landet har kvinderne allerede bevist deres politiske modenhed. Nu er tiden inde, til at man over hele landet drager dem med ind i den offentlige indsats for det fælles vel.

TYSKLAND

Den tyske bispekonference om Kungs bog »Unfehlbar?«

München - KNA

Den tyske bispekonference har i en principiel erklæring om den af professor i dogmatik og økumenisk teologi i Tübingen Hans Küng udsendte bog »Unfehlbar? - eine Anfrage« givet udtryk for det synspunkt, at der i bogen ikke er taget hensyn til visse grundlæggende elementer i det katolske syn på troen og Kirken. I erklæringen, som

blev udsendt i München af formanden for den tyske bispekonference, kardinal Döpfner, understreger biskopperne, at de ikke har til opgave at tage stilling til de fagteologiske stridsspørgsmål, som Kungs bog igen gør aktuelle. Bispekonferencen betragter det imidlertid som sin pligt at henlede opmærksomheden på visse fastslåede kendsgerninger, som ikke kan fraviges, fordi »en teologi, hvor disse kendsgerninger benægtes, ikke mere kan betegnes som katolsk«.

OSNABRÜCK

Ansgar-Werk tager sig af turlister til Skandinavien

Siden midten af december i fjor har Ansgar-Werk, Osnabrück, som er stiftet af biskop Wittler, Osnabrück, benyttet et udhængsskab i billetthallen på færgebangården i Puttgarden, som er stillet til disposition af de tyske jernbaner, til ophængning af meddelelser om katolske gudstjenester i Skandinavien. Puttgarden er et af de vigtigste grænseovergangssteder for turister på vej til Skandinavien. Derfor anser Ansgar-Werk det for vigtigt, at man netop på dette sted kan give de pågældende oplysninger.

I begyndelsen af 1971 åbnede Ansgar-Werk en telefonisk meldetjeneste fra Hamburg (tel. 0411/7218748). Indtil sommeren vil denne telefonmeldetjeneste udsende oplysninger om den katolske kirke i Skandinavien, som udskiftes hveranden uge. I sommermånederne vil man så udsende oplysninger om katolske gudstjenester i Skandinavien. Meningen er, at meldetjenesten skal omfatte Vesttyskland, Østrig og Schweiz. Den fungerer dag og nat.

Og endelig omgås Ansgar-Werk, Osnabrück, med planer om at lade trykke en folder med oplysninger om den katolske kirkes stilling i de skandinaviske lande og en gudstjenestefortegnelse. Folderen vil kunne fås i informationsbureauerne ved de færgelinier, der går til Skandinavien.

Ansgar-Werk håber, at disse tre foranstaltninger skal skabe nærmere kontakt mellem turisterne til Skandinavien og de nordiske katolikker og deres præster. Bispedømmet Osnabrück er det nordligste bispedømme i Tyskland. Det støder direkte op til bispedømmet København.

UNGARN

En tredjedel af præsterne frataget retten til at udøve præstegerning Flere fængslet

Trods den gode vilje, den ungarske bispekonference ved sin holdning har tilkendegivet over for Kadars regering, er situationen igen blevet foruroligende for en stor del af det ungarske præsteskab, skriver det franske blad Informations Catholiques Internationales. Man regner med, at en tredjedel af de ungarske præster for tiden ikke mere har ret til at udøve præstegerning. Desuden er adskillige fængslet.

Dette er f.eks. tilfældet med tre præster fra ærkebispedømmet Esztergom, som for øjeblikket holdes fængslet som »politiske fanger« i Budapest. I ærkebispedømmets årbog figurerer de på en fortegnelse over 20 gejstlige under rubrikken »Præster, der er fjernet fra Kirkens tjeneste«. Under den samme rubrik finder man kardinal Mindszenty, som nu i 15 år som flygtning har opholdt sig i den amerikanske ambassade.

Disse arrestationer er en af eftervirkningerne af den bølge af repræssalier, som i efteråret især i Budapest brød løs mod de unge katolikker, og som ikke bare rammer studenterne. Mellem 100 og 150 af dem blev dengang tilsagt til at møde på politistationerne, hvor de gentagne gange blev udsat for langvarige forhør. Den samme skæbne ramte adskillige præster, og tre af dem holdes stadig fængslet.

Trykket stemning blandt de unge præster

Hovedanklagen mod de fængslede præster kendes endnu ikke, men hele sagen er et nyt tegn på det ungarske kommunistiske styres vanskeligheder i forhold til ungdommen. Biskopperne gør da heller ingen hemmelighed af disse vanskeligheder, idet de for nogen tid siden udsendte et budskab til de unge, hvori de opmuntrede dem til at vise borgersind og kærlighed til fædrelandet.

Arrestationerne er imidlertid ikke det eneste tegn på den trykkede stemning i Kirken. I den senere tid har flere og flere unge præster frivilligt anmodet om at blive betragtet som »fjernet fra Kirkens tjeneste«, idet de ikke ønsker at underkaste sig den procedure, staten kræver, for at opnå retten til at udøve præstegerning, men foretrækker at for-

søge at fungere på en måde, som ikke er underkastet regeringens kontrol. Desuden giver det dem lejlighed til at udtrykke deres utilfredshed med den tilstand af underkastelse, som den ungarske kirke efter deres mening befinder sig i over for statsmagten.

Kirkens økonomiske afhængighed

For øjeblikket befinder ca. 200 verdenspræster, som ikke har bemyndigelse fra staten til at udøve deres præstegerning, sig i en sådan illegal situation. Medregner man så de 1.500 præster, der tilhører ordenssamfundene, som ligeledes er forbudt, betyder det, at en tredjedel af det ungarske præsteskab officielt er berøvet retten til at udøve præstegerning.

Statens kontrol med Kirken udøves gennem undersekretariatet for kirkelige anliggender under ledelse af dr. Jozsef Prantner. Det er ham, der overvåger den strenge håndhævelse af princippet om, at kun det, der anerkendes officielt, er lovligt. Dette hverv lettes en hel del i kraft af Kirkens økonomiske afhængighed af staten. Staten bidrager nemlig til kirkernes vedligeholdelse og giver tilskud til biskoppernes, kannikernes og sognepræsternes lønninger.

Staten kan desuden regne med støtte fra den katolske komité for det ungarske fredsråd, hvis medlemmer omfatter en stor del af den højere gejstlighed – især kanniker fra adskillige bispedømmer. Rådet fører en vis politisk propaganda og udøver en veritabel »kontrol med Kirken«.

For øjeblikket er det imidlertid vanskeligt at afgøre, om den misstemning, der fremkaldes af statens ønske om at øve kontrol med Kirken, kan få indflydelse på den »normalisering« af forholdet mellem den ungarske stat og Vatikanet, som man allerede er gået i gang med at tilvejebringe.

SPANIEN

SPANSKE PRÆSTE-MENIGHEDER

Det spanske ugeblad Vida Nueva har den 21. marts 1970 offentliggjort resultaterne af en videnskabelig undersøgelse, foretaget af Departamento de Investigaciones Sociologicas i Madrid på foranledning af de spanske biskopper. Det drejer sig om 6.886 præster fra 22 bispedømmer (omtrent halvdelen af totalen).

Her følger nogle af de mere aktuelle punkter.

	Tilhængere af	Tilhængere af
1. <i>Filosofi</i>	Skolastik	Eksistentialisme
Under 30 år	15,8 pct.	34 pct.
Over 64 år	98 pct.	2 pct.

2. <i>Samfundssystem</i> (ikke specificeret i aldersklasser) tilhænger af:	
Socialisme	26 pct.
Monarki	19 pct.
Kommunisme (?)	12 pct.
Franco-regime	11 pct.
Andre	12 pct.

3. <i>Biskoppernes stillingtagen</i>		
	afvises	anerkendes
Under 30 år	89,6 pct.	7,9 pct.
Over 64 år	28,3 pct.	59,6 pct.

4. <i>Nuværende forhold stat-kirke</i> (ikke specificeret i aldersklasser)	
Positiv	17 pct.
Negativ	10 pct.
Farligt	10 pct.
Skadeligt	24 pct.
Uundgåeligt	11 pct.
Adskillelse værre	20 pct.

5. <i>Hvorfor anerkendes biskoppernes autoritet?</i>	under 30	over 64
Fordi den repræsenterer Kristus	9 pct.	20 pct.
Fordi den ledes af Helligånden	6 pct.	16 pct.
Bedre at adlyde, selv om der tages fejl	2 pct.	6 pct.
Fordi den står i kirkens tjeneste	16 pct.	5 pct.
Fordi ingen kirke uden hierarki	14 pct.	4 pct.
Fordi den er nødvendig for enhed	32 pct.	23 pct.
Fordi jeg har lovet lydighed	4 pct.	4 pct.
Fordi de har mere overblik	2 pct.	2 pct.
6. <i>Hvorfor er der færre præstekald?</i>	under 30	over 64

P.g.r.a. materialisme, manglende overnaturlig indstilling, familiens åndelige forfald	24,4 pct.	58,4 pct.
P.g.r.a. præsteskabets situation	33,3 pct.	5,7 pct.
P.g.r.a. cølibatet	0,3 pct.	6,8 pct.
P.g.r.a. frygt for at binde sig	9,0 pct.	3,8 pct.

Konklusioner

Der er mange steder, hvor aldersforskellen har udvirket sig tydeligt. Af de unge under 30 er den skolastiske filosofi ikke særlig værdsat. De går mere ind for eksistentialisme, men mest typisk: 50 pct. vil ikke bekende sig til noget system. Også de unges holdning over for biskoppernes stillingtagen i sociale og politiske spørgsmål er meget mere negativ end de ældres. En stor del af de ældre præster motiveres i deres lydigh-

hed af overnaturlige grunde (36 pct.). De samme grunde bevæger kun 15 pct. af de unge. Selve kirke-begrebet inspirerer 62 pct. af de unge mod kun 32 pct. af de ældre. Og mens de ældre mener, at præstekaldenes tilbagegang skyldes de unges miljø (58,4 pct.), og næsten ingen af dem kan se nogen ulemper ved præstens nuværende stilling i kirke og samfund (5,7 pct.), er det netop præstens situation, der for 33,3 pct. af de unge præster står som den faktor, der forhindrer præstekald.

KENYA

CARITAS NYT

Brev fra Kenya

Det glædede mig meget at modtage Deres store og meget velkomne check fra pater J. Byrne. Jeg er Dem og ethvert medlem af Africa Concern Ltd. overordentlig taknemmelig. Jeg vil nu være i stand til at starte det omtalte landbrugsprojekt. Eleverne, som ingen løn kan tjene, vil dyrke frugt og grøntsager og sælge dem til drenge- og pigeskolen her i Ortum. Da vi er statsunderstøttede, kan vi købe store mængder af frugt og grøntsager hver dag, så de fattige elever med tiden vil blive selvforsynende og i stand til at betale 180 sh. i årligt kost- og undervisningsgebyr. Dette vil give dem en stærk uafhængighedsfølelse og samtidig være en god træning for fremtiden.

Holy Rosary Convent

BRASILLEN

Brev fra Brasilien

Kære pastor Ballin,
Glædeligt nytår og mange tak! (Denne indledning var skrevet på dansk.) De vil næppe kunne forestille Dem min glædelige overraskelse, da jeg fik Deres brev af 22. december.

Jeg har fortalt det til mine sognebørn i min prædiken 1. januar og bedt dem om at bede særligt for de danske velgørere.

Jeg har fortalt dem om vanskelighederne i apostolatet i Danmark og håber således, at meget af Deres arbejde vil

blive ledsaget af mine sognebørns bøn. Den store gave, De har sendt mig, har gjort det muligt for mig at lindre tusinders lidelser. Mit sogn er stort – ca. 30–35 tusind sjæle på et område af 1.500 km².

Det har endnu ikke regnet.

Måtte vore danske venner være lige så ivrige i deres bøn som i deres finansielle hjælp.

Mange tak! Måtte Gud i rigeligt mål velsigne Deres arbejde i 1971!

Pater Renato Bévoort

JORDAN

NYT FRA CARITAS

Palæstinensisk oprørsbevægelse i Jordan

Har vi glemt det? Pave Paul VI sendte straks et brev til chefen for Caritas Internationalis (24/9-70) og vedlagde en check på 50.000 dollar for at lindre lidelserne blandt denne borgerkrigs ofre. – Brevet sluttede med en appel til de rige lande. Tyskland sendte 20.000 dollar, 5.000 tæpper, 400 telte; Belgien: 4.000 dollar, 20 ts. sukker, 500 kg medikamenter; Frankrig: 5 ambulancer; Italien: 5.000 dollar; Schweiz: 10 ts. ost, 20 ts. mælkepulver; Amerika: 15 ts. medikamenter og lægeinstrumenter, 65 ts. klæder, 10 ts. tæpper. – 3. oktober afsendtes en Boeing 707 med 32 ts. levnedsmidler, tæpper og medikamenter fra Rom, og samme dag dirigerede Caritas Internationalis en maskine fra Beirut til Amman med 10 ts. hjælpemidler – alt under kontrol af Broder Mamary, direktør for Caritas Jordan. – Kirken har ikke svigtet de palæstinensiske flygtninge. Det er 23 år siden pave Paul VI selv grundlagde Palæstina Hjælpeaktionen, som indtil dato arbejder for flygtningene – deres eksistens, deres uddannelse, deres mulige udvandring. På sin første udenlandsrejse i 1964 har paven klart villet gøre menneskeheden opmærksom på det ømtålelige og umenneskelige flygtningeproblem i Mellemøsten. – Paven sendte som sin delegerede Msgr. Rodhain, chef for Caritas Internationalis, ikke for at uddele hjælpen, men for at vise sin nærværelse midt i de uhyggelige situationer, som nær havde rændt verden i brand.

Msgr. Knud Ballin

JENSEN & OLSEN

El-installationer
Holbæk. Telefon 43 03 65

WASHINGTON

JUSTITSMINISTERIET I WASHINGTON ANKLAGER TRE PRÆSTER, EN ORDENSSØSTER OG TO LÆGFOLK FOR SAMMEN- SVÆRGELSE

Chefen for F.B.I., mr. Edgar Hoover rettede i november 1970 i en redegørelse til et underudvalg, nedsat af senatet til behandling af finanslovsbudgettet, anklage mod en organisation, som for størstedelen består af katolske ordensfolk, for at have anstiftet et komplot, hvis formål var sabotage og bortførelse af en højtstående personlighed fra Det hvide Hus for på den måde at gennemtvinge frigivelse af samtlige politiske fanger i USA og indstilling af de amerikanske bombardementer i Vietnam. De to præster, Daniel og Philip Berrigan, der af mr. Hoover blev omtalt som hovedmændene i sammensværgelsen, og som nu er fængslet, anmodede øjeblikkelig mr. Hoover om enten officielt at anklage dem for sammensværgelse eller at trække sine beskyldninger tilbage, – og han tog dem på ordet, skriver det franske blad Informations Catholiques Internationales.

Da det kom til stykket, blev seks mennesker (tre præster, en ordenssøster og to lægfolk) den 12. januar i år anklaget for at have anstiftet et komplot med det formål at bortføre præsident Nixons konsulent i udenrigsanliggender, mr. Henry Kissinger, og ved hjælp af dynamit at sprænge varmeanlægget i regeringsbygningerne i Washington i luften. De anklagede er den 47-årige pater Philip Berrigan, den 35-årige pater Joseph Wenderoth, den 35-årige pater Niel McLaughlin, den 31-årige søster Elisabeth McLister, den 40-årige Eqbal Ahmad og den 30-årige tidligere præst Anthony Scoblick.

Anklagerne blev fremført af en storjury i Harrisburg (Pennsylvania) og bekendtgjort af justitsministeriet i Washington. Forud for dem er gået en undersøgelse, foretaget af F.B.I. Det fastslås i anklageskriftet, at de seks anklagede havde planer om »ved hjælp af eksplosive stoffer at beskadige og ødelægge« centralvarmeanlægget på Kapitol den 22. februar i år, og at de dagen efter ville bortføre Henry Kissinger og holde ham som gidsel, indtil regeringen havde bøjet sig for deres krav. Sagen omfatter i alt 22 anklagepunkter for ulovligheder af forskellig art.

Brødrene Berrigan afviser anklagerne

Endvidere er syv andre personer blevet anklaget som medskyldige. Det drejer sig om pater Daniel Berrigan, den 43-årige søster Beverley Bell, den 47-årige William Davidson, den 25-årige Thomas Davidson og den 39-årige tidligere præst Paul Meyer.

Brødrene Berrigan har fra fængslet udsendt en erklæring, hvori de tager afstand fra beskyldningerne og samtidig minder om, hvordan nazisterne for 38 år siden afbrændte rigsdagsbygningen i Berlin for at ophidsede den tyske befolkning. På samme måde har de foreliggende beskyldninger, siger de, til formål at nedbryde bevægelsen for freden i USA »ved at skabe et vrængbillede af dem, der går imod krigen i Asien«.

U.S.A.

PINSEBEVÆGELSEN I DEN KATOLSKE KIRKE I USA

Nedenstående tekst er en oversættelse af en rapport fra formanden for den amerikanske bispekonferences teologiske kommission, biskop A. Zaleski, Lansing (Michigan). Kommissionen holder møde hvert andet år, og rapporten stammer fra dens møde i Washington i dagene 10.-14. november 1969.

Siden 1967 har den såkaldte pinsebevægelse bredt sig blandt vore troende. Især har den virket tiltrækkende på studenter. Den foreliggende rapport er begrænset til dens forekomst blandt katolikker. Rapporten går ikke ud på at tage stilling til den klassiske pinsebevægelse, som den kommer til udtryk i visse protestantiske trossamfund.

Reaktionen på bevægelsen i den katolske kirke ser ud til at være forsigtig og præget af bekymring. Bedømmelserne hviler tit på et overfladisk kendskab til sagen. Det er sikkert for tidligt at tage endelig stilling til fænomenet. Mere forskning og et mere indgående studium af den vil nok være nødvendigt. Af den ene eller anden grund er synet på denne bevægelse præget af ophidselse. Dette har til en vis grad sin berettigelse i historien. Vi nærer nemlig mistro til usædvanlige religiøse oplevelser. Desuden står vi her over for normer for den religiøse adfærd, som socialt set er vanskelige at acceptere. Men vi må tænke på, at fænomenet ikke er en bevægelse i egentlig forstand. Der er ikke tale om nogen national struktur, og der er ikke to bønnemøder, der ligner hinanden.

Mange vil foretrække at kalde dette fænomen en »karismatisk fornyelse«. Kalder vi det en »pinsebevægelse«, må vi klart skelne mellem den og den klassiske pinsebevægelse, som den fremtræder i de protestantiske trossamfund som »Guds menigheder«, »Den forenede pinsekirke« m.fl. Pinsebevægelsen i den katolske kirke indebærer ikke nogen tilegnelse af, hvad der er gængs i noget andet samfund. Den betragter sig selv som en fornyelse i den første pinses ånd.

Det ville være en misforståelse at tro, at de katolske pinsevenner har overtaget den følelsesbetonede og demonstrative bønnsform, som er karakteristisk for de protestantiske samfund. De katolske bønsgupper er i stedet samlede og tilbageholdende. Det er rigtigt nok, at de i visse tilfælde har tiltrukket følelsesbetonede og ustabile mennesker, men de, der tilslutter sig dem ud fra den slags forudsætninger, holder som regel ikke ud. For øvrigt prøver mødedeltagerne selv på at udelukke dem, men det er ikke altid, de har heldet med sig.

Det skal indrømmes, at bevægelsen rent teologisk har sin eksistensberettigelse. Den hviler på et solidt bibelsk grundlag, og man kan dårligt hindre Åndens værk, som så ofte kom til udtryk i urkirken. Medlemmerne af den katolske pinsebevægelse hævder, at de har modtaget visse karismatiske gaver. Naturligvis har der fundet misbrug sted. Midlet til at råde bod på dem er imidlertid ikke at benægte karismernes tilstedeværelse, men bevidst at tage sin tilflugt til dem. Vi bliver nødt til at forske mere i spørgsmålet om de karismatiske gaver. Det er i hvert fald sikkert, at det andet Vatikankoncil regner med, at Ånden stadig er virksom i kirken.

Den fornuftigste måde at bedømme pinsebevægelsens værdi på, er nok at lægge mærke til dens virkninger på dem, der deltager i bønnemøderne. Der er mere end ét tegn på, at denne deltagelse får dem til bedre at forstå den kristnes rolle i kirken. Mange føler, at de har gjort fremskridt i det åndelige liv. De har fået lyst til at læse Bibelen, og de forstår bedre deres tro. Det ser ud til, at de får større kærlighed til visse traditionelle andagtsformer såsom tilbedelse af sakramentet og rosenkransbønnen.

Den teologiske kommission er kommet til den konklusion, at man for øjeblikket ikke bør forbyde pinsebevægelsen, men at man tværtimod skal give den lov til at udvikle sig. I hvert fald bør man iagttage en vis forsigtighed. En effektiv årvågenhed kan kun gennemføres, hvis biskopperne besinder sig på deres pastorale ansvar og gør forsøg på at overvåge og lede denne bevægelse i kirken. Vi må have opmærksomheden

henvendt på at forhindre, at de katolske pinsevenner gentager den klassiske pinsebevægelses fejltrin. Vi må indrømme, at der i vor kultur er tendenser til at erstatte den religiøse oplevelse med doktriner. Vi opfordrer biskopperne til som en praktisk forholdsregel at udvælge fornuftige præster til at slutte sig til denne bevægelse. De katolske pinsevenner ser frem til deres deltagelse og bistand.

Forskrings Compagniet for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Telefon VA 6000

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Liggistemagasin

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Frøestræde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46, Svendborg

Telefon 21 19 20

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg

Telefon 12 03 01

OFFICIELT

FASTEBESTEMMELSER 1971

Askeonsdag (den 24. februar) og Langfredag (den 9. april), der indleder og afslutter fastetiden, er i særlig forstand bodsdage og alle mellem 21 og 60 år (eksklusive) er forpligtet til at give udtryk herfor ved at faste og afholde sig fra kødspiser. Den sidste forpligtelse gælder også unge fra deres fyldte 14. år. Det ville være værdifuldt, om præsterne i deres prædiken omtalte nødvendigheden af bodfærdighed og indførte de troende i fastetidens ånd. Det er naturligt at vise hvorledes den fælles fasteaktion er en vigtig side af de bodshandlinger, de troende pålægger sig.

Præsterne bør også belære menighederne om, at alle årets normale fredage stadig er bodsdage, der kræver afholdenhed under en eller anden form.

Modtagelsen af påskekommunionen finder sted i tidsrummet fra Palmesøndag (den 4. april) til Kristi Himmelfartsdag (den 20. maj); for katolikker, der bor særlig langt fra kirken, forlænges fristen til Pinsedag (den 30. maj). Det er gavnligt, at de troende undervises om meningen med denne forpligtelse: at alle i kirken sammen fejrer Herrens lidelse, død og opstandelse ved at være gæster ved hans bord.

+ Hans L. Martensen

FASTE- AKTION

CARITAS NYT

Fasteaktion 1971

Ligesom i fjor vender vi også i år blikket mod de afrikanske lande, og vor hjælp skal koncentrere sig om tre betydningsfulde opgaver. I Cairo i Ægypten har salesianerne (Den hellige Johannes Boscos orden) en af de mange skoler, hvor de forbereder unge mennesker til en livsgerning. Skolen i Cairo er kendt af mange. Selv om den ikke økonomisk støttes af staten, har den statens fulde bevågenhed, og de papirer, som de unge, der har gennemgået en skoling der, modtager, er fuldt ud tilstrækkelige til at bane vejen til universitetet eller til at skaffe dem (og måske en stor familie sammen med dem) en god fremtid i et eller andet oversøisk land. Man har bedt os om 10 drejebænke, og alene deraf vil vi forstå, at det drejer sig om et stort antal unge, der ad denne vej kan få en sund og god fremtid.

Besøger man Nairobi i Kenya finder man en moderne by, som i høj grad er præget af vesteuropæisk levevis. Men kommer man blot 5-10 km uden for byen, opdager man snart, at det er et afrikansk land, man rejser i, og det har en helt anden dyrestand og helt anden bevoksning, end man er vant til hjemmefra. Kenyas jord har store rigdomme, men de er ikke udnyttet, som de burde være det. Der trænges til en systematisk udnyttelse af alle forhåndenværende kræfter. Derfor har Nordisk Fasteaktion sat sig som mål at bygge en landbrugsskole i Ngellanil og håber ved sin indsats at kunne frigøre et ret stort beløb fra den norske udviklingshjælp. Der skulle mange unge få en gedigen undervisning og være beredt til at gå ud og udnytte den gode jord.

Det tredje formål med fasteaktionen er indretningen af et demonstrationsbrug i Kituro - også i Kenya. Her vil man især appellere til de voksne, der allerede arbejder i landbruget, men som vil lære mere. Man vil vise nye produkter, som kan fremskaffes og dyrkes med stort udbytte, - man vil vise, hvordan en god udnyttelse af jorden kan fremme sundhed og velfærd i folket.

Disse tre opgaver er målene for vor fasteaktion 1971. Og lykkes det os igen at nå op på 300.000 kr., er vi i stand til at løse alle opgaverne. Benyt derfor girokortet, som 8-10 dage ind i fasten kommer til enhver katolik i landet. Vis det rette storsind. Vær rede til at give afkald på en pakke cigaretter om ugen, en flaske med den gode drik eller en æske chokolade. Giv det opsparede beløb til fasteaktionen. Vi vil selv have godt af at give afkald, og mange af vore afrikanske brødre vil have nytte af vor indsats.

Knud Ballin

BREDGADE

Fasteandagter i Sct. Ansgars Kirke:

Alle onsdage kl. 19.

Onsdag 3. marts prædiken: Synd og arvesynd.

Onsdag 10. marts prædiken: Lidelse og korsfæstelse.

Onsdag 17. marts prædiken: Menneskets befrielse.

Onsdage 24. og 31. marts: Korsvejsandagt.

Alle andagter slutter med sakramental velsignelse.

K.G.-H.

BLOMSTER- DAG

Det er BLOMSTERDAG onsdag den 3. marts, hvor Katolske Menighedsplejer i lighed med tidligere år deltager i salget af den hvide marguerite, som i år kommer til at koste 50 øre.

Da en stor del af vort arbejde afhænger af de penge, vi får indsamlet på Blomsterdagen, gælder det om at få solgt så mange blomster som muligt. Det sidste par år har det knebet med at få sælgere. Derfor beder vi DEM indtrængende om at sælge blomster en time eller to onsdag den 3. marts. Henvend Dem til Deres sognekirke for at få nærmere oplysning.

På forhånd tak for Deres hjælp

Bente Nygaard Hansen

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A. 1260 København K.

Tlf. 15 23 03 mellem 14-17.

RETRÆTE

RETRÆTE FOR MÆND PÅ
DALUM KLOSTER

Den gennem mange år afholdte retræte for mænd bliver i 1971 fra

23.-27. august på

Dalum Kloster.

Leder bliver pater Niels Kjær, S.J. Tilmeldelse og eventuelle oplysninger til nedenstående adresse.

Prisen for deltagelse med eneværelse er kr. 115,00.

K. F. Meldahl, Frederik Kristiansen,

C. B. Rasmussen,

S. König-Petersen,

Dr. Tværgade 11, III tv.

1302 København K.

FILM

FILMEN OM PAVENS BESØG
I UGANDA

Den smukke og gribende dokumentarfilm om pave Paul VI's afrikarejse, der er stillet til rådighed af East African Airways Corp. ved hr. direktør E. Brønnum, kan lånes af de enkelte menigheder. Lånet er gratis, men East African Airways vil se med glæde på, om man ved fremvisningerne samler ind til U-landsarbejdet i Østafrika. Henvendelse inden 1. juni 1971 til Rosendal-Hansen, Maglekildevej 6^e, 1853 Kbh. V. (Tlf. VE 359).

Tak - og venlig hilsen

N. og A. Rosendal-Hansen.

ØKUMENE

FRIGØRELSE – TIL HVAD?

For fjerde gang indbydes til økumenisk højskoleuge på Snoghøj (27/6–3/7 1971). Erfaringerne fra de tidligere år har vist at Snoghøj Højskole – med sin dejlige beliggenhed direkte til Lillebælt – er den ideelle ramme om en uge, hvor mennesker konfronteres i alvorlig og engageret samtale og mødes i livligt og afslappet fællesskab.

Temaet for dette års økumeniske højskoleuge er »Frigørelse – til hvad?« Som foredragsholdere er følgende indbudt: *Red. Eivind Larsen* (Hvad er der galt i det danske samfund), *stud. scient. pol. Jørgen Lissner* (Vi og U-landene), *mag. art. Kirsten Rønbo* (Den kinesiske kulturrevolution) og *Frits Florin* (En vestlig kulturrevolution).

Temaet og foredragsholderne er valgt ud fra en klar erkendelse af, at vi i vor søgen efter et svar på spørgsmålet om, hvad det vil sige at være kristen i dag, må tage vores udgangspunkt i vor viden om mennesket og dets vilkår. Vi ved, at menneskeligt samliv stadigvæk er domineret af primitive barbariske træk. Vi ved, at voldsanvendelse af enhver art har det største ord at skulle have sagt. Dette gælder på alle planer fra familieliv over arbejdsplads og national politik til udenrigspolitik.

Denne erkendelse rejser frigørelsens problematik, som er økumenisk i den betydning af ordet, at det er verdens problem og en fælles udfordring til alle kristne uanset konfession, ja til alle mennesker af god vilje. Det er en ægte evangelisk udfordring, der stiller alle vore trivielle interkonfessionelle problemer totalt i skyggen.

Denne udfordring stiller os over for to slags problemer, som skal behandles på Snoghøj. Det ene er: Hvordan kan vi konkretisere vor kristne holdning i dagligdagen? Hvordan frigør vi os selv og vore medmennesker fra det system, vi er fanger af?

Det andet problem, som hænger snævert sammen med det første, er: Hvorledes bærer vi os ad med at få fremstillet verdens problematik og den kristne holdning dertil på en sådan måde, at flere og flere erkender sammenhængen og begynder at handle, før det er for sent?

Sidste år meldte der sig flere, end højskolen kunne rumme. Vi venter lige så stor tilslutning til dette års økumeniske højskoleuge. Meld Dem derfor til, før det er for sent!

Program og tilmeldingsblanket hos:

Svend E. Frederiksen,
Farum Hovedgade 61,
3520 Farum.

ROSKILDE

Lørdag den 9. januar 1971 indviedes Skt. Josefs Realskole, Roskildes nye faglokalebygning.

Skt. Josefs Realskole, der er grundlagt af Les Filles de la Sagesse i 1904, er nu en selvejende institution med ca. 450 elever fra børnehaveklasser til 10. kl./III real. Allerede for 13 år siden blev de første planer lagt, men først lige før jul 1968 fik skolen lov at gå i gang, og nu to år efter ligger der umiddelbart syd for den hidtidige skole en 105 m lang ny bygning, der er tegnet af arkitekt Monrad Hansen, MAA, Holbæk.

Ved indvielsen var bl.a. den katolske biskop i Danmark Hans L. Martensen, Roskildes viceborgmester, re-

præsentanter for forældre og elever, for gamle elever, afgangsklasserne, arkitekter, teknikere og håndværkere til stede; efter talerne og overrækkelsen af mange gaver nød man en let forfriskning og besøgte de nye lokaler, der med deres lyse, venlige farver og tæpper fra væg til væg i såvel klasselokaler som gange vakte stor begejstring hos alle.

Den nye bygning rummer 3600 m² etageareal fordelt på kælder, stue og I. sal og er indrettet således, at der udover de normale fagklasser er indrettet klasser specielt til dansk, tysk, engelsk, historie osv., idet dog 7. klasserne, der sammen med 8.–10. klassetrin er flyttet over i den nye bygning, har egentlige hjemmeklasser.

Da alle overbygningens elever således er blevet vandreklasser, er der i kælderen indrettet kombineret kantine og opholdsrum til brug i frikvarterer og mellemtimer. Udover undervisningslokaler rummer den nye bygning også kontorer og lærerværelse.

Om søndagen var der åbent hus for alle interesserede og overordentligt mange benyttede lejligheden til at se de nye, gode forhold, hvorved skolen skulle være godt rustet til de kommende års udfordringer.

HASH

STOFMISBRUG –
ET SAMFUNDSPROBLEM
Torsdag den 4. februar holdtes på Niels Steensens Gymnasium et aftenmøde om narkotikaproblemet.

Mødet, hvortil både forældre og elever var indbudt, blev arrangeret af Niels Steensens Gymnasiums Venner. Den store festsal var tæt besat, og det var med mærkbar interesse, de mange tilhørere lyttede til under-

visningsministeriets særlige sagkyndige, lektor Schiølers og psykiateren, overlæge Marianne Schiølers nøgterne, men engagerede redegørelse for aftenens emne.

De to talere supplerede hinanden på udmærket vis, og det var velgørende at høre emnet blive behandlet på en så kyndig og saglig måde, der var lige så langt fra en bagatellisering som fra en overdramatisering af problemet. Forskellige myter, som skrækpropagandaen har skabt, blev aflivet: f.eks. at andre stoffer bliver blandet op i hash, – det ville være formålsløst, fordi de andre stoffer ikke virker ved samme temperatur som hash; man har intet bevis på, at hashrygning kan påvirke arveanlægget, – der er lande, hvor man har røget hash i 2–5000 år!

Fører hashrygning til brug af andre stoffer? Ikke hashrygningen i sig selv, blev der svaret, men hashrygere kommer ofte ud i et uheldigt miljø, og det er miljøet, der får dem til at gå over til de »hårde« stoffer.

Overlæge Schiøler understregede meget kraftigt de psykologiske faktorer. Gang på gang må man konstatere, at svigtende kontakt mellem forældre og børn er anledning til, at unge kommer ud i uføre. Hun beklagede, at vejen var så kort fra »vrøvl hjemme« til narkomanmiljøet i slumkvarterer. Hvor er de steder, hvor unge kan finde et sundt miljø, når kløften mellem dem og deres forældre bliver uudholdelig?

(Det blev ikke sagt den aften, men er ikke det sidste spørgsmål en opfordring til de katolske menigheder i København og andre store byer? »Jeg var syg ... jeg var fremmed ... og I tog jer ikke af mig ...«)

De mange spørgsmål efter pausen tvang de to indledere til at skære mangt og meget ud i pap for ængstelige forældre eller aggressive gymnasiaster, så aftenens facit blev et utvetydigt og kraftigt NEJ til hash!

L.O.D.

SLAGELSE

PATER MEERTENS FYLDER 50
Sognepræsten i Slagelse, pater G. Meertens S.M.M. fylder den 9. maj 50 år og vil ved den lejlighed blive fejret af menigheden ved en festlighed i præstegården efter højmessens kl. 10.

KOMMUNION UNDER BEGGE SKIKKELSER

Slagelse menighedsråd har hos biskoppen ansøgt om, at Slagelse menighed må være blandt dem, biskoppen udpeger til ved alle gudstjenester at modtage kommunionen under begge skikkelser. For øjeblikket må kommunion under begge skikkelser kun gives ved »særlige lejligheder« (som f.eks. skærtorsdag). Nu ønsker man imidlertid, at enkelte menigheder skal prøve, hvordan det fungerer, hvis denne form for kommuniionsuddeling finder sted under hver messe, og det vil Slagelse menighed altså gerne have lov til at være med til. I Slagelse har man allerede 80 smukke særkalke, som menigheden fik forærende af den protestantiske menighed på Kolonien Filadelfia, da der fra Rom blev givet danske katolikker tilladelse til at benytte særkalke. Kalkene er allerede blevet benyttet ved de nævnte »særlige lejligheder«, men nu synes der altså at være mulighed for, at menigheden snart kan få lov til at benytte dem hver søndag.

NYKØBING F.

AFSNIT AF

EN HILSEN FRA PASTOR W. VICK

I de godt og vel 16 år, jeg har været i Nykøbing Falster, har jeg oplevet flere glædelige begivenheder. Foruden de religiøse er der de forskellige forbedringer, vi har fået i kirken – varme, ur, orgel osv.

Vore finanser har hele tiden været elendige, men så har der været folk, som er trådt hjælpende til i gerning – har leveret arbejdskraften. Det er ikke murermester Erik Johnsen alene, som har måttet »kigge i vejviseren« efter fortjeneste for udført arbejde ved kirken. Engang begyndte en anden håndværksmester at jamre over »forretnings-

systemet«, men det holdt op omgående. Der er noget smukt i dette, at folk ikke er bange for at give et nap med, når det drejer sig om at bygge og bevare vor kirke.

Det minder mig om nybyggerne i Canada, hvor man bygger et land op. Hos os her er alle de, der giver en hånds-rækning, med til noget endnu mere betydende end at bygge et land. De bygger Guds Kirke – forgården til Himmerige – vor evige bolig, hvor vi alle sammen skal mødes i tidens fylde.

Engang mødte jeg en meget syg mand – ikke fra Nykøbing Falster området. Han havde ikke været til sakramenterne i årevis. Vi kom imidlertid på talefod, og efterhånden kom han også til sakramenterne. Det viste sig, at der egentlig ikke var nogen trosvanskelighed. Det hele stammede fra noget dumt sladdervøvl om nogle aldeles sagesløse præster. Den arme mand blev også klar over det, og han fik nogen tid efter den nåde at dø fromt og forberedt. Men så er der problemet: Hvad med familien – hvad med børnene? De har jo ikke fået den nødvendige hjælp. Dette er en opgave for den nuværende slægt – den kan gøre bod for de tidligere slægters svigten. Det kan kræve en mands indsats, – men det skader ikke. Det er menneskets storhed fremfor alle andre skabninger, at det kan gøre bod – både for sig selv og andre. Når det gør det, er der glæde i Himmerige. . . .

KØBENHAVN

ET SJÆLDENT JUBILÆUM

Den 19. marts er der fest på St. Josefs Hospital. Tre ordenssøstre fejrer jubilæum. Sr. Hieronyma har den dag 50 år igennem arbejdet i køkkenet, og sr. Gregoria fejrer 60-års dagen for løfternes aflæggelse. Samme dag fejrer sr. Anna Genovefa 70 års ordensjubilæum. Det er en uhyre sjælden begivenhed – måske første gang i St. Josefsøstrenes historie i Danmark, og ordenssøsteren er desuden en helt usædvanlig personlighed. Igennem 20 år var sr. Genovefa den hjertevarme modtager af alle, der passerede gennem porten til St. Josefs Hospital. Og det var ikke sjældent, at de passerende blev tiltalt med fornavn, hvad der havde sin årsag i, at hun i mange år var en skattet lærerinde i St. Josefsøstrenes store skole på Frederiksberg – Jeanne d'Arc-skolen – indtil den store katastrofe, som kostede 20 med-søstre og lærerinder og 80 børn livet.

Sr. Genovefa kender i hundredvis af sine gamle elever, og det er ikke få, der stadig tyer ind til den over 90-årige søster, som altid er levende interesseret i de gamle elevers skæbne og i, hvad der ellers sker omkring i huset og ude i verden. Sr. Genovefa er ikke den eneste af en god gammel tysk familie, Drüding fra Veckta i Oldenburg, der har skænket sin livsgerning til Kirken i Danmark. For knap et år siden mistede sr. Genovefa sin ældre søster, der tilbragte de sidste år af sit liv i Ålborg. En tredje søster var også ordenssøster, og to brødre var medlemmer af jesuiterordenen og spillede en stor rolle i efterkrigsårenes genopbygning af kirken i vort sydlige naboland. Endelig var en broder lærer, og han fik at føle, hvad nazisterne havde at give aktive katolikker. Mange venner af St. Josefsøstrene vil utvivlsomt benytte den 19. marts til at vise taknemmelighed for den trofaste tjeneste, som ydes af vore søstre rundt omkring i vort land.

Knud Ballin.

Folmer Olsen

Begravelser ordnes
Reberbansgade 37
Ålborg. Telefon 12 15 57

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Ryø A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Ålborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-Installationer – El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme – køleanlæg
Vand – Gas – Sanitet

H. S. Frils

Malermester
Mølleparken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Nielsen & Brostrøm

Sanitet – Centralvarme
Holbergsgade 22, Ålborg
Telefon 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, Ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

LEJLIGHED SØGES

I København. 2–2½ værelse. Månedlig leje 700–800 kr. til ungt katolsk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

LÆSER- BREVE

I anledning af et indlæg i Katolsk Forum, skrevet af fru Lily Fausbøll, beder jeg om optagelse af følgende:

Mit indlæg i Katolsk Forum nr. 23/24 1970 var et ganske nøjternt referat af den verdenskongres, der blev afholdt i Torhout i Belgien i oktober 1970. De tilstedeværende katolske kvinder repræsenterede katolske kvindeorganisationer fra hele verden og dækkede adskillige millioner katolske kvinder. Referatet gengav, hvad katolske kvinder mener om deres situation inden for den katolske kirke – herunder de ønsker, de tilkendegav over for kirken. Jeg har derfor vanskeligt ved at forstå, hvorfor jeg skal til at udtale mig om, hvad jeg mener eller vil foreslå. At Lily Fausbøll finder forholdene så fortrinlige udi den danske variant af den katolske kirke er hyggeligt at høre. Desværre svarer fru Fausbølls erfaringer ikke til mine. Og på verdensplan ser det da også ud til, at man er alt andet end indforstået med tingenes tilstand. De lyspunkter, der er her og der, er på trods af linien, der lægges i Rom – derfor den kraftige reaktion fra de katolske kvindeorganisationers side. Når fru Fausbøll bed sig fast i det refererede om, at kvinder har lov til at gøre rent omkring og ved altret, men ikke må ministrere, skal jeg indrømme, at da jeg hørte det sagt på kongressen, lo jeg himmelhøjt, for det selvsamme kan man nemlig opleve i København, og med rette påberåber den pågældende sognepræst sig bestemmelserne fra Rom, – det er nemlig ikke tilladt for kvinder at bevæge sig på den anden side af alterskranken – undtagen i rengøringsøjemed! Skal man le eller græde? Dette er en detalje i hele problemet: den katolske kirke og kvinden.

Det er for mig derfor uforståeligt, at danske katolske kvinder, som dog nok finder det helt i sin orden, at de er fuldgyldige borgere i deres land, ikke forventer samme status i en kirke, der, om den skal følge Kristus efter, ikke bør kende til diskriminering – diskrimineringen er imidlertid så graverende, at også danske katolske kvinder burde være solidariske med de millioner af katolske kvinder verden over, der står samlet i deres verdensorganisation for

at siå fast over for de få mænd i Rom, at det er på tide, at der sker en radikal ændring – en strukturændring, der ikke får kirken til at ramle.

Tove Rasmussen

TIL KATOLSK FORUM

Man vil gerne høre læsernes mening om bladet. Vil man gerne forsat sende bladet ud, må der også være noget, folk vil læse. Det er godt, vi får noget at vide om den store verden, men hvorfor så lidt om det, der sker i Danmark. Vi er dog danskere og vil gerne følge med i arbejdet rundt om i sognene i landet. De kvikke og driftige sogne kunne måske sætte lidt skub i de mindre driftige. Bladet må blive alsidigt, – der må også være plads for dem som elsker at læse Labora. Man kan flot sige, at Labora tør, hvor Katolsk Forum tier. Det kan ikke være meningen med bladet, at det kun skal dække, hvad en bestemt gruppe katolikker ønsker, og så helt at glemme den anden gruppe, for den findes. Hvis der kom artikler om de forskellige menighedsråds arbejde, ville man nok blive forskrækket. Der viser det sig nemlig tydeligt, at vi er delt i to grupper, højre og venstre. Det ville være dårligt, hvis der ikke var plads til alle de forskellige meninger, så derfor må bladet også her følge med.

Laboras stof kan være hårdt, men man kan ikke få kendsgerningerne til at forsvinde ved at tie dem ihjel. Katolsk Forum følger altid den lidt tørre og kedelige vej, derfor er der mange, der har meldt fra. Bladet er for dyrt, når man ser, hvad der står i det. Man er igennem det på en halv time. Husk, ungdommen skulle også gerne have lyst at læse det.

K. Jørgensen

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten.
Vi beskytter også Deres olietank mod uventig korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3450 Allerød
Tlf. (03) *27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (06) 52 15 44

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Søndag d. 28/2: 1. søndag i fasten: 5. Mos. 26,4–10. – Salm. 90,1–2.10–15 (R: 15b). – Rom. 10,8–13. – Lk. 4,1–13.

Mandag d. 1/3: 3. Mos. 19,1–2.11–18. – Mt. 25,31–46.

Tirsdag d. 2/3: Es. 55,10–11. – Mt. 6,7–15.

Onsdag d. 3/3: Jon. 3,1–10. – Lk. 11,29–32.

Torsdag d. 4/3: Est. 14,1,3–5.12–14. – Mt. 7,7–12.

Fredag d. 5/3: Ez. 18,21–28. – Mt. 5,20–26.

Lørdag d. 6/3: 5. Mos. 26,16–19. – Mt. 5,43–48.

Søndag d. 7/3: 2. søndag i fasten: 1. Mos. 15,5–12.17–18. – Salm. 26,1. 7–9.13–14. (R: 1a). – Fil. 3,17–4,1. – Lk. 9,28b – 36.

Mandag d. 8/3: Dan. 9,4b–10. – Lk. 6,36–38.

Tirsdag d. 9/3: Es. 1,10.16–20. – Mt. 23,1–12.

Onsdag d. 10/3: Jer. 18,18–20. – Mt. 20,17–28.

Torsdag d. 11/3: Jer. 17,5–10. – Lk. 16,19–31.

Fredag d. 12/3: 1. Mos. 37,3–4.12–13a. 17b–28. – Mt. 21,33–43.45–46.

Lørdag d. 13/3: Mik. 7,14–15.18–20. – Lk. 15,1–3.11–32.

Søndag d. 14/3: 3. søndag i fasten: 2. Mos. 3,1–8a.13–15. – Salm. 102,1–4.6–8.11. (R:8a). – 1. Kor. 10,1–6.10–12. – Lk. 13,1–9.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 28/2: 1. søndag i fasten.

Mandag d. 1/3: Ferialdag.

Tirsdag d. 2/3: Ferialdag eller Karl den Gode.

Onsdag d. 3/3: Ferialdag.

Torsdag d. 4/3: Ferialdag eller Casimir.

Fredag d. 5/3: Ferialdag.

Lørdag d. 6/3: Ferialdag eller Perpetua og Felicitas.

Søndag d. 7/3: 2. søndag i fasten.

Mandag d. 8/3: Ferialdag eller Johannes af Gud.

Tirsdag d. 9/3: Ferialdag eller Francisca af Rom.

Onsdag d. 10/3: Ferialdag.

Torsdag d. 11/3: Ferialdag eller 40 martyrer.

Fredag d. 12/3: Ferialdag eller Gregor d. Store.

Lørdag d. 13/3: Ferialdag.

Søndag d. 14/3: 3. søndag i fasten.

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg
Telefon 21 10 16

SCT. ANNÆ REJSER – PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Forår i Det hl. Land: 18/3–1/4 – Jerusalem – Galilæa – 15 dg. – jettfly – (Udflygter incl. i prisen). – Pris kr. 2250,-.
Rejseleder: Pastor Paul d'Auchamp.

Påske i Rom: 3/4–13/4 – 11 dg. – rutefly. – Pris: kr. 1255,-.
6/4–13/4 – 8 dg. – rutefly. – Pris: kr. 1135,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Firenze – Rom – Assisi:
27/6–16/7 – 20 dg. – tog (liggevogn). – Pris: kr. 1485,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom – Assisi:
2/7–16/7 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom – Firenze – Assisi):
27/8–10/9 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indian Summer« (Umbrien – Rom):
1/10–15/10 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:
16/10–23/10 – 8 dg. – fly. – Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2,
2300 København S. Telf. (01) 58 74 12 eller Pastor d'Auchamp, telf. (01) 69 03 01.
Fru Hanne Hansen (formiddag), telf. (01) 58 05 35. – Fru Inger Rastrup (aften),
telf. (01) 55 85 16.

VALD. FOER SOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

SKANDINAVIA
ABSALON · DANSK FOLKEFORSIKRING
Kongens Nytorv 6 · 1096 København K · Telefon (01) 15 22 44

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarlæforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

Sange og viser til ungdomsgudstjenester og højtider

Nyt sanghefte fra Christianskirken er udkommet med tekst, noder og guitar-becifring til 18 sange. Blandt disse er 6 oversættelser af den engelske salmedigter Sydney Carters »Carols« samt ny melodi til trosbekendelsen og konfirmandernes egen gendigtning af De ti bud.

Genoptrykt er:

20 sange fra Christianskirkens børne- og ungdomsgudstjenester

Hertil fås pladerne: Katrinebjergskolens kor synger 6 sange, og Cæsar synger Jerikovisen og Anderledes.

De mest anvendte af sangene vil komme som klassesæt med tekst og noder.

Ark 1 rummer: Tak, Gud, Fadervor og Jerikovisen.

Sanghefterne koster 11,50, pladerne 11,25 og arkene 1 kr. pr. stk.

Ohrhammers Forlag . Box 176, Aarhus C

Fint arbejde – Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?

Hvis ikke – så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUF OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eff. A/S

K. K. L. Simonsen's efft.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,

aut. vand- og gasmester.

Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.

Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-Installatør

Christiansbjerg Installationsforretning

Birkegade 7, Aarhus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst muligt

har vi nu fået radiotelefon i vore biler

Der er altid noget af interesse i Katolsk Forum

Sparekassen for Lyngby og Omegn

— Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24

Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 — 94 33 66

Olietyr

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Gaveldé:

Abonnement på Katolsk Forum,
ring GO 4895.

Viceinspektør

Til det kommende skoleår søges en viceinspektør til Sct. Annæ skole i København.

Ansøgeren må have bestået lærereksamen og efter denne have mindst 5 års praktisk erfaring. Fagkreds efter aftale.

1 evt. 2 lærere

Mindre 3 værelses villalæjlighed i skolens nærhed velegnet til enlig eller ægtepar kan stilles til disposition.

Ansøgere må være i besiddelse af lærereksamen eller dermed ligestillet uddannelse og have undervisnings erfaring. Vi er særlig interesserede i biologi og historie i de større klasser, men også andre fagkombinationer har interesse.

Endvidere søges en

Sanglærer

som evt. kan deltidsansættes.

Skolen har godt 500 elever fordelt på børnehaveklasse, dobbeltsporet hovedskole, 8.-9. kl. og realafdeling.

Løn som ved det kommunale skolevæsen.

Ansøgning sendes til skolens leder: T. Langsted, Otto Rudsvej 7,
2300 København S. Tlf. (01) 58 05 35.

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

21.-27. august 1971

7 dages flyrejse med fuld pension:

Pris på »Hotel Madonna« kr. 890,00

Særpris for syge og handicappede på »Accueil Notre-Dame« kr. 700,00

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 Hellerup . Tlf. GE 6341 (bedst om aftenen)

Sct. Nikolaj børnehaven, Esbjerg

søger pr. 1. maj 1971 en dygtig og velanbefalet børnehaveleder med gode samarbejdsevner til såvel bestyrelse, forældrekræds, personale som skole. Børnehaven er en halvdagsbørnehaven og er normeret til 2 x 20 børn. Ansættelse og aflønning sker i henhold til socialministeriets lønreglement.

Ansøgning med eksamensbevis og anbefaling bedes indsendt til bestyrelsens formand, fru Lina Pilchta, Yduns Allé 19, 6700 Esbjerg.

Lærer søges

til Nakskov katolske skole.

Yngre lærer, der kan tænke sig at tage fat og være med til at udbygge skolen til realskole vil blive foretrukket.

Desuden søges børnehavelærerinde (helst Montessori-uddannet) til børnehaveklassen (om formiddagen) og børnehaven (om eftermiddagen).

Ansøgning snarest til Søster Sidonie, Steno-skolen, Nakskov, tlf. (03) 92 06 81.

Børnehaveassistenter søges

Sankt Annæ Menigheds Børnehaven søger 2½ assistent til den 15. april 1971. Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse samt bilagt afskrift af eksamensbevis sendes til

Fritidspædagog Poul Johansen,

Rosenhøj 17, 2. tv., 2650 Hvidovre. Tlf. 75 80 78 (efter kl. 17.00).

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).
Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80.

LØGNEREN

Det er svært at oversætte. Meget svært, hvis de oprindelige nuancer og associationer skal bevares. På den anden side er oversættelsen et af vore få midler til at formidle tanker og oplevelser. Det er derfor oplagt, at mange prøver på at formidle tanker enten ved oversættelser fra sprog til sprog eller ved at oversætte fra et medium til et andet. Filmatisering af romaner er derfor nærliggende, fordi de derved har mulighed for at nå ud til det massepublikum, som bogen mange gange ikke når.

En kendt dansk instruktør, Knud Leif Thomsen, har taget en kendt dansk forfatter, Martin A. Hansen, og filmatiseret hans kendte roman, *Løgneren*, med den kendte skuespiller Frits Helmuth i hovedrollen. Alle forudsætninger for en kassesucces skulle således være til stede, og filmen kan da også i det store og hele ses, selv om en del af de principielle vanskeligheder ved filmatiseringen ikke er løst tilfredsstillende.

Filmene er ikke en bogstavtro kopi af romanen eller en blot og bar affotografering af handlingen, men det snævrer flere gange derhenad. De mange indre dialoger karakteriserer i bogen Johannes Vig som en usikker og indesluttet grubler, mens de i filmen, hvor de er blevet til enetaler foran kameraet, i stedet udleverer ham som en lidt forskruet og selvoptaget degn.

Der er for så vidt dækning i teksten, men omplattet til et andet medium gi-

ver det en helt anden virkning. Det havde sådan set ikke gjort noget, hvis instruktøren så havde omarbejdet forlægget til en ny kunstnerisk helhed, men det har han heller ikke. Enten tager man en roman og filmer den side for side, eller også omformer man oplægget ud fra en bestemt tolkning. *Løgneren* har sat sig mellem to stole, ved at der i filmen er ændret lidt og den derudover er forblevet tro imod bogstaven.

En anden indvending er, at jeg finder romanen temmelig uegnet til filmatisering. Det meste af bogen og hele filmen er fortalt som en dagbog, men i romanen får vi til sidst at vide, at Johannes Vig først har skrevet den et år efter, at begivenhederne fandt sted. Ved pludselig at lægge afstand til det autentiske opnåede forfatteren at karakterisere Johannes yderligere og at begrunde titlen. Denne dimension går helt tabt i filmen og ville i øvrigt være svær at få med, men i hvert fald gør den hovedpersonen mere endimensional og dermed mindre spændende.

I det hele taget er skildringen blevet afdæmoniseret og enfoldiggjort. Det er i filmen blevet til en lærers manglende kontaktevne i forholdet til de isolerede øboere – udsat for klassisk musik og erotiske undertoner. Hele den måske lidt tunge ballast af tilværelsesforklaring og sandhedssøgen, som romanen rummer, kommer kun sporadisk med i filmen. Tilbage bliver så en skildring

af en lille ø's fisker- og bondebefolkning set med døgnens briller.

Til forsvar for filmen skal nu siges, at de fleste af mine indvendinger er fremkommet som et forsøg på at forklare, hvorfor jeg ikke fik så meget ud af at se filmen, dvs. hvorfor oplevelsen var så forholdsvis fattig. Anmelderens erhvervs sygdom er, at han altid går ud fra, at det er filmen, der er dårlig, og ikke hans modtagerapparat. Et absolut nødvendigt krav bliver det så, at hans oplevelse og analyse er tilstrækkelig nuanceret og bevidst, til at den hæves op over det tilfældige og private. Er den ikke det, svigtes både læserne og filmen. Jeg håber, ovenstående kan dokumentere filmens mangler.

Anmeldere oplever ofte sig selv som dansk films bekymrede huslæger. Patienten har det aldrig særlig godt, så selv de mindste tegn på bedring udråbes som en afgørende ændring. Sidste år var det fremkomsten af et par realistiske miljøskildringer (Ang. Lone og Giv Gud en chance om søndagen), der kaldte på profetier om en snarlig bedring. Optimismen kan i hvert fald ikke bygge på *Løgneren*. Mere tragisk er det næsten, at debutanten og filmskoleleven Edward Flemings »- og så var der bal bagefter« gik så kort tid. Den skulle have haft *Løgnerens* store publikum. Men livet er nu engang uretfærdigt. Det kunne der næsten laves en film om.

Jacob Frandsen

5 / 1971

forum

katolsk

CB

MOGENS
BALLIN

NOTES BLOKKEN

Det fortælles, at man ved slutningen af påsketiden i visse egne har hejst skriftestolen op i et reb og ladet den dingle i kirkens hvælvning som en hængt forbryder. Et billede på skriftemålets situation idag! Man kan spinde tråden endnu videre: en psykoterapeut har firet den ophængte skriftestol ned og anbragt den i sin praksis, hvor man nu skrifter hypigere og mere intensivt end man nogensinde gjorde det i den katolske kirke.

Skriftestolen er overtaget af psykologerne. Vore læger kan tale derom – også vore damefrisører. Hvordan skal man forklare denne forandring? Det er en kendsgerning, at vor tids mennesker har noget imod skriftemålet i dets kirkelige form. Vi er så selvbevidste. Vi er imod enhver form for paternalisme. Vi har i demokratiet lært selv at bestemme. Vi har ikke mere noget kirkebegreb. Vi mener at kunne undvære præstedømmet. Derfor beklender vi ikke mere vore synder og svagheder overfor et andet menneske.

Men virkeligheden lader sig ikke forandre. Heller ikke den menneskelige natur! Synd og skyld er og forbliver en realitet. Og kristen-

dommens fornemste gave er syndernes forladelse.

Men måske var skriftemålet efterhånden hos mange også blevet en vane, et skema med faste terminer og barnagtige floskler. Tænker vi egentlig på, at skriftemålets inderste væsen er »samtale«? Mennesket såres ved skyld. Og helbredelsen påbegyndes ved en samtale. Den, som ikke betror sig til en anden, kan ikke helbredes. Man har kaldt skriftemålet »det menneskeligste af alle sakramenter«. Det enkle beklende ord, det lige så enkle tilgivende ord! En menneskelig samtale bærer skriftemålets sakramente.

I stedet for en vanemæssig handling burde derfor skriftemålet blive til en virkelig samtale. Præsterne må give sig tid dertil. Måske burde vi også have andre skriftestole. De gamle, fra baroktiden nedarvede, egner sig lige så lidt til en samtale som de moderne »telefonceller«, som findes i nyere kirker. Kan være, at vi med tiden vil få rigtige »skrifteværelser«! Men til syvende og sidst er alt dette kun forberedelse. Det afgørende er Guds tilgivende ord, udtalt af et skrøbeligt menneske. Hvem kan leve det foruden?

H. Roos S.J.

MARKEDS- ANALYSE

Den religiøse forfatter har det ikke let i vore dage. Naturligvis finder han gehør, hvis han skriver for sine kolleger i den religiøse fagpresse, en ekseget for eksegeter og en dogmatiker for dogmatikere. Men på det »åbne marked«? Her er det, vanskelighederne tårner sig op for ham. Hvad skal han skrive – og hvordan?

Ve ham, hvis han bare skriver belærende! De evige sandheder om Gud og Guds væsen og menneskets natur og de love om den menneskelige adfærd, man kan udtrække af dette, virker så underlig to-dimensionale. De falder simpelt hen til jorden. Teori er jo en ting – og praksis en anden! Det er nemlig især på det moralske område, maløren gør sig gældende.

Er det, fordi folk er min-

INDHOLD

MOGENS BALLIN	4
DEN NYE VEJ	7
LÆRERMØDE	8
ESAJAS II	10
KIERKEGAARD	12
JESUS ELLER BARABBAS	17
TILSTÆLSEN	24
FRA INDLAND	9 og 18
FRA UDLAND	12
KORRESPONDANCE	19
LÆSERBREV	20

dre moralske i vor tid end de ellers har været? Ser man uhildet på den tid, vi lever i, er der sideløbende med megen statsanerkendt og lov-mæssigt kanaliseret egoisme også mange ædle træk at finde, især hos de unge. For en stor del af dem er det ikke det materielle, der er det afgørende. De går ind for principiel retfærdighed og er mindst lige så optaget af andre som af sig selv. Vietnam, racelighed, friheden til at være menneske, medbestemmelsesret osv. De protesterer og demonstrerer. De er idealister.

Men de er langt fra intellektuelle i deres holdning. Det nytter kun sjældent at argumentere med dem. For dem kan en situation kun bedømmes af den, der selv er i den, der oplever den. De sætter oplevelsen højere end tan-

Generationskløften forekommer mig derfor ikke at være et aldersskel. Gamle mænd som Huxley kan udmærket være profeter for de unge. Generationskløften går parallelt med en helt anden og meget betydeligere brudflade, hvor tiderne skilles. Rationalismens tid og emotionalsismens tid. Den nye tid, vor egen tid, er emotionel, den er følelsesbetonet. Det må vi sande, hvis vi skal virke i den og for den.

Det er ikke bare situations-etikken, der er emotionel. Vor rytmiske musik er emotionel. Det er rytme – en afspejling af hjerteslag og åndedrag – altid. Derfor er jazzens oprindelse knyttet til bordellerne i New Orleans, – derfor mødte denne musik så stærk modstand. Beat-musik og blues er emotionel. Derfor synger man den ikke belcanto. Også vor billedkultur

er emotionel. Illustrerede blade, fjernsyn og film bevæger folks sind, før de overhovedet får tid til at tænke sig om. Den abstrakte kunst er rent emotionel, uden begrebsindhold. Og for nylig bemærkede Kenneth Clark, at vor tids ideal er menneskevenlighed, et følelsesladet forhold til medmenneskene.

Det kræves af os, at vi skal være engagerede, dvs. at vi ikke bare skal handle ud fra en fornuftsmæssig overbevisning, men også følelses-mæssigt bevæget. Tidligere kaldte man en sådan livsholdning sentimental, og mens det stod på, havde ordet sentimental en god klang. Derfor må vi hellere holde os til udtrykket emotionel.

Men hvad og hvordan skal en forfatter forkynde i en emotionel tid?

H. van Schaik.

KRISTELIG POLITIK

Det politiske liv er indviklet, svært for menigmand at gennemskue. Vi hørte trafikministeren sige i TV, at økonomisk og teknisk kunne man sagtens gå i gang med luft-havnen på Saltholm nu – men kunne man det også politisk? »Politik er det muliges kunst«, men man må tilføje: som undertiden gør mulige ting umulige. Hvilke hensyn der skal tages i det

politiske liv, er ikke altid til at gennemskue for vælgeren. Han bliver tvivlrådig. Ganske vist ved han efterhånden, at der er noget, som hedder valglofter, og han ved også, at de noteres noget lavere end aftaler, formodentlig fordi de er unilaterale. Men han føler sig i hvert fald på gyngende grund over for fremtidsperspektiver om lavere skat og større realindkomst.

Ud af tvivlerne har der krystalliseret sig et nyt politisk parti: Kristeligt Folkeparti. Den samlede presse samt alle politikerne er faldet over det med en voldsomhed, som må forbavse den uhildede tilskuer. Når de tvivlende angribes så hårdt af dem, de tvivler på, bliver man opmærksom.

Det hyppigst anvendte argument mod partiet er, at man ikke kan tage stilling til økonomi og trafik og andre verdslige problemer på en speciel kristelig måde. Men hvorfor i alverden skulle man ikke kunne det? Der er ukristelige måder både at

bruge penge på og at køre bil på. Jeg vil vove at påstå, at der ikke findes noget område i livet, som ikke i den sidste ende kan ses i relation til menneskets timelige og evige velfærd. Enhver afgørelse som træffes, det være sig af den enkelte eller af rigsdagen, må og skal være sådan, at den sigter på menneskets endelige mål: at udfolde sig som menneske, så at det i sit liv kan afspejle noget af den guddommelige kærlighed og retfærd – i den nævnte rækkefølge. Således forstået måtte man ønske det nye kristelige parti en bragende succes.

Men en sådan kristelig politisk holdning måtte ganske vist medføre, at man måtte give tilslutning til eller afvise lovforslag – ikke ud fra et »politisk«, men fra et moralsk standpunkt, moral her forstået som et kristent grundsyn på, hvad mennesket er, og hvilket mål i liv og død det har. Et kristeligt parti synes altså at måtte blive en slags løsgængerparti, men med nogle fælles pro-

grampunkter fra de gamle partier. Det kunne egentlig blive både spændende og forfriskende.

En bekymret indsender skrev fornylig i et læserbrev, at hvis partiet fik indflydelse, ville den kristelige moral lægge sig som en dyne over det frie politiske liv. Bortset fra, at vedkommende ikke har nogen klar opfattelse af glosen »kristelig«, så forstår man hans bekymring, selv om man ikke tror og håber, at der er grund til at dele den. Det ville være katastrofalt, om det nye parti vurderede det politiske spil ud fra et kirkepolitisk synspunkt, om det var grundtvigsk, indremissionsk, luthersk eller romersk-katolsk. Skal det virke og have tilslutning i befolkningen, må det være *kristent*, d.v.s., det må i sit program helt være orienteret mod det kristne grundsyn om det forløste menneske, som vi er fælles om. Med hensyn til dette punkt venter vi endnu på en programerklæring.

G. H.

Franciskanerklostret
i Fiesole.

Træsnit af Emil Petersen.

MOGENS BALLIN

Katolsk Forum har bedt pater Jan Ballin skrive et mindeblad i anledning af 100-årsdagen – 1913 – for hans fars, Mogens Ballins, fødsel.

Mogens Ballin har sin plads både i den danske katolske menigheds og den hjemlige kunsts historie. Men ud over flittige læsere af Johannes Jørgensen og Peter Schindler forbinder de fleste nu vel næppe noget videre med hans navn. For en del mennesker er han nok blot konvertitten, der fik afgørende betydning for Johannes Jørgensens konversion.

Mogens Ballin kom til verden i en velstående jødisk borgerfamilie. Hans forældre var troende, men ikke ortodokse jøder. Tidligt fik han lov at begynde en uddannelse til kunstmaler. Han kom snart under Georg Brandes' og I. P. Jacobsens indflydelse. Takket være familiens gode kår kunne han ret ung rejse til Paris – kunstens forjættede stad. Her blev han dybt betaget af impressionisterne og Paul Gauguin. Det

var en ny strålende verden, der åbnede sig for den unge radikale jøde. Ballin sluttede venskab med en ung hollandsk maler, Jan Verkade, der også malede efter Gauguins recept. Sammen tog de til det af impressionisterne og Gauguin elskede Bretagne. Her modnedes de to unge maleres udvikling frem til katolsk kristendom. For Ballin var Thomas af Kempis' *Kristi Efterfølgelse* især vejen til omvendelsen. Verkade blev døbt i Bretagne og Ballin i Florens i 1894. Han tog dåbsnavnet *Francesco* på grund af sin begejstring for Assisis' store helgen.

Absolut, som han var af natur, levede den nydøbte nu som meget begejstret og from katolik. I den periode fik han stor betydning for Johannes Jørgensens konversion – især ved i lang tid at give digteren husly i Assisi. Verkade blev munk i benediktinerrabbediet Beuron, hvor han døde som gammel pater i 1946. Mogens Ballin tænkte også på at gå i kloster, men man rådede ham fra det.

Efterhånden modnedes hos ham forståelsen af et kunstnerkald ude i verden. Han blev gift med en datter af en dybt

from katolsk familie af fransk oprindelse. Marguerite d'Auchamp. Brylluppet stod i St. Andreas Kirke i Ordrup i 1899. Mogens Ballin havde imidlertid indset, at hans kunstnerkald ikke var maleriet, men et kunsthåndværk, nemlig at fremstille og udbrede daglige brugsting i tin, sølv og guld, tegnet af gode kunstnere og til overkommelige priser. Det var en reaktion imod tidens flod af fæle galanterivarer. Hans virksomhed bar navnet *Mogens Ballins Værksted* med butiksudsalg i Skoubogade. Foruden selv at tegne sagerne, satte Ballin en række andre kunstnere i gang med det. Hans særlige bedrift var at genindføre *tinnet* i kunstindustrien. Ved hele denne virksomhed blev han en forudsætning for mestre som Georg Jensen og Just Andersen.

I ægteskabet fødtes fem børn. Men så kom jordskælvet. Efter kun syv års »legendarisk lykkeligt« ægteskab døde Marguerite Ballin i 1907 fra en fortlivlet ægtemand og de fem små børn.

Mogens Ballin solgte sin virksomhed og blev nu »både far og mor« for sine børn. Med dem levede han et intenst

kirkeliv. Børnene kom tidligt til den første kommunion. Familien startede hver dag med messe og kommunion, gik til skrifte hver uge og var om søndagen til morgenmesse (med kommunion), højmesse og aftenandagt.

Mogens Ballin gik helt op i sit trosliv. Han var præget af Frans af Assisis ånd og var franciskanertertiær. Midtpunktet i alt var for ham Kristus i Alterets sakramente: den daglige messe, besøg ved tabernaklet og sakramentsandagt. Han var præget af den tids liturgiske bevægelse. Messebogen var hans vigtigste bibelkontakt. Alle børnene fik tidligt latinsk-danske messebøger og fulgte ivrigt med i kirkeårets gang.

Hver dag gik far og børn tur sammen efter skole. Og hver dag læste han højt for børneflokket, ofte i direkte oversættelse fra fransk, tysk eller italiensk. Det var mest bøger af religiøs indhold fra kirkehistorier, missionerne og lign. Som regel interesserede det børnene. Og han fortalte dem om alt, hvad der optog ham selv. Man bad aftenbøn sammen i fri form. Det, der hjalp Ballin i hans overvældende sorg over hustruens død, var opgaven over for børnene og snart for katolsk ungdom i almindelighed.

Mogens Ballin samlede unge og konvertitter i sit hjem »Josefs Hus« (navngivet til minde om hjemmet i Nazaret). Han gik i lære hos den danske folkehøjskoles mænd, specielt Thomas Bredsdorff. Derudfra stiftede og ledede han en aftenskole under navnet »Katolsk Højskole«. Her fortalte forskellige for ret store skarer. Selv talte han om emner fra Kirkens liv og historie, hvortil han studerede en hel del.

Hans religiøse type var alvorlig med sans for bod og selvfornægtelse. Som sin lærer, den hellige Frans af Assisi, dvælede han gerne ved Frelserens lidelse og offerdød, gik korsvejen og det ofte med sine børn med en fri betragtning og bøn ved hvert stationsbillede. Han holdt daglig betragtning. Derimod var han ikke så optaget af bibellæsning og bibelstudium, som man er i vor tid. Alle børnene bar blandt fornavnene også Marias navn. Daglig bad Ballin med sine børn efter messen lidt ved Gudsmorders billede.

Meget betød han for andre gennem Katolsk Højskoles møder og sommerens friluftsmøder ved »Vor Frues Bøge« i Dyrehaven. Han var en læg sjælesørger for adskillige, hjalp fattige, men havde ikke noget egentlig socialpolitisk engagement. Mere var familien optaget af støtte til hedningemissioner. Mogens Ballin levede ikke i »en katolsk ghetto«. En drøm, han arbejdede for, var en bygning, der skulle huse alle former for ungdomsarbejde, kaldet »Absalons

Gård«. Mogens Ballin var den første herhjemme, som vovede at tage folkekirkelige salmer i brug. Det skete i den ungdomsangbog, »Sursum Corda«, som han udgav.

Kun syv år efter sin hustrus død døde Mogens Ballin selv 27. januar 1941. Det var et uerstatteligt tab for hans børn og det katolske arbejde i Danmark. Hans jødiske mor tog – 70 år gammel – de fem forældreløse børn til sig og fortsatte sin søns katolske opdragelse af dem. Hun havde også før støttet hans kirkelige arbejde, skønt hun selv var troende jøde til sin død.

Omkring 100-årsdagen udkommer på ny Peter Schindlers biografi *Mogens Francesco Ballin* gennem Pauluskredsen.

Samtidig afholder Kunstindustrimuseet en udstilling af prøver på hans kunst (malerier og metalsager).

Ud over Peter Schindlers bog fortæller Johannes Jørgensen i *Rejsebogen* og i flere bind af *Mit Livs Legende* om sin ven M. B.

Han er en af hovedpersonerne i Dom Willibrord Jan Verkades erindringsbog *Die Unruhe zu Gott* (fransk *Le tourment de Dieu*, nederlandsk *Van Ongebondenheid en Heiligen Banden*).

Ved udstillingen i Paris i 1961 *Les Sources du XXme Siècle* (Kilderne til det 20. århundrede, kunsten i Europa 1894–1914) var flere af Mogens Ballins arbejder blandt de syv kunstneres, som repræsenterede dansk kunst.

Mogens Ballin var en foregangsmand i kunstens verden og i den danske katolske menigheds lægmandsaktion.

100-ÅRS MINDEDAGEN FOR MOGENS FRANCESCO BALLIN

Torsdag den 18. marts om eftermiddagen: Pressemøde i Kunstindustrimuseet. Indbydelse tilgår pressen gennem museet.

Fredag den 19. marts kl. 8: Messe i St. Andreas Kirke.

Kl. 15.30: Kransenedlæggelse ved graven på Katolsk Vestre Kirkegård.

Kl. 16: Indbudt familie- og kunstnerkreds samles på udstillingen i Kunstindustrimuseet.

Udstillingen er åben for enhver fra 19. marts i museets åbningstid 13–16, tirsdag og fredag desuden kl. 19–21.

Udstillingen omfatter malerier, tinsager og smykker.

Den nye vej

»Nogle soldater er blevet beordret til at dræbe en gruppe af civile folk under deres offerhandling . . .«. »Et tårn er styrtet sammen og har dræbt 18 mennesker . . .«.

Angår det os?

Vi er så vant til at høre om ulykker, krigshandlinger og katastrofer, at vi kun overfladisk registrerer den slags meddelelser. Måske harmes vi kortvarigt over, at så mange »uskyldige« menneskeliv går tabt. Måske synes vi, det er skrækkeligt med alle de ulykker og katastrofer, der sker rundt omkring. – Men på en måde angår det os ikke.

I evangeliet for 3. søndag i fasten (Lk. 13,1-9) kommer der nogen for at fortælle Jesus om de to ovennævnte tildragelser. De ser anderledes på disse ting, end vi ville gøre i dag. Man hører næsten forargelsen over for ofrene klinge i deres stemmer: Hvor må det være store syndere, siden en sådan ulykke overgår dem. Men denne forargede holdning er lige så overfladisk som vores, – på en måde angår disse tildragelser dem ikke.

Ser vi begivenhederne som »tegn«?

Jesu svar viser, at begge de nævnte indstillinger er ufrugtbare. Han ynker ikke de dræbte, men vender tværtimod opmærksomheden mod dem, der bragte budskabet: »Hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme på samme måde.«

Døden er menneskeligt set en katastrofe, vi vægrer os mod den og lukker øjnene for den på trods af, at vi ustandselig bliver mindet om den. Og Jesus bekræfter på en måde vor frygt: »Hvis I ikke omvender jer«, vil døden også for jer blive en katastrofe. Men den behøver ikke at blive det. Hvis vi åbner vore sind for det glade budskab, hvis vi i tro vender os til Kristus, vil han give os det nye liv. Men omvendelsen kræver, at vor tro ikke indskrænker sig til en intellektuel anerkendelse af Kristus som Frelseren. Tro og omvendelse indebærer hele vor persons overgivelse til ham i tillid, idet vi accepterer den vej, han viser os, vejen i kærlighed og lidelse.

»Den nye vej«

Johannes skriver i sit evangelium, at Jesus før den sidste påskehøjtid vidste, at hans time var kommet til at gå bort fra denne verden til Faderen. Jesu død var altså en overgang – en påske, hvor han forlod dette liv for at gå til Faderen, til livet i opstandelsen. Vi ved, at han er gået forud for os, for at vi skal følge efter. Han fritager os ikke for døden og lidelsen: »hvis nogen vil tjene mig, da skal han følge mig . . .«. (Jo. 12,26). Lidelsen og døden er ikke længere en meningsløs katastrofe, men vejen, der fører os til Faderen, til livet i opstandelsen.

Det er imidlertid ikke nogen let vej, der gennemløbes en gang for alle i vor dødstime. Vi befinder os på denne vej hele vort liv, hver dag kræver omvendelse og død: »Hvis nogen vil gå i mit spor, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig. Thi den, som vil frelse sit liv, skal miste det; men den, som mister sit liv for min skyld, skal bjærge det« (Mt. 16,24-25).

Kampen for at leve evangeliets bud

om næstekærlighed kræver, at vi til stædighed »dør«, at vi er villige til at give afkald på vor egoisme, vor ensidige måde at se tingene på, vor forfængelighed, der så let såres. Vi må vende os fra vor alt for menneskelige måde at se tingene på for at se dem i lyset af evangeliet.

Nær ved målet

Umiddelbart inden dagens tekst skriver Lukas, at Jesus bebrejder sine tilhørere, at de ikke forstår at tyde tidens tegn – tegnet på, at det er frelsens tid, Kristus er kommet, verdens ende er nær. Katastroferne i Galilæa og Siloam er også sådanne tegn. Al lidelse og død skal for os være et tegn på, at Kristus er nær, at han kommer i den time, vi ikke venter, at vi må være parate til at tage imod ham, når han kommer, for at vi kan gå med ham til Faderen. Hvis vi vender os til ham, vil han gøre vor død til en påske – en overgang til livet i opstandelsen.

sr. Karen Marie CSJ.

LAD OS TALE OM RELIGION

Er religion ikke enhver gerning og enhver betragtning, og det, som hverken er gerning eller betragtning, men et under og en overraskelse bestandigt opdukkende i sjælen, selv medens hænderne mejsler i stenen eller betjener væven?

Hvem kan adskille sin tro fra sine handlinger, eller sin anskuelse fra sit kald?

Hvem kan sprede sine timer foran sig og sige: »Denne for Gud og denne for mig selv, denne for min sjæl og denne for mit legeme«?

Enhver af jeres timer er vinger, der flakker gennem rummet fra selv til selv.

Den, der kun bærer sin moral som sine stadsklæder, måtte hellere være nøgen.

Den, som lader sin adfærd bestemme af morallære, indespærrer sin sangfugl i bur.

Den mest fribårne sang kommer ikke gennem tremmer eller gitre.

Og den, for hvem gudsdyrkelse er et vindue, som kan åbnes, men også lukkes, har endnu ikke besøgt sin sjæls bolig, hvis vinduer forbliver åbne fra solopgang til solopgang.

Det daglige liv er jert tempel og jeres religion.

Hvornår I end betræder dette tempel, tag jeres alt med jer.

Tag ploven og essen og køllen og lut'en,

de ting I skabte af nødvendighed, og de ting I skabte af lyst.

Thi I kan ikke i jeres grublen hæve jer højere end jeres egen formåen eller synke dybere end jeres egne mangler.

Tag alle mennesker med jer, for i tilbedelse kan I ikke svinge jer højere end deres håb eller fornedre jer dybere end deres fortvivlelse.

Og vil I kende Gud, behøver I ikke derfor at løse gåder.

Se jer hellere omkring, og I skal se ham i leg med jeres børn.

Og se ud mod himmelrummet, og I skal se ham vandrende i skyen, se hans udbredte arme i lynet og se ham nedstige i regnen.

I skal se ham smile i blomsterne, derefter opstige og vinke med sine hænder i træerne.

Lærermøde i London

Den internationale katolske lærerorganisation UMEC afholder foruden treårige verdenskonferencer også halvårslige regionale sammenkomster. Sidste møde i den nordvestlige europæiske region (der omfatter England, Skotland, Holland, Belgien og Danmark) fandt sted den 12.-14. februar i år.

I oktober sidste år mødtes repræsentanterne for den nordvestlige europæiske region (der omfatter England, Skotland, Holland, Belgien og Danmark) i Belgien, og den 12.-14. februar i år var det englændernes tur til at være værter. Mødet fandt sted i det smukke S. Marys College i Strawberry Hill (en sydvestlig forstad til London).

(S. Marys College er et katolsk lærerseminarium med 1200 kollegieværelser, der – samlet i mindre enheder – ligger spredt omkring på det store areal med egne sportspladser, eget bibliotek og et smukt moderne kapel.)

Emnet

Emnet for februarmødet var *uddannelsen af katolske lærere*. De 4 lande, hvor en katolsk læreruddannelse finder sted, havde udarbejdet en skriftlig rapport, der var blevet forelagt repræsentanterne inden mødet.

Under diskussionerne viste englænderne en vis bekymring over den svigtende tilgang af katolske lærere til de katolske skoler. Denne svigten skyldes efter deres mening ikke alene den forringede tilgang til ordenssamfundene, men også

manglende lyst hos katolske lægfolk til at søge ansættelse ved katolske skoler. Herved truer den hidtidige tilstand, hvor de katolske skoler kun besøges af katolske børn og betjenes af katolske lærere, med at gå i opløsning. På englændernes foranledning vedtog de delegerede en resolution, hvori det henstilles til UMEC's ledelse at foranledige en undersøgelse vedrørende tilgang af katolske lærere til katolske skoler i de øvrige lande samt at iværksætte en aktion for at opmuntre katolske lærere til at søge ansættelse ved katolske undervisningsanstalter.

Hollænderne udtrykte en bekymring, der nærmest gik i den *stik modsatte* retning. I Holland er der katolske lærere nok, men det er efterhånden blevet uklart, hvad ordet 'katolsk' i denne forbindelse dækker. Som eksempel nævntes det, at af 20 ansøgere til en stilling som lærer ved et katolsk lærerseminarium var ikke én villig til at underkaste sig de retningslinier, som de katolske biskopper i en bestemt anledning havde offentliggjort. (I øvrigt gælder de hollandske biskopper hverken i selve Holland eller hos deres udenlandske kolleger for at være konservative!)

Hollænderne insisterede ikke på nogen resolution. De synes at have belavet sig på, at de i en række år fremover vil være tvunget til at leve med de modsætninger, de har i deres egne rækker.

For Danmarks vedkommende nævnte jeg vore kateketkurser som supplerende

kurser i katolsk religion for katolske lærere i Danmark.

Humanisternes indflydelse

Englænderne havde også forberedt en betænkning vedrørende det humanistiske forbund i England (British Humanist Association) og dets virke.

Organisationen fører trods sit ringe medlemstal en bevidst og effektiv politik (gennem nøglestillinger inden for kommunikationsmidlerne: presse, radio, TV), der sigter på en sekularisering af samfundet og en løsrivelse fra kirken og religionen på det etiske område. (Anledningen til betænkningens opståen var den fornyede debat vedrørende abortlovgivningen i England.)

Et forslag til at indlede et økumenisk samarbejde med lærerorganisationer inden for den anglikanske kirke på dette felt (der måtte være et oplagt emne til et sådant samarbejde, eftersom begge kirker må følge sig truet) blev afvist: man mener, at de øvrige lærerorganisationer i landet forholder sig passive, muligvis fordi deres verdensanskuelsesmæssige grundlag er så vagt, at de næppe har noget alternativ at stille op imod humanisternes livsanskuelse.

Samvær

Imellem møderne var der i øvrigt et hyggeligt og broderligt samvær på trods af de sproglige vanskeligheder (belgierne forstod ikke alle engelsk, – under debatterne havde man måttet engagere tolke). Der sporede en ret forbløffende samhørighed mellem de ca. 24 delegerede af meget forskellig alder og hjemlig baggrund. Dette skyldtes naturligvis, at det til de halvårslige møder som regel er de samme mennesker, der mødes og får lejlighed til at lære hinanden at kende. Men jeg er overbevist om, at det grundlæggende fællesskab har noget med katolicismen at gøre: alle føler, at alle er katolikker, medlemmer af den samme kirke. Dette viser sig også i den alvor, hvormed eukaristien fejres (skønt sproget var engelsk): Messens gang er så kendt, at de sproglige forskelle næppe mærkes.

Her tror jeg, at vi katolikker har en naturlig åbenhed og kontaktflade, der sprænger menneskets medfødte tilbøjelighed til at være sig selv og stille sig op i nationale og sproglige båse.

Jeg ville ønske, at flere katolske lærere fik lejlighed til personligt at opleve den slags regionale sammenkomster. Det ville gavne dem selv – og gavne de katolske institutioner, selv om de i så fald må undvære deres medarbejdere i nogle dage.

Johns. Simons S.J.

D. U. K.

Danmarks Unge Katolikker har besluttet sig til at tage ungdomsarbejdets situation i hele landet op til debat.

I første omgang ønsker man at beskæftige sig med situationen i Storkøbenhavn. Da vi anser problemerne for så store, at alle gode kræfter og evner må anvendes på sagen, vil vi opfordre pastoralrådet til på sit møde den 20. og 21. marts at tage stilling til følgende konkrete forslag:

Pastoralrådet anser en gennemdrøftelse af den katolske situation i det storkøbenhavnske område – særlig med henblik på ungdommen – for særdeles væsentlig. Pastoralrådet ønsker denne gennemdrøftelse gennemført på følgende måde:

Pastoralrådet nedsætter den 20. og 21. marts 1971 et ungdomsudvalg.

Dette udvalg tilrettelægger sammen med de tre storkøbenhavnske regionalråd i samarbejde med undertegnede forslagstillere en weekend inden den 1. oktober med en generaldebat af den katolske situation i det storkøbenhavnske område som emne.

Formålet med denne drøftelse er:

1. Bevidstgørelse af den katolske situation i det storkøbenhavnske område.
2. Nedsættelse af et fællesudvalg til at arbejde videre med weekendens resultater.
3. Undersøgelse af pædagogiske, organisatoriske og økonomiske muligheder for en lederuddannelse.

Til denne debatweekend indbydes følgende:

Alle storkøbenhavnske regionalmedlemmer.

Folk, der må anses for kompetente.

Interesserede unge.

Ledere af forskellige former for københavnsk ungdomsarbejde.

Ungdomspræster.

Forslag til weekendens program

Indledning om den nuværende situation. Herunder fremlæggelse af statistisk materiale vedrørende de unges tilknytning til de forskellige ungdomsgrupper.

Oplysning om arbejdet i de enkelte grupper ved deres repræsentanter.

Opdeling i diskussionsgrupper. Efter hver diskussion plenarmøde.

Følgende diskussionsspørgsmål foreslås anvendt:

1. Den katolske situation i Storkøbenhavn.

2. De vigtigste årsager til det katolske ungdomsarbejdes resultater i København.
3. Forslag til løsning af problemerne.
4. Prioritering af de fundne løsninger.
5. Nedsættelse af fællesudvalg til videreførelse af week-endens resultater.

*På DUK's hovedbestyrelses vegne
Birte Skallerup, næstformand
Pastor J. Muiser, DUK-præst.*

Pater Pire

FREDSUNIVERSITETET

Fredsuniversitetet blev stiftet 1960 af Pater Pire, da han havde fået Nobels fredspris for sit arbejde for flygtningene efter 2. verdenskrig. Det er ikke en talerstol for nogen »sag« eller bevægelse, men et mødested for dialog mellem mennesker af forskellig opfattelse.

Der er korte kurser om emner som verdenskultur, social uretfærdighed, racisme og fordomme, ikke-voldsproblematikken, revolution, positiv og negativ fred, u-landsproblematikken. Simultanoversættelse til flere sprog.

Pater Pire talte allerede i 1959 om verdensborgersind, om kommunikation, om udvidelse af bevidsthed og solidaritet. For ham var medarbejdernes ateisme lige så værdifuld som hans katolicisme, – det var ligegyldighed og hykleri, han kæmpede imod. Han trådte altid autoriteterne over tærne og udfordrede menneskets samvittighed.

På fredsuniversitetet behandles problemerne i teori og er under stadig bearbejdning. Pater Pires tænkning var på samme tid stringent, logisk – og intuitivt springende. Han anerkendte ingen grænser, – og han kombinerede sine tanker, så man tænkte nye tanker og så ting fra nye sider. Hans kærlighed var ikke til den abstrakte menneskehed, men til det enkelte menneske med dets private sorger, glæder og sorte sider. »Er du ikke din broders vogter?« sagde han og mente helt konkret, at vi hver især er ansvarlige for, hvad vi har gjort denne verden til.

Teorien anvendes samtidig i praksis i flygtningefadderskaberne – skolepenge til afrikanske og tibetanske flygtninge. Og i Freds-øerne – en utraditionel og revolutionerende form for u-landsolidaritet. Et projekt i Pakistan er afsluttet og udvikler sig eksplosivt videre. I Indien er et projekt påbegyndt – stør-

stedelen betalt af private jorden over. Kredsen i Danmark samler ind til dets sociale center. Rapporten om problemer og resultater kan købes for kr. 3,-.

Pater Pire Kredsen i Danmark.

Caritas

Et telegram fra Danmark

Den 9. februar telegraferede man til Caritas Internationalis: Projekt INDIA 68/35 godkendt – stop – check 1.987 dollar (14.902,50 d. kr.) undervejs – stop – gode ønsker – stop – Caritas Danmark.

Baggrunden: En ung ivrig præst, Peter D'Cruz, arbejder i Kozhippilly, Kerala, Indien, med de fattigste blandt de fattige. Han har fantasi og han har praktisk erfaring.

Hans forslag havde følgende 5 punkter:

1. Uddybe og udvide eksisterende brønd, installation af pumpe, overrisling af et område nær kirkens grund, så der kan høstes to gange om året og effektivt kæmpes mod monsunvindens ødelæggende udtøringer.

2. Skaffe malkekøer til 5 familier.

3. Skaffe geder til fem familier.

4. Skaffe 3 grise til hver af 10 familier.

5. Skaffe 10 høns til hver af 10 familier.

30 familier eller ca. 250 mennesker bliver hjulpet, deres indtægter vokser med 50-100 %, så de bedre kan ernære og klæde deres børn.

Det er fagfolk, som står bag præsten og tager sig at projektets gennemførelse. Alt, hvad der skal fremskaffes, kan fås på stedet.

I løbet af 8 år vil 15 % af de penge, som indestår i projektet, være betalt tilbage og så kan andre have glæde af et lignende forsøg. Det ventes, at dette projekt kan danne skole mange andre steder og give mennesker mere livshåb.

Igen et eksempel på, hvorledes de små gaver kan løse store opgaver.

Husk på Caritas Danmark ved fester, jubilæer, begravelser. Vi har smukke gavebreve, som bringer glæde, fordi den festlige eller sørgelige begivenhed blev en lejlighed til at tænde lyset for nogle af dem, der må leve på livets skyggeside.

Knud Ballin.

PÅ REJSE I BIBELEN

ESAJAS II OG BENEDIKT AF NURSIA I SAMTALE

*»Herren, min Gud, gav mig læringes
tunge,
at kende et styrkende ord til de trætte.*

*Han vækker hver morgen mit øre,
til at høre, som læringe hører.*

*Herren, min Gud, han har åbnet mit øre,
og dog stred jeg ikke mod ham,
jeg veg ej bange tilbage.*

*Min ryg bød jeg frem til hug
og mit skæg til at rives,
for spot og for spyt blev mit ansigt ej
skjult.»*

(Jfr. Es. 50,4–6).

»Der er intet at sige til, kære Herre, at du har så få venner, når du behandler dem på den måde!« Er det ikke Terese af Avila, der kom med denne bemærkning, der er som en rammende kommentar til Esajas II's sang? Benedikt af Nursia ville vel dertil have føjet, at spillets regel nu engang må være den, at det koster møje at vende tilbage til åbenhed over for en Gud, som man lukkede sindet for og vendte sig bort fra, eller – for at bruge Skt. Benedikts eget sprog: » . . . at du ved lydigheds ger-

ning kommer tilbage til ham, du ved ulydigheds last har forladt.«

Med den hl. Terese ville Esajas II have diskuteret spørgsmålet om, hvorfor Gud Herren behandler sine venner så ilde, og om lidelsen har et mål i sig selv, eller om den er et uundgåeligt onde i tilgift til noget særdeles attråværdigt.

Og med Skt. Benedikt kunne Esajas II have tilbragt adskillige timer i samtale om, hvad der kunne forventes at ske, hvis nogen formåede at holde ud i lydhør åbenhed over for sin Gud.

»Jeg talte uden forstand . . . «

Esajas II og den hl. Terese var nok hurtigt blevet enige om, at lidelsen ikke havde sit mål i sig selv, og at dens mening måtte søges i en større sammenhæng. Men hvilken? Her var de vel næppe kommet videre. Selv stillet over for fru kirkelærerinde Tereses dybsindigste forklaringer ville Esajas II ud fra sit miljø og sin samtid ikke have kunnet gøre andet end at gentage stakkels Jobs ord: »Jeg véd, at Gud magter alt, for ham er intet umuligt . . .«, men . . . jeg talte uden forstand om noget, som var mig for underfuldt, og som jeg ej kendte . . . « (Job. 42,2-3).

»Fred og retfærdighed«

Frugten, resultatet af et menneskes vandre med sin Gud, ville for Esajas II være ensbetydende med begrebet »shalom«, som kan oversættes med »fred«.

Skt. Benedikt havde nok syntes, at begrebet »frelse« var bedre i denne sammenhæng, – og så havde samtalen været i gang.

Lad os gøre som de berømte rabbiners disciple og sætte os lyttende ved lærernes fødder.

»Fred er noget, der er værd at jage efter,« ville Esajas II sige, og Skt. Benedikt ville have været helt enig med ham: » . . . At OPNÅ fred er meget lettere end at BEVARE freden . . . « Bifaldsrik. »Fred er ingen fred, hvis den bare freder mig og mit. – Fred er knap nok fred, hvis den bare freder dit og mit. – Fred er kun fred, hvis den er fred for mig med alle – for alle med mig – og for os alle med Gud, Himlens og jordens almægtige Skaber. – Fred har at gøre med rimelig livsvilkår, med tryghed og lykke.

Fred har at gøre med den rette adfærd, – og her ligger kilden til vanskelighederne. Vor horisont er for snæver, vort synsfelt for begrænset til i enhver situation at kunne overskue det, som er ret – på langt sigt – for alle. Hvordan skulle vi så kunne færdes ret, – hvordan skulle vi kunne være retfærdige?«

Og Esajas II kunne have forsat: »Yde ret og retfærdighed, så folket og landet kan trives og leve i fred, kan kun den, der holder sig til Guds ord, til hans vejledning, råd og lovbud. – Selv da vil det kun lykkes i ringe mål og med møje og besvær. – Men en dag vil det lykkes fuldtud i Israels midte, en dag vil Guds Retfærdige magte at betale prisen for at opnå fred og for at bevare den, freden mellem menneskene og freden med Gud. Det vil ske med opfyldelsen af disse ord: ' . . . os til fred kom straf over ham, – os til lægedom blev han såret . . . '«

Dog: ' . . . min retfærdige tjener retfærdiggør de mange, han, som bar deres overtrædelser . . . ' (4. Gudstjenersang. Es. 53,5b. 11b). Dette kommer til at ske, det er sikkert og vist, – men hvordan, – hvornår?«

»Retfærdighed og frelse«

Skt. Benedikt ville afgjort have skrevet under på hvert eneste af Esajas II's ord, – han ville bare have syntes, at der var mere endnu; for Skt. Benedikt kunne næste vers af Esajas II's sang:

» . . . Kristus Jesus ER vor fred, han, som gjorde begge parter til ét (hedninger og jøder), . . . for at han i sig kunne skabe de to til EET NYT MENNESKE og stifte fred (mellem menneskene) og bringe begge parter . . . forligelse med Gud ved korset (fred mellem menneskeheden og Gud), . . . og han kom og forkyndte fred for jer, som var langt borte (hedningerne) og fred for dem, som var nær (jøderne). Thi ved ham har vi – begge parter i én Ånd – adgang til Faderen« (Ef. 2,14-18). Realiteten, Kristi død og opstandelse, der ligger til grund for disse vers, er svaret på Esajas II's »Hvordan og hvornår?« – Jesu Kristi holden fast ved sin Gud og Fader skabte dén retfærdige fred, som er frelse for de mange. Guds retfærdige tjener inddrog overtræderne i sin fred på en sådan måde, at de blev i stand til at færdes ret med Gud, – at de blev retfærdiggjort.

Her sprængtes menneskets snævre horisont, som holdt det fangen i jordbunden begrænsning:

Herefter kom ordet »liv« til at rumme mere end liv på jorden alene; fred blev mere omfattende end »fred for vor tid«, og retfærdighedens rette adfærdsmønster erkendtes ikke længere alene i Guds ord, vejledning, råd og lovbud, – men i Kristus Jesus, den opstandne, der lever og er livet, »i hvem vi lever, røres og er« (Ap.g. 17,28).

»Samtalen ender – tankerne fortsætter«

Esajas II og Skt. Benedikt tier i tavs

undren over Guds veje. – De er helt klare over, hvordan mennesket er: Esajas II kender sit folk – og Skt. Benedikt sine munke! De er begge kendt med freldens og frelsens, troens og retfærdiggørelsens lov: GRUNDREGLER HEDDER FRIVILLIGHED.

Alene på dette grundlag giver Gud udtryk for sit sindelag over for mennesket, – og mennesket kan gøre det over for Gud, for alene frivillighed sikrer, at såvel kærlighed som had er ægte.

Frivilligheden er også roden til, at Gud ikke vil bevises, men bevidnes, for et vidnesbyrd KAN være meningsfuldt. at nægte facts er tåbeligt, men at afvise KAN være meningsfyldt.

Frivillighed er også grunden til, at Guds gaver – fra de mindste til de største – er tilbud og ikke forpligtelser, for kun på den måde åbenbarer de giverens og modtagerens sindelag.

Og endelig skyldes det frivilligheden, at Gud tager menneskets afgørelser så alvorligt, at de virkelig fører til velsignelse eller til fortvivlede situationer.

Men her, just her, bryder Gud kæden af årsag og virkning. I sin store kærlighed skaber han i enhver fortvivlet situation et realistisk tilbud om mulighed for velsignelse; altid er Gud rede til at skabe »kosmos« af »kaos«. På denne kærlighedens opfindsomhed kan Israels Gud, – Jesu Kristi og vor Fader kendes, for der har aldrig nogen sinde været en afgud, fra Marduk til Mammon, der på dette punkt kunne og ville være som Gud.

Her ender opdagelsesrejsen i Det gamle Testamente.

»Herren er JEG, ellers ingen«. – »Mine vidner er I . . . min tjener, hvem jeg har udvalgt.« – »Min retfærdige tjener retfærdiggør de mange, han, som bar deres overtrædelser. –

Er det, hvad der var at tage med hjem fra Esajas II's skatkammer? Det er i hvert fald ikke på nogen måde ud-tømt endnu. For med Esajas II er det som med alle Bibelens bøger, – de kan sammenlignes med et kaleidoskop. Som et kaleidoskop danner et nyt billede, hver gang det rystes, danner Bibelens mange beretninger nye billeder, hver gang Guds folk rystes. Sådan var det på Esajas II's tid, – på Kristi tid, – på Skt. Benedikts tid, – og sådan er det i vore dage.

(Et ganske lille udvalg af tekster for dem, der måtte ønske det:

Lidelsesproblemet i Det gamle Testamente: Job. kap. 5/Job. 27,1 – 7/Job. 28,20-28.

Fred og retfærdighed: Es. 11,2 – 9/Es. 32,15-20.

Retfærdighed og frelse: Rom. 3,21 – 26/1. Kor. 1,30-31.

Om Guds frelsesplan: Ef. 1,3-14).

IRLAND

Irland overvejer ændring af Kirkens særlige position

Dublin – NC News Service

Den irske Republiks regering overvejer at foretage visse ændringer i grundloven, som i så fald vil få indflydelse på Kirkens særlige position der i landet, siger den irske premierminister John M. Lynch.

Hensigten med ændringerne er at gøre Irlands genforening mere acceptabel

for protestanterne i Nordirland, som nu hører ind under Storbritannien.

»Vi indrømmer gerne, at der er visse ting i vore love og i grundloven, som er uacceptable for mange protestanter. Imidlertid er vi villige til at ændre disse ting, hvis det kan lette vejen til Irlands genforening,« sagde Lynch.

FINLAND

De finske lutheranere kræver større uafhængighed af staten

Helsinki – NC News Service

En komité, som er nedsat af de lutherske biskopper i Finland, udtaler, at den

lutherske kirke i Finland bør være mere uafhængig af staten, uden at der af den grund skulle være tale om en fuldstændig adskillelse af kirke og stat.

Komiteen for kirke og stat anbefaler i sin rapport, at de anliggender, som ikke hører direkte ind under kirken, fjernes fra kirkeretten.

Kirkens øverste ledelse, som nu er i hænderne på den finske regering, skal være bispekonferencen eller et andet organ, som vælges af Kirken, hedder det i rapporten.

Komiteen anbefaler, at den nuværende fremgangsmåde, der består i, at staten overlader kirken en vis procent af den skat, den opkræver, bør opretholdes. I modsat fald vil kirkens medlemmer komme til at betale mere, de kirkelige myndigheder vil komme til at bruge mere tid på at samle penge, og sognene vil blive mere afhængige af støtte fra de rige, siger komiteen.

Eva Nordentoft

Søren Kierkegaard og det kristne valg

»Hver slægt har sin opgave, og behøver ikke at ulejlige sig så overordentligt med at være alt for de foregående og efterfølgende.« Disse ord skriver Kierkegaard i forordet til »Begrebet Angst«. Oven i købet understreger han overalt i sit forfatter-skab, at han ikke er lærer, men lærende. Han vil og kan ikke fremlægge et system, en verdensanskuelse, som vi kan tage stilling for eller imod. Kierkegaard interesserer sig nemlig ikke for kristendommen, men for det at være kristen, – han interesserer sig ikke for eksistentialisme, men for det at eksistere.

Kierkegaard siger ikke ret meget om den kristne religion, men en hel del om, hvordan vi forholder os til denne religion. Det skal forstås på den måde, at Kierkegaard i og for sig forudsætter den kristne religion som sand, som noget givet, hvis tilstedeværelse er grundlaget for vort liv. Det er ikke der problemet ligger, – det ligger i, hvordan vi virkelig gør vor tro.

Kierkegaards meddelelsesform

Kierkegaard siger, at han ikke er lærer. Herfra kommer vi til det meget vigtige

punkt, som er Kierkegaards form for meddelelse. Han siger nemlig, at han ikke kan fortælle os, hvad vi skal vide, og hvor vi skal læse for at blive gode kristne. Kristen bliver et menneske kun ved sig selv, ikke ved andre.

Kierkegaard bruger ordene: »Man kan ikke meddele eksistens direkte«. Den enkeltes eksistens kan man kun påvirke indirekte. Det er det, Kierkegaard kalder den sokratiske metode, den indirekte metode. Den direkte metode indeholder altid et påbud, et »Du skal«, men Kierkegaard siger, at dette

»Du skal« er der ikke noget menneske, der har ret til at anvende over for et andet, det er der ikke noget menneske, der har myndighed til, – kun Gud kan kræve lydighed. Hvis et menneske vil sige noget væsentligt til et andet menneske, må det ske indirekte, – så må det ske, som Sokrates gjorde det – ved at spørge, ved at hjælpe den andens selvstændighed til verden, ved at få ham til at korrigere sig selv. Hele den første del af Kierkegaards forfatterskab er skrevet under pseudonym, for at forfatterens person skulle træde i baggrunden. På den måde bliver det vigtigste det, som siges i bøgerne, mens det er

U.S.A.

Harvey Cox forudsiger repressaller over for teologerne i USA

Washington – NC News Service

Teologerne i USA må se i øjnene, at de i stadig højere grad vil blive genstand for repressalier, hvis de fortsætter med at prædike imod krig, racefordomme og andre sociale foreteelser, sagde Harvardteologen Harvey Cox for nylig i et interview, hvor han som et bevis på, at repressalierne allerede var i fuld gang, nævnte dommen over pater Philip Ber-

rigan og fem andre fredsforkæmpere, som var anklaget for sammensværgelse.

»Der er tale om en fundamental modsætning mellem systemet i USA og det, vi som kristne har at sige om krig, racefordomme og endnu vigtigere emner som f. eks. enheden i verden,« sagde han.

»Hvis Kirken tager evangeliet alvorligt, kan disse spændinger ikke undgå at blive både større og mere udtalte, som tiden går.

Jeg er fuldstændig klar over, at den stærkeste og bedst organiserede afdeling inden for bevægelsen imod krig – og den, de fleste mennesker har mest tiltro til – er den religiøse fløj. Det er ikke tilfældigt, at vi lige har været vidner til dramatiske tvangsforanstaltninger over for disse mennesker.

Vi (de kristne, som er imod krig) har hele tiden hævdet den moralske side af sagen. Vi har aldrig sagt, at vi er imod

Vietnam, fordi krigen dér er malplaceret eller en fejltagelse. Vi er imod den, fordi den er umoralisk.«

BRASIL IEN

Præst og socialarbejder torteret i Sao Paulo

Sao Paulo – NC News Service

Ærkebiskoppen af Sao Paulo, Paulo Evaristo Arns hævder, at en af præsterne i hans bispedømme, pastor Giulio Vicini, samt en kvindelig socialarbejder, mrs. Yara Spadini, som begge blev arresteret i januar i år, har været genstand

uvigtigt, hvem der har skrevet det. Når man tænker på, hvor kraftigt Kierkegaard understreger, at forfatterens person ikke er væsentlig, er det egentlig ejendommeligt at se, hvordan Kierkegaards liv og levede er blevet udforsket og endevendt og forsøgt anvendt til at forklare hans filosofi. Kierkegaards forældre, hans kærligheds historie og hans pukkelryggethed kan vi lade ligge, – det giver os ikke nøglen til forståelsen af Kierkegaards filosofi.

Vi omtalte lige før Sokrates' metode, den indirekte, og det er den Kierkegaard anvender. Denne metode respekterer den enkeltes frihed, idet der ikke doceres en lære og ikke prædikes moral. Men her hører ligheden mellem Sokrates' metode og Kierkegaards også op. Sokrates færdedes på Athens gader, og ved at spørge sandheden ud af sin modpart førte han ham gennem spørgsmål til erkendelse. Hos Sokrates er målet for den enkelte at erkende sandheden, mens uvidenhed er synd, og synd er uvidenhed, men Kierkegaard siger, at kristeligt forstået ligger synden i viljen, ikke i erkendelsen. Sokrates hævder, at mennesket bliver godt, når det bliver vidende, men Kierkegaard siger, at

der er et spring imellem at kende sandheden og at handle efter den. Det er ikke nok at være vidende, at have erkendt, at være professor i teologi.

Kierkegaard hævder ikke, at Gud har givet mennesket en lære, et system, hvis sandhed skal erkendes og derefter tros; dermed ville tro være blevet et erkendelses- og intelligensspørgsmål. Nej, Gud respekterer menneskets frihed, han sætter hvert enkelt menneske i samme situation som apostlene, nemlig i den situation, om man VIL tro: om man vil se Gud i Jesus, i menneskeskikkelsen, eller om man vil forarges. Muligheden er til alle tider lige stor (sml. Sygdommen til Døden).

Inderliggørelsen

Kierkegaard forudsætter Bibelens sandhed og opdager, »at være kendt i tiden af Gud gør livet så uhyre anstrengt« (Afsluttende uvidenskabelig Efterskrift), og det er det at eksistere anstrengt, der interesserer Kierkegaard. Han siger, at han vil gøre det gamle, det bekendte, det overleverede inderligt. Menneskets opgave er i tiden at vinde en evig salighed. På denne jord i denne timelighed skal vor evige salighed afgøres. Kierkegaard skriver

simpelt hen, at den opgave, mennesket skal løse for at opnå den evige salighed, er at vordre sig selv. Mennesket er skabt med den mulighed at vinde sin evige salighed, og den mulighed skal virkeliggøres. Mennesket er ikke sig selv, det har sig selv som opgave, men det må først blive sig opgaven bevidst, blive sig selv bevidst. Opgaven for mennesket er efter Kierkegaards opfattelse ikke den græske »erkend dig selv«, men derimod »vælg dig selv«, vælg dig selv i forhold til din skaber, vælg dig selv som enkeltperson over for Gud, i forhold til Gud.

Valget

Valget er et ganske centralt udtryk hos Kierkegaard, – begreber som udvikling og overgang forkaster han. Mennesket udvikler sig ikke fra den umiddelbart nydende ansvarsløse til en ansvarsbevidst samfundsborger og videre til et religiøst menneske, nej, mennesket vælger igen og igen.

Kierkegaard tumler med problemet, om et menneske har pligt til at vælge det etiske, har pligt til, som Kierkegaard siger, »at realisere det almene«, leve som giftborger i samfundet, eller, om

han kan tillade sig at bryde, at vælge »det religiøse«. Om vanskeligheden her har Kierkegaard skrevet bogen »Frygt og bæven«, – fordi det er med frygt og bæven, han vælger. Bogen handler om Abraham. Idet Gud kræver af Abraham, at han skal ofre Isak, sætter Gud Abraham ud af enhver etisk sammenhæng, – idet han kræver »Du skal slå ihjel«, kræver Gud det absurde af mennesket. Abraham vælger at adlyde, – hvad der foregår i hans sjæl i den situation, gør Kierkegaard sig mange tanker om.

Objektivt set er overvejelsens proces uendelig, – man kommer ingen vegne, en overvejelse kan altid fortsættes. Fra overvejelse til handling er der ingen overgang, men et spring. Kierkegaard ville sige: uden subjektivitet, uden lidenskab, dvs. uden valg, er der ingen afgørelse i et menneskeliv. Idet Kierkegaard rykker øjeblikket og valget således i forgrunden, har han samtidig givet friheden og ansvaret en central plads. Problemerne om ansvaret og om menneskets ansvarlighed er nok det vanskeligste, men også det vigtigste i Kierkegaards filosofi. Det er i denne del af Kierkegaards tænkning, eksistentia-lismen har sit udspring.

for tortur i det hemmelige politis hovedkvarter i Sao Paulo.

Ifølge en talsmand for det hemmelige politi var de begge anklaget for statsfjendtlig virksomhed.

Ærkebiskop Arns har i en udtalelse til offentligheden erklæret, at »pastor Vicini og mrs. Spadini ikke kan stemples som statsfjendtlige, før de har været underkastet forhør af en kompetent domstol med tilstrækkelig mulighed for at forsvare sig«.

I avisreferaterne omtales de som »to revolutionære, der er blevet anholdt i slumkvartererne«.

Ærkebiskop Arns udtaler, at både pastor Vicini og mrs. Spadini såvel over for ham selv som over for hjælpebiskoppen, José Thurler, har haft lejlighed til at skildre de mishandlinger, de har været ude for fra politiets side.

»Vi kan personligt bevidne det ulykkelige faktum, at de begge er blevet ubarmhertigt tortureret i det hemmelige politis hovedkvarter her i Sao Paulo,« siger ærkebiskoppen i sin erklæring, som blev sendt til samtlige ærkebispedømmets kirker.

Præsterådet i Sao Paulo har anmodet de offentlige myndigheder om »ikke at unddrage sig deres forpligtelse til at anstille undersøgelser i forbindelse med det sørgelige faktum, at der anvendes tortur, og til at gøre en energisk indsats for en ændring af dette forhold.«

FRANKRIG

Lægfolk i fransk bispedømme taget med på råd ved valg af ny biskop

Paris – NC News Service

Ifølge et forslag fra pave Paul er repræsentanter for lægfolket i bispedømmet Pamiers i det sydvestlige Frankrig taget med på råd i forbindelse med udnævnelsen af en ny biskop, efter at biskop Henri Lugagne Delpon af Pamiers i en alder af kun 49 år omkom ved en bilulykke den 15. december i fjor.

Ærkebiskoppen af Toulouse, Louis Jean Guyot, der for tiden fungerer som apostolisk administrator for bispedømmet Pamiers, har ladet udsende et spørgeskema indeholdende to spørgsmål, hvoraf det ene tager sigte på en analyse af situationen i bispedømmet i dag, og det andet drejer sig om, hvilke egenskaber man kan forvente af den nye biskop, til forskellige af bispedømmets medlemmer.

Præster, ordensfolk og lægfolk er blevet opfordret til at besvare spørgeskemaet enkeltvis eller i grupper.

Bispedømmets blad har i sin kommentar til udsendelsen af spørgeskemaet understreget, at denne fremgangsmåde vil bidrage til, at den nye biskop ikke bare bliver »præsternes arbejdsgiver, men en biskop for alle«.

I bladet hedder det videre, at resultatet af rundspørget vil være gjort op den 15. marts, og at spørgeskemaet »ikke udelukkende er blevet sendt til praktiserende katolikker«. Det bliver præsterådets opgave at gøre resultatet op, hvorefter det vil blive meddelt ærkebiskop Guyot, den pavelige nuntius, ærkebiskop Egano Righi-Lambertini og – efter udnævnelsen – den nye biskop.

Rundspørget i Pamiers fandt sted efter samme mønster som et rundspørge, der fandt sted i Marseille i efteråret 1970. Men i Marseille var det ikke den pavelige nuntius, der havde taget initiativet.

I Marseille blev de adspurgte ikke opfordret til at komme med navne på eventuelle kandidater, men en del gjorde det alligevel for at belyse deres svar med konkrete eksempler. Den daværende hjælpebiskop Roger Etchegaray af Paris, hvis navn stod øverst på den uofficielle liste, der fremgik af undersøgelsen, er nu ærkebiskop af Marseille.

»DE TAVSE I KIRKEN« VIL UDBYGGE DERES AKTIVITET I BISPEDØMMER OG SOGNE

»De tavse i Kirken« har, efter hvad der blev sagt på deres møde i Versailles den 7.–8. november i fjor, ikke til hensigt at forblive tavse. De har bestemt sig til »at sætte sig fast i de franske bispedømmer og sogne«, skriver det franske blad *Informations Catholiques Internationales*. For øjeblikket er de travlt optaget af at forøge antallet af de refleksionsgrupper, de agter at placere overalt. Desuden er de ved at forberede »regionsmøder«, som til efteråret skal afholdes i storbyerne og andre steder af betydning, for at de kan få lejlighed til at vise, hvad de står for. »Vi har sat os 100.000 deltagere som mål«, siger de.

Sekretariatet for »De tavse i Kirken« har for nylig offentliggjort det memorandum, de sendte til de franske biskopper efter mødet i Versailles, og samtidig konstaterer de »med bitterhed«, at biskop Flusin af Saint-Claude er den eneste, der har svaret på det, men at hans svar til gengæld var holdt i »de hjerteligste vendinger«. Teksten indeholder – foruden statistiske og andre oplysninger om mødet – de beslutninger og de to resolutioner, der blev vedtaget på mødet, den ene med titlen »Grundlæggende elementer, vi skal overveje« og den an-

den med titlen »Forslag til fred i Kirken«. Resolutionerne viser det ønske om mådehold, som kom til udtryk i Versailles, og som samtidig manifesterer sig som en vilje til at gå ind for de reformer, det 2. Vatikankoncil ønskede, og som en afvisning af »den falske reform, visse 'teologer' og specialister i at bearbejde den offentlige mening prøver at påtvinge Gudsfolket«.

Som afslutning på memorandumet til biskopperne fremkommer »De tavse i Kirken« med tre »ønsker«:

1. Vi anmoder om at måtte være med i den store indsats for pastoral besindelse, som blev påbegyndt i Lourdes i oktober, og om, at vi for fremtiden må få lejlighed til at lade vor røst høre over for biskopperne og i henstillingerne fra lægfolket.

2. Vi anmoder om, at vore refleksionsgrupper, som har taget fat på et selv-kateketisk arbejde, må få biskoppernes samtykke til at vælge gejstlige rådgivere.

3. Vi anmoder vore biskopper om at tage vore »forslag til fred i Kirken« op til velvillig overvejelse. Visse velvalgte forholdsregler, som vi er parat til at drøfte, vil være tilstrækkelige til at forhindre mange katolikker i at lade sig drage med ind i »integristiske« stridigheder.

Planen er, at der i 1971 i Rom skal afholdes et internationalt møde med tilsvarende bevægelser fra andre lande. Bemærkelsesværdigt er bevægelsens ønske om, at mødet skal have et økumenisk præg, idet man ønsker kontakt med ikke-katolske kristne, som er foruroligede over den udvikling, der finder sted i deres egen kirke.

MOTHER TERESA

Hvad laver de indiske søstre i Rom?

Rom – NC News Service

Syv indiske ordenssøstre har i de sidste to år levet deres liv blandt de fattige i et af Roms slumkvarterer.

Søstrene, der tilhører Caritas Missionsordenen, går i hvide bomuldssarier med blå kanter.

Ordenens grundlægger, moder Teresa Boyahiu, besøgte for nylig søstrene, da hun var i Rom for at få overrakt den første pave Johannes XXIII's fredspris af pave Paul VI. Moder Teresa, som selv begyndte sit arbejde i Calcuttas slumkvarterer, fik prisen for sit arbejde

mellem de fattige verden over.

I et interview sagde hun, at hendes søstre til at begynde med ikke fik nogen god modtagelse i Roms fattigkvarterer. Folk forstod ikke, hvorfor der skulle komme indiske søstre til Rom.

»Indien betød for dem fattigdom og elendighed, og folk forstod ikke, hvad inderne havde at gøre her,« sagde moder Teresa, »men vi sagde ikke noget og prøvede ikke på at komme med forklaringer. I stedet slog vi os ned iblandt dem og begyndte at gå på familiebesøg. Vi fandt frem til gamle mennesker, hvis hjem var snavsede, og som selv var syge og elendige, og dem begyndte vi at tage os af. Vi gjorde rent, lavede mad til dem og vaskede deres tøj.

Nu siger folk: 'Disse søstre har bragt Gud ind i vort liv.' Og nu er andre kvinder og studerende begyndt at hjælpe os, og søstrene giver undervisning om aftenen.«

»Søstrenes arbejde er«, siger moder Teresa, »baseret på Kristi ord: 'Jeg var sulten, og I gav mig at spise, - jeg var nøgen, og I gav mig klæder, - og jeg var hjemløs, og I tog imod mig.'«

For at kunne gøre dette, »må vi vende de fattige. Derfor prøver vi på at leve samme liv som de. På den måde lærer vi at forstå dem, så vi kan elske og tjene dem.«

»Vi valgte de fattige, fordi vi ville gøre det muligt for Kristus at leve sit liv i fattigdom i og igennem os. Vi aflægger et særligt løfte, hvor vi frivilligt og helhjertet vier os til at tjene de fattige.

Vi arbejder i 30 byer i Indien, og vi har to kommuniteter i Australien, tre i Venezuela, et i Ceylon, et i Tanzania, et i Jordan, et i Rom og et i England, hvor vi agter at oprette et noviciat. Desuden vil vi snart oprette kommuniteter i USA - foreløbig i Haarlem og Washington.«

De fleste af moder Teresas 641 søstre er indere. Desuden er der fem maltesere, tre franskmænd, tre tyskere samt nogle stykker fra England, Irland, Italien og Venezuela.

»Når vi først får oprettet et noviciat i England, tror jeg, vi vil få mange kald her fra Europa,« erklærede moder Teresa.

Om søstrenes daglige liv sagde moder Teresa.

»I Indien står vi op kl. 4.30 om morgenen. Alle er ude af huset fra kl. 7.30 til middag. Nogle tager sig af døende, andre af spedalske, - vi tager os af 35.000 spedalske over hele Indien, deraf alene 13.000 i Calcutta, - andre arbejder på medicindepoter, underviser i husarbejde osv. osv.

Efter middag fortsætter vi arbejdet fra kl. 15.30 til 19.30. Når søstrene er

hjemme, beder de, hviler sig og tager sig af husholdningen.

Bønnen betyder meget for os. Vi har brug for et intenst åndeligt liv. Havde vi ikke det, ville det liv, vi fører, miste sin mening, og vi kunne ikke holde ud.«

Om fremtiden sagde moder Teresa: »Den overlader vi til Forsynet. En biskop i Madhya Pradesh i Indien har f. eks. tilbudt os et stykke jord, hvor vi kunne opføre et hus for spedalske. Men vi havde ingen penge at bygge det for. Nu har paven givet os en pris (ca. 200.000 kr.), som gør det muligt for os at bygge.«

På en forespørgsel om, hvorvidt moder Teresa ville udnytte den opmærksomhed, der var opstået omkring hende i anledning af pristildelingen, til at sende et budskab til verden, sagde moder Teresa:

»Hvem er jeg, at jeg skulle sende et budskab til verden? Det er muligt, at paven kan besvare dette spørgsmål. Da han var i Bombay, gav han mig sin bil og sagde: 'Jeg giver moder Teresa min bil for på den måde at tage del i hendes altomfattende kærlighedsmission.'

Selv taler vi ikke, vi prædiker ikke. Det, vi gør, er at prøve på at omsætte Kristi kærlighed i handling. I Indien holder jeg aldrig nogen taler, - der arbejder vi bare. Når folk kommer og besøger os, får vi dem til at hjælpe de døende og sætter dem i forbindelse med de fattige. Og her gør vi det samme, - vi opfordrer dem til at være med i vort arbejde.«

Kinesisk nytår

Kardinal tager omgående forbudt ritus i brug

Taipei (Taiwan) - NC News Service

Den landflygtige ærkebiskop af Nanking i Kina, kardinal Paul Yu Pin indledte det kinesiske nytår i Taipei med at fejre gudstjenesten med ceremonier, som det i 200 år har været katolikkerne forbudt at benytte.

Den dag, det kinesiske nytår, som retter sig efter månen, begyndte, frembar kardinal Yu Pin - klædt i en lang kinesisk kjortel og stående foran et bord med røgelse og brændende kærter - frugt, brød og vin som en rituel hyldest til Himlen og til tidligere tiders vismænd. Ceremonierne er flere årtusinder gamle.

Den pågældende ceremoni fandt sted den 27. januar i auditoriet på et derværende universitet i overværelse af over 1.000 mennesker - både kristne og ikke-kristne.

Kardinalen udtalte blandt andet, at han tog denne gamle ritus i brug igen for at understrege de traditionelle kinesiske dyder.

Usikkerhed med hensyn til den nøjagtige karakter af de riter, hvormed man i Kina ærer forfædrene, har i høj grad været anledning til den uoverensstemmelse, hvad angår brugen af dem, som rystede Kirken i Kina i det 17. og 18. århundrede. Dertil kom de udtryk, hvormed man betegnede Gud, og hyldesten til Kongfutse.

Jesuiterpateren Matthew Ricci, som på ny satte missionen i gang i Kina i slutningen af det 16. århundrede, tillod dem, der omvendte sig til kristendommen, fortsat at tage del i de gamle ceremonier, hvormed kineserne ærede deres døde, og i tilsvarende ceremonier, hvor de ærede Kongfutse. Pater Riccis studier af den kinesiske klassiske litteratur bragte ham til den overbevisning, at udtrykkene »Tien« (Himlen) og »Shang Ti« (Øverste Styrer) kunne bruges som betegnelse for den sande Gud.

Kirkelige embedsmænd i Rom var imidlertid ikke enige med ham, og for 100 år siden rasede striden om dette emne. Kejser K'ang Hsi, som styrede Kina fra 1662 til 1722, sendte en erklæring til Rom, hvori han gjorde rede for, at de forfædterriter, man stredes om, var rent borgerlige og politiske. Rom var dog ikke af samme mening, hvad der ikke behagede kejseren, som i stedet for at begunstige Kirken gik over til at bekæmpe den.

Også missionærer og missionsordener deltog i striden, så længe den stod på.

I 1742 udsendte pave Benedikt XIV en bulle, hvori han forbød de kristne at deltage i riterne og at benytte de kinesiske ord for »Himmel« og »Øverste Styrer« som betegnelse for Gud. Alle missionærer måtte ved ed forpligte sig til at adlyde pavens bestemmelse og til ikke mere at diskutere dette spørgsmål.

Eftersom embedsmænd og videnskabsmænd, som ikke deltog i ceremonierne, mistede deres status i samfundet, holdt mange katolikker op med at praktisere deres religion, og det blev meget vanskeligt at omvende kultiverede kinesere til kristendommen.

Spørgsmålet blev på ny taget op i 1939, og Vatikanet ophævede bestemmelserne i den pavelige bulle. Nu kan de kristne i Taiwan beholde forfædretavlerne i deres hjem, og Kirken har accepteret brugen af de kinesiske betegnelser for Gud.

Tyskland

De tyske biskopper tager stilling til Kungs bog

»Visse grundlæggende elementer i tros læren er ikke tilgodeset,« siger kommissionen for tros læren. – Erklæring fra Küng

Den tyske bispekonferences ekstraordinære generalforsamling pålagde i november i fjor den af bispekonferencen nedsatte kommission for tro og moral at tage stilling til professor i Tübingen, dr. Hans Küngs seneste bog »Unfehlbar? – Eine Anfrage«. I den anledning har medlemmer af kommissionen i januar i år haft en samtale med Küng, hvorefter kommissionen udfærdigede en tekst, hvori den gav udtryk for sine synspunkter. Teksten, som har følgende ordlyd, blev den 30. januar tilsendt formanden for den tyske bispekonference, kardinal Döpfner til offentliggørelse:

»I Hans Küngs bog 'Unfehlbar? – Eine Anfrage' (Einsiedeln 1970, Benzinger Verlag) rejser der principielle problemer, hvad angår Kirkens mulighed for at fremkomme med bindende erklæringer om troen, som til en vis grad berører grundlæggende elementer i det katolske syn på troen og Kirken. Det forekommer den tyske bispekonference, at visse af disse elementer i den pågældende bog er ladet ude af betragtning. Selv efter yderligere udtalelser fra forfatterens side, og efter at man på bispekonferencens vegne har haft en samtale med ham, er disse betænkeligheder ikke ryddet af vejen. Det er ikke biskoppernes opgave at tage stilling til de fagteologiske stridsspørgsmål, som gennem denne bog på ny sættes under debat. Den tyske bispekonference betragter det imidlertid som sin pligt at gøre opmærksom på visse ufravigelige kendsgerninger. En teologi, der fornægter dem, kan ikke mere kaldes katolsk.

1. Troen på Guds ord, som der er vidnesbyrd om det i Bibelen, og som det bekendes i Kirkens trosbekendelse, forudsætter, at der også her, trods det menneskelige sprogs mangetydighed og de ændringer, det gennemgår i historiens løb, principielt gives mulighed for at fremsætte erklæringer, som

a) er sande og kan erkendes som sande, og

b) hvis indhold forbliver det samme trods skiftende historiske tænkemåder

og ytringsformer, og hvis gyldighed ikke kan ophæves.

2. Den bindende kraft, der karakteriserer Guds åbenbarede ord, kommer konkret til udtryk i Kirkens trosbekendelse, hvormed den svarer på det og tager imod den i Bibelen bevidnede åbenbaring. Selv om Kirkens tro altid må tages op til fornyet overvejelse og for så vidt indtil tidernes ende vil forblive ufærdig, indeholder den trods alt et utvetydigt ja og et utvetydigt nej, som man ikke kan bytte om på. I modsat fald ville det være umuligt for Kirken at forblive i Jesu Kristi sandhed.

3. Kirken har både ret og pligt til, når den bliver stillet over for de nye spørgsmål, der dukker op i de skiftende historiske situationer, på den ene side at give plads for grundige overvejelser, og på den anden side – hvor det er nødvendigt – endnu en gang med bindende kraft at sige sit utvetydige ja eller nej til disse spørgsmål. Formuleringer, som tjener til at kaste lys over trosbekendelsen og dermed til en objektiv udlægning af det vidnesbyrd, der kommer til udtryk i Skriften, og som Kirken virkelig udtaler med definitivt bindende kraft, kaldes »dogmer«.

4. Et dogme får ikke den bindende kraft, der karakteriserer det, fordi det er et resultat af teologiske drøftelser, eller fordi et flertal i Kirken har givet sin tilslutning til det, men på grund af det karisma, der er skænket Kirken, til at fastholde det én gang udtalte ord i hele dets sandhed og styrke og til en ufejlbar udlæggelse af det. Omsorgen for, at Kirken i kraft af bindende udsagn om troen skal forblive i evangeliets sandhed, påhviler på en ganske særlig måde Kirkens læreemebede. – At en sådan dogmatisk erklæring bliver modtaget i Kirken kan være af betydning som tegn på dens overensstemmelse med den afgørende kilde, men det begrundes hverken dens sandhed eller dens autoritet.

5. Ifølge den romersk-katolske Kirkes og Østkirkenes fælles og klare lære tilkommer myndigheden til at fremkomme med dens slags absolut bindende erklæringer først og fremmest de økumeniske konciler som repræsentanter for alle verdens biskopper. I overensstemmelse med det 1. og 2. Vatikankoncil og den af disse to konciler formulerede overlevering bekender den katolske Kirke derudover, at det desuden tilkommer biskoppen af Rom som apostelen Peters efterfølger og bispekollegiets hoved at udøve denne fuldmagt. Betingelserne for, at den slags udtalelser kan fremsættes med myndighed, fremgår af Kirkens overlevering, og begge Vatikankonciler skriver om dem i deres tekster.«

Professor i Tübingen, dr. theol. og jur. h.c. Hans Küng fremkom samme dag med en erklæring, hvori det hedder: »Visse trossætninger er ganske vist blevet forbigået. Ordet 'ufejlbar' forekommer betegnende nok overhovedet ikke i erklæringen. Dermed er der også af biskopperne givet plads for en yderligere konstruktiv drøftelse af disse spørgsmål, som er af grundlæggende betydning for Kirken i dag.«

Deutsche Tagespost, 10/2-1971.

Ungt ægtepar med 2 børn søger lejlighed i København eller omegn. 3 værelser eller derover.

Billet mrk. M. 12 til bladets annonceekspedition, Hauchsvej 8, 1825 København V.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør

Hvidovrevej 275

Tlf. 78 15 23

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,

1850 København V

Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PROTOKOLLER

PLASTIC

KONVOLUTTER

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amaliegade 27

1256 København K.

Telefon (01) 15 15 11

Telegramadresse: Forskjold

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zöllner

Nørrebrogade 174
København N

Telefon Taga 60

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fødevarer Forretning

Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Trælåsten

Toldbodvej 10, Vejle

Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarhmester - Kunsthandel

Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 62 16 44

Støt vore annoncører!

Jesus eller Barabbas

Meget tyder på, at den Barabbas, som Pilatus foreslog til benådning sammen med Jesus, var en »terrorist« i romernes øjne: en af de mange »sicarii«, »knivsmænd«, der i de palæstinensiske ørkenområder forberedte Den store Dag, hvor Israels folk sejrriktig skulle rejse sig og afkaste de romerske imperialisters åg.

Disse zeloter, »begejstrede«, var et temmelig nøjagtigt sidestykke til de sydamerikanske guerillos i vore dage. Den sociale nød og den politiske uretfærdighed i jødeland på Kristi tid var formentlig ikke ringere end den, der nu råder i Sydamerika.

Revolutionen, der længe havde ulmet, brød ud i Palæstina ca. 40 år efter Kristi død. Landet over greb zeloterne til våben, og det tog flere år, inden den romerske besættelseshær fik opstanden kvalt i blod. Aar 70 erobrede Titus Jerusalem, brændte byen af og plyndrede Templet, men først to år senere døde de sidste zeloter, 960 i tallet, heltedøden i fæstningen Massada ved Dødehavet efter en langvarig belejring med alle krigstekniske magtmidler.

Der er absolut intet i evangelierne, der sandsynliggør nogen som helst forbindelse mellem Jesus og den jødiske guerillabevægelse. Tværtimod kræver Jesus loyal underkastelse under den romerske myndighed, og han drager bort, da jøder vil kære ham til politisk fører.

Da de jødiske kapitalister, som kolliderer med de romerske imperialister, vil Jesus til livs, forsøger de løgnagtigt at identificere ham med guerillastykkerne over for Pilatus. Denne gennemskuer deres list og erklærer Jesus for uskyldig i denne anklage, men tør ikke risikere, at de jødiske notabiliteter fører Tiberius Cæsar bag lyset. I et sidste, politisk forsøg på at redde Jesus og dog holde ryggen fri over for kejseren foreslår Pilatus jøderne et valg mellem Jesus og Barabbas, men de foretrækker at lade voldsmanden benåede og fredsfyrsten korsfæste.

Ikke alene over for Pilatus har Jesus taget afstand fra zeloterne: »Mit rige er ikke af denne verden . . .«. Han har profetisk forudset Jerusalems og helligdommens ødelæggelse og fremstillet den i sin forkyndelse som en følge af, at

evangeliets fredsbudskab er blevet afvist. Han saligpriser de sagtmødige og fredsstifterne. Han råder den, der bliver slået på den ene kind til at vende den anden kind mod angriberen; han adværer om, at den, der griber til våben, vil omkomme ved våben . . .

Det må derfor forekomme svært at forstå de kristne, der i evangelierne ser revolutionskrifter og fremhæver de trosfæller som forbilleder, hvis adfærd er som zeloternes.

Lad gå, at vi opfordres til at vise forståelse overfor personligheder som Camilo Torres eller Bernadette Devlin. Vi skal jo altid vise forståelse: Kristus forbyder os at dømme personer, og det under trussel om selv at blive dømt! De er jo lemmer på Kristi Legeme som vi, og som de er vi underkastet den faldne naturs skrøbelighed. De har under pres af en skrigende uretfærdighed, inden for hvilken deres liv udfolder sig, truffet et valg, som de anså for rigtigt. Men alligevel er de ikke eksempler til efterfølgelse, men til advarsel! . . .

Studerer man nøgternt og nøje Camilo Torres' skrifter og taler^{*)}, kan man med uhyggelig tydelighed følge, hvordan den revolutionære mentalitet inddrypper hadets gift i en begavet præsts personlighed: hans kærlighed til samfundets fattige bliver baggrund for hans had til samfundets rige. Til sidst dør han under forsøget på at bemægtige sig en dræbt regeringssoldats våben – som en uhyggelig opfyldelse af Kristi advarsel. Og de sidste offentliggjorte ord fra hans hånd er ikke om fred og tilgivelse, men

»Ikke et skridt tilbage!
Befrielse eller døden!«

Dette er den ånd, der besjælede zeloterne på Fort Massada, men uden forbillede eller sidestykke i evangeliets lære.

M. J. Baagøe.

^{*)} Camilo TORRES: Écrits et paroles. Éd. du Seuil, Paris 1968. 320 s. (Fransk oversættelse fra spansk. Samlingen redigeret af forf.s søster Isobel Restrepo-Torres. Med en kort levnedbeskrivelse.)

Til Lourdes

VALFARTEN FOR EVNESVAGE

»TRO OG LYS«

LOURDES, PÅSKEN 1971

Programmet er lagt an på, at de evnesvage skal kunne fatte lidt af glæden ved Påskemysteriet, men valfarten er åben for *alle*, såvel raske som syge eller handicappede – det være sig mentalt eller fysisk.

Prisen for flyverejse og ophold er kr. 880,- alt incl.

Endnu er der ca. 10 ledige pladser i flyet, således at pilgrimme, som af en eller anden årsag ikke ser sig i stand til at deltage i »Den Nordiske Valfart« (fra 21. til 27. august), i år kan få lejlighed til at opleve en ganske enestående Påskefest i Lourdes ved at melde sig til TRO og LYS-valfarten.

Men indmeldelse bør ske snarest muligt ved henvendelse til:

Stud. med. Anne Storm

Dyssebakken 19, 2900 Hellerup
eller

Fru Lena Samson

Barsehøj 25, 2900 Hellerup
(tlf. GE 6341 efter kl. 19).

Til Assisi

ACADEMICUM CATHOLICUM

Til Assisi i den stille uge og påsken

2.–13. april: 11 dage. Rejse og fuld pension fra 610 kr.

Fra fredag eftermiddag før palmesøndag til tirsdag eftermiddag efter påske arrangeres en tur til Assisi. Det er således kirkeårets højdepunkt, man kan fejre i den hl. Frans' by. Der bliver rig lejlighed til at fordybe sig i minderne om den radikale evangeliske fattigdoms, kærlighedens og fredens helgen, Guds gøgler, ham der forklarede broder Leone om den fuldkomne glæde og digtede sangen til broder sol. Stedet skal inspirere til at formulere nogle spørgsmål til sommerens konference på Århus Universitet om et emne, der vil være i Frans' ånd: kærlighed og fantasi.

Turen arrangeres i samarbejde med det nordiske økumeniske centrum i Assisi, i hvis hus umiddelbart udenfor bymuren ned mod dalen og S. Maria degli Angeli deltagerne bor og spiser, og med

Danmarks kristelige Studenterbevægelse. For nemheds skyld vedlægges den meddelelse, DKS har udsendt med detaillerede priser og tilmeldingsblanket. Denne bedes benyttet indtil senest 3. marts. Depositum kan indbetales til giro 2 52 51, DKS, Århus N.

Der er plads til i alt 60 deltagere fra AC og DKS. I tilfælde af overtegning har deltagerne i Århus-konferencen til sommer fortrinnsstilling.

Bestyrelsen.

Højskole

NORDISK KATOLSK HØJSKOLE

I år afholdes højskoleugen 31. juli – 7. august. Den vil som sædvanlig foregå på »Ledreborg« og den nærliggende lejrskole »Borrevejlevig«.

Ugens tema: KRISTUS I DAG vil blive belyst under forskellige synsvinkler: arbejdspladsen, bønne, det sekulariserede samfund, det politiske liv o.s.v. Dagens foredrag vil blive fulgt op af holdundervisning, hvor man kan vælge en af følgende emnekredse: »Kirkens lære om sociale og internationale forhold«, »Bøn i Bibelen«, og »Teilhard de Chardin: Det guddommelige miljø, et nutidsmenneskes trosvandring«. Desuden vil der komme mere uformelle indslag om aktuelle vidnesbyrd om Kristus i vor tid.

Skolens leder bliver civilingeniør Ivar Hoel. Følgende har givet tilsagn om deres medvirken: sr. Hanne Bang o.p., pater Arne Fjeld o.p., pater K. Horvath s.j., mag. art. Elsebet Kieler, læge Fl. Kieler, stortingsrepræsentant Lars Roar Langslet, universitetslektor B. Dalsgaard Larsen, pastor H. Messerschmidt, pastor Lars Messerschmidt, pastor Kaare Osorio, docent, dr. phil. H. Roos s.j. og adjunkt Chr. West.

I fritiden bliver der lejlighed til badning, roture, cykelture på lejrskolens cykler, boldspil og folkedans m. m.

Alle interesserede voksne fra de nordiske lande er velkomne. Børn under 7 år kan også modtages. Prisen pr. voksen deltager (inkl. moms) kr. 320. Deltagere, som ønsker ene- eller dobbeltværelse bedes selv træffe aftale med enten BP-motellet, Roskilde, eller med Lindenberg Kro, Gevinge, Roskilde.

Foldere med yderligere oplysninger og tilmeldingsblanket vil fra den 15. marts kunne fås hos sognepræsten eller ved henvendelse til undertegnede på tlf. (01) 71 63 60 kl. 17–17,30.

*På Højskolekomiteens vegne
Poul Egede Andersen.*

Søborg

MESSERNE I JOHANNESKIRKEN, SØBORG, I FASTE- OG PÅSKETIDEN 1971

Søndage: normalt kl. 10 og 17.

Hverdage: messe kl. 8, undtagen onsdage: kl. 9, og torsdage: kl. 19,30.

Særlige dage:

25/3 torsdag: Herrens bebudelse. Messe til sædvanlig tid: kl. 19.30.

28/3 Passions søndag: sidste søndag i måneden. Familiemesse kl. 10 som en forberedelse til påsken for børnene.

4/4 Palmesøndag: Palmevielse finder sted kl. 10 i Pejsestuen, derefter messe.

8/4 Skærtorsdag: Messen kl. 19.30. På denne aften til minde om Jesu indstiftelse af messeofferet kan de, der ønsker det, modtage kommunion under begge skikkelser.

9/4 Langfredag: Jesu døds liturgi og altergangen: kl. 15.

10/4 Påskelørdag: Nattens gudstjeneste begynder kl. 23 med indvielse af påskelyset og fornyelse af dåbsløfterne. Ceremonierne går lige over i *Midnatsmessen*.

Efter denne indbydes deltagerne til samvær i Pejsestuen, hvor vi drikker et glas vin – som i tidligere år.

11/4 Påskedag: Messer kl. 10 og 17.

12/4 2. Påskedag: Messe kl. 10 – kun denne ene messe!

25/4 sidste søndag i måneden: Familiemesse kl. 10 og samvær i Pejsestuen.

I St. Antoni Kirke holdes fastepredikenerne i år af pater van Schaik søndagene den 7., 21., og 28. marts i begge messer, altså både kl. 9 og kl. 11.

Lyngby

Fredag den 12/3 kl. 19.30, Sct. Knud Lavard »Maxi kuk«: Dr. Inger Høyer: »Fri abort«.

Lørdag den 13/3 kl. 15.00, Sct. Therese kirke: Messe for åndssvage v/ pastor Jørgen Hviid.

Katekumenatet: Weekend på Åsebakken. Tilmelding: RY 6249.

Mandag den 15/3 kl. 20.00, Bibelhøjskolen, Bernstorffsvej 54: Pastor Lars Messerschmidt: »Kirkens identitet«.

Torsdag den 18/3 kl. 19.30, Sct. Knud Lavard: »Gruppe A« Cand polit. Kåre Frederiksen: »Kristeligt Folkeparti«.

Fredag den 19/3 kl. 19.30, Sct. Knud Lavard »Maxi kuk«: Sekretær for Spiritistisk Forbund, Raymond Hansen: »Spiritisme«.

Torsdag den 25/3 kl. 20.00, Sct. Knud Lavard »Slap af«: Film: »Gudrun« efter Johs. V. Jensens roman af samme navn.

Mandag den 29/3 kl. 20.00, Bibelhøjskolen, Bernstorffsvej 54: Pastor Hu-

bert Messerschmidt: »Kirken, verden og Gudsriget«.

Retræte

KATOLSK
ARBEJDERAKTION
indbyder herved til retræteweek-end

lørdag/søndag den 20.-21. marts 1971 på Åsebakken i Høsterkøb.

Retræteleder: Pater L. Dorn, SJ.
Retræteemne: Freden i bibelsk belysning.

Tilmelding:

G. Bune Andersen,
Westend 9, 1., 1661 V.,
tlf. VE 9106 kl. 17.00-19.00.
Sidste frist 15. marts.
Program tilsendes.
Pris: 40,00 kr.
Alle er velkomne.

Til og fra redaktionen

ENSIDIG NYHEDSFORMIDLING

Katolsk Forum bragte for nylig (nr. 3, 1971) en række udførlige pressecitater i forbindelse med affæren omkring bispedu-nævnelser i Rotterdam. Mærkeligt nok var alle citaterne taget fra *Frankfurter Allgemeine Zeitung*. Når der nu er en hollænder i redaktionen, ville det måske have været på sin plads at lade ham give en førstehåndsorientering ud fra hollandske aviser. Dermed kunne man have undgået forskellige insinuationer, uklarheder og direkte usandheder, som nu er kommet med.

Under overskriften »Votum for Simonis« siges der, at de hollandske biskopper har optaget Simonis i deres rækker, ikke så meget af respekt for paven, men nok mest fordi den store masse af lægfolk gik ind for ham. Dette er en uværdig insinuation, som man ikke har noget som helst bevis for, og som står i direkte modsætning til biskoppernes årelange bestræbelser for at skabe harmoni mellem den hollandske kirke og Rom.

I samme spalte står der, at fire af de syv hollandske bispedømmer i løbet af de sidste to år har måttet skifte biskop som følge af pres fra progressive katolikker. Sandheden er, at fem af de syv biskopper har været i deres embede i mere end to år, og at de blev udnævnt, fordi deres forgænger var død. Biskop Niermann (Groningen) trådte tilbage for et par år siden på grund af alderdom. Mig bekendt har han ikke været udsat for noget pres. I øvrigt er Groningen i så henseende et af de roligste

bispedømmer i Holland, fordi det er ret tyndt befolket og har forholdsvis få katolikker. Biskop Jansen (Rotterdam) trådte tilbage på grund af alder og sygdom. Det er der vel ikke noget at sige til i en af verdens største havnebyer.

På side 12, spalte 2, står der, at det biskoppelige råd ville træde tilbage, hvis Simonis tog imod udnævnelser. Et biskoppeligt råd, som vi kender det her i Danmark, findes ikke i Rotterdam. Sandsynligvis drejer det sig om pastoralrådet. Sandheden er den, at bestyrelsen for dette råd trådte tilbage efter at Simonis havde accepteret. De tilbage-trådte bestyrelsesmedlemmer fortsætter imidlertid som almindelige rådsmedlemmer, og rådet samarbejder med den nye biskop. At rådet eller bestyrelsen skulle have opfordret til at boykotte den nye biskop er direkte løgn. Bestyrelsen har bedt biskoppen om ikke at tage imod udnævnelser.

Der foreligger en udførlig og saglig dokumentation angående hele sagen i »Archief van de kerken«, 1971, nr. 6-7. Det ville glæde mig, om det hollandske medlem af KF's redaktion ud fra denne dokumentation ville give et mere sandfærdigt billede af, hvad der i virkeligheden er foregået.

Johs. Jong.

Det er ikke sikkert, at de, der er midt i striden, også har det fornødne overblik. Frankfurter Allgemeine er som kilde meget anset. I øvrigt er dette nummer af »Archief van de Kerken« dateret 5.-12. februar, dvs. i hvert fald for sent til at kunne influere på K.F. 3, som udkom 10.2.

Men De har ret. Der er en betydelig forskel i synsvinkel mellem Fr. Allg. og Arch.v.d.K. Det bliver svært at udrede trådene. Skal vi ikke lade sagen ligge, med tak for det værdifulde supplement, De sendte os?

v.S.

HVAD ER RADIKALISME?

Begrebet radikal, anvendt på en ånds-holdning, er i Danmark særlig knyttet til den snart hundredårige sprængning af partiet Venstre i en *radikal* og en *moderat* partidannelse. I al almindelighed opfattes betegnelsen derhen, at den radikalsindede ønsker en til roden gribende, og følgelig kompromisfjendtlig ændring af de forhold, mod hvilke han retter sin kritik, og ikke, at hans overbevisning er dybere rodfæstet i sit grundlag end andres.

Det forekommer ikke i overensstemmelse med en pluralistisk holdning, som den, Kirken nu forventer af det kristne folk, at betegne én teologisk retning som dybere rodfæstet i troens grundlag end andre retninger inden for den kirkelige enheds rammer.

Hvad vi - uanset hvilken tendens vi hælder til inden for disse rammer - må bestræbe os for, er at erkende nytten af en stadig konfrontation af disse forskellige nuancer.

Dette kan meget vel ske, uden at man derfor behøver at hævde, at f. eks. Hans Küngs teologi har dybere rødder i den kristne tro end Hans Urs v. Balthasars.

Forhåbentlig har det heller ikke været tilstrevet i pater Dorns artikel i »K.F.« 3/71. Imidlertid: en sådan udlægning af teksten er nærliggende, og et korrektiv turde derfor ikke være helt overflødigt.

M. J. Baagøe.

De fleste læsere af Katolsk Forum er nok klare over, at »venstre« kristne næppe vil vedgå noget særligt slægtskab med partiet Venstre herhjemme. At den hjemlige politiske betegnelse »radikal« ikke har ret meget at gøre med (nogle) radikale kristnes opfattelse af deres egen holdning stod måske knap så klart. Artiklen ville oplyse herom. Vil nogen kalde sig radikal kristen eller anbringe etiketten på andre, må bevisbyrden vel påhvile vedkommende.

L. O. D.

LÆSER- BREV

BEVÆGELSEN FOR PAVE OG KIRKE I FREMTIDEN

Af Jørgen Nybo Rasmussen.

Nu er næsten 600 danske og norske katolikkers underskrifter på Manifestet for pave og kirke nået til Rom. Har bevægelsen dermed nået sit mål? Vil det have nogen mening at fortsætte, og hvorledes skulle et sådant virke begrundes og realiseres? Har kirken og de enkelte brug for denne bevægelse? Er den ikke snarere en fare, som fremelsker partidannelse og fremmer reaktionær modstand mod kirkens sunde fremskridt? Et svar på disse spørgsmål kræves, men det kan gives i største enkelhed.

Vi føler ingen triumf og glæde over denne bevægelses fremkomst eller over dens forholdsvise »succes«, for dens baggrund er sorg og nød. Vi ser med smerte kirken trues af opløsning og forfald og vil minde om, hvor vi kan finde lægemidlet mod sygdommen. Vi vil ikke splittelse og er ikke reaktionære. Vi tror på den enhed, Kristus gav i den hellige romersk-katolske kirke, tror ikke, at der findes eller vil kunne findes nogen bedre i fremtiden. Dermed nægter vi ikke, at vi har et sandt fællesskab med ikke-katolske kristne eller overhovedet med mennesker af alle religioner, der søger det gode, de har erkendt. Vi skuer ikke tilbage på en tabt fortid, men ved meget vel, at ydre former bør tilpasses tidernes skiften. Hvad vi afviser, er tendensen til at prisgive Guds gaver til fordel for teologiske modeluner eller at opgive det evige over for tidens skiftende ideologier. Det er ikke os, der stifter partier, men selvtilfredse fornyere, der tror, at deres indfald vil betyde en forbedring af, hvad Gud har givet kirken som en hellig arv til alle slægter. Vi er ikke reaktionære, tværtimod tror vi på det eneste sande og varige fremskridt, der beror på, at kirkens medlemmer dagligt bestræber sig for i højere grad at efterfølge Kristus og hel-

generne mere ydmygt, ærligt og rent, og vi tror, at denne evangeliets vej også skal følges i vort politiske og sociale engagement. Derfor tager vi afstand fra profeter, der vil have os til at tro, at dette ikke mere slår til, og i stedet vil anviser os vold og selvtægt som en vej til sand fornyelse. Både i kirkesogne og i u-lande gælder det, at trofast opbygning alene giver varige og kristent forsvarelige resultater. I sin ukrænkelige trosmæssige, hierarkiske og sakramentale tradition besidder kirken de kilder, hvoraf al sand fornyelse flyder for den enkelte såvel som for samfundene. Hvis de kilder tørrer ind, eller man lærer menneskene, at de ikke længere duer,

vil vi alle være fortabte både i evigheden, og hvad berettigede jordiske håb angår. Vi vil fortsætte med at bekende os til og forsvare dette ægte og varigt romersk-katolske, hvilket pave Paul VI også ustandselig formaner til, og vi vil gøre det, selv om lokale hyrder viser os mistro og kulde. Kristus er altid den samme, og som Han viste vej i fortiden, vil Han gøre det i fremtiden.

Så længe der er behov for at minde om kirkens traditions evige gyldighed for alle og enhver, så længe vil bevægelsen for pave og kirke have en opgave at udfylde i Guds plan og til Hans ære, også i det danske bispedømme.

J. Nybo Rasmussen.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

SCT. ANNÆ REJSER - PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Forår i Det hl. Land: 18/3-1/4 - Jerusalem - Galilæa - 15 dg. - jettfly - (Udflugter incl. i prisen). - Pris kr. 2250,-.

Rejseleder: Pastor Paul d'Auchamp.

Påske i Rom: 3/4-13/4 - 11 dg. - rutefly. - Pris: kr. 1255,-.
6/4-13/4 - 8 dg. - rutefly. - Pris: kr. 1135,-.

Rejseleder: Annie Rastrup.

Firenze - Rom - Assisi:

27/6-16/7 - 20 dg. - tog (liggevogn). - Pris: kr. 1485,-.

Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom - Assisi:

2/7-16/7 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.

Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom - Firenze - Assisi):

27/8-10/9 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.

Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indian Summer« (Umbrien - Rom):

1/10-15/10 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.

Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:

16/10-23/10 - 8 dg. - fly. - Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2, 2300 København S. Telf. (01) 58 74 12 eller Pastor d'Auchamp, telf. (01) 69 03 01. Fru Hanne Hansen (formiddag), telf. (01) 58 05 35. - Fru Inger Rastrup (aften), telf. (01) 55 85 16.

Ved RYGÅRDS SKOLE Hellerup

vil der pr. 1.8.1971 være to ledige embeder.

Fag: bl.a. engelsk, dansk i hovedskolen og realafd., regning i hovedskolen og 9., drengegygnastik, samt dansk i nogle af skolens engelsksprogede klasser.

Rygårds Skole er selvejende, katolsk institution, med timetal, løn og pension som ved det offentlige skolevæsen.

Ansøgning på skema, vedlagt bekræftede kopier af udtalelser og eksamensbeviser stiles til skolens bestyrelse og sendes inden den 28. marts til skolens leder, Ole Meyer, Rygårds Skole, Bernstorffsvej 54, 2900 Hellerup, tlf. (01) HE 1053 daglig kl. 12.30-13.30.

Ved samme skole:

Junior English Mistress (Catholic) wanted for August - all subjects (Music essential).

Apply Rygaard's School, Hellerup, (01) HE 3118.

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon *2 02 14

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olsegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvivalenter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billedbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres oliletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. *(03) 27 31 00

TIL BYEN
FRA BYEN
- i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse
af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstråde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Poul HENRIKSEN
Readhustorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11
Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange beger . . .

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 28
Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserver - Dybtroet
R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 62 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 52 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 52 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zahnsvej 4, Kolding
Telefon 52 06 93

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 52 01 65

Peter From

Kolonihandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

Abonnement på Katolsk Forum -
ring (01) GO 4895.

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 83 50

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarmestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske Institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved

Alt vedrørende begravelser
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - Kraft - Oliefyr
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoller
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

E B M
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian Valther
HORSENS

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Her var plads

til en annonce.

Hvem tegner sig for den i et
kommende nummer?

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 39, Esbjerg
Telefon 12 08 29

LEJLIGHED SØGES

I København. 2-2½ værelse. Må-
nedlig leje 700-800 kr. til ungt ka-
tolisk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annon-
ceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen El. Installatør

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus

Telefon 12 87 00 (4 lin.)

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis Ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger
Omindbindinger

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 55 57 80

ABORT ER OGSÅ UACCEPTABEL FRA ET SOCIALT SYNSPUNKT, FORDI MAN DERMED SØGER AT LØSE DET MENNESKELIGE LIVS PROBLEMER PÅ BEKOSTNING AF SELVE DETTE LIV.

Canadas biskopper

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

- Søndag d. 14/3: 3. søndag i Fasten: 2. Mos. 3,1-8a. 13-15. – Salm. 102,1-4. 6-8. 11. (R: 8a). – 1. Kor. 10,1-6. 10-12. – Lk. 13,1-9.
- Mandag d. 15/3: 2. Kong. 5,1-15a. – Lk. 4,24-30.
- Tirsdag d. 16/3: Daniels bog (tilføjer): 3,2. 11-20. – Mt. 18,21-35.
- Onsdag d. 17/3: 5. Mos. 4,1. 5-9. – Mt. 5,17-19.
- Torsdag d. 18/3: Jer. 7,23-28. – Lk. 11,14-23.
- Fredag d. 19/3: S. Josefs Fest: 2. Sam. 7,4-5a. 12-14a. 16. – Salm. 88,2-5. 27 og 29. (R: 37). – Rom. 4,13. 16-18. 22. – Mt. 1,16. 18-21. 24a. (Eller: Lk. 2,41-51a).
- Lørdag d. 20/3: Hos. 6,1-6. – Lk. 18,9-14.
- Søndag d. 21/3: 4. Søndag i Fasten: Jos. 5,9a. 10-12. – Salm. 33,2-7. (R: 9a). – 2. Kor. 5,17-21. – Lk. 15,1-3. 11-32.
- Mandag d. 22/3: Es. 65,17-21. – Joh. 4,43-54.
- Tirsdag d. 23/3: Ez. 47,1-9. 12. – Joh. 5,1-3a. 5-16.
- Onsdag d. 24/3: Es. 49,8-15. – Joh. 5, 17-30.
- Torsdag d. 25/3: Herrens Bebudelse: Es. 7,10-14. – Salm. 39,7-11. (R: 8a og 9a). – Hebr. 10,4-10. – Lk. 1,26-38.
- Fredag d. 26/3: Visd. 2,1a. 12-22. – Joh. 7,1-2. 10. 25-30.
- Lørdag d. 27/3: Jer. 11,18-20. – Joh. 7, 40-53.
- Søndag d. 28/3: 5. Søndag i Fasten: Es. 43,16-21. – Salm. 125,1-6. (R: 3). – Fil. 3,8-14. – Joh. 8,1-11.

LITURGISK KALENDER

- Søndag d. 14/3: 3. Søndag i Fasten.
- Mandag d. 15/3: Ferialdag.
- Tirsdag d. 16/3: Ferialdag.
- Onsdag d. 17/3: Ferialdag. – Ihukommelse af *S. Patrick*, hvis kirkebøn kan læses i st. f. Ferialdagens kirkebøn.
- Torsdag d. 18/3: Ferialdag. – *S. Cyrillus af Jerusalems* kirkebøn.
- Fredag d. 19/3: S. JOSEFS FEST.
- Lørdag d. 20/3: Ferialdag.
- Søndag d. 21/3: 4. Søndag i Fasten. – Lætare.
- Mandag d. 22/3: Ferialdag.
- Tirsdag d. 23/3: Ferialdag.
- Onsdag d. 24/3: Ferialdag.
- Torsdag d. 25/3: HERRENS BEBUDELSE.
- Fredag d. 26/3: Ferialdag.
- Lørdag d. 27/3: Ferialdag. – *S. Johannes af Damaskus'* kirkebøn.
- Søndag d. 28/3: 5. Søndag i Fasten.

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

21.–27. august 1971

7 dages flyrejse med fuld pension:

Pris på »Hotel Madonna« kr. 890,00
Særpris for syge og handicappede på »Accueil Notre-Dame« kr. 700,00

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 Hellerup . Tlf. GE 6341 (bedst om aftenen)

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80.

TILSTÅElsen

I 1948 blev Arthur London udnævnt til vice-udenrigsminister i Tjsekoslovakiet. Han havde en lang, aktiv fortid i kommunistpartiet bag sig, deriblandt deltagelse i modstandsbevægelsen i Frankrig under anden verdenskrig, hvor dæknavnet Gérard, som anvendes i filmen, stammer fra. I forbindelse med den såkaldte Slansky-proces i 1951 bliver han arresteret sammen med 13 andre ledende kommunister, som alle efter langvarige forhør og tortur afleverer en udenadlært tilståelse ved den skueproces, hvor de 11 bliver dømt til døden, mens de sidste 3 slap med livsvarigt strafarbejde.

Instruktøren Costa-Gavras slog sit navn fast med »Z«, som handlede om det græske oberststyes undertrykkelse af enhver opposition. Tilståelsen er bygget over samme skema: nogle dramatiske politiske begivenheder, fortalt i et fængslende og medrivende sprog, og i begge tilfælde med Yves Montand som hovedpersonen. Den lidt propagandaagtige tone er lettere at affinde sig med, når instruktøren langer ud både til højre og venstre, både mod kupoberster og stalinister.

Hvis man interesserer sig lidt for, hvordan politiske systemer virker, er »Tilståelsen« ganske god at få forstand af. I vestlige lande er den pluralistiske opfattelse af sandheden søgt institutionaliseret ved de liberale frihedsrettigheder: trykke-, tale-, forsamlings- og foreningsfriheden. Beslutninger træffes ideelt set først efter diskussioner, hvor alle synspunkter skal have mulighed for at komme frem. Vi er med rette stolte af denne tro på, at den rigtige løsning bliver fundet, hvis blot mennesker får lov til at snakke ud om tingene. Af og til kniber det dog lidt med at give mod-

satte synspunkter de samme muligheder for at komme frem, f. eks. i radio og fjernsyn. Prisen for vor demokratiske tro er den usikkerhed og splid, som den frie debat kan føre til. Men vi er sjældent i tvivl om, at den er det værd.

Noget anderledes forholder det sig i de såkaldte østlande. Her er sandheden at finde et bestemt sted, nemlig i partiet. Så kunne man forvente, at usikkerheden og stridighederne kunne undgås, fordi sandheden var fundet, men resultatet er faktisk det modsatte. Hvis sandheden er blevet til en række fastlagte dogmer, bliver en af hovedopgaverne at få folk til bestandig at udtale sandheden, og selv de mindste afvigelser tolereres ikke. Renheden i troen på partiets dogmer bliver efterhånden til intolerance over for afvigende synspunkter, og dermed er udrensningerne på vej.

Jeg finder skildringen af partidisciplinen, den stivnede sandhed og den psykologiske baggrund for udrensningerne sikkert og rammende beskrevet i filmen.

Et andet aspekt af filmen er de mange ligheder mellem hvordan kommunismen og kristendommen kan komme til at fungere mellem mennesker. Det ene sted udrensens afvigerne, det andet sted brændes kætterne. Ligheden smitter også af på sproget. »Uden for partiet ingen frelse« lyder en replik, og selv om katolikker er vant til sætningen i en lidt anden udformning, dækker den nok over den samme psykologiske realitet i de to lejre. Enhver religion har foruden sine kættere også sine martyrer. Gérard fastholder sin kommunistiske overbevisning selv efter 22 måneders tortur.

Når de psykologiske realiteter er så påfaldende ens hos kommunister og kristne, synes jeg, det er nærliggende at

tage ved lære af hinanden. Når vi så let får øje på, at partiets nidkære overvågning af sandheden enten fører til hykleri eller udrensninger, burde vi også være opmærksomme på de samme psykiske mekanismer hos os selv. På den anden side mener jeg også, at kirken kan vise kommunisterne, hvordan man kan komme af med de børnesygdomme, som uundgåeligt følger med det at være en åndelig stormagt.

Nå, vi er kommet lidt langt væk fra stalinismens grusomheder. Et kritisk punkt med hensyn til filmens tempo skal fremføres. Der startes meget nervepirrende, og pulsen stiger hurtigt, men spændingen holder sig ikke, fordi vi skal igennem for mange uhumske fangehuller og gentagne forhør med de samme borende spørgsmål. Nedbrydningen af et menneske kommer til at stå stærkere, men tempoet bliver slapt.

Endelig forekommer det mig, at en film som »Tilståelsen« næppe opnår den tilsigtede virkning. Hverken obersterne i Athen eller marionetterne i Prag sidder mindre fast efter Costa-Gavras film. Måske kunne virkningen så vise sig hos os ved et øget beredskab over for den slags tendenser, som filmen afslører. Her tror jeg, resultatet bliver det stik modsatte, nemlig at man ved at udpensle indoktrineringen i forbindelse med tortur og fangehuller kommer til at glemme den daglige dosis indoktrinering, som vi alle oplever og derfor let overser. Men måske overvurderer jeg i det hele taget filmens virkninger. I hvert fald virker slutningen stærkt. Den er en påmindelse om, at stalinismen ikke er udryddet, så længe sovjetiske tanks kan rykke ind i fremmede lande, som de gjorde det i august 1968 i Prag.

Jakob Frandsen.

6 / 1971

forum

katolsk

NOTES BLOKKEN

I fastetiden taler Kirken i sine bønner ret ofte om friheden. Den lader os endog bede om, at vi ved Guds hjælp må opnå den fuldkomne frihed. Men er det ikke lidt mærkeligt? Bønnen synes jo at forudsætte, at vi ikke er frie. Vi ved da, at mennesket er et frit væsen. Skønt valgfriheden, dvs. den evne at kunne vælge mellem to modsatte muligheder, er svækket og underlagt mange psykiske vanskeligheder, føler vi os dog som frie mennesker. Ellers kunne vi – og samfundet med – slet ikke eksistere. Vi står altid over for nye og åbne muligheder, som vi kan gribe. Med andre ord: Vi kan vælge.

Når vi vælger, griber vi en mulighed, som lokker os og forjætter en fremtid, som er bedre end den tilstand, vi nu befinder os i. Vi føler os først frie, når vore længsler er opfyldt, og vi er i harmoni med os selv. Med andre ord: Vi opfatter friheden ikke blot som et fravær af tvang, men som en frigørelse til noget værdifuldt, som giver lethed, harmoni og lykke. Således oplever vi f.eks. friheden i kunsten.

På dette punkt sætter nu kristendommen ind med sin forkyndelse. Den lærer os, at vi forud for vor egen afgørelse i en vis forstand er ufrie. Mennesket burde være åbent over for næsten og over for livets inderste centrum, som vi kalder Gud. Men mennesket er faktisk ikke villigt til at gå ud over sig selv, til at forlade sig selv. Det kredser stadig om sig selv, er optaget af sig selv og søger sit eget. Paulus har i Romerbrevet (kap. 5–8) beskrevet den ufrihed, som ethvert menneske befinder sig i. Hvordan det så er kommet til denne ufrihed, er et andet

spørgsmål. Men sikkert er det, at forløsningen hos Paulus skildres som frigørelsen til en fuldkommen menneskelig tilværelse. Denne frigørelse er sket ved Kristi død og opstandelse. Ved at den kristne i dåben kommer i forbindelse med Kristus og bliver ét med ham, får han del i hans egen frihed. Gud har givet os mulighed for at være aktive i Kristus og selv at bidrage til vor frigørelse, – naturligvis altid »ved Ham, i Ham og med Ham«.

Resultatet af disse refleksioner bliver altså, at den kristne frihed betyder en frigørelse i dobbelt betydning: frihed »fra« og frihed »til«. I den periode, som vi næsten alle er vokset op i, opfattede man først og fremmest denne frigørelse som noget subjektivt og individualistisk. Den »enkelte« skulle gøre sig fri af egoismens lænker. Nu ser vi klarere, at denne opgave også er socialt bestemt. I programmet til Snoghøj-mødet 71 (27/6–3/7 1971) står følgende sætning: »Hvordan frigør vi os selv og vore medmennesker fra det system, vi er fanget af?« Ingen kan benægte, at dette er et vigtigt spørgsmål.

I sidste nummer af Katolsk Forum bragte vi et billede af den lidende Kristus med et reb om halsen. Han var fange, symbol på alle de politiske fanger, som sidder i verdens fængsler. Han blev fange, for at vi kunne frigøres. Kristi fattigdom blev vor rigdom, hans fangenskab vor frihed. Men kravet om frigørelse er en udfordring til alle kristne. Frigørelse – til hvad? Til et forløst menneskeværdigt liv som enkeltpersoner og medlemmer af det samfund, vi har ansvar for.

H. Roos S.J.

BREV FRA PAVE PAUL TIL PATRIARK ATHENAGORAS

Metropolitte af Kalcedon, msgr. Melitone, aflagde den 18. februar i år et besøg hos pave Paul og fik ved den lejlighed overrakt et brev til patriark Athenagoras med følgende ordlyd:

Til Hans Hellighed Athenagoras I
Ærkebiskop af Konstantinopel
og økumenisk patriark.

Kære broder i Kristus,

Vi takker Deres Hellighed for det besøg, metropolitte af Kalcedon, msgr. Melitone, på Deres vegne har aflagt hos Os, og som har glædet Os meget. Dette besøg giver Os samtidig lejlighed til at betro ham et broderligt budskab, hvori Vi endnu en gang over for Dem vil give udtryk for, hvor inderligt Vi takker Herren for det, han har gjort det muligt for os at udrette i de senere år for på ny at knytte båndene mellem vore Kirker tættere og tættere.

Desuden takker Vi Herren, fordi han i Deres Helligheds person har skænket sin Kirke en af de ædelmodigste forkæmpere for enhedens hellige sag. Vi har mindet de troende, som i bedeugen for de kristnes enhed var forsamlet i Peterskirken, om at der allerede i kraft af vor fælles deltagelse i Kristi og hans

INDHOLD

KRISTELIGT FOLKEPARTI	4
MOGENS BALLIN	5
PROTESTANTERNE I SPANIEN	6
ESAIAS II	8
G. ROUAULT	10

Kirkes mysterium råder en næsten total, omend endnu ikke fuldkommen enhed mellem Vor Kirke og de ærværdige ortodokse Kirker.

Helligånden har i de senere år skænket os begge en fornyet og levende bevidsthed om dette forhold og ladet os udføre handlinger, hvorved de krav, et sådant fællesskab stiller, er kommet til udtryk i vore kirkers liv og i forholdet mellem dem. Og samtidig udgyder Helligånden i vore hjerter en fast vilje til at gøre alt, hvad der er os muligt, for at fremskynde den dag, vi så inderligt længes efter, hvor vi kan koncelebrere og til sidst kommunikere i fællesskab ved den samme Herrens kalk.

I dette håb må vi allerede fra nu af bestræbe os for overalt at genoprette en sand broderlig holdning mellem vore katolske og ortodokse præster og troende. Den situation, vi har fået i arv fra fortiden, og de skranker, der dengang blev rejst imellem os, må ikke stå som en hindring, der forhæler dette sidste skridt på vejen til den fuldkomne enhed. Er vi måske ikke disciple af ham, der til stadighed gør alting nyt?

Ud fra disse tanker og i håb om et stadig nærmere samarbejde mellem os for i fællesskab at finde frem til de mest egnede veje til hurtigt at nå dette mål udtrykker vi endnu en gang over for Dem, kære broder, vor inderligste hengivenhed og kærlighed i Kristus.

Vatikanet, den 8. februar 1971
PAVE PAUL VI

KIERKEGAARD	12
KÆRE IRENE	24
VÆRD AT LÆSE	16
FRA UDLAND	11-14
FRA INDLAND	18
KORRESPONDANCE	20

LAPPER PÅ KLÆDNINGEN

»Som vand slukker ild, slukker almisser synd«, står der gang på gang i det romerske breviars fasteofficier.

Bøn, bod og almisser: fastetidens traditionelle løsen. Man kan forstå Kirkens interesse i at opfordre de rige til at give af deres overflod; i århundreder skulle den jo tage sig af de samfundsopgaver, som nu sorterer under undervisnings- og socialministerierne.

Bagkloge kan vi se tilbage på historien og beklage, at Kirken ikke i tide har taget ved lære af sin Mesters ord om ikke at sætte lapper af 'uvalket klæde' på en gammel klædning, fordi hullerne bare bliver værre derved.

Vist var det smukt at give de rige mulighed for at være rundhændede og derved styrke deres håb om at slippe frelst gennem nåleøjet. Vist var det smukt, at fattige kunne finde sig gudhengivent i deres barske kår og derved gøre sig håb om at arve riget. Selv om de fattiges forkæmpere senere skulle tale hånligt om »pie in the sky when you die«, så var der dog evangelisk hjemmel for trøst til de fattige. De kunne f.eks. identificere sig med den fattige Lazarus. De velhavende derimod havde nok svært ved helt at identificere sig med hans modpart i lignelsen, skønt det ellers ikke skorter på tydelige advarsler til de rige også andre steder i evangelierne. Der var selvfølgelig altid det med almisserne, der slukkede synderne. Det kunne bruges som sovepude, selv om det ikke var nemt at finde dækning for denne sentens i evangeliet.

At påstå at Kirken favoriserede de privilegerede klasser ved at holde den store

masse nede – »opium for folket« – er en for letkøbt beskyldning, men man kan i dag undre sig over, at Kirken slog sig til tåls med at lappe på misèren. Når fattigdom, uvidenhed og sygdom er symptomer på et sygt samfund, må det åbenbart være mere i evangeliets ånd at helbrede det syge politiske legeme end at nøjes med at behandle symptomerne.

Det er tragisk, at de første effektive forsøg på at ændre samfundsstrukturene til fordel for de underprivilegerede ikke kom fra kirkeligt hold, men blev knyttet til en materialistisk ideologi, der fik den kirkelige myndighed til at rejse børster og komme med fordømmelser. Da Leo XIII endelig talte arbejdernes sag, blev hans rundskrivelse »Rerum novarum« ganske vist af »The Times« i London betegnet som »et bolsjevistisk dokument«, men den kom først 40 år efter Det kommunistiske Manifest!

Er Kirken dømt til altid at komme hinkende en generation bagefter? Ville det ikke svare bedre til dens væsen, hvis den var en generation forud? Er det ikke en del af dens opgave i denne verden at vise vejen frem mod nye samfundsstrukturer? Da de nuværende strukturer fører til en fortsat forøgelse af kløften mellem rig og fattig, må de nødvendigvis ændres, hvis vi overhovedet vil gøre os håb om at fjerne den himmelråbende sociale uretfærdighed, som størsteparten af verdens befolkning lider under. Hvordan kan vi som kristne spise vore medmennesker af med almisser, når det er elementær retfærdighed, de har krav på?

L. O. Dorn

OM KRISTELIGT FOLKEPARTI

Redaktionen har bedt mig »anmelde« det nye politiske parti. Jeg vil løse opgaven dels ved at sige noget om den politiske situation i Danmark for øjeblikket, dels ved at kommentere nogle af Kristeligt Folkepartis programpunkter.

Det er karakteristisk for den politiske »stemning«, at den nuværende borgerlige regering har gjort det lige så dårligt som den sidste socialdemokratiske, der måtte gå ved valget i januar 1968. Der hersker en almindelig resignation over for politikerne. Det er tilsyneladende ligemeget, hvem der danner regering. Der er klima for noget andet. I dette tomrum er Kristeligt Folkeparti tilsyneladende kommet ind med en vis succes.

Det er vel for mange »almindelige« vælgere en fælles oplevelse, at politikerne lover ét, når der er valg, og gør noget helt andet, når de er valgt. Magten korrumpere. Man slækker på sine ideer for at bevare magten for i hvert fald at få nogle af sine ideer igennem. Det er, hvad politikerne kalder kompromis, men det bliver let til det, vi andre kalder holdningsløshed. Vi kan ikke mere vurdere, om politikerne i alle konkrete og tekniske forhold træffer den rigtigste afgørelse, men vi kan se, om de *står for* en holdning, og om de *står ved den*, når det gælder. Med politisk holdning mener jeg, at man som person og sammen med sit parti går ind for et menneskesyn og et dermed sammenhængende samfundssyn. Den nuværende borgerlige regering har lige så lidt som den forudgående socialdemokratiske et sådant menneske- og samfundssyn. Det er kun Kommunisterne, Venstresocialisterne og

til dels Socialistisk Folkeparti, der har en politisk holdning i det nuværende folketing. Hvis man ikke er enig med disse partier, kan man spørge, hvorfor der ikke findes et velargumenteret alternativ på højrefløj? Jeg tror ikke, at der kan skabes et højreorienteret parti, der står for en politisk holdning, man som kristen kan gå ind for, fordi det at være højreorienteret betyder at gå ind for en bevarelse af det bestående. Evangeliets tale om, at alt skal gøres nyt, går imod en sådan indstilling.

Alternativet til de ovennævnte venstreorienterede politiske partier er ikke et parti med et så forskelligt program, men et parti, der klart skelner mellem personer og deres meninger. De ovennævnte tre partier, Kommunisterne, VS og SF, har på den ene side leveret en klar og barsk samfundsanalyse, der har afsløret mange af det eksisterende samfunds umenneskelige træk, på den anden side har de ofte præsteret et meningsdiktatur og en intolerance over for anderledes tænkende i en sådan grad, at det har grænset til umenneskelighed og frelstthed udi egne meninger.

Der er brug for et venstreorienteret parti, der ville solidariser sig med alle dem, Kristus solidariserede sig med, samtidig med at partiet lagde op til en respekt for personer med modsat mening. Et parti, der tager ordet Kristeligt i sit navn, sætter meget høje ambitioner: solidarisering med samfundets tabere og næstekærlighed til sin modstander. Opfylder det nystartede Kristeligt Folkeparti dette? På grundlag af de meninger og udtalelser, partiet indtil nu har givet fra sig, *må svaret være et klart og*

tydeligt NEJ!

Kristeligt Folkeparti skal først og fremmest angribes for, at det ikke foretager en gennemgribende analyse af vort samfund. Man har i stedet angrebet nogle enkelte fænomener på det kulturpolitiske og etiske område: manglende respekt for den menneskelige værdighed; på det uddannelsespolitiske område: »lov og orden« overvejelser. Det karakteristiske for disse kritikpunkter er oplevelsen af en trussel mod de kristne meningers og normers tilstedeværelse, uden at man har givet udtryk for noget ønske eller nogen stræben efter at komme om bag problemerne til deres årsager. Abortlovgivningen dækker over en række problemer inden for boliglovgivningen og opdragelse i hjem og skole. Radio og TV, som Kristeligt Folkeparti – også – beskylder for ensidighed, må af borgerlige opfattes som venstreorienterede, fordi de skaber debat i stedet for at lulle os ind i en begejstret selvtilfredshed. Denne massekommunikationsmidlernes samfundskritiske opgave går partiet slet ikke ind for, fordi man oplever meningsdiktatur. Religionsundervisningens krise i skolerne forsøger man ikke at se som et resultat af en for snæver kristendomsopfattelse, nemlig den, at kirken og skolens opgave kun er at interessere sig for kristendommen som noget, der vedrører den enkelte, uden at alle de politiske konsekvenser af en sådan livsholdning overhovedet kommer eller må komme ind i billedet; det fælles kristne ansvar har ringe kår i den danske skole såvel som i den danske kristendom.

Formanden for partiet har udtalt, at han ønsker flere penge til sociale opgaver. Han har ikke udtalt, at måske er den ganske socialpolitik udtryk for lapperier, der blot tilslører de reelle problemer. Mange af de nødvendige samfundskritiske analyser er allerede foretaget fra venstreorienteret side. Men netop fordi de er foretaget derfra, kan man ikke tage dem alvorligt.

Partiet er ved at arbejde med en økonomisk politik. Her er partiets sidste chance for at vise den solidaritet, som kirken burde have vist hele historien igennem. De hidtidige udtalelser fra partiet på dette område levner ikke mange håb. Man vil *ikke* pille ved systemet.

Artiklens overskrift: Er der brug for Kristeligt Folkeparti? må besvares med, at det Kristelige Folkeparti, der er ved at tegne sig med sin mangel på alvorlige samfundsanalyser og sin mangel på perspektiver ud over at lune lidt for de skuffede *kristelige* vælgere, er der ikke brug for. Der er intet nyt at hente, ingen visioner og ingen nyskabelse.

Walter Dalland.

MALEREN MOGENS BALLIN

*A little light like a rush light
to lead back to splendour.
Ezra Pound, Canto CXVI.*

I efteråret 1889 kom Mogens Ballin for første gang til Paris, og hans oplevelse af byen var på dette tidspunkt ikke fri for at være noget præget af det billede, han havde skabt sig af byen herhjemme gennem overspændte rejseerindringer fra kammerater og bekendte. Også læsningen af digteren Charles Baudelaires »Les Fleurs du Mal« gjorde meget til at førstehåndsindtrykket af Paris var koncentreret om boulevarderne og forlystelselivet, men allerede året efter kom han til erkendelse af, at storbyen, som han i et brev kaldte for »inkarnationen af hele det moderne liv«, ikke var det, han søgte – hverken som kunstner eller som menneske.

Mogens Ballin var gennem Mette Gauguin, der havde undervist ham i fransk hjemme i København, blevet introduceret i kredsen omkring Gauguin i Paris, og da man i anledning af, at han skulle rejse til Tahiti, havde besluttet at give mesteren en slags afskedsfest, var det naturligt, at Mogens Ballin også deltog. Under denne fest, der fandt sted den 23. marts 1891, var det, at Mogens Ballin skulle møde den mand, der ville komme til at øve den mest afgørende indflydelse på ham – både kunstnerisk og i særdeleshed religiøst.

I sin monografi om Mogens Ballin beretter Peter Schindler meget gribende om Mogens Ballins møde med den unge hollandske kunstner Jan Verkade. Uden her at ville skrive om den rent religiøse indflydelse, denne mand havde på Mogens Ballin, skal jeg dog understrege hans altafgørende betydning i forbindelse med både Mogens Ballins og senere med Johannes Jørgensens omvendelse til katolicismen. På dette sted må det være nok at fortælle at Mogens Ballin kort efter at have truffet Jan Verkade rejste med ham bort fra Paris til Bretagne for senere at vende tilbage til Paris et par år efter.

Den kreds, Mogens Ballin således havde knyttet forbindelse med, samledes som så mange kunstnergrupper i Paris både før og efter i en lille café. For denne kreds' vedkommende var det hos

Mm. Charlotte i Rue de la Grande Chaumière på Montmartre. Man kaldte sig Les Nabis, eller mere korrekt: Nebeim – flertal af det hebraiske ord for profet: Nabi.

Kredsen havde samlet sig lidt efter lidt under ledelse af Paul Gauguins nære ven Serusier i fælles beundring for mesteren, og det var primært dennes tanker og teorier om kunst der kom til at danne grundlaget for bevægelsens egne teorier.

Betegnende for bevægelsen er den primitivitetskult og den mærkværdige mysticisme, der så at sige gennemsyrede medlemmernes billeder. Men fremfor alt må man nok notere sig, at selve Les Nabis målsætning i allerhøjeste grad var meget idealistisk, – mange af malerne arbejdede i ren katolsk retning, skønt bevægelsen i sig selv ikke var katolsk.

Nabikredsens førende teoretiker Maurice Denis blev således senere en af de kunstnere, der radikalt skulle forny (og genskabe) den kristne kunst i det tyvende århundrede.

Men på dette tidlige tidspunkt var det ikke så meget selve den anerkendte kirke som teosofien man følte sig i slægt med og især Schurés »Initiation« eller »En skitse til den løndomsfulde religionshistorie« øvede stor indflydelse på kredsens forskellige medlemmer.

Man drømte sammen med Schuré om alsjælen, talte om at »afdø fra kunstnerisk og menneskelig ufuldkommenhed for at leve et højere liv i vilje, intuition og intellekt, frigjort fra stoffet gennem en psykisk genfødsel.«

For Mogens Ballins vedkommende kom alt dette til at betyde meget for hans fremtid som kunstner og som katolik, men det var mødet med Verkade og dennes omvendelse, der var af afgørende betydning for ham.

Efter at være vendt tilbage til Danmark indledte Mogens Ballin samarbejde med digteren Johannes Jørgensen ved sidstnævntes tidsskrift »Taarnet«, hvor han i februar 1894 anonymt offentliggjorde en længere artikel om vennen Jan Verkades kunst i anledning af, at denne var i København for at afholde en udstilling, der i øvrigt blev en betragtelig succes. Artiklen kan samtidig læses som Mogens Ballins personlige programskrift.

Han mener heri, at kunstnerens store opgave er at se og forstå naturens tegn og med harmoniens overbevisende kraft gøre dem forståelige for os andre. I kunstnerens sjæl, skriver han, lever et billede af idealet, ordet, den højeste skønhed, hvoraf selv de største værker kun er svage genskin.

Til støtte for sine synspunkter anfører han atter og atter de store kirkefædre, især St. Augustin.

Også nabikredsens forbilleder inden for ældre italiensk maleri som Giotto og Duccio spiller en væsentlig rolle for Ballins stræben efter renhed og konsekvens i sin kunst, en skarphed og en styrke, der kun kunne opnås gennem stadig eksperimenteren, fordi hans samtid, efter hans mening, var dekadent og dermed også kraftesløs og uden moralsk holdning.

I sine krav til kunsten og dens funktioner var Mogens Ballin uforsonlig:

»Al kunst, der ikke skildrer det absolute, er blasfemisk og unyttig. Uden for katolicismen ingen fasthed og frelse. Intet uden fortabelse.«

Sådanne udtalelser måtte naturligt falde det daværende publikum for brystet. Der blev heller ikke sparet på kritik, og til sidst blev han definitivt knust af en kritiker, idet denne erklærede ham for nærmest uduelig som kunstner. Det, man dengang ikke kunne forstå, var, hvor Mogens Ballin ville hen med sine malerier. Hans mål var nemlig en ren og kysk kunst, der skulle udtrykkes gennem rene farveflader i en overjordisk harmoni. En målsætning, der var uforenelig med datidens smag for det mangfoldige, ja til tider for det overlæssede.

»Han foretrækker temperaens matte rene farver. Men fremfor alt er han betagen af fresken, de simple elementer – kalk, vand og de jævne jordfarver, – og kunstens kyske morgen,« skriver han om Jan Verkade.

Det kunne lige så godt gælde hans egen kunst.

Jørgen Otto Hansen

Kilder:

- Tidsskriftet Taarnet. 1893–1894.
Peter Schindler: Mogens Francesco Ballin. København 1936.
Jan Verkade: Die Unruhe zu Gott. Freiburg im Breisgau 1920.
Agnès Humbert: Die Nabis und ihre Epoche 1888–1900. Dresden 1967.
Charles Chassé: The Nabis and their period. London 1969.
Merete Bodelsen: Maleren Ludvig Find. København 1943.
Ludvig Find: Et par Erindringer. I: Kunstmuseets Aarsskrift 1941, p. 1–15.
Tidsskrift- og avisartikler samt kataloger over udstillinger, hvor Mogens Ballin har deltaget.

PROTESTANTERNE I SPANIEN

De fleste katolikker har sikkert på et eller andet tidspunkt fået slynget den påstand i hovedet, at i Spanien bliver protestanterne forfulgt af katolikkerne. På det statsgymnasium, hvor jeg gik, dukkede påstanden hyppigt op; og man kan endnu i dag høre den fremsat i Danmark.

Egentlig kom det aldrig konkret frem, hvori forfølgelsen bestod, – ej heller blev den bevist, blot accepteret som en kendsgerning; og som katolik bøjede man beskæmmet hovedet.

En sådan påstand er ikke let at glemme! Den har, sammen med den alt for ofte ensidige presse mod Spanien, farvet mit syn på spanierne, og givet mig en bunke fordomme; men også et hedt ønske om at undersøge sagen.

Protestant som kilde!

Efter at være landet i Madrid fortalte jeg mine værter, at jeg ikke straks ville se Prado, men ønskede en samtale med en spansk protestantisk biskop. Det var en overraskelse for spanierne, – de fleste havde aldrig mødt en protestant!

Jeg forklarede, at man i Danmark sammenligner protestanternes stilling i Spanien med katolikkernes i Danmark og fortæller, hvor godt katolikkerne har det, og hvor forfærdeligt det går protestanterne. Sammenligningen sker ofte, fordi minoritetens antal, ca. 30.000, gælder for begge lande. Denne sammenligning halter dog allerede, eftersom der er ca. 33.000.000 indbyggere i Spanien, og de ca. 30.000 protestanter er fordelt på adskillige kirkesamfund.

Spanierne var fortørnede over, at man beskyldte dem for at forfølge protestanterne, som de egentlig aldrig tænkte på eksisterede, så vi fik fat i en telefonbog for at finde en protestant. En spanier ringede for mig og fik en aftale med en biskop. Jeg havde bedt om at tale med en lutheraner, hvad man bedy-

rede mig, at han var.

Bange anelser!

To dage senere tog jeg ud for at tale med biskoppen. Jeg var beredt på det værste, – på at høre om blodige forfølgelser, og jeg var lige så beredt på at skrive alt, hvad jeg ville få at høre, sort på hvidt, så man endelig i Danmark kunne erfare kendsgerninger om protestanternes situation i Spanien, – selv om disse kendsgerninger skulle være nok så ubehagelige for en katolik.

Ramón Taibo Sienes viste sig at være biskop for den episkopale kirke. Kirken har kun én biskop og 8 præster i hele Spanien. Der er 8 sogne og 7 missionsstationer med 1200 medlemmer, heraf 200 i Madrid.

Det viste sig hurtigt, at der ikke ville blive noget af en artikel om blodige forfølgelser, – men forfølgelser behøver jo ikke at være blodige. Biskoppen havde imidlertid simpelt hen ingen beklagelser at fremføre mod den katolske kirke. Det var et chok! Jeg gjorde mit bedste for at få ham til at sige noget ondt om katolikkerne, ikke fordi jeg håbede, det ville være sandheden, men så kunne man skrive en mere spændende artikel, – sensation er jo guld værd.

Det kunne jo ikke være rigtigt; der måtte findes forfølgelser, diskriminering eller undertrykkelse! Jeg kunne ikke forestille mig, at skolelærere kunne tage så meget fejl eller være så uvidende om »realiteter«, de udtalte sig så kategorisk om! Ej heller kunne jeg tro, at pressen havde kunnet give mig et så forvansket billede af forholdene i Spanien.

Hvor må jeg have læst mange artikler, hvor journalisten intet anede om forholdene, men blot gentog, hvad han havde læst i et andet blad; men det lader til at være næsten journalistisk selvmord at skrive noget positivt om Spanien.

Biskoppen var ikke til at rokke, der fandtes ikke undertrykkelse fra den katolske kirkes side, og han havde aldrig oplevet en sådan undertrykkelse. Det yderste, jeg kunne drive ham til at sige, var, at der måske var en landsby, hvor man var smålig, men de findes jo i hele verden.

Objektiv gengivelse?

Måske tænker De nu, at jeg ikke gengiver biskoppen rigtigt, i hvert tilfælde ikke objektivt? Hvis De har hørt de samme historier om undertrykkelse som jeg, kan jeg godt forstå Dem. Heldigvis vil man dog kunne verificere min beretning, for biskop Taibo kommer til Danmark til sommer!

Dette betyder ikke, at protestanterne

ikke har haft og stadig har store vanskeligheder, men biskoppen forbandt dem ikke med undertrykkelse fra katolikkernes side.

For egen regning vil jeg mene, at katolikkerne har været skyld i vanskeligheder for protestanterne på grund af passivitet og manglende interesse for minoritetens vel og på grund af manglende moralsk pres over for regeringen, for at den skulle hjælpe minoriteten. Lige så meget som konkordatet mellem stat og kirke (1953) har vist sig at skade katolicismen, har det sikkert indirekte skadet minoritetskirkerne.

Man kan vel heller ikke udelukke, at katolikker, – også på høje poster, – før den økumeniske tænkning trængte igennem, har skadet protestanterne, ligegyldig hvor gode de anså deres motiver for at være. Det er ingen trøst, at de sikkert har skadet katolicismen lige så meget; for det gælder jo ikke om partiinteresser, men om at alle kristne hjælper hinanden og lever det glade budskab!

Lidt kirkehistorie

Den spanske episkopale Kirke blev grundlagt af en forhenværende katolsk præst, John Baptist Cabrera. I 1869 kom en ny grundlov, der garanterede religionsfrihed, så Cabrera begyndte at prædike på gader og i lejede lokaler, og en kirke med national karakter blev grundlagt.

I 1878 blev der formuleret en kirkeordning og en liturgi. Disse udkast blev diskuteret på en synode i 1880 og godkendt i 1883, hvor 12 menigheder forenede sig i Den spanske reformerte episkopale Kirke. Cabrera blev valgt som første biskop. Kirkeordningen er som den anglikanske, dog uden lydighedsparagraffen til det britiske monarki.

Liturgien viser i et par ting mozarabisk indflydelse. (Mozarabisk liturgi var den nationale katolske liturgi i Spanien i tidligere århundreder. Den blev bevaret af de kristne, som kom under arabisk styre år 711. I dag er den bevaret ganske få steder i den katolske kirke i Spanien, hvor nu ellers den internationale katolske liturgi bruges.) Bortset fra denne indflydelse ligner liturgien den anglikanske. Kirken har kommunionfællesskab med episkopale kirker bl. a. i USA og Storbritannien.

Nyere kirkehistorie

Cabrera døde i 1916, og kirken var uden biskop til 1954. I denne tid bevarede den dog sin struktur og dogmatiske integritet. Arbejdet blev ledet af præster, der stod i spidsen for kirkens synode. Som alle andre led den episkopale

kirke meget under den spanske borgerkrig og i årene derefter. Ved krigens slutning var der kun to præster, begge over 70, og én diakon. I 1954 blev Santos M. Molina valgt til biskop, og efter hans død i 1966 blev Ramón Taibo i 1967 viet til hans efterfølger.

Biskoppens virke

Biskoppen modtager sin vielse af den episkopale biskop af Irland, som er præsident for deres biskoppelige råd, hvor også biskopperne af Portugal og Filippinerne har sæde. Biskop Taibo har i de første to år efter sin indsættelse besøgt alle sine menigheder, nogle flere gange, og haft 27 konfirmander, de fleste unge. I Madrid fungerer biskoppen nærmest som sogneprest, da der er så få i hans menighed.

Bispedømmet har et ungdomscenter i Castellón. Det er åbent i juli og august – også for internationalt besøg. Her foretages bibelstudier, og hvad der ellers hører til en kristen ungdomslejr. Menighedslivet og dets aktiviteter eller mangel på samme er som menighedslivet i de fleste vestlige lande: Søndagsgudstjeneste, søndagsskole og aktiviteter for unge. Biskop Taibo fortalte, at man har presse- og byggefrihed. Hvis disse to fundamentale friheder indskrænkes, skyldes det indgreb fra regeringens side, og det går da også ud over katolikkerne.

Man udgiver et blad for bispedømmet og er i gang med at udvide ungdomscentret, men på grund af den dårlige økonomi kan der dog ikke bygges eller udgives meget.

Økumeni

I det sidste par år er der i bedeugen for de kristnes enhed blevet holdt flere økumeniske gudstjenester i den episkopale domkirke i Madrid. Biskop Taibo har præsideret, og protestantiske og katolske præster har prædikeret.

Biskop Taibo har flere gange prædikeret i katolske kirker. I Valladolid prædikede han i 1969 i jesuitternes kirke for over 1000 mennesker. Under denne gudstjeneste præsiderede for første gang i Spanien en protestantisk og en katolsk biskop sammen. Ved slutningen meddelte begge biskopper velsignelsen. Bl. a. med jesuitterne har biskop Taibo en levende økumenisk kontakt.

Biskoppen mente, at loven om religionsfrihed (1967) endnu ikke er ideal i alle henseender. Han ser dog optimistisk på fremtiden, det åndelige klima i sin kirke og det økumeniske arbejde. Biskoppen venter ikke konvertitter fra katolsk side, men mener, at efterhånden som alt bliver sekulariseret, vil flere ikke-kristne vende sig til hans kirke.

Biskoppen om andre protestanter

Protestanterne er opdelt i mange samfund, af hvilke de fleste er medlemmer af en spansk evangelisk komité, som er et samtaleforum uden eksekutiv magt. Adventisterne er ikke medlemmer.

Så vidt jeg forstod er blandt andet de evangeliske kristne, metodisterne og presbyterianerne i en alliance, som er medlem af Kirkernes Verdensråd. En talmæssig opdeling af protestanterne må tages med forbehold, da biskoppen ikke kendte de nøjagtige tal. Det største samfund med ca. 8000 medlemmer er Plymouth Brethren Church, de frie brødre. Der er ca. 7000 baptister og ca. 5000 evangeliske kristne. Jehovas Vidners antal sættes til ca. 9000.

Der findes en økumenisk komité, hvor bl. a. baptisterne, de evangeliske kristne, de episkopale og katolikkerne deltager. De økumeniske forbindelser er gode og i aktiv udvikling.

Diverse spørgsmål

Den episkopale kirke har præsteseminar sammen med de evangeliske kristne i Madrid. Der findes protestantiske skoler. I skoler med katolsk religionsundervisning er børn af anderledestroende fritaget for denne undervisning.

Der er tilsyneladende ingen religiøs diskriminering med hensyn til stillingsbesættelse i statens og kommunernes tjeneste. Militærtjeneste er obligatorisk, – der findes endnu ikke regler for militærnægttere.

Understøttelsen, staten giver den katolske kirke, kommer ikke fra skatteindtægter, men er betaling for kirkens ejendom, som staten overtog i midten af forrige århundrede.

Parallel til Danmark?

Man kunne nu drage paralleller mellem protestanternes situation i Spanien og katolikernes i Danmark, men hvad fornøjelse har man af det? Den danske protestants uvidenhed om andre protestantiske trosretninger og om katolicismen svarer sikkert til den spanske katoliks uvidenhed om protestantismen.

Når man læser og hører, hvad protestanterne i Danmark endnu i dag skriver og siger af forkerte og usande ting om katolikkerne, er det ikke sandsynligt, at spanske katolikker skulle være værre.

Negativt står den ene trosretning tilsyneladende ikke tilbage for den anden, men det er jo ikke noget at blive begejstret over. Fremtidens økumeni må præges af en helt anden positiv ånd.

Hvis en protestant tror, at alt, hvad der bærer prædikatet protestantisk, al-

tid er hvidt og må forsvares for enhver pris, og en katolik vil forsvare alt hvad der bærer etiketten katolsk, glemmer begge parter, at etiketter og prædikater ikke altid garanterer et rigtigt indhold, men kan dække over en antikristendom, hvor man fører den kolde religionskrig videre.

Ubegrundede påstande og gensidige beskyldninger må ophøre. Holder man sig til kendsgerningerne, vil manglerne og det falske træde tydeligere frem; de virkelige problemer vil ikke blive tilsløret af mindre vigtige ting eller af emotionelle udgydelser og derfor være lettere at se og rette.

Minoritet og majoritet

En meget lille minoritet vil ofte føle sig som i en ghetto, så både den selv og majoriteten må gøre en indsats for at ændre dette forhold.

Biskop Taibo indså klart minoritetens problemer; majoriteten kender næsten intet til dens synspunkter og overser den. På grund af denne passivitet mener det verdslige styre, at det også kan overse minoriteten, eventuelt drukne den i bureaukrati eller endog undertrykke den. Majoriteten har i alle lande et enormt ansvar, men minoriteten må være vågen og sørge for, at majoriteten ikke falder i søvn. Biskop Taibo følte sig ikke blot »tålt« af majoriteten, men som partner i den økumeniske dialog. Økumeni drejer sig jo ikke blot om »trossandheder«, men om hele det kristne liv, samarbejdet mellem alle kristne for at kunne hjælpe alle mennesker på alle områder.

Fordrejet billede af Spanien!

Det fordrejede billede af forholdene i Spanien, man tit får i Danmark, gælder ikke kun kirkelige, men også politiske forhold. Under processen i Burgos rejste jeg rundt i Spanien, men jeg genkendte meget lidt af det, jeg så og hørte i de beretninger, jeg senere læste i nogle aviser.

Ligegyldigt hvor lidt sympati man har for styret i Spanien, er der ikke vundet noget ved at bringe usandheder, – det sætter bare ondt blod. Man må håbe, at den del af pressen, der kun bruger bestemte kilder om spanske forhold (f. eks. franske, de er næsten af princip anti-spanske), vil blive mere objektiv.

Man kan skabe sensation ved ensidigt at citere eksil-spaniere og baskiske ekstremister, men derved får den danske læser et meget forvrænget billede af forholdene i Spanien!

B. Lange S.J.

Og da Paulus mødte Kristus på vejen til Damaskus, lagde også HANS første reaktion op til handling: »Hvem er Du? – Hvad skal jeg gøre?«

Vendepunkterne i forholdet til Gud sætter menneskene i gang – gør dem brugbare til at være Guds medarbejdere.

»Udvælgelse og kald«

Det har næppe været anderledes for Esajas II. Den uddybede forståelse af, at ingen af Babylons guder, som han mødte i eksilet, men Israels Gud ALENE var sand Gud og al skabningens Herre, må have været det, der satte ham i gang. Spørgsmål og svar væltede ind over ham, bølge efter bølge, sådan som de er fastholdt i hans skrift. Hvorfor havde Israel alene fået åbenbaringen af denne sandhed? Var Israel ikke et lille ubetydeligt folk – tilmed i landflygtighed? Var han og hans landsmænd ikke snarere kendt for deres oprørsånd end for sagtomdighed og gudhengivenhed? Havde de noget som helst forud for andre folk i den da kendte verden? Var ikke alle i Mellemøsten lige så gode som de til at huske og fortælle om gamle begivenheder? Hvad havde Gud da i sinde med Israels udvælgelse? – Og Guds svar var for Esajas II nok lige så »opbyggeligt« som gådefuldt: »GUD ÅBENBARER SIG FOR ISRAEL, FOR AT ISRAEL KAN ÅBENBARE GUD FOR ALLE HANS SKABNINGER.« – Sikke en idé! – Nonsens eller visdom? Her fortsætter opdagelsesrejsen fra sidste artikel med udgangspunkt i spørgsmålet.

»Nonsens eller visdom?«

Det er forbavsende, hvor lidt Esajas II gør ud af syndsbekendelse, anger og bøn om tilgivelse. – Israel som et folk, der ustandselig er på vej bort fra sin Gud, er for ham i dén grad en kendsgerning, at han regner med, at det også er det for Gud. Hvorfor spillede sit krudt på facts? Så hellere spørge, hvad Gud kan og vil stille op med den kendsgerning? Bliver Guds forjættelser ikke uopfyldelige på grund af Gudsfolkets syndighed? Bliver Guds ord og hans løfter ikke til tomme fraser?

»Lad os mødes«, siger Herren. »Lad os se, hvem der har ret!« – Og så stævnes Israel, ja, alle folkeslag til rettergang (Es. 43,8-9). Er Guds ord tågesnak? Velan: I sin tid forjættede Gud Herren Abraham, Isak og Jakob, at deres efterkommere skulle bo i Kanaans land. Kom de måske ikke derhen? Og det, skønt Gud havde at gøre med en hob udisciplinerede slaver, som dårligt kunne tåle nomadelivet uden at kværulere dagen lang, så der ikke var andet

PÅ REJSE I BIBELEN

ESAJAS II OM GUDS TJENER

Ved en beklagelig fejltagelse er artiklerne 2 og 3 i denne serie blevet forbyttet.

Vi beder læserne (og forfatteren) undskylde denne misforståelse.

»Nonsens eller visdom?«

Når Israels børn kom ud for deres livs store oplevelser, vendepunkterne i for-

holdet til deres Gud, fik de sjældent lov til at nyde dem i stille beskuelse.

Nej, da Moses mødte sine fædres Gud ved den brændende tornebusk, fik han nøjagtig så lang tid, som det tog ham at nå fra tornebusken til Faraos hof, til at grunde over sagen.

Da englen havde bragt det glade budskab til Maria, brød Gudsmoder omgående op fra Nazaret og skyndte sig til Elisabet – grundende over oplevelsen, mens hun var UNDERVEJS.

at gøre end at lade dem blive i ørkenen, indtil en ny generation var vokset op, som nogenlunde magtede at leve i fællesskab med hinanden og med deres Gud. – Det tog 40 år, – javist, – og det var heller ikke altid morsomt, men de KOM ind i Kanaan og BOSATTE sig dér. – Endvidere: Har ikke Esajas I og alle profeter siden da forkyndt, at Israel ville ende i eksil, hvis det ikke holdt sig til sin Gud? – Er denne forjættelse ikke opfyldt til punkt og prikke? – Der har altid været dækning for Guds ord i fortiden, og dette er pant på, at der også vil være det i fremtiden. »Hvad jeg forudsagde, se, det er sket, jeg forkynder nu nye ting, kundgør dem, før de spirer frem« (Es. 42,9). – Med denne argumentation er sagen imidlertid stadig ikke uddebatteret. Det vigtigste mangler: velsignelsen, frugten af »at Gud har ret«, for Gud nøjes hverken med at »have ret« eller »at få ret«.

»Retfærdighedens frugt«

For Esajas II begynder velsignelserne med forjættelsernes opfyldelse: Israel skal vende hjem, – Jerusalem skal genopbygges. Dette vil være til at se og føle på for alle folkeslag, og dermed beredes jordbunden for velsigelsens frugt: åbenbaringen af GUDS retfærdighed. Israel vil KUNNE forkynde hjemkomsten som Guds værk, – som hans retfærdighed, der bliver til trofasthed mod det troløse folk, som han har kær.

Men at Israel KAN FORKYNDE DET betyder også, at det KAN LADE VÆRE. Esajas II tror for vist, AT Guds forjættelser går i opfyldelse, – der er ikke noget at tage fejl af. MEN om opfyldelsen erkendes og anerkendes som GUDS VÆRK (og ikke som tilfældets . . . skæbnens . . .), har Herren gjort afhængigt af, om nogen VIL bevidne det som sådant. I dette »at kunne« og »at ville« ligger Guds tilbud til Israel om at være et vidne for sin Gud.

Dette er troens spilleregul: Gud kan ikke BEVISES, heller ikke hans sindelag og heller ikke hans handlinger. – Gud kan alene BEVIDNES. Det er meget besværligt, – men ikke til at komme uden om! Vanskeligheden har til alle tider været, at en sandhed, der kun kan bevidnes, kræver, at vidnet viser sig troværdigt. Hvordan bære sig ad med det, når man er et syndigt menneske i et syndigt folk? Et troløst folk som troværdigt vidne? »I, som er døve, hør, løft blikket, I blinde, og se! Hvo er blind, om ikke min tjener, og døv som budet, jeg sendte?« (Es. 42,18-19 a). Igen: Nonsens eller visdom?

Guds-tjener-sangene

Den problematik, der her opstår, behandler Esajas II i de afsnit af sit skrift, som har fået navnet »Guds-tjener-sangene« (Es. 42,1-7/Es. 49,1-6/Es. 50,4-7/Es. 52,13-53,12). Stiller man tingene op, som det er sket i disse to artikler, taler alt for, at sangene godt kan skelnes fra resten af bogen, men at de ikke bør skilles fra den, da de behandler et spørgsmål inden for selve skriftens rammer. En række af de betydeligste bibelteologer ser sådan på det, – men ikke alle. For eller imod: Vor opdagelsesrejse i Det gamle Testamente behøver ikke at strande på dette forum for videnskabelige skærmydsler: Vi strejfer også kun spørgsmålet om, hvem denne »Guds-tjener« er. Er han en enkelt person? Og i så fald hvem? Der er rigt udvalg lige fra Esajas II selv til en af Israels konger (og da hvilken?) – helt frem til »Messias«, Guds Salvede, hvem han så end er. – Er »Guds tjener« et kollektiv? Israel? En gruppe i Israel? Den »lille rest«? Kirken?

Ovenstående linjer lægger op til at svare: Israel. Men dermed er sagen ikke afgjort. Ser man nærmere til, indeholder teksterne en blanding af udsagn, der kan tydes kollektivt, – og af tekster, der går på en enkelt personlighed.

Så kan sangene altså PA SAMME TID forstås om et helt folk OG om en enkeltperson. Dette syn på sagen er gængs i Bibelens miljø, – men virker måske uvant på os, selv om vi har noget lignende i ordet »en for alle og alle for en«. Bibelen ville omskrive vort ordsprog således: »En enkelt kan stå op og handle på alles vegne og VÆRE 'folket' over for Gud – og 'Guds tjener' over for alt og alle. På samme måde kan Guds folk stå op og handle på alle folkeslags vegne og VÆRE menneskeheden, ja, alskabningen over for Gud – og 'Guds tjener' over for alt og alle.«

Rent konkret bliver »Guds tjener« den, som vover at sige ja til Guds tilbud om tjenesten og er rede til at holde den ud – koste, hvad det vil. – Det er et risikofyldt foretagende, for hvem ved, hvor mange vanskeligheder, hvor megen smerte der venter forude, indtil Guds tjeners tjeneste bliver til velsignelse for alle? –

Nogle tekstangivelser for dem, der måtte ønske det.

Israels svaghed – Guds hjælp: Es. 40,27-31/Es. 41,13-14/Es. 43,1-7/Es. 43,14-28/Es. 48,1-22 og mange andre.

Israels kald og udvælgelse: Es. 41,8-10/Es. 42,1-7/Es. 44,1-5/Es. 49,1-16.

»Guds tjener« som kollektiv: Es. 42,1-7/Es. 44,1-2/Es. 44,21-22.

»Guds tjener« som enkeltperson: Es. 49,5/Es. 50,6/Es. 53,9-12.

Sr. Simone o. s. b. Skt. Lioba Kloster

TIL BYEN
FRA BYEN
smut ind i
Banegårdens Restaurant
øl Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTTETORRENING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 – Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

Tegn et abonnement

100 år

G. Rouault

Hvis man går en tur ind på vort fint restaurerede Kunstmuseum for i anledning af Georges Rouaults 100-årsdag at gense de værker af ham, museet ejer, bliver man måske lidt skuffet. – Hos fagfolk kan man læse, at billederne ellers er typiske nok for en periode i hans liv i begyndelsen af århundredet. Han malede da typer som dem, man der kan se. Det største af lærrederne er en scene, som viser tre dommere i deres røde kapper. Groteske og modbydelige fyre, som man nødig ville falde i klørne på. Og så er der et par mindre billeder af, hvad man engang kaldte »glædespiger«. Hans realistiske skildring af dem modsiger i hvert fald grundigt dén betegnelse.

Rouault valgte siden andre motiver. Men det er i grunden ikke motiverne, der får hans billeder til at virke som fremmede fugle derinde. De har naturligvis deres plads i den franske samling blandt jævnaldrende kunstneres. Især er den to år ældre Henri Matisse jo rigt repræsenteret. Straks man kom inden for døren, så man på afstand hans festlige farver lyse én i møde fra væggene fremme i samlingen. Forjættende billeder, forbløffende kønne og ligetil. Og så er de dejligt uforpligtende, som Matisse netop ville have, de skulle være: »som en god stol« for den trætte at finde hvile i.

Men Rouaults billeder er og bliver nu engang »anderledes«, grove og ucharmerende, tillukkede. Der findes vist ikke dét selskab, hvor de kunne glide ind som pæne og behagelige gæster. Noget vil uvægerligt skurre, hvis de er med.

Jeg husker, hvordan hans værker i deres lille sal på museet for moderne kunst i Paris kun har sig selv til selskab. Ellers går man også dernede nynnende gennem rum efter rum fyldt med andre mestres fest og farve. Til man pludselig – det må være i enden af en af husets fløje – står ansigt til ansigt med Rouaults billeder og ikke kan komme videre. Og dér, fremme på væggen foran én, hænger »Det hellige Åsyn«.

Billedet er ikke ret stort. Men det spiller nu ingen rolle. For dets flade fanger éns hele opmærksomhed. Dér foregår det. Og til at begynde med ser man knap andet herinde på de grå stofvægge. – Hvor tit har man ikke læst lange teoretiske redegørelser for, at meningen med et kunstværk ikke er, at det skal ligne, men at det skal *være!* Efter at have set Rouaults Kristusportræt forbinder man lidt mere med ordene, som man legede med. Det grove arrede felt dér på væggen er et stykke virkelighed, skilt ud fra alt andet. – Ganske vist: Det kan godt minde om sten eller ru glasstykker føjet sammen i mosaik. Og man læser jo altid om Rouault, at han som dreng kom i lære på et værksted, hvor man satte middelalderlige kirkevinduer i stand. Det er så et spørgsmål, om man skal lægge noget videre i det. Hans billeder kan med deres sorte indramninger af farven minde om de gamle ruder. Men vigtigere er nok slægtskabet med dén inspiration, der også bestemte over tidligere tiders kirkekunstnere, inspirationen bag ruderne, der gløder i katedralen i Chartres og andre steder.

»Det hellige åsyn« er en »svededug«: Kristi ansigt mørkt mod stoffets lyse flade. – Inden for rammen er flere andre rammer. De består af rækker af røde prikker og af blegt blå og af tilsyneladende tilfældige sorte streger. Men intet af dette er trukket klart og fast op. Det er så til gengæld ansigtets konturer, dets tegning i det hele taget. Mod den lyse grund tegner sig det kraftigt sorte, der slutter nådeløst og tæt om det røde i pande og kinder. Farven synes at tiltage i styrke, jo mindre plads den får. Stærkest er det røde i mundens glød.

Hvor man end begynder i billedet, er det dog til sidst ansigtet, der binder én. Intet leder bort fra dets træk. Der er jo f. eks. ikke tale om, at halsens linjer antydes. – Rammen, håret, skæggets krans, bestandig mindre og mere intense felter, indtil blikket afgørende standses

og forbliver i ro fanget af øjnene. Fuldstændig ens sidder de under brynenes tværbjelke. – Som man står, bundet af dé øjne, mener man i dem at se ikke bare lidelse – Rouault skildrede den så tit – men også medliden, tålmod, kærlighed.

I kunstbøger har man mange gange set maleren selv fotograferet: en gammel mand klædt i hvidt, siddende sammensunken og ligesom udbrændt i sin tunge stol. – Ilden er givet videre til værket og bundet i det.

Alligevel kan man ikke undgå i træk af hans livshistorie at skimte gløden. – Han fødtes altså i 1871 i Paris, mens hans forældre havde søgt ly under byens bombardement. Han bliver maler i en tid, der frigør kunstnerens midler i en grad, som det ikke var sket i århundreder forud. – Du kan som maler gøre, hvad du vil. Men ét skal du ville: udtrykksfuldhed, styrke! Ikke stemning skal du give videre, men følelse, smerte, lidenskab. Du skal ikke skildre dette og hint uden for dig selv, heller ikke de bånd og tilhørsforhold, der fra gammel tid bandt mennesket!

Rouault blev en ensom skikkelse blandt sit slægtleds malere, skønt han talte deres sprog. Og fordi han talte det sprog, blev han heller ikke forstået af dem, han delte tro med. Hvad var det for en vanskabt slægt, han satte på lærredet? – Unge mennesker, som i dag har Rouault-reproduktioner fæstet på opslagstavlen, aner ikke noget som helst om modstanden, han mødte, og om de mænd, der formulerede den. Kunsten overlever den slags. Og det er også modstanderne bedst tjent med.

»Fotografer mine billeder. Det er mit ansigt,« sagde Edvard Munch, den norske maler, der ville male mennesker, der »ånder og føler og lider og elsker«. Han kom til – bedre end nogen anden – at male det angstfyldte menneske. Men det må være rigtigt: for kunstneren er *værket* sagen. Det er hans i en grad, vi dårligt fatter. Et træk fra Rouaults liv får os dog til at ane, hvad det vil sige. Som ældre skaffede han sig engang ved lovens hjælp i besiddelse af en lang række af sine egne billeder, som var udgået fra atelieret til hans kunsthandler. Nu købte han dem tilbage – for at tilintetgøre dem. Han fandt dem ikke gode nok. Derfor brændte han dem i vidners nærværelse i fyret!

Hvilken arbejdsmentalitet! – Men trækket siger indirekte også noget om, hvilken kvalitet de værker har, som han efterlod: de fremmede og tålmodige gæster, som først åbner sig for den enkelte, der på sin vej forbi giver sig tid til i ro og stilhed at sætte sig ansigt til ansigt med dem.

Emil Petersen

NEW YORK

Aborttal frigivet

New York – NC News Service

Den amerikanske sundhedsstyrelse har udsendt en rapport, hvoraf det fremgår, at der i løbet af det første halve år efter abortlovens liberalisering er foretaget 69.000 aborter i selve byen New York. Antallet af levendefødte børn i denne periode var 77.000, dvs. omkring normalen.

»Det fremgår af disse tal, at det er lykkedes at skabe en kraftig nedgang i antallet af illegale aborter,« siger chefen for sundhedsstyrelsen, Gordon Chase. Han udtalte i øvrigt på en pressekonference, at ca. halvdelen af de kvinder, der havde fået foretaget abort, ikke var hjemmehørende i staten New York.

PARAGUAY

Ærkebiskop boycotter statsrådets møder i Paraguay

Asuncion, Paraguay – NC News Service

Ærkebiskop Ismael Rolon af Asuncion har meddelt, at han ikke vil deltage i statsrådets møder, før general Alfredo Stroessners styre indstiller sine »åbenlyse krænkelser af de fundamentale menneskerettigheder« og sine forholdsregler mod Kirken i Paraguay.

I overensstemmelse med Paraguays grundlov er ærkebiskoppen af Asuncion født medlem af statsrådet, selv om biskopperne gentagne gange har forsøgt at få slettet denne paragraf i grundloven.

Ærkebiskop Rolons vægring ved at deltage i rådets møder har fremkaldt vrede kommentarer fra de øvrige rådsmedlemmer.

Indenrigsminister Sabino Montanaro, som tidligere har været ekskommunikeret på grund af deltagelse i undertrykkelse af præster, ordenssøstre og lægeledere, hævder, at ærkebiskoppen derved »krænker sin ed på at holde grundloven i ære«.

Ærkebiskop Rolon aflagde eden i slutningen af januar i år under en høj-

tidelighed i regeringspaladset, men – siger han i sin note af 4. februar til rådet – det fastslås i eden, at »Guds og Kirkens love ikke berøres«.

»Kirken som sådan er blevet berøvet sin ytrings- og oplysningsfrihed,« siger ærkebiskoppen i sin note.

»Endvidere er dens pastorale arbejde blevet begrænset, især hvad angår lægmandsorganisationernes arbejde i landdistrikterne.

De offentlige myndigheder ser åbenlyst gennem fingre med, at partisaner gennem deres radiosendere fører en bagvaskelskampagne mod Kirken.«

Bispekonferencen i Paraguay og præsterådet har støttet ærkebiskop Rolon i det skridt, han har taget.

ROM

Jødisk professor ved katolsk universitet i Rom

Rom – NC News Service

Den 49-årige professor David Neiman, som normalt beklæder et professorat i jødisk teologi og gammeltestamentlig litteratur ved Boston College, har for nylig påbegyndt en forelæsningsrække om jødisk litteratur på Det nye Testaments tid ved det romerske universitet Gregoriana. Både Gregoriana og Boston College drives af jesuitter.

Professor Neiman, som er født i New York, er den tredje ikke-katolik, der er blevet indbudt til at forelæse ved Gregoriana, som er det største universitet til uddannelse af præster i Rom.

Før professor Neiman har metodistpræsten Robert Nelson holdt forelæsninger ved Gregoriana i 1968 og den baptistiske teolog Dale Moody i 1969.

ZAMBIA

Biskopperne i Zambia vil muligvis prøve at få »reservepræster«

Lusaka, Zambia – NC News Service

Bispekonferencen i Zambia overvejer at ansøge om tilladelse fra Rom til at skaffe sig et antal »reservepræster« for at afhjælpe den kritiske præstemangel i landet.

Reservepræsterne skulle i så fald være folk, som har et almindeligt borgerligt erhverv, men som skulle uddannes og derefter vies til præstetjeneste på deltidbasis.

Cølibatskravet skulle man i disse tilfælde se bort fra. I modsætning til diakonerne skulle disse reservepræster have fuld bemyndigelse til at udføre præstetjeneste, heri indbefattet retten til at forvalte sakramenter.

Der findes endnu ingen reservepræster af denne art i den katolske kirke, men som begrundelse for tanken anføres, at pave Paul selv i en udtalelse i sommeren 1970 antydede muligheden af en sådan ordning. Samtidig med at paven hævdede det traditionelle krav om præsternes cølibat, foreslog han, at man kunne overveje visse lempelser i missionsområder med akut præstemangel.

MÅNEN

33 steder på månen opkaldt efter katolske præster

Los Angeles – NC News Service

Jesuitpateren John Dahlheimer fra Sakraments sognet i Hollywood spekulerer på, om mrs. Madalyn Murray O'Hair, der i vide kredse er kendt som ateist, personlig vil »gå i kredsløb«, når hun hører, at 33 steder på månen er opkaldt efter katolske præster, hvoraf 32 er jesuitter.

Fra Mauro Højsletten, hvor Apollo 14 landede, er opkaldt efter en venetiansk camaldulensermunk fra det 15. århundrede, som på sin tid var en førende geograf.

Han fortæller, at Michael van Langren, som ikke selv var jesuit, men som var kosmograf hos den spanske konge, identificerede 270 steder på månen og gav mange af dem navn efter jesuitiske lærde.

Nogle år senere tegnede jesuitpaterne Giovanni Ricciolo og Francesco Grimaldi, som var knyttet til det Romerske Kollegium, et kort over månen og opkaldte yderligere 25 steder på månen efter jesuitiske lærde. Pater Riccioli og pater Grimaldi var så beskedne kun at opkalde mindre månekratre efter sig selv.

Pater Dahlheimer nævnte i forbigående, at det var Fra Mauro, der tegnede det kort, Kristoffer Columbus benyttede, da han beviste, at jorden er rund, og at der findes et sted, der hedder Amerika.

ECUADOR

Velorganiseret kirkelig jordreform i Ecuador

Quito, Ecuador – NC News Service

Omkring 1.200 indianerfamilier, som ikke havde nogen jord, har nu fået jord af Kirken i tre provinser i Ecuador.

De ecuadorianske biskopper beslut-

tede at iværksætte deres egen jordfordelingsplan, efter at de i 1965 havde udsendt et hyrdebrev, hvori de energisk gik ind for et jordreformprogram for at hjælpe landets 1,8 millioner indianere. (Ecuador har 5,2 millioner indbyggere med en årsindkomst på 200 \$ pro persona.)

Indtil nu er seks store landbrug på i alt 124.000 ha i tre provinser i Ecuador blevet uddelt til befolkningen. Det er omkring halvdelen af den jord, bispedømmerne ejede i Ecuador. Ordenssamfundene skønnes at eje 741.000 ha agerjord.

Kort tid efter, at denne fordeling var

sket, udstykkede jesuitterne og salesianerne to store landbrug i højdedragene ved Riobamba. Salesianerne har for øjeblikket desuden et projekt i gang i kystområderne.

U.S.A.

»Fødselsret« et alternativ til abort

Washington – NC News Service

60 beboere i Washingtonområdet, som

Eva Nordentoft

Søren Kierkegaard og det kristne valg (2)

Forholdet til næsten

»Men så har individet måske slet ikke med de andre at gøre? Jo, så først har det virkelig med de andre at gøre, med de andre som virkelige, konkrete, enkelte mennesker, med de andre som andre, med de andres liv som de andres liv. Når jeg er et virkeligt enkelt eksisterende menneske ved fordringen på mig, når jeg først derved bliver til, at jeg ved, at der siges Du til mig, så bliver også mit medmenneske til et virkeligt menneske, der kommer mig ved, til min næste, ved fordringen om at elske, om at elske ham: ikke i hans betydning for mig, ikke som individualitet, men derved, at han bliver den, som jeg i mit ansvarlige liv har med at gøre – forholdet til næsten bliver til en samvittighedssag. Næsten har fået sit liv givet for at leve sig selv, og som dette enkelte, virkelige menneske skal jeg elske ham ved i mine naturgivne relationer til ham at kendes ved ham som menneske. Næsten er mit livs selvfølgelige indhold, men næsten er han kun, når jeg i mit forhold til ham er bestemt af ansvaret over for Gud, som jo i det hele taget livet jo kun bliver virkeligt for mig ved at blive til pligt.« Søren Kierkegaard læst af K. Olesen Larsen. Bd. I. s. 223.

Olesen Larsen forsøger at redde forholdet til næsten og går lidt længere end Kierkegaard. Problemet om vort forhold til næsten og vort ansvar for vor næste er givetvis det svageste led i Kierke-

gaards tankerække, og det er også på dette punkt, den hårdeste kritik af Kierkegaard sætter ind. Kierkegaard mener, vi kun kan realisere vort forhold til næsten ved at gøre ham opmærksom på hans gudsforhold, – alt andet er egoisme, som gør næsten afhængig i taknemlighed (sml. K. E. Løgstrups kritik af Kierkegaard).

Hvordan er Kierkegaard nået frem til at lægge så voldsom vægt på den enkelte og hans valg hvert øjeblik? Dette krav til den menneskelige vilje stilles på bekostning af den menneskelige erkendelse. Kierkegaard står i meget skarp opposition til det krav, som den kristne filosofi altid har stillet: at mennesket skal bruge sin medfødte fornuft og forstand, ja, at mennesket ligefrem har pligt til at nærme sig Gud også ad fornuftens vej. At nærme sig Gud ad fornuftens vej, – disse ord ville have udløst Kierkegaards rasende vrede og foragt.

Borgerskabet som Middelmådighed

Kierkegaard er indædt vred på borgerskabet, som han synes har gjort kristendommen til dannelse, til noget som tilfredsstiller menneskets dybe åndelige trang og kaster glans over livet. Hvis kristendommen er dannelse, siger Kierkegaard, så behøver budet ikke at lyde: »Du skal tro«. Så ville det være indlysende let at tro, »for alle vil dog gerne være dannede og med på moden«. Kierkegaard skriver med snertende ironi: »Man skal elske næsten som sig selv,

føler sig foruroligede over, at det bliver stadig lettere at opnå abort, har sluttet sig sammen om at skaffe kvinder med uønskede svangerskaber andre muligheder.

Stifterne af den nye frivillige tjeneste, som kalder sig »Fødselsret«, vil bemande et center, der er åbent døgnet rundt, og hvor gravide kvinder kan få at vide, hvor de kan få lægelig, økonomisk og psykologisk støtte til at fortsætte deres svangerskab.

»Fødselsret« går ind for den opfattelse, »at ethvert barn selv på det tidlige tidspunkt i livet, hvor det befinder sig i sin moders skød, er et menneskeligt

væsen, som har ret til livet, og at enhver kvinde har ret til at føde sit barn,« siger stifteren af »Fødselsret«, Jane Connelly.

U.S.A.

Religiøse mennesker er de mest liberale

Washington – NC News Service

En omfattende undersøgelse blandt pro-

testanter, foretaget af professor Thomas C. Campbell ved det teologiske seminarium i Chicago og professor Yoshio Fukuyama ved universitetet i Pennsylvania, har givet det overraskende resultat, at de »frommeste« og mest religiøse mennesker samtidig er tilbøjelige til at være de mest socialt bevidste inden for de kristne menigheder.

De to professorer har sammenfattet resultatet af deres undersøgelser i en bog, »The Fragmented Laymen: A Study of Church Participation«, som er udkommet på det amerikanske forlag Pilgrim Press.

siger spidsborgerne, og derved mene disse velopdragne børn og nu nyttige medlemmer af staten, der have nogen modtagelighed for enhver foreløbig følelsesinfluenza – deels at man, når een beder om en lysesak, uagtet at han sidder langt borte fra vedkommende, skal sige »vær så artig« og rejse sig »med stor fornøjelse« for at overbringe den, deels at man skal huske på at aflægge de behørigte kondolationsvisitter; men de have aldrig følt, hvad det vil sige, at hele verden vender dem ryggen; thi den hele stime af omgangssild, hvori de leve, tillader naturligvis ikke et slikt forhold at indtræde; og når der engang behøves alvorligt hjælp, da vil jo sund sans sige dem, at een der i høj grad trænger til dem og efter al rimelighed aldrig vil komme i det tilfælde at kunne hjælpe dem igen, at han ikke er – deres næste« (Papirer II A 130).

Kierkegaard siger, at borgerskabet har gjort kristendommen til middelmådighed, og det er det, Kierkegaard vil bekæmpe i os, den tilfredse middelmådighed. Et andet sted siger han ligeud: »Det for kristendommen farligste er – det er min påstand – ikke kætteri, ikke vranglære, ikke fritænkeri, ikke den profane verdslighed, nej, men den art af rettroenhed som er: det hjertelige vrøvl, middelmådighed sødt tillavet« (VI A² 152).

Statskirken som Middelmådighed

Ikke alene hos borgerskabet

så Kierkegaard middelmådighed, men også, ja måske især i den kristne kirke – i statskirken, som det vil fremgå af et sted i Kirkegaard's dagbøger. »Spil, sviir, hoer, besviig enker og faderløse, bagvask osv. det skal verden tilgive dig; men vogt dig for, at der fattes mistanke om, at du kunne få i sinde eksisterende at udtrykke det, som præsten siger om søndagen: thi så er satan løs, det tilgives aldrig. Det er en kamp på liv og død, det er enhver, bled blev justitsråd og excellence, enhver, der i åndløs tryghed blev ægtemand og børneavler, kort det er alle af yderste vigtighed, at et sådant foretagende blir kvalt om muligt straks. Den, der horer og spiller, han fornærmer jo heller ikke verden. Tværtimod det behager verden, at der er een, som er værre end gennemsnittet. Men ve, ve ham, der uden at sige et ord ved sit liv pirrer ved verdslighedens hemmelighed! thi at præsten prædiker om søndagen, det finder man sig i, da jo tilhørerne let af præstens liv om mandagen se, hvorledes det egentlig er at forstå« (VIII¹ A 489).

Kierkegaard's vrede og raseri mod borgerskabets og kirkes middelmådighed voksende med årene ud over alle grænser og blev til sidst hans livs eneste indhold. Vi må som kristne føle os hårdt ramt af hans ord om middelmådigheden, som altid truer os. Kierkegaard har her haft noget væsentligt at sige sin samtid og har noget væsentligt at sige os; vi er alle tilbøjelige

til at lade vor kristendom blive til tryghed og selvtilfredshed og farisæisme, og vi er alle tilbøjelige til at glæde os over præstens prædiken om søndagen og have glemt den om mandagen. Vor kristendom bør ikke blive et spørgsmål om den høflighed at rejse sig og bringe en lysesak, – på den anden side er det heller ikke allerede kristendom blot at blive siddende og demonstrere. Men lad Kierkegaard's angreb på middelmådigheden stå som et stadigt memento til os, og også til kirken, det gælder både den protestantiske og den katolske, om ikke at gøre troen til »det hjertelige vrøvl, middelmådighed sødt tillavet«.

Det Nationale og Politiske som Middelmådighed

Kierkegaard havde et overordentlig udvendigt forhold til sin samtids nationale og politiske tilstand. Dette hænger sammen med, at Kierkegaard så middelmådigheden i mængden. Han siger et sted: »Ingen vil være det anstregende: den enkelte. Men overalt er man til tjeneste med det løgnagtige surrogat: nogle stykker; lad os forene os, være nogle stykker, så kan vi nok. Dette er menneskeslægtens dybeste demoralisation« (X¹ A 36).

I politik som alle andre steder giver Kierkegaard intet facit, ingen anvisning på, hvordan det kan gøres bedre, – han fortæller os ikke, hvordan et samfund kan styres, men kritiserer svaghederne,

ofte med rette. Om majoritetsminoritet skriver han: »Sandheden er altid i minoriteten; og minoriteten er altid stærkere end majoriteten, fordi minoriteten ordentligvis dannes af dem, der dog virkelig har en mening, medens majoritetens styrke er illusorisk, dannet af det slæng, der ingen mening har« (X³ A 652). Hvor ville disse tanker føre hen, hvis de blev udnyttet i det politiske liv? Til den rene fascisme? På den anden side har demokratiet suget en god del visdom til sig hos Kierkegaard, nemlig Kierkegaard's tale om den enkelte, om den enkeltes ansvar og om det farlige i at gå op i et fælles liv, skjule sig i mængden, lade sig lede af mængden og undlade at tage et ansvar. Her har Kierkegaard's ord om eneren, der tør skille sig ud fra mængden, haft betydning for eksistentialismen, der slog så kraftigt igennem efter anden verdenskrig som et nødvendigt korrektiv til den tragiske konsekvens af massedemagogien.

Pressen som Middelmådighed

Om pressen siger Kierkegaard ligeud: »I sandhed hvis dagspressen skulle som andre næringsdrivende have et skilt ude, burde det have påskrift: her demoraliseres mennesker i den kortest mulige tid, efter den størst mulige målestok, til den billigst mulige pris« (X⁵ A 138). Igen må vi tage kritikken til os, men kan egentlig ikke drage positive konsekvenser.

INDIEN

Biskop beder om jord til de fattige

Trichur, Indien – NC News Service

Biskop Joseph Kundukulam af Trichur har indtrængende opfordret alle sogne i landet til at skænke jord til fattige bønder.

Biskoppen meddelte i slutningen af 1970, at bispedømmet Trichur havde planer om at bygge 15.000 huse til de fattige i løbet af de næste 10 år, idet man ville bestræbe sig for »at reducere antallet af folk uden hus og jord mest muligt«.

Biskoppen erklærede, at han personlig vil besøge hvert eneste sogn i bispedømmet for at skaffe jord, som kan uddeles til de fattige.

SPANIEN

Den spanske kirke får rollen som formidler

Madrid – NC News Service

De spanske biskopper holdt i februar en plenarforsamling for at sætte sig yderligere ind i et udkast til konkordatet vedrørende forholdet mellem kirke og stat i Spanien. Forhandlingerne har været både langvarige og vanskelige. Vatikanet og de fleste af biskopperne ønsker at gøre Kirken fri af de forbindelser, der tidligere er knyttet med de katolske konger, men visse regeringsembedsmænd har forsøgt at bevare det privilegium, staten hidtil har haft i form af en direkte indflydelse på udnævnelsen af biskopper.

Det nuværende konkordat, som blev underskrevet i 1953, betragtes af begge parter som forældet.

En af de vigtigste paragraffer, som biskopperne ønsker at bevare, går ud på at yde præsterne en vis beskyttelse mod at blive arresteret uden samtykke fra deres biskopper.

Men der er også andre paragraffer, som omhandler støtte fra staten og kompensation for kirkelige besiddelser, som i tidligere tider er blevet beslaglagt

af staten. Her er der til gengæld et stadig voksende ønske blandt præsteskabets om at skaffe sig indtægter på anden måde.

Selv om spørgsmålet om borgernes frihed ikke stod på dagsordenen, blev det alligevel drøftet af biskopperne trods modstand fra enkelte, som ikke syntes, at konferencen skulle beskæftige sig med »timelige anliggender«. Det pres, der øves af grupper af lægfolk og præster, er stadig stigende.

Kirkens indflydelse er i kraft af spaniernes religiøse indstilling en konstant faktor i samfundslivet, og folket forventer, at Kirken skal fremkomme med religiøse begrundelser, som kan sætte en stopper for politirazziaerne og gengive borgerne deres rettigheder.

MALTA

»Retfærdiggørelseslæren ikke mere anledning til splittelse«

En kommission, nedsat af Det Lutherske Verdensforbund og det romerske Sekretariat for de Kristnes Enhed, har nu efter tre års drøftelser afsluttet sit arbejde. Resultatet af drøftelserne af temaet »Evangeliet og Kirken« er sammenfattet i en afsluttende rapport, som kommissionen har drøftet under sit femte og sidste møde i slutningen af februar i år i San Anton på øen Malta. Om forholdet mellem den kirkelige tradition og Skriften fastslås det i rapporten, at retfærdiggørelseslæren, som så længe har været genstand for debat mellem lutheranere og romerske katolikker, nu ikke mere behøver at give anledning til splittelse imellem dem. I rapporten henvises der desuden til den bemærkelsesværdige overensstemmelse, man i kommissionen er nået til med hensyn til opfattelsen af embedet i kirken. Endvidere nævnes det i rapporten, at der er sket fremskridt i det fælles syn på paveembedet, selv om der stadig er forskellige opfattelser, hvad dette spørgsmål angår. Med hensyn til spørgsmålet om interkommunion rettes der i rapporten flere henstillinger til de ansvarlige instanser på såvel luthersk som romersk-katolsk side. I tilslutning til mødet på Malta blev det i et communiqué meddelt, at samtalen mellem den lutherske og den romersk-katolske kirke vil blive fortsat på et andet plan.

Fiskehallen

Kastøvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8266

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 36
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk, vildt, dybfrossen fjerkræ
Mozartsvej 21. Telefon VA 5547

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjæreen & Co. A/S

Malerfirma
Arhus N.

Telefon 12 41 22 – Arhus C.
Missionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Aarhus C.
Telefon 14 20 23 – 22 19 20

EI-Installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-Installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Arhus C

Abonnement på Katolsk Forum –
ring (01) GO 4895.

Forsikrings Compagniet
for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 88, København K.
Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken,
Aarhus

Hovedkontor:
Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Aarhus hovedbanegård, tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Telefon 21 20 21
Kontor i København:
Mølestien 11, København SV
Telefon VA 6080
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Svendborg Liggistemagasin

Hans Nielsen & Søn
Indehaver Verner Jensen
Katolsk bedemand.
Fruestræde 10, Svendborg.
Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen
Møllergade 46, Svendborg
Telefon 21 19 20

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

Mathias Christensen
ABSALONSGADE 14
Aalborg

Tegn et abonnement

LANDMANDSBANKEN

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Telefon 15 78 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser
Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47, Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

EI-installationer
Holbæk. Telefon 43 03 65

Sparekassen for Lyngby og Omegn
- Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgæden 24
Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Oliefyr

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre
Dybbølsgade 17,
København V.
Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund
Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Telefon 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Gaveidé:

Abonnement på Katolsk Forum,
ring GO 4895.

VÆRD AT LÆSE

Heinrich Fries: Kirche – fünf Jahre nach dem Konzil (Hochland, Januar/Februar 1971). H. Fries, som er professor i fundamentalteologi ved universitetet i München, forsøger at give en vurdering af den kirkelige situation fem år efter koncilets afslutning. Han spørger, om tiden efter koncilene måske er et frafald fra koncilets ledende idéer. Han mener, at de vanskeligheder, vi alle kender, hænger sammen med, at Kirken efter koncilene bliver taget på ordet. Koncilene har givet sine børn frihed. Det gælder om at forvalte den. Kirken bliver sig sin stilling i verden bevidst. Den må blive troværdig ved sin stilling over for de undertrykte og svage. Denne nye situation fører visse vanskeligheder med sig. Vi må bære den med tålmodighed.

Walter Dirks, Unser Vater. Bemerkungen zur Glaubenskrisen (Hochland, Januar/Februar 1971). Walter Dirks, en gift katolsk lægmand, der har arbejdet med sociale og pædagogiske problemer, undersøger vort gængse gudsbegreb. Han mener, at vor forestilling om Gud som »Fader« er for meget bestemt af en ensidig paternalistisk opfattelse. Mange mennesker overfører dette faderbillede på Gud. Det fører mange vanskeligheder med sig, især hvis de selv har oplevet en dårlig fader. Han mener også, at kristendommen, ensidigt opfattet som »fader«-religion, undervurderer kvindens positive værdier. Mennesket er jo skabt som mand og kvinde. Herfra åbner sig en ny vej til forståelse af Marias stilling i kristendommen.

Karl Rahner S.J.: Replik auf Hans Küng (Stimmen der Zeit, März 1971). I det store opgør mellem Rahner og Küng (Dec.-Marts-hæftet) skriver Rahner sin slutreplik. Han sammenfatter sin anskuelse i følgende sætning: »Jeg bliver ved den lære, at bestemte nøjagtigt omskrevne sætninger, udtalt af Kirken og dens læreembede, som sådanne ganske vist står i historien med al den menneskelighed, som disse udsagn er behæftet med, men for mig er og forbliver de trods alt bindende normer for min tro og min teologi, således at de for så vidt altså er ufejlbare og ikke kan afvises af mig som fejlagtige, skønt de

naturligvis til enhver tid må forstås og tolkes på ny.«

Festskrift for Søren Holm, redigeret af Peter Kemp (A. Busck, 1971). I anledning af Søren Holms 70-årsdag har venner fra hele verden ydet bidrag af idehistorisk, filosofisk, religionsfilosofisk og teologisk art. Blandt de mange artikler bemærker man en kortere studie af Erich Przywara S.J.: »Um die Analogia entis.« Den gamle »profet« Przywara fremlægger endnu en gang sin lære, som har inspireret en hel generation af teologer, at Gud i al sin nærhed til os mennesker altid forbliver den »stedse større« (semper maior).

Informationen zur katholischen Kirche in Skandinavien (1971). Bispedømmet Osnabrücks Ansgariusværk har udgivet et særnummer på 16 sider om den katolske kirke i Skandinavien, beregnet på katolske turister. Særnummeret har dejlige illustrationer og velskrevne artikler, som indeholder oplysninger om Danmark, Finland, Norge og Sverige. Det er givet, at denne fortrinlige public relation vil have en gavnlig virkning.
H. R.

Joachim Jeremias, Forordet til Johannesevangeliet (oversat af Chr. Bartholdy). Frost-Hansens Forlag, 1970. 31 s., kr. 8,95. Forordet til Johannesevangeliet er så smukt, at katolikkerne i adskillige århundreder har læst det som afslutning på hver messe. Den skik er Kirken nu gået bort fra, men teksten er os stadig kær til privatlæsning og til betragtning. Dertil hjælper Joachim Jeremias' pjece »Forordet til Johannesevangeliet« os. J. Jeremias er en dygtig tysk protestantisk bibelforsker. I dette skrift forklarer han, at teksten er en gammelkristen menighedssalme, udvidet med evangelistens indskud.

Forfatteren lægger ikke skjul på sin overbevisning om, at denne evangelist virkelig har været Johannes Døberens og Jesu discipel (s. 18), altså Johannes. At Kristus kaldes Logos, Ordet, er ikke et lån fra gnosien, en uortodoks lære, men betegner det Guds ord, der går forud for Guds egen åbenbarelse (Herrens Dag) og bryder Guds tavshed.

Joachim Jeremias, Spørgsmålet om den historiske Jesus (oversat af Chr. Bartholdy). Arne Frost-Hansens Forlag, 1970. 30 s. Kr. 8,95. I 1778 udgav G. E. Lessing et manuskript, efterladt af H. S. Reimarius »Om Jesu og hans disciples formål«. Jesus ville oprette et verdsligt rige, men hans forsøg strandede ved korsdøden. Hans disciple opfandt budskabet om hans opstandelse og samlede sig derved tilhængere! Siden denne bog udkom, er man begyndt at skelne mellem Jesu forkyndelse og Kirkens forkyndelse og at interessere sig særligt for Jesu historiske skikkelse. Men i et skrift fra 1892 skelner M. Kähler mellem den rent historiske Jesus og den bibelske Kristus, som Kirken forkynder ham, og det er denne sidste, der har blivende betydning.

Rudolf Bultmann drager konsekvensen af dette i sin kerygmateologi. Kerygma betyder forkyndelse. Vi kender kun Jesus i det mytiske klædebon, evangelisterne har iført ham. Jesus befandt sig inden for jødedommen; kristendommen begynder først med påsken og med apostlenes forkyndelse af den opstandne Kristus. Åbenbaringen skete ikke blot dengang ved Jesu forkyndelse, siger G. Ebeling, men den sker, når som helst forkyndelsen modtages med tro.

Disse påstande kan vi ikke uden videre godtage. Forkyndelsen har jo sin oprindelse i Jesu historiske optræden. Apostlene påberåber sig altid Jesu forkyndelse og gerning. Vi skal gå vejen til den historiske Jesus, men vi kan gøre det bedre nu, end før vi havde lært af kritikken.

Vi skelner nu mellem evangelierne, som de er skrevet ned, og deres kilder: de overleveringer, som er nedfældet i evangelierne.

Formhistorien lærer, efter hvilke love, stoffet blev formet til en beretning. På den måde kan man finde tilbage til den oprindelige overlevering.

Vi ved meget mere nu om Jesu tid og om hans skarpe modsætning til sin tids jødiske fromhed. Vi kender mere til Jesu modersmål og sprogbrug. Vi ved nu, at Jesus ikke bare var en jødisk profet eller lærer, men at han forkyndte jødedommens afslutning: Guds kongelige herredømmes snarlige frembrud.

Resultatet er, at Jesu forkyndelse kommer til at fremtræde som noget enestående i religionshistorien: at Gud netop tager sig af syndere, at vi tør tiltale Gud som Fader med det fortrolige ord »abba« (i Jesu modersmål). Jesu højhedskrav gør, at vi stilles ansigt til ansigt med Gud selv. Og denne Jesu egen forkyndelse er den eneste forudsætning for Kirkens forkyndelse.

A. Ziggelar S.J.

CISTERCIENSERINDERNES HIMMELPORTE

Af *Bernhard Benedikt Bune Andersen*
1970 (Sostrup Kloster) 56 sider.

POST FESTUM tør man vist kalde omtalen af et jubilæum, der blev fejret den 20. august i fjor: 50-året for cistercienserordenens tilbagevenden til Danmark. Denne i sig selv omtalelsesværdige begivenhed blev yderligere pointeret ved udgivelsen af en lille bog: »Cistercienserindernes Himmelporte« i et nydeligt sort-hvidt udstyr.

Bogen, som er skrevet af bror Bernhard Bune Andersen, præsenteres af forfatteren som et jubelskrift, og dermed er tonen i bogen anslået: uhøjtidelig, legende med ord og vendinger på en meget særpræget måde. Om man kan lide skrivemåden er vist en temperamentsag, men man bliver indfanget og fængslet under læsningen. Ganske særligt af beretningen om årene i Allerslev. Søstrenes pionerliv dér går forhåbentlig aldrig i glemme, når historien om Kirkens genopståen i Danmark skrives. Og har man personligt oplevet at være gæst i Allerslev, vil man i bogen få opfrisket mange minder om disse helt usandsynligt primitive rønner, der ligesom helt tilfældigt pultrret sammen med, hvad man syntes måtte være verdens mindste kirke!

Men hvilken glædens og gæstfrihedens ånd! Om denne er ordet »Himmelport« en god betegnelse.

Ved siden af den objektive beretning om cistercienserindernes liv og virke indeholder den lille bog tillige en umiddelbar glæde over ordenskaldet og vor katolske tro. Hvor er det velgørende!

Jutta Neergaard

Det økumeniske Center i Århus begynder for et par år siden udgivelsen af en serie hæfter, kaldet »Økumene«. Hensigten var at udsende nogle mindre hæfter (mellem 32 og 48 sider) til en lav pris, men af høj kvalitet. Der er nu udsendt fem sådanne hæfter, som tilbydes med betydelig kvantumsrabat.

Hæfterne er velegnede til anvendelse i bibelkredse og studiekredse og egner sig også i høj grad til arbejde i ungdomsgrupper.

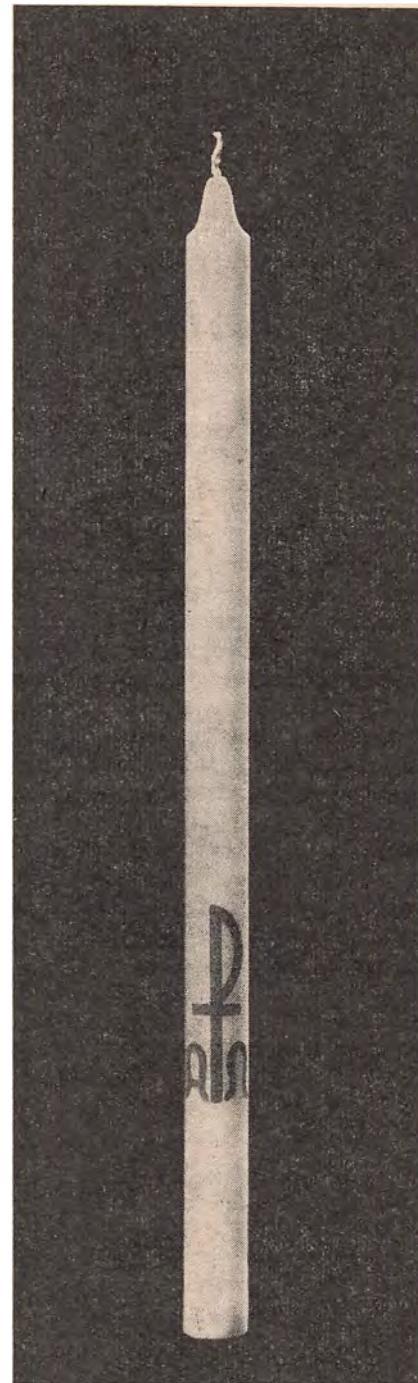
Følgende hæfter er udkommet:

1. *Overflodens krise* af Georg Borgström, professor i U.S.A. i levnedsmiddelforskning og økonomisk geografi. »Vi er tilbøjelige til at sætte kikkerten omvendt for øjet, – siger Georg Borgström i dette lille skrift. – Derfor synes problemerne i u-landene os fjerne og lidet vedkommende, mens afsætningsvanskelighederne for den store hjemlige landbrugspro-

duktion er så nærværende og alvorlige. . . .

Vi kan ikke fortsætte med dette røveri fra de fattige, men vi må åbne øjnene og indse, at det er nødvendigt med en omfattende strategi i den eneste krig, der endnu er mening i at føre – den for vor fortsatte eksistens på kloden. Vi må gøre en helhjertet og gennemtænkt indsats for at skaffe tilstrækkelig føde til verdens stadig voksende befolkning. Det er i den ellefte time, og vi skal ikke regne med at kunne sidde som tilskuere til denne kamp – tilskuerpladserne vil blive stormet. – «

2. *Bjergprædikenen, frihedens lov* af Joachim Jeremias, professor i Ny Testamente og senjødisk religionshistorie i Göttingen. »Hvad er bjergprædikenens mening?« »Fra den kristne kirkes ældste tider har man beskæftiget sig med dette spørgsmål, og der er givet mange svar i århundredernes løb. Joachim Jeremias gennemgår tre hovedtyper af svar og udfolder derefter sit eget: Bjergprædikenen er ikke lov – men evangelium.«
 3. *Kirken på vejen eller på balkonen*, red. af Johs. Aagaard, docent ved Århus Universitet, indeholder en række tolkninger af kirkens opgave i den moderne verden. Bidragyderne er Johs. Aagaard, Domini sumus. Gyula Nagy, Kirken på vej. Ludvig Jönsson, Gudstro i en gudløs verden. Helge Kjær Nielsen, Frelse og helbredelse. Jørgen Lissner, Gå ind i alverden.
 4. *En verden delt af ubrudt brød* af Helder Camara, katolsk biskop i Brasilien. Forfatteren kaldes »de fattiges apostel og er i hele Sydamerika blevet kendt som den, der kæmper for retfærdighed for de fattiges og underudviklede områder i Brasilien og i hele den tredje verden. Helder Camara taler ikke blot ind i den brasilianske situation, men til den kirke i verden, som bekender en tro, som den ikke lever efter. Hans ord rammer Vestens kirker, der mageligt nyder rigdommen og overfloden, samtidig med at de kalder sig kristne.«
 5. *Jesu bordfællesskab med udstødte* af Otfried Hofius, bibelforsker i Tyskland, – en studie over Nadverens problematik. Bogen viser, hvordan nadverfællesskabet angår menneskers indbyrdes forhold.
- Bestilling kan ske ved henvendelse til: Det økumeniske Centers Publikationsafdeling
Katrinebjergvej 95
8200 Århus N
tlf. 16 26 55.

Påskelyset

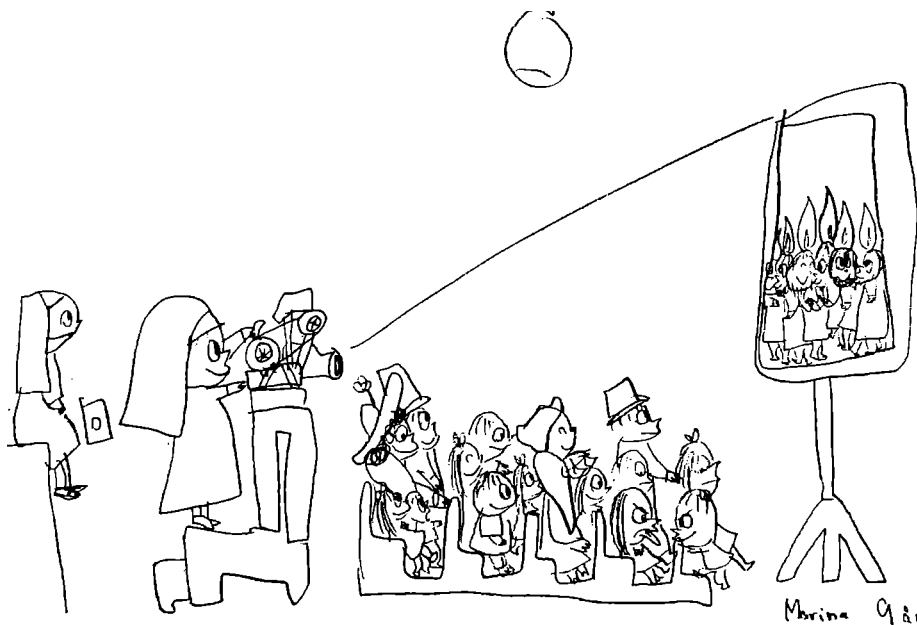
er et 40 cm hvidt lys med Kristusmonogram i gulbrun farve. Det kan foruden påskemat bruges til dåbs- og førstekomunionslys.

Kan fås i Deres sogn. Pris kr. 2,50

SANKT ANSGARS BOGHANDEL

BREDGADE 67 KØBENHAVN PALÆ 47 77

Kristeligt Fredsforbund

Ovenstående tegning, lavet af Marina (9 år), fik vi tilsendt af Kateketcentralen. På billedet ser man en energisk søster betjene sognets filmfremviser. Forestillingen er begyndt, billedet toner frem på lærredet og de spændte tilskuere, både unge og gamle, følger opmærksomt med undtagen måske nogle børn på første og anden række. Det, man ser på lærredet, er ikke – som en overfladisk betragtning kunne forlede en til at tro – kaniner. Det er derimod apostle, og »kaninørerne« er Helligånden, nedsteget til pinsefest. Festligt, fornøjeligt og ... lærerigt!

Meningen med tilsendelsen af billedet var at gøre opmærksom på, at De, hvis De kunne tænke Dem at arrangere en sådan aften, eller en sådan religionstime, kan finde støtte og materiale i Hellerup. Der er her tale om audio-visuelt materiale, dvs. lysbilledserier, hvoraf langt de fleste ledsages af tekst og musik på tonebånd. Emnerne spænder fra Abraham og Jakob over Jesu Liv, Evangeliets lignelser til mere tematiske billedserier, Rouaults passionsbilleder og »Skabelsens Lovprisning«, hvor lydbandet er indtalt og indspillet af en gruppe unge.

Henvendelse til: Kateketcentralens Bog- og Lysbilledudlån, Bernstorffsvej 54, 2900 Hellerup, (01) HE 3118.

KRISTELIGT FREDSFORBUNDS VEDTÆGTER

- § 1: Kristeligt Fredsforbunds formål er: på kristendommens grund at fremme broderskabsfølelsen mellem alle jordens folkeslag og racer og derved modarbejde krigen som middel til afgørelse af internationale mellemværender ud fra den betragtning, at krig af enhver art er uforenelig med kristendommens ånd.
- § 2: For dette formål virker forbundet
- a) ved at fremholde det nytestamentlige broderskabsideal og forpligtelser og bekæmpe, hvad der hæmmer dets udfoldelse,
 - b) ved at støtte såvel kristelige som humane bestræbelser for, at stridigheder mellem magtgrupper afgøres gennem forhandling i en atmosfære af åbenhed og vilje til forståelse,
 - c) ved at arbejde for den almindelige værnepligts afskaffelse.
- § 3: Kristeligt Fredsforbund er tilsluttet Det internationale Forsoningsforbund (International Fellowship of Reconciliation, IFoR).
- § 4: Som medlemmer optages alle, som tilslutter sig forbundets formål. Kontingentet fastsættes på årsmødet.

Caritas

NYT FRA CARITAS

Under indtryk af det 2. Vatikankoncil trak ærkebiskoppen af Montreal, Kardinal Paul Leger, sig tilbage og er i dag en ganske almindelig missionær i Afrika, helt optaget af at tjene denne verdensdels befolkning. Ved et besøg i sit hjemland i efteråret 1969 udtrykte han sig på en pressekonference med følgende ord:

»Afrika er nu min hjemstavn; jeg er nu en mand fra den »Tredje Verden«. Jeg taler her til Dem på 2.400.000.000 menneskers vegne, som alle har ret til at føre et menneskeværdigt liv. Hvis vi ikke alle gør en indsats for mennesket i den »Tredje Verden«, vil Gud ikke dømme os, for så er vi allerede dømt.«

Husk fasteaktionen – gør i år mere end du egentlig kan forsvare.

Læs:

Pave Paul VI: Om folkenes fremskridt (kr. 6,25).

Raoul Follereau: Hvis Kristus bankede på din dør (kr. 5,55).

Joseph Bouchaud: Livet åbnede mine øjne for Evangeliet (kr. 12,-).

Præste- vielse

Den 3. april bliver Bent Lange sj viet til diakon i Frankfurt (6 Frankfurt/M 70, Offenb. Landstr. 224, D).

I den stille uge vil B. Lange virke som diakon i Sct. Antoni kirke i Brønshøj.

Bent Langes præstevielse vil finde sted i København den 3. juli.

Kristeligt Fredsforbunds bestyrelse:

Pastor Mogens V. Zeuthen, Henrik Hertzvej 1, 2920 Charlottenlund (fmd.)

Pastor Jens Brøndum, Ahlmanns alle 10, 2900 Hellerup (næstfmd.)

Fru Karen Rothgardt, 4520 Svinninge (sekretær/kasserer)

Pater Martin Drouzy, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund (i red. af IKKE-VOLD)

Stud. theol. Ellen Schou, Hesseløgade 56, 2100 Kbhv. Ø. (i red. af IKKE-VOLD)

Pastor Jørgen Hansen, Østerbrogade 78, 2100 København Ø.

Stud. jur. Ebbe Holm, Sønderdalen 2, 2860 Søborg

Forretningsudvalget: Zeuthen, Brøndum, Rothgardt.

Forbundets adresse: c/o Karen Rothgardt, 4500 Svinninge.

Telf. 03-465-Svinninge 464

Studieuge

KATEKETCENTRALENS
STUDIEUGE 71

Kære kateketer.

Kateketcentralen har hermed den glæde at kunne indbyde Dem til Studieugen 71, som finder sted i dagene 28. juni-3. juli på Rygaard, Hellerup.

Som forhåndsorientering kan vi meddele Dem, at følgende emner vil blive behandlet:

1. *Religionsbøgerne 1-5*, med særlig vægt på 4. og 5. klasses bog: »Vi har set Herren« og »Se, jeg gør alting nyt«.
2. *Kateketiske breve til børn*: Et tilbud til præsterne i provinsen, hvor store afstande og andre problemer gør sig gældende. Der vil blive lagt vægt på præsternes opgave i denne form for katekese samt på betydningen af samarbejdet med forældrene.
3. *Ungdomskatekese*: Nyt materiale er under forberedelse.
4. *AV-midlerne*: Navnlig i forbindelse med ungdomskatekesen vil brugen af AV-midlerne indtage en betydelig plads. Det må derfor være katekesens hensigt at udnytte disse midler efter bedste evne, ikke blot for at nyde godt af, hvad andre producerer, men for selv at lære at producere.

I håb om, at denne første orientering giver Dem et indtryk af, hvad Studieugen vil kunne byde Dem, beder vi om Deres snarlige tilmelding til

Kateketcentralen
Strøbyvej 2-4
2650 Hvidovre

Med venlig hilsen
Kateketcentralen.

Påskerejse

UNA VOCE DACIA
INDBYDER TIL DELTAGELSE
I EN PÅSKEREJSE TIL
FONTGOMBAULT 7.-13. APRIL 1971
Ved en »font«, d.v.s. en rislende kilde, få meter fra Creusefloden i Midtfrankrig slog eneboeren Gombault sig ned omkring år 1000. Flere eremitter kom til, og til sidst var der så mange, at

man en skønne dag drog over floden og under Pierre d'Etoiles ledelse i det 11. århundrede grundlagde abbediet Notre-Dame. Århundrederne gik ikke sporeløst hen over det store abbedis bygninger, og efter utallige storme og endog hærværk blev det restaureret og genindviet i 1948 ved hjælp af en lille gruppe benediktinere, der kom fra Solesmes-abbediet. – Klosterkirkens romanske kor hører til de skønneste i Frankrig, – og på dette sted lever kirkens store traditioner som vel kun få steder. 78 munke bebor det store kloster, og til sommer grundlægger man endog et nyt abbedi i Auvergne med munke fra Fontgombault, som i 1971 venter en tilgang på en halv snes postulanter. Fontgombaults munke er ikke en samling knarke, som radioens korrespondent i Paris, hr. Jacques Berg, ynder at benævne kirkens gamle stridsmænd! Knarke er her ingen af, – men der er de gubber, som pryder ethvert munkekloster, og så er der alle de unge fra 20 til 45 år, som præger korsangen, der her er skønnere end nogetsteds. Man kan jo diskutere, om den er *bedre* her end i Solesmes, men i hvert fald virker sangen i Fontgombault mere dynamisk, viril og ungdommelig end i moderabbediet Solesmes. – Liturgien er rent latinsk-gregoriansk, og indtil den nye klosterorden kommer, følger man stadig den tridentinske messeordning; man kan altså bruge sin gamle messebog, sit gamle antifonale og graduale, – ingen ubehagelige overraskelser møder en, – alt er som før; vi siger her med Thorkild Gravlunds ord: »Lad det være, som det var, og blive, som det er.« – Abbedens påskeprædiken vil være det eneste på fransk i liturgien.

Alle, der er træt af den megen eksperimenteren på det liturgiske område i de nordiske bispedømmer og andre steder, – alle, der er uinteresserede i forsøgene på at indføre »Den danske Salmebog« i den katolske kirke i Danmark, opfordres til at tage del i vort påskearrangement i Fontgombault. – A propos »Den danske Salmebog«: Roskildebispens Axel Rosendal, der som salmebogskommissionens formand stod fadder til »Den danske Salmebog«, sagde til undertegnede en af de sidste dage før sin død: »Det vil være en grov tilsnigelse, dersom kirkesamfund uden for den danske folkekirke vil benytte denne salmebog. Den er tænkt og skabt alene til brug for den folkekirke, der står på luthersk-evangelisk grund i Danmark!« – Det kan vel ikke siges tydeligere, stærkere og mere kategorisk!

Til brug for påskerejsens nordiske deltagere har vi sat os på et antal værelser i abbediets hôtellerie, beregnet for herrerne, mens damerne kommer til at bo i et særligt gæstehus et par hundre-

de meter fra abbediet. – Endelig er der en anden mulighed, idet »L'Auberge de l'Abbaye« i landsbyen Fontgombault modtager gæster i pension. – Fransk-talende turleder deltager fra København.

Afrejsedato: Onsdag d. 7. april kl. 16.00 med liggevogn til Paris.

Hjemkomst: Tirsdag d. 13. april kl. 09.00.

Prisen er med de nuværende pris- og kursforhold beregnet til kr. 750,- tur-retur Argenton-sur-Creuse, – heri indbefattet liggevogn til Paris og ophold i abbediet. De, der måtte ønske et lidt mere komfortabelt ophold i auberget, må regne med et tillæg på kr. 70,-. – Der er ikke i prisen inkluderet måltider på rejsen. – *Tilmelding*, som er absolut bindende for klosteropholdets vedkommende, må finde sted til UNA VOCE's adresse, Maglekildevej 6, 6., 1853 Kbh. V. – Abbeden i Fontgombault, Dom Jean Roy, beder os bemærke, at søgende ordensfolk og præster forventes at være korrekt påklædt, dvs. bære ordensdragt eller soutane. – Om det mere materielle kan bemærkes, at måltiderne på abbediet er enkle, men meget velsmagende og sunde, al den stund man dertil benytter gårdens egne produkter. De vil altså for en kort tid (i tilgift til det åndelige udbytte) kunne undgå danske madvarers giftige kemiske tilsætningsmidler!

N. Rosendal-Hansen

Brønshøj

SCT. ANTONI KIRKE

Fra 1. april er søndagsmesserne kl. 8 og højmesse kl. 10.

Gudstjenesterne i påsken:

Palme søndag: Kl. 8. Kl. 10: Palmevielse og messe.

Skærtorsdag: Kl. 17: Tilbedelse til kl. 24.

Langfredag: Kl. 15: Der synges Johannes-passionen af Sven Erik Werner.

Påskelørdag: Kl. 20: Påskevigilie og højmesse.

Påskesøndag: Kl. 8. Kl. 10: Højmesse.

2. påskedag: Kl. 9: Messe.

Søndag d. 25. april (undtagelsesvis) kl. 8 og kl. 11,30.

Store bededag den 7. maj: Messe kl. 19. Kristi Himmelfart den 20. maj: Kl. 8.

Kl. 10: Højmesse.

Pinsesøndag den 30. maj: Kl. 8. Kl. 10: Højmesse.

2. pinsedag: Kl. 9.

Til og fra redaktionen

Kære pater Roos!

Vedlagt et svar på pater H. van Schaiks redegørelse i K.F. 3/71 vedrørende Jesu Hjerter Kirke. Da denne redegørelse samtidig er et svar på kredsens henvendelse, indbefattet et angreb på denne, går jeg ud fra, at det her fremsendte svar optages ubeskåret.

Med venlig hilsen
B. Husson
(brevet afkortet af red).

Kære hr. Husson. De tager fejl. Redegørelsen er en orientering for vore læsere og ikke noget svar på kredsens henvendelse. Et sådant svar kan kun gives af Jesu Hjerter Kirke. Vi har meddelt vore læsere de fakta, som er relevante i disse forhold. Det må stå os frit at udtrykke vor sympati og tage standpunkt, og vi kan så godt forstå Deres skuffelse over, at vi i denne sag ikke mener at kunne støtte deres anskuelser. Vi har dog refereret dem fyldigt! En polemik os imellem ville være ørkesløs, da K.F. kun er tilskuer. Da Deres svar ikke indeholder væsentlige tilføjelser til de allerede meddelte fakta, har vi sendt Deres redegørelse til Jesu Hjerter Kirkes menighedsråd.

Kære pater Dorn,
Hermed en replik til de canadiske biskoppers citat – bedes videregivet til redaktionen.

De bedste hilsner, Deres hengivne
Ellen Nielsen

VIETNAMKRIGEN ER OGSÅ UAC-
CEPTABEL FRA ET SOCIALT SYNS-
PUNKT, FORDI MAN DERVED SØ-
GER AT LØSE DET MENNESKE-
LIGE LIVS PROBLEMER PÅ BE-
KOSTNING AF SELVE DETTE LIV.

*Kære Ellen Nielsen!
Selvfølgelig har De ret. Man kan ind-
føje mange ting i stedet for det oprin-
delige ord ABORT. Jeg kunne foreslå
MORD, SELVMORD, EUTHANASI,
ATOMBOMBE, KONCENTRATIONS-
LEJRE, og måske endda PRÆVEN-
TION. Hvis bare vi er enige om, at
ABORT hører med i rækken af de mid-
ler, man ikke kan bruge.*

v. S.

Radikal kristendom

I Forum 3/71 har L.O.D. forsøgt at indkredse typiske holdninger til Kirken i dag: den konservative, der bygger på det uforanderlige fundament; reformisten, der indtager en moderat, centrumspræget holdning, som ikke skelner skarpt mellem kristendommens oprindelige indhold og dens senere iklædninger; den revolutionære, der hælder barnet ud med badevandet. Tilbage bliver ifølge denne artikel den radikale kristne, der vil orientere sig ud fra tingenes radix = rod. Han spørger efter formålet med det overleverede og vurderer alt i lys af det, han anser for menneskets sande behov. Han ønsker at følge Jesus efter i hans opgør med sabbat og tempel, at være rodfast i det, disse institutioner står for og derfor også tryk i sit radikale opgør med dem.

I denne intention bør man uden tvivl forstå denne radikale kristnes anliggende. Han bekender sig til fællesskabet med Kirken på godt og ondt, men bygger ikke på det. Han vil bag om den historiske størrelse Kirken til dens rod, Jesus. Ud fra denne rod vil han præsentere os for en dybtgående kritik af »ethvert establishment i Kirken, enhver institutionalisme, enhver tradition«. Det er en udfordring. Hvad skal man svare på den?

Hvad er det, vi vil?

Som Baagø allerede har svaret i et læserbrev 5/71, vil alle kristne af god vilje, hvad enten de er fundamentalister, reformister, revolutionære, radikale eller undefinerbare i deres aktuelle holdning til Kirken, tilslutte sig den radikales intention: det er Kristus, vi tror på, og Kristus vi vil – allesammen, selvfølgelig. Det er denne tro, der knytter os sammen til den ene Kirke og den ene Herre. Troen er jo ikke et produkt af vore holdninger, men en benådning

af vor dybereliggende søgen og længsel efter Gud.

Men Guds ord gennemgår en menneskevordelse, ikke blot i Kristus og Kirken, men i enhver af os. Guds Ord blir kød i os, alt efter enhver beredskab og udrustning på godt og ondt. Vi kan forhåbentlig skelne Kristi træk, både i Kirkens og i vort eget liv, men også tidsåndens, slægtens og den faldne naturs. Samvittighedens stemme er et resultat af mange komponenter, hvad enhver kan erfare ved at sammenligne den med andres eller med sit eget samvittighedsliv for 10-20-30 år siden.

Derfor kan kristne med fælles tro og intention reagere så forskelligt på Kirken som ovenfor antydnet. Det kan man naturligvis med et modeord kalde for pluralisme og slå sig til tåls med det. Kirken skal jo ikke ensrette, men give plads for mangfoldigheden. Alligevel forholder de kristne, der har fundet sammen i forskellige typiske holdninger til Kirken, sig polemisk over for hinanden. Man slås for sin egen holdning, fordi man tror, den er sandere end de andres. Og det er både typisk menneskeligt og katolsk: det er trods alt sandheden og enheden med hinanden, man søger, også når man slås.

Er vi radikale nok?

Men hvordan skal man finde sandheden og enheden, når så mange er inde i en tillidskrise til Kirken, og vor egen subjektivitet også er en så problematisk størrelse? Her trænger debatten mellem os katolikker uden tvivl til et lift. Vi er, for at blive i L.O.D.'s terminologi, ikke nær radikale nok. Skal vi ind til rødderne, må vi gennemskue livet, både i Kirken og i os selv.

Det drejer sig ikke om at se bort fra menneskets person og natur, fra dets verden og vitalitet, for i alt det vil Kristus netop tage form. Det drejer sig heller ikke om at se bort fra Kirkens personer og institutioner, dens verden og liv, for i alt det har Kristus med forkærlighed taget skikkelse. Gudsfolket har ikke mere sin rod i sit eget kød og blod (religiøst-nationale, individuelle selvhævdelse), men i hans »legeme og blod« – det bibelske udtryk for hele Kristi liv og personlighed.

Den opstandne Kristus har taget skikkelse i Kirken for at kunne tage skikkelse i enhver af os. Vi er grene på Kirkens træ, men stammen er Kristus, som har sin rod i Gud. Altså drejer det sig ikke om at fornægte det liv, Kirken og vi har levet, hvis ellers det er levet i dåbens pagt med Gud, men om i fællesskab at gøre sig klar til næste fase.

Betyder det nødvendigvis en overfladisk reform? Nej. Det er jo livets lov,

at man kun kan passere helskindet fra én livsfase over i en anden derved, at noget i én dør, for at nyt liv kan opstå. Det gælder Kirken og enhver. Men netop her er spillet gående. For hvordan kan man være sikker på sin identitet: at det er mit sande jeg, der opstår til nyt liv, når noget i mig må dø? Og hvordan kan vi være sikre på Kirkens identitet som Kristi legeme, hvis det samme sker med den?

Et identitetsproblem

Dette identitetsproblem er, så vidt jeg kan se, kernen i den aktuelle debat mellem katolikker. Kun synes det, som om man er mere optaget af Kirkens end af sit eget identitetsproblem. I virkeligheden er der en nøje årsagssammenhæng mellem de to. Den, der ikke er åben og følsom for Kristi liv i sig, vil være tilsvarende lukket og uimodtagelig for Kristi liv i Kirken. Radarapparatet mangler eller er i uorden.

Opgaven er altså ikke så ligetil. Ethvert menneske, som er ude i en krise, kan tale med herom. Krise er et græsk ord, der betyder adskillelse, udsondring, dom – noget forkastes og skilles fra. Når pater Dorn i sin artikel fremhæver, at det drejer sig om menneskets frihed, men ikke primært om frihed fra – så vil han naturligvis dermed sige, at friheden primært er en positiv kraft, der ikke vil ødelægge, men udfolde nyt liv.

Men i virkeligheden er evangeliet endnu mere radikalt. Det taler om dom, forløsning og frelse, dvs. en redningsaktion fra slaveriet under satan og synden til frit at kunne udfolde Kristi liv i Gud. Denne frihed har sin pris. Man må ville dø, igen og igen, fra sin selvskabte personlighed, sin subjektive verden, for at Kristi liv kan bane sig vej i én, få plads, tage form og folde sig ud. Her står ethvert menneske over for et intimt og radikalt opgør i sit eget indre, som kun har én målestok: Kristi kors. Her har vi ikke noget at lade hinanden høre, men bare brug for hinandens hjælp.

Men når det går så dybt og vanskeligt til i det enkelte menneske, hvordan i alverden skal vi så klare den død og opstandelse, som hele Kirken må igennem igen og igen, for at Kristus kan forny sit liv i den?

De gode viljer må finde hinanden i fælles erkendelse af Kristi radikale krav: om opbrud fra den faldne menneskenatur, om lydighed mod Gud og udholdenhed under den lidelse, som kravet medfører (vort kors), om anerkendelse af hinandens tjenester og nådegaver. Vi må i et fælles aktivt beredskab lade Kristus til stadighed organisere sit kirkelegeme og sørge for dets

forskellige funktioner, idet han sætter sine mennesker på deres dertil indrettede pladser og udfolder sit liv i dem alle.

Den religiøse subkultur

Men er det ikke for »helligt« at tage Kristi liv og arbejde i Kirken så konkret? Er vi ikke udleveret til vore egne understrukturer, til at leve i vor egen religiøse subkultur (som livet så går med at diskutere og reagere på)?

Hertil må svares, at præcis det var jødedommens synd og anledningen til Kristi nyskabelse af sit folk. I denne nyskabelse ligger der et nyt løfte: Kristus vil være med den alle dage. I Kirken har Guds egen Søn taget skikkelse, og fortsætter han med at tage skikkelse – på sine egne betingelser. Disse betingelser er os overleveret af apostlene i form af belæringer og befalinger, som skal sikre Kristi identitet med Kirken, af indstiftelser og sakramenter, som skal sikre hans fortsatte livsudfoldelse og kraftige gerninger i Kirken, samt af visse fundamentale strukturer, som skal give hans liv i Kirken den nødvendige krop.

At kunne skelne dette Kristusliv i Kirken fra de mange menneskeskabte ikklædninger, evt. udskifte disse sidste med sine egne relative, men for vor tid frugtbare ikklædninger, i forhold til sit kald og sine nådegaver, det er at leve ud fra den ene, hellige, katolske Kirke. Det er også at hente den nødvendige kraft fra dens stamme og rod til en fortsættelse af det radikale opgør med sig selv.

Elsebet Kieler

Protest

VERDENSKIRKE – ELLER HVAD?

I et communiqué (som det af pater Rieber-Mohn forfattede fra den nylig afholdte nordiske bispekonference, Katolsk Forum, 26. febr. 1971) kan naturligvis udelades, hvad man ikke finder væsentligt, men prioriteringen siger lidt om indstillingen. Følgende vil sikkert have interesse for adskillige:

Katolsk Arbejderaktions opfordring til biskop Hans L. Martensen om gennem den nordiske bispekonference at udvirke en protest til den brasilianske regering om frigivelse af tilfangetagne landsledere af Unge Katolske Arbejdere i Brasilien fik følgende svar, som ikke kom med i communiquéet:

»Jeg har forelagt resolutionen, som blev vedtaget af Katolsk Arbejderaktions bestyrelse den 10.10.70 for den Nordiske Bispekonference. Biskopperne følte sig ikke overbevist om, at den foreslåede protest til den brasilianske regering for øjeblikket vil bidrage til at hjælpe de katolske arbejdere i Brasilien og til kollegialt at samarbejde med det brasilianske episkopat.

(underskr.) Hans L. Martensen«.

Kort efter forlød det i dagspressen gennem Reuter, at 170 brasilianske biskopper forsamlende til en national konference angreb de stedlige myndigheder for at anvende tortur mod politiske fanger. Biskopperne sendte en solidaritetserklæring til biskoppen af Volta Redonda, Valdir Calheiros, som sammen med en gruppe præster var anklaget for undergravende virksomhed.

Sammenlign dette med de nordiske biskoppers reaktion!

Der kan ikke herske tvivl om, at en protest fra kolleger i Norden ville have styrket episkopatet! – Men så langt rakte de nordiske biskoppers »overbevisning« ikke på trods af det team af »eksperter«, de havde som rådgivere.

Katolsk Arbejderaktions opfordring skete på baggrund af pålidelige rapporter fra internationale Unge Katolske Arbejders hovedkvarter i Brüssel, og materialet blev sendt til orientering for biskop Martensen.

De nordiske biskopper drøftede fælles fasteaktioner, der skulle samle bidrag til hjælp for de »nødstedte eller dårligst stillede« i den »tredje verden«.

De mest nødlidende, de dårligst stillede er de fængslede, torturerede og politisk forfulgte, – dem gjaldt Katolsk Arbejderaktions henvendelse, og de *hjælpes i første række* ved en verdensopinion mod forfølgelserne.

Pater Rieber-Mohn tilkendegiver i communiquéet, at »Ydre begivenheder . . . kastede kun et fjernt TV- eller avisekko over forhandlingerne«.

Det var en skam.

2. marts 1971.

KATOLSK ARBEJDERAKTION

p. b. v.

Karl-Erik Stadler
(næstformand)

ÅBENT IGEN!

NIELS STEENSENS BIBLIOTEK
er flyttet til
Bredgade 69 A, 1. sal
**Indgang til venstre
i gården**

Åbent: Tirsd. og torsd. 17–19
Onsd. og fred. 10–14
(NB! Ikke som anført i
Katolsk Lommekalender)

SCT. ANNÆ REJSER — PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Påske i Rom: 3/4—13/4 — 11 dg. — rute-fly. — Pris: kr. 1255,-.
6/4—13/4 — 8 dg. — rute-fly. — Pris: kr. 1135,-.

Rejseleder: Annie Rastrup.

Firenze — Rom — Assisi:

27/6—16/7 — 20 dg. — tog (liggevogn). — Pris: kr. 1485,-.

Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom — Assisi:

2/7—16/7 — 15 dg. — jettfly. — Pris: kr. 1325,-.

Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom — Firenze — Assisi):

27/8—10/9 — 15 dg. — jettfly. — Pris: kr. 1325,-.

Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indlan Summer« (Umbrien — Rom):

1/10—15/10 — 15 dg. — jettfly. — Pris: kr. 1325,-.

Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:

16/10—23/10 — 8 dg. — fly. — Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2, 2300 København S. Telf. (01) 58 74 12 eller Pastor d'Auchamp, telf. (01) 69 03 01. Fru Hanne Hansen (formiddag), telf. (01) 58 05 35. — Fru Inger Rastrup (aften), telf. (01) 55 85 16.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

21.—27. august 1971

7 dages flyrejse med fuld pension:

Pris på »Hotel Madonna« kr. 890,00
Særpris for syge og handicappede på »Accueil Notre-Dame« kr. 700,00

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 Hellerup . Tlf. GE 6341 (bedst om aftenen)

Sct. Nikolaj børnehaven, Esbjerg

søger pr. 1. maj 1971 en dygtig og velanbefalet børnehavenleder med gode samarbejdsevner til såvel bestyrelse, forældrekræds, personale som skole. Børnehaven er en halvdagsbørnehaven og er normeret til 2 x 20 børn. Ansættelse og aflønning sker i henhold til socialministeriets lønreglement.

Ansøgning med eksamensbevis og anbefaling bedes indsendt til bestyrelsens formand, fru Lina Pilchta, Yduns Allé 19, 6700 Esbjerg.

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m.m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Kildemosevej 15 - Telefon 12 33 43

Fint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?

Hvis ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger
Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUF OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frøderiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.

Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 8 - Nykøbing F.

Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør

Christiansbjerg Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Løv. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst muligt
har vi nu fået radiotelefon i vore biler

Der er altid noget af interesse i Katolsk Forum

Folmer Olsen

Begravelses ordnes
Reberbansgade 37
Aalborg. Telefon 12 15 57

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Ryø A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-Installationer – El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme – køleanlæg
Vand – Gas – Sanitet

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg
Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten.
Vi beskytter også Deres olletank mod ud-
vendig korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3460 Allerød
Tlf. (03) 27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kon-
toret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19
til 21.
Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem
første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

LEJLIGHED SØGES

I København. 2–2½ værelse. Må-
nedlig leje 700–800 kr. til ungt ka-
tolsk ægtepar.
Billet mrk. F.10. til bladets Annon-
cøekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

Chr. Hansens kødsalg

Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6485 og 6486

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lin.)

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarlektorstander: R. Hoff, Hellerupgeardsvej 13. Tlf. Høirup 7894 - 7842

LITURGISK KALENDER

ved Kurt S. Thomsen

Mandag d. 29/3: Ferialdag.
Tirsdag d. 30/3: Ferialdag.
Onsdag d. 31/3: Ferialdag.
Torsdag d. 1/4: Ferialdag.
Fredag d. 2/4: Ferialdag. – *S. Frans af
Paulas kirkebon.*
Lørdag d. 3/4: Ferialdag.
Søndag d. 4/4: Palmesøndag.
Mandag d. 5/4: Ferialdag.
Tirsdag d. 6/4: Ferialdag.
Onsdag d. 7/4: Ferialdag.
Torsdag d. 8/4: SKÆRTORS DAG.
Fredag d. 9/4: LANGFREDAG. – *Fa-
ste- og abstinensdag.*
Lørdag d. 10/4: PÅSKELØRDAG.
Søndag d. 11/4: 1. PÅSKEDAG.
Mandag d. 12/4: 2. PÅSKEDAG.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Mandag d. 29/3: Daniels bog (tilføjel-
ser): 13, 41c-62: I hine dage dømte
mængden Susanna til døden. (Teksten
findes også i Latinsk-dansk Messebog
side 242-245). – Joh. 8,12-20.
Tirsdag d. 30/3: 4. Mos. 21,4-9. – Joh.
8,21-30.
Onsdag d. 31/3: Dan. 3,14-20. 24-25.
28. – Joh. 8,31-42.
Torsdag d. 1/4: 1. Mos. 17,3-9. – Joh.
8,51-59.
Fredag d. 2/4: Jer. 20,10-13. – Joh. 10,
31-42.
Lørdag d. 3/4: Ez. 37,21-28. – Joh. 11,
45-56.
Søndag d. 4/4: Palmesøndag: Lk. 19,28-
40. – Es. 50,4-7. – Salme 21,8-9. 17-

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Allt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Løv. III Sct. Ellsabeth Hospital

18a. 19-20. 23-24. (R: 2a). – Fil. 2,6-
11. – Lk. 22,14-23,56.
Mandag d. 5/4: Es. 42,1-7. – Joh. 12,1-
11.
Tirsdag d. 6/4: Es. 49,1-6. – Joh. 13,21-
33. 36-38.
Onsdag d. 7/4: Es. 50,4-9a. – Mt. 26,14-
25.
Skærtorsdag d. 8/4: Aftenmessen: 2.
Mos. 12,1-8. 11-14. – Salme 115,12-
13. 15-16bc. 17-18. (R: 1. Kor. 10,
16). – 1. Kor. 11,23-26. – Joh. 13,1-
15.
Langfredag d. 9/4: Es. 52,13-53,12. –
Salme 30,2 og 6. 12-13. 15-16. 17 og
25. (R: Lk. 23,46). – Hebr. 4,14-16;
5,7-9. – Joh. 18,1-19,42.
Påskelørdag d. 10/4: Ingen messe.
1. Påskedag d. 11/4: *Påskevigilien.* –
Af de følgende 7 læsninger fra Det
gamle Testamente kan nogle udelades,
dog aldrig 3. læsning om overgangen
over Det røde Hav.
1. læsning: 1. Mos. 1,1-2,2.
2. læsning: 1. Mos. 22,1-18.
3. læsning: 2. Mos. 14,15-15,1.
4. læsning: Es. 54,5-14.
5. læsning: Es. 55,1-11.
6. læsning: Baruk 3,9-15.31-4,4.
7. læsning: Ez. 36,16-28.
Epistel: Rom. 6,3-11. – Salme 117,1-
2. 16ab-17. 22-23. (R: Alleluja, alle-
luja, alleluja). – Evang.: Lk. 24,1-12.
Påskedags Messe: Ap. g. 10,34a. 37-
43. – Salme 117 (som ovenfor). R: 24
eller: Alleluja. – Kol. 3,1-4. – Joh.
20,1-9. – I en evt. Aftenmesse kan
der læses Evang.: Lk. 24,13-35.
2. påskedag d. 12/4: Ap. g. 2,14. 22-32.
– Salme 15,1-2a. 5. 7-11. (R: 1 eller
Alleluja). – Mt. 28,8-15.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).
Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgpris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80.

KÆRE IRENE

Irene (Mette Knudsen) er gift med Claus (Ebbe Kløvedal) og har desuden et forhold til Ebbe (Sten Kaalø). Hovedvægten i filmen er lagt på Irene og hendes elsker. Hun er på en del områder en moden pige. Arbejdet som pressesekretær på et filmselskab klarer hun selvstændigt og kritisk, selv om disse egenskaber ikke altid falder i tråd med chefens ønsker. Det følelsesmæssige ligger det straks lidt tungere med. Oprindeligt blev hun gift med Claus, fordi de ventede sig, og følelserne er ikke længere, hvad de (måske) har været. I stedet for at gøre noget for at forbedre forholdet lader hun bare stå til og søger i stedet for efter ømhed og inderlighed uden for ægteskabet. Forbindelsen med Ebbe er i korte perioder harmonisk, men også her belastes forholdet af Irenes manglende evne eller vilje til at vælge. Til slut i filmen tvinges hun til at vælge. Her skal ikke røbes, hvordan det går.

Det er sjældent, danske film beskæftiger sig med problemer, som fængsler længere, end de udspiller sig på lærredet. Her er en vigtig undtagelse. Chr. Braad Thomsen har sammen med Mette Knudsen lavet manuskriptet og selv instrueret på en nøgtern og fængslende måde. Ved at fortælle mange små enkeltepisoder om personerne når vi frem til en mosaik af dem. Vores viden om og identifikation med Irene og Ebbe fremkommer ikke ved selve handlingen, for noget egentlig forløb er der knap nok tale om, men ved, hvordan de reagerer i forskellige situationer. Nogle mener, at filmen på den måde falder fra hinanden. Jeg synes den hænger tilstrækkeligt sammen, til at det dynamiske og urovækkende element: fordybelse og alligevel stilstand kommer frem.

I løbet af filmen vokser identifikationen med Irene, men det pinefulde er, at hun ikke udvikler sig eller sprænger

de rammer, som vi efterhånden oplever som forhindringer for, at hendes kærlighed kan blomstre. Lige så u håndgribelig, men alligevel nærværende, er den dobbeltbevægelse som ligger i personskildringen. Både Irene og Ebbe er skildret ret kritisk på den måde, at deres negative egenskaber stikker i øjnene. Kunstgrebet er, at vi alligevel kommer til at holde af dem og interessere os for deres skæbne.

Det er først og fremmest kærligheden, filmen drejer sig om. Samtidig er det en meget kødelig film, ikke fordi kærligheden er reduceret til seksualitet, men fordi personerne ikke magter den, og erotikken derved bliver farvet af en tragisk undertone af rastløs søgen og ømhedsbehov. De erotiske skildringer giver på den måde »Kære Irene« en fantastisk dybde ved på en gang at være intime og brutale. Vi kommer tæt ind på personerne i deres håb og behov, men samtidig oplever vi den manglende opfyldelse og frustration lige så utilslørt som de selv.

Den form for ærlighed, som har vist sig i skildringen af personernes brogede motiver og de pessimistiske, men vel nok realistiske muligheder for kærlighed, præger også slutresultatet. Irene prøver sig frem med en elsker, et lesbisk forhold og løse forbindelser, men alle forsøg viser sig at være blindspor. Hun når ikke det, hun længes efter, hovedsagelig fordi hun ikke vælger. Filmene viser her sin åbenhed ved ikke at vælge

for Irene. Vi pådattes ingen løsning og må derfor selv arbejde videre med problemet.

Nu må man endelig ikke tro, at filmen er tynget af en omstændelig problembehandling. Snarere tværtimod: I de enkelte scener er det som regel små konkrete detaljer, som optager opmærksomheden og angiver det miljø, personerne lever i. Som samtidsskildring er den ganske dækkende, og selv om den konkret beskæftiger sig med en subkultur, er typerne valgt med flair for at ramme noget væsentligt i tiden. Det er først, når man har oplevet helheden, at problemerne trænger sig på.

Trods den pessimistiske tone i slutningen af filmen er der dog indslag af lykke. En svensk skuespillerinde (Agneta Ekman) fortæller om sit lykkelige ægteskab, og Irenes datter kan ved morgenbordet ikke forestille sig, at hendes bedste legekammerat er død, »for så skulle jeg i hvert fald osse være død«. Som glimt fra en anden verden viser disse indslag personerne i filmen, at tilværelsen kan være anderledes end deres eget følelseskolde og kærlighedsfattige liv.

Til sidst vil jeg endnu en gang fremhæve den blanding af ømhed og brutalitet, som giver »Kære Irene« dens indre spænding, og som sammen med Sten Kaalø og Mette Knudsens spil gør det til en endnu større oplevelse at se filmen anden gang.

Jakob Frandsen.

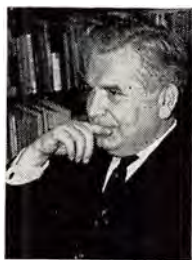

7/1971
forum
karolkk

påske 71

NOTES BLOKKEN

Den økumeniske bevægelse er et af de mest forhåbningsfulde tegn i vor tids kristenhed. Situationen har sandelig forandret sig: Vi vender ikke mere ryggen til de andre kristne, vi taler med dem, respekterer dem og beder sammen med dem. Og alligevel kan man få indtryk af, at den økumeniske bevægelse står i stampe. Der sker ikke noget rigtigt. I visse kredse mødes den endog med en vis skepsis og kulde. Den forstyrrer de vante cirkler.

Nogle mener derfor, at man af egen magtfuldkommenhed må skabe det sakramentale fællesskab, som endnu mangler, men som så mange længes efter. Men en konkret tilnærmelse mellem kirkerne kan kun ske med de respektive kirkelederes officielle godkendelse. Alt andet er illusion. Ingen ringere end Det lutherske Verdensforbunds generalsekretær, dr. André Appel, siger det samme. »I Addis Abeba var der nogle, der beklagede, at repræsentanten for den romersk-katolske Kirke havde aflagt en pessimistisk beretning om sin Kirkes mulige tilslutning til Kirkernes Verdensråd. Det er imidlertid en kendsgerning, at ingen af parterne er modne til et sådant skridt.« Men trods denne kendsgerning må vi aldrig affinde os eller slå os til tåls med splittelsen.

Den burde være et brændende sår i vore hjerter. Enheden: Vor uafsladelige bøn og længsel! I denne forbindelse skal det vigtige brev også ses, som Paul VI for nylig skrev til patriark Athenagoras. Heri beder paven indtrængende om fremskyndelse af den dag, hvor begge Kirker i fællesskab kan fejre enhedens eukaristi. De er jo

enige på alle væsentlige punkter.

Vanskeligere bliver spørgsmålet med de reformatoriske kirkesamfund. Vi må klart erkende, at vi er på vej til enheden, men at vi endnu ikke er enige. Derfor kan vi foreløbig ikke have sakramentalt fællesskab. Men vi trænger, som dr. André Appel siger, »til megen forberedelse og tilnærmelse . . . på det lokale plan, før man på det universelle plan kan drage de endelige konsekvenser«.

Efter vor mening kunne der på »det lokale plan« i Danmark ske endnu meget mere, end der indtil nu er sket. Officielle kirkeledere findes næppe i den danske folkekirke. Der finder ikke nogen samtaler sted på dette plan.

Altså må »tilnærmelsen« ske på det lokale plan, dvs. på menighedsplan. Ikke ved at holde fælles nadvergudstjenester, men ved f. eks. at koordinere vort respektive diakonale arbejde. Her er der plads for den »forberedelse og tilnærmelse på det lokale plan«, som dr. André Appel taler om. Kunne man ikke tænke sig, at folkekirkelige og katolske præstekonventer mødtes engang imellem for at drøfte sådanne fælles diakonale spørgsmål? Og kunne menighedsrådene ikke gøre det samme? Gang på gang støder man på de mest utrolige misforståelser. Den gensidige tilnærmelse og den gensidige information lader endnu meget tilbage at ønske.

Her må man sætte ind, ellers bliver den økumeniske bevægelse til et objekt for teologiske liebhavere – eller ingenting.

H. Roos S.J.

Inter Nos bragte for nylig nedenstående konklusion af J. Ratzingers bog »Glaube und Zukunft«, som for nylig er udkommet på Kösel Verlag i München. Bogens indhold er fem foredrag, holdt af J. Ratzinger i den tyske radio og Vatikanets radio i 1969–1970.

Af krisen i dag vil der også denne gang i morgen fremgå en kirke, som har lidt store tab. Den vil være lille og i mange henseender nødt til at begynde helt forfra. Den vil ikke mere være i stand til at fylde mange af de bygninger, som blev bygget under højkonjunkturen. Den vil sammen med antallet af tilhængere miste mange af sine privilegier i samfundet. Den vil i forhold til tidligere i langt højere grad fremtræde som et frivilligt fællesskab, som man kun kan få adgang til i kraft af en personlig stillingtagen. Den vil som et lille fællesskab i langt højere grad kræve initiativer fra de enkelte medlemmers side. Den vil med al vished også opleve nye embedsformer og præstevie gode kristne, som allerede har et andet erhverv. I mange mindre menigheder såvel som i samfundsgrupper med et vist fællesskab vil den normale sjælesorg blive udført ad denne vej. Jævnslidende med dem vil de præster, der har præstegerningen som deres hovedopgave, som hidtil være uundværlige. Men med alle disse forandringer, som formodentlig vil finde sted, vil Kirken helt afgjort på ny finde sit væsentligste midtpunkt i det, som altid har været det, nemlig i troen på den treenige Gud, på Guds menneskevordne Søn Jesus Kristus, og på Helligåndens bistand indtil verdens ende. Den vil i tro og bøn på ny erkende, hvad der er dens egentlige midtpunkt, og igen opleve sakramenterne som gudstjeneste og

INDHOLD

PÅSKEMORGEN	4
KATEKET I AFRIKA	7
MOGENS BALLIN	8
BRØD OG VIN	10

ikke som et spørgsmål om liturgiske former.

Det bliver en inderliggjort kirke, som ikke pukker på sin politiske sendelse, og som lige så lidt flirter med de venstreorienterede som med de højreorienterede. Den får det besværligt. Krystalliserings- og afklaringsprocessen vil nemlig også komme til at koste den mange gode kræfter. Den vil gøre den fattig og få den til at blive en kirke for de små. Og denne proces bliver så meget vanskeliggere, som man i lige grad vil være nødt til at tage afstand fra sekterisk snæversind og fra storskrydende egen-sind. Det kan allerede nu forudsiges, at alt dette kommer til at tage sin tid. Det bliver en lang og besværlig proces. . . . Men efter den prøvelse, der følger med disse skilsmisser, vil en stor kraft strømme ud fra en forenklet og inderliggjort kirke. Menneskene vil nemlig være umådelig ensomme i en fuldt programmeret verden. Når Gud er blevet fuldstændig borte for dem, vil de erfare deres totale og forfærdelige fattigdom. Og så vil de opleve det lille samfund af troende som noget helt nyt. Som et håb, der angår dem selv, og som svar på et spørgsmål, de altid har stillet i det skjulte. For mig ser det altså ud til at være afgjort, at Kirken går meget svære tider i møde. Dens egentlige krise er endnu knap nok begyndt. Man må regne med betydelige rystelser. Men jeg er også fuldstændig sikker på, at det, der til sidst er tilbage, ikke er den politiske kults kirke, men troens kirke. Den vil formodentlig ikke mere i samme grad være den kraft, der behersker samfundet, som den indtil for nylig har været. Men den vil blomstre op på ny og træde frem for menneskenes øjne som det fædreland, der giver dem liv og håb ud over døden.

KIERKEGAARD	14
CHABROL	24
UDLAND	14 - 17
INDLAND	18 - 20

KIRKEN I DANMARK

I sidste nummer af Meddelelser fra Dansk Lærereforening har faginspektørerne i faget dansk givet en oversigt over censorernes bedømmelse af studentereksamenstilene fra i sommer. Et af emnerne hed »Kirkens stilling i nutidens Danmark«. 42 % af studenterne valgte dette emne, og de betragtninger, som besvarelserne har givet anledning til, får derved en vis symptomatisk betydning; men selvfølgelig må også tages i betragtning, at det er lidt under halvdelen af studenterne. De øvrige har valgt andre emner. Kommentarerne er ikke opløftende læsning: »Eleverne mangler forudsætninger for at besvare opgaven på et antageligt niveau. Besvarelserne præges af indoktrinering af massemediernes og tidens almindelige negative indstilling til religiøse problemer.

Nogle besvarelser (ikke påfaldende mange) er præget af direkte aggressivitet, de fleste af ufordøjede fraser og klichéer. Mange censorer mener, at opgaven er god nok, men besvarelserne gennemgængende ringe. Der røbes afgrundsdyb uvidenhed i det saglige, overfladiskhed og intolerance i vurderingen . . . Der kan dog også anføres eksempler på modne og relevante besvarelser, til dels miljøbestemte. Mange svage elever har valgt dette emne i mangel af bedre, og har derved afsløret deres uvidenhed og uformuenhed på en ret katastrofal måde, desværre også en ikke ringe grad af intolerance og overfladisk selvbevidsthed. Forestillingerne om religion og kirke er hos mange uhyggeligt naive og massive. Det fremgår tydeligt, at de fleste ikke har nogen forbindelse med kirken, og forbavsende få kan se kirkens stilling i en bare lidt større samfundsmæssig og

åndshistorisk sammenhæng. Kun den sociale indsats vurderes rimeligt. En censor udtrykker det således: Det rystende var ikke så meget, at eleverne vidste så lidt, men at de mente at vide en hel del, som kirken (folkekirken) næppe kan være tjent med, at de mente.«

Som religionslærer gør man sig sine tanker ved dette indblik i kirkens stilling i nutidens Danmark. Som præst må man vel først og fremmest føle sig beskæmmet. Der er tegn i sol og måne på, at vi er »unyttige tjenere«. Det er ikke lykkedes at bringe evangeliet som det glade budskab ud til menigheden. På denne baggrund er det ikke svært at forstå, at kirken finder det nødvendigt at eksperimentere med nye former for forkyndelse, og rådvildheden kan resultere i en forvirring, som falder mange gammeldags troende for brystet. Man må imidlertid vogte sig for at tro, at kristendom alene afhænger af forkyndelsen. Kristendom skal leves. Al præken om kærlighed til Gud og næsten kan ikke bevæge nogen, hvis ikke denne kærlighed praktiseres. Og man kan få den tanke, at kirkens mægtige og fasttømrede organisation ligesom skygger for kærlighedens gerninger, der udøves i ly af fæstningen. I anden række kan man så anklage velfærdssamfundet, den almindelige verdsliggørelse og andre tidsfænomener. Hver tid har sin djævel, sagde de gamle, og tilbødelsen af den materielle kultur er vor tids. Over for den synes kristendommen at have tabt spillet. Når man så er blevet tilpas nedslået efter denne betragtning over rådvilde hyrder og adspredte får, kan man i påskeugen læse Johannes-evangeliet 21. kapitel for at få mod igen.

G. Heggum

EN PÅSKE- MORGEN

OPSTANDELSMOTIVET I MARTIN A. HANSEN'S NOVELLE »PÅSKEKLOKKEN«

Påskemorgen: Det hvide lys vælder ned fra en nyfødt himmel. Jorden spænder sig i vibrerende forventning. Det bryder under skorpen, også i menneskenes sind: Noget begærer at leve. Påsekklokkens kimer Opstandelsens højtid ind. Livet rækker sine solhænder ud mod de grå menneskeskygger, hvor livskimene ligger nedfrosset i sind, der vil hævne sig på tilværelsen, ikke blot ved at slå ned for fode omkring sig, men ved at pervertere og sluttelig fortære sig selv.

Men – mod al forventning: Livet leger på gravene! – Med andre ord: Nøglefiguren i Martin A. Hansens novelle »Påsekklokkens« er utvivlsomt kirkeværgens lille niårige søn *Erling*, som omkom ved en trafikulykke, men som faderen denne morgen – –

Temaet

Denne morgen, *påskemorgen*, går kirkeværgen som sædvanlig og pusler om det gamle gedigne hus, som den middelalderlige kirkebygning er, og som hans håndværkerøjne og -hænder ved at påskønne. Selv er han ateist, en revolutionær, der lever i uforgængeligt håb om frelsen ved »den store Karl Marx«. – Efter at have forberedt alt til gudstjenesten henhørende stiger han op i tårnet og skuer ud over sit domæne, kirke og kirkegård, medens ringeren kimer påsken ind. Med ét bliver han noget va'r nede på sønnens grav: en lille gulhåret skikkelse hopper paradiset på graven! – Et dirrende øjeblik, så er den lille skikkelse borte i lyset, hvorfra han kom. Men den besindige mand kirkeværgen griber hen for sig for ikke at tumble ned: den lille legende purk var jo *Erling!*

– Måske er der en og anden, som føler trang til protest her:

Martin A. Hansen, denne fornemt mådeholdne stilist, hvis eneste virke-

midler sædvanligvis er pinligt »virkelighedstro« gengivelse af, hvad han med aldrig svigtende indfølelses- og iagttagelsesevne registrerer omkring sig, det være sig i naturen, i historien, i menneskesindets irgange, kan han virkelig tænkes at have benyttet en så udefinerlig skikkelse til at bære sin digteriske intuition frem – ? –

Tillad mig foreløbig at påvise, hvordan denne lille dimensionsgennembrydende skikkelse fungerer som symbol i forhold til udviklingsforløbet i novellen, hvorunder tema'et »opstandelse« spilles igennem.

»Opstandelse«, tænker den unge lærerkone, hvem vi vil lære at kende som digterens talerør, »opstandelse gælder mere end de døde. Det gælder også de levende. Det sker, det er virkeligt!«

Opstandelse her og nu, fra jeg'ets grav, fra uegentligt liv til »liv i fylde« viser sig at være novellens tema, men, som vi også vil få at se, Martin A. Hansen standser ikke her. Derfor har det lille forjættende lysstrej fra hinsides graven en central funktion i novellen. Ved ham rykkes det, der sker, ind i sine virkelige perspektiver:

Han står som *fuldendelsen* af det, der denne morgen *opfyldes* i en række hærgede menneskesind efter i årtier – eller blot en ungdom igennem, det gør ingen forskel – at have overvintret som mishandlet *løfte*.

Endvidere: Uventet, overrumplende som hans tilsynekomst er for den materialistisk orienterede fader, for hvem han indtil da kun har været støv vendt tilbage til støvet, således sker *livets* gennembrud uventet og overrumplende i en række af novellens formørkede skæbner: – »Lever du endnu? – spørger den aldrende gårdmandskone den lille gulhårede pige, der pludselig rører sig i hende, og som er hendes udødelige personlighed, der med sine livsåbne, tilgivende og skabende kræfter ville være i stand til at omsætte enhver skuffelse, enhver smerte, til vækst i kærlighed . . .

Sluttelig: Som symbol sammenfatter den lille lysskikkelse flere dimensioner: Utvivlsomt skal han på én gang ses som en Kristus-figur (det er jo påskemorgen) og som den vinkende forjættelse om fuldendelsen af opstandelsen fra jeg'ets grav, som må ske i hver enkelt, og begge dele: den definitive fuldendelse i opstandelsen til det evige liv såvel som skridtet ind ad den åbne port til livet »i fylde« her og nu – *begge* dele ved lod og del i Kristi død og opstandelse. – Den lille har jo betalt dødens fulde pris for det liv, hans fader får et glimt af.

Måske bør det tilføjes, at Martin A. Hansen med alt dette *ikke* er ude i teologiske spekulationer af nogen art, men

i digterisk frihed og med et genialt greb i en enkelt lillebitte scene åbner vore begrænsede (syndigt begrænsede) perspektiver mod uendelige horisonter.

Handlingsforløb

Så meget som angivelse af temaet i »Påsekklokkens«, hvor opstandelsens motiv spilles igennem. Skal der for overskuelighedens skyld siges noget om det ydre handlingsforløb, da dette:

En sjællandsk landsbys opvågningen til påskemorgens højtid. Udefra set er alt uskyldigt åndende idyl, men set på nærmere hold finder vi en rugende formørkelse, en sindenes besættelse, som leder tanken hen på Bernanos. En tilflugt i løgnen, en eksistentiel vanskabthed, som giver associationer til Kafka. En nådeløs prisgivelse af »den anden«, som skildres med en Birgitta Trotzigs intensitet. Det hele klarlagt med en psykologisk dybdeboring, som en Sigrud Undset ikke overgår. Vi indføres i et åndeligt højspændingsområde, vi føres ind på kamppladsen for himmel og helvede: det menneskelige sind. Menneskene og deres konflikter præsenteres os ved en teknik kendt fra filmen: Samlet overblik, der gradvis bliver tydeligere, idet personerne fra første »flash« under kimningen over de tre gange, det »ringer sammen«, rykker os stadig nærmere, indtil vi sluttelig ser hver enkelt i nærbillede. – Den ydre handling, der udløser spændingen, er forkarlen Johans kamp med gårdens tyr, der antager et sådant forløb, at den leder tanken hen på visse naturreligioners årligt tilbagevendende ritualkampe til sikring af livets fortsatte beståen og udfoldelse. – Således tjener også denne scene blandt *andet* til at understrege temaets ubønhørighed: til livet gennem døden.

Nu til novellens mørke eller, for nogle vedkommende, i det mindste truede skæbner, hvis groteske skikkelser aftegner sig dobbelt grotesk på baggrund af klokkekimningens lyse jubel:

Der er den gamle, aftægtsmanden fra »Lindegården«, der holdes i live ud over al rimelig antagelse ved hadet til arvingerne, der vil formøble hans penge. Ham fylder påsekklokkens med afsindigt raseri: Den klokke vil også engang ringe over hans åbne grav.

Klokkens lyd når førstelæreren, som den kun minder om, at han skal til at skynde sig. Nervøs, bitter, utilfreds med, hvad livet har bragt ham, er han en ruin af de muligheder, han engang besad, og en plage for sine omgivelser. Hårdest går det ud over hustruen, i hvis sind han har sat samme selvforrående proces i gang, som æder ham selv op.

Ovenpå vågner det unge andenlærer-

par op ved klockens klang. Han: Drenget, drillende, flot. Gi'r sig bevidst skødesløs. Hun: Ung, yndig, gravid. Men bagved: En dirrende angst: »Hvordan skal det gå os, Per, for med dig er det ikke alvor. Med Villi derimod var det alvor!« – Klokken rører ved noget i hende: »Du, Per, jeg vil i kirke!«

I »Lindegården«s sovekammer står det midaldrende ægtepar og klæder sig på til kirkegang. Men i deres sind er der ingen højtid, derimod et gabende svælg af had, der aldrig bliver mæt, af afmagt, der resignerer i pjokkeri. Sagen er den, at han ikke har formået at skænke hende den livsfylde, hun med sit lidenskabelige, stolte sind tørster efter. »Hun havde for længst sat ham fra sig«, hedder det. Alt bruges nu som instrument for hævn, deres eneste barn iberegnet. Hæslig er hun, som hun står der foran spejlet og med hævn-gerrighedens vellyst betragter sit ansigt, der er »gråt som synden«, ældet før tiden af vild selvødelæggelsesdrift.

Som for at lette det indre pres går hun hen og åbner vinduet ud mod haven og bliver da klokkekimningen va'r. Overrumplet af denne fine, syngende klang i den vårklare morgen truer hendes sinds bolværk et øjeblik med at give efter. Noget tilbagetrængt, som er beslægtet med morgens renhed og højtid bryder et øjeblik igennem fra skjulte dybder:

»Hendes væsens stenskiller åbnede sig, og hun ser og hører. Lyset er rent og dybt, som kommende fra et hjerte, der har været gennem alt, forstår alt, men ikke gruer. Og nu forvandles alt derude for hendes blik, vårblomsterne,

plænen, træerne. Stammerne krummer sig, jorden rører sig. Hun vil ikke dette skaberi, men lys og lyd er mægtigere. Og så ser hun ikke mere udad, men indad i sig selv. Der genkender hun et lille gulhåret væsen! Du gode Gud, lever det endnu? Lever det trods den tunge krop med dens hæslige fordeling af radmagne og slattenfede partier? Og dér står hun frysende i sit fordømte kød, mens den lille gulhårede pige i hende ser ud over vindueskarmen med åben, smilende mund. »Det kimer jo!« – Et øjeblik kun, så længe forundringens åbenhed varer, får den lille lov at røre på sig. Mandens listen om på strømpfødder kalder hende brat tilbage til hævnens og selvhadets verden, »og hun lader billedet af den lille synke, ja, hun træder barnet ned.«

I »Lindegården«s stalde finder vi forkarlen Johan, stræberen, magtmandsket, der vil opad for enhver pris. Ingrid, eneste barn på »Lindegården«, arving til den og en formue desforuden, skal være hans springbræt på vejen opad. Med ét standser han op i sit arbejde og i sine overvejelser: Er hun mon god nok? – Dybt inde i Johan, hvorhen han næppe formår at nå med sin kalkulerende tanke, dæmmer et foruroligende spørgsmål, der gælder selve hans eksistens: Mon hun også er kvinden for ham – ? – Den, der kan . . ? Kan hvad – ? – Fuldbyrde ham som menneske, stammer de uklare tanker . . .

Ingrid, den forvante »play-girl«, der, som moderen denne dag med pervers skadefryd meddeler faderen, »har haft adskillige«, føler sig på sin side draget mod Johan, stærkere end mod nogen,

hun hidtil har kendt, og med et vist nag over for sig selv og sit tidligere liv: »Johan, hvorfor kom du ikke noget før – ?«, og »Mon jeg er ham værd – ?«

Nådens appel

Påske! Livets og hengivelsens og kærlighedens triumferende fest midt i menneskenes afantro, beregning og had indsnævrede verden! Dunkelt, men stærkt arbejder noget i sindene og mødes med nådens appel. Noget vækkes til nyt liv ved suset af den frie ørns mægtige vingeslag og begærer at stige med op i lyset.

Det er dette, vi nu skal få at se i sidste afsnit af foreliggende arbejde. – Endvidere: Her, som i legenden i Kafkas roman »Processen« er der for hver enkelt en bestemt *dør*, som for netop *ham*, og ikke for nogen anden, åbner adgang til Livet. I modsætning til, hvad der sker i Kafkas legende, hvor personen hårdnakket vægrer sig ved at foretage det afgørende skridt og dør udenfor, ser vi her nogle mennesker skride over tærskelen, det, Martin A. Hansen skildrer som en opstandelse.

Vi retter nu opmærksomheden mod den unge lærerkone, som vi genfinder oppe på orgelpulpitret, hvor hun sidder og iagttager sin mands spil og samtidig sidder og tænker så godt sammen med sit ufødte barn! Det er den lille, der holder hendes sind åbent og bevarer det fra at afstumpe i overfladiskhed, for, som vi før har set: med Per er det ikke alvor. Men her i kirken går noget op for hende: *kærlighedens* udvej, den kærlighed som er *agape*. »Per«, tænker hun hen til ham, »du vidste slet ikke,

at der i kærlighed er pligt. At jeg har pligt til at elske dig! At jeg vil og skal elske dig helt!« – Epistelens ord når hende som en bekræftelse på, at det er muligt at begynde forfra: »Rens den gamle surdej ud, så I kan blive en ny dej, da I jo er usyrede; thi også vort påskelam er slagtet, nemlig Kristus. Lad os derfor holde højtid, ikke med gammel surdej, ej heller med sletheds og ondskabs surdej, men med renheds og sandheds usyrede brød« (1 Kor. 5,7-9).

»Ja, det passer«, tænker den unge kone. »Ligesom der nu gror et lille menneske i mig, sådan må det andet gro i mig.« – Og hun aner, at hun måske skal nå sin mand ved sammen med ham at være noget for andre. Ved i alle ting at følge vækstens og kærlighedens lov: miste sit liv for at vinde det! Det skal ske i det jævne daglige liv, i hendes konkrete virke, over for de mennesker, det gives hende at kunne være noget for: »Hun må bare være noget i det små! Da kan det ske! Da kommer det!« – Som en ny impuls i den retning, hendes erkendelse bevæger sig, følger nu evangeliets beretning om opstandelsen, som overrumplende forkyndes de tre kvinder, der var gået ud for at yde den døde den sidste tjeneste, netop den, som situationen kræver, tænker den unge kone. Ikke noget »særligt«, noget for de »få udvalgte«: ». . . en død, som de ville gøre den sidste lille tjeneste, et hverv, som alle hans venner fandt så ringe, at de ikke ulejlignede sig dermed. Da (underforstået *derfor*) fik kvinderne alt at se. De kom med lyset.«

Ja, dette er hendes vej! Hendes smalle vej. I det små, i det nærværende. Der vil det nye liv i fylde være at finde for hende: »– Opstandelse gælder mere end de døde, Det gælder også levende, tænker hun. Det sker, det er virkeligt! Da må det ske mig, da kan det ske mig.

Livet i tjenende nærvær. Dette er hendes adgang til livet, det er hendes »opstandelse«. – Nået hertil forlader hun kirken for at gemme på det, hun har forstået. Ude på kirkegården møder hun ingen anden end kirkeværgen, der i den stiltfærdige samtale løb fortæller hende om sin oplevelse! Den unge, der netop selv er gået ind til et nyt liv og derfor ved, at opstandelse finder sted, nikker bekræftende: »Så var det ham!« – »Ja, jeg ved ikke«, siger kirkeværgen. – »Jo, det var«, replicerer hun fast.

– Vi er tilbage ved nøglefiguren, der med fine tråde drager novellens øvrige skæbner til sig: Han står som billedet på fuldendelsen af det, der begynder at leve i dem.

Medens dette gennembrud sker – så stille som det groende liv, fuldbyrdes

samme proces under helt andre forhold i Johan. Anderledes, således som han, manden og opadstræberen, i sig selv er den unge kvindes diametrale modsætning.

På den ydre handlings plan sker der følgende:

Medens den halve landsby er i kirke, sker der det, at »Lindegårdens« store tyr slider sig løs fra den klodsede fodermester. Johan løber fra Ingrid, med hvem han efter den stormende erotiske oplevelse tidligere på formiddagen er ved at komme i den første næsten-menneskelige kontakt, og giver sig i kast med det rasende dyr. Det gælder om at få den af vejen, inden folk begynder at komme fra kirke. Først nyder Johan den farlige leg. Han skal nok klare det, en herlig anticipering af den sejr, der venter ham, magtmennesket, forude! Ingrid kunne løbe efter hjælp, men hun forstår meget godt, at det er Johans inderlige ønske, at hun skal blive, se ham kæmpe og sejre! Da gør fodermesteren med ét et klodset forsøg på at komme til undsætning, men fejler, hvorefter tyren i stedet går løs på ham. Med sit eget liv som indsats er Johan der øjeblikkelig. En højt springende skikkelse ses. En uhyggelig kvasende lyd fornemmes. Et bump, og et par mænd, der bøjer sig over noget, der ligger ved muren: »Det er brystet,« siger én. »Den fik ham!« – »Jeg kan ikke dø!« ånder Johan. »Han kan ikke leve!« erklærer landlægen.

I de få sekunder mellem tid og evighed fuldbyrdes Johans skæbne. Et menneske svinger sig fra sejrsbevidst, selvcentret stræben ind på den befrielede friheds uendelige vidder. Ingrid, der sidder hos ham i græsset, oplever forvandlingen:

»Og hun så ind i hans mærkeligt strålende øjne. Hun var ikke i dem. Han så hende ikke. Han så kun sig selv, en vildt stigende fugl. Men var hans øjne hidtil som skære, lysende knopper, foldede de sig nu ud som blomster. Og hun lukkede sine.«

Mysterium mortis . . .

Op gennem lindealléen kommer de aldrende gårdfolk langsomt gående. De er underrettede. Mod sædvane er der ingen skub i hende, hvilket manden gør en skadefro bemærkning om. Nej, hun har ikke mere at komme hjem efter: Johan, hævnens sidste, raffinerede instrument, er borte. – Men der viser sig at være mere. Ved sin død i indsatsen for at redde fodermesteren, har Johan gjort netop det, hun har sat hele sit liv ind på – *ikke* at ville: hengivelsen af livet for en anden, for hendes vedkommende for den muligvis mindreværdige ægtefælle. Denne indsigt kan hun ikke

lyve bort. Idet hun overgiver sig, rækker hun ud efter noget at holde fast ved, de famlende hænder finder støtte i et groende træs furede bark, og for første gang i en menneskealder græder hun en forløsende gråd:

»En dyb smertens fred kommer over hende. Et lille gulhåret væsen græder ved at røre lindetræet.«

I overgivelsen står hun op fra de døde.

En ung pigeskikkelse går langsomt over de forårsgrønne marker. Det er Ingrid. Hun stiler hen mod skuret, hvor de sidst sad og talte sammen. Der samler hun noget op, som er gledet ud af Johans lomme: et glasskår, det eneste minde, som hun, den forvante, har om sin elskede. Hun knuger det skarpe skår i hånden, mens hun fra den lave dør ser ud i den gule spirende påskedag. »Johan«, siger hun, »Johan«, her er din enke.«

Fra tilfældighed og pjankethed vokser hun ind mod livets samlende midte: Den selvforglemme væren-til for en anden. – Et nyt menneske er blevet til. Stået op fra de døde. –

Oppe på kirkegården står den unge kone endnu og taler med kirkeværgen, mens hun venter på sin mand. På vejen hen til hende standses han af nogle andre kirkegængere, der fra det højtliggende sted har overværet begivenhederne på »Lindegården«s mark. Han rystes syuligt i sin drengede flothed og overfladiskhed. Bliver bange, søger med øjnene tilflugt hos hende. Og hun, der i menneskelig modning er en evighed forud for ham, tager den lille bange dreng ind til sig: »Øjnene svarer tilbage: »Per, jeg elsker dig!« Og i denne kærlighed, der er beredt ham at vokse ved, indtil han vokser ud over sig selv, ligger hans opfyldelse sikkert forankret. Hans opstandelse fra tomhed til fylde.

Kærlighed, agape, er novellens sidste ord, og betegnende nok lagt i munden på den unge andenlærerkone, der, som vi har set, er digterens talerør. Det svarer på kirkegården, på stedet, hvor dødelige øjne i et nådefuldt øjeblik fik lov at skue et glimt af fuldendelsen – fuldendelsen af det, der her i tiden bærer sig vej op i lyset, indvilligende i at betale offerets pris for at få lov til fra løftets niveau at vokse ind i sin opfyldelse, der bærer ind i fuldendelsen. Denne lovmæssighed, indskrevet i den menneskelige eksistens' struktur, finder sin sammenfatning i Romerbrevet, det sjette kapitel, femte vers:

»Thi er vi sammenvokset med ham ved en død, der ligner hans, da skal vi også være det ved en opstandelse, der ligner hans.«

Sr. Hildegard, O.S.B.,
Sct. Lioba Kloster, København

KATEKET I AFRIKA

Jeg er kateket. Jeg er afrikaner fra Tanzania, og min familie har ikke nogen lang tradition som kristen, men som kateketer går mine forfædre næsten 2000 år tilbage.

De første kender jeg godt, – det er Aquilas og hans kone Priscilla. Jeg har læst i Apostlenes Gerninger, at Paulus sluttede venskab med dem, og da de havde samme bestilling, boede han hos dem og arbejdede dér. De lavede telte. Det kan jeg lide.

Paulus satte stor pris på dem som »medarbejdere i Kristus«, som det var tilfældet med den omvendte Apollos. Han var en veltalende mand, og med brændende sind gav han sig med stor nøjagtighed til at udbrede Jesu lære, skønt han endnu ikke var døbt. Priscilla og Aquilas, der havde hørt ham, tog ham med hjem og forklarede ham endnu bedre Herrens veje. Det er derfor, Paulus viser dem stor påskønnelse, og han var ikke den eneste, der skyldte dem tak, – det gjorde den samlede kirke blandt hedningerne og den kirke, der var samlet hos dem.

Ved en gennemgang af Skriften har jeg set, at Paulus også nævner talrige andre: mænd som f. eks. Urban, der er hans »medarbejder«, Apollos, »der har bestået sine prøvelser«, og kvinder som Phoebe, der har »ydte tjeneste«, Maria, »der har arbejdet meget«, Persis, »som gjorde sig stor umage«, og ægtepar som

Andronicus og Junia, der »betragtedes som hørende til apostlene«.

Jeg tror, at vore første kateketforfædre sammen med apostlene, kirkefædrene og diakonerne har grundlagt Kirken. De har, som Skriften siger, gjort teltet større, udspændt tovene og slået pløkkene i.

Jeg ville gerne kunne udføre min opgave lige så godt som de. For at opnå dette er jeg kommet på kateketskole i Peramiho syd for mit hjemland. Det er en af de 97 skoler, der er oprettet af centret i Aachen.

Jeg er en af de ca. 120.000 mænd og kvinder, der udfører det samme arbejde i Afrika og Asien. Jeg er også broder til utallige kateketer i Europa og Amerika. Hvor mange er der? Hvem ved, måske en halv million.

Jeg har hørt, at eksperterne endnu efter 2000 års forløb diskuterer, hvad en kateket egentlig er. For mig er det ganske ligetil. Jeg har hørt Gud kalde på mig, dér midt i min landsby. Guds kalden var stærkere end jeg selv og krævede, at jeg skulle udbrede Hans ord og tjene Ham. Det er det, der betyder noget for mig.

Mit arbejde nu og senere vil I engang få at høre om, men se mig i øjnene: Jeg er stolt af min kaldelse.

Mit navn? Åh, det spiller ingen rolle. Når I kommer til Tanzania, vil I genkende mig.

KATEKETERNES BETYDNING FOR UDVIKLINGSLANDENE

Der gøres et stort og betydningsfuldt arbejde af kateketer i Afrika og Asien. I mange af de nye stater er der kun mulighed for at få besøg af en præst to-tre gange om året; i mellemtiden må kateketerne tage sig af de pastorale funktioner: De leder søndagsgudstjenesten, underviser børn og katekumener, døber, bistår de syge og døende og vejleder både de unge og de voksne. Det er også stærkt på tale at lade dem udele eukaristien. En anden gren inden for kateketerne har socialt sigte: de udformer programmer for social og økonomisk udvikling i deres område.

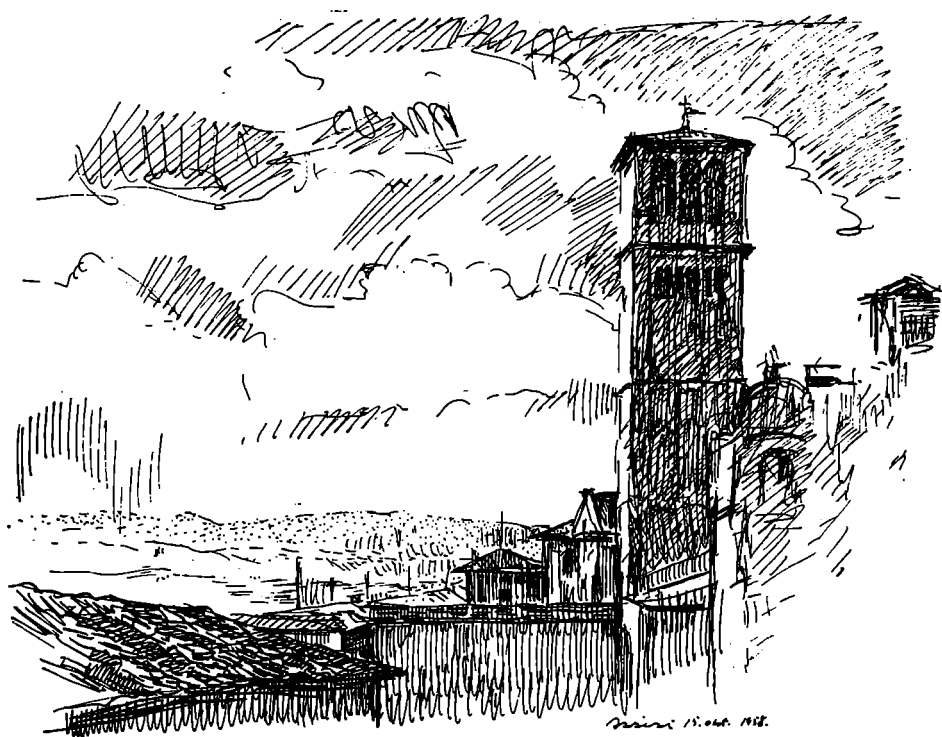
Uddannelsen af disse kateketer har naturligvis været et stort problem, ikke mindst økonomisk. I 1961 startede en tysk missionær, Heinrich Goertz, et center i Aachen, hvor man indsamlede de nødvendige midler til uddannelse af kateketer især på Filippinerne og i Camerun, i øvrigt efter samme »adoptionssystem« som det, hvorved man finansierer en del af præsternes uddannelse i udviklingslandene. Centrets arbejdsområde er blevet stærkt udviklet i 60'erne, og siden 1969 har man sluttet sig sammen med en fransk organisation, der specielt uddanner kateketer i de fransk-sprogede dele af Afrika.

I en tid, hvor lægfolkets betydning i Kirken understreges, kommer kateketerne med deres både pastorale og sociale virkefelt til at spille en stadig større rolle – især i udviklingslandene.

108 forskellige ord for kateket

I fem forskellige lande i Østafrika har man udsendt et spørgeskema for at kortlægge de lokale betegnelser for »kateket«, og man har fået opgivet 108 forskellige ord. En analyse har vist, at lidt under 40 betegner kateketen som »lærer«, eventuelt med tilføjelsen »i religion« eller »i katekismus«. De fleste af ordene stammer fra det antikke »kateket«. Nogle refererer til Katolsk Aktion, f. eks. »Munyakisio« (akisio = aktion). En del betyder »forkynder«, »herold« eller »evangelist«, andre »chef« eller »hoved«. Et andet ord, der ofte anvendes for »kateket«, er »hyrde« eller »pastor«. Af andre betegnelser skal til sidst nævnes »den førstefødte«, »igangsætter«, »administrator«, »hjælper«, »assistent«, »Guds menneske« og »trommeslager«.

*Uddrag af Missi, marts 1971
(dansk bearbejdelse v/ Ibi Werner)*

MOGENS BALLIN

**VERDENSMAND
BEREJST
KRITISK**

ASSISI – FIESOLE – KØBENHAVN

MOGENS BALLINS LIV: ET LØFTE FOR FREMTIDEN

Mange er de danske Italiensrejsende, som under ophold i Firenze har taget den korte tur ud til Fiesole på et af højdedragene uden for Arnostaden. Bussen standser på torvet, og der ligger tilsyneladende hele den lille by samlet omkring pladsen og domkirken med det høje middelaldertårn. Men turisten går videre og slår ind på den smalle vej, der mellem grå huse og lave mure fører til franciskanerklostret oppe over byen. Måske standser han et øjeblik ved koret på den lille plads foran klosterkirken og ser ned over Firenze, der ligger i den brede dalsænkning med sine solblegede tage og tårne og tinder. – Så

kønt her er! – Johannes Jørgensens taknemmelige ord bliver éns egne: »Lyksalig den, der skal Toscana se og vandre ad Firences gader!« – Så vender han sig, går op ad de lave trin og indenfor i kirkerummets varme dunkelhed.

Alt det, man umiddelbart forbinder med franciskansk ynde og enkelhed, møder den fremmede i Fiesoles kloster: i kirken, i små gamle celler, man kigger ind i, og som man står under de lave tegltagsudhæng i klostergårdens blomstrende idyl.

Mon han lever endnu, den lille munk, som dernede også har taget imod mange danske og overrasket dem ved at kunne i hvert fald så meget af deres sprog, at han forstod, hvor de kom fra? – Så sagde han: »Mogens Ballin« og gentog dét navn, når han under rundgangen viste den store bestandigt brændende sølvlampe, der i sine kæder hænger foran alteret. Og turisten vidste hjemmefra, at den var en gave fra sølvsmeden, hvis navn altså endnu huskedes her. – Det var i 1907 den københavnske kunsthåndværker skænkede den hertil. Lampen bærer indskriften: »Gud den Almægtige til Ære – Til Ære for den hellige Jomfru Maria og vor Fader Franciskus – Gjorde og gav mig Mogens Francesco Ballin af København – efter Tegning af Giuseppe Castellucci – Til evig Ihukommelse af sin Omvendelse – Bed for ham og hans Hus!«

Når den danske kunstner følte sig i særlig taknemmelighedsgæld til dette sted, skyldtes det, at han boede i klostret et efterår i begyndelsen af 90'erne for at forberede sig til sin dåb og optagelsen i den katolske kirke. Fra sit gode jødiske hjem i København bar han det danske navn Mogens. Efter dåben nede i Firenze hin vintermorgen hed han også Francesco. – På dåbsdagen stod ved hans side som fadder den unge hollandske maler Jan Verkade. De to havde da allerede fulgtes ad et godt stykke vej. Sidst kom de fra Assisi.

Men ruten var gået over andre ydmyge steder, begyndende i Bretagnes fiskerbyer; for malerne stræbte i de år efter et liv blandt jævne, ukomplicerede mennesker, så langt væk som muligt fra Paris' boulevarder. Og de ville en kunst, der var enkel og harmonisk. Det skulle vise sig, at i dén søgen var det ikke blot en metode, der greb dem. Dén livsholdning, som havde ligget bag det kunstneriske udtryk hos de gamle mestre, og som de mødte hos de mennesker, hvis miljø de opsøgte, kunne ikke lade dem uinteresserede. Så meget mere som deres tid var ladet med religiøs trang. Konkrete udtryk for dette nye kunne også københavnerne se, da i 1894 Joakim Skovgaard udstillede sit »Kristus i de dødes rige«. Og samme år afholdt Verkade en udstilling i København, arrangeret af Mogens Ballin. For

den brandesianske dannelse var dette mildest talt en overraskende udvikling. Det måtte komme bag på de mænd, der havde sét naturalismen – også i ordets litterære og filosofiske betydning – bryde igennem og, så vidt man kunne skøne, sejre.

Kredsen videdes ud. Mogens Ballin er jo kendt også som den, der førte Johannes Jørgensen til Assisi og dermed ind på vejen, som førte frem mod digterens konversion. – Dette er alt for enkelt sagt. – Og læsere af »Rejsebogen« og »Mit livs Legende« har i hvert fald oplevet nuancer og linjer i dette billede, som gør det nærværende. Indirekte var skildringen af de to unges færd og deres problemer, mens de boede her nede, en port, der førte mange andre til Umbriens skønhed. Den dansker, der første gang fra toget ser Assisis huse ligge op ad skråningen, som borgen kroner, og lader blikket vandre til klosters pynt, der rager ud mod sletten, sender måske en venlig tanke til de to venner, der viste én vejen hertil.

Man kan i dag finde det næsten indlysende, at det måtte blive Frans og de egne, han færdedes i, der tiltalte de unge skønhedstørstende sjæle. Alligevel er det kun én side af sagen. Vigtigere er det nok at prøve at forstå, at de netop i mødet med Frans' verden oplevede dét, som mange andre i tiden mere eller mindre bevidst søgte. Sagt med Chesterton: »I en verden, der var blevet for massiv, kom kristendommen tilbage i skikkelse af en vagabond.«

Mogens Ballins vej videre frem førte ham ikke ind i klosterlivet. Men Verkade blev munk – og maler – i Beuron, aktiv i skabelsen af den særlige stil, der udgik fra det store sydtyske kloster, og som – hvor kritisk Ballin end kunne være over for den – dog var et udtryk for den stræben, der havde ført dem sammen.

Selv blev han ægtemand og fader i et

gæstfrit hjem i København. Og maleriet lod han fare, skønt han kunne savne det, for at hellige sig arbejdet i den sølvmedje, han grundlagde. I samarbejde med andre kunstnere var han i sit værksted med til at skabe en stil, der førte dansk kunsthåndværk væk fra tom imitation og uægthed og ind på den bane, der siden har ført til så smukke resultater. Fra slutningen af denne periode stammer lampen i Fiesole.

Sølvmedjen afhændede han efter hustruens død. – Nu ville han helt hellige sig deres fem børns opdragelse. Selv havde han ikke mange år igen, han døde som 43-årig. Men alligevel kom han til i det sidste korte livsafsnit at tage et arbejde op som opdrager – ikke blot af sine børn – men i arbejdet blandt mange katolske unge og ældre her i landet. Opgaven meldte sig, og han satte alle kræfter ind. – I det hele taget bliver man, når man læser om Mogens Ballin, gang på gang slået af den konsekvens, der præger hans liv. Er der brug for ham, sætter han sig ind helt og uforbeholdent. Han kommer derved også til at engagere sig i livsområder, som slet ikke selvfølgelig åbnede sig for en mand af hans type.

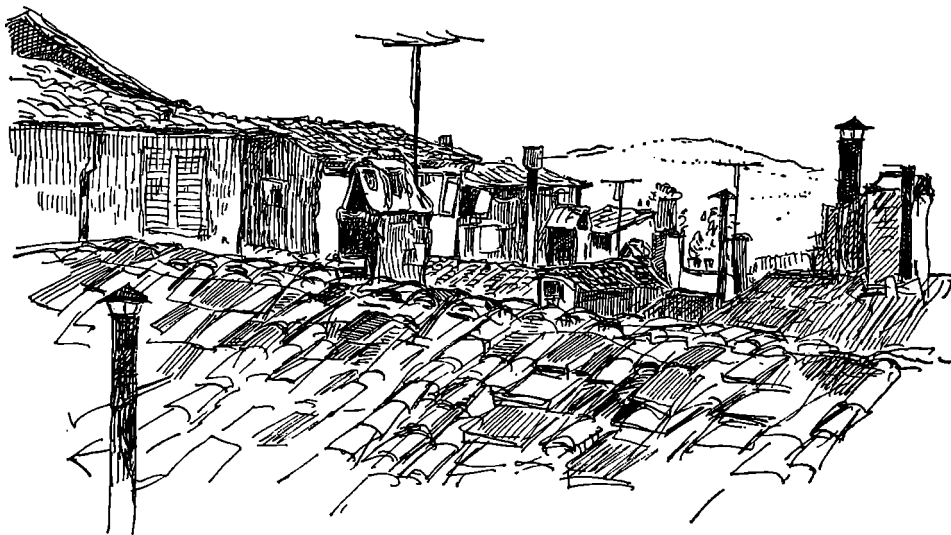
Han, der havde karakteriseret sig selv som » – en dansk – jøde – som bliver katolik«, var jo oprindelig en verdensmand af den gamle slags, berejst, kritisk. Den katolske kirke havde han mødt i udlandet, og dér, hvor den havde sat sine skønneste blomster. Herhjemme var der tale om en beskeden menighed, vældig sammensat. – Og da sker det forbavsende: Mogens Ballin tager arbejdet op som katolsk højskoleleder, ganske vist uden eget hus og hvad der normalt hører til en højskole, som han kendte det fra de grundtvigske, han besøgte. – I forholdet til Thomas Bredsdorffs skole på bakken ved Roskilde Fjord blev der tale om en forbindelse til berigelse for begge parter.

På 65-årsdagen i 1936 udkom forfatteren pastor Peter Schindlers bog om Mogens Ballin; nu genoptrykkes den i anledning af 100-årsdagen forleden. – Der har næppe levet nogen, der var bedre rustet til at skrive hans biografi end netop Schindler. Ikke blot, fordi han som ung var en af de mange, der havde søgt og fået råd og hjælp hos Ballin. Men først og sidst, fordi Schindler klart vedkendte sig indsatsen for den opgave, som Mogens Ballin brugte sine sidste års kræfter på. Det måtte dog være den naturligste sag – men det blev ikke den letteste – at få danske katoliker til at se sig selv ikke i rollen som et fremmedelement, men ganske selvfølgelig som arvtagere til alt af værdi i dansk kultur i lighed med alle andre – ja, også som glade parthavere i den »folkelighed«, der flygtigt set syntes at stå dem fjernt. Denne samstemmighed er med til at farve Schindlers fremstilling, så den bliver et smukt udtryk for taknemmelighed.

Men der må også den dag i dag leve mange, som ved lidt eftertanke må sige sig selv, at de skylder Mogens Ballin tak, skønt de måske aldrig har mødt ham – At forsøge at karakterisere ham ville falde dem forkert. Så skal man have kendt manden. Men så meget forstår man, at der i hans væsens rod var en utrættelig kærlighed, hjælpsomhed, åbenhed. – Den var vel givet ham i vugge-gave, men sandelig næret og holdt levende og brændende også i modgang og lidelse gennem den tro, som mødet med »Guds lille fattige« fra Assisi havde vist vejen til.

Er det ved at blive forår på Fiesoles højder? – Der er så langt derved, synes man ved vintertid. – Men det er usvigelig sikkert: Lampen brænder inde i det mørke kirkerum »Gud den Almægtige til ære – til ære for den hellige Jomfru Maria og vor fader Franciskus«

Emil Petersen

BRØD OG VIN

KRISTI LEGEME OG BLOD

BESTEMMELSERNE FOR UDELING AF KOMMUNION UNDER BEGGE SKIKKELSER

I en skrivelse fra Kongregationen for Liturgi af 29. juni 1970 gives der de enkelte biskpekonferencer udvidede beføjelser til at fastsætte regler for uddeling af kommunion under begge skikkelser. Den Nordiske Biskpekonference har på sit møde i februar 1971 vedtaget sådanne regler. For bispedømmet København gælder fra 1. april 1971 følgende bestemmelser:

1) Foruden de i *MISSALE ROMANUM INSTAURATUM* (udgave 1970) nr. 242 nævnte tilfælde (se bilag) kan uddeling af kommunion under begge skikkelser finde sted ved følgende lejligheder efter ansøgning hos biskoppen:

a) Ved menighedens messer på søn- og festdage, såfremt det kan gennemføres på forsvarlig måde, deltagerantallet og lign. taget i betragtning, og præsten og menighedsrådet har taget beslutning herom.

b) Ved hverdagsmesser, hvor deltagerne normalt er de samme hver gang.

c) Ved lejligheder, hvor en bestemt gruppe samles til messe.

2) Det bør sikres, at de troende forinden belæres om meningen med altergang under denne form, om ceremoniens nøjagtige forløb og om deres frihed til kun at modtage kommunion under brødets skikkelse.

3) Kommunion af samme kalk bør foretrækkes for andre former. De troende bør selv tage om kalken og føre den til munden.

Indtil videre kan der forsøgsvis opnås tilladelse til at betjene sig af særkalke som i folkekirken.

4) Det er også tilladt at benytte sig af neddykning. Dette kan imidlertid kun ske ved at præsten dyster hostien i kalken og lægger den på altergæstens tunge, ikke ved at altergæsten selv gør det.

5) Ansøgningen til biskoppen skal indeholde oplysninger om fremgangsmåden ved kommuniionsuddelingen.

Den 22. marts 1971.

Hans L. Martensen, biskop

KOMMENTAR

KOMMUNION UNDER BEGGE SKIKKELSER

Lidt historie

Siden 12. århundrede har kommunion alene under brødets skikkelse været et kendetegn for den katolske Kirke og blev det vel endnu mere, da reformatorerne forkastede denne praksis som ubibelsk, utilladelig, måske endda ugyl dig.

De katolske teologer kunne hertil hævde, at ganske vist havde kommunion under begge skikkelser været almindelig i de første århundreder, men at man også dengang anså kommunion under én skikkelse for gyldig, nemlig som hjemmekommunion. Diakonerne bragte brødet ud til de syge og til fangerne, og de troende tog det ofte med hjem for at nyde det i ugens løb. I den ortodokse Kirke kender man til at lade småbørn kommunikere ved en dråbe af den konsekreerede vin.

Men med en voksende forståelse af Kristi sande nærværelse i sakramentet steg også ængstelsen for, at noget skulle spildes. Navnlig syntes risikoen stor ved

kommunion af kalken. Forskellige forholdsregler som kun at blande lidt af Kristi blod i en kalk med ukonsekreret vin eller at lade folk drikke af et sugerør holdt sig kun en tid, og da man efterhånden kun sjældent gik til kommunion, blev det almindeligt kun at modtage kommunion under brødets skikkelse.

De nye liturgiske bestemmelser

I forordet til det nye missale læser man i § 240 »Om kommunion under begge skikkelser«: Kommunionen har som tegn en mere dækkende form, når den meddeles under begge skikkelser, for tegnet på det eukaristiske måltid træder tydeligere frem, når det gives under denne form. På samme måde kommer kravet om, at den ny og evige pagt skal besegles i Kristi blod, mere umiskendeligt til udtryk, og det samme gælder forholdet mellem det eukaristiske gæstebud og det eskatologiske gæstebud i Faderens rige.«

Stykket er et citat fra instruksen »Eucharisticum mysterium« fra 1967.

I en overgangsperiode har der været givet tilladelse til kommunion af kalken i en række nærmere bestemte tilfælde: bryllup, løfteafleggelse osv. Nu er det overladt til de lokale biskpekonferencer at give yderligere tilladelser til de enkelte menigheder under fastlagte former.

De, som altid vil se Rom som en bremseklods for ethvert frisk initiativ, vil vel også fortolke dette, som at man nødtvungent giver efter for presset lidt efter lidt. Det kunne snarere se ud til at forholde sig omvendt, når man læser den citerede paragraf, nemlig at der blev givet mulighed for kommunion under begge skikkelser på et tidspunkt, hvor der i virkeligheden ikke var noget udbredt ønske om det, men at man ligesom i sin tid med den hyppige kommunion ønskede, at det måtte slå igennem.

Uden at den gamle praksis skulle anses for forkert eller utilladelig, skulle der vokse et ønske frem i menighederne om, at kommunionen ikke alene skulle udtrykke troen på offeret og Kristi sande nærværelse, men også det eukaristiske måltid, Kristi påskemåltid med sine disciple. Biskopperne kan nu give tilladelsen, men forudsætningen er, at menighederne ønsker det og beder om det.

Howdan kan det gøres?

Den oprindelige og gennem århundreder brugte skik at drikke af den fælles kalk må både ved sin alder, sin symbolik og sin praktiske form langt foretrækkes. (Præsten bør selvfølgelig aftørre randen på kalken efter hver kommunikant.)

Foruden meget andet,
som kunne nævnes,

har jeg arbejdets daglige pres,
bekymringerne for alle menighederne.

Hvem er skrøbelig,
uden at også jeg er det?

Hvem er fristet til fald,
uden at det brænder i mig?

Hvis jeg skal rose mig,
så vil jeg rose mig af min magtesløshed.

Herren Jesu Gud og Fader,
som er højlovet i evighed,
ved, at jeg ikke lyver.

ZAMBIA

Zambias præsident siger lovord om bidragene fra Kirkernes Verdensråd

Lusaka, Zambia – NC News Service

Zambias præsident Kenneth Kaunda har i et privat interview over for en korrespondent fra NC News Service udtalt sin anerkendelse af Kirkernes Verdensråds støtte til de sydafrikanske frihedsbevægelser og stemplet modstanderne af denne hjælp som »falske profeter for racismen«.

Indtil Kirkernes Verdensråd trådte til i september 1970 har det kun været de »østlige (socialistiske og kommunistiske) lande«, der har støttet befrielsesgrupperne.

»Det betød, at frihedskæmperne blev tvunget til at rette blikket mod øst for at få de ting, som de vestlige nationer sætter så stor pris på,« siger Kaunda, »De kristne principper viste sig kun at have gyldighed, når det drejede sig om de hvide.«

Præsidenten slog sig sidste sommer sammen med Kirkernes Verdensråd om den aktion, hvorved de fik pave Paul VI til at modtage repræsentanter for de angolesiske befrielsesgrupper i privat-audiens. Aktionen har »ændret billedet, – det ændrer sig alt for langsomt, men jeg ville alligevel være glad for at se kirkerne fortsætte i det retning, de nu er begyndt«, siger Kaunda.

Kirkernes Verdensråds eksekutivkomité satte en endnu ikke afsluttet kontrovers i gang, da den i september i fjor vedtog at fordele 200.000 dollar mellem 19 organisationer, som bekæmper racismen i Sydafrika. Medlemmer af kirkerne såvel i Europa som i Afrika protesterede, idet de hævdede, at Kirkernes Verdensråd ved at støtte befrielsesgrup-

perne økonomisk, i virkeligheden understøttede voldshandlinger.

TAIWAN

Forening til opmuntring af unge skribenter i Taiwan

Taipei (Taiwan) – NC News Service

Kineserne er ivrige avislæsere, og dette forhold har ikke ændret sig meget, siden fjernsynet kom frem. Desuden vokser det læsende publikum daglig i Taiwan, efter at der er indført 9 års tvungen skolegang, og 97 % af landets befolkning kan læse og skrive.

Jesuiterpateren George Donohoe fra San Francisco, som er blevet klar over den iøjnefaldende indflydelse, skriben-

Eva Nordentoft

Søren Kierkegaard og det kristne valg (3)

Vreden over Naturvidenskaben

Den intellektuelle dannelse, som Kierkegaard var så vred på, fandt han også i naturvidenskaben, som netop dengang var i fuld udvikling. Han fandt, at naturvidenskaben var ganske kedsommelig og uvæsentlig, og at den slet ikke kunne have krav på den opmærksomhed og dyrkelse, som blev den til del. Han siger: »Dersom der ad naturforskningens vej var noget at nå vedrørende bestemmelsen 'ånd' da skulle jeg være den første til at få fat i et mikroskop... nej, mennesket burde fromt og ydmygt forsage nysgerrigheden, forsage den art sindsro, som er fornøden til mikroskopiske iagttagelser, for hellere at tilbede Gud« (VII¹ A 191).

Et andet sted lyder det: »Hovedindvendingen, den totale indvending mod naturvidenskaben, lader sig formelt udtrykke således: Det lader sig ikke tænke, at et menneske, der uendeligt har besindt sig på sig selv som ånd, nu kunne falde på at vælge naturvidenskaberne til opgave for sin stræben. En iagttagende naturforsker må enten være et talent- og instinkt-menneske,

eller det må være et menneske, der fra sin tidligere ungdom halvt ubevidst er kommet til at blive naturforsker, og nu ved vane bliver fortrølig med at leve på den måde – den rædsomste måde at leve på: at fortrylle og forbause hele verden ved sine opdagelser og sindrighed – og så ikke forstå sig selv« (VII¹ A 200). Denne kritiske og negative indstilling over for naturvidenskaben kan vel forsvares, når naturvidenskab løftes op til at blive alt forklarende og på den måde bliver til determinisme – eventuelt materialisme: Alt er på forhånd afgjort af naturlovene, og mennesket har i virkeligheden ikke mulighed for et frit valg. Denne form for naturvidenskab var på Kierkegaards tid den alt dominerende, – naturvidenskaben kunne næsten forklare alt, og det sidste ville den også snart kunne forklare, når blot alle naturlove var gennemskuet. Man har været overvældet af den klassiske fysiks og biologis opdagelser og konsekvenser. Olesen Larsen fortolker Kierkegaards forhold til naturvidenskaben ud fra ansvarsbegrebet: »Hvad har dette ganske simple: at tage

Alligevel føler mange mennesker en uovervindelig modvilje mod at drikke af det samme bæger. Det må derfor understreges, at det er en helt frivillig sag at drikke af kalken, og den lære står stadig ved magt, at man sakramentalt modtager Kristus lige så fuldt under den ene skikkelse som under dem begge.

Nogle vil vel pege på folkekirkens praksis med særkalke. Det er i hvert fald en helt ny skik, man der har indført, som vist er ret enestående i kristenheden. Man kan indvende, at et tegn på samdrægtighed her går tabt, og det praktiske, at med vor tro på Kristi sande nærværelse i vinens skikkelse vil rensningen af de mange små kalke rejse et problem. Der kan dog gives tilladelse til at bruge dem som et eksperiment efter de anvisninger, biskoppen giver.

Der er også mulighed for at dyppe hostien i kalken, og den skik har, omend i en lidt anden form, en århundredelang tradition bag sig i Østkirken, men igen kommer måltidsideen ikke rigtig til sin ret, og det kunne også give det falske indtryk, at brødet nødvendigvis måtte dypes i vinen, for at det helt kunne være Kristus med kød og blod.

En tredje løsning foreslået i missalet er at anvende sugerør. De har som nævnt engang været brugt i Kirken, men det vil næppe være nogen god idé her i Norden.

E. S.

FRELSENS KALK

Ved udsendelsen af de biskoppelige bestemmelser for uddeling af kommunion under begge skikkelser er det sikkert på sin plads at gøre opmærksom på hæfte nr. 39 af »Ånd og Liv«, FRELSENS KALK, fra Pauluskredsens Forlag.

Det er altid så rart at se sine inderligste ønsker gå i opfyldelse, og dette lille hæfte er opfyldt af ønsket om, at kommunionen under begge skikkelser igen må indtage sin naturlige plads i liturgien og fromhedslivet. Men hæftets formål var at berede menighederne til det. Det har jo i alle de liturgiske fornyelser været ledetråden, at de troende skulle *forberedes* til en sand forståelse af dem, så det ikke bare blev nogle spændende påfund for liturgiske fans, men en dybtgående fornyelse af de troendes liv.

Hovedstykkerne er af Sr. Simone, som viser, at Kalken betyder andet og mere, end at man drikker noget, og pastor D. Barthélémy skriver om Blodets mysterium. Som sædvanlig afsluttes hæftet med en række læsestykker af kirkefædre og nyere forfattere.

E. S.

terne udøver på befolkningen, har nu oprettet en forening af unge skribenter ved Kardinal Tien Skolen i Taipei med det formål at uddanne og opmuntre studenter med høje moralske og etiske grundsætninger til journalistik og andre former for skribentvirksomhed.

»Disse studenter er morgendagens ledere,« siger pater Donohoe. »De positive idealer og værdier, de tilegner sig i studieårene, vil i betydelig grad komme til at præge de kommende generationer.«

Det 20. århundrede har været vidne til en litterær revolution i Kina, både hvad forfatterens position og hvad skriftsproget angår. Tidligere var det sådan, at litteraturen blev frembragt af medlemmer af den bureaukratiske klasse, og at disse fik den nødvendige fritid og betaling af regeringen. Nu arbejder de kinesiske forfattere og øvrige skribenter for egen regning og risiko. Som regel må de arbejde som f. eks. lærere eller journalister, og samtidig gør de så, hvad de kan, for at få tid til at skrive.

PARAGUAY

Præst hævder, at tortur er almindelig i Paraguay

Washington – NC News Service

En præst og journalist, som for nylig har forladt Paraguay, hævder, at politiske fanger tit bliver udsat for tortur, og at forholdene i landet bliver værre og værre.

Præsten, som har ønsket at forblive anonym, fordi han håber at kunne vende tilbage til Paraguay, siger, at der er over 1.500 politiske fanger i landet, og at de fleste af dem har været udsat for tortur.

Regeringsembedsmænd i Paraguay nægter, at der er politiske fanger i landet.

Præsten påstår, at disse fanger ikke opholder sig i landets almindelige fængsler, men at de er indsat i særlige celler på politistationerne over hele landet.

Desuden hævder han, at regeringen bekæmper protestgrupperne ved at arrestere og tortere lederne.

ALGIER

Den algerske regering forbyder Bibelen

Algier – KIPA

Den algerske regering har erklæret Bibelen for en forbudt bog. Det hedder i erklæringen, at hverken Det gamle eller Det nye Testamente, dvs. overhovedet ingen bibler, må indføres i landet.

sit ansvar med videnskaben at gøre? Hvordan kan vi overhovedet finde på at lægge en videnskabelig arbejdshypotese til grund for forståelsen af vort eget liv, som faktisk handlende og afgørende mennesker? Videnskaben afgør, hvad der er, men vi skal afgøre, hvad der skal være; det kan videnskaben ikke gøre for os, hvis den fortjener navn af videnskab« (Mennesket i Tiden, s. 20).

Kierkegaard som korrektiv

Her må man igen indrømme Kierkegaards ret til denne kritik som et værdifuldt korrektiv til en bestemt form for naturvidenskab, nemlig den naturvidenskabelige nødvendighed, som udelukker den personlige frihed i vilje og valg. Kierkegaard er her den, der til det sidste vil forsvare den personlige frihed.

Imidlertid forholder det sig nok sådan, at vi kan afvise naturvidenskaben, når den vil give os en tilværelsesforklaring, men vi kan ikke afvise den naturvidenskabelige erkendelse som værende uden betydning for dannelsen af vort verdensbillede. Kierkegaard ville ikke godtage ordet verdensbillede, men troen

kan ikke leve uden en positiv indstilling til erkendelsen. Det kan ikke være tilstrækkeligt med fordringen »Du skal«, det kan ikke være nok at acceptere at Gud forlanger lydighed og tro af os. Der må også et indhold til, forsøget på at forstå må være tilladt, ellers bliver fordringen kun en indholdsløs fordring (sml. K. E. Løgstrup, Kunst og Etik, s. 178).

Den yderste konsekvens af Kierkegaards filosofi bliver let til den holdning, vi kender fra teologien: *credo quia absurdum est*, jeg tror ikke bare på det absurde, men jeg tror på det, fordi det er absurd.

Hvis vi nu forsøger at resumere op, hvad Kierkegaard har at sige os, kan det enklest siges med Kierkegaards egne ord: »Jer er et korrektiv, og et korrektiv er aldrig hele sandheden.« Kierkegaard gør os opmærksom på en del af de fejltagelser, et kristent menneske er udsat for, – han ønsker at rette, at korrigerer. Og et korrektiv skærper opmærksomheden.

Kierkegaard og den katolske kirke

Kierkegaard siger, at sløvhed,

lige gyldighed er virkelig en dødsynd, det vidste man i middelalderen (II A 484), og han betegner det som eksistenskunst, hvis man kan være bestandig, altid opmærksom i forhold til den evige salighed (Afsluttende uvidenskabelig Efterskrift).

Kierkegaard og den katolske kirke – ja, der er egentlig ikke noget specielt at sige. Kierkegaard kendte meget lidt til den katolske kirke, og den interesserede ham ikke særligt. Han kritiserede det, han kendte – den protestantiske kirke – hårdt og kunne nu og da benytte den katolske kirke i denne kritik. Kierkegaard kritiserede den protestantiske kirke for, at man opgiver efterfølgelsen, fordi man har nåden. Et sted skriver han: »Det er ganske rigtigt, der er vistnok mangan gang i katolicismen forekommet eksempler på fortvivlet formastelse i retning af at ville ligne Kristus, ligne forbilledet, være fuldkommen osv. Men det gode bliver dog altid ved katolicismen, at det te om at Kristi efterfølgelse er fordret, samt hvad derved forstås, står fast« (X⁵ A 139). I sin kritik af kristenheden rammer Kierkegaard ikke blot

protestantismen, men i lige så høj grad alle andre kristne, der forfalder til at søge hygge og dannelse i deres religion. Som ovenfor citerer: Eksistenskunst er det, hvis man kan være: altid opmærksom i forhold til den evige salighed.

Med dette citat og ordene »den evige salighed« kan vi følge Kierkegaard i en tankegang, som vender tilbage til Sokrates, som var Kierkegaards egentlige lærer.

»Sokrates kunne ikke bevise sjælens udødelighed. Han sagde blot: denne sag beskæftiger mig så meget, at jeg vil indrette mit liv, som var der en udødelighed – skulle der så ingen være – eh bien, jeg fortryder alligevel ikke mit valg, thi denne sag er det eneste, der beskæftiger mig.

Hvor meget ville det ikke allerede hjælpe i kristenheden om der var een som sagde og gjorde det: Jeg ved ikke om kristendommen er sandhed, men jeg ville indrette hele mit liv som var kristendommen sandhed, vove mit liv derpå – er den så ikke sandhed, eh bien, jeg fortryder alligevel ikke mit valg; thi det er den eneste sag, der beskæftiger mig« (X³ A 315).

ROM

Præster med på bispesynoden

Rom – KIPA

Bispesynodens generalsekretariat meddeler, at præster fra hele verden er velkomne til at tage del i bispesynoden, som begynder den 30. september i år i Rom.

Som følge af henstillinger fra bispekonferencerne vil paven træffe afgørelse om, at et nærmere bestemt antal præster kan overvære bispesynodens plenarforsamlinger og arbejdsudvalgenes møder i 1971. At præsterne får lejlighed til at deltage som tilhørere betyder ikke, at de har ret til at tage ordet på møderne, men de kan i givet fald blive taget med på råd.

Hidtil har præsterne overhovedet ikke haft adgang til bispesynodens møder, men præfekten for den romerske kongregation for præsterne afholdt i forbindelse med bispesynoden 1969 et præstemøde for at høre præsternes mening om de emner, der blev behandlet.

Bispesynodens generalsekretariat understreger, at det har taget initiativet til at skabe mulighed for præsternes tilstedeværelse på bispesynoden. Dette er, hedder det, især vigtigt i forbindelse med bispesynoden 1971, eftersom biskopperne her skal drøfte spørgsmål, som i allerførste række angår præsterne. Bispesynoden 1971 vil som bekendt beskæftige sig med to hovedemner, hvoraf det ene er præsternes tjeneste, og det andet er retfærdigheden i verden. Paven har givet sit samtykke til generalsekretariatets beslutning, og dette har derefter underrettet alle bispekonferencer i verden. Som følge deraf vil de præster, der bistår deres biskopper med forberedelserne til synoden, nu i givet fald have mulighed for at følge spørgsmålenes videre behandling på bispesynoden.

Overvejelse af midler til forbedring af dialogen i Kirken

Vatikanet – NC News Service

Vatikanet meddeler, at eksperter på forskellige områder i marts måned vil mødes i Rom for at drøfte, hvordan der kan skabes bedre muligheder for dialogen i Kirken og for lægfolkets deltagelse i kirkelige anliggender.

Lægmandsrådet, som blev oprettet af det 2. Vatikanconcil, står bag dette møde og har ca. 40 teologer, psykologer, sociologer og eksperter i samfundskommunikation med som deltagere.

»Når kommunikationen bryder sammen, går alting i stå,« siger lægmandsrådets vice-sekretær Rosemary Goldie.

»En af de opgaver, det 2. Vatikanconcil pålagde os, var at fungere som forbindelsesorgan i Kirken. Det betyder ikke bare, at der skal finde en tankeudveksling sted mellem præster og lægfolk, men at alle dele af Kirken skal være med i den.«

De biskopper, der deltager i mødet, vil opdelt efter sproggrupper i rundbordssamtaler drøfte fire samtaleområder i Kirken: samtalen mellem biskopper og grupper af lægfolk, samtaler på pastoralrådsplan, samtaler på nationalt plan og samtaler mellem forskellige aldersgrupper med vidt forskellige synspunkter.

Medarbejdere ved »Fred og Retfærdighed« afskediget af Vatikanets statssekretariat

Haag – KIPA

Over 40 eksperter ved kommissionen for fred og retfærdighed er af Vatikanets statssekretariat blevet erklæret for »personae non gratae« (uønskede personer) og er som følge deraf ikke blevet indbudt til fredskommissionens møde i marts.

Til disse uønskede personer hører blandt andet Sean McBride fra Amnesty International, sekretæren for den hollandske bispekonference, dr. Louis ter Steg, Pax Christi, den franske udgiver af tidsskriftet »Terre entière«, den internationale sekretær for Pax Christi, hollænderen Carel ter Maar samt mange andre medlemmer fra hele verden. Ifølge forlydender fra Rom er gruppen af eksperter dermed blevet reduceret fra 50 til 6 medlemmer. Navnene på de seks, der er blevet tilbage, kendes endnu ikke. Gruppen har i alt afholdt tre møder (1968, 1969 og 1970).

Velinformerede kredse i Rom har ladet sig forlyde med, at statssekretariatet har set sig tvunget til denne forholdsregel, fordi fredskommissionen i fjor sendte et telegram til paven om torturen i Brasilien. Endvidere hedder det i Rom, at statssekretariatet nærer mistillid til den pavelige kommission for fred og retfærdighed på grund af dens åbenhed.

Efter statssekretariatets mening beskæftiger eksperterne i kommissionen for fred og retfærdighed sig for meget og for åbenlyst med problemer, der angår hele verden. Visse fremstående personligheder i Vatikanets statssekretariat, deriblandt msgr. Benelli, ønsker ikke no-

get sådant fra de mere eller mindre officielle kommissioners side.

Mange frygter dèr, at en sådan åbenhjertighed kan skade de hemmelige samtaler på det diplomatiske plan. Andre velunderrettede kredse mener imidlertid, at det i virkeligheden drejer sig om en modsætning mellem den før-koncilære tankegang med hensyn til, hvordan den slags sager skulle gribes an, og den efter-koncilære udvikling, hvor man betragter engagementet i verdensproblemerne som et anliggende, der hører ind under den personlige samvittighed og hele Kirken som sådan.

I januar 1970 udtalte den pavelige kommission for retfærdighed og fred sig imod torturen i Brasilien. Protesten forblev imidlertid uden resultat, eftersom forholdene på dette punkt stadig er de samme i Brasilien. Under et møde i marts i fjor krævede kommissionen, at paven offentligt skulle tage til genmæle mod behandlingen af fangerne i Brasilien.

Den brasilianske nuntius og en del af de brasilianske biskopper – deriblandt den nuværende kuriekardinal Rossi – var imod, at paven skulle udtale sig offentligt. De indberettede til Rom, at en forståelse med den brasilianske regering lå inden for mulighedens grænser. I september i fjor blev det almindeligt kendt, at den pavelige nuntius og kardinal Rossi havde givet forkerte oplysninger. Først i oktober bestemte paven sig til at stemple torturen i Brasilien som umenneskelig.

RHODESIA

Rhodesiske biskopper om raceblanding i skolerne

Den rhodesiske bispekonference har den 17. februar i år udsendt en erklæring om de skoler, hvor forskellige racer er repræsenteret blandt eleverne:

1. Ifølge jordloven kræves det, at alle overvejende europæiske, asiatiske og farvede uafhængige private skoler i hvert enkelt tilfælde skal ansøge om tilladelse til at tage imod afrikanske elever ud fra det synspunkt, at »betjening« betragtes som »tilegnelse af jord«.

2. Efter omfattende forhandlinger med regeringen er det af undervisningsministeriet blevet meddelt disse skoler, at de lokale myndigheder under indenrigs- og boligministeriet på betingelser, der nærmer sig de nugældende, vil give

en sådan tilladelse til skoler, der plejer at have afrikanske elever. Tilladelse vil derimod ikke blive givet til de få skoler, som hidtil ikke har haft afrikanske elever.

3. Efter yderligere forhandlinger med regeringen inden for de sidste tre måneder gentager den rhodesiske bispekonference, at den, selv om den anerkender regeringens bestræbelser for at komme den i møde, ikke kan indgå på noget kompromis, hvad angår dens principielle synspunkter i denne sag.

4. Disse principielle synspunkter omfatter a) forældrenes ret til selv at bestemme, hvor deres børn skal gå i skole, b) de private skolers ret til at tage imod de elever, de ønsker, og c) Kirkens ret til frit at tjene hele Gudsfolket uden hensyn til race.

5. Af det foregående må det være klart, at biskopperne ikke anerkender det ideologiske princip bag regeringens betingelser, og at de derfor heller ikke anerkender regeringens moralske ret til at pålægge disse betingelser. Kirkens problem er stadig ikke løst, og biskopperne vil prøve at få yderligere forhandlinger i gang med regeringen.

Katolske skoler for sorte afrikanere ikke lukket

Salisbury, Rhodesia - NC News Service

Den rhodesiske bispekonference meddeler, at de katolske missionskoler i de sort-afrikanske områder ikke er blevet lukket som følge af regeringens politik, men at de er blevet underlagt lokale råd.

Ifølge tidligere rapporter skulle skoler, hvor man underviser mere end 150.000 elever, være blevet lukket af Kirken, fordi regeringen har nedskåret sit bidrag til lærerlønnen i sådanne skoler med 5%.

I marts måned i fjor udsendte bispekonferencen en erklæring, hvori det hævdedes, at afrikanske forældre, trods regeringens forsikringer om det modsatte, ikke ville være i stand til at betale de øgede omkostninger til lærerlønninger.

De lokale kirker kan ikke, hedder det i erklæringen, »med god samvittighed påtage sig at fungere som skatteopkrævere over for de afrikanske forældre. Kirkerne kan ikke gå med til at optræde som repræsentanter for staten, når det drejer sig om at pålægge de afrikanske forældre øgede økonomiske byrder, som ikke pålægges andre grupper i samfundet«.

De rhodesiske katolikker forbandt konflikten med hensyn til lønningerne med den jordlov, som trådte i kraft i marts i fjor.

Ved denne lov deles Rhodesia i to områder, hvoraf det ene på i alt 44,9 millioner ha er for de hvide, og det andet på 45,2 millioner ha er for de sorte. Loven forbyder, at jorden i et af de to områder »tages i besiddelse« af medlemmer af den race, som bor i det andet. I det hvide område ligger samtlige større og mindre byer, industribygninger og milevide strækninger med veludbyggede vejanlæg.

Biskopperne i Rhodesia advarede i april om, at alle katolske opdragende og samfundsnyttige institutioner i hele landet ville blive lukket, hvis loven blev gennemført.

PARIS

Undersøgelse af, hvordan man kan gøre sakramenterne meningsfyldte, fremskyndes

Paris - NC News Service

De franske katolikker er blevet opfordret til at overveje, hvad man kan gøre, for at sakramenterne kan blive »mødesteder mellem Gud og mennesker«.

Biskop Robert Coffy af Gap, som er formand for den franske bispekonferences liturgikommission, har udfærdiget en tekst med titlen »Evangeliets forkyndelse og sakramenterne«, hvori det hedder, at først når såvel biskopperne som andre katolikker i Frankrig har foretaget denne overvejelse, vil det være muligt at formulere »læremæssige og pastorale retningslinier« om sakramenternes forvaltning.

I teksten, som blev udsendt den 9. februar i år, siger biskop Coffy, at en del præster er bekymrede, fordi de føler sig som »fanger af en kult, som de selv betragter som virkningsløs, og som ikke giver dem mulighed for at ofre tilstrækkelig tid på Kirkens »sendelse«.

De er selv klar over, hedder det i teksten, at de uddeler sakramenterne til mennesker, der udelukkende betragter dem som stadier på vejen til det sociale liv. Disse præster ønsker ikke længere at udfylde rollen som »gudstjenestefunktionærer«.

Endvidere fremgår det af teksten, at biskopperne er kede af det, »de ser, når de uddeler konfirmationens sakramente«. Opfordrer man ikke dermed børnene til at tage et skridt, som ligger over det trin, deres tro befinder sig på?

Nogle præster er, siger teksten, tilfredse med selve den måde, hvorpå sakramenterne forvaltes, fordi man i den forbindelse ikke tager hensyn til »Kirkens missionsopgave«.

Biskop Coffy udtaler, at man overalt eksperimenterer med nye måder at forvalte sakramenterne på, og han kræver, at man skal undersøge disse nye måder »for at finde frem til deres gode sider og deres begrænsninger, hvilken teologi der står bag dem, og i hvilken udstrækning de kan sameksistere i Kirken i dag«.

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gæstmester
Værksted: Høvedammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 83 50

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gæstmester
Solagervej 8, Næstved
Tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Gjermestre
Rømhørd 13. Tlf. 72 01 68
Næstved
Leverander til katolske institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende begravelser
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - Kraft - Oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoller
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian Valther

HORSENS

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

JUBILÆER

MONSIGNORE C. FLANDRUP
70 ÅR

Skærtorsdag, den 8. april, fylder generalvikar, monsignore Casimir Flandrup 70 og når dermed den fødselsdag, hvor en mand, der har levet et virksomt liv i andre menneskers tjeneste, ikke kan undgå at komme i offentlighedens søgelys og blive genstand for opmærksomhed. Monsignore Flandrup vil i den beskedenhed, der er karakteristisk for ham, tage bort fra de hjemlige omgivelser på dagen og fejre den i Rom, *apud sanctum Petrum*.

»Hvor Petrus er, dér være også vi; hans skygge er det, som vi lever i«, siger Johannes Jørgensen, og digterens ord vil have en dobbelt relation til den nu 70-årige, først fordi hele hans liv har været på kirkens klippegrund, men også fordi hans livs virke blev i Kirkens tjeneste som præst og gennem mange år forbundet med arbejdet for bispedømmets ledelse.

Casimir Flandrup blev født i Kastrup på Amager, altså udenfor hovedstadens mere snævre grænser, men man vil dog

i ham så afgjort se en københavner. Efter studentereksamen fra Sct. Andreas Kollegiet gjorde han sine filosofiske og teologiske studier i Paris, hvor han blev præsteviet 16. april 1927. Derefter begyndte den præstelige virksomhed i hjemlandet, først som kapellan ved Sct. Ansgars Kirke og derefter på Nørrebro, og i 1933 blev han sognepræst i Svendborg. Den unge præst, der overalt var elsket som en ivrig og omsorgsfuld sjælesørger, var højt værdsat af biskop Brems, og som et udslag heraf må det ses, at han i 1935 fik overdraget den særlige opgave at blive sognepræst i Haderslev, et embede, der stillede store krav til sin indehaver under de vanskelige vilkår i en lille menighed i et grænseland og med sognebørn af forskellige nationer. Denne opgave kom især i krigsårene til at kræve megen diplomati, forsigtighed, præstelig forståelse og kærlighed. I 1944 blev monsignore Flandrup sognepræst i landets ældste og traditionsrige menighed, Fredericia, en stilling, der dog kun blev af tre års varighed. Biskop Suhr vidste nemlig som sin forgænger både at værdsætte og at udnytte monsignores særlige evner og udnævnte ham i 1947 til delegatvikar og ved bispedømmets oprettelse i 1953 til sin generalvikar. Herved kom monsignore til København, hvor han samtidig blev rektor for Sct. Josefsøstrenes provincialhus og kirke på Strandvejen. I 1955 fik han den ærefulde udnævnelse til *Prælat domesticus Suae Sanctitatis*, pavelig husprælat. Monsignore Flandrup har stadig sin bolig på Strandvejen og embedet som generalvikar, selvom dettes funktioner under Biskop Martensen er blevet fordelt på to personer.

Det er i sin egenskab af generalvikar, at monsignore Flandrup har øvet den gerning, i hvilken hans evner kom ikke blot bispedømmet som helhed, men navnlig dets præster og ordenssøstre, til gode. I de dispositioner, det tilkommer en biskop at skulle træffe, har han sikkert været en klog, og fra sin præstelige gerning erfarede rådgiver, men hvad mangfoldige præster kan bekræfte, og sikkert tænker på med stor taknemmelighed, er hans interesse og omsorg for hver enkelt præsts vel. I ham mødte man ikke kun biskoppens repræsentant, men altid en forstående og kærlig ven.

Monsignores stille beskedenhed vil næppe værdsætte en videre fremførelse af gode gerninger og fortjenester, men måske vil han på fødselsdagen glæde sig ved en forsikring om, at vi præster hos ham fandt det præstehjerte af guld, som var *semper ardens*, altid brændende – for Gud og for medbrødre i den jævne, præstelige tjeneste.

Sacerdos amicus

PATER F. LANSER
50-ÅRS JUBILÆUM

I al stilhed har pater Lanser forbigået sin 70-års fødselsdag ud fra et beskedent ønske om ikke at henlede opmærksomheden på sin person.

Men den 11. april er det 50 år siden pater Lanser indtrådte i Jesu Selskab, og dette jubilæum vedrører ikke blot personen, men også den orden, han trofast har tjent. Af det lange tidsrum er halvdelen gået med studier og som præst ved Jesu Hjerter Kirke med tilknytning til Sankt Knuds Skole.

Derefter fulgte 25 år som sognepræst først ved Sankt Andreas Kirke og siden ved Sankt Mariæ Kirke.

Pater Lansers virke har været præget af omsorgen for hans medmennesker og af den fine måde, han udtrykker sine tanker på.

De mange, der fra kirke og skole kender pater Lanser, lykønsker ham på festdagen, som netop falder på første påskedag.

PASTORAL- RÅDSMØDE

KØBENHAVN

Det danske bispedømmes pastoralråd havde d. 20. og 21. marts på Rygårdsskolen i København sit 2. møde. Et udførligt referat af dette møde vil fremkomme i næste nummer af *Katolsk Forum*.

MOTHER TERESA

NYT FRA CARITAS

Tørmælk til Mother Theresa

En dansk præst fra Santalmissionen har været i Indien og har besøgt Mother Therasas hjem i Calcutta for de mest elendigt stillede børn og voksne. Som dansker blev han mødt med megen glæde og varme. Søstre blev ikke trætte af at takke ham for den danske tørmælk, som sammenlignet med tørmælken fra andre lande med særligt held kunne anvendes til de udsultede børn. Det var præstens opfattelse, at man ikke kunne gøre bedre end at bakke op bag de danske organisationer, som sender mælkepulver til nødlidende lande.

Vincentgrupperne og Caritas Danmark besluttede sig til at forespørge i Indien, om man hellere skulle købe mælkepulver end sende dollarchecks til Indien. Svaret var, at man mente, det var bedre at anvende pengene til en øget forsyning af mælk. Vi forhandlede med Abbé Pierres klunsere som både har stor erfaring på dette område, og som i forvejen har regelmæssige forsendelser. Man blev enige om at overlade til denne organisation at finde frem til den bedst anvendelige fremgangsmåde ved afsendelserne, og vi lovede at give et månedligt bidrag på 1000 kr. i fællesskab. Det kan vi gøre, hvis vore venner hjælper os.

Send Deres gave til Vincentgrupperne eller til Caritas Danmark og bemærk, at den er til »Mælk for Indien«. Beløb på 50 kr. og derover kan fradrages selvangivelsen, når Caritas Danmark eller bispedømmet har udstedt en kvittering. En giroindbetaling til Caritas Danmark er tilstrækkelig kvittering for skattevæsenet.

VÆR MED TIL AT GIVE MÆLKEPULVER TIL INDIEN!

*Pater Giel Gommans
Pastor Knud Ballin*

W. A. Werner A/S

Ost en gros

Teglgaardsstræde 13
København K.
Telefon 14 14 08 (omet. til samtlige afd.)
Kvalitetssost

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telefon Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri
Grundlagt 1806
Aabenraa

Alt i moderne belysning

Karl A. Kéblow

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

*

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET Skjold

Amallegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

TIL BYEN
- i byen
FRABYEN
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

for alle trossamfund.

Benzon's Aut. katolsk bedemand
Begravelsesforretning
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelser og bisættelser ordnes. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTTFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Moderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Danske KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Brillier
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Abonnement på Katolsk Forum -
ring (01) GO 4895.

ØKUMENE

Nyborg Strand endnu en gang mødested for Europas Kirker

Temaet bliver:

»Guds tjener, menneskenes tjener«

Genève - KIPA

I dagene 26. april-3. maj afholder de europæiske Kirkers råd deres 6. plenarforsamling på Nyborg Strand. Mødet, hvortil der foruden 150 delegerede fra de knap 100 medlemskirker ventes en del gæster og konsulenter, får betegnelsen »Nyborg VI«. Det lutherske Verdensforbund, Det reformerte Verdensforbund og den romersk-katolske Kirke vil være blandt dem, der sender »ven-skabsdelegerede« til mødet. Den katolske Kirke har givet meddelelse om, at den vil sende en delegation på fire medlemmer med den nye ærkebiskop af Marseille, msgr. Roger Etchegaray, i spidsen. Den kristne Fredskonference (Prag) vil i Nyborg lade sig repræsentere ved en observatør, og Kirkernes Verdensråd sender foruden sin generalsekretær, dr. Eugene Carson Blake, Genève, formændene for to af sine afdelin-

ger i Europa, nemlig biskop, dr. Hanns Lilje, Hannover, og dr. Ernest A. Payne, England.

Konferencens hovedtema bliver »Guds tjener, menneskenes tjener«. Hermed har den taget tråden op fra drøftelserne på den sidste plenarforsamling i Pörtschach i 1967, som blev afholdt under devisen »Tjeneste og forsoning - de europæiske Kirkers opgave i dag«. Dengang drøftede man den kristne tjenestes indhold og betydning i lyset af kristendommens rolle som forsoner, og dette spørgsmål vil nu blive taget op til supplerende drøftelse ud fra det dobbelte synspunkt »at tjene Gud« og »at tjene menneskene«. De europæiske Kirkers råd vil dermed samtidig videreføre den samtale, der i 1968 blev ført på Kirkernes Verdensråds generalforsamling i Uppsala om forholdet mellem den kristne tros »vertikale« og »horisontale« dimension og dermed i almindelighed yde et større teologisk bidrag til den økumeniske dialog.

Man venter, at biskop, dr. Werner Krusche, Magdeburg, vil indlede drøftelserne af kongressens hovedtema, mens professor Georges Crespy, Montpellier, og professor Gyula Nagy, Budapest, har påtaget sig at indlede drøftelserne i plenarforsamlingens fem sektioner.

Sektionernes emner bliver: »Teologien om tjenesten og teologiens tjeneste i dagens situation«, - »Hvori består gudstjeneste i dag?«, - »Kirken og kristne som samfundets tjenere - Kampen om social og økonomisk retfærdighed? Kirkens og de kristnes freds- og forsoningstjeneste på de politiske spændingsområder i Europa og i hele verden«, - og »Kirkens opgave i fremtiden - Den kirkelige, samfundsmæssige, politiske og økonomiske situation i Europa som udfordring til fremtidens kristne«.

Yngre deltagere i mødet vil inden for de enkelte sektioner komme med kort-

fattede indledninger til disse emner. Præsidiets og et rådgivende udvalg for de europæiske Kirkers råd besluttede allerede i foråret 1970 at tilbyde de enkelte medlemskirker mulighed for at sende en yngre stemmeberettiget delegeret under 30 år til konferencen. Generalsekretæren, dr. Glen Garfield Williams oplyser, at mange af Kirkerne allerede har gjort brug af dette tilbud, og at ungdommen derfor vil blive stærkere repræsenteret i Nyborg end på noget tidligere møde i de europæiske Kirkers råd.

Kirkelederne fra øst og vest vil desuden i højere grad end hidtil blive stillet over for spørgsmål, der kan formodes at bringe teologerne i nærmere kontakt med den udvikling, der vil ske på det sociale, videnskabelige og politiske felt i de næste ti år. Det vil ske i form af en forumsamtale under ledelse af Jørgen Hornemann fra Danmarks Radio. En række prominente videnskabsmænd, politikere og sociologer, deriblandt den skotske videnskabsmand, professor, dr. O. Edge fra universitetet i Edinburg, vil tage del i denne samtale.

Generalsekretæren, dr. Williams har netop i disse dage i en redegørelse for, hvor langt man er nået med forberedelserne til konferencen, understreget den betydning, temaerne i Nyborg vil få for de europæiske Kirker. Dr. Williams udtalte i denne forbindelse, at det er en uomgængelig nødvendighed, at Kirkerne i de europæiske Kirkers råd bidrager til freden, forståelsen og forsoningen i Europa og det ikke mindst i en tid, hvor der oven i købet er håb om politisk afspænding. Det er Kirkernes opgave også at bringe forsoningstanken ud til offentligheden og at bidrage til, at bestående fordomme bliver ryddet af vejen. »Det kan vi gøre, fordi vi tror, at vi har modtaget forsoningen i Jesus Kristus,« siger dr. Williams.

Virgo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 39, Esbjerg
Telefon 12 08 29

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordstrup 5722 og 6850

Mogens Larsen El. Installatør

Ramsherrød 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Centralmejerlet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lln.)

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva 408

Ernst Grell & Co.

elektroninstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde - Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

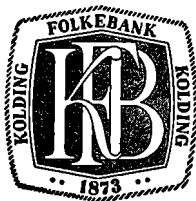
Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch
(forhæn Bogbanken)
Flotstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af skolebøger
Omindbindinger

Der er altid noget af Interesse i Katolsk Forum

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olsegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvistter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fydepenne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevåne

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres oiletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guidager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. (03) 27 31 00

Niels Boesen

Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9, 7100 Vejle
Telefon (05) 82 07 25
v/ A. Jørgensen

Poul
HENRIKSEN

Raadhusstrøvet, Vejle

Tlf. *82 37 11

Leverandør til Sct. Marla Hospital

Hvidehus Bognede

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 26
Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserver - Dybtroet
R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 62 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma
Havneplassen, Kolding
Telefon 52 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 52 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 52 08 93

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 62 01 65

Peter From

Kolonihandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

Tegn et abonnement

MARIUS
MP
ETERSEN &
EN DIFA FORRETNING

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørforretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Maierfirma Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fødevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S Trælåsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarmester - Kunsthåndel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (06) 52 16 44

Støt vore annoncører!

SCT. ANNÆ REJSER — PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Firenze — Rom — Assisi:

27/6—16/7 — 20 dg. — tog (liggevogn). — Pris: kr. 1485,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom — Assisi:

2/7—16/7 — 15 dg. — jettfly. — Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom — Firenze — Assisi):

27/8—10/9 — 15 dg. — jettfly. — Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

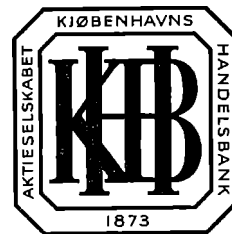
»Indian Summer« (Umbrien — Rom):

1/10—15/10 — 15 dg. — jettfly. — Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:

16/10—23/10 — 8 dg. — fly. — Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2,
2300 København S. Telf. (01) 58 74 12 eller Pastor d'Auchamp, telf. (01) 69 03 01.
Fru Hanne Hansen (formiddag), telf. (01) 58 05 35. — Fru Inger Rastrup (aften),
telf. (01) 55 85 16.

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingenlærer ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3787
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 — 94 33 66

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (09) 24 71 50

Schjeth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 55 57 80

Støt Katolsk Forum — tegn et abonnement!

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

21.—27. august 1971

7 dages flyrejse med fuld pension:

Pris på »Hotel Madonna« kr. 890,00

Særpris for syge og handicappede på »Accueil Notre-Dame« kr. 700,00

Gejstlig leder: Mgr. Knud Bellin

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 Hellerup . Tlf. GE 6341 (bedst om aftenen)

SKANDINAVIA

ABSALON · DANSK FOLKEFORSIKRING

Kongens Nytorv 6 · 1096 København K · Telefon (01) 15 22 44

Sct. Nikolaj børnehave, Esbjerg

søger pr. 1. maj 1971 en dygtig og velanbefalet børnehaveleder med gode samarbejdsevner til såvel bestyrelse, forældrekræds, personale som skole. Børnehaven er en halvdagsbørnehave og er normeret til 2 x 20 børn. Ansættelse og aflønning sker i henhold til socialministeriets lønrøglement.

Ansøgning med eksamensbevis og anbefaling bedes Indsendt til bestyrelsens formand, fru Lina Pilchta, Yduns Allé 19, 6700 Esbjerg.

Retræte for unge på Rygaard

fredag den 30. april om eftermiddagen til søndag aften den 2. maj.
Retræten ledes af pastor Willem Wuyts fra Vejle.

Nærmere oplysning fås hos sr. Marie Emilia, tlf. HE 7578, kl. 10—11 og kl. 16—17.

**SANKT VINCENTGRUPPERNE
REGNSKAB FOR KALENDERÅRET 1970**

(Tallene i parentes angiver tilsvarende tal for 1969)

Beholdning primo 1970	kr. 481,87	(3.121,04)
Overskud ved salg af vincentlys	kr. *) 0,00	(3.160,00)
Modtagne bidrag	kr. 82.239,36	(81.419,12)
Tilskrevne renter	kr. 8,12	(3,86)
	<u>kr. 82.729,35</u>	<u>(87.704,02)</u>
Omkostninger	kr. 0,00	(2,25)
Til rådighed i 1970	kr. 82.729,25	(87.701,77)
Afsendt 54 checks à \$ 200,- à ca. 750,14	kr. 81.014,80	(87.219,90)
Beholdning ultimo 1970	kr. 1.714,55	(418,87)

*) den 5/1 1971 er der dog indgået kr. 3.690,- for salg af lys i 1970.

De 54 afsendte checks fordeler sig således:

INDIEN:

1) 11 checks = \$ 2.200,- kr. 16.506,60 (13.534,20)
til Pater Schlooz, Madras, til mad og omskoling.

2) 3 checks = \$ 600,- kr. 4.500,00 (0,00)
til Moder Terese, Calcutta.

SYDVIETNAM: 13 checks = \$ 2.600,- kr. 19.502,00 (25.567,90)
til Søster Rose, Spedalskhedshospitalet i Ben-San.

INDONESIEN: kr. 0,00 (4.513,00)

ETHIOPIEN: 11 checks = \$ 2.200,- kr. 16.503,50 (21.052,80)
til Pater Reintjes, Bonga, til »Danish Vincent School«

KONGO: 8 checks = \$ 1.600,- kr. 11.999,80 (19.544,80)
til Pater Ampe, Songololo, til vore ambulancer.

BRASILLEN:

1) 1 check = \$ 200,- kr. 1.502,50 (1.507,60)
til Pater Lemmen, Spedalskhedskolonien i Maranhao.

2) 7 checks = \$ 1.400,- kr. 10.499,90 (1.499,60)
til pater Boonekamp, Carapajo ved Tocantins

(biflod til Amazonefloden). Hjælp til igangsættelse af kooperativ peberdyrkning.

kr. 81.014,80 (87.219,90)

Birkerød, den 7. februar 1971.

Pater G. Gommans, C.M. U. Londrup, sekretær

Foranstående regnskab, som vi har revideret, er i overensstemmelse med Sankt Vincentgruppernes bogføring.

København, den 22. februar 1971. *Revisionsfirmaet Aage Klarskov Jeppesen*

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførster: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

Sct. Michaels Skole, Kolding

(privat katolsk skole)

søger pr. 1. august 2 lærere og 1 årsvikar - årsvikaren event. pr. 1. september.

Skolen er dobbeltsporet hovedskole med børnehaveklasser samt 8.-10. klasse og I.-III. real. Af skolens 350 elever er ca. 25 pct. katolske børn.

De fagområder vi især kan tilbyde er fransk, tysk, regning og matematik, men herudover vil der også kunne blive tale om alm. skolefag.

Vi imødeser meget gerne ansøgninger fra lærere der er indstillet på at tage del i vort gode kollegiale samarbejde og vort udbyggede forældre- og elevsamarbejde. Skolen er moderne indrettet og godt forsynet med undervisningsmidler.

Løn, timetal og pension som ved det offentlige skolevæsen.

Ansøgninger sendes snarest til Sct. Michaels Skole (Sct. Hedvigsstre-
ne), Kralundsgade 2-8, 6000 Kolding.

Evt. oplysninger kan fås ved henvendelse til kst. skolebestyrer B. Ollendorff på tlf. (05) 52 28 34 mellem 8 og 9, tirsdag tillige mellem 17 og 18.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 11/4: 1. PÅSKEDAG: Ap.g. 10,34a. 37-43. - Salme 117,1-2. 16ab-17. 22-23. (R: 24 eller Alleluja). - Kol. 3,1-4. (Eller: 1. Kor. 5,6b-8). - Joh. 20,1-9. (Eller: Lk. 24,1-12.). - I en evt. aftenmesse kan der læses Evang.: Lk. 24, 13-35.

Mandag d. 12/4: 2. Påskedag: Ap.g. 2,14. 22-32. - Salme 15,1-2a. 5. 7-11. - Mt. 28,8-15.

Tirsdag d. 13/4: Ap.g. 2,36-41. - Joh. 20, 11-18.

Onsdag d. 14/4: Ap.g. 3,1-10. - Lk. 24, 13-35.

Torsdag d. 15/4: Ap.g. 3,11-26. - Lk. 24,35-48.

Fredag d. 16/4: Ap.g. 4,1-12. - Joh. 21, 1-14.

Lørdag d. 17/4: Ap.g. 4,13-21. - Mk. 16,9-15.

Søndag d. 18/4: 2. Søndag i Påsken. (Hvide Søndag). Ap.g. 5,12-16. - Salme 117, 2-4. 22-27a. (R: 1 eller Alleluja). - Åb. 1,9-11a. 12-13. 17-19. - Joh. 20, 19-31.

Mandag d. 19/4: Ap.g. 4,23-31. - Joh. 3,1-8.

Tirsdag d. 20/4: Ap.g. 4,32-37. - Joh. 3,7-15.

Onsdag d. 21/4: Ap.g. 5,17-26. - Joh. 3,16-21.

Torsdag d. 22/4: Ap.g. 5,27-33. - Joh. 3, 31-36.

Fredag d. 23/4: Ap.g. 5,34-42. - Joh. 6,1-15.

Lørdag d. 24/4: Ap.g. 6,1-7. - Joh. 6, 16-21.

Søndag d. 25/4: 3. Søndag i Påsken. Ap.g. 5,27b-32. 40b-41. - Salme 29,2. 4-6. 11. 12a og 13b. (R: 2a eller Alleluja). - Åb. 5,11-14. - Joh. 21, 1-19.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 11/4: 1. PÅSKEDAG.

Mandag d. 12/4: 2. Påskedag.

Tirsdag d. 13/4: Oktavdag.

Onsdag d. 14/4: Oktavdag.

Torsdag d. 15/4: Oktavdag.

Fredag d. 16/4: Oktavdag.

Lørdag d. 17/4: Oktavdag.

Søndag d. 18/4: 2. Søndag i Påsken.

Mandag d. 19/4: Ferialdag.

Tirsdag d. 20/4: Ferialdag.

Onsdag d. 21/4: Ferialdag. - Eller

S. Anselm, biskop og kirkelærer.

Torsdag d. 22/4: Ferialdag.

Fredag d. 23/4: Ferialdag. - Eller:

S. Georg, martyr.

Lørdag d. 24/4: Ferialdag. - Eller:

S. Fidelis, præst og martyr.

Søndag d. 25/4: 3. Søndag i Påsken.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).

Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVA 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80.

CLAUDE CHABROL

Nu er det ikke længere muligt at forbi-
gå Claude Chabrol i tavshed. Hans to
sidste film »Dyret skal dø« og »Slagte-
ren«, som ganske vist er kommet til
Danmark i omvendt rækkefølge, viser
ham som en sikker og stilbevidst in-
struktør. Hans karriere har på mange
måder været mærkelig. Gennembruddet
kom i 1958 med »Vennerne« og »Fæ-
trene« som udgjorde to af succeserne i
den nye bølge i fransk film. Men i mod-
sætning til Godards og Truffauts blev
Chabrols efterfølgende film en skuffelse.
Teknisk snilde var der til overflod, men
noget at bruge den til manglede totalt.
Resultatet blev nogle kolde og intetsi-
gende knaldfilm.

Come-back

Chabrols film er uhyggeligt spændende.
Handlingen er stramt bygget op, og ind-
imellem oplever man følelsesmæssige
stenskred, som når man pludselig forstår
meningen med, at et bestemt billede er
bragt tidligere i filmen, eller når en
mistanke overrumplende afkræftes. I
det hele taget er de følelsesmæssige skift
et særkende for spændingsfilm, der sam-
tidig giver mulighed for medleven.

Der er en påfaldende tematisk lighed
mellem de to film. I dem begge har en
enkelt følelse helt bemægtiget sig hoved-
personen. I »Dyret skal dø« er det en
faders hævnøst over for flugtbilisten
fra den ulykke, der dræbte hans søn, –
i »Slagteren« er det ulykkelig kærlighed.
Den afgørende forskel fra Chabrols tid-
ligere film ligger i, at personernes ka-
rakter og psykologi beskrives *samtidig*

med den spændende handling. Derfor
fik han sit come-back.

Kærlighed og død

Der er en mærkelig intim forbindelse
mellem kærlighed og død. Kun i den
dybeste kærlighed er man villig til at
ofre sit liv. Omvendt gælder dog også,
at kærlighed til et menneske kan blive
til had (og måske død) mod det, der
truer den elskede. Denne på en gang
sammenhæng og modsætning mellem
kærlighed og død er det psykologiske
grundtema, som præger de to film.
Egentlig kan man være forbavset over,
at så ekstreme situationer uden videre
godtages af tilskueren. En del af for-
klaringen ligger i, at Chabrol har for-
mået at sætte de dramatiske begivenhe-
der ind i en fransk hverdag, således at
det mere normale liv spiller med. End-
videre er det ofte sådan, at netop eks-
tremterne kan tydeliggøre noget, som vi
ellers ikke oplever eller tænker på. Jeg
synes helt bortset fra det underholden-
de i at se en spændende film, at Cha-
brol denne gang siger os noget om livet
og derved bliver vedkommende.

Fjernsyn og biograf

Forholdet mellem fjernsyn og biograf
synes aldrig at være særlig godt. Film-
folk omtaler sjældent det dalende bio-
grafbesøg uden samtidig at skælde ud
på fjernsynet for at have taget det store
publikum. Der er da også det rigtige i
det, at den dalende interesse for bio-
grafbesøg kom samtidig med udbredel-

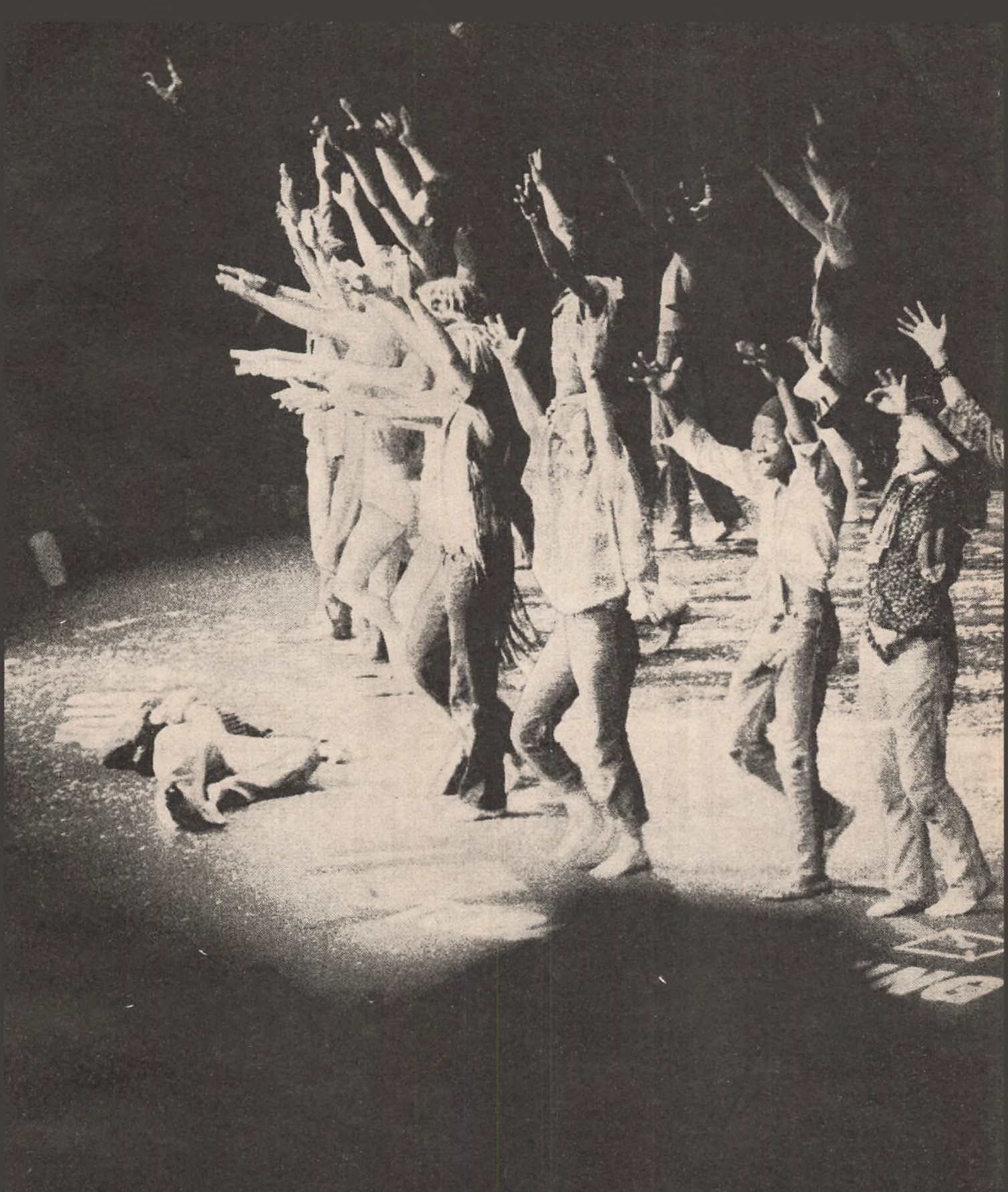
sen af fjernsynet. Alligevel kan man ik-
ke konkludere, at det er interessen for
film, der er forsvundet, fordi et af de
populæreste programmer i TV netop er
spillefilmene.

TV er af mange blevet betragtet som
mindre kunstnerisk end film, og det
skyldes nok ikke udelukkende, at det er
et yngre medium. Da fjernsynet også
har mange andre opgaver udover at vise
kunstneriske film, bliver helhedsindtryk-
ket let præget af de hurtigt producerede
og hurtigt glemte udsendelser. Det er
derfor urimeligt at sammenligne kvali-
teten i TV og biograf over en kam.
Man må snarere vurdere dem ud fra de
muligheder og opgaver, de har.

Fjendtligheden mellem biograffilm og
TV burde forsvinde, fordi der reelt er
tale om forskellige opgaver og distri-
butionsformer med hver sin mission. At
forholdet tilmed kan blive til gensidig
støtte, er der et par hjemlige eksem-
pler på. Under fjernsynets fortrinlige
Afrika-uge spillede en af de store kø-
benhavnske biografer Henning Carlsens
illegalt optagne Sydafrikafilm »Dilem-
ma«. Her vakte fjernsynets valg af te-
ma interessen for at se eller gense Carl-
sens film. TV-serien »Huset på Christi-
anshavn« har fået en selvstændig for-
længelse i biograferne, ved at man har
ladet det kendte persongalleri indspille
en film.

P.S. Tag børnene og bedsteforældrene
med, når De skal ind og se den uimod-
ståelige danske tegnefilm »Bennys bade-
kar«.

Jakob Frandsen

8/1971

forum
katolsk

NOTES BLOKKEN

Modeordet »troværdigheds-kløft« er i den seneste tid dukket op i den amerikanske presse. Det betegner et indviklet forhold, nemlig en »kløft« mellem de officielle regeringsorganer og befolkningens brede masse. Denne kløft består i, at den ene side ikke mere rigtig tror på, hvad den anden siger. Den har mistet sin »troværdighed«. Der gaber en afgrund mellem folket og dets politiske styreform. Man har ikke mere tillid til den. Dens troværdighed – siger man – er gået tabt.

Denne troværdighedskrise er naturligvis en alvorlig sag. Thi ethvert politisk samfund bygger på et minimum af gensidig tillid. Det er ikke vor opgave her at undersøge, om denne påståede mangel på troværdighed er berettiget. Troværdighedskrisen er i hvert fald et symptom på en alvorlig samfundssygdom.

Dette beskrevne indviklede forhold har nu pludselig fået et navn og er derved blevet bevidstgjort. Derved er vi sat i stand til at overveje, om det kun indskrænkes til det rent politiske samfund. Og vi må erkende, at der også findes en troværdigheds-kløft indenfor selve Kirken. Der findes en mangel på tillid mellem store dele af kirkefolket og paven, mellem præsterne og de respektive biskopper, og mellem præsteskabet og lægfolket. Vi vil heller ikke her undersøge, hvor vidt denne kløft består med rette, og hvor langt den er udbredt. Vi konstaterer kun, at den findes. I visse lande er den større, i andre mindre, men den findes overalt – og det til stor skade for hele Kirkens legeme.

Hvad kan og skal vi gøre for at udjævne denne kløft? Thi mangel på tillid er altid en farlig ting. Begge sider af

kløften må bidrage til, at den oprindelige troværdighed bliver genoprettet. Den officielle kirkeledelse må sørge for, at kommunikationen fungerer bedre end det har været tilfældet indtil nu. Den må ikke træffe sine afgørelser i en »splendid isolation«. Vi kan kun håbe, at de forskellige organer, som er blevet oprettet efter det 2. Vatikan-koncil (bispesynoden, pastoralråd, præsteråd, menighedsrådene etc.) vil virke efter deres hensigt.

Men på den anden side må også kirkefolket gøre en alvorlig anstrengelse for, at denne sygdom, den svindende tillid, bliver standset. Hvis tilliden i et ægteskab eller i en vennekreds går tabt, opløses dette fællesskab lidt efter lidt, og tilsidt går enhver til sin side. Dette er dødsens farligt. Sund kritik er en god ting. Intet samfund kan undvære den, heller ikke Kirken. Men denne kritik må altid holde sig inden for de grænser, som er sat for vedkommende samfund. Ellers opløses det af sig selv. Det må ikke komme så vidt, at man ikke mere kan lytte til den anden part, fordi man har mistet tilliden til den. Karl Rahner har forleden i sit opgør med H. Küng gjort opmærksom på, at man i det mindste skal give de kirkelige udtalelser en fair chance og ikke fra begyndelsen fejle dem til side som utroværdige. I middelalderen anså man »benigna interpretatio« for en dyd, d. v. s. den velvillige tolkning af en andens udtalelse, indtil det modsatte virkeligt var bevist. Hvis vi alle ville opdrage os til en sådan holdning, kunne vi måske gøre os håb om at overvinde den nuværende troværdighedskløft. Hvis ikke, kan den blive faretruende for os alle.

H. Roos S.J.

KATOLIKKER INDVIER KIRKEN PÅ MØLLEVEJ I THISTED

Søndag d. 28/3 1971 overtog den romersk-katolske menighed i Thisted den katolsk-apostolske kirke på Møllevej 23 ved en festgudstjeneste, der holdtes af biskop Hans L. Martensen, København. Kirken er udlejet til det katolske bispedømme for et længere tidsrum, og inden overtagelsen har den katolsk-apostolske kirke bekostet restaureringen, der bl. a. inkluderer fornyelse af tag, varmeanlæg, el-installationer og indvendig opfriskning, så den afleveres i smuk stand. – I 1898 blev kirken på Møllevej bygget af den katolsk-apostolske menighed, men i tidens løb er menigheden svundet så meget ind, at den ikke mere har brug for bygningen, der i flere år har stået ubenyttet hen.

Den katolsk-apostolske kirke er en bevægelse, der udgik fra den anglikanske kirke og som hovedformål havde en indre kirkelig fornyelse, hvis forbillede var den kristne urkirke under apostlenes ledelse. Den valgte således 12 nye apostle, der ledede det nye kirkesamfund, som nu forsåvidt synes at have opfyldt sin mission.

Den katolske kirke i Thisted, der tidligere har brugt lokaler i flygtningelejren i Dragsbæk til kirkelige handlinger, er en filialkirke, der hører under Aalborg sognekirke, Sct. Mariakirken. Pa-

INDHOLD

MESSEN	4
RØVERHISTORIE	7
VÆRD AT LÆSE	8
PASTORALRÅDET	10

stor Josef Strebin, Aalborg, der var i Thisted for at inspicere, at der blev lagt sidste hånd på værket, er blandt de kamilianerpræster, der for fremtiden vil betjene menigheden i den nye kirke efter samme retningslinjer som tidligere.

Der bliver gudstjeneste i kirken et par gange om måneden, om sommeren en gang om ugen af hensyn til den katolske part af turisterne. Som oftest vil kirken stå åben i dagtimerne under opsyn af bogholder Keld Westergaard, Thisted. Den katolske menighed i Thisted og omegn tæller ca. 30 mennesker.

Om den katolske kirkes situation, fortæller pastor Strebin, at den er i samme situation som alle de andre kirkesamfund: Det store problem er at finde vejen til det moderne menneske, så det føler, at kirken har en forkyndelse, der kommer det ved på en aktiv måde. Her har den katolske kirke gennem det andet vatikankoncil i Rom 1963-65 fået nye inspirationer til at åbne sig for verden omkring os. Det er denne nye ånd, der begynder at udfolde sig i menighederne rundt omkring. Blandt andet er der en vis fornyelse i gudstjenestens former.

Et synligt tegn på denne fornyelse ser man i kirken på Møllevej gennem en ny placering af kirkens alter. Det nye alter er anbragt frit på gulvet, således at præsten i modsætning til tidligere nu står med ansigtet mod menigheden.

(Thisted Dagblad, 27. 3. 71)

HAIR

Nu er denne musical, som allerede på tredje år trækker fulde huse på Broadway, nået til Danmark. Det er synd for dem, der bor i provinsen, at man skal til København for at se og opleve den. Men De skulle nu unde Dem denne oplevelse! For det er det: en rystende, dansende, berigende, syngende, frigørende oplevelse. Sommetider lidt fræk, lidt uartig, altid uhøjtidelig og fuld af lune. Af historien, den røde tråd, der teoretisk skal være der og holde sammen på de enkelte scener, har Deres ærbødige ikke forstået spor. Dette af den ganske enkle grund, at mangt og meget i denne fusende forestilling er og skal være uforståeligt, skal drukne i larmen af sang og orkester (sikken et drøn-sikkert, dejligt pågående orkester). Men det gør heller ikke noget. Man nyder de enkelte scener, som de kommer, hver scene med sin egenart og med sin egen gnist. Lyseffekterne er overdådige og er med til at skabe illusionen. Illusionen om hvad? Om hippie-milieuet, dets levemåde, dets idealer og svagheder.

Der siges forresten ting om Jesus, og der ageres, så det kunne være blasfemisk, hvis ikke det så tydeligt var en kåd måde, hvorpå der protesteres mod en misforstået kristendom. Der er ikke indgivet nogen anmeldelse!

Hvorfor jeg skriver om Hair? Nu skal jeg komme til det. Det er, fordi denne musical ikke bare som sådan er i særklasse, en syngende gengivelse af et samfund, der selv havde sang som sprog, der, foruden det obligate lange hår, havde guitaren som kendemærke. Nej, det er fordi denne musical også er en rekonstruktion af en livsopfattelse, nu farvet af den vemod, som det er at vide, at den ikke kunne holde.

Denne livsform, som frembragte noget så intenst poetisk som blomsterbørn, visnede sammen med sine blomster. Og det er synd. Det er synd, at der var så megen klinte mellem hveden. Blomsterne stod på en møgbunke, og møgbunken har vundet.

Hvad kan dog være skønnere end uhæmmet kærlighed, hvad mere sandt end absolut uhøjtidelighed, hvad mere socialt end ubetinget åbenhed! Kan man gøre mere end at elske alt og alle, sige sin mening rent ud og – levende alle steder og ingen steder – modtage alle, der kommer?

Når man kan bebrejde hippierne, at de ved deres uduelighed har ladet alle disse skønne idealer blive til bitter aske, så kan man vel også bebrejde os kristne, at vi ved Kristi nåde ikke er kommet længere med at realisere dem.

V. S.

LYKKELIG – RØD	24
UDLAND	12
INDLAND	14
G. SCHERZ i.m.	15
BREVE	21

Den 7. april 1971 har biskop H. L. Martensen udsendt et brev til alle bispedømmets præster om den hl. messe. Anledningen til dette brev er udgivelsen af den nye romerske messebog (3. april 1970) og den »Tredie instruktion« (5. april 1970), som giver visse retningslinier med hensyn til liturgiens udførelse. Biskoppens brev er et langt dokument på 19 sider. Vi kan ikke bringe det i sin fulde ordlyd.

Indledning

I begyndelsen af brevet appellerer biskoppen til præsternes kollegiale besindelse. Med hensyn til »liturgiske forsøg« foreslår biskoppen følgende praksis:

- 1) at præsterne fandt sammen om at planlægge de enkelte forsøg;
- 2) at jeg altid blev holdt underrettet, enten direkte eller via liturgikommisionen;
- 3) at alle forsøg bagefter blev kritisk gennemgået af de præster, der har planlagt dem og evt. af andre interesserede« (s. 3).

Biskoppen fortsætter derefter:

»Hvis vi er kommet til fælles resultater og f.eks. ønsker, at den ene eller anden liturgiske bestemmelse bør tillempe efter vort bispedømmes særlige forhold og behov, vil vi bede om tilladelse dertil, idet vi erkender, at Rom har et særligt ansvar for den universielle kirkes eukaristi. Man har fra Roms side ofte været parat til at give liturgiske særtilladelser, når der blev spurgt derom« (s. 3).

I. del

I den første del af brevet fremhæver biskoppen visse trossandheder, som må danne grundlaget for enhver liturgisk overvejelse om messen. Vi bringer i det følgende denne del i sin fulde ordlyd, idet vi kun undlader de kildehenvisninger, som findes i noteapparatet.

Trosbesindelse

Messen som Genstand for Tro.

Enhver liturgisk praksis og ethvert forsøg på at reformere vor liturgi og gøre den mere egnet for vor tids mennesker, må være forankret i troens besindelse på, hvad messen er. Hicrom siger »Eucharisticum Mysterium«:

»Messen, eller Herrens nadver, er samtidig og uadskillelig

- et offer, der gør korsofferet stadig nærværende;
- et minde om Herrens død og opstandelse, ifølge hans ord: »Gør dette til min ihukommelse«;
- et helligt måltid, ved hvilket Guds folk får fællesskab (kommunion) med

Herrens legeme og blod og således får del i påskeofferets gaver, genoplever den nye pagt, som Gud én gang for alle har indgået med menneskene ved Kristi blod, og ved hvilket det, i tro og håb hådt har billedet på, og på forhånd deltager i det eskatologiske måltid i Faderens rige ved at forkynde Herrens død, 'indtil han kommer'«.

I denne tekst finder vi, hvad der bør stå som midtpunktet for den trosbesindelse, der må danne grundlaget for al liturgi. Det grundlæggende er, at Herren er nærværende, og at han er dette både som offer og som måltid. Dernæst, at Herrens nærvær skal sættes ind i hele den liturgiske sammenhæng som minde om det, han dengang gjorde; som forkyndelse af det, han ved tidernes ende vil gøre, når han kommer tilbage; alt dette i en sammenhæng af eukaristi. dvs. taksigelse for påskeofferets gaver.

Kristi Nærvær.

Når vi fordyber os i Det nye Testaments tekster om nadveren, finder vi en helt enkel og grundlæggende tanke: Kristus ved, at han forlader denne verden. Alligevel vil han også efter sin død og opstandelse være nærværende hos sine disciple. Han vil ikke nøjes med at være hos dem på rent åndelig maner, men i sakramentets form.

Selv efter opstandelsen er Kristus sandt menneske, og med denne menneskelighed vil han være tilstede. Han er ikke passivt nærværende. Tværtimod er han tilstede som den opstandne, der sidder »ved Faderens højre« og har fået overdraget al magt i himlen og på jorden.

Der findes mange former for menneskelig tilstedeværelse, og Kristus selv er nærværende i verden på forskellig måde. Han er tilstede, hvor hans ord forkyndes; hvor to eller tre er forsamlede i hans navn; med sin kraft er han tilstede i alle sakramenterne, således at når nogen døber, er det Kristus som døber; han er nærværende i den ringe og nødlidende bror, som vi hjælper; og han er skjult tilstede overalt, hvor Gud virker ved sin frelse.

På en ganske særlig måde er Kristus tilstede i sit legemes og blods sakramente. Her er han med det legeme, der blev hengivet, og det blod, der blev udgydt. Den katolske kirke har derfor altid set en særlig sammenhæng mellem menneskevordelsens mysterium og eukaristien.

Kristi nærvær i eukaristien er aldrig isoleret fra messen og dens liturgiske handling. Også når sakramentet opbevares i tabernaklet, står det i uløselig sammenhæng med messen som offer og messen som måltid. Derfor hedder det i

BISKOPPEN OM MESSEN

Eucharisticum Mysterium: »Det er ikke overflødigt at minde om, at den første og vigtigste grund til at opbevare de hellige skikkelser af brød og vin i kirken efter messen er hensynet til at kunne meddele kommunionen som vandringsbrød; sekundære grunde er uddelingen af kommunionen udenfor messen og tilbedelsen af vor Herre Jesus Kristus, som er skjult under disse skikkelser«.

Når vi tilbeder den nærværende Kristus i sakramentet, er det derfor meningen, at vi sammen med ham skal drages ind i den hellige aktivitet, der fik ham til at hengive sig selv som et offer for de andre mennesker, til Faderens ære. Vi skal også drages ind i den aktivitet, Kristus nu udøver i sin opstandne menneskelighed som den, der skuer Faderen ansigt til ansigt, går i forbøn for os og ustandseligt tilbeder og takker Gud.

Når Kristi nærvær i sakramentet opfattes på denne måde, har den stille tilbedelse lige så stor betydning i dag som nogensinde før. Netop i dag mærker vi, hvorledes der hos mange mennesker opstår en ny længsel efter stille, mere inderlig bøn. Da kan netop bønnen foran tabernaklet i kirkerummets taushed være en uvurderlig hjælp. Skabningens sidste mål er at finde sin fuldendte lykke i at tilbede og takke Gud. Det menneske, der tilbeder foran sakramentet, har allerede del i det. Han er i en vis forstand allerede ved målet og følger intet andet behov end at sige tak. Sakramentet er for ham »eukaristi«.

Kristi sande nærvær er grunden til den dybe ærbødighed som katolikker viser det forvandlede brød og den forvandlede vin. Denne ærbødighed har intet at gøre med skrøbelighed; dog bør

den lige så meget som tidligere – og om muligt endnu mere – præge alle ceremonier og hele vor holdning under den eukaristiske liturgi.

Offeret.

Undertiden har man talt om messen som offer og som måltid i et forenklet perspektiv. Man har fremstillet det, som om offeret var et udtryk for den »lodrette« dimension, dvs. menneskets forhold til Gud, mens måltidet var udtryk for den »vandrette« dimension, dvs. menneskets forhold til sine medmennesker. For trosbesindelsen gælder det om at fremdrage det julde perspektiv, således at offeret forstås også som baggrund for ægte medmenneskelighed, og måltidet forstås også som udødelighedens spise og menneskets vej til Faderen.

Mens visse nyere liturgiske strømninger i den katolske kirke synes at stille måltidet mere i midtpunktet end offeret, er det samtidig værd at bemærke, at meget af reformationstidens protestantiske polemik mod offeret er forstummet, og at der i nyere evangelisk teologi er opstået en hidtil ukendt åbenhed for en erkendelse af nadverens offerkarakter.

Vel er det sandt, at mange moderne mennesker har svært ved at forstå ældre tiders offerteologi. Alligevel tørster verden af i dag efter at tro på offeret. Man kan undertiden åbne for forståelsen af offeret ved at henvise til, hvorledes et enkelt menneske kan give sig hen for at tjene andre. Dette har Kristus gjort på en særlig måde. Han har ændret menneskehedens kår ved selv at tage disse kår på sig. Selv om han var rig, gjorde han sig fattig; og skønt han var Gud lig, gav han afkald, påtog sig tjenerens skeikkelse og blev lydlig til døden.

Kristi offer forandrer ikke blot menneskenes forhold til Gud, idet synd sones og udslettes. Det forandrer samtidig menneskenes forhold til hverandre. Ved Kristi hengivelse af sig selv til menneskene – efter Faderens vilje og til hans ære – har han skabt fred og nedbrudt alle skel, som had, fordom og svagthed har sat. Han har nedbrudt skranken mellem jøde og ikke-jøde, mellem kulturmenneske og barbar, mellem fri og slave, mellem mand og kvinde. Hans offer skænker kraften, der skaber enhed, idet den der hengiver sig selv, ikke tænker på sig selv, men på de andre. Korsofferet opfylder Guds frelsesplan: I tidernes fylde at sammenfatte alt, både det himmelske og det jordiske i Kristus. (Ef. 1,10).

Troen på, at Jesu Kristi offer på sakramental vis er nærværende i messen, betyder et ja til at verden skal omskabes og ændres, og at den allerede grundlæggende er blevet det. Kraften hertil er offerets og godhedens solidaritet, der skaber enhed og fred og social retfærdighed indefra, idet den ene skal blive parat til at bære de andes byrde. Det kristne martyrium, ved hvilket et menneske giver livet som vidnesbyrd om Kristus, har ned gennem århundrederne været den mest overbevisende virkning af messeofferet blandt de kristne, og den mest radikale måde hvorpå mennesker er blevet inddraget i Kristusmysteriet.

Måltidet til evigt liv.

Måltidet har for mennesker altid været symbol på enhed, fred og venskab. Derfor forventede allerede jøderne i den gamle pagt, at Messias ville holde måltid med sit folk; og Kristus selv skildrer i sine lignelser himlens lykkelighed som et måltid.

Messen er et ægte menneskeligt måltid. Den nye liturgi betoner dette mere end før. Når præsten læser messe med ansigtet vendt mod folket, bliver det mere klart, at han holder måltid med menigheden, og at alle samles om det fælles bord, hvorfra de modtager de indviede gaver.

Dette måltid er imidlertid genstand for tro, fordi det indeholder mere end det fællesskab, vi oplever med sanserne.

Troen er altid en overbevisning om det, som øjnene ikke ser, og som sanserne eller følelserne aldrig kan opleve. Hvis vi bliver stående ved den menneskelige oplevelse, som en messe kan være, ligegyldigt hvor ophøjet og medmenneskelig, så rammes vi af samme kritik, som Jesus udtalte overfor jøderne: »I søger mig, ikke fordi I har set tegn, men fordi I spiste af brødene og blev mætte.« (Jo. 6,26).

»Guds brød er det brød, som kommer ned fra Himmelen og giver verden liv.« (Jo. 6,33). Det kommer fra himlen, dvs. fra en anden dimension end den, vi gennemlever og erfarer i vor jordiske eksistens.

Det er Gud selv, der holder måltid med sit folk. Det er Guds uforgængelige liv, der bliver skænket til skabningen. Andre måltider nærer det liv, der langsomt munder ud i forgængelighed og død. Dette måltid giver delagtighed i Guds liv, som aldrig forgår: »Dette er det brød, som er kommet ned fra Himmelen, for at man skal spise det og ikke dø. Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra Himmelen; om nogen evig tid.« (Jo. 6,50 f.).

spiser af dette brød, skal han leve til Måltidet er derfor ikke blot et spørgsmål om fællesskab med andre mennesker, men det er et spørgsmål om adgang til Faderen og delagtighed i hans liv. »Ligesom den levende Fader udsendte mig, og jeg lever i kraft af Faderen, således skal den, der spiser mig, leve i kraft af mig.« (Jo. 6,57).

Enhedens Sakramente.

Offer og måltid er i messen knyttet sammen til enhed. Det er umuligt at fremhæve måltidet på bekostning af offeret, eller omvendt. Ligeledes er det umuligt at fremhæve vort forhold til andre mennesker på bekostning af vort forhold til Gud, eller omvendt. Messen forener begge dele: idet vi ved Kristi offerblod får adgang til Faderen, får vi tillige adgang til andre mennesker og fællesskab med dem. »Velsignelsens kalk, som vi velsigner, er den ikke fællesskab om Kristi blod? Det brød, vi bryder, er det ikke fællesskab om Kristi legeme? Fordi der er ét brød, er vi ét legeme, skønt vi er mange; thi alle har vi del i det ene brød.« (1. Kor. 10,16 f.).

Det hører med til trosbesindelsen om messen, at vi får fællesskab (communio) med de andre mennesker, der modtager Kristi legeme. Vi bliver kirke, dvs. ét legeme med Kristus. Kirken selv er en del af det mysterium, som vor tro bekender, når vi modtager nadveren.

Den katolske kirke har altid først og fremmest forstået sig selv sakramentalt. »De troende, der allerede er blevet beseglet ved dåben og firmelsen, bliver ved eukaristien helt og fuldt indlemmet i Kristi legeme«. Således både betegner og udvirker nadveren Gudsfolkets enhed. Af samme grund har embede og nadverhandling altid været uløseligt sammenknyttet. Kirkens embede skal våge over, at den katolske tro bliver bekendt, og at kirkelig orden bevares ved denne hellige handling, der gør mennesker til ét i Kristi legeme. Ingen nadver kan fejres uden tilstedeværelsen af kirkens embede.

Denne ene kirke, der er samlet til ét legeme i nadveren, skal være virksom og handlende, idet den frembærer Kristus til Faderen, og frembærer sig selv med ham. Den skal på al skabningens vegne takke og prise Gud. Således bliver Kristi tilstedeværelse i offer og måltid til kirkens centrale handling, dens gudstjeneste og »eukaristi«.

II. del

I anden del af brevet understreger biskoppen (sammen med »tredie instruktion«) messens væsentlige elementer, som aldrig under nogen omstændigheder må mangle i en ret fejret liturgi. Efter at biskoppen har understreget den hellige Skrifts betydning som midtpunkt for ordets gudstjeneste, siger han, »at det ville være en forvanskning af messen, hvis man erstattede de bibelske læsninger med andre tekster, hvor fromme og gode de ellers kan være« (s. 9).

Derefter går biskoppen over til at behandle »den eukaristiske bøn« (Canon), som er »messens centrum og højdepunkt«. Vi giver i det følgende det biskoppelige brevets tekst:

»Institutio Generalis« opregner følgende væsentlige led i den eukaristiske bøn:

Taksigelse og påfølgende akklamation, svarende til præfation og sanctus. Præsten takker på hele gudsfolkets vegne Gud og priser ham for hans frelsesværk. Folket svarer sammen med præsten: »Hellig . . .«. Således udtrykkes den tak og lovprisning, der fra begyndelsen ansås for så væsentlig for nadveren, at denne fik navnet »eukaristi«. Hermed udtrykkes, at messen ikke hovedsagelig er til for at opnå andre mål, men at den betyder delagtighed i hele skabningens sidste og endelige mål, nem-

lig at prise og takke Gud. Messen gør allerede her på jorden de troende delagtige i himlens evige glæde og fest. Denne tanke, der altid har været de ortodokse kirker så kær, hører også umisteligt med til romersk-katolsk messeforståelse.

Epiklese, der består i at kirken påkalder Gud, for at han må indvie og forvandle de gaver, menneskene har bragt, til Jesu Kristi legeme og blod, og for at det rene offer må blive til frelse for alle dem, som ved kommunionen skal modtage det. Epiklesen bringer til udtryk, at »indstiftelsesordene« ingeni lunde opfattes som en slags »magisk handling«, men som opfyldelsen af en bøn, der er sikker på bønberøelse, fordi den er bedt i Kristi navn og på hans befaling. Brødets og vinens forvandling er ikke automatisk resultat af en reciteret formular eller af en indstiftelsesberetning, men den er bønberøelse, og indstiftelsesberetningen står helt og holdent i en sammenhæng af taksigelse og bøn.

I de østlige liturgier forbindes epiklesen med en udtrykkelig påkaldelse af Helligånden, og det er bemærkelsesværdigt, at en sådan Helligåndspåkaldelse er indeholdt i de tre nye eukaristiske bønner (Canon 2, 3 og 4).

Indstiftelsesberetning og konsekration: »Ved Kristi ord og handlinger udvirkes det offer, som Kristus indstiftede ved den sidste nadver, da han frembar sit legeme og blod under brødets og vinens skikkelser og gav apostlene det at spise og drikke, og efterlod dem befaling om stede at fortsætte det samme mysterium«. Indstiftelsesberetningen indeholder således det historiske tilbageblik til det Kristus gjorde, og det fremadrettede blik, der ifølge Kristi befaling fortsætter mysteriet indtil tidernes ende, når han skal komme tilbage.

Anamnesen: Indstiftelsesberetningen er ikke et rent historisk referat; kirken mindes Kristi lidelse, opstandelse og himmelfart og får del i disse mysteriers kraft. I den tredie og fjerde af nadverbønnerne i den nye liturgi udtrykker anamnesen ikke blot det, der er sket, men samtidig forventningen om det der skal ske, nemlig Kristi herlighedsfulde tilbagekomst. Det samme udtrykkes i akklamationen »donec venias« – i vor danske tekst: »Vi forventer dit komme i herlighed«. Anamnesen stiller altså indstiftelsesberetningen ind i kirkens tidsrum, den tid, hvor Kristi bud skal overholdes, både som minde og som forberedelse og forventning. Anamnesen gør indstiftelsesberetningen aktuel for den nuværende tid, alt mens den oprinder af den fortid, som Kristi lidelse og opstandelse har skabt, og munder ud i den fremtid, der skal bringe menneske-

heden stadig nærmere alle tings fuldendelse og Kristi andet komme.

Oblatio, frembærelsen af offergaven, bringer endnu stærkere det fremadrettede og eskatologiske perspektiv frem; gennem fuldendelsen fra dag til dag forbedres den sidste fuldendelse, når Gud skal være alt i alle. Frembærelsen er uløseligt knyttet til anamnesen (ihukommelsen): Under ihukommelsen (anamnesen) »bringer kirken – og særlig den her og nu samlede lokale kirke – ved Helligånden det rene offer frem for Faderen. Det er kirkens mening, at de troende ikke blot skal bringe det rene offer til Faderen, men at de også skal lære at bringe sig selv, så de fra dag til dag med Kristus som midler fuldendes i enheden med Gud og med hverandre, for at Gud til sidst skal være alt i alle.«

Forbønnerne under den eukaristiske bøn udtrykker, hvorledes messen fejres i fællesskab med hele den jordiske og himmelske kirke, og at offergaven bringes for den og alle dens medlemmer, både levende og døde.

Den afsluttende doxologi, der munder ud i menighedens amen, får den eukaristiske bøn til at klinge ud som den begyndte, nemlig med Guds forherligelse og lovprisning.

III. del

I brevets tredie del kommer biskoppen ind på visse praktiske enkeltheder. I denne del berøres »Højtid og fest«, »Søndagens højmesse«, »Hverdagsmessen«, »Børne- og ungdomsmesser«, messer for »særlige grupper« (de såkaldte husmesser).

Afslutning

Biskoppen afslutter sit brev med følgende afsnit:

»Til slut vil jeg bede præsterne forstå, at denne skrivelse ikke er et liturgisk direktorium eller et omfattende teologisk svar på de spørgsmål, som i dag kan rejses i forbindelse med messen og dens liturgi. Brevet er snarere et bidrag til en fælles besindelse på messen, en besindelse, der skal fortsættes og udbygges fremover, idet »præsternes embede er forbundet med den biskoppelige stand, så de har del i den myndighed, hvormed Kristus selv opbygger, helliger og leder sit legeme«.

Biskoppens brev er et velafbalanceret dokument, beregnet på vore hjemlige forhold. Det er synd, at kun præsterne kender brevets tekst i sin fulde helhed. Det indeholder så meget stof til praktiske overvejelser, at man kunne ønske, at også lægfolket blev bekendt med det.

H. R.

EN RØVERHISTORIE OM KÆRLIGHED

Følg dette spændende kærlighedsdrama! Læg romanbladet med dets vidunderlige artikler om »ægte« kærlighed til side, og se engang, hvad Jesus forstår ved kærlighed!

Hvem er »næsten«?

Hvis De blev spurgt: Hvem er Deres »næste«? Ville De måske svare: alle mennesker! – Det er en dejlig hovedpude; så blød, at De kan sove videre. – Jesus svar er helt anderledes konkret! Hvis De tager biblen, det er ikke mere arbejde end at tænde for fjernsynet, kan De læse Jesu svar i: DEN BARMHJERTIGE SAMARITANER, Lk. 10,25-37. Her følger en kommentar, der kan læses sideløbende med bibeltæksten. Vi venter et øjeblik med at gå videre, så De kan nå at hente biblen!

Teolog spørger lægmand til råds! (25)

At en teolog (lovkyndig) spørger en lægmand (Jesus) om, hvordan han kan arve evigt liv, er usædvanligt; men han ønsker at nedbryde Jesu autoritet. (26) Derfor lader Jesus ham selv svare.

Elske Gud og 'næsten'. (27)

Det overraskende er, at den lovkyndige nævner begge bud: elske Gud (5 Mos. 6,5) og »næsten« (3 Mos. 19,18). Det betyder, at han kender Jesu lære; for det er Jesus, der har bragt de to bud sammen. Begge bud sættes højt i jødedommen (Mk 12,31), men kærlighedsbudet var i Toraen kun ét blandt mange bud.

»Gør dette, så skal du leve!« (28)

At Jesus bekræfter, at den lovkyndige svarer rigtigt, er ikke ros; men for at

vide, at den lovkyndige godt ved, hvad Gud ønsker af ham. Derfor siger Jesus: »Gør dette«, kom ikke blot med tom tale. Teologisk viden og teorier er ikke vejen til evigt liv, hvis de ikke omsættes til handlende kærlighed.

Kærlighed er uden grænser! (29)

Det lykkedes ikke at tage pusten fra Jesus! Da den lovkyndige dog ikke ønsker at være enig med Jesus, men at gøre ham til grin, spørger han: Hvem er så min »næste«? Spørgsmålet er tilsyneladende berettiget, for svaret var meget omstridt. For jøderne var »næsten« kun andre jøder og den fremmede, der boede blandt dem (3 Mos. 19,34 = 5 Mos. 10,19). På Jesu tid var »næsten« endda blevet indskrænket, så den fremmede kun var den, der konverterede til jødedommen. For de fleste jøder var ikke engang enhver jøde en »næste«. Det var almindeligt at udelukke den personlige fjende (Mt. 5,43). Den lovkyndige vil, at Jesus viser, hvor grænsen for næstekærlighed ligger. Jesus vil ikke diskutere teoretisk, men med en historie fra livet (2 Krøn. 28,15) viser han, at kærlighed er uden grænser.

Kærlighed handler! (30)

Den ramme, Jesus giver lignelsen, passer fint til en røverhistorie! Den 27 km lange nedfart fra Jerusalem til det ca. 1 km lavere liggende Jericho er meget ensom og går gennem den ubeboede Juda-ørken. Vejen er bekendt for røveroverfald. Der forbliver ubestemt, om den overfaldne er jøde; for den kærlighed, der redder ham, spørger ikke efter nationalitet eller religion, den handler!

Ingen undskyldning duer! (31)

Jesus giver ingen grund for præstens og levitens handlemåde, om de var bange for deres liv eller frygtede, at de skulle blive urene efter jødisk lov. Ingen undskyldning duer. Jesus viser, hvor falsk det er at lade næstekærlighed afhænge af love og regler.

Samaritaner – kærlighed til fjenden! (33)

Efter den almindelige 3-delte fortælle-måde, venter tilhørerne nu en jødisk lægmand; de formoder, at lignelsen er antiklerikal. Det kommer derfor som et overrullende chok, at den, der viser kærlighed, er en samaritaner. Samaritanerne var »uægte«, en blanding af jøder og hedninger. De var hadet og foragtet af retroende jøder.

Netop på dette tidspunkt var hadet ekstra stærkt, fordi samaritanerne nogle år før havde forurenset jødernes tempelplads ved at strø knogler på den. Hadet var uforsonligt fra begge sider. At Jesus vælger en samaritaner som eksempel, er ikke for at sætte denne over jøden, men for at vise, hvor ubetinget kærlighedsbudet må efterleves. Samaritaneren må formode, ofret er en jøde, og viser således kærlighed mod en fjende!

Ægte næstekærlighed! (34)

Samaritaneren har nok ikke bragt forbindstof med sig, men har brugt noget af sit hovedklæde eller sin underkjortel. Olien skulle lindre og vinen desinficere.

Man skulle forvente den omvendte rækkefølge, men en blanding var anerkendt som lægemiddel. Måske var samaritaneren købmand og tilbagelagde ofte den samme strækning og ville derfor snart komme tilbage.

(35) En denar svarede til en dagløn, og hvad det kostede en dag på et herberg.

Hvem er afhængig af min kærlighed? (36)

Den lovkyndige spurgte (29): Hvem (objekt) er næsten? Jesus spørger: Hvem (subjekt) handlede som en »næste«? Tilsyneladende svarer Jesus ikke på spørgsmålet; dog spørgsmålet er jo virkeligheden: Hvor er grænsen for næstekærlighed; hvem er IKKE min »næste«? Jesus viser, at denne spørgemåde er forkert. Du skal tænke ud fra den nødlidende og spørge: Hvem har brug for, at jeg behandler ham som en »næste«? Jesu svar er: ENHVER, DER HAR BRUG FOR MIG, ER MIN »NÆSTE«!

Overvind dig selv! (37)

Selv efter at den lovkyndige har indset, at Jesus har ret, kan han ikke overvinde sig selv. Han vil ikke tage det forhadte ord »samaritaner« i munden, men siger: »den som øvede barmhjertig-

hed»; herved viser han indirekte, at det er kærlighedsgerningen, der tæller, ikke personanseelse.

Elsk, og du skal leve! (37b)

»Gå du hen og gør ligeså« er en eftertrykkelig påmindelse af (28) »gør dette, så skal du leve« (3 Mos. 18,5). Intet menneske står mig så fjernt, at jeg ikke må være beredt altid at sætte mig ind for ham. Jesus bryder med jødernes snævre forståelse af 'næsten'. Hvis vi vil følge Guds bud, må vi opgive vor egen målestok, der giver os ret til at være ukærlig, opstille betingelser og tage forbehold. Hvis du ikke følger budet om næstekærlighed, er det ikke, fordi du ikke har fået præcis undervisning i budets praktiske anvendelse, men af mangel på kærlighed. Hvis du har kærlighed, vil denne vise dig, hvem 'næsten' er!

Jesus = samaritaneren!

Lignelsen om samaritaneren er en fortælling om Guds rige og ikke kun en undervisning i moral. »Ynkedes inderligt« (33) betegner i NT altid kun Guds eller Jesu barmhjertighed. Samaritaneren er således billedet på Guds kærlighed til menneskene. »Kommer tilbage« (35) må ses som Kristi genkomst ved tidernes ende; det græske ord bruges kun én anden gang i NT (Lk. 19,15) og netop i denne betydning.

Du skal elske, som Gud elsker!

Jesus kommer i samaritanerens skikkelse, et foragtet væsen (Jo. 8,48) for at åbenbare Guds kærlighed dér, hvor jødisk og hedensk anstrengelse for at nå frelse er mislykket. Det er ikke mere nok, at du elsker din 'næste' som dig selv; du må elske ham, som Gud elsker ham (Jo. 13,34). Du må gøre dig bevidst, at du hører til den sårede, halvdøde menneskeslægt, der ligger ved vekkanten; menneskeslægten, som Jesus kom for at frelse.

Kærlighed er kristendommens væsen.

Kærlighedsbudet er ikke mere ét bud ved siden af mange, men summen af hele loven (Mt. 22,38-40), det fuldkomne udtryk for Guds vilje. Budet om næstekærlighed står ikke blot ved siden af budet om kærlighed til Gud, men må ses i et inderligt sammenhæng med dette. Næstekærlighed er en efterligning af Guds kærlighed (Lk. 6,36), den udstrækker sig til alle mennesker, men er forskellig fra den humanistiske kærlighed til »menneskeheden«.

Kristen kærlighed er konkret!

'Næsten' er først og fremmest det menneske, der har brug for dig, og ikke en abstrakt julenisse. Derfor er dette bud

så ubehageligt for bekvemmeligheden og egoismen, så længe det er et bud og ikke en del af vor væremåde. En flugt i det abstrakte er anti-kærlighed. Hvis du ikke udøver konkret næstekærlighed, kender Du ikke Gud!

Næstekærlighed ikke afhængig af følelser!

Den største og mest almindelige fejltagelse, vi begår, er at gøre kærlighedsbudet afhængig af følelser, af hvad vi har lyst til, af vor forkvaklede standard af retfærdighed; eller af vor mening om, hvem der har gjort sig fortjent, eller er værdig til vor kærlighed. Hvis vi forventer taknemmelighed eller underkastelse er vi bare ude efter at bygge vort eget jeg op og styrke vor position på bekostning af 'næsten'. Det er anti-kristendom! Det væsentlige er IKKE følelser, men viljens afgørelse; ellers kunne der overhovedet ikke gives et kærlighedsbud, der kræver kærlighed til fjenden.

Konkret, hvem er min 'næste'?

'Næsten' er ham, der står ved siden af dig på fabrikken eller sidder ved siden af dig på kontoret, din elev eller klassekammerat. Ham du tyranniserer, undertrykker og latterliggører; ham du rakker ned eller snyder og bedrager. Ham du sidder ved siden af i kirken og bagefter ikke hilser på. Ham du har vænnet dig til at overse og undgå, fordi du ikke vil give ham din tid, vejledning, trøst eller finansiell hjælp. Din 'næste' er alle de mennesker, der skader, fordi du ikke interesserer dig for politik. Din 'næste' skader du ved din passivitet! Millioner skader du gennem dit lands politik, fordi det ikke interesserer dig, at du lever rigt på bekostning af de fattige; måske er du og dit land endda skyld i krige i andre verdensdele?

Kærligheden grunder i Gud!

Kærligheden grunder i Gud og må følge hans standard og ikke menneskelig vilkårlighed. Ægte kærlighed fører til uselvisk tjeneste for andre (Mk. 9,35; Lk. 22,26). »Elsk jeres fjender, velsign dem, som forbander jer, gør godt imod dem, der hader jer, og bed for dem, som forfølger jer.« (Mt. 5,44). Dette er Guds standard, den sprænger alle menneskelige rammer.

Kristi kærlighed!

Jesus har levet det bud, han forkyndte, han viste den fuldstændige uselviske kærlighed, prædikede ikke teoretisk moral! Derfor: vis din kærlighed til Gud i din kærlighed til 'næsten', og hvis du vil arve evigt liv: Gå du hen og gør i din situation ligesom samaritaneren i sin!

Bent Lange S.J.

VÆRD AT LÆSE

Hans Urs von Balthasar: Wer ist der Mensch? (Publik, marts 71). Det drejer sig om den let forkortede tale, som H. U. von Balthasar holdt i München, da han fik overrakt »Romano Guardini-prisen«. H. U. von Balthasar, som er elev af H. de Lubac, definerer mennesket som det væsen, som er skabt til et mål, som det ikke kan nå ved sin egen kraft. Mennesket er derfor et paradoks. Det kan ikke finde sin fuldendelse i en rent naturlig orden. Gud har fra begyndelsen skabt det til et overnaturligt mål. Al tale om menneskets og det menneskelige samfunds naturlige fuldendelse står derfor under det eskatologiske forbehold.

J. Galot S.J.: Dynamisme de l'Incarnation (nouvelle revue théologique, mars 1971). Det drejer sig om forståelsen af menneskevordelsen. Konciliet i Kalcedon (451) har beskrevet den som »foreningen af den guddommelige natur og en menneskelig natur i Ordets person«. Spørgsmålet er, om denne definition siger alt om menneskevordelsen. Galot mener, at den ser resultatet af menneskevordelsen, og at den derfor kun anlægger et statisk synspunkt. Det dynamiske i menneskevordelsen er overset. Thi det er Gud, som virkelig bliver »en anden«. Denne Guds beslutning står ikke i modstrid med hans uforanderlighed, da denne er fylde og rigdom. Gud er virkelig gået ind i det skabtes verden og dets foranderlighed og samler det dynamisk til en enhed. Jesus Kristus er Emmanuel, det vil sige: Gud med os. Menneskevordelsen er ikke blot en kappe, som den evige har slynget omkring sig. Skønt han ikke opgiver sin guddommelige magt, har han erfaret den menneskelige eksistens, idet han blev én af os. Ud fra dette synspunkt må Guds uforanderlighed beskrives og ikke omvendt.

H. R.

Gerard J. Hughes S.J., Mystified Conscience. (The Month Febr. 1971). Supplerende bemærkninger til de to artikler om samvittigheden i januar-nummeret af samme tidsskrift (jf. K.F. 3/1971). Det er rigtigt, at vor handlemåde ikke kan dikteres af almenyldige regler, men vi har dog brug for og benytter os faktisk af alment accepterede principper. En kasserer, der udleverer penge til en

bankrøver, behøver ikke at nøjes med at sige: Jeg var overbevist om, at jeg i den situation skulle handle sådan. Han kan med rette henvise til det logisk set universelle udsagn: Menneskeliv er vigtigere end penge. Sådanne udsagn er ganske vist induktive (og ikke deduktive) generalisationer og kan derfor eventuelt revideres, men de er altså indtil videre almengyldige og retningsgivende for etisk adfærd. Indtil videre! Som kristne kan vi ikke blindt acceptere gængse normer; tværtimod: vi står altid kritisk overfor dem og bør have mod til i givet fald at handle imod dem – netop for at handle i overensstemmelse med vor egen samvittighed.

Peter Hebblethwaite S.J., How Pope Paul Changed. (The Month Jan. 1971). En upartisk bedømmelse af Pave Pauls udtalelser, skrivelser og politiske aktiviteter siden ca. midten af 1970 viser en tydelig ændring i hele tonen. Ved hjælp af talrige citater dokumenterer forfatteren denne påstand. I stedet for skyttegravskrig mod truende kætteri og skisma og en pindsvineholdning over for kildne spørgsmål som cølibat, prævention og liturgiske ekcesser, konstateres der en fremadskuende optimisme; en åbenhed over for verden; en beredvilighed til at tage kritik (f. eks. af kirkens finanser) alvorlig; en forstående, pastoral holdning m.h.t. kirkens moral-lære, idet en moral baseret på frygt afvises, og det betones, at moralens formål er frigørelse; og på det politiske område en ændring, som Giancarlo Zizola har betegnet som et brud med den traditionelle neutralitet og diplomatiske forsigtighed.

L. D.

Halldór Sigurdsson: Den hvide akse. Raceopgøret i det syrlige Afrika. 192 s. + tillæg og indeks. Spektrums Aktuelle, 1970. Kr. 19,75. Forfatteren og journalisten Halldór Sigurdsson har med sin nye bog »Den hvide akse« givet en levende og engageret skildring af de hvides undertrykkelse af afrikanerne i det sydlige Afrika, nærmere betegnet Den Sydafrikanske Republik, Rhodesia, og de portugisiske kolonier. H. S. vil være de fleste radiolyttere bekendt fra sine talrige kommentarer til de politiske begivenheder i Latinamerika, Spanien, Portugal og den katolske Kirke.

I bogen, som er yderst veldokumenteret (kildematerialet er hentet fra så forskellige publikationer som Verdensbankens statistikker samt talrige bøger, avis- og tidsskriftsartikler og Salazars taler m. m.), gives først og fremmest en beskrivelse af apartheidsystemet og dets konsekvenser for afrikanerne, men der er også givet plads til at fortælle om de

forskellige frihedsbevægelser og om, hvordan Danmark er med til at støtte de hvide regimer.

Ved behandlingen af frihedskrigen og Danmarks støtte til de hvide er det, at H. S. direkte viser os som hyklere med sort samvittighed. Først frihedskrigen: I Vesten er det god tone at give verbal støtte til de folkeslag, der søger at frigøre sig fra undertrykkelse, men »... behøver det at ske med VOLD, se til Gandhi, han klarede sig uden«. Imidlertid er situationen i Afrika en anden, end den var i Indien. Det er magthavernes erklærede mål at opretholde apartheid til evig tid, eller som Salazar moderat har udtrykt det »3-500 år«, endvidere er det normalt, at modstandere uanset hudfarve bliver fængslet og henrettet. Med andre ord er det magthaverne, der er de første til at bruge vold, og Kirken plejer at anerkende selvforsvar som legalt; modstandskampen under besættelsen er da heller aldrig blevet fordømt.

Danmark yder økonomisk støtte til de hvide regimer i Afrika. Det er særlig Portugal, der modtager støtte. Igennem frihandelsområdet EFTA har Portugal en række told-fordele ved salg til Danmark. Det muliggør portugisisk eksport, som så skaffer nødvendig valuta til køb af våben i andre lande, først og fremmest Frankrig. Endvidere støtter danske virksomheder den portugisiske økonomi ved investeringer i selve Portugal og dets kolonier, f. eks. har ingeniørfirmaet Højgård og Schultz investeret 43,5 millioner dollars i Angola i jernudvikling sammen med Krupp (s. 87). Overhovedet er der fundet rige mineralforekomster i de portugisiske kolonier, og vestlige lande har investeret betydelige kapitalmængder, for 1968-69 skal det være af størrelsesordenen 6,5 milliarder kroner. Jamen, vil nogle måske sige, det giver dog arbejde til afrikanerne. Nu er det nationalistbevægelsernes erklærede mål at nationalisere industrierne, når de kommer til magten, og derfor er den udenlandske kapital bundet til at støtte de hvide regimer i samme grad, som den har bundet penge i de pågældende områder.

Hvordan er nu Kirkens stilling til disse forhold? I Rhodesia og Sydafrika er de forskellige kirkesamfunds ledere nogle af de få, der har mod til at kritisere apartheidpolitikken, selv om det er med risiko for fængsling eller udvisning. Den portugisiske Kirkes primas løber ingen risiko for fængsel, for han støtter regeringens politik. Adskillige af de øvrige bisper er på linie med deres primas (ærkebiskop Cerejeia af Lissabon). Det er dog ikke alle Kirkens mænd, der har den samme indstilling, og de er da også belønnet med arrestation.

I bogens sidste kapitel beskæftiger H. S. sig med raceopgørets storpolitiske konsekvenser. Her påvises det, at kimen er lagt til en storkrig, og apartheidsystemets opretholdelse vander og gøder denne kim, så hvis intet andet kan få os til at handle, som næstekærligheden foreskriver, så burde hensynet til vort eget liv og vor egen sikkerhed gøre det.

Paul Niels Jørgensen.

»Kærligheden og livet«, 78 s., kr. 15,00, udgivet af Institut for Familieforskning, som iøvrigt præsenterer sig selv samtidig med denne dens første publikation.

Dette hefte er en oversættelse, udarbejdet i en arbejdsgruppe under ledelse af Kaare Osorio. Under titlen »L'existence humaine et l'amour« har G. Martelet s.j., professor i Lyon, i 1969 samlet en række af sine egne artikler i bogform: »til en bedre forståelse af rundskrivelsen Humanæ Vitæ«.

Her foreligger en klar oversigt over udviklingen mellem de to kendte sidste pavelige rundskrivelser angående det kristne ægteskab. Martelet påviser i anden halvdel, hvorledes »Humanæ Vitæ« ligger i forlængelse af 2. Vatikanconcil. Han gennemgår de grunde, som rundskrivelsen anfører, samt argumenterne, og en række indvendinger med stor forståelse for de psykologiske sider i hele problematikken. Til sidst en kærlighedens logik (med dens konsekvenser helt ind i hver menneskelig handling) og en konkret samvittighedsvejledning som pastoral kommentar.

Når man ved, hvor svært det er at gøre Kirkens teologiske sprogbrug forståelig for almindelige mennesker, så bliver en oversættelse fra fransk ligesom dobbelt vanskelig. Dertil kommer, at emnet ikke ligefrem er velset hos mange. Initiativet fortjener derfor anerkendelse. Det skal ikke ses som missionsvirksomhed. Det vil derimod gerne gøre opmærksom på Kirkens syn, når det gælder hele kærligheden. Kirken kan ikke andet end stedse orientere sig efter de højeste idealer, som den øjner i tingenes væsen. Når denne oversættelse således anbefales til frugtbar læsning, må det indrømmes, at det ikke er helt så let at give sig i lag med den. Dertil virker sproget endnu for kunstigt. Det er virkelig et spørgsmål om, hvor vidt dette står til at ændre, men uden initiativer kommer man jo aldrig videre. Til besvarelse af eventuelle spørgsmål står Institut for Familieforskning sikkert gerne til disposition.

Hæfterne kan rekvireres hos læge K. M. Jensen, Aldershvilevej 59, 2880 Bagsværd.

H. Leenders, S.J.

PASTORALRÅDET

Pastoralrådet har holdt sit 2. møde lørdag d. 20. marts og søndag d. 21. marts 1971 på Rygård i København.

Rådets formand lrs. Paul Høyer bød velkommen, og til dirigent valgtes rektor E. Lorensen.

Formandens beretning

Et af de vigtigste punkter på forretningsudvalgets arbejdsprogram var nedsettelsen af udvalg og formulering af disse udvalgs opgaver.

På grundlag af de bemærkninger, der faldt på sidste pastoralrådsmøde vedrørende inddragelse af p. Grégoires arbejdskraft, har man drøftet mulighederne herfor med p. Grégoire. Det er hensigten at ansætte p. Grégoire på bispekontoret med henblik på bl. a. de pastorale opgaver, herunder konsulentbistand for de nedsatte udvalg. Pater Grégoire har senere indvilget i at påtage sig opgaven.

Klitborg: For nogle år siden besluttede Klitborgs bestyrelse, som består af 1 repræsentant fra Katolske Menighedsplejer, 1 repræsentant fra AC og en tredje person udpeget af biskoppen, at overdrage Klitborg til Ansgarstiftelsens forvaltning. Grunden var dels, at man ikke mente at kunne udnytte Klitborg uden store investeringer, dels at der var planer om at etablere et større feriecenter, hvori den kapital, som kunne frigøres ved Klitborgs salg, kunne indgå. Det viste sig imidlertid umuligt at sælge ejendommen, og det blev overladt

til fru Bente Nygaard Hansen at forestå udnyttelsen af Klitborg i 1970 og 1971. Forretningsudvalget har truffet beslutning om, at ejendommen skal udnyttes i den stand, den forefindes, og den vil ikke blive solgt, før der foreligger et resultat fra lejrudvalget.

Thisted: Den katolsk-apostolske kirke i Danmark har givet vor kirke et generøst tilbud. Efter en istandsættelse er den katolsk-apostolske kirke i Thisted stillet til vor rådighed. Lejebetingelserne er favorable, idet man kun forlanger en symbolsk leje på 25 kr. om året. I denne forbindelse skal også nævnes, at den katolsk-apostolske kirke i Grenå har stillet sin kirke til vor disposition på lignende vilkår.

Svendborg: Fra Svendborg menighedsråd har forretningsudvalget modtaget og godkendt en indstilling om nedlæggelse af skolen. Grunden til nedlæggelsen er 1) støt faldende elevtal, 2) stigende krav til undervisningsfaciliteter, 3) forøgelse af administrationen, 4) vanskeligheder med at skaffe lærerkræfter. Menighedsrådet arbejder nu med spørgsmålet om den fremtidige udnyttelse af lokalerne.

Rudkøbing: I Rudkøbing har Kirken en meget smuk ejendom og et kapel. Nu fraflytter den mangeårige lejer huset. Spørgsmålet om husets fremtid har været drøftet med menighedsrådet, desuden har der været forhandlet med bl.a. borgmesteren om et eventuelt salg af ejendommen. Det er naturligvis en absolut forudsætning, at kapellet bevares for den katolske menighed.

Sct. Antoni Kirke: I Brønshøj er opførelsen begyndt for et par måneder siden, og når råhuset står færdigt om et års tid, er det hensigten at starte opførelsen af Sct. Antoni kirke og præstegård. Vi undersøger nu mulighederne for at tilvejebringe det beløb, der mangler i Sct. Antoni kirkefond.

Katolsk Forums redaktion: pr. 1. jan. er p. Dorn, p. Heggum, p. van Schaik og p. Roos, sidstnævnte som ansvarshavende redaktør, stillet til rådighed for Katolsk Forum. Denne redaktion, som arbejder uden vederlag, er kun midlertidig, så det må understreges, at spørgsmålet om katolsk presse, må løses inden udgangen af indeværende år.

Sct. Antoni plejehjem: Efter henvendelse fra Hoffmanns Mindes bestyrelse og i samråd med denne, har man afstukket rammerne for bestyrelsen i den selvejende institution, som skal drive plejehjemmet.

Børnehaven i Søborg: Der har været arbejdet med oprettelse af en børnehaven i tilknytning til kirken i Søborg. Der foreligger principgodkendelse fra socialstyrelsen og kommunen, og detailprojekteringen er i gang. Opførelsen af børnehaven forventes iværksat inden for et års tid.

Nakskov skole: Sct. Josephsøstrenes skole i Nakskov er under omdannelse til en selvejende institution. I forbindelse med omdannelsen har Sct. Josephsøstrene i Danmark skænket skolebygningerne med tilhørende grund til den selvejende institution, der er under dannelse.

DUK: For første gang har DUK forelagt et detaljeret budget for det kommende år. Budgettet udviser et underskud på 40.000 kr.; det blev efter en meget kritisk gennemgang godkendt af forretningsudvalget. DUK har til hensigt at reducere underskuddet ved at rette henvendelse til katolske institutioner og enkelt personer. Forretningsudvalget har i øvrigt over for DUKs bestyrelse bekræftet den af det forrige forretningsudvalg givne principgodkendelse vedrørende opførelsen af et nyt Øm.

Formandens beretning blev godkendt af pastoralrådet. Pastoralrådet gik derefter over til det øvrige program på dagsordenen.

Budget

Direktør Ortvald fremlagde Ansgarstiftelsens budget, der i forvejen var sendt ud til medlemmerne. Han redegjorde for regnskabet 69/70 til sammenligning med budget for 70/71 og 71/72 og beklagede, at det på grund af bispekontorets flytning ikke havde været muligt at fremlægge et forventet driftsregnskab for 70/71. Et sådant vil foreligge ved

pastoralrådets næste møde. Bispekontorets flytning til Bredgade vil betyde en besparelse på 60.000 kr. om året.

Nedsættelse af udvalg

Pastoralrådet besluttede at nedsætte 8 udvalg: 1) kirkebidragsudvalg, 2) det skrevne ords udvalg, 3) lejrudvalg, 4) personaleudvalg, 5) organisationsudvalg, 6) strukturudvalg, 7) udvalg for ungdomsarbejdet, 8) udvalg for den kristne tjeneste. Pastor Ib Andersen henstillede, at der også blev nedsat et økumenisk udvalg for at følge synodens indstilling op.

1) Kirkebidragsudvalg

Man besluttede, at udvalget skulle bestå af fem medlemmer, og følgende fem blev valgt:

Lily Fausbøll
Bente Nygaard Hansen
Hans Jørgen Johansen
Philip Lange
Ebbe Simonsen.

2) Det skrevne ord

Udvalget skal søge at løse problemerne omkring katolsk presse, især Katolsk Forums fremtid. Man valgte følgende 7 medlemmer til udvalget, og bestemte at udvalget skal slutte sit arbejde således at dens betænkning kan danne grundlag for en generaldebat på førstkommende pastoralrådsmøde i Vejle den 31. okt. 1971.

Hans Jørgen Johansen
Olaf Pedersen
Ellen Nielsen
Knud Ballin
Heinrich Roos
Willem Wuyts
Kaare Osorio.

3) Lejrudvalg

Udvalget skal udarbejde forslag til en plan vedr. oprettelse, nedlæggelse og udnyttelse af katolske lejre og centre. Betænkning bør foreligge inden udgangen af 1971. Udvalget skal bestå af 7 medlemmer. Resultatet af afstemning:

Anton Dekkers
Margrethe Pedersen
Claus Munk Plum
Bente Nygaard Hansen
Ellen Broe
Jacob Muiser
Ole le Fèvre.

4) Personaleudvalg

Udvalget skal a) overveje bispedømmets personalepolitik, b) udarbejde forslag til retningslinier for personaleadministrationen i bispedømmet, herunder stillingsbeskrivelser, løn- og personaleforhold m. v. Udvalget blev godkendt med 7 medlemmer. Resultatet af afstemning:

Ib Andersen
Ebbe Simonsen

Paul Rønne
A. F. Beyer
Sr. Franciska
Franz Poppe
E. Lebahn.

5) Organisationsudvalg

Udvalget skal a) gennemgå bispekontorets samt sognenes administration og stille forslag til eventuelle forbedringer (besparelser), b) udarbejde en oversigt over katolske foreninger og institutioner, c) søge kontakt med ordenssamfundene (evt. et af dem organiseret udvalg) med henblik på en afklaring af deres organisatoriske/økonomiske forhold til bispedømmet, d) udarbejde en skriftlig organisationsplan for bispedømmet, e) undersøge muligheden for Ansgarstiftelsens tilpasning til den nye struktur. Det blev klart, at dette udvalg havde en meget stor opgave, og man besluttede, at udvalget skulle have 12 medlemmer:

Knud Ballin
Giel Gommans
K. Holstein-Ledreborg
Pierre Grégoire
Anders Hjorth
E. Lorensen
Lars Messerschmidt
Henrik Mortensen
Franz Poppe
K. Stellfeld
Willem Wuyts
+ en søster fra Søstrenes Fællesråd.

6) Strukturudvalg

Udvalget skal a) gennemgå de af gennemførelses-kommissionen udarbejdede vedtægter, regulativer m. v. og fremkomme med forslag til eventuelle ændringer, b) undersøge betimeligheden af den nuværende geografiske regionsinddeling, c) udarbejde forslag til opgaver, der naturligt kan løses gennem det regionale samarbejde med henblik på en fremtidig omstrukturering, d) vejlede menighedsrådene, samt specielt overveje problemerne omkring præsternes forhold til menighedsrådene, e) udarbejde forslag til en kirkelig ombudsmandsordning, f) undersøge problemerne omkring indførelse af det permanente diakonat, g) behandle konkrete ansøgninger om dannelse af nye menigheder inden forelæggelse for pastoralrådet og i det hele taget undersøge de med oprettelse af sociologiske menigheder forbundne problemer. Det blev besluttet, at udvalget skulle have 7 medlemmer. Resultatet af afstemning:

Ib Andersen
Lars Messerschmidt
Anders Hjorth
Bent Dalsgaard Larsen
H. W. Saxild
Claus Munk Plum
Josef Völk.

7) Ungdomsarbejdet

Udvalget skal bl. a. gennemgå de på synoden fremlagte forslag vedr. ungdomsarbejdet og fremkomme med forslag til disses gennemførelse, samt som en speciel opgave gennemføre afholdelse af en debatweek-end i efteråret 71, samt overveje mulighederne for lignende arrangementer i provinsen. Man besluttede, at udvalget skulle have 9 medlemmer. Resultat af afstemning:

Walter Dalland
Bernhard Kiel
Poul Egede Andersen
Dietrich Timmermann
Birthe Skallerup
Poul Erik Livbjerg
Guido Kreienbühl
L. O. Dorn
Henrik Holm Nielsen.

8) Den kristne tjeneste

Udvalget skal fremkomme med forslag til gennemførelsen af bl. a. de på synoden fremsatte og vedtagne forslag vedr. diakoni. Man besluttede, at udvalget skulle have 9 medlemmer, ligeligt fordelt mellem Øst- og Vestdanmark. Resultatet af afstemning:

Knud Ballin
Adolf Meister
Jac. Adams
Margrethe Pedersen
M. Baams
Sr. Antonie
Sr. Agnes Birgitte
Lizzie Bruun
Lise Bjørn

Lægmandsarbejdet

Efter nedsættelsen af udvalg fremlagde Claus Munk Plum nogle synspunkter vedrørende lægmandsarbejdet på internationalt plan. Det blev besluttet, at nedsætte et lægmandsudvalg, der skal varetage visse specielle opgaver, f. eks. forbindelsen til Forum Européen og Concilium de Laïc. Claus Munk Plum foreslog 4 medlemmer til dette udvalg:

Claus Munk Plum
Ellen Broe
K. F. Meldahl
Willem Wuyts.

Pastoralrådet godkendte disse fire kontakter under ansvar til forretningsudvalget.

Næste pastoralrådsmøde

Det næste pastoralrådsmøde finder sted i Vejle d. 30.-31. okt. Det blev besluttet at genvælge rektor Lorensen som dirigent ved mødet i Vejle.

Mødet sluttede kl. 16.20 med en kort skriftlæsning ved biskoppen.

Ibi Werner.

USA

Katolikkerne betegnes som den mest socialt bevidste gruppe

New York – NC News Service

Ifølge en undersøgelse foretaget af afdelingen for opinionsundersøgelser ved universitetet i Chicago er katolikkerne mere interesseret i sociale anliggender end medlemmerne af de øvrige trossamfund i Amerika.

Ifølge undersøgelsen viste 48,5% af svarene, at katolikkerne er den gruppe, der er »mest eller næstmest« interesseret i sociale anliggender. Baptisterne nåede op på 27,5% og metodisterne på 22,5%. Alle de øvrige holdede bagefter.

Samtidig viste disse samme tre trossamfund – katolikkerne, baptisterne og metodisterne – sig at være mere »konservative« end de andre, ligesom de er de ivrigste for evangeliets udbredelse og dem, der mest uhindret optager andre i deres kirker.

Resultaterne af undersøgelsen, som var blevet iværksat på opfordring af det lutherske råd i USA, som repræsenterer de tre største lutherske kirker i Amerika, blev forelagt rådet på dets femte møde i New York.

MEXICO

Udenlandske missionærer må tilpasse sig efter folkene i Latinamerika

Mexico City – NC News Service

På den første interamerikanske konference mellem ordensforesatte, som blev afholdt i Mexico City i dagene 8.-13. februar i år, blev det stærkt understreget, at de amerikanske og canadiske ordenssamfund, som sender missionærer til Latinamerika, til dette formål må udvælge mænd og kvinder, som er i stand til at blive ét med den derværende befolkning og leve sig ind i dens religiøse og sociale behov.

Pastor Edgar Bentran, som er den latinamerikanske bispekonferences ekspert i pastorale anliggender, udtalte i denne forbindelse, at missionsarbejdet bør planlægges i samarbejde mellem udlæn-

dingene og folk på stedet, og at det må tilpasses efter befolkningens behov.

Jesuiterpateren Segundo Galilea fra centret for samfundsstudier i Montevideo, Uruguay, sagde, at »Kirken i Latinamerika må finde løsningerne indefra og ikke i hjælpen udefra«. Dette kræver imidlertid, det latinamerikanske præsteskab vokser både i antal og kvalitet. Pater Galilea udtalte endvidere, at man burde give kvalificerede gifte mænd adgang til præstevielsen.

En anden jesuit, pater Renato Problete, som er sociolog ved Bellarmin Institutet i Santiago, Chile, fremhævede nødvendigheden af, at de udenlandske missionærer »tilpasser sig pastoralt«.

To ting er nødvendige i denne sammenhæng, sagde pateren.

»Den første er, at de indgående studerer ikke alene sproget, men også landets og folkets kultur, værdinormer og problemer, heri indbefattet politik, uddannelse og det pågældende lands sociale og økonomiske ydre fremtræden.

Og den anden er en tilbunds gående forpligtelse over for mennesket som sådant og en anerkendelse af, at Kirkens bestræbelser bør omfatte hele mennesket med både legeme og sjæl.«

GUATEMALA

Guatemalas biskopper beklager tiltagende voldsmentalitet

Guatemala – NC News Service

Bispekonferencen i Guatemala har udsendt en appel, hvori de opfordrer til at tage afstand fra enhver form for vold og siger, at det stigende antal voldshandlinger efterlader »enker og faderløse« i deres spor og »skaber angst og usikkerhed« i landet. Biskopperne nævnte i denne forbindelse udbytning og undertrykkelse af befolkningen, terror i form af bortførelser og mord, det had, der spredes af politikere og arbejderledere, samt pornografi.

Allerede for et år siden beklagede biskopperne »de spændinger og den angst«, der hjemsøger Guatemala og tilskyndede til en indsats til forbedring af økonomi og samfundsforhold. Blandt de 4-5.000 liv, de sidste fem års voldshandlinger har krævet, er den amerikanske ambassadør John Gordon Mein, som blev dræbt i august 1968, og den vesttyske ambassadør Karl von Spreti i april 1970.

Biskopperne fastslog i deres appel, at de fleste mennesker i Guatemala lever i

fattigdom, og at den »fristelse til voldshandlinger, som pave Paul VI talte om i sin rundskrivelse 'Om folkenes fremskridt' eksisterer som et beklageligt faktum i livet i Guatemala«.

Biskopperne udtalte endvidere, at de ville støtte enhver bestræbelse for at »opbygge freden gennem udvikling«.

PORTUGAL

Præst frikendt

Oporto – NC News Service

Pastor Mario Pais de Oliveira, som åbenlyst har sat sig op imod undertrykkelsen af sorte frihedsbevægelser i Portugals afrikanske kolonier, er ved en politisk domstol i Oporto blevet frikendt for den anklage at have prædikeret oprør, som man havde rettet imod ham.

Den 33-årige pastor Pais er den første præst, der for en portugisisk domstol er blevet anklaget for at have prædikeret imod kolonipolitikken, men en anden præst er for øjeblikket sat under anklage, fordi han efter sigende skal have deltaget i guerillavirksomhed i Angola i Portugisisk Afrika.

Pastor Pais baserede sit forsvar på den kendsgerning, at han er pacifist, og at det, han har prædikeret om, er, hvad der skal til for at skaffe fred i overensstemmelse med det 2. Vatikankoncilens lære.

Blandt dem, der vidnede til fordel for ham, var biskop Antonio Ferreira Gomez af Oporto. Biskop Gomez vendte tilbage til Portugal i 1969 efter 10 års landsforvisning for at have kritiseret regimet under den tidligere premierminister Antonio Oliveira Salazar.

ECUADOR

Kirkelig kommission anbefaler socialisering af produktionsmidlerne

Quito, Ecuador – NC News Service

Det bedste middel til at forbedre de fattiges kår er en socialisering af produktionsmidlerne, erklærer en undersøgelseskomité, nedsat af de ecuadorianske biskoppers kommission for retfærdighed og fred.

»Der eksisterer et brændende behov for at udskifte de nuværende herskerstrukturer med et system, som kan fremme hele samfundets udvikling og vækst,« siger komiteen. »De bedste midler til at opnå dette er at nationalisere og socialisere produktionsmidlerne.«

Komiteen bestod af lederne af 10 kirkelige organisationer, som først og fremmest arbejder blandt og for de fattige.

De hævder, at det ikke alene er berettiget, men også nødvendigt, at Kirken er med til at ændre samfundsstrukturerne, fordi det er dens pligt »at opdrage de kristne i alt, hvad der angår troen, heri indbefattet det, der vedrører deres sociale ansvar.«

Man har, siger komiteen, i de senere år opnået økonomisk vækst på bekostning af de underprivilegerede både i by og på land. Overklassen og middelklassen er de eneste, der har haft fordel af det fremskridt, der er sket.

»At bevare de nuværende strukturer kan kun føre til en forværring af situationen.«

TYSKLAND

Økumenisk gudstjeneste i tysk fjernsyn

Hannover – KNA

2. pinsedag kl. 10–11 transmitterer Norddeutscher Rundfunk (TV-program I) en økumenisk gudstjeneste. Gudstjenesten finder sted i Marktkirche i Hannover under deltagelse af den protestantiske biskop, dr. Hanns Lilje, Hannover, og den katolske biskop Heinrich Maria Janssen, Hildesheim. Biskop Janssen bliver den første katolske biskop, der efter reformationen har prædikeret i Marktkirche, den ældste Kirke i Hannover. Det vides endnu ikke om denne gudstjeneste vil blive vist i Eurovision. Gudstjenesten er kommet i stand på foranledning af Den økumeniske Pinsekonference i Augsburg.

Hans Urs von Balthasar får »Romano Guardini-prisen«

München – KIPA

Det katolske Akademi i Bayern har tilføjet den schweiziske teolog Hans Urs von Balthasar »Romano Guardini-Prisen« på 5000 DM. Prisen blev overrakt af direktøren for Akademiet, dr. Franz Henrich ved en højtidelighed i München, hvor bl. a. kardinal Doepfner og

den bayriske ministerpræsident Goppel var tilstede. Efter prisoverrækkelsen holdt Hans Urs von Balthasar en tale til de ca. 500 indbudte over spørgsmålet »Hvem er mennesket?«. I forvejen havde akademidirektøren givet et kort rids af von Balthasars litterære indsats. Prisen blev givet til von Balthasar for »usædvanlige fortjenester ved en interpretation af verden«.

ROM

Tito i Vatikanet

Rom – KIPA

Den jugoslaviske statspræsident Tito af lagde d. 28. marts officielt besøg hos pave Paul. I en 75 minutter lang samtale under fire øjne beskrev præsidenten og paven målene for deres politik, og disse mål stemmer i vid udstrækning overens: fredelig løsning af internationale konflikter, venskabelig forbindelse mellem de forskellige nationer og ansvar over for internationalt fællesskab. Ved audiensen for præsidentens følge kom Tito flere gange ind på sin politiske målsætning. Paul VI opridsede Jugoslaviens kirkelige, geografiske og internationale stilling. I Jugoslavien ønsker Kirken kun at forvalte sin pastorale tjeneste; loyalt tilbyder den mennesket sin tjeneste, og hermed er det klart, at enhver overskridelse af kompetence ligger Kirken fjernt. Efter audiensen havde Tito et kort møde med statssekretæren, kardinal Villot. Tito opholdt sig 2½ time i Vatikanet. Der foreligger ikke nogen officiel meddelelse, om at Tito har inviteret paven til Jugoslavien.

SVERIGE

Camara valgt til medlem af Institut for fredsforskning i Stockholm

Stockholm – KNA

Msgr. Helder Camara, ærkebiskop af Olinda og Recife, blev valgt til medlem af det videnskabelige råd ved det Internationale Institut til fredsforskning i Stockholm. Leder af dette Institut er prof. Gunnar Myrdal.

EUR

Ny præsident for den europæiske bispekonference

KNA

Msgr. Roger Etchegaray, ærkebiskop af Marseille, blev valgt til præsident for den europæiske bispekonferences nyoprettede råd (CCEE). Vicepræsident blev den Apostoliske administrator i Wrocław, ærkebiskop Boleslaw Kominek, og hjælpebiskoppen af Namur, Jean-Baptiste Musty.

SYDAFRIKA

Sort anglikansk biskop arresteret i Sydafrika

Johannesburg – NC News Service

Den anglikanske biskop af Zululand, der er en af de seks præsidenter for Kirkernes Verdensråd, er blevet arresteret nær Johannesburg, da han undlod at fremvise et specielt pas, som alle sorte i Sydafrika skal bære.

Biskop Alpheus Zulu, 65 år, har åbent kritiseret Sydafrikas apartheidpolitik, når den drejer sig om en streng racemæssig adskillelse; i september sidste år kritiserede han dog også Kirkernes Verdensråds støtte til en anti-racist bevægelse, der er forbudt i Sydafrika for påstået ødelæggende aktivitet. Biskoppen befandt sig i Roodeport Christian Center til et seminar om sort teologi, da han blev arresteret. Han afsløgte at betale den forelagte bøde og skulle derfor møde i retten senere.

I øvrigt har myndighederne på Robben Island, der er Sydafrikas største fængsel for politiske fanger, forbudt såvel katolske som anglikanske fængselspræster at medtage nadveren til øen, der ligger syv miles fra fastlandet. Myndighederne vil nu håndhæve en fængselsbestemmelse, der i over ti år ikke er blevet overholdt, nemlig at der ikke må være alkohol i fængsler. Man har undersøgt fængselspræsterne ved deres ankomst til øen og frataget dem altervinen.

NYT INSTITUT

Institut for familieforskning er i efteråret 1968 dannet af nedennævnte personer i erkendelse af, at der i Danmark ikke findes et forum for studiet af sexologi, i hvilket man søger at inddrage de sexologiske problemer i et personalt kristent helhedssyn.

Det er vort håb, at vi igennem studier og samtaler vil kunne nå til en større forståelse af problematikken omkring familielivet i dets bredeste aspekter, og at vi derigennem vil kunne nå ud til de enkelte familier, til studiekredse, til skoler og forældre. Der findes i dag et meget stort behov for oplysende litteratur og undervisningsmateriale på disse områder, og vi håber, at vi må være i stand til at yde et bidrag på dette felt, ligesom det ville være ønskeligt, at man på længere sigt så sig i stand til at etablere en familierådgivningsklinik i lighed med, hvad man finder i England og Frankrig. Vi har allerede etableret værdifulde kontakter med internationale og nationale organisationer, som arbejder med familieproblematik.

Vi er klar over, at vore kræfter og evner til at løfte disse store opgaver er meget begrænsede, men vi håber på, at vi igennem samarbejde med andre, f. eks. pædagoger, socialrådgivere, læger, teologer, unge familier og andre, vil kunne nå et stykke ad vejen.

Vor foreløbige eneste publikation »Kærligheden og livet« foreligger nu. Vi er klar over, at det er tung og svær læsning, men vi har brugt den i en studiegruppe for selv at komme ind i den basale problematik og har ment det berettiget at udsende den til en større kreds.

Pastor, cand. psyk. Jørgen Hviid,

Overlæge Inger Høyer,

Cand. jur. Ellen Baadsgaard Jensen,

Læge K. M. Jensen,

Pastor Kåre Osorio.

CARITAS

Pakistan igen!

Den 20. januar besluttede man i Rom at overlade 300.000 dollars til disposition for CORR (Christian Organisation for Relief and Rehabilitation). Disse penge skulle sætte et program igang, som på østpakistanske biskoppers vegne var forelagt af Biskop Joaquin Rozario, Chittagong. Pengene blev overført til American Express Bank i Dacca.

Man bad om regelmæssige rapporter af hensyn til giverne. Lederen af CORR,

pater Labbé, lovede månedlig rapport både angående arbejdets gang og pengenes anvendelse.

I mellemtiden har den politiske udvikling lammet praktisk talt al aktivitet og afskåret de normale forbindelser. Katastrofekommisionen i Caritas Internationalis har drøftet situationen og modtaget rapport fra Mgr. J. Harnett (den amerikanske hjælpetjeneste) og fra dr. G. Specht (tysk Caritas); begge er lige vendt tilbage fra Pakistan. Følgende står fast:

1. Projektets gennemførelse:

Reservoirer for drikkevand er rensede,

Landområder for en stor del afvandet,

Vejene er ved at blive genopbygget, Man har købt såsæd,

Der er underskrevet kontrakter vedr. konstruktion af cementsøjler for flygtningehuse (ialt 300),

Man har bygget en modelbåd.

Alt er sket under CORR's kontrol og i samarbejde med befolkningen i det ulykkesramte område.

2. *Finanserne:* Kommissionen anså det for uklogt nu at øge pengetilførslerne. Dels er der tilstrækkelige midler for øjeblikket for at gennemføre det arbejde, som er muligt, dels er det nødvendigt at have en reserve. Og endelig er der en del ting (traktorer, motorer til både etc.), som med fordel kan købes i andre lande og derefter fremsendes til Østpakistan. Der har dog kunnet træffes en ordning med banken, så lederen af arbejdet kan trække yderligere 300.000 dollars, når dette anses for nødvendigt. Man vil så senere, når forholdene er roligere, overføre de omtalte beløb, indtil hver indsamlet øre er anvendt til genopbygning i Pakistan; men vejen er lang og meget vanskelig at forcere.

Disse oplysninger skal tjene til beroligelse for de personer, som har ydet hjælp til Pakistan – altså også til vore danske hjælpere.

Knud Ballin.

MUSIK

TILLYKKE NIELS STEENSEN!

I de ministerielle bestemmelser for gymnasieskolen i Danmark står bl. a., at alle gymnasier mindst én gang om året – ved en koncert eller lign. – skal kvittere for årets musikalske aktiviteter.

Fredag den 2. april var elever, forældre og andre venner af skolen samlet i den stopfyldte Sankt Augustins Kirke for at overvære en forårskoncert. På

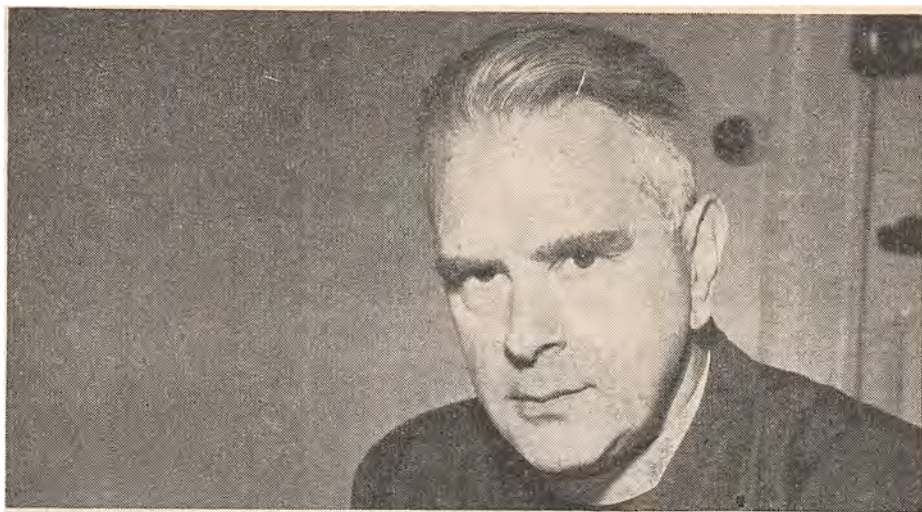
Ole Kongsteds initiativ og ved hans grundige og ihærdige indstudering var det lykkedes at sammensætte og fremføre et smukt og fyldigt program. Publikums begejstring var efter koncerten så stor, at et spontant bifald anført af rektor Lorensen fyldte rummet, hvilket såmænd nok skal have forarget en og anden.

Kirkerummet dannede en smuk og akustisk god ramme om koncerten, men lagde på den anden side en stærk dæmper på den musikalske alsidighed, idet programmet næsten udelukkende bød på kirkemusik. Da skolen samtidig råder over en herlig aula, som mangen anden ville misunde den, var det måske en idé til næste år – for denne koncert var forhåbentlig da begyndelsen til en ny tradition – at flytte fra kirken ind i aulaen og på den måde gøre programmet mere afvekslende.

Bachs kendte »Jesus bleibet meine Freude« for kor og orkester indledte koncerten. Derefter spillede Knud-Erik Kengen, en af skolens musikalske hovedkræfter gennem adskillige år – lige fra han som elev i de små klasser spillede til morgensang til nu, hvor han som lærer (dog ikke musiklærer) gør musikalsk fyldest på mangfoldig vis – en cembalotransskription af Bachs E-dur prælude for soloviolin med sin sædvanlige sikkerhed og musikalitet. To ukirkelige indslag var Purcells duet »Let us wander«, smukt sunget af Marie Lorensen og Pia Melkens, samt Mozarts »O, Iris und Osiris« fra »Trylleflojten«, hvor Birger Messerschmidt lod sin malmfulde bas lyde. »Ave verum corpus«, ligeledes af Mozart, bragte igen programmet ind på det kirkelige, og her blev det. Carl Niensens »Jeg lægger mig så trygt til ro« for tre-stemmigt damekor dannede en virkningsfuld klanglig kontrast til Rimskij-Korsakovs »Pater noster« for firstemmigt mandskor. Især dette nummer gjorde stort indtryk. Korklangen var af et amatørkor fin, og den sidste akkord klingede ud i bedste Don-Kosak-stil med det helt dybe B i bunden! Foruden eleverne talte koret i dette nummer ikke mindre end tolv lærere!

Hovedværket lå sidst i programmet og var Marc-Antoine Charpentiers »Messe«, som man til kyndelmisse i år kunne høre sunget til højmesse i Sankt Ansgars Kirke af de samme kræfter. Kor, solister og orkester var fortrolige med værket, som kom til at danne en festlig og klangfuld afslutning på en helt igennem vellykket koncert. Æren er der mange om at dele, men fremfor nogen anden kan man takke Ole Kongsted for dette bevis på et frugtbart musikmiljø på Niels Steensens Gymnasium.

Erling Rasmussen.

ET ENERGIBUNDT BRISTEDE BRAT . . .

Pater Gustav Scherz in memoriam

Skulle man give pater Scherz et overbevisende attribut, så måtte det være: Den dynamiske doctor phil. og doctor h.c.

76 år gammel er han endnu i fuld vigør og har derfor stadig planer for fremtiden. – Hans yndlingsplan – hvem ved det ikke? – Nikolaus Stenos helgenkåring!

Søndag den 28. marts havde han holdt gudstjeneste på Skt. Annæ Hjem og en inspirerende prædiken om »(ikke) at kaste den første sten!«

Ved frokosten kl. 12 veloplagt blandt sine kolleger. Et punkt på eftermiddagens program (han har, hvad program-punkter angår, en ypperlig ordenssans) et besøg hos en gammel bekendt på Øresundshospitalet på sit gode vehikel, knallerten. En god bog eller to som opmuntring med (sådan var han!).

Og så – på denne næstekærlighedens rute skete det: En personbil runder hjørnet Århusgade-Østerbrogade med en anden bil på langt slæbetov: P. Scherz kommer ind over torvet og styrter og næsten knuser hovedet mod stenbroen. – Hvem kan forstå det? Vel kun Vorherre!

Rigshospitalet. Uden bevidsthed og operation uden håb!

Mandag kl. 14 sluktes dette dynamiske liv!

Dynamik

1923. Jeg fik ham som lærer i historie. Han viste os i en af de første timer billeder af de store Amerika-både, plancher med skrog, dæk, saloner etc. Han var selv meget imponeret. »Flydende paladser« – kaldte han dem. De mørke øjne tindrede. – Hvem var den pæne unge præst? – Han var kommet til Danmark i 1922 på rekreation efter en lungetuberkulose. Men ligge stille? Nej! Han lignede de stolte skibe, der trodser

storm og sø. Hans psyke var stærkere end hans sygdom. Han vandt det blå bånd!

Han opildnede også os drenge til kappestrid. Konkurrence: »Danmarks oldtid«. 3 præmier! Måske en slags jesuiter-pædagogik, men vi ku' li' det. Førstepræmien husker jeg: Pater Steidl's »Vor Frues billedbog« og en kæmpeplade chokolade! – Sådan var han: idealist og jordnær.

Han udstrålede simpelthen energi – og den kunne smitte – og den gjorde det – og gjorde den det ikke – og det skete også – så undrede han sig. Han stillede arbejdskrav til andre, men de største til sig selv, – jeg har aldrig kendt et flittigere menneske!

Se kraftlinien, – den stigende kurve:

Dygtig lærer – strålende præfekt for en blomstrende mariakongregation for unge piger – redaktør for kongregationens blad »Gryet« – redaktør for »Katolsk ugeblad for nordiske kristne« – skoleleder – skolebygger – skribent ved en stedse klappende skrivemaskine – seriøs videnskabsmand – videnskabelig detektiv vedrørende Nikolaus Steno's teologiske skrifter – dr. phil (med kun en fejl i den tyskskrevne afhandling: »Kinnzahn« i stedet for »Backenzahn«, – det morede opponenter – og os, der drillede ham bagefter, men ærgrede ham selv en smule. Den perfekte perfektionist er ikke født endnu – så lidt som den fuldendte fisker!)

»Cui honorem, honorem« står der i skriften (Rom. 13,7). – »Ære den, man er ære skyldig«. Dr. phil. Scherz blev derfor også doctor honoris causa (Münster og Fribourg).

Helt forbavsende gjort af et helt sundt menneske – men ovenud forbavsende gjort af en mand med kun en lunge. Det er altså muligt, at en sund ånd kan bebo et mindre sundt legeme!

Men han trænede også sin »broder æsel« ihærdigt: Lange cykelture, badning i saltvand og sol.

Jeg har cyklet med ham på Lange-

land under krigen. Vi har spist rugbrød med folkeleverpostej på grøfteskanten – han var aldrig højtidelig. Og når der var højtid og fest, var han den, der kunne levere en festlig tale, der rummede bid og vid – men biddet sad i viddets mundkurv.

Han satte pris på et gemytligt samvær og nød bordets glæder som en kærkommen gave ovenfra. En anden dyd, – som er sjælen i vor forjagede tid –: Han svarede prompte på breve. Var han i udlandet, glemte han ikke sine venner og bragte ikke sjældent en lille opmærksomhed med – ofte i form af en dværgflaske med velvalgt indhold.

Dansk videnskabsmand

Scherz og Steno er en slags videnskabelig lidenskab og spirituel formæling. Hvordan kommer det egentlig, at en udlænding – P. Scherz var Wiener – bliver bidt af en dansk videnskabsmand, af en dansk konvertit og den første danske biskop (ganske vist syd for grænsen) efter reformationen.

Jeg mener, det må sættes i sammenhæng med hans job som redaktør af Katolsk Ugeblad. I dette gik han – som i alt andet, han påtog sig – op med liv og sjæl. Han forstod at sætte folk i sving både med at skrive artikler til bladet (en broget skare!) og sørge for at udbrede det.

Han afløste i november 1932 pastor Henry Gamél († dec. 1932). – Prøv engang at blade i disse gamle årgange (hvis du da hører til de heldige, der fik dem indbundet – for det var de værd!)

I 1936 dukker der pludselig en lang stribe artikler om Nikolaus Steno op.

Er det ikke symptomatisk, at den første bærer overskriften: Er Niels Steensen en helgen? Samme år i december kommer der et festnummer med Steensen-artikler fra dygtige penne. P. Scherz' bidrag lyder atter: Kan Niels Steensen helgenkåres? I alle følgende numre til og med 1938 er der Steensen-afhandlinger. De fleste skrevet af redaktøren selv. En af dem begynder således: »Niels Steensen har været en vandrefugl som nogen«. Artiklen hedder: I Niels Steensens spor.

En vandrefugl

P. Scherz blev selv en sådan vandrefugl. Målene bag disse lange vandringer fra bibliotek til bibliotek i Europa og en studierejse til U.S.A. i 1964 var Steno og hans teologiske skrifter.

Vandring og sved blev rigt belønnet. (På Yale-universitetet var han endda så heldig at finde Stenos doktordisputats blandt sammenkøbte afhandlinger fra Europa). Af en fagmand er han ikke uden grund blevet kaldt en videnskabs detektiv.

Denne Steensen-interesse, der som et åndens sus går gennem disse mange blade finder et højdepunkt i en storstået fest til ære for Steno i Grundtvigshus tirsdag den 11. januar 1938. – Kendte navne taler – blandt disse biskoppen af Osnabrück, dr. W. Berning. (Biskopperne af Osnabrück har den dag i dag levende interesse i Stenos helgenkåring, – Steno virkede jo i deres bispedømme både i Schwerin og Hamburg).

All disse artikler er beretninger om den store anatom, geolog, konvertit og biskop, som bringes til torvs, så godtfolk kan lære ham at kende. Den ivrige forskers videnskabelige resultater rummes imidlertid i »Nicolai Stenonis Opera theologica«, som blev udgivet med støtte af Carlsberg og Rask-Ørsted fondet. Senere fulgte flere monografier.

Ja, pater Scherz levede og åndede for Steensen og så forhåbningsfuldt frem til hans snarlige helgenkåring.

Men brat fik hans store gerning her en ende.

Vi ved ikke meget om, hvordan ens virksomhed er på den anden side. Men der er næppe nogen tvivl om, at – som Grundtvig synger det –: »med venner i lys vi tale«. – Mon så ikke Scherz og Steno får mangan god samtale med hinanden? Ligeså med mange af hans andre gode venner, der gik forud.

Og man behøver ikke at være sødfrom for at forestille sig, at Stenoforskeren vil tale helgenkåringens sag hos selve Ham, som er al Helligheds kilde.

Her er der ikke mere brug for et Carlsberg- og Rask-Ørsted fond, – her vil vi støtte ham.

Laurits Brunnicardi
C. ss. R.

ÅRHUS

FHV. KARETMAGER
AXEL THOMSEN

Fhv. karetmager ved DSB, Axel Thomsen, Finsensgade 62, Århus, er død, 78 år.

Axel Thomsen havde i 37 år haft sin gerning på Centralværket i Århus. Han var en dygtig håndværker og aktivt interesseret i sit fags anliggende gennem medlemskab af bestyrelsen for Træarbejdernes Fagforening. Endvidere havde han i over 25 år sæde i bestyrelsen for Arbejdernes Andels Boligforening i Århus.

I Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund var Axel Thomsen formand en årrække, og da han som 75-årig trak sig tilbage, blev han på den runde fødselsdag hædret af den pavelige Silvester-orden med dennes ridderkors.

SVENDBORG

SVENDBORGS KATOLSKE SKOLE
FRA 1885 LUKKER

– HAR KUN 20 ELEVER

Forskellige faktorer bevirker, at den romersk-katolske skole i Svendborg, Sct. Knuds Skole i Havnegade, lukker ved udgangen af dette skoleår. De ca. 20 elever, som for tiden bliver undervist på skolen, må søge ind på andre skoler. Den daglige leder af Sct. Knuds Skole, pater W. Nölke, siger til Fyns Amts Avis, at skolen faktisk er blevet for lille nu, og derfor har menighedsrådet besluttet at lukke den.

(Fyns Amts Avis, 24. 3. 71)

BREDGADE

STORE BEDEDAGSAFTEN
I SCT. ANSGARS KIRKE

Mange ved fra omtale i pressen, at nogle præster og lægfolk i Den danske Folkekirke vil prøve atter at gøre Store Bededag til en bods- og bededag ved afholdelse af særligt tilrettelagte gudstjenester, samt ved opfordring til at faste både fra spise og fra meddelelsesmidlernes kværnende underholdning. Katolikker har netop afsluttet en bodstid og Langfredagsfaste, og der har været en betydelig kirkegang fra Palmesøndag til og med 2. Påskedag; men Store Bededagsplanerne bør ikke lade os ligegyldige; vi bør støtte dem! I Sct. Ansgars kirke afholdes majandagter på alle hverdage kl. 19,30. Imidlertid vil på Store Bededagsaften, torsdag d. 6. maj, det Højhellige Sakramente blive udstillet til tilbedelse allerede kl. 19, så vi ved vor forbøn kan støtte vore ikke-katolske brødre i deres bestræbelser. Efter meddelelse af den sakramentale velsignelse holdes en kort Mariaandagt, således at denne særlige gudstjeneste er slut kl. 20.

Store Bededagsaften er ingen »god« aften, men de, der har mulighed derfor, skal have lejlighed til at bede for et betydningsfuldt initiativ. Biskoppen har med glæde givet sin tilslutning.

Majandagter i Sct. Ansgars Kirke

Lørdag den 1. maj indledes majandagterne i Sct. Ansgars Kirke kl. 19.30 med procession til Mariaaltret, prædiken og sakramental velsignelse. Majandagt afholdes alle *hverdage* kl. 19.30 og varer en halv times tid. K.G.-H.

STENOSGADE

P. JOHS. BAPT. SCHUMACHER –
50 ÅR JESUIT

På 1. påskedag fejrede P. Schumacher sit 50-årige ordensjubilæum. Han indtrådte d. 11. april 1921 i jesuiternes noviciat, som dengang lå i s'Heerenberg (Holland). Efter sine studier og sin præstevieelse 27. 8. 1930 virkede P. Schumacher i Århus, Ordrup og derefter i København som kapellan ved Jesu-Hjertekirke. Der er mange mennesker, som sætter pris på den ivrige, beskedne og fromme sjælesørger. P. Schumachers mange venner i landet har fejret ham på selve påskedagen.

Prædikener over opstandelsestroen

I Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade taler p. Johs. Simons søndag den 18. april om »Opstandelsestroens tilblivelse« og søndag den 25. april om »Hvor pålidelige er vore opstandelsesberetninger?«. Begge søndage kl. 20.

Århuskonference '71

Kærlighed og fantasi

(Århus Universitet, 25.–31. juli 1971)

Arrangør: Danmarks Kristelige Studenterbevægelse (DKS) og Katolske Akademikere (AC).

Fantasi er evnen til at forestille sig nye livsmuligheder og at lade sig inspirere af dem. Uden sådanne muligheder kører mennesker fast i fantasiløse frustrationer.

Kærlighed er det modsatte af frustration. I kærligheden frigøres menneskers evner og fantasi, så nye muligheder vises sig.

Det er derfor et sundhedstegn, at vi nu oplever et *oprør* mod forbruger- og præstationsamfundets fantasiløshed, et oprør der forener sansen for fest med viljen til protest.

I *kirkenes fællesskab* er Guds kærlighed til stede som en frigørelse til fremtiden. Guds kærlighed og menneskers kærlighed er ikke modsætninger, tværtimod

kan vi ikke møde Guds kærlighed uden at tage den menneskelige kærlighed i dens mange skikkelser alvorligt. Og omvendt kan vi ikke møde den menneskelige kærlighed uden at opdage, at Guds kærlighed derigennem får kropslig realitet i verden.

Århuskonferencen 71 vil gennem foredrag, film, seminarer, fester og gudstjenester vove sig ind på mange af livets ikke alt for tilgængelige områder i forventning om, at deltagerne sammen vil bidrage til at skabe nye veje ud af den fantasiløshed, som vi lider under i kirke og samfund.

Søndag d. 25.

Ankomst og registrering.

18.00: Fest, middag, dans m.m.

Mandag d. 26.

9.30: Albert van den Heuvel, director, Department of Communication, Genève. Bibelstudium: *Gud – kærlighed – fantasi.*

14.30: Erik Wiedemann, redaktør, mag. art.: *Kærlighed og det politiske. Et program med beatmusik.*

19.30: Seminarer.

Tirsdag d. 27.

9.30: K. E. Løgstrup, prof., dr. theol., Århus.

Erling Jacobsen, prof., dr. med., psykiater, Århus. *En samtale om følelsernes livsforståelse.*

14.30: Seminarer.

Onsdag d. 28.

9.30: Halvard Rieber-Mohn, O.P., Oslo. *Kærlighedens fantasi. Et program om litteratur.*

14.30: Seminarer.

19.30: Film: Min nat hos Maud.

Torsdag d. 29.

9.30: Joseph Pieper, prof., dr. Münster: *Fænomenet »Kærlighed«.*

14.30: Seminarer.

Fredag d. 30.

9.30: Jürgen Moltmann, prof., dr. Tübingen: *»Hvorledes kan jeg lege i et fremmed land?«.*

14.30: Seminarer.

16.00: Albert van den Heuvel: Bibelstudium.

20.00: *Fantasiens fest, afslutning.*

Lørdag d. 31.

Udflugt og afrejse.

Seminarer

1. Kernefamilie – storfamilie – ordensfamilie. Ved sr. Marianne Schröder, O.P., Frederik Hjerrild, studenterpræst og Jens Chr. Basse, pastor.

- Omsorg for livet (abort og euthanasi). Ved Helge Kjær Nielsen, amanuensis, K. F. Meldahl, overlæge og Viggo Lissner, studenterpræst.
- En ny vurdering af det kropslige (sensualitet og pornografi). Ved Paul von Martens, TV-præst, Anna Marie Aagaard, amanuensis og Heinrich Roos, docent, dr. phil.
- Seksuel normalitet og minoritet. Ved Vagn Hansen, O.P. sognepræst, Gunda von Martens, socialrådgiver og Knud Münster, kandidatstipendiat.
- Guds kærligheds nærvær i fest og spil. Ved Christian Lerch, S.J., stud.theol., Hans Martensen, biskop og Knud Ottosen, universitetsadjunkt.
- Fremmedgørelse i arbejde og fritid. Ved Romanus Knust, O.S.B., Fred Andersen, pastor og Inger Hedemark, cand. polit.
- Politik og protest – fantasi og fest. Ved Gottfried Grünwald, S.J., studenterpræst, Poul Erik Pedersen, amanuensis og Johannes Aagaard, docent, dr. theol.

Børnelejr på Klitborg

Katolske Menighedsplejers sommerlejr for børn i alderen 10–15 år afholdes i år i tiden 22. juni–2. juli.

Pris: 150 kr.

Lejrleder: Gorm Jensen.

Lejrpræst: Erik Christiansen O.P.

Henvendelse til:

Katolske Menighedsplejer,

Bredgade 69 A,

1260 - København K.

tlf.: (01) 15 23 03 (kl. 14–17).

Praktiske oplysninger

Mødested: Århus Universitet og Århus Seminarium.

Deltagere kommer fra Tyskland og de nordiske lande.

Mødeleder: Lektor Kaspar Kallan, København.

Sprog: De skandinaviske sprog og tysk – simultanoversættelse dansk-tysk.

Pris: Mødeafgift 80 d.kr. Indkvartering: Sovesal 5 d.kr. pr. dag (sovepose eller lagen medbringes), enkeltværelse 25 d.kr. pr. dag, dobbeltværelse 40 d.kr. pr. dag. Deltagerne betaler selv deres fortæring i Studenterhusets kantine (15–20 d.kr. om dagen). Halv eller hel friplads kan søges.

Tilmelding: Senest den 1. juli med indsendelse af mødeafgift pr. giro nr. 1 821 52. Deltagere, der tilmelder sig efter 1. juli, vil blive afkrævet et tillæg på 10 d.kr. til mødeafgiften.

Adresse: Århuskonferencen 1971, Det økumeniske Center
Kløvermarksvej 4
DK-8200 Århus N.

Assumptionssøstrene tilbyder en retræte ledet af **Pastor d' Auchamp** fra Store Bededag den 7. maj, kl. 10.00 til den 8. maj om eftermiddagen.

Reserveret

Sct. Michaels Skole, Kolding

(privat katolsk skole)

søger pr. 1. august 2 lærere og 1 årsvikar – årsvikaren event. pr. 1. september.

Skolen er dobbeltsporet hovedskole med børnehaveklasse samt 8.–10. klasse og I.–III. real. Af skolens 350 elever er ca. 25 pct. katolske børn. De fagområder vi især kan tilbyde er fransk, tysk, regning og matematik, men herudover vil der også kunne blive tale om alm. skolefag.

Vi imødeser meget gerne ansøgninger fra lærere der er indstillet på at tage del i vort gode kollegiale samarbejde og vort udbyggede forældre- og elevsamarbejde. Skolen er moderne indrettet og godt forsynet med undervisningsmidler.

Løn, timetal og pension som ved det offentlige skolevæsen.

Ansøgninger sendes snarest til Sct. Michaels Skole (Sct. Hedvigssøstrene), Kralundsgade 2–8, 6000 Kolding.

Evt. oplysninger kan fås ved henvendelse til kst. skolebestyrer B. Ollendorff på tlf. (05) 52 28 34 mellem 8 og 9, tirsdag tillige mellem 17 og 18.

SCT. ANNÆ REJSER – PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Firenze – Rom – Assisi:

27/6–16/7 – 20 dg. – tog (liggevogn). – Pris: kr. 1485,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom – Assisi:

2/7–16/7 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom – Firenze – Assisi):

27/8–10/9 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indian Summer« (Umbrien – Rom):

1/10–15/10 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:

16/10–23/10 – 8 dg. – fly. – Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S, telf. (01) 58 74 12 eller Steno Rejser, telf. Asta 2312 (kl. 9–17).

STENO REJSER

Holmbladsgade 11, 2300 København S, er oprettet af Sct. Annæ Rejser og kan arrangere Deres rejse til næsten et hvilket som helst rejsemål, samt indtegne til selskabsrejser til Tyskland, Østrig, Italien, Spanien, Jugoslavien, Skandinavien, England, Bulgarien, Ægypten m.v.

Priser fra kr. 198,-.

Steno Rejser handler kun med medlemmer af Danmarks Rejsebureau-Forening. (Kundegaranti 10 mill. kr.)

De er velkommen til at besøge vor nye forretning.

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

21.–27. august 1971

7 dages flyrejse med fuld pension:

Pris på »Hotel Madonna« kr. 890,00

Særpris for syge og handicappede på »Accueil Notre-Dame« kr. 700,00

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 Hellerup . Tlf. GE 6341 (bedst om aftenen)

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Retræte for unge på Rygaard

fredag den 30. april om eftermiddagen til søndag aften den 2. maj.

Retræten ledes af pastor Willem Wuyts fra Vejle.

Nærmere oplysning fås hos sr. Marie Emilia, tlf. HE 7578, kl. 10–11 og kl. 16–17.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordlek Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarlektorstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

Der er altid noget af interesse i Katolsk Forum

Folmer Olsen

Begravelses ordnes

Røberbansgade 37

Aalborg. Telefon 12 15 57

Murermester- og entreprenørforretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg

Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Ryø A/S

Ingeniør- og handelsfirma

Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88

El-installationer – El-artikler

Radio og fjernsyn

Fjernvarme – køleanlæg

Vand – Gas – Sanitet

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg

Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-anlæg mod korrosion og sten.

Vi beskytter også Deres olietank mod uønsket korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3450 Allerød

Tlf. (03) *27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.

Telefon 15 23 03

LEJLIGHED SØGES

I København. 2–2½ værelse. Månedlig leje 700–800 kr. til ungt katolsk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annonceekspedition,

Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

TILBYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

for alle trossamfund.

Benzon's Aut. katolsk bedemand
Begravelsesforretning
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelse og bisættelse ordnes. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTTETORRETVING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard,

Advokat

Møderet for Højesteret
Studivstræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

**Her var plads
til en annonce.**

Hvem tegner sig for den i et
kommende nummer?

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8266

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 38
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen
Fisk, vildt, dybfrossen fjerkræ
Mozartsvej 21. Telefon VA 5547

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjøreen & Co. A/S

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Telefon 12 41 22 - Århus C.

Missionshotellet Ansgar

A. Mouggaard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C.
Telefon 14 20 23 - 22 19 20

El-Installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Århus C

**Tegn et abonnement
på Katolsk Forum**

Forsikrings Compagniet for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 88, København K.
Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:
Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88
Væksekontor i banegårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Telefon 21 20 21
Kontor i København:
Møllesten 11, København SV
Telefon VA 6080
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Svendborg Ligkistemagasln

Hans Nielsen & Søn
Indehaver Verner Jensen
Katolsk bedemand.
Fruestræde 10, Svendborg.
Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen
Møllergade 48, Svendborg
Telefon 21 19 20

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Ålborg
Telefon 12 03 01

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
Ålborg

Tegn et abonnement

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksberggade 27
Telefon 15 78 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser
Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47, Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

EI-Installationer
Holbæk. Telefon 43 03 85

Sparekassen for Lyngby og Omegn
- Blikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 68

Oliefy

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre
Dybbølgsgade 17,
København V.
Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund
Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramshørrød 31
Aabenraa
Telefon 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Gaveidé:

**Abonnement på Katolsk Forum,
ring GO 4895.**

Fint arbejde - Trla 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis Ikke - så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger
Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUFTE OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S

K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksberggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

**MARIUS
MP
PETERSEN &
EN DIFA FORRETNING**

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-Installatør
Christiansbjerg Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80
Lev. til katolske Institutioner
Lys, kraft og varme
For at betjene vore kunder bedst muligt
har vi nu fået radiotelefon i vore biler

Chr. Hansens kødsalg

Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6465 og 6466

Svend Erik Laursen VVS-INSTALLATIONER

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lin.)

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

H. S. Friis

Malermester
Mølleparken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Nielsen & Brostrøm

Sanitet - Centralvarme
Holbergsgade 22, Aalborg
Telefon 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, Ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Bøger

FRA ALLE LANDE ★ PA ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

Victor Hansen

Boghandel
Bruunsgade 45 . Tlf. (06) *12 24 00
Århus C.

Hjorths Eft.

v/ Orla Jensen
Østerbro 64, Aalborg. Tlf. 13 46 72

Der er altid noget af interesse
i Katolsk Forum

BREVE TIL OG FRA REDAKTIONEN

ANGÅENDE DEN EETÅRIGE,
»KRISTELIGT FOLKEPARTI«,
»DET LILLE FIRMA«

Undertegnede er ikke katolik; men som
mangeårig abonnent anmoder jeg om
optagelse af det følgende.

I over 12 måneder har jeg søgt at
følge med i, hvad man har sagt og skre-
vet af advarsler mod, angreb på og for-
svar for »Kristeligt Folkeparti« - især i
»Kristeligt Dagblad«, der har set sig
nødt til i særlig grad at stå åbent for
indlæg. Interesserede kan henvises til
mine orienterende oversigter i nævnte
blad (under »Debat«) pr. 26/10 1970,
13/1 og 29/3 1971, - hvori redelighed
er tilstræbt . . .

Jeg vil her ikke over for »Katolsk
Forum«s trofaste læsere repetere, hvad
jeg i mit »arkiv« har samlet af komplet
uværdige overfald på nævnte parti. Her
ønsker jeg at komme ind på, at jeg i
lange tider forgæves har spejdet efter
debatindlæg i herværende blad.

I sin tid fremkom en ganske kort, so-
ber, redaktionel afstandstagen; derpå
lang tids tavshed. Endelig kom der i
nr. 5, 1971 en artikel, undertegnet G.H.,
der på nobel vis viste virkelig forståelse.
Og jeg mindedes, hvad en katolik
for 1/2 år siden sagde til mig: »Ja, hvil-
ket andet parti skulde jeg dog stemme
på?« - Han havde faktisk opfattet, at
der her var tale om et økumenisk ind-
stillet parti . . .

Men, se bare! I »Katolsk Forum«s
næste nr., nr. 6, stod så en længere af-
handling af W. Dalland, der med et
»Nej!«s ekstra fede typer forkastede det
nye parti. Nuvel - men da artiklen til-

syneladende også forkastede alle andre
partier, måtte man spørge: »Hvem i al-
verden vil De så stemme på?. Privatsag,
bevares. Artiklen gav intet nyt. Blot
desavouerede dens ilterhed G.H.'s lige-
vægtige betragtninger.

Må man så ikke nok spørge »Katolsk
Forum«s redaktion: når læserne skal
»orienteres«, var det så ikke rimeligere
og redeligere at fremskaffe (evt. pr. in-
terview) en udtalelse fra partiets egne
folk?

Når det påstås, at partiet egentlig
ikke har gjort rede for noget, og at der
er »mangel på perspektiver« (!), er dette
urigtigt (mildt sagt): 1) Hvad partiet
selv mener med ordet »kristeligt« i nav-
net, er der klart gjort rede for; 2) hvor-
dan partiet i tinget vil stille sig med
henblik på »værdibundne« og »værdi-
frie« problemer, er klart udtalt.

Til slut: over for Danmarks måske
endnu for lidt »orienterede« katolikker
kan understreges: mærk vel, at her er
tale om en reel mulighed for et økume-
nisk samarbejde for at styrke kristent
livssyn som grundlag for fremtidig po-
litik i Danmark og: husk, og glem det
aldrig, at vi har hemmelig valgtret i de-
te land. - Uskatterligt gode: på valg-
dagen, i stemmerummet, overvåges du
og jeg kun af Gud og vor samvittighed.
Helge Kjærgaard.

EKSISTERER DER EN SPECIEL KRISTEN POLITIK?

I et virkeligt demokrati er det statsbor-
gernes selvfølgeligelige ret at slutte sig sam-
men i politiske partier, hvis program
svarer til deres overbevisning. Dette
gælder også borgere, der bekender sig
til kristendommen og ønsker, at deres
opfattelse af politiske anliggender må
præge lovgivningen i videst mulige om-
fang.

Men man kan med rette bestride, at
det skulle være rigtigt at forsyne et
parti med en betegnelse, som synes at
identificere dets program med kristen-
dom.

Ganske vist eksisterer der adskillige
partier med kristen etikette: men det
kan ikke nægtes, at dette ofte har med-
ført misbrug, som kompromitterer kri-
stendommen som sådan. Efter at Det
andet Vatikankoncil har fastslået plura-
lismens princip inden for meget videre
rammer, end man tidligere anerkendte,
er det blevet ganske uholdbart at lige-
stille religion og partipolitik.

Den kristne tro forener vidt forskel-
lige samfund i et fælles Credo. Den er en
åbenbaringsreligion med budskab om
synd og forløsning, med evigt og ikke
timeligt sigte. Med Nådens

hjælp kan den ytre sig på samfundsmæssigt plan i en særlig, medmenneskelig holdning; men denne kan meget vel komme til udtryk i vidt forskellige opfattelser af, hvordan samfundets ideelle struktur bør være.

Ganske vist kan samfundsstrukturens *formål* formuleres på en måde, der vil forene et overvejende flertal af kristne; men *midlerne* er genstand for en uenighed blandt kristne, som er iøjnefaldende, og ofte berettiget.

Den, der kalder sit eget parti for »kristent«, påfører det kristne folk den store risiko, at det kirkelige liv politiseres, således at verdslige uoverensstemmelser overdøver fællesskabet i troen. En partibunden holdning stilles lig med rettroenhed, hvorved opstår de gensidige fordømmelser, der gennem hele Kirkens historie har været kilde til synd, til lidelse og til forargelse.

Religionskrigene, fra Albigersfelttoget til Biafra-tragedien, sammenknytningen af nationalistiske, sociale og racemæssige motiveringer som i Sydafrika eller Ulster, er eksempler på, hvad religionens politisering fører til i yderste konsekvens.

I et demokrati kan den kristne vælge mellem mange mulige, politiske retninger, uden at være tvunget til at forlade troens grundlag. Indenfor partiet kan han øve sin indflydelse som et apostolat. Herved vil der bidrages til gensidig forståelse, til afskærpning af sterile konflikter og til skabelsen af en fælles, konstruktiv vilje henover partiskel og særopfattelser.

Og selv om et parti mere end andre skulle kunne samle specielt kristne vælgere om sit program, kan det ikke derfor tage monopol på en kristen etikette. Det er f. eks. ikke mindre kristent at hævde det private initiativ end at hævde statsdirigisme, udenrigspolitiske alliancer end neutralitet. Også de kristne, som af overbevisning indtager standpunkter, som synes ekstreme på den ene eller den anden fløj af de politiske meningsretninger, har krav på politisk frihed dertil og på respekt for deres kristne motivering.

Her må det også påpeges, at det, man kalder Kirkens sociale lære, og som er udtrykt i rundskrivelser og andre pavelige erklæringer, i biskoppelige hyrdebrevbreve eller i kompetente lægfolks redogørelser, ikke er anvendeligt som forlæg til eet specielt kristent, politisk program.

De kirkelige, sociale dokumenter er derimod korrektiver til en mangfoldighed af meget forskellige, politiske planer, og påpeger betingelser, under hvilke disse programmer har kunnet eller kan tænkes at fremme den samfunds-

mæssige medmenneskelighed, som gør det muligt for den enkelte at leve et kristent liv. De rummer ingen patentløsninger.

Sikkert kan man beklage, at splittelsen indenfor det kristne folk er så udpræget, at det faktisk er umuligt at skabe enighed selv i væsentlige spørgsmål: man må nævne i denne forbindelse fosterfordrivelse, om hvilken netop Det protestantiske Forbund og Det katolske Episkopat i Frankrig har offentliggjort betænkninger, som gensidigt udelukker hinanden. Men dette er dagens vilkår, og man kan heraf se, hvor uholdbar en situation der opstår, når man vil definere een speciel, kristen politik som modsætning til bestående, politiske programsætninger.

M. J. Baagøe.

Svar 1:

Vi kan i et blad som K.F. ikke styre efter en bestemt politisk linie. Men i et land som Danmark, hvis befolkning i vide kredse og hvis offentlige liv næsten totalt er afkristnet, må tanken om, at kristne bør slutte sig sammen for at få deres synspunkter frem i landets ledelse, være meget nærliggende. Hvis Folkekirken havde måle gennem biskopperne, lå sagen anderledes. Men da det nu ikke er tilfældet, må det kristne folk selv åbne munden. Lad os forsøge at gøre det.

red.

Katolsk Arbejderaktion skal have megen anerkendelse for sin klare fremstilling af motiverne til protesten i Forum nr. 6 imod diktaturet i Brasilien. Det gør det lettere at tale sammen og at fremkomme med en indsigelse imod en velment aktion. Men tilværelsen er nu ikke så enkel og ligetil som en protestaktion, hvor man selv sidder i sikkerhed på lang afstand.

Hvis kristne ikke harmes dybt – virkelig dybt – over umenneskelig behandling af værgeløse mennesker, er deres kærlighed ikke meget værd, og det gælder naturligvis også for vore nordiske biskopper. Men ægte kærlighed må altid spørge, hvorledes man bedst kan hjælpe – uden at gøre ondt værre for ofrene. En personlig tilfredsstillet samvittighed vejer så lidt imod andres lidelse og død!

Mennesker, der har oplevet det nazistiske herredømme på deres krop, husker endnu, hvorledes en velment, kristen protest gav anledning til forfærdelige, menneskelige tragedier og drab! Nazisterne havde på det tidspunkt ikke brug for charmeoffensiv.

Så længe den brasilianske Kirke fungerer, skal man udefra være meget forsigtig med at sætte Kirken i en uholdbar situation. Den brasilianske Kirke må selv vælge tidspunkt og midler, og ikke blive spillet skat-mat af udenlandske brushoveder. Der står for meget på spil! Det er altid et tungt hverv at skulle træffe vidtgående beslutninger på andres vegne og stå til regnskab overfor Gud!

På denne baggrund må jeg dybt beklage, at katolske kristne forsøger at hænge vore nordiske biskopper ud. Det er en god kristen dyd at gå ud fra »god vilje« hos mennesker, der har ansvar – og måske en anden opfattelse! Det binder naturligvis i kærlighed, men her på jorden vil kærlighed og lidelse altid være knyttet til hinanden. Det er måske svært at forstå for himmelstormere.

Man kan træffe en skelsættende afgørelse for sit eget vedkommende og tage følgerne deraf – eventuelt døden. Men hvor det drejer sig om andres liv og død, gælder store ord ikke så meget. Kærligheden og Sandheden er strenge herrer, som vi ikke kan narre!

Holger Dam.

Svar 2:

Har De tænkt over, hvorfor vort blad hedder katolsk FORUM? Der må meningene kunne komme frem. Hvis brevskriverne er saglige og kortfattede, skal redaktionen nok finde spalteplass til deres indlæg.

red.

OPSTANDELSEN OG VOR DÅBSPAGT

Blandt de mange påskehilsener, der sendtes mellem hjemmene ud over Danmark, var der også denne smukke og dybtfølte, som er skrevet af den 95-årige pastor Carl August Sølling, en af

de ældste præster i Den danske Folkekirke.

Han var fra 1914 til 1945 sognepræst ved Sankt Pauls kirke på Frederiksbjerg i Århus og var her en kendt grundtvigsk præst. Han har nu haft et otium i mere end 25 år og oplever den nåde stadig at være en åndsfrisk og legemlig rask mand.

I dette brev, der følger efter en artikel til »Amtsavisen« i Randers, hvor han har fortalt om julen, oplevet i barn-domshjemmet i Gudenåbyen i 1880'erne, da midtpunkterne var julegudstjenesten i Sankt Mortens kirke og hjemmets fest – fortæller pastor Sølling om noget væg-tigt fælleskristent, som endda strækker sig helt tilbage til 1925, hvilket karakteriserer Århus-præstens vidsyn. Han skriver blandt andet:

Tak for Deres julebrev. Nu kommer mit svar som en påskenhilsen. Ved jule-tid skriver Alverden til hinanden, sva-rende til julens budskab, der er Guds kærlighed til alle, jævnfør Johannes 3., 16: »Således elskede Gud Verden, at han gav os sin Søn, den Eenbårne . . .«.

Men påskens budskab: Kristi opstan-delse – vor opstandelse, synes mange at forflygtige, så man ræsonnerer:

Ja, vist opstod Kristus, men ikke i Josef af Arimathæus's have. Han op-stod i de forsagte Apostles og Disciples sind. Hans ord opstod af døde, blev nyt og levende.

Jeg er glad for, at Den Katolske Kir-ke står fast på dette punkt, som vor dåbspagt lyder: På tredie dag opstanden fra de døde.

I jubelåret 1925 var jeg sammen med katolske kristne i Roms katakomber fælles om at synge salmen: »Fast skal min Dåbspagt evigt stå . . .«, nr. 400 i Katolsk Messe- og Salmebog. Dette hører med til mine mange gode minder! God påske!

Anders Dahl, journalist.

KRISTUS I BOLIGSLUMMEN – IKKE I PORNOEN

Slumstormeren sagde til mig: Jeg tror ikke, der er nogen, der vil tvinge de kristne til at købe porno, eller ryge hash, eller få abort, eller til at se blas-femiske TV-stykker, vel? Der er ingen, der tvinger nogen til sådan noget, vel? Men jeg kan love dig for, at vi er nogle stykker, som er tvunget til at forsøge at eksistere uden at have et ordentligt sted at bo. Mand, kan du forklare mig, hvor-for de kristne kun er bange for *friheden* til selv at forme deres eget liv? Hvorfor generer det dem ikke en skid, at men-nesker er tvunget til at eksistere i så stor nød?

Jeg svarede: Du tager fejl, bror. De kristne bekymrer sig for menneskenes sande vel, således som Jesus har lært dem. Hvad skulle det hjælpe et menne-ske, om det vinder sig alverden, hvis det tager skade på sin sjæl?

Slumstormeren sagde: Rigtigt, lad os tænke mere på sjælen. Men sig mig så, du som kender huset her og de andre ruiner, hvor vi holder til, simpelthen fordi det er sidste station før Sundholm, hvis sjæl tror du tager mest skade: hans, der er tvunget til at forsøge at leve her, eller hans, der kender vor nød og tvang og ikke gør noget for at ændre situationen, fordi han har alt for travlt med at stikke sin næse i, hvordan andre mennesker vil leve deres liv?

Jeg tænkte på Mattæus 25 og havde ikke mere at sige.

.....
Samtalen, kære venner, er banal, men den er ikke konstrueret. Problemet der- imod er konstrueret. Det er os, der har konstrueret et samfund, hvor retten til en menneskeværdig bolig ikke er en menneskeret, men den stærkeres ret.

Lov og orden, javel. Hvilken lov? Jungleloven. Hvis orden? Lucifers.

Skudt forbi: De kristne er bedre end deres rygte. Det er ikke sandt, at det er nødvendigt at vende kirken ryggen, hvis du vil adlyde hans kald: Følg mig! Tingene er bare blevet så indviklede. Hvem kan finde ud af, hvordan man laver et retfærdigt samfund, løser bolig-problemet f. eks.?

Hvor var det dog enkelt dengang en almisse var – en skilling af min overflod. Hvor er det dog blevet besværligt nu, hvor almissen består deri: at give af min knappe tid, at tvinge mig selv til at sætte mig ind i samfundets proble-mer! Jeg er så træt, når jeg kommer hjem fra ræset, vil allerhelst slappe af foran TV . . . passende underholdning, uden blasfemi, tak . . .

.....
Men måske er Guds afmagt af en anden art, end vi tror. Måske behøver han ikke politiet til at beskytte sit gode navn og rygte, nu så mange år efter at vi har slået ham ihjel. Måske består hans af-magt her og nu deri, at vi ikke genken-der hans ansigt i boligslummen, i ruin-dyngerne i Jægersborggade, i Nordba-negade, i resterne af Hudegården?

Vi får se. Imidlertid, kære venner in Kristo, I indbydes herved til et møde i Englesalen, Jagtvej 183 b,

onsdag den 5. maj kl. 19,30 hvor Preben Wilhjelm vil indlede en debat om dansk boligpolitik – forbry-delse eller dumhed?

Arrangør: Bifrost, Katolsk Arbejder-aktion og Københavns Kristelige Stu-denterbevægelse.

Børge Kristian Mannov.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 25/4: 3. søndag i Påsken: Ap.g. 5,27b-32. 40b-41. – Salme 29,2. 4-6. 11. 12a. 13b. (R: 2a eller Alle-luja). – Åb. 5,11-14. – Joh. 21,1-19.
Mandag d. 26/4: Ap.g. 6,8-15. – Joh. 6,22-29.

Tirsdag d. 27/4: Ap.g. 7,51-8,1a. – Joh. 6,30-35.

Onsdag d. 28/4: Ap.g. 8,1b-8. – Joh. 6,35-40.

Torsdag d. 29/4: Ap.g. 8,26-40. – Joh. 6,44-51.

Fredag d. 30/4: Ap.g. 9,1-20. – Joh. 6,52-59.

Lørdag d. 1/5: Ferialdagen: Ap.g. 9,31-42. – Joh. 6,60-69. – Messen for S. Josef, Arbejdernes Forbillede: 1. Mos. 1,26-2,3. (Eller: Kol. 3,14-15. 17. 23-24). – Salme 89,2-4. 12-14. 16. (R: 17c eller Alleluja). – Mt. 13,54-58.

Søndag d. 2/5: 4. søndag i Påsken: Ap.g. 13,14. 43-52. – Salme 99, 2. 3. 5. (R: 3c eller Alleluja). – Åb. 7,9. 14b-17. – Joh. 10,27-30.

Mandag d. 3/5: Ap.g. 11,1-18. – Joh. 10,1-10.

Tirsdag d. 4/5: Ap.g. 11,19-26. – Joh. 10,22-30.

Onsdag d. 5/5: Ap.g. 12,24-13,5a. – Joh. 12, 44-50.

Torsdag d. 6/5: Ap.g. 13,13-25. – Joh. 13, 16-20.

Fredag d. 7/5: Ap.g. 13,26-33. – Joh. 14,1-6.

Lørdag d. 8/5: Ap.g. 13,44-52. – Joh. 14, 7-14.

Søndag d. 9/5: 5. søndag i Påsken: Ap.g. 14,21-27. – Salme 144,8-13ab (R: 1 eller Alleluja). – Åb. 21,1-5a. – Joh. 13, 31-33a. 34-35.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 25/4: 3. søndag i Påsken.

Mandag d. 26/4: Ferialdag.

Tirsdag d. 27/4: Ferialdag. – Eller S. Petrus Canisius, præst og kirkelærer.

Onsdag d. 28/4: Ferialdag. – Eller: S. Paul af Korset, præst.

Torsdag d. 29/4: Ferialdag.

Fredag d. 30/4: S. Katharina af Siena, jomfru.

Lørdag d. 1/5: Ferialdag. – Eller: S. Jo-sef, arbejdernes forbillede.

Søndag d. 2/5: 4. søndag i Påsken.

Mandag d. 3/5: Ferialdag.

Tirsdag d. 4/5: S. Monica.

Onsdag d. 5/5: Ferialdag. – Eller: S. Pius V, pave.

Torsdag d. 6/5: Ferialdag.

Fredag d. 7/5: Ferialdag. – Eller: S. Stanislaus, biskop og martyr.

Lørdag d. 8/5: Ferialdag.

Søndag d. 9/5: 5. søndag i Påsken.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn, G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).
Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition, Hauchsvej 8, 1825 København V., telefon EVA 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgpris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

JEG ER LYKKELIG – RØD

Den svenske instruktør Vilgot Sjöman er blevet både mere moden og morsommere, uden at hans evne til at lave overrumplende billeder er gået tabt. Den danske titel spiller på to af hans tidligere film: »Jeg er nysgerrig – gul/blå«, som var collageagtige, provokerende angreb på borgerlighed og seksuelle tabuer. Den gensidige foragt mellem Sjöman og borgerskabet fik dem til at virke lidt krampagtige eller i alt fald uforløste. Nu virker han anderledes frigjort, hvilket bl.a. viser sig ved en mindre skrå-sikker og udbasunerende måde at fortælle sine iagttagelser på.

Lykkelige skiderikker

Originaltitlen er »Lyckliga Skitar«, hvilket betyder sådan noget som lykkelige skiderikker. Personerne i filmen lever op til titlen. De er lykkelige og glade, og samtidig uden større ansvarfølelse for verden uden for deres egne små cirkler.

Hovedpersonen Charlie er lastbilchauffør og bor på en husbåd i Stockholm. Han arbejder hårdt ugens fem første dage, og slapper af sammen med sine venner i weekenden. De går i dampbad eller på den natklub, hvor vennerne spiller som husorkester. Som ungkarl lever Charlie uden forpligtelser overfor andre, indtil han en dag bliver bedt om at hjælpe den højgravide pige, Pia, som ikke har noget sted at bo.

Opindeligt var det meningen, at Pia kun skulle bo på husbåden et par dage, indtil hun fandt noget at bo i, men ugerne går og der sker ikke noget. Eller måske tvært imod, for Pia hygger om Charlie og laver mad og gør rent, og i længden er selv den mest forhærdede ungkarl ikke modstandsdygtig overfor sådan en charmeur. Det ender med, at han bestemmer sig for at gifte sig med Pia, men da han skal til at fortælle hende det efter den vel overståede fød-

sel, er faderen til barnet i mellemtiden dukket op.

Samtidig med Charlies voksende fornemmelse for Pias behov, stiger interessen og engagementet for det politiske aspekt i livet. Han bliver opfordret til med firmaets lastbil at deltage i en solidaritetsdemonstration for Cuba. Først siger han ja, men betænkelighederne melder sig dog snart. Han risikerer nemlig at blive fyret ved at deltage i modsætning til de venstreorienterede intellektuelle, som ikke sætter noget på spil ved at demonstrere. Inden Charlie får bestemt sig, kommer vi igennem nogle morsomme diskussioner, hvor de ikke altid lige forstående intellektuelle får nogle velbegrundede hak i tuden. Det virker velgørende, når en instruktør for en gangs skyld anlægger arbejderens synsvinkel.

Arbejdere og intellektuelle

En af de morsomste scener i filmen viser en anden side af forholdet mellem arbejdere og intellektuelle. Charlie og Pia er til møde om Cuba. De møder en ven, der spørger, hvordan det går. Charlie fortæller om Pia, hvortil den anden strakt tilføjer, at han vel nok har anskaffet sig en at undertrykke. Lige som de rige lande undertrykker de fattige, undertrykker manden kvinden, lyder anklagen. Charlies forsøg på at svare bliver afvist med, at Pia i det mindste er en snylter og parasit på ham.

Selvom de nævnte anklager kan være delvis berettiget, forbinder Charlie dem dog ikke med noget som helst i sit eget liv. Den intellektuelles begreber og kategorier svarer slet ikke til Charlies oplevelser eller følelser, og kommer derfor til at virke som en fremmeds forsøg på at pådutte ham dårlig samvittighed.

Rød

Farven rød sætter mange associationer

i gang. Rød er varme og heftige, glødende følelser. Rød er derfor symbol på en befriende og livsbekræftende holdning til mennesket. Samtidig er rødt et politisk symbol, som viser hen til Charlies bevidstgørelse af det enkelte menneskes afhængighed af den samfundsstruktur, som det indgår i. Det er instruktørens postulat, at de forskellige »sider« af den røde farve hænger sammen, sådan at socialisme hører sammen med befrielse til varme og glødende følelser. Uanset om man er enig med filmens tendens eller ej, er den blændende godt fortalt. Desuden vedkender den sig klart og åbent den politiske holdning, som kommer til udtryk, således at tilskueren har en mulighed for at tage stilling.

Slutningen er set under flere synsvinkler værd at omtale. Charlie ses i slow-motion, mens han uddeler politiske bøger. Til sidst ender han oppe foran statsministerens dør. Han ringer på, og lampen på døren skifter fra optaget til vent (rød).

Der zoomes (motivet synes trukket til eller skubbet væk fra kameraet) hurtigt ind mod det røde lys indtil lampen fylder hele lærredet. Rent filmisk er scenen en perle, og betydningsmæssigt rokker den lidt ved den muntre optimisme, som ellers præger resten af filmen. Alt efter temperament og politisk overbevisning kan man tolke slutningen som et stopsignal for socialismens udbredelse eller som et »vent«, tiden er endnu ikke moden, og det gøres så elegant og præcist, at man er lige ved at tabe pusten.

På falderebet skal lige nævnes, at musikken fungerer overraskende godt som samlemiddel og rytmisk element. Charlie spilles (delvis selvbiografisk) overbevisende af Bernt Lundquist. Filmen er lige til at blive både lykkelig og rød af.

Skal ses.

Jakob Frandsen

9 / 1971

forum

katolsk

PÅSKE - MESSE 1971 - PAVE PAUL VI FORAN PETERSKIRKEN

NOTES BLOKKEN

Vi er fra alle sider belejret af samfundskritikere. De har besat alle terrænets strategisk vigtige stillinger, og uden afbrydelse beskyder de den belejrede fæstning. Deres bombardement er øredøvend. Vi må beskytte os, for at vor hørelse ikke skal lide skade. Man får indtrykket af, at alt er grueligt galt. Vi går undergangen imøde, hvis ikke . . . Ja, hvis vi ikke retter os efter samfundskritikernes nyeste opskrifter.

Men der er noget, som er endnu værre. Vi er ikke blot omringet af samfundskritikerne, – nej, der sidder en samfundskritiker i enhver af os. Også vi selv beskyder uden afbrydelse vore medmennesker med vore kritiske kanoner. Ikke blot i fortiden var – omend ikke alt –, så dog det meste galt, men også nu skal alt blive anderledes, alt forandres – ellers bliver det ikke bedre.

Det, vi indtil nu har beskrevet i et billedsprog, kaldes blandt intellektuelle »den kritiske bevidsthed«. Dette »fine« ord stammer fra højere regioner. I universitets- og højskolekredse hører det til den vante jargon. Det forekommer i talrige sociologiske-psykologiske-politiske pocketbøger, som en højtmekaniseret forlagsverden udspyer uden pauser. Men den kritiske bevidsthed, som skal være resultatet af alle disse refleksioner, er så ukritisk som den gængse TV-seer er det. Engang imellem får man indtrykket af, at den autoritære tidsalder først nu begynder. For lutter kritisk bevidsthedsgørelse kommer man ikke mere til sund kritisk eftertanke.

Naturligvis skal man ikke hælde barnet ud med badevandet. Et så kompliceret samfund som vort eget kan ikke undvære kritik. Det er

de offentlige meningsdannende organers ubestridelige ret og opgave at kritisere samfundet og pege på de svage punkter, hvor den menneskelige persons værdighed bliver trådt under fode. Det gælder også kirken. Thi også den er et samfund, en institution. Og i alle samfund er der fare for, at misbrug sniger sig ind og breder sig. Her er den kritiske bevidsthed på sin plads. Men der er én ting, vi i dag er tilbøjelige til at glemme: det er vor egen kritik af vor kritiske bevidsthed. Vi kan lære meget af Jesu egen holdning. Han har sandelig ikke sparet på kritik af f.eks. farisæerne, de skriftkloge og de styrende i samfundet. Men hans kritik var altid uden bitterhed. Den dømmende tone manglede. Da hans disciple spurgte ham: »Vil du, at vi skal byde ild fare ned fra himlen« over de uværdige, svarede han: »I ved ikke, af hvad ånd I er« (Lk. 9,54-55). Og i lignelsen om rajgræsset og hveden siger han: »Lad kun begge dele (ukrudtet og hveden) gro side om side indtil høsten« (Mt. 13,30).

Jesu norm for al kritik er den, at den skal være opbyggende og ikke nedbrydende. En bitterhed, som kun nedbryder, dømmes sig selv. Man kan slå en dør i med et brag. Men så isolerer man sig selv. Man kan ikke opbygge noget i isolation. Til sand kristen kritik hører, at man tåler de andre som vi selv må håbe, at de andre vil tåle os. I den dogmatiske konstitution om kirken står den vigtige sætning, at kirken altid trænger til kritik. Men kirken: det er os alle. Den kritik, som udelukkende vender sig mod andre, er ørkesløs, hvis den ikke samtidig vender sig mod den kritiserende selv.

H. Roos S.J.

PÅSKETRO I DAG

Jeg kan kun sige, hvad jeg tror på.
Min tro er:

Ingen frelse kommer til mig gennem udenrigspolitik
ingen frelse gennem sexualrevolution
ingen frelse gennem fedt socialprodukt
ingen frelse gennem atomskræk
ingen frelse gennem menighedsråd, præster, kunstnere, blikken-

INDHOLD

HISTORIELEKTIE	4
MAND OG KVINDE	6
PÅSKE I ROM	8
ENSRETNING?	10
5 ÅR OG 50 ÅR	12
UDLAND	11–15

PÅ RETUR?

slagere, byplanlæggere, sociologer;
gennem Vatikanet heller ikke
gennem buddhisternes verdens-
forbund heller ikke
gennem Hitler heller ikke
gennem Jeanne d'Arc heller ikke
og heller ikke gennem engle,
ærkeengle, troner og herredøm-
mer.

Frelsen kommer alene til mig gen-
nem Jesus Kristus.

Daniel Berrigan S.J.

VÆRD AT LÆSE	16
LOURDES	17
TO HYRDER	18
LÆSERBREV M.M.	23
AMERIKANSK VIRKELIGHED	24

Det er en gammel katolsk tradition, at maj måneden er viet til Jesu Moder. Endnu for nogle år siden var der kirker, hvor der hver aften blev holdt »majandagt« til ære for Jomfru Maria. I de sidste år er det imidlertid gået stærkt tilbage med Maria-dyrkelsen. Hvad kan det skyldes?

Skyldes det måske, at den lille smule, som Vatikan II havde at sige om Jomfru Maria, helt forsvinder i det væld af nye impulser, som koncilet bragte?

Er det måske et resultat af en mere bibelsk orienteret fromhed?

Eller skyldes det mange katolikkers nye sociale bevidsthed og optagethed med politiske opgaver?

Har økumeniske hensyn bevirket en neddæmpning?

Er der måske tale om en utilsigtet bivirkning af den liturgiske fornyelse? Allerede indførelsen af aftenmesser i 50'erne førte til en indskrænkning af de former for gudstjeneste, som indtil da fortrinsvis var blevet holdt på tidspunkter, hvor det ikke var tilladt at fejre messe. Desuden har de ændringer i liturgien, der er gennemført siden koncilet, hovedsagelig berørt messen – i hvert fald i almindelige katolikkers bevidsthed – således at messens stilling som den *egentlige* katolske gudstjeneste yderligere er blevet styrket. Dette måtte vel medføre, at andre former for kultisk udfoldelse (deriblandt Maria-andagter) er blevet trængt i baggrunden.

Mange vil sikkert beklage denne udvikling. Andre vil snarere opfatte den som blot endnu et eksempel på den gamle menneskelige erfaring, at det bedre er det godes fjende.

Det er indlysende, at den plads, som Jesu Moder – Guds Moder – gennem mange århundreder har indtaget i den katolske tradition, har haft umådelig stor indflydelse på de troendes fromhedsliv; men det kan heller ikke nægtes, at den også har haft betydning for kvindens samfundsmæssige stilling.

Stillet over for moderne kvinders utilfredshed med det traditionelle kønsmønster og deres kamp for ligestilling i et samfund, der stadig domineres af det andet køn, må man spørge, om det billede af den ideelle kvinde, som Maria-dyrkelsen skabte, udelukkende har virket positivt.

Ser man på den katolske kirke som den tager sig ud idag, må man vel svare nej på dette spørgsmål. Selvfølgelig er der mangfoldige andre faktorer, som ikke er omtalt her, men det er i hvert fald en kendsgerning, at den katolske kirke i udpræget grad er et mandssamfund. Kvinder har meget mindre indflydelse i kirken, end de har i de fleste verdslige institutioner eller for den sags skyld i de fleste andre kristne trossamfund.

Kvindernes ligestilling i kirken? Det har lange udsigter.

L. O. D.

Således ser her ud

Ifølge *Catholic Directory* var det årlige antal af konvertitter i USA i 1960 146.212; i 1970 92.670.

For første gang i vor historie er antallet af præster dalet: 59.892 i 1967, 59.192 i 1970. Øjensynlig vil situationen forværres, for i de sidste fem år er antallet af seminarister formindsket med 20.000. Der var 48.992 i 1965 og kun 28.906 i 1970. På tre år er antallet af søstre faldet fra 176.671 i 1967 til 160.931 i 1970.

På trods af den ny liturgi aftager deltagelsen ved gudstjenesterne stadig.

»Biskoppelig autoritet« er nu et hånligt udtryk, omtrent lige så slemt som »institutionel kirke«.

Al teologi synes at være udflydende – dogmatiske og moralske læresætninger, som har stået uantastet i århundreder, betvivles, benægtes, forandres. Tilstanden er således nu, at observatører undrende formoder, at den romersk-katolske kirke er ved at gå i opløsning.

Den katolske kirke *kan* forsvinde. Hele Nordafrika, fra Ægypten til Marokko, var engang katolsk; det har været muhamedansk i tusinde år. Skandinavien var engang katolsk; i århundreder har den katolske kirke været bandlyst fra de nordeuropæiske lande.

Men ...

Det er selvfølgelig en trosartikel, at kirken ikke helt kan forsvinde. Kirken er Kristi mystiske legeme, men ligesom menneskets legeme, synes det at være underkastet infektion, sygdom, ulykke. I enhver krise opfører Kirken sig som et sygt menneske. Den er treven, reagerer langsomt; dens tankegang er forvirret, viljen er lammet. Men den dør aldrig helt!

Undergrundskirke

Kirken har oplevet mange kriser. Vi bruger udtryk i dag, som ville passe lige så godt på tidligere kriser. Det er undergrundskirken, Kirken-gået-under-jorden. En sådan kirke kom for dagen i 1179 under det 3. Laterankoncil. En delegation fra den mødte op og fremlagde nogle absolutte krav for det forsamlede kirkemøde. De delegerede så ud som moderne hippier med skæg, sandaler og mærkelig klædedragt. Denne »Kirke-under-jorden« havde mange navne: Væverne, de fattige mænd fra Lyon, valdenserne. Den var et udslag af tiden.

HISTORIENS LEKTIE

Krisetid

Efter mange århundreders landbrugskultur i Europa, forandredes livet nu. Industrien forøgedes, handelen udvidedes, og byer voksede frem overalt i Europa. En ny klasse mennesker opstod: Byboere, borgerskab.

Samfundet indordnede sig hurtigt under de nye tider, men kirken gjorde det ikke. Den monastiske liturgi havde bragt en pragtfuld og farverig fest ind i de uoplyste bønders grå og slidsomme tilværelse. Det blev ikke forandret nu, selv om det ny borgerskab var boglært. Det havde videre udsyn end bondefædrene. Det ønskede at høre Guds ord uddybet på en måde, som liturgien ikke formåede at gøre det.

Sognepræsterne kunne ikke prædike. Mange kunne hverken læse eller skrive. Munkeordenerne gav sig ikke af med at prædike. Bernhard af Clairvaux forbød sine munke at prædike; dertil var de ikke kaldede.

Arbejderpræster

Så begyndte nogle af borgerne at præ-

dike på gadehjørner – arbejder-præster, om man vil. De lærte, at messeofferet frembåret af uværdige præster ikke var et gyldigt offer, og at bandedåb foretaget af en sådan præst var ugyldig. De viste sig ved det 3. Laterankoncil for at forlange, at den institutionelle kirke skulle være enig med dem. Da den nægtede det, brød de med kirken.

Blomsterbørn

En anden gruppe samledes om en borger ved navn Giovanni Bernardone. Hans tilhængere klædte sig også i mærkelige dragter og havde mange upraktiske ideer. Han sendte dem ud over hele det vestlige Europa for at prædike. En eller to gange om året samlede han dem til en slags tidlig »Woodstock« i den italienske by Portiuncula. Francesco Bernardone er kendt i historien som Frans af Assisi.

Frans kendte løsningen på århundredets problem. Hvad tiden trængte til, var fattige, nidkære, rettroende prædikanter. Frans, Dominikus og de andre stiftere af munkeordener sørgede derfor. Det 13. århundredes problem var løst.

Tidens løsning

Det 11. århundredes krise: Verdslighed, simoni, investiturstrid, løstes af munkeordenerne i Cluny og Citeaux; i det 13. århundrede af Frans og Dominikus' munke; i det 16. århundrede ved Ignatius af Loyolas tapre sønner. Det er ikke usandsynligt, at en ny slags religiøs orden snart vil opstå i kirken. Dette forudsætter selvfølgelig, at ordensliv endnu er livskraftigt, hvad mange vil benægte.

Gejstlige problemer

En gruppe ordenspræster mødtes engang for at diskutere en afhandling om dette emne, skrevet af et af de yngre medlemmer. Han hævdede, at ordenslivet var irrelevant, uden betydning, en fornægtelse af den kristne frihed. Med kun een afvigende stemme fastslog de, at livet i en orden var værdiløst, og at deres løfter var meningsløse, og de forlod alle deres orden. Denne forkastelse af ordenslivet skete i 1521 i Wittenberg i Tyskland hos Augustinermunke, og afhandlingens forfatter var Martin Luther. Tusinder af mandlige og kvindelige ordensfolk forlod deres kald som noget meningsløst. Tusinder af præster giftede sig. Der var desperate henvendelser til Vatikanet fra katolske biskopper og katolske fyrster om lettelse af cølibatreglen for præster. Pavedømmet lod sig ikke rokke, og 450 år senere overlever et cølibatært præsteskab og religiøse ordener for atter at komme under nye angreb og nye skræmmende tider.

»Gud er død«

Krisen i det 18. århundrede udgik fra rationalismen, oplysningens tid. For mennesker på den tid var ordene: *Fornuft og natur* »in«. De guddommeliggjorde naturen og naturliggjorde Gud. Gud, fastslog de, er et fornuftsvæsen. Mennesket er også et fornuftsvæsen og med tid og lejlighed til forskning vil det kunne forstå alle ting og forklare alle mysterier. Rationalismen anså religion for fornuftens argeste fjende. Voltaires provokation »Écrasez l'infâme« (Knus den afskyelige ting) var rettet mod den katolske kirke; som en syg og måløs gav kirken intet svar i over en menneskealder.

Det var ikke på mode at tale om Gud Fader; prædikanter talte om »Det Højeste Væsen«. De opfordrede heller ikke menneskene til bøn, bod, og offervillighed. Det var jo klart, at sådanne ting hverken var fornuftige eller naturlige. Gode gerninger gik forud for stræben efter fuldkommenhed, for kirkens mænd var blevet af den mening, at den

indre by var mere vigtig end det indre liv. Ved det største præsteseminarium i Frankrig, St. Sulpice, lærte seminarierne, at det var vigtigere at være en dygtig socialrådgiver end en from præst.

Resultatet blev derefter. En tælling af mandlige ordensfolk i Frankrig i 1768 viste, at der var 22.499. En anden tælling foretaget i 1790 fandt, at der nu kun var 14.868 mandlige medlemmer af ordenssamfund, en nedgang på omtrent en trediedel. Endvidere viste tællingen, at 47 % af disse var over 50 år. Pius VI blev kaldt »Pius den Sidste«, for når han døde, hvem ville så foretage den tomme ceremonie at vælge en efterfølger til et embede, der så indlysende var udgået?

Aggiornamento

Katolikker, klerikale såvel som lægt, forventede at deres regenter ville modernisere Kirken. Oplysningstidens regenter indbefatter Ludvig XV af Frankrig, sandsynligvis ikke en troende katolik, kejser Joseph II af Østrig, en vane-katolik, og kong Karl III af Spanien, en from katolik.

Deres største bedrift var at fordrive den pavelige autoritets mest trofaste forkæmpere, Jesu selskab. I 1759 blev jesuitterne udvist af det portugisiske kejserdømme, i 1764 fra alle franske lande, og i 1767 fra alle spanske områder. Men ved 3.500 missionærer blev forvist, og der var ingen andre til at træde i deres sted. Det var slut med udenlandsk mission i et århundrede.

Kejser Joseph forlangte, at fornuften skulle råde i alle livets forhold i hans herredømme. Da han mente, at honningkage var usund, forbød han sit folk at bage honningkage. Overbevist om, at ligkister var en unødvendig ødselhed, befalede han, at alle hans undersåtter skulle begraves kun indhyllet i et ligklæde. Han omlagde sogne og bispedømmer og befalede seminarister at studere ved statsskoler. I hans lande var der i 1781 ca. 65.000 ordensmedlemmer. Han bedømte nogle af de kontemplativer ordner som »fornuftstridige« og beordrede deres ophævelse. Han løste ca. 38.000 nonner og munke fra deres løfter. I fornuftens navn forsøgte han at sætte en stopper for valfarter, traditionelle ceremonier og festligholdelsen af helgenernes navnedage. Han ville endog bestemme, hvor mange lys der skulle tændes til gudstjenesterne.

Uvidende om, at han var ved at udløse en revolution, sammenkaldte Ludvig XVI de fire stænder. Den første stand, gejstligheden, var repræsenteret ved 300 delegerede. Disse præster og biskopper medbragte til Paris udarbejdede planer, hvor regeringen skulle »mo-

dernisere« kirken uden om den pavelige autoritet. Flertallet krævede, at man skulle forlange, at munke påtog sig praktisk arbejde; det skulle ikke være dem tilladt at spille deres tid med bøn og kontemplation.

Stænderne, omdannet til den grundlæggende forsamling, fremkom med en civil forfatning for gejstligheden, som reducerede kirken til et departement under staten. Da paven forkastede den, krævede forsamlingen, at alle præster i Frankrig skulle sværge at overholde den.

Ud af et hundred tusinde præster aflagde ca. 45 % den krævede ed og tog imod stillinger inden for statskirken. Efter at have fornægtet den pavelige autoritet, fandt mange det let at afvise det pavelige krav om cølibat. Antallet af præster, der giftede sig, er ukendt, men det er rimeligt at antage, at det beløb sig til tusinder. Statskirken bestod kun i ti år; den blev kasseret af Napoleon i 1801, da han underskrev et konkordat med pave Pius VII. En hemmelig klausul hertil forlangte, at alle statskirkens gifte præster skulle gøres til lægmænd og deres ægteskaber gøres gyldige af Kirken. Medens disse mænd i al stilhed forsvandt fra scenen blev de andre gejstlige fra statskirken genoptaget i den katolske kirke og indsat i kirkens embeder.

Men rationalismens tid var endnu ikke udløbet. I 1809 var der 31.870 præster; færre end 1.000 af dem var under 40 år. I 1815 var antallet af franske præster reduceret til 24.874. Det syntes, som skulle Kirken blive ved med at skrumpes ind, men den tilsyneladende døende kirke rystede infektionen af sig og skred med kæmpeskridt ind i det nye århundrede. Det engang magtesløse pavedømme opnåede nye højder af prestige og autoritet. De gamle ordener florerede atter, og nye kongregationer af munke og nonner opstod i den største blomstring for religiøst liv i Kirkens lange historie. Udlandskommissionen udfoldede sig i et omfang, der ikke var set siden apostlenes tid, for nu førte pavedømmet atter kommandoen og kunne disponere over en hær af ordensfolk. Atter frembragte Kirken mystikere, seere, helgener.

Kredsløbet er sluttet

I dag er Kirken igen i krise. Den synes vakkende, usikker, lammet i sine bestræbelser. Pavedømmets autoritet er atter udfordret, draget i tvivl, benægtet. De religiøse ordener er i tvivl om deres identitet og deres formål. Og hvor er mystikerne? Helgenerne? Hvis fortidens mønster skal gentage sig, vil seerne og helgenerne snart vise sig.

TIL MAND OG KVINDE SKABTE HAN DEM

En lille europæisk dreng fortalte sin mor, at han havde drømt om Gud. Moderen spurgte interesseret, hvorledes Gud så ud? Drengen svarede: »Hun var sort«.

Naturligvis er det ikke mere urimeligt at sige om Gud, at »hun er sort« end »at han er hvid«. Hvis vi nu ser bort fra spørgsmålene, som også har in-

teresse, men ikke hører hjemme her, er det ligeså rimeligt at sige, at Gud er mor, som at Gud er far. Det står forresten udtrykkeligt i Bibelens skabelsesberetning, at »Gud skabte mennesket i sit billede, *til mand og kvinde skabte han dem*«. Det kvindelige indgår altså ligesåvel som det mandlige i det sande gudsbillede eller rettere sagt, det afspej-

ler noget af Guds væsen. I Det gamle Testamente sammenlignes Gud med en mor, og i Det nye Testamente er der næppe nogen lignelse mere betagende end den, hvor Jesus siger, at han vil »samle Jerusalems børn, ligesom hønen samler kyllingerne under sine vinger«.

Men alligevel har både kristne og jøder altid haft et mandligt gudsbillede.

Det hænger naturligvis sammen med, at det milieu, som religionen voksede frem af, var et mandssamfund. Det gælder det profane samfund, men i særlig grad gælder det Kirken, som altid er blevet regeret af mænd. I den katolske kirke har de ledende mænd desuden udgjort en slags kaste, der var strengt adskilt fra kvindens verden.

Paradoksalt nok har også de protestantiske kirker traditionelt fungeret endnu mere ensidigt mandligt end den katolske kirke, og det beror sikkert på, at de afskaffede Maria. Det var et tab, som Luther og hans nærmeste medarbejdere sikkert ikke havde til hensigt; der er stærke vidnesbyrd om, at Mariafromheden netop levede meget stærkt hos dem, og i Sverige er den aldrig rigtig uddød. Det mærkes i poesien, i de folkelige navne på blomster, det ses i kalenderen, hvor vi stadig har Mariæ Bedudelsesdag og indtil for ganske nylig fejrede den på den traditionelt rigtige dato, den 25. marts.

Mariakulten

Det er ikke svært at forstå, hvilken betydning Mariakulten havde for kvindens stilling i det kristne Vesteuropa. I en civilisation, hvor den rå styrke var udslaggivende, og hvor kvinden let kunne være blevet en bytte- og handelsvare, håndhævede Kirken altid kvindens fundamentale ret til selv at bestemme over sit liv: et ægteskab indgået uden kvindens samtykke var i princippet ugyldigt, og de kvinder, som af en eller anden grund ikke kunne gifte sig, kunne føre en agtet tilværelse i klosteret, hvor de havde mulighed for studier og bl. a. kunne drive litterær og kunstnerisk virksomhed.

Selv om Mariakulten utvivlsomt har haft en positiv indflydelse på kvindens stilling i mange århundreder, så er det et spørgsmål, om denne indflydelse har været positiv i nyere tid. Den traditionelle Mariaskikkelse er præget af et kvindeideal, der ikke passer så godt til det moderne menneskesyn. Det er den fuldkomne kvinde i Palæstina ved vort tidsregnings begyndelse, udstyret med de dyder, som kunne udmærke hende i det samfund: tavshed, tilbagerukkethed inden for hjemmets fire vægge, underdanighed over for mænd, som hun helt er afhængig af for sit eget og sit barns tilværelse; det er med andre ord kvinden i det absolutte mandssamfund, kvinden, som alene kan gøre sig gældende ved sin godhed og fromhed – det er det forbillede, der i århundreder har været stillet op for kristne kvinder.

På den ene side er det forkert, på den anden side kan man også sige, at det er rigtigt. Det, der er forkert, er meget

typisk: man har hæftet sig ved det ydre. Man har beskæftiget sig med den sociologiske side: kvindens adfærdsmønster i samfundet, i familien, over for manden, og opstillet det som et ideal. Det har bidraget til at opretholde mandens og kvindens forskellige stillinger, hvad der hverken har været til gavn for de enkelte mennesker eller for samfundet og verden.

Maria som ideal

Maria som ideal er noget helt andet. Det er et ideal, som ikke ligger på det sociologiske plan, det har ikke meget at gøre med et adfærdsmønster i samfundet, og det er fremfor alt ikke noget specifikt kvindeideal.

Maria som ideal er et religiøst ideal, og som sådant gælder det både for mænd og kvinder. Det har de åndeligt oplyste kristne for øvrigt vidst i lang tid: kirkehistorien har utallige eksempler på mænd, der har haft Maria som ideal for deres åndelige liv, og der er nok ingen tvivl om, at Mariakulten i middelalderen var medvirkende til at forvandle barbarer til riddere, der ikke blot var slagsbrødre og krigere, men også kunne give eksempler på »det kvindeligt vege i menneskesindet«, og som vidste at det hørte med til idealet også for en mand. I kirkesangen findes en skat af Mariahymner, der i høj grad vidner om den middelalderlige Mariafromhed og om den fine følsomhed, der ligger bag.

Maria i dag

Maria er og forbliver det religiøse ideal i særklasse, ligeså aktuelt nu som i middelalderen, måske endnu mere aktuelt i dag, hvor vi lettere kan skelne mellem det åndelige og det sociologiske. Maria lærer os, hvordan mennesket skal forholde sig over for sin Gud og sin frelser. Hun står for os som forbilledet for de fattige i ånden, der er blevet prist salige af Jesus. De fattige i ånden har alt at tage og alt at håbe på fra Gud, derfor kan de modtage åbent og tillidsfuldt. Hun står som forbilledet for det kontemplative menneske: hun »gemte og grundede over alt i sit hjerte«, skriver Lukas. Det betyder, at hun ikke bare »oplevede«, men gjorde sig klart, hvad hun oplevede; hun bearbejdede det, som livet gav hende, og mediterede over, hvad det, som hændte hende, indebar, og hvad der skete omkring hende. Og dette betyder troskab: at tage vare på den dybe indsigt, at sige ja til det, som åbenbares for en i lyset, sige ja sidenhen, både i den grå hverdag og i den mørkeste nat. Det betyder troskab indtil døden, trofasthed mod den og det,

man har sagt ja til, på trods af frygt og tvivl.

Der er en særlig anledning til, at Mariaidealet burde vinde stærkere og renere frem i vor tid end tidligere. I den katolske kirke er det autentiske Maria-billede ofte blevet skæmmet af en mængde »helligbrøde« i form af uvedkommende legender. Desuden var der allerede fra Kirkens første århundreder en tendens til ensidigt at betone det guddommelige hos Kristus, mens det menneskelige blev underkendt. Efterhånden som Kristus ligesom forsvandt op i en guddommelig sfære og således oplevedes som fjern fra menneskenes liv, kom Maria på en vis måde til at indtage Menneskesønnens plads i menneskenes hjerter. Kirkens Mariaskikkelse er derfor sommetider kommet til at overskygge Kristusskikkelsen, og det er vel hovedårsagen til, at de protestantiske kirker har reageret ved i vid udstrækning at afskaffe Mariafromheden. I vore dage har den stærke bibelske renaissance i den katolske kirke ført til en bedre balance i Mariakulten: det er evangeliernes Maria, Jesu mor, sådan som hun fremtræder i Skriften, som Kirken i dag stiller op som forbillede for de kristne. Og her skulle der ikke længere findes nogen modsætning mellem de forskellige kirkesamfund.

Når man anlægger et bibelsk synspunkt, er Maria den, der står som en påmindelse om Kristi menneskelighed. Og hendes rolle bliver da at stå ved siden af Jesus, sådan som hun gjorde her på jorden. Hendes skikkelse præges af ydmyghedens storhed og fattigdommens glæde: det kommer klart til udtryk i den lovsang, som Lukas har overleveret os. Her fremstår Maria på en gang som den ringe tjenerinde og som den uforfærdede forkynder. Hendes lovsang handler i første række om et enkelt menneske: »Min sjæl priser højlighet Herren, og min sjæl glæder sig i Gud, min Frelser. Thi han har set til sin tjenerindes ringhed; og se, herefter skal alle slægter prise mig salig. Thi den Mægtige har gjort store ting med mig, og helligt er hans navn«. Men Marias lovsang handler også om hele menneskeheden; den er revolutionær på samme måde som profeterne og Bjergprædiken er det: »Herskere har han styrtet fra deres troner, og ringe mænd har han ophøjet; sultne har han mættet med sine goder, og rige har han sendt bort med tomme hænder«. Ligesom hele det kristne budskab, taler Marias lovsang klart om menneskets tillidsfulde ydmyghed over for Gud og om den radikale omvæltning i alle verdslige rangordener og vurderinger.

Gunnel Vallquist.

PÅSKE I ROM

KIRKEN I VERDEN

Når man siger »Romerkirken«, stiger der en række associationer op i én: den effektive organisation, den stramme centralisering, den vældige administration, kuriens bureaukrati, Vatikanets finanser. I det hele nok til at skræmme en gennemsnitsdansker. Ordet »paveaudiens« fremkalder vage billeder om knæfald og fodkys, kort sagt: kejserkulten fra Byzans.

En indflydelsesrig bekendt havde skaffet mig et adgangskort til en offentlig audiens i Peterskirken og forsikret mig om, at jeg fra min reserverede plads ville have et godt overblik. Det mindste man kan gøre over for en sådan imødekommenhed er at gå derhen, hvorfor jeg onsdag før påske begav mig til Peterskirken. Det ville tage en formiddag og ville næppe blive ophidsende.

Peterspladsens ene halvdel er en labyrint af turistbusser, mens den anden, nærmest ved kirken, er en vrimlende myretue, der helt oppe ved facaden kanaliseres ad porte og smøger, indtil enhver del af sværmen har fundet sin plads i kirkerummet. I min rejsefører står Peterskirkens grundareal angivet. Jeg regner og trækker det halve fra til piller, altre og gejstlige reservater og kommer til det resultat, at rummet kan tage mellem 30 og 40 tusinde. Skal de have siddeplads, som i dag, formodentlig det halve. De fleste ser ud til at være til stede – for at få lov til at se paven blive båret ind i en stol? Jeg er kommet i god tid og er forberedt på en trøls ventetid. Men lystige harmonikatoner, akkompagneret af slagtpøj, lyder gennem højtaleren. Efter et par numre

skiftes musikken ud med et drengekor, så kvæder en gruppe unge piger, og så er det orkestrets tur igen.

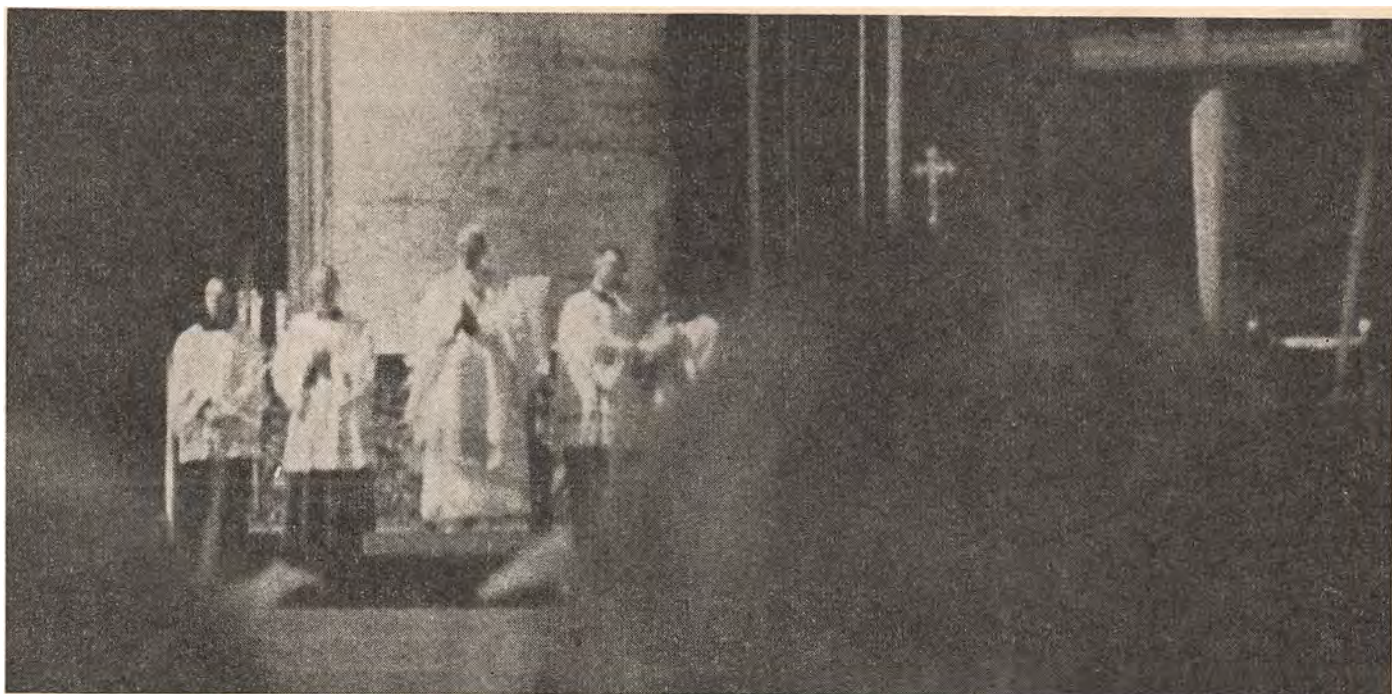
Et par minutter over elleve stiger en brusen op fra indgangen, stærkere og stærkere, indtil den vokser til en storm af klapsalver og glædesråb. Et blåt fyrværkeri af blitz lyner, og i lynglimtene ser man en lille hvid skikkelse i en minutiv rød stol, der kommer sejlene på folkehavets bølger. Foran alteret, under Barbarini-pavens snoede kobbersøjler, kommer bærestolen til hvile. Paul VI rejser sig og går rundt om alteret for at hilse på alle pilgrimme med den kendte altfavnende gestus. Så taler han. Han forkynder, at han først vil tale til de italiensksprogede, så til de fransksprogede, dernæst til dem, der forstår engelsk, og til de tysktalende. Han nævner de enkelte grupper, der er til stede: ungdomsforeninger, kirkekor, studentgrupper, husmoderforeninger, skoleklasser, ingen bliver glemt, og jubelråb stiger op fra uberegnelige hjørner og kroge fra hver skare, der hører sit navn nævnt af Peters efterfølger. Da alle er omtalt, får de en lille præken, i hvilken paven vender deres opmærksomhed mod påskefestens indhold: forløsningen ved Kristi død og opstandelse, forløsningen til en menneskehed, som ikke kan forløse sig selv. Så er det de fransktalendes tur, og de enkelte grupper jubler igen. Et kor nævnes – og falder øjeblikkelig ind med en sang som tak. Blandt de engelsktalende befinder sig orkestergruppen The Rising Star, og igen kvitteres der for omtalen med et nummer for harmonika og guitar. Blandt tyskerne får en forsamling fra Münster en særlig hilsen med hjem til

»den by, hvor den uforglemmelige kardinal von Galen virkede«, og nu når begejstringen nye højdepunkter. »Grosser Gott, wir loben dich« drøner under hvælvingerne og bagefter »Ein Haus voll Glorie schauet«, der selvfølgelig virker bedst i Peterskirken blandt alle kirker på jorden og næsten får taget til at løfte sig.

Hver sprogfamilie får sin lille præken, efter at de tilstedeværende er nævnt, og til slut istemmer hele forsamlingen det latinske Credo. Man griber sig i at tænke, hvor godt det er, at den latinske messe endnu ikke er længere borte end at alle folkeslag kan synge trosbekendelsen sammen i Kristenhedens hovedkirke. Så begiver paven sig ned i menneskemylderet for at hilse personligt på så mange, som han kan nå, og til slut giver han oppe fra alteret den apostoliske velsignelse. Langsomt bevæger bærestolen sig bort, audiensen er forbi.

Men i disse fem kvarter er der vokset en følelse af fællesskab frem, som har varmet og glædet den store menighed. Et show? Nej, et festligt møde i faderhuset, hvortil børnene var kommet fra fem verdensdele for hos Peters efterfølger at bekræfte en samhørighed, der i sit inderste væsen er på én gang hellig og samtidig lysende glad og naturlig. Evangeliet er det glade budskab. Og det var ikke Paul VI med familienavnet Montini, der blev hyldet – det var biskoppernes førstemand i fiskerens sko, der, uanset hvem der stikker i disse sko, er et troens mysterium og et enhedens tegn. Det var den konkrete, festlige oplevelse af Moderkirken, menneskelig, varm og altfavnende, kort sagt: katolsk.

Georg Heggum.

TEKNIK OG RELIGION I ROM

Rom er ikke så forbenet som nogle officielle dokumenter, konciperet i de romerske kirkelige sekretariater, kunne give os indtryk af. Rom kan stadigvæk overraske os, forbavse os og inspirere os.

Deres referent var skærtorsdag til gudstjeneste i Santa Maria Maggiore, denne ærværdige, strunke basilika, hvis to søjlerader marcherer som romerske soldater, hæderkronede, lidt trætte, umådeligt historiske, fra dør til alter. Ind kom den store procession. Omkring tyve mindre gejstlige, som ledsagede to kardinal-biskopper. Tiden har stået stille, tænker man. Siden Gregorius har vi kun eet menu: à la Gregorius, gregoriansk. Mitra op, mitra af, stav her, stav der. Kunstigt. Messen begynder. Man følger med. Det italienske er godt forståeligt. Forbavsende godt forståeligt, takket være et perfekt højtaleranlæg. Små, men meget effektive højtalere hænger – i al beskedenhed, men alligevel! – på de fortumlede søjlehoveder. Det hele fungerer. Også gudstjenesten fungerer. Min ledsager, som ikke har nogen italienske sprogkundskaber, var endda i stand til at forstå evangeliet. Prædikenen var lang. En halv times retorisk belæring om transsubstantiationen. Diktionen var en musikalsk nydelse, men det hele lidt for svulmende for vore kølige nordiske ører. Men den efterfølgende nadvertjeneste var enkel, værdig, forståelig og derfor engagerende, som var man bare i en forstørret sognekirke, hvor der ikke tales til, men med folket. Kommunionen blev således alligevel højdepunktet.

Langfredagten: korsvej med paven foran Colosseum. Skarpt, blålig-hvidt lys fra utallige projektører oplyser de

mange tusinde troende og den ene pave. Den første overraskelse: spejderdrengene uddeler korsvejsteksterne gratis. En lille bog på 70 sider. Pæne, moderat-moderne farvebilleder af alle 14 stationer med tilsluttende tekst. Og en absolut lødigt tekst, fint opbygget, klart inddelt. Først et afsnit med overskrift »Il fatto«, kendsgerningen. Her finder man en kort evangelietekst. Ved 4. station har dette afsnit dog som overskrift »La tradizione«, overleveringen. Så er hver station belest af »Una riflessione«, en overvejelse, ligeledes velsignet kort, som er taget fra Leo den Stores prækener. Dernæst kommer »Una preghiera«, en bøn, holdt i enkel og forståelig tale. Det hele afsluttes med Pater noster, undtagen ved 4. station, hvor man slutter med Ave Maria. Jeg er ved den tekst, og det indtryk den gjorde ved denne lejlighed, blev overbevist om, at korsvejen stadig er levedygtig.

Den næste overraskelse, da man havde set sig om og konstateret tilstedeværelsen af en stor reportagegruppe af det italienske fjernsyn med alt dens udstyr (korsvejen blev udsendt i Sydeuropa, og Syd- og Nordamerika), var at koret begyndte at synge, før tiden var inde. Over højtalerne hørtes de kendte toner af Befal du dine veje. Men meget langt nåede man ikke i sangen. Pludselig, midt i en sætning, blev lyden afbrudt. Det havde kun været en afprøvning af lydanlægget. Og båndoptageren!

Igen en overraskelse: paven kom for sent. Så begyndte korsvejen. Korset blev i fjorten tempi båret fra Constantin-buen, hen mod estradaen foran dobbelttemplet for Roma og Venus, hvor paven overtog korset og bar det de sidste fem etaper. Det var betagende. Jeg har sagt det, men må sige det igen: Kors-

vejen kan fejres sådan, at den vedkommer os.

Første Påskedag. Messe på Peterspladsen. Tilstrømningen virker helt overvældende. Det alter, som er rejst øverst på trinene foran kirken, kan ses af næsten alle på pladsen. Og – igen takket være et forbavsende fintvirkende højtaleranlæg – tydeligt forstås. Musikken kommer også fint igennem, måske endnu bedre, fordi den lyder lidt svagere og dermed bliver en generende ekkovirkning helt undgået. Koret synes at være det sextinske kapel med de strålende drengestemmer. Man lytter. Og forbavses. For pludselig er det slet ikke det sextinske kor mere, man hører, men en helt anden klang. Det er et andet kor. Tysk? Fransk? Jeg kunne ikke rigtigt afgøre det. Og hvordan kom det til at lyde over højtalerne. En grammofonplade? En båndoptagelse? Jeg formoder det sidste. Kanonbønnerne var korte.

Teksten kunne jeg ikke helt forstå, men det var i hvert fald ikke en af de fire standard-kanonbønner fra messebogen. Det mindede om en tillempet form af 2. kanon og virkede velanbragt i en festgudstjeneste, der alt i alt kun måtte vare 45 minutter. Så, klokken tolv, kommer pavens påsketale, hans velsignelse »Urbi et orbi« og pavens ønske om en god påske på 19 sprog. Man savnede heriblandt et skandinavisk sprog, men måske skulle man se bort fra en sådan lokalpatriotisme.

Alt i alt en stor oplevelse. Også, tror jeg, for de mange ikke-katolikker, der var til stede. Romerkirken har noget at sige til hele verden, og minsandten, den prøver på at gøre det!

Vatikan II har i hvert fald på et område ført til synlige resultater. Ingen kirkegænger har kunnet undgå at lægge mærke til de gennemgribende forandringer, som liturgien har undergået i løbet af blot fem år.

Prisen i form af forvirring og fremmedgørelse har for ikke så få katolikker været betragtelig, men i det store og hele har vel de fleste efterhånden fundet sig til rette med fornyelsen og ville nødig vende tilbage til tilstanden fra før konciliet.

Et ikke ubetydeligt biprodukt af fornyelsen er, at medlemmer af andre trossamfund – især af de trossamfund, som selv er blevet påvirket af vort århundredes liturgiske bevægelse – nu kan føle sig veltilpas, når de overværer en katolsk gudstjeneste.

Den sidste instruks fra Rom om liturgien (AAS 31/10/70 ss. 692 ff.) er en barsk påmindelse om, at Kirkens centrale styre stadig tager som givet, at det skal dirigere udviklingen i hele Kirken og, når det mener, tiden er inde, slå bremserne hårdt i.

Det ville være interessant at vide, hvordan en sådan instruks bliver til. Har forfatterne mon rådført sig med alverdens biskopkonferencer? Hvis de har, havde biskopperne så rådført sig med de præster, der står i den direkte sjælesorg? Havde præsterne rådført sig med lægfolket? Lægfolket udgør størstedelen af Gudsfolket, og liturgien er jo hele Kirkens gudsdyrkelse.

Forfatterne er uden tvivl dygtige eksperter, og det er slet ikke utænkeligt, at resultatet var blevet nogenlunde det samme, hvis man var gået den lange besværlige vej at »høre« alle implicerede parter. De fleste katolikker ville antagelig stemme for, at menighedsmesserne i sognekirkerne skulle have en fast form og i store træk være ens i alle lande; man vil jo gerne som katolik føle sig hjemme, når man deltager i en søndagsmesse i en anden kirke end sin egen – ikke blot inden for samme sprogområde, men også så vidt muligt på steder, hvor et andet sprog anvendes. Dengang latin var messens sprog, forsvarede man dette bl. a. ved henvisning til, at messen først og fremmest er en *handling* – man tænkte naturligvis hovedsageligt på den »væsentligste« del af messen fra offertoriet til kommunionen; den del, man skulle overvære for at opfylde sin søndagspligt! Hvis argumentet duede dengang, må det vel stadigvæk have en vis gyldighed. Når messen foregår på et sprog, man ikke behersker, skulle det vigtigste da være, at man kan genkende handlingens forløb. Det kan selvfølgelig sikres ved, at messen alle vegne gestaltet på samme måde.

En videre grund til at ønske en fast

ENSRETNING?

fælles form for søndagsmesserne i sognekirkerne er, at katolikker, der opfylder deres »søndagspligt« ikke skal være udsat for en præsts mere eller mindre heldige liturgiske idiosynkrasier. Faren for, at det skulle være tilfældet her i landet, skulle dog ikke længere være så stor, nu vi har fået menighedsrådene – forudsat naturligvis, at disse fungerer efter hensigten og virkelig repræsenterer menigheden og virkelig deler ansvaret for de pastorale opgaver med præsten.

Spillerum

Det grundlæggende princip, at liturgisk udfoldelse skal holdes under central kontrol, er ikke noget specielt katolsk; det håndhæves ligeledes i andre trossamfund såsom de lutherske og anglikanske.

Den traditionelle pastoral-teologiske begrundelse herfor er, at ukontrollerede riter og ceremonier forårsager forvirring hos de troende og bringer fromme folk på kætterske afveje.

Den antagelse bliver dog i vor tid betvivlet af de mange teologer, hvis forskning og overvejelse mere og mere fører dem til den indsigt, at nok er der i gudsdyrkelsen altid en kerne, som simpelt hen er givet, idet al gudsdyrkelse væsentligt består i et svar på et guddommeligt initiativ; men formerne, som dette svar iklædes, må være nært knyttet til deltagernes virkelige liv: deres erfaringer og længsler, deres kultur, deres arbejde, deres problemer . . . For nok er der tale om gudstjeneste, men ingen vil vel nægte, at liturgien også

skal tjene mennesket. Det er ikke Gud, der bliver ringere, fordi vi forsømmer at dyrke ham, det er os. Hvis der skal tages hensyn til dette menneskelige aspekt, er det ret indlysende, at liturgien bør udformes således, at den bedst muligt svarer til deltagernes behov.

Koncilets egen liturgikonstitution tager flere steder hensyn til denne side af sagen: klarest og mest konkret i afsnit 36, hvor der er tale om den store fordel, det kan være for folk, at brugen af modersmålet i liturgien udvides! I afsnit 37 betones den ærbødighed, som Kirken nærer for de forskellige nationers egenart og åndelige værdier. I afsnit 38 foreskriver konciliet, at fornyelsen af liturgien skal give mulighed for forskellige former tilpasset forskellige behov.

Også pave Paul er inde på det samme, når han i sit brev om gennemførelsen af den liturgiske fornyelse taler om nødvendigheden af at tilgodese folkets »omstændigheder og genius«.

Det nyeste dekret har ikke helt glemt alt dette, for så vidt det åbner muligheder for tilføjelser under hensyntagen til »det enkelte folks særegenhed og traditioner, samt til de særlige pastorale behov«. Biskop Martensen citerer denne passus i sit brev til præsterne om Den hl. Messe, og man skal have den in mente, mens man læser resten af dekretet med dets mange forbud og påbud. Det kan åbenbart ikke være meningen, at alle disse strenge regler altid og alle vegne skal overholdes i deres fulde ordlyd, for så ville der næppe være plads for variationer af hensyn til skiftende behov.

Splittelse og vranglære?

Ved man egentlig noget bestemt om forholdet mellem liturgisk og dogmatisk pluralisme? Foreligger der nogen sikre beviser for, at liturgisk frihed fører til splittelse eller dogmatisk forvirring? Hvis Kirkens myndigheder frygter, at kætteri vil snige sig ind sammen med tillempede riter, præster uden messehægel, beat-musik, nadverhandling omkring et spisebord og deslige, er denne frygt så velbegrundet? Eller er det, man frygter, ikke så meget vranglære som svind i ærbødighed for det hellige og i liturgiæns æstetiske værdier?

Der findes en kategori mennesker, for hvem disse spørgsmål ikke er af teoretisk, men af praktisk betydning.

Et af de interessanteste religiøse fænomener i de sidste år er de såkaldte spontane grupper eller basisgrupper, der alle vegne opstår. I disse grupper (og ikke mindst hos deres yngre medlemmer) kan der ofte konstateres en vital interesse for liturgien – ganske vist ikke den officielle liturgi.

Medlemmerne af disse grupper finder netop i deres grupper en åbenhed og en samhørighed, som gør deres liturgiske handlinger til en autentisk religiøs oplevelse, en oplevelse, der både svarer til medlemmernes personlige behov og står i intim forbindelse med det politiske og sociale engagement, som gerne er karakteristisk for sådanne grupper.

Her i periferien af det kirkelige liv skabes på liturgiæns område meget nyt, der ikke er af ringe kvalitet, og som i hvert fald er udtryk for en dyb og levende tro og unægtelig af stor betydning for deltagerne selv.

Det nyeste dekret vil næppe standse denne uofficielle liturgiske aktivitet, og før eller senere må Kirkens ledelse tage stilling dertil.

Ethvert forsøg på at påtvinge et fastlagt officielt ritual vil nødvendigvis slå fejl, fordi disse grupper netop søger erstatninger for det officielle, eftersom de deri *ikke* finder det, de har brug for. På den anden side kan man under de nuværende forhold dårligt tænke sig, at de kirkelige myndigheder vil legitimere denne spontane liturgiske kreativitet ved at skabe en lovramme, som giver plads til fortsat udfoldelse af denne art.

Måske vil biskopperne finde det kloggest foreløbig at lukke deres legalistiske øje for disse eksperimenter, så de kan fortsætte og udvikle sig; og at holde deres pastorale øje åbent, så at grupperne ikke bliver drevet ud i sektarisme, men hele Kirken en skønne dag kan have gavn af den erfaring, som nogle af dens mest engagerede og initiativrige medlemmer har gjort.

L. O. D.

ITALIEN

Konkordatet til revision

Rom – NC News Service

Overenskomsten mellem den katolske kirke og den italienske stat om forholdet mellem kirke og stat skal revideres og ændres, men man ved stadig ikke, hvilke ændringer der vil blive foretaget.

Det italienske parlament bemyndigede Colombos regering til at fortsætte forhandlingerne med pavestolen om en revision af konkordatet fra 1929, men parlamentet betingede sig, at det reviderede konkordat skulle forelægges parlamentet, før det formelt blev godkendt af Italien. Konkordatet er en diplomatisk overenskomst mellem pavestolen og Italien, der garanterer Kirken visse rettigheder og handlingsfrihed i landet. Konkordatet blev indgået i Mussolinis dage efter mere end halvtreds års stridigheder om forholdet mellem kirke og stat. Efter Mussolinis fald blev konkordatet atter bekræftet af den italienske republik. I de senere år er konkordatet blevet stærkt angrebet, især i forbindelse med Kirkens modstand mod indførelse af skilsmisse i Italien. Ekstreme modstandere af konkordatet har krævet dets totale afskaffelse, andre har bygget deres krav om en revision på den kendsgerning, at visse af konkordatets punkter er i strid med den italienske grundlov. Uden at ændre indstilling til spørgsmålet om legaliseret skilsmisse har Vatikanet accepteret principperne for en revision af konkordatet og samtaler herom med ledere af den italienske regering.

Regeringen gav grønt lys for revisionen den 7. april, da premierminister Colombo havde åbnet en debat om forholdet mellem stat og kirke. De fleste politiske partier, også kommunisterne, var mere interesseret i en revision af konkordatet end i en afskaffelse af det. Dog var mange politiske ledere forbeholdne overfor spørgsmålet om, hvorledes konkordatet skal ændres. Da debatten blev åbnet, sagde Colombo, at et udvalg allerede var blevet nedsat af den tidligere regering, og dette udvalg havde udarbejdet en række punkter, der af regeringen kunne bruges til en revision. Paragraf 1 i konkordatet, der garanterer den katolske kirkes frihed og »den sakrale karakter« af byen Rom skal modificeres. Colombo anbefalede, at der indføres en paragraf mod religiøs

diskriminering. Desuden bør den paragraf slettes, som forbyder tidligere præster at beklæde offentlige embeder, samt forbyder præster og kirkelige organisationer at drive politisk aktivitet. Colombo sagde også, at han gik ind for, at katolsk religionsundervisning i skolerne skulle bibeholdes, men at elever, der klart ikke ønskede denne undervisning skulle fritages for den. I debatoplægget udtalte premierministeren også, at udvalget havde beskæftiget sig med »det delikate spørgsmål om kirkebryllupper«, og han stillede forslag om »en tydeligere henvisning til den borgerlige ret, hvad angår registrering af kirkelige vielser, og i hvilken udstrækning den statslige appelret har kompetence og funktioner til at gøre den kirkelige domstols beslutninger officielle«. Efter Colombos oplæg begyndte debatten. Kommunisterne stilling var en overraskelse; mange havde ventet, at de ville være gået ind for en afskaffelse af konkordatet, men det kommunistiske parti erklærede sig officielt som modstander af en afskaffelse og »for en bevarelse af den religiøse fred«.

LONDON

Mother Teresa foreslået til Nobelprisen

London – NC News Service

Mother Teresa, der virker i Calcutta og er grundlægger af Barmhjertighedsmissionærerne i Indien, er blevet foreslået til Nobel-Fredsprisen af en ledende engelsk journalist, Malcom Muggeridge.

Muggeridge kom med sit forslag, da han blev interviewet i anledning af sin nye bog »Something Beautiful for God«, der handler om Mother Teresa og missionærernes arbejde.

Barmhjertighedsmissionærerne blev grundlagt i 1950 og tæller nu næsten 700 medlemmer, der tager sig af de fattige i de fleste af Indiens byer, samt i Tanzania, Ceylon, Venezuela, Rom og Australien.

Mother Teresa modtog Johannes XXIII's Fredspris af pave Paul den 6. januar.

Muggeridge håbede, at hans bog ville være en anbefaling for Mother Teresa. Nobelprisen ville ikke betyde noget for hende personligt; den repræsenterer en sum på 40.000 skattefri dollars, der kunne anvendes i hendes arbejde.

SVERIGE

Økumenisk samarbejde fra bunden

Stockholm – NC News Service

De svenske lutheranere var nødt til at begynde samarbejdet med den katolske kirke på et lavt plan, man kunne ikke vente, til det skete på topplan af hensyn til »de enorme, tunge kirkelige strukturer«. Således udtrykte den lutherske pastor Hans Cavallin, der er generalsekretær for Ligaen til kristen Enhed i Sverige, sin utilfredshed med det langsomme tempo i genforeningsbestræbelserne, når der forhandles mellem de officielle kirker. Han sagde: »Det vil tage tid at opnå en fuldstændig for-

ening af de protestantiske kirkesamfund og den romersk-katolske kirke. Har vi tid til at vente på det? Kan vi magte at vente? Det er for os alvorlige spørgsmål.« Han har appelleret til lutherske sogne, institutioner og grupper for at få dem til at tage initiativet til det, han kalder »at krydse grænser« for at nå en enhed. Ligaen til kristen Enhed blev grundlagt i 1965 af ledende personer inden for den lutherske statskirke, og medlemmerne er lutheranere, katolikker, ortodokse, baptister og andre protestanter. Pastor Cavallin sagde endvidere, at han og andre lutheranere er »overbevist om, at Rom med Peters primat repræsenterer den kerne, som Gud har villet for Sin Kirke; at reformationens splittelse var en katastrofal fejltagelse; at vi skal vende tilbage til fred og enhed med pavestolen.« Pastor Cavallin spurgte: »Vil det ikke være muligt for enkelte sogne, institutioner og andre grupper, hvor bevidstheden om fællesskabet er stærk nok, at have interkommunion med

den romersk-katolske kirke? Man kunne således komme foran de enorme, tunge kirkelige strukturer alene på basis af en fælles protestantisk-katolsk trosbekendelse og anerkendelse af præsteembedets og sakramenternes gyldighed, evt. ved en katolsk biskops håndspålæggelse, og uden at bryde med den lutherske kirke. Vi må stille spørgsmålet og se på de konkrete muligheder.«

MEXICO

Vatikankonciliet og de mexikanske biskopper

Mexico City – NC News Service

De mexikanske biskopper interesserede sig for penge og fromhedsliv før det andet Vatikankoncil, de forholdt sig tavse

Fem år og halvtreds år

KR. E. SKYDSGAARD

For øjeblikket udkommer der mange »tilbageblik på de sidste fem år«, og det er meget forståeligt, for hvad er der ikke sket i disse fem år! Efter det 2. Vatikankoncil er alting gået så hurtigt, at man fristes til at glemme, at der også skete noget i de år, der gik forud. En gradvis nybesindelse fandt sted. Den foregik mange gange i stilhed og var sikkert mange gange både overraskende og foruroligende for dem, der dengang blev kaldet til – tit under modstand og lidelser, men trods alt uimodståeligt – at få det nye til at vokse frem.

En ny tankegang og dermed også en fornyelse af troen (eller måske skete det i omvendt rækkefølge) var undervejs. En nøjagtig undersøgelse af den åndelige udvikling på den tid ville vise, hvordan dette »uforberejede« koncil alligevel var forberedt indadtil.

20'erne i Paris: Nytomisme kontra »immanens«

Som ganske ung student studerede jeg i 1924–25 i Paris. Det var i og for sig en herlig tid – dengang. Den åndelige atmosfære beherskedes næsten udelukkende af nytomismen. Summa Theolo-

gica var grundbogen i det teologiske studium. Spiritualiteten på den tid stod i Jacques og Raïssa Maritains tegn med deres »grandes amitiés«. Hvem har uden at blive bevæget kunnet læse »Réflexions sur l'intelligence« og »Distinguer pour unir ou Les Degrés du Savoir« med deres glimrende erkendelseshierarki? Deres indre koncentration var berusende. En ung lutheraner, der skuede ind i denne åndelige bygning, var skiftevis grebet af ulykkelig kærlighed, ærbødig respekt og protestantisk harme. Det var faktisk ikke let at holde sammen på disse forskelligartede følelser og samtidig bevare sin indre identitet.

Det var en stærk og dyb, men utilnærmelig og næsten overmenneskelig spiritualitet. Hvis den samme student så også havde læst »Trois Réformateurs«, vidste han, at Luther repræsenterede »Jeg'ets inkarnation«, og at han blev kaldt reformator sammen med Descartes og Rousseau! Her var alt håb ladet ude for en lutheraner.

Desuden lærte jeg Lucien Laberthonnière at kende, denne ensomme mand, som Maritain desværre kun kendte »som fjende«. Og Laberthonnière for sin del var med sin forestilling om tomismens »skæbnsvangre indflydelse« heller ikke særlig venligt

under koncilet, og bagefter talte de om reformer, udvikling, den kristne opdragelse og lægfolkets betydning. Dette billede tegnes af det nationale tidsskrift »Christus«, der er det officielle organ for en trediedel af Mexicos 58 bispedømmer. 1936–1961 udsendte de mexikanske biskopper i alt 55 dokumenter, der mest handlede om økonomiske vanskeligheder og andagtsøvelser, men også om social retfærdighed, Katolsk Aktion og indianermissionerne. Så kom koncilet 1962–1965. Siden 1968 har 8 fælles hyrdebrev betonet den mexikanske udvikling og den sociale integration, familielivet, studenterarbejdet, den liturgiske fornyelse, uddannelsesreformen og lægapostolatet i den moderne verden. »Det kunne være interessant at studere den slags dokumenter i lyset af nationale begivenheder, ligesom det kunne være interessant at studere biskoppernes tavshed over for andre begivenheder«, udtaler tidsskriftet. »Christus« mener, at biskoppernes tavse periode fra 1962–

65 skyldes den konstante rejsen frem og tilbage mellem Rom og Mexico under koncilet.

TYSKLAND

Katolske lægfolk og gejstlige i Worms har opfordret paven til at gøre en ende på den katolske kirkes almindelige for-dømmelse af Martin Luthers lære. Den vesttyske evangeliske kirkes pressetjeneste oplyser, at opfordringen er fremsat i forbindelse med 450-års festlighederne for rigsdagen i Worms, hvor Luther stod frem og forsvarede sine teser i 1521. Paven opfordres til at »udløse det stadigt spændte forhold med et forløsende ord«, og forslagsstillerne henviser bl. a. til, at biskoppen af Osnabrück ikke finder, at der kan være væsentlige indvendinger mod at tilbagekalde den 450 år gamle pavelige bandbulle mod Luther.

USA

Kirkeledere protesterer mod sociale nedskæringer

Albany, New York – NC News Service

Lederne af de tre største trosretninger i New York har udtrykt deres stærke misbilligelse »af de foreslåede budgetnedskæringer i forsorgen for fattige, syge og handicappede i vor store stat«.

I en fælles udtalelse kalder katolske, jødiske og protestantiske kirkeledere nedskæringen for »inhuman og uretfærdig.« Communiquet er underskrevet af biskop Broderick, præsident for Staten New Yorks katolske Komité, rabbiner Harold Saperstein, præsident for New Yorks rabbinerråd, og biskop Ward, præsident for Staten New Yorks Kirkeråd.

stemt over for Maritain! Det var to verdener, to erkendelsesdimensioner. Laberthonnières »Le Réalisme Chrétien et l'idéalisme grec« var et programskrift med en ganske bestemt adresse, – antiskolastisk, konkret og historisk, som det var, pegede det mod fremtiden. Hvis han i det hele taget havde en metafysik, var det forsøget på at skabe en »Kærlighedens metafysik«. Også i dag er det med en følelse af befrielse, man læser dette skrift. Der blæser en frihedens og sandhedens vind igennem det.

Begge, både Maritain og Laberthonnière var – selv om de hverken forstod eller talte hinanden – dybt katolske tænkere. Immanensens metode, som man kaldte den siden Blondel, var på den tid næsten en hæresi og blev heftigt bekæmpet af tomisterne. Laberthonnière, der på sin vis bekendte sig til den, regnedes for mistænkelig. Rundskrivelsen »Pascendi Domini gregis« (1907) havde ganske vist kun meget groft givet udtryk for sine tanker om det apologetiske. Hvad nu Luther angik, så fattede Laberthonnière ikke hans dybde og frihed. Men han anerkendte, at der måtte ske en gennemgribende reformation, og at det var Luther, der måtte gennemføre den. Den lutherske dimension skulle først senere blive

synlig inden for katolsk teologi. Men alligevel var Laberthonnière i dybeste forstand økumenisk, fordi hans tankegang ikke var stift dogmatisk, men bibelsk-personlig. Det, som dengang ikke blev tålt – Laberthonnière skrev kun til sin skrivebordsskuffe – blev på mange punkter senere åndeligt fælleseje.

Inkarnation og Corpus mysticum: 30'erne i Fribourg

I Fribourg traf jeg i 1933–34 præsteseminariets leder, Charles Journet: teologiens Jacques Maritain. Han blev – ikke med urette – betegnet som den sidste virkelig spekulative teolog. Også her åbnede der sig en stor og utilnærmelig verden. Det var alt sammen så klart og konsekvent gennemført som en »overnaturlig metafysik«: dybsindigt og fromt. Hvem ville vel i dag kunne skrive en lærebog om Kirken i fire store bind på grundlag af »de fire årsager, den virkende årsag, den fysiske årsag, den formale årsag og formålsårsagen«? Jeg skal aldrig glemme mine samtaler med den senere kardinal Journet. Når han talte med nogen, lyttede han venligt til den anden og prøvede omhyggeligt på at udrede vanskelige tanker. Den unge lutheraner måtte – endnu en gang – spørge sig

selv: Hvordan er det muligt at tænke i den grad dogmatisk? For Charles Journet var det den eneste måde at tænke på. Da jeg besøgte ham sidste gang i 1955, spurgte han mig, inden vi skiltes: Vil De indrømme, at menneskevordelsen simpelt hen er et paradoks? Da jeg – lidt overrasket – svarede ham utvetydigt positivt, rejste han sig og omfavnede mig. Siden har vi ikke mere haft lejlighed til at tale med hinanden.

Fribourg 1933 kom for mig til at betyde mødet med Oskar Bauhofer. Ingen anden har lært mig så meget om den katolske kirke som han. Det skete tit under natlige samtaler, hvor han prøvede på at vise mig den katolske dybde-dimension, dvs. hvad katolsk eksistens betyder og ikke betyder. Bauhofer havde selv været protestant. Han vidste, hvad det vil sige at være protestant. Han gik ud fra den religionsfilosofi, som finder det sidste svar på sit spørgsmål i det Ord, som er Kristus. Det førte ham til den katolske kirke. Den kristne eksistens i Kirken, Kristi mystiske legeme, historiens formål og »verdens hjemførelse« var de spørgsmål, der altid optog ham. Mere beslægtet med Bonaventura end med Tomas, som han var, forsøgte han at skildre Kristi dimension, kærlighedsriget. Jeg

har kun kendt få, der tænker så dybt katolsk og så sandt kristent som han. Den mod-reformatoriske dimension helt op i vor tid var ham inderligt imod. Jeg husker meget skarpe udtalelser fra ham om den. Han hører så sandelig ikke til på »venstre fløj«, men han indfører så overbevisende i kristenlivets dybder, at han ikke bør forsvinde i glemslen.

Tanken om »helligbrøde« og Karl Barths økumeniske rolle

For at henlede opmærksomheden på en gammel, nu opgivet romersk-katolsk tankegang vil jeg gerne gengive et brudstykke af en samtale, som jeg i foråret 1931 havde med en meget fornem og højt begavet benediktiner. Jeg skal her citere to spørgsmål og to svar. Jeg: »Hvordan tager den lutherske kirke sig ud i Guds øjne?« Svar: »Den lutherske kirke eksisterer overhovedet ikke for Gud. De personlig eksisterer for Gud, – Deres (Kirke) gør det ikke. Det forhindrer ikke, at mange protestanter kan komme ind i Gudsriget før mange katolikker. Men det foregår på et andet plan.« Jeg: »Hvis jeg nu skulle blive syg og dø her i klosteret, og det ikke skulle være muligt for mig at få fat i en luthersk præst, ville de så give mig nadve-

SYD AMERIKA

Latinamerika

Bogota, Colombia – NC News Service

Kirkens pastorale fornyelse og sociale aktion vil blive taget op til behandling på den latinamerikanske bispekonference (CELAM) i maj. CELAM har bestået i femten år, og i den anledning vil man tage programmet op til revision; især vil man beskæftige sig med retningslinjerne for den sociale reform og Kirkens fornyelse. Disse punkter blev vedtaget i 1968 af de latinamerikanske biskopper på et møde i Medellín, Colombia. De såkaldte Medellín-retningslinjer angribes af de konservative for at være for radi-

rens viede brød?« Svar: »Det kunne jeg ikke, hvor gerne jeg end ville, for det ville være helligbrøde.« Jeg var pateren taknemmelig for disse svar. Dengang var de logiske og konsekvente. Jeg spørger mig selv, om denne mand, som jeg forblev venskabeligt forbundet med lige til hans død, i dag ville svare mig på samme måde. Jeg ved det ikke.

Her skal indskydes et vigtigt moment, nemlig den fremragende rolle, Karl Barth spillede netop i den situation, der rådede i det andet og tredje årti af vort århundrede. Ved på ny at gennemtænke og forme dogmatikken har han sprængt den gamle modsætning mellem katolicismen og protestantismen, som den har formet sig i de sidste århundreder. Ved den måde, hvorpå han bekæmpede analogia entis, skilte han sig ud fra begge kirkers udformning og relativerede dermed kløften mellem dem. De blev så at sige bragt på samme fællesnævner. Derfor har Karl Barth også på ejendommelig vis virket økumenisk. En vej var vandret til ende, og Barth banede faktisk en ny. Fra den store artikel i »Zwischen den Zeiten« 1928: »Den romerske katolicisme som spørgsmål til protestantismen« over »Den kirkelige dogmatik« (fra 1932 og

fremover) fører der en vej frem til den gamle Barths standpunkt. Den lidt svage omend slet ikke uinteressante lille bog »Ad limina Apostolorum« (1967) kan ikke tilsløre denne klarhed. Guds ords dialektik hos Karl Barth, dvs. det, at vi aldrig kan fatte det og trænge til bunds i det, og at det ikke er noget en gang for alle givet, og på den anden side dets konkrete, faktiske karakter og den frihed, hvormed det til enhver tid gør sig gældende, var et vidnesbyrd, der ramte såvel protestanterne som katolikkerne lige i synet – og måske mest de sidste!

Omsvinget og den forgæves restriktion (1937–1950)

Og endelig vil jeg gerne nævne to bøger fra slutningen af 30'erne. I 1938 udkom »Pilgernde Kirche« af Stadtdekan Robert Grosche, Köln. Når der senere på koncilet blev talt meget om en konkret historisk teologi, var det i virkeligheden ikke noget nyt. Allerede i denne bog var det kommet klart og overbevisende til udtryk. I stedet for en rationel metafysisk teologi kom her en konkret, historisk og selvkritisk teologi til syne. Her blev Luther kritiseret, men også taget alvorligt. Uden at miste sin egen katolske identitet åbnede Gro-

kale og af de progressive for at være forvage. Det var hensigten, at Medellín-retningslinjerne skulle være med til at bringe det andet Vatikankoncils dekret ud i livet.

POLEN

Sovjetsoldater i Polen Interesseret i religion

Würzburg – NC News Service

Sovjetiske tropper, der er stationeret i det tidligere tyske Schlesien, nu under polsk forvaltning, viser interesse for religion. Det er Msgr. Helmut Holzappel, udgiver af bispedømmet Würzburgs ugeblad, der fremkommer med denne

nyhed. Mgr. Holzappel har en nær kontakt med Polen. »I mange år har russiske militærpersoner med deres familier levet midt i en overvejende katolsk befolkning, og hverken menige eller officerer har nogensinde været fjendtlig indstillet til religionen«, siger Mgr. Holzappel. »De viser respekt over for præsterne og udtrykker deres forundring over, at så mange af præsterne hører til den yngre generations polakker. Da mange sovjetiske soldater arbejder på kontor, må de overlade deres børn til polske kvinder, der har dem i dagpleje. Her lærer de yngste katekismen, og nogle af dem bliver hemmeligt døbt med forældrenes stiltiende billigelse. Når sovjetiske soldater besøger katolske kirker, opfører de sig sømmeligt, og sommetider kan man se dem gøre det ortodokse korstegn. Forretninger med religiøs kunst har et stort salg til sovjetiske besøgende, der køber al slags religiøs kunst til at tage med hjem, når de har orlov«.

sche sig for de andre og betragtede dem som sine medkristne uden selv den aller ringeste bagtanke. Derfor var det altid en sand glæde at være sammen med denne mand. Hans Kölner Tagebuch 1944–1946 giver et uforglemmeligt billede af ham.

Allerede før »Pilgernde Kirche« udkom i 1937 Yves Congars »Chrétien desunisme Principes d'un oecuménisme catholique«. Denne bog var i virkeligheden en milepæl. Med den begyndte en ny tankegang at bane sig vej inden for den traditionelle katolicisme. Af form var den endnu ret forsigtig, men af indhold var den fuldstændig klar. Leo XIII's og Pius XI's (Mortaliū animos) fuldstændig uøkumeniske officielle udtalelser med deres fordømmelser og deres opfordringer til kætterne om at vende tilbage til den ene sande Kirke bliver aldrig udtrykkeligt modsagt med navns nævnelse, men alligevel er bogen en klar modsigelse af al tidligere officiel katolsk stillingtagen. Den indeholder nemlig en omhyggelig analyse af de andres motiver og af de adskilte brødres egentlige anliggende. Endnu videre gik Congar i »Vraie et fausse réforme dans l'Eglise« (1950), hvor spørgsmålet om en reform inden for den katolske Kirke efter min

mening første gang tages alvorligt. Det var også mere, end kurien kunne holde til. Hermed var der dog samtidig skabt jordbund for en ny katolsk ekklesiologi, hvor ikke alt, hvad der udgav sig for at være tradition, blev regnet for sand tradition. Det drejer sig om en »tilbagevenden til kilderne«, dvs. til den store og ægte tradition. Det var på en gang en tilbagevenden til Bibelen og til kirkefædrenes tradition og en kritisk stillingtagen til den modreformatoriske tradition. Det førte også Congar til et alvorligt studium af Luther. Også det blev en »tilbagevenden til kilderne«. Få teologer har brugt Weimarudgaven flittigere – omend også kritisk – end Congar. Med ham er vi rykket ganske tæt ind på koncilet. Ingen har vel arbejdet så intenst hen imod koncilet som han.

Men overalt var den kompetente romerske myndighed på sin post. Den »nye teologi« var med et mildt udtryk ikke godt anskrevet. Det var ikke nogen let tid for mange. I sidste instans var dog enhver restriktion fuldstændig forgæves. En ny tid var brudt frem. Concilet kom uventet, men sandelig ikke uforberedt. Mange var beredt og rustet – til en trofast videre udvikling af tankerne og til åndelig kamp.

Msgr. Holzapfel konkluderede, at det må synes klart, at den ateistiske propaganda i Sovjetunionen ikke har fæstnet sig særligt dybt i befolkningens inderste.

VIETNAM

Ny biskop i Nordvietnam

Vatikanet – NC News Service

Vatikanets presse har officielt bekræftet, at p. Paul Nguyen Nang er blevet viet til biskop af Vinh af ærkebiskop Joseph Trinh Nhu Khue af Hanoi. Udnævnelsen af den nye biskop er ikke blevet bekendtgjort i Vatikanets normale informationsbulletin. Det siges imidlertid, at bispevielsen var »efter reglerne«, dette betyder, at den var autoriseret af pavestolen, skønt forbindelserne mellem pavestolen og kirken i Vietnam har været meget vanskelige og uregelmæssige i de senere år på grund af krigen. Vatikanets talsmand kunne ikke give yderligere detaljer vedrørende udnævnelsen på grund af kommunikationsvanskelighederne.

ROM

Omstridt præst til slumkvarter

Rom – NC News Service

Roms bispedømme har afværget en pinlig situation, idet den omstridte belgiske pater Gerard Lutte har fået lov til at forrette sin præstegerning i slumkvarteret Prato Rotondo i udkanten af Rom. P. Lutte blev bortvist fra salesianerne i februar, og det blev forbudt ham at læse messe og meddele sakramenterne. Han blev endvidere afskediget fra sin lærerstol på salesianernes kollegium i Rom, Ateneo Salesiano, på grund af kommunistiske ideer i undervisningen. Mens p. Lutte underviste på Ateneo, blev han interesseret i den fattige befolkning i den romerske forstad Prato Rotondo. Efter afskedigelsen flyttede han til Prato Rotondo, hvor han levede som sogneprest. Det blev ham forbudt at læse messe og meddele sakramenterne, da han afslog at rejse hjem til Belgien, så-

ledes som hans provincial havde beordret det. Så appellerede p. Lutte direkte til pave Paul. Da p. Lutte en gang var bortvist fra salesianerne, var der kun to muligheder, for at han atter kunne optage sin præstegerning: enten måtte han igen komme til enighed med salesianerne, eller en biskop kunne »adoptere« ham til at forrette tjeneste i sit bispedømme. Det mærkelige i tilfældet p. Lutte er, at der ikke fandt nogen kanonisk proces sted. Salesianerne har ikke taget ham tilbage. Roms bispedømme har endnu ikke »adopteret« ham. For øjeblikket er han noget af en sjældenhed: free-lance præst med bemyndigelse til at varetage sin præstegerning uden superior eller biskop. – Efter nyere efterretninger er p. Lutte optaget i det romerske bispedømmes verdensklerus.

HOLLAND

Biskop ønsker kun at være hyrde

Rotterdam – NC News Service

Da pastor Adrian J. Simonis i december 1970 blev udnævnt til biskop af Rotterdam, vakte det stort røre i Holland. Ved bispevielsen for nylig udtalte han, at han kun ønskede at være »en hyrde, der leder sin flok til Ham, der er den gode Hyrde«. Den nye biskop sagde endvidere, at han kun vil besvare Kristi kalden til at tjene Ham og Hans Kirke, han vil ikke være »et modsigelses tegn«.

Biskop Simonis, 39 år, betragtes som en repræsentant for Hollands konservative katolikker, og mange modsatte sig i december pavens udnævnelse af Simonis. Denne har modsat sig det hollandske pastoralråds udtalelse om frivilligt cølibat, og han støttede kraftigt encyklikaen »Humanae Vitae«.

Kardinal Alfrink af Utrecht, der er præsident for den hollandske bispekonference, udtalte ved bispevielsen: »Udnævnelsen af en ny biskop kan være af historisk betydning. Derfor er det indlysende, at man ved en sådan beslutning må finde de bedste muligheder for en åben og tillidsfuld dialog mellem Kirkens centrum og de lokale biskopper, således at indre stridigheder ikke skader Kirken. En bispeudnævnelse anses for at være en glædelig og lykkelig begivenhed, men reaktionerne i de sidste måneder har ikke svaret til det. Jeg vil dog gerne understrege, at efter min mening er disse reaktioner fra begge sider inspi-

reret af en virkelig omsorg for Kirken«. Til biskop Simonis sagde kardinal Alfrink: »Vi er alle ansvarlige for den vanskelige situation, De har været bragt i, men jeg håber, De er overbevist om, at Deres kolleger vil gøre alt for at hjælpe Dem, dette forsikrer jeg Dem ærligt om og byder Dem velkommen i vor midte. I en kreds af kolleger har hvert enkelt medlem sin egen værdi. Jeg tror at kunne sige, at biskopperne er velforberejdede på at modtage Deres bidrag i kredsen. Vor fælles opgave ligger i at bevare den hollandske kirke i den universelle Kirkes enhed, der ikke kan eksistere uden apostlen Peters efterfølger. Alle de biskopper, De ser her, er overbevist om dette«.

Alle de hollandske biskopper overværede biskop Simonis bispevielse, undtagen hans forgænger, biskop Jansen, der ligger på hospitalet. Til stede var desuden den pavelige pronuntius i Holland, ærkebiskop Angelo Felici, og den hollandske premierminister, Piet de Jong.

Adskillige salmer, der blev anvendt under ceremonien, var skrevet af den suspenderede, nu gifte jesuit, p. Oosterhuis, der sidste år læste messe for Amsterdams studentermenighed mod biskoppen af Haarlems ordre. P. Oosterhuis havde tidligere protesteret mod brugen af disse salmer ved denne ceremoni, da han mente, at biskop Simonis synspunkter vedrørende præsternes cølibat adskiller sig for meget fra hans egne, men han havde ikke været i stand til at hindre brugen af salmerne.

Den store kirke var fyldt til sidste plads ved bispevielsen, og efter kardinal Alfrinks tale var der et hjerteligt bifald.

Brat nedgang i antallet af præstevielser i Holland

Haag – NC News Service

Antallet af præstevielser i Holland er faldet fra 110 i 1969 til 48 i 1970, meddeles det i en rapport fra marts i år. I 1950 var der 325 præstevielser. Rapporten er udgivet af KASKI, Det hollandske, nationale, katolske institut for socio-religiøs forskning, og titlen er »Den romersk-katolske Kirke i Holland«. I 1970 forlod 243 præster deres gerning og 227 døde. I 1969 forlod 244 præster deres arbejde og 106 døde. I 1960 opgav kun 11 præster deres gerning, i 1966 74, og i 1967 155. Antallet af nonner, der har forladt deres kloster, steg fra 147 i 1968 til 268 i 1970 ud af et samlet antal på 27.000. Der er ca. 5,3 millioner katolikker i Holland, som har en total befolkning på 13 millioner. I 1969 var 12,5 % af kirkebryllupperne blandede ægteskaber.

VÆRD AT LÆSE

Tove Rasmussen, Sandhed og myte om kirken og kvinderne, (Grevas Forlag, 120 sider). Berlingske Aftenavis (16.4.71), skriver i sin anmeldelse af bogen (HK.) bl. a. følgende:

Cand. polit. Tove Rasmussen, der er lektor i kulturhistorie ved Københavns Teknisk og aktiv katolsk kvindesagskvinde, skriver i sin bog »Sandhed og myte om kirken og kvinderne«, at det var pudsigt at konstatere, at den henslumrende kvindesag pludselig blev så vågen, da det kom på tale, at Danmark ville søge optagelse i fællesmarkedet og derved risikere at komme under katolsk indflydelse, hvilket for kvindernes vedkommende kunne komme til at betyde tilbagegang. Ingen har imidlertid gidet gøre sig den ulejlighed at undersøge, hvordan kvinderne egentlig har det i fællesmarkedslandene, siger Tove Rasmussen, der derfor selv har grebet pen og søgt at belyse spørgsmålene om, hvordan kvindens stilling var forud for kristendommen i nord og efter kristendommens komme, hvordan kvindens stilling er i syd, og hvorledes det egentlig forholder sig med den katolske kirke og kvinden. Hendes bog er imidlertid også et kampskrift, og derfor er dens fængslede sprog somme steder stærkt polemisk. Hun finder, at kvindens stilling på mange måder var friere i middelalderens Norden end efter reformationens indførelse, hvor Luthers påbud om at holde sig til Bibelens bogstav kom til at betyde, at apostlen Paulus blev taget på ordet, hvad angik visse for kvinden diskriminerende udtalelser.

Alt i alt indeholder Tove Rasmussens bog et væld af interessante oplysninger, af hvilke mange sikkert vil overraske. Dog er bogen nok mere debatterende end analyserende.

HK.

TEKSTPRØVER

FRA TOVE RASMUSSENS BOG

»Sandhed og myte om kirken og kvinderne«, Grevas Forlag 1971, kr. 29,90. Lad os et øjeblik opholde os ved det foran anførte om kanonisk rets indfly-

delse på strafferetten, hvor man forlod det kollektive ansvarsbegreb til fordel for et individuelt personligt. Her har vi for os et af de momenter, der på indirekte vis får betydning i de kommende århundreder – også for kvindens vedkommende. Fordi det enkelte menneske i det rent personlige gudsforhold er et kærnepunkt i kristendommen, noget der bl. a. kommer til udtryk i den kristne lære om det enkelte menneskes personlige skyld og soning, får dette følger på andre, profane områder. Det enkelte menneske kommer til at få en selvstændig betydning både juridisk, socialt og økonomisk. Vi konstaterer det først på familierettens område, hvor i første omgang børnene, men dog også hustruen får en mere selvstændig stilling overfor hufaderen. Arveretlig og formueretlig sker der da også en forskydning fra det slægts- eller familiebetonede til det individuelt personlige. Som de enkelte mennesker frem for alt er selvstændige personer over for Gud og over for andre mennesker bliver de juridisk set også selvstændige retssubjekter. Hvert menneske, mand eller kvinde, bliver i den middelalderlige filosofi individuelle personligheder. Dette bør erindres, fordi det er dette særkende i den middelalderlige tænkning, som kommer til at få en stor betydning for kvindens friere stilling i middelalderen . . . (s. 25).

Det var ganske pudsigt at konstatere, at den henslumrende kvindesag pludselig blev så vågen, da Danmark ville søge optagelse i fællesmarkedet eller Romunionen, som det også hedder. Da rejste der sig ængstelige røster, der advarende henviste til, at nu risikerer Danmark at komme under den katolske kirkes indflydelse, og det kunne for kvindernes vedkommende komme til at betyde tilbagegang.

Hvor meget hold er der nu i en sådan påstand? For mere end en påstand er det jo ikke. Ingen har gidet gøre sig den ulejlighed at undersøge, hvordan det egentlig står til i fællesmarkedslandene. Har den katolske kirke virkelig så stor en indflydelse, at det virker foruroligende, og er der noget der tyder på, at kvinderne i fællesmarkedet er ikke mindst ligeså – eller snarere mere interesseret i at opnå ligestilling end deres medsøstre? Og er den katolske kirke en fare for kvinden og hendes ønske om ligestilling? (s. 9).

E. N.

Universitetslektor Otto Foss (Århus) redegår i en kronik i Aarhus Stiftstidende (13.4.71) for de beviser, der er givet for, at apostlens grav og hans jordiske rester virkelig er fundet. Han indrømmer samtidig, at han indtil for nylig har hørt til de hårdkogte skeptikere. Han

slutter sin kronik med følgende passus: »Det er sjældent, at arkæologien og videnskaben overhovedet, kan fortælle et sådant eventyr, et sandt eventyr vel at mærke. Selv de mest hårdkogte skeptikere – og jeg har selv indtil fornylig hørt til dem – må erkende, at beviset for fundet af apostlen Peters grav og hans jordiske rester er så vandtæt, som nogen kan forlange. D. 27. juni 1968 blev apostlens ben atter henlagt i det marmorklædte kammer, hvori de havde hvilet siden kejser Konstantins dage.«

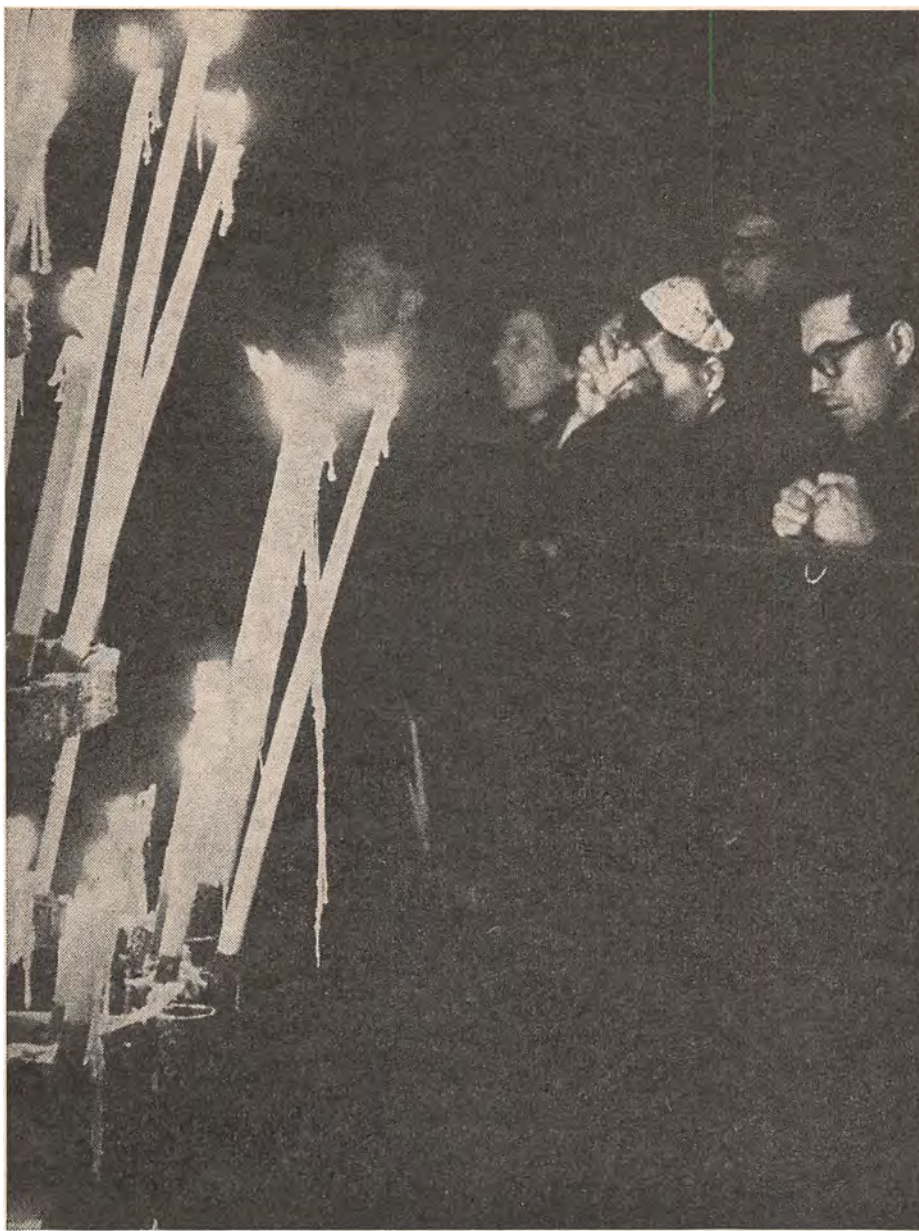
Komponisten, organist Leif Kayser imødegår i Berlingske Aftenavis (16.4.71) generaldirektør Hans Sølvhøjs præken, refereret i Week-end-avisen 19.3.

Det undrer mig, i referatet af Hans Sølvhøjs kirketale (19.–20. marts) at læse, at kristendom og de ti bud ikke har noget med hinanden at gøre. Det passer jo simpelt hen ikke, al den stund Vorherre iflg. Mathæus ikke kom for at ophæve loven, men fuldkomme den, og Bjergprædiken rummer en række særdeles håndfaste eksempler på denne fuldkommengørelse. Den opmærksomme læser af Johannes' 1. brev vil heller ikke dér kunne undgå at blive konfronteret med sammenhængen mellem evangelium og bud: »Dette er kærlighed til Gud, at vi holder hans bud« (5,3). Selv Paulus, som mange ynder at tage til indtægt for den påståede afstand mellem kristendom og bud, læser sine menigheder teksten, når der er umoral i svang. Man tænker blot på »lastkatalogerne« Rom. 1,29: 1. Kor. 6 og Gal. 5,19.

Vist kan vi ikke blive frelst ved egen indsats alene, kun ved vort ja til Kristus som frelser. Men allerede dette troens ja er jo, om det aldrig så meget har Guds nåde til forudsætning, en personlig indsats, ligeså vel som det rummer et ja til alt det, Gud vil. I den forstand er troen uden gerninger død (Jak. 2), og den, der siger, at han elsker Gud, men hader sin bror, bliver endda af Johannes betegnet som løgner (1. Joh. 4).

Hvis Hans Sølvhøj er ked af at skulle holde de ti bud, kan vi sagtens sympatisere med ham. For det er jo strengt at skulle holde dem, navnlig da i den sublime form – som facetter af Kærlighedsbudet – som Kristus har givet dem. Men hævde, at de ikke har noget med kristendom at gøre, er en påstand, der ikke har noget med Bibelen at gøre. Kristus forsøger at lære os at holde budene, ikke som en separat opgave, men som et væsensudtryk for det kærlighedens fællesskab, Han indbyder os til.

Leif Kayser.

LOURDES

»Tro og lys«-valfarten for åndssvage, deres forældre og venner er nu blevet gennemført. Påskekudstjenesten fejredes med chefen for Caritas Internationalis – Mgr. Jean Rodhain – som hovedcelebrant. Han sagde til mig samme aften: Dette er Caritas – det vi har oplevet i disse dage – dette er tjeneste blandt de fattige. Der findes måder at tjene mennesker på. Løse store udviklingsopgaver – genopbygge et samfund, som er ramt af en hård katastrofe – udsendelse af sygeplejersker, læger og andre fagfolk for at undervise medmennesker – men intet kommer på højde med dette at møde mennesker i deres nød, lindre de store og små daglige bekymringer.

Store lande havde mødt tanken om en valfart til Lourdes for åndssvage med en voldsom skepsis og nogle glim-

rede ved deres fravær. Men de, der kom, blev ikke skuffet. Atmosfæren i Lourdes mødte dem i hele sin renhed og hjertelighed over for hver en lidelse og prøvelse. Her deles alt med alle. Lourdes førte dem ind i en bønnens og troens verden, som de ikke havde anet eksisterede i vore dage. Men der var mere at opleve denne gang. Det var påske og først og fremmest påske, man ville fejre.

En lys og glad stemning trængte sig ind på hver og en, om man i forvejen var glad eller kom med et tungt sind til Lourdes, om man følte sig gennemstunget af lidelsens sværd eller ikke vidste sine levende råd, hvordan man skulle tage den hårde skæbne, som man måtte dele med sin egen lille dreng eller pige. Og så var det måske netop dem, den lille dreng eller pige som mest af alle

var modtagelige for den opstandelsesglæde og hensynsfulde kærlighed, som prægede dagene omkring påske.

Der var taget hensyn til pilgrimmenes muligheder for at modtage kirkens budskab, der var tilladt en meget forenklet liturgi og gang på gang lyste ansigterne op, når hjemlandets sprog lød igennem højttaleren i den store basilika. Man var i det fremmede og man var samtidig hjemme. Skærtorsdagens og langfredagens trykkede stemning – som man ellers kendte så godt hjemmefra – var som forduftet og glade tillidsfulde påskesange trængte den dybe alvor bort. Der blev danset, der blev sunget, der blev klappet i hænderne i takt med melodien eller når et glædesbudskab som f. eks. fra pave Paul i Rom lød til alle og enhver, så brød klapsalver ud i kirkerummet og man kunne kun ønske, at paven selv havde haft den opmuntring at høre, hvorledes hans så hårdt ramte børn tog imod det glædesbudskab, han understregede i sit brev til valfarten.

Men ikke blot gudstjenesterne i de store basilikaer genlød af glæde. Den plads, hvor ellers sakramentsprocessionen samler tusinder af mennesker og lysprocessionen om aftenen fylder alle med Lourdestonernes glade melodi, der foranstaltede man en folkefest, som kunne sige sparto til meget af hvad der foranstaltedes rundt om i verden eller var det et lille billede af alt det lyse og glade i sang og folkedans, i folkedragt og ballonernes festlige himmelflugt – af alt det glade og gode i verden. Det fortsatte i Lourdes gader og der er næppe nogensinde blevet sunget så mange festlige Halleluja, som i påskedagene i Lourdes 1971. Om eftermiddagen på påskedagen gik en festlig og glad procession fra Rosenkransbasilikaen til Pius den X.s basilika. I spidsen korset flankeret af to danskere i farverige danske nationaldragter og i basilikaen blev der danset og sunget, råbt og jublet af nationernes 2-minutters tak til Gud. Der er sket noget i denne påskevalfart, der er dannet et fællesskab mellem mennesker, som bærer de hårdt ramtes skæbne i deres hænder og der er vokset en vilje frem til at fortsætte dette fællesskab om alter og i legestuen, i bøn og i fest – som det var tilfældet, da man i tiden før påskevalfarten samledes til en månedlig messe i St. Therese kirke og en festlig sammenkomst i Assumptionssøstrenes gæstfri skole. De véd det allesammen – de er ikke alene om deres problemer. Der er tillid og vilje til at være mange til at bære hinandens hårde lod. Dette er virkelig broderkærlighed – sand og ægte Caritas.

Knud Ballin.

TO HYRDER

(P. D. Steidl – G. Vian)

En sommerdag midt i tyverne var jeg som barn med på landsbyskolens årlige udflugt, dette år til Odense. På programmet stod bl. a. to kirkebesøg, nemlig i Skt. Knuds kirke og Skt. Albani kirke. Den sidste gjorde stærkest indtryk på mig. – Måske er jeg nødt til at indrømme, at det kunne hænge sammen med, at vi skolepiger havde en bestemt hobby: vi byttede glansbilleder. Men jeg oplevede et varmt og levende nærvær, som fik mig til som voksen at vove mig ind i kirken igen for dér at opleve en bønnens atmosfære, som gjorde stærkere indtryk på mig dengang end senere i Rom og Lourdes. Og da jeg en solklar formiddag i 1943 som en lykkelig brud ved min mands side efter vielsen i Skt. Albani kirke gik ned mellem de indbudte gæster og ud af kirken til en fest og en fremtid, så jeg nederst i kirken en tysk officer i bøn. Det var vi så vant til i de år, alligevel har jeg så ofte tænkt på ham og hans tanker og bøn i den situation.

Vi kom til at bo langt fra Odense og har kun sjældent siden været i Skt. Albani. Men når jeg kommer der igen, ved jeg, at jeg nu vil se på den med helt andre øjne end dengang: jeg vil sandsynligvis finde den meget overlæsset; men først og fremmest vil jeg tænke på den præst, som byggede den, fordi jeg kort før jul fik Fr. Klars lille bog om pater P. D. Steidl ind ad døren. Jeg læste den straks og blev betaget af denne redemptoristpræst, der døde i 1946 efter et stort livsværk i Danmark som bygherre i Odense og Næstved, som lærer i skolerne, som socialrådgiver for de talrige polske fremmedarbejdere, som tolk for Røde Kors, som forsker af dansk middelalderkirkehistorie, men først og sidst som præst og sjælesørger og åndelig vejleder for utallige katolikker, mest de danske polakker. Han må en stor del af sit liv have arbejdet næsten i døgn drift, og dog var han hverken fysisk eller psykisk stærk. – Han kom som 26-årig

præst til Odense i 1899 og tog straks med sine medbrødre fat på at få rejst en stor og smuk kirke for menigheden, der voksede så hurtigt på grund af den polske indvandring. Han tog på tiggerrejse til Tyskland, og i 1908 blev kirken indviet, kun to år efter grundstensnedlæggelsen. På den ene side af Skt. Albani Torv lå nu Skt. Knuds kirke, på den anden så man Skt. Albani kirkes imponerende facade og det høje tårn, et syn, der navnlig på solrige torvedage med blomsterboder opstillet, vakte udlængsel i mange sind efter sydligere egne og byer.

Men kirken blev meget dyr, langt dyrere end beregnet. Pater Steidl fik kritik; men da han og hans medbrødre samtidig fik bebrejdelser, fordi de i de to år under byggeriet ikke havde kunnet overholde ordensreglerne, fik han nervesammenbrud og skrev dybt nedbrudt til sin foresatte og bad om at blive fritaget for sit embede. Det blev selvfølgelig ikke bevilget, men han fik et halvt års ferie, som han tilbragte i Krakau med at lære sig polsk.

Der må her i landet være en del mennesker, der har kendt pater Steidl, for dem må det være en glæde at læse om hans liv. For os andre er bogen af historisk interesse, fordi den skildrer en præst i funktion som den altopfrende hyrde, hvorom en talrig skare samler sig i en afhængighed, vi ikke kan forestille os, fordi det var i en tid og under en struktur, som er uigenkaldeligt forbi.

Nu ser det ud, som om der har fundet en udjævning sted med hensyn til præstedømmet. Vi er i de senere år ofte blevet mindet om vor andel i det almindelige præstedømme, og vi træffer nu næsten altid vore præster uden noget ydre kendetegn på deres særlige velse, og ofte med selvstændigt erhvervsarbejde. Kirken har i snart mange år fået talrige bebrejdelser for at prædike kærlighed uden at udøve den, og selv om mange anklager er uretfærdige, har svaret været en indrømmelse og et stadig stærkere krav om, at den kristne livsholdning skal vise sig i et medmenneskeligt og socialt engagement, ofte formuleret, så budet om at elske sin næste som sig selv helt blev revet ud af sin sammenhæng med budet om at elske Gud af hele sit hjerte.

Men så skete det, at sognepræsten i Ordrup, Georges Vian, i juli 1968 søgte og fik ansættelse som sygemedhjælper på Bispebjerg Hospitals psykiatriske afdeling. Efter en del år som sognepræst i et velkonsolideret sogn ville han være arbejderpræst. Efter kun et halvt år her døde han pludselig af et hjerteslag kun 42 år gammel. Kort tid efter samlede hans medbrødre enkelte brudstykker fra hans foredrag, breve og pri-

vate notater i hæftet nr. 41 af »Ånd og liv«-serien: »Georges Vian – Gå ud i al verden.« Det er blevet til en gløddende mosaik, forestillende en hyrde, der i tidens ændrede situation af hele sit hjerte realiserer sin kærlighed til Gud og næsten.

Han kom til Danmark i 1954 og var i næsten alle årene sognepræst, en opgave, der var krævende nok i sig selv. Man fandt blandt hans papirer en personlig ufuldendt meditation, som han har nedskrevet for at fikseres sin bøn. Han skriver her bl. a.: »Det er dog dig, Herre, vi skal prædike. Vi er i fare for at misforstå kirkens ajourføring og menneskehedens verdsliggørelse, hvis vi ikke gang på gang kommer tilbage til dig. Du har tvunget mig til et aktivt liv ved at give mig ansvar for sognelivet. Det var din vilje, og det er godt. Men jeg har nok glemt dig. Før mig tilbage til dig.«

I en række foredrag for sine kolleger vender han ofte tilbage til lignelsen om hyrden, der forlader de 99 får i hjorden for at gå ud og opsøge det ene fortabte. Han mente, at i den nuværende situation er det de 99, der er uden for hjorden, og at præstens opgave må være at gå ud og lede efter dem. »Hedningernes nød og fattigdom skal ustandselig tynde vort hjerte – og jeg mener, så det gør ondt. Det kræver, at vi lever tæt inde på livet af alle menneskelige problemer, som vi bør kunne se med Guds øjne for at kunne lede vore medmennesker ad dén vej, som er deres vej til helliggørelsen.«

Pater Vian mente, at det ville blive lettere for fårene at finde hjorden, hvis de kunne hjælpes til at se Guds finger i forskellige begivenheder. »Mon nogen vil sige, at arbejdernes frigørelse fra kapitalisternes åg eller deres kamp for menneskerettighederne stred mod Guds ord og ønsker? Hvem vil sige, at dén kamp, udviklingslandene fører, er imod Guds vilje? Kan vi med rette fordømme sekulariseringen som ren og skær materialisme, hvis vi ikke først har lyttet os til, om Guds ord også var at høre i den?«

Efter at være begyndt på Bispebjerg skriver han i et brev fra oktober 1968 bl. a.: »Det gælder for mig om en apostolisk nærværelse i et miljø, der som sådant er ateistisk. Det drejer sig slet ikke om at udføre noget stort og heller ikke om at forkynde evangeliet. Det, det gælder om, er at vidne om et liv i kærlighed og en dybt menneskelig tilstedeværelse.«

En læge ved den afdeling, hvor han var ansat, skrev efter hans død bl. a.: »Han efterlod os kolleger et indtryk af noget »anderledes«, samtidig med at man helt og fuldt oplevede ham som

»en af os« – af noget, der kaldte på et spørgsmål: Hvad får et menneske til at forlade en tryk og traditionel præstegerning for at begive sig ud i dette her? Det betød for nogen en refleksion over sig selv og »dette her« med en vag fornemmelse af, at arbejdet kunne være »anderledes«. Man får håbe, at spørgsmålet bliver stående: Hvad får en præst til at gøre dette?»

Det lille hæfte giver svaret ved at lade os få lov til at se ind i et indre liv,

som ad usynlige veje forandrede de mennesker, pater Vian arbejdede imellem. Derfor er det et budskab til os, som må leve vort kristne kald ved at være en indflydelse uden at være en forkyndelse.

Vi trænger til hyrder, der med vagtsomme sideblikke til alle sider kan hjælpe os til, at »højaltrets ild« altid må lyse over vore veje i verden.

I. P.

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

**Sankt Knud Lavard skole,
Kongens Lyngby**

søger pr. 1. august 1971 1 à 2 lærere eller lærerlinder. Fag: dansk, regning, orientering, desuden er musik ønskeligt. Skolen har dobbeltsporet hovedskole med ca. 250 elever.

Lønforhold som ved Lyngby-Taarbæk kommunes skolevæsen. Ansøgning stiles til skolens styrelse og sendes inden d. 15. maj 1971 til:
Sankt Knud Lavard skole, Toftebæksvej 30, 2800 Kgs. Lyngby.

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

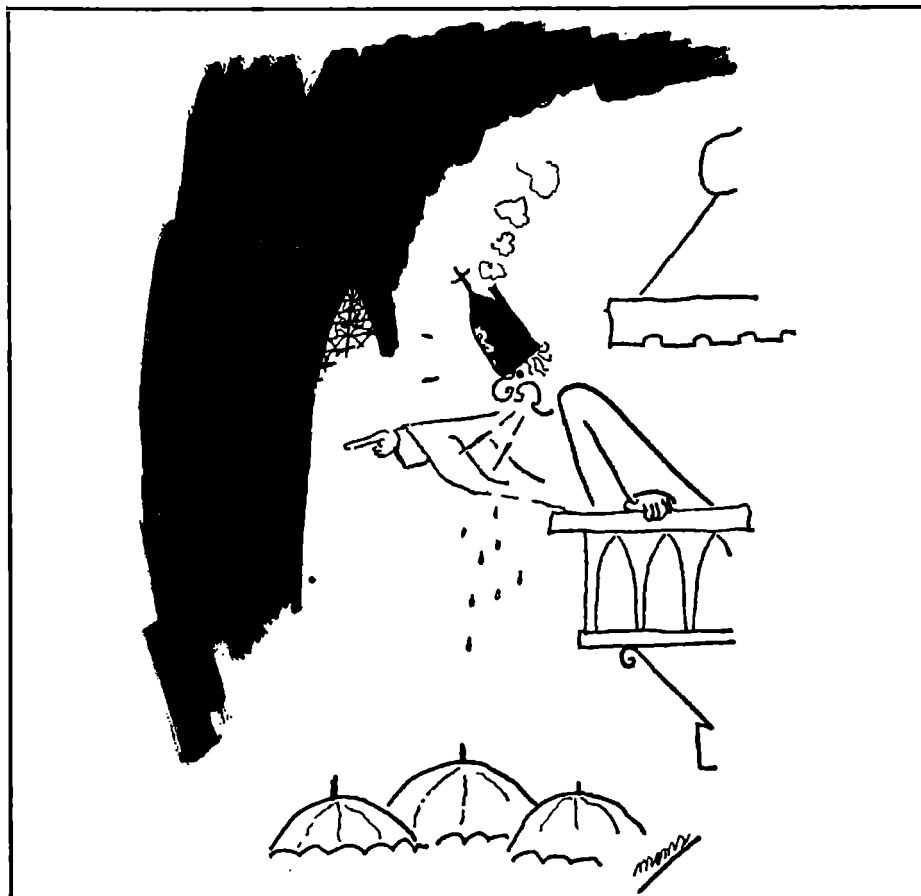
J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

**C. M. HINNÉ OG HUSTRU
FRIEDERICKE f. NOLTES
MINDELEGAT**

For at opnå en portion af legatet må den pågældende være ældre og bosiddende i København eller tilgrænsende

kommuner. Tilhørsforholdet til en katolsk menighed skal bevidnes af en præst. Ansøgningskema fås ved henvendelse til Sct. Ansgars Pastorat, Bredgade 64, 1260 K., inden udgangen af maj måned. *Kjeld Geertz-Hansen.*

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 – 94 33 66

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 55 57 80

**Støt Katolsk Forum –
tegn et abonnement!**

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 8, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserves
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olsegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvivalter
Billædbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevæne

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. (03) 27 31 00

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Readhuatorvet, Vejle
Poul
HENRIKSEN

Tlf. *82 37 11

Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boplade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger . . .

Vejle Mineralvandfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 28

Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserves - Dybrost

R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet
Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger

Kolding

Telefon 82 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 52 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 82 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 52 08 93

Kolding Andelsmøjeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 52 01 65

Peter From

Kolonihandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

Tegn et abonnement

MARIUS
MP
ETERSEN &
EN DITA FORRETNING

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N

Telefon Tagø 60

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fødevarer Forretning

Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Træløsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - Kunsthandel

Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Støt vore annoncører!

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 93 50

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juul Pedersen A/S

Glarimestre
Ramshørd 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske Institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende begravelse
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - Kraft - Oliefyr
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian W. Jørgensen

HORSENS

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

LEJLIGHED SØGES

I København. 2-2½ værelse. Månedlig leje 700-800 kr. til ungt katolsk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

TIL BYEN
- i byen
FRÅ BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant

v/ Fritz Kapper
Odense H.

tlf. 12 27 75

for alle trossamfund.

Benzon's

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner

AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk Kliche Fabrik

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 62 03 08

Abonnement på Katolsk Forum -
ring (01) 11 60 80, postgiro 57 042.

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 39, Esbjerg
Telefon 12 08 29

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen El. Installatør

Ramshørd 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lin.)

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde - Trla 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch
(forhen Bogbanken)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af skolebøger
Omindbindinger

Reserveret

Støt vore annoncører

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

Social rådgivning

ydtes af Katolske Mængdeplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amallegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

R. I. P.

Vor kære mand og far
John Zachariasen
er stille hensovet d. 19. april 1971
Jytte Zachariasen
Steen og Anker
Bed for hans sjæl.
Begravelsen har fundet sted.

TEGN ET
ABONNEMENT
PÅ
KATOLSK FORUM

SCT. ANNÆ REJSER – PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Firenze – Rom – Assisi:

27/6–16/7 – 20 dg. – tog (liggevogn). – Pris: kr. 1485,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom – Assisi:

2/7–16/7 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom – Firenze – Assisi):

27/8–10/9 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indian Summer« (Umbrion – Rom):

1/10–15/10 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:

16/10–23/10 – 8 dg. – fly. – Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S, telf. (01) 58 74 12 eller Steno Rejser, telf. Asta 2312 (kl. 9–17).

STENO REJSER

Holmbladsgade 11, 2300 København S, er oprettet af Sct. Annæ Rejser og kan arrangere Deres rejse til næsten et hvilket som helst rejsemål, samt indtegne til selskabsrejser til Tyskland, Østrig, Italien, Spanien, Jugoslavien, Skandinavien, England, Bulgarien, Ægypten m.v.

Priser fra kr. 198,-.

Steno Rejser handler kun med medlemmer af Danmarks Rejsebureau-Forening. (Kundegaranti 10 mill. kr.)

De er velkommen til at besøge vor nye forretning.

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

21.–27. august 1971

7 dages flyrejse med fuld pension:

Pris på »Hotel Madonna« kr. 890,00
Særpris for syge og handicappede på »Accueil Notre-Dame« kr. 700,00

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 Hellerup . Tlf. GE 6341 (bedst om aftenen)

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarforetander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

SANKT NORBERTS SKOLE

VEJLE

(selvejende institution)

På grund af en lærers forfremmelse søges til 1. august – en **velkvalificeret lærer.**

Skolen har ca. 150 elever fordelt i børnehaveklasse samt 1.–7. klasse. Lønforhold m.v. som i den offentlige skole. Fag efter nærmere aftale.

Ansøgning bilagt afskrift af eksamensbevis og udtalelser sendes til skoleinspektør Erling Tiedemann, Fjellegade 2, 7100 Vejle, hos hvem yderligere oplysninger vil kunne indhentes, telf. (05) 82 01 91.

Der er altid noget af interesse i Katolsk Forum

LÆSERBREV

OM KRISTELIGT FOLKEPARTI

Med stor interesse har jeg læst Walter Dallands »anmeldelse« af Kristeligt Folkeparti i nr. 6.

Beskrivelsen af den politiske situation deler jeg stort set med Dalland og uden at vide, hvilke erfaringer han har gjort med partiet Venstre, vil jeg nu fortælle, at jeg igen og igen har forsøgt at få dets ledere til at indlede en nyorientering ikke mindst af udenrigspolitikken, som den i begyndelsen af 60'erne blev indledt af præsident John F. Kennedy, men forgæves. Mine forslag til Venstres programarbejde fremsat 1968-70 fandt ingen genklang i programmet »Frem til år 2000« måske lige med undtagelse af denne titel, eftersom indholdet – udenrigspolitisk – snarere aspirerer til titlen: »Tilbage til år 1900«. Derfor trådte jeg dybt skuffet ud af dette parti i efteråret 1970.

En grundig undersøgelse af de andre partiers programmer har ikke inspireret mig til at træde ind i dem og trods tydelige tegn på engagement yderst på venstrefløj, finder jeg det – som Dalland – for udemokratisk og umenneskeligt.

Hvad gør man da? Man ræsonnerer som så: Kristeligt Folkeparti kommer i Folketinget og bliver tungen på vægtskålen, og hvis det er dygtigt nok: En sund udfordring til de radikale.

Derfor træder man – jeg gjorde det efter omfattende overvejelser gennem måneder – ind i dette nye parti og opdager, at det er i samme situation som én selv. Det erkender det uholdbare i den bestående udvikling. Det ønsker både samfundsanalyse og fremtidsorientering, visioner og et realistisk engagement.

Det erkender, at det ikke kan klare sig med reaktion og med lapperier, og det ønsker ikke at blive et »anti-dit-og-dat-parti«.

Når det er sandheden, begår Dalland en fejl, når han siger så »tydeligt nej« til partiet på et tidspunkt, hvor dets program endnu ikke er færdigt. Dalland ved jo ikke, om der er analytikere og visionære, der er trådt ind i partiet fornylig og om flere vil gøre det i fremtiden.

Partiet er i sin vorden. Dallands afsluttende ord: »Der er intet nyt at hente, ingen visioner og ingen nyskabelse« vil jeg derfor – som nyvalgt medlem af Kristeligt Folkepartis programvalg – gerne dementere her og nu og via programmet om ganske kort tid.

*Svend Aage Nielsen.
sognepræst, Toreby.*

P.S. I øvrigt har jeg naturligvis stillet de analyser og visioner, som jeg selv har foretaget i mine bøger »John F. Kennedy's livssyn« og »Kærlighedens revolution« samt pjecen »NY UDENRIGSPOLITIK NU« til rådighed for KRISTELIGT FOLKEPARTI.

BREDGADE

FIRMELSE I SCT. ANSGAR KIRKE
Biskoppen meddeler firmelsens sakramente til voksne, Pinselørdag den 29. maj kl. 19,30. Forberedelse af firmander og faddere gives torsdag den 27. maj efter majandagten, der begynder kl. 19,30.

Børns firmelse finder sted Pinsedag under bispemessen, der begynder kl. 10. Forberedelse gives Pinselørdag kl. 15. Både voksne og børn bedes tilmeldt pastoratet.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 9/5: 5. Søndag i Påsken: Ap. g. 14,21-27. – Salme 144,8-13ab. (R: 1 eller Alleluja). – Åb. 21,1-5a. – Joh. 13, 31-33a. 34-35.

Mandag d. 10/5: Ap.g. 14,5-18. – Joh. 14, 21-26.

Tirsdag d. 11/5: S. Filip og S. Jakob, apostle: 1. Kor. 15,1-8. – Salme 18,2-5. (R: 5a eller Alleluja). – Joh. 14,6-14.

Onsdag d. 12/5: Ap.g. 15,1-6. – Joh. 15,1-8.

Torsdag d. 13/5: Ap.g. 15,7-21. – Joh. 15,9-11.

Fredag d. 14/5: Ap.g. 15,22-31. – Joh. 15, 12-17.

Lørdag d. 15/5: Ap.g. 16,1-10. – Joh. 15,18-21.

Søndag d. 16/5: 6. Søndag i Påsken: Ap. g. 15,1-2. 22-29. – Salme 66,2-3. 5. 6 og 8. (R: 4 eller Alleluja). – Åb. 21,10-14. 22-23. – Joh. 14,23-29.

Mandag d. 17/5: Ap.g. 16,11-15. – Joh. 15,26-16,4a.

Tirsdag d. 18/5: Ap.g. 16,22-34. – Joh. 16,5-11.

Onsdag d. 19/5: Ap.g. 17,15. 22-18,1. – Joh. 16,12-15.

Torsdag d. 20/5: KRISTI HIMMELFARTS DAG: Ap.g. 1,1-11. – Salme 46,2-3. 6-9. (R: 6 eller Alleluja). – Ef. 1,17-23. – Lk. 24,46-53.

Fredag d. 21/5: Ap.g. 18,9-18. – Joh. 16,20-23a.

DDKF

Danmarks Katolske Kvindeforbund afholdt sin årlige landsgeneralforsamling den 23. marts i Odense. Forbundets formand gennem 8 år, Tove Rasmussen og sekretæren, Gerda Sørensen, ønskede ikke genvalg. To af suppleanterne, Oda Andersen og Margrethe Skafdrup, samt revisoren Gurli Weidanz ønskede også at trække sig tilbage.

Den nye landsstyrelse blev:

Formand: Bodil Plate Petersen, København.

Næstformand: Helena Hansen, Odense.

Sekretær: Marte Neergaard, Virum.

Kasserer: Eva Jantzen, København.

Suppleanter: Ada Bentzen, Rungsted.

Agnethe Emmerich, Odense. Fru Gade, Odense.

Revisor: Anna Marie v. Holstein-Rathlou, Odense.

Cand. polit. Inger Hedemark, København, fortsætter som DDKF's juridiske rådgiver.

Lørdag d. 22/5: Ap.g. 18,23-28. – Joh. 16,23b-28.

Søndag d. 23/5: 7. Søndag i Påsken: Ap.g. 7,55-8,1. – Salme 96,1 og 2b. 6 og 7c. 9. (R: 1a og 9a eller Alleluja). – Åb. 22,12-14. 16-17. 20. – Joh. 17,20-26.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 9/5: 5. Søndag i Påsken.

Mandag d. 10/5: Ferialdag.

Tirsdag d. 11/5: S. Filip og S. Jacob, apostle. (Tidligere fejret d. 1. maj).

Onsdag d. 12/5: Ferialdag. – Eller: S. Nereus, S. Achilleus og S. Pancratius, martyrer.

Torsdag d. 13/5: Ferialdag. – Eller: S. Robert Bellarmino, biskop og kirkelærer.

Fredag d. 14/5: Ferialdag.

Lørdag d. 15/5: S. Johannes de la Salle, præst.

Søndag d. 16/5: 6. Søndag i Påsken. – Årsdagen for biskoppens konsekration (1965).

Mandag d. 17/5: S. Erik, konge af Sverige, martyr.

Tirsdag d. 18/5: Ferialdag.

Onsdag d. 19/5: Ferialdag.

Torsdag d. 20/5: KRISTI HIMMELFARTS DAG. – Tiden for Påsekommunionen slutter.

Fredag d. 21/5: Ferialdag.

Lørdag d. 22/5: Ferialdag.

Søndag d. 23/5: 7. Søndag i Påsken.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn, Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
Redaktionssekretær: Eill Gambell.
telefon EVA 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 88 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

AMERIKANSK VIRKELIGHED

Amerikansk virkelighed

Jeg vil i det følgende behandle to amerikanske film under et, nemlig »Five easy pieces« og »Little big man« (eller »En god dag at dø«, som den kom til at hedde på dansk). Måske yder formen ikke den enkelte film fuld retfærdighed, men da de tematisk har væsentlige lighedspunkter, er det nok forsvarligt. Desuden er det ikke nogen tilfældighed, at de to film behandler det samme tema, fordi film ligesom anden kunst afspejler noget af den samfundsmæssige sammenhæng, de er blevet til i. Tilskueren kan altså nå ind til noget af den amerikanske virkelighed ved at se amerikanske film, når blot man ikke glemmer, at det ikke er hele sandheden, man på den måde fanger ind.

Five Easy Pieces

Bobby (Jack Nicholson) kommer fra en meget musikalsk familie, som helt har viet sig til musikken og derfor lever tilbagesluttet på en ø. Isolationen passer ikke Bobby, som opgiver klaverspillet og i stedet tager et rigtigt mandfolkejob på et oliefelt nede i syd. Han lever uden større begejstring sammen med den lokale servitrice, men selv et udsvævende liv formår ikke at skjule tomheden i hans tilværelse. Da han får at vide, at faderen er alvorligt syg, tager han modvilligt hjem. Dog installerer han servitricen på et nærliggende motel. Familielivets destruktive spændinger får til sidst Bobby til på ny at rejse ud i det blå. På en tankstation efterlader han servitrice, bil, tegnebog og overtøj og hopper selv på en lastbil, der skal nordpå. Uden et ord flygter han fra de få ting, der bandt ham. Ribbet for værdier i både materiel og åndelig forstand drager han ud i det kolde intet.

Little Big Man

Knap så pessimistisk er instruktøren

Arthur Penns storslåede western. Her følger vi den legendariske figur Jack Crabb (Dustin Hoffman) det meste af et århundrede. Født af hvide forældre, men opvokset blandt indianere har Jack Crabb et ben i hver lejr. Han kan lige så lidt som Bobby slå sig til ro noget sted. Bestandig er han i opbrud, selv om det her mere er tilfældighederne, der afgør, hvornår han er hvid, og hvornår han er indianer. På den måde får vi set fordrivelsen (og udryddelsen) af indianerne fra begge synsvinkler.

Samtidig med »civilisationens« fremmarch gennemlever Jack alle dens »velsignelser«. Han bliver religiøst hjernevasket, prøver at slå sig igennem som svindler og gunman, ruineres som hæderlig handelsmand, går i hundene, bliver eneboer og overlever til sidst som den eneste hvide kampen mellem soldater og indianere ved Little Big Horn. Samfundets muligheder for ophøjelse og fornærelse gennemprøves således af en enkelt mand, der samtidig har oplevet en anden slags samfund. Selv om livsstil ikke er helt det samme som værdier, kan skildringen af Jack Crabbs omtumlede liv siges at være en lang søgen efter et solidt grundlag at bygge sit liv på.

Søgen efter værdier

Drømmen om hurtig rigdom, egen jord og uhørte frihedsrettigheder fik tusinder af mennesker til at udvandre til Amerika. Den materielle side af drømmen gik i opfyldelse og er for den opvoksende generation ikke noget hårdt tilkæmpet, men en selvfølge. Det, der nu sker, er, at behovet for en nyformulering af værdierne bliver mere påtrængende for en stadig stigende del af befolkningen. Man har opnået den eftertragtede materielle sikkerhed, og hvad så?

Rådvildheden springer straks i øjnene. Den gamle »go west«-ånd er stadig stærk, men da ingen rigtig ved, hvad

man leder efter, er det ikke muligt at stoppe op og sige: Her ligger værdierne. Begge films hovedpersoner er på stadig rejse, og ingen af dem finder et livsgrundlag.

Identitet

Ethvert menneske søger en identitet, en samling værdier og livsformer, som sammen danner personen, og som giver oplevelsen af et jeg. Sædvanligvis opbygges identiteten, ved at man overtager en stor del af forældrenes værdier, som dog i større eller mindre omfang bearbejdes. Men hvis samfundet er i hastig udvikling, og der samtidig opstår store spændinger, bliver det knap så let at overtage forældrenes værdier, fordi de er knyttet til en anden tid. Jeg mener, det er karakteristisk for dagens Amerika, at der foregår et fantastisk værdiopbud og identitetssøgen, fordi forældrenes livsgrundlag ikke længere er holdbart. De to film er en udmærket illustration og kilde til forståelse af, hvad det er, der sker.

Store modsætninger

Et af de væsentligste spændingsmomenter i »Little big man« er den store modsætning mellem livsbekræftelse og menneskeforagt, som paradoksalt nok ofte optræder samtidig. I en scene, som også blev vist i filmorientering, ses en indianerkvinde føde, mens der i baggrunden foregår en barbarisk nedslagtning. Det samme paradoks optræder i den amerikanske virkelighed, hvor de tekniske muligheder for en frigørelse af mennesket i stedet bruges til undertrykkelse i Vietnam. Og det er måske netop de store modsætninger, der har gjort et værdiopbud nødvendigt.

Begge film anbefales for deres umiddelbare fortælleglæde og mod til at skildre væsentlige træk ved virkeligheden.

Jakob Frandsen

10 / 1971

forum

katolsk

NOTES BLOKKEN

Urmenigheden havde af gode grunde ikke nogen kirkelig presse. Der fandtes hverken i Jerusalem, Rom, Korint eller Efesus et sogneblad eller et Katolsk Forum. Alligevel havde lokalkirkerne brug for kommunikation. Denne blev tilvejebragt ved apostlenes breve, især Paulus' store breve, som blev læst op ved menighedernes sammenkomster. Til hvilke befolkningsgrupper henvendte disse breve sig? Var de beregnet for de jævne medlemmer af menigheden eller for de intellektuelle?

I 1. brev til korinterne beskriver Paulus det publikum, han henvender sig til: »Der er ikke mange verdsligt vise, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme iblandt jer« (1,26). Og han siger, at han ikke taler til dem »med fremragende veltalenhed eller visdom« (2,1). Men han tilføjer, at han forkynder en visdom, der ikke stammer fra denne verden. Han taler Guds visdom, den hemmelige, skjulte til dem.

Denne »Guds visdom« (sophia) var sandelig ikke billig snak eller verdsligt diskussionsstof. Det drejede sig heller ikke om lutter kendte ting, som kun bekræftede tilhørernes forudfattede meninger. Han fortalte dem »nye« ting; ting, som de ikke var vant til; ting, som er så hemmelighedsfulde, at alle verdens teologer indtil den dag i dag sidder dybt bøjet over disse skrifter og langt fra har løst alle de vanskeligheder, de indeholder. Denne indre spænding mellem den jævne læser og det hemmelighedsfulde stof, som Paulus formidlede, var så stor, at den vakte kritik. Forfatteren af 2. Petersbrev skrev i slutningen af den apostoliske tid føl-

gende: »I vor elskede broder Paulus' breve... findes der ting, som er vanskelige at forstå, og som ukyndige og ubefæstede til deres egen fortabelse fordrejer, ligesom de gør med de øvrige skrifter« (3, 16).

Vi kan altså roligt gå ud fra, at der allerede i anden halvdel af det første kristne århundrede fandtes et lignende »presse«-problem som det, vi kender i dag. Skal Katolsk Forum skrive for de jævne læsere eller for de intellektuelle? Skønt Paulus er sig bevidst, at de mennesker, han henvender sig til, er de jævne og små i samfundet, taler han dog »visdom« til dem. Det er sikkert det, man kritiserer, når man bebrejder ham, at han siger ting, »der er vanskelige at forstå«.

Noget lignende gælder sikkert også den moderne katolske presse. Alternativet: enten et blad for de jævne læsere eller et blad for de intellektuelle forekommer os at være stillet forkert. Vi kan ikke konkurrere med boulevardpressen, som lever af skandaler, der ligner døgnfluer. Kristendommen, som er Guds hemmelige, skjulte visdom, kan ikke nedskrives til BT-format. Kristendommen skal forkyndes for menigmand. Men kristendommen er samtidig Guds visdom.

Jesus, som var Faderens egen tolv, kunne gøre det på en måde, så alle forstod ham.

Men allerede Paulus magtede ikke denne opgave. Er det så forbavsende, at vi heller ikke magter den? Også om pressen gælder apostlens ord: »Enhver bærer den andens byrde.«

H. Roos SJ.

Inden årets slutning skal Pastoralrådet tage stilling til Katolsk Forums endelige skæbne. Problemet – set med barneøjne – ser sådan ud: På bispedømmets budget er der en post på 80.000 kr., der hedder tilskud til K.F. Hvad kunne man ikke gøre for disse dejlige penge! Hjertet banker, øjnene stråler, fantasien sætter sig i sving. Man tænker næppe på den grå virkelighed, for luftkastellerne er så meget mere farvestrålende! Tænk engang, firstusinde! Og når man så lægger yderligere nogle få tusinde, nogle lusede titusinde, eller måske bare dette beskedne grundbeløb til, hvad kunne man så ikke gøre, hvad kunne man ikke få!

Nu har Pastoralrådet nedsat et udvalg, som befinder sig i netop denne situation. Det er en fristelse, der skal overvindes, førend man kan komme til en velovervejede betænkning. Udvalget har haft sit første møde. Dets forhandlinger er hemmelige.

Vi fra K.F. vil gerne indbyde vore læsere, der virkelig har en mening om tingene, der kan tåle dagens lys, til at fremsætte den i vore spalter, enten i form af kritik af det bestående eller som planer for fremtiden. Vi mener, at vor kurs under de givne vilkår er nogenlunde rigtig, men vi vil gerne tage en

INDHOLD

NÅDESTEDER	4
EN NY PINSE	6
FORNYELSE VED DEN	
HELLIGÅND	10
NIELS STENSEN	11
5 ÅR OG 50 ÅR	12
UDLAND	12–14

KIRKENS STEMME

diskussion med vore kritikere, navnlig da vi efter aftale kun er engageret til senest 1.4.1972. Det er så dejligt nemt at sige, at man bare skal vende skuden denne eller hin vej, men hvordan gør man det, og hvem vil påtage sig ansvaret for den nye kurs? Man skal dog helst føle tingenes udvikling på sin egen krop for at være virkelig engageret. Styrmand, der står på kajen, er der mange af. Men hvorfor har ingen engageret dem?

Formålet med denne diskussion er at yde et bidrag til en afklaring. Vi vil undgå, at vore læsere, som dog er vore egentlige kunder, bliver udsat for, at andre afgør, hvad de skal læse, uden at de selv har haft lejlighed til gøre indsigelser. Og dermed vil vi skaffe Pastoratrådets udvalg et uvurderligt materiale – siet gennem den offentlige kritik – som baggrund for dets arbejde.

v.S.

Katolsk Forum beklager, at redaktionen har foretaget forkortelser i adjunkt Erling Rasmussens anmeldelse af forårs-koncerten på Niels Steensens Gymnasium (nr. 8, s. 14) uden i forvejen at have rådført sig med forfatteren herom.

red.

Hvorfor gør Kirken ikke noget? lyder det forbitrede råb fra de engagerede. Hvad er det for en verden, vi lever i? Vietnam, tortur, udbytning af u-landene, boligmangel, apartheid, diskriminering. Det må da enhver kunne se! Hvorfor gør Kirken ikke noget? Fordi den er på magthavernes, de etableredes og »systemets« side! Derfor gør Kirken ikke noget!

Råbet vækker til eftertanke. For Kirken ekskommunicerer og bandlyser jo ingen mere, det lader den folk selv om. Den er bygget på en klippe og har i tidens løb antaget noget af klippens natur: fast og uflyttelig tung. Man kan forsøge at forgyldte den – eller male den rød, men begge dele vil være tidsrøvende og kostbart og vil næppe ændre dens natur. Den skal bevare og forkynde evangeliet og er derfor hverken kapitalistisk eller marxistisk, demokratisk eller autoritær, den er villig til at fungere under ethvert system, menneskene ønsker sig, for ethvert system kan fungere i hænderne på retsindige og dygtige ledere, og ethvert system bliver til en plage i hænderne på umoralske eller ukvalificerede personer.

Vor tids store spøgelse er rigtige eller indbildte magtkoncentrationer, som i det skjulte trækker i trådene og »kontrollerer« markeder og mennesker. Det værste man kan sige om et foretagende er, at det kontrolleres udefra i det skjulte og uden selv at vide det. Derved bliver anklagen svær at imødegå og mistilliden større. Mange forestiller sig, at Rom på denne måde kontrollerer lokalkirkerne, og eventuelt Washington igen Rom. I forhold til sit medlemstal er Kirken imidlertid for fattig til at kunne udøve en sådan indflydelse, og enhver der læser aviser kan se, at det i øjeblikket ikke netop er ensret-

tethed og partidisciplin, der præger den.

Men står Kirken da ikke på de fattiges side? Jo, selvfølgelig. Men den kan ikke *identificere* sig med dem, hvis det betyder, at den skal være deres fjenders fjende. Kirken har ingen fjender, som Johannes XXIII engang dybsindigt sagde. Den har kun børn, også selv om de angriber den. I stedet for at gå til angreb på et system må den tale til både de styrendes og de styredes samvittighed. Og denne tale er på samme måde hævet over døgnets sprog. Den forsmår at kalde sine angribere for »papirtigere« og at forsyne deres funktioner med adjektivet »såkaldte«. Den taler latin, et sprog som er ingens og alles.

Er Kirken da ikke til at råbe op? Jo, da!

Thi evangeliet forkyndes for alle og i hvert enkelt menneskes sjæl falder sædekornet. I hver enkelt kristen er også Kirken. Når sædekornet falder i god jord, spirer det dér, hvor det falder, og dér bærer det frugt. Så rejser en biskop von Galen og en pater Delp sig mod Hitler, en abbe Pierre går til kamp for de fattiges sag, en ærkebiskop Camara tordner mod undertrykkerne. Men det er bestendig en konfrontation mellem evangeliet og den enkelte, som gør Kirken levende og nærværende. Du må søge Kirken dér, hvor den er: hos dig selv, i menigheden, hos din sognepræst. Der tier Kirken ikke, dér taler den med konkret adresse, dér føres kampen mod alt, hvad der står evangeliet imod. Den abstrakte forestilling om »Kirken« stammer vel fra et verdsligt magtbegreb om dens administration. Men det evige Rom viser blot tidens gang i evangeliets lys. Det er lokalmenighederne, som må fortælle verden, hvad klokken har slået.

G. Heggum

VERDENS DAG	16
LITURGI OG MENIGHED	17
KRISTELIGT FOLKEPARTI	20
ØM	21
LÆSERBREVE	22
PROSIT	22
CLAIRE'S KNÆ	24

Nådesteder

Kære brødre i præsteembedet,

... Da vi ikke er i tvivl om, at alle vore brødre i bispeembedet er enige med os, anser vi det for passende i dag gennem jer at opfordre alle de troende, der besøger jeres kirker, til med endnu større iver at bede til den allersaligste Jomfru Maria for Kirken og for verden.

Menneskene kastes i dag hid og did mellem de dristigste forventninger om jordisk lykke og uro og ængstelse for den ulykke, det moderne samfund tilsyneladende bevæger sig henimod. Lad os ikke glemme, at der i dag er lande i verden, hvor krigen raser. Selve udsigten til menneskehedens fremskridt gør det så meget mere uudholdeligt, at så store menneskemasser lever i elendighed, fordi dette fremskridt kun synes at være forbeholdt visse folkeslag og privilegerede samfundsklasser, som det ganske vist alligevel ikke tilfredsstillende.

Og dog har der for menneskene aldrig frembudt sig så mange muligheder for at opnå enhed, fred og lykke. Men de kan ikke gennemføre noget af det uden Gud. Der er sandelig ikke noget fremskridt, der kan være til værdi og lykke for menneskene, hvis troen på Jesus Kristus og hans lære ikke kaster sit lys over menneskenes utrættelige stræben. Kun troen åbenbarer for mennesket, hvad det er, og hvad det kan blive til. Kun den alene kan få kærligheden til at fæste rod blandt menneskene i hele dens

fuldkommenhed og fylde. Og kun den alene styrker håbet om de evige goder og er for den menneskelige stræben en forjættelse om dens egentlige frugt og om sejren over døden.

Selv inden for Kirken er der imidlertid i dag mange mennesker, hvis tro er rokket. Men der er ingen tvivl om, at en kærlig betragtning af Marias mysterier vil styrke troen på Kristus hos de mennesker, der må leve i en verden og en kultur, der tilsyneladende bliver mere og mere sekulariseret. Netop på det punkt får Jomfru Marias forbøn sin ganske særlige betydning. For er det ikke netop i kraft af sin tro, hun er Kirkens urbillede og forbillede?

»Salig er hun, som troede« (Lk. 1,45). I alle de prøvelser, hun måtte igennem, bevarede Maria hele tiden troen uskadt. Før hun selv kom til fuld klarhed, hang hun med hele sit hjerte ved frelsesmysteriet og ved Frelserens person. I hende har hele menneskeslægten taget imod Kristus som sin Forløser og gjort sig til ét med ham i hans frelsesværk. Hun holder ikke op med at hjælpe enhver af os med at gentage denne trosakt og dette samtykke til ham og i ham.

Lad os derfor bede til Jomfru Maria om, at de kristne i vore dages prøvelser og mørke må få en ren, stærk, uskadt, tålmodig og trofast tro, en tro, som den, hvorom Johannes sagde, at den »overvinder verden«, en tro, der ligesom hendes er dybt rodfæstet i ufor-

beholden hengivelse, lydighed og kærlighed, og som er dybt hengiven over for den sandhed, der er blevet åbenbaret for os i hendes Søn Jesus Kristus, og som lige indtil vore dage er blevet videregivet gennem Kirkens levende tradition.

Lad os bede til hende, der på pinsedagen var til stede i apostlenes fællesskab, og som bad indtrængende sammen med dem, for Peters og apostlenes efterfølgere og for alle dem, der sammen med dem er Guds Ords vidner og tjenere, at de må få den nåde frygtløst og med glæde at kunne forkynde troens ord for vor tids mennesker på et sprog, de forstår.

Elskede sønner, sørg for, at de Maria-helligdomme, der er betroet til jeres omsorg, i stadig højere grad må blive steder, hvorfra sådanne bønner stiger op for freden, enheden og lykken blandt menneskene og især for dem, der tager imod troens ord og gør det til midtpunktet i deres liv, samt til nådesteder, som man forlader med en fast beslutning om selv af alle kræfter at arbejde for freden i verden og enheden i Kirken.

Med dette ønske meddeler vi jer vor særlige apostoliske velsignelse som pant på den guddommelige nådes fylde for alle, der samles til bøn på de steder, de kristne har indviet til Guds Moder.

Vatikanet, den 1. maj 1971

Pave Paul VI

FEST

Hos danske katolikker er valfarter gået af mode; de er sygnet hen og har i det sidste par år været halvdøde foretagender. Hvorfor? Fordi nogle ikke kan holde den form ud, valfarter foregår på: salmerne, rosenkransen, bønnernes former og indhold; tempoet eller måden valfarten bevæger sig på, og andre ting der ikke svarer til vor tids udtryksmåder. Det er ofte ægte indvendinger, men dog ingen grund til at afskaffe valfarter; de vil dø af sig selv, hvis du ikke ser problemerne i øjnene – og gør noget! Det følgende er beregnet for debat og giver ingen patentløsninger.

Valfart er FEST!

Tusinder og atter tusinder strømmer sammen til pop-festivals, Chartrevalfart, demonstrationer og hvad ved jeg, for at være sammen, for at FESTE, for at vise deres begejstring og hvad de står for. De store FESTER er moderne! MEN VI KATOLIKKER PAKKER SAMMEN! Er det af ugidelighed? Mangel på tro? Flugt fra ansvar for vort fællesskab? Protest mod forældede udtryksformer? Eller indre forfald – eller HVAD? Skal vi i fremtiden kun vise vor begejstring og glæde over vort krist-

Kristendom er FEST!

Når der kaldes til valfart til Aasebakken og Øm, hvad er så det centrale? Det er vort fællesskab, udtrykt på utallige menneskelige måder og under utallige forskellige former; men alt og alle samles i eukaristien, som vi den dag kan fejre med vor biskop. Det er altså vigtigt, at ALLE, der overhovedet har mulighed for det, kommer med. Hvordan du kommer, om til fods eller ej, er sekundært; det er din indstilling, det drejer sig om. Vore danske valfarter er IKKE en privat sag, men gudsfolket der kommer sammen i stort antal, hvilket ellers sjældent er muligt, og FESTER i glæde og frihed!

To problemer viser sig: Hvordan bekender du din tro, og hvordan gør du bod i vore dage? Begge dele er særdeles vigtige for enhver kristen, men også for os alle i fællesskabet. Men lad os slå fast, at ingen af delene absolut må ske ved at gå til fods på en valfart. De fleste katolikker bekender deres tro, og nogle fortrækker at gøre det på andre måder end at gå til fods på valfart. Dog også I bør absolut komme til messen og det menneskelige fællesskab!

Vor tro er FEST!

Indre forfald i din kristendom er ikke det at være mod visse udtryksformer som f.eks. at gå til fods på valfarten, hvis du mener at have god grund for at lade være; men det at betragte det kristne liv som noget privat. Hvor du er modstander af, at vi kommer sammen, eller du ikke gider komme med. Hvis du mener, at vort kristne fællesskab ikke har brug for at gøre bod; hvis du ikke vil gøre en indsats for fællesskabet. Hvis du føler dig pinligt berørt over åbent at vise din tro, eller er bange for at andre skal opdage, at du er kristen. En sådan indstilling har intet med kristendom at gøre, for Kristus giver os frihed og glæde, men også ansvar for hinanden.

Indre forfald er at blive en etableret borger, der kun gør det naboen gør, og hele tiden er bange for at blive til grin. Enhver er kaldet til aktivt at forkynde det glade budskab og bære med på fællesskabets byrder. For hver én, der har lunken tro, drejer Paulus sig et par omgange i sin grav. Vi får ikke udbredt evangeliet ved at sidde foran fjernsynet og blot følge vor magelighed. Hvis din tro ikke er levende, er du en hykler – ikke en kristen. Gem ikke din tro bag kirkens vægge eller i en si, men få den ud i frisk luft, det har den godt af!

Personligt tror jeg, at det at gå en valfart sammen til fods stadig kan være en stor personlig berigelse og et godt udtryk for bodfærdighed og fællesskab;

hvis du selv indser det og gør det med glæde! Du må sikkert overvinde dig, hvis du ikke er tilfreds med alle udtryksmåderne, men det er ikke så svært – sikkert ingen grund til ikke at gå med – står i hvert fald ikke i forhold til det udbytte, du kan opnå. At hele bispedømmet er på vej til fods er et stærkt symbol og af betydning for vort fællesskab. Så kritiser bare formerne, men kom så og hjælp med til at gøre alt bedre!

Bøn og musik er FEST!

Vi må overveje, om vi kan hjælpe grupper, der ønsker at gå længere eller hurtigere; der ønsker at diskutere undervejs, eller ønsker anden udformning af bøn og sang. Hvad med en guitar i gruppen? ALLE muligheder står åbne, tradition må ikke indsnævre os! Men som sædvanligt skorter det på DIT INITIATIV, derfor hænger vi på gamle former, alt sygner hen. Katolikker er døde murere, men det er vel fordi du i din hængning ved det gamle er ungdomsfjendsk? Til diskussion står også, om præsten skal bære rochet, om der skal faner med, om der skal bedes og synges, medens man går i bebyggede områder. Små ting, men de kan og bør diskuteres. IDEER plus INITIATIV! Kan vi ikke få fut under menighedsrådene? Pastoralråd?

At ALLE er med er FEST!

Bedre muligheder for direkte transport til målet; de, der ikke går til fods, skal ikke diskrimineres. Der må skaffes parkeringspladser, og ikke lægges bilsterne hindringer i vejen. Målestokken er hele tiden, at ALLE skal hjælpe og hjælpes, og ALLE skal komme med. De, der går til fods, er ikke bedre katolikker, men kommer på denne måde, som er meningsfuld for dem. Der må organiseres bil- og bustjeneste, så alle handicappede, ældre og folk der har været på arbejde kan nå frem til messen. Der må være mulighed for transport af børn sammen med et par børnehavelærere, der kan lege med dem, så forældre kan gå med. Det må være en GLAD selvfølge, at de der ikke kan komme med kun får tilbudt én messe i sognekirken den dag, eller endog må gå til en anden kirke.

På valfartsstedet opstår helt sikkert spontan høj stemning, hvis organisation ikke får lov at »kvæle« glædens udfoldelse. Vi FESTER jo sammen med hinanden og Gud. Hvis man har et orkester, så lad det spille. Kan der skaffes tromper til messen? Hvad med nye salmer, der udtrykker, hvad vi tænker, og som kan synges? Hvad med lidt FAN-

ne fællesskab og vor tro ved et jammerligt kedeligt kaffebord?

Valfarter har været kritiseret siden det 4. årh., og der er ingen tvivl om, at formen bør fornyes, og en del overtro fjernes. Men selve det grundlæggende: at kristne kommer sammen for at møde Gud, for at bede om hjælp, for at takke, lovprise og gøre bod, er stadig aktuelt. Hvordan kan vi ellers blive »saltet« i en sækulariseret verden? Vor kristendom er IKKE en privatsag. Det glade budskab skal forkyndes, også når det er ubelejligt! Grundlaget ligger fast, det er udtryksformer og måden at mødes på, vi skal diskutere.

TASI. Gud er ikke kedelig, hvorfor så ikke gøre vort samvær FESTLIGT?

Ungdom er FEST!

I vor hængen ved det gamle er vi katolikker ofte ungdomsfjendske. Så der vil nok være modstand mod at vi udtrykker vor glæde ved at have et ungdomsorkester til at spille under messen. Men kan der ikke gøres noget, så messen også i sin udtryksform siger de unge noget? Det behøver ikke være hæretisk eller uliturgisk! Eukaristien er udtryk for vort fællesskab, alligevel mener jeg, at der bør være en børnemesse. Eller også må den fælles messe være børnemesse. På valfarter har vi børn med, og de skal mærke, at vort forhold til Gud og hinanden er gennemsyret af kærlighed og glæde. Der er ingen grund til at de skal kede sig 1½ time, blive tysset på eller skældt ud. Deres messe skal forberedes af søstre, kateketer og børnehavelærere. Hvis børnemesen (forhåbentlig) er hurtigere færdig end de voksnes, ja så leger børnene sammen med præsten og dem, der har planlagt messen. Og de må gerne være glade, le og udfolde sig. Der er domskendelse i Danmark for, at børns naturlige udfoldelse ikke regnes under juridisk støj!

Børn er FEST!

Glæde og FEST skal udfolde sig. Den børne- og ungdomsfjendske tone skal bandlyses. De, der vil sidde og snakke, skal have et hjørne. De, der vil synge og spille pop, skal have et hjørne. Børnene skal kunne spille bold, og der skal arrangeres lege med dem. Ja selvfølgelig vil de forskellige grupper forstyrre hinanden lidt, men hvad gør det? Hvis du er glad og har kærlighed, så går det nok, selv om der bliver en bunke støj. Kun GOD VILJE er nødvendig! F.eks. kan biskoppen have en bunke hovedpinetabletter, så hvis du får brug for én kan du henvende dig til ham og få den gratis. Det er ikke valfartsstedet, der er sakralt og grunden der er hellig, men vort fællesskab, så man kan opføre sig naturligt. Gud er hellig – lad de små komme til mig! Børn skal kunne lege, de unge boltre sig; bægerklang hos de voksne. Det bliver en fantastisk Herrens FEST i Guds fri natur – ingen får tid eller lyst til at være sure.

Gud er FEST!

Altså hurra for Valfart, initiativ, ideer, fantasi og ARBEJDSINDSATS! Hurra for Guds børns herlige frihed, hvor Gud prises i glæde! PS. Det kan endnu ikke garanteres, at det vil blive regnvejrligt!

Bent Lange, S.J.

PROGRAM

Vor Frue på Aasebakken

forventer stor tilslutning til valfarten søndag den 23. maj – skuf Hende ikke.

Hermed praktiske oplysninger i forbindelse med valfarten:

Tog

Sidste S-tog (B-linien) afgang fra Kbhvn. H. kl. 07.50.

Bus

Sidste bus (linie 184) afgang fra Hans Knudsens Plads kl. 07.42. Med bussen kl. 08.42 kan man *kun* deltage i den sidste del af valfarten (fra »Bethlehem«).

Start

Valfarten udgår fra Holte station kl. 08.30 *precis*.

Bagage

Tasker, madkurve etc. kan blive transporteret fra Holte til Aasebakken med bagagevogn formedelst 2 kr. pr. colli.

Bøger

Valfartssangbøger kan som sædvanlig købes på Holte station, ligesom også tilægget med de nye salmer (50 øre) kan købes her.

Stole

Ved indgangen til Aasebakken vil der kunne lejes stole for kr. 2,25 pr. stk.

Forfriskninger

Der vil på Aasebakken blive opstillet en bod, hvor man bl.a. kan købe lyst øl og sodavand m.v.

Kaffe

Søstre vil mod beskeden betaling servere kaffe i et stort telt, opstillet i parken.

Sang

Sct. Vincents børnekor fra Helsingør opfører et »Mariaoratorium« i kapellet kl. 13.30 under frokostpausen.

Hjemturen

kan foregå med bus fra Aasebakken til Birkerød station eller fra Kongevejen/Høsterkøbvej til Hans Knudsens Plads, således:

Fra klostret til Birkerød: ca. 15.30.

Fra Kongevejen/Høsterkøbvej, hvert 20. minut (-08, -28, -48).

Parkering

Der er ideelle parkeringsforhold ved Holte station, og det anbefales at sætte bilen der – og gå på valfart.

Ved Aasebakken vil det være meget vanskeligt at komme af med vognen, og politiet vil ikke tolerere ulovlig parkering.

Derfor

- mød op på Holte station
- gå med på valfarten
- nyd den smukke tur gennem skoven
- spar parkeringsbesværet, og
- gør Deres til, at det bliver en glædelig valfart.

Valfartskomiteen.

OMKRING DEN

»KARISMATISKE FORNYELSE«

I USA

Orientering og kommentar.

I sin bøn til Helligånden før det 2. Vatikankoncil sagde Johannes XXIII: »Forny dine underværker i vor tid som ved en ny pinse.« Og i løbet af de sidste tre år har der nu bredt sig en bevægelse over hele USA, som kaldes den karismatiske fornyelse eller den katolske pinsebevægelse. Bevægelsen opviser alle tegn på, at der er tale om en sand Helligåndens udgyldelse, og indeholder slående påmindelser om karismerne i de første kristne menigheder.

De amerikanske kristne, som er med i denne fornyelse, har virkelig bevist, at de ejer evnen til intens bøn, og at de har en dyb forståelse af Bibelen og et fællesskab i broderkærlighed, som øjeblikkelig slår alle, der kommer i berøring med dem. De accepterer visse fænomener, som virker lidt mærkeligt på os andre, f. eks. tungetale og helbredelse ved håndspalægelse. Eftersom denne karismatiske fornyelse er praktisk talt ukendt her hos os, vil jeg i denne artikel gøre rede for det, jeg har erfaret om den under mit sidste besøg i USA. Og samtidig vil jeg også gerne prøve på at fremkomme med en del argumenter til bedømmelse af denne fornyelse, som i nær fremtid kan komme til at vise sig forbløffende frugtbar for Kirkens liv.

Oprindelsen til den katolske pinsebevægelse

For at kunne placere bevægelsen i dens rette sammenhæng må vi minde om den egentlige pinsebevægelses meget aktive tilstedeværelse i USA, eftersom denne i hvert fald indirekte har været oprindelsen til den katolske pinsebevægelse, der dog adskiller sig betydeligt fra den førstnævnte, skønt den er afhængig af den, både hvad sproget og typologien angår. Det ville være misforstået at overføre den som regel negative forestilling om den klassiske pinsebevægelse på den her omtalte karismatiske fornyelse.

Det var en gruppe professorer og studenter ved universitetet Duquesne i Pittsburg, der i 1967 ved deres bøn skabte forudsætningen for bevægelsens opståen. De gennemgik manglerne ved deres kristne liv og begyndte at bede til Helligånden og studere Det nye Testamente. Deres venten på og længsel efter, at Helligånden skulle blive udgydt over dem, blev belønnet med den »åndsdåb«, der får sit mest omdiskuterede og forbløffende udtryk i tungetalen. Næsten samtidig opstod det samme fænomen ved Notre Dame Universitetet, og fra det øjeblik begyndte bevægelsen hastigt at brede sig over hele USA. Dens mest

Medlemmerne af den katolske pinsebevægelse bruger en stor del af deres tid til bøn enten enkeltvis eller i grupper. Bevægelsens udbredelse beror på disse bønsg grupper, som opstår lidt her og der og mødes ca. en gang om ugen. Møderne foregår stort set, enten ved at 10-20 personer samles i et privat hjem, eller ved at 4-500 mødes i en menighedssal eller lignende. En af lederne, som kan være enten en præst eller en lægmand, åbner som regel mødet med en kort indledning, en sang eller en bibeltekst, ledsaget af en kortfattet kommentar.

Mødets grundpille er den stille bøn, - en del beder dog halvhøjt. Bønnen giver sig ofte udtryk i og inspireres af sang med eller uden guitarakkompagnement, bibellæsning, især af Davids salmer, personlige vidnesbyrd eller bønner som Fadervor, Hil dig, Maria, Ære være Faderen og lignende, som istemmes af en eller anden mødedeltager. Det sker også, at man hører tungetale eller »profetier«, dvs. budskaber, som skal opmuntre de tilstedeværende i troen. Under eller hen imod slutningen af mødet, som varer ca. 1½ time, foregår håndspåleggelsen. Stemningen er som regel meget rolig og afspændt efter amerikansk mønster og - tværtimod hvad der ofte siges og i modsætning til den klassiske pinsebevægelse - meget lidt følelsesbetonet. Man får snarere indtryk af stor jævnhed og inderlighed i bønnen. Men jeg indrømmer gerne, at man kan føle sig lidt genert eller irriteret over den form for alt for jævn fromhed, som man undertiden oplever på den slags møder, og som får en til at tænke på spejdere omkring lejrbalet.

Den såkaldte »åndsdåb«

Grundlaget for den karismatiske fornyelse og dens forskellige ydre udtryk er den såkaldte »åndsdåb«. Denne form for dåb omtales flere steder i Det nye Testamente: »Johannes tog til orde og sagde til dem: 'Jeg døber jer med vand, men . . . han skal døbe jer med Helligånd og ild'« (Luk. 3,16). Jesus lover disciplene Helligånden (jfr. Joh. 14,15-19, Ap.g. 15,4-15), og i Apostlenes gerninger berettes der om de mange gange, denne forjættelse er blevet opfyldt (jfr. Ap.g. 2,1-13; 10,44-48; 11,15-18; 19,1-6).

I vore dage oplever de katolske pinsevenner nu denne dåb. De understreger, at der ikke er tale om en dåb, som skal erstatte den, hvormed man indføres i det kristne liv. Derfor er udtrykket »åndsdåb« tvetydigt. Det skal betegne en oplevelse med sanserne af den Helligåndens gave, som man allerede har

EN NY PINSE

aktive centrum er for øjeblikket Michiganuniversitetet i Ann Arbor. Bevægelsen er altså opstået i et universitetsmiljø, og det har sat sit præg på den. Den har vundet størst udbredelse blandt studenterne, men er ikke begrænset til dem. Pluralismen i det amerikanske samfund træder tydeligt frem i deres bønsg rupper, som hurtigt tiltrækker præster, ordenssøstre, husmødre, forretningsfolk og

alle mulige andre søgende kristne. I modsætning til mange af de sammenlutninger af samme art, som i løbet af det seneste tiår er opstået overalt i Kirken, forsøger disse grupper ikke at erstatte de gængse strukturer eller at danne en illegal kirke. I stedet tager medlemmerne, hvis de er lægfolk, aktivt del i menighedens liv og i klosterets liv, hvis de er ordensfolk.

fået i dåben og konfirmationen, men som af forskellige grunde ikke har været i stand til helt at give sig til kende udadtil. De, der har oplevet det, hævder, at en sådan tilkendegivelse bliver mulig ved troen og ved i bøn at vente på det, Faderen har lovet (Ap.g. 1,4-5), ved længsel efter Åndens nærværelse og især ved en absolut disponibilitet og en fuldstændig hengivelse af sig selv i Guds hænder i ydmyg lydighed over for hans handlinger.

De omstændigheder, hvorunder Ånden »falder på« nogen, for nu at bruge et udtryk fra Apostlenes gerninger, kan være forskellige. Det kan ske under »bøn i lønkammeret«, under en retræte eller – hvad der er mest almindeligt – når andre »åndsøbte« lægger hænderne på og beder for den, der ønsker at modtage åndsdaaben. Det, disse oplevelser, som kan antage vidt forskellige former for de enkelte mennesker, har til fælles, er – det hører man til stadighed gentaget – en følelse af stor glæde. Den »døbte« opfyldes af dyb fred og intens glæde og gennemtrænges af oplevelsen af Guds kærlighed og nærværelse og af ønsket om at prise Gud i Kristus. Nogle udtrykker denne oplevelse med ordene: »Vi har set Herren.« Andre taler om en følelse af indre varme, som ikke er fri for at minde en hel del om John Wesleys »sælsomme varme i hjertet«. Man har indtryk af, at der finder en overordentlig kraftig befrielse sted under åndsdaaben.

Tungetale

Dåben giver sig tit udtryk i tungetale. »Endnu mens Peter talte således, faldt Helligånden på alle dem, som hørte ordet. Og alle de troende af jødisk herkomst, som var kommet derhen sammen med Peter, blev ude af sig selv af undren over, at Helligåndens gave var blevet udgydt også over hedningerne; thi de hørte dem tale i tunger og prise Gud« (Ap.g. 10,44-46). Hvordan skal man nu opfatte denne tungetale, som vækker både nyfgenhed og tvivl? Et alvorligt studium af den ville fylde en hel bog, og jeg kan kun i korte træk gengive, hvad jeg selv har været vidne til, og hvad jeg har kunnet få at vide af de implicerede. Det sker flere gange under et bønnemøde, at en eller anden begynder at fremstamme mere eller mindre uarticulerede lyde eller at tale noget, der afgjort virker som et rigtigt sprog, hvor et par sætninger eller en noget længere passage kan have en mening. Man har indtryk af at høre et fremmed sprog. Det, jeg hørte, mindede, så vidt jeg kunne skønne, om semitiske eller orientalske sprog. Men den tungetale, jeg fandt smukkeste, og som bevægede mig mest, er en slags »inpsi-

reret« sang, som er meget vanskelig at beskrive, og som i et eller et par minutter hæver sig fra de tilstedeværende. De katolske medlemmer af pinsebevægelsen lægger ikke særlig stor vægt på tungetalen. Ligesom Paulus (1. Kor. 12,10; 13,1-8; 14,1-27) minder de om, at det ikke er den vigtigste nådegave.

For dem er den først og fremmest en særlig smuk og trøsterig måde at prise og bede til Gud på og et tegn på, at Ånden har taget bolig i dem. Der er i USA foretaget adskillige videnskabelige, sociologiske, eksegetiske og teologiske undersøgelser, hvor man nøje har forsøgt at finde frem til disse fænomeners natur og betydning, og der foreligger allerede nu en righoldig litteratur om emnet. De hidtil fremsatte vidnesbyrd bevirker trods deres noget usædvanlige videnskabelige værdi, at man ikke er i tvivl om, at fænomenet er ægte, og man har været i stand til at genkende sprog som hebraisk og japansk foruden forskellige afrikanske dialekter. De oversættelser, foretaget af kompetente personer, der foreligger, afslører i de fleste tilfælde meget smukke og poetiske vendinger til Guds eller Kristi ære. Hvad man så end mener om åndsdaabens karismatiske udtryk, kan man ikke benægte, at det mest tiltrækkende ved den karismatiske fornyelse er opdagelsen af bønnen, af hele menneskets dybe og intense bøn.

Spørgsmål

Det er klart, at en sådan fornyelse som den her skildrede, giver anledning til mange spørgsmål. Hvor stor værdi har »tungetale« og »profetier«, og hvad betyder de? Hvordan skal man opfatte håndspåbyggelsen? Hvordan forholder det sig med deltagernes psykiske sundhed, og hvor fast er de knyttet til Kirken? Osv. I en righoldig og for øvrigt meget uensartet litteratur har man allerede forsøgt at besvare disse spørgsmål. Det grundlag for bedømmelsen, der gives i denne litteratur, må imidlertid, selv om det er summarisk, være tilstrækkeligt, til at man kan danne sig et helhedsbillede af den karismatiske bevægelse.

Evangelisk engagement

Ingen, der kommer i kontakt med de katolske pinsevenner, kan undgå at bemærke deres dybt evangeliske engagement. Den måde, hvorpå de tager imod en, og deres omsorg for fattige og udstødte, især fra narkomiljøer, vidner tilstrækkeligt om en broderkærlighed, der når ud over den karismatiske gruppes egne rammer. I menighederne hører de på en diskret måde til de mest aktive, og takket være dem er liturgien visse

steder virkelig levende og fuld af bøn og samtidig helt blottet for sentimentalitet. Det kan heller ikke benægtes, at de har givet mange kristne i vanskeligheder nyt håb. De siger selv, at der bag den opmærksomhed, de udviser over for andre, ligger en forvandling af deres liv under Helligåndens indflydelse. Man kan for øvrigt heller ikke komme uden om deres naturlighed og ligefremme optræden, deres sagtomdighed, deres dybe tro og den lethed, hvormed de kommer i kontakt med andre mennesker. Man har absolut ikke indtryk af at have med eksalterede mennesker at gøre, men med sunde og ligevægtige personer. Deres forståelse for bønnen og Bibelen og deres kærlighed til Kristus er iøjnefaldende. Deres ro virker hverken anstrengt eller som resultat af en vis teknik, og den ledsages i mange tilfælde af natlige grublerier for ikke at tale om de vanskeligheder i dagliglivet, som de absolut ikke bliver sparet for. Åndens forvandlende virke er ikke det eneste element i deres åndelige liv, som tværtimod i væsentlig grad er treenigt. Kristus er for dem midtpunktet i bønnen og livet, og deres kærlighed til eukaristien er almindeligt anerkendt. Deres tillid til Faderen med den tone af beundring og lovprisning, der præger den, er deres daglige brød.

Ingen magi

Det står ligeledes klart, at der ikke er noget, der ligner magi, i Åndens forvandlende virke. Karismatikernes bevarer deres personlighed i hverdagslivet. De giver ikke afkald på hverken fremskridt eller bestræbelser i deres eget kristne liv. Eller for at bruge Irenæus' ord: »Det menneske, der kommer til tro og tager imod Guds Ånd, mister ikke sin kødelige substans, men frugterne af Åndens virksomhed får en anden kvalitet.« Ånden løser ikke alle problemer, men den giver kraft og mod til at møde dem.

Det er meget svært at bedømme de karismatiske udtryk enkeltvis, men alt i alt gør bevægelsen absolut indtryk af at være ægte. Selv om man skulle tage afstand fra en og anden side af den karismatiske fornyelse, bliver de andre trods alt tilbage, og de fleste er enige om, at Åndens frugter er indlysende hos de katolske pinsevenner. Det, bevægelsen for øjeblikket mest af alt har brug for, er en teologisk refleksion over nådegaverne, Helligånden og læren om Kirken, – det skulle give medlemmerne mulighed for at finde deres plads i Kirkens liv. Selv om man for øjeblikket kun befinder sig ved begyndelsen til en sådan refleksion, viser den allerede nu, at den karismatiske bevægelse befinder sig på sikker grund.

Der er imponerende mange vidnesbyrd om den i Bibelen, og undertiden får man ligefrem en fornemmelse af, at man lever på Paulus' tid og på ny bliver stillet over for hans problemer med korinterne. Ser man på Kirkens tradition, bliver man slået af det store antal samlede vidnesbyrd om åndsdaaben, karismen og gaverne, som i forbløffende grad – og undertiden ord til andet – stemmer overens med visse tekster hos kirkefædre, som helt er gået i glemmebogen. Og betragter man kontinuiteten i teologien om Helligånden hos Irenæus, Makarios, Basilius, Diadokos, Johannes Klimakos, Simeon den nye teolog og Serafin fra Sarov, slår det en, hvor nær de står den karismatiske fornyelse, selv om den for øvrigt ikke engang selv er klar over det. Ligesom for den hellige Serafin består kristenlivets mening for de katolske pinsevenner i at »modtage Helligånden«. Men det er som oftest Johannes af Korset, der er deres vejleder, eftersom det er ham, de kender mest til. Til sidst skal bemærkes, at Tomas af Akvins teologi, der er så miskendt, når det drejer sig om Helligånden og hans gaver, kan hjælpe os til bedre at forstå fornyelsens forskellige aspekter. Spørgsmålet i *Summa theologica* (Ia P. qu. 43, art. 3) om »de guddommelige sendelser«, som personer i nådens stand får lov til at nyde som en form for Guds nærværelse, belyser udmærket den oplevelse af glæde over Guds nærværelse, som vi hele tiden har været stillet overfor. Disse sammentræf må ikke helt og holdent betragtes som tilfældigheder, og desuden er de udtryk for visse åndelige traditioners kontinuitet i Kirken, som på en særlig måde vidner om den dybe overensstemmelse mellem alle, der har oplevet Helligånden.

Karakter af fællesskab

Over for så mange autoriteter har man tilsyneladende ikke andet at gøre end at bøje sig. Det er dog ikke helt rigtigt, eftersom det, der synes at være det oprindelige i den karismatiske fornyelse og det, der tiltrækker sig vor opmærksomhed, er dens karakter af fællesskab. Det er ikke mere bare nogle enkelte, der er »profeter«, men mange. Helgenerne har til alle tider været karismatikere, men de har hver især været enkelttilfælde. Her ser vi, hvordan det er hele grupper, der er karismatiske. Uden gruppe og fællesskab ingen karisme. Nu viser kirkehistorien ganske vist, at åndelige grupper og bevægelser tit er tilbøjelige til at skille sig ud fra hovedstrømningen i Kirken, hvad enten de selv ikke har ment at have brug for institutionen, eftersom de havde modtaget Helligånden, eller institutionen ik-

ke længere har villet anerkende dem som sine. Åndelige tilbøjeligheder kan give anledning til sekteriske tendenser – vanskeligt forenelige som de er med de menneskelige institutioners middel-mådighed og misbrug. Heri ligger der en fare, som de katolske pinsevenner udmærket er klar over, og de viser da også stor lydighed over for de kirkelige strukturer. Men på den anden side kan karismatikere trods deres åbenhed over for alle og trods deres universelle kaldelse til som kristne at leve af Helligåndens fylde ikke undgå at skille sig ud fra andre og altid at være lidt for sig selv. Hvordan en integrering skal finde sted, må tiden vise.

Håndspåbyggelsen?

Også brugen af håndspåbyggelse og dens betydning giver anledning til problemer. Håndspåbyggelsen synes at spille en væsentlig rolle, når det drejer sig om at videregive Helligåndens gave. Det kan ikke benægtes, at den er et meget smukt tegn på broderligt fællesskab, som der findes rigelige vidnesbyrd om i Det nye Testamente. Men inden for Kirkens tradition er den efterhånden blevet forbeholdt udøvelsen af visse sakramentale handlinger. Nu risikerer man, at denne handling, som den bringes til anvendelse på bønnemøderne, kommer til at fremtræde som en ny form for sakramente, og det er et problem, som bør gøres til genstand for nærmere undersøgelse.

Typisk amerikanske træk

Det sidste spørgsmål angår den karismatiske fornyelse typisk amerikanske præg. Det ser ud til, at den – og det må man se nærmere på – placerer sig på linie med pietismen og med de »revivals«, der fra tid til anden finder sted i USA. Det er muligvis ikke noget tilfælde, at den er opstået i William James' hjemland, hvor de religiøse oplevelers mangfoldighed er et både velkendt og anerkendt fænomen. Det tiltagende behov for religiøse og »mystiske« oplevelser, buddhismens og hinduismens fremtrængen, behovet for og nødvendigheden af fællesskab mellem mennesker, hele denne transcendentalistiske bølge, som for øjeblikket bringer USA i oprør, og hvor narkotika og Woodstock ligesom danner skummet på overfladen, undertiden lysende og undertiden illusorisk og bittert, – alt dette skaber et alt for gunstigt miljø for den karismatiske fornyelse. Tænk, hvis den nu ikke er et Helligåndens svar på en hel generations dybe og ubestemte længsel. Vi må nok vente og se, hvilke former den karismatiske fornyelse antager, når den bliver omplantet til andre kulturer.

Sammenfattende kan det siges, at det vigtigste spørgsmål i forbindelse med

den karismatiske bevægelse – både for bevægelsen selv og for os andre – er at skelne mellem ånderne, en skelnen, hvis kriterier ikke bare kræver en indgående teologisk analyse på den kirkelige traditions plan, men også en analyse af, hvad denne form for kristent liv i praksis kan komme til at betyde for verden i dag.

Til slut skal vi så se på endnu en side af den karismatiske fornyelse, en side, der virker særlig lovende, og som er meget betydningsfuld, nemlig dens økumeniske karakter. Vi har her udelukkende talt om de katolske pinsevenner, eftersom allerede behandlingen af dette emne langt overstiger vore muligheder, men fornyelsen er ikke bare forbeholdt katolikker, og det ville da også være mærkeligt, hvis det var tilfældet. Vi har sagt, at den har sine dybeste rødder i den klassiske pinsebevægelse. Og betegnende nok har en sådan fornyelse allerede fundet sted blandt lutheranerne, presbyterianerne og ikke mindst blandt de episkopale. Det er faktisk de sidstnævnte, der har givet det bedste inden for deres »pinsetradition« videre til katolikkerne. De forskellige protestantiske samfund har længe været mistroiske over for pinsebevægelsen på grund af dens sekteriske karakter, men den udvikling, der inden for deres egne rækker har fundet sted i retning af en ny og mere acceptabel pinsebevægelse, har bevirket, at de har åbnet sig for fornyelsen, som nu er anerkendt iblandt dem. For fremtiden vil alle åndsdybte være knyttet til hinanden med meget stærke bånd, hvilken tradition de så end oprindeligt kommer fra. Samtidig med at bevare deres personlige præg skaber de et virkeligt åndeligt fællesskab imellem sig, at fællesskab, som uden nogen form for religionsblanderi og udviskning af de faktiske forskelle ikke desto mindre i kraft af sin åndelige dybde og kærligheden til Kristus og Gud slår bro over disse forskelle. Og bønner fortsætter med at skabe en strålende økumenisk åbenhed, som gør, at kristne fra alle åndelige og konfessionelle himmelstrøg uden at glemme problemerne kan mødes for i den samme Ånd at prise Faderen i Kristus.

Den karismatiske fornyelse er alt for dybtgående og kompliceret, til at man kan yde den fuld retfærdighed i en artikel som denne, og samtidig er den alt for ny, til at man helt kan afgøre, om der er tale om et ganske vist ægte, men begrænset fænomen, eller om den er egnet til at fremkalde en dybtgående forandring af Kirkens liv. Hvis frugterne svarer til, hvad blomstringen lover, er det muligt, at Johannes XXIII's ønske går i opfyldelse, og at der opstår »en ny pinse i Kirken«.

A. M. de Montréal O. P.

FORNYELSE VED DEN HELLIGÅND

Domprovst dr. theol.
Paul Brodersen

Uddrag af en tale ved en økumenisk gudstjeneste i Jesu Hjerter Kirke i København d. 4.4.1971 holdt af domprovst dr. theol. Paul Brodersen.

Der er i denne tid inden for alle kirker – og også hos mange uden for de organiserede kirker – utvivlsomt en voksende følelse af, at der behøves intet mindre end en *åndelig genfødsel*. Oplysning og reformer alene gør det ikke, der må ske et omfattende gennembrud af en *ny ånd* i livet. Som kristne vil vi sige det bestemtere sådan: det er en stor *livsfornyelse ved den Helligånd*, der behøves.

Vi skal ikke nøjes med at høre om pinseunder dengang i den første kristne tid, men tro på det, bede om det og gribe efter det for os selv, vore kirker og vor egen tid.

Da Peter talte den første pinsedag, omtalte han først en gammel profeti af profeten Joel om, hvordan Gud vil udgyde sin ånd over mennesker, så unge ser syner og gamle drømmer drømme. Og siden sagde han: »Jer gælder forjættelsen, jer og jeres børn og alle dem, der er langt borte, så mange som Herren vor Gud vil kalde«. »Jer gælder forjættelsen« – er det ikke nu os? Vi skal ikke mene, at pinseånden blot var for de første kristne. Det var dog *Helligånden*, der brød frem med kraft, og den er lovet alle, der tror på Jesus Kristus.

Hvad er det da egentlig vi taler om,

når vi taler om Helligånden? Jeg skal ikke vikle mig ind i dogmatiske udredninger. Jeg vil sige det på en ganske enkel måde. Vi tror som kristne på Gud *over os*, Gud som verdens Skaber og Herre. Og vi tror på Gud *for os*, Gud i sin åbenbaring og selvhengivelse for os i Jesus Kristus. Men dér standser det ikke – der er noget tredje, og det er dette tredje, vi behøver erfaring om i langt rigere mål, end det almindeligt er tilfældet hos os kristne. Dette tredje er Gud *hos os og i os nu* – virkende hos os og levende i os.

Og denne store virkelighed og underfulde kraftkilde – vi taget i Guds magt og Gud levende i os ved den Helligånd – vil da give sig *virksomheder i livet*.

Først vil jeg nævne *ny frimodighed og kraft til Kristus-vidnesbyrd*. Jesus havde selv sagt til sine disciple: »Når Helligånden kommer, skal I få kraft, og I skal være mine vidner«. Her hører jo klart det at få kraft og at være hans vidner sammen. Grundtvig skriver i en salme om apostlene efter pinsedagen: »Ikke jer det er, som tale, siger han, der kan befale; men det er min faders Ånd.« Den levende Herre havde grebet dem og talte igennem dem, så deres ord havde både ånd og kraft i sig.

Det behøves, at alt for tavse og forsagte kristne får frimodighed og visdom til ret vidnesbyrd, – at vi som kristne kommer ud af defensiven, op af skyttegravene og får troens mod og kraft til at gå i offensiven med vidnesbyrdet om Kristus. Kraft til at vidne og kraft til at vinde – ikke for vore organisationer og egne kredse, men for Kristus – det behøves, og det er Åndens gave og kraft.

Og sammen med vidnesbyrdet tænker jeg på, at vi af Helligånden må blive *drevet ud i kamp for Guds rige* og for det, der er Guds vilje i tidens liv. Det hedder hos Paulus, at »de, der drives af Guds Ånd, de er Guds børn«. Og det at drives af Guds Ånd må i dag i høj grad betyde at drives ud af vor selvoptagethed – også den religiøse og kirkelige selvoptagethed – og blive ført midt ud i tidens liv i kamp mod tidens afguder og onde ånder og *for menneskers frigørelse og sande liv*. Helligånden gives ikke blot til privat opbyggelse, til indre liv og glød. Ånden fører Kristi sag på jorden, og den vil tage os som sine kæmpende redskaber for denne sag. Og Kristi sag er Guds rige – at Gud må få magten i menneskers hjerter og viljer og indbyrdes forhold overalt på jorden og Guds vilje komme til at ske på jorden, som den sker i himlen. Heri er utvivlsomt indesluttet *helbredelse* for det, der nedbryder menneskers liv og gøre sindene syge, men ikke mindre *ændring af forhold, der nedværdiger, udnytter og knægter mennesker, kamp*

mod alt, hvad der ødelægger, forgifter og forvansker livet, kamp *om menneskers tanker, hjerter og viljer, kamp for den sande menneskelighed* efter Jesu Ånd.

Paulus siger, at ved den Helligånd bliver Guds kærlighed *udøst* i vore hjerter. Guds kærlighed er ikke noget sentimentalt føleri – den er selvhengivelse. Gud gav sig selv til os og for os i Jesus Kristus, og han giver sig selv til samfund med os og liv i os i den Helligånd – og hans liv i os er selvhengivelsens liv.

Dette er det sidste, jeg endnu vil nævne om de virkninger af en Helligåndsfornyelse, der i så høj grad er tiltrængt – overvindelsen af vor isolation, vore kritiske forbehold over for de andre, vor splittelse også som kristne og skabelsen af sandt, overbevisende og dragende *kristent fællesskab*.

Da Helligånden blev udgydt på pinsedagen, blev der et levende fællesskab, hvor de alle var ét i Kristus. Og i vor situation nu må det da være iøjenspringende, hvilket behov vi har for Helligåndens forsonende og forenende magt. Hvor det dog behøves, at den Ånd fra Gud må komme over os og gribe os, den Ånd, der nedriver skillemure, overvinder kølig, kritisk afstand, åbner hjerterne for hverandre og gør os til ét i Kristus.

Det hører ganske væsentligt til det kristne vidnesbyrds opgave i verden i dag at vidne med livets virkelighed – og her altså med det kristne fællesskabs virkelighed – om den Ånd, der virkelig kan forsoner det stridende, forene det skilte og bygge en ny forenet menneskehed op i Kristus. Hvordan gør vi det i verden i dag? Må vi ikke råbe: »Gud Helligånd, forbarm dig over os – kom over os med kraft og virk hos os, som det skete i den første tid.«

Jeg har talt om betydningsfulde virkninger af den fornyelse ved Helligånden, der så meget behøves. Lad mig til slut betone, at hvor meget vi end må ønske disse og andre virkninger af den Helligånd, så er virkningerne Åndens gaver og frugt – og det går ikke an blot at ville gribe efter virkningerne og ønske os Guds Ånd *som middel* til opnåelse af disse virkninger. I Helligåndens komme til os og virken hos os er det egentlige, at *det er Gud, der griber os og tager os i sin magt*. Den Helligånd er aldrig blot noget, vi *har* – den er den levende Gud, der tager os og får os i sin magt, og som da virker hos os og i os, *som Han vil det, og hvad Han vil*. Det er Helligånden selv, vi må bede om – Guds komme til os i sin Ånd og virken i os med sin Ånd. Og så er det store spørgsmål til os alle i forbindelse med en sådan bøn: Vil vi da slippe os selv og give os i Guds magt?

NIELS STENSEN

STENONIANA CATHOLICA

Under sit arbejde for at gøre Niels Stensen kendt udgav pater Scherz i årene 1955–1961 et tidsskrift, som kom tre gange om året under navnet *Stenoniana catholica*.

Bladet gav en god orientering om Stensensagens forløb i de år, saligkæringsprocessen foregik i bispedømmet Osnabrück, hvor Schwerin ligger, – den by, hvor Steno døde.

Da denne proces var afsluttet med positivt resultat, tog biskoppen af Osnabrück selv til Rom ledsaget af biskop Suhr, og man overrakte dér de nødvendige dokumenter og hele det store materiale, der var tilvejebragt ikke mindst ved pater ddr. G. Scherz' utrættelige arbejde.

I Rom er forberedelserne gået videre, og når der tilsyneladende tøves for tiden, skyldes det, at der afventes nye bestemmelser for helgenkæringer. Hvornår de kommer vides ikke med sikkerhed.

Pater Scherz' Stensensarbejde var naturligvis afhængigt af økonomisk støtte fra fonds, institutioner, komitéer og personer i ind- og udland. Når *Stenoniana catholica* en dag måtte ophøre, skyldtes det simpelthen, at midlerne til

dette blad ikke mere blev bevilget. Men pater Scherz havde andre strenge på buen, når det gjaldt Niels Stensen; arbejdet fortsatte på andre felter, men som betegnelse for det brugte han stadig ordet *Stenoniana*.

Det har været en naturlig sag i katolske kredse nu ved hans pludselige død at undersøge muligheden for, at denne del af hans arbejde kunne fortsætte.

Et foreløbigt initiativ er taget af foreningen af katolske læger i Danmark, Nicolaus Stenos Gilde. Dette er helt naturligt for lige fra foreningens stiftelse i 1936 har den haft det særformål at arbejde for Stenos helgenkæring.

Som følge deraf har gildet haft 4 pladser i den danske Stensenkomité, men den har i de senere år ført en stille tilværelse, og nu, hvor formanden pater Scherz er død, må den anses for ophørt.

Bestyrelsen for Stenogildet har derfor besluttet at nedsætte en *Stenoniana-komité*, som foreløbig kun består af formanden, speciallæge dr. Selsø og et af bestyrelsens medlemmer, dr. K. F. Meldahl. Komiteén, som man mener også i fremtiden skal være ganske lille, vil senere supplere sig bl. a. med en præst.

Stenoniana-komiteen vil gerne i forbindelse med alle, der ønsker at arbejde for Stensensagen, og komiteen vil se det som sin opgave at holde offentligheden underrettet om saligkæringsprocessens forløb ved fra tid til anden at give meddelelse herom i *Katolsk Forum*.

Stenoniana-komiteen vil få adresse: Niels Steensens Hospital, Niels Steensensvej 2, DK-2820 Gentofte, og hertil kan alle henvendelser i sagen rettes.

K. F. Meldahl

PATER SCHERZ' EFTERLADTE SKRIFTER

Pater Scherz' pludselige død afbrød et videnskabeligt arbejde, som havde skaffet ham anerkendelse i ind- og udland. Den filosofiske doktorgrad erhvervede han ved Københavns universitet 1956, og senere blev han æresdoktor i teologi ved universitetet i Münster og æresdoktor i naturvidenskab ved universitetet i Freiburg i Schweiz.

Som bekendt koncentrerede hans forskning sig om Niels Stensen – verdenskendt som STENO. Det er da også dette navn og kun dette navn, der står på forsiden af soklen til Stensenmonumentet foran Københavns Universitets naturvidenskabelige bibliotek på Fredrik Bajers plads.

Også på bagsiden af soklen er indskriften lakonisk:

ANATOMICUS FUNDATOR
GEOLOGIAE SERVUS DEI

udlagt: *Anatom, geologiens grundlægger, Guds tjener.*

Gustav Scherz' videnskabelige forskning bidrog i ikke ringe grad til, at tanken om at rejse Steno et monument i sin tid blev realiseret, – og uden ham havde indskriften ikke fået den udformning, den fik.

Det, der havde beskæftiget forskeren Gustav Scherz i de sidste år, var Stenos geologiske arbejder. I 1960 udkom på Odense Universitetsforlag som et bind af serien *Acta Historica Scientiarum Naturalium et Medicinalium* 1. del af et værk om dette med titlen, *Steno, Geological Papers*.

2. del, der har titlen *Steno, Dissertations*, var forlængst færdigredigeret, den sidste korrektur var læst og trykningen i gang, da forskeren døde.

Denne bog vil nu udkomme posthumt med epilog skrevet af professor i geologi ved Københavns Universitet dr. phil. Arne Noe-Nygaard.

Den værdifulde bogsamling, som G. Scherz havde anlagt, og som han gav betegnelsen *Stenoniana* vil blive søgt bevaret i forbindelse med et af vore store biblioteker til brug for fremtidig Steno-forskning, ligesom det skriftlige materiale, der foreligger, vil blive stillet til disposition for håndskriftsamlingen på Det Kgl. Bibliotek.

Redemptoristordenen i Danmark har truffet disse beslutninger efter at være trådt i forbindelse med nogle få af de personer, der samarbejdede med Gustav Scherz.

Denne kreds vil også tage stilling til, hvad der skal ske med eventuelle efterladte manuskripter, og man søger ved disse dispositioner at afrunde præsten og videnskabsmanden Gustav Scherz' livsværk på en forsvarlig måde.

K. F. Meldahl

Lensbaron og lensbaronesse STAMPE CHARISIUS' LEGAT

yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller til børnerige familier i vanskelige økonomiske kår.

Ansøgning attesteret af sognepræsten eller et medlem af forvaltningsrådet bedes inden 11. juni 1971 tilsendt: landsretssagfører G. Garth-Grüner, Bredgade 25, 1260 København K.

STIFTELSEN MARIAHJEMMET

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse – dels som stipendium dels som rentefrie lån.

Skema til ansøgning, der må indsendes inden 11. juni 1971, kan hentes eller rekvireres hos bestyrelsens formand: landsretssagfører G. Garth-Grüner, Bredgade 25, 1260 København K.

CANADA

Canadas biskopper er enige om at arbejde for kvindernes rettigheder

Ottawa – NC News Service

Canadas biskopper besluttede på deres forårsmøde med 64 stemmer mod 1, at de på bispesynoden i Rom til efteråret vil søge at opnå, at »alle diskriminerende indskrænkninger af kvindernes rettigheder i kirkeloven og traditionen« bliver ophævet.

De anerkendte en række henstillinger fra Canadas katolske kvinder og var i

princippet rede til at acceptere tanken om, at kvalificerede kvinder kunne blive præsteviet, og at gejstligheden i sin holdning over for kvinderne og seksualiteten i ægteskabet skulle »respekttere kvindernes naturgivne værdighed«.

HOLLAND

Hollandsk biskop lader gifte præster undervise i religion

Haarlem – NC News Service

Biskop Theodoor Zwartkruis af Haarlem har meddelt bispedømmets katolske skolars bestyrelser, at det er tilladt at

ansætte gifte præster som religionslærere.

I sit brev til skolebestyrelserne siger biskoppen: »Jeg bestemmer, at jeg giver denne tilladelse, hvis den pågældende lærer har en skriftlig anbefaling fra det rådgivende udvalg, som behandler disse tilfælde.«

NYBORG

Udkast til en resolution angående forholdet til den romersk-katolske kirke

Plenarforsamlingen på De Europæiske Kirkers Kongres på Nyborg Strand i

Fem år og halvtreds år

Kr. E. Skydsgaard

Koncilet og krisen i dag

Forudsætningen for koncilet var ikke en eller anden isoleret intern kirkelig situation, men dybest set omstændigheder, der havde at gøre med Kirkens forhold til verden. Alle spørgsmålene på koncilet havde en verdslig side. Påstanden om, at verden stadig mere virksomt var med i fastlæggelsen af koncilets dagsorden, er altså rigtig nok. På den måde var det ganske vist ikke ment fra de konservative kræfters side. Det viste hele forberedelsen. Allerede på koncilets første dag blev det klart, at dette koncil skulle være et koncil, der førte til en intern åndelig omvæltning.

Man har stillet det spørgsmål, om den nuværende krise, usikkerhed og protest var en følge af koncilet. Der er nok dem, der vil være fristet til at svare ja. Jeg tror ikke, den bedømmelse er rigtig. Det, som er sandt, er, at koncilet fra begyndelsen har betydet en åbning, og at det har sprængt muren mellem Kirken og verden. Men det vil så sige, at koncilet selv er en del af dette spændingsforhold mellem Kirken og verden, og at det altså ikke simpelthen har givet anledning til den. Koncilet har langt snarere været en forberedelse for Kirken til det, der skulle komme, eftersom det selv var den

mange gange famlende skitse til den kommende uro.

Årsagen til krisen er overordentlig kompliceret. Der er de mange spørgsmål, der havde hobet sig op gennem århundreder, og som man ikke havde fået bugt med, den menneskelige erkendelses enorme udvikling i alle retninger, den alt omfattende sekularisering og opdagelsen af den tredje verden for nu blot at nævne nogle vigtige enkeltheder. I disse omstændigheder ligger den »verdslige« forudsætning for koncilet, der faktisk handlede som repræsentant for samtlige kirker. Krisen i Kirken ville også være kommet uden koncilet, men i så fald var den kommet langt mere uforberedt. Det er et alvorligt spørgsmål, om Kirken uden koncilet kunne være kommet gennem denne krise uden splittelse. Nu opstår der spændinger, der giver anledning til en for Kirken hidtil ukendt pluralisme, og som i mange retninger vil forandre den katolske Kirkes ansigt. Men pluralisme er ikke det samme som splittelse. Jeg har indtryk af, at mange katolikere ser med mistro på koncilet. Burde man ikke ved nærmere eftertanke være taknemlig for, at Johannes XXIII besad den intuitive klarhed, der fik ham til at se, at nu var tiden inde til at gribe ind? Indkaldelsen af koncilet

dagene 26. april til 3. maj 1971 har med taknemmelighed noteret sig den forbedring, der er sket i forholdet mellem de protestantiske, anglikanske og ortodokse kirker i Europa. Dette forhold har styrket bevidstheden om deres fælles ansvar for tjenesten over for Gud og tjenesten over for menneskene.

De Europæiske Kirkers Kongres har ligeledes iagttaget udviklingen af de broderlige forbindelser mellem kongressen og den romersk-katolske kirke, som især har givet sig udtryk i, at fem repræsentanter for den romersk-katolske kirke har deltaget i kongressen som »venskabsdelegerede«.

Plenarforsamlingen er imidlertid af den overbevisning, at situationen i Europa i dag kræver et virkelig fælles vidnesbyrd fra samtlige kristne kirker,

og den mener desuden, at der må tages yderligere væsentlige skridt med henblik på kongressens forhold til den romersk-katolske kirke.

Den glæder sig over de nye muligheder, der er opstået med den katolske kirkes oprettelse af »De europæiske biskopkonferencers Råd« for kort tid siden, og sender dette råd sine broderlige hilsener. Den pålægger kongressens præsidium øjeblikkelig at sætte sig i forbindelse med det nyoprettede råd og sammen med det at undersøge alle muligheder for en fælles indsats og et fælles vidnesbyrd fra de pågældende kirkers side for på den måde at gå videre ad den lydighedens vej, der byder, »at de alle må være ét, for at verden kan tro«.

Katolsk Forum
har en god måde
at være
katolsk på

var en trosakt, dvs. en handling, præget af usikkerhed, risiko og håb om noget, der ikke kunne ses.

Howdan kan Kirken bevare sin identitet?

Der er sikkert kristne, som kun håber, at uroen skal blive overvundet, og at de gamle tilstande på en eller anden måde skal vende tilbage. Men de gode gamle tider kommer ikke mere tilbage, og det kan vi heller ikke mere ønske. Den tid er endeligt forbi. Ja, vel, siger vi så videre, men hvordan skal Kirken i denne overgangsperiode bevare sin identitet? Om dette spørgsmål er berettiget afhænger af, hvad vi mener med »Kirkens identitet«. Ikke enhver form for »identitet« i Kirken skal reddes. Er det så sikkert, at vi ved, hvad Kirkens sande identitet betyder? Eller har Gud ført Kirken ud i denne krise for at give os en ny belæring om, hvad identitet i dette tilfælde betyder? Kirkens identitet er ikke noget statisk, som er fastlagt en gang for alle. Gud kan netop drive sit folk ud af templet med al dets sikkerhed for at lære det, hvad der er dette folks identitet. Historie og erkendelse hører sammen, – historien er kilden til erkendelsen. Det må også gælde i dag. Vi har ikke vor teologi i lerkrukke af en gang for alle formulerede dogmer, men i

tradition, og det vil sige i historie. Historie betyder imidlertid ikke bare rolig organisk udvikling, men også risiko og kamp, vildfarelser og tilbagevenden til den rette vej. Vi har brug for en ny udlægning af det ord fra Johannes 16, 13, der er blevet så berømt i striden mellem konfessionerne: »Men når han, sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer til hele sandheden; thi han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkynde jer.« Hvor ofte er dette ord ikke blevet misforstået i striden mellem kirkerne.

Kastet tilbage til forståelsens begyndelse

Konciliet taler ofte om tidens tegn og erkendelsen deraf. Også i den teologiske erkendelse må man tænke på historien. Den teologi, hvor saltet ikke har mistet sin kraft, ved dette. Hans Urs von Balthasar og Karl Rahner har sammen med mange andre indset det. Kirkens identitet ligger ikke i vore, men i Guds hænder, og Han tillader nu, at der er blevet storm i Kirken. Lad os tage et konkret tilfælde: Der er »horizontalismens« hæresi, der ofte er foruroligende. Der er også »vertikalismens« hæresi, den foruroliger ligeså meget. Denne sidste må bære en stor del af skylden for »horizontalis-

mens« fejltagelser, fordi »vertikalismen« altid blev fristet til at tage patent på, hvad der var ægte kristendom. Denne problematik vil i lang tid give Kirken meget at gøre.

Hvad betyder det i dag at forkynde det glade budskab om Guds Rige? Hvad betyder Kristi efterfølgelse? Har Bonhoeffer ikke ret, når han taler om, at vi er kastet tilbage til forståelsens begyndelse? Verden står i et spaltet forhold til Kirken, på den ene side i et mistillidens og modviljens forhold, på den anden side i et længslens og forhåbningens forhold. Man taler i dag meget om dagsordenen i verden. Men hvem kan virkelig tolke denne dagsorden? Verden kan jo dog ikke gøre det alene. Gud og verden hører sammen. Det er et grundlæggende kristent dogme, men er vor teologi og vor nuværende forkyndelse i stand til at udlægge dette dogme? Det er spørgsmålet.

Hvad betyder alt dette økumeniske? Det ligger for så vidt i det, der er sagt ovenfor. Kirkerne bliver i disse år tvunget til at bryde op fra deres sikre bopladser. Det lyder altsammen meget kønt, men hvad kan det betyde? Gælder det ikke også her, at vi er kastet tilbage til forståelsens begyndelse? Ved vi, hvad ordet enhed betyder? Dette ord er ikke et begreb, der er fastlagt én gang for alle. Måske er enhed noget

andet, end det vi har ment i vore forskellige teologiske anskuelser. Vi må være forberedt på her at støde på overraskelser, der vil chokere nogle dybt, men som vil fylde andre med jubel og forhåbning. De »gode dage« har ikke kunnet forene os, selv om den økumeniske dialog har betydet meget; den førte mange nærmere til hinanden både personligt og intellektuelt. Og dog holdt vi fast ved vore forskellige teologiske synspunkter. Det kan være, at »de hårde dage«, »eksilets« dage og følelsen af overflodighed på en ny måde vil føre os sammen. Ja, måske er enhed virkelig noget andet, end vi tænkte os!

Nu et spørgsmål: Hvorledes skal man ekklesiologisk fortolke det hyppigt overleverede Jesuscitat: »Den, som har bjerget sit liv, skal miste det; og den, som har mistet sit liv for min skyld, skal bjerge det«? Skal det kun forstås individuelt? Hvis ikke, så må vor ekklesiologi have en ny dimension.

Jeg vil gerne slutte disse bemærkninger med et Luther-citat: »Det er dog ikke os, der kan bevare Kirken, vore forfædre var det heller ikke, og vore efterkommere vil det heller ikke være, men det har været, er og vil altid være den, der siger: Jeg er med jer alle dage indtil verdens ende, Jesus Kristus«.

Kristen E. Skydsgaard.

COLUMBIA

Kirken er i konstant forandring, siger dominikanergeneral

Bogota (Columbia) – NC News Service

Kirken har altid været i forandring og vil altid være det, fordi samfundet udvikler sig, siger fader Aniceto Fernandez, dominikanernes generalforsstander, til 36 af ordenens provincial- og regionalforstandere i Latinamerika.

»Et er sikkert«, sagde pater Fernandez beroligende til dominikanerne, »kirken vil stadig overleve, ligegyldigt i hvilken retning samfundet udvikler sig.« I trit med samfundets skiften vil kirken »skabe nye former og strukturer for at kunne imødekomme menneskenes skiftende behov, og den vil forkaste eller tilpasse strukturer og traditioner, som ikke længere er virksomme, eller som kan skade kirkens arbejde for frelse,« sagde han. Han gjorde dominikanerne opmærksomme på, at de i deres levetid har set kirken skifte fra at være en verdslig magt med direkte indflydelse på regeringsplanerne til at være menneskenes etiske og åndelige vejleder. Dette er for en stor del sket under det 2. Vatikankoncil's inspiration, tilføjede pater Fernandez. »Det 2. Vatikankoncil har været den vigtigste begivenhed i vor tid,« sagde han, »ikke bare for kirken, men for hele samfundet.«

NEW YORK

Ægteskabspartner pr. datacentral foruroliger borgerlige og kirkelige organer

New York – NC News Service

Videnskabelig parring eller datacentralstyret kontakt – hvad man nu end vil kalde det – er blevet så udbredt, at både borgerlige og kirkelige myndigheder er bekymrede.

Staten New York frygter, at ofrene for disse ægteskabsbureauer pr. datacentral bliver snydt for de 300 eller flere dollars, de kan komme ud for at skulle betale. New Yorks statsadvokat L. J. Lefkowitz har hørt vidneudsagn af mere end 40 vidner, som antydede at datacentralerne tit »havde kortslutning«. De vildledte folk i stedet for at finde frem til den fuldkomne partner.

Fra kirkeligt hold spørger man sig, om det, at folk henvender sig til maskiner for at få ordnet deres ægteskabelige fremtid, ikke antyder, at kirken kommer til kort i sine bestræbelser for at hjælpe de ensomme i storbyen. »Datacentralbureauer er et forfærdeligt monument over ensomheden i vort samfund«, siger msgr. Hugh D. Curran.

BRASILIEN

Ny ærkebiskops første tanke er Kirken i slumkvartererne

Rio de Janeiro – NC News Service

Den nyudnævnte ærkebiskop af Rio de Janeiro, kardinal Eugenio Sales, har udtalt, at en af hans første embedshandlinger skal være at placere ordenssøstre og trænedede lægfolk som ledere i byens slumkvarterer.

»Jeg har i tankerne beskæftiget mig meget med dette behov, som er særlig fremtrædende i Rios kuperede »Klondyke«-kvarterer, og det er min hensigt der at placere ordenssøstre og at uddanne nogle af de lokale beboere til virkelig at gøre Kirken nærværende midt i fattigdommen,« siger han.

Kardinal Sales, der med sine 51 år er en af Kirkens yngste kardinaler, tilføjede, at han havde erfaring i disse problemer fra ærkebispedømmet San Salvador, som han har ledet siden 1968.

PERU

Lægfolk forbereder sig til at overtage hverv, som tidligere har været udført af præster

Lima, Peru – NC News Service

Hundrede lægfolk i ærkebispedømmet Lima er ved at blive uddannet i pastoralt arbejde for at afhjælpe præstemangel.

Lægfolkene, som ledes af hjælpebiskop German Schmitz Sauerborn af Lima, kommer ikke til at forvalte sakramenterne, men de skal overtage en hel del administrativt arbejde og andet sognearbejde, som tidligere har været udført af præster.

De vil i de tre år, uddannelsen er planlagt til at vare, mødes tre timer om ugen for at studere Bibelen, litur-

gien, kirkeretten, morallæren, de sociale forhold i Lima og i hele Peru samt teologien. Desuden vil de blive undannet i lederteknik, gruppedynamik og genopbyggelse af kristne menigheder.

ITALIEN

Igor Stravinsky begravet i Venezia

Igor Stravinsky, et af den moderne musiks store navne, hvis liv begyndte i czarernes Rusland og omfattede hele verden, er blevet begravet i Venezia. Højtideligheden foregik på tværs af alle kirkelige og nationale skillelinier.

Komponistens begravelse blev holdt i den katolske Johannes og Paulus Basilika.

Ceremonierne blev ledet af den ortodokse arkimandrit Cherubim Malissianos fra Venezia.

Musikken var Stravinskys egen »Canticum Sacrum«, som han i sin tid skrev til Skt. Markus Katedralen i sit elskede Venezia.

Hans bære blev på en gondol overført til øen San Michele, hvor Stravinsky havde ønsket at blive bisat.

Han døde i New York den 6. april i år, 88 år gammel.

ØSTRIG

En ekstra ring ved altret

Tautendorf (Østrig) – NC News Service
Da brudgommen så ned for at sætte ringen på brudens finger, så han endnu en ring – på hånden af den tredje person ved altret. Vielsen blev forrettet af Franz Graf, lederen af sognet, som omfatter ca. 600 katolikker. Han er den eneste gifte diakon i Østrig, som betjener et sogn med tilladelse til at prædike, uddele kommunion, døbe og forrette vielser og begravelser. Selvfølgelig kan han ikke fejre messe eller høre skriftemål.

Graf er 50 år, har tre børn og ofrer al sin tid på arbejdet i sognet. De andre 16 diakoner, som nu gør tjeneste i Østrig, er deltidsmedhjælpere, som har deres arbejde på fabrikker, kontorer o.l. Diakonens hustru følger med ham på husbesøg. »Det er meget praktisk,« forklarede han. »Jeg taler med mændene og min kone snakker med kvinderne om mad og børn.«

Folmer Olsen

Begravelses ordnes
Reberbansgade 37
Aalborg. Telefon 12 15 57

Murermester- og entreprenørforretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Ryø A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-Installationer - El-artikler
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg
Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten.
Vi beskytter også Deres oiletank mod ud-
vendig korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3460 Allerød
Tlf. (03) *27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kon-
toret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19
til 21.

Kontoret holdes løvrlgt åbent ugens fem
første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

LEJLIGHED SØGES

I København. 2-2½ værelse. Må-
nedlig leje 700-800 kr. til ungt ka-
tolsk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annon-
ceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

Støt vore annoncører

**Sparekassen for Lyngby og Omegn
- Bikuben**

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre
Dybbølsgade 17,
København V.
Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund
Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherrød 31
Aabenraa
Telefon 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Toldbodvejens**frugt, blomster og krans**

v/ Bent Høj
Svendborg. Tlf. 21 05 79

Fint arbejde - Trla 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke - så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger
Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUF OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eff. A/S

K. K. L. Simonsen's efft.
Frøderiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-Installatør
Christiansbjerg Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske Institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst muligt
har vi nu fået radiotelefon i vore biler

Samfundets meddelelses- midlers

VERDENSDAG

Kære brødre og sønner

og alle mennesker af god vilje,

»Samfundets meddelelsesmidler i den menneskelige enheds tjeneste« er det emne, Samfundets meddelelsesmidlers Verdensdag i år forelægger Dem til overvejelse, studium, diskussion, bøn og handling.

Hvem ville ikke af hele sin sjæl ønske at se menneskeslægtens enhed mere effektivt fremmet? Er menneskene måske ikke blevet sig den solidaritet bevidst, som knytter dem sammen såvel i dagliglivet som i mere usædvanlige situationer, hvad enten det drejer sig om videnskabelige landvindinger eller naturkatastrofer? De synes at være besluttet på ustandselig på enhver måde at udvide de områder, hvor der skabes et frugtbart og fredeligt samarbejde på forskellige planer inden for det økonomiske, sociale, kulturelle og politiske liv uden derfor at sætte den rigdom til, som der ligger i så mange og mangeartede særpræg. Er det utopisk at forestille sig en menneskelig familie, som omfatter hele verden, og hvor ethvert menneske er en broder og medborger? (Jfr. *Om folkenes fremskridt*, nr. 79.)

De kristnes overbevisning ligger på dette punkt fuldkommen fast: »Gud ... vil, at alle mennesker skal være én stor familie, og at de indbyrdes skal behandle hinanden som brødre. De er alle sammen skabt i Guds billede, ... og alle er de kaldet til ét og samme mål, som er Gud selv (*Kirken i verden i dag*, 24, § 1). Solidariteten med den første Adam i hans kald og senere i hans synd leves og bestyrkes for fremtiden i Kristus, eftersom han ved sit kors har nedrevet det gærde, som skilte folkene, og forsonet dem med Gud (jfr. Ef. 2,14), og han ved sin opstandelse har udgydt kærlighedens Ånd i menneskenes hjerter, disse Guds spredte børn, da han kaldte dem til at være ét folk og ét legeme i ham. Selv om Kirken også oplever spændinger og endda splittelser inden for sine egne rammer, vil den ikke standse sine bestræbelser, før den ser

denne enhed synligt realiseret mellem sine børn af alle sprog og nationer og på alle faglige og samfundsmæssige områder. Kirken er sig i denne forbindelse bevidst, at den er et profetisk fredens og enhedens tegn for hele verden (jfr. Es. 11,12).

Nu er spørgsmålet, om samfundets meddelelsesmidler, hvis betydning er vokset i den grad, at de er praktisk talt allestedsnærværende i den moderne civilisation, på deres plan vil være de privilegerede midler til at fremme denne enhed og dette broderskab, dvs. denne indbyrdes respekt, denne åbne dialog og dette tillidsfulde samarbejde i en verden, hvor problemerne hastigt breder sig ud over hele kloden?

Vi ville føre os selv alvorligt bag lyset, hvis vi undervurderede styrken af de tragiske spændinger mellem samfundsmiljøer, mellem personer og samfund, mellem de industrielt udviklede lande og landene i den Tredje Verden og mellem tilhængere af politiske og ideologiske systemer, der bekæmper hinanden indbyrdes. Disse konflikter, som i mange tilfælde giver voksende genlyd verden over, skaber til stadighed farlige kløfter, ligesom de desværre afføder voldshandlinger og krige. Vi kan ganske vist ikke forvente at presse, radio, fjernsyn og film skal bagatellisere disse udtryk for spændinger og uoverensstemmelser mellem folk og nationer, eller at de skal forbigå dem i tavshed. Går deres opgave ikke tværtimod ud på at bringe alle sider af virkeligheden – selv de mest tragiske – ud til offentligheden og at forsøge at bringe dem ind på livet af os på en stadig mere dybtgående og objektiv måde, en virkelighed, hvor der desværre findes nød og elendighed, og hvor den synd, der hedder egoisme, breder sig, kort sagt alle de mangfoldige sår, som koster hele den store menneskelige familie dens hjerteblod, men også en virkelighed, hvor der fuldbyrdes noget positivt, og hvor der er tegn på fornyelse og årsag til håb?

Hvem vil faktisk påstå, at man ikke føler sig fristet til at bruge disse mægtige audio-visuelle midler med deres umådelige indflydelse til at forstærke spændingerne, modsætningerne og splittelserne ved at føre dem ud i deres yderste konsekvenser, så det kommer så vidt, at man tager modet fra mange mennesker af god vilje, hvad angår deres ganske vist ufuldkomne, men godhjertede bestræbelser for at fremme enhed og broderskab? Vi må modigt se denne fare i øjnene og tage kraftigt afstand fra den. Men må vi på den anden side ikke også indrømme, at disse strålende meddelelsesmidler har umådelige endnu utilstrækkeligt udforskede muligheder for at hjælpe læserne, lytterne og seerne til at blive klar over andre men-

neskers reelle problemer og for at hjælpe menneskene til at lære hinanden bedre at kende, til bedre at forstå hinanden med alle de berettigede forskelle, der er imellem dem, til i en forståelsens og kærlighedens ånd at overvinde hindringer og skranker af enhver art og – hvad der er endnu bedre – til trods for de mange hindringer at få øjnene op for den sande solidaritet, der knytter os sammen indbyrdes og for hinanden i søgen efter hele det store menneskelige samfunds fælles gode? (Jfr. Tale til FN's generalforsamling i New York, 4. oktober 1965 i AAS, 57, 1965, s. 879–884). Det er selve menneskets fremtid, der står på spil, mennesket, »som alle ting på jorden skal henordnes til som deres centrum og højdepunkt« (jfr. *Kirken i verden i dag*, nr. 12).

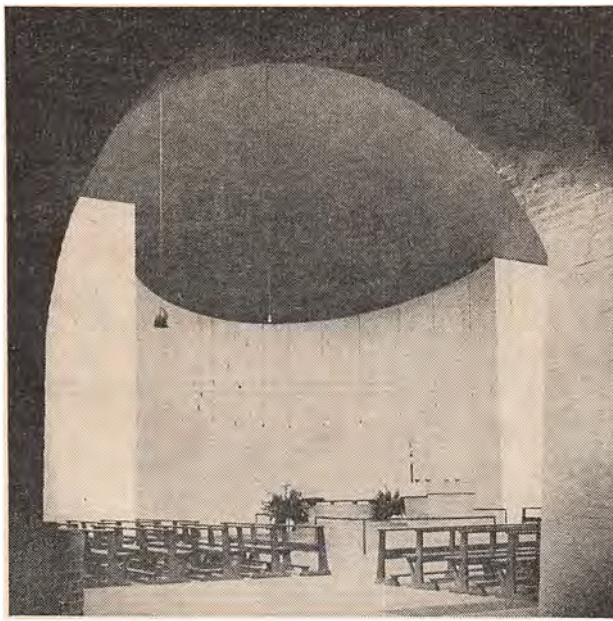
Alle I, som står bagved eller nyder godt af samfundets meddelelsesmidler, foren jeres bestræbelser for, at det må blive sådan over hele verden og på alle etaper af medvirken og ansvar. Tag afstand fra alt, hvad der afbryder den sande dialog mellem mennesker, alt, hvad der tilslører de enkeltes pligter og rettigheder, alt, hvad der nærer misforståelser og had, alt, hvad der fører bort fra freden og et stadig mere udbredt broderskab, og alt, hvad der hindrer os i at søge sandheden i frihed. Bliver vi, når det kommer til stykket, ikke alle sammen stillet over for det alvorlige spørgsmål: Hvad søger du? Hvad ønsker du? Ønsker du at være en broder for din broder, ja eller nej? For selv om kommunikationen ikke allerede i sig selv er et fællesskab, kan den i hvert fald være den bedste vej til at opnå det.

Hvad jer, kristne brødre og sønner, angår, opfordrer vi jer først og fremmest til eftertanke og bøn. Desuden opfordrer vi jer til med mod og omtanke at benytte alle de midler, der i kraft af jeres dygtighed og iver falder jer ind, for at finde frem til mønstret i alle de tråde, der krydser og i mange tilfælde er filtret ind i hinanden, og væve en verden af brødre og Guds børn. »Gennem vor beherskelse af alle oprørets og de forvirrede talemåders nedbrydende kræfter skal vi bygge menneskenes stad, en stad, hvor den eneste holdbare cement er den broderlige kærlighed både mellem racer og folkeslag og mellem klasser og generationer« (Tale til den internationale arbejdsorganisation, Genève, 10. juni 1969, nr. 21, i AAS, t. LXI (1969), s. 500).

Vi giver af hele vort hjerte vor særlige apostoliske velsignelse til alle, der gennem samfundets meddelelsesmidler arbejder på at realisere dette menneskenes håb efter Guds plan.

Vatikanet, den 25. marts 1971

Pave Paul VI

LITURGI OG MENIGHED

Ifølge Roms beslutning er der nu med den nye liturgi sat en vis grænse for eksperimenter med nye messeformer. Det kan af mange opfattes som uheldigt og imod kirkemødets ånd, da man netop på dette søgte at finde frem til forhold, hvor man kunne undgå, at der skulle opstå nye stive former, og at det kristne liv (og derfor også liturgien) tværtimod skulle kunne udfolde sig sådan, at man stadig kunne prøve at finde nye egnede former. Andre vil til gengæld opfatte Roms bestemmelse som en lettelse. Nu skal der ikke ske noget nyt, nu kan vi igen få noget fast.

Men det er nok et stort spørgsmål, om ikke begge parter i alt for høj grad lader sig lede af deres egne faste ideer. De synes helt at glemme, hvilken betydning liturgien vil få for menighedslivet, når menighedernes medlemmer først helt har tilegnet sig den. Her tænker jeg i denne forbindelse ikke på den åndelige side, men ganske enkelt på menighedslivets udfoldelse i tid og rum. Kirkens liturgi er nok et udtryk for, hvad dens medlemmer tænker og mener om kristenlivet og dets vilkår, men der går også en påvirkning fra gudstjenestens form tilbage til menighedslivets udformning.

Der er ingen tvivl om, at messens hovedhandling tidligere var selve forvandlingen. Med klokkeringning og ceremonier blev dette tydeligt understreget. Præsten med det opløftede brød og kalcken var centrum. Her skete det. Korsofferet blev nærværende, vi modtog tilgivelse, den enkelte modtog den. Da altergang blev almindelig, understregedes dette forhold yderligere: jeg modtog

Kristus, jeg havde min andagt. Det skete alt sammen med præsten som mellemmand. Han var den ledende, og på hans autoritet udfoldede messen sig for at virkeliggøre det, jeg lige har omtalt. Menigheden kunne, hvis det var en god menighed, føle sig som *ét under hans ledelse*, – man kom måske ikke hinanden ret meget ved, men *alle* kom præsten ved. Han samlede sin del af kirken, Kristi mystiske legeme, til dyrkelse af Gud.

Kirken, menigheden, var noget, der var temmelig aflukket fra verden, noget, der unddroges verden ved selve messen, ved korsofferet og ved kommunionen.

Jeg ved godt, at mange nu sidder og siger, at det er altfor ensidigt, og det er det også. Men det er denne linie, der virkelig var hovedlinien, og det var det menigheden normalt opfattede, og herigennem forstod den sig selv som menighed både i forhold til Gud, præst og sin næste.

Meget af det, der er kommet frem nu, lå ganske vist gemt i små bitte sætninger i den ældre messeform, men det var netop gemt og er først kommet frem nu.

Den nye liturgi har virkelig taget konsekvensen af, hvad teologer og biskoper var begyndt at sige: at alle i kirken var med til at frembære brødet og vinen, at det først og sidst er en takkebøn, eukaristi, at alle ikke blot skal være til stede, som man før sagde, men at de skal være meddeltagende.

Dette skal ikke være en teologisk artikel, men meningen er at understrege, hvad den nye liturgi lærer os om vort forhold til Gud, menighed og næste.

Det er klart, at det ikke er tilfældigt, at man lader menighedens medlemmer være med på en ny måde, hvor både kvinder og mænd kan deltage som lektorer, og lægfolk kan få mulighed for at prædike. Herved understreges *ligestillingen* i menigheden mere, men deraf følger også et *ansvar* for menighedens liv.

Dette *medansvar* og denne *ligestilling* understreges også gennem hele messen, hvor menigheden nu skal svare helt anderledes aktivt.

Følgen er da også, at det hele heller ikke hænger på præsten længere. Hans ansvar er forkyndelsen og at lede gudstjenesten, men han fremhæves ikke længere som et centrum. Han er *leder* af den *fælles* eukaristi som en naturlig leder, men ikke på den gamle autoritære facon.

Under den nye liturgi kommer det stærkest frem i det forhold, at messen når sit højdepunkt der, hvor vi *alle svarer Amen* på bønnen om, at ved Kristus tilkommer der Gud Fader al herlighed og ære. Da vi også alle har takket for troens mysterium med ordene om, at vi forkynder Herrens død, priser hans opstandelse og forventer hans komme, er vi alle blevet draget med ind i livet med Kristus, og derfor er vi alle med i Kristi forherligelse af Gud. Messens karakter af *måltid* er vel ikke kommet så stærkt frem endnu, men den er der, og dermed understreges igen *alles fællesskab* om Kristus.

Når vi alle – de enkelte – i menigheden har fået en større rolle i gudstjenesten, er vi altså *alle* helt anderledes aktivt med til at *danne Guds folk*, og dermed har vi fået en større forpligtelse over for fællesskabet. Men da vi ikke alene har forskellige evner, men især forskellige meninger, betyder det også, at vi således kommer fra højre og fra venstre i bogstaveligste forstand, men at vi gerne skulle ville det samme: fællesskab med Gud ved Kristus. Men da dette fællesskab udtrykkes, ved at vi modtager det samme brød, må det betyde, at vi også skal have fællesskab med hinanden. Ikke et dumt og overfladisk fællesskab, men det fællesskab, der udspringer af troen på, at vi – omend forskellige – vil tjene Gud og næsten, sådan som vi bedst erkender det. At vi altså *mødes* i den samme tro og den samme vilje til kærlighed.

Den nye liturgi har således kunnet belære os om, at vi er medansvarlige på en helt ny måde. Præst og lægfolk skal arbejde sammen, og de enkelte i menigheden kommer til dette aktive fællesskab med alt, hvad de står for, for her i messen i fællesskab at lægge deres del af verden ind under Gud.

Oluf Bohn

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8266

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 36
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk, vildt, dybfrossen fjerkræ
Mozartsvvej 21. Telefon VA 5547

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjøreen & Co. A/S

Malerrfirma
Arhus N.

Telefon 12 41 22 - Arhus C.

Missionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerrfirma
Aarhus C.
Telefon 14 20 23 - 22 19 20

EI-Installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-Installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Arhus C

Tegn et abonnement
på Katolsk Forum

Forskrings Compagniet for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:
St. Kongensgade 68, København K.
Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Aarhus

Hovedkontor:
Store Torv 12, telefon (08) 12 47 77

Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Arhus hovedbanegård, tlf. 12 40 88
Vekselskontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Telefon 21 20 21
Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Telefon VA 8080
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Svendborg Ligkistemagasin

Hans Nielsen & Søn
Indehaver Verner Jensen
Katolsk bedemand.
Fruestræde 10, Svendborg.
Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frøderiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen
Møllergade 46, Svendborg
Telefon 21 19 20

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
Aalborg

Tegn et abonnement

LANDMANDSBANKEN

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frøderiksborggade 27
Telefon 15 78 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser
Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Arhus C

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47, Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

EI-Installationer
Holbæk. Telefon 43 03 65

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

for alle trossamfund.

Benzon's Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelse og bisættelser ordnes. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
ULFTEFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

2-3 værelses lejlighed

med bad og centralvarme søges i København eller omegn af aktivt katolsk/folkekirkeligt ægtepar (studerende og socialrådgiver) med barn i vente.

Telefon Øbro 9659 (bedst kl. 17-19).

**Støt Katolsk Forum -
tegn et abonnement**

SCT. ANNÆ REJSER - PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Firenze - Rom - Assisi:
27/6-16/7 - 20 dg. - tog (liggevogn). - Pris: kr. 1485,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom - Assisi:
2/7-16/7 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom - Firenze - Assisi):
27/8-10/9 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indian Summer« (Umbrien - Rom):
1/10-15/10 - 15 dg. - jettfly. - Pris: kr. 1325,-.
Rejseleder: Elise Schwartz.

Efterårsferie i Rom:
16/10-23/10 - 8 dg. - fly. - Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S, telf. (01) 58 74 12 eller Steno Rejser, telf. Asta 2312 (kl. 9-17).

STENO REJSER

Holmbladsgade 11, 2300 København S, er oprettet af Sct. Annæ Rejser og kan arrangere Deres rejse til næsten et hvilket som helst rejsemål, samt indtægne til selskabsrejser til Tyskland, Østrig, Italien, Spanien, Jugoslavien, Skandinavien, England, Bulgarien, Ægypten m.v.

Priser fra kr. 198,-.

Steno Rejser handler kun med medlemmer af Danmarks Rejsebureau-Forening. (Kundegaranti 10 mill. kr.)

De er velkommen til at besøge vor nye forretning.

STENO REJSER tilbyder bl.a.:

Østrig - fly - 8/15 dage - fra kr. 328,-.

Gardasøen - fly - 8/15 dage - fra kr. 298,-.

Rom - fly - 8/15 dage - fra kr. 598,-.

Costa del Sol - fly - 8/15 dage - fra kr. 478,-.

Paris - fly - 8 dage - fra kr. 568,-.

Vil De til Sydamerika, Indien - eller blot til Mors - spørg efter tilbud hos

STENO REJSER

Holmbladsgade 11 - 2300 København S - Telefon AStA 2312.

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m.m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Kildemosevej 15 - Telefon 12 33 43

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Hølrup 7884 - 7842

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Der er altid noget af interesse i Katolsk Forum

KRISTELIGT FOLKEPARTI

Gentagne gange i den senere tid har man spurgt mig om baggrunden for min indtræden i Kristeligt Folkeparti, som efter det for offentligheden foreliggende ikke skulle have noget egentligt program, men alene være baseret på modstand mod abortloven og pornografiens frigivelse.

For mig er svaret let:

Der mangler så absolut ikke noget program, og de to fornævnte omstændigheder er alene dråben, der får bægeret til at flyde over.

Man må gøre sig klart, at grundlaget for Danmarks kultur gennem de sidste 1000 år er én eneste ting, nemlig kristendommen. Der er intet område på samfundets nuværende stadium, hvor dette ikke slår igennem. – Jeg nævner i flæng: Først grundloven, dernæst ægteskabet, som man ikke kan få afskaffet, barnedåb, konfirmation (kirkelig og borgerlig), litteratur og digtning (salmerne) – og videre til for eksempel vort flag og vore personnavne, – alt, hvad man møder i det daglige, er præget af 1000 års kristendom.

Hele det etiske grundlag for vort samfundsliv er dybt fæstet i kristendommen. De ti bud og den kristne sublimering af de ti bud, næstekærligheden, er basis for samfundets og enkeltpersoners handlinger gennem århundreder, – og ikke alene det etiske grundlag for kristne, men også for alle afvigende opfattelser, endog for ateisterne.

Kristendommen var, siden den fri forfatnings gennemførelse i midten af forrige århundrede, som noget helt selvfølgeligt også basis for de politiske partiers programmer, – bortset måske fra Socialdemokratiet i dets første tid, – og bortset fra vore dages venstreorienterede småpartier.

Dansk ungdom havde i dette kulturgrundlag den basis, som er helt nødvendig for at gennemføre et menneskeliv, nemlig svarene på: Hvorfor blev jeg født? Hvorfor lever jeg? Hvorfor skal jeg dø?

Dette grundlag har man pludselig taget fra ungdommen, som herefter er blevet ganske rodløs. Der er ikke længere idealer, der er ikke længere noget for-

mål med noget som helst. Der er ingen baggrund og ingen motivering for de idealer, som forældrene og de forrige generationer har holdt højt, – og der er ikke givet ungdommen noget i stedet.

Når de ti bud og idealet om næstekærlighed falder bort, er der intet etisk grundlag tilbage, og vi når til, at man uanset politisk partifarve forsværer fosterdrab, fremsætter forslag om aflivningsklinikker og slækker på dødsriteriet.

Hvis de kristne idealer ikke oprettholdes, er der jo intet til hinder for, at man slækker på disse krav, hvor næstekærligheden ellers ville være en uoverstigelig hindring.

Den naturlige udvej i et kristent samfund ville være, at man afså de fornødne midler til billigere boliger til enlige mødre, til unge ægtepar, til familier med mange børn, – og at man skabte mulighed for at holde mødrene hjemme, så længe der var spædbørn, og at man skabte tilstrækkelige muligheder for børnehaver og vuggestuer, når hustruen – uanset at opgaverne i hjemmet er de største – alligevel måtte tage arbejde ud.

Abortlovgivningen ville kunne ændres radikalt, hvis man fulgte disse retningslinier i stedet for at bygge Storebæltsbro, lufthavn på Saltholm, motorveje osv.

Et velfærdssamfund, som opnås på bekostning af de ufødte, de syge, de enlige kvinder med børn og familier med mange børn, er ikke noget velfærdssamfund, men et samfund, hvor de stærke tager fra de svage.

Kristeligt Folkepartis standpunkt må derfor som grundlag for sit program have den helt klare tilkendegivelse, at det kristne kulturgrundlag er hele samfundets grundlag, således at det i hver enkel beslutning, som træffes af lovgivningen og andre ansvarlige myndigheder, ganske klart skal kunne aflæses, hvad dette synspunkt tilsigter.

Ud over de betragtninger, som fremgår af foranstående, føler jeg trang til at fastslå, at den forkerte udvikling og dermed ungdommens rodløse indstilling fremskyndes ved, at man fra landets øverste myndigheder, herunder regering og universitet, lærer de unge, at de har en lang række rettigheder, men ingen pligter af nogen art. De unge søger så i en række absurde forsøg at fremskaffe en mening med tilværelsen ved at tiltage sig rettigheder, som ikke gavner nogen, som skader dem selv, – og som i det lange løb skader samfundet.

Det er ikke noget velfærdssamfund, vi giver de unge, når vi giver dem narkotika og legemligt og åndeligt forfald i stedet for en mening med tilværelsen.

Massemedierne fremskynder, efter min mening, nedbrydningen ved i kraft

af deres monopol at gennemføre en slagside til det yderste venstre, – en slagside, som ikke har rod i befolkningen, men som desværre påvirker de helt unge, som ikke kan gennemskue falskheden. Monopolet på massemedierne må derfor brydes, – ligeledes bør fra skolen og uddannelsen fjernes den overvægt af samfundsnedbrydende kræfter, der for hver dag træder tydeligere og tydeligere frem.

For så vidt angår spørgsmålet om fællesmarkedet, fører mine betragtninger om kulturgrundlaget helt sikkert derhen, at dette kulturgrundlag kun kan bevares for os selv og for eftertiden i såvel et forsvarssamarbejde som et økonomisk fællesskab med det kristne Vesteuropa.

For mig er fællesmarkedet ikke et spørgsmål om større eller mindre priser på bacon og oksekød, men mit ønske om tilslutning er baseret på en ganske klar erkendelse af, at vi kun består og kun går under sammen med det samlede kristne Vesteuropa, og vil vi derfor have en chance for at overleve, har vi ingen vej uden om fællesmarkedet, – og jeg ser herved ganske bort fra de økonomiske fordele, som fællesmarkedet vil kunne bringe os.

Denne betragtningens rigtighed kan man se ganske tydeligt deraf, at de personer og partier, som til sin tid med tårer i øjnene og bevægelse i stemmen vil stå frem og takke Sovjetunionen for, at den tog vor frihed fra os og knægtede os, således som det skete i Ungarn og Tjekkoslaviet, – at disse personer og de partier er dem, der bekæmper vor tilslutning til fællesmarkedet og til Nato.

Fører disse betragtninger mig således over til et standpunkt, som mange måtte kalde højreorienteret, vil jeg dog gerne fremhæve, at jeg socialt set står til venstre for socialdemokratiet, når jeg kræver ligeløn for de kvinder, som skal og må ud på arbejdsmarkedet, – når jeg kræver boliger til unge, til enlige mødre og til børnerige familier, – når jeg kræver børnehaver og vuggestuer, – før jeg accepterer motorveje, lufthavn på Saltholm, Storebæltsbro, luksusbygninger til banker og forsikringsselskaber, – og når jeg kræver privatpersoners ejendomsret til udlejningsejendomme ændret eller ophævet.

Lad min konklusion på dette blive, at hvis socialdemokraterne kunne godkende vort tusindårige kulturgrundlag, stod de mit hjerte nærmest, – nærmere end de repræsentanter for venstre og konservative, som har svigtet idealer og løfter, – og nærmere end de radikale, som ingen idealer har.

V. Høgsgaard

KRISTELIGT FOLKEPARTI ER EN NØDVENDIGHED I DAGENS POLITIK

I et læserbrev har M. J. Baagø fremsat forskellige betænkeligheder angående Kristeligt Folkeparti. Han synes dog at gøre sig unødvendige bekymringer på flere punkter. Kristeligt Folkeparti hævder *ikke*, at kristne uden for partiet i mindste måde skulle være ringere kristne. Partiet hævder *ikke*, at der kun findes én forsvarlig løsning efter kristne synspunkter. Partiet vil *ikke* frakende ekstreme politiske standpunkter, dikteret af kristen overbevisning, respekt. Partiet vil *ikke* politisere det kristelige liv, – tværtimod.

Kristeligt Folkeparti er udtryk for, at folk fra vidt forskellige kanter og med mange forskellige opfattelser har fundet sammen i et fælles praktisk arbejde. Fællesnævneren for dette praktiske arbejde er et kristent livssyn, og når det er tilfældet, må det være det mest op-rigtige at give det til kende i partiets navn. Og som Helge Kjærgaard i samme nummer af Katolsk Forum gør opmærksom på: for katolikker i Danmark giver Kristeligt Folkeparti mulighed for økumenisk samarbejde uden vanskeligheder af nogen art.

At partiet er kommet frem her og nu, skyldes en række bekymringer, som Baagø til gengæld tager alt for let på.

Han skriver meget optimistisk: »I et demokrati kan den kristne vælge mellem mange mulige politiske retninger. – Inden for (hvert parti) kan han øve sin indflydelse som et apostolat. Herved vil der bidrages til gensidig forståelse, til afskærpning af sterile konflikter og til skabelsen af en fælles konstruktiv vilje hen over partiskel og særopfattelser.«

Det er næsten alt for skønt til at være sandt. Det er ikke sandt som en karakteristik af dansk politik 1971.

Apostolat, gensidig forståelse, afskærpning af sterile konflikter, konstruktiv vilje, – alt sammen smukke ord. Men trods hæderlige kristne menneskers arbejde inden for de gamle partier har et kristent livssyn ført en hensygnende tilværelse. Den gensidige forståelse har det været småt med. De sterile konflikter har udfoldet sig i rigt flor. Og den konstruktive vilje har hverken været konstruktiv eller vilje.

Hvad er mere nærliggende, hvis man mener at samfundet – et samfund i rivende og uoverskuelig udvikling – lider af mange sygdomme, end at samles i et forsøg på at afbøde disse mangler? Tør Baagø udelukke, at mennesker, for hvem et kristent livssyn kommer i første række, kan yde en indsats for at føre idealer ud i praktiske løsninger? Med sigte på socialt ansvar og personlig frihed. Et parti i midten i mere end én forstand.

Kompromittere kristendommen? Ja det er en risiko, ethvert kristent menneske løber, enten han eller hun færdes som enkeltmenneske eller i en organisation. At være opmærksom herpå må være en alvorlig forpligtelse. Men færdes skal vi nu engang i dagliglivet. Og så i det politiske dagligliv.

Og lidt polemisk kan man slutte: Man kan også kompromittere ved undladelsessynder, ved vage og sparsomme protester, ved alt for letfærdig godkendelse af det til enhver tid bestående, og – måske mere aktuelt end noget andet i dag – ved ikke at se i øjnene, at vi er inde i en voldsom og farlig udvikling, der kræver ansvarsbevidst styring.

Kaare Frederiksen
Vodroffslund 7, 1914 Kbh. V.

FØR STANDERHEJSNING I ØM

I alle danske lystbådehavne er der travl på denne årstid, – det er et forårstegn. Bådene bliver malet, set efter i sømme og repareret inden den årlige standerhejsning.

Sådan var det også ved Ømborgen. Et arbejdshold brugte påsken til at male og pudse lejrkirken indvendig, – med mere varme i luften sker det også uventend.

Det var en flok af de gamle »Ømbøller« (kælenavnet for de dengang unge mennesker, som år efter år arbejdede på fridage for at rejse »Ømborgen« og især dens lejr- og valfartskirke). Nu er de forældre med deres børn fra Østjylland og København. Gamle Øm-fans vil ikke genkendende, når jeg nævner Børge og Dagny, Georg og Ellen, Alfred, Bent og Anne Lise, Karen, Plys og Gunnar. Dagny og Ellen sørgede for husholdningen. Det var en rigtig familielejr med flittigt arbejde og fornøjeligt samvær. Meget praktisk var flere af mændene malere af profession. Pater O. J. Ballin var lejrpræst – med titlen Onkel Jan eller Pastolin – og ledede påskefejringen.

Det blev en dejlig påske for deltagerne. Gudstjenesterne blev holdt dels hos Jesu små Søstre og dels i den friskmalede kirke. »Gravalteret« til skærtorsdag og langfredag var i søstrenes avlsgård. Sakramentet blev derfor i procession bragt til og fra kirken og klosteret gennem det dejlige landskab i strålende påskevejr.

Efter arbejdet samledes lejrfamilien om den flammende pejs i glad samvær. Og efter påskens gudstjeneste var der festligt »morgenbord« med højt påskehumør.

To billeder på væggen i samlingsstuen førte tankerne tilbage: Direktør Hansen, der skånkede terrænet her ved Mossø til katolsk ungdomsarbejde, og Paul Guldager, der ofrede byggeriet herovre så mange kræfter og så meget slid, at det muligvis var en medårsag til hans alt for tidlige død.

Nu nærmer sommeren sig med Maria-valfarten d. 6. juni, tre børnelejr, to juniorlejr og en nordisk skolelejr.

Hvad der sker i Øm, hører til det glædeligste, mest løfterige i vort bispedømme.

Her i hjertet af Jylland er en særlig velsignet plet med Ømborgens rige virksomhed og tæt herved de små Søstres kloster-bondegård og middelalderminerne ved ruinerne af det gamle Øm kloster.

Mange mennesker, unge og ældre, vil i denne sommer igen få gode oplevelser og berigelse ved Øm.

O. J. Ballin

DEN ØKUMENISKE UNGDOMSLEJR I ØM 1971

Temat for dette års Øm-lejr er »Forventning og virkeliggørelse«. Lededene for lejren i 1969 var »magt« og »frihed« forstået i en politisk sammenhæng. På sidste års lejr beskæftigede man sig med kunstens og legens plads i menneskelivet. På disse lejre har man således foretaget en slags opdagelsesrejser fra vor givne situation og hen imod nye livsmuligheder og andre tilværelses- og samfundsformer. På dette års lejr lægges der op til en statusopgørelse over en bred front. De nybrud, der i de sidste år er sket inden for samfundstænkning, psykologi, opdragelse, undervisning, kunst osv., vil blive taget op til fælles overvejelse, ikke for at vi skal vende tilbage til de gamle stillinger og opgave til forme den menneskelige og samfundsmæssige udvikling, men tværtimod for at vi skal kunne nå til en dybere forståelse af vore forventningers indhold og af de muligheder og farer vi står overfor, når vi skal til at virkeliggøre dem. Blandt diskussionsindlederne kan nævnes adjunkt Walter Dalland, civilingeniør Lone Dybkjær, mag. art. Per Øhrgaard, maleren Asger Andersen og redaktør Ejvind Larsen. Desuden vil bibelforedrag, gruppearbejde, liturgisk udfoldelse og frit samvær indgå i den helhed, som lejren gerne skulle udgøre.

Lejren finder sted fra den 1. til den 7. august på »Ømborgen« ved Mossø, Jylland. Prisen er 140 kr. Der forventes ca. 60 deltagere fra alle danske kirkesamfund. Alle unge i alderen 18–35 år indbydes til lejren.

Tilmelding, program og nærmere oplysninger hos studenterpræst Palle Dinesen, St. Kannikestræde 8, 2., 1169 København K.

ET NYT BLAD FOR UNGE

PROSIT

PRO-SIT

– et nyt ungdomsblad udgivet af DUK.
Den 10. maj udkommer første nummer.

I det kan du bl. a. læse:

om kollektiver

om økumeni

om kirken i Brasilien – og dens kamp
for social retfærdighed

om beat

om Karl Marx og fremmedgørelsen
om foråret

– og alt det kan du få GRATIS.

PRO-SIT sendes nemlig gratis til alle,
som ytrer ønske derom til:

PRO-SIT

c/o Jakob Frandsen

Rødtjørnevej 26, 2720 Vanløse.

Send et postkort med navn, adresse,
stilling, alder. Folk, der er ude over
deres tidligste ungdom, kan ligeledes
med god samvittighed rekvirere bladet,
hvis de er interesserede. De vil senere få
lejlighed til at yde et »efter-behag«-bi-
drag til bladet.

På forhånd tak!

for PRO-SIT,
Peter G. Rasmussen.

let til at virke som sygekasser eller
brugsforeninger, som jo i sig selv er
udmærkede organer, der yder brugerne
en god service. Men de er næppe egnede
som motiverede og engagerende enheder.

Nu vil De, når De læser dette brev,
antagelig kunne tænke Dem at stille mig
spørgsmålet, hvilken vej man ellers må
gå.

Dertil må jeg svare, at jeg bestemt
ikke sidder inde med løsningen på hver-
ken samfundets eller Kirkens krise. Men
ved læsning af to så forskellige mænds
opfattelser som J. Ratzinger: Glaube
und Zukunft; uddrag i Katolsk Forum
nr. 7/71 og Desmond Morris: Den men-
neskelige zoo, vil De finde tanker, som
meget vel dækker min opfattelse af den
vanskelige og antagelig smertelige vej,
vi må gå, for at Kirken atter kan nærme
sig den kirke, vi kender fra evangeli-
erne.

Min fratræden som menighedsråds-
medlem skal derfor ikke tages som et
udtryk for »udmeldelse«, men som en
nødvendighed for engagement. Jeg tak-
ker for tiden i rådet og for al den ven-
lighed, jeg har mødt. Jeg er overbevist
om, at enhver anden vil kunne udfylde
min plads og gøre det bedre end jeg.

Ole Dam

LÆSERBREVE

Kære hr. Hutter.

Eftersom jeg i nogen tid har følt mig i
en konfliktsituation med hensyn til mit
arbejde i menighedsrådet, og eftersom jeg
anstændigvis ikke kan tillade mig at be-
røve rådet en nødvendig medarbejder
længere, vil jeg hermed forsøge at be-
grunde min fratrædelse som menigheds-
rådsmedlem. Da jeg besluttede mig til at
lade mig opstille til menighedsrådsvalg,
var det, fordi jeg mente, at alle, der
føjte kærlighed til Kirken og troede på
Kristus som en konkret realitet i vor
egen hverdag, gennem et engagement
måtte yde noget for at bringe Kirken
ud af et helt åbenbar krisesituation.

I tiden under synodeforbereelserne
og under selve synoden følte jeg mig
usikker med hensyn til, hvordan et en-
gagement skulle kunne realiseres. Det
blev meget hurtigt klart – efter min op-
fattelse – at der hos en del af lægfolket
sporedes et behov for et direkte enga-
gement, ligesom det fra lægfolkets side
tydeligt blev fremhævet, at den hidti-
dige hierarkiske opbygning af Kirken
forekom dem at være en hindring for
en udvikling hen imod den engagerede
kirke.

Synoden blev derfor en slags opgør
med det hidtidige system samt et forsøg
på at skabe et alternativ.

Desværre, men forståeligt nok, greb

man til forbilleder fra det verdslige
samfund, idet man mente, at engage-
ment var uløseligt knyttet til medbe-
stemmelse.

Hvis man imidlertid betragter den
profane verden, må man erkende, at
der også der er opstået en krisesituation
af stort set samme årsager, som vi ken-
der det fra vor kirke.

Ved altså at kopiere de organer, som
vi så godt kender fra vort samfund, op-
når vi kun at ændre en indflydelsesfor-
deling, men vi kan næppe forvente en
større medleven af hele kirkefolket, og
uden direkte medleven af den enkelte
vil Kirkens krise ikke løses.

Mine første erfaringer med hensyn til
menighedsråd, regionalråd, pastoralråd,
arbejdergrupper og udvalg med mere
bekræfter fuldt ud mine formodninger
med hensyn til det profane forbillede.
Desværre mener jeg tillige at kunne for-
udse en medleven af den enkelte kristne,
som svarer til den medleven, vi kender
fra vort indirekte demokrati, ligesom
der allerede ses tegn på en politisering i
organerne. Man tilhører de konservative
eller de progressive, nøjagtig som man
ser det uden for Kirken.

Menighedsrådene kommer derved til
at fungere som serviceorganer, og det
arbejde, der udføres af dem, kan være
udmærket, men rådene kommer meget

I anledning af Holger Dams kommentar
i Katolsk Forum nr. 8 til K.E. Stadlers
indlæg i nr. 6, skal jeg gøre opmærksom
på, at det brasilianske system ikke har
samme beskaffenhed som Hitler-nazismen.
Den herskende klasse i Brasilien holdes
på benene af den europæiske og amerikanske
imperialisme, der som bekendt stadig bærer
en art demokratisk maske. Når Katolske
Arbejdere verden over opfordrer til soli-
daritet med de fængslede og torturerede
brødre i Brasilien, er det ikke, fordi man
tror, den katolske overklasse i Brasilien
af den grund vil blive mindre bestialsk
i valget af metoder. Det er alene i den
hensigt at skabe en opinion i de lande,
der er i stand til at lægge noget som
helst økonomisk pres, og i den kirke,
der kan lægge et moralsk pres på det
brasilianske styre. Man skal gøre sig
helt klart, at de metoder med attentater
og diplomatbortførelser, frihedsbevægelserne
tager i anvendelse, helt naturligt vokser
frem som en logisk konsekvens af den
svigten, der ligger i, at den velbjær-
gede lænestoldsdanser eller skandinaviske
biskop ikke tager sit ansvar op og griber
de tilstedeværende politiske muligheder
i kampen for brødre, også i fjerne lande.
Broderskabet mellem kommunister synes
her at række længere end det kristne.

Knud Johnsen

SOLGAVE

Gennem Dansk Blindesamfunds virksomhed er der i årenes løb gjort meget for at bringe oplysninger om blindes erhvervsmuligheder, og dette arbejde vil naturligvis blive fortsat. Sidste års Solgaveindsamling blev ikke så dårlig som ventet, men heller ikke så god, at vi fik mulighed for at gennemføre en planlagt erhvervsanalyse. Vi har derfor måttet se os om efter andre muligheder for at få foretaget en sådan undersøgelse, og der er nu optaget kontakt med den internationale arbejdsorganisation i Genève gennem vore egne internationale forbindelser. Vi håber ad denne vej at få indsamlet et materiale, og vi håber så blot, at Solgaveindsamlingen vil give os mulighed for at publicere de erfaringer, undersøgelsen eventuelt kan resultere i.

Svend Jensen.

Chr. Hansens kødsalg

Gl. Kongevej 183
København V.
Telefon Eva 6465 og 6468

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER
CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lin.)

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Allt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

NORDISK KATOLSK HØJSKOLEUGE

31. juli-7. august på Ledreborg-Borrevejlevej ved Roskilde.

Ugens tema: KRISTUS I DAG. Messe i slotskapellet og foredrag på Ledreborg. Holdundervisning i samtaleform, rundbordsdrøftelse og fritid med lejlighed til badning og anden sport på Borrevejle lejrskole.

Alle interesserede voksne fra de nordiske lande er velkomne. Børn under 7 år kan modtages. Pris pr. voksen deltager kr. 320.

Foldere med yderligere oplysninger og tilmeldingsblanket kan fås hos sognepræsten eller ved henvendelse til undertegnede på tlf. (01) 71 63 60 kl. 17-17.30.

På højskolekomiteens vegne
Poul Egede Andersen

KATOLSK FORUM

GIVER MERE GIVER ANDET

UUNDVÆRLIG, NÅR MAN VIL FØLGE MED

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 23/5: 7. Søndag i Påsken:
Ap.g. 7,55-8,1. - Salme 96,1 og 2b.
6 og 7c. 9. (R: 1a og 9a eller Alleluja). - Åb. 22,12-14. 16-17. 20 -
Joh. 17,20-26.

Mandag d. 24/5: Ap.g. 19,1-8. - Joh.
16,29-33.

Tirsdag d. 25/5: Ap.g. 20,17-27. - Joh.
17, 1-11a.

Onsdag d. 26/5: Ap.g. 20,28-38. - Joh.
17,11b-19.

Torsdag d. 27/5: Ap.g. 22,30; 23,6-11.
- Joh. 17,20-26.

Fredag d. 28/5: Ap.g. 25,13-21. - Joh.
21, 15-19.

Lørdag d. 29/5: *Morgenmessen*: Ap.g.
28,16-20. 30-31. - Joh. 21,20-25. -
Aftenmessen: Som 1. læsning kan der
vælges en af følgende 4 læsninger: 1.
Mos. 11,1-9. - 2. Mos. 19, 3-8a. 16-
20b. - Ezek. 37,1-14. - Joel 3,1-5. -
Salme 103,1-2a. 24 og 35c. 27-28.
29bc-30. (R: 30 eller Alleluja). - 2.
læsning: Rom. 8,22-27. - Joh. 7,37-
39.

Søndag d. 30/5: 1. PINSEDAG: Ap.g.
2,1-11. - Salme 103,1ab og 24ac.
29bc-30. 31 og 34. (R: 30 eller Alleluja). - 1. Kor. 12,3b-7. 12-13. -
Joh. 20,19-23.

Mandag d. 31/5: 2. Pinsedag: Ap.g.
10,34a. 42-48a. - Joh. 3,16-21. -
Begge tekster findes i de hidtil brugte
Messebøger (f.eks. Søndagsmesse-
bogen) under 2. Pinsedag.

Læsningserne i denne uge er taget fra
Tobias' (Tobits) Bog, men da der er
store uoverensstemmelser mellem Vul-
gata og den danske oversættelse, ikke
blot i kapitel- og versinddeling, men
også i teksterne, er det umuligt at
bringe disse læsninger her.

Tirsdag d. 1/6: Mk. 12,13-17.

Onsdag d. 2/6: Mk. 12,18-27.

Torsdag d. 3/6: Mk. 12,28b-34.

Fredag d. 4/6: Mk. 12,35-37.

Lørdag d. 5/6: Mk. 12,38-44.

Søndag d. 6/6: HELLIG TREFOLDIG-
HEDS FEST: Ordspr. 8,22-31. -
Salme 8,4-9. (R: 2a). - Rom. 5,1-5.
- Joh. 16,12-15.

Søndag d. 23/5: 7. Søndag i Påsken.

Mandag d. 24/5: Ferialdag.

Tirsdag d. 25/5: Ferialdag - Eller: S.
Gregor VII, pave.

Onsdag d. 26/5: S. Filip Neri, præst.

Torsdag d. 27/5: Ferialdag. - Eller: S.
Beda, præst og kirkelærer. - Eller: S.
Johannes I, pave og martyr.

Fredag d. 28/5: Ferialdag. - Eller: S.
Augustin af Canterbury, biskop.

Lørdag d. 29/5: *I Morgenmessen*: Fe-
rialdag. - Eller: S. Maria Magdalene
de Pazzi, jomfru. - *I Aftenmessen*:
Vigiliens Messe, med *Gloria* og
Credo.

Søndag d. 30/5: 1. PINSEDAG. - (Ma-
riavaldfarten til Øm er flyttet fra den
30. maj til søndag den 6. juni).

Mandag d. 31/5: 2. Pinsedag: Der kan
i dag læses samme messe som 1. Pin-
sedag (evt. en votivmesse for den
Helligånd). Læsning og Evang. dog
som 2. Pinsedag (jfr. de liturgiske
Læsninger d. 31/5). Der læses *Gloria*,
men ikke *Credo*.

Tirsdag d. 1/6: Ferialdag. - Eller: S.
Angela Merici, jomfru.

Onsdag d. 2/6: Ferialdag. - Eller: S.
Marcellinus og S. Petrus, martyr.

Torsdag d. 3/6: Ferialdag. - Eller: S.
Karl Lwanga og lidelsesfæller, marty-
rer. - Årsdagen for pave Johannes
XXIII's død (1963).

Fredag d. 4/6: Ferialdag.

Lørdag d. 5/6: S. Bonifacius, biskop og
martyr.

Søndag d. 6/6: H. TREFOLDIGHEDS
FEST.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).
Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

CLAIRE'S KNÆ

Eric Rohmer fik sit egentlige gennembrud i Danmark for et års tid siden med »Min nat hos Maud«. For mange mennesker blev den en betagende oplevelse af forfinede personskildringer og nuancerede stemningsbilleder. Hans fortællestil var absolut selvstændig og tilmed klassisk inspireret uden at virke tør. Dog vil jeg med det samme medgive, at Rohmers film har en tendens til at dele tilskuerne i to adskilte grupper: dem, der er helt tryllebundet, og dem, der keder sig. Der har ligesom ikke været plads til alle dem imellem.

Fristelser

I alle Rohmers »moraliske fortællinger« er der markante fællestræk. De handler alle om en mand, som er bundet til en bestemt kvinde, men alligevel udsættes eller lader sig udsætte for fristelser. Dog er der aldrig tvivl om resultatet. Han klarer altid skærene, men undervejs får instruktøren tid til at gennemlyse hovedpersonens motiver og følelser, uden at den sympatiske grundholdning brydes.

Jérôme (Jean-Claude Brialy) er sidst i trediverne og på ferie i en fransk alpeby. Her møder han en gammel ven, forfatterinden Aurora. Hun er gået i stå midt i en roman, men får Jérôme overtaget til at være hendes forsøgskanin for at bringe handlingen videre. Han skal bare flirte lidt med den 16-årige Laura uden på nogen måde at opfatte det alvorligt eller føle, at det er farligt. Alligevel opfører Jérôme sig anderledes, end han fra starten havde forestillet sig, dels fordi Laura er andet og mere end en kantet skolepige, dels fordi følelser og forelskelse ikke sådan lader sig kontrollere af intellektet.

Dobbeltspil

På den måde er der et fortsat spil mel-

lem forstand og følelser og mellem intentioner og faktisk adfærd. Der er intet, der bliver præcis, som personerne havde forestillet sig det. Derved kommer de også til at stå i et mærkeligt tvetydigt skær, fordi motiverne viser sig at være knap så entydige og rene, som oprindeligt foregivet.

Et andet yæsentligt element i Rohmers fortælle teknik er, at der altid er dunkle punkter tilbage. Vi får aldrig hele sandheden at vide om en person. F.eks. er Auroras følelser for Jérôme aldrig så tydelige, at vi helt kan forstå, hvad der sker mellem de to.

Røre det urørlige

Efter at Jérômes forhold til Laura er glippet, vender hans interesse sig mod hendes halvsøster Claire. Claires knæ bliver hans begærs magnetiske pol, for nu at bruge hans egen formulering. På trods af eller måske netop fordi Claire er lykkeligt forelsket i sin fyr Gilles, oplever Jérôme hende som urørlig, og det er næsten ikke til at bære for ham. Ved en ikke helt fin manøvre opnår han at tage på hendes knæ, hvad der giver ham fred i sjælen, men samtidig bryder den illusion, at han har kunnet styre sit begær.

Egentlig er jeg mægtig irriteret på den film. Første gang jeg så den, lod den mig temmelig kold – og det til min store overraskelse, fordi jeg fuldstændig måtte overgive mig til »Min nat hos Maud«. Jeg fik dog taget mig sammen til også at se den anden gang, endda uden at kede mig. Til gengæld stod det mere klart, at de to ældre i filmen, Jérôme og Aurora irriterede mig grusomt. Værst med Jérôme. Det smukke ydre, den skødesløse elegance, den belevne konversation. Det virkede alt sammen som en måde at beskytte sig på mod den virkelighed, han ikke helt magtede at leve i.

Hans evne til at elske kender vi fra to synsvinkler. Dels i forholdet til den pige i Sverige, han skal giftes med om en uge, hvor kærligheden blot er en viljesakt iblandet lidt skæbnetro. Dels i forholdet til de to unge piger Laura og Claire. Her er han den svage, fordi han ikke magter tilskuerrollen og på den anden side ikke tager pigerne alvorligt, men blot betragter dem som objekter, han kan spille med.

Aurora er trods sin modstand og charme heller ikke i stand til at give sig selv hen i den konkrete situation. Hun undrager de andre sine følelser og indtryk, ja fortæller ikke engang, at hun er forlovet. Ligesom hos Jérôme er der noget fraværende over hende. De har valgt en anden kærlighed uden dog at finde lykke eller ro i valget.

Kvalmende skønhed

En hovedårsag til min irritation er den (tilsyneladende?) modsætning mellem den ydre overdådige skønhed, som helt dominerer personer og landskab, og den manglende indre harmoni. Det snerper i retning af, at Jérôme vil benytte sit fordelagtige ydre som legitimation for sine, i mine øjne, umoralske handlinger. Jeg er kort sagt provokeret af den måde, instruktøren har benyttet sin flair for skønhed på, samtidig med at jeg synes mindre og mindre om Jérôme. Her må man blot gøre sig klart – og det er umådeligt svært for alle tilskuere – at en film godt kan være fremragende, selv om hovedpersonen virker utiltalende. Man er ofte tilbøjelig til at overføre sine følelser fra personerne til filmen som helhed, hvilket selvfølgelig er en fejltagelse. Til sidst blot den konstatering, at jeg i hvert fald ikke sådan uden videre har kunnet slippe Claire's knæ.

Jakob Frandsen

11/1971

forum

katolsk

NOTESBLOKKEN

I anledning af 80-årsdagen for offentliggørelsen af Leo XIII's berømte sociale rundskrivelse »Rerum novarum« har Paul VI rettet en skrivelse til præsidenten for lægmandsrådet og den pavelige kommission »Justitia et pax«, kardinal Maurice Roy. Brevet skulle offentliggøres den 14. maj, men som følge af en indiskretion blev det allerede offentliggjort den 12. maj i to store italienske aviser. Ifølge pressemeldelser fra Vatikanet skal der indledes en undersøgelse for at finde kilden til denne ansvarsløse fremgangsmåde.

I visse pressemeldelser er der blevet klaget over, at paven har udsendt en sådan skrivelse, da selve emnet skal behandles på den kommende bispesynode i Rom. Man mente, at paven derved i forvejen havde afgjort sagen, således at biskoppernes handlingsfrihed på forhånd var indskrænket. Men man må huske på, at skrivelsen er et brev til en privatperson og ikke i streng forstand en rundskrivelse. Den gengiver pavens private anskuelse, som har krav på opmærksomhed, men afgør ikke problemet.

Hvad skrivelsens indhold angår, kendes den foreløbig kun gennem pressemeldelser. Selve den officielle tekst, som naturligvis skal studeres nøje, har vi endnu ikke i hænde. Men efter hvad vi hidtil har kunnet erfare, aftegner der sig tydeligt 2 tankegange i brevet. For det første gentages ikke mere den fasttømrede sociallære, som var typisk for rundskrivelsen »Quadragesimo anno«. Det går så vidt, at den kendte sociolog P. von Nell-Breuning S.J. udtaler, at »Quadragesimo anno« er opgivet. Det er måske også rigtigt, når man betænker, at tidligere rundskrivelser svarede til en bestemt historisk situation, som i dag er totalt forandret. For det andet er det på-

faldende, at Paul VI i lige høj grad tager afstand fra både den marxistiske og den liberalistiske ideologi. Han taler om den tiltrækningskraft, som de socialistiske strømninger udøver på de kristne, som i dem genkender et stort antal af de anliggender, som de selv forfægter på grund af deres tro. Men han gør samtidig opmærksom på, at man bør skelne mellem socialismens forskellige udtryksformer, som tager sigte på et mere retfærdigt og menneskeværdigt samfund, og den ideologi, som ligger til grund for disse bestræbelser. Han siger, at det er farligt at underkende det totalitære og voldsomme samfundssystem, som klassekampen og den marxistiske interpretation af samfundsforholdene kan føre til.

Men Paul VI tager lige så skarpt afstand fra den liberalistiske ideologi, hvor man kun regner med den enkeltes autonomi og ikke tager hensyn til det fælles vel.

I modsætning til tidligere sociale rundskrivelser opfordrer paven til en besindig stillingtagen i de enkelte konkrete situationer. Han giver ikke færdige løsninger, men formaner til at skelne mellem ånderne. Den enkelte må selv træffe sit valg. Han må undersøge de enkelte samfundsformer, som tilbydes. Men han skal gøre det med omhu, idet han skelner mellem disse samfundsformers taktik på overfladen og den tilgrundliggende ideologi. Som kristne kan vi hverken sælge vor sjæl til en marxistisk ateisme, som opsuger den personlige frihed i et kollektiv og benægter den menneskelige persons transcens, eller til den liberale ideologi, som overvurderer den personlige frihed og fremstiller de forskellige former for menneskelig solidaritet som automatiske resultater af personlige initiativer.

H. Roos s.j.

PAVEN OG BRAS

Paven bekymret over udviklingen i Brasilien, siger ærkebiskop

San Paulo, Brasilien – NC News Service
Pave Paul VI er dybt bekymret over undertrykkelserne i Brasilien, siger ærkebiskop Paulo Evaristo Arns af San Paulo.

»Sig til brasilianerne, at hvis der stadig er tortur i landet, og hvis undtagelsesloven fra 1968 stadig er i kraft, skæmmer det billedet af deres nation«, havde paven sagt til ham under et besøg i Vatikanet for nylig.

(I december 1968 erklærede Brasiliens militærregering landet for at være i undtagelsestilstand og tiltog sig diktatorisk myndighed med den begrundelse, at oprørske kræfter prøvede på at vælte regeringen. Hundrevis af mennesker, deriblandt både præster og ledende personligheder inden for lægfolket, blev arresteret.)

Paven havde ifølge ærkebiskoppen endvidere sagt: »Jeg ville gerne udtale mig gunstigt om Brasilien, men jeg kan ikke på grund af de hyppige rapporter derfra og de rygter, der for tiden indløber derovre fra«.

Ærkebiskop Arns erklærede for øvrigt, at paven havde sagt til ham, at han tit læste sin daglige messe for Brasilien – især for de unge. »Det er de unges lod at gøre Brasilien endnu større«, sagde paven.

INDHOLD

INSPIRATION	4
GERLEVE	5
FATTIGES KIRKE	6
PRÆSTEKONVENT	8
GRØNLAND	9
F. MUCKERMANN	10
NYSKABELSE	11

Ved sin tilbagekomst fra et besøg i Vatikanet, Italien, Tyskland, Belgien og Spanien sagde ærkebiskop Arns, at han i Europa havde mødt vidtgående kritik af forholdene i Brasilien, selv om man ganske vist også anerkendte de store fremskridt inden for den økonomiske udvikling.

»Mange universiteter og sammenslutninger af jurister i Europa er bekymrede over undtagelseslovene fra december 1968«, sagde ærkebiskoppen, »og samtidig er man bekymret over frihedsbegrænsningerne og volden mod den menneskelige person«.

»Mange var af den opfattelse, at det ganske vist ville være idealet for Brasilien, at brasilianerne i videst muligt omfang fik del i det økonomiske og kulturelle fremskridt, men så skulle sikkerheden i landet være et af midlerne – og ikke målet«.

Både de brasilianske biskopper og adskillige internationale organisationer har anklaget regeringsmyndighederne for at anvende tortur overfor politiske fanger, og disse beskyldninger fortsætter stadig, selv om regeringen ved flere lejligheder har afvist dem.

Ærkebiskop Arns, som blev udnævnt i oktober i fjor, har for øvrigt udtalt, at han vil flytte fra ærkebispeboligen, der går under navnet »Pius XII's Palæ« – til »en enklere bolig, så jeg kommer til at bo ligesom mine præster«. Palæet skal derefter anvendes efter præsterådets bestemmelser.

ÅSEBAKKEN 1971	12
KVINDERET	14
UDLAND	16
LITURGIKOMMISSION	22
PASTORALUDVALG	22
TURISTGUDSTJENESTE	23
SKÆVE DAGE I THY	24

Ekstrabladets annoncepagner er pragtfulde. Friske, lidt frække, morsomme, overraskende kommer deres slogans pludselig overalt frem. Deres sidste publicistiske indsats er helt i toppen. Bogstaverne står som var de malet med en aerosol-dåse af en sprød protest-aktivist på K.S.-bussernes okkergule sider. Det hele virker levende og spontant.

Det kan sætte tanker i sving. Hvordan kan man være så let og lystig og – lad os indrømme det – så begavet, når man sælger et boulevard-blad, der sandelig ikke går ind for større dybsind? Og hvorfor kan vi, der har noget at bringe, så vanskeligt svinge os op til at være morsomme? Skal sandheden være kedelig? Hvorfor siges der så få vittigheder fra prædikestolen? Hvorfor publicerer vi ikke morsomme plakater? Der er en udfordring dér, det må De indrømme.

Lad os lege lidt med tanken. Hvad ville De sige, hvis vi overraskede byen med vore egne slogans? Vi prøver: Hvad med »VI TØR, HVOR ANDRE TVIVLER«? Måske ikke særlig original. En slags tak for sidst til Ekstrabladet. Her er en anden: »ANDRE TÆNKER . . . ROM VED«. Den kan forstås på to måder. Måske ikke helt så heldig. På den igen: »GUD ER IKKE BORGERLIG«. Den er lidt venstredrejet. Og hvad med borgerskabet? Er Gud ikke også til for dem? Ingen klassekamp i kirken. Ud. Den

næste: »IKKE ALLE FÆHOVEDER SIDDER PÅ FÆRENE«. Dejlign fræk, udfordrende. Eller denne teologiske: »SYND??? . . . DET ER SYND«. Det var en god tanke. Mere: »HER KAN DU SELV BESTEMME OM DU IKKE VIL BETALE SKAT«. For lang måske. Og lidt bitter. Talt om skat, kunne man sige »SKATTEN ER I AGEREN«. Undskyld, hr. Leisner. »MODE FORGÅR, GUD BESTÅR«. Lidt negativ, men ikke dårlig. »BROR, HVEM ER DIN FAR?« Ville man forstå den? »DE ÆGTE VARER VÆRER«. Den kunne vel også bruges. Eller: »GIV DIT BARN BEDRE FORÆLDRE«. Jeg har altid syntes, at mange hjem er synd for børnene. Endnu en: »HER KAN DU FÅ, HVAD DU IKKE KAN KØBE«. Den kunne anbringes på kirkerne. Hvis sognepræsten og menighedsrådet, og de progressive katolikker, og de reaktionære katolikker, og liturgi-kommissionen og pastoralrådet, og biskoppen, og finansudvalget kunne blive enige om det. Chancerne, det kan jeg godt se, er små. I det hele taget, er chancerne vel små, for at vi gør noget rigtigt sprælsk på public relations området. Vi kan jo næppe udtrykke evangeliet sådan, at en ikke-indviet kan forstå os. Og i liturgien arbejder vi stadigvæk med en sprogbrug, som selv de troende ikke kan forstå. Ak ja!

v. S.

MODTAGELIG FOR INSPIRATION

En ny pinse i Kirken og et nyt fremstød af Kristi rige i verden – det var, hvad pave Johannes indvarslede i december 1962 efter den 1. koncilperiode.

Mens vi venter på opfyldelsen af denne profeti om et nyt gennembrud af Kristi Ånd, melder sig uvilkårligt indtrykket af hans modstander, djævelen (ordet kommer af græsk: diabolos = den, der kaster alt hulter til bulter). For når Helligånden er enheden mellem os, og djævelen er vor forvirring, hvad oplever vi så mest af i dag, i Kirken og verden?

Forsvarerne for den gamle tingenes orden vil nok mene, det er det nye oprør, de uansvarlige kritikere af alt det, vi tidligere har bygget på, der skaber splid og forvirring, – mens kritikerne vil hævde deres ret og pligt til at gå det gamle grundlag efter i sømmene for at bane vej for den fornyelse, pave Johannes profeterede om.

Men hverden forsvaret for eller angrebet på den gamle tingenes orden er i sig selv nogen fornyelse – heller ikke der, hvor angrebet gælder synden, og forsvaret gælder troen. For »har jeg profetisk gave og kender alle hemmelighederne og al kundskaben, og har jeg troen, så at jeg kan flytte bjerge, men ikke har kærlighed, da er jeg intet« (1. Kor. 13,2).

Det er stærke ord, både til den, der profetisk vil være med til at styre Kirken ind i en ny tidsalder, og til den, der, stærk i troen, vil våge over dens renhed. Det vil altsammen kun gavne, hvis drivkraften er kærlighed. For kun kærlighed betyder nyt liv.

Men »kærligheden er langmodig, tjenstvillig. Den misunder ikke, praler ikke, oplæses ikke, gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, lader sig ikke ophidse, bærer ikke nag, glæder sig ikke over uretten, men glæder sig over sandheden. Den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt ... «

Hvem føler sig på den rigtige side af plankeværket efter disse ord? Her drejer det sig hverken om at være rettroende eller fremskridtsvenlig, men om at være kærlig i alle forhold og i en grad, som intet menneske kan præstere!

Kravet om kærlighed

Og dog er det på denne kærlighed, man skal kende Jesu disciple: »En ny befaling giver jeg jer, at I skal elske hinanden: ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden. Derpå skal alle kende, at I er mine disciple, om I har kærlighed til hinanden« (Joh. 13,34-35).

Det er ved den sidste nadver, Jesus giver dette nye bud. Lige forinden forudsiger han, at Judas vil forråde ham, og straks efter, at Peter vil fornægte ham. Jesus gennemskuer altså sine disciple. Alligevel har han før måltidet vasket deres fødder som tegn på sin tjenende kærlighed til dem alle! Og i sit nye bud befaler han dem nu at elske hinanden med den samme kærlighed, altså elske også dem, der forråder, også dem, der fornægter, også dem, der flygter og svigter, når modgangen og lidelsen står for døren, og verdens frelse står på spil!

Hvordan kan Jesus forlange det af syndige mennesker? Vil små mennesker ikke tabe modet, når de stilles over for dette krav?

Ikke, hvis de er små i evangelisk forstand. Så vil de tværtimod øjne muligheden for at opfylde kravet.

Hvad skal små mennesker stille op?

De skal blive som børn igen i forholdet til Gud – *blive*, for det er ikke noget, man er født med at være; det er noget, man omvender sig til. Hvad betyder det?

Ny Testamente bruger to forskellige ord for omvendelse. Det ene: metanoia, betyder den anger, som ændrer sindelaget. Det andet: epistrephein, betyder: at skifte retning, orientering, vende sig bort fra sit tidligere liv til Gud.

»Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget,« siger Jesus til sine disciple. Der er naturligvis ikke tale om, at mennesket skal skrues tilbage i sin udvikling, blive barnagtigt og uansvarligt igen. Der er tværtimod tale om en udvikling, der skal fuldbyrdes. Det modne menneske skal lære af Kristus og lade sine fuldt udviklede evner og kræfter munde ud i en tillidsfuld overgivelse til Gud.

Kristus selv levede i dette tillidsfulde barneforhold, i denne totale afhængighed af Gud. Han holdt sig fuldkommen åben for hans vilje fra time til time og blev til løn for sin lydighed fyldt med hans Ånd. Helligånden steg ned over ham og blev over ham (Joh. 1,32). Den fyldte ham uafbrudt med Guds kærlighed og kraft til at gøre godt.

En pludselig uventet berøring

Jesus er den første i Israel, der vover at tiltale Gud med det fortrolige abba: far! Da han lærer sine disciple at bede Faderen, giver han dem lov til det samme. Det var jo sit eget barneforhold til Gud, han var kommet for at give os del i. For den, der i Jesu navn kalder Gud sin far, vil Gud drage omsorg i enhver henseende som for sin egen søn: »Når da I, som er onde, forstår at give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke Faderen fra Himlen give Helligånden til dem, som beder ham« (Lk.11,13).

Her har vi svaret på vor vanskelighed: Hvordan skal små mennesker kunne svare til Jesu krav om kærlighed? De skal se i øjnene, at de ikke selv kan præstere den. Samtidig skal de vedkende sig ønsket, ja længslen efter at kunne elske med Jesu egen kærlighed. Det er jo den, der gør livet værd at leve. Og så skal den, der tror på Kristus, tage konsekvensen af sin tro og bede til hans og vor Far om at sende Ånden, igen og igen, for at Gud Fars og Gud Søns kærlighed til hinanden må blive aktiv også i os.

Det var det, pave Johannes gjorde, da tanken om et koncil slog ned i ham: »Vi forkyndte koncilet i lydighed mod en inspiration, hvis umiddelbarhed vi følte i hjertets ydmyghed som en pludselig, uventet berøring.«

Det er den samme troserfaring, vi skal indstille os på, hvis pave Johannes' profeti skal gå i opfyldelse og Kristi Ånd komme til gennembrud i Kirken i en ny pinse.

Elsebet Kieler

GERLEVE: EN ABBED VIES

NY ABBED I GERLEVE

Clemens afløser Pius i det nordligste benediktinerkloster i Europa.

Europas nordligste benediktinerabbedi ligger i Gerleve vest for Münster tæt ved Coesfeld. Det er kendt af mange danske, fordi vore Josefsøstre gennem mange år har haft ledelsen af det nærliggende gæstehus, exercitiehuse – eller hvad man nu vil kalde det – med det for danske lidt mærkelige navn *Ludgeri-Rast*.

Gæstehuset er opkaldt efter egnens første biskop, den hellige Ludgerus, der døde 809 på en rejse i sit bispedømme Münster, netop den dag, da han havde bestegt det eneste større højedrag i det flade Westfalen, hvorfra hele landet kan overses. Heroppe fra havde Ludgerus velsignet landet, og da højen kun ligger 1000 m fra det nuværende kloster, som først blev bygget i 1899, satte man disse to ting i forbindelse med hinanden.

Den første abbed, der blev viet i domkirken i Münster, ledede klosterets opbygning. Kirken fik dog sit nuværende ydre gennem den berømte tyske kirkearkitekt Böhm, og klosteret gik ind i en blomstringstid, der varede lige til Hitlertidens kirkeforfølgelse satte ind. I løbet af trediverne blev munkene fordrevet – de fik asyl hos biskoppen af Osnabrück – og Ludgeri-Rast blev overtaget af Hitlerjugend. Under 2. verdenskrig var der indkvartering af polske tvangsarbejdere, og efter krigen blev det allieret flygtningelejr med alle de ødelæggelser, den slags medfører. Vi kender det herhjemme bl. a. fra Holckenhavn.

Da krigen var forbi, og munkene ikke kunne tage klosteret i besiddelse, indkvarteredes de på 5 nabogårde og drev derfra det landbrug, der hører til

klosteret, men endelig oprandt det øjeblik, hvor man kunne tage over 10 års ødelæggelser i øjesyn og begynde en genopbygning.

Det var klosterets prior siden 1935, Pius Buddenburg, der var den drivende kraft i reorganiseringen, og det var ganske rimeligt, at man i 1949 valgte ham til abbed, en stilling han beklædte i 22 år, men som han nu fratrådte med Roms tilladelse af helbredshensyn for at leve videre som almindelig munk i sit kloster.

Dette kloster har haft tilstrækkelig tilgang til at man ikke alene har kunnet klare opgaverne i Gerleve, men også har magtet i 1951 at oprette prioratet Nütschau i Rewentlovers gamle slot i Holsten nord for Bad Oldesloe, – et fristed, der også er et besøg værd, når man rejser sydover.

Den nye abbed Clemens Schmeing, der blev valgt den 20. april 1971, blev indsat i sit embede ved en festgudstjeneste søndag den 2. maj kl. 15.30. Det var strålende sol, træerne var nyudsprungne, frugttræerne i blomst. Klosterkirken var overfyldt, pulpituret over hovedindgangen reserveret de mange ordenssøstre, der var kommet langvejs fra, og som alle var indkvarteret i Ludgeri-Rast. Biskop Heinrich Tenhumberg af Münster var celebrant, og alle munke med præstevielserne celebrerede sammen med provst Hugenth fra den nærliggende by Billerbeck, hvor Ludgerus ligger begravet.

Læsningerne og selve vielsen var på tysk, men ind imellem lød munkenes skolede sang, og menigheden svarede fuldtonigt. Nogen harmonisk messe i benediktinsk forstand var det dog ikke. Det er, som om selv benediktinerne ikke helt har »fundet deres ben igen« efter

messe-reformationen – for ikke at sige – revolutionen. Men det er måske kun, når man har den gamle liturgi fra de store benediktinerklostre i erindring, at man savner noget.

Selve vielsen foregik som følger:

En munk stod frem og sagde til biskoppen: Højærværdige fader, konventet i benediktinerklosteret Gerleve i bispedømmet Münster fremstiller for Dem pater Clemens Schmeing, som er valgt til abbed for dette kloster. Vi beder Dem om at velsigne vor medbroder til sit embede.

Biskoppen: Véd De, om han retmæssigt er valgt til abbed.

Munken: Ja, vi véd det, og vi kan bevidne det.

Biskoppen: Tak være Gud.

Så fulgte biskoppens tale, som sluttede med, at han sagde: Efter fædrenes overlevering skal den, som er valgt til som stedfortræder for Kristus at være åndelig leder for andre, udsørges og prøves, om han har de nødvendige forudsætninger for en sådan stilling. Det er derfor rigtigt, at jeg retter følgende spørgsmål til Dem, min kære broder:

Er De besluttet på at holde fast ved Deres ordensløfter og den hellige Benedikts regel, at lære Deres brødre at handle på samme måde og opildne dem til næstekærlighed og til et liv efter evangeliet.

Abbeden: Ja, det er jeg.

Biskoppen: Er De besluttet på i højere grad at påvirke Deres brødre gennem et godt eksempel på et sandt klosterliv end blot ved ord.

Abbeden: Ja, det er jeg.

B.: Er De besluttet på aldrig at forsømme arbejdet på at føre de sjæle, De har ansvar for, til frelse, men altid at vise Deres brødre vejen til Gud.

A.: Ja, det er jeg.

B.: Vil De forvalte det kloster, som nu betros Dem, til gavn for brødrene, de fattige, pilgrimmene og de fremmede.

A.: Ja, det vil jeg.

B.: Er De besluttet på at vise tillid, lydighed og ærefrygt over for den hellige kirke og biskoppen af Rom, pave Paul.

A.: Ja, det er jeg.

B.: Gud skænke Dem en udholdende kraft til det gode og give Dem sin beskyttelse altid og overalt.

A.: Amen.

Så fulgte Alle-Helgens-litaniet og det sluttede:

Gud, giv alle folkeslag fred og sand enighed.

Lad alle ordensfolk blive endnu tættere forbundet med frelsens mysterier.

Den gamle abbed fortsatte: Oprethold og uddyb i alle de kommuniteter, der er indviet til dig, kærligheden til Kristus og til deres grundlæggers ånd.

Styrk og oprethold os alle i din hellige tjeneste.

Velsign den nyvalgte abbed og giv ham din hjælp.

Koret: Jesus, den levende Guds Søn, Kristus hør os, Kristus hør os

Kristus bøn hør os; Kristus bøn hør os.

Så nedbad biskoppen velsignelsen over den nye abbed med ordene: Gud, almægtige Fader, Du har sendt din enbårne Søn til verden, for at han skulle tjene menneskene og som den gode hyrde give sit liv for sine får. Vi beder dig ydmygt: Velsign og styrk din tjener Clemens, der er valgt til abbed for dette kloster. Lad ham blive en fader for det ved at være et lysende eksempel på et sandt klosterliv, og lad derved hans belæring virke som Guds retfærdigheds surdej og virksomt trænge ind i hans disciples hjerter.

Lad ham gøre sig klart, hvor vanskelig og besværlig en opgave han har påtaget sig ved at skulle lede sjælene og tage hensyn til alle de mange forskellige.

Lad ham mere se sin opgave i at fremme end i at fordre.

Lad ham under din ledelse klogt og med iver anstrenge sig for aldrig at miste et af de får, der er ham betroet.

Lad ham holde måde og træffe sine bestemmelser, så at alle vokser i kærlighed til Kristus og til brødrene, og lad ham af fuldt hjerte gå foran på dine buds vej.

Fyld ham med din ånd og giv, at hans indsats bliver til din forherligelse og til gavn for Kirken, og at han altid ansporer sine brødre til det samme.

Lad ham foretrække Kristus fremfor alt, og lad ham lære de andre at gøre ligeså, således at han på dommens dag sammen med sine brødre kan gå ind i dit rige.

Ved Kristus Vor Herre, Amen.

Så overrakte tegnene på abbedværdigheden.

Først *St. Benedikts regel*.

Biskoppen: Tag denne regel, som de hellige har overleveret. Lev og styr efter denne regel det kommunitet, som Gud har betroet Dem. Gud styrke Dem dertil og hjælpe Deres svaghed.

Abbeden: Amen.

Så *Ring*.

Biskoppen: Modtag denne ring som symbol på troskab, for at De med udholdenhedens kraft kan bevare dette klostresamfund i broderlig kærlighed.

Abbeden: Amen.

Til sidst *Mitra og stav*.

Biskoppen: Modtag denne stav som symbol på Deres hyrdeembede. Drag omsorg for de brødre, som er Dem betroet, og som De engang skal aflægge regnskab for.

Abbeden: Amen.

Derpå fortsatte messen, og da den var slut, tog den nye abbed ordet og talte til biskoppen og menigheden, og man fik indtryk af, at her stod en personlighed med faste principper og med fuld forståelse af ordenslivet og af dets uhyre betydning netop for verden af i dag.

Den nye abbed har valgt Luk. 22,27 som valgsprog:

»Sicut qui ministrat« – »Som én der tjener«.

Efter messen var der reception i klosteret for de indbudte. Det var typisk, at prioren, pater Michael, måtte bede gæsterne vente et øjeblik med deres lykønskninger og forsyne sig fra bordene med forfriskninger, for »abbed Clemens står endnu uden for kirken, hvor alle vil trykke ham i hånden«.

Da abbeden endelig kom, talte først repræsentanter for landskredsen Münster og byen Coesfeld, dernæst abbeden fra naboklosteret Meshede. Han rettede en særlig hilsen og lykønskning til abbedens forældre.

Som den sidste talte en af ejerne af de 5 nabogårde på uforfalsket westfalsk. Komplet uforståeligt, ikke alene for de tilstedeværende danske, men også for mange af de tyske, så utålmodigheden steg, da den gamle herre ikke syntes at kunne blive færdig, og man trængte sig frem for at begynde på den direkte gratulation med overgivelsen af gaver, – dette foregik dog bag den talendes ryg, – og da han sluttede, stod abbeden hos ham og takkede ham varmt for den personlige hilsen.

Gratulationerne ville næsten ingen ende tage, og receptionen sluttede først kl. 18.30, med at biskoppen af Münster og biskoppen af Osnabrück Helmut Wittler tog afsked.

Foruden de to biskopper så man 10 abbeder, bl. a. ærkeabbeden fra Beuron og abbeden fra Maria-Laach samt talrige præster. Nogle få danske deltog også, bl. a. organist B. Husson, der var 40-års benediktineroblat fra Clervaux, men som i de senere år har haft mest tilknytning til Gerleve.

Interessen for de nordiske lande – specielt for Danmark – har altid været stor dernede. Det skyldes bl. a. Josef-søstrenes indflydelse, og den gamle abbed Pius Buddenborg har da også besøgt Danmark to gange. Mange vil huske hans markante skikkelse som en af de prominente udenlandske personligheder, der kastede glans over de danske katolikkers pinsestævne 1953.

Lad os håbe, at denne interesse vil fortsætte under abbed Clemens.

Vi må jo aldrig glemme, at »Münsterland« og Danmark står i gæld til samme store personlighed, Niels Stensen.

K. F. Meldahl.

DE FATTIGES KIRKE

»De fattiges kirke« er et nyt navn på vores kirke i dag. Tiden efter kirkemødet har taget dette punkt på programmet, og pave Paul VI og bisper verden over har gang på gang talt om kirkens pligt til at være kirke for de fattige og kirke af fattige.

Det forekommer mig, at vi i dag har meget svært ved at forstå, hvad dette indebærer for den enkelte kristne.

For kirken som helhed er det ikke så svært. Kristus taler selv om, at vi skal gå med budskab til de fattige. Når paven taler om det, mener han blandt andet, at kirken skal gå til de fattige og elendige, tage sig af dem, undervise og helbrede dem, give dem klæder osv. Men det betyder også, at kirken ikke skal optræde med ydre magtmidler eller med pomp og pragt, – at den ikke skal være den triumferende kirke, men den, der taler, når andre misbruger deres magt.

Men hvad betyder det for os: de enkelte kristne? I en tidligere periode ville man have forklaret det med pligten til ikke at knytte sig til sin personlige ejendom, pligten til at give almisse og besøge nødstedte. Men i dag er det, som om dette ikke strækker til, og det viser sig også i kirkens forkyndelse. Som de fattiges kirke skal kirken bekæmpe al elendighed, som er en umenneskeliggørelse af mennesker og forhold. Men samtidig med at den taler om denne pligt til at bekæmpe elendighed og krig, taler den altså også om, at vi skal være fattige.

Før i tiden var det op til den enkelte at forstå, hvad fattigdom skulle betyde,

og det gælder endnu mere i dag.

Det kan kort samles i dette: at ville dele sin tid og sin ejendom med andre. Men her er der efter min mening kommet et par opfattelser frem, som ikke er rigtige. Det siges således, at man skal undgå at være forretningsmand og helst holde sig udenfor eller i det mindste kun være ansat. At være forretningsmand er for risikabelt, – så kan man ikke være fattig.

Da vi i dag *ikke* kan undvære forretningsmænd, udtaler man dermed om en gruppe mennesker, at de ikke kan leve som rigtige kristne, ja at de slet ikke kan være vidnesbyrd om Gud. Dette lægger op til en dobbeltmoral, så vi skulle have én moral for gode kristne og én for mindre gode.

Forretningslivet kan vi ikke undvære med den nuværende samfundsform, så måske vil man forlange en ændring af samfundslivet? Men det vil man ikke. Man går med planer om at virkeliggøre den sande fattigdom sådan, at der skabes fællesskaber, hvor man tager sig af syge mennesker såsom åndssvage, kronisk syge, miljøskadede børn osv. Ud fra dette vidnesbyrd vil fattigdomslyset vise sig.

Jeg nægter ikke, at det er et sandt kald at passe åndssvage og andre nødstedte og at leve med dem som i en familie. Men hvis dette skal gøres til *kaldet*, så afslører det, at de, der forkyn-der det, ikke vil blande sig i verdens almindelige sager, og dermed unddrager de sig deres ansvar for verdens gang.

Fattigdomsefterlevelsen har mange flere aspekter. Som borger og kristen i

Danmark kan man passende gå ind for, at u-landenes produktion kan blive solgt her i landet til ordentlige priser, selv om det også skulle betyde, at vi alle måske måtte holde igen på højnel-sen af vor levestandard, og det ikke blot var danske arbejdere, der skulle bære en sådan konkurrence.

Danske middelstandsborgere ville forstå fattigdommen rigtigt, hvis de undlod at gøre vrøvl over de stigende skatter, som netop skal bruges til uddannelse, revalidering, landets forsvar, lån til u-lande og bedre hospitaler.

Et godt udtryk for kristen fattigdom ville det også være, hvis vi ikke skulede til gæstearbejderne, men forstod, at deres tilstedeværelse svarer nøje til, at danskere i sidste århundrede rejste til USA, og – tidligere endnu – at hele folkeslag brød op fra deres hjemstavn og slog sig ned, hvor de kunne vente bedre leveforhold.

Dette er blot nogle eksempler på, hvordan vi som kristne hver i sin stand kan være fattige og samtidig hjælpe mange flere end ved blot at give almisser.

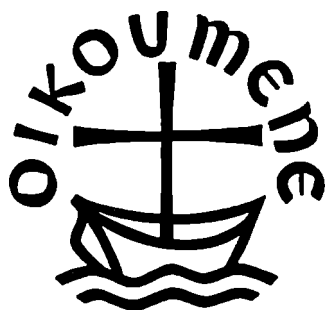
Mange vil sikkert spørge, hvorfor jeg har anvendt politiske eksempler. Nu har både pave Johannes XXIII og Paul VI i deres rundskrivelser lagt op til, at handlinger som dem, jeg nævnedes, var udtryk for sand fattigdom. Men når de netop vælger sådanne eksempler, skyldes det, at det i stigende grad er blevet forstået, at kristendommen ikke er et privat foretagende. Den angår ikke blot min frelse, men verdens frelse. Som professor Giulio Giradi, Rom, sagde det

for nogle år siden: Man kan elske det enkelte menneske inden for det nuværende samfund og dets samfundsforhold . . . Men i dag erkender vi mere og mere, at denne kærlighed stiller krav til samfundets sociale strukturer. Vi kan ikke elske mennesket i dag uden at elske menneskeheden,« og det vil netop sige, at vi skal gå ind for, at vi ikke alene giver afkald på vore private penge og vor tid, men at vi er villige til at støtte, at hele samfundets midler stilles til rådighed for dem, der trænger til hjælp både her i landet og udenfor.

Noget sådant ville også være et sandt udtryk for fattigdom, kristen fattigdom, som er et vidnesbyrd om kærlighed.

Jeg ved godt, at der også er mange andre former for sand kristen fattigdom. En af disse former er det, de Små Søstre i Øm og København udviser. Hvis kristne opretter et center, hvor de lever med åndssvage, som de støtter og passer, mens alle lever af håndens arbejde, er det også fattigdom. Men det ville være et klart nej til kirkemødets erkendelse og forståelse ikke at indrømme, at *Gud også har ment at hans menighed skulle tage del i udviklingen af livet her på jorden.* Hvis kristne, mens de engagerer sig i denne udvikling, er med til at nedbryde deres egne økonomiske og sociale privilegier og særinteresser, viser de også sand fattigdom, som består i viljen til at dele af sit eget med andre og give dem af det, og det er også vidnesbyrd om »de fattiges kirke«.

Oluf Bohn

PRÆSTEKONVENT PÅ VESTERBRO

Konvent kommer af latin: *convenire* = komme sammen, og ordet bruges i en særlig forstand om præsters sammenkomster, som regel månedlige.

Disse sammenkomster har en meget gammel tradition, både på katolsk og på protestantisk grund.

En nyskabelse er derimod vel nok, at man nu rundt omkring ser »økumeniske konventer«, dvs. konventer, hvor både protestantiske og katolske præster deltag.

Et af de steder, hvor samarbejdet er nået længst og også er mest institutionaliseret, er vel nok Vesterbro, København.

Nu afdøde pastor Paul Neergaard, der dengang var sognepræst ved Sct. Matthæus, grundlagde Vesterbros præstekonvent, der foruden det indre Vesterbro også omfatter København SV.

Hans efterfølger pastor Niels Lund, Frederiksholm kirke, indførte den prisværdige ordning, at man også skulle invitere sognepræst og kapellaner fra Jesu Hjerter kirke med til konventets møder. Den daværende sognepræst ved Jesu Hjerter, pater Fr. Poppe S.J. deltog lige

fra begyndelsen i konventets møder. Da undertegnede i 1966 kom til Jesu Hjerter, gled jeg derfor naturligt ind i et allerede bestående samarbejde, og jeg kan nu se tilbage på en årrække med en mængde gode møder.

Vesterbros præstekonvent er et territorielt konvent, dvs. alle præster indenfor territoriets grænser hører med til det, og man får derfor forskellige synspunkter repræsenteret. Det samme er forøvrigt tilfældet med »De storkøbenhavnske præstemøder«, som er et konvent for alle katolske præster i Storkøbenhavn. I modsætning hertil findes der også »personale« konventer eller grupper, hvor man samler sig efter interesser eller teologiske synspunkter.

Vesterbros præstekonvent er »ægteskabeligt«, dvs. pastorerne bringer deres fruer med, og det har givet anledning til mange vittigheder, når vi modtog den månedlige invitation til at bringe vor hustru med.

Konventet finder som regel sted den første tirsdag i måneden, og fremmødet er som regel godt. Der begyndes med sang og bøn, og derefter går man over

til mødets emne. Der serveres naturligvis kaffe og kager, og der sluttes med sang og bøn. I modsætning til, hvad vi er vant til i katolske kredse, er denne ofte personlig, dvs. lederen af mødet giver med sine egne ord udtryk for sin taksigelse, eller hvad han nu vil bede om eller for, og der sluttes som regel med Fader Vor.

Emnerne er højst forskellige. Det kan være mere tekniske, såsom regler for kirkebogsføring eller de sidste regulativer fra kirkeministeriet, eller mere pastorale, såsom gudstjenesteordningen eller religionsundervisningen, det kan også være teologi, hvor en refererer en bog, han lige har læst og gerne vil delagtiggøre os andre i. Kun det afsluttende møde i maj er mere selskabeligt præget, en udflugt til et eller andet smukt sted på Sjælland, men selv her er der sørget for et eller andet indslag af mere åndelig art.

Det har været en berigelse og glæde for os katolske præster at deltage i disse konventer, og vi ved, at vore protestantiske kolleger savner os, hvis vi af en eller anden grund må sende afbud. I anledning af Lutherjubilæet holdtes konventet i præstegården i Stenosgade, det var forøvrigt første gang, der var kvinder i vor spisesal. Typisk nok begyndte vi ved denne lejlighed med kaffen, ikke mindst pastorinderne var meget interesserede i, hvordan vi klarede den side af sagen, den første mødte allerede en halv time før mødets begyndelse.

De var vist alle meget tilfredse. Bagefter holdt pater Fr. Poppe et fortræffeligt foredrag om Luthers teologi og kirken i dag.

Senere har vi haft den glæde at kunne skaffe flere katolske foredragsholdere til konventet, bl. a. den bekendte tyske jesuit, Waldemar Molinski, Berlin, der talte om »Israel og vi kristne«.

Jeg ser frem til et fælles møde mellem »Vesterbros præstekonvent« og »De storkøbenhavnske præstemøder«. Måske kan det inspirere andre til også at komme igang i deres territorier.

Vi diskuterer mange ting, kun een ting har aldrig været på dagsordenen: Økumenien. Den praktiserer vi.

Bortset fra, at vi går til hinandens jubilæer, indsættelser og andre kirkelige højtideligheder, har vi det bedst tænkelige samarbejde på det rent praktisk-pastorale plan. Med hensyn til kirkebøger, oplysninger og udskrifter, blandede ægteskaber – 3 protestantiske præstesønner er gift med katolske piger – indkvartering og ungdomsgrupper etc.

Naturligvis er et sådant samarbejde kun muligt i en ånd af gensidig loyalitet og agtelse.

Knud Aage Nielsen S.J.

BERETNING FRA GRØNLAND

Når jeg ser tilbage på den tid, der er gået, synes jeg, at de sidste 12 måneder har været de travleste og de mest forvirrede, jeg har oplevet, siden jeg trådte aktivt ind i Kirkens tjeneste. De første 3-4 måneder af 1970 var næsten fuldstændig optaget af arbejde for den kommunale forsorg, som bebyrdes med boligproblemer, alkoholisme og et stadig tiltagende antal lovovertrædelser. I foråret foretog jeg en rejse som tolk for en canadisk sociolog, der ønskede at studere grønlandske undervisningsproblemer. Samtidig frembød denne rejse en lejlighed til at besøge de stærkt spredte katolikker i kystområderne, som måske ikke ser en præst mere end to gange om året. Om sommeren var Ansgar-Werk i bispedømmet Osnabrück og Münster så venligt at forære mig en rejse til Skandinavien, for at jeg kunne deltage i en studieuge i Göteborg, som var meget berigende for mig. For at undgå fagligt snæversyn er det et uvurderligt gode at træffe andre præster og at lade sig belære om udviklingen og problemerne andre steder i verden end på denne isolerede ø.

Også af andre grunde var jeg taknemmelig for, at man forærede mig denne rejse til Europa. Som De måske allerede ved, står vi i disse år over for et byggeprojekt, idet vi har planer om at gøre vort nuværende kapel 11 m større, hvorved det bliver til en lille kirke med 60-70 siddepladser. Befolkningsseksplosionen i vor menighed har nødvendiggjort dette yderst begrænsede projekt. Det viser sig imidlertid, at byggeplanerne volder os økonomisk hovedbrud, især på grund af de vanskelige terrænforhold og af den kendsgerning, at byggeriet i de arktiske egne i sig selv er overordentlig kostbart. Som De ved, har også Gudsriget brug for penge, og netop derfor var jeg meget glad for, at jeg fik lejlighed til at skaffe nogle midler i Tyskland, hvor folk var virkelig

gode og hjælpsomme over for mig. Nu kan vi betale de fleste af de regninger, som sikkert vil hobe sig op i slutningen af året, selv om vi stadig mangler omkring 50.000 kr. Indtil nu har vi ikke fundet ud af, hvordan vi skal skaffe dem. Har De?

Jeg rejste tilbage til Grønland med et skib, som også anløb Færøerne. Disse små henrivende øer ligger ligesom lidt fortabt midt i det nordlige Atlanterhav. Alene skildringen af det korte ophold dér kunne afgive stof til endnu et brev . . . Vejen til Grønland fra Færøerne gik over Island, hvor jeg kun aflagde et kort besøg hos karmeliterinderne uden for Reykjavik.

Da jeg var kommet vel tilbage til Grønland, foretog jeg endnu et menighedsbesøg, som strakte sig over flere hundrede sømil med skib gennem storme og dravis. Efteråret gik med travlhed - møder, studiekredse, en rejse med ansvar for over hundrede børn, drøftelser af byggeplanerne med arkitekten, uløste problemer angående bemanningen osv. - og samtidig måtte de to andre præster foretage lange rejser. De fleste andre steder er det ikke noget større problem at rejse, men i Grønland stiller det endeløse og udmattende kommunikationsproblemer. Og endelig bevirkede min stadig voksende post, at jeg fik dårlig samvittighed over for alle mine trofaste venner, som længe ikke havde hørt et ord fra mig.

Til jul skete der en stor ændring af personaleforholdene, idet den ene af vore tre præster blev anmodet om at rejse fra Grønland for at overtage et sogn i Danmark. Pater Marx, der på det tidspunkt var den nordligste præst i verden - han vikarierede for militærpræsten i Thule - påtog sig dette arbejde og rejste direkte til Danmark.

Altså er vi nu to mand tilbage med et stort og stadig tiltagende arbejde foran os i året, der kommer. Desværre bliver

vi nu nødt til at reducere det sociale arbejde til et minimum, således at vi begrænser os til at tage os af de øjeblikkelige åndelige behov her i landet, hvor den tid, der skal til, på ingen måde står i forhold til det antal mennesker, det kræver.

På et punkt, nemlig hvad angår vort litterære apostolat, har vi dog kunnet spore gode og stadige fremskridt, idet vi i fjor som vor første bog kunne udgive »Den hellige Frans af Assisi«. Vi har fra de katolske ungdomsorganisationer i Essen modtaget et gavmildt bidrag, som giver os mulighed for at udgive endnu en bog, og vi har netop sendt Walter Trobisch' smukke lille bog »Jeg elskede en pige« til bogtrykkeren, som vil sørge for at få den oversat til grønlandsk. Walter Trobisch er, som De måske allerede ved, en luthersk missionær i Afrika, som i denne smukke bog, der er udkommet i ca. 100 forskellige lande, skildrer det almengyldige kristne ideal med hensyn til kærligheden og ægteskabet på en sådan måde, at det ikke kan undgå at appellere til den forvirrede ungdom overalt, hvor det kommer frem. Vi glæder os, til bogen udkommer - forhåbentlig varer det kun et par måneder - og vi vil gerne benytte denne lejlighed til at takke de katolske ungdomsorganisationer i Essen. Uden deres hjælp havde vi ikke været i stand til at gennemføre denne opgave.

Jeg siger endnu en gang tak for Deres trofaste interesse og for Deres støtte til det arbejde, vi forsøger at udføre på denne afsidesliggende post. Man kender en god ven på den tålmodighed, De i det forløbne år har vist over for mig. Gud velsigne Dem for det venskab, De nærer til os. Jeg skal for fremtiden bestræbe mig for at holde Dem underrettet om, hvad der sker.

*De hjerteligste hilsener
Finn.*

**FRIEDRICH
MUCKERMANN**

En sommerdag omkring 1910 var en robåd på vej udad i Roskilde Fjord. Ved årerne sad to unge jesuiterskolastikere Friedrich Muckermann og Friedrich Küpferle. Passagerer var ellers Mogens Ballin og hans ældste søn. Selskabet skulle besøge Roskilde Højskole. Mogens Ballin ville vise sine gode venner en dansk folkehøjskole og indvie dem i en grundtvigsk højskoles tankeverden og virkemåde.

De to unge jesuitter var lærere på Sankt Andreas Kolleg og studerede ved Københavns Universitet: Muckermann læste til magistergraden i tysk og Küpferle i klassisk filologi. De kom ofte og gerne i Ballins hjem »Josefs Hus«. Han underviste dem i dansk og orienterede dem om dansk åndsliv, mens de gav ham latintimer. Tekstbog til det var *Confessiones Sancti Augustini* (St. Augustins Bekendelser). Muckermann og Küpferle blev hjemmevant i dansk digtning.

2. april i år var det 25 år siden Muckermann døde i Schweiz kun 62 år gammel. Et fantastisk liv i Guds tjeneste havde krævet sin betaling med en alvorlig hjertesygdom. Friedrich Muckermann var en af det katolske Tysklands mest strålende skikkelser mellem 1914 og 1946. Hans liv og gerning er et spændende eventyr. Og hans kontakt med Danmark giver os en ekstra grund til, at Katolsk Forum beretter om ham. I denne artikel vil en af hans gamle elever fortælle lidt personlige minder om den mærkelige skikkelse. I et senere bidrag vil vi forsøge at tegne hans livs eventyrlige odysse.

Robåden på Roskilde Fjord nåede frem til, hvor højskolens røde, borgliggende bygning såes oppe på bakken. Det er tæt ved, hvor man nylig fandt vikingebådene. Højskolens bådebro bar et skilt med »Landgang forbudt«. Lydigt roede bådelaget udenom, lagde ind ved bredden og passagererne soppede i land.

I træerne ved stranden var højskoleforstanderens sønner klatret op. Man ventede disse »jesuitermunke«, og nu ville drengene se deres tonsur oppefra. En af dem – i dag valgmenighedspræst – demonstrerede sin antipapisme ved med sine bare ben, at søge at overpjaske gæsterne.

De kom dog i land og fik en hjertelig modtagelse af forstanderen. Og så oplevede de en dejlig, gammeldags højskoledag med sommerpigernes sang, med skaren af bondepiger lyttende til et beåndet foredrag, med timer i gymnastik og elementære skolefag. Ind imellem blev der lejlighed til samtale med forstanderen *Thomas Bredsdorff*. De unge studerende indsugede hans fremstilling, illustreret af skoledagens gang. De spurgte klogt og engageret. Og de fik litteratur med hjem. Ikke længe efter skrev Muckermann en artikel i det katolske tidsskrift *Leuchtturm* om den danske folkehøjskole. Bredsdorff og andre var slået af, hvor helt den unge jesuit havde fattet den grundtvigske højskoles grundtanker.

Denne evne til indlevelse i andres standpunkter var livet igennem karakteristisk for Muckermann. På universitetet var han almindeligt afholdt og beundret. Således kom han som husven

hos professor Høffding og viste den gamle filosof sine danske digte. Magistergraden fik han på den imponerende korte tid af 2–3 år. Til afslutningsforelæsning havde han valgt at tale om Gralsagnet i tysk litteratur. Sagnet om den »hellige Gral« med Kristi blod fra Golgata har spillet en stor rolle i middelalderens og senere digtning – man tænkte på Parcifal. – At være »en gralsridder« var et ridderideal. Digteren Thor Lange så sit liv og gerning som en gralstjeneste. Muckermann blev magister med glans. Dette studium har sikkert været til gavn for hans senere ogave som litteraturformidler i Tyskland.

På Andreaskollegiet underviste Muckermann bl. a. i tysk. Han var min første, beundrede tysklærer. Han lukkede op for os til tysk lyrik med digtet kendt fra Schuberts tone: *Am Brunnen vor dem Tore, da steht ein Lindenbaum* . . . Ved en af skolens afslutningsfester holdt Muckermann et beåndet og poetisk foredrag om dronningerne Dagmar og Margrethe. Til min første kommunion sendte han et digt, han havde skrevet til sin vens søn.

Universitetsgraden skulle udnyttes i skolens gymnasium. Men verdenskrigen 1914–18 ændrede helt Muckermanns livsmønster. Han blev præsteviet og kom til fronten som feltpræst. Afslutningen derpå blev fængsel hos russerne (om alt dette i den snart følgende artikel).

Efter hans befrielse besøgte jeg Muckermann i Exaten i Holland, hvor han holdt sit »tertiat« (jesuiternes sidste uddannelsesår). Her var stille idyl efter krigens og fængslets oplevelser. Vi talte godt sammen. Ved afskeden gav han mig en lille bog, hvor han fortalte om sine erfaringer med kommunisterne. Den er tiltænkt den tyske ungdom og har som titel: *Wollt Ihr das auch?* (Ønsker I også den slags?).

Årene igennem nåede siden ekkoet os fra Muckermanns store ånds- og præstegerning i Weimar-Tyskland og senere fra hans vældige kamp mod nazismen.

Kun een gang traf jeg ham igen. Det var ved en katolsk pressekongres i Bryssel. Han havde talt inspirerende om forståelse for tidens tanker og kunst. Efter foredraget vekslede vi et par ord. Jeg spurgte ham, om han endnu kunne tale dansk. Muckermann svarede: »Ja, *naturellement* kan jeg dansk.«

Det hører til mit livs gode gaver, at jeg har kendt noget til den store præst, litterat og modstandskæmper Friedrich Muckermann.

Olaf Jan Ballin.

EN NYSKABELSE

DET ÅNDELIGE LIV

Stå op og gå

En dag, da en stor mængde mennesker havde samlet sig foran et hus for at høre Jesus tale, firede nogle mænd en lam ned foran Jesus gennem taget, – og Jesus sagde: »Søn, dine synder forlades dig« (Mk. 2,5).

Jøderne opfattede sygdom som en følge af synden, men alligevel må de omkringstående være blevet forbavsede over Jesus ord, – de skriftkloge blev endog forargede, fordi Jesus tiltog sig en magt, der kun tilkommer Gud. Vi forarges ikke, vi forundres heller ikke rigtig, vi har hørt den beretning så tit. Vi har hørt, at der skal prædikes omvendelse til syndernes forladelse over hele verden, men hvad det egentlig indebærer, er måske lidt uklart for os, som det var uklart for Jesu tilhørere dengang.

Et tegn

Derfor nøjes Jesus ikke med at tilgive manden hans synder, han helbreder ham også. Når Jesus ville åbne disciplenes øjne for en ny dimension i læren om Gudsriget, som de endnu ikke var i stand til at fatte, lod han ofte sin belæring følge af et konkret tegn, f. eks. en helbredelse som her.

Det første, Jesus vil vise, er, at han virkelig har magt til at forlade synder. Han lader ane, at netop dette er hans – Menneskesønnens – gerning, og han lader os ane konsekvensen af syndernes forladelse.

Noget nyt bliver til

Den mand havde ikke bare dårlige ben eller svækkede arme, den mand var ramt i selve sin livsnerve af sygdommen, som gjorde ham ubevægelig og ufri. Ved helbredelsen blev han som nyskabt, han fik sin menneskelige frihed og kraft tilbage på ny.

Synderne, som Menneskesønnen er

kommet for at forlade, er ikke bare den eller den lovovertrædelse, det er selve synden i os, som lammer os og lukker os om os selv. Syndernes forladelse er ikke blot en eftergivelse af den eller den synd. Syndernes forladelse er en nyskabelse. Kristus »gav sig hen i døden, og ved sin opstandelse knuste han døden og fornyede livet. Vi skal nu ikke længere leve for os selv, men for ham, som døde og opstod for os«, står der i 4. nadverbøn.

Det gamle er forbi

Døden, syndens konsekvens, er knust og livet fornyet. Synden, der bevirkede, at vi lukkede os om os selv i en lammende egoisme og ensomhed, er brudt. Vi skal ikke mere leve i vor indelukthed for os selv, men for ham, som døde og opstod for os. Paulus fortsætter: »hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning, det gamle er forbi, se noget nyt er blevet til« (2. Kor. 5,17). Syndernes forladelse er den ny skabelse og den ny pagt. »Dette er kalken med mit blod. Den nye og evige pagts blod, som udgydes for jer og for alle til syndernes forladelse.«

Men hvor er disse nyskabte mennesker? Hvorfor er de så svære at få øje på?

Der er en betingelse

Den lamme mand, der blev helbredt, blev ikke liggende på sin bære, han benyttede den nye kraft, Jesus gav ham, til at rejse sig op, tage sin seng og gå! Er det det, som mangler os? Har vi ikke mod til at benytte den nye kraft, der er givet os – Åndens kraft – til at rejse os for at leve for ham, der døde og opstod for os? Foretrækker vi at blive liggende på syndens bære i selvskabt ensomhed og egoisme, fordi vi ved, det er anstrengende at stå op? Fordi vi ved, det vil forandre, at vi ved åndens kraft går ind i hans gerning. Forligelsens gerning. Der stilles nemlig en betingelse for, at denne nyskabelse kan fuldbyrdes

i os, en betingelse for, at vi kan modtage syndernes forladelse: At vi selv tilgiver hinanden. At vi selv er med til at skabe det ny menneske og det ny menneskes muligheder i den anden ved tilgivelsen.

Lammelsen

Hvor kan man føle sig lammet, når man står over for den, man ikke sympatiserer med, over for den, der har gjort en uret, eller som anskuer tingene så anderledes, end jeg gør, at det opleves som et angreb på min personlighed. Da synes forligelsens tjeneste umulig. Hvordan skal det være muligt, at vi skal kunne finde hinanden eller arbejde sammen, eller at jeg blot skal drømme om at tilgive ham og acceptere ham? For mennesker synes det umuligt. Synden, splittelsen mellem os og i os lammer os. Hvis vi da bliver i synd! Men vi er jo nyskabte ved dåben til syndernes forladelse. Derfor er det, der var umuligt, blevet muligt.

Den ny kraft

Det er netop ikke ved vor egen kraft, vi skal kunne dette, men ved den nye kraft, der blev givet os ved Helligånden. Vi må tillade denne kraft at udfolde sig i os, – vi må forsøge at bruge den, prøve om den kan bære os. Som den nye kraft i den lamme mands ben viste sig bæredygtig, da han forsøgte at stå på dem, således vil vi opdage, at Guds kraft, opstandelsens kraft i os er bæredygtig og vil gøre os i stand til at tilgive hinanden. Så ville enheden mellem os blive en virkelighed midt i vor forskellighed, så menneskene omkring os, der i sig selv kender hadets lammelse, ville blive »ude af sig selv af forundring og prise Gud og sige: »Aldrig har vi set mage« (Mk. 2,12), thi så havde vi opfyldt budet om endog at elske vore »fjender«. Og vi ville blive vidner om, at det gamle er forbi og noget nyt er blevet til ved Kristi opstandelses kraft.

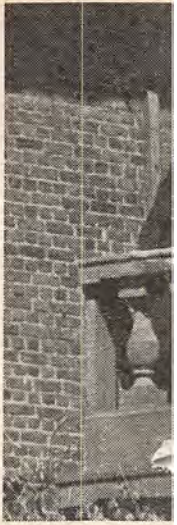
sr. Karen Marie CSJ.

GENNEM
RUDE
SKOV

SKJULTE
KRÆFTER

VOR FRUE AF
AASEBAKKEN

p. GEERTZ-HANSEN

PÅ
PLÆNEN

p. VAGN
HANSEN
OG
p. BONNEVIE

p. LAURENCE
DORN

BISKOP
HANS L.
MARTENSEN

VALFART
1971

MOR
OG
BARN

KVINDERET(S) LIGE ?

Det ville være rart, om nogen ville påtage sig at gøre rede for, hvad man kæmper for, når man taler om kvindens ligestilling. Efter i årevis at have været konfronteret med begrebet, så på det ene og så på det andet område i pressen, og hørt kvinder holde foredrag om dette emne, er jeg lige vidt. Nu er vi nået helt frem til majandagterne og Mariadyrkelse, og i denne forbindelse bliver altså »den moderne kvindes utilfredshed med det traditionelle kønsmonster« nævnt. I den forbindelse må jeg lige nævne, at jeg personlig tror, at den liturgiske fornyelse af messen, således at man kan være »med«, betyder meget for tilbagegangen for andagterne. Ved andagterne forstod folk, hvad de selv bad, og dengang jeg var barn, var højmesserne ikke de mest besøgte, men til højmesse i dag vrirler det med børn og unge i hvert fald i vort sogn. Det er da også den festligste messe af de 3, vi har om søndagen. Men dertil skal føjes, at vi har stor succes med to månedlige børnemajandagter. De er specielt for børnene med lysprocession og er gjort meget festlige. Romantisk – ja, men »moderne børn« kan godt lide romantik, og et flammende lyshav til ære for Guds moder og vor moder i himlen, det er noget, der tænder lys i alle barnøjne. Men det var nu et sidespring.

For det første vil jeg gerne vide, om den moderne kvinde er et entydigt begreb. Det kan det ikke være. Vi er ikke en stor ens grå masse. Man kan heller ikke dele os over i entydige grupper, f. eks. de udearbejdende og de hjemmeløbende. Vi er heller ikke klart kvindesagsforkæmpere eller klart bagstræbere. Derfor er det lige så ulogisk, at bruge et udtryk som »moderne kvinder«, som det ville være at sige »moderne mænd«.

Så det andet spørgsmål. Hvem er det, der kæmper, og hvad kæmper de for? Har de set alle fordele og ulemper i øjnene og derudfra taget deres standpunkt? Jeg har mange gange det indtryk, at det er ugifte personer, der kæmper for kvindens ligestilling. Det er for-

ståeligt, fordi en ugift kvinde og en ugift mand burde rangere lige højt, ligegyldig om det er inden- eller udenfor kirken. Men man kæmper jo for de gifte kvinder med. Og her er det, at jeg ikke er overbevist om, at det er så godt med al denne snak om ligestilling. Hvor det gælder den juridiske ligestilling – ja naturligvis. Der må gælde den samme retssikkerhed for alle. Men når det kommer dertil, at ligestilling sættes lig med de muligheder vore mænd har, så – helledusseda. Er det den trødemølle, man vil lokke os ind i. Somme tider kunne jeg unde mændene noget af kvindernes »frihed«.

I fuld bevidsthed om, at jeg af børn og blevask nærmest er stavnsbundet til mit hjem, kan jeg sige, at vi kvinder som kvinder og som mødre har ubetalelige goder, som de stakkels mænd må kigge langt efter. Og hvis nu alle de hjemmeløbende husmødre falder over mig og siger: »Vi keder os«, så må jeg svare, at enten har de ikke brugt deres fantasi godt nok, eller også er det synd for dem, hvis den er blevet stækket i en tidlig alder. Men for nu ikke at give os til at græde over det, vil jeg fortælle om de mange muligheder en husmor har.

Der er naturligvis husarbejdet. De, der har rigeligt at bestille, har vel ikke tid til at læse Forum, men alligevel – hvis. Var der nogen, der sagde, at husarbejde virker fordummende? Lad være at tro på det. Mens man reder sengene, kan man bede morgenbøn, eller, hvis man er indstillet på en anden led, udtænke, hvordan man hurtigst muligt får dagens arbejdsprogram overstået. Demokrati på arbejdspladsen er ikke nødvendigt her. Hun er hjemmets enehersker, nu da manden er draget af for at tjene til det daglige brød mellem 8–17. Hun kan gøre arbejdet i den rækkefølge, hun selv ønsker det. Hun er faktisk det mest selvstændigt arbejdende menneske, der kan tænkes. Mænd blander sig nu engang ikke i, hvordan deres koner arbejder, men om arbejdet (så nogenlunde) bliver gjort. Det kan tænkes, at man falder i staver over en kronik, man har læst i morgenavisen, mens man skræller kartofler eller vasker op. Det hænder også, at man gør sig sine egne tanker om dette eller hint problem, og har man ikke mod på at gøre sine meninger gældende offentligt, kan man da fortælle sine idéer videre til sin mand. Han siger formodentlig, at man er skrupsjør, og at der hverken er hoved eller hale på nogen ting eller også – »jamen, hvordan vil du føre det ud i livet?«. Det gør ingenting. Når man ved, man har fat i den rigtige ende, pirker man lidt ved det engang imellem, og sluttelig lader man det gå i glemmebogen. En skønne dag vil manden sige:

»Hør var det ikke en idé osv., osv.«, og så ser man beundrende på ham, og så tror han, at idéen er hans egen. (Dette er ikke egnet læsning for mænd, men de tror mig nok ikke, så jeg spolerer forhåbentligt ikke noget). Vi må se at komme bort fra den fikse idé, at vi selv skal have æren af alt, hvad vi udtænker. Det er tindrende ligegyldigt, blot det bliver ført ud i livet.

Jer ser, at jeg nævnedes noget om en kronik. Dermed kommer vi ind på et af de andre områder, hvor vi har det bedre end mændene. I tankerne springer De de dage, uger, måneder eller år over, hvor De ærlig talt kun kunne nå at passe børn og hus og mand. Så kommer vi til de dage, hvor man kan læse et par aviser og en enkelt bog om dagen. Nå måske ikke hele bogen. Tænk så igen på den stakkels trætte ægtemand, der lige orker at give Dem en hånd med ved aftensbordet, hvorefter han kun har lyst til at slappe af – se TV, eller han er uheldig og skal i gang med regnskaber.

Kan De ikke lide at læse, så kan man sy, brodere, strikke, hækle, væve og så meget andet, at jeg slet ikke vil skrive det ned. Ørkesløst!! hørte jeg engang en kvindesagskvinde sige om håndarbejde. Hun mente sikkert, at man nemmere og billigere kunne købe alt sådant færdigt. Ja, men man skaber noget. Man hitter på nye ting og sætter nye farver sammen, og med disse ting præger man sine omgivelser. Når jeg engang er færdig, – nå, det kan være lige meget, men ingen andre har lavet præcis det samme på den måde.

Mens nu alt dette foregår, opdrager man børn. Vi er her ved sagens kerne. Ingen andre vil opdrage børn på samme måde. Enhver sætter sin personlighed ind på opdragelsen af børnene. Den indflydelse, min opdragelse har på børnene, kan jeg ikke lodde, men netop gennem opdragelsen af den kommende generation har kvinderne en stor magt. Eller rettere sagt: Det havde de. Jo flere »frie og selvstændige« kvinder vi får lokket ud på arbejdsmarkedet, jo flere institutionsopdragne børn bliver der. Der var et sted i bogen »Ditte Menneskebarn«, hvor Karl fortæller Ditte, at der nu var nogle, der ville arbejde henimod, at der skulle laves vuggestuer, og disse vuggestuer skulle ydermere have nogle lukkede vogne, som børnene blev afhentet i, så moderen blev fri for den evindelige pisken frem og tilbage for at bringe og hente børn. »Det var da en køn tanke«, sagde Ditte. »Jeg synes nu, det ville være en kønner tanke, om man gav moderen penge, så hun selv kunne blive hjemme og passe børnene«, sagde Karl.

Hvis man i det hele taget kan sige, at

der er blevet begået nogen fejl overfor kvinderne af mandssamfundet som sådant og af kirken, så ligger fejlen i nedvurderingen af kvinden som kvinde, hustru og mor. Hvis hjemmearbejdende husmødre evig og altid hører, at de er dumme, uoplyste, kontaktløse m. m., og at de havner på et infantilt stade ved bestandig at omgås børn, så er det da ikke så sært, at de til sidst tror det. Hvis man ikke siger det direkte til os, så lader man sig i nogle tilfælde tydeligt mærke med, at det er en særdeles underordnet personage, man taler med. Faktisk tror jeg, at masser af mænds »hjernevirksomhed« ville have godt af, at de gjorde tjeneste som »husmoder-afløser« et halvt eller et helt år.

Der er i øvrigt et sted, jeg mangler ligestilling for mændene. Hvis jeg bliver enke, sker der ikke mig noget økonomisk, men hvis min mand mister mig, skal han til at finde én, der for gode ord og høj betaling vil passe børnene og hjemmet, – og hvor skal de penge komme fra?

Vi er efterhånden kommet langt væk fra de kirkelige sfærer. Kirken har brug for kvinderne. Når min trætte ægtemage en aften siger: – »Nej, jeg kan ikke tage til det lektormøde i aften; jeg er for træt,« så ville jeg med glæde tage afsted. Han kunne være babysitter, og jeg ville træffe nogle andre mænd! Det er nemlig kun mænd, der er lektorer her i sognet.

Og så er vi tilbage til ordet ligestilling igen. Det er i hvert fald ikke ubetinget et gode ude i samfundet med kvindens »ligestilling«. Hun kommer bare ind i det samme race som mændene, og så er der følgerne for børnene. Dengang jeg var en lille pige, ønskede jeg brændende at få lov til at ministrere. Og så de dumme drenge, som var så vrantne, når de skulle til det. Dengang brugte man meget »hvide piger«. Dvs. piger i lange hvide kjoler med slør på hovedet. Vi var et utal af piger, der har gået i et utal af processioner med vore blomsterkurve. Det var vort modstykke til ministranterne. I dag har man fjernet næsten enhver lejlighed til at være »hvid pige«. Var det ikke en idé at finde ud af, hvad vi mener med ligestilling? Og kunne kirken ikke gøre noget godt, ved at fortælle os om vort store ansvar som kristne mødre (kateketer) og give kvinderne den plads, de vitteligt burde have? Ikke som efterabere af mandslivet, men som selvstændige kvinder. Og er det ikke snart mændenes tur til at spørge os til råds og tage noget af vort kvindeliv ind i mandssamfundet – ind i mændenes idéverden? Jeg tror verden blev et bedre, roligere, tryggere og langt mere farverigt sted at være da.

Birgit Arbirik.

SCT. ANNÆ REJSER – PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Firenze – Rom – Assisi:

27/6–16/7 – 20 dg. – tog (liggevogn). – Pris: kr. 1485,-
Rejseleder: Annie Rastrup.

Rom – Assisi:

2/7–16/7 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-
Rejseleder: Annie Rastrup.

»Kulturperler« (Rom – Firenze – Assisi):

27/8–10/9 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.

»Indian Summer« (Umbrien – Rom):

1/10–15/10 – 15 dg. – jettfly. – Pris: kr. 1325,-
Rejseleder: Elise Schwartz.

Etterårsferie i Rom:

16/10–23/10 – 8 dg. – fly. – Pris: kr. 1065,-

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S, telf. (01) 58 74 12 eller Steno Rejser, telf. Asta 2312 (kl. 9–17).

STENO REJSER

Holmbladsgade 11, 2300 København S, er oprettet af Sct. Annæ Rejser og kan arrangere Deres rejse til næsten et hvilket som helst rejsemål, samt indtegne til selskabsrejser til Tyskland, Østrig, Italien, Spanien, Jugoslavien, Skandinavien, England, Bulgarien, Ægypten m.v.

Priser fra kr. 198,-.

Steno Rejser handler kun med medlemmer af Danmarks Rejsebureau-Forening. (Kundegaranti 10 mill. kr.)

De er velkommen til at besøge vor nye forretning.

STENO REJSER tilbyder bl.a.:

Østrig – fly – 8/15 dage – fra kr. 328,-.

Gardasøen – fly – 8/15 dage – fra kr. 298,-.

Rom – fly – 8/15 dage – fra kr. 598,-.

Costa del Sol – fly – 8/15 dage – fra kr. 478,-.

Paris – fly – 8 dage – fra kr. 568,-.

Vil De til Sydamerika, Indien – eller blot til Mors – spørg efter tilbud hos

STENO REJSER

Holmbladsgade 11 - 2300 København S - Telefon AStA 2312.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvvej 13. Tlf. Hellerup 7894 - 7842

Dansk oversættelse af »Frankfurter Ehebriefe«

ÆGTESKABSKURSUS

13 hæfter kr. 30,-.

Hér er, hvad Synoden efterlyste.

Bestilling: Ægteskabskurset, Bernstorffsvej 54, 2900 Hellerup.

Arsvikar

antages pr. 1.8.1971 på

Rygårds Skole

Bernstorffsvej 54

2900 Hellerup, Tlf. He 1053 (bedst kl. 12.30–13.30).

Fag: Matematik i 1., 7. og 8. kl., ialt 11 timer ugl., herudover mulighed for alm. sygevikariater.

Endvidere mulighed for 3 dansktimer i engelsksprogl. afd.

Ole Meyer, skoleinspektør

SPANIEN

Biskop hjælper afrikanere, som er kørt fast i Spanien

San Sebastian – NC News Service

Biskop Jacinto Argaya Goicoechea af San Sebastian har af sine personlige midler givet 450 dollar til hjælp til de hundreder af afrikanere, som er kørt fast i hans bispedømme, efter at Frankrig har nægtet dem indrejsetilladelse.

Afrikanerne, hvoraf de fleste har en uddannelse, taler flydende fransk og er oplært i håndværk eller andre fag, er blevet lokket til Frankrig fra de tidligere kolonier af samvittighedsløse arbejdsformidlingsagenturer, som har lovet dem fiktive ansættelser.

Franskmændene har nægtet at lade afrikanerne komme over grænsen, før de har de løfter om ansættelse og den arbejdstilladelse, der ifølge loven skal til, og som begge dele er yderst vanskeligt opnåelige for sorte.

De færreste af afrikanerne har imidlertid midler til rejsen hjem. Borgere fra den nordlige grænseby Irun har derfor tilbudt dem deres hjælp, og en særlig indsamling i en derværende sognekirke har indbragt over 100 dollars. Nogle restauranter i byen tilbyder fri mad til subsistensløse afrikanere, og mange hoteller stiller tomme værelser til rådighed som midlertidigt husly.

USA

Biskopperne i USA ikke stemt for at forandre cølibatet

Washington – NC News Service

Kardinal John Krol, formand for et biskoppeligt udvalg, som efter videnskabeligt at have undersøgt sagen har påvist, at de fleste præster i USA ønsker et frit valgbart cølibat, ser »ingen mulighed« for, at USAs hierarki vil anmode om en ændring af den kirkelov, som forbyder præsterne at gifte sig.

»Muligheden for at præstevie gifte mænd er reel nok«, sagde Philadelphias ærkebiskop imidlertid. Han gjorde opmærksom på, at bispesynoden på sit

møde i Rom til efteråret vil beskæftige sig med dette emne med henblik på præstefattige områder.

Kardinal Krol fremkom med disse bemærkninger på en pressekonference den 15. april, som blev arrangeret, efter at dele af nævnte undersøgelse – et 4-års 500.000 dollar projekt, som han kaldte »historiens mest gennemførte specialundersøgelse af præsternes forhold« – var blevet publiceret i New York Times.

De fleste amerikanske præster er stemt for frivilligt cølibat

Washington – NC News Service

Mere end halvdelen af USAs præster er stemt for frivilligt cølibat, fremgår det af to dybtgående undersøgelser, foranstaltet af De Forenede Staters biskopper, skønt et »overvældende flertal« betragter cølibatet som gunstigt for deres arbejde. En af undersøgelserne viser, at tre af fem præster forventer, at kirken vil ændre cølibatslovgivningen – og omkrig 75 pct. af disse gejstlige mener, at forandringen vil komme inden for de næste ti år. Undersøgelsen fandt det også »overstrømmende bevist«, at pave Pauls rundskrivelse af 1968, Humanæ Vitæ, som igen udtrykker kirkens afvisning af svangerskabsforebyggende midler, ikke har fundet tilslutning hos de fleste amerikanske præster.

Præsternes synspunkter med hensyn til cølibatet var i stærk modsætning til biskoppernes, som mener at loven skal bibeholdes. Af den samme undersøgelse fremgik dog, at de fleste præster ikke ville gifte sig, selv om de havde lov til det.

Undersøgelsen fandt »ingen bevis for, at det katolske præstedømme er ved at bryde sammen eller truer med at bryde sammen«.

ROM

Uretfærdighed kaldes »den universelle synd«

Vatikanet – NC News Service

Et afsluttende dokument angående retfærdighed i verden er af bispesynodens sekretariat blevet forelagt pave Paul VI. Heri kaldes uretfærdighed for »den universelle synd«. Det foreslås desuden at give et verdensorgan magt til at straffe overtrædelser af menneskerettighederne. Uden at nævne bestemte na-

tioner opremses der mindst 15 uretfærdigheder, som af enkelte nationer gennemføres mod menneskeheden.

Tekstens forberedelse har taget måneder, og den blev næsten ord for ord godkendt af paven. Den kommer til at danne grundlaget for biskoppernes drøftelser, når de begynder deres synodemøde den 30. september. Paven har givet synoden til opgave at behandle præsteproblemerne og uretfærdigheden i verden.

Under den fælles overskrift »Undertrykkelse af enkeltpersoner og folkeslag« er følgende nævnt: uretfærdige processer og straffe, nægtelse af udvandringsretten, de ufødtes rettigheder, forurening, racediskrimination, neo-kolonialisme, politisk undertrykkelse, den kolde krig og oprustningskapløbet.

I teksten nævnes i øvrigt endnu flere uretfærdigheder, som menneskeheden lider under: den økonomiske udnyttelse af de fattige nationer gennem de rige, uhæderlige renter, de mægtige nationers ringe bidrag til verdens fattige, sammenlignet med deres smiden med penge til krig og forsvar.

Paven har fået ny hjælpebiskop i sit bispedømme

Vatikanet – NC News Service

Pave Paul VI har udnævnt den 57-årige kapucinerpater Vittorio Terrinoni til hjælpebiskop for generalvikaren for byen Rom, kardinal Angelo Dell'Acqua, og har efter hans eget ønske givet ham titel af biskop af Ferento.

Den nye biskop skal sammen med fire andre hjælpebiskopper bistå kardinal Dell'Acqua med ledelsen af bispedømmet Rom, der har paven som biskop.

Biskop Terrinoni har hidtil haft sit virke som præst i et af Roms arbejderkvarterer, hvor paven nytårsdag i år læste messen og holdt en prædiken om freden.

Vatikanet bremser brugen af luksusbiler

Vatikanet – NC News Service

For fremtiden vil man ikke se luksusbiler med Vatikanets nummerplader på gaden i Rom.

Vatikanet ejer kun 4-5 imponerende Mercedesbiler og andre vogne af tilsvarende kvalitet, og de bruges først og fremmest i diplomatisk øjemed, f.eks. til at køre en ambassadør og hans følge fra Roms centrum til et besøg i Vatikanet.

Ifølge den vatikanske pressetjenestes talsmand, Federico Alessandrini, er der til gengæld nogle kardinaler, der personligt holder luksusbil, men dem vil de nu udskifte med mindre vogne.

»I Italien betragtes den slags vogne som en luksus«, sagde Alessandrini. »Derfor har kardinal Villot opfordret dem til at udskifte dem med nogle mindre iøjnefaldende eksemplarer«.

Han bekræftede, at Vatikanets statssekretær, kardinal Jean Villot, havde udsendt denne opfordring gennem kardinal Sergio Guerri, som er formand for den kommission, der står i spidsen for Vatikanets indre anliggender.

Vatikanets nummerplader er for øvrigt en sjældenhed i sig selv. Ifølge Alessandrini er der udstedt »ikke engang hundrede« af disse nummerplader til højtstående prælater og personer, der er bosiddende i Vatikanet.

De fleste af de præster og biskopper, der arbejder i Vatikanet, og som selv har bil, kører i beskedne italienske vogne med romersk nummerplade.

CANADA

Canadiske biskopper ønsker at få en samtale i gang med stofmisbrugere

Ottawa – NC News Service

Der gøres et forsøg på at komme i en-gageret samtale med stofbrugere, især blandt de unge, og deres forældre.

Biskopperne siger, at de forstår forbrugernes behov for at eksperimentere, for at opdage sig selv, for at blive accepteret i bestemte grupper, for at leve livet intenst og for at formindske »den forvirring, man oplever, når man står over for et liv, hvor der næsten skal overmenneskelige kræfter til for at realisere fred og retfærdighed.«

Men de tvivler om, at stofferne kan dække disse behov.

»Når man tager stof, er der så ikke fare for, at man fejlagtigt anser vovelyst for mod, slaveri for frihed, eftergivenhed for selvfornægtelse, lediggang for åndeligt liv?« spurgte biskopperne.

De understreger, at den rette omsorg for legemets og åndens helbred er et alvorligt ansvar, som udspringer af »den menneskelige persons værdighed, skabt af Gud vor Fader, med legeme og sjæl«, og de opfordrer til at søge styrke i Kristus fremfor at søge flugt gennem stof. De efterlyser oparbejdelse af en atmosfære af forståelse og tolerance over for dem, som har taget skade eller er ble-

vet syge af stofforbrug, og biskopperne betoner, at behovet for en grundlæggende ændring af vor samfundsstruktur er så påtrængende, at ingen kan forblive ligegyldig over for det.

ENGLAND

Anglikaner om det katolske præstecelibat

London – KIPA

Ophævelse af cølibatet ville skaffe den katolske kirke en mængde nye pastorale, sociale og finansielle problemer. Denne anskuelse kommer til udtryk i det netop udkomne, anglikanske Crockford-direktorium. Det udførlige forord er skrevet af en anonym anglikansk præst, der på dette sted frit kan komme frem med sine synspunkter på kirkelige spørgsmål. Af egen erfaring kan den anglikanske kirke bedømme spørgsmålet om præstecelibat, skriver den anglikanske præst. I en tid med store vanskeligheder for den katolske kirke skal man ikke uden videre stemme for at gøre cølibatet til en frivillig sag, sådan som det er i den anglikanske kirke. Paven og hans rådgivere behøver netop i dette øjeblik »nogen opbakning«.

Stærkt krav om ophævelse af det anglikanske forbud mod kirkelig vielse af fraskilte

London – NC News Service

En kommission, udnævnt af den anglikanske ærkebiskop Michael F. Ramsey af Canterbury, har kraftigt anbefalet en ændring af den anglikanske kirkes hidtidige forbud mod at lade fraskilte indgå nyt ægteskab i kirken.

Gruppen, som består af otte medlemmer, kom til det resultat, at det ville være »i overensstemmelse med fornuf-ten, Guds ord i Skriften og den teologiske tradition« at tillade et sådant skridt. Kommissionens rapport vil først blive forelagt de anglikanske biskoppers råd og derefter en almindelig synode, som skal afholdes senere på året.

Den anglikanske kirke, som er den officielle kirke i England, og som tæller 10 millioner briter blandt sine medlemmer, har hidtil delt den katolske kirkes syn på ægteskabets uopløselighed og hævdet, at ingen kan indgå et nyt kristent ægteskab, så længe den første æg-

tefælle stadig er i live. Hidtil har den kun tilladt sine fraskilte medlemmer at komme ind i kirken for at bede, når den borgerlige vielse var overstået.

I rapporten fra kommissionen, hvis formand er pastor Howard Root fra Westminster Cathedral, hedder det, at »et stigende antal ansvarlige personer i Kirken, både gejstlige og lægfolk, ikke mere med god samvittighed ser sig i stand til at benægte, at et nyt ægteskab kan være Guds vilje«.

Det understreges i rapporten, at »Kirken loyalt over for Kristus kræver, at den giver kristne mænd og kvinder frihed til at vælge«.

FRANKRIG

FRANKRIGS PROTESTANTER ØNSKER ØGET ADGANG TIL FOSTERFORDRIVELSE

»La Fédération Protestante de France« har for kort tid siden offentliggjort en kommissionsbetænkning, som bl. a. fremsætter følgende krav:

»Kommissionen ønsker, at lovgivningen må overvinde tre hindringer, nemlig frygten for nedgang i befolkningstilvæksten, lægestandens afvisende holdning og den religiøse tradition i Frankrig, for at blive så liberal som mulig, idet der appelleres til hver enkelts ansvarlige holdning og gøres en ende på de nuværende repressive forholdsregler, som i alle henseender er såre skadelige.«

Af en meget fyldig rapport, som en professor ved det protestantiske teologiske fakultet i Paris, pastor André Dumas, har udarbejdet, fremgår, at der i Frankrig hvert år foretages ca. 500 terapeutiske, legale aborter, mens antallet af illegale aborter skønnes at ligge mellem 300.000 og 800.000 årlig.

Pastor Dumas fremhæver som en grov social uretfærdighed, at de økonomisk bedrestillede er i stand til at lade illegal abort foretage under langt mere betryggende forhold end de fattige.

Han afviser både den opfattelse, som sidestiller fosterdrab med børnedrab, og den, der regner fosterdrab som en form for fødselskontrol. Efter hans opfattelse er abort afbrydelse af potentielt liv, mens svangerskabsforebyggelse er hindring af uønsket liv.

Blandt de forholdsregler, som pastor Dumas ønsker fremmet, nævnes udtrykkelig den danske mødrehjælp som eksempel til efterfølgelse.

M. J. Baagøe.

CHILE

Præstegruppe støtter socialistisk regering

Santiago, Chile – NC News Service

En gruppe, bestående af 80 præster, der arbejder i de fattigste kvarterer i Santiago, har givet udtryk for sin støtte til de reformer, præsident Salvador Allendes regering har planlagt, efter at han som den første marxist ved et demokratisk valg er blevet leder af et land i Latinamerika.

»At være kristen vil sige at være solidarisk med de fattige. I Chile viser man på nuværende tidspunkt en sådan solidaritet ved at slå ind på den historiske vej, folket er slået ind på,« siger gruppen.

Præsterne, hvoraf de fleste stammer fra USA, Canada, Spanien, Belgien, Holland og Frankrig, siger, at de »bakker regeringen op i dens bestræbelser for at gennemføre en samfundskontrol af produktionsmidlerne gennem nationalisering af minedrift, banker og industri og for at sætte fart i landbrugsreformen og andre projekter«.

Endvidere siger de, at »en overvejelse af samtlige produktionsmidler med sociale formål for øje baner vejen for en ny økonomi, der passer til vor udvikling, og som eventuelt vil overvinde klassekampen«.

Santiagos generalvikar, msgr. Jorge Gomez, udtaler, at gruppen »indtager et politisk standpunkt over for et politisk problem, som kan løses på mange måder«.

Præsterne forsøger, siger msgr. Gomez, »at påtvinge alle kristne deres synspunkter«, – »en kras klerikalisme« kalder han det.

Enhver kristen må selv vælge sit standpunkt i overensstemmelse med sin samvittighed, siger generalvikaren.

AMERIKA

Møde mellem nordamerikanske, latinamerikanske og canadiske biskopper

Mexico City – NC News Service

9 biskopper fra den latinamerikanske bispekonference (CELAM), 9 fra den

nordamerikanske (NCCB) og 4 fra den canadiske (CBC) har i slutningen af maj som delegerede fra deres respektive bispekonferencer holdt et møde i Mexico City, som var det sjette i rækken af en serie møder til drøftelse af de åndelige og sociale problemer på den vestlige halvkugle, hvoraf 1 har været afholdt i Santiago, 1 i Caracas, 1 i Detroit og 2 i Miami.

Emnerne for mødet i Mexico City var »Menneskets kald og Kirkens sendelse« samt »Præstedømmet i menneskenes tjeneste«.

Grupper af eksperter fra de forskellige bispekonferencer har forud for mødet redigeret de arbejdstekster, der skal lægges til grund for drøftelserne. Latinamerikanske eksperter har således udfærdiget en tekst om præstedømmet, mens et udvalg af nordamerikanske og canadiske biskopper i fællesskab har lavet teksten om »mennesket«. Deres konklusioner er dog udelukkende af rådgivende karakter.

De tidligere drøftelser biskopperne imellem er for øvrigt resulteret i flere omfattende planer om samarbejde og gensidig hjælp.

»Vort vigtigste mål er at skabe dialog, at udveksle idéer og at fremkomme med forslag til løsning af de mest presserende problemer i vore kirker«, sagde en talsmand for de latinamerikanske biskopper på et af de forberedende møder.

Som en anerkendelse af de forskellige ordenssamfunds bidrag til det pastorale arbejde både i Nord- og Sydamerika opfordrede man dem til at sende repræsentanter til mødet, en indbydelse, der blev modtaget af lederen af såvel den latinamerikanske sammenslutning af ordensfolk som af de tilsvarende organer i USA og Canada.

De latinamerikanske eksperter, som havde redigeret teksten om præstedømmet, agtede allerede før mødet i Mexico City at forelægge denne på et møde i begyndelsen af maj i San José, Costa Rico, i anledning af 15-året for CELAM's beståen.

CELAM har for øvrigt i sinde at forelægge sine resultater for bispesynoden i Rom i september. Blandt de emner, man har behandlet, er aktuelle problemer indenfor præsteskrabet, deriblandt colibatet.

Teksten om mennesket, som er blevet redigeret af de canadiske og nordamerikanske biskopper indeholder overvejelser angående menneskets kald, menneskets indflydelse på sin egen skæbne og de menneskelige og guddommelige sider af menneskelivet. Der er desuden et afsnit om menneskets frigørelse og Kirkens profetiske sendelse med henblik på menneskets fulde udvikling.

ECUADOR

Præsteråd i Ecuador går ind for socialismen

Quito, Ecuador – NC News Service

Over 100 repræsentanter for præsterådene i Ecuador og adskillige biskopper har for nylig efter et 4-dages møde erklæret, at sulten i Ecuador »ikke er hverken Guds straf eller en vanskæbne«, men at det er kapitalismen, der er skyld i den.

»Efter at have drøftet problemerne her i landet er vi kommet til det resultat, at sulten, arbejdsløsheden, udbytningen af de fattige og underudviklingen ikke er Guds straf eller en vanskæbne, men at disse ting simpelt hen er en følge af det kapitalistiske system, der råder i Ecuador i dag«, hedder det i en resolution, som blev vedtaget på mødet.

I en anden resolution i forbindelse med den første opfordres der til at »oprette en ny samfundsorden, baseret på en sand socialisme, som kan forenes med de kristne principper«.

Grupper af præster i Argentina, Bolivia, Chile, Colombia og Mexico har udsendt lignende erklæringer.

På mødet drøftede man desuden præstens rolle i det moderne samfund. Resultatet af disse drøftelser vil blive forelagt bispesynoden i Rom i september.

FN

FN fremskynder arbejde på gamle håndskrifter

En international gruppe videnskabsmænd benytter den relative ro i Mellemøsten til at fremskynde offentliggørelsen af en samling gamle håndskrifter, som blev fundet for 25 år siden, og som kan kaste nyt lys over kristendommens første århundreder.

Ligesom Dødehavsrullerne blev også disse håndskrifter fundet ved et tilfælde. I 1946 var nogle arbejdere ved at skrabe sand bort fra en gammel begravningsplads i Nag Hammadi i Øvre Ægypten, ca. 120 km nordvest for Luxor. De stødte derved på en stor krukke, som åbenbart havde ligget i en grav. Ud af krukken hældte de 13 bind gamle håndskrifter, som alle var smukt

indbundet i læder. Mellem nogle stumper i indbindingen var der et stykke af et græsk brev, der nu betragtes som en mulig antydning af tidspunktet for håndskrifternes tilblivelse.

Arbejderne solgte deres fund – uskadt – for »et meget lille beløb«. Det endte med, at bindene blev overført til Det koptiske Museum i Kairo med undtagelse af 100 sider, som nu befinder sig i Jung Museet i Zürich i Schweiz.

Mellemøstens skiftende problemer har forsinket arbejdet med håndskrifterne med henblik på samlingens endelige offentliggørelse. Kun ca. en tredjedel er indtil nu oversat og offentliggjort.

Efter 6-dages krigen i 1967 blev dette »Nag Hammadi Bibliotek«, som håndskrifterne nu kaldes, bragt i sikkerhed i Kairo, hvor de dog var tilgængelige for de videnskabsmænd, som prøver på at samle de smuldrende sider og identificere de hundreder af fragmenter.

De 13 binds historie og betydning er blevet forelagt UNESCO, som agter at gennemføre skrifternes restaurering og oversættelsen af de følgende afsnit i løbet af de næste to år.

Håndskrifterne skildres som stammende fra en gruppe gnostikere, en sekt, som havde visse lighedspunkter med kristendommen. Men gnostikernes påstand om at være i besiddelse af et hemmeligt mystisk kendskab til Gud har fået flere af oldkirkens fædre til at stemple dem som hæretikere. Meget af, hvad vi ved om gnostikerne, stammer fra kristne teologers udsagn om dem i kristenhedens første århundreder.

Med en fælles indsats fra Det koptiske Museum og Det tyske arkæologiske Institut i Kairo har en gruppe på 10 udenlandske eksperter og 5 ægyptiske specialister anbragt de skøre dokumenter under plexiglas og affotograferet dem. Størstedelen af denne del af arbejdet som en forberedelse til offentliggørelsen blev færdig i december/januar 1970/71. Aftrykkene kan nu fås, så videnskabsmændene er i stand til at renskrive og oversætte dem, mens originalerne forbliver i sikkerhed.

Nogle af de mere end 50 afhandlinger, Nag Hammadi håndskrifterne består af, handler om opfattelser, som var almindelige på kristendommens første udviklingstrin. Andre skrifter synes at være samlinger af tanker, der stammer fra græske, jødiske og orientalske kilder.

En af de mest omtalte tekster er Thomas-evangeliet, som hævder at indeholde hemmelige udtalelser af Kristus, som apostlen har optegnet. Af de 114 sprog, der gengives, kendes de 40 ikke fra nogen anden tekst. Denne del af Nag Hammadi Biblioteket er allerede oversat og offentliggjort.

TIL BYEN
FRA BYEN
- i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v. Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

for alle trossamfund.

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 – Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

W. A. Werner A/S

Ost en gros

Teglgaardsstræde 13
København K.

Telefon 14 14 08 (omst. til samtlige afd.)

Kvalitetstost

Vejle Optik

v. Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

ERIK ANDERSEN

G1. Kongevej 138 A,

1850 København V

Telefon (01) 31 04 11

*

PAPIR EN GROS

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PROTOKOLLER

PLASTIC

KONVOLUTTER

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amaliegade 27

1256 København K.

Telefon (01) 15 15 11

Telegramadresse: Forskjold

N. BOESEN

BEGRAVELSESFORRETNING
Nørrebrogade 9 . 7100 Vejle
Telf. (05) 82 07 25 – 82 46 40

Esbjerg og Omegns Sparekasse

**KATOLSK
FORUM**

**TIL DERES
TJENESTE**

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 39, Esbjerg
Telefon 12 08 29

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen El. Installatør

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Centralmejeriet**Afdeling: Vesterbro**

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lin.)

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch
(forhen Bogbanken)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af skolebøger
OmIndbindinger

Reserveret

K. J. Høffland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værkstød: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 83 50

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 68 51

N. Juul Pedersen A/S

Glarmestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske Institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende begravelser
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - Kraft - Oliefyur
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændeelsoller
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNING'S MAGASIN

Christian Walther

HORSENS

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

LEJLIGHED SØGES

I København. 2-2½ værelse. Månedlig leje 700-800 kr. til ungt katolsk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annoncemarked,
Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

**MARIUS
MP
PETERSEN &
EN ILLA FORKÆTTERED**

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zöllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50
Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fodevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedølegade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Træløsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarmester - Kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Bendt Gravgaard

I senkram en gros
Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Støt vore annoncører!

Poul
HENRIKSEN
Tlf. *82 37 11
Leverandør til Sct. Marie Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger . . .

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 28
Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserves - Dybrost
R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 52 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 52 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 52 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 52 08 93

Kolding Andelsmejeri

Haderlevvej 5, Kolding
Tlf. 52 01 55

Peter From

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telefon Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

AKTIVBANKEN A/S

Kolding

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon *2 02 14

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserves
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olsegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvsltter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs etff.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres olletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg

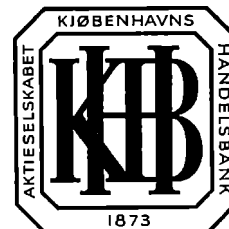
Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. *(03) 27 31 00

Alt i moderne belysning

Karl A. Køblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3787
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 55 57 80

Støt Katolsk Forum —
tegn et abonnement!

LITURGISK

NYT FRA LITURGIKOMMISSIONEN

Flere vil måske mene, at bispedømmets liturgikommission fører en hensygnende tilværelse. Tilsyneladende foregår der ikke så meget.

Men kommissionens medlemmer mødes engang om måneden under ledelse af den ihærdige Pater Irenæus fra Sønderborg. Forud for hvert møde har medlemmerne af kommissionen dog fået tilsendt og gennemarbejdet det materiale, der skal behandles enten direkte af medlemmerne eller i nedsatte nævn. Udgivelsen af søndagsmessernes læsninger har været et stort arbejde, der dog er lykkedes takket være formandens organisatoriske evner. Et særligt oversættelsesnævn blev i efteråret nedsat med henblik på Den stille Uges liturgi. Denne oversættelse nåede ud til sognene i god tid, således at sognepræsterne kunne nå at sætte sig ind i den nye liturgi. Liturgikommissionen vil gerne høre fra sognene (præst og menighedsråd), hvorledes man er tilfreds med denne oversættelse.

Oversættelsesnævnene for de nye dåbs- og vielsesritualer, der har arbejdet siden sidste sommer, kan nu forelægge biskoppen den nye oversættelse til godkendelse, og de nye ritualer skulle så kunne komme ud til sognene i september. Endvidere arbejdes der på et nyt begravelsesritual (med og uden messe), på det ritual, der skal bruges, når lægfolk med biskoppens tilladelse kan deltage i kommunionssuddelingen enten under messen eller til syge.

Ændringer i kirkerummene, der vil imødekomme de krav, den ny liturgi stiller, skal forelægges Liturgikommissionen, der så behandler sagen gennem særlige nævn, før den sender sine konklusioner til biskoppen, der skal give den endelige tilladelse. Flere sager, især fra provinsen, har været behandlet i den senere tid.

Ved efterårsmødet på Snoghøj for præsterne blev der ytret ønske om, at der i forbindelse med den officielle liturgikommission skulle oprettes en liturgisk materialecentral, der skulle udgive det af Liturgikommissionen godkendte materiale og samle og stille til disposition det forsøgsmateriale, der anvendes forskellige steder i ind- og udland. Denne materialecentral skal have en

daglig leder, der udnævnes af biskoppen, og som skal arbejde i nær kontakt med Liturgikommissionen og Kateketcentralen.

Liturgikommissionen modtager med glæde gode idéer, forslag og kritik.

Skriv blot til Liturgikommissionen, Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Vagn Hansen.

PASTORALT

PASTORALRÅDETS UDVALG ER I GANG!

I Katolsk Forum, nr. 8 (23. april), var der et både fyldigt og sagligt referat af pastoralrådets 2. møde den 20. og 21. marts i år. Nøjagtig halvdelen af dette referat, dvs. præcis en side i bladet, omhandlede en række udvalg – i alt 8 – som blev nedsat på stedet. Det skal i denne forbindelse nævnes, at tanken oprindelig havde været at nedsætte 18 sådanne udvalg! Det var dog nok fornuftigt foreløbig at nøjes med de 8, som pastoralrådet i øjeblikket anså for at være de mest presserende! Og lige så fornuftigt var det nok, at man valgte at nedsætte så mange, som man gjorde, så opgaverne blev fordelt på flere grupper (selv om en del af navnene går igen i flere af udvalgene). På den måde har i hvert fald en del udvalg fået en klart afgrænset og for så vidt overkommelig opgave, som de kan håbe at løse inden pastoralrådets 2 næste møder, som henholdsvis finder sted i slutningen af oktober 1971 og i marts 1972.

På indeværende tidspunkt har de 8 udvalg allerede hver især afholdt deres første møde, og 3 af dem har endda holdt 2. Alle møderne har fundet sted på bispekontoret i København med undtagelse af mødet i Udvalget for den Kristne Tjeneste, som har de fleste af sine medlemmer i hovedlandet, og som derfor holder sine møder i Jylland.

Udvalgene har konstitueret sig som følger:

ORGANISATION: Formand: Erik Lorensen. Sekretær: Henrik B. Mortensen.

KIRKEBIDRAG: Formand: Filip Lange. Sekretær: Hans J. Johansen.

PERSONALE: Formand: Ebbe Simonsen.

LEJR: Formand: Claus Munk Plum. Sekretær: Ellen Broe.

STRUKTUR: Formand: Ib Andersens. Sekretær: Bent Dalsgaard Larsen.

UNGDOMSARBEJDE: (Endnu ikke afgjort ved redaktionens slutning).

DET SKREVNE ORD: Formand: Hans Jørgen Johansen.

DEN KRISTNE TJENESTE: Formand: Knud Ballin. Sekretær: Margrethe Mørck Pedersen.

Arbejdet er altså nu i gang. Man har på det første møde i de enkelte udvalg først og fremmest prøvet på at gøre sig en klar forestilling om arbejdets omfang og om de veje, man må følge for at nå et resultat.

Det er allerede nu klart, at der vil opstå grænseproblemer, som i mange tilfælde vil nødvendiggøre en vis kontakt og undertiden endog et snævert samarbejde nogle udvalg imellem. Personaleudvalget kan således ikke fremkomme med konkrete forslag angående præsterens ansættelsesvilkår, uden at Strukturudvalget samtidig fremdrager spørgsmålet om pastoraternes struktur, og Organisationsudvalget afklarer problemet med hensyn til ordenssognenes forhold til bispedømmet og deres respektive menigheder. Det vil derfor sikkert blive nødvendigt at afholde forskellige fælles møder og måske med tiden under en eller anden form at oprette et kontaktudvalg.

A propos »kontakt« er det for øvrigt ikke bare nødvendigt, at der er en snæver og varig kontakt udvalgene imellem. Lige så nødvendigt og direkte afgørende er det, at der er kontakt mellem pastoralrådets udvalg og såvel menighedsrådene som de katolske organisationer og de enkelte katolikker. Pastoralrådet er valgt ved direkte valg, men det betyder naturligvis ikke, at dets medlemmer fra nu af har fået overdraget alt ansvar i den danske katolske kirke, og at alle de øvrige med god samvittighed kan skyde ansvaret fra sig, fordi de (forhåbentlig!) i sin tid er mødt op ved stemmeurnerne! Alle 8 udvalg *ønsker* kontakt med enhver, der kan hjælpe dem med forslag, spørgsmål osv. I »Vedtægt for udvalg nedsat af pastoralrådet« står der for øvrigt udtrykkeligt under § 4, stk. 4:

»Enkeltpersoner eller organisationer kan rette henvendelse til udvalget eller kan anmode om foretræde for udvalget med henblik på at fremsætte en redegørelse for deres synspunkter ledsaget af et notat, som senere kan indgå i udvalgets rapport.«

Og det er ikke bare ord, – der er også en mening i det! Deres »henvendelse« kan sendes til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Den kan enten stiles til det pågældende udvalg eller simpelt hen til »Pastoralrådet« som sådant.

Og så er der bare tilbage at følge med i de oplysninger, vi løbende bringer i bladet om arbejdets fremadskriden.

P. Grégoire.

Ekstraordinære turistgudstjenester i sommeren 1971

Asserbo	»Friheden«, Skovbovej	Søndag Juni-Aug.: 17.00 (Tel. (03) 26 14 04)
Nykøbing Sj.	Nykøbing kirke	Søndag 1/7-15/8: 8.30 (Tel. (03) 43 06 87)
Nordby, Fanø	Håndværkerforeningen	Søndag 17.00 (Tel. (05) 12 10 29)
Esbjerg	Katolsk kirke, Kirkegade 58	Søndag 8.00, 10.00. Juli-Aug.: 11.00 (Tel. (05) 12 10 27)
Oksbøl v. Varde	Sydlejr	Lørdag 17.00 (Tel. (05) 12 10 27)
Aakirkeby	Katolsk kirke, Gregersgade 20	Søndag 10.00. Juli-Aug.: 8.00, 10.00 (Tel. (03-974) 462)
Østbornholm	Allinge-Sandvig	Oplysning: Tel. (03) 95 08 14
Rønne	Katolsk kirke, Østergade 59	Søndag 9.30. Juli-Aug.: 8.00, 10.00 (Tel. (03) 95 08 14)
Rømø	Skolen, Engvej, Havneby	Søndag 11/7-29/8: 10.00 (Tel. (044) 2 35 85)
Oksbøl på Als		Søndag 20/6, 18/7, 15/8, 19/9: 11.00 (Tel. (044) 2 35 85)
Løkken	Centralskolen, Harald Fischersvej	Søndag Juli-Aug.: 9.00 (Tel. (08) 13 07 44)
Frederikshavn	Helligåndskirken, Uranienborgvej	Søndag 9.30. Juli-Aug.: 11.00 (Tel. (08) 13 07 44)
Thisted	Møllevej 23	Lørdag Juli-Aug.: 17.00 (Tel. (08) 13 07 44)

INDBYDELSE

KRISTI LEGEMS FEST FOR KØBENHAVNS KATOLIKKER PÅ RYGÅRD

Katolikker fra Stor-København indbydes til sammen at fejre Kristi Legems Fest torsdag den 10. juni kl. 19.30. Først synges højmesse på dansk med musik af Erling Rasmussen. De »bevægelige« dele synges flerstemmigt af et udvidet kor og de »faste« dele af alle efter Erling Rasmussens højmesse no. 2. Efter messen bæres det Højhellige i procession ud i søstrenes park og fra et alter meddeles den sakramentale velsignelse over by og land. Under processionen støttes salmesangen af et hornorkester. Efter denne gudstjeneste bliver der lejlighed til venskabeligt samvær i parken og dertil kan forfriskninger købes. Det er en kreds sognepræster, der står bag indbydelsen.

*På udvalgets vegne
Kjeld Geertz-Hansen.*

TIL UNGARER

UNGARERNE HAR EGEN PRÆST
Efter snart en 10-årig pause har ungarerne fået deres egen præst. Omsorgen for ungarerne var ikke helt tilfredsstillende, fordi de blev betjent af en præst, der bor i Oslo. Han kunne ikke overkomme de forskellige opgaver, der opstod omkring de cirka 5-600 herboende ungarskfødte danskere.

Præsten, *Paul Both* bor i præstegården:

Bredgade 64
1260 København K.
Telefon Palæ 37 62.

Han træffes bedst tirsdag og torsdag kl. 19-20 i præsternes kontor på 1. sal.

Jeg anmoder sognepræsterne i Danmark om venligst at underrette deres ungarskfødte sognebørn om pastor Paul Both's tilstedeværelse i Danmark og om hans træffetider. Sognepræsterne bedes venligst meddele dette i deres eget sogneblad.

Peter T. Kodra.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 6/6: HELLIG TREFOLDIGHEDS FEST: Ordspr. 8,22-31. - Salme 8,4-9. (R: 2a). - Rom. 5,1-5. - Joh. 16,12-15.

Mandag d. 7/6: 2. Kor. 1,1-7. - Mt. 5,1-12.

Tirsdag d. 8/6: 2. Kor. 1,18-22. - Mt. 5,13-16.

Onsdag d. 9/6: 2. Kor. 3,4-11. - Mt. 5,17-19.

Torsdag d. 10/6: 2. Kor. 3,15-4,1. 3-6. - Mt. 5,20-26.

Fredag d. 11/6: S. Barnabas, apostel: Ap.g. 11,21b-26; 13,1-3. - Salme 97,1-6. (R: 2b). Mt. 10,7-13.

Lørdag d. 12/6: 2. Kor. 5,14-21. - Mt. 5,33-37.

Søndag d. 13/6: KRISTI LEGEMS OG BLODS FEST: 1. Mos. 14,18-20. -

Salme 109,1-4. (R: 4bc). - 1. Kor. 11,23-26. - Lk. 9,11b-17.

Mandag d. 14/6: 2. Kor. 6,1-10. - Mt. 5,38-42.

Tirsdag d. 15/6: 2. Kor. 8,1-9. - Mt. 5,43-48.

Onsdag d. 16/6: 2. Kor. 9,6-11. - Mt. 6,1-6. 16-18.

Torsdag d. 17/6: 2. Kor. 11,1-11. - Mt. 6,7-15.

Fredag d. 18/6: JESU HJERTES FEST: Ezek. 34,11-16. - Salme 22,1-6. (R: 1). - Rom. 5,5-11. - Lk. 15,3-7.

Lørdag d. 19/6: 2. Kor. 12,1-10. - Mt. 6,24-34.

Søndag d. 20/6: Årets 12. alm. Søndag: Zak. 12,10-11. - Salme 62,2-6. 8-9. (R: 2b). - Gal. 3,26-29. - Lk. 9,18-24.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 6/6: H. TREFOLDIGHEDS FEST.

Mandag d. 7/6: Ferialdag.

Tirsdag d. 8/6: Ferialdag.

Onsdag d. 9/6: Ferialdag.

Torsdag d. 10/6: Ferialdag. - Eller: S. Margrethe, dronning af Skotland. (Kristi Legems Fest er henlagt til Søndag).

Fredag d. 11/6: S. Barnabas, apostel.

Lørdag d. 12/6: Ferialdag. - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 13/6: KRISTI LEGEMS OG BLODS FEST.

Mandag d. 14/6: S. Basilius den Store, biskop og kirkelærer.

Tirsdag d. 15/6: Ferialdag.

Onsdag d. 16/6: Ferialdag.

Torsdag d. 17/6: Ferialdag.

Fredag d. 18/6: JESU HJERTES FEST.

Lørdag d. 19/6: Ferialdag. - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 20/6: Årets 12. alm. Søndag.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Høggum og H. van Schaik (lay-out).

Redaktionssekretær: Eili Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

SKÆVE DAGE I THY

En af de sidste års større kulturelle be-
givenheder er nu blevet nedfældet på
filmstrimmel. Det er sommerfestivalen i
Thy eller Frøstruplejren, som den også
kaldtes. Idéen var at eksperimentere
med nogle alternative måder at være
sammen på og prøve, om et lille sam-
fund på tusind mennesker eller mere
kunne styre sig selv direkte, altså uden
at vælge repræsentanter til at ordne le-
delsen.

Pressens enorme interesse for fæno-
menet har gjort det lidt svært at finde
ud af, hvad der rent faktisk skete i
Thy. Man har været tilbøjelig til at
fremhæve de mærkelige eksotiske eller
uheldige sider af eksperimentet for lige-
som over for sig selv at bevise, at det
vist ikke rigtig var noget. Der er bare
det uheldige ved det, at man på den
måde effektivt kommer til at skærme
sig imod at få inspiration og fantasi til
nye livsformer. Her er »Skæve dage i
Thy« en ganske god lejlighed til at stif-
te bekendtskab med lejren på en refere-
rende venligt indforstået måde. De
mange billeder fortæller løst og fast,
mest løst, om dagligdagen, musikken,
børnene og dyrene.

Musikken

En af de første ting, man lægger mærke
til, er musikkens store betydning. De
bedste danske beatgrupper er med på
lejren eller kommer på besøg. På den
måde kommer musik og dans til at ind-
gå som et naturligt led i dagens aktivi-
teter. Musikken kommer til at fungere
på et mellemplan, ikke koncertsalens
isolerede ophøjethed og heller ikke ra-
dioens kvænnende baggrundsstøj. Det
kan lyde som teoretisk øregas, men det,
jeg har forsøgt at fange ind, er musik-
kens funktion som samlingsmærke og
bindemiddel mellem mennesker. Det er
egentlig ikke noget nyt, at musikken

kan fungere på den måde. Der er bare
det særlige ved det, at musikken er
skrevet og udført af samme slags men-
nesker, som den henvender sig til. Kva-
liteten er nok ikke så høj, vurderet un-
der evighedens synsvinkel, men til gen-
gæld har den en særlig kvalitet ved at
være ungdommens musik.

Kropsbevidsthed

Beatmusikkens kendetegn er rytme, som
gør, at den er svær at sidde stille til.
Man bevæger sig i takt med musikken,
ikke bare for at opleve den intensere,
men også fordi oplevelsen af ens egen
krop er blevet noget centralt og legi-
timt. Den større kropsbevidsthed giver
sig også andre udtryk. Det nøgne men-
neske er ikke længere tabu. Derfor ser
man også mange hel- og halvnøgne
mennesker i lejren. Det glædelige er ik-
ke bare den positive holdning til skab-
ningen, det udtrykker, men også, at det
tages som noget naturligt og ikke sær-
lig bemærkelsesværdigt. Her dokumen-
terer filmen en ægte frigørelse ved ikke
at udvælge netop de nøgne, men ved
blot at registrere de mange former for
påklædning, der var.

Den amerikanske film »Woodstock«
havde ikke samme frihed i forhold til
menneskekroppen, fordi den med omhu
valgte at filme de mennesker, som leve-
de op til vort skønhedsideal, hvilket jo
kun gør det sværere for dem med pun-
dene fordelt på en anden måde at gå
nøgne. Kropsbevidstheden bliver først
til frigørelse, når den ikke tager hensyn
til formerne. Ellers bliver det kun til en
yderligere fordel for de i forvejen
smukke.

Et morsomt eksempel på, at musik
ikke er tilstrækkeligt til at opnå krops-
bevidsthed, var en vækkelsesgruppes
optræden. Den sang på nogle af de sam-
me melodier, som bruges i beat, men

gruppen stod helt stiv og upåvirket af
rytmen, mens publikum reagerede, som
det plejer, ved at gyngede med i takt.

Ekstatiske oplevelser

Det var meget spændende at se den
trang til ekstatiske oplevelser, som Frø-
struplejren også var udtryk for. Midt i
en rationalistisk og effektivitetspræget
verden hengiver de unge mennesker sig
til mærkelige optog, malede over hele
kroppen i forunderlige farver, mens de
skriger eller danser til musikken fra
tomme benzindunke og fløjter. Ligele-
des var der nogle oprin med dans
rundt om et stort bål, og alt sammen
peger det hen mod den trang til en el-
ler anden form for kult eller dyrkelse af
højere principper og idéer om livet og
det uforståelige. Det er en væsentlig
iagttagelse, at unge fra kirkefremmede
miljøer bevidst søger efter oplevelser af
større sammenhænge, og at de aldrig
ville drømme om at lede efter dem i de
etablerede kirker. Selv om der nok også
er blandet flugtmekanismer i, fritager
det ikke kirkerne for at spørge sig selv
om årsagerne til, at det spirituelle op-
sving for det meste finder sted uden for
kirkerne.

Mod filmen kan indvendes, at den
har en tendens til at dygne billederne
oven på hinanden uden at komme vi-
dere i beskrivelsen. Det hænger nok
sammen med ungdomskulturens under-
stregning af værdien i det at være sam-
men, og filmen er da også ganske rar at
være sammen med. Når man alligevel
kunne tænke sig, at for eksempel for-
holdet til »det gamle samfund« var
kommet tydeligere frem, er det fordi
det ville have sat eksperimentet i relief,
hvor filmen nu »bare« er en rar be-
skrivelse af en skøn sommerferie.

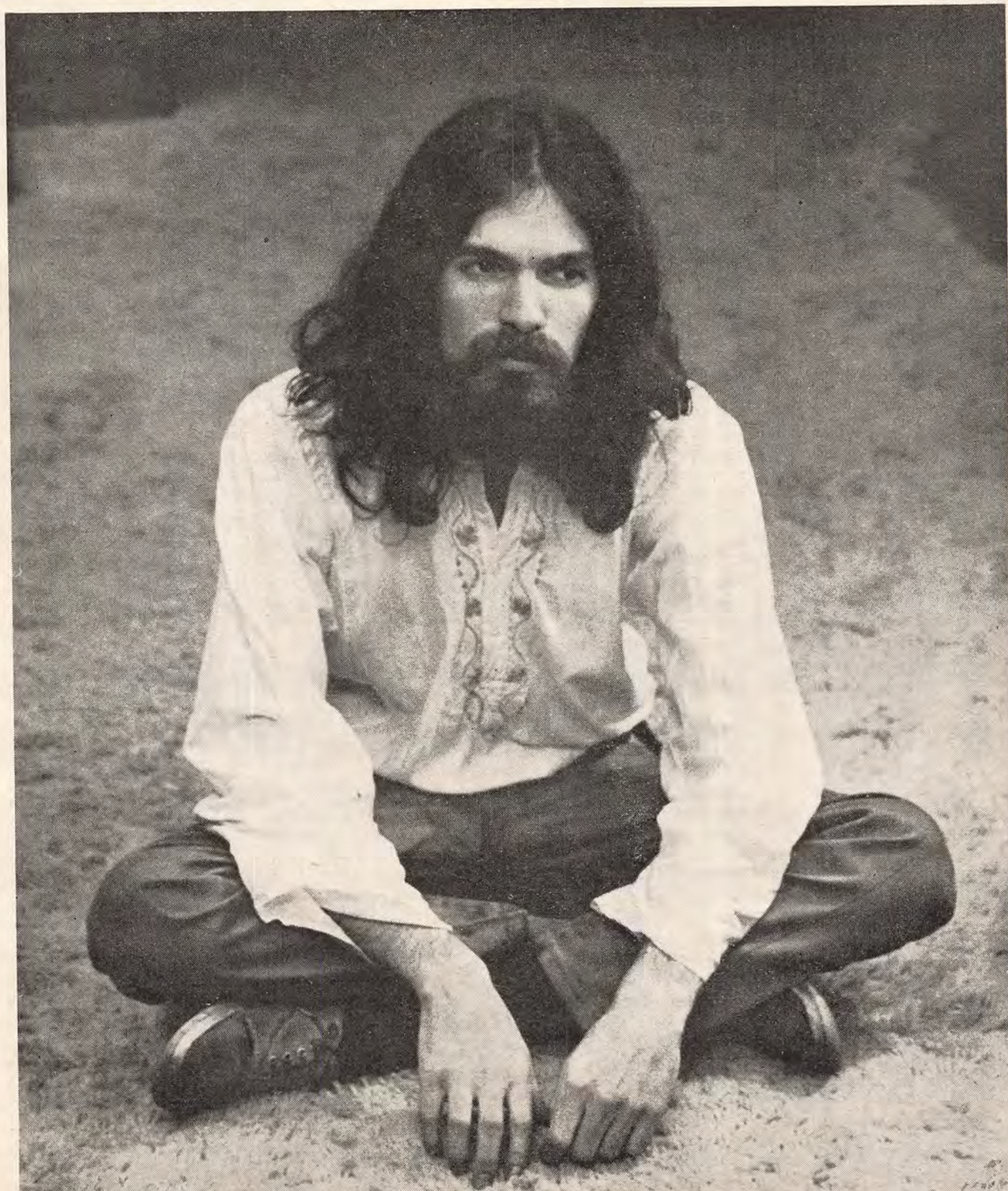
Jakob Frandsen.

12/1971

B. J. 47

forum

katolsk

NOTES BLOKKEN

Paul den VI's brev til kardinal Maurice Roy af 14.5.71 er noget af en overraskelse. Det udkom i anledning af 80-årsdagen for »Rerum novarum«. Men i modsætning til denne første sociale rundskrivelse og senere tilkendegivelser er dette brev ikke doktrinært eller systematisk. Paven siger udtrykkeligt flere gange, at han ikke kan give konkrete løsninger, som passer i alle situationer. Hans brev virker nærmest som en indledning til en diskussion. På grund af de mangfoldige erfaringer, som han har gjort på sine store verdensrejser, peger han på visse punkter, hvor Kirken – og han tænker her først og fremmest på lægfolket – skal sætte ind. Paven indoktrinerer heller ikke en katolsk sociallære. Han siger selv, at situationen totalt har forandret sig siden »Rerum novarum« og »Quadragesimo anno«. I dag drejer det sig ikke mere kun om en forfordelt klasse i samfundet, men om sociale fornødenheder på verdensplan. Paul den VI (resp. de fransktalende sociologer, som efter al sandsynlighed har inspireret til brevet) gør opmærksom på visse brændende problemer, som kræver en løsning. Men det overraskende er, at paven selv ikke angiver en konkret løsning. Denne indstilling er både overraskende og befriende. Han overlader løsningen helt og holdent til lægfolket.

Den anden overraskende ting i pavens brev er den kendsgerning, at den hjælp, der efterlyses, ikke indskrænkes til eller først og fremmest er beregnet på at komme ka-

tolikker eller de kristne til gode. Her er der gjort alvor af det 2. Vatikankoncil's grundlæggende tese, at Kirken er til for Verdens skyld – og ikke omvendt.

Blandt de problemer, som paven berører, og efter hans mening kræver vor opmærksomhed, nævnes først og fremmest »urbaniseringen«, dvs. den eksplosionsagtige vækst af vore storbyer med alle de menneskelige skavanker, dette indebærer. Paven henviser til menneskets voksende ensomhed blandt masserne; han taler om de »nye« fattige, der ikke så meget trænger til materiel hjælp som til menneskelig kontakt. Som eksempel på disse »nye« fattige nævnes bl.a. de gamle, invaliderne, narkomanerne og alle, som lever i samfundets periferi. Et andet problem, som paven stærkt understreger, er kvindens nødvendige frigørelse på alle områder af det borgerlige samfund. Han berører udførligt de problemer, som hænger sammen med gæstearbejderne og gør sig til deres talsmand og forsvarer. Han taler endvidere om den hårdt tiltrængte dialog med ungdommen, om problemerne, som hænger sammen med massemedierne (især TV), og kommer endog – skønt ganske kort – ind på den menneskelige omverdens fysiske forurening. Klart fordømmer han enhver form for diskrimination med tydelig adresse til USA og Sydafrikas apartheidspolitik. Hele skrivelsen er et arbejdskatalog for vore aktionsgrupper og burde derfor oversættes snarest muligt.

H. Roos SJ.

KÆRE LÆSER

Sommeren er som bekendt agurke-tiden. Der sker ikke noget. Man slapper af, tager på ferie, flytter ud til sommerhuset og lader stå til hvad angår problemerne. Det gælder alle, både høje og lave. Alle trækker sig tilbage til den private sfære, hvor man fredeligt går i badebukser og sysler med sin have. Nyhedernes strøm rinder kun svagt, og bladredaktionerne leder i gamle arkiver.

Også K.F.s redaktion vil gerne slappe lidt af, og den forventer det samme af Dem. Det vil vi gøre med at lade K.F. springe to numre over, så at der to gange opstår et mellemrum på fire uger mellem to følgende numre. Dermed retter vi også på følgerne af vor egen beslutning om at

INDHOLD

PETRUS	4
HELLIG ÅND	6
MUCKERMANN	8
KALKEN	10
HELDER CAMARA	11
UDLAND	12-14

RELIGIONS- UNDERVISNING

Skolernes religionsundervisning er igen kommet i søgelyset.

Denne gang gælder debatten noget så kontant som antallet af ugentlige religions-timer på de forskellige klas-setrin.

Religionsundervisningskommissionens foreløbige betænkning går ind for bortfald resp. indskrænkning af religionsundervisningen på de yngste klassetrin mod en styrkelse af faget i højere klasser. Som begrundelse fremhæves især: de ældre elevers mere modne holdning over for såvel bibelproblematikken som de forskellige religions- og livsopfattelser, som de må stifte bekendtskab med.

Mange lærere, der underviser teenagere, vil uden tvivl hilse dette forslag velkommen.

Det er en kendsgerning, at faget på de højere klassetrin under den nuværende ordning står svagt i forhold til de fleste andre fag. Hvis faget overhovedet figurerer på skemaet, er det kun med en ugentlig time; og der gives ingen karakterer og holdes ingen eksamen. Er der noget at sige til, at de fleste elever anser geografi eller formning for at være mere betydningsfulde fag end religion? At faget får tildelt to timer ugentlig på disse klassetrin må ubetinget ses som en forbedring.

Samme lærere vil græde krokodilletårer, dersom prisen for denne styrkelse bliver bortfald af religionsundervisningen i 1. og 2. klasse. De oplever jo gang på gang, at de må ofre megen tid og tålmodighed og pædagogisk opfindsomhed på at bane vej gennem diverse psykologiske blokeringer hos eleverne, der i alt for mange tilfælde synes at stamme fra undervisningen i underskolen, og på at bortoperere vrangforestillinger,

der tydeligvis hidrører fra de smås bibeltimer.

På den anden side kan det ikke nægtes, at der findes mange dygtige og erfarne pædagoger, som vil betragte bortfald af religionsundervisningen i 1. og 2. klasse som et meget alvorligt tab. De er overbevist om, at det netop er i denne alder (7-8 år), børnene er allermost modtagelige for visse religiøse værdier - værdier, der har stor (måske afgørende) betydning for den senere religiøse udvikling. Hvad der forsømmes i denne alder, kan en senere undervisning, hvor glimrende den end er, ikke råde bod på. Måske har disse pædagoger ret, måske ikke.

En ændring i folkeskolens skemaordning med hensyn til kristendomskundskab vil stille de katolske skoler over for alvorlige problemer, som i tide bør overvejes grundigt af alle implicerede parter.

Katekesen er imidlertid ikke kun et skoleproblem. I vort tid er der mange, der forfægter den tese, at undervisning af skolebørn i religion er en sag af underordnet betydning, som der ofres alt for mange kræfter på. Kristendommen er noget for voksne, ikke for børn. Det, vi har brug for, er voksenundervisning. Børnene trænger ikke så meget til undervisning i kristendom som kristen opdragelse. Denne opdragelse må hovedsagelig ske i hjemmet. Altså bør man sætte alt ind på at give forældrene al den sagkyndige vejledning, de behøver, for at kunne løse denne opgave.

Sagen har mange aspekter, og det ville være godt, hvis røret omkring religionsundervisningen i folkeskolen gav anledning til, at hele den kateketiske situation i vort bispedømme blev gjort til genstand for en fordomsfri analyse.

L.O.D.

udkomme hver fjortende dag, i stedet for - som tidligere - to gange om måneden. Når man nemlig udkommer to gange om måneden, kommer der 24 numre om året, mens at udkomme hver fjortende dag bringer en op på 26 numre årligt. De ser, vi sløjfer kun de to overskydende numre! I praksis betyder dette følgende: Nummer 12, som De holder i hånden, udkom 17.6. De næste numre vil udkomme på følgende dage:

- nr. 13 udkommer 1. juli
- nr. 14 udkommer 29. juli
- nr. 15 udkommer 26. august
- nr. 16 udkommer 9. september osv.

God ferie!

red.

REFERATER	15-17
MENINGER	21
INDLAND	22
TAKING OFF	24

BILLEDET PÅ FORSIDEN ER FRA
FILMEN TAKING OFF (SE BAGSIDEN)

PETRUS - PAVEN - ROM

Der var engang en af mine kammerater på præsteseminariet i Louvain, der sagde til mig: Alle protestantiske præster går fortabt. Da jeg undrende spurgte ham, hvorfra han havde den viden, svarede han: Det er da klart. De har læst teologi og bibelvidenskab, – så må de også vide, at den katolske kirke er den eneste sande. Når de derfor lever uden for den, forkaster de den erkendte sandhed, og så må de gå fortabt. Jeg sagde til ham: Der findes vel ca. 5000 protestantiske præster i hele Norden. Kender du et nogenlunde lignende antal mennesker her i Belgien, der til stadighed lever mod deres inderste overbevisning? Da han benægtede dette, spurgte jeg ham, med hvilken ret han dog skød protestantiske præster i skoene, at de

skulle leve mod deres bedre overbevisning? Han spurgte da, hvad forklaringen så kunne være på, at de trods teologi og bibelvidenskab var og forblev ærlige protestanter. Jeg svarede ham, at de, når de læste Ny Testamente, læste den protestantiske overbevisning ud af det, mens han læste den katolske opfattelse ud af det, og at det for dem var lige så uforståeligt, at han med sin sunde fornuft og sin sjæl i behold kunne være katolik, som det var en gåde for ham, at de andre havde en anden opfattelse.

Denne lille oplevelse gjorde mig klart, at vi har tilbøjelighed til at læse ud af bøgerne, hvad vi gerne vil se i dem. Nu er der på bibelvidenskabens område blevet gjort et enormt dygtigt stykke ar-

bejde i det sidste par generationer, og derfor kunne det være interessant at henvende os til – ikke dogmatikere, men eksegeterne – de egentlige tekstforskere, for at få at vide af dem, hvad de mener om en så central tekst som netop Mattæus 16,18 ff. Hvad handler den om? Hvilke konsekvenser kan man med rimelighed drage af den? Hvordan blev den forstået i sin samtid?

Teksten er den bekendte Petrustekst, der står skrevet rundt på indersiden af kuplen i Peterskirken:

»Du er Peter, og på den klippe vil jeg bygge min kirke, og Dødsrigets porte skal ikke få magt over den. Og jeg vil give dig Himmerigets nøgler, og hvad du binder på jorden, det skal væ-

re bundet i himlen, og hvad du løser på jorden, det skal være løst i Himlene.»

Vi er jo vant til at læse hele det nuværende pavedømme ud af denne tekst. Men vi må jo indrømme, at der ikke står et ord om paven i den. Der står noget om Peter. Med hvilken berettigelse overfører vi så hele teksten på paven i vore dage, Paul den VI?

Foruden vor traditionelle udlægning, hvad protestanterne ville kalde en indlægning, finder vi stort set i vore dage tre forskellige opfattelser af, hvorledes teksten skal forstås.

Der er først og fremmest dem, som benægter ægtheden af hele passagen. Kristus kan umuligt have villet indstifte en kirke, da han forventede verdens ende såre snart. Han taler i øvrigt altid om Guds rige og aldrig om institutionen kirke. Det er rigtigt at ordet kirke, ekklesia, i evangelierne kun forekommer i denne passage og i Matt. 18,17, hvor der er tale om retsregler ved afgørelse af strid i menighederne. Passagen skulle således være en efterrationalisering, foretaget af den første kristne menighed, da den erfarede, at tingene gik ganske anderledes end den troede. Verdens ende kom ikke, og så måtte man retfærdiggøre det samfund, man havde opbygget, og derfor lagde man disse ord i munden på Jesus.

Hertil må svares to ting. For det første må man undre sig over, at der ikke står et ord om overdragelse af magt eller ledelse til efterfølgere, hvis denne tekst virkelig skulle være noget, man havde tilføjet for at retfærdiggøre videreførelsen. Ordene, som de står, er helt og fuldt og kun henvendt til Peter. For det andet må man undre sig over, at en senere tilføjelse, der først kan være kommet til, efter at Jerusalem var ødelagt, og som skulle refærdiggøre Roms præntioner, ikke er holdt i mere græsk-romerske vendinger. Hele teksten er et ægte semitisk produkt af usammenhængende billeder: Klippe, hvorpå man kan bygge en ekklesia, hvilket ikke er en bygning, men en folkeforsamling. Porte, der får magt. Nøgler går ganske godt med porte, det er bare ikke disse porte, Peter får nøglerne til, men til Himmerigets porte, og Himmeriget er jo noget forskelligt fra folkeforsamlingen. Endelig skal man løse og binde med disse nøgler. Homer ville aldrig have lavet lignelser, der er så usammenhængende. Det er typisk semitisk sprog. Det er et folk, som aldrig ser noget, men hører og ikke forstyrres af billedernes usammenhæng.

Den anden gruppe forskere mener, at det er selve Petruskikkelsen, der har spillet en vis rolle, men som har fået en alt for stor vægt senere. Man har da villet retfærdiggøre hans stilling ved

at opfinde denne tekst om ham, navnlig ved at give Simon tilnavnet Petros, dvs. klippe.

Hertil kan man svare, at dette tilnavn med rimelighed kan stamme fra Jesus. Det er så absolut ikke Peters karakter, der berettiger det. Han var såre omskiftelig af karakter. Hans centrale position må stamme fra Jesus selv. Vi kan ikke gennemgå alle tekster i Ny Testamente, men lad os blot fremhæve nogle få, så enhver kan danne sig et overblik.

Peter kaldes altid den første, men han var hverken den først kaldede eller den ældste. Han står først i apostellisterne: Matt. 10,2. Mark. 3,17. Luk. 6,14. Apost. Gern. 1,13. Han hører til den intime kreds, Jesus specielt tager sig af, og er f. eks. med til Forklærelsen og i Getsemane have. Hans vidnesbyrd om opstandelsen er specielt betydningsfuldt, 1. Kor. 15,4. Luk. 24,34. Joh. 20,3. Paulus tager efter sin omvendelse til Jerusalem og bliver to uger hos Peter, Galaterne 1,18. Peter er den første, der døber hedninger og derved overskrider grænsen til den græsk-romerske verden, Apost. Gern. 10. Peter har en afgørende rolle at spille ved apostelkoncilet i Jerusalem, Apost. Gern. 15, hvor man fritager de hedningekristne for at skulle overholde Mose lov. Endelig kan man ikke forstå den vægt, Paulus lægger på Peters opførelse i Antiokia, hvor han skiller sig ud fra de hedningekristne, hvis hans eksempel ikke er af altoverskyggende betydning: Galaterbrevet 2,11-14. Peter har virkelig spillet en stor rolle i den første menighed, og derfor kan ordet ikke være skrevet for at støtte ham. Tværtimod, det får sin vægt ved den situation, der allerede var. Det er Peter, der giver ordet i Matt. 16,18 vægt, og ikke omvendt.

Den tredje gruppe forskere mener, at vel er ordet ægte, og vel har Petrus spillet en førende rolle i den første menighed, men det er utilstedeligt at overføre hans embede på andre. Det er et rent personligt privilegium, der er tale om.

Nu må vi så prøve at se på, hvordan de første generationer af kristne har opfattet Petruskikkelsen. Vi vil her blot understrege to ting. For det første spiller Peter en stor og afgørende rolle i Johannesevangeliet 21,15. Denne tekst er fra ca. 90-100 og altså i hvert fald 30 år yngre end Peters død. Det er en ny generations tolkning af Peters rolle. For det andet har vi fra omtrent samme tid en tekst fra biskop Clemens i Rom. I sin egenskab af at være den, der forestår Kirken i Rom, som Peter og Paulus grundlagde, skriver han, formentlig på opfordring af nogle korintere, et brev til menigheden i Korint for

at afgøre nogle stridsspørgsmål. Dette viser den romerske kirkes prestige. Han skriver:

»Det var for avinds og nids skyld, at de, som var de rankeste og retfærdigste søjler, blev forfulgt og måtte kæmpe indtil døden. Lad os kaste blikket på vore gode apostle:

Peter, som blev offer for uberettiget avind og døjede møje – ikke en eller to, men mangfoldige gange – og som, efter således at have aflagt vidnesbyrd, er gået til herlighedens velfortjente sted – og Paulus; det var også som følge af avind og nid, at han fik vist os, hvordan man vinder tålmodighedens pris – syv gange kastet i lænker, drevet i landflygtighed og stenet, blev han en herold for Østerland og Vesterland og vandt omsider ære for sin tro«.

Her er Peter og Paulus stillet side om side, fordi de begge døde i Rom. Lignende syn har vi i en tekst af Ignatius af Antiokia fra ca. 117. Han skriver i sit brev til romerne:

»Jeg udsteder ikke befalinger til jer som Peter og Paulus, – de var apostle, jeg er kun en fange«.

Atter den samme tanke, at i Rom er disse mænd døde. Snart blev det almindeligt at anse efterfølgeren på bispestolen i Rom for efterfølger af de to apostle, hvis legemer hvilede i denne by.

Det er også interessant at konstatere, at de første lister over biskopperne i Rom ikke omtaler hverken Peter eller Paulus som biskopper eller som de første af disse, men som kirkens grundlæggere – og derefter kommer listerne over biskopperne. F.eks. skriver Irenæus af Lyon, senest 202: De salige apostle grundlagde og belærte kirken, og så overgav de bispedømmet til Linus for at administrere kirken.

Vi må efter disse antydninger slutte: De første kristne har betragtet Roms biskop som efterfølger af Peter og Paulus, ligesom biskoppen af Efesos blev betragtet som Johannes' og biskoppen af Alexandria som Markus' efterfølger.

Det spørgsmål, vi i vore dage må stille os, er følgende: Hvad indebærer denne forrangstilling? Dette er jo et uløst problem, ikke blot når vi diskuterer med de ortodokse eller anglikanerne, ja endog med de lutherske kirker. Men selv inden for Romerkirken er det såre langt fra at være afklaret. Er den stilling, paven har haft i de sidste hundrede år, en naturlig og nødvendig konsekvens af teksten i Matt. 16,18, eller kunne man godt tænke sig en helt anden rolle tildelt den mand, der sidder på Roms bispestol, en enhedens symbol og udvirker, og som vi siden det 4. århundrede har kaldt paven? Mange og svære spørgsmål rejser sig her.

Bjørn Højbo.

Af dr. theol. Oscar Cullmann,
evangelisk professor i teologi ved
universiteterne Basel og Paris,
observatør ved det 2. Vatikankoncil.

"HELLIG" ÅND OG ANDRE "ÅNDER"

Ved en ren ydre betragtning er det, der skete i den kristne menighed i Jerusalem til pinse, ikke andet end et udslag af entusiasme. Hertil kommer et progfænomen, som nok er usædvanligt, men som dog også kendes fra andre situationer. Hele hændelsen synes at kunne forklares fuldstændigt ved hjælp af massepsykologi. De samme love gør sig gældende i alle masseforsamlinger. Men det, der kommer til udtryk i masseforsamlinger, hører ofte til menneskets laveste instinkter: Den enkelte mister enhver selvkontrol, hans personlighed forsvinder, og han synker ofte ned under det dyriske stadie. Han mister sin kritiske sans, tænker kun i slagord, der er vendt mod fanatisk bekæmpede modstandere, og han lader sig endelig rive med til blind ødelæggelsestrang og vild grusomhed, når massepsykosen når sit højdepunkt. De lavere instinkter, som vi her ser frigjort, vil vi hellere tilskrive dæmoniske ånder end Helligånden.

Skal også pinseberetningen, efter hvilken disciplene blev fyldt med Helligånden, falde ind under denne bedømmelse på grund af visse fælles aspekter? Og skal omvendt så ikke politiske massebevægelser fejres som udslag af en ny pinse, f. eks. urolighederne i Paris i maj 1968?

Et lignende problem dukker op vedrørende de helbredelser, som Jesus og de første kristne var overbevist om at udvirke med Helligånden. De kan også forklares på en anden måde. På Jesu tid og også senere blev de henregnet under magiske undere. Spørgsmålet som sådan dukker allerede op i Det ny Testamente, hvor Jesus må forsvare sig mod den anklage, at djæveln (Belzebub) skulle arbejde ved hans helbredelser. I modsætning hertil ser han selv Gudsriget bryde frem, når han uddriver dæmoner med Guds ånd (Math. 12,28).

I Det ny Testamente er det tydeligt, at det guddommelige befinder sig i en

farlig nærhed af det dæmoniske. Urkristendommen, især Johannes' Åbenbaring, har forklaret det med, at djæveln for at nå sit mål efteraber Gud.

Så meget mere brændende er problemet om at skelne mellem ånderne for os, for begge dele er lige slemt, enten man udgiver det dæmoniske for at være guddommeligt, (særligt slemt, når det dukker op i selve kirken), eller omvendt som Jesus siger et sted, når man spotter Helligånden, idet man tilskriver dens virkninger en dæmonisk ånd. Når vi ser, hvor stor en rolle massebevægelser spiller i dag, især blandt de unge, og når vi betænker, hvor kritikløst vi lader vor tænke og handlen bestemme af massepsykose i mildere form, så skulle spørgsmålet om at kunne skelne beskæftige os meget mere i skolen og i kirken. Megen ulykke kunne på den måde afværges. Ikke forgæves anser Paulus dette, at kunne skelne mellem ånderne, for at være en stor gave fra Helligånden (1. Kor. 12,10).

Når de første kristne anvender ordforbindelsen »Helligånd«, så viser de dermed, at de vil aflægge vidnesbyrd om, at der findes andre ånder, der ligner Helligånden til forveksling. Hvis der i hele Det ny Testamente ikke stod andet om Helligånden end det, der står i pinseberetningen, så ville det næppe være muligt at bedømme denne vigtige begivenhed på anden måde end ved hjælp af massepsykologien. Derfor er det så værdifuldt, at vi i Det ny Testamente har så mange *andre udsagn* om Helligånden. Der er næppe et kapitel, hvor Helligånden ikke nævnes flere gange. Når vi læser pinseberetningen, så skal vi, netop for at forstå, at det er beretningen om Helligåndens udgydelse, samtidig læse andre steder og måske det vigtigste er Romerbrevets 8. kapitel. Vi skal ikke her udvikle hele Det ny Testaments lære om Helligånden; kun for at komme fra det spørgsmål, som vi har stillet, ud til kriterierne, vil vi fremhæve det vigtigste.

»Helligånd« betyder først og fremmest en ånd, der ikke stammer fra denne verden. Derfor imødekommer al tale om Helligånden næppe de moderne strømninger, for når man med rette eller urette påberåber sig Bonhoeffer, så skal jo i dag teologien og kirken trækkes med ind i sekulariseringsprocessen, hvorved ikke alene udtryksformerne, men også normerne skal tages fra den »sekulære« verden. Den, der derfor i dag giver Helligånden 1. prioritet i alle reformer, løber den risiko at blive ugleet som en verdensfjern, from pietist – »desværre« også i visse teologiske kredse. I virkeligheden måtte vi spørge os selv, om vi ikke netop gør os til latter

for verden, hvis vi siger alt netop sådan, som verden allerede har sagt det bedre.

Det er på den anden side også forkert at slutte, at Helligånden er verdensfjern, fordi den ikke er af denne verden. Tværtimod hører det til dens væsen, at den er *skaberkraft*, altså netop vendt mod verden. Ifølge Biblen var den ved skabningens begyndelse allerede tilstede, og ved tidernes ende vil den forvandle hele skabningen. Men allerede nu søger Helligånden inden for nutidens endnu ikke forvandlede rammer at gennemtrænge alt med sin livskraft, også i den moderne verdens former, der er præget af teknikken. Vi må som kristne kende dette godt og acceptere, at Helligåndens liv strømmer ind i den moderne verden og forvandler den. »Kom, *Skaberånd*«, skriver en af midaldralderens digtere.

Ganske vist skaber Helligånden ved egen kraft de udtryksformer, som den behøver for i sin verdensfremmedhed at gøre sig forståelig og påvirke verden, men derfor tilsidesætter den alligevel ikke det, der er specifikt for den, og som for verden altid betyder »dårskab« og »forargelse« (1. Kor. 1,24). Dette gælder ikke alene for den teknisk betonede verden, som man i dag gerne siger. Allerede på Paulus tid morede athenenserne på Aeropag sig over en sådan forkyndelse i ånden, og dog har apostlen alligevel prædiket videre på den måde og fundet tro. Helligånden får mennesker til at spidse ører og trænger sig til sidst på, netop fordi den kommer fra en anden dimension. Det er Guds Ånd, der ikke hører til hos os som en menneskelig kendsgerning, vi kan tage og føle på, men den kommer ind i os og må daglig gennem troen vindes på ny.

Hele Det ny Testamente stemmer jo overens i, at Helligånden kun bliver skænket den, der *tror*, det vil sige den, der ser sin egen og verdens frelse begrundet i Gud, ikke i mennesket, og dette er et afgørende kendetegn.

Som Guds skabermagt er Helligånden ifølge sit inderste væsen *liv*. Den står i Det ny Testamente som modstykke til døden. Alt dødt, sygt, selv syndens dødsdøds magt viger tilbage for Helligånden, skønt nyskabelsens store forvandling først ventes på den yderste dag.

Det er *fremtidselementet*, der allerede arbejder i nutiden. Endnu findes der synd og død, og dog er den underfulde magt (på græsk: *dynamis*), der skal forvandle hele skabelsen, allerede blandt os. Hvad den engang skal fuldende for alt levende, fuldbringer den allerede nu i vort »indre menneske«, som den »for-nyer fra dag til dag« (2. Kor. 4,16). Derfor kalder Paulus Helligånden

vor »pant«, nemlig til opstandelsen. »Det gamle er borte, alt er blevet nyt« (2. Kor. 5,17).

Begrebet *fornydelse* gennem Ånden bliver i vore dage ofte misforstået eller endog bevidst omfortolket. Ikke desto mindre gælder det her i ganske særlig grad om ikke at forveksle Helligåndens virke med de andre ånders. Det er ikke liv fra Helligånden, når der bare »sker noget«, når der hersker »bevægelse«, når alt gammelt uden videre bliver afskaffet og bestandig erstattet med noget nyt. Det er ikke det radikalt nye, Helligånden som skaber- og fremtidskraft udvirker; det er tværtimod igen det gamle. Ganske vist er der i og uden for kirken mange gamle elementer, der engang var levende, men som nu er stivnede i døde former. Der ligger dog på ingen måde deri, at de er blevet gamle, men det er fordi Helligånden er forsvundet fra dem. Og omvendt er det ikke nok, at noget er nyt for virkelig at være udtryk for den livsskabende Helligånd. Mode er ofte sandt livs modsætning. Helligånden forvandler det gamle, stivnede, døde og gør det levende, og indefra vil den i sammenhæng med Guds planer, der bestandig viderefolder sig, skabe nye former og nye strukturer. Dertil kan Helligånden også gøre brug af profane elementer, for »den blæser jo, hvor den vil«.

Helligånden kan som til pinse også antage entusiastiske former, men disse må man ifølge Paulus ikke lægge for megen vægt på (1. Kor. 14). Thi Helligånden virker især i det banale dagligliv som skaberkraft, også inden for det, vi ejer. Ejendomsfællesskabet hos de første kristne var i modsætning til essenernes hverken organiseret eller obligatorisk, der var åndeligt udvirket. Om »fred og glæde i Helligånden«, taler Paulus, og i Galaterbrevet opregner han alle Helligåndens *frugter*. Det sikreste kriterium for, at begivenhederne til pinse var udvirket af Helligånden, er, at sådanne »frugter« var forbundet med den. I det hele taget ophæver Helligånden ikke *personligheden* i modsætning til massepsykosens ånder. Den skaber tværtimod individuelt prægede åndsgaver, »karismer« (1. Kor. 12,4 ff.). Helligånden arbejder nemlig ikke henimod den uniformitet, der ofte tilstræbes i dag. Det burde man også overveje i vore økumeniske bestræbelser. Det er karakteristisk for Helligånden, at den paradoksalt nok kun udviser sin enhed i mangfoldigheden, af individuelle gaver: »mange slags gaver – en ånd«. Ganske vist hæver den os ud over os selv, ikke for at nedbryde vor personlighed, men derimod for rigtigt at præge personligheden med dens sande kraft-kilde.

Det viser sig især i *bønnen*. De redegørelser, som Paulus skriver i Romerbrevet 8, er det inderligste, der nogen- sinde er skrevet om bønnen. Guds Ånd driver os til at bede, thi i vor egen svaghed kunne vi jo slet ikke af os selv tale til Gud. Det er Gud, der gennem Helligånden i os taler, når vi beder. I virkeligheden taler Gud til os, idet vi beder. Bønnen er den eneste menneskelige handling, hvorved vi bliver hævet op over det at være menneske, men vi prisgiver alligevel ikke vor individualitet derved. Hvor der ikke længere bliver bedt, dér er Helligånden ikke tilstede. Det burde være en advarsel, hvis man under påskud af, at Jesus har for-dømt al falsk bøn og farisæisk fromhed, slet ikke mere beder, eller når man kalder noget for bøn, der er noget helt andet end det, som Jesus mener, når han lærer os at sige du til Gud, skønt »Han ved, hvad vi har behov for, inden vi beder til Ham«. Det er en af de moderne forfladigelser, når man stiller bøn og kristen livsførelse op som to modsætninger. Som om ikke store opgaver var blevet løst dér, hvor man havde bedt, og som om den i dag så højt besungne »medmenneskelighed« ikke havde sit faste grundlag i bønnen.

I denne sammenhæng skal der endnu siges lidt om *teologi* og Helligånden. Jeg vil ikke gøre den endeløse liste over »genitivsteologierne« endnu længere, idet jeg vil stille en teologi om den livgivende Helligånd op overfor »Guds død«-teologien. Det skal dog lige siges, at al teologi ligesom bønnen, uden hvilken den er utænkelig, må være Helligåndens værk, som på sin side stiger frem fra troen. Gud er jo ikke et erkendelsesobjekt ligesom et andet, vi bestemmer over. Gud erkendes, idet Han i Helligånden lader den troende erkende sig. Oplyst af Helligånden vil den menneskelige forstand så udfolde og uddybe troen. »Helligånden udforsker alt, også Guds dybder«, siger Paulus. Teologi skal være »bevis på Ånden og dens underfulde kraft« (1. Kor. 2,4). Som Åndens gave, som »Guds visdom« har Paulus, der som apostel samtidig var teolog, forstået teologien.

Således ser vi da, at vel var pinsen en engangsbegivenhed i urmenigheden, men den udfolder sig overalt, hvor der bliver bedt; hvor der i menneskets indre daglig kommer fornyelse og frugt; hvor man i Helligånden udretter tankens arbejde; hvor enhver med sine særlige åndsgaver arbejder i kirken og verden. Disse virkninger fylder gør det muligt for os i pinseberetningen sammen med de første kristne at se Helligåndens udgyldelse.

(*Neue Zürcher Zeitung*, pinsennr. 1971.
Dansk bearbejdelse v/Ibi Werner).

Det synes, som om mange i vor tid er uden interesse for historien. Man er optaget af nutiden, og man taler om fremtiden, men mangler sans for fortiden. Det er en menneskelig forarmning. Kristendommen er vel noget nutidigt levende og fremadstræbende. Men den er også historie, frelsens historie i Gamle og Ny Testamente og Kirkens liv.

Alt menneskeligt har talløse forudsætninger. Det er småligt og utaknemmeligt ikke at anerkende gælden til slægterne. Vi bygger overalt på deres ydelse. At beskæftige sig med fortiden er en rigdom. Vi kan og bør øse af tidernes erfaring, finde livsskabende tilskyndelse, glæde og hjælp der.

Det var den gamle folkehøjskoles grundprincip at ville vække til liv og opdrage gennem at fortælle fra historien. Man mente og sang:

*Så lad derpå os syn da fæste,
hvad adle kaldte livets lyst.*

Ja, lad os kæmpe med de bedste!

Historien giver lys over og forklarer så meget. Mange skylder beretning om fortidens store deres eget livskald og dets ideal. Man tænker blot på den rolle, helgenernes og andre store kristnes livshistorie altid har spillet i Kirkens liv.

Det er derfor en meningsfuld opgave at berette om en kristen personlighed som pater Friedrich Muckermann, der var en af det 20. århundredes helt store personligheder.

Ungdom

Friedrich Muckermann blev født i 1883 i Blückenburg (Schaumburg-Lippe). I 1899 trådte han ind i Jesu Selskab i Holland, da Tyskland siden »Kulturkampen« var lukket for jesuitter.

Om hans lærergerning og universitetsstudier i København blev fortalt i en tidligere artikel. Allerede heroppe begyndte han at skrive til studenterblandet *Leuchtturm* under mærket *Friedrich am Sunde*. Det var bl.a. artikler om Johannes Jørgensen med oversættelser, ja, selv tysk gendigtning af J.J.s lyrik. Senere gendigtede han hele Paludan Møllers *Benedikt af Nurcias afsked*.

Muckermann blev præsteviet i 1914 og kom som feltpræst til østfronten. Han forblev i *Wilna* (hovedstaden i polsk Litauen), da de tyske tropper trak sig tilbage i 1918. Polsk havde han lært og virkede også som præst for den stedlige befolkning.

Derved mødte han polsk litteratur; især beundrede han *Adam Mickiewiezs*. Muckermann skrev om denne digters »ridderlige kamp for Frihed og Broderskab, den ånd jeg håber på for Europas redning«. Men frem for alt stiftede han bekendtskab med den russiske digter-filosof *Wladimir Solowjew*. Denne kon-

verterede religionsfilosof blev for den unge tyske præst en åbenbaring om det kristne Rusland. Og den store russer fik afgørende betydning for hans tanke. Mere end tyve år arbejdede Muckermann med denne tankeverden. Foruden fire større studier om Solowjew mellem 1924-32 fuldendte han under sygdommen før sin død i 1945 sin sidste bog *Wladimir Solowjew. Zur Begegnung zwischen Rusland und dem Abendland*. Muckermann så lighed og slægtskab mellem Solowjew og tysk mystik og romantik, »denne første russiske europæer i stor stil«.

Bolsjevikernes fange

Muckermann, der senere skulle blive en flammende modstander af den sovjet-russiske kommunisme, håbede dengang, at de revolutionære ville bringe en fornyelse. Han så såvel modsætningen mellem kristendommens sociale ideal og det liberal-kapitalistiske samfund. Han var indstillet på et loyalt samarbejde og stolede på den proklamerede tros- og samvittighedsfrihed. Men han blev bittert skuffet. Muckermann havde i Wilna skabt en kristen arbejderorganisation med 40.000 medlemmer, folkebespisning, bibliotek og teater m.m. Men det var ikke efter bolsjevikernes hoved. Befolkningen sluttede op om ham, til sidst ved at blive med ham, dag og nat og kæmpe for ham i domkirken. Dog russerne slæbte ham bort i kamp med folket. Uden at komme for nogen domstol måtte han leve i skrækkelige fængsler i Minsk og Smolensk. Han lærte her en ubarmhertig, ond og stupid kommunisme at kende. Endelig i 1920 blev han – takket være polakkerne – byttet ud mod kommunisten Karl Radek.

Om alt dette fortæller Muckermann i sin lille bog *Wolt ihr das auch? Wie ich den Bolchewismus in Rusland erlebte*. Senere skrev han en større bog om kommunisme og kristendom. Fra en af hans talrige artikler om emnet et citat: »Har man virkelig forvandlet verden, når Zarens terror bliver til bolsjevismens? Er der ret langt fra Ivan den Skrækelige til Stalin?« Stalins »udrensninger« i 1936-38 og Hitler-Stalin-pakten 1939 bestyrkede Muckermann rigeligt i hans syn på kommunismen. Allerede i 1934 skrev han: »Nationalsocialismen er Moskvas store sejr. Den af Solowjew forudsagte katastrofe for den europæiske kultur rykker uhyggeligt nær. I grunden er det de samme magter, der hersker i Tyskland og Rusland«.

Præst og skribent

Jesuitternes ordensledelse bestemte Muckermann til en virksomhed i den katolske presse. Han fik bolig i Münster, og derfra udfoldede sig hans enorme virke

FRIEDRICH MUCK

WLADIMIR
SOLOWJEW

med pen og mund, der gjorde ham bekendt i hele Tyskland og langt derudover. Hans arbejdskraft syntes udtømmelig. Stadig var han på foredragsrejser gennem Tyskland og alle europæiske hovedstæder. Han vedligeholdt en vældig korrespondance med alle slags mennesker. Og dertil kom en utrættelig og omfattende læsning. Han fulgte med i alt. Muckermann havde store kundskaber på talrige felter. Hans veltalenhed var stor. Man lyttede gerne til ham i timevis, lige meget om tilhørerne var intellektuelle eller arbejdere, politikere eller kunstnere. Som taler og prædikant havde man bud efter ham til utallige møder, exercitier og kongresser. Man sidestillede ham med folk som Klemens Maria Hofbauer og pater Lacordaire eller i hans egen tid med dr. Sonnenschein og Romano Guardini.

Muckermann var fuldblods journalist, altid aktuel. Han kunne arbejde på flere artikler på engang. Han skrev meget

der *Technik* (1943). Han interesserede sig udover litteraturen for arkitektur, billedkunst, ballet, teater, film og radio. Muckermann ønskede ikke en kunstig middelalder og forløren bondestil, men hilste industrikulturen velkommen.

Sjælesørger for dem udenfor

Muckermann var en dialogens mand. Han omgikkes litterater, skuespillere og dansere, var ven med protestanter, orthodoxe, jøder og frimurere, socialister og kommunister.

Muckermann var præsten, der kunne nå dem i udkanten eller helt udenfor. Han var ikke først litterat og skribent, men altid først præst. Visse folk kritiserede hans omgang og livsform. Dertil svarer hans mangeårige medarbejder Nanda Hebermann: »Nej han var ingen verdensmand. Åbenbaringens sandhed var rettesnoren for alt hans arbejde og liv. Hans møje og kamp gjaldt kun et mål: at være vidne om Gud og om levende kristendom. Han var en stridsmand af Paulus' type, en miles Christi (Kristi soldat) i hans ordens stifter St. Ignatius' ånd. Han hadede en borgerliggjort kristendom«. I sin bog *Katholische Aktion* (1928) kalder han engagerede kristne »fremtidens kæmper. De står der, de ubekendte soldater på en tabt post og ser det nye i en storslået vision«.

Han gav og tiggede til andre, når han mødte nød.

Kampen mod Hitler

Muckermann var besat af tanken om Kristi rige. Hans rigside hører hjemme i den kristne tradition. Men især var han her inspireret af Solowjew. Han kæmpede for et kristent demokrati, bygget på frihed og næstekærlighed. Kraftigt afviste han individualisme og understregede, at mennesker er skabte til fællesskab og solidaritet. Weimar-demokratiet skuffede ham, og han kendte national-socialismen for godt til at vente noget af den; tidligt advarede han imod nazismen. Mens episcopatet især afviste Rosenbergs nyhedenskab, forstod Muckermann, at i Hitler og hans *Mein Kampf* åbenbarede nazismen sig klart. Hans indtryk af Hitlers bog udtrykker Muckermann i 1931: »Det nietzscheske flokmenneske anes i denne demagogiske indpiskers Brøl«. I sin bog fra 1931 *Die Häresi des 20. Jahrhunderts* forudsiger han følgen af D.N.P.s mulige magtovertagelse: »Der kommer ikke fred på jorden, men krig: Et åndeligt princip kommer ikke til at herske, men det materialistiske raceprincip familie og folk vil blive offer for en brutal rationalisme«.

Muckermanns korrespondanceforlag med dets millioner af læsere advarede.

Selv krydsede han – ikke mindst før valget – gennem Tyskland og talte ved møder med ofte flere tusinde deltagere. Mange viste ham deres fjendskab, selv katolikker af von Papens kred.

Men alt var forgæves. 1933 bragte nazismen til magten. Først vovede man ikke at uskadeliggøre Muckermann, hvis anseelse i ind- og udland var så stor. Hitler og Göring ønskede et møde med ham. Men han afviste og sagde, at »han ikke drømte om at diskutere med forbrydere«.

Hans kontor udsendte tryksager med fældende uddrag fra den nazistiske presse. Det kunne censuren jo ikke ramme. Han var en mester i at skrive mellem linjerne og hitte på noget der ikke kunne rammes.

Flugten fra Gestapo

Måneder måtte han gå under jorden. Man rasede mod »højforræderen«. Han anede, at han stod på D.N.P.s mordliste. Selv skrev han: »Med deres modstandere rømmer de brune magthavere op – ligeså hæmningsløst som de røde med deres«.

Fra Berlin kom en gestapo-agent til Münster, men Muckermann nåede at flygte over til Holland.

Han fik bolig i Oldenzaal lige ved grænsen. Hans kamp fortsatte. Her startede han det meget illegale modstandsblad *Der deutsche Weg* i 1934, hvor han uge for uge berettede om nazisternes huseren og planer.

En af hans medarbejdere pater Albert Maring S.J., der også har studeret og undervist i København, kostede det døden i koncentrationslejr ligesom hollænderen Dr. Houben.

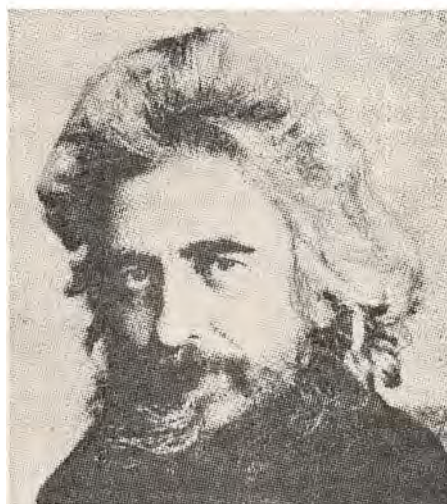
Der deutsche Weg startede med 1000 abonnenter, men fik efterhånden holdere og læsere i 42 lande, skønt det mange steder var livsfarligt at læse og udbrede det. Efter krigen skrev Muckermann den lille bog *Der deutsche Weg* (1946) om dette kapitel af den tyske modstandsbevægelse.

Muckermann råbte til verden: »valget står mellem bekendelsen til kristendommen eller nationen«. Vi har valgt Kristus med alle dem, der aldrig har sagt ja til djævlerykelsen af Hitler – at kæmpe for Kirken er at kæmpe for menneskeheden – især de forfulgte brødre. »Han skrev ofte dybt fordømmende om jødehadet, forfølgelsen og nedslagningen af værgeløse jøder.

Han misbilligede, at biskoppen opfordrede til loyalitet mod naziregeringen.

Korrespondancebureauet i Münster blev ødelagt. *Der Gral* blev forbudt. Nazisterne jagede Muckermann overalt.

IMANN

i det litterære tidsskrift *Der Gral*, som han mange år var leder af, i *Hochland*, *Leuchtturm*, Jesuitternes lærde *Stimmen der Zeit* og i talrige kirkeblade. Hans artikler tælles i tusindvis. I Münster ledede han et katolsk korrespondanceforlag. Det sendte regelmæssigt stof – nyheder og artikler – til den tids 400 tyske katolske aviser og de mange kirkeblade. Hertil havde han et net af korrespondenter i Europas store byer. Hans læsere tal gik op i millioner i Tyskland og udlandet. Flere af hans artikler og foredrag genfindes i hans bøger: *Der Mensch tritt über die Schwelle* (1932), *Vom Rätsel der Zeit* (1933) og *Heiliger Frühling* (1935).

Muckermann yndede ikke begrebet »katolsk litteratur«. Han så i hvert kunstværk og i alt ædelt menneskeligt en evig værdi. Det viser f.eks. hans *Göthe-Buch* (1931). Han glædede sig over teknikkens udvikling og skrev i sine sidste år *Der Mensch im Zeitalter*

I 1936 kaldte ordenen Muckermann til Rom. Her fortsatte han sin kamp med sit blad og andre publikationer, der nåede vidt ud.

Efter et år i Rom, var han så truet her, at hans ordensgeneral sendte ham til Wien, hvor kampen fortsatte med tale og skrift. En dag mødte han von Papen; der udspandt sig denne samtale. v. P.: »Vi vil ikke glemme, at vi skal være gode Tyskere«. M.: »Vist så, men vi vil heller ikke glemme, at vi skal være gode katolikker«. v. P.: »De vil nok opleve, hvor Deres vej fører hen«. M.: »Ja, Hr. v. P., også De!«

12. marts 1938 overfaldt Hitler Østrig. Muckermann var netop til et møde i Basel. Det reddede hans liv. Men man fratog ham hans tyske borgerskab.

Fra det neutrale Schweiz kunne han ikke kæmpe. Derfor gik flugten nu til Paris, hvor M.s modstandskamp fortsatte, også fra fransk radio.

Muckermann erklærede klart, at tyskerne ikke var samvittighedsforpligtede af N.S. regeringen og soldaterne ikke af deres faneed.

1. september 1939 startede Hitler 2. verdenskrig. Da de tyske tropper efter invasionen i Norden og Nederlandene nærmede sig Paris, var tyskeren Muckermann den sidste, der talte fra den franske radio.

Han fandt skjul i Frankrig, men var stadig i livsfare. I marts 1943 lykkedes det ham ved franske venners hjælp at komme til Schweiz. Selv sagde han: »den nat svedte min skytsengel blod«. 12 års flugt gennem Europa var endt nu. Endnu de sidste år, han oplevede i Schweiz, fortsatte han sin skribentvirksomhed og udsendte foruden talrige artikler tre bøger.

Tyskland måtte kapitulere. Nu ventede man meget af Muckermann, som en førerskikkelse i det ny Tyskland. Men Guds vilje var en anden. En svær angina pectoris rev ham bort 2. april 1946. Han havde kæmpet og virket også fra dødsengen.

Pater Muckermanns grav er under et enkelt træ kors ved eksercerhuset i Schönbrunn.

Bogen om hans modstandsblad var skrevet især for at modarbejde tanken om alle tyskes »kollektivskyld«. Dens sidste ord lyder: »De, som har kæmpet for et kristent Tyskland før og under Hitler, vil også fortsætte den kamp efter Hitler. Med Gud og Sankt Mikael!«

O. J. Ballin.

(Kilder: Publik 9/4, 16/4, 23/4 1971)

(Nada Hebermann: In Memoriam pater Fr. Muckermann)

(Fr. M.: Der Deutsche Weg)

(Fr. M.: Wolt ihr das auch)

(Fr. M.: Tidsskrift: Leuchtturm Der Gral)

Uddrag af katekese i Sct. Ansgars Kirke søndag den 2. maj 1971 i anledning af lægfolkets adgang til kalken.

1) Hvordan er det kommet?

Det 2. Vatikankoncil's fædre gav i konstitutionen om liturgien mulighed for, at lægfolk af latinsk ritus atter fik adgang til at nyde af kalken. De orientalske riter inden for den katolske kirke havde steds bevarer denne form. I Sct. Ansgars Kirke benyttede man de foreløbige tilladelser, der gjaldt i tilfælde af koncelebreret messe, firmelse af voksne, messebryllup og enkelte andre tilfælde, og det skete altid ved nydelser af en fælleskalk. Rom har imidlertid åbnet den mulighed, at lægfolket hyppigere og i større antal får adgang til at modtage kommunikationen under begge skikkelser, og det har de nordiske biskopper da også i fællesskab an søgt om og opnået tilladelse til.

2) Betingelserne derfor

Den første betingelse, der stilles, er, at lægfolket påmindes om Kirkens stedsevarende lære: At Kristus er fuldt og helt tilstede under såvel brødets som vinen skikkelse. Selv i oldtiden, hvor alle havde adgang til kalken under messen, vidste man, at alterbrødet var hele Kristus, for kun dét blev bragt ud til syge eller fængslede eller opbevaret, når forholdene talte derfor. Da fælleskalken forsvandt i det 10. århundrede, gjorde ingen biskop eller teolog ophævelser, og i hundredåret efter uddybede man mere end nogen sinde Kirkens sakramentslære, herunder læren om Alterets Sakramente. Kort efter opstod Kristi Legems Fest, hvorved man indførte skikken med at udstille Det Højhellige i en montrans og bære den i højtidelig procession under menighedens hyldest. St. Thomas af Akvin skrev den berømte hymne *Lauda Sion* (på dansk i salmebogen nr. 309), hvor der i vers 7 siges: Kød er spise, blod er drikke, og dog splittes Kristus ikke, helt bag hver en form han bor.

Det er muligt, at fælleskalken engang var blevet genindført, hvis de forskellige reformatoriske lærdomme ikke var kommet i vejen herfor. Omend de afveg meget fra hinanden, var de nemlig fælles om kravet om genindførelsen af fælleskalken, og da dette krav var betinget af vranglærdomme, sagde Tridentinerkonciliet nej. I dag skulle alle katolikker være så godt undervist, at misforståelser er udelukket.

Den anden betingelse er, at biskoppen bestemmer måden at gøre det på og i hvilke tilfælde, det må gøres.

3) Hvad betyder det nu?

Et sakramente er et »tegn«. Ordet kan have to meninger, hvoraf den første er den vigtigste: Anvendelsen af vand, brød, vin er efter Kristi vilje og indstiftelse årsag til en åndelig virkning. Vandet er virksomt til at gøre et menneske til et Guds barn. Brød og vin bliver til Kristi sande legeme, så man derigennem bliver ét med Kristus. Det kan der ikke laves om på.

Men et »tegn« kan også være mere eller mindre illustrerende. Dåb ved overøsning er gyldig, men neddykning illustrerer nok bedre, at vi med Pauli ord »begraves med Kristus«.

Modtager jeg kommunionen under brødets skikkelse, modtager jeg hele Kristus. Brødet er altså nok som »tegn«. Men får man lov at nyde kalken, *illustreres* det bedre, at vi er frelst ved Kristi blod, og denne »illustration« kan være nyttig i dag, hvor mange kristne mere eller mindre har mistet forståelsen for Kristi blods forsonende kraft, og det er dog et kærnepunkt i vor tro: forberedt i den Gamle Pagt ved påskelammet og andre ofre og virkeliggjort ved udgydelsen af Kristi blod på korset. Man læser således Hebræerbrevet, hvor Kristus beskrives som Ypperstepræsten, der med sit eget blod vandt en evig forløsning. Ved visse højtidelige lejligheder kan denne illustration være nyttig i dag. Kirkens hele liturgi er mangfoldig. Messen er altid den samme, men messen Askeonsdag har en anden karakter end påskedag!

I Johannesevangeliet (6. kap.) siger Jesus: »Mit kød er sand spise og mit blod sand drik«. Dette illustreres godt ved kalken, der jo altid skal frembæres på altret og nydes af præsten og nu kan nydes af alle ved visse lejligheder.

I Jesu lignelser har Det himmelske Bryllupsmåltid en stor plads, og til et glad måltid hører både spise og drikke. I visse århundreder frygtede Kirken med rette et vist sværmeri vedrørende Kristi genkomst, men i dag er det meget vigtigt, at kristne har en levende længsel efter at sidde til bords i det himmelske, fordi vi ofte er blevet for dennesidige. Deltagelsen i kalken kan hjælpe os til at erindre denne »dimension«.

4) Hvordan gør vi nu?

Mindre grupper, f.eks. på hverdage, kan drikke direkte af kalken, og det er den bedste form. Større grupper kan modtage sakramentet under vinen skikkelse, ved at præsten dypper hostien i kalken og lægger den på tungen. Enhver vælger den form, han føler sig tilskyndet til. Han kan også foretrække kun at nyde alterbrødet, således som det har været skik i århundreder.

Kjeld Geertz-Hansen.

FORUNDERLIGE VERDEN

Forleden fik jeg stukket følgende seddel ud. De må hellere med det samme læse den. Jeg aftrykker den her:

Helder Camara er født 1909 i det nordøstlige Brasilien, et af verdens store nedområder. 1936, fem år efter sin præstevieelse, flyttede han til Rio de Janeiro, hvor han i 1952 blev hjælpebiskop og hvor han forblev indtil han i 1963 af Paul VI udnævntes til ærkebiskop af Olinda og Recife i det nordøstlige Brasilien.

Lige fra begyndelsen af sit virke som præst har Helder Camara givet de fattige den fornemste plads i sit hjerte. Udnævnelsen af ham som ærkebiskop tolkedes da også som et tydeligt tegn på, at Rom ønskede en radikal og social-bevidst biskop på en yderst vigtig post.

Utrætteligt har han arbejdet på at oparbejde folkedannelsen, særlig via radio, fordi han ser, at forudsætningen for at nå til en radikal samfundsforandring i Latinamerika er, at menneskene bliver medvidende om den uretfærdighed, som de er ofre for, den vold, som udøves imod dem, når de tvinges til at leve i elendighed.

Helder Camara kom til at spille en stor rolle under 2. Vatikankoncil angående koncilets stilling til social retfærdighed, menneskeværdighed og udvikling i pastoralkonstitutionen »Kirken i verden af i dag«. Han holdt selv pressekonferencer, som samlede mange mennesker. Han arrangerede en foredragsvirksomhed, hvor kirkens største teologer talte om kontroversielle emner for et kolossalt publikum af biskopper, præster, ordensfolk og journalister. Han var endelig sjælen i den bevægelse blandt kirkens biskopper, som – forgæves – søgte at få radikale beslutninger i stand om Kirkens og kirkeledernes livsstil: Den burde på en synlig måde stemme overens med Kristi egen livsstil, han, som identificerede sig med de fattige og undertrykte i samfundet og som talte hårdt til de magtige og rige.

Det er dog først omkring 1966, at Helder Camara mere bevidst gør klart, at kampen for de undertrykte frigørelse må udspilles på det globale plan. Det er en kollektiv synd, som dominerer verden: En trediedel af menneskeheden undertrykker og udsuger de to øvrige trediedele. Hans mål er at skabe en verdensomfattende bevægelse for at vække den almindelige opinion til indsigt i uretfærdighederne og inspirere til et engagement for de økonomiske og politiske forandringer, som er vilkårene for en mere retfærdig og menneskelig verden.

Helder Camara stiller sig udpræget på ikke-voldssiden, hvilket dog ikke er et valg til fordel for svagheit og passivitet. »Ikke-vold betyder«, siger han, »at man tror endnu stærkere på sandhedens, retfærdighedens og kærlighedens styrke end på krigens, mordets og hadets«.

Hans dybeste drivkraft er, at han i mødet med det undertrykte og elendige menneske møder Kristus. Det er af denne grundanskuelser han drives til indsats, og som gør ham forhadet af regimer og fra tid til anden udsætter ham og hans medarbejdere for risiko på liv og sikkerhed, men som også bestemmer hans metoder. Metoderne har to poler. Den ene er dialogen med de grupper, som mest enkelt kan karakteriseres med ordene »de magthavende«. Få kan i så stærke ord som Helder Camara fastslå uretfærdigheder, uanset i hvilket system de findes. Men få bevarer samtidig med en sådan indsigt, som udmærker Camara, også respekten for de mennesker, som er redskab for vold og uretfærdighed. Han ophører ikke med at tro, at de kan vindes for retfærdighedens og menneskenes sag. Den anden pol er det undertrykte menneskes værdighed og den magt det indebærer, om blot mennesket får tiltro til sig selv og den ret, det ejer som menneske.

I hans omgivelser frygter man når som helst det værste, og det siges rent ud, at Nobels Fredspris er det eneste, som kan redde hans liv. Der er grænser

for, hvad den Brazilianske regering tør vove i spørgsmålet om udfordring af verdensopinionen. Det drejer sig dog jo om en stat, som har pandeskal nok til at gøre krav på at være »verdens største katolske nation« . . .

Jeg må sige, det er en udmærket beskrivelse af biskop Camaras liv og gerning, så udmærket, at man – hvis man ikke i forvejen havde sådanne følelser over for ham – direkte føler sig bevæget til sympati, højagtelse, respekt, beundring. Og hvis bare dette blev opnået, ville det være en tilstrækkelig begrundelse for at aftrykke denne redegørelse. Men jeg skriver for at opnå noget mere.

Som De kan slutte Dem til ud fra skriftets sidste linier, er denne levnedsskildring ment som optakt til en mere præcis målsætning: At få indstillet Helder Camara til det Svenske Akademis uddeling af Nobels Fredspris. Sammen med denne livsskildring fik jeg nemlig også sådanne underskrifter for med des større vægt at kunne forebringe sagen for det Svenske Akademi.

Som jeg allerede har givet udtryk for, betragter jeg hans udvælgelse til denne udmærkelse som aldeles velbegrundet. Jeg ville juble, hvis det lykkedes. Men een ting er at have sympati for manden og sagen, en anden at godkende metoden.

Se, nu har jeg frembragt problemet og må overlade til Dem at tage stilling til det. Hvis De vil høre min begrundelse for at afvise denne fremgangsmåde, skal det være, efter at jeg – hvis De synes – har givet Dem tid og lejlighed til at standse læsningen her og gribe til penne for en underskrift eller en støtte-erklæring.

Men – ærlig talt – allerede sidste afsnit af Camaras velskrevne levnedsskildring lyder lidt overspændt. Give ham fredsprisen for at redde hans liv? Er det et sagligt argument? Det eneste, der gælder her, er, om hans idéer og virken har gjort ham fortjent til denne hædersbevisning. Ellers kommer vi ud på et overdrev, hvor prisuddelingen motiveres af grunde, som man kunne motiveres alt muligt med. Og prisens virkelige værdi, som måske verdens mest autoritative anerkendelse af ens livsværk og stræben, bliver forringet, når også andre motiver kan have haft nogen eller måske endda afgørende betydning for kåringen. Derfor må heller ikke popularitet, folkeafstemning eller en underskriftindsamling indgå i overvejelserne. Jeg har tillid til, at det Svenske Akademi fuldtud er sin opgave voksen, og derfor frygter jeg, at underskriftindsamlingen snarere vil skade end gavne.

van Schaik.

ROM

Svækkes pastoralrådene?

Kipa

Bispe- og pastoralrådene i Tyskland frygter en tilbagegang i deres bestræbelser for, at de »medansvarlige grupper« skal få effektivt del i kirkens ledelse. Fem år efter offentliggørelsen af Motu proprio »Ecclesiae Sanctae« sendte præfekten for kleruskongregationen i Rom, kardinal Johannes Wright, formændene for de nationale bispekonferencer en tekst, som omhandler pastoralrådenes opgave, til drøftelse. Kongregationen gav bispekonferencerne nøjagtig tre måneder til at tage stilling til teksten.

I det først nu publicerede udkast hedder det: »Selv om pastoralrådet er blevet 'stærkt anbefalet', er biskopperne dog ikke i kraft af en generel lov forpligtede til at oprette det«. Heri adskiller det sig fra præsterådet, som det i kraft af dekretet »Præsternes tjeneste og liv« og det allerede omtalte Motu proprio er en pligt at oprette. Pastoralrådet er, hedder det videre, ikke noget organ, »der sidder inde med besluttende myndighed, og som juridisk eller moralsk begrænser den myndighed, hvorved biskopperne udøver den lære-, helliggørelses og lederfunktion, som tilsammen er de tre funktioner, der udgør deres hyrdeembede«.

I kleruskongregationens arbejdstekst fastslås det utvetydigt, at det ikke er pastoralrådets opgave at udøve en lovgivende, dømmende eller administrativ funktion, »som bispedømmets ledelse, dvs. biskoppen og hans eget presbyterium, plejer at tage sig af«. Medlemmerne af pastoralrådene er efter kleruskongregationens opfattelse »ikke delegeret eller deputeret af de øvrige troende i bispedømmet«, men »udvalgt af biskoppen«.

Som en yderligere definition af præsterådets respektive pastoralrådets opgaver anføres det, at præsterådet skal bistå biskoppen i de handlinger, der angår hans jurisdiktion, eftersom alle dets medlemmer jo hører til det hierarkiske eller tjenende præstedømme. Pastoralrådet har pastoral og sjælesørgerisk karakter. Pastoralrådet må dog ikke underordnes præsterådet, »selv om dette indtager en mere fremskudt plads i bispedømmets ledelse«. Præsterådet kan henstille til biskoppen at indhente pastoralrådets syn på et bestemt anliggen-

de. Derefter står der ordret: »Dybest set er det den kendsgerning, at biskopperne er formand for begge rådene, der skaber koordinationen mellem de to organer«. Blandede møder mellem de to råd forekommer i almindelighed ikke tilrådelige.

ATHEN

Kardinal Willebrands besøger græsk-ortodokse biskopper

Vatikanet – NC News Service

Formanden for sekretariatet for de kristnes enhed, kardinal Jan Willebrands, har i maj aflagt en uges besøg i Grækenland.

Det var den græsk-ortodokse kirkes synode, der havde opfordret kardinalen til at komme til Athen. Eftersom det var kardinalens første besøg hos de ortodokse biskopper i Grækenland, betegner det et fremskridt i økumenisk henseende, sagde en embedsmand fra enhedssekretariatet.

Efter besøget på synoden ville kardinalen desuden besøge den græsk-ortodokse ærkebiskop Evyenos af Kreta, som hører til patriarkater Konstantinopel, der ledes af patriark Athenagoras, og derfor ikke er medlem af den græske synode. Ærkebiskoppen aflagde i 1967 et besøg i Rom hos pave Paul VI.

RHODESIA

Kirken i Rhodesia splittet af biskoppernes afgørelse om skolerne

London – NC News Service

»Kirken i Rhodesia er splittet på tværs« som følge af biskoppernes beslutning i februar om at rette sig efter den lov, der begrænser det antal sorte afrikanere, der har lov at gå i skole i de hvide områder, skriver det engelske katolske ugeblad »Tablet«.

»Mange mennesker tror, at biskopperne har indgået et kompromis med Jan Smith-regimet og ikke har holdt fast ved de principper, de så modigt forkyndte for lige netop et år siden«, hedder det i artiklen.

Ifølge »Tablet« stammer artiklen fra »en velinformeret kilde«.

»Biskopperne er selv ikke enige om denne afgørelse«, siger artiklens forfatter. »Det vides, at biskop Donal Lamont af Umtali har stemt imod. Overhovederne for mange katolske institutioner og selv deres kommuniteter er splittede. Redaktørerne for det katolske ugeblad »Shield« har nedlagt deres hverv som følge af beslutningen, og de unge intellektuelle af alle racer er enige med dem.

De afrikanske masser indser først nu, hvad der er sket, og undrer sig over, hvad de betragter som et forræderi mod deres sag. I aprilnummeret af deres blad »Moto« er et stort stykke af siden blankt under overskriften »Katolske skumlerier«, og folk mener, at det er, fordi teksten er blevet strøget af de kirkelige censorer.

De mest skuffede af alle er de farvede af blandet race. Nogle af dem erklærer, at de »ikke længere har tillid til kirken«.

I deres erklæring i februar fastslog biskopperne endnu en gang, at de principielt var imod den lov, der kom til udtryk i jordloven, men samtidig siger de, at de »under tvang« og »i kirkens altoverskyggende interesse i Rhodesia« opfordrer de katolske institutioner til at underkaste sig loven »uden derfor at være forudindtaget over for yderligere forhandlinger« om dette emne.

Ifølge loven er antallet af sorte i private skoler i de hvide områder begrænset til 6% af elevantallet. Antallet af sorte i private skoler i de overvejende afrikanske og farvede områder er begrænset til 15% af elevantallet.

S. AFRIKA

Luthersk missionær dømt for at huse afrikanere

Johannesburg – NC News Service

Den 38-årige tyske lutherske missionær, pastor Marcus Braun blev for nylig i Roodeport dømt for illegalt at have givet husly til 13 sorte afrikanske gejstlige på sin missionsstation i Roodeport.

Selve domsafsigelsen blev udsat, men missionæren sagde, at han ville appellere dommen.

Blandt de afrikanske gejstlige, pastor Braun havde huset, var den anglikanske biskop Alpheus Zulul af Zululand, som er en af de seks præsidenter for Kirkenes Verdensråd.

De gejstlige var kommet til Roodeport for at tage del i et seminar om »sort teologi«.

Sagen tiltrak sig hele verdens opmærksomhed, da biskop Zulu blev anholdt, fordi han ikke var i besiddelse af det pas, alle sorte i Afrika ifølge bestemmelserne til enhver tid skal bære på sig. Beskyldningen blev dog senere frafaldet.

TYSKLAND

Rahner afslutter sin forelæsningsvirksomhed

Münster – Kipa

Den 67-årige professor i teologi, dr. Karl Rahner afslutter med udgangen af sommersemesteret 1967 officielt sin virksomhed som professor i Münster. Rahner er leder af den dogmatiske og dogmehistoriske afdeling under det teologiske fakultet ved det westfalske Wilhelms-Universitetet i Münster. Han har efter lægens råd allerede i indeværende semester måttet aflyse sine forelæsninger af helbredshensyn. Ifølge ansøgning vil han blive pensioneret fra den 1. oktober i år. Så vidt hans helbred tillader det, vil han derefter fortsætte sit videnskabelige arbejde i begrænset omfang.

Rahner er født d. 5. marts 1904 i Freiburg i. Br. og blev præsteviet i 1932. I 1937 erhvervede han doktorgraden i Innsbruck, hvor han i 1947 blev professor i dogmatik. I 1964 overtog han som professor, dr. Romano Guardinis efterfølger lærestolen i kristen verdensanskuelse ved det filosofiske fakultet i München. Siden 1967 har han virket i Münster som professor i dogmatik og dogmehistorie. Han har i tidens løb vundet international berømmelse dels som konciltolog på det 2. Vatikankoncil og dels som forfatter og udgiver af talrige teologiske værker og ved sin forelæsningsvirksomhed i ind- og udland. Hans videnskabelige fortjenester har indbragt ham talrige æresbevisninger, bl. a. det tyske fortjenstkors og ordenen »Pour le mérite« foruden seks udnævnelser til æresdoktor ved inden- og udenlandske universiteter.

Ida Friederike Görres er død

Den katolske forfatterinde Ida Friederike Görres, som havde sin bopæl i Freiburg, er pludselig afgået ved døden i Frankfurt 69 år gammel. Fru Görres, der var medlem af de tyske bispedømmers fælles synode, var i Frankfurt som deltager i et møde i synodekommissionen »Gudstjeneste – sakramenter – spiritualitet«. Umiddelbart efter, at hun

selv var kommet med et indlæg i diskussionen, blev hun overfaldet af et ildebefindende, som medførte, at hun måtte indlægges på Sct. Maria Hospital i Frankfurt, hvor hun afgik ved døden.

Der findes intet helbredelsesmiddel mod kapitalismen

Würzburg – Kipa

»I risikerer at blive småborgerlige og glemme de himmelråbende uretfærdigheder, som jeres brødre, arbejderne, er udsat for«. Dette besværgende tilråd rettede ærkebiskop Helder Camara af Olinda og Recife i Brasilien til de ca. 10.000 deltagere i en demonstration, der dannede afslutningen på den første forbundsdag, afholdt af den tyske katolske lønarbejderbevægelse i Würzburg.

USA

Kirken opfordres til at give gengifte fraskilte adgang til kommunionen

New York – NC News Service

Lederen af Fordham Universitetets Johannes XXIII center til studium af østkristne forhold, pater Maloney erklærer, at den katolske kirke sakramentalt set behandler en morder bedre end en katolik, der har ladet sig skille og gifte sig igen.

»Siden det 12. århundrede – og i særlig påfaldende grad på vore breddegrader – har kirken vist sig parat til at føre alle syndere, selv mordere, tilbage til det sakramentale liv«, sagde han. Men katolikker, som opnår borgerlig skilsmisse og gifte sig igen, får ikke samme behandling. »lige gyldig hvor nødvendigt det har været for dem at vælge denne 'løsning', fordi de byrder, deres livsvilkår pålagde dem, var umulige at bære, og lige gyldig hvor oprigtigt de ønsker at forsones sig med kirken og få adgang til dens sakramenter«.

Ingen sammensværgelse om at bortføre Kissinger

New York – Kipa

Det amerikanske politis påstand om, at en gruppe katolske præster, ordenssøstre og lægfolk i USA har haft planer om at bortføre den amerikanske præsidents særlige rådgiver, Henry Kissinger, for derved at fremtvinge en afslutning på USA's militære engagement i Sydøstasien, holder slet ikke stik.

Det bekendtgøres fra Washington, at domsmyndighederne har frafaldet dette hovedanklagepunkt i tiltalen mod de to brødre, præsterne Philip og Daniel J. Berrigan og deres påståede »medsamensvorne«. De anklagede fastholdt lige fra begyndelsen hårdnakket, at der ikke var noget som helst grundlag for den anklage, FBI rettede imod dem. I mellemtiden har de påståede »sammensvorne« for deres del rettet svære anklager mod domsmyndighederne, som de beskylder for embedsmisbrug og for at have manipuleret med bevismaterialet. Det siges, at domsmyndighederne oven i købet har tilbudt et blad i New York breve fra de anklagede til offentliggørelse, men at redaktøren havde sagt nej tak for ikke på forhånd at gøre en »fair og objektiv« behandling af brødrene Berrigan og deres medanklagede tvivlsom.

Jesuiterpateren Daniel J. Berrigan, der for tiden afsoner en hæftestraf for offentlig afbrænding af indkaldelsesordrer, fik for nylig i Danburyfængslet i Connecticut besøg af jesuitternes ordensgeneral, pater Pedro Arrupe.

JAPAN

Jesuit søger Gud med zen-buddhistiske midler

Tokio – NC News Service

Under barske vilkår på kanten af en bjergslugt ca. 3 timers ridt fra Tokio søger den 73-årige tyskfødte jesuit, pater Enomiya Lasalle, som nu er japansk statsborger, med zen-buddhismen til hjælp foreningen med Gud.

Pater Lasalle fortæller de hundreder af besøgende, der kommer til hans meditationscenter, at de af zen-buddhismen kan lære at koncentrere sig om de ting, der er de væsentlige i livet.

Zen er en japansk buddhistisk sekt, som forsøger at lære sig selvdisciplin, meditation og fordybelse i tingenes inderste væsen ud fra en direkte intuition ved hjælp af paradoksale og ikke logiske udtalelser.

Et menneske ved kun besked med det, det selv oplever, siger pateren, og for at opnå forståelsens ekstatiske glæde må man kontrollere sin fantasi, sine følelser og sit intellekt. Den, der søger Gud, må udvikle sin intuitive erkendelse, siger han. Så vil han finde Gud i alt, hvad han kommer ud for, og opdage, at Gud er alt i alle.

MOZAMBIQUE

SITUATIONS- OVERSIGT

De Hvide Fædre forlader Mozambique

Rom – Kipa

De Hvide Fædres øverste ledelse har efter flere måneders drøftelser truffet den vidtgående beslutning at trække De Hvide Fædre hjem fra Mozambique.

Der er tale om en *principiel beslutning*, som De Hvide Fædre har truffet på grundlag af *kirkenes stilling* dér på stedet. Der er derfor grund til at gå nærmere ind på baggrunden for, at De Hvide Fædre forlader landet.

Det drejer sig altså slet ikke om en af de sædvanlige grunde, der nu til dags kan tvinge en orden eller en kongregation til at trække sig tilbage her eller der. Derfor skal det først og fremmest fastslås, at der ikke er tale om en af følgende grunde: Tilbagetrækningen sker ikke på grund af personalemangel, idet der hvert år er blevet udpeget unge præster til Mozambique, og ordenens ledelse havde til hensigt at gøre det samme i år. Tilbagetrækningen sker ikke af ydre eller materielle grunde: De Hvide Fædres sikkerhed er ikke truet. Livsvilkårene er ikke dårlige. Den slags ting ville for øvrigt aldrig have været afgørende for en tilbagetrækning. Missionærerne indtager tværtimod en privilegeret stilling i Mozambique. Ingen steder har de fået så stærk støtte fra staten som netop dér. Myndighederne i Lissabon har for øvrigt aldrig ladet sig forlyde med, at De Hvide Fædres tilstedeværelse i Mozambique skulle være uønsket. Ingen af de her anførte grunde kommer altså i betragtning, når det drejer sig om De Hvide Fædres tilbagetrækning.

Det er langt mere tungtvejende grunde, der har givet anledning til den. Der er faktisk opstået en situation, der er så tvetydig, at De Hvide Fædres tilstedeværelse ikke mere er et vidnesbyrd. Vidnesbyrddet bliver tværtimod fordrejet. De Hvide Fædre vil være ærlige. De vægrer sig ved at drive en mission

med to ansigter i Afrika. Med to ansigter vil i dette tilfælde sige, at disse to ansigter modsiger hinanden indbyrdes.

Den virkelige grund til den opsigtsvækkende beslutning, De Hvide Fædres generalat har truffet, er den ulyksalige sammenkædning af kirke og stat. Udtrykket »sammenkædning« er for øvrigt for svagt, idet man snarere må tale om et slaveri fra kirkens side.

Den situation, De Hvide Fædre efterhånden er kommet i, er tvetydig. De kom til Mozambique for at forkynde evangeliet og for at opstille kirken som et frelsens banner. Missionærerne må imidlertid nu konstatere, at der råder en ulykkelig forvirring i forholdet mellem kirke og stat, og at såvel de kirkelige som de verdslige myndigheder til stadighed bidrager til at øge denne forvirring. Dette skader evangeliets forkyndelse og forvrænger kirkens sande ansigt. Det er desværre en kendsgerning, at kirken er slavebundet på mange områder. Teoretisk har den ganske vist fuld handlefrihed, men i praksis ser det helt anderledes ud, idet den konstant hindres i at forkynde visse sider af evangeliet. De Hvide Fædre vil ikke offentliggøre nogen dokumentation. De gør dog opmærksom på, at enhver form for apostolisk virksomhed, der tager sigte på at tilvejebringe social retfærdighed i landet, bliver betragtet som revolutionær aktivitet, og at en apostolisk virksomhed, hvorved de militante kristne kommer i nærmere kontakt med missionen, forårsager, at disse kristne bliver udsat for alle mulige chikanerier, får en dårlig behandling og edda bliver arresteret.

Denne erklæring fra De Hvide Fædres side belyser klart tilstandene i Mozambique, idet det ganske tydeligt er staten, der sigtes til. Erklæringen er imidlertid så meget mere betydningsfuld, som der også afskydes en bredside mod hierarkiet: »Vi har længe ønsket, forventet og bedt om en klar stillingtagen fra den højere gejstligheds side, for at der kan skabes en klar situation over for tvetydighederne, uretfærdighederne og politiske voldsmetoder. Men den tavshed, som vi ikke forstår, fortsætter stadig. Og når den gør det, har vi ifølge vor samvittighed ikke lov til at gøre os til medskyldige i den officielle støtte, biskopperne tilsyneladende yder regeringen. Regeringen gør dygtigt brug af kirken, når det gælder om at befæste og videreføre en anakronistisk tilstand i Afrika. Da vi er ude af stand til at bringe tingene i den rette balance på stedet, bidrager vor tilstedeværelse udelukkende til at øge den herskende forvirring.

En tavshedens kirke, en kneblet kirke, kan virkelig være et manende tegn

under en regering, der officielt forfølger kirken. Til gengæld forvrænges dette vidnesbyrd i et land, der åbenlyst bekender sig som katolsk og opstiller sig som kirkens værn og beskytter. Dette land betjener sig af kirken til formål, der ikke har noget med Kristi evangelium at gøre.

Så vidt, hvad *situationens tvetydighed* angår, men det drejer sig også om *ærligheden*, da Afrikas folk opnåede uafhængighed, indstillede De Hvide Fædre sig – ikke af nogen som helst form for kirkelig opportunisme, men af deres inderste overbevisning – på den nye situation, der var opstået. I grundlæggeren, kardinal Lavigeries ånd har De Hvide Fædre aldrig udelukkende haft til hensigt at forkynde evangeliet. De har også altid villet grundlægge lokale kirker, for at disse kirker en gang med tiden skulle kunne klare sig selv. Kirkens afrikanisering er noget, der for De Hvide Fædre er fuldstændig normalt, hvad angår enhver form for missionsvirksomhed i Afrika i dag.

Men netop derfor forekommer det De Hvide Fædre svært at være ærlige, hvis de forholder sig til situationen på én måde i Mozambique og på en anden måde i det øvrige Afrika. Hvordan skulle de kunne være kongolesere med kongoleserne og tanzaniere med tanzanierne og så samtidig være portugisere over for folkene i Mozambique? Der findes også noget, der hedder apostolisk ærlighed. Det er noget, der angår alle Hvide Fædre. Derfor måtte der tages en beslutning, som bestemt ikke var nogen let afgørelse.

Det er altså tungtvejende grunde, der får De Hvide Fædre til at forlade Mozambique. Der var ganske vist også grunde, der talte for, at de skulle blive, f. eks. pastorale anliggender og tjenesten over for folket. De Hvide Fædre håber, at folket ikke kommer til at mangle præster. De er fuldt og fast overbevist om, at deres beslutning i det lange løb kommer til at tjene Guds folk i Mozambique. Beslutningen må heller ikke på nogen måde opfattes som en kritik af de missionselskaber, der bliver i Mozambique. For øvrigt er de andre missionselskaber blevet underrettet på forhånd. Desuden er De Hvide Fædre fuldstændig klar over, at de pålægger deres medbrødre i Mozambique et offer ved at trække sig tilbage. Det er ikke med let hjerte, de forlader landet.

Efter at De Hvide Fædre har truffet beslutning om at trække alle medlemmer af deres orden tilbage fra Mozambique, har den portugisiske regering udstedt forbud imod, at De Hvide Fædre opholder sig i Mozambique og bestemt, at alle, der endnu er tilbage, skal udvises af landet.

MENNESKER MED SÅR

Referat (efter hukommelsen) af
dr. Vaniers foredrag på Rygård
april 1971

(Dr. Jean Vanier, canadier, født ca. 1920, professor i filosofi. Siden leder af institutioner for åndssvage og hjælpearbejder for fattige i Canada, Frankrig og Indien. Som filosof har han beskæftiget sig med spørgsmålet om menneskets udvikling og lykke. Han kom til den slutning, at det moderne menneske lægger et voldsomt eftertryk på behovet for intellektuel udvikling, idet man anser karriere, succes etc. for den alt overvejende forudsætning for lykke. Samtidig forsømmer man vort behov for menneskelige kontakter, vort behov for »kærlighed«. På et givet tidspunkt afbryder professoren sin akademiske løbebane for at beskæftige sig med nogle af de mennesker, som lider mest under den moderne verdens foragt for de ikke-produktive).

Dr. Vanier talte om en uundgåelig vanskelighed i vor tilværelse: Vi trænger til at »eje« både ting og en vis position, – og vi trænger til vore medmenneskers venlige interesse. I praksis konkurrerer disse to behov:

Jo mere vi ejer, jo mere har vi at forsvare, jo mere fristes vi til at isolere os med vore kære besiddelser. Blandt disse er der rent materielle ting, som man forsværer mod slid og tyveri, lige fra brugsgenstande til formue. Men dertil kommer de næsten endnu mere uerstattelige værdier: omdømme, respekt, faglig anseelse. Den, der har sans for kunst eller er intellektuelt begavet, vil som regel være mindre ked af at miste en formue end af at miste sit ry som kunstskander eller intellektuel.

Jo »rigere« man er i disse henseender, jo mere utryk føler man sig over for de menesker, der ikke passer til ens egen standard: fattige angriber ens tryghed. De meget rigere viser, at man selv ikke er så rig, som man føler sig, når man er ene. De med ry for begavelse frygter at vise sig sammen med mindre begavede: Nogle ville måske tro, at man var ved at sakke bagud...! Hvis en elev i 2. gymnasieklasse er ubegavet, skammer han sig over sin mors uskoledede sprog.

Vi har brug for et mål af alle disse

ting, – uden dem kan vi ikke leve i almindelige omgivelser. Men jo mere vi ejer, jo mere fristes vi til at isolere os – og det er umoralsk, da man skal »elske sin næste som sig selv«. Man mindes Jesus ord om, at det »er sværere for en rig at komme ind i Guds rige end for en kamel at komme igennem et nåle-øje«. Sæt i stedet for ordet *rig* ordet *selvtilstrækkelighed*; så harmonerer Vaniers filosofi helt med Jesus ord.

(I øvrigt er det heller ikke *sundt* at isolere sig fra andre, at koncentrere sig ensidigt om sin egen fremgang: for megen fremdrift giver stress og mavesår: Det er ikke godt for mennesket at være ensomt!)

Så viser det sig ironisk nok, at det ikke blot er de små i samfundet, der misunder de store: De rige er tit forundrede og lidt misundelige over, at folk *uden* position etc. ofte virker forbavsede ubekymrede! De rige er både bange for og misundelige på de fattige!

Vanier illustrerede disse skalaer i de menneskelige forhold med en skildring af sine talrige besøg på institutioner, eksempelvis åndssvageanstalter: Han kommer til direktøren, der modtager den besøgende berømt med behørig høflighed og stiller en sekretær til rådighed, for at Vanier »kan se, alt hvad der interesserer ham«. Efter en udveksling af de konkrete komplimenter skilles de to uden at have været hinanden meget nærmere end Nord- og Sydpol. Vanier får forevist den første afdeling, den for patienter, der snart skal sendes hjem. Her er alt smukt: pæne møbler, friske gardiner, uhyre korrekte »patienter«: de går og forbereder sig til at være »normale«, – og anstrengelsen er nok til at isolere dem fra den besøgende!

I næste afdeling er indtrykket mere forvirrende: Der lever de »patienter«, der kun har et beskedent håb om at blive erklæret for »normale«. Møbler og gardiner er knapt så indbydende. Disse patienter virker usikre... de ser nok på gæsten og siger lidt til ham, men de er ikke frie: de længes efter kontakt, men de er også angst for at blotte sig, vise at de ikke er »som andre«.

Til sidst når man afdelingen for de meget svagt kørende, dér, hvor »alt håb lades ude«. De er gennemgående de glædeste! De har ikke noget at kæmpe for. Hvis de ikke er deprimerede, kommer de frejdigt og siger: Hvad hedder du? Det er dejligt vejr! – osv. Årsag: De har ikke nogen status at forsvare, ikke noget håb om at gøre karriere, de kan altså uden videre give efter for vor naturlige trang til at omgås mennesker.

(Vanier morede sig meget over følgende episode: Han selv viste en åndssvageanstalt frem for en meget rig vel-

gører, en særdeles stresset og bekymret mand. Så kommer en glad og lallende »mongol« fjumrende og fortæller med mange fagter, hvor dejligt livet er! Velgørerens replik: Hvor er det sørgeligt! – En af vore livsløgne er jo, at en menneskeværdig tilværelse er det, som tilfredsstillende *mig*. Mennesker, der ikke har *de* glæder, som kan fylde *min* tilværelse, har det trist!)

Vanier hævdede, at netop de mindst besiddende mennesker tit var utrolig harmoniske. Det oplevede han blandt livsfanger (der end ikke skal kæmpe for nogens respekt!), blandt åndssvage, kronisk syge (der har lært at acceptere deres skæbne), blandt den type fattige, der har indstillet sig på at leve af et absolut minimum.

I hvert fald er besiddelsesløse mennesker meget lette at glæde. De allerfleste af dem går nemlig rundt med et smertende sår, tilføjet dem, da det gik op for dem, at *ingen har brug for dem*. Erkendelsen: at jeg er kronisk syg, dum, fattig kan føre til, at et menneske opgiver at stresse...; men samme erkendelse efterlader trods alt et sår. Mennesker med den slags sår er der uhyre mange af netop i det moderne samfund, hvor succes er så afgørende for flertallet. Men disse sårede mennesker er det til gengæld let at glæde: Man skal vise dem, at de kommer én ved som mennesker.

Vanier brugte som eksempel vor optræden overfor en tigger på gadehjørnet. De fleste går forbi – naturligvis! Flertallet af dem, der giver ham noget, gør det hastigt, uden at se på manden eller sige noget, – med 2 fingre, så man ikke kommer til at røre ved ham. Man undgår altså alt det, der er normalt mellem mennesker, der respekterer hinanden, – der er en uovervejende fornærmelse i vor gestus.

Hvis man virkelig vil give uden at ydmyge, må man efter lejligheden både se på, tale til og røre ved den fremmede: give med et smil, med et venligt ord, uden den overdrevne angst for at røre ved ham, der f.eks. giver sig udslag i, at man måske aldrig har givet sin hånd til en tigger ved døren.

Hvis disse betragtninger overføres på vore forhold til købmanden, buschaufføren – og det ensomme menneske, der sidder på den anden ende af bænken i en offentlig park, kan man blive til glæde for *mange* mennesker.

De trænger ikke til medlidenhed, ikke så meget til underholdning, som man tror. De trænger til *respekt*, til at man på en eller anden måde viser dem, at man regner med dem. De trænger med andre ord til det, man skylder dem i henhold til budet: Du skal elske din næste som dig selv. Elske betyder i de

tjernere relationer: tjene, respektere, regne med, tage hensyn til.

Husk, at Deres velgørenhed *ikke* gør Dem bedre end de mennesker, som Gud har lagt fattigdommens eller ensomhedens åg på. Vanier havde en historie om den sag: En velhavende dame ringede og ville sende nogle sko med huller i til hans fattige: »De kan vel bruge dem også?« – Jo tak«, havde han svaret, »det kommer lige tilpas. Jeg har selv brug for nogle sko, og jeg er sikker på, at vandet ikke løber ind i de sko De giver mig«.

Så vidt dr. Vanier. Jeg tror ikke, at kommentarer er nødvendige!

Paul d'Auchamp.

STREJFGLIMT OVER SITUATIONEN I SPANIEN

KLOGE SVAR

*fra et møde med Pax Romanas
præsident*

Joaquin Ruiz-Giménez, Pax Romanas præsident, var forleden i landet for at deltage i A.C.s 75-års jubilæum. Ved denne lejlighed blev der holdt et presse-møde, hvor hans svar på spørgsmålene ofte var ret så nuancerede og inciterende. Det følgende er et forsøg på at gengive nogle af de vigtigste tanker.

På et spørgsmål om forholdet mellem vor tids kundskabseksplosion og den katolske tro svarede Ruiz-Giménez, at også den katolske kirke er inde i en voldsom udvikling: den har ændret sig mere i de sidste 15 år end i de foregående 400. Forandringen af den hierarkiske struktur går ganske vist trægere, men der er alligevel sat en proces i gang, som ikke mere kan standses. Hvad angår forholdet mellem troen og den profane viden, er det af største betydning, at kirken har accepteret en sekular tolkning af de sociale, økonomiske og politiske fænomener. Man behøver ikke læn-gere at frygte en blanding af videnskab og tro, som der skete ved Galilei-affæren. Der er givet grønt lys for videnskab uden kontrol fra Kirkens side. Før i tiden udløste nye videnskabelige land-vindinger ofte en reaktion af ængstelig mistanke, men troen har ingen grund til at være bange for nogen som helst ud-videlse af den menneskelige viden. Åbenhed, ikke frygt, skulle præge både Kirkens og den enkelte kristnes holdning til videnskabeligt fremskridt.

Pavens spørgsmål til lægfolk

Et andet spørgsmål gjaldt den betydning, pavens sidste apostoliske brev eventuelt kunne få for situationen i Spanien. Herpå blev der svaret, at man skal gøre sig klart, at det ikke drejer sig om en rundskrivelse, men om et brev stilet til præsidenten for Lægmandsrådet og Kommissionen for Retfærdighed og Fred. Brevet indeholder ikke »Kirkens lære«, men snarere en række spørgsmål, som lægfolket opfordres til at overveje. Paven siger da også i brevet, at han ikke ønsker at foregribe noget af det, bispesynoden i oktober skal drøfte. Det er i alle tilfælde umuligt i denne pluralistiske tid at pålægge katolikkerne én doktrin til løsning af hele verdens sociale problem. Hvordan kan vi skabe et friere og retfærdigere samfund? Der findes ikke ét, men mange svar på dette spørgsmål. Forholdene skifter fra land til land. Man må have kendskab til situationen og så efter grundig overvejelse vælge de midler, man skønner er de bedst egnede. Til syvende og sidst bliver det et samvittighedsspørgsmål. Den fremgangsmåde, paven har benyttet sig af ved udsendelsen af denne skrivelse, må vurderes positivt. Derimod havde man nok kunnet ønske en anden stil! Indholdet er selvfølgelig vigtigere end stilen, men det er beklageligt, at stilen for mange nemt kan blive en hindring for tilegnelsen af indholdet. En mere tidssvarende stil ville gøre sådanne pavelige skrivelser mere attraktive, navnlig for yngre lægfolk!

Skrivelsen er en udfordring til lægfolk, og det er deres ansvar at søge konkrete positive svar på de stillede spørgsmål.

I Spanien bragte aviserne nyheden med overskrifter som: Paven fordømmer marxisme og liberalisme – underforstået: og velsigner det system, vi har her i landet!

Faktisk går paven snarere ind for mere medbestemmelse og en mere retfærdig fordeling af goderne. Men det skal indrømmes, at mangt og meget i brevet kan tolkes på forskellig vis.

Den mest betydningsfulde faktor i Spanien er den mentalitetsændring, som er ved at ske hos flere og flere aktive kristne. Ungdommen er ikke interesseret i nogen form for kristent demokrati; det, den bygger sit håb på, er nærmest demokratisk socialisme. Hvis den skeler til noget kristeligt parti, er det det italienske, der indgår et samarbejde med partierne til venstre. Tendensen går i retning af en ret radikal holdning, men hvad der faktisk kommer, når det nuværende regime må vige, er det vanskeligt at spå om. Den amerikanske kapitalisme investerer store beløb i Spa-

nien. Hvor uafhængigt vil landet overhovedet være til at vælge sin egen regeringsform?

Cuba

Om Spaniens forhold til Castros Cuba sagde Ruiz-Giménez, at Spanien hele tiden havde bevaret et godt forhold til Cuba. Handelsforbindelserne har været og er stadig gode. Kun to europæiske luftfartsselskaber beflyver ruten til Cuba: det polske og det spanske! Spanien har udvidet sine forbindelser med socialistiske lande i de senere år. Herved er visse politiske grupper i Spanien kommet i forlegenhed; den vigtigste kommunistgruppe bebrejder Rusland og dets lydstater, at de har for gode forbindelser med Franco-Spanien!

Kirke og stat

Man spurgte også om sekularinstituttet »Opus Dei«. Ifølge Ruiz-Giménez udfører dets medlemmer ofte et godt stykke arbejde på steder, hvor de ikke har nogen politisk indflydelse. Den gruppe, der har fået foden inden for på den politiske arena i Spanien, har givet folk det indtryk, at de kun interesserer sig for det økonomiske. Der er da også sket et betydningsfuldt fremskridt på dette område i den sidste tid: Befolkningens gennemsnitlige årsindtægt er steget fra 400 dollars til 800 dollars. Men disse Opus-Dei-folk er konservative i deres tankegang og synes at være imod en ændring af de politiske strukturer. De gør heller ikke noget for at tilvejebringe en mere ligelig fordeling af den voksende nationalindtægt. Bønderne og arbejderne er følgelig imod dem. Studenterne er ligeledes imod dem, fordi de støtter regeringens autoritære kontrol over universiteterne. Mange katolikker fra andre samfundsgrupper kan heller ikke lide, at en af kirken anerkendt lægorden i den grad identificerer sig med en udemokratisk regering.

Den nære forbindelsen mellem Kirken og staten er i det hele taget usund. Konkordatet passer slet ikke ind i de nye kirkelige og nationale mønstre. Det bør afskaffes! Vatikanet og flertallet af de spanske biskopper synes i øvrigt at være enige heri.

Evangeliet og politik

Det sidste emne, der blev berørt, var etikettens sekularisering. De rene naturvidenskaber frembyder ikke noget problem. Heller ikke samfundsvidenskaberne, for så vidt de holder sig til udforskning af de faktiske forhold og ikke forsøger at udtale sig om, hvordan tingene bør indrettes. Derimod opstår der straks vanskeligheder, hvor det drejer

sig om en etisk vurdering af kendsgerningerne. Her kommer det kristne budskab ind i billedet. Troen forpligter os til at forsvare menneskets værd og værdighed og personlige frihed. At forsvare disse grundlæggende værdier er ikke det samme som at forsøge at begrænse den videnskabelige frihed. Den kristne vil altid stå kritisk over for ethvert samfundsmønster med dets etiske normer og værdiskalaer, fordi evangeliet ikke tillader, at vi slår os til tåls med noget, der ikke svarer til dets krav. Evangeliet er et bestandigt irritament. »Evangeliets subversive frihed«, som den tyske teolog Metz så rammende kalder det. De kristne kan ikke lægge sig fast på én bestemt politisk kurs. Det er altid en fejltagelse at skabe et katolsk parti. Religion og politik må holdes ude fra hinanden. (Med »politik« menes her det, Ruiz-Giménez kaldte »teknisk politik«, partipolitik). Ud fra troen kan vi ikke på forhånd udelukke noget politisk system. I en konkret situation må man spørge sig selv, hvad der er de vigtigste hindringer for den menneskelige frihed og så gøre sin politiske indsats som kristen ved at støtte de kræfter, som man skønner kan fjerne disse hindringer og fremme de positive menneskelige værdier, som evangeliet belærer os om.

L.O.D.

SKANDINAVISK MILJØ I PSP

TANKER EFTER ET MØDE

I dag taler man meget om en krise blandt præsterne og de præstestuderende, men de skandinaviske præstestuderende synes at være ved godt mod, selv om mange problemer, ja måske de vigtigste, ikke er løst.

Dette synes at være resultatet af mødet i Frankfurt, som blev afholdt hos jesuitterne på deres filosofisk-teologiske fakultet »Sct. Georgen« i dagene 14.-16. maj. Der kom 15 medlemmer af PSP (Personalia over Skandinaviens Præstestuderende) til mødet, hvoraf næsten alle var aktive. Hovedformålet med dette møde var at uddybe den personlige kontakt og lægge planer for fremtiden.

At uddybe den personlige kontakt har altid været en væsentlig opgave for PSPs møder. Og kontaktbehovet, når man geografisk står fjernt fra hveran-

dre og skal virke i den samme samfundsmæssige og kulturelle situation, er stort. Dette kontaktbehov er dog i og ved vor gruppe blevet dækket for de allerfleste medlemmers vedkommende. Især i Sverige har de unge præster, som er udgået fra PSP-gruppen, et godt samarbejde. En udvikling af samarbejdets ånd – til at virke i samdrægtighed – er yderst vigtig for Skandinavien, hvis man betragter den faktiske situation. Kirken i Skandinavien er lille, men kløften mellem de forskellige grupper er ret bred. En af grundene er sikkert den, at præsterne og søstrene stammer fra så mange forskellige lande med hver deres forudsætninger og mål. Dette har fået stor betydning, fordi der i Skandinavien aldrig er blevet udviklet en egen pastoralteologi eller pastoral planlægning. Det er også tilfældet inden for protestantismen, hvor den akademiske teologi ikke kender til pastoralteologi og universitetsinstitutter for en sådan. En anden, men vel ikke så væsentlig grund, er nok også at finde i, at så mange forskellige folke- og sproggrupper er repræsenteret inden for den skandinaviske katolicisme. Men er disse grunde erkendt, ja så kunne man vel gå i gang med at løse problemerne, selv om det sikkert ikke er let. Et sådant beskedent forsøg på at bringe folk med forskellig baggrund sammen – og et endnu mere beskedent forsøg på at koordinere uddannelse – er vel PSP, men forsøget synes for de interesserede at være forløbet godt. Man har lært at se den skandinaviske situation klarere; man kan bedre formulere de spørgsmål, som trænger sig på, når man vil arbejde i Skandinavien, selv om man endnu langt fra kan se løsningen på de stillede spørgsmål. Det ville være en god, men også nødvendig og meningsfyldt opgave for fremtiden at sætte ind med en teologisk-pastoral analyse med efterfølgende refleksion over vort skandinaviske miljø og dets forhold til det at være kristen og danne en kirke om betydningen af dette for et skandinavisk miljø. Denne opgave skulle man både tage op ved uddannelsen af præster, ved deres videreuddannelse og i deres sabbatsår.

Man kan tage til udlandet for at hente ideer og tanker, men de skal så ikke bare oversættes, men på ny gennemtænkes og prøves i det hjemlige miljø. Dette miljø kan nemlig på sin måde bidrage til nye og andre teologiske problemstillinger, og disse sidste kan kun løses på stedet i det hjemlige miljø. Dette vil selvfølgelig fordrer mere af den enkelte end en centralt udtænkt og dirigeret teologi og pastorallære. Men i en diasporasituation, som vi kender den fra hele Skandinavien, stilles den enkelte præst, den enkelte søster og den enkelte læg-

mand over for større udfordringer og der kræves mere af dem end i et rent eller delvis rent katolsk miljø. Er vedkommende sig ikke dette krav bevidst, ja så kan det få katastrofale følger for kirken og dens missionerende virksomhed.

Af det ovenfor sagte følger nu to konsekvenser: 1) Teologien og udformningen af pastorale handlingsmodeller må i større grad udlægges til den konkrete menighed, som på en intensiv måde må leve ude i det almindelige samfundsmiljø og ikke i et teologisk eller kirkeligt drivhus. 2) Den enkelte sognegeistlige og det enkelte pastoral arbejdende menneske må åbne sig mere for teologi og miljøanalyse, for at kunne virke i positiv retning – dvs. i retning af en menighedsnær og i praksis mere gennemførlig teologi. Selv om jeg godt ved, at det er to næsten utopiske fordringer, hvis vi betragter det konkrete kirkelige liv, må jeg dog på den anden side fastholde dem, fordi disse to fordringer følger konsekvent ud fra mine forudgående overvejelser, hvis rigtighed på mange punkter måske kan betvivles, men som vel ikke er helt urimelige. Den stadig stigende mangel på interesse for det religiøse og det kristne kan ikke løses ved at fordømme de ikke-troende, ej heller ved at erklære dem for ubevidste eller anonyme kristne, – for hvilken gavn har vi kristne af de anonyme i vort arbejde, nej den vel nok eneste vej fremover er at drive sand mission, dvs. at vække interesse for det religiøse og det kristne og at finde frem til en relevant motivation for, at man kan være kristen og leve som sådan i vor verden. Men er dette rigtigt, ja så må vi igen fastholde, at teologi og den bibelsk og teologisk orienterede forkyndelse i dennes samfundsrelevans kun kan ske i den levende menighed. Hermed være intet sagt om, at teologien skal være unøjagtig, uhistorisk og anti-videnskabelig. Der forlanges kun af teologien, at den lærer at leve og virke på det sted, hvor troen er til stede, nemlig i Gud, folket eller – konkret sagt – i menigheden. Teologien kan ikke leve af bøger og akademisk tænkning alene. Og en sådan menighedsorienteret, men dog videnskabeligt forsvarlig teologi kunne bidrage til løsningen af det meget vigtige spørgsmål om teori-praksis-problemet, som også ligger bag ungdomsoprøret, når de unge spørger, om deres egne og de voksnes handlinger og forestillinger har en mening. Teologien bør altså drages ud af det elfenbenstårn, som mange moderne mennesker mener, den sidder i, og hjælpe med til at gøre datamaskinernes samfund menneskeligt.

Richardt Hansen.

Flint arbejde — Trla 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omlindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUF OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monles & Andersens Eff. A/S

K. K. L. Simonsen's efft.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Flask og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,

aut. vand- og gasmester.

Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.

Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-Installatør

Christiansbjerg Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske Institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst muligt
har vi nu fået radiotelefon i vore biler

Sparekassen for Lyngby og Omegn

— Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24

Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 — 94 33 66

Oliefyr

Centralvarme

Brændeovne

Cianders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermester

Dybbølsgade 17,

København V.

Telefon Vester 7001 og 6881

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Toldbodvejens

frugt, blomster og krans

v/ Bent Høj

Svendborg. Tlf. 21 05 78

Folmer Olsen

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37

Aalborg. Telefon 12 15 57

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg

Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Rys A/S

Ingeniør- og handelsfirma

Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88

El-Installationer — El-artikler

Fjernvarme — køleanlæg

Vand — Gas — Sanitet

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg

Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten.

Vi beskytter også Deres olie-tank mod ud-
vendig korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3460 Allerød

Tlf. (03) *27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kon-
toret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19
til 21.

Kontoret holdes lævrigt åbent ugens fem
første dage fra kl. 14 til 17.

Telefon 15 23 03

LEJLIGHED SØGES

I København. 2—2½ værelse. Må-
nedlig leje 700—800 kr. til ungt ka-
tolsk ægtepar.

Billet mrk. F.10. til bladets Annon-
ceekspedition,

Hauchsvej 8, 1825 Kbhvn. V.

Støt vore annoncører

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8266

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 36
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk, vildt, dybfrossen fjerkræ
Mozartsvej 21. Telefon VA 5547

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjøreen & Co. A/S

Malerfirma
Arhus N.

Telefon 12 41 22 - Arhus C.

Missionshotellet Ansgar

A. Mouggaard A/S

Entreprøner & murerfirma
Aarhus C.
Telefon 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-Installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Arhus C

Tegn et abonnement
på Katolsk Forum

Forskrings Compagniet

for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Arhus hovedbanegård, tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæse afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Telefon VA 6080

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Ligkistemagasinet

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Fruestræde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frøderiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

«Balancen»

v/ Knud Petersen

Møllergade 46, Svendborg

Telefon 21 19 20

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg

Telefon 12 03 01

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
Aalborg

Tegn et abonnement

LANDMANDSBANKEN

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frøderiksborggade 27

Telefon 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schullik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg

Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.

Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelsør

Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Arhus C

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47, Holbæk

Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

El-installationer

Holbæk. Telefon 43 03 65

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

H. S. Frilis

Malermester
Mølleparken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Nielsen & Brostrøm

Santitet - Centralvarme
Holbergsgade 22, Aalborg
Telefon 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, Ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkensløgernester

RETRÆTE for MÆND

Den årlige retræte for mænd på Dalum Kloster afholdes i år fra 23.-27. august.

Retræten ledes af hr. pater Niels Kjær S.J.

Prisen for fuldt ophold med eneværelse er kr. 115,-.

Send venligst Deres tilmeldelse snarest til:

S. Kønig-Petersen,
Dr. Tværgade 11, 3. tv.
1302 København K.

Chr. Hansens kødudsalg

Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6485 og 6486

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER
CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Største udvalg i radio - fjernsyn - båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og Rådhuspladsen 1, Århus C
Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

SCT. ANNÆ REJSER - PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Efterårsferie i Rom:
16/10-23/10 - 8 dg. - fly. - Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S, telf. (01) 58 74 12 eller Steno Rejser, telf. Asta 2312 (kl. 9-17).

STENO REJSER tilbyder bl.a.:

Østrig - fly - 8/15 dage - fra kr. 328,-.
Gardasøen - fly - 8/15 dage - fra kr. 298,-.
Rom - fly - 8/15 dage - fra kr. 598,-.
Costa del Sol - fly - 8/15 dage - fra kr. 478,-.
Paris - fly - 8 dage - fra kr. 568,-.

Vil De til Sydamerika, Indien - eller blot til Mors - spørg efter tilbud hos **STENO REJSER**
Holmbladsgade 11 - 2300 København S - Telefon AStA 2312.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Stateanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarlektorstander: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Hølrup 7884 - 7842

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

VÆRELSE UDLEJES

på Østerbro pr. 15. juli. Egen indgang. Adgang til køkken og bad. Pr. måned kr. 350,-.
Tlf. Øbro 9659 (bedst 17-19).

Ved forevisning af denne Annonce-Rekvisition opnår alle medlemmer en høj særrabat på alle slags gulvtæpper . . .

NORDISK TÆPPEIMPORT

BREDGADE 69 - 1260 KØBENHAVN K
TLF. BY 5687 - 7072

R.I.P.

Min kære mand, vor kære far, svigerfar, morfar og broder **BØRGE GRUBE CHRISTENSEN** har fået fred.

Familien.

Begravelsen har fundet sted i stilhed.

MENINGER

Pluralisme eller kristelig partipolitik?

Bekymringer over dannelsen af et parti med konfessionel etikette er slet ikke »unødvendige«, som Kaare Frederiksen skriver, – de er tværtimod velbegrundede, dels i de erfaringer, som i andre lande er indvundet i så henseende, dels i den pluralistiske erkendelse, som siden Det andet Vatikankoncil mere og mere slår rod inden for Kirke og kirkesamfund, og som Paul VI's seneste apostoliske skrivelse om de nye samfundsproblemer yderligere stadfæster.

Paven skriver heri bl.a.: (50) »I de konkrete forhold, og under hensyn til det samhørighedsforhold, i hvilket hver enkelt lever, må man anerkende en berettiget mangfoldighed af mulige (politiske) valg«.

Det, der karakteriserer de enkelte partier i vort land, er i langt mindre grad uenighed om målsætningen: fred, frihed, velstand, lykke, end om midlerne. I hovedsagen er det netop midlerne, der udgør »stoffet« i de politiske programmer. Om disse hersker der ingen enighed blandt kristne, hvilket klart fremgår af den økonomiske dialog og af debatten i den katolske presse i Danmark og verden over.

Dannelsen af et parti med specifikt kristelig betegnelse er helt i modstrid med denne erkendelse. Man kan ikke uden anmasselse påberåbe sig Kristus for partipolitiske anskuelse, om hvilke der ikke er og ikke kan være en bred, ja, i ordets egentlige og ikke blot konfessionelle betydning »katolsk« enighed i det kristne folk, selv om også disse anskuelse har deres rod i en oprigtig kristen holdning.

M. J. Baagøe.

MED JESUS SOM FORMAND

Tidligere socialdemokratisk kommunalbestyrelsesmedlem Kaare Frederiksen og landsretssagfører V. Høgsgaard, der bekender sig til en art socialisme under NATOs og fællesmarkedets overopsyn, er hver for sig fremkommet med et bekendelsesskrift vedrørende deres tilslutning til det kristelige parti i Katolsk Forum nr. 10. Hvad angår Kaare Frederiksens overgang, savner den fortsat en analyse og begrundelse over for den arbejderklasse, han angivelig har repræ-

senteret i Frederiksberg kommunalbestyrelse. Høgsgaards forklaring synes mere interessant, fordi den er konfus. Der opereres med Vesteuropas og Danmarks kristne kultur og sædernes forfald, ligesom skævheden i fordelingen af goderne og privatejendomsrettens ophævelse – på boligområdet – antydes.

Det er efter min opfattelse rigtigt, at det kristne idé-grundlag er taget fra ungdommen, men det er ikke noget socialistisk røveri. Det etablerede kirkelige forræderi og tagen parti mod arbejderklassen strækker sig tilbage til industrialismens barndom, og det fortsætter i vort overlevede kapitalistiske samfund. Det kan ikke forbydes, at ungdommen i en situation, hvor fronterne er uafklarede, hvor økonomisk jungle og kristent budskab rodes sammen i den samme mødding, mister illusionerne og anfægter troværdigheden af de fattiges kirke.

Hvad angår påstanden om fællesmarkedet, som en samling af det kristne Europa, savner den i enhver henseende begrundelse i Rom-traktaten. Rom-traktaten er efter sit indhold grundlaget for en økonomisk og politisk union af Europas forenede kapitalister, der har til formål at cementere de bestående ejendoms- og magtforhold i det kapitalistiske Europa. Det er en opdæmning mod Europas arbejderklasse, og den vil naturligvis være i stand til at skyde det økonomiske demokratis gennemførelse nogle årtier ud i fremtiden, hvilket vil foranledige en skærpelse af klasseindsættningerne og danne grundlag for en hårdt tiltrængt kulturrevolution.

I øvrigt skal det konstateres, at Høgsgaard og Morten Lange åbenbart er enige i synet på kristendommen som et kulturfænomen, hvilket naturligvis gør det andet mere forståeligt.

Knud Johnsen.

Kære pater Roos

Deres Notesblok i sidste nummer af Katolsk Forum vil jeg gerne sige et par ord til, og til en vis grad kan det også være et svar på pater van Schaiks opfordring til læserne på samme side.

I Notesblokken drejer det sig særligt om de to sidste afsnit. Jeg synes, De gør Paulus uret. Det er så almindeligt og urimeligt. De gør det ved at fremhæve Jesus. Det har Paulus selv gjort, men på dette område er det ikke rigtigt; heller ikke Jesus kunne forkynde evangeliet, så alle forstod ham. Det fremgår klart af evangelierne, at meget få egentlig forstod ham, – ja, ofte forstod selv disciplene og hans nærmeste iblandt dem ham ikke. Ikke engang hans mor forstod ham altid, hvis vi skal tro Lukas (2,50).

For at vise, hvad jeg mener, giver jeg nogle få af de mange mulige henvisninger til evangelierne, her til Mattæus. At ikke alle forstod ham eller vil forstå ham, fremgår af Mt. 11,25: »Jeg priser dig, Fader, Himmels og Jordens Herre! fordi du har skjult dette for de vise og kloge og åbenbaret det for de umyndige«. Der er med andre ord tale om en indstilling, for at man skal forstå evangeliet, også selv om Jesus lægger det frem som Faderens tolk. Det er også logisk, for ellers ville ingen kunne afvise ham, – ellers var troen ikke frivillig, og så var han heller ikke blevet slået ihjel for os.

Det fremgår da også af mange steder i evangelierne, at hverken folk i almindelighed eller disciplene altid forstod Jesus; man kan f.eks. se Mt. 11,20–24; 13,11–15; 15,16; 19,10–12; 19,25–26 osv.

Lige så urimeligt det derfor er at sige: Allerede Paulus magtede ikke denne opgave, – lige så urimeligt er det at bukke under for den gamle, men altid og atter i dag moderne fordom, at det kommer an på vor måde at omskrive evangeliet på, om det skal blive hørt, – at evangeliet skal tilpasse den til enhver tid moderne nutid. Det var ikke muligt for Jesus at tilpasse sit budskab, så alle forstod det; derfor var det heller ikke muligt for Paulus (som havde Helligåndens bistand), og det er det naturligvis heller ikke for os. Hertil siger Jesus (Mt. 10,24): »En discipel står ikke over sin mester, ej heller en tjener over sin herre«. Men han siger også (Mt. 10,20): »For det er ikke jer, som taler, men jeres Faders Ånd, som taler gennem jer«.

Hvis det sidste er rigtigt (og det må det jo være, forudsat at vi har Helligånden og ikke undertrykker hans ord med vore egne forvanskninger), så ligger løsningen her. Så er det vor opgave, som det altid har været Kirkens: at forkynde evangeliet uforkortet og uforvansket (det vil også sige: utilpasset), nemlig sådan som vi har modtaget det; og at forkynde det med vort liv og på vor måde, fordi der nu engang altid er tale om et personligt vidnesbyrd, sådan som der var for Jesus og for Paulus. (Det er den eneste tilladelige tilpasning; men den hedder tilegnelsen). Så er det jordbunden hos den, der modtager dette ord, som er afgørende, sådan som det også var hos Jesus og Paulus og alle andre, der forkynder evangeliet.

For katolsk presse må den samme regel gælde; skal den oversættes, må det være sådan: Vi må tage stilling til alting i vort liv (det vil sige: i verden) ud fra evangeliet og ud fra vor leven os ind i evangeliet; denne mening, som vi vinder ved det, må vi fremsætte uden hensyn-

tagen til eller frygt for følgerne og resultaterne. For det er ikke os, der er høstens herre, – vi er bare blandt de alt for få høstfolk.

Deres i Kristus

Erik Guldager.

VALFARTEN TIL AASEBAKKEN

I anledning af det oplæg til diskussion vedrørende valfarten, som er trykt i »Katolsk Forum« nr. 10, vil jeg gerne komme med et par ord: Først og fremmest tak til Valfartskomiteén, der havde arrangeret valfarten til Aasebakken den 23. maj på bedste måde. Det nye indslag – Sct. Vincents børnekor – fortjener al mulig ros både for sangen ved messen og ved andagten og for den meget betagende opførelse af et »Maria-oratorium«, der desværre hørtes af for få på grund af for lille plads i kapellet. Det var sand og ægte Mariadyrkelse, som børnekoret og dens udmærkede unge leder gjorde os delagtige i. Med hensyn til valfartens form i øvrigt, synes jeg, min familie og andre, som jeg talte med, at den var både smuk, værdig og festlig. – At bede rosenkrans og synge de salmer, vi kender og holder af – mens vi går gennem skoven – er nok det, de fleste af os helst vil. Skulle der være en gruppe, der hellere vil synge moderne sange til guitar, så lad den samle sig enten forrest eller bagest på tværs af sogneinddelingen, som ikke behøver at være så stor. – At gøre valfarten til en børnefest, som det foreslås, synes jeg er direkte forkert og slet ikke nødvendigt. Jeg har selv en datter på 14 og medbragte desuden to nevøer på 9 og 7 år. De var alle tre ivrige deltagere i både salmesang og rosenkransbøn på vejen og til messen. De har været med fra de kørte i barnevogn og glæder sig hvert år. Lad os dog ikke altid deles op i aldersklasser og uddybe generationskløften. Lad os huske på, at selv om barndommen og de første ungdomsår er vigtige for udviklingen, er det den korteste periode af et normalt menneskeliv på ca. 70 år. Vi forældre og de gamle skal jo også være der, og børn og unge tager ingen skade af at lære kristen hensyntagen til ældre, der så naturligvis må finde sig i, at ungerne ikke kan være stille ret længe ad gangen. Det vigtigste ved valfarten er Gudsdyrkelsen og Mariaandagten. Den kan vi godt være fælles om alle sammen netop under den form, valfarten har haft de sidste år. Men gør lidt mere propaganda og lad den komme i tide. Det nytter ikke, at f. eks. »Katolsk Forum« udsendes efter den valfart, der så udmærket reklameres for!

Kirsten Bendixen.

UNA VOCE SCANDIA

MEDDELELSE

Repræsentanter for *Una Voce Dacia*, *Una Voce Norvegia* og *Una Voce Suecia* har på et møde i Vor Frue Kloster, Aasebakken, den 27.–28. marts 1971 besluttet at danne en internordisk *Una Voce Scandia*. – Komiteén for denne sammenslutning består indtil videre af dr. Borghild Krane, Majorstuveien 8, Oslo 3, dr. B. Hermansson, Skomakergatan 13, III, 11129 Stockholm, og sang- og talepædagog Niels Rosendal-Hansen, Maglekildevej 6, 6. sal, 1853 København V. – Adressen for *Una Voce Scandia* er Maglekildevej 6., 6. sal, 1853 København V.

Fra mødet blev der afsendt en skrivelse til de nordiske biskopper med følgende ordlyd:

»Undertegnede, som repræsenterer de respektive *Una Voce*-bevægelser i Danmark, Norge og Sverige, har vært samlet til konferanse i Vor Frue Kloster, Aasebakken, 27. og 28. mars 1971 til drøftelse av våre felles anliggender og for en sammenslutning av våre 3 lands bevegelser til en fellesorganisasjon: *Una Voce Scandia*.

Vi ber om å få sende en hilsen til Den nordiske bispekonferanse og dens individuelle biskoper, idet vi tillater oss å uttale:

Vi er kjent med at det i våre bispedømmer tillates liturgiske variasjoner av forskjellig art, f.eks. når det gjelder ungdoms-, student- eller gruppe-messer, og at det her tolereres bruk av tildels meget ukonvensjonelle midler når det gjelder messens form og musikledsagelse. Vi tillater oss da å forvente at våre biskopper vil stille seg åpne for ønsker og behov fra andre grupper av katolikker, som ikke vil kreve eksperimenter eller omveltninger, men som ser en oppgave i å bevare det verdifulle i Kirkens tradisjoner på det liturgiske område for vår nutid og fremtid.

Vi ber om i senere henvendelser å få komme tilbake til spesielle spørsmål innenfor det liturgiske gebet, og sender foreløbig de individuelle biskoper i Norden vår ærbødige hilsen i håp om og i tillit til imøtekommenhet og samarbeide.

Som kontaktperson mellom Den nordiske bispekonferanse og oss er valgt Niels Rosedal-Hansen, Maglekildevej 6, 1853 København V.

Med venlig hilsen

UNA VOCE DACIA

N. Rosendal-Hansen

UNA VOCE NORVEGIA

Borghild Krane

UNA VOCE SUECIA

B. Hermansson.

STATUTTER FOR UNA VOCE SCANDIA

Art. 1. – Det er *Una Voce Scandias* formål

at arbejde for overholdelsen af følgende afsnit fra koncildekretet »De sacra liturgia« i de nordiske bispedømmer:

nr. 36, § 1: Brugen af det latinske sprog bibeholdes i den latinske ritus med undtagelse for gældende særrettigheder.

nr. 54 ... Man skal alligevel sørge for, at de troende er i stand til på latin at recitere eller synge de af messens faste dele, som tilkommer dem.

nr. 114: Kirkemusikkens skat må omhyggeligt bevares og dyrkes. Arbejdet med kirkekorene må stadig fremmes specielt ved domkirkerne. Biskopperne og de andre sjælesørgere skal med iver se til, at hele menigheden under alle sungne gudstjenester tager aktivt del i sangen.

nr. 116: Kirken anerkender den gregorianske sang som den romerske liturgis egen. – Den skal derfor normalt have førstepladsen i de liturgiske handlinger. Andre former for kirkemusik, specielt de polyfone, skal på ingen måder udelukkes fra gudstjenesten, når de bare svarer til den liturgiske handlings ånd.

at arbejde for, at Tridentinermessen som promulgeret af pave St. Pius V. (Messen som den var, før forandringerne blev indført i 1965 og senere), bliver bevaret som ligestillet ritus.

at virke for bedre forståelse for og aktiv medvirken fra menighedens side i den latinsk-gregorianske liturgi.

at udsende et fællesnordisk *Una Voce*-blad med 4 numre årligt.

Art. 2. – *Una Voce Scandias hovedsæde* er indtil videre København.

Art. 3. – Som medlemmer af sammenslutningen kan alle interesserede optages ved henvendelse til en af formændene i de tre lande.

Art. 4. – *Una Voce Scandias styrelse* er en komité, bestående af formændene for de tre sammensluttede *Una Voce*-bevægelser.

Art. 5. – *Årskontingentet* fastsættes af komitéen og udgør for tiden kr. 10 (danske, norske eller svenske), som indbetales på de respektive landes postgirokonti (se nedenfor). – Komiteén foretager fordeling af de indkomne beløb til de udgifter, som påløber de lokale foreninger og den fælles organisation. – De anslåede udgifter vil omfatte omkostningerne ved medlemsbladets udgivelse, porto, papir samt kontingent til den internationale Federation *Una Voce* (se Art. 6).

Art. 6. – De sammensluttede nordiske *Una-Voce*-bevægelser søger enkeltvis optagelse i den internationale federation *Una Voce, Schweiz*.

Adresser for indbetaling til *Una Voce Scandia* i de respektive lande:

Una Voce Dacia: N. Rosendal-Hansen, Maglekildevej 6, 6. sal, 1853 København V.

Postgirokonto nr. 18 76 15.

Una Voce Norvegia: Fru Eddie Cappelen, Holtegaten 6, Oslo 2.

Postgirokonto nr. 20 96 35.

Una Voce Suecia: Dr. B. Hermansson, Skomakargatan 13, 3., 111-29 Stockholm.

Postgironummer meddeles senere.

KATOLSK FORUM ER ANDERLEDES

for alle trossamfund.

Benzon's Aut. katolsk bedemand
Begravelsesforretning
34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lysestøberen

Alle slags **Alterlys**

Hånddypede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15-17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og Institutioner.

LY/SØ

Sct. Knud Lavard menighed fejrer
Sct. Hans aften ved Johanneskirken,
Søborg

De 2 menigheder har sluttet sig sammen om et fælles program: Sct. Hans aften den 23. juni bliver der fælles messe for menighederne fra Lyngby og Søborg i Johanneskirken. Derefter – traditionen tro – bliver der buffet i »pejsestuen« og leg for børnene på den store plæne bag kirken. Båltalen holder pastor Georg Utenthal Nibler kl. ca. 21. – Derefter forfriskninger, dans og anden underholdning. – Skulle vejret blive dårligt, samles man om pejsen i kirkens sal.

Gæster alle vide vegne fra er velkomne!

Forespørgsler vedrørende aftenen og tilbud om hjælp bedes venligst rettet til lærer Ove Leerbeck, telf. 98 23 84.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag den 20. juni: Årets 12. (alm.)
Søndag: Zak. 12,10-11. – Salme 62,2-6. 8-9. (R: 2b). – Gal 3,26-29. – Lk. 9,18-24.

Mandag den 21. juni: 1. Mos. 12,1-9. – Mt. 7,1-5.

Tirsdag den 22. juni: 1. Mos. 13,2. 5-18. – Mt. 7,6. 12-14.

Onsdag den 23. juni: 1. Mos. 15,1-12. 17-18. – Mt. 7,15-20. – I en evt. Aftenmesse: Vigilien til S. Johannes Døbers fødsel: Jer. 1,4-10. – Salme 70,1-4a. 5-6ab. 15ab og 17. (R: 6b). – Pet. 1,8-12. – Lk. 1,5-17.

Torsdag den 24. juni: S. Johannes Døbers fødsel: Es. 49,1-6. – Salme 138,1-3. 13-15. (R: 14a). – Ap.g. 13,22-26. – Lk. 1,57-66. 80.

Fredag den 25. juni: 1. Mos. 17,1. 9-10. 15-22. – Mt. 8,1-4.

Lørdag den 26. juni: 1. Mos. 18,1-15. – Mt. 8,5-17.

Søndag den 27. juni: Apostlene S. Peter og S. Paul (som 29. juni). – Årets 13. (alm.) Søndag: 1. Kong. 19,16b. 19-21. – Salme 15,1-2a og 5. 7-11. (R:5a). – Gal. 5,1. 13-18. Lk. 9,51-62.

Mandag den 28. juni: 1. Mos. 18,16-33. – Mt. 8,18-22. – I en evt. Aftenmesse: Vigilien til S. Peter og S. Paul: Ap.g. 3,1-10. – Salme 18,2-5. (R: 5a). – Gal. 1,11-20. – Joh. 21,15-19.

Tirsdag den 29. juni: Apostlene S. Peter og S. Paul: Ap.g. 12,1-11. – Salme 33,2-9. (R: 8). – 2. Tim. 4,6-8. 17-18. – Mt. 16,13-19.

Onsdag den 30. juni: 1. Mos. 21,5. 8-20. – Mt. 8,28-34.

Torsdag den 1. juli: 1. Mos. 22,1-19. – Mt. 9,1-8.

PAPEGØJEPLADENS SVANESANG

En præst i provinsen havde i sin tid opdaget, at han kunne købe en varevogn på »Papegøjeplader« og spare den halve omsætningsafgift. Han fik vognen og var henne ved politistationen for at få den indregistreret.

Medens det stod på, kom en politimand, som præsten kendte:

»Hvad synes De om min nye vogn – lutter Ford-dele?«

»Hmm, De er præst – hvad skal De med en varevogn?«

(Humm, hmm – tænke, tænke).

»Ved De ikke, at jeg er katolsk præst?«

»Jo – oh!«

»Så skal jeg da ud med aflad! Ikke sandt?«

»Åh ja, det er jo rigtigt – undskyld!«

Hulk, hulk, hulk – det »oplyste« Danmark!

Hulkefryd.

Fredag den 2. juli: Mariæ Besøgelse: Zef. 3,14-17a. (Eller: Rom. 12,9-16b). – Salme Es. 12,2-3. 4bcd. 5-6. (R: 6b). – Lk. 1,39-56.

Lørdag den 3. juli: 1. Mos. 27,1-5. 15-29. – Mt. 9,14-17.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 20. juni: Årets 12. (alm.) Søndag.

Mandag d. 21. juni: S. Aloysius Gonzaga. – Årsdagen for pave Paul VI's valg (1963).

Tirsdag d. 22. juni: Ferialdag – Eller: S. Paulinus, biskop af Nola. – Eller: S. John Fisher (biskop) og S. Thomas More, martyrer.

Onsdag d. 23. juni: Ferialdag. – I en evt. Aftenmesse: Vigilien til S. Johannes Døbers Fødsel (hvid), *Gloria* og *Credo*.

Torsdag d. 24. juni: S. Johannes Døbers fødsel.

Fredag d. 25. juni: Ferialdag.

Lørdag d. 26. juni: Ferialdag. – Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 27. juni: Apostlene S. Peter og S. Paul. – Eller: Årets 13. (alm.) Søndag.

Mandag d. 28. juni: Ferialdag. – I en evt. Aftenmesse: Vigilien til S. Peter og S. Paul (rød), *Gloria* og *Credo*.

Tirsdag d. 29. juni: Ap. S. Peter og S. Paul.

Onsdag d. 30. juni: Ferialdag. – Eller: Den romerske Kirkes første martyrer. – Årsdagen for pave Paul VI's kroning (1963).

Torsdag d. 1. juli: Ferialdag.

Fredag d. 2. juli: Mariæ Besøgelse; uden *Credo*.

Lørdag d. 3. juli: S. Irenæus, biskop og martyr. (Tidligere d. 28. juli).

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Eili Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annoncøekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon Eva 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgsspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

TAKING OFF

Film er blandt meget andet også præget af at være en national kunstart. Den nye bølge var et fransk fænomen, neo-realismen et italiensk. Og alle er selvfølgelig enige om, at danske film er noget helt for sig selv. Derfor er det dobbelt spændende, når en instruktør fra et land laver film i et andet. Bevares han sit nationale særpræg? Hvordan oplever han det nye land? Får nye miljøer ham til at se fænomener, han tidligere har overset? Selvfølgelig skal forventningerne ikke blæses for højt op, bare fordi en tjekke laver en film i Amerika, men resultatet er i alt fald en meget morsom og underholdende beskrivelse af generationskløften, og Milos Forman har heldigvis bevaret og udviklet det satiriske talent, han viste i »Brandmænd i fyr og flamme«.

Taking off

Generationskløften kommer særlig tydeligt frem, den dag børnene stikker af hjemmefra. De letter fra den gamle jord. Men som man jo ved – hvis man har prøvet at flyve – kan man først, når man har lettet, overskue det, man forlader. Nøjagtig sådan er Formans film. I det øjeblik pigens stikker af, ser vi pludselig forældrene fra en ny synsvinkel, sådan lidt fra oven. På den måde kommer filmen til at handle praktisk taget udelukkende om forældrene, hvad der bestemt ikke gør den mindre morsom. De bliver totalt handlingslammede og plages samtidig af samvittigheden, for tænk nu, om hun havde brug for dem. Det kommer gang på gang

frem i filmen, at forældrene kommer en postgang for sent; først opdager skaden, når den er sket.

Moderen får dog overtalt faderen til at gå ud og lede. Han får følgeskab af en af deres bekendte, men for både de tilbageblevne koner og de to ledende mænd sker der det, at de glemmer, hvad de egentlig er ude efter. Mændene kommer fulde hjem, og bliver så overraskede over, at pigens af sig selv er dukket op i mellemtiden, at det udvikler sig til et skænderi forældrene imellem. Lige så stille, og ganske forståeligt, lister datteren af igen. Formans sociale satire rammer præcist, når han som her viser, at forældrene mister deres børn ved ikke at være glade, når de får dem tilbage, men i stedet søger at få alt at vide eller give sig til at skændes indbyrdes.

Foreningen for bortløbne børns forældre

Et af paradokserne i generationskløften er, at forældrene temmelig ofte griber til midler, der kun forøger afstanden til deres børn, eller måske direkte forhindrer kontakten. Det sidste sker på tragikomisk vis i filmen. Mens forældrene er til kongres i »Foreningen for bortløbne børns forældre«, går pigens ensomt rundt hjemme i huset og kalder på dem.

For rigtig at forstå deres børn, og fordi børnene går forud for loven, mener foreningens sagfører det på sin plads, at forældrene prøver at ryge hash. Instruktøren i hashrygningens ædle kunst er forrygende morsom, og sam-

tidig giver det filmens titel en ironisk undertone, fordi forældrene forsøger sig med en metal flyvetur for at forstå deres bortløbne børn.

Alt ender nu godt. Forældrene får pigens til at invitere sin fyr til middag, for at de nu kan se ham. Da han kommer ind i stuen, og ser ud som billedet på forsiden, bryder moderens illusioner sammen, og hun flygter grædende ud på toilettet. Igen et eksempel på, at forældrene – i stedet for at blive glade for deres datters valg – skuffes, fordi deres egne ambitioner ikke opfyldes.

Ændre magtbalancen

Som middagen skrider frem, udtømmes de uskyldige og ligeGYldige emner, man kunne snakke om hen over generationskløften. Men på spørgsmålet om, hvor meget den unge fyr tjener som musiker, kommer der pludselig skred i tingene. 290.000 kr. om året er tale, den ældre generation kan forstå. Pengene skal bruges til at købe en interkontinental raket for, og på den måde ændre magtbalancen lidt.

Den unge musiker skriver selv sine tekster og melodier, ofte inspireret af regeringens politik. Paradokset er, at han tjener så mange penge på sine protestsange, at han er med til at betale for de ting han protesterer imod. Igen en fuldræffer. Den unge fyr lever fedt af det samfund, han bekæmper med sine sange.

Kan varmt anbefales.

Jakob Frandsen.

13 / 1971

Bred 47

forum

katolsk

NOTES BLOKKEN

Der er noget om, at katolikkerne ofte har et forkvaklet forhold til de moderne kommunikationsmidler. Presse, film, radio og TV forekommer dem suspekter, og de er ikke sjældent meget tilbageholdende over for dem. Man betragter dem som et nødvendigt onde eller som behagelig underholdning, men ikke mere. Nu kan det ikke nægtes, at disse moderne massemedier ikke altid er »opbyggelige«. En gang imellem fordrejer de groft sandheden eller gør grin med ting, som er os dyrebare. Men denne ubestridelige kendsgerning burde ikke få os til at overse den umådelige positive betydning, som de har.

Den 23. maj i år udkom der en pastoralinstruktion om netop disse spørgsmål. Den er udgivet af det Pavelige Råd for sociale kommunikationsmidler og består af 187 afsnit på 81 sider. Man ved, at denne instruktion ikke er et »one-man show«. Den 80-årige P. O. von Nell Breuning S.J. har lige i en betydningsfuld artikel røbet, at hele forarbejdet til rundskrivelsen »Quadragesimo anno« blev foretaget af ham alene. I modsætning dertil er den nye instruktion resultatet af et team-work, hvori fagfolk fra hele verden medvirkede. Arbejdet på denne instruktion har stået på i 7 år. Det er derfor heller ikke almindeligheder, som står i den. Den har fået en god modtagelse i verdenspressen og hos fagfolk.

Dette skelsættende dokument begynder med ordene »Communio et progressio« (Kommunikation og fremskridt). Dermed er hele skrivelsens motiv anslået. Massemedierne har som opgave at fremme kommunikationen mellem

de enkelte og folkene og bidrage til hele menneskeheds fremskridt. Og dette er jo netop også Kirkens opgave.

Allerede det 2. Vatikan-koncil har udgivet et dekret om disse problemer (Inter mirifica). Men man sagde, at det allerede var forældet, da det udkom. Det er derfor ikke uden betydning, at det nye dekret i slutningen siger, at det er dets hensigt »hellere at åbne nye veje end at afslutte de gamle«. Det giver faktisk nye signaler. Det ser meget positivt og ligefrem optimistisk på de moderne kommunikationsmidler, filmen iberegnet. De er i sig selv neutrale. Alt kommer an på, hvad vi får ud af dem. Dekretet er i sin helhed et modigt forsøg på at lokke katolikkerne ud af deres gamle reservation og give dem blod på tanden med hensyn til en aktiv indsats. Det opfordrer til aktivitet både som formidlere af kommunikation og som modtagere af den. Det første skal gøres dygtigt, det andet med kritisk sans.

Dekretet er værd at fordybe sig i. Straks i begyndelsen sættes kommunikationsmidlerne i et teologisk perspektiv. Kommunikation er jo et nøgleord i Guds frelses-historie. Men der understreges også meget bastante ting: retten til information, ytringsfrihed for alle parter, afvisning af censur. Også inden for den kirkelige presse må der gives plads for divergerende anskuelser, hvis de blot respekterer Kirkens grundprincipper. Der foreslås endvidere, at alle biskopper skal have et pressesekretariat, der kan underrette offentligheden om vigtige ting, som sker i selve bispedømmet.

H. Roos S.J.

BØN AF ALEXANDER SOLSJENITSYN

Hvor godt det er med dig at leve, Herre.
Hvor let det falder mig at tro på dig!
Er svag min ånd og vil ej mer forstå,
når selv de klogeste blandt mennesker
kun ser til dagens ende
og ikke ved hvad morgendagen byder dem at gøre,
da får fra dig jeg vished om, at du er til
og du vil sørge for, at ikke
hver godheds port skal lukkes.

Fra tinderne, hvortil jordisk ry har hævet mig,
ser jeg med undren tilbage på den vej,
jeg aldrig havde fundet af mig selv,
en overraskelsens vej,
som gennem håbløsheden førte mig til stedet,
hvorfra jeg kunne sende menneskene
et genskær af din stråleglans.
Og bestandig gør du mig det muligt at genspejle den,
som menneskene har det behov.
Og er min tid udrundet,
vil du hente dig en anden til din gerning.

INDHOLD

AKTION »SLÆBEBÅD«	4
KVINDENS LIGEBERETTIGELSE	5
NONNEKLOSTER	9
INDLAND	11
UDLAND	12-13-17
LATINAMERIKANSK NYDIGTNING	13

LIDT TORVESLADDER

Hvis man ikke ligefrem lever hver dag året rundt i den umenneskelige storby, kan man endnu opleve en god gammel-dags torvedag og muligvis endda gøre et godt køb, for det er altid en anbefaling for grøntsager og frugter, at de lige er købt på torvet. Er byen lille, men fuld af fornuftige husmødre, vil man møde meget godtfolk omkring boderne. Er man selv novice, skal man lægge mærke til, hvad de køber og hos hvem. I modsætning til supermarkederne er varernes antal og handelens tempo ikke større, end at man kan få nyt at høre ind imellem forretningerne. En del af det vil nok være uvederhæftigt, men også det kan jo være meget oplysende; forudsat at man har nogle egne tanker at gøre sig om det, for ellers er man selvfølgelig prisgivet.

Jeg har i øvrigt ellers i privatlivet ikke lejlighed til at drøfte verdenssituationen med grønthandleren, men på torvet må jeg anerkende, at han er ulige klogere på tomater end jeg, og tomater spiller jo ikke alene en rolle for vort velbefindende, men også for vor økonomi, så der kan skam godt komme perspektiv i samtalen. Hvis borgmesterens kone ikke er for fin til selv at gå på indkøb, kan jeg måske få løftet fligen for nogle af vor gode bys planer og problemer og måske endda »hviske hende noget i øret, som hun vil takke mig for«. Hvis jeg træder nogen på tærne eller kritiserer gulerødderne for groft, kan jeg opnå at blive skældt læsterligt ud i et sprog, jeg ikke har lært hjemme hos far og mor. Men alt i alt går man og hygger sig i den lille verden og har en fornemmelse af, at man er med i forsamlingen.

På torvet sker der naturligvis andet end salg af grøntsager. I godt vejr kan man holde offentlige møder dér, det kan omdannes til festplads, når lejlighed gives, og der findes da også en plakatstøje, hvor kundgørelser fra borgmesterkontoret slås op.

Torvet er et ganske jævnt, men uundværligt mødested for vor gode bys indbyggere. Det fandtes i alle nogenlunde

velordnede byer, fra oldtiden til vore dage, så det må åbenbart opfylde et dybt menneskeligt behov.

Verdens berømteste torv fungerer desværre ikke mere. Det er Forum Romanum. Derfor er der noget usigeligt op-højet og fornemt over det. Turisten kan gå og forestille sig, hvorledes ædle, toga-svøbte romere dér lyttede til Cicero og med alvorsfulde miner diskuterede sager til statens bedste. I virkeligheden har det nok lignet vore egne torve en hel del. Men de oprindelige brugere, der kunne korrigere turisternes dagdrømme, er væk.

Når vore forgængere i redaktørstolen har kaldt Katolsk Ugeblad for Katolsk Forum, er man sluppet af med forpligtelsen til at udsende et nummer om ugen. Og gudskelov for det! Men for nogle tilslører det fornemme navn måske virkeligheden. Det skal være det katolske bispedømmes officielle organ, altså en slags Statstidende. Det skal være et frit blad, hvor meningerne kan brydes, uden at læserne straks bliver forargede. I bladet spejler landets katolske liv sig, så det må bringe meget lokalt stof. Men ingen fællesskaber kan trives uden en vid horisont, så der må nyheder til fra den vide verden. Det talrigeste publikum udgør foreningen G.A.K. (Ganske Almindelige Katolikker), så de må tilgodeses. Ungdommen er fremtiden, så den må plejes. Og vi ville være utaknemmelige skarn, om ikke vi tænkte på de gamle, af hvis arbejde vi nu høster frugterne. Nogle er klogere end andre, så et vist intellektuelt præg må der være, men det kan da ikke være meningen, at vi kun skal skrive for professorer. Og så er der Tordenskjolds soldater, de velkendte, der gerne vil skrive til, for og imod hinanden. Børnene sukker for resten efter lidt tegneserier og nogle gode fortællinger.

Forstår De nu, hvorfor vores blad hedder »Torvet«. Det kan ikke undværes. Men gå engang derhen, hør og fortæl nyt!

G. Heggum.

JOACHIM FRA FIORE	14
HYMNE	15
LÆSERBREV	18-20
MEDDELELSER	20
LITURGI OG MENIGHED	23
BYEN UDEN ÅRSTIDER	24

AKTION „SLÆBEBÅD”

Brev fra
P. Peter Tantholt Hansen S.J.,
Peru

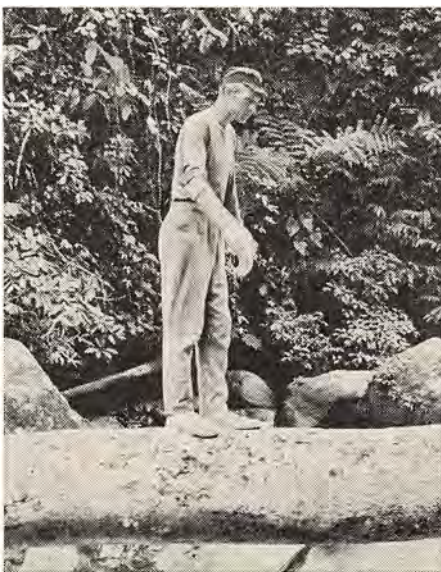
Kære venner!
Det kan godt være, at dette brev vil tage nogle dage mere end sædvanligt med at komme til Danmark, for vi er for tiden afskåret fra omverden (undtagen pr. radio) på grund af vedvarende heftige regnskyl, som har fået bjergene til at skride ned over den eneste forbindelse ud af junglen. Heldigvis nåede jeg at sende Leif Melskens og Annette Rosenvænget til Lima, hvor Annette skulle til en specialist for et ondartet bid af en skorpion, inden forbindelsen blev afbrudt. Jeg selv bragte dem frem til Bagua og det foregik på den måde, at vi først tog op ad Chiriactofloden med vor båd, herefter op til vejen og til fods gennem ler og vand, da vejen simpelthen var skredet ned i floden. Hvor vejen kom til syne igen, holdt så en af vore brødre med en vogn (aftalt over radio), som vi overtog og bragte de to til bussen i Bagua. Annette og Leif blev under opholdet i Lima indbudt af ambassadøren til party på Kongens fødselsdag.

I mellemtiden er situationen yderligere forværret, da en bro er forsvundet og flere jordskred har gjort det umuligt at foretage samme manøvre som sidst. Samtidig stiger floderne, og vi har for tiden heller ikke forbindelse med vore stationer (skoler) længere nede ad Maranon-floden. Så altså, venner, postgangen er noget besværlig for tiden.

Jeg stikker nu til skovs igen, dvs. ind til de fjernere bopladser, hvor jeg nok vil tilbringe en stor del af de kommende måneder. Jeg må så efterlade Ole Dorph-Jensen, Annette og Leif til deres mange jobs her i Chiriaco, hvor de har hænderne fulde, og i den kommende tid måske mere fulde end godt er. Jeg tænker først og fremmest på deres hel-

bred. Jeg er bange for at drive rovdrift på deres kræfter. Klimaet er krævende, og de har alle tre været igennem sygdomsperioder. Ole har haft en tur med pandehulebetændelse, men det lader nu til at gå den rigtige vej. Ingen af de tre har mistet modet, og vi gør, hvad vi kan, for at de skal komme ovenpå. Tilpasningsvanskeligheder kan jo ikke undgås. Jeg er meget interesseret i at få al den tømælk, I kan få herover, både sødmælkspulver og skummetmælkspulver. Vi er meget afhængige af alt, hvad vi kan få af tilskud til forplejningen af de mange børn (300).

Og så glæder jeg mig vældigt til at Honda-elværket kommer. Krumtapakslen på vort elværk er vist efterhånden helt oval, og vi skal så hurtigt som muligt have den til hovedreparation i Lima. Men I ved, at det kan vare måneder at få den tilbage igen, og i den tid er vi uden lys og radio-forbindelse etc.

Nu ikke mere denne gang. I beder om et foto af mig. Jeg sender jer, hvad jeg har. Det er vist ikke særlig godt, men jeg er jo heller ingen filmstjerne.

De kraftigste hilsener

Peter.

I mellemtiden er sket følgende:

På anmodning af Caritas Danmark via Knud Ballin er det lykkedes fra Dania at modtage midler, således at overlærer Ole Dorph-Jensen kan forlænge sit ophold i Peru med et år, samt at dennes hustru, sygeplejerske fru Kirsten Dorph-Jensen, kan rejse den 12.-7.-71 fra Luxembourg til Peru for i en periode af et år at deltage i det store humanitære arbejde. Vi ønsker fru Kirsten Dorph-Jensen god vind. I samarbejde med Caritas Danmark er det muligt den 19.-7. 71 at afskibe fra København:

Honda-elværk E 4000 S	7000 kr.
Grundfoss vandværk	12000 kr.
1600 kg tømælk	4000 kr.
Bøger, mange slags frø m.m.	1000 kr.
Duplikator	1200 kr.
Motorsav	1200 kr.
Snedker- og skovværktøj	3500 kr.

Vi vil gerne i Katolsk Forum rette en hjertelig tak til Abbé Pierres klunser, hvorfra vi også denne gang har modtaget tømælk for 4000 kr.; en særlig tak til malermester Asger Jensen, som på Fanø har rejst disse midler til fordel for Peter Tantholts arbejde i Peru. Vi vil også benytte lejligheden til at overbringe vor varmeste tak til de personer, som til stadighed indsender (giro 4 39 79 Caritas Danmark) beløb til fordel for Peter.

På aktion »Slæbebåd«s vegne

Olaf Halladin.

KVINDESAG - MANDESAG - MENNESKESAG

Af L. O. Dorn S.J.

At skrive i et tidsskrift er ofte som at tale i et 100 % lydæmpet rum: ingen genlyd. Det er altid opmuntrende, når det endelig lykkes at fremlokke en reaktion. Navnlig en kritisk reaktion. Skrev man kun, hvad alle er enige om, kunne man lige så godt bytte sin skrivemaskine med en forsyning stanglakrids.

Birgit Arbirk har skrevet en meget sympatisk replik (KF 11/1971) til nogle bemærkninger om kvindens stilling i Kirken, som undertegnede (skønt af hankøn og ovenikøbet ugift) fremsatte i en »leder« (KF 9/1971).

Af tekniske grunde er der sat strenge grænser for disse redaktionelle kommentarer: hvad man vil sige, skal siges kort. Det var vist Roosevelt, der engang sagde: En ti minutters tale koster mig otte dages forberedelse; en halvtimes tale kan jeg klare på et par dage; skal jeg tale i to timer, kan jeg begynde med det samme. Faren ved de korte artikler er, at man flottes sig med globale udtalelser uden tilstrækkelig præcision og nuancering af begreberne; og at man for nemhedens og korthedens skyld anvender klichéer og floskler. Faren kan og bør undgås? Jo vist. Men det lykkes bare ikke hver gang.

»Den moderne kvindes utilfredshed med det traditionelle kønsmønster« – en floskel. Mon ikke de fleste læsere alligevel forstår, hvad der menes? Vi kan naturligvis veje ordene på en guldvægt og se, hvad vi så får ud af det:

Ordet »moderne« er kommet til det danske sprog gennem fransk fra latin »modernus« (= ny, nyere), der er afledt af »modo« (= nylig) og hænger sammen med »modus« (= måde), hvorfra ordet »mode« ligeledes stammer. Moderne kvinder er følgelig kvinder af vor egen tid, og da artiklen var skrevet på dansk af danskere, er det naturligt, at der primært tænkes på danske kvinder og sekundært på kvinder i de lande, der har omtrent samme samfundsmønster som vores, altså vestlige lande med høj levestandard; ydermere ligger der i selve ordet »moderne«, at der menes de kvinder, der er kendt med de meninger, der er »på mode«, og derfor er genstand for hyppig omtale og udbredt effektivt gennem massemediernes, tidsskrifters, bøger, foredrag, møder osv. En så betragtelig del af disse kvinder er utilfredse med det traditionelle kønsmønster (= den fra foregående generationer overleverede fordeling af rettigheder,

opgaver, privilegier, forventet adfærd m. m. på mennesker af henholdsvis hun- og hankøn), at en generalisering (næsten) er berettiget. Brugen af entalsformen (den moderne kvinde) for at betegne en hel kategori er et eksempel på en afart af synedoke, et stilistisk påfund, som har været kendt, anerkendt og rigtigt forstået i den vestlige verden i over to tusind år. Når man skriver: Katten har kløer, der kan trækkes ind, udsiger man noget om alle katte, uden at man med nogen rimelighed kan beskyldes for at ville antyde, at de alle er grå – i hvert fald ikke ved dagslys.

Diskrimination

Med hensyn til betydningen af »ligestilling« i nærværende sammenhæng, kan man passende citere fra pavens sidste apostoliske brev om samfundsproblemerne: »I mange lande er kvindens frigørelse genstand for studium og undertiden for energisk forlanging; en frigørelse, der ville bringe den faktiske diskrimination til ophør og sikre ligestilling med hensyn til rettigheder og respekt for kvindens menneskelige værdi og værdighed. Vi mener ikke den falske lighed, som ville nægte de forskelle (mellem kønnene), som Skaberens selv har bestemt, og som ville være i modsætning til kvindens egen yderst vigtige rolle i familiens hjerte og i hele samfundet. Lovgivningens udvikling skulle tværtimod rettes mod såvel beskyttelse af hendes særegne kald som anerkendelse af hendes selvstændighed som person og hendes ret til deltagelse i det kulturelle, økonomiske, sociale og politiske liv«.

Det er forsigtigt udtrykt, men paven konstaterer i det mindste, at kvinderne mange steder er genstand for diskriminering, dvs. at de *ikke* har de samme rettigheder som mændene. Blandt de mange lande må vi også regne Danmark. Man behøver blot at nævne noget så elementært som ligeløn!

Det skulle være overflødigt at forklare, at ligestilling ikke betyder, at mænd og kvinder skal være ens i enhver henseende; det er hverken ønskeligt eller muligt – Vive la petite difference! Det betyder heller ikke, at man vil tvinge kvinderne ind i et uheldigt maskulint mønster. Uheldige mønstre – det være sig maskuline eller feminine – er netop uheldige og bør ændres. Men

de er som regel betinget af hele samfundsmønstret; til syvende og sidst er det nok dette, der skal ændres.

Apropos ændring af mønstre er det nok på sin plads at påpege, at kampen for kvindernes frigørelse – i USA hedder bevægelsen Women's Lib (dvs. liberation = frigørelse) – ikke udelukkende er kvindernes sag.

Galant egoisme

Når mænd slår et slag for kvindernes frigørelse, er de ikke kun motiveret af galant altruisme. Fru Arbirk er meget glad for at beskæftige sig med hjemmet og børnenes opdragelse; hun vil da sikkert kunne forstå, hvorfor mange unge fædre i dag er utilfredse med ikke at kunne deltage i denne gerning på lige fod med deres koner. Hvorfor kan de ikke gøre det, de gerne ville? Det er ikke mindst det traditionelle kønsmønster, der er hæmskoen. Også mænd ved, hvor denne sko trykker.

Der bliver da også flere og flere unge ægtepar, der resolut bryder med det overleverede mønster.

Manden og konen bliver enige om, at de virkelig vil være fælles om alle opgaver, så vidt det overhovedet kan lade sig gøre. Begge tager et halvdags job, dels for at sikre det økonomiske, dels fordi *begge parter* sætter pris på at have et arbejde uden for hjemmet, hvor de kan anvende den faglige uddannelse, de har fået. Begge har på denne måde tid og kræfter til på lige fod at tage sig af børnene og hjemmet. Hvorfor skulle faderen ikke have sin fulde andel i den hjemmegående mors glæder, som fru Arbirk giver en så levende beskrivelse af? Og hvorfor skal moderen ikke have en stilling – hvis hun da har lyst dertil – uden at børnene eller hjemmet forsvømmes? Det er måske mandshovmod at tro, at børnenes opdragelse bliver bedre af, at faderen er fuldt med, fra de var ganske små, men i betragtning af, hvor ofte det gængse system mislykkes i vor tid, var det nok værd at give det nye en fair chance.

I et større perspektiv kan det også være af nokså selviske grunde, at mænd går ind for kønnenes ligestilling. Tænk f. eks. på politikken! Mange opgaver herhjemme var uden tvivl blevet løst ikke blot på en anden, men på en bedre måde, hvis der i årtier havde siddet lige så mange kvinder som mænd i folketinget.

På verdens plan ser det ikke ud til, at det vil lykkes at afskaffe krig, så længe det i overvejende grad er mænd, der beklæder de vigtigste politiske poster. Udsigterne ville måske være lysere, hvis kvinderne med *deres* forståelse af livets værdi havde den 50 % indflydelse på alle beslutningsprocesser, som egentlig tilkommer dem.

Ret beset er det forunderligt, at vi mennesker bliver ved med at berøve os selv den fulde udnyttelse af den kolossale reserve af menneskelig begavelse, som må ligge hos den ene halvdel af menneskeslægten.

Mandens overlegenhed?

Undertiden får man at vide, at kvinder ikke egner sig til at være det ene eller det andet. Hvad er det, de ikke kan gøre, som mændene kan? Jo, arbejde, som kræver store fysiske kræfter, er de normalt ikke særlig egnede til. Men den slags arbejde får mindre og mindre be-

tydning, efterhånden som muskelkraft erstattes af maskiner. På alle andre områder kan der ikke føres noget som helst bevis for, at mændene er kvinderne overlegne.

Hvor bliver så de store kvindelige komponister og dirigenter af? Hvis emnet havde været under debat for 200 år siden, havde nogle sikkert spurgt: Hvor er de store kvindelige digtere og forfattere? I begyndelsen af det 19. århundrede dukkede imidlertid de første romanforfatterinder op på den litterære scene i England. Endnu i anden halvdel af århundredet mente Marian Evans dog, at det var klogest at offentliggøre sine bøger under dækningsnavnet *George Eliot*. Når man holder sig for øje, i hvor kort tid kvinder har haft mulighed for at virke som forfattere, må man indrømme, at det ikke er så lidt, de har præsteret. En kvindelig Shakespeare eller Goethe? Kom igen med spørgsmålet om 200 år!

Paven nævner ikke kvindernes deltagelse i det kirkelige liv, men heller ikke her er der nogen grund til at tro, at det ikke ville være gavnligt for os alle, hvis den anden halvdel af menneskeheden var fuldtalligt repræsenteret i kirkeens centraladministration, på bispedømmets og menighedens plan, og på det pastorale og teologiske område.

Fru Arbirk nævner, at det kun er mænd, der er lektorer i hendes sogn. *Det er nu ikke Roms skyld!* Der er givet grønt lys for kvindelige lektorer under gudstjeneste. Ganske vist er der sat en grænse for denne indtrængen på mændenes reservat: kvinder må ikke læse selve evangelieteksten . . . Hvorfor ikke? Er der nogen, der kan angive en overbevisende grund? Nu drejer det sig her om en ubetydelig brik, som det næppe er værd at skændes om. Det er hele mønstret, der er utilfredsstillende. Lykkes det at ændre hele mønstret, vil de små brikker hurtigt falde på plads.

JEANNE d'ARC INTERNASJONALE ALLIANSE

Aktiv innsats for kvinnens likestilling i kirke og samfunn

Av Baby Johannessen

La det innledningsvis være helt klart: Alliansen Internasjonale Sainte Jeanne d'Arc eller St. Joan's International Alliance, som er den engelske benevnelse, er en katolsk *kvinnesaksbevegelse*, som stiller pågående likestillingskrav der, hvor andre katolske kvinneorganisasjoner bare gjør spredte fremstøt eller endog holder igjen og iblant også motarbeider likestillingsarbeidet. Alliansen henvender seg således til de innsatsvillige og pågående individer, og medlemsvervingen går ikke ut på noen massetilslutning, men sikter mere på selve den aktiviteten, det enkelte medlem utøver i kirke og samfunn, ut fra sine interesser, sitt politiske engasjement og sitt yrke. Alliansen er en frittstående og politisk nøytral organisasjon for katolske legfolk og søstre, som også gir adgang for innbudte prester, men som ellers opptrer uavhengig av Kirkens hierarki, og der-

for opptar også ikke-katolske medlemmer. Organisasjonen er med andre ord en pressgruppe overfor hierarkiet i likestillings spørsmål – på samme måte som den gjør sine krav gjeldende overfor de profane internasjonale organisasjoner.

Med konsultativ status

Jeanne d'Arc har konsultativ status ved FN's økonomiske og sosiale råd (ECO-SOC); videre kategori C-status ved UNESCO og blir tatt med på råd av ILO (Den internasjonale arbeiderorganisasjon) som en av de ikke-regjeringsoppnevnte (non-governmental) organisasjoner. Jeanne d'Arc er videre en av grunnleggerne av de internasjonale kvinneorganisasjoners liaison-komité (en viktig samarbeidskomité som ivaretar kvinnens interesser generelt overfor FN og alle FN's særorganisasjoner).

Jeanne d'Arc Internasjonale Allianses president er for tiden Dr. jur. Magdeleine Leroy-Boy fra Belgia, med visepresidenter som representerer Australia, USA, Frankrike, Tyskland, Storbritannia og Argentina.

Jeanne d'Arc Internasjonale Alliansen startet som »De katolske kvinners likestillings selskap«, grunnlagt i 1911 av Gabrielle Jeffery i Storbritannia; navnet ble endret i 1923. I 1931, ved 500-årsminnet for Jeanne d'Arc, ble det startet en gruppe i Frankrike. Ut fra denne basis vokste bevegelsen og ble etterhvert internasjonal – dens kontaktnett er globalt.

Hva har Alliansen utført?

Jeanne d'Arc Internasjonale Alliansen har arbeidet iherdig gjennom alle år for avskaffelsen av barneekteskap, opphe-

velse av slaveriet, fjernelse av ordningene med tvungen ekteskap og handel med mennesker; Alliansen har videre arbeidet for de gifte kvinners nasjonalitetsrettigheter, for kvinnes likeløn, for kvinnes rettigheter i arbeidsliv og offentlig forvaltning o.s.v. Listen over henvendelser til FN og dets særorganisasjoner er imponerende – det ville bli en hel magisteravhandling å utforske innholdet i disse henvendelser og å finne ut av i hvor stor utstrekning Jeanne d'Arcs synspunkter er blitt tatt til følge. Overfladisk betraktet er det allerede klart at synspunktene er referert i de offisielle dokumenter. Det gjelder både menneskerettighetserklæringen og erklæringen mot kvinnekiskriminering som FN's generalforsamling har vedtatt.

Videre har Alliansen vært representert ved de store konferanser som har vært holdt i FN's regi. Presidenten var til stede under UNCTAD-møtet i New Delhi, for å nevne det. Jeanne d'Arc Internasjonale Alliansen innskrenker ikke sin virksomhet til de områder som tradisjonelt behandler kvinnespørsmål – det er tydelig at man har oppfattet at kvinnes frigjøringsbestrebelse må skje ut fra endringer i lovgivning, arbeidsvilkår, økonomiske forutsetninger (finans- og handelspolitikken), utdannelsesmuligheter (kontakten med UNESCO er fortløpende, som den er det med ILO), sosiale og helsemessige forhold (Verdens Helseorganisasjon). Der foregår et kontinuerlig observatørarbeid.

For den som ikke kjenner til hvorledes FN's særorganisasjoner arbeider, kan dette synes som et overflødig engasjement for en katolsk kvinneorganisasjon. I virkeligheten er særorganisasjonenes vedtak mere praktisk bindende for medlemsstatene i konkrete saker

enn hvad de generelle politiske resolusjoner fra FN's hovedforsamling innbyr til. Det skjer gjennom påbud (Verdens Helseorganisasjon) eller gjennom konvensjoner og rekommandasjoner (Den internasjonale arbeidsorganisasjon ILO), for å nevne to av de mest kjente særorganisasjoner.

Alliansen og ILO

Et nr. av Jeanne d'Arcs blad *The Catholic Citizen* (som alle medlemmer får tilsendt) er viet ILO's 50-årsjubileum. (For den som allerede måtte ha glemt det, kan her repeteres at pave Paul i den anledning besøkte Genève). Dr. jur. Magdeline Leroy-Boy, Alliansens president, minner i en lederartikkel leserne om hvorledes man ved å studere *The Catholic Citizen* bakover, kan finne bevis for det gode forhold Alliansen i alle år har hatt til ILO. Jeanne d'Arc har i alle år vært med på arbeidet for å få bedre kvinnes status, både i industrilandene og i utviklingslandene, – og for deres rettigheter økonomisk og i arbeidslivet. Man har kjempet mot lovhindringer for kvinnes selvutfoldelse; det har vært gjort en innsats for kvinnes utdannelse og opplæring, for deres pensjonsordninger o.s.v. Det opplyses at bladet *The Catholic Citizen* blir distribuert blant ILO-byråets funksjonærer.

Kvinnene i Kirken

Mange vil spørre: Hva har dette med oss nordiske katolikker å gjøre – at Jeanne d'Arc Internasjonale Alliansen har kontakt med de internasjonale organisasjoner? Hva gjør Alliansen for kvinnene i Kirken?

Svaret er: Hva vi katolikker gjør i samfundet, eller: Hva gjør vi til syvende og sist for Kirken – for det kirkelige fellesskap. Jo større frihet vi kan være med på å fremme i alle land, jo større rettferdighet, dess bedre grobunn for den medmenneskelige solidaritet vi som kristne er forpliktet på både i og utenfor Kirken.

Som vi vet, har vår katolske kirke et stort medansvar for de nedverdiggende forhold millioner av medsøstre lever under i sine respektive samfunn. Kirken har – som offisiell institusjon – for lengst hevet sin røst mot rasediskriminering. Men når talte hierarkiet imot diskrimineringen av kvinnene? Først i en av de aller siste ukene opplevet vi at pave Paul (i brevet til kardinal Roy) talte imot kvinnekiskriminering i Kirke og samfunn (om enn meget forsiktig!).

Under Det II. Vatikankonsil spilte Jeanne d'Arc Internasjonale Alliansen med i kulissene – og det påstås, uten at dette i skrivende stund kan bli undersøkt nærmere, at når enkelte av Konsilets dokumenter har fått en brukbar

tekst med hensyn til kvinnes rolle i Kirken, skyldes dette ikke minst Alliansens påtrykk.

Under Den III. Verdenskongress for legapostolatet, som fant sted høsten 1967, fremmet Jeanne d'Arc et resolusjonsforslag som ikke ble vedtatt i den form det hadde (det var nok for imperativt!), men hvor de viktigste momenter kom med i den endelige resolusjon. (En digresjon: da denne resolusjonen ble lest for oss i plenum under Legmannskongressen, hvor jeg var tilstede, ble den mottatt med ovasjoner av forsamlingen. Alle klappet, unntatt hierarkiets topprepresentanter forrest i salen. Hva tenkte d'herrer kardinaler da, mon tro? At Kirkens endelig var nær forestående?).

Tilbake til resolusjonen. Den innleder med å henvise til dåpen, som gjør både mann og kvinne til ett med Kristus – til personer i Kristus. Det henvises (for sikkerhets skyld!) til Paulus – Gal. 3,28 – som fordømmer enhver diskriminering mellom menneskene. Resolusjonen sier videre at den plass kvinnen inntar i Kirken, har sammenheng med den status hun har sosialt og kulturelt i samfunnet. Derfor må forholdene bli slik at det opprettes full likestilling mellom de to kjønn. I resolusjonsforslaget fra Jeanne d'Arc kreves det at kvinnene nå må få alle rettigheter på linje med mennene i Kirken – både som legfolk og innenfor presteskaper – mens Legmannskongressens endelige resolusjon er mere forsiktig her – den krever undersøkelse av de læremessige hindringer mot kvinnes fulle deltagelse i Kirkens sakramentale ordning.

Videre fordrer resolusjonen at fagmessig kvalifiserte kvinner får plass i alle pavelige kommisjoner og at meningsberettigede kvinner blir tatt med på råd under den omarbeidelse av Kirkeretten som nå pågår. I forslaget fra Jeanne d'Arc var det presisert hvilke Canones man ville ha medbestemmelsesrett over. Så om disse paragrafer ikke ble nevnt i den endelige resolusjon, foreligger de i forslaget og de kirkerettslærde behøver ikke å være i tvil om hva saken gjelder.

Angår det oss i Norden?

Det spørsmål katolikker i Norden nå stiller seg, er: Angår egentlig dette oss – vi har da likestilling? Mitt svar er: Ja – det angår oss. For det første fordi vi gjennom det internasjonale arbeidet kan hente inspirasjon til det arbeide vi skal utføre for kvinnesaken på hjemlig grunn – og for det annet fordi vi her har en kontakt utad hvor vi kan gi våre egne demokratiske erfaringer videre. Vi har nemlig også litt å yde, vi selv, fra

våre nordiske land, både med hensyn til kvinnes rettslige stilling, ekteskapslovgivning, barns rettigheter, kvinnes arbeidsrettslige stilling o.s.v.

Vi er få katolikker her – til gjengjeld er de fleste av oss privilegerte hva utdannelse og sosiale forhold angår, sett i globalt perspektiv. Det forplikter!

Ved å følge med i Jeanne d'Arcs arbeid på det internasjonale plan, får vi en solid bakgrunn for å ta opp aktuelle likestillingsspørsmål hos oss selv i våre verdslige samfunn og overfor den nordiske bispekonferanse.

De eksisterende katolske kvinneforeninger må i fred og ro få fortsette sitt arbeid på hyggeplanet. Det er ikke vår mening å ødelegge for dem. Men en del av oss innser at helt andre aktiviteter er nødvendige i dagens kompliserte samfunn. Jeanne d'Arc Internasjonale Alliansen betyr et tilbud og en utfordring – og noen av oss vil ta utfordringen alvorlig. Av to grunner: Kvinnesaksbevegelsen i våre nordiske land er radikalisert også moralsk – etterhvert blir noen av de dypeste verdier i vår kristne etikk angrepet. Dermed må vi distansere oss fra kvinnesaksbevegelsen i dens radikaleste form, men vi trenger så absolutt et alternativ. For på den annen side ser vi klart at de eksisterende kristne kvinneforeninger er ute av takt med vår tid og står uten reell innflytelse på den moderne samfunnsutvikling. Vi kan derfor ikke unnlate å ta utfordringen fra Jeanne d'Arc Internasjonale Alliansen til oss nordiske kvinner alvorlig.

Baby Johannessen

P.S. Det planlegges opprettelsen av en norsk avdeling. Interesserte kan få nærmere opplysninger ved henvendelse til Postboks 281, 1371 Asker.

ET PROTESTANTISK NONNEKLOSTER

Kommunitetet Casteller Ring

Af Erna Hagl

På et højt bjerg i Franken, Schwanberg, knejser greverne af Castells slot. Skumringens første skygger falder på. Fra et lille klokkeårn ved Michaelskapellet i Schwanberg Slot kalder en klokke til vesper. Enstemmig orgelmusik høres fra kapellet. Et par kvinder i korkåber har allerede indfundet sig og venter i stille meditation på resten af kommunitetet. Vesperens opbygning hviler i det store og hele på det romerske breviar. Under tidebønnen er der en meget fortættet atmosfære. Kvindernes glade sang gør, at andre får lyst til at synge med.

Kapellet er holdt i hvidt og mørkeblåt. På alteret ligger Biblen opslået. Hele rummets midtpunkt er et strålende kors over alteret. Kvinderne sætter sig i to korrækker. Vinkelret på stolene står et par bænke beregnet til besøgende. Dette kapel er indrettet i bygningens kælderetage og er derved et symbol som husets bærende grundvold og midtpunkt for fællesskabet.

Kommunitetet

Dette er et samfund af søstre inden for den evangelisk-lutherske kirke; de samles her i kapitetsalen fire gange om dagen til liturgisk bøn. De har taget navn efter det tusind år gamle Castell ved bjergets fod og kalder sig derfor »Casteller Ring-Kommunitetet«. Søstre kommer i vid udstrækning fra den evangeliske spejderbevægelse, og efter krigen så man sig i stand til at iværksætte allerede tidligere lagte planer. De to kvinder, der begyndte klosterlivet, fandt snart ligesindede, og således voksede det lille samfund temmelig hurtigt. Kun få år efter grundlæggelsen måtte man finde et nyt hus. I 1957 fik kommunitetet, der dengang bestod af ti, Schloss Schwanberg i forpagtning. I dag har Casteller Ring 32 medlemmer, der ikke alene

kommer fra Bayern, men også fra de nordlige egne, især fra Münsterregnen.

Inden for den evangeliske kirkes mange unge samfund med vidt forskellig struktur må Casteller Ring vække opmærksomhed. I det store og hele lever kommunitetet efter Benedikts ordensregler. Under den fælles korbøn bærer kvinderne korkåber. To gange om ugen fejres nadverens indstiftelse, og skriftemålet indgår som et væsentligt led i det åndelige liv. Der er her utvivlsomt en indflydelse fra abbediet Münsterschwarzach, der ligger i nærheden, og som i efterkrigsårene tiltrak mange. Stadigvæk betragtes abbediet som et religiøst centrum i Unterfranken. En af præsterne fra abbediet holder regelmæssigt foredrag om klosterlivet på Schloss Schwanberg.

Søstre lever efter de såkaldte evangeliske råd, som de udlægger som fællesjendom, ugift stand og uselvished. Det er ganske klart, at der her er tale om en delvis anden opfattelse end den hidtidige klostertradition i den katolske kirke. Prioriteringen svarer her til fællesskabets struktur.

Kommunitetet er bygget op i fire grupper: postulat (tre måneder), noviciat (to år); derefter aflægges tidsbegrænsede løfter og efter i alt seks år de endelige løfter. Søstrenes råd bestemmer, om en kandidat kan optages i næste gruppe. På korkåben kan man se, hvilken gruppe den pågældende tilhører.

Kald og opgaver

Det er påfaldende, hvor meget kaldsbevidstheden betyder for søstre i Casteller Ring. For dem er det en nøgle til forståelse for deres opgaver og hele deres eksistens. I hele dette levende, elastiske fællesskab mærker man karismens begyndelse.

Søstrenes åndelige liv præges hovedsageligt af kontemplationen. For at kunne realisere et liv i bøn og arbejde, er det nødvendigt at have mulighed for stille stunder, derfor er der en klausur på Schwanberg. Det er også en regel, at ingen må betræde en medsøsters celle.

Visse perioder på dagen er helliget tavshed. Man opfatter kontemplationen som en nødvendig modvægt mod den tiltagende manipulering med mennesket, både offentligt og privat.

Søstrene anser forbindelsen til om-

verdenen for meget væsentlig. Både i foredrag for de mange besøgende, der især om sommeren kommer fra alle kanter, og i den personlige samtale eller ved menighedsarrangementer på egnen søger søstrene at viderebringe ånden fra deres kommunitet.

Et væsentligt arbejde ydes af Casteller Ring på det økumeniske plan. Man er uden forbehold åben for de værdier, der findes i andre trosretninger. Man holder sig i nær kontakt med den katolske og anglikanske kirke. En påske-rejse til Rom gjorde et dybt indtryk på

søstrene, og man er på ingen måde kommet til vejs ende med økumeniske planer! Man søger det fælles og finder det sikkert også – men man respekterer de endnu gældende grænser. Denne saglige, loyale indstilling er den bedste forudsætning for den gensidige højagtelse i fællesskabet.

På Schwanberg Slot

Ved at vælge det højtbeliggende Schwanberg Slot til hovedsæde fulgte Casteller Ring også en gammel benediktinsk tradition. På et bjergfremspring ligger det store bygningskompleks. Slottet nævnes første gang omkring år 1000. Efter ødelæggelse, genopbygning, ildebrand og restaurering kom slottet til at se ud, som det gør i dag, i tiden efter Trediveårskrigen. I et af tårnene har søstrene lavet en café, der er berømt vidt og bredt. I den ene etage i slottet bor stadig en greve af Castell-Rüdenhausen, mens de øvrige rum for største delens vedkommende bruges til konferencer og lejes ud til mange forskellige institutioner og interessegrupper.

I umiddelbar nærhed af slottet har søstrene ladet opføre en arkitektonisk passende klausurbygning, og uden for selve slotsområdet er der blevet bygget en pigeskole. Bygningerne er meget tiltalende, og interiøret er smagfuldt og moderne uden at være poppet. Herudover uddanner man unge piger i de sociale fag, og lærerkrafterne består dels af søstrene fra Casteller Ring dels af lærere udefra. I alt er der ca. 200 elever. Målsætningen, udover den faglige, er at give de unge muligheden for en religiøs uddannelse gennem særlige gudstjenester og møder.

Troen på påskens mysterium

Efter et besøg på Schwanberg gør man sig mange tanker: den umiddelbare stærke tro på påskens mysterium hos søstrene er det, der karakteriserer dem bedst, og det, man i tankerne hele tiden vender tilbage til. Foran kapellet på Schwanberg står der med store bogstaver: »Vær uden frygt, hvis en dag atomernes kraft skulle sønderdele jordkuglen, så vil det dog intet være mod den kraft, der væltede stenen bort fra graven. Kristus har en gang besejret døden, al gru varer kun til den tredje dag, og tilintetgørelsen er udelukket ved hans og vor opstandelse«.

Man tænker ved sig selv, om sådanne kommuniteter ikke kunne forny det religiøse liv i vor tid? Steder som Schwanberg Slot er utvivlsomt et håb for kristenheden og dermed også for verden.

(»Der Dom«. På dansk v/Ibi Werner.)

Bent Lange S.J., der præstevies lørdag den 3. juli kl. 16.00 i Jesu Hjerter Kirke af biskop Martensen, blev født den 4.10.40 som søn af Filip og Gurli Lange. Han er opvokset i St. Therese- og St. Antoni sogn og gik på St. Knuds skole. Efter endt realeksamen fra Niels Steensens Gymnasium blev han ansat i A/S Kosangas. Medens B. Lange gik på Statens Kursus, hvorfra han blev klassisksprogstudent i 1962, arbejdede han i International Book Export.

B. Lange har deltaget aktivt i katolsk ungdomsarbejde som spejder og leder i II Absalon Trop, som formand for Brønshøj KUK og studenternes kongregation. Han var flere gange i England og Italien og studerede et år hos jesuitterne i Tyskland.

I sept. 1963 blev B. Lange indkaldt til infanteriet, var rekrut på Bornholm og på befalingsmandsskole i Sønderborg. I dec. 1964 blev han officer fra reserveofficersskolen på Gurrehus. Som løjtnant gjorde han tjeneste på Bornholm og med FN styrkerne på Cypern, hvilket gav ham lejlighed til at besøge bl.a. Jerusalem. B. Lange blev i sept. 1965 immatrikuleret på Københavns Universitet, hvor han tog filosofikum og studerede jura.

Den 1. juli 1966 indtrådte han i jesuitternes noviciat i Missouri, USA. B. Lange studerede på St. Louis University, hvorfra han har en filosofisk bachelor eksamen. Under opholdet i Nordamerika gennemrejste han USA på kryds og tværs, Sydcanada og store dele af Mexico. Han arbejdede med negrene i en storbys slumkvarter, med spansk-amerikanske immigranter i Wisconsin og indianere i Wyoming. Den 14. sept. 1968 aflagde han løfter i Jesu Selskab.

Siden 1969 har B. Lange studeret teologi i Frankfurt/M, været på studieophold i Frankrig og Spanien og rejst i nogle østeuropæiske lande. Den 3. april 1971 blev han viet til diakon.

Til efteråret vil han studere 3 mdr. i Spanien og i 1972 afslutte sin teologiske licentiatseksamen i Frankfurt. Efter supplerende studier vil B. Lange vende tilbage til Danmark.

DANMARK

Et nyt initiativ i vort bispedømme

Pastoralrådet har på sit møde d. 20./21. marts d.å. vedtaget vedlagte forslag om en årsopgave for alle katolikker i Danmark.

Et aktionsudvalg blev nedsat, som fik bemyndigelse til at supplere sig med det nødvendige antal medarbejdere for at kunne dække hele landet. Dette aktionsudvalg arbejder p.t. for fulde sejl med propaganda for årsopgaven: Pastoralrådet indbyder alle katolikker i Danmark til i det kommende år, sept. 1971-sept. 1972, at gøre en særlig indsats for de fremmede iblandt os. Med de fremmede har man tænkt på flg. kategorier:

Flygtninge
Gæstearbejdere
Udenlandske studerende
Isolerede katolikker
Søgende mennesker.

En folder om sagen er i trykken. Den vil blive udsendt d. 25. aug. til alle katolikker over 16 år. Aktionen starter officielt 1. søndag i september. Den støttes af et hyrdebrev fra biskop Martensen, og der er udarbejdet særlige liturgiske tekster til dagen, som passer til årstemaet.

Samtidig har man bedt alle landets menighedsråd, regionalråd, landsorganisationer, præster og ordenssamfund om deres samarbejde. Det er tanken, at menighedsrådene og regionalrådene skal fungere som koordinerende organer inden for deres resp. arbejdsområder, mens

aktionsudvalget skal være koordinerende organ for initiativer på landsbasis, i det omfang initiativtagerne selv ønsker det. Thi det drejer sig om en indbydelse til alles frie initiativ, enhver inden for sine rammer og med sine særlige midler. Aktionsudvalget er kun rådgivende.

Til aktionsudvalgets sekretariat er allerede indløbet mange positive reaktioner og ideer: spejderne har udsendt særlige indbydelse til alle flygtningefamilier med børn i alderen 8-15 år. DUK (Danmarks Unge Katolikker) har antaget årsopgaven som sit arbejdsprogram, både for det praktiske ungdomsarbejde og for skolearbejdet for de unge (også SUK = Sveriges Unge Katolikker har på sit styrelsesmøde i Stockholm, iflg. brev hertil af 25. maj, tilsluttet sig årsopgaven som sit arbejdsprogram).

Vore katolske biblioteker vil udarbejde litteraturfortegnelser i forbindelse med årsopgaven. Vore katolske forlag vil udgive piecer o.a. materiale, som kunne være egnet til mødevirksomhed og studiekredsbrug i forbindelse med aktionen. Vore katolske blade og tidskrifter overvejer særnumre om aktionen (således f.eks. Katolsk Forum). St. Ansgars boghandel vil udstille disponibelt materiale om sagen året igennem. Også plakater til ophængning i kirker og menighedssale vil komme på tale.

Nogle steder er man allerede gået i gang med et samarbejde med protestantiske kredse og de offentlige organer.

FRANKRIG

KNA Informationstjeneste

Den marxistiske filosof Roger Garaudy, der tidligere var chefadeolog for Frankrigs kommunistiske parti, men som for et år siden blev udstødt af partiet, har udtalt, at pavens rundskrivelse om de sociale problemer i verden må betegnes som »et vigtigt initiativ i en fremadstræbende kirke«.

De franske journalister og instruktoren om massemedierne

Paris - KIPA

Det franske journalistforbund hilser med glæde, at der i pavens sidste instruktion om massemedierne er lagt vægt på nødvendigheden af pluralisme, når det drejer sig om samfundsmæssige kommunikationsmidler. Derfor er forbundet også bekymret over pressekoncentrationen, fordi dialogen med samfundet derved bliver begrænset.

ENGLAND

Katolikkerne og massemedierne

London - NC

Tidligere har katolikker alt for ofte overset betydningen af massemedierne, og man har ikke sørgt for en nøjagtig og hurtig information af medierne, sagde kardinal Gordon Gray, ærkebiskop af Edinburgh, til »Catholic Herald«. Kardinalen, der var leder af Vatikanets pressekonference i anledning af den pavelige instruktion om massemedierne, sagde endvidere, at katolikkerne i for lang tid ikke havde været klar over nødvendigheden af professionel arbejdskraft på massemediernes højt specialiserede område. I England er pressen kun hæmmet af få restriktioner og censur, radio og fjernsyn giver et utal af muligheder for katolske programmer og nyhedsudsendelser. Ganske vist kritiserer vi katolikker af og til massemedierne, fordi vi ikke altid er enige med medierne om, hvad der har nyhedsvær-

di. Kardinal Gray understregede, at der nu er blevet oprettet pressekontorer i begge kirkeprovinser (England-Wales og Skotland) med fuldtidsbeskæftiget, professionelt personale, og presseforbindelserne er hidtil gået over al forventning. Kardinalen fremhævede det arbejde, som franciskaneren, P. Agnellus Andrew, har gjort inden for radio og fjernsyn. På det katolske radio- og TV-center uden for London, der er grundlagt af P. Agnew, gives der undervisning til alle, der ønsker at arbejde med massemedierne i og uden for England. Kardinal Gray sagde desuden, at man hellere skulle bruge massemedierne til at genopbygge kristne normer i stedet for beklage sig over, at massemedierne sænkede moralen. Opinionsundersøgelser har vist, at kun 10% af befolkningen går i kirke om søndagen, det er da muligt, at en del af de resterende 90% modtager det kristne budskab gennem radio og TV.

SVERIGE

Bliver den hellige Birgitta kirkelærer?

Stockholm - NC

I Katolsk Kyrkotidning foreslår P. Feussner S.J., at den hellige Birgitta bliver udnævnt til kirkelærer, det ville være en passende æresbevisning i 1973, 600-året for hendes død. Hvis den hellige Birgitta bliver udnævnt til kirkelærer, er det den tredje kvinde, der opnår den hæder. De to hidtidige kvindelige kirkelærere er den hellige Teresa af Avila og den hellige Katerina af Siena, der begge blev udnævnt i 1970.

INDIEN

Flertal for frivilligt cølibat

Alleppey, Indien - NC

Frivilligt cølibat for præster og demokratisk valg af biskopper blev foretrukket af mere end 65% af den indiske stat Keralas præster. Det var resultatet af en opinionsundersøgelse; 1000 præster ud af 2500 mulige besvarede spørgeskemaerne. 66% ønskede ophævelse af tvungent cølibat og tilladelse til ægteskab for præsterne, 16% mente, at cølibatet var nødvendigt, og resten svarede »ved ikke«.

TYSKLAND

HISTORISK ØKUMENI PINSESTÆVNE I AUGSBURG - KNA

Det økumeniske pinsestævne 1971 sluttede d. 8. juni med en gudstjeneste på stadion i Augsburg. Omkring 17.000 evangeliske og katolske kristne fra Den tyske Forbundsrepublik, Vestberlin, DDR og forskellige vesteuropæiske lande deltog i afslutningshøjtideligheden. Præsidenten for den tyske bispekonference, kardinal Döpfner, præsidenten for det evangeliske kirkeråd, biskop Dietzfelbinger, og ærespræsidenten for Kirkernes Verdensråd, Dr. Visser 't Hooft behandlede i deres taler temaet for pinsemødet. Kard. Döpfner henviste til, at et kunstigt frembragt fællesskab ikke kunne skabe noget sandt fællesskab i Herren, og kun gennem håbet om Herrens tilgivelse kunne de kristne igen blive en enhed. Biskop Dietzfelbinger opfordrede de tilstedeværende til at fortsætte Kristi sendelse i det daglige, når pinsemødet var slut. Det gjaldt om

Fra mødet i Augsburg.

SALIG DEN MAND

1. salme

Salig den mand,
som ikke følger partiets paroler
og ikke er med i deres forsamlinger,
som ikke sidder til bords med gangstere
eller med generaler i krigsret.

Salig den mand,
som ikke spionerer mod sin broder
og ikke angiver sine skolekammerater.

Salig den mand,
som ikke læser børnoteringer
og ikke lytter til propagandaen,
men mistror dens slagord.

Han er som et træ, plantet ved en kilde.

at efterleve økumenikken også i det små, selvom dette var sværere end at tilslutte sig den økumeniske bevægelse på højt plan. Dr. Visser' t Hooft opfordrede kirkerne til at lære, at det drejer sig om Gudsrigets store fælles sag og ikke om de enkelte konfessioners eksistens. Mødet i Augsburg fandt sted i en vanskelig tid, sagde Dr. Visser' t Hooft, på den ene side spillede konfessionelle forskelle ikke mere nogen særlig rolle, især ikke for ungdommen, på den anden side skulle kirkerne overvinde så store indre spændinger, at man tøvede over for et kirkeligt fællesskab ligesom for rejsen ind i et ukendt land. Visser' t Hooft opfordrede deltagerne til ikke at vente, indtil kirkerne havde nået et fuldstændigt fællesskab; kristne på samme egn kunne straks begynde med at tage sig af hinanden i lighed med Kristus og udfylde fælles opgaver.

HØR EN RETFÆRDIG SAG

17. salme

Hør, Herre, en retfærdig sag,
hør min klage,
hør min bøn,
jeg mener det ærligt.
Af dig skal jeg få min ret
og ikke af deres tribunaler.
Når du forhører mig om natten i projektørlys
med din løgnedetektor,
finder du ingen forbrydelse hos mig.
Jeg plaprer ikke efter, hvad radioen siger,
hverken i DERES reklameudsendelser
eller DERES politiske propaganda.
Jeg agter på dine —
ikke på DERES ord.

Jeg råber på dig,
fordi du — Gud —
må høre mig.

Hør mit ord,
du alle bortførtes talsmand.

Ernesto Cardinale: »Sønderbrudt pigtråd«, en latinamerikansk nydigtning af Det gamle Testaments salme, formet som aktuelle protest-sange. (Forlaget Aros, Århus. 1970.)

Joachim fra Fiore

Af Paolo Brezzi

Oversat af Niels Felskov

Fra »enotria«, nordisk tidsskrift om
Italien, 4. årg. nr. 2 1971

Han »skued fremad med profetisk Øje«

I det 12. århundredes spændingsfyldte beskæftigelse med katolicismens åndelige problemer skete det, at der hævdede sig en ny og klar røst, der bragte et højt karakteristisk og interessant budskab. Det var calabreseren abbed Joachim fra Fiore (Gioacchino da Fiore), som af Dante er nævnt i Paradiset; her siges det dog om ham, at han »skued fremad med profetisk Øje«. I realiteten var han i første række bibelfortolker, og det var som sådan han havde bud til sine samtidige, mere end han havde et bedømmelsesgrundlag at foreslå til fortolkning af tidens begivenheder.

Det kan ikke være nødvendigt at udbrede sig i blomstrende vendinger om det på en gang barske og blide landskab, der omgav Joachim under hans ophold i Calabrien. Men man kan ikke i tavshed forbigå den indflydelse, som den græske religiøse tradition utvivlsomt har øvet på ham, ej heller tilstedeværelsen af græskkatoiske klostre og udfoldelsen af en kultur, der af historiske og geografiske grunde var langt bedre kendt dér end i andre dele af Italien og Vesteuropa. Beskærer man Joachims levned for de maleriske sagnhistorier, der i tidens løb er vokset op omkring hans per-

son, står følgende væsentlige og i særlig grad interessante punkter tilbage. Født ca. 1145 i Celico i bispedømmet Cosenza. Omkring 20 år gammel på pilgrimsrejse til Det hellige Land, en rejse der bliver afgørende for hans klosterkald. Efter hjemkomsten følger hans flugt fra hjemmet i fødebyen for at indtræde i Sambucina-cistercienserklosteret. Vel stiger han i embedsgraderne og efterlever på bedste måde sine pligter i fællesskabet og dets administration, men inderst inde er han forpint over derved at fortabe sin tid og aflede sin ånd fra meditation og studier. Han forlader cistercienserne og grundlægger ved San Giovanni i Fiore en ny orden, der anerkendes af pave Coelestin III i 1196. Dør i 1202 eller 1205 efter at have påbudt, at alle hans skrifter skal underkastes revision af de kirkelige myndigheder. – En fordømmelse, som blev rettet imod ham af en Lateransynode, anfægter ikke hans fulde rettroenhed; det drejede sig nemlig alene om en erklæring, han havde fremsat imod Petrus Lombardus. Honorius III kaldte ham tværtimod »vir catholicus«.

Natten før påske, uvist hvilket år, havde Joachim en åbenbaring, der lod

ham forstå, at der forud for Dommens Dag skulle komme en tredje jordisk tidsalder svarende til den syvende dag, sabbatens hviledag forud for den ottende dags fuldkomne salighed ved kontemplationen af Gud. Følgelig skulle også Gudsriget på jorden kunne gennemløbe en udvikling, der til Moseloven og den evangeliske lov ville føje en æra af »spiritualis intelligentia«. Betegnende for dette Helligåndens Tredje Rige – efter Faderens og Sønnens – var, at det ikke længere skulle være forbeholdt det enkelte menneske at ophøje sig til helgen, men at alle i fællesskab var indviet til en status af højere åndelig frihed. Det var imidlertid ikke ensbetydende med, at Joachim hævdede, at denne tredje tidsalder skulle være et tredje testamente modsat de foregående. Tilsvarende har abbeden fra Fiore aldrig udtalt, at der skulle kunne være noget brud mellem kirken som organiseret præsteskab og den mere åndeliggjorte kirke, han indvarslede; tværtimod forestillede han sig den første som oldingen Simeon, der i sine arme bærer den nye tids »puer« og med sin autoritet bevidner virkeliggørelsen af profetierne om barnet. Endelig kan det være på sin plads at tilføje, at når Joachim taler om et »nyt Babylon«, hentyder han dermed aldeles ikke til kirken i samtiden – således blev han siden fejlagtigt fortolket – men han gør udfald mod kejserdømmet. Hans opfattelse var, at det åg, der af de tyske kejsere var pålagt de sande kristne, i egentlig forstand var et fængsel, en art landflygtighed fra Det hellige Land.

Som det fremgår allerede af de omtalte få punkter, er Joachims sprogbrug gennemtrængt af bibelske billeder og citater, og han beflitter sig på at trække paralleller og finde overensstemmelser. Det gør det lettere at bestemme karakteren af hans personlighed, idet han væsentligst var fortolkeren, den begejstrede prædikant og apostlen, der opfordrede til omvendelse. Af fortidens begivenheder i det jødiske og det kristne folks historie vovede han at udlede sammenligninger og fremsætte nogle forsigtige forudsigelser om den nærmeste fremtid. På de tekster, han analyserede, anvendte han visse kriterier for historieskrivning, der var i overensstemmelse med en metode, som i middelalderen havde vundet stor udbredelse og som udformedes efter et mønster, der gik tilbage til berømte og ærværdige forbilleder i den antikke kristne tænkning. Hans anskuelser findes spredt rundt om i forskellige skrifter, hvis ægthed og nøjagtige indhold specialisterne strides om at fastslå; her må det være tilstrækkeligt at have grebet hans tankes væsentlige træk og at have dokumenteret hans originalitet.

Joachim havde god grund til at spå om en åndelig kirke til afløsning af den alt for verdsliggjorte middelalderlige kristenhed. Han ønskede, at denne nye »religio« måtte være vendt mod fremtiden, fuld af glæde og næstekærlighed, og hævdede, at det måtte være munkene, der ledede tidsalderen, fordi de sædvanligvis, efter hans opfattelse, levede i en tilstand af høj åndelighed nok så meget som præsterne og de gifte mænd. Munkene kaldte han »minores« med en betegnelse, der siden dukkede op hos franciskanerne, som i tid fulgte ganske kort efter Joachim. For øvrigt følte han til stadighed skismaet mellem den romerskkatolske og græskkatolske trosbekendelse som en stikkende torn, idet han skønnede, at et religiøst opsving aldrig ville indtræffe, uden at denne uoverensstemmelse blev bilagt. Også den politiske indblanding i det religiøse liv nærrede han frygt for, (som allerede nævnt med hensyn til kejserdømmet), han ventede en »pastor angelicus«, men var lydig imod den lovlige kirkelige myndighed. Peters kirke, som indtil da havde hævdet sig, så han nemlig ikke som nogen modsætning til en kirke, der byggede på Johannes, den apostel, der var mest

elsket af Jesus, mest kysk og bedst i stand til at trænge ind i de guddommelige mysterier. De der har gjort Joachim til ophavsmand til modernistiske anskuelser, har tillagt ham problemer og løsninger, der var fremmede for hans tid og verden. Vel er det rigtigt, at han ikke ganske kan indpasses i rammerne af den traditionelle religiøsitet, og at hans afgjorte rettroenhed ikke er ensbetydende med passivitet eller blind anerkendelse af det udefra givne, men hans åndelige stillingtagen er snarere en genoptagelse af motiver, der fra begyndelsen har tilhørt den kristne arv, således som det gøres af enhver fornyer, der for at højne sin lære tager udgangspunkt i det oprindelige idégrundlag og søger berømte foregangsmænd.

Det ville være et spændende problem for historieskrivningen at nå til at forklare, hvordan man fra de forudsætninger i Joachims lære, vi kort har sammenfattet, har draget de kætterske slutninger, hvormed hans forskellige elever har sat en overspændt bevægelse i verden uden just at bidrage til læremesterens gode omdømme. Utvivlsomt var Joachim personligt modstander af de

kætterske strømninger i samtiden, og omvendt ville det være at tillægge ham alt for stor betydning at gøre ham til ophav til alle tidsalderens religiøse bevægelser. Alligevel bestod der en arv, der efter midten af det 13. århundrede satte frugt ved at lade sig indpode på de yderliggående franciskaneres stamme.

Hvad angår abbeden fra Calabrien personligt, er det derfor klogest i en konklusion at understrege hans betydningsfulde bidrag til tidens gæring af ubestemte håb, til længslen efter fornyelse, til forventningerne om en genfødsel; men man kan ikke ophøje ham til et modstykke til ærværdige og verdensomspændende institutioner som romerkirken. Joachim var i sin fortolkning af tidens brist både skarpsindig og oprigtig, han indvarslede, at noget ville komme, som var bedre end det han kendte, og dog tog han fejl i sine forudsigelser. Den tidsalder, der tonede frem, støttede sig ikke på det »evige evangelium«, men snarere på videnskaben og den historiske virkelighed.

Paolo Brezzi er professor i historie ved lærerhøjskolen under Roms Universitet.

HYMNEN

I begyndelsen var Ordet,
og Ordet var hos Gud,
og Ordet var Gud.
Alt er blevet til ved det,
og uden det blev intet til af det, som er.

Dette var i begyndelsen hos Gud,

I det var liv,
og livet var menneskenes lys.
Og lyset skinner i mørket,
og mørket fik ikke bugt med det.

EVANGELISTENS TILFØJELSER

Der fremstod et menneske, udsendt fra Gud;
hans navn var Johannes.
Han kom til et vidnesbyrd
for at vidne om lyset,
for at alle skulle komme til tro ved ham.
Selv var han ikke lyset,
men han skulle vidne om lyset.

Det sande lys, som oplyser hvert menneske,
var ved at komme til verden.

Han var i verden,
og verden er blevet til ved ham,
og verden kendte ham ikke.

Han kom til sit eget,
og hans egne tog ikke imod ham.

Men alle dem, som tog imod ham,
gav han magt til at blive Guds børn,

dem, som tror på hans navn.

De blev ikke født af blod,

ej heller af køds vilje,

ej heller af mands vilje,

men af Gud.

Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os,
og vi så hans herlighed,
en herlighed, som den enbårne Søn har den fra Faderen,
fuld af nåde og sandhed.

(= Guds barmhjertighed og trofasthed).

Johannes vidner om ham, råber og siger:

»Ham var det, om hvem jeg sagde:

»Den, som kommer efter mig,

er kommen forud for mig;

thi han var til før mig«.

Thi af hans fylde har vi alle modtaget,
og det nåde over nåde.

Thi loven blev givet ved Moses,

nåden og sandheden er kommet ved Jesus Kristus.

Ingen har nogen sinde set Gud;

den enbårne, som selv er Gud

og som er i Faderens favn,

han er blevet hans tolk.

Heinrich Schlier (»Die Zeit der Kirche«, 1958) og Joachim Jeremias (»Katolsk Forum«, 6/1971, s. 16) har påvist, at forordet til Johannesevangeliet består af en gammelkristen, liturgisk hymne, som er blevet udvidet ved evangelistens kommentarer.

BRASILIEN

Focus på
Helder Camara

KNA Informationstjeneste

Ærbiskop Helder Camara fik efter forlydende fra ærkebiskoppens sekretariat ikke lov til at holde et foredrag for 15.000 studenter ved nationaluniversitetet i San Jose. Studenterne har alligevel indbudt Helder Camara. En arbejdsgruppe ved det økumeniske pinsestævne i Augsburg har appelleret til Forbunds-dagen, om at indstille biskop Camara til Nobels Fredspris. Da resolutionen blev læst op ved pinsestævnet, vakte det stort bifald.

VATIKANET

Johannes XXIII's rolle i Cuba-krise

Rom - NC

En belgisk dominikaner, P. André Morlion har frigivet oplysninger vedrørende den rolle, pave Johannes i 1962 spillede, da Cuba-Krisen var ved at udvikle sig faretruende. Der fandt et møde sted i Andover, Massachusets, mellem intellektuelle fra USA og Sovjet, da præsident Kennedy og ministerpræsident Krustchev var kommet til et dødt punkt i Cuba-forhandlingerne, og russerne var i færd med at sende raketbåde til Cuba.

I Andover-mødet deltog P. Morlion og udgiveren af Saturday Review, Norman Cousins; d. 24. okt. 1962 nærmede de russiske raketbåde sig, og John F. Kennedy meddelte Cousins, at der kun var seks timer tilbage, før en krig mellem Amerika og Sovjet ville være en realitet, da situationen var ukontrollabel.

P. Morlion siger, at på Andover-mødet havde Cousins og han selv forstået, at både amerikanere og russere var indstillet på at undgå en overilet handling, derfor besluttede de at prøve et nyt fredsforløb: Johannes XXIII blev underrettet ad de rette kanaler; han havde mod til at handle i rette tid og, som historien har vist, med de rette resultater. Pave Johannes blev underrettet af P. Morlion via msgr. Iginio Cardinale, der dengang var protokolchef for Vatikanets statssekretariat, og han fik at vide, at man fra Andover-mødet vidste, at både Krustchev og Kennedy ville være positivt indstillet for en appel fra paven, der med sin åndelige autoritet var elsket af alle og oprigtig neutral i sagen. Pave Johannes udsendte sin personlige appel samme dag (24. okt. 62), og apellen nåede via radiotelegram straks de rette folk, der derved var i stand til at løse krisen. P. Morlion understregede, at både han og Cousins havde handlet på privat initiativ.

»Vi har aldrig repræsenteret nogen autoritet«, siger han. Også i fremtiden vil den form for privat initiativ måske have indflydelse.

USA

Konflikt i katolsk presse

Houston - NC

Udgiveren af »National Catholic Reporter« udtaler, at der er en konflikt mellem det, som et bispedømmes blad skulle være, og det, som biskopperne

mener, det er. Udgiveren Donald Thorman sagde, at historisk set havde udgiveren af et bispedømmes blad et pastoralt sigte: bispedømmets blad betragtes som et kommunikationsmiddel til religiøs undervisning af lægfolket. Thorman fortsatte: »De kristnes største fordel nu er kommunikationsfriheden«.

Han foreslog, at biskopperne skulle have et blad til information for folk, men et andet system til religiøs undervisning. Biskopperne betragter deres udgivelser som en-vejs-kommunikation, men kommunikation er der ikke tale om, med mindre det er to-vejs-kommunikation.

Thorman beskrev den øjeblikkelige situation som et eksempel på en pastoral målsætning, der blandes med funktioner i en avis, der skal informere de troende. Biskopperne gør slet ikke brug af de nye audio-visuelle hjælpemidler inden for undervisning: video-bånd m. m.

USA

Reinhold Niebuhr død

Washington - NC

Den protestantiske teolog og økumeniske pioner dr. Reinhold Niebuhr afgik ved døden d. 1. juni i Massachusetts, han blev 78 år. Han søgte hele sit liv at få folk til at koncentrere sig om Biblen og en basisteologi, og derved samlede han sine trosfæller, idet det lykkedes ham at skabe teologisk bevidste protestanter, der var i stand til at gå ind på en frugtbar dialog med katolikkerne. Dr. Niebuhr, der var leder af den evangeliske synode i Amerika, har skrevet adskillige værker om kristen etik og evangeliets praktiske anvendelse i dagliglivet, samfundet og det politiske liv.

USA

Ingen piger til altertjeneste

Philadelphia - NC

Man er holdt op med at bruge piger som ministranter ved Sct. Matthias Kirke i Philadelphia, da ærkebispedømmets liturgiske kommission mener, at det er imod kirkeloven, når kvinder ministrerer ved messen. Fire teenagers klædt i røde kapper har hidtil ministreret og været med til at uddanne 46 andre piger til ministranter.

LÆSER- BREVE

Et alternativ til Katolsk Forum

Der har nu efterhånden i mange år stået et blæst omkring Katolsk Forum. For ti år siden syntes man, at det var for gammeldags. Senere blev det for liberalt, nu er det for intellektuelt og for dyrt. I KF, 21. maj, beskæftiger redaktionen sig med de sidste to punkter og efterlyser forslag.

Hvis vi skal komme ud af blindgyden, må vi begynde med at spørge: hvad vil vi egentlig opnå med at udgive et blad? Bladet fædre vidste, hvad de ville. Pater Metzler skriver i 1910 i sit festskrift i anledning af Biskop von Euchs 50-års præstetjubilæum: »Dette blad blev grundlagt i efteråret 1853 under navnet »Skandnavisk kirketidende for katolske kristne«. Dets formål var at give katolikkerne oplysning om alt, hvad der kunne være af betydning for dem på det religiøse og kirkelige livs område, og at give anderledes troende lejlighed til at gøre sig bekendt med kirkens lære, gudstjenestelige skikke og andre indretninger, for således at berigtige deres hidtidige fordomme og forkerte anskuelse«. Året før skrev Biskop von Euch i Kirkelige bekendtgørelser, at den katolske presse var en modgift mod den slette presse og at ugebladet var en hjælp for de isolerede katolikker.

De to mål, oplysning til katolikker og til andre, eksisterer uden tvivl stadigvæk. Spørgsmålet er imidlertid, om et eget blad er det bedste middel til at nå dette resultat.

Hvad angår oplysning udadtil er KFs værdi meget tvivlsom. Bladet har kun et lille oplag og heraf går størsteparten til katolikker. Det fremkalder ingen reaktioner i dagspressen, sådan som det var tilfældet for halvtres år siden. Derfor

kan vi godt sige, at indflydelsen udadtil næsten er lig nul. Katolikernes deltagelse i den offentlige debat sker i dag derved, at nogle dygtige folk skriver i dagspressen. De når et stort publikum og den omstændighed, at artiklen står i en almindelig avis, giver den sandsynligvis større vægt end hvis den fandtes i KF.

Bladets betydning for katolikkerne? De fleste, der i øjeblikket får noget ud af det, har næppe brug for det. De kan nemlig læse andre sprog. Skal vi så ind på alternativet: et blad for den jævne læser? Den opgave vil vi næppe kunne magte. Katolsk Forum er skiftevis blevet angrebet for at være for liberalt og for konservativt. Den samme spænding har indtil nu gjort det umuligt at enes om et sogneblad. Når vi nu får et kirkeblad, vil nissen bare flytte med. Bladet udsendes af bispedømmet, og får dermed et mere officielt præg. Resultatet bliver, at striden skærpes.

Arbejdsterapi

Hvad skal vi så? Løsningen må søges i en hel anden retning. Det er kendt sag, at spændinger ofte kan opløses ved, at parterne får en fælles opgave. Som eksempel kan nævnes den forståelse mellem kirkerne, der opstod på missionsmarken, og for Tysklands vedkommende også i Hitlertiden. Det samme gælder den katolske kirke i Danmark. Den kommer ikke ud af dødvandet ved at lave et eller flere blade, men ved at finde en opgave, der får meningsforskellene til at miste deres betydning. Denne opgave hedder: *MISSION*.

En missionsmark

Den katolske kirke fik, indtil begyndelsen af dette århundrede, igen lov til at virke i Danmark, og betragtede sig indtil da som en missionerende kirke. Jeg ved ikke, hvornår og hvorfor det blev anderledes, men i dag er der kun meget få der tænker på mission, og kirken som sådan gør det i hvert tilfælde ikke. Der ville opstå et ramaskrig, hvis en sognepræst i sommerferien aflyste messen en eller to søndage, men det, at vi ikke missionerer, betragtes nærmest som normalt. Dog vil ingen menighed gå under, fordi der et par gange ikke var søndagsmesse, men den manglende missionsiver virker ødelæggende; for det første, fordi vi forsømmer den befaling, vi fik af Kristus, og for det andet fordi vi får alt for megen tid til indbyrdes kævlerier.

Men er Danmark et missionsland? Vel er det så. Det er en af vore alvorligste fejltagelser, at vi sætter lighedstegn mellem den evangelisk lutherske kirke og den danske folkekirke. Den er fem og

halvfems procent medlem af, altså lever vi i et kristent land. Men den danske folkekirke er ingen kristen kirke, og den vil heller ikke være det. Den er en administrativ ramme omkring kirkens arbejde. Denne ramme kunne for den sags skyld lige så godt rumme budhismen eller en helt tredje religion. Den evangelisk lutherske kirke er en kristen kirke, men hvor stor er den egentlig?

Spørgsmålet om, hvor mange katolikker, der er i Danmark, kan besvares ud fra forskellige synspunkter. Tager man sit udgangspunkt i det antal børn, der bliver døbt, så når man op på cirka 26.000. Går man derimod ud fra første kommunion, er der ikke mere end 16.-17.000. Der kommer cirka 7.500-8.000 katolikker i kirken på en almindelig søndag. I den evangelisk lutherske kirke ligger kirkegangsprocenten på 2-3 pct. af befolkningen. Hvis forudsætningerne, der er de samme som hos os, betyder det, at cirka 5-6 pct. af befolkningen er lige så engageret i den kristne tro, som en katolik, der sender sine børn til første kommunion. Vi er altså helt på den sikre side, når vi antager, at 80-85 pct. af befolkningen er fuldstændig blank med hensyn til kristendom. Det skulle da være klart, at Danmark er et missionsland.

Opgaverne skal prioriteres

Hvad har dette med Katolsk Forum at gøre? For det første det, at når vi går i gang med at løse denne opgave, så vil mange af de »alvorlige meningsforskelle«, der nu viser sig i debatten omkring KF, miste deres betydning. For det andet kan vi, ved at nedlægge bladet, frigøre en del penge til missionsopgaver. Bispedømmet yder kr. 80.000 om året i tilskud. Hvis de nuværende abonnenter, der nu betaler kr. 84,- om året, vil indbetale disse penge til et missionsfond, skulle vi nemt kunne komme op på det dobbelte.

Det første, vi så kan gå i gang med, er brevs-kolen. Den har vist sin eksistensberettigelse, og der er ingen tvivl om, at den med en mere intensiv annoncering kan udbygges betydeligt. Så er der litteraturen. Det ville være en god ting, hvis vi havde en del større og mindre bøger, der kunne uddeles gratis. Og endelig kunne der også ydes støtte til lokale initiativer, der bliver taget op i menighederne. En virkelig frugtbar mission kan nemlig ikke drives udelukkende på landsbasis. Der skal også arbejdes lokalt.

Det ville være en velsignelse for den katolske kirke i Danmark, hvis den tog missionsbefalingen alvorlig. Derved ville den blive rask og levende. Det kan et blad aldrig opnå!

Johns. Jong.

I Forum nr. 10 fortæller v. S., hvor dårlig Forums økonomi er, og opfordrer til debat. Så kommer nr. 11: ikke ét ord om Forums økonomi, ikke ét eneste læserbrev overhovedet! Hvis det er, fordi vi tænker os om, før vi skriver, er det ok; så vil nr. 12 være fyldt med debatindlæg og gode ideer. Men hvis det er fordi, vi er ligeglade med Forum, vor tid er for kostbar til at bekymre os om *bispedømmets vigtigste kommunikationsmiddel*, så er der noget galt, ravsuskende galt!

Hvis vi ser bort fra de mere eller mindre (læs: mindre) gode undskyldninger for ikke at gøre noget, står der så ikke ugidelighed bag? Er »mangelende interesse« ikke en grov ligegyldighed? Du er velkommen til at modsige mig; men indtil andet bevises, og Forums økonomi reddes, mener jeg, at det såkaldte »kristne liv« hos ikke få af os katolikker præges af, hvad »man« (tilsyneladende) skal gøre som »Pligt-katolik«! Er resten: middelmådighed? ugidelighed? ligegyldighed?

Tør du, hvor andre tier?

Ægte tro leves og forkyndes! Vi, du og jeg, er kirken, og dens anliggender er vore, dine og mine! Hvis vi bukkes under for den almindelige 'sækularisering' og materialisme, så er vor tro bogstaveligt gået fløjten.

Forum er nødvendigt for vort bispedømme. Der må være kommunikation mellem menighederne, så vi kan være kirke. Derfor må du beskæftige dig med Forums trivsel og økonomi. Det er ikke nok, at du køber Forum og betaler 2% i kirkeskat! Forums økonomi må bære sig selv. Det er ikke nødvendigt med dyre reklamer. Hvad, der er nødvendigt, er, at vi ryster støvet af os, at alle katolikker fra Aakirkeby til Frederikshavn smøger ærmerne op.

Betaler du, hvor andre ikke?

Undskyldningen »uvidenhed« om Forums og bispedømmets økonomi duer ikke! Der har været talt og skrevet nok, alene i kampagnen for Kirkebidragsordningen. Men vi vil så gerne holde økonomi adskilt fra vor tro. Vi vil ikke tale om penge, dem sidder vi på – resultatet: Vi yder ikke nok, betaler for lidt!

Kirken, vi, har utallige opgaver og må derfor have et realistisk budget. Vi må tale om penge, fordi mange opgaver ikke kan udføres uden. Dit realistisk store bidrag er nødvendigt! Vi kan ikke engang dække egne udgifter – og vi skal dog et stort skridt videre, nemlig yde

til de virkelig trængende. Vi burde skaffe det dobbelte af, hvad vi har brug for, så vi også kunne betale for et Forum i et bispedømme i den 3. verden.

Vi er jo de fattiges kirke! Ikke? Men hvad vedrører det dig? Er det ikke en parodi på logik, at fordi kirken skal være en fattig kirke, så giver vi ikke noget (eller for lidt), men lever selv rigt? Husker jeg ret, har vi i Danmark den 6. højeste levestandard i verden!

Ta'r du ansvar, hvor andre tier?

At pastoralrådet har nedsat et udvalg om Forums økonomi, fritager det dig for ansvar? Overhovedet ikke! Din ligegyldighed kan være skyld i, at pastoralrådet træffer en forkert beslutning. Fordi du ikke yder (nok), skal Forum så gå ind? Bladdøden? Katolsk ugeblad er død. Hvad med Forum? Et bispedømme uden organ for forkyndelse, dialog og meddelelser – absurd. Du bestemmer, om Forum skal lide bladdøden!

Gider du, hvor andre tier?

Få gider bidrage med artikler; indsende nyheder fra sognet, og andre arrangementer – få gider skrive læserbreve, beregnet for dialog. Det har ikke manglet på opfordring fra redaktionen. »Nogle« siger, de ikke kan lide »linien« i bladet, opsiger abonnementet! Har de overvejet konsekvenserne? Forum skal være katolsk, derfor skal ingen holde sig tilbage. At opsige bladet, fordi du er utilfreds med et eller andet er 'forræderi' mod kirken, altså mod os alle også mod dig selv! Det er ikke en ægte stillingtagen, men en flugt.

Forums »linie« skal være katolsk. Hvad er det? Ikke snævertsynethed! Det er at være pluralistisk, dynamisk, fremadskridende, eskatologisk. Helligånden er ikke død, ej heller stagnation.

Tror du, hvor andre tier?

Redaktionen ønsker en sund katolicisme, der sprænger ensidighed. At opsige bladet, endda gøre propaganda mod det, er at hindre dialog i kirken. Vær dog ikke negativ og passiv! Indsend artikler og læserbreve, så kan du præge Forum og have indflydelse på dets »linie«. Kom med god positiv kritik! Kritik, hvis du ikke gider gøre noget, er for billig!

Arbejder du, hvor andre tier?

Enhver læser må skaffe ét nyt abonnement! Selvfølgelig har det været sagt før – men virkelig forsøgt gennemført? Med succes? Nej! Sognepræster og kappellaner må lave en aktiv kampagne

for Forum. Menighedsråd! Ja, I kan virkelig gøre noget! Jeg vil påstå, at hvis alle menighedsråd ville gøre en indsats, kunne Forums økonomi hurtigt reddes. Hver menighed sin journalist for Forum. Sendes alle sogneblade til Forum? Ungdomsforeninger! Gør en indsats! Tegn abonnementer foran kirken, under kirkekaffen, husbesøg. Tegn annoncer! Tal om Forum. Også fra prædikestolen. Statistisk kan det udregnes, hvor mange Forum, der bør sælges i hvert sogn. Lad os lave en konkurrence: Hvilket sogn og region kommer nærmest til at opfylde sit antal?

Redaktionen arbejder gratis – bruger fritiden – det er en del af deres apostolat! De har bedt om sund kritik, en positiv indsats. Som tak får de en ofte ødelæggende kritik, ikke positivt medarbejde, men ligegyldighed! Som om det blot er for deres fornøjelses skyld, de påtager sig ekstra arbejde. Som om de er ude på at irritere andre eller prædike noget u-katolsk. Er sådan kritik ikke for dårlig? Vi må dele ansvar og arbejde – der findes ingen ægte undskyldning for at trække sig ud i fornærmed!

Handler du, hvor andre tier?

Enhver, du, må hjælpe efter evne! Læs Forum! Giv sund kritik. Tal om Forum – tal godt om Forum! Sælg Forum! Det er dit Forum! Hvis Forum dør, er det symptom på en alvorlig sygdom i dansk katolicisme. Er du allerede smittet?

Bent Lange S.J.

Lysestøberen

Alle slags **Alterlys**

Hånddyppede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15–17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og Institutioner.

Tegn et abonnement
på Katolsk Forum

KATOLSK FORUM?

Katolsk Forum har for mig at se løst to væsentlige opgaver, som det også videre frem er af yderste vigtighed at få løst.

1) *Information indadtil.* Katolikker bør underrettes om, hvad der bliver sagt og skrevet, og hvad der foregår i den katolske verden. Det er af største betydning med fyldestgørende oversigt over aktiviteter og møder i katolske kredse i hele Danmark. I »Kirken i verden af idag« står der i anden del, kap. 2, B 59: Menneket har ret til at få korrekte oplysninger om begivenheder som angår offentligheden.

2) *Information udadtil.* Ikke mindre vigtigt er det for den katolske kirke i Danmark at have et informationsmiddel udadtil. De andre har jo også krav på information om hvad der foregår. Denne information kan kun effektivt bringes ved hjælp af et blad, der er trykt og findes let tilgængeligt i løssalg og på biblioteker.

En skarp og hård debat med barske synspunkter og følelser, der vækker postyr og kalder på modsigelse – skærper opmærksomheden og øger antallet af glade læsere. Ellen Niensens noter er stadig savnet i bladets spalter.

Det er af umådelig vigtighed at videreføre Katolsk Forum. Bladets lay-out og tryk er levende og morsom.

Eva Nordentoft.

TURISTGUDSTJENESTE

Hver lørdag aften kl. 19,30 – fra søndag den 4/7 til søndag den 15/8 incl. – afholdes turistgudstjeneste (tysksproget messe) i Allinge kirke på Østbornholm.

Caritas Danmark og Pauluskredsens forlag holder ferielukning fra 17. juli til 7. august incl. – og tager på Lourdesvalfart fra 21. august til 27. august.

Feriegudstjeneste på Fanø, Oksbøl, samt tysk gudstjeneste hver søndag kl. 11 i Esbjerg begynder først i weekenden 17./18. juli.

Abonnement

Indbetalinger bedes venligst sendt til Katolsk Forum, Bredgade 69A, 1260 Kbh. K. Postgiro 5 70 42.

Centralmejerlet

Afdeling: Vesterbro

Arhus

Telefon 12 87 00 (4 lin.)

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde – Trla 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?

Hvis Ikke – så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaard's Tværvøj 13,
Charlottønlund.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Kongensgade 39, Esbjerg

Telefon 12 08 29

Mogens Larsen El. Installatør

Ramshørrød 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

SKANDINAVIA

ABSALON · DANSK FOLKEFORSIKRING

Kongens Nytorv 6 · 1096 København K · Telefon (01) 15 22 44

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m.m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Kildemosevej 15 - Telefon 12 33 43

SCT. ANNÆ REJSER – PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Efterårsferie i Rom:

16/10–23/10 – 8 dg. – fly. – Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S, telf. (01) 58 74 12 eller Steno Rejser, telf. Asta 2312 (kl. 9–17).

STENO REJSER tilbyder bl.a.:

Østrig – fly – 8/15 dage – fra kr. 328,-.

Gardasøen – fly – 8/15 dage – fra kr. 298,-.

Rom – fly – 8/15 dage – fra kr. 598,-.

Costa del Sol – fly – 8/15 dage – fra kr. 478,-.

Paris – fly – 8 dage – fra kr. 568,-.

Vil De til Sydamerika, Indien – eller blot til Mors – spørg efter tilbud hos

STENO REJSER

Holmbladsgade 11 - 2300 København S - Telefon AStA 2312.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvvej 13. Tlf. Hølrup 7894 - 7842

Kom **TIERE** i

Næstved Diskontobank

... banken i **centrum**

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kon-
toret Bredgade 89 A, hver tirsdag kl. 18
til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem
første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amallegade 27
1258 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

Reserveret

**Poul
HENRIKSEN**

Rådhusstrøvet, Vejle

Tlf. *82 37 11

Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 28
Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserves - Dybtroet
R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Barkhoff boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 82 16 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 82 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 82 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 82 06 83

Kolding Andelmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 82 01 65

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (08) 82 15 44

Støt vore annoncører!

**MARIUS
MP
ETERSEN**
EN DIFA FORRETNING

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedlagsgade 65
Vejle. Tlf. *82 85 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Træløsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pørhøj & Søn

Glarmester - Kunsthåndel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 67

Peter From

Kolonihandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 82 32 10

Esbjerg og Omegns Sparekasse

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gæstmester
 Værksted: Hededammen 4
 Skolebakken 147
 Esbjerg. Tlf. 12 83 50

Tonny Vergmann

Bilkkenslagermester
 aut. vand- og gæstmester
 Solagervej 8, Næstved
 tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Giarrestre
 Ramshærd 13. Tlf. 72 01 58
 Næstved
 Leverandør til katolske institutioner

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
 Alt vedrørende begravelser
 ordnes personligt.
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet
 eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
 Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
 Lys - Kraft - Oliefy
 Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoller
 Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
 Amallegade 16A - Horsens
 Tlf. 62 19 20

EBM
 ENGLSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian Valther

HORSENS

**KATOLSK FORUM
 ER
 ANDERLEDES**

Katolsk Forum
 har en god måde
 at være katolsk på

for alle trossamfund.

Benzon's Aut. katolsk bedemand
 *34 48 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse
 af fru C. v. Benzon.
 Begravelser og bisættelser ordnes
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
 Møderet for Højesteret
 Studiestræde 15, København K.
 Tlf. Minerva 6761
 Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
 Tlf. *MI 2557

V. Rustad

Advokat
 Korsgade 30 A, 2200 København N.
 Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

AKTIVBANKEN A/S

Kolding

R. Schullik

Slagterforretning
 Nørrebrogade 46, Esbjerg
 Telefon 12 02 14

Vestlydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 8, Esbjerg
 Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserves
 HJ. af Nørreg. og Jyllandsg.
 Esbjerg
 Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
 Sct. Olsegade 22, Roskilde
 Telefon 35 18 77
 Bilkkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
 Centralvarme og oliefy

Skolebøger - Skolerekvitter
 Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
 Fydepenne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejgod Jørgensen

Slagtermester
 Kød - Flæsk - Pålæg
 Sct. Olsegade 13, Roskilde
 Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
 Tlf. 35 27 77
 Aut. leverandør af kirkevogne

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
 anlæg mod korrosion og sten
 af Deres olietank mod korrosion.
 Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
 Tlf. *(03) 27 31 00

Karl A. Keblov

Alt i moderne belysning
 aut. elektrinstallatør
 Hvidovrevej 276
 Tlf. 78 15 23

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 80 11 55 og 60 16 55

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Ove Juul-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 180
Tlf. 55 57 80

**Støt Katolsk Forum -
tegn et abonnement!**

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 4/7: Årets 14. (alm.) Søndag:
Es. 66,10-14c. - Salme 65,1-3a. 4-7a.
16. og 20. (R: 1). - Gal. 6,14-18. -
Lk. 10,1-12. 17-20.

Mandag d. 5/7: 1. Mos. 28,10-22a. -
Mt. 9,18-26.

Tirsdag d. 6/7: 1. Mos. 32,22-32. - Mt.
9,32-38.

Onsdag d. 7/7: 1. Mos. 41,55-57; 42,5-
7a. 17-24a. - Mt. 10,1-7.

Torsdag d. 8/7: 1. Mos. 44,18-21. 23b-
29; 45,1-5. - Mt. 10,7-15.

Fredag d. 9/7: 1. Mos. 46,1-7. 28-30. -
Mt. 10,16-23.

Lørdag d. 10/7: 1. Mos. 49,29-33; 50,15
-24. - Mt. 10,24-33.

Søndag d. 11/7: Årets 15. (alm.) Søn-
dag: 5. Mos. 30,10-14. - Salme 68,14
og 17. 30-31. 33-34. 36a og 37. (R:
33). - Kol. 1,15-20. - Lk. 10,25-37.

Mandag d. 12/7: 2. Mos. 1,8-14. 22. -
Mt. 10,34-11,1.

Tirsdag d. 13/7: 2. Mos. 2,1-15a. - Mt.
11,20-24.

Onsdag d. 14/7: 2. Mos. 3,1-6. 9-12. -
Mt. 11,25-27.

Torsdag d. 15/7: 2. Mos. 3,13-20. - Mt.
11,28-30.

Fredag d. 16/7: 2. Mos. 11,10-12,14. -
Mt. 12,1-8.

Lørdag d. 17/7: 2. Mos. 12,37-42. - Mt.
12, 14-21.

Søndag d. 18/7: Årets 16. (alm.) Søn-
dag: 1. Mos. 18,1-10a. - Salme 14,2-
4ab. 5. (R: 1a). - Kol. 1,24-28. - Lk.
10, 38-42.

Mandag d. 19/7: 2. Mos. 14,5-18. - Mt.
12,38-42.

Tirsdag d. 20/7: 2. Mos. 14,21-15,1. -
Mt. 12,46-50.

Onsdag d. 21/7: 2. Mos. 16,1-5. 9-15. -
Mt. 13,1-9.

Torsdag d. 22/7: S. Maria Magdalene:
Højs. 3,1-4a. (Eller: 2. Kor. 5,14-17).
- Salme 62,2-6. 8-9. (R: 2b). - Joh.
20,1-2. 11-18.

Fredag d. 23/7: 2. Mos. 20,1-17. - Mt.
13,18-23.

Lørdag d. 24/7: 2. Mos. 24,3-8. - Mt.
13,24-30.

Søndag d. 25/7: Årets 17. (alm.) Søn-
dag: 1. Mos. 18,20-32. - Salme 137,1
-2c. 3. 6-8. (R: 3a). - Kol. 2,12-14. -
Lk. 11,1-13.

Mandag d. 26/7: 2. Mos. 32,15-24. 30-
34. - Mt. 13,31-35.

Tirsdag d. 27/7: 2. Mos. 33,7-11; 34,5b-
9. 28. - Mt. 13,36-43.

Onsdag d. 28/7: 2. Mos. 34,29-35. - Mt.
13,44-46.

Torsdag d. 29/7: 2. Mos. 40,16-21. 34-
38. - Mt. 13,47-53.

Fredag d. 30/7: 3. Mos. 23,1. 4-11. 15-
16. 27. 34b-37. - Mt. 13,54-58.

Lørdag d. 31/7: 3. Mos. 25,1. 8-17. -
Mt. 14,1-12.

Søndag d. 1/8: Årets 18. (alm.) Søndag:
Præd. 1,2; 2,21-23. - Salme 94,1-2.
6-9. (R: 8). - Kol. 3,1-5. 9-11. - Lk.
12,13-21.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 4/7: Årets 14. (alm.) Søndag.
Mandag d. 5/7: Ferialdag. - Eller: S.
Antonius M. Zaccaria, præst.

Tirsdag d. 6/7: Ferialdag. - Eller: S.
Maria Goretti, jomfru og martyr.

Onsdag d. 7/7: S. Cyrillus, munk, og S.
Methodius, biskop.

Torsdag d. 8/7: Ferialdag. - Eller: S.
Elisabeth, dronning af Portugal.

Fredag d. 9/7: Ferialdag.

Lørdag d. 10/7: Ferialdag. - Eller:
Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 11/7: Årets 15. (alm.) Søn-
dag.

Mandag d. 12/7: Ferialdag.

Tirsdag d. 13/7: Ferialdag.

Onsdag d. 14/7: S. Bonaventura, biskop
og kirkelærer.

Torsdag d. 15/7: Ferialdag. - Eller: S.
Henrik, tysk-romersk kejser.

Fredag d. 16/7: Ferialdag. - Eller: Vor
Frue af Bjerget Karmel.

Lørdag d. 17/7: Ferialdag. - Eller:
Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 18/7: Årets 16. (alm.) Søn-
dag.

Mandag d. 19/7: S. Vincens af Paul,
præst.

Tirsdag d. 20/7: Ferialdag. - Eller: S.
Hieronymus Emiliani.

Onsdag d. 21/7: Ferialdag. - Eller: S.
Laurentius af Brindisi, præst og kir-
kelærer.

Torsdag d. 22/7: S. Maria Magdalene;
uden Gloria og Credo.

Fredag d. 23/7: Ferialdag.

Lørdag d. 24/7: Ferialdag. - Eller:
Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 25/7: Årets 17. (alm.) Søn-
dag.

Mandag d. 26/7: S. Anna, Jomfru Ma-
riars Moder.

Tirsdag d. 27/7: Ferialdag.

Onsdag d. 28/7: Ferialdag.

Torsdag d. 29/7: S. Olav, konge af
Norge, martyr.

Fredag d. 30/7: Ferialdag.

Lørdag d. 31/7: S. Ignatius af Loyola,
præst.

Søndag d. 1/8: Årets 18. (alm.) Søndag.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

BYEN UDEN ÅRSTIDER

Japansk filmkunst virker på en gang næsten uforståelig og alligevel dragende. Det fremmedartede kan få os til at spørre øjnene op, og måske sætte vor almindelige hverdag i relief, men for at blive forståelig, må oplevelsen formidles af kendte dele. Evnen til at fortælle en historie, så vesterlændinge let kan følge med, er en af de egenskaber, som har gjort Akira Kurosawa populær også uden for Japan. Samtidig er hans film uhyggeligt spændende, hvilket vi bl. a. har oplevet i »De syv samuraier«, »Yojimbo« og »Den skjulte fæstning«. Hidtil har han altid arbejdet med sort/hvid, men »Byen uden årstider« er den første i farver.

Dodeska-den

Filmens japanske titel er »Dodeska-den«. Prøv at sige det et par gange: dodeska-den, dodeska-den og forestil Dem, De er en sporvogn. Man kan ligefrem mærke den skrumle hen ad skinnerne. Det kan en af filmens gennemgående figurer også. Han starter hver morgen sin af fantasien skabte sporvogn, og kører mod »byen«, en samling blikskure på en skrammelplads. Hermed er filmens hovedtema angivet. Et liv i illusioner. Selvom alle i blikbyen er meget fattige og fulde af illusioner om virkeligheden de lever i, er de dog levende mennesker, som oplever lykke og glæde, angst og sorg.

Når menneskene i skurbyen formår at overleve, skyldes det nok, at ingen forsøger at tage livsløgnen fra dem. Alle er i samme båd med et stort behov for noget at håbe på, trods det at intet forandres.

Mosaik af skæbner

Noget handlingsforløb er der egentlig ikke i filmen, men vi får indblik i en

række skæbner i skurbyen, som på en eller anden måde har relation til hovedtemaet. Kvinden Kuni beder febrilsk for sin svagt begavede søn, sporvognsfanatiker, men han bliver aldrig helbredt. To løsarbejdere, som bor skur ved skur, dukker op efter natlige svireture og bytter koner. Deres liv forandres aldrig. Den fedladne børstenbinder og hans kønne kone har en masse børn, men i skurbyen går sladder, at han slet ikke er far til børnene. Børnene pines af det, men fortsætter med at tro, børstenbinderen er deres far. En tigger og hans lille søn lever i et bilvrag. De tilbringer tiden med at drømme om det strålende hus, de en dag vil bygge. Sønnen dør på grund af sin faders uforstand. Deres drøm bliver aldrig til virkelighed.

Alle disse skæbner er fortalt flettet ind i hinanden, hvilket giver filmen en atmosfære af uvirkelighed og illusion, men samtidig kommer fællestrækkene fra de forskellige skæbner tydeligere frem. Farverne er udnyttet eminent og skuespillerne yder nogle helt overbevisende præstationer.

Materiel velstand og lykke

I den almindelige fremskridtstro og materialismes navn er vi blevet opdraget til at kæde velstand sammen med lykke. Selvfølgelig indeholder det også en væsentlig sandhed, men at gøre det til hele sandheden er lige så misvisende som at tro, at menneskene lever af ånd alene. I vor velnærede tidsalder synes jeg, det er et nødvendigt korrektiv at opleve menneskene i skurbyen som lykkelige, selvom de lever meget fattigt. Vor livsstil ser ud, som om vi troede, vi kunne æde og drikke os til et lykkeligt liv.

Samtidig rummer »Byen uden årstider« en anden væsentlig erkendelse, nemlig at fattigdom er et relativt be-

greb, det vil sige, at den altid opleves i forhold til, hvordan de nærmeste omgivelser har det. I skurbyen er alle fattige, og derfor oplever ingen af beboerne det som noget særligt eller nedværdigende, fordi det nu engang er levevilkårene. Nu må man ikke tro, at fattigdom ikke længere er et problem, fordi vi lever i et rigt land, for fattigdommen er stadig relativ. Den, der ikke kan følge med i kampen for statussymboler, dyre spisevaner og udenlandsrejser, oplever en nedværdigelse, som har fået navnet »relativ frarøvelse«, fordi man oplever savnet af de goder, omgivelserne har opnået, som uretfærdigt og urimeligt. Og det er vel lige så svært at bære som den absolutte fattigdom.

Rigdommens fattigdom

Oven for punkterede vi den indstilling, at materiel velfærd var nok for mennesket, og den indsigt må fastholdes. Det kan bl. a. ske, hvis vi er opmærksomme på det, man har kaldt de »nye« fattige, de ensomme, de fremmede iblandt os. Hvis ikke vi udnytter vore materielle muligheder til gavn for andre, er vi i virkeligheden slet ikke rige – ja, man kunne sige, at det er en umådelig fattigdom at beholde sin rigdom – materiel såvel som åndelig – for sig selv.

I filmen er der en gammel mand, som kan leve op til det ideal. En tyv begår om natten indbrud hos ham. Han vågner og ser tyven liste bort med noget værdiløst. Så stopper han ham og giver ham i stedet nogle penge, og beder ham om, næste gang han kommer, at gå gennem døren. Den gamle mener, at tyven nok har mere brug for pengene end han selv. Episoden er vel næsten et paradoks, som samtidig giver filmen etisk spændvidde.

En meget smuk og gribende oplevelse.
Jakob Frandsen.

14 / 1971

forum

katolsk

NOTES BLOKKEN

I denne søde ferietid længes vi alle sammen efter at have det lidt rart. Nogle tager på spændende ture til udlandet, andre nyder landlivets glæder i det dejlige Danmark, atter andre bliver hjemme og hygger sig i deres lille have eller i byens parker. Men hvordan vi end tilbringer vor hårdt tiltrængte fritid, trænger vi alle til ferie. Mennesket må en gang imellem slappe af. Vi er ikke kun produktionsmaskiner. Selv Gud holdt ferie, da han havde skabt verden. »På den syvende dag hvilede han efter hele det værk, han havde udført.«

Hvad er det, vi gør i ferietiden? Naturligvis kan man ikke angive en regel, som gælder for alle mennesker. Men alligevel er der visse træk, der går igen hos alle, der holder ferie. Der skal være noget andet end det, vi beskæftiger os med i vort daglige arbejde. Vi vil for en gangs skyld glemme vore vante omgivelser og gøremål og nyde afvekslingen. Vi bytter for en kort stund om på de roller, vi ellers spiller, og bliver turister eller feriegæster. Husmoderen vil være fri for at lave mad. Vi andre, som har vort daglige job, vil se noget andet end det, vi er vant til. Vi vil i det mindste en gang om året være fri for vore daglige pligter. Hvile ud, ikke have noget at bestille, ikke »skulle« noget, være fri for stress. Jeg talte for nylig med en taxichauffør, som fortalte mig, at han skulle til Mallorca med sin kone, og det glædede han sig naturligvis meget til. Jeg spurgte ham, hvad han ville få tiden til at gå med dernede. Han svarede: Vi vil bare mere os og have det rart.

»Bare mere sig og have det rart« – her studser vi pludselig, og en stemme i

vort indre hvisker: Kan vi virkelig gøre det som kristne? En vis asketisk indstilling hos kristne af den strenge støbning får dem til at vige tilbage, blive skeptiske og måske endda fordømmende. Men den sunde katolske holdning har altid haft sans for de modsatte poler i tilværelsen: arbejde og ferie, slid og slæb på den ene side og fest og farve på den anden.

I modsætning til visse pietistiske strømninger har katolsk livsforståelse altid understreget glædens betydning for mennesket. Vi er skabt til glæden. Herbert Marcuse har i sin bog »Det endimensionale menneske« gjort opmærksom på, at det moderne industrisamfund har en tendens til kun at give plads for oplevelsen af glæde og lykke på det seksuelle område. Han går ud fra, at mennesket ifølge Freud kun har et vist mål af driftsenergi til sin rådighed. Denne energi skal fordeles på de to primære drifter: seksualiteten og aggressionen. Og Freud slutter: Jo mindre seksualitet, desto mere aggression – og omvendt. Marcuse accepterer denne tese, men samtidig kritiserer han den også. Han mener, at den ene af vore hoveddrifter ikke er seksualiteten i snæver forstand, men »eros«, længslen efter lykken, glæden, opfyldelsens øjeblik. Men Marcuses tese er, at det moderne industrisamfund gør det meget vanskeligt for os at opleve disse naturlige glæder. Jo flere af disse naturlige glæder, der imidlertid findes i vort liv, desto mindre bliver aggressionen. Kristendommen har altid vidst dette. Hvad siger ikke apostlen? »Glæd jer altid i Herren; jeg siger igen: glæd jer!« God ferie!

H. Roos S.J.

REDAKTION

Man har klaget over, at vore læsere først får meddelelsen om kommende begivenheder, efter at disse har fundet sted. Åsebakkevalfarten og Bent Langes præstevielse er eksempler på dette. Redaktionen beklager meget, at dette er tilfældet. Samtidig gør vi dog opmærksom på, at bladet bliver indleveret på avispostkontoret dagen før udgivelsesdatoen, således at f. eks. det nummer, som indeholdt meddelelsen om præstevielsen, allerede var afleveret på postkontoret den 1. juli. For de abonnenter, som straks får bladet, kommer meddelelsen altså i rette tid. Desværre må man imidlertid regne med, at postvæsenet ofte kan være op til tre dage om at udbringe tryksager. Kommer der en week-end imellem, bliver det til fem dage. Hvis man derfor vil sikre sig, at en bestemt meddelelse kan læses af alle abonnenter, før begivenheden finder sted, må meddelelsen indsendes en måned i forvejen. Det hele kan belyses ved en redegørelse for hele arbejdsgangen i et nummers tilblivelse. Vi tager nr. 12 som eksempel:

Onsdag 3/6: Redaktionsmøde.

Torsdag 4/6 og fredag 5/6: Manuskriptterne rettes, udenlandsk stof oversættes.

Mandag 7/6 morgen: Hovedparten af stof og annoncer er trykkeren i hænde.

INDHOLD

HAR KIRKEN EN FREMTID?	4
HISTORISK OG LITTERÆR VALFART	5
PASTORALRÅDET	8
CARITAS	10
HVAD SKAL VI MED PRÆSTER I VOR TID?	11
PRÆSTEVIELSEN I BILLEDER	12-13

N BEKLAGER

Tirsdag 8/6 aften: Trykkeren sender spaltekorrektur til redaktionen.
Onsdag 9/6: Første ombrydning, korrekturlæsning; mindre ting indføjes.
Torsdag 10/6: Trykkeriet modtager ombrydning + rettelser + reststof.
Fredag 11/6 aften: Trykkeriet sender aftræk af ombrydningen til redaktionen.
Lørdag-søndag 12/6 og 13/6: 2. ombrydning - lay-out.
Mandag 14/6 morgen: Endelig ombrydning trykkeriet i hænde.
Tirsdag 15/6: Trykningen afsluttes.
Onsdag 16/6 morgen: Bladet bringes til bogbinderen.
Torsdag 17/6 eftermiddag: Bladet afleveres til avispostkontoret.
Fredag 18/6 er udgivelsesdagen, og mange får det denne dag.
Lørdag-søndag 19/6 og 20/6: Tryksager udbringes ikke.
Mandag 21/6: En del af de øvrige abonnenter får bladet.
Tirsdag 22/6: De sidste abonnenter får bladet.

Det hjælper heller ikke at rykke hele programmet to dage frem: Enten ligger *en del* af oplaget week-enden over på postkontoret, eller også ligger *bele* oplaget en week-end hos trykkeren. Vi håber, at vore læsere har forståelse for den vanskelige arbejdsgang.

VÆRD AT LÆSE	14
STUDIEUGEN	14
UDLAND	16-17
LÆSERBREV	18
MEDDELELSER	19
LITURGI OG MENIGHED	23
LOVE STORY	24

JESUS »IN« IGEN?

De amerikanske massemedier har i snart mange år fundet »godt stof« i at omtale det sidst nye fra ungdomsfronten, hvad enten det nu har drejet sig om beatniker eller hippier, blide blomsterbørn eller udflippede narkovrag, oprørske studerende eller idealistiske freedom-riders - eller et andet af tidens talrige ungdomsfænomener. Lige før offentliggørelsen af de hemmelige statsdokumenter om Vietnam stjal hele billedet, havde medierne fundet ud af, at »de unge elsker Jesus«, at en »Jesus-revolution« var i fuld gang (jf. f. eks. TIME 21/6/71).

Undergrundsaviser fremstiller Jesus som anfører for en undergrundsfrihedsbevægelse; kristne kollektiver skyder op, flere og flere byer får deres kristne caféer med bibelske navne; nat- og stripklubber »omvendes« til centre for forkyndelse; friske, klarøjede unge piger og langhårede, skæggede unge mænd bærer sweatere med JESUS ER HERREN og lignende slogans; man siger »Jesus elsker dig«, når man tager telefonen; muskuløse unge idrætsfolk knæler i bøn på sportspladserne; bikini-klædte skønheder tager del i massedåb; man våger og beder i (bogstaveligt) sæk og aske; der tales i tunger; der sker mirakuløse helbredelser; man vidner med konvertitnidkærlighed på storbyens travle gader og prædiker Jesus ved supermarkederne . . .

De bølger, der fejer hen over det nordamerikanske kontinent, plejer at fortsætte over Atlanterhavet og - lidt forsinket og afdæmpet - at nå Danmarks kyster.

Det kan ske, at dansk ungdom en skønne dag gør den mageløse opdagelse, at den Jesus, de kun svagt husker fra underskolens bibeltimer

og præstens konfirmationsundervisning, er alle tiders helteskikkelse; et forbillede, de kan se op til, og som stiller krav, de finder det befriende at give sig ind under; en samfundsfornyelse, hvis sag de helhjertet kan gå ind for; forkynder af et budskab, der indgiver håb og forløser forvirrede længsler; en person, der lærer dem, hvad kærlighed egentlig er, og gengiver dem deres tabte identitet; et menneske, i hvem de oplever en umiddelbar Guds-erfaring.

Hvis dette sker, hvad skal vi så mene om det?

En ting er sikker: hvis det sker her, bliver det lige så lidt de institutionelle kirkers skyld (eller fortjeneste), som det er det i Amerika. Skal vi så rynke panden og være betænkelige ved, hvad det kan udarte sig til; rynke på næsen og lugte kætteri? Skal vi trække på skuldrene og slå det hele hen som et blot og bart modelune? Er det et udslag af hjemve efter gammel-dags tryghed i en angstvækkende brydningstid eller af en ny romanticisme - følelsesmættet som *Love Story*? Eller kan det virkelig være, at ungdommen hos Jesus Kristus har fundet det, den forgæves har søgt i protest og oprør, i psykedeliske oplevelser og orientalsk mysticisme, - og som den heller ikke har fundet i de traditionelle kirker? Ånden blæser, hvor den vil. De etablerede kirker har ikke nødvendigvis eneret på den nye pinse. Men hvad de unge finder uden om kirkerne, vil de ikke i længden kunne bevare uden Kirken. Hvis bevægelsen er af Gud, må Kirken være katolsk nok til at rumme den og være i stand til at skelne ånderne uden at kvæle Ånden.

L. O. D.

HAR KIRKEN EN FREMTID?

Allerede nu i 1971 må vi spørge os selv: Hvad vil det 21. århundrede give os, og hvad kan vi give det? Og det samme spørgsmål må Kirken stille sig selv vedrørende sin fremtid. Har den en fremtid? – Og Kirken ved også, at den må søge svaret i evangeliet.

Digtere og kunstnere har ligesom en sjette sans, der får dem til at fornemme ændringerne i et kulturmønster. De hører sangen i jernbaneskinneerne, længe før fremtidens tog er i sigte. Deres erfaringer og problemer, som de udtrykker i en kunstnerisk form, bliver ofte erfaringer og problemer, som alle mennesker kommer til at opleve i den følgende generation. Havde vi lyttet mere til disse digtere og kunstnere i begyndelsen af dette århundrede, ville vi måske have været mindre forvirrede i den institutionskrise, der nu er et fælles problem for samfundet og de kristne kirker, så meget mere som Kirken er en »ecclesia semper reformanda«: Kirken søger altid efter den rigtige udtryksform for sin opgave i denne verden.

Hvis vi lytter til digterne og kunstnerne i dag, møder vi et budskab, der ikke bygger på det samme syn på livets værdi og mening som det, den kristne tro giver os. Deres profetier er pessimistiske. Men denne pessimisme kan ikke gælde Kirkens fremtid, selv om den fortæller os noget om de problemer, Kirken må svare på, hvis den ønsker at blive hørt nu og i tiden, der kommer.

Nutidens kultur løber en dobbelt risiko: at være for subjektiv og at stå passiv over for det, der opfattes som en uafvendelig skæbne. Også nogle af Kirkens profeter i dag løber den fare at se alt fra deres eget begrænsede synspunkt og for på forhånd at opgave håbet om, at problemerne kan løses. Men Kirken er kaldet til at give håb til en verden, der er faret vild, og som vakler sin egen undergang i møde. Derfor er det

så vigtigt ikke at misforstå det spørgsmål, der stilles vedrørende de strukturelle former. Det er et livsvigtigt spørgsmål for Kirken, for at den kan opfylde sin opgave som den, der tjener og omformer den verden, hvortil den er sendt. De, der sætter sig op imod den institutionelle reform, modarbejder i virkeligheden Kirkens dynamiske natur og hindrer den i at opfylde den mission, der er villet af Kristus.

Den uro og forvirring, vi nu er vidne til i de kristne kirker, kan netop blive et tegn på håb. Kirkerne er begyndt at rydde op, at forny sig selv, for at kunne være mere sande over for det kald, de har fået.

Det var således svært for den katolske kirke at indse, at problemerne også var til stede inden for dens egne mure. Man nægtede, at der var problemer. Projektionen, brugt som psykologisk forsvarsmekanisme, tillod de kirkelige myndigheder at lægge byrden og ansvaret for konflikten over på de andre og derved undgå en selvransagelse. Man beskæftigede sig med problemer af sekundær art, men under disse lå det væsentlige: Vil Kirken forstå, at livets vækst har sine egne bestemte love, og at den selv er kaldet til at være en livskilde? »Jeg er kommen, for at de skal have liv og have det i overflod« (Joh. 10,10). Kirken skal uden frygt forstå at fremme al vækst. Kun på den måde vil Kirken vokse ind i fremtiden.

Det er vanskeligt og smertefuldt at finde sandheden om sig selv. Smertefuldt som en fødsel, som en nyskabelse. Men denne proces bør høre med til en kirke, der altid skal søge at reformere sig selv. En kirke bliver voksen, når den ikke længere behøver at sige, at den ved alt. Den kan nu i sandhed og håbefuldt tillid sige: »Dette er, hvad jeg har forstået indtil nu«. Frigjort fra et såkaldt »religiøst« kulturmønster, som den var

bundet til, kan den nu vokse og få andre til at vokse. Og da er den en livskilde for alle mennesker. Uden at skulle forsvare sig selv kan den træde frem, som den virkelig er, i den verden, den er sat til at tjene.

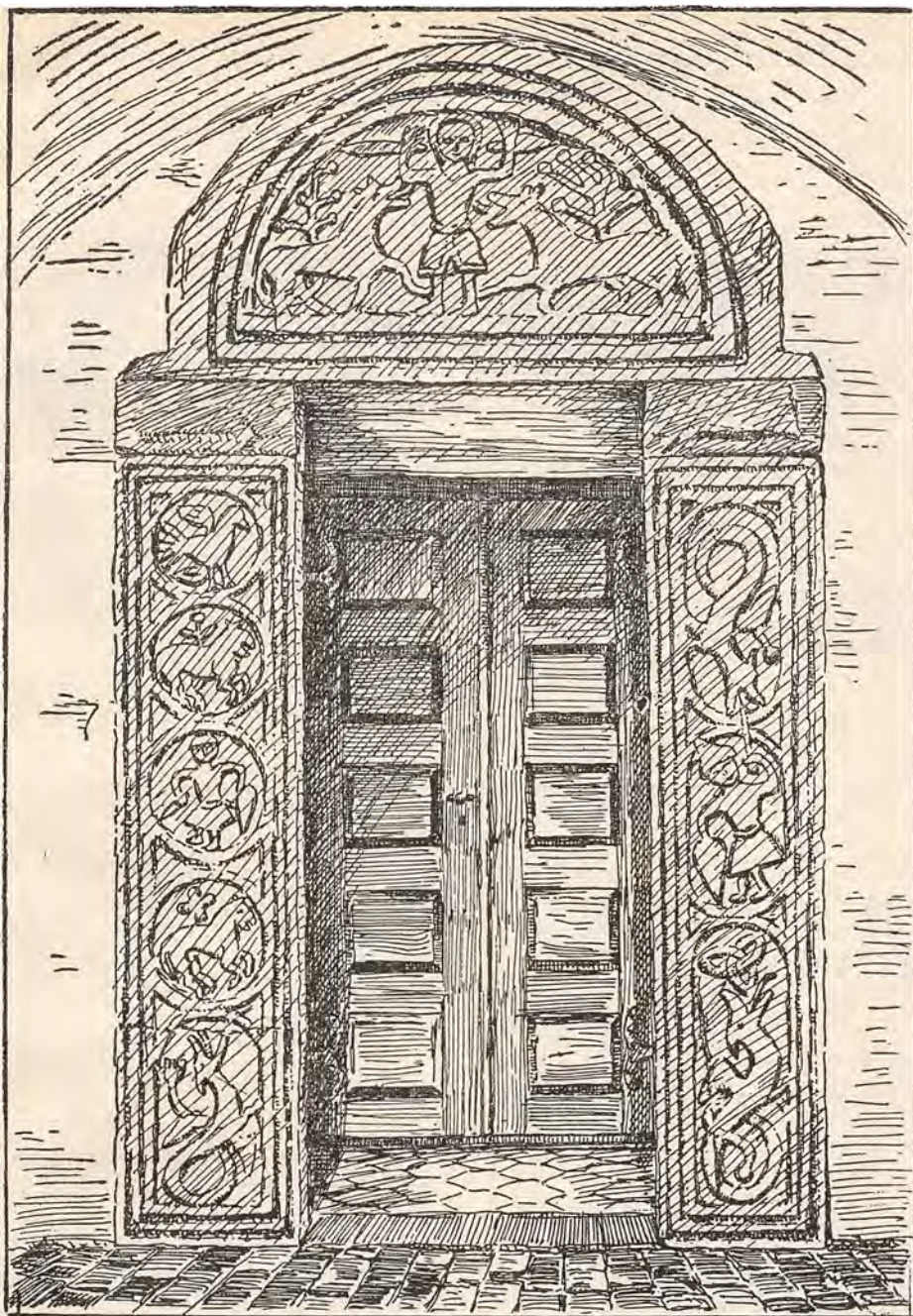
Hvis denne Kirkens vækst skal fortsætte, må vi acceptere følgerne af de forandringer, der sker. Kirkens fremtid afhænger også af vor villighed til at give os selv til nutiden og til at engagere os i Kirkens vækst.

Den kristne menighed må forny sig selv ud fra evangeliets krav. Verden over er der kristne, der svarer på dette syn af fremtidens kirke som den, der skal tjene. De giver sig selv til fremtiden, fordi de i nutiden har genopdaget evangeliets evige aktualitet. Det betyder, at Kirkens vækst vil fortsætte. Kirkens styrke ligger netop hos de mennesker, der har engageret sig i den proces, der er Helligåndens virke. Det er en livskilde, som både får kirken til at holde fast ved det væsentlige, der er villet af Gud, og som også kan befri den for de strukturer, der kun er tidsbestemte.

For mange kristne er denne proces smertefuld, og ikke mindst føles smerten hos dem, der er kaldet til at være lederskikkelser i de kristne kirker. Også for dem gælder det om at genopdage, at selve ordet »autoritet« etymologisk kan henføres til »at få til at vokse«. Det er den udfordring, de står overfor, men hvis de svarer ja til denne udfordring, kan de lede det kristne folk, der skal give Kirken en fremtid.

Mange af de kristne befinder sig midt i denne fornyelsesproces. Nye former vil måske erstatte de gamle, – det er underordnet, hvis blot livsprocessen er en proces i og ved Helligånden, støttet af en levende tro, der bygger på påskebegivenheden, og som er rettet mod fremtiden.

Vagn Hansen, O.P.

HISTORISK OG LITTERÆR VALFART

Af Olaf Jan Ballin

En dag i tresserne i forrige århundrede var den unge studerende *Thor Næve Lange* på en fodtur i Midtjylland. Med ham fulgte hans kusine Cathrine Lange. De holdt sommerferie på Thors onkels *Kalbygård* nær den nuværende hovedvej mellem Silkeborg og Århus. De to unge var begge stærkt historisk interesserede. Nu var de klatret op på den høj, der kaldes *Bjarup Kirkebakke*. Når de glade unge fra gården kom herop, tog Thor altid sin hue af og sagde, at

de stod på hellig jord. Her er murrester fra en middelalderkirke, der er nedrevet efter reformationen – muligvis på grund af den sparsomme befolkning i disse hedeegne efter den sorte døds pest.

Ved den omtalte lejlighed sagde den unge mand til sin kusine: *Fru Hulfred! Om Gud vil give mig lov til det, vil jeg engang lade rejse et kors her, så efterverdenen kan mindes, hvor Bjarup Kirke har stået*. Man kan se dette løfte som den spæde optakt til rejsningen af de

15 mindesmærker, Thor Lange skænkede Danmark. Han kom til at leve og virke i Rusland til sin død. Thor Lange var dér en betydelig skolemand. Men for efterverdenen står han især som en digter, der har haft stor indflydelse på den unge poesi i 1800-tallets sidste snes år og mange flere. Han var en fin og sjælfuld lyriker. Ofte gendigtede han andre landes poesi og var tillige på prosa en flittig skribent.

Thor Lange elskede middelalderen og dens historie – især Valdemartidens. Han mente selv at være af Hvidernes æt. Han ville i det danske folk bevare erindringen om dets store skikkelser og begivenheder ved sine mindesmærker. Tillige gav han ad den vej udtryk for personlig taknemmelighed på steder, hvor han havde været lykkelig. Livet igennem følte og skrev han katolsk, men først få år før sin død blev han gennem en brevveksling med pater Breitung formelt optaget i Kirken.

Bjarup Kirkebakke fik sit kors omend først efter flere andre mindesmærker. Ingen har rejst så mange mindesmærker i vort land som Thor Lange.

Da jeg i juni i år vikarierede tre uger i Silkeborg, nåede jeg – takket være bilende venner – at valfarte til en række af de steder, Thor Lange havde elsket og smykket. Katolsk Forum ønsker i dette nummer at give sine læsere idéer til en værdifuld ferie. Lad mit bidrag være lidt omtale af »*Thor Langeminderne*«, der kan nås pr. bil eller cykel eller på vandreture.

Hele egnen ved Silkeborg elskede digteren højt. Den var fremfor noget det Danmark, han drømte og digtede om i sin livslange landflygtighed.

Bjarup ligger lidt nord for landsbyen Møllerup i Linaa sogn. Det kostede os megen møje at finde Bjarup Kirkebakke. Mindekorset er helt gemt af krat og nærmest utilgængeligt. Vi måtte spørge flere og siden krybe under græsningshegn, over græsmarker og gennem tæt bevoksning.

Endelig fandt vi korset, som er rejst, hvor alteret engang stod i den lille romanske kirke. Det er et russisk dobbeltkors med Kristusmonogram i jern, smukt i al sin enkelhed. Korsets stensokkel er muret med kampesten fra den fordums kirke, der gennem årene var stenbrud for nyere bebyggelse. På fodstykket står: *Her laa Bjarup Kirke* og på latin: *Tantus labor non sit cassus* fra dommedagssalmen *Dies iræ*: Lad dit værk ej lægges øde. I alenhøjt ugræs kunne man se rester af muren, gulvet og kirkegårdsdiget. Men mindekorset ruster. Der var en egen stille stemning over den lille lysning i krattet omkring stedet, hvor der gennem århundreder har været et gudshus med messe, sakra-

menter og sang. Her er evangeliet blevet forkyndt inden reformationen. Nu var der kun fuglesang og insekternes summen.

Sognepræsten i Linaa lovede at tale med sit menighedsråd om frilægning af og adgangsmuligheder til Bjarup kirke-tomt. Nationalmuseet har for resten fra først af ansvar for Thor Langes minde-kors.

Tæt ved Bjarup ligger *Laasby Kirke*. Den er ligesom andre kirker i omegnen en ellevehundredtals kampestenskirke. Den var sognekirke for Kalbygård. Thor Lange elskede »den lille, lave landsbykirke med den gamle egetræs-altertavle i koret af rått tilhugne kampesten. Simpelt indtil fattigdom er det hele uden guld og uden smykke; men der hviler over kirken et præg af hellighed og ælde.«

Der findes en bog med en kort beskrivelse af alle landets kirker, som er en af Danmarks store rigdomme (*400 Landsbykirker*, Gyldendal, kr. 50,75). At besøge mange af dem er lige noget for lidt vågne mennesker på ferietur i landet. Det samme gælder klosterminder (*Garner: Atlas over danske klostre*, 189 s., kr. 40,85).

Thor Lange er født i 1851; efter magistergraden i klassisk filologi rejste han i 1875 til Rusland, hvor han levede til sin død 1915. I de år var han kun tre gange hjemme i Danmark. Sidste gang – i 1907 – var det især for at besøge Laasby Kirke. Herfra er hans dybtføjte digt *Ved Laasby Kirke*. Vi læste det sammen på stedet under vor valfart i juni:

*Kling med blød og sagte Vuggen,
kling med fordums Vuggesang,
lille Klokke, sprød og sprukken,
lul mig ind endnu en Gang.*

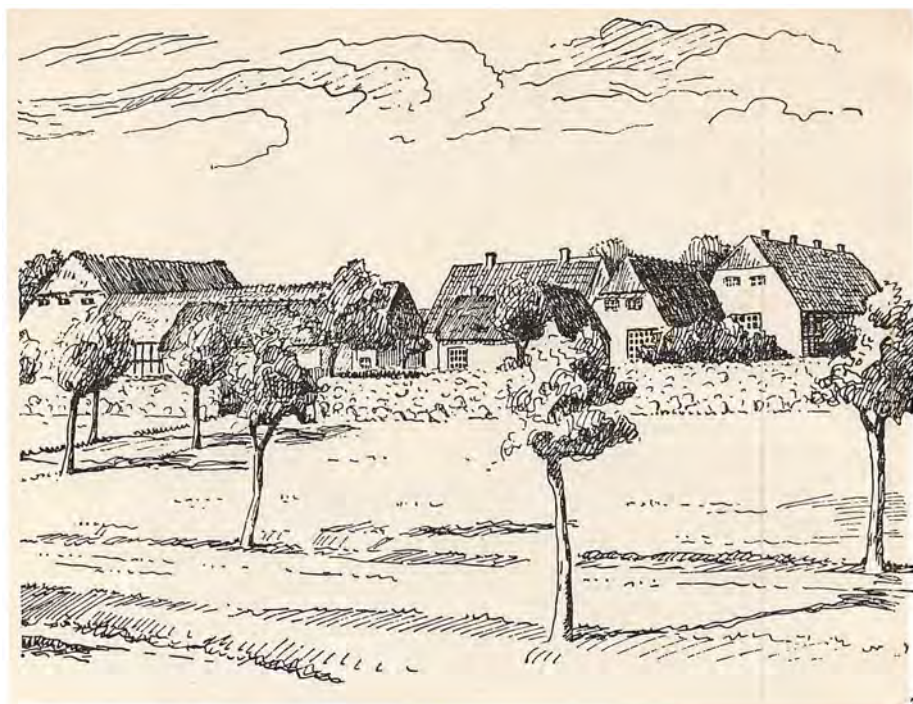
*Dyrebare Klokkestemme,
trofast mindet, aldrig glemt!
Er det muligt, jeg er hjemme
og kan lytte til dit Klemt?*

*For en Dag kun, for en Time
jeg til Danmark hjem mig stred
blot for Dig at høre kime.
Kim og klemt, ring Solen ned!*

*Ring, saa Hjertets Malm maa springe;
hvad jeg ønsket mest, er sket.
Jeg har atter hørt Dig ringe,
jeg har atter Danmark set.*

Thor Lange skænkede Laasby Kirke pengemidler, et alterkrucifiks, et lille elfenbenskrucifiks, en kalk og en disk og tre malerier af en russisk kunstner. To af dem ses i kirken. Men de er faktisk aldeles kunstforladte. Det kan kun være af pietet for giveren, at Nationalmuseet ikke har kasseret dem.

På en senere tur nåede vi yderligere tre af Thor Langes mindesmærker. Det første var korset på *Grathe Hede*, hvor sejren indledte Valdemarernes storhedstid. Det er en smuk stele med et græsk

3)

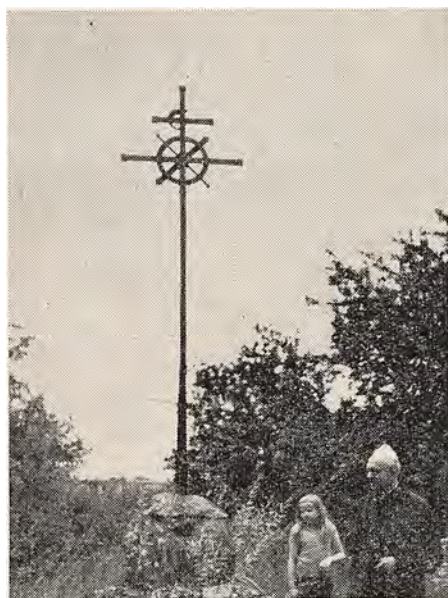
kors og indskriften: *Minde om Slaget paa Grathe Hede den 23. Oktober 1157 og forneden: Rejst paa Svend Magnus-søns Grav*. Disse kors, hvor de faldne stormænds grave havde været, betragtede Thor Lange som en fattig erstatning for tidligere bodskapeller med deres sjælemesser.

Grathe-korset er meget smukt uden nogen forstyrrende ramme på en markvej, synligt videnom. Korset står på *Graagaardens* jord i Thorning (Blichers gamle) Sogn. Man kan kun nå frem til det via gårdspladsen.

Thor Lange lod tidens bedste kunstnere tegne sine mindesmærker. Han betalte alle udgifter i forbindelse med dem af sine danske forfatterhonorarer.

Selv holdt Thor Lange meget af korset ved *Finderup*, hvor kong Erik Glipping blev dræbt. Det er en gengivelse af Visbykorset med indskriften: *Kong Erik Glipping. Sct. Cecilie Nat 1286* og efter Jesusmonogrammet *I.H.S.: Ne cadant in obscurum* (lad dem ikke gå under i mørket) fra sjælmesse. Dette mindesmærke var for os en skuffelse. Den sorte marmor misklædte det. I stedet for som tidligere at stå på åben mark er det nu omgivet af to halvcirkler af stærkt beklippede bøgehække. Over for korset ligger en ny firkantet restaurant med navnet *Finderup Lade* i rød neon!

2)

Turen gik videre helt op til *Viborg*. Her fandt vi frem til *Borgvolden*. På en stejl høj over for en meget mondæn restaurant har Thor Lange ladet rejse en stor granitsten til minde om kong *Erik Ejegods* afsked med sit folk før sin pilgrimsrejse til Orienten, hvor han døde. På stenens forside har Thor Lange på oldnordisk og på bagsiden på »nyere« dansk ladet indhugge: *Vidfare rejste liden Sten efter Erik Konning sin, der sydpå døde* og (latin): *procul a dulci patria. R.I.P.* (fjernt fra det elskede fædreland. Han hvile i fred!) Den oldnordiske indskrift ender: *Krist og Maria have hans sjæl*.

Ikke fjernt fra Silkeborg nås også *Øm*, hvor der efter Thor Langes død, som han havde ønsket det, blev rejst en sten inde mellem det gamle klostres ruiner. Det er for *biskop Gunmar*, Valdemar den Stores ven og den, der skrev fortalen til *Jydske Lov*. Stenen viser krumstaven og indskriften:

Den jydske Stormand blev Pariserklerk, derpå i Øm han førte Abbedstaven, han Volmer hjalp med Lovens store Værk, og blev som Biskop lagt i Graven.

I min barndom stod jeg engang med andre foran den skønne *Magnussten* i Skibelund Krat. Det er en stor granitsten, engang overligger på en kæmpegrav, hvori Niels Skovgaard har indhugget et relief, der viser kong Magnus og hans medkæmper. Den skal minde om slaget på Lyrskov Hede 28/9 1043, da venderne blev definitivt besejret og Danmark reddet. Dens tekst er smuk og enkel. Mange synes, at Thor Langes bedste digte er flere af disse minderuner:

*Magnus tvende Rigers Pryd,
Unde Gud Din Kongesjæl
at se Nordens Grænsepæl
atter rykket frem mod Syd.*

Vi så ned imod det tabte land og sang Thor Langes *Maria Moder, Maria Mø*, der var slagsang i *Katolsk Højskole*. Og så sendte vi Thor Lange et kort med tak for hans digtning og mindesmærkerne. Han svarede rørt over vor hilsen. Ønsket på stenen gik i opfyldelse ved Genforeningen.

I *Sct. Knuds Kirke* i Odense har Thor Lange sat mindetavler for *Bent*, Knud den Helliges bror, der faldt i for-

4)

svar for kongen, og en tavle for kanniken *Hr. Mikael*, Danmarks første salmedigter.

I *Helsing Kirke* ærede digteren med en tavle det danske sprogs mester, der reddede Saxos værk, den lutherske reformator *Kristiern Pedersen*.

Med folkeoverleveringen og folkeserierne betragtede Thor Lange *dronning Dagmar* som Danmarks helgeninde. I *Ringsteds* dejlige gamle klosterkirke lod han Joakim Skovgaard male en fresco forestillende *dronning Dagmar* i bøn nær hendes nu tomme grav med en skøn indskrift:

*Din Solskinssjæl steg did, hvorfra den kom,
Og her hos os Din Grav blev brudt
og plyndret.
Guds Engel, Dagmar, bed vor Frelser om
At hele, hvad i Danmarks Land er
søndret.*

Med de sidste strofer tænkte han utvivlsomt på *Sønderjylland* og reformationen.

Vor sidste tur gjaldt *Dronning Dagmar-stenen* i *Vitten* »Præstegårdsskov« under *Frijsenborg* nær *Hinnerup* og *Haldum*. Regnen og den drivvåde underkov forhindrede os desværre i at nå helt frem. Efter sagnet skal *dronning Dagmar* have drukket af en kilde på dette sted. Og i dens klukken hørte mange stadig ordene »Guds fred – Guds fred«. Indskriften er typisk:

*Gud glæde Dig i Himlen Dronning
Dagmar
og læske hver, som tørster her.*

*Maatte Dit Folk til Held
udover Danmark
rinde Velsignelsens Kildevæld.*

Fra vore valfarter til *Haraldsted* mindes mange trækørset for *Hellig Knud Hertug* i middelalderlig træskærerstil, – et lignende er rejst på digterens egen grav på *Vestre Kirkegård*. – Videre skænkede han en sten til minde om *Haraldsted kongsgård*. På den står med stav- og enderim:

*Taarn og Tinde Tid forøder,
Fortidsminde Fremtid føder.*

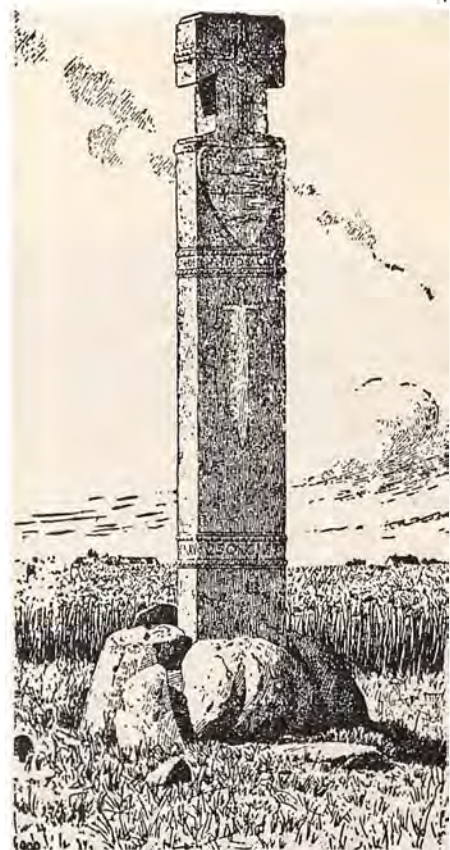
Et helt personligt mindesmærke har Thor Lange sat for egne lykkelige barndoms minder i *Elleranden* ved *Løvenborg herregård*. Under *Kristusmonogrammet* står:

*Velsignet være Stien her samt Du,
som gaar forbi!
Fra Fare, Nød og Hjertesorg vor
Frelser Dig befri.*

Og på stenens bagside:

*Min grønne, solforgylde Ellerand
Med Duft af Jordbær, Hanekam
og Mynte,
Dig elsker langvejsfra en fremmed
Mand.
Som søger hjem, hvor han sit Liv
begyndte.*

5)

På sidefladerne står 1857 og 1907 årstallene for digterens første og sidste besøg her.

Når jeg færdedes i den herlige natur ved Silkeborg med søer, skove, bakkevidder og Gudenåen, Danmarks eneste flod, måtte jeg mindes den dansk-russiske digters længsel:

*Danske Fugl, Du Jyllands Hjejle,
kunne hist jeg staa,
hvor sig Hjemmets Ege spejle
tyst i Gudenaa.*

I sit stykke *Indtryk fra Danmark* (i bogen *Langt Borte*) beretter Thor Lange et minde, som må røre os:

»Jeg gik engang gennem Silkeborg mod Vest. Der ligger et Hus, hvor jeg som niårig Dreng med min Far ved Haanden besøgte *Hostrup*. Den hvide Bygning ligger uforandret. Dog nej; ved at træde nærmere faar jeg Øje paa et forgyldt Kors over Indgangen. Døren staar aaben. I Baggrunden af en Sal, som endnu har bevaret de mørkeblaa Tapeter, op mod hvilke Erindringen tegner lyse, fine Kvindeomrids, rejser sig nu i Halvskumring et Alter med Vokslys. Gudsmoder staar i Farver og Guld paa Alteret, hvor de høje Vokslys brænder. Smukt, at det ikke er fremmede Mennesker, men Gudsmoder, som bor derinde. Overfor hende staar man paa det kendte Sted, ikke som et til-

bagevendt Fortidsspøgelse, knap nok som en Fremmed, snarere som en Ungersvend, som en liden Gangerpilt med klare Øjne og næsten, næsten som et Barn igen«.

Det var Silkeborgs gamle katolske kapel, der da var menighedens kirke, før den nuværende kirke, som pastor Frederiksen byggede. I dag er det hvide hus St. Josefsøstrenes, hvor de holder en dejlig børnehave for 60 børn.

I et brev skrev Thor Lange: *Fred med jer alle, I Mennesker som jeg har haft kær. Fred ogsaa med de stille Søer, de skumrende Skove, Kæmpegravene paa Heden, Dæmrelyset over de mørke Bakker. Fred med alt det Dejlige, som jeg sent skal se igjen.*

Illustrationer:

- 1) Indgangsportal ved Laasby Kirkes syddør i våbenhuset.
- 2) Bjarupkorset.
- 3) Kalbygaard som den så ud i 1866.
- 4) Thor Lange.
- 5) Mindestenen for slaget på Grathe Hede.
- 6) Laasby Kirke som den ser ud i dag.

Orientering fra pastoralrådets forretningsudvalg

På forretningsudvalgs møder den 16. april, 23. april og 21. maj d.å. har følgende spørgsmål været behandlet én eller flere gange:

Bastrup

Spørgsmålet om købet af lejrskolen »Myretuen« i Bastrup har gennem det sidste år været forhandlet med ejeren af »Myretuen«, den selvejende institution Lejrskolen »Myretuen«.

Forretningsudvalget har inden for de sidste måneder ført de afsluttende forhandlinger med institutionen om overtagelsen, og det foreløbige resultat er, at Ansgarstiftelsen køber »Myretuen« for kr. 250.000, uden udbetaling, men i øvrigt på sædvanlige handelsvilkår. Man har fra udvalgets side fundet det ønskeligt, at lejrskolen beholdes på katolske hænder, således at »Myretuen« kan inddrages i den planlægning, som det af pastoralrådet nedsatte lejrudvalg er beskæftiget med på dette område.

Helsingør

Efter henvendelse fra Skt. Vincentbrødrene har forretningsudvalget behandlet spørgsmålet om en evt. overta-

gelse af kirke- og præstebolig i Helsingør. Forhandlingerne er endnu ikke afsluttet, og spørgsmålet vil derfor blive behandlet på senere udvalgmøder.

Hillerød

For 4 år siden godkendte kommunalbestyrelsen i Hillerød, at man, foreløbig for en 5-årig periode, placerede en nødkirke (træbarak). I hele denne periode har der jævnligt været ført drøftelser med borgmesteren i Hillerød om erhvervelse af en egnet grund til opførelse af en ny kirke og præstebolig. I forbindelse med gennemførelsen af kommunens byplaner er spørgsmålet om grundkøb i Hillerød igen blevet rejst fra byrådets side, og forretningsudvalget er derfor nu i færd med at undersøge betingelserne og mulighederne for erhvervelse af en egnet byggegrund. Sagen vil i øvrigt blive drøftet med menighedsrådet.

Rudkøbing

Beboelsesejendommen i Rudkøbing, som gennem de sidste 20 år har været udlejet, blev ledig den 1. maj d.å. Skt. Bendts kapel er bygningsmæssigt forbundet med beboelsesejendommen. Spørgsmålet om ejendommens anvendelse og kapellets bibeholdelse har været drøftet på flere udvalgmøder, og et foreløbigt resultat er, at lejligheden stilles til rådighed for en præst, som pensioneres fra efteråret 1971, og hans husbestyrerinde. Endvidere er der forhandlinger i gang med kommunalbestyrelsen i Rudkøbing om overtagelse af hele ejendommen, idet det foreløbig ser ud til, at der skulle være muligheder for bibeholdelse af kapellet samt bevarelse af retten til at leje selve boligen, så længe omtalte præst ønsker at bebo den.

Slagelse

Forretningsudvalget er blevet orienteret om, at børnehjemmet i Slagelse, som har været drevet af Maria-søstrene, vil blive nedlagt i den nærmeste fremtid. Menighedsrådet i Slagelse har derfor rejst spørgsmålet om muligheden for oprettelse af en børnehaven. Sagen har været behandlet af forretningsudvalget, og der forestår drøftelser med såvel menighedsråd som offentlige myndigheder.

Sakraments sogn i København

Forretningsudvalget har godkendt følgende aftale indgået med repræsentanter for Sakraments sogns menighedsråd vedrørende ejendommen Nørrebrogade 27, som bispedømmet står som ejer af:

- 1) Den hidtidige praksis efter inddragelsen af ejendommens regnskab i Ansgarstiftelsens, hvorved der i sognets regnskaber er fremkommet et underskud, som er blevet dækket af et tilskud fra bispedømmet, bortfalder.
- 2) Fremover kan sognet budgettere med en indtægt = en andel i ejendommens overskud. Denne indtægtspost (andel) fastsættes af pastoralrådet (efter indstilling fra økonomiudvalget), idet såvel budget som regnskab i øvrigt undergives samme behandling som andre sognes regnskaber og budgetter.
- 3) Menighedsrådet ved Sakramentskirken inddrages i alle drøftelser, som vil medføre væsentlige ændringer af ejendommens brug. I øvrigt orienterer begge parter hinanden om beslutninger m. v., som berører ejendommen Nørrebrogade 27 i sin helhed.
- 4) Lejekontrakten mellem Katolsk Centralskole og Ansgarstiftelsen ændres således, at der skabes sikkerhed for, at skolens anvendelse af lokalene ikke ændres uden efter aftale med menighedsrådet og Ansgarstiftelsen. (Bestemmelsen skal eksempelvis forhindre, at skolen uden videre ændrer et hjemmeklasselokale til et faglokale med et støjniveau, som ned sætter lejeværdien af tilstødende boliglejemål.)
- 5) Nærværende aftale må betragtes som midlertidig, idet forretningsudvalget tager forbehold over for pastoralrådets endelige godkendelse.

Denne aftale vil, under henvisning til pkt. 5., blive forelagt pastoralrådet til godkendelse på det førstkommande møde.

Tåstrup

Gennem det sidste halve år har spørgsmålet om opførelse af en ny præstebolig samt menighedssal været drøftet med menighedsrådet. Fra menighedsrådets side er der nu udarbejdet konkrete forslag til planernes gennemførelse. Sa-

gen er fortsat under behandling og vil blive optaget til drøftelse på senere udvalgmøder.

Klitborg

I forbindelse med udlejningen af feriehuset Klitborg opstod der for nogle måneder siden et problem, som i sin enkelhed var, at to lejere (lederen af en børnelejr og AC) ønskede at benytte Klitborg i den samme periode. Forretningsudvalget har ved flere møder og direkte forhandlinger med de implicerede parter forsøgt at løse problemet. Forretningsudvalget så sig nødsaget til at træffe en beslutning om, hvem der kunne anvende lejren i det pågældende tidspunkt. Det blev meddelt parterne, at forretningsudvalget anså AC for berettiget til at benytte Klitborg i den omdiskuterede periode. Børnelejrens leder fandt selv frem til en anden lejrskole, hvor børnelejren kunne afholdes i det planlagte tidsrum.

Ansgarstiftelsens ejendom Augustenborg i Øm

Gennem årene har De Små Søstre i Øm beboet og drevet Ansgarstiftelsens ejendom (som er på ca. 50 tdr. land), og der har været flere drøftelser med søstrene om betingelserne herfor. Forretningsudvalget har nu godkendt følgende aftale vedrørende søstrenes forbliven på Augustenborg:

1. *Brugsretten til den samlede ejendom*
Søstrene er berettiget til at benytte samtlige de på ejendommen værende bygninger. Jorden kan udnyttes i det omfang, det ønskes, men jord, som ikke dyrkes, må ikke henligge i en stand, som kan give anledning til påtale fra offentlige myndigheder eller andre påtaleberettigede. Ansgarstiftelsen vil i øvrigt søge ejendommen frigjort for landbrugspligten, så snart det er muligt.

2. Vedligeholdelse

Den normale ind- og udvendige vedligeholdelse af ejendommen påhviler søstrene. Ny- eller tilbygning må kun ske efter aftale med Ansgarstiftelsen.

3. Opsigelse

Der er ikke aftalt nogen tidsbegrænsning for søstrenes brugsret, ligesom der heller ikke foreligger noget om opsigelsesvarsler. Ansgarstiftelsen går dog ud

fra, at søstrene i hvert fald er sikret brugsretten til ejendommen i den 10-års periode, som Landbrugsministeriet i sin tid godkendte.

4. Betaling for brugsretten og udgifternes fordeling mellem Ansgarstiftelsen og De Små Søstre

I de kommende 3 år afholder Ansgarstiftelsen udgifterne til ejendommens skatter, prioritetsydelse og forsikringer. Søstrene afholder de øvrige udgifter i forbindelse med ejendommens drift, herunder lys, varme m. v. Ansgarstiftelsen har i denne forbindelse bl. a. taget i betragtning, at den kapital, som søstrene i sin tid investerede og som står i bispedømmets regnskab pr. 1. april 1970 med kr. 76.308,97, nu er udlignet. Udligningen er foretaget efter priorindens ønske, idet det ikke er i overensstemmelse med ordenens regler at besidde formue af nogen art.

5. Om 3 år tages spørgsmålene om begge parters forpligtelser (pkt. 4) op til drøftelse

For en klarheds skyld skal det anføres, at det under pkt. 4 anførte beløb er foræret bispedømmet af søstrene.

Præsters ferie og aflønningen af ferievikarer

Fra præsterådet har forretningsudvalget modtaget en henvendelse, som rejser forskellige spørgsmål i forbindelse med vikartjeneste for præster og afholdelsen af de dermed forbundne udgifter. Præsterådet har bl. a. anført: »Problemerne er nok så varierede og bør sikkert løses forskelligt, men der er enighed i rådet om følgende: Præster må have krav på en rimelig ferie, og den, som lønner en præst for det arbejde, han har som hovedbeskæftigelse, bør også udbetale ham løn i hans normale ferie og bære udgifterne til nødvendig vikartjeneste i denne periode.«

Forretningsudvalget har besluttet at meddele menighedsrådene, at da spørgsmålet hører under det af pastoralrådet nedsatte personaleudvalg, har forretningsudvalget ikke ment at kunne tage stilling til det principielle for ikke at præjudicere det nævnte udvalgs forslag til løsningen af disse problemer, endvidere, at det vil vare nogen tid, før personaleudvalget har færdigbehandlet disse spørgsmål, hvorfor forretningsudvalget henstiller til menighedsrådene, at man indtil videre, dvs. indtil et forslag

fra det nævnte udvalg er vedtaget af pastoralrådet, følger den af præsterådet foreslåede fremgangsmåde.

Ansættelse af en ungarsk præst

Bispedømmet har ansat en ungarsk præst, som skal arbejde blandt de 2-300 herboende ungarere, som i øvrigt har organiseret sig med en komité. Foreløbig for et halvt år ydes der præsten et månedligt løntilskud på kr. 600 samt dækning af dokumenterede rejseudgifter i Danmark. Det er i øvrigt blevet oplyst, at nævnte komité vil iværksætte en agitation for kirkebidragsordningen blandt ungarene.

Diverse sager

En henvendelse vedrørende visse menighedsråds fællesaktion i forbindelse med opstilling og valg af kandidater til pastoralrådsvalget er videresendt til strukturudvalget, som p.t. arbejder med en revision af valgregulativer m. v.

Forretningsudvalget har bevilget tilskud til følgende:

Hertug Knuds Division har fået et tilskud på kr. 2.200, - til 20 drenges deltagelse i Kontiki-turneringen i Rold Skov den 28.6.-2.7.71.

Aktionsudvalget har fået godkendt et tilskud på kr. 8.000 til udarbejdelse og udsendelse af den brochure, som bl. a. er sendt til udtalelse hos pastoralrådets medlemmer.

Dr. Claus Munk Plum har fået et tilskud på kr. 2.200 til delvis dækning af rejseudgifter i forbindelse med deltagelsen i det internationale lægmandsarbejde. Forretningsudvalget har samtidig anmodet dr. Claus Munk Plum om at give forretningsudvalget en nærmere orientering om organisationens opgaver og økonomi m. m.

Der er bevilget køb og udskiftning af biler til sognepræsterne i Køge, Hillerød og Ringsted med et samlet beløb på kr. 74.000.

Det kan endelig oplyses, at pater Grégoire på hvert forretningsudvalgs-møde giver en orientering om pastoralrådsudvalgenes arbejde.

København K, den 7.6.71.

Bent Ortvald,
sekr. f. pastoralrådets forretningsudvalg

NYT FRA CARITAS

Hvor går pengene hen?

Nordisk Fasteaktion:

brutto	157.152,27 d.kr.
Danmark netto	147.685,55 d.kr.

Danmark	139.180,00 n.kr.
Sverige	55.440,00 n.kr.
Finland	7.000,00 n.kr.
Norge	54.310,00 n.kr.
Island	820,00 n.kr.

I alt ca.	256.750,00 n.kr.
-------------------	------------------

90.000 kr. (= 12.000 \$) er afskibet til Italien til indkøb af drejebænke til uddannelse af unge i Salesianerskolen i Kairo.

Ca. 150.000 kr. venter på bevillingsordning fra Norsk Udviklingshjælp og Misereor, således at ca. 1.200.000,- kr. kan ydes til 2 landbrugsprojekter i Kenya.

100.000,- kr. går til et tredje landbrugsprojekt.

25.000,- kr. til medicin til østpakistanske flygtninge via Folkekirkens Nødhjælp. Restbeløbet, hvis størrelse ikke kan overses i disse timer, vil omgående blive anvendt til de østpakistanske flygtninge i Indien.

1.350,- kr. gik til et høreapparat til en enke med 2 børn og en 89-årig bedstemoder; enken ernærer sig som børnehavelærerinde.

750,- kr. til kost og logi for to børn, som fattige søstre i Jerusalem har givet husly.

220,- kr. til en arbejdsløs libaneser, som har chance for at få arbejde i Finland.

500,- kr. til ensom syg kvinde i en storby i det sydlige udland.

7.500,- kr. til støtte for en startende Caritas i Togo (Afrika).

2.300,- kr. til et hjem for syge gamle mennesker i en landsby i Rwanda.

3.000,- kr. til mælk til børn i Indien (Mother Terese).

2.590,- kr. til rumænsk flygtningeprests rejse til Brasilien.

200,- kr. til ægyptisk student, der har visum til Australien, men venter på billet.

Alt dette er resultatet af mange gode små og store gaver samt Pakistan-kollekten.

Lad det være sagt igen: Mange små gaver løser store opgaver.

Knud Ballin

HVAD SKAL VI MED PRÆSTER I VOR TID?

Bent Lange S.J. blev præsteviet af biskop Martensen den 3. juli og fejrede dagen efter eukaristien i Sct. Mariæ kirke på Frederiksberg. Under denne messe blev følgende prædiken holdt:

Disse disciple, som vi lige har hørt om (Lk. 10, 1-12 & 17-20), var ikke det, vi ville kalde præster; alligevel har betretningen om dem relevans for enhver præst.

For det første er der den lille ting, at de ikke udsendes alene, men to og to: et fingerpeg om betydningen af fællesskab, samarbejde, teamwork – vigtigere i dag end nogen sinde.

Og så er der det med at uddrive onde ånder. Vor tids dæmoner er nok anderledes, men der er i hvert fald ingen mangel på dem.

For det tredje: de blev sendt til ethvert sted, Kristus selv ville komme til: det er nok det vigtigste af alt.

For ikke så mange år siden mente man at vide nøjagtigt, hvad det vil sige at være præst. Men i dag?

I århundreder havde præsterne udgjort en særlig stand. Man vidste, hvad en præst var, lige så godt som man vidste, hvad en bonde, en borger eller en adelsmand var. Selv da de gamle stænder forsvandt, blev præstestanden ved at bestå. Men hvor længe vil den gøre det endnu?

En stand kan ikke blive ved med at bestå, hvis dens medlemmers funktion i samfundet ikke klart kan adskilles fra andre menneskers.

Der er vel steder, hvor præsten stadig er landsbyens vigtigste person: den eneste, der kan læse og skrive; folkets fader, lærer, rådgiver, trøster; den, der betror deres skyld til, og den, der giver dem syndsforladelse; den, der frembærer deres bønner og ofre for Gud og til gengæld formidler Guds nådegaver; kirkens og Guds repræsentant på stedet.

Sådan er det ikke mere under vore himmelstrøg! Lægfolket er blevet myndigt; patriarkalsk formynderskab er man helst fri for; på de fleste af livets områder har lægfolket større viden og erfaring end præsten; staten sørger for socialrådgivere, læger og psykiatere, som man kan gå til med sine problemer og skyldkomplekser (synd er jo et for-

ældet begreb); bøn og nåde mærker man ikke noget særligt behov for, så længe velfærdsstaten fungerer effektivt. Hvad brug har man så for en repræsentant, når man ikke har brug for de varer, han falbyder? Hvad er det i det hele taget, han vil sælge, når firmaet tilsyneladende er ved at gå fallit, og indehaveren siges at være død?

Vender vi os til Bibelen for at finde svar på vort spørgsmål om præstedømmets væsen og funktion, bliver vi skuffet: Det nye Testamente giver ikke nogen entydig oplysning om, hvad en kristen præst er for noget.

Præst i Det nye Testamente: det er kun Jesus Kristus – og så alle døbte, der jo har del i hans præstedømme. En særlig sakral præstestand som led i en hierarkisk overbygning findes ikke i Det nye Testamente. Vi læser om biskopper og diakoner; vi læser også om nogle mennesker, der kaldes »presbyteroi« (ældste) – hvorfra vi har vort ord »præst« – men disse mennesker var ikke præster i ordets gængse betydning. Glossen bruges somme tider om biskopper; somme tider synes den nærmest at betyde en slags menighedsråd.

I århundredernes løb overtog præsten en del af biskoppens funktioner, og efterhånden blev han en enevældig menighedsforstander. Desuden skete der det, at munke (der oprindeligt var lægfolk) begyndte at lade sig præstevie, – og der opstod præster, som ikke var knyttet til nogen menighed. Verdenspræster og ordenspræster! Og de sidste blev åbenbart særlig skattet, for munkeidealet smittede af på almindelige præster (i hvert fald i den vestlige kirke), og alle præster blev forpligtet til cølibat og til en udvandet form for korbøn kaldet breviar.

Billedet kan synes ret forvirret, og dog var strukturerne nok så klare. Men i dag smuldrer de gamle strukturer, og en præst – om han er knyttet til en orden eller ej – har vitterligt svært ved at finde ud af sin identitet præcis som præst.

Heldigvis kan et menneske fungere, uden at nogen er i stand til at give en fyldestgørende definition af hans funktion i samfundet.

Der er stadig brug for præster!

Gud er jo ikke død. Kirken tænker aldeles ikke på at træde i likvidation, –

den gennemgår bare for tiden en noget hektisk moderniseringsproces, for at den bedre kan virke som Guds frelsesorgan i verden. Der er sider af menneskets liv – og død – over for hvilke lægekunsten og psykiatrien kommer til kort. Velfærd er ikke ensbetydende med velfærd. Ulykkelige mennesker, ensomme, forvirrede og fremmede har vi til stædighed iblandt os. Jesu ord »De fattige har I jo altid hos jer« (Jo. 12,8) gælder den dag i dag, – og ikke kun for u-landede. Dæmoner flourer: kapitalistisk udnyttelse, tyrannisk undertrykkelse, sult og krig og himmelråbende social uretfærdighed . . .

Derfor er der brug for mennesker, der føler sig kaldet til at vie *hele* deres liv til at tjene deres medmennesker som Kristi udsendinge: for at være hans høstarbejdere; for at være med til at uddrive vor tids dæmoner; for at bringe Herrens »sjalom« – hans fred, frigørelse og frelse; for at bane vej for Kristus selv.

Alle kristne har del i Kristi præstedømme, og alle er kaldet til efter evne og mulighed at udbrede hans budskab, men der er brug for nogen, der har dette som full-time job; som er rede til at underordne eller i det mindste indordne alt andet under dette ene; som er villige til at give afkald på den dybe kærlighed til *et* menneske for at have kræfter til en faynende kærlighed til *alle*.

Lad os være taknemmelige for, at der igen er en dansker, der tør slå ind på denne bane. Og lad os bede høstens Herre om, at han må give flere mod til det samme!

»Mod«? Jo, for der skal et vist vove-mod til!

I gamle dage vidste man, hvad man gik ind til, når man lod sig præstevie: man sikrede jo sin eksistens ved at indtræde i en agtet stand, om hvis funktion man kunne sige mange ophøjede ting. I vore dage er det blevet anderledes. Man må have mod til – som Abraham – at bryde op og vandre ud uden at vide hvorhen. Præsten må gå ind under resterne af de gamle strukturer i loyalitet mod kirkens øvrighed, og samtidig må han være åben for det nye, rede til at slippe vante former og tanke-sæt, så snart disse bliver en hindring for at bringe Kristus til menneskene; han

skal have fantasi til at finde nye veje.

Ja, han skal have mod til at gå foran ud i ukendt og endnu ikke kortlagt terræn – og dog have omsorg for de langsomme, de svage, de forsigtige, som har svært ved at holde trit. Han skal om muligt være alt for alle, stifte fred – ikke splittelse, og dog skal han ikke undslå sig for at sige sandheden, selv om han risikerer at forurolige og forarge.

Han må ikke tage parti, ikke kende til personsanseelse, han skal stå til disposition for alle – og tage imod alles kritik!

Han skal arbejde uden at vente belønning, – men han får den alligevel: den ene gang tak, den anden utak; det sidste ikke altid ufortjent, for selvfølgelig begår han fejl, selvfølgelig kommer han til at træde nogen over tærne, selvfølgelig kan han ikke hele tiden gøre alle tilfredse.

Det er ikke nemt at være præst i dag. Netop derfor trænger præsten også til menneskelig støtte. Disciplene blev udsendt to og to: byrden er for tung til, at den kan bæres alene. Præsten trænger til fællesskab, til ordensbrødrers og præstekollegaers broderlige kærlighed. Han trænger til at møde åbenhed, forståelse, opmuntring og ærlig samarbejdsvilje blandt dem, han virker for.

Jeg talte før om det uvejsomme terræn, en præst i vore dage må vove sig ud i. Men helt uden vejledning er han ikke. Han lader sig præstevie, fordi han føler sig kaldet dertil, og biskoppens håndspålggelse er kirkens officielle bekræftelse af, at dette kald ikke er subjektiv indbildning, men objektiv virkelighed. Derfor har præsten god grund til at stole på, at han er udstyret med de karismer, de Åndens nådegaver, som han behøver for at udøve sin gerning i Guds og næstens tjeneste. Og søger han sandheden og kærligheden i udøvelsen af sit kald, vil han ikke mangle Helligåndens tilskyndelse og vejledning.

Lad os i denne messe, som vi fejrer sammen med den nyviede præst, tænke på vort fælles ansvar for ham og for de andre præster, der virker i dette land. Lad os bede om, at den sandhedens og kærlighedens Ånd, som Kristus lovede sine disciple, må vise ham den rette vej ud i den ukendte fremtid. Og lad os huske, at bøn er tomme ord, hvis ikke vi har i sinde at gøre alt, hvad der er menneskeligt muligt, for at det, vi beder om, må gå i opfyldelse. Gud skal nok gøre sin part, lad os gøre vores, – så kan vi nære et velbegrundet håb om, at den nye præst og alle hans medpræster ligesom de 70 disciple vil kunne udføre deres mission med glæde.

L. O. D.

Indtog i Kirken

BENT LANGES PRÆSTEVIELSE

Lørdag den 3. juli i Jesu Hjerter Kirke

Den nyviede præst uddeler nadveren

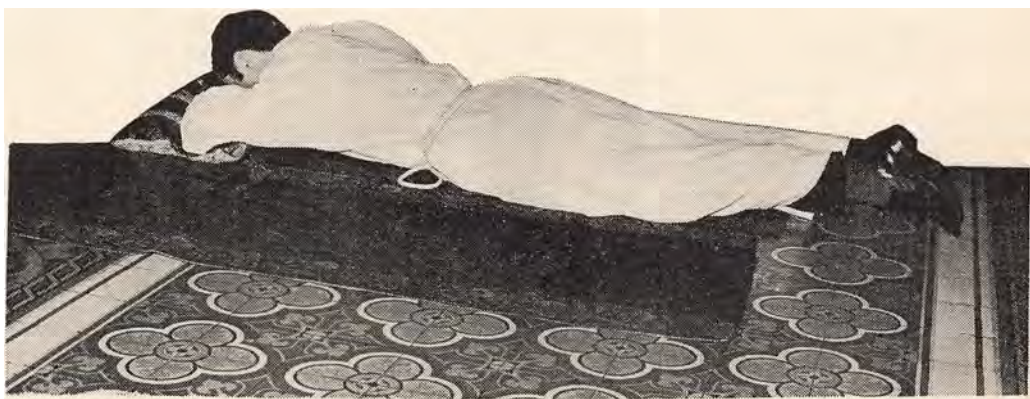

Håndspåbyggelse

Håndspåbyggelse

Jeg er intet!

Den nyviede præsts velsignelse

Festmiddag på Niels Steensens Kollegium

VÆRD AT LÆSE

Jacques Pohier o.p.: Eindimensionalität des Christentums? Zum Thema Marcuse und der eindimensionale Mensch. (Concilium, Mai 1971.) Herbert Marcuse er kendt som en af de åndelige fædre, der ledte frem til studenterrevolutionen i 1968. Men selv om den voldelige revolution ikke sejrede, gærer idéerne i det skjulte og prøver at gøre sig gældende ad andre veje. De kristne har derfor al grund til at undersøge studenterrevolutionens åndelige baggrund. Det gør dominikaneren Jacques Pohier (*Le Saulchoir*) i den anførte artikel. Det endimensionale menneske er det menneske, som ikke kender noget alternativ til de nuværende samfunds- og kulturforhold. Et af de væsentlige motiver i Marcuses tænkning er forskellen mellem de kvalitative og de kvantitative forandringer. Overalt – både i de kapitalistiske og i de liberalistiske samfund – er man indstillet på det kvantitative: flere penge, mere komfort, flere forbrugsgoder, mere teknik og videnskab, mere demokrati, mere seksualitet, mere frihed. Men dette »mere« har kun betydning inden for det samme system. Idet man giver »mere«, bliver mennesket mere fanget af dette samme system. Det fører ikke til en kvalitativ forandring. Her stilles der nu kristendommen et afgørende spørgsmål. Sand kristendom skulle i og for sig være den af Marcuse efterspurgte kvalitative forandring. Men – spørger Pohier – er det tilfældet? De kristne tilpasser sig altfor ofte de bestående forhold og bliver derfor opsuget af dem. Pohier konkluderer: »Det eneste svar, de kristne kan give, er ikke en eller anden form for ideologi, heller ikke i form af et Credo, men deres praksis. Det kommer helt an på deres vidnesbyrd, og kun på dette vidnesbyrd, om de kan bevise, at deres tro ikke er endimensional, hvis det er rigtigt, at Guds kærlighed til menneskene ikke er det.«

H. R.

E. J. Yarnold S.J.: Marian Dogmas and Reunion. (The Month, June 1971.) Selv om Rahner anbefaler, at en vidtgående teologisk pluralisme skulle være tilladt i en forenet kristen kirke, kan intet trossamfund helt opgive at tilstræbe den størst mulige rettroenhed blandt si-

ne medlemmer. Mange uden for den katolske kirke kan slet ikke forestille sig, hvordan de nogen sinde skulle kunne acceptere dens Mariadogmer. Men behøver disse dogmer at være en uoverstigelig hindring for enhed? Forfatteren gør sig til talsmand for, at alle læresætninger kan forstås på to niveauer: det symbolske og det teologiske. »Han nedfor til dødsriget«: dette udsagns »symbolske« indhold er dets bogstavelige betydning som quasi-historisk påstand, der forudsætter antagelsen af en virkelighed, som nogenlunde adækvat kan betegnes som »dødsriget«; dets »teologiske« indhold er, at de, der døde før Kristus, blev frelst ved ham. Det viser sig, at kristne, der f. eks. ikke er enige om, hvor bogstaveligt »Jomfrufødslen« eller »Kristi Himmelfart« skal forstås, kan være aldeles enige om det teologiske indhold. Omvendt kan der være uenighed om den teologiske tolkning af »helvede« blandt kristne, der accepterer læresætningens sprøglige udtryksform. Var det ikke muligt at opnå enighed om det teologiske indhold i (f. eks.) læren om Marias legemlige optagelse i Himlen (at hun er herliggjort i sin fulde menneskelighed osv.), selv om man er uenige om det symbolske indhold («legeme«, »optage«, »Himmel«) eller endog anfægter dets gyldighed i det hele taget?

David Polish: Religious Meanings in Jewish Secularism. (The Christian Century 26/5/71.) En amerikansk rabbiner forklarer, hvordan visse religiøse begreber af stor politisk betydning lever videre selv i den sekulariserede jødedom. Et sådant begreb er *galut* (eksil), der udgør et element i jødisk nationalisme, som ikke findes i noget andet folks nationalisme, fordi andre folkeslag lever i deres eget land, selv om landet er besat og folket undertrykt af en fremmed magt. »Israel« har så stor psykologisk-religiøs betydning, at den moderne zionismes grundlægger, Theodor Herzl, måtte sige nej til et tilbud om, at et område i Uganda skulle overdrages til jøderne som deres eget land: et sådant territorium kunne umuligt erstatte »Det forjættede land«. Et andet element er den dæmoniske respektive

religiøse faktor i antisemitismen. Forfatteren citerer bl. a. en samtale mellem Herzl og Pius X, hvor paven forklarer Herzl, hvorfor han af teologiske grunde ikke kan støtte zionismen. Et tredje element opsummeres i navnet Jerusalem. At Israel indtog Jerusalem under 6-dages-krigen var for alle jøder et bevis på, at folkets messianske håb (hvor sakralt eller sekulært det end blev tolket) ikke var nogen umulig drøm. Hvis det, forfatteren skriver, holder stik, er det indlysende, at jøderne (i og uden for staten Israel) aldrig kan acceptere noget politisk kompromis, der medfører, at Jerusalem igen kommer under fremmed herredømme.

J. Barrie Shepherd: Christianity and Criminality. (The Christian Century 30/6/71.) Jesus blev anklaget for at opbidde folket (Lk. 23,5), og de første kristne blev forfulgt ikke så meget for det, de troede, som for det, de praktiserede: de forstyrrede den offentlige orden (Apg. 16,20). Fra apostlene til Bonhoeffer og Martin Luther King er der en lang tradition for overtrædelse af statens love i troskab mod evangeliet. I USA er mange engagerede kristne i de sidste år blevet fængslet og straffet som kriminelle i fuldstændig overensstemmelse med landets love, fordi deres kristne samvittighed påbød dem at protestere mod racediskriminationen og Vietnamkrigen. Mange af deres medkristne misbilligede deres aktioner, men i lyset af det, vi efterhånden ved om baggrunden for USA's intervention i Vietnam, spørger forfatteren, hvem der er de »kristne«, og hvem der er »forbryderne«.

L. O. D.

Prædiken ved afslutningen af studieugen 1971 under messen lørdag den 3/7

Kære venner – kære brødre og søstre! – det sidste er nok bedre, for jeg har, som ugen gik, mærket, at vi ikke bare var venner – sådan som man nu engang her i Danmark siger: – mine venner. – Det har været en dejlig studieuge, der har givet megen inspiration med hjem, – og den har ladet os se, at med hensyn til vanskeligheder, ja så kommer vi alle ud for vanskeligheder, – uanset hvor vi sidder og gør vort arbejde, og uanset hvilken slags børn eller unge mennesker vi søger at hjælpe.

Temaet for denne sidste hellige messe, vi nu er kommet sammen til, er: KOMMUNIKATION – åh, et ord, der er så fortærsket, så forslidt. Vi behøver

dårligt nok at spørge børn og unge, hvad det betyder. De er straks klar over, at det er *noget med at få forbindelse med hinanden* ved hjælp af telefon, telegraf, fjernskriver, radio, TV og meget andet teknisk apparatur.

Forslidt eller ikke forslidt – det er liv og død for os at have kommunikation med de andre. Hvem er de andre? – Det er simpelthen alle mennesker, – det er vor næste! – Og kommunikation er ikke bare for dem, der på bedste måde forstår at varetage pressen eller en større teknisk afdeling for meddelelser.

KOMMUNIKATION er nemlig tosidig, – den skal gå begge veje. Kommunikation er ikke bare en snild måde at give meddelelser på, – det er simpelt hen at kunne tale sammen! – Hvis vi ikke er i stand til at tale sammen, har vi heller ikke megen nytte af at være sammen. I det hele taget vil vore forsøg på fællesskab, handel eller lignende så falde mindre heldigt ud.

For at kunne tale sammen – alle folkeslag – alle slags mennesker – må vi som bekendt betjene os af de samme signaler på vort apparatur, – eller vi må tale det samme sprog.

Kan man ikke forstå sproget og signalerne, er der ingen kommunikation – ingen forbindelse.

I hele denne uge har vi forsøgt to ting:

At få en form for kommunikation til børnene og de unge, – således at vi kan medgive dem Guds eget ord og hans befalinger – hans glædelige budskab.

Desuden har vi bestræbt os for at kunne tale sammen her – at forstå hinanden på dette sted.

DEN HELLIGE MESSE – offeret, det fælles måltid, kærlighedsmødet har også sit sprog – sine signaler. Da Jesus Skærtorsdag aften indstiftede den hl. nadver og bød sine efterfølgere at gøre dette brød til sit eget legeme – og denne vin til sit eget blod – i al fremtid, anviste han, hvorledes dette store højdepunkt i hans liv – og nu i vort liv skulle forløbe, – men heller ikke mere! Det sprog, messen har fået siden, er givet af mennesker, der absolut alle har søgt at tjene Gud, at forherlige Hans Majestæt, at fremhæve den kærlige Gud, – men kun at ære Gud alene! Men de har alle deres landsområdes sprog (signaler – udtryksmidler), – og de har alle talt deres tids sprog.

I århundreder op til vor tid er den hl. messe – på sit skønne latin – kun undergået få og små ændringer.

Den store ændring kom, da vi gik over til nationalsprogene. Mange var modstandere af denne ændring, – men selv de, der var mest vrede på de præster, der prøvede sig frem, – selv de

argeste modstandere – erkender vel i dag, at det var HELLIGÅNDENS FØRING, der fik den hellige stol og biskopperne til at træffe den endelige beslutning om dette spørgsmål. – Man kunne vel næppe ønske en tilbageføring.

Men en prædiken som denne er ikke bare et forsøg på kommunikation. Hele den hellige messe skal være Guds kommunikation til os, – ligesom den naturligvis skal være vort forsøg på kommunikation til Gud. Kommunikation mislykkes af og til:

Enten har signalerne ikke været kraftige nok, – eller signalerne har været holdt i et sprog, som modtageren har haft svært ved at forstå.

Det sprog, der er lettest for os at forstå, er vort almindelige dagligsprog, – den omgangsform, der er lettest for os at forstå – er den måde, vi omgås hinanden på i det daglige. – Men kan man da bruge hverdagssprog over for Gud? – – Bliver det ikke mindre højtideligt? – – Er det ærbødigt nok, at henvende sig til ham på den måde?

KÆRE VENNER!

I denne uge har der fra præsternes side været forsøgt forskellige måder – rent liturgisk – at fejre det hellige messeoffer på – det har været forskellige forsøg at kommunikere på, – og forskellige forsøg på at kommunikere. Det sidste er vel lykkedes godt.

For nogle iblandt os har det været lidt fremmedartet, for andre har det været ganske selvfølgelig, at pædagoger prøver at finde et sprog, der giver genklang, – der forstås. Jeg har ikke opfattet det således, at man har ønsket at ændre for ændringernes skyld, – men at man i kærlighed har søgt at finde den vej og den måde Guds ord bedst kommer ud til vore unge på – og der ved måske til andre i menigheden.

Jeg er på ingen måde af den formening, at den almindelige messe, vi har i dag – kun få år efter ændringerne – få år af et menneskes liv – kun en umærkelig streg på jordens geologiske ur – er nogen ringe måde at kommunikere på – tværtimod!

Den giver en chance for, at præster, der mestrer sproget mindre godt, kan klare en smuk og værdig messe, – en god kommunikation. – Det er jo desuden ikke altid, at en præst – og menighed for den sags skyld med – er oplagt til at fejre den helt individuelle messe.

KÆRE VENNER!

En del af jer har været bekymrede og ængstelige. Har vi lov til at ændre ved liturgien – ved vor måde at kommunikere i den hl. messe på? Nej, i og for sig vel ikke. Men dette har været en lukket kreds af pædagoger og religionslærere. Når præsterne har ønsket at

prøve noget nyt i denne forsamling, har det kun været i erkendelsen af, at vi må søge at tale kærlighedens sprog – på en måde, så det forstås! – Det er da helt klart, at man i Rom og andre steder er meget ængstelig for eksperimenter, – det må vi alle have den gode vilje til at forstå – for tænk, hvad kunne charlataner ikke få ud af sådanne eksperimenter.

Lad os forstå dem, der i kærlighed til Guds ord søger vej for det – en lettere vej. Enhver af os fik befalingen: – gå ud og lær dem – – !

Men lad os også i kærlighed forstå alle, der er ængstelige for ændringer, – og som er ængstelige for, at man kan komme til at gøre noget galt!

Lad os for himlens skyld ikke sige: – – det er fordi de er gamle, – det er fordi de er gammeldags!

Tænk, hvor uhyggeligt det er, når alle møbler i vort hjem har fået en ny plads, – når der er blevet flyttet om. Det bekymrer os. Vane er sandelig en god ting. Den er nemlig det, der befrier os for at tænke på bagateller. – Men, hånden på hjertet – vi værner os jo til det alligevel!

Men, – – på den anden side, hvis det sker alt for ofte, bliver vi forvirrede og rodløse.

De, der i kærlighed og forsigtighed har ønsket, at deres gode ideer vinder frem, og at de mindre gode falder, – – men lad os alle huske:

– – – alt hvad vi gør, gør vi i kærlighed til vor Gud, – til vor næste, – og til vor HELLIGE KIRKE, – – som svage mennesker er sat til at lede.

I den tekstrække, der er givet os til den hellige messe for året 1971, står der i evangeliet for i dag – Matt. 9, 14-18 om Johannes' disciples bekymring for de nye ting:

»Ingen sætter et stykke uvalket klæde på en gammel klædning; thi lappen river klædningen itu, og hullet bliver værre.«

» – – Og man hælder ikke ung vin på gamle lædersække, for så sprænges lædersækkene, og vinen går til spilde, og lædersækkene ødelægges; nej, ung vin kommer man på nye lædersække, så bevares begge dele.«

KÆRE VENNER!

Lad vore bønner i denne messe bare et øjeblik dvæle ved den sandhed, at god kommunikation er nødvendig – ja, er liv og død for vort religiøse liv!

Lad os sige Gud tak for denne uge, – og lad alt fra denne uge være opfattet i sand kærlighed, – således at vi nu er i stand til at mødes ved det bord, hvor Kristus mætter os med sit eget legeme og blod – – – og med sin uendelige kærlighed.

Amen!

Anton Jensen

ITALIEN

Referendum om den italienske skilsmisellov inden et år

Rom – KIPA

Efter at der i kancelliet for den italienske forfatningsret er afgivet 1,3 millioner underskrifter til fordel for en folkeafstemning om skilsmiselloven, er der nu blevet offentliggjort en kalender med terminer for den videre udvikling i forbindelse med det planlagte referendum. Inden d. 30. september i år skal en undersøgelseskommission, der med dette specielle formål for øje er blevet oprettet under forfatningsretten, tage stilling til, om andragendet om en folkeafstemning i forbindelse med skilsmiselloven er blevet fremsat i overensstemmelse med de derom gældende regler. Inden 10. december i år skal denne samme kommission tage stilling til, om der er lov-hjemmel for et sådant andragende, hvorefter forfatningsdomstolen inden 10. februar 1972 skal afgive sin dom med hensyn til et sådant referendums tilladelse. Efter en tilsvarende beslutning fra ministerrådets side vil republikkens præsident i tilslutning hertil i et dekret bekendtgøre datoen for folkeafstemningen, som formodentlig vil finde sted i midten af april og i midten af juni i det kommende år.

TYSKLAND

»Studienwoche« for præster fra Skandinavien

Sögel – KNA

I juni måned afholdtes den fjerde studieuge for præster fra Skandinavien i Haus Clemenswerth i Sögel. 18 præster

fra Danmark, Norge, Island og Finland deltog i studieugen, som fandt sted efter indbydelse fra St. Ansgar-Werk, Osnabrück.

På programmet for mødet stod aktuelle spørgsmål og emner inden for teologi og kirke. Dr. Franz Kamphaus, Münster, talte om de muligheder, prædiken og dialogprædikener med lægfolk byder på. Som noget særlig vigtigt behandlede han forholdet mellem eksege og prædiken og udlægningen af påskebudskabet. Emnet uddybedes yderligere ved en udlægning af betydningsfulde tekster hos profeterne af professor i gammeltestamentlig teologi, dr. Alfons Deissler, Freiburg. En retrætedag under ledelse af pater Gutermuth S.J., Osnabrück, havde som tema: »Jeg ved, på hvem jeg har troet«. Fru Diplom-Psykologin Manstein, Freiburg, talte om betingelserne for at kunne hjælpe mennesker gennem samtale og om den menneskelige friheds betydning. Desuden behandlede særlig vigtige spørgsmål i forbindelse med den seksuelle opdragelse.

Ud over den videnskabelige nyorientering, der fulgte med mødet, gav det præsterne fra de skandinaviske lande lejlighed til at mødes med præsterne fra bispedømmet Osnabrück, – et møde, der yderligere understregedes gennem deltagelsen i en præstevise i Osnabrück om lørdagen. Søndag blev de skandinaviske præster fordelt i de omkringliggende menigheder, hvor de var med til at fejre eukaristien og desuden fik lejlighed til at træffe menighedens medlemmer.

Der har i de foregående år været afholdt lignende studieuger i Holthausen og Göteborg, som alle er kommet i stand takket være den store gavmildhed, Ansgar-Werk i bispedømmerne Münster og Osnabrück udviser over for præsterne i Skandinavien.

»Stimmen der Zeit« fylder 100 år

München – KIPA

Det tyske katolske blad »Stimmen der Zeit«, som udgives af jesuitterne i München, har i juli kunnet fejre et sjældent jubilæum, idet bladet fyldte 100 år. I juli 1871 udgav de tyske jesuitter første gang månedsskriftet »Stimmen der Zeit«.

Allerede i 1865 begyndte man i Maria-Laach i Eifel, hvor de tyske jesuitter siden 1862 havde haft deres studiehus, at udgive nogle til dels endog ret omfangsrige afhandlinger under titlen »Stimmen aus Maria Laach«. Den første var en afhandling om pave Pius IXs rundskrivelse »Syllabus« af 8. december

1864, og senere behandlede man det 1. Vatikankoncilis udbredelse og forløb. I 1871 besluttede udgiverne at udvide emneområdet til også at omfatte opgøret mellem Kirken og den moderne verden, og man begyndte nu at udsende bladet som månedsskrift.

Ved jesuiterloven af 4. april 1872 blev jesuiterordenen fordrevet fra »det tyske rige«. Redaktionen flyttede først til Tervuren ved Brüssel og senere til Blyenbeck (1879) og Exaten (1885, Holland), Luxemburg (1899) og Valkenburg ved Maastricht (1911). Først i 1914 kunne redaktørerne vende tilbage til Tyskland, og siden da er tidsskriftet udkommet med titlen »Stimmen der Zeit«. I 1936 blev redaktionsbygningen beslaglagt, efter at redaktionen først havde været udsat for chikane, husundersøgelser og et 4 måneder langt udgivelsesforbud, og i 1941 blev bladet fuldstændig forbudt, indtil man i oktober 1946 kunne genoptage udgivelsen.

I et forord til det nummer af bladet, der udkom i juli 1871, formulerede de første udgivere dets opgaver og mål. Ansigt til ansigt med en liberalisme, der tog sigte på at »undergrave hele det kristne grundlag for det menneskelige samfund«, så redaktørerne det som deres opgave »at forsvare de katolske principper overalt, hvor de blev bekæmpet af modstanderne såvel i det kirkelige, statslige og sociale liv som på det videnskabelige område«. De tog ud fra et fornuftsmæssigt standpunkt og fra den katolske tros- og sædelære stilling til »de skiftende strømninger i samtidens åndsliv og til tidens fremskridt og tilbageskridt« (Forord, oktober 1914).

I nummeret for juli 1971 skriver redaktionen: »Selv om vi i dag bekender os til de samme principper, har man i dag ikke mere den samme selvfølgelige sikkerhed at gå ud fra i sin bedømmelse af tingene som dengang. De seneste årtiers erfaringer har gjort os mere tilbageholdende. Vi ved, at sandheden ikke så let lader sig udtrykke i klare entydige begreber. Vi ser tydeligere den menneskelige viden og viljes foreløbige karakter og er blevet årvågne over for de anliggender, der mange gange også kommer til orde i en skarp kritik af religionen og kristendommen. Den pluralisme i åndelige anliggender, der findes i Kirken i dag, gør, at det forekommer vanskeligt omend ikke umuligt at finde frem til og formulere et ensartet katolsk syn på alle tidens spørgsmål.«

Redaktionen understreger endvidere, at den i den nuværende diskussion mellem forskellige stemmer og synspunkter vil stille et forum til rådighed, hvor man gennem »engagerede drøftelser« vil gøre en indsats for Kirkens fornyelse i det 2. Vatikankoncilis ånd.

Katolikkerne i Chile drøfter Allendes socialisme

Den spændte ro, der et stykke tid har præget katolikkerne i Chile, er nu pludselig blevet brudt, ved at de 80 præster, der gør tjeneste i Santiago, og hvoraf en tredjedel ikke er chilenerne af fødsel, har udsendt en samling resolutioner, som blev vedtaget på et møde for nylig, der blev afholdt med deres bistand, og hvor man drøftede landets politiske, sociale og økonomiske problemer. Præsterne hævder, at de går ind for et samarbejde med landets nuværende marxistiske styre og med marxisterne i almindelighed »om at opbygge socialisme i Chile«, og »at den kristne solidaritet gør det bydende nødvendigt, at de kristne forpligter sig til at yde deres fulde støtte til det chilenske folks historiske planer, symboliseret i Allendes regering.«

Resolutionerne er imidlertid blevet offentligt angrebet af andre præstegrupper, af professorer i teologi ved det katolske universitet og af enkelte præster, som alle indrømmer, at den enkelte katolik i politiske anliggender skal handle efter sin samvittighed. Angriberne hævder, at den marxistiske socialisme er uforeneligt med et kristent samfundsmønster, og beklager, hvad de kalder den »klerikale« ånd, der har givet sig udtryk i de venstreorienterede præsters offentlige udtalelser, og at disse udtalelser ikke bærer præg af kun at være de pågældendes personlige mening, men fremtræder som forkyndelsen af »en moralsk forpligtelse for alle katolikker«.

En erklæring fra biskopperne

De chilenske biskopper, som netop har afholdt deres årlige møde, reagerede prompte på den igangværende debat og udsendte en erklæring med titlen: »Evangeliet forlanger kategorisk, at vi beskæftiger os med tidens gennemgribende og absolut nødvendige sociale fornyelser.«

»Det er,« siger biskopperne i erklæringen, »vor pligt at bekræfte, at de kristne er forpligtede til at kæmpe for menneskets friførelse.« Hvad Chiles nuværende socialistiske styre angår, gentager de både deres »respekt for dets myndighed« og deres »ønske om at samarbejde med det i det chilenske folks tjeneste«. Med en hentydning til det standpunkt, de 80 præster havde givet udtryk for, understregede biskopperne, at »en præsts politiske stand-

punkt, når det fremsættes . . . som udtryk for et logisk og uomgængeligt resultat af den kristne tro, er en stiltiende fordømmelse af enhver anden mening og dermed begrænser andre kristnes frihed.« Og videre:

» . . . Kirken anerkender sig selv som Guds folk og betragter det som sin specielle opgave overalt og til enhver tid at forkynde og leve vor opstandne Herres evangelium. Det vigtigste kriterium for vor indstilling og handlemåde fik vi af de latinamerikanske biskopper på Deres møde i Medellín. Ifølge dette gør vor troskab over for Jesu Kristi evangelium det bydende nødvendigt for os at engagere os dybt i de absolut nødvendige sociale fornyelser, der for øjeblikket finder sted.«

Biskopperne bemærker, at det specielle program, chilenerne har tænkt sig at følge for at gennemføre disse fornyelser, er socialistisk, og de fortsætter: »Der er flere grunde til at tro, at ånden i denne socialisme bliver overvejende marxistisk.«

Ingen politisk stillingtagen

Med en henvisning til det 2. Vatikan-koncil siger biskopperne, at konciliet »minder os om, at Kirken i kraft af sin mission ikke er knyttet til noget politisk program. Dens mission går til enhver tid og i enhver situation ud på at legemliggøre evangeliet om såvel samfundets som de enkelte menneskers fuldstændige befrielse. Kirken er derfor ikke i stand til at udtale sig om politiske eller økonomiske løsninger. Til gengæld er den kompetent til at tage afstand fra enhver foreslået løsning, som kan forværre eller slavebinde mennesket, og til at forkynde alt, hvad der kan tjene til at bevare dets personlige værdighed og åndelige karakter.«

Biskopperne understreger kategorisk, at det kan være problematisk at tilslutte sig en marxistisk socialisme, fordi »den repræsenterer et system, inden for hvilket de fundamentale menneskerettigheder er blevet krænket med lige så forkastelige midler som dem, der er forekommet inden for det kapitalistiske system. Kirken, der af Gud har fået betroet den opgave at tjene og frigøre mennesket, kan ikke forblive ligegyldig over for disse metoder.«

Biskopperne anerkender, at en præst »i lighed med enhver anden borger i samfundet« har lov til at have sin politiske mening, men, siger de, »han bør ikke i noget tilfælde understrege sit politiske standpunkt og støtte det moralske i sin egenskab af præst.« Og videre heder det:

»I betragtning af dette og i overensstemmelse med, hvad der er almindelig

skik og brug inden for Kirken i Chile, har vi understreget, og vi gentager det nu, at vore præster bør afholde sig fra offentligt at tilslutte sig politisk splittede standpunkter. En sådan holdning virker forstyrrende på enheden mellem de kristne og mellem dem og deres hyrder. Også her vil vi citere det 2. Vatikan-koncil: 'Ved opbygningen af den kristne menighed står præsterne aldrig i menneskelige partiers eller ideologiers tjeneste. De er tværtimod evangeliets vidner og Kirkens hyrder, som tager sig af folkets åndelige vækst'.«

'Brød, respekt, lykke'

Biskopperne afslutter deres erklæring med indtrængende at opfordre de kristne til at arbejde for opbyggelsen af et menneskeligt samfund:

»Vi tror, at vort folks behov og retigheder kræver og skulle skabe mulighed for en forenet indsats fra alle, der går ind for dets befielse. Det vil sige, at der skulle være mulighed for en dialog, som Kirken med glæde imødeser og opfordrer til. En dialog er altid frugtbar, hvis den er baseret på oprigtighed, loyalitet og gensidig respekt. Men endnu mere presserende end en dialog er forventningerne hos de mennesker, som ikke kan vente i det uendelige, og som ikke kan ofres på ideologiske systemers alter, som er i uoverensstemmelse med vor enhed som nation.

Hvad Chiles retmæssige regering angår, understreger vi endnu en gang det standpunkt, som er kommet til os fra Kristus, og som indebærer respekt for dens autoritet og samarbejde med den om dens planer for folkets fuldbyrkelse. Bestræbelsen for at skabe et mere menneskeligt samfund og øge den almindelige velfærd . . . kræver en energisk indsats fra enhver kristen, som vil arbejde for menneskenes frelse. Chiles demokratiske traditioner gør det muligt også at yde en sådan støtte i form af en alvorlig kritik.

Det, vi her siger, har ikke noget at gøre med vort syn på de præster, vi hentydede til ovenfor, eller med vor sympati for den apostoliske indsats, de sammen med mange andre har gjort inden for arbejderklassen.

Vi fornyer vort håb om Kristi forløsende tilstedeværelse i den historiske proces, vi for tiden oplever. Vi beder om hans lys for at kunne få øje på og støtte Hans virke overalt, hvor der gøres en indsats til gavn for de fattige og dem, der lider. Vi bønfalder om hans kærligheds kraft, for at vi med den kan tjene den fælles opgave at gøre Chile til en familie, hvor alle kan glæde sig over brød, respekt og lykke.«

Pedro Zotte

LÆSER- BREV

OM AT SÆTTE SPØRGSMÅLSTEGN

Videnskabsmanden tager intet for givet. Han sætter ofte spørgsmålstejn også ved svar på spørgsmål, der forlængst synes at have løst problemet. Dette er videnskabsmandens ret og pligt, og han stiller spørgsmålene enten til sig selv eller til kolleger, der ligesom han selv på baggrund af deres uddannelse, viden og erfaring i hvert fald har en chance for at finde frem til enten et nyt svar eller en vurdering af det gamle svar.

Og så findes der i vor tid en række mennesker, som jeg vil tillade mig at kalde pseudovidenskabsmænd. De stiller ligeledes spørgsmål, som de ikke umiddelbart kan give noget svar på. De stiller dem ikke blot til sig selv og lige-stillede kolleger, men også til ganske almindelige mennesker, der ikke har den tid til besvarelse af netop dette spørgsmål nødvendige uddannelse, viden eller erfaring.

Således sættes der i dag spørgsmåls-tegn ved så at sige alting: moral, opdragelse, tradition og troens grundpiller. Under dække af frisindethed, tolerance og andre skønne begreber undergraver man medmenneskers eksistentielle grundlag og kaster dem ud på det åbne vand, og med et intellektuelt hovmod uden lige siger man så – eller tænker i det mindste, at de, der ikke kan svømme, må drukne.

Desværre er nogle katolske præster godt med i dette moderne spil, og som naturligt er, vælger de et særlig farligt område, nemlig troens område uden tanke på, at de er sat til at være hyrder og ikke ulve.

Det er flere gange blevet mig fortalt, at en af vore begavede danske katolske teologer i sin lærergerning over for skoleelever og unge netop bruger denne metode, at sætte alt under debat, sætte spørgsmålstejn ved alt, også troens grundpiller, uden at kunne give et vejledende svar. Dette har, således er det blevet mig fortalt, i flere tilfælde ført til, at unge er faldet fra troen, fordi de, ganske ude af stand til selv at kunne

finde et svar, er blevet usikre indtil fortvivlelse.

Jeg har hørt det fortalt, men jeg har ikke kunnet tage stilling til et spørgsmål, jeg modtog på anden hånd. Nu derimod er der fremkommet et konkret tilfælde:

Jeg hentyder til dr. theol. Bjørn Højbos artikel i »Katolsk Forum« under titlen »PETRUS – PAVEN – ROM«. Her stilles tydeligt hele pavens stilling og dermed læreembedet under debat. Der anføres forskellige teologiske teorier, som den almindelige katolske ikke teologisk uddannede læser selvfølgelig er totalt afskåret fra at vurdere. Artiklen munder ud i sætningen: »Mange og svære spørgsmål rejser sig her«, men der siges ikke, hvor man med rette kan stille spørgsmål (f.eks. til den pavelige central-administration), og hvor et spørgsmåls-tegn faktisk er det samme som en fornægtelse. Det 2. Vatikankoncil har ikke tænkt sig en anden rolle for paven end den, han altid har haft ud fra katolsk tros overbevisning. Bl. a. det afsnit, dr. theol. B. Højbo afslutter sin artikel med, kan meget let føre til, at den almindelige læser måske kommer i tvivl og anfægtelse med hensyn til Kirkens læreembedes gudgivne indstiftelse, uden at han på nogen måde kan få noget positivt ud af at læse en sådan artikel.

Hvad er formålet? At dr. theol. B. Højbo kan vise, at han er en vidende teolog? Vel, jeg benægter ikke på nogen måde dr. theol. Højbos ret til at stille et sådant teologisk spørgsmål i fagskrifter. Stilles det derimod til lægfolk, og »Katolsk Forum« er et blad, der henvender sig til lægfolk, så svigter dr. theol. Højbo dermed på afgørende måde sit præstelige ansvar, som jeg troede, også han havde. Og denne anklage rammer også Forums redaktion, som burde nægte optagelsen af en sådan artikel som uegnet for bladet.

Lad da teologen Højbo boltre sig i teologiske skrifter og bøger, som købes af dem, der har speciel teologisk interesse og derfor også må formodes at have visse forudsætninger for vurdering. Det er fuldt ud legitimt. Men udtaler en teolog sig over for lægfolk, da må han huske, at teologien skal tjene troen, idet troen er den direkte frugt af Helligåndens virke i os. Er der derfor et misforhold mellem tro og teologi, så er det den sidstnævnte, der er forkert; og ve den teolog, der undergraver troen hos mennesker, han må vide, at det er troen, der frelser os, og ikke teologiske teorier, og han må være klar over, at han da let kan rammes af dommen: »Ve den, der forarger en af disse mine mindste små . . . «

Y. Hallingskov,
Granholmen 40, 2840 Holte

SVAR TIL LÆSERBREV,
SKREVET AF
FRU HALLINGSKOV:

Kære fru Hallingskov,

Tak for Deres læserbrev: Om at sætte spørgsmålstejn. Det giver mig lejlighed til at komme med et par kommentarer og et par rettelser af nogle misforståelser.

1) Det var redaktionen af Katolsk Forum, der bad mig om at skrive noget på grundlag af en længere artikel i et tysk katolsk blad, udgivet for lægfolk. Meningen er at holde lægfolk á jour med, hvad der sker på teologiens område, ligesom radio og fjernsyn oplyser om nye landvindinger på videnskabelige og humanistiske områder.

2) Da det omtalte problem er uhyre vigtigt, – når talen er om økumenisk samtale og arbejde, – synes denne artikels form udmærket, fordi den opridser de tre vigtigste indstillinger uden for den katolske kirke og hver gang bringer skitsen af et svar. Endelig sluttet der med nogle spørgsmål, der findes stillet i snart sagt ethvert blad i udlandet, hvor man har de ortodokse inde på livet, og det vil allerede sige i Sverige og Finland. Det var grunden til at lægge den omtalte artikel til basis.

3) Angående undervisningen af unge er det for det første disse selv, der kommer med spørgsmålene. Og det kan man ikke hindre i en klasse. I øvrigt skal man heller ikke hindre det. Bliver disse vanskeligheder ikke gennemgået i skolen, møder de unge dem en time efter, at de har forladt den – og på en langt mere brutal måde, fordi de så er komplet uforberedte. Deres undervisning foregår på samme måde i de andre fag i skolen: spørgsmål – svar samt forklaring på, hvor langt svaret rækker. Det er muligt, at der er nogle, der er faldet fra på grund af dette, men jeg kan for det første – som allerede sagt – ikke kvæle dem, der stiller spørgsmål, og for det andet kan jeg også citere dem, det har konsolideret i troen og hjulpet til at bevare den.

4) Det, der foruroliger mig mest i Deres læserbrev, er, at De afgiver tydeligt vidnesbyrd om at være stærkt foruroliget. Det kunne skyldes en mangelfuld forståelse af den historiske udvikling af Kirkens lære. Det er dette fænomen, der er fremtrædende herhjemme, både hos gejstlig og læg, og som styrter folk lige ud i den skrækreaktion, der viser sig ved aggression.

De skriver selv: »Det andet Vatikankoncil har ikke tænkt sig en anden rolle for paven end den, han altid har haft

ud fra katolsk tros overbevisning.« Pave-rens rolle er ikke historisk set en en-tydig størrelse ned gennem århundred-erne. Den var meget forskellig set i Old- kirken fra de græske kirkefædres side; i middelalderen, set fra teologernes side, når de diskuterede problemet: Pave – Koncil; i tiden før og efter 1970 og en- delig nu, hvor det 2. Vatikanconcil har givet paven en væsentligt anden rolle end den, han havde før 1962. Sandheden er noget, vi møjsommeligt arbejder os hen imod.

5) Hvis vi ikke lidt efter lidt oplyser vore lægfolk om de problemer, der fin- des, og som Kirken og dens teologer ar- bejder med, kan der meget vel komme en dag, hvor deres opvågning bliver alt andet end blid. Vi må nå frem til at se sort på hvidt, at den form for katoli- cisme, vi oprindelig er oplært i: stan- dardspørgsmål og standardsvar, er et meget tidspræget fænomen, men des- værre tilstrækkelig gammelt, til at vi forestiller os, at sådan har det været altid. Og det er ikke rigtigt. I begyn- delsen af dette århundrede kom moder- nistkrisen. Alle de vigtige spørgsmål, den moderne verden stillede, fik Kirken ind på livet. Den svarede ikke på spørgsmålene, men kvalte de spørgende. Det er regningen, vi nu får præsenteret. Det er vore bedsteforældres synder, vi nu må lide under. Det er os, der kom- mer til at betale deres gældsposter.

Med venlig hilsen
Bjørn Højbo

MEDDELELSER

Katolsk Forum

Særnummer 26. august 1971.

Årsoppgaven

VI hjælper Dem at hjælpe andre.

Katolske Menighedsplejers Sociale Råd- givning besvarer personlige henvendel- ser såvel som skriftlige og telefoniske forespørgsler vedr. sociale spørgsmål.

. . . også i forbindelse med Årsoppgaven.

TIRSDAGE kl. 19-21

Bredgade 69 A

(01) 15 23 03

»Hjælp os at hjælpe andre!« Bliv medlem af KM. Giro 20322. Katolske Menighedsplejer har brug for mange hjælpere til vore forskellige aktiviteter, f. eks. til Julemarkedet den 27.-28. no- vember på Niels Steensens Gymnasium.

Endvidere har Katolske Menighedsple- jer og Indsamlingskontoret åbent hver dag fra 13-16, lørdag undtaget.

Bredgade 69 A, stuen.

Tlf.: (01) 15 23 03

U-landshjælp og familieplanlægning

I slutningen af august får vi besøg af lægeægtesparret François og Michèle Guy fra Grenoble, som i en årrække har be- skæftiget sig med familierådgivning. I 1963-65 har ægteparret på Ile Maurice arbejdet med familieplanlægning i et overmåde tæt befolket område. I 1966 fandtes $\frac{3}{4}$ million indbyggere på øen eller 412 pr. km² og en fødselsprocent på 3,5. I en befolkning med 50% an- alfabeter har de gennemført et oplysen- de og pædagogisk arbejde, som af dem, der har fulgt det, siges at være forbil- ledligt for udviklingshjælp i det hele ta- get.

Om dette arbejde fortæller ægteparret (på fransk, men med mulighed for over- sættelse) i A. C. onsdag d. 25/8, Jagtvej 183.

Idé til sognene

De fleste sognekirker har et Mariaalter, hvor der brænder votivlys til ære for Vor Frue. Mange kirker er efterhånden gået over til at bruge KORNAKSLYS – de hvide lys, dekoreret med gule aks, som betyder »brød til dem, der sulter« – hvor hele overskuddet går til enten Vincentgrupperne eller Dansk Røde Kors eller Folkekirken Nødhjælp.

Sankt Ansgars Boghandel, der fortsat distribuerer disse lys, har fremstillet et nyt BRODERSKABSLYS, hvor over- skuddet går til fremmedarbejdere i Dan- mark.

Var det ikke en idé for de sogne, der endnu ikke bruger KORNAKSLYS, at bruge BRODERSKABSLYS ved votiv- alteret?

Hvad er tanken med at brænde et lys på Vor Frues alter? Vi ber for en sag eller et menneske, eller vi ønsker at ære Gudsmoder, men det hører til menne- skets natur, at det vil udtrykke sin fø- lelse i handling. Handlingen er at tænde et lys og dermed ofre den arbejdsydelse, værdien af lyset repræsenterer. Det er noget konkret og reelt: Jeg ber, og jeg lægger mit offer og min hensigt i denne handling.

Men hvad om handlingen forlængedes og blev mere frugtbar? Hvad om alle lys, der brændte til Vor Frues ære, til- sammen skabte energier, der kom nød- lidende mennesker til gode? Så ville det ikke kun være en sag mellem personen, der tændte lyset, og Gudsmoder, men også mellem hende og hendes nødliden- de børn rundt om i verden. Og mon

det ikke ville glæde hende og være end- nu mere efter hendes hjerte?

Kristendommen er ikke bare en sag mellem Gud og mennesket, men også mellem menneskene og menneskene. El- ler bedre sagt: Hvis man gør den til en sag uden om medmennesket, har man ikke forstået at Gud er i vort medmen- neske; og hvis man går uden om med- mennesket, går man uden om Gud.

Så vil én og anden bekymret sogne- præst sige: Ja, men jeg har en vis ind- tægt på de lys til kirken, og den kan ikke undværes i budgettet.

Hvad skal man sige til det. Hvad er ens opgave som sognepræst: at lære si- ne børn kristendom eller at klare sog- nets budget? Begge dele naturligvis. Men hvis det ene nu udelukker det andet, skal vi så foretrække kirkebygningen fremfor de sjæle der er os betroet? Be- stemt ikke, så er vi jo ikke hyrder, men administratorer. Lad os da søge Guds rige først, så vil der nok blive råd til sognets udgifter også. Det har altid vist sig, at hvor man satte Guds og næstens vel forrest, der kom pengene på en el- ler anden måde alligevel – trods al men- neskelig beregning.

Altså: BRODERSKABSLYS til kir- ken, det er sagen!

Sven Damsholt

Herr redaktør!

Det er *Det norske Stortings Nobelkom- ité som uddeler Fredsprisen.* van Schaik's artikkel i Katolsk Forum, nr. 12, om Helder Camara. Vi nordmenn er vandt til at man sydover i Europa for- veksler oss med svenskerne – men i Danmark? Å jo, det hender der også!

Venlig hilsen fra
Baby Johannessen

Johanneskirken

I juli og august er søndagsmesserne: kl. 8 og kl. 10.

(Fra 5/9 har vi igen de almindelige tider: kl. 10 og kl. 17).

NB! NYE tider for HVERDAGSMES- SERNE gældende fra mandag d. 5. juli og fremover:

Tirsdag: kl. 8

Torsdag: kl. 19.30

Øvrige hverdage kl. 9.

Denne ændring skulle være til glæde for de fleste af de mennesker, der i øje- blikket kommer til 8-messerne, og den kan muligvis inspirere flere til at kom- me til messe på hverdagene.

Rettelse:

Turistgudstjeneste

Katolsk Forum nr. 13/1971, side 20. . . . afholdes turistgudstjeneste (tysk- sproget messe) i Allinge Kirke på Nord- bornholm.

Fint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis Ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUFTE OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monles & Andersens Efff. A/S

K. K. L. Simonsen's efft.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,

aut. vand- og gasmester.

Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.

Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør

Christiansbjerg Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lys, kraft og varme

Støt Katolsk Forum —
tegn et abonnement

Sparekassen for Lyngby og Omegn

— Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24

Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 — 94 33 66

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32

Kaj Andersen

Lev. III Sct. Ellsabeth Hospital

Folmer Olsen

Begravelses ordnes

Reberbansgade 37

Aalborg. Telefon 12 15 57

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg

Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Ryø A/S

Ingeniør- og handelsfirma

Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88

El-installationer — El-artikler

Fjernvarme — køleanlæg

Vand — Gas — Sanitet

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg

Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten.

Vi beskytter også Deres oljetank mod ud-
vendig korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3450 Allerød

Tlf. (03) *27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kon-
toret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19
til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem
første dage fra kl. 14 til 17.

Telefon 15 23 03

Bøger

FRA ALLE LANDE ★ PÅ ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

Victor Hansen

Boghandel

Bruunsgade 45 . Tlf. (06) *12 24 00

Århus C.

Fiskehallen

Kastøvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8268

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 38
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjæreen & Co. A/S

Malermålerfirma
Århus N.

Telefon 12 41 22 - Århus C.
Missionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C.
Telefon 14 20 23 - 22 19 20

El-Installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Århus C

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

**Her var plads
til en annonce.**

Hvem tegner sig for den i et
kommende nummer?

Forenings Compagniet for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.
Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:
Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88
Vekselskontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Telefon 21 20 21
Kontor i København:
Mønstertien 11, København SV
Telefon VA 6000
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Svendborg Liggistemagasin

Hans Nielsen & Søn
Indehaver Verner Jensen
Katolsk bedemand.
Fruestræde 10, Svendborg.
Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Ure og optik

«Balancen»

v/ Knud Petersen
Møllergade 48, Svendborg
Telefon 21 19 20

*Mathias
Christensen*
ABSALONSGADE 14
Aalborg

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri
Grundlagt 1806
Aabenraa

LANDMANDSBANKEN

Kaffefirmaet

Berge Kruse

Frederiksborggade 27
Telefon 15 76 08
Kaffe - The - Cacao

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser
Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47, Holbæk
Telefon 43 01 63

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER
CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

TILBYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

for alle trossamfund.

Benzon's Aut. katolsk bedemand
Begravelsesforretning
*34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lysetøberen

Alle slags **Alterlys**

Hånddyppede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15-17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Chr. Hansens køudsalg

Gl. Kongevej 163

København V.

Telefon Eva 6465 og 6486

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

SCT. ANNÆ REJSER - PASTOR D'AUCHAMPS REJSER

Efterårsferie i Rom:

16/10-23/10 - 8 dg. - fly. - Pris: kr. 1065,-.

Program fås ved henvendelse til: Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S, telf. (01) 58 74 12 eller Steno Rejser, telf. Asta 2312 (kl. 9-17).

STENO REJSER tilbyder bl.a.:

Østrig - fly - 8/15 dage - fra kr. 328,-.

Gardasøen - fly - 8/15 dage - fra kr. 298,-.

Rom - fly - 8/15 dage - fra kr. 598,-.

Costa del Sol - fly - 8/15 dage - fra kr. 478,-.

Paris - fly - 8 dage - fra kr. 568,-.

Vil De til Sydamerika, Indien - eller blot til Mors - spørg efter tilbud hos

STENO REJSER

Holmbladsgade 11 - 2300 København S - Telefon ASta 2312.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarlektorstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvvej 13. Tlf. Hølrup 7894 - 7842

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

BUSTUR III POLEN (Warszawa-Kraków)

arrangeres i dagene 11/9-18/9 (8 dage).

Turen foregår i moderne langtursbus.

Pris alt incl., visum, tur, hotel med fuld forplejning og udflugter, kr. 785,00.

Tilmelding senest d. 15. august (begrænset antal pladser).

Henvendelse til:

Grosserer Kristian Sørensen

Solbjerg

4283 Havrebjerg

Telf. 03-542-Solbjerg 7.

Ved forevisning af denne
Annonce-Rekvisition
opnår alle medlemmer en
høj særrabat på alle slags
gulvtæpper . . .

NORDISK TÆPPEIMPORT

BREDGADE 69 - 1260 KØBENHAVN K
TLF. BY 5687 - 7072

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sonner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryegade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Århus C

Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus

Telefon 12 87 00 (4 lin.)

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag den 1/8: Årets 18. (alm.) Søndag. Præd. 1,2; 2,21-23. – Salme 94,1-2. 6-9. (R: 8). Kol. 3,1-5. 9-11. – Lk. 12,13-21.

Mandag den 2/8: 4. Mos. 11,4b-15. – Mt. 14,13-21.

Tirsdag den 3/8: 4. Mos. 12,1-13. – Mt. 14, 22-36. (Eller: Mt. 15,1-2. 10-14).

Onsdag den 4/8: 4. Mos. 13,1-2a. 25-14,1. 26-29. 34-35. – Mt. 15,21-28.

Torsdag den 5/8: 4. Mos. 20,1-13. – Mt. 16, 13-23.

Fredag den 6/8: Kristi Forklarelse: Dan. 7,9-10. 13-14. – Salme 96,1-2. 5-6. 9. (R: 1a og 9a). – 2. Pet. 1,16-19. – Lk. 9,28b-36.

Lørdag den 7/8: 5. Mos. 6,4-13. – Mt. 17, 14-20.

Søndag den 8/8: Årets 19. (alm.) Søndag: Visd. 18,6-9. – Salme 32,1 og 12. 18-20. 22. (R: 12b). – Hebr. 11,1-2. 8-19. – Lk. 12,32-48.

Mandag den 9/8: 5. Mos. 10,12-22. – Mt. 17, 22-27.

Tirsdag den 10/8: S. Laurentius: 2. Kor. 9,6-10. – Salme 111,1-2. 5-9. (R: 5a). – Joh. 12,24-26.

Onsdag den 11/8: 5. Mos. 34,1-12. – Mt. 18,15-20.

Torsdag den 12/8: Jos. 3,7-10a. 11. 13-17. – Mt. 18,21-19,1.

Fredag den 13/8: Jos. 24,1-13. – Mt. 19,3-12.

Lørdag den 14/8: Jos. 24,14-29. – Mt. 19,13-15. – I en evt. aftenmesse: Vigilien: 1. Krøn. 15,3-4. 15-16; 16,1-2. – Salme 131,6-7. 9-10. 13-14. (R: 8). – 1. Kor. 15,54-57. – Lk. 11,27-28.

Søndag den 15/8: JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN: Åb. 11,19a; 12,1-6a. 10ab. – Salme 44,10bc. 11-12ab. 16. (R: 10b). – 1. Kor. 15,20-26. – Lk. 1,39-56.

Mandag den 16/8: Dom. 2,11-19. – Mt. 19,16-22.

Tirsdag den 17/8: Dom. 6,11-24a. – Mt. 19,23-30.

Onsdag den 18/8: Dom. 9,6-15. – Mt. 20,1-16a.

Torsdag den 19/8: Dom. 11,29-39a. – Mt. 22, 1-14.

Fredag den 20/8: Rut 1,1. 3-6. 14b-16. 22. – Mt. 22,34-40.

Lørdag den 21/8: Rut 2,1-3. 8-11; 4,13-17. – Mt. 23,1-12.

Søndag den 22/8: Årets 21. (alm.) Søndag: Es. 66,18-21. – Salme 116,1-2. (R: Mk. 16,15). – Hebr. 12,5-7. 11-13. – Lk. 13,22-30.

Mandag den 23/8: 1. Tess. 1,2b-5. 8b-10. – Mt. 23,13-22.

Tirsdag den 24/8: S. Bartholomæus: Åb. 21,9b-14. – Salme 144,10-13ab. 17-18. (R: 12a). – Joh. 1,45-51.

Onsdag den 25/8: 1. Tess. 2,9-13. – Mt. 23,27-32.

Torsdag den 26/8: 1. Tess. 3,7-13. – Mt. 24,42-51.

Fredag den 27/8: 1. Tess. 4,1-8. – Mt. 25, 1-13.

Lørdag den 28/8: 1. Tess. 4,9-11. – Mt. 25,14-30.

Søndag den 29/8: Årets 22. (alm.) Søndag: Sir. 3,17-18. 20. 28-29. – Salme 67,4-5ac. 6-7ab. 10-11. (R: 11b). – Hebr. 12,18-19. 22-24a. – Lk. 14,1. 7-14.

LITURGISK KALENDER

Søndag den 1/8: Årets 18. (alm.) Søndag.

Mandag den 2/8: S. Alfonsus M. Li-guori, biskop og kirkelærer.

Tirsdag den 3/8: Ferialdag.

Onsdag den 4/8: S. Dominikus, ordens-stifter.

Torsdag den 5/8: Ferialdag. – Eller: Santa Maria Maggiores indvielse. – Eller: S. Xystus II, pave, og fæller, martyr (tidligere 6/8).

Fredag den 6/8: Kristi Forklarelse, uden Credo.

Lørdag den 7/8: Ferialdag. – Eller: S. Cajetan, præst. – Eller: Gudsmoders lørdagsmesse.

Søndag den 8/8: Årets 19. (alm.) Søndag.

Mandag den 9/8: Ferialdag.

Tirsdag den 10/8: S. Laurentius, diakon og martyr.

Onsdag den 11/8: Ferialdag.

Torsdag den 12/8: S. Clara, jomfru.

Fredag den 13/8: Ferialdag. – Eller: S. Pontianus, pave, og Hippolytus, martyr.

Lørdag den 14/8: Ferialdag. – Eller: Gudsmoders lørdagsmesse. – Som aftenmesse: Vigilien til Marias Optagelse i Himlen (hvid); Gloria og Credo.

Søndag den 15/8: JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN

Mandag den 16/8: S. Joachim, Jomfru Marias fader.

Tirsdag den 17/8: Ferialdag.

Onsdag den 18/8: Ferialdag.

Torsdag den 19/8: Ferialdag. – Eller: S. Johannes Eudes, præst.

Fredag den 20/8: S. Bernhard af Clairvaux, abbed og kirkelærer.

Lørdag den 21/8: Ferialdag. – Eller: S. Johanne Francisca Frémot de Chantal. – Eller: Gudsmoders lørdagsmesse.

Søndag den 22/8: Årets 21. (alm.) Søndag.

Mandag den 23/8: Ferialdag.

Tirsdag den 24/8: S. Bartholomæus, apostel; uden Credo.

Onsdag den 25/8: Ferialdag. – Eller: S. Ludvig IX, konge af Frankrig.

Torsdag den 26/8: Ferialdag.

Fredag den 27/8: Ferialdag. – Eller: S. Josef Calasanz, præst.

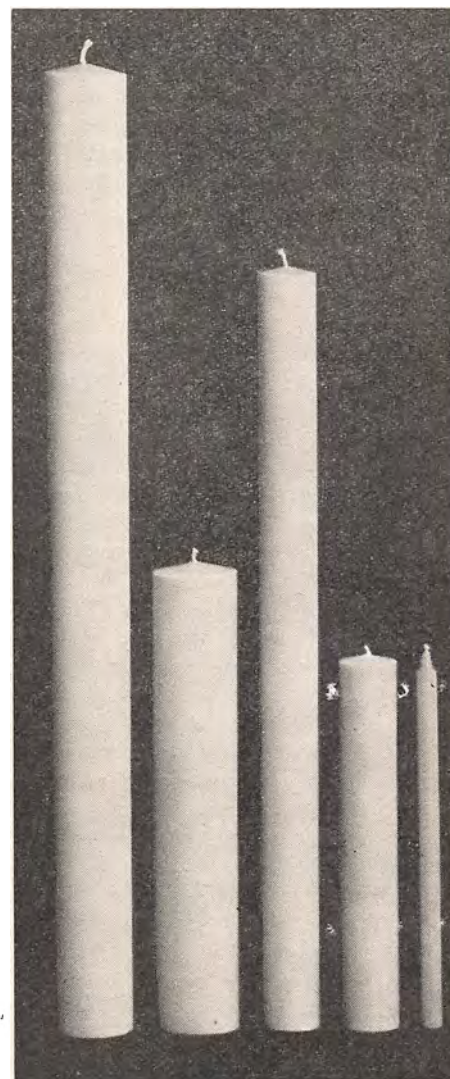
Lørdag den 28/8: S. Augustin, biskop og kirkelærer.

Søndag den 29/8: Årets 22. (alm.) Søndag.

VOKS-ALTERLYS

fremstillet af stearin og ren bivoks.

Meget fin brændeevne, løber ikke og oser ikke.

fås i følgende størrelser:
tykkelse 8,5 cm, længde 100 cm el. 50 cm
tykkelse 5,8 cm, længde 80 cm eller 40 cm
tykkelse 2,2 cm, længde 40 cm
boring efter bestilling
÷ 20 % rabat til kirker

SANKT ANSGARS BOGHANDEL
Bredgade 67, København K

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schaik (lay-out).

Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annoncøekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVA 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgsspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

LOVE STORY

Mellem to og tre hundrede film får årligt premiere i Danmark. Det er næsten en om dagen. Medmindre man er fast dagbladsanmelder, er det umuligt at få set dem alle sammen. Det er nu godt det samme, for der er somme tider langt mellem vitaminerne. Derfor må man også som lejlighedsanmelder passe særligt på, at der ikke i den sejtflydende strøm af lige gyldigheder skulle smutte en bemærkelsesværdig eller blot seværdig film forbi.

Jeg er blevet gjort opmærksom på, at jeg har overset en film ved navn Love Story, og det skal der herved rådes bod på. Manuskriptet er lavet efter Erich Segals roman af samme navn, og i de to hovedroller ses to ukendte navne, Ali Mac Grav som den musikstuderende Jenny og Ryan O'Neal som den ishockeyspillende og jurastuderende Oliver.

Handlingen udspilles dels i Harvard, hvor de unge først møder hinanden, dels i New York, hvor de bor det første halve år af deres ægteskab. Tidsmæssigt er det straks sværere at placere filmen, fordi der sjældent trækkes forbindelseslinier fra handlingen til samfundet. Som titlen meget rigtigt siger, drejer det hele sig om kærlighed, endda med stort K. Derfor er det også spændende at gå lidt nærmere ind på den kærlighedsopfattelse, som kommer til udtryk i filmen.

Kønsrollemønster

I begyndelsen af filmen virker Jenny vældig frigjort. Hun tager flere initiativer, lader sig ikke dupere af Oliveres rig og fornemme familie og er i det hele taget langt fra den traditionelle kønsrolle, hvor kvinden bare skal sidde og vente på, at manden frier. Det er velgørende at opleve mænd og kvinder skildret som ligeberettigede mennesker. Oven i købet er Jenny i stand til at

gøre lidt grin med det gamle kønsrollemønster. Oliver spørger hende, hvorfor hun kan lide ham, og hun svarer, at hun kan lide hans krop.

Desværre holder ligeberettigelsen ikke ret længe. Da hun fortæller om sine planer om uddannelse i Paris, trækker konflikten op, for hvem skal nu bøje af for den andens karriere? Problemet er særdeles reelt og påtrængende for mange, men filmens løsning er alt for traditionel ud fra sit eget oplæg til at kunne tages alvorligt. Oliver udtaler nemlig trylleordet, som ordner alle den slags frigjorte kvinder: ægteskab. Ved nærmere eftertanke bliver det helt uforståeligt, medmindre filmen meget bevidst knytter til dybe, ubevidste normer, som endelig ikke må stødes, for det kunne jo ødelægge den behagelige stemning.

Den tragiske livsførelse

Den følelsesmæssige opbygning af filmen er enkel og virkningsfuld. Allerede i den første scene får vi at vide, at den unge pige vil dø. På den måde kommer der en tragisk undertone i den ellers så fuldkomne kærlighedsidyl. Desuden opbygges der sådan en stemning, at når døden så endelig indtræder, føles det som en befrielse, ja næsten lettelse, for den store kærlighed er svær at bære. Og da følelserne er rene og pure, uden det almindelige livs lunkenhed og nuancering, kan tilskueren ikke reagere anderledes end som pavlovske hunde, at give sig til at savle, undskyld græde på det rigtige signal.

Nu skal den sidste vurdering kvalificeres væsentligt, fordi jeg bestemt ikke er imod hverken tårer eller store følelser. Det står enhver kunstner frit for at udvælge et enkelt aspekt af virkeligheden og så udelukkende beskæftige sig med det. Og man kan givetvis nå langt på den måde. Blot finder jeg det på sin plads, at man så gøres op-

mærksom på begrænsningen og hele tiden fastholder, at det ikke er helheden, man har med at gøre. Pornografi er i så seende meget reel. Den giver sig ikke ud for at være andet end et enkelt aspekt af kærligheden, og samtidig skjuler den ikke sit formål: seksuel opvildelse.

Åndelig porno?

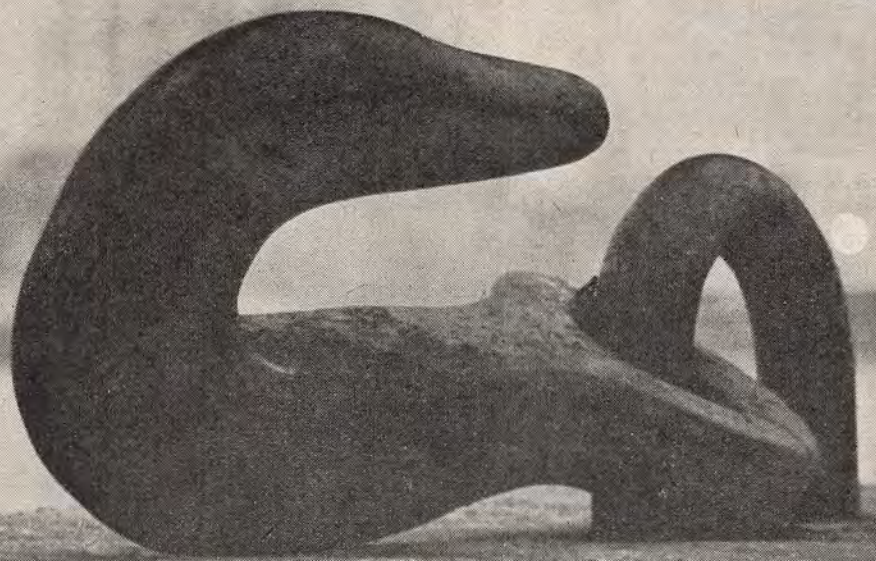
Love Story er for mig at se anderledes uden i kanten. Den giver sig ud for at skildre den ægte kærlighed, men i virkeligheden er den kun interesseret i følelser, især dem af romantisk og sørgmodigt tilsnit. Det er ikke for at beskrive eller uddybe et kærlighedsforhold, at historien om Jenny og Oliver er sat sammen på den måde den er, nej, det er spekulation i, hvordan man kan sætte flest følelser i gang hos publikum. Denne uredelighed tilsløres bl. a. af de tilsyneladende problemer de unge elskende udsættes for, men som på intet tidspunkt bliver til andet end mondæn baggrundsflimmer for de rene følelser. Bortset fra det usandsynlige i en sådan syntetisk verden bliver der noget selvsmagende og selvhøjtideligt over følelseriet, som kun virker pinligt.

Den måske mest saglige indvending imod kærlighedsopfattelsen i Love Story er, at kærligheden fremtræder helt uformidlet, uden at iklædes handlinger eller symboler.

Det er påfaldende, at der kun kan mobiliseres forargelse og politiske protestbevægelser på den ensidighed, der er i porno. Den åndelige ensidighed og fortrængning, der ofte foregår, må åbenbart være fin eller mere respektabel, siden ingen gider påpege det, endsiges kæmpe imod. Det gør den smalsporede Love Story til en farlig film.

Jakob Frandsen

RI 42

**KATOLSK
FORUM
15/1971
SÆRNUMMER**

**de fremmede
iblandt os**

NOTES BLOKKEN

Katolsk Forums forsidebillede skal ikke blot være til pynt. Det skal sætte vore tanker i sving. Hvis man er heldig og finder det rette billede, kan det erstatte en hel artikel. Det kan give anledning til en ubevidst meditation.

Men der findes i det mindste to slags billeder. Den ene slags bekræfter kun det, vi i forvejen ved. Disse billeder fremmaner følelser, som ligger skjult i os alle og udtrykker dem. En båd, der ligger ved stranden . . . det billede genkalder sommerstemning og ferielængsel. En pakistansk kvinde med sit barn på armen . . . vi føler hendes nød og lidelse og bevæges til barmhjertighed.

Men der er andre billeder, som ikke er umiddelbart forståelige. Ved første øjekast forekommer de os fremmede og intetsigende. De kræver, at man fordyber sig i dem. De er som en gåde. Bert Brecht har i sin dramatik bevidst benyttet sig af denne fremgangsmåde. Han kalder den »fremmedgørelseseffekt«. Ved at gøre en situation fremmed for tilskueren river man ham ud af hans gængse, associationsprægede forestillingsverden og sædvanlige referenceramme, og stiller ham over for noget ukendt, noget nyt, som frister ham til selv at tænke. De to billeder på forsiden af dette nummer forestiller henholdsvis en fortøjningskrog i Københavns havn og Folke, de svenske Folkungarnas stamfader, der leder efter sine børn, en statue af Carl Milles.

Ethvert skib – og enhver fremmed – må søge at knytte forbindelse til landet. Og ethvert land må have tilrettelagt de modtagelsesorganer, som fra landets side strækker sig den fremmede i møde.

Folke er billedet på en, der er fremmedgjort af sorg og

nød. Han har kun ét problem, men det optager til gengæld hele hans sind.

Han er rådvild. Hvad nytter al hans kraft og vildskab, når han ikke ved, hvor han skal sætte ind? En stærk mand, og dog hjælpeløs. Fremmed for alle, der ikke kan eller vil hjælpe ham.

De fremmede iblandt os: det er ikke blot de fremmede i geografisk betydning, flygtningene og gæstearbejderne. Det er også vore egne, som er blevet fremmede for os, og som vi selv er blevet fremmede overfor. Deres isolation og ensomhed kan drive dem til fortvivlelse og raseri. De er hjælpeløse i et land og et samfund, som tilsyneladende er fredeligt og fuldt af velvilje. Og vi kristne ved, at Kristus skjuler sig i denne fremmede. Disse fremmede skal fortøjes i vort land, vor kultur, vor Kirke. De skal kaste anker hos os. Det sker ikke af sig selv. Det kræver anstrengelse fra begge sider, men måske først og fremmest af os, som de kommer til. Pastoralrådets aktionsgruppe har med biskoppens billigelse stillet løsningsopgaven af dette problem som en årsopgave for hele bispedømmet. Vi kan næppe løse denne opgave til fuldkommenhed. Men vi kan tage fat på den med forenede kræfter. Måske har vi i de senere år været alt for teoretiske. Teori og praksis må følges ad. I stedet for at diskutere burde vi smøge skjortærmerne op. Det drejer sig om et målbevidst og koncentreret arbejde, hvor såvel bispedømmets nye strukturer (menighedsrådene, regionsrådene) som de forskellige organisationer og foreninger skal deltage. Måske resultatet bliver, at vi i arbejdet for næsten også genfinder vort eget midtpunkt.

H. Roos S.J.

*undertryk ikke den fremmede,
I ved jo, hvorledes den fremmede er
til mode,
thi I var selv fremmede i Ægypten.*

2. Mos. 23,9

*når en fremmed bor hos dig i jeres land,
må I ikke lade ham lide overlast;
som en af jeres egne
skal I regne den fremmede, der bor
hos jer,
og du skal elske ham som dig selv.*

2. Mos. 19,33

indhold:

HYRDEBREV	4
TEMAET DRØFTES	7-8
FLYGTNINGE	9-10
GÆSTEARBEJDERNE	11-13
UDENL. STUDENTER	14-15
ÆLDRE	16-18

thi Herren jeres Gud er gudernes Gud
og herrernes Herre,
den store, vældige, forfærdelige Gud,
som ikke viser personsanseelse
eller lader sig købe,
men elsker den fremmede
og giver ham brød og klæder.

5. Mos. 10,17

KOMMENTAR

En sommeraften for nogle år siden stod jeg ved Øresunds kyst. Den nedadgående sol belyste Hven og gav sundets flade det sølvblå skær, der fornemmes som kølighed efter en varm dag. Kun et enkelt skib var at se, på vej nordpå. Det var »Dannebrog« med kongeflaget sat. Den yderste snip af den store dug rørte vandfladen, så stille var vejret. Som jeg stod og betragtede skibet, fik jeg en dyb fornemmelse af sammenhæng i tilværelsen. Derude havde også engang kong Valdemar sejlet, dronning Margrethe havde passeret denne kyst, Fjerde Christian havde styret sine tunge linieskibe Sundet ud, Tordenskjold havde sejlet vandet tyndt i krigen mod broderfolket. Slægt efter slægt færdedes her i krig og fred, havde hjemme her og gav dette hjem i arv til os, det var nu *mit* folk og *mit* land.

Således kan vi undertiden føle, hvad det vil sige at have et land i øje, at være knyttet til et sted, hvor man i egentligste forstand har hjemme. Men der er mennesker, hvem denne oplevelse ikke er forundt. Det er dem, til hvem Gud har sagt som til Abraham: Drag ud fra dit land, fra din slægt og din faders hus til det land, jeg vil vise dig. Kristendommen er bragt til os af en mand, som fik denne befaling, og i tidens løb er mangfoldige mænd og kvinder draget i udlændighed for at tjene evangeliet hos et folk, som ikke var deres eget. Evangeliet lever af sådanne ofre.

Værre er de stillet, som ikke vælger et nyt fædreland, men blot fordrives fra deres eget af krig, sult eller anden form for nød. Udlændighedsbrød er hårdt og bittert at æde. Fjende og fremmed er synonyme. Denne diskriminerende holdning over for udlændinge er et gammelt træk. Udlændinge nævnes i

fortalen til Jyske Lov blandt dem, der særlig skal beskyttes, »for dem overgår tiest vold.«

Vor tid kender en ny slags fremmede: dem, der i deres indre er kommet på afstand af det, som er deres eget, de fremmedgjorte. Det er dem, der med Sigbjørn Obstfelder siger: »Jeg er vist kommet på en fejl klode . . . her er så underligt.« Denne sidste form for udlændighed kan man ikke selv bringe sig ud af. Den kræver, at en anden tager en ved hånden, og at de sammen går tilbage til det tabte land.

Der er god mening i, at biskoppen har bedt os fæste vort blik på »de fremmede iblandt os« og gøre dem til genstand for vor opmærksomhed i det kommende år. Det er en opgave, som man ikke kan betale sig fra, for det er hjertet, ikke pungen, der først og fremmest skal åbnes for.

Tager man de kritiske briller på, kan der siges en del om vor hjemlige katolske kirke. Den er en andegård, der er under ombygning med deraf følgende flaksende forvirring. Den er et samfund, som i uskyldig glæde over enevældens afskaffelse nu anskaffer sig et tungt arbejdende millimeterdemokrati med dertil hørende zelotpartier, som gensidigt forkætrer hinanden. Og under alt dette står den fremmede uden for min dør. Eller er han måske allerede faldet død om på min tærskel?

Hvis vi vender os bort fra vort eget og hen til de andre, er vi ikke blot sikre på, at vi anvender vor tid og vore kræfter på noget, som er det værd, men vi vil ydermere gøre den opdagelse, at vi – trods alle forskelligheder – hører sammen, at vi har en fælles arv og et fælles udgangspunkt: *vor Kirke i vort land.*

Georg Heggum

SØGENDE	19
ADRESSER/BØGER	20–21
VÆRD AT LÆSE	22
BISPEMØDE	23
LITURGISK VEJVISER	27
FRA BISPEKONTORET	27

KAN VI SKABE KONTAKT?

ET HYRDEBREV

»Alt, hvad I vil, at menneskene skal gøre imod jer, det samme skal I gøre imod dem« (Mt. 7,12). Med disse ord sammenfatter Kristus alle lovens forskrifter og profeternes formaninger. På denne søndag, hvor vi forbereder årsopgaven, må vi derfor spørge os selv: Hvis vi selv var fremmede og levede i uvante omgivelser – hvad ville vi da ønske? Hvad ville være den mest kærkomne hjælp? Ville det være kontakt med et enkelt menneske, der rakte os en hjælpende hånd og viste interesse og forståelse for vore problemer? Eller ville den største hjælp være, hvis vi fandt et godt miljø med menneskeligt fællesskab og mange forskellige muligheder at vælge imellem? Vi ville have brug for begge dele, både for et enkelt menneskes forståelse, og for et større og omfattende fællesskab.

Hvad fællesskab og miljø kan den fremmede finde? Nogle institutioner yder social bistand, anviser arbejde og formidler livets fornødenheder. Dette kan ske på en ret upersonlig måde. Måske er der også kredse, der indbyder til selskabeligt samvær og stiller lokaler til rådighed. Men også dette kan ske på en uforpligtende måde og uden egentlig interesse for den fremmedes person.

Nogle fremmede føler sig særlig forladt, fordi de har en stærk familiefølelse, men nu lever adskilt fra deres familie. De savner tryghed, og de savner mennesker, de kan stole på, og som de kan være venner med. De savner det egentlige familiemiljø. Findes der mon familier, som

enten enkeltvis eller i fællesskab med andre familier kan åbne sig for de fremmede?

Mest værdifuldt vil altid det miljø være, der har den bredeste kontaktflade, og som tillige går i dybden og skaber personlig kontakt mellem personer og grupper.

Har den katolske kirke og dens menigheder noget at byde i denne sammenhæng?

Katolsk er det modsatte af isoleret

I forholdet til den fremmede vil det vise sig, om en menighed eller en kirke svarer til sit navn som katolsk. Katolsk betyder at omfatte alle mennesker og hele mennesket. Det betyder en universalitet, der ikke kender til at udelukke nogen, men står åben for alle. Det katolske fællesskab er nemlig ikke blot internationalt, – det står snarere over det nationale, og over alle andre grænser og skel, som race, politisk indstilling, social baggrund eller faglige kvalifikationer og dannelse kan sætte. Det katolske betyder tillige dybde, der kan rumme alt, hvad der er sandt menneskeligt. Det er en dybde, der åbner sig for mennesker i lidelse og nød for at kunne lindre.

Det katolske fællesskab står derfor sin prøve i spørgsmålet om den fremmede. Hvis et fællesskab bliver en lukket kreds, der kun eksisterer for sin egen skyld, fortjener det ikke længere navnet katolsk. Jo mere katolsk fællesskabet er, desto mere åbent og omfattende er det, desto flere mennesker kan det nå, og jo mere værdifuld hjælp kan det tilbyde.

Kirken er katolsk i samme grad, som den overvinder isolation. Katolsk er det modsatte af isoleret. At leve katolsk vil sige at drages ud af isolationen, ind i fællesskab med andre, idet man drages ind i fællesskab med Kristus.

Ikke på forhånd udelukke nogen som helst

Derfor har enhver katolik et ansvar over for den isolerede og den fremmede. Dette gælder uafhængigt af, hvad der er grunden til den andens isolation. Denne grund kan være, at han kommer fra et fjernt land og er vokset op med et andet sprog og med andre skikke. Men også vore landsmænd og trosfæller kan undertiden være isolerede og fremmede. Nogle kan føle sig forladte på grund af sygdom og handicap. Mange ældre mennesker føler sig alene. Dog er fornemmelsen af at være forladt af andre mennesker ikke begrænset til nogen bestemt alder. Også mange unge lider under fornemmelsen af isolation.

Undertiden synes vi måske, at folk selv er skyld i deres ensomhed. De kan være blevet fremmede for andre på grund af strid og bitterhed eller på grund af et vanskeligt temperament.

Dog bør det katolske sindelag overvinde alle grænser og ikke på forhånd udelukke nogen som helst. Ligesom Menneskesønnen kom for at opsøge det fortabte, således skulle katolikker ikke blot åbne sig for de fremmede og ensomme, men om muligt opsøge dem og i det mindste positivt interessere sig for dem.

Vort fællesskabs hemmelighed i Jesus Kristus

Hemmeligheden bag sandt kristent fællesskab er Jesus Kristus. Han hører ikke fortiden til, men er den opstandne, der stadig lever iblandt os og sender sin Ånd. Han vil, at vi skal være hans disciple og efterfølgere. Han gav afkald på alt, – han forlod Faderens herlighed, og han forlod familielivets tryghed for at gøre os alle til sine brødre og søstre. Han åbenbarede, hvorledes menneskene skal leve som Gud Faders børn, og at de indbyrdes skal være som én familie. Han skabte fred mellem mennesker og nedrev den skillevej, som fjendskab havde rejst (jfr. Ef. 2,14).

Det er denne Kristus, vi som kristne skal give vidnesbyrd om. Kristus selv vil leve midt i vort fællesskab, og gennem os vil han tage sig af mennesker, der er fremmede og ensomme, og som føler, at de er forladt af alle og har tunge byrder at bære, som ingen bekymrer sig om.

I samme grad som vort fællesskab åbner sig for Kristus og lader ham leve i vor midte, vil vi komme til at afspejle den ny menneskehed, hvor alle fjendskabens og isolationens skranker vil falde. Således vil vi – ikke blot som enkeltpersoner, men som gruppe og fællesskab – iføre os det ny menneske, hvor der ikke længere er »forskell på græker og jøde, omskåren og uomskåren, barbar, skyte, træl og fri, men Kristus er alt i alle« (Kol. 3,11).

Hans L. Martensen

DISCIPLENE FRA EMMAUS kendte ikke Herren. For dem var han en fremmed.
Først da han brækkede brødet, genkendte de Jesus.
Gudskelov havde de fulgtes med ham, lyttet til ham, taget ham seriøst.

De

fremmede

Hvem bryder sig om at blive stemplet som fremmed?

Hvem vil ikke hellere vise sine stærke sider og skjule sine sår og skrammer? Er det ikke ydmygende at være den ensomme, der trænger til hjælp?

Jo, det kan være meget ydmygende, hvis man får med nogen at gøre, som vil dominere med deres ydelser. Men mærker man på dem, der hjælper, at de selv kender til problemet: at være fremmed i et miljø (hvem gør ikke det?), og opdager man samtidig en mulighed for selv at kunne hjælpe andre, er situationen straks en anden; så mødes man i et fællesmenneskeligt problem og i en fælles omsorg for hinanden.

Denne gensidighed i kontakten finder vi endogså i Jesu liv. Alle løb efter ham for at få del i hans kraftige gerninger. Men han var ikke bare den, der gav. Han trådte i et ægte medmenneskeligt forhold til sine omgivelser: bad dem om vand, når han var tørstig, om husly, når han var træt, om deres samarbejde, da han ville tage sig af flere.

Hvorfor skal der laves en aktion ud af det?

De unge er ganske vist aktionsglade i dag, men drejer det sig ikke for det meste om overfladiske aktioner? De lidt ældre bryder sig ikke om at handle i flok. En individuel kontakt, der hvor den kan ske på en naturlig og diskret måde, er udmærket, men aktion – det lyder ikke rart! Spørgsmålet er imidlertid, om generationerne, ved at supplere hinanden, sammen kan gøre mere for flere?

Det moderne menneske befinder sig normalt i et livsmønster, der er en afspejling af dets personlighed. Dette mønster lader sig ikke uden videre trevle op. Det er jo summen af de muligheder, værdier og normer, hvorefter man har indrettet sig. Skal man være åben og arbejde videre med sin og andres tilværelse, må det ske i en naturlig sammenhæng med det. Dette personlige livsmønster har desuden fundet sin plads i et fælles samfundsmønster. Det varierer fra land til land og fra årti til årti, men langs ad vejen er det næsten betingelsen for, at man kan begå sig i et miljø. Der er noget betryggende i det. Ikke alt flyder. En fælles livsstil beskytter det fællesskab af mennesker, der har formet dem, og indbyder andre til netop deres liv.

Men en livsstil kan også indsnævre og begrænse, stivne i rutine og tom tradition. Den kan tyrannisere én selv og andre, hvis den ikke føres å jour med det liv, den skal værne om. I denne ajourføring kan *de unge* være en hjælp. De er ikke så befæstet i et personligt liv endnu. De har ganske vist også deres livsmønstre, der som oftest er gruppebestemte adgangstegn til et fællesskab med andre unge. Men de skifter hurtigt uden større postyr. De unge er i bevægelse, åbne for nye muligheder og ikke så bange for at prøve dem. De bedste unge er fordomsfri i den forstand, at de ikke vil lade sig binde af underordnede ting, men hele tiden vil give livet nye og bedre

chancer, uanset hvad folk tænker og siger – skønt ikke så uafhængigt af, hvad deres egen gruppe mener.

Her må unge og ældre kunne mødes i en fælles problematik og supplere hinanden med deres forskellige reaktioner på den. Gruppe- eller klasse- eller standsmentaliteten sidder alle i blodet under den ene eller den anden form. Man går ikke gerne på tværs af sit miljø for ikke at komme udenfor. Som kristne har vi imidlertid en mulighed for at komme op over disse klikedannelser.

Ved hjælp af de unges åbenhed og frimodighed og de ældres erfaring og besindighed kan vi måske sammen skabe noget nyt og levedygtigt – *en ny kristen livsstil*. Det er dog kun muligt gennem en kollektiv indsats og i et personligt forhold til Kristus. Det ligger i sagens natur.

En ny livsstil

Skønt Jesus ikke var nogen samfundsstormer, mærkede folk dog hurtigt, at han gik på tværs af deres rubrikker, lod sig lede af noget andet end de. De prøvede at trække ham ned i deres eget mønster, bedømme ham nedefra: »Hvorfra har han sin visdom og de kraftige gerninger? Er han ikke tømmermandens søn?« (Mt. 13,54-55.) Jesus var ikke nogen læremester i Israel i gængs forstand. Han havde jo ikke studeret. Sin visdom og magt havde han fra Gud. Det forstod de ikke. Derfor trak han sig bort fra dem.

Heller ikke det gængse familiemønster lod han sig uden videre binde af. Han underordnede sig i sit hjem i Nazareth, indtil kaldet lød. Så trådte han ud af kernefamilien ind i den store menneskefamilie, som ventede på ham, og som han var sendt til: »Din mor og din familie står udenfor og vil tale med dig!«, siger folkeskarerne til ham. Jesus svarer som bekendt: »Enhver, der gør min Faders vilje, er min bror og søster og mor« (Mt. 12,50).

Det er et oplæg, ikke blot til verdensborgerskab i social forstand, men til en universel kristen menneskefamilie. Evangelierne lader os ganske vist forstå, at båndet mellem Jesus og Maria ikke brydes under dette, men det skifter karakter. Sammen med ham åbner også hun sig for stadig flere mennesker og til sidst for alle.

Jesus deltog også i selskabslivet, men ofte skete der noget, som røbede, at han gjorde det ud fra helt nye forudsætninger. Tænk på brylluppet i Kana! Eller på den middag, han var indbudt til i farisæeren Simons hus. Der kom en kvinde ind, en prostitueret, som vaskede hans fødder, kyskede dem og salvede ham – en gæstfrihedsgestus, som var kærkommen under de himmelstrøg. Værten undrer sig over, at Jesus tillader hende at røre ved sig. Men Jesus giver ham forklaringen: »Hun elsker meget, derfor er hendes synder tilgivet!« (Lk. 7,47.) End ikke moralen bestemmer hans takt og tone. Kun kærligheden bestemmer hans livsstil.

Det samme sker, da Jesus inviterer sig selv ind i tolderens

iblandt os... og vi

Zakæus' hus. Det var kompromitterende for ham, for toldere havde ikke noget godt rygte. Men Jesu aktion får et nyt liv til at vågne i Zakæus: »Herre! halvdelen af, hvad jeg ejer, vil jeg give til de fattige« (Lk. 19,5 f). Den, der ufortjent modtager barmhjertighed, fyldes af taknemmelighed, og taknemmeligheden gør initiativrig over for andre.

Jesus inviterer ikke bare sig selv til middag hos de mindre ansete samfundsborgere. Han er på stadig vandring for at finde sine medmennesker, og giver sig god tid, når han har fundet dem.

Da disciplene vil installere sig i Peters hus og tage sig af alle dem, der stimler sammen om dem der, svarer Jesus: »Lad os gå andetsteds hen . . . for at jeg kan prædike også der, for dertil er jeg udgået« (Mk. 1,38). Den gode hyrde betænker sig ikke på at forlade de 99 får derhjemme i folden, når det gælder om at lede efter det ene, der trænger mest til ham. Ved brønden i Samaria undrer hans disciple sig over, at han sidder og taler med en kvinde. Tilmed hørte hun til de foragtede samaritanere og havde haft 5-6 mænd. Men Jesus henviser til sin Fars vilje og sin sendelse: »Markerne er allerede gyldne til høsten!« (Jo. 4,27 f.) Hans kald har sin egen logik, og den bestemmer hans handlinger.

Kristen aktion

Jesus kalder også sine disciple til aktion og sender dem ud, to og to, derhen hvor han selv vil komme. Det gælder ikke bare hans nærmeste medarbejdere, de 12, men også de 70, som får ganske de samme instrukser med på vejen. De er hans sendebud. De skal ikke være bange for deres liv, ikke bekymre sig om deres materielle behov, men være trofaste i deres sendelse. De skal bringe hans fred med sig. Den vil blive modtaget af dem, som er hjemme for den, og forkastet af dem, der ikke er det. De skal ikke tvinge nogen eller trænge sig på, men til gengæld tage frimodigt imod gæstfrihed af dem, der har samme sindelag som de. Guds børn vil genkende hinanden, når de mødes, og finde sammen efter andre regler end denne verdens børn (Lk. 10).

Ja, det er meget godt. Men vi kan da ikke gå fra hus til hus, sådan som de gør det under varmere himmelstrøg eller i visse sekter!

Det er naturligvis ikke let, fordi der altid vil være en omgangsform at knytte til. Men det er utroligt, så national mentalitet og selskabslivets takt og tone træder i baggrunden, der hvor en ægte kristen livsstil bryder igennem. Tænk på pave Johannes! Det altafgørende er, hvem der sender én, og hvad man kommer med. Hvis sendelsen kommer fra Gud, og den præger ens person og ærinde, vil den bryde igennem alle sociale vedtægter.

Mere stress?

Der er altså noget, der hedder en kristen livsstil og en fælles kristen aktion, som har sin egen ånd og logik.

Tilbage bliver en masse personlige vanskeligheder ved at leve op til det. Mange har vanvittig travlt. De orker ikke mere. Skal det hele nu have en tand til, bliver det umenneskeligt! Ethvert arbejde må naturligvis ske i en fri personlig kontakt med Gud. Hvis travlheden har denne karakter, kan man roligt afvise nye uoverkommelige opgaver. Jesus selv sagde nej til folk, han ikke var sendt til (Mt. 15,24, jfr. 10,5). Har man derimod kastet sig ud i en masse aktivitet, Gud ikke har bedt om, så rammes man af historien om det store gæstebud. De indbudte undskyldte sig med familieforpligtelser og forretninger og kunne derfor desværre ikke komme. Deres afslag betød, at de levede deres eget liv. Følgelig trak Gud indbydelsen tilbage (Mt. 22,1-14, smlgn. 9,57-62). Og hvad har så familieegoister og arbejdsnarkomaner at leve og arbejde for?

Det gælder vel i dag mere end nogen sinde, at kun ønsket om at følge Kristus og deltage i hans arbejde kan dirigere én gennem menneskemylderet og vise én, hvilke opgaver man skal tage på sig, og hvor man skal sige nej. Hvis vi ikke lærer at sige nej på de rigtige steder, kan vi heller ikke sige et ja, som Gud kan bruge, og mennesker kan bygge på.

Vi ville gerne, men vi tør ikke

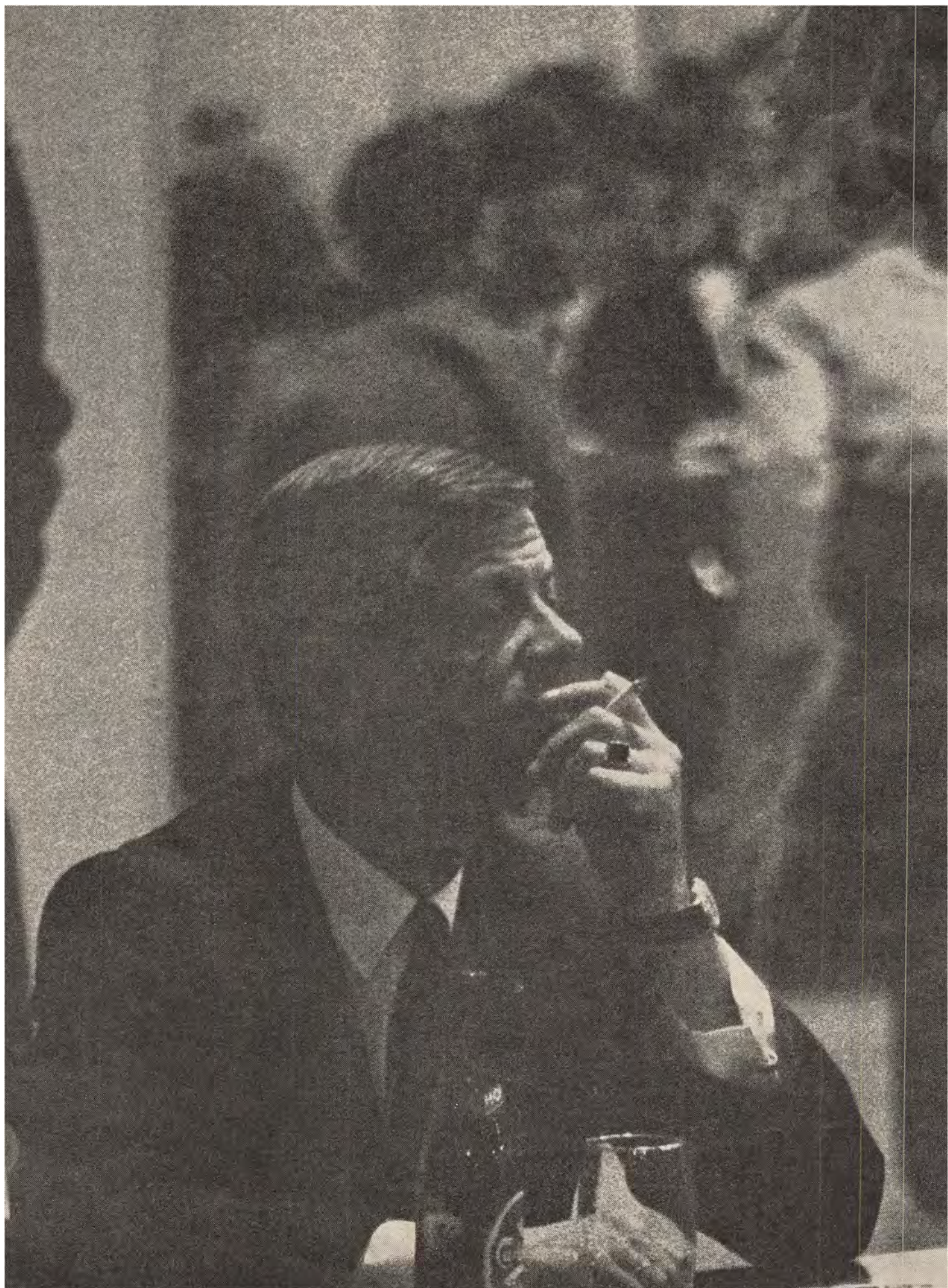
Mange er slet ikke ufølsomme over for tanken om en kristen aktion. Men de synes ikke, de egner sig til at tage initiativer over for nye mennesker. De generer sig. Hvad skulle man sige og gøre, hvis man tog sig sammen og kontaktede nogen? Ja, hvem kender ikke til det? Nogle tænker ganske vist slet ikke i de baner, at deres liv skal være en Kristi efterfølgelse. Andre vil dog gerne følge Jesus i hans gode gerninger, især hvis man kan gemme sig bag en institution, så det får en vis upersonlig karakter.

Men hvor mange tør følge ham i den personlige risiko (»Nu er min sjæl forfærdet, og hvad skal jeg sige?«), i hans fremmedhed i verden (»Menneskesønnen har ikke det, hvortil han kan hælde sit hoved«), i hans forladthed, da folk trækker sig tilbage fra ham (»Vil I også gå?«), som stiger til en forladthedsfølelse selv over for Gud (»Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?«).

Paulus var heller ikke stolt ved situationen. Men han gik imod sin natur og valgte at følge efter Kristus, også i hans afmagt: »Jeg færdedes hos jer i svaghed og frygt og megen bæven«, tilstår han over for korinterne, »for at jeres tro ikke skulle bero på menneskers visdom, men på Guds kraft« (1. Kor. 2,3-5).

Ligesom Kristus henviser også han til kilden for sin livsholdning og arbejdsform, nemlig Gud. Og fordi han gør det i stor personlig skrøbelighed, gør han samtidig de fremmede, han vil hjælpe, den største tjeneste: at møde dem i fællesmenneskelig svaghed og tro på, at Guds kraft kan slå igennem både i ham og dem.

Elsebet Kieler

FLYGTNING

EN RYSTENDE BERETNING

HVOR MEGET øl skal man drikke for at glemme?

Hvor længe skal man vente på kontakt med et menneske?

På en indbydelse i et hjem?

»Nå, Danmark,« sagde min professor, da han hørte, at jeg skulle rejse til Danmark. »Du er heldig, men også uheldig. Heldig, fordi det er et meget frit land, hvor du kan sige, hvad du har lyst til, uden at frygte noget eller nogen. Du kan kritisere kongen og regeringen i aviserne og på TV-skærmen. Du kan få alt, hvad du ønsker alle steder i landet uden vanskeligheder. Du kan få din ret, så længe du gør din pligt. På den anden side vil jeg sige, at du er uheldig, fordi danskerne er meget flinke og hjælpsomme mennesker. De er så høflige, at man finder det svært at spørge dem om noget. Jeg er bange for, at det vil blive vanskeligt for dig, fordi vi ikke er vant til en sådan mentalitet og behandling.«

Det var min professors ord til mig, lige før jeg kom her til Danmark. Jeg husker dem tydeligt endnu 3 år efter. Jeg var meget lykkelig. Endelig tager jeg til et frit land, endelig kan jeg få frisk luft. Ingen diskrimination, ingen frygt. Belønningen afhænger af arbejdet og ikke af noget andet. Hudfarve eller religion, race eller politisk overbevisning er hverken en fordel eller en hindring. Jeg kan ikke ønske mig mere – frihed – sikken et dejligt ord!

Jeg kom her til landet som stipendiat. Fem dage efter samtalen med min professor var jeg i Københavns lufthavn. Alt var rent . . . Alt lugtede helt anderledes . . . friheden. Meget smukke mennesker. Jeg syntes, alle var blonde, og at alle smilede til mig, og jeg smilede tilbage til dem. Den første kontakt med danskere er et smil . . . sikken en dejlig oplevelse.

Jeg hørte mit navn blive kaldt i højtaleren og fandt en sød pige, der ventede på mig, smilende. »Welcome to Denmark . . . « Hun var student og arbejdede frivilligt i udenrigsministeriet med at modtage fremmede studenter. Hun og hendes kammerat hjalp de ny-

ankomne med at finde rundt i København de første dage. Jeg var fuldstændig lykkelig. Danskerne havde ikke ladet mig føle mig fortabt i den store by, – det var den eneste ting, jeg havde været bange for. Hun fulgte mig til hotellet, hvor der var bestilt et værelse til mig; hun gav mig et kort over København og forklarede mig, hvordan jeg kunne finde vej. Næste morgen præsenterede hun mig på hospitalet, hvor jeg skulle arbejde. »Farvel,« sagde hun. Det var det! »Farvel og tak,« sagde jeg.

Det var meget spændende at begynde at arbejde et nyt sted. Mine kolleger var meget høflige og snakkede med mig fra første øjeblik. Jeg fandt det overhovedet ikke svært at være blandt danskere. Jeg skrev til min professor, at han havde ret . . . jeg var heldig.

Dagene går på den måde. Men! det er kun om dagen. Det er kun fra 8 til 14 hver dag. Men hvad så efter klokken 14? Jeg går alene hjem. På dette tidspunkt har jeg fundet et værelse hos en ældre dame, hvor jeg betaler $\frac{1}{3}$ af de penge, jeg får, i husleje. Efter den første uge fandt jeg »rules of the house« på mit bord. Jeg har kun én kop, ét glas, et par tallerkener og et lille skab i køkkenet. Jeg må ikke vaske mit tøj hjemme, fordi der ingen altan eller tørrerum er. Jeg må ikke bruge badeværelset før kl. 7 og efter kl. 21. Jeg skal give hende besked i forvejen. I begyndelsen fandt jeg, at det var i orden med disse regler. Det er bedst at følge faste regler. Men efterhånden opdagede jeg, at det var vanskeligt, særlig når man får gæster, fordi jeg ikke kan bruge mere end det, hun har givet mig. Det betyder, at jeg må invitere mine gæster ud hver gang. Det koster penge . . . mange penge. Jeg kan ikke gøre det tit i hvert fald. Resultatet bliver, at jeg generer mig og siger nej tak til mine venners invitationer – for resten er de alle »ikke-danskere« – fordi jeg ikke kan invitere

dem igen. Det er noget, der betyder meget for os, som kommer sydfra.

Hver dag tager jeg lige hjem fra arbejde. Hjem!! Et værelse 3×3 m stort, en dør, et vindue, en seng og et skrivebord, der samtidig er spisebord. Her lever jeg indtil næste morgen, når jeg skal på arbejde igen. Om vinteren er natten meget lang, om sommeren meget kort, i hvert fald er det lang tid at leve alene . . . meget lang tid. Alle disse flinke mennesker, jeg arbejder med på hospitalet; vi snakker sammen, vi spiser nogle gange sammen i kantinen. Hvor er de om aftenen? Ingen tænker på at invitere mig til en kop kaffe. Ingen gider spekulere på, hvad jeg laver om aftenen. Ingen tænker på at besøge mig. Ingen tænker på, at jeg savner familieliv. Om eftermiddagen går jeg på museer, om aftenen læser jeg bøger, i week-enden går jeg tur i parkerne eller tager på busture. Det koster også penge, og jeg bliver træt af det. Jeg går alene i gaderne, og danskerne ser interesseret på mig og smiler til mig. Men efterhånden opdager jeg, at jeg ikke smiler tilbage; jeg er trist . . . jeg er sur . . . smil er ikke nok!

Jeg flytter til et andet hospital i en anden by og bliver gift. Jeg får nyt håb om, at alt vil ændre sig, at det bliver lettere som familie at besøge de andre, og at de vil besøge os; men – i det sidste $1\frac{1}{2}$ år er vi kun blevet inviteret 2 gange. Jeg har inviteret 2-3 af mine kolleger hjem, men de sagde meget høfligt og med et stort smil »nej tak«.

Resultatet? Jeg er isoleret. En fri mand, der går blandt høje mure af smil og høflighed. En fri mand, der kun lever i og med sine egne tanker og sin egen fantasi. En fri mand i et frit land, hvor hver eneste ting minder om, at han er fremmed. Ensomheden i et frit stort samfund er en frihed, der er værre end et fængsel.

En flygtning i Danmark

DANSK FLYTNINGEHJÆLP

Det begyndte i 1953 – seks danske hjælpeorganisationer besluttede at samle brugt tøj og sende det til flytningene i Mellemøsten. I 1956 indbød udenrigsministeriet 9 hjælpeorganisationer til at modtage flygtninge, Østrig havde modtaget fra Ungarn. Det drejede sig i alt om 1400 mennesker. I løbet af 1960 sluttede to andre organisationer sig til dette samarbejde, som altså siden da har bestået af 11, og Caritas Danmark har været med lige fra starten.

Første gang, man henvendte sig til offentligheden, var gennem Ungarnindsamlingen – næste gang var det »Flygtningeåret«, som de Forenede Nationer havde sat på programmet, tredje gang var det »Flygtning 66« og fjerde gang samledes vi om »Flygtning 71«, hvor det indsamlede beløb oversteg 14,5 millioner kroner. Dansk Flygtningehjælp tænkte ikke så meget over problemerne hjemme i vort eget land, men havde blikket rettet udad for at være med til at give flygtninge rundt om i verden en menneskeværdig tilværelse.

Herhjemme tog staten sig gennem Dansk Flygtningehjælp af »afhopperne« – en ca. 80 til 100 om året med en meget stor stigning på op imod 2000 flygtninge i 1970. Det var den danske regering, der indbød mennesker, som på grund af race, religion eller politiske forhold måtte forlade deres fædreland, og det var Dansk Flygtningehjælp, som med midler fra den danske stat integrerede disse i vort folk. De fik boliger, arbejde, klæder, de lærte sprog, og mange blev omskolede. Der gjordes ihærdige forsøg på at give dem en sådan plads i samfundet, at de efter få års ophold her følte sig hjemme.

Formålet med Dansk Flygtningehjælp kan derfor udtrykkes i følgende punkter:

1. At informere danskere om det enorme flygtningeproblem og yde en indsats til løsningen, hvor det er muligt med danske midler.

2. At koordinere ikke blot det arbejde, danske hjælpeorganisationer udfører i det daglige herhjemme, men også de bestræbelser, der udføres i de store internationale organisationer som f. eks. Caritas Internationalis.

3. At repræsentere medlemsorganisationerne ved forhandlinger med offentlige myndigheder om fælles problemer vedrørende flygtningene (såsom deres

asylret i Danmark, deres sociale forhold osv.).

4. At være til disposition for de danske myndigheder, når det drejer sig om en praktisk gennemførelse af hjælpen til flytningene.

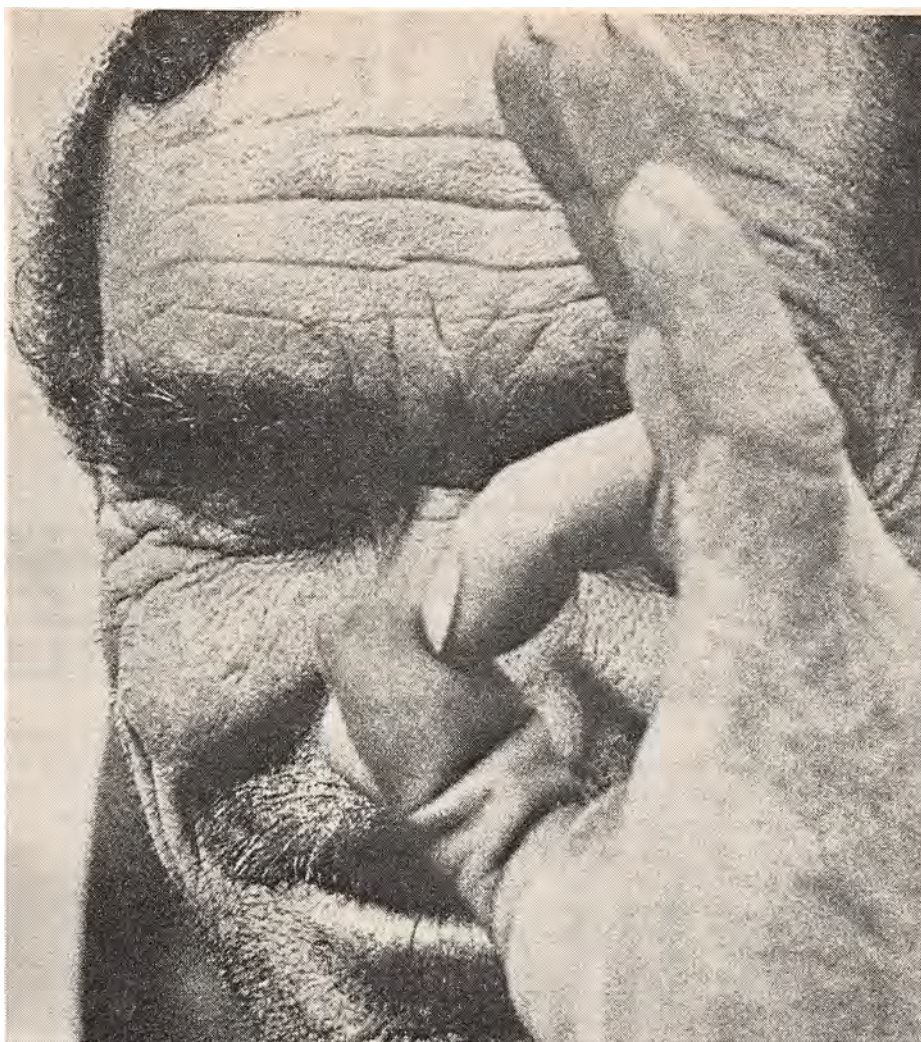
På denne måde har den lille spire med tøjindsamling til flygtninge vokset sig til en af Danmarks største samarbejdscentre. Det er lykkedes mennesker af helt forskellig opfattelse at finde frem til et effektivt samarbejde til gavn for de hårdest ramte mennesker iblandt os. Intet er sværere end dette at være en flygtning, et »tålt« menneske i et fremmed land.

*Knud Ballin,
næstformand i Dansk Flygtningehjælp*

UTRADITIONEL FLYTNINGEHJÆLP

Bestyrelsen for Horsens Turistforening praktiserer sin egen form for flygtningehjælp. Turistforeningen har gennem Flygtningehjælpen inviteret et polsk flygtningeægtepar til at holde en uges bondegårdsferie på Horsens-egnen.

Gæste- arbejderne

Kommet for at blive?

Han hedder Marco Antonio, men man kalder ham simpelt hen Maccaroni. Hun kommer fra det stolte Spanien, men nu er hun kun »hende fra kølderen«. De arbejder som alle de andre, disse jugoslaver og tyrker, men de er nu engang »gæstarbejdere«, og det betyder her til lands folk, man ikke behøver at regne med.

Gæstarbejderproblemet er »brudt ind« over os. Vi har holdt det for en forbigående sag: Højkonjunktur, hastig udvidelse af enkelte industrigrene, mangel på arbejdskraft bragte disse folk fra

mindre udviklede lande hertil, for at de kunne få det lidt bedre for sig selv og deres familie. Deres indtjente penge gik for en stor del til middelhavslandene eller endnu længere borte.

Disse fremmede ville jo slet ikke blive her, – de ville rejse hjem til hustru og børn, så snart de kunne. Vort livsmønster, vor kultur ville interessere dem såre lidt. De ville forblive i deres verden og danne små »ghettoer«, fordi de ville betragte hele sagen som en overgang.

Sådan har vi måske tænkt og fore-

stillet os det, og sådan har vel også mange ansvarlige i kirke og stat set på det: Et nødvendigt provisorium. Imidlertid har ikke så få af disse gæstarbejdere hentet deres hustru og børn herop.

I alle Københavnske børneskoler findes der efterhånden børn af fremmedarbejdere. I en enkelt skole skal der endog være over 50 små jugoslaver. Det ser altså slet ikke ud til, at disse gæstarbejdere tænker på snart at forlade Danmark. Mange vil blive her for steds og skal i så fald integreres i det danske samfund og gerne også i vore kirker og menighedsliv.

Langsomt dæmrer da også i statslige og kirkelige kredse forståelsen af, at en del af disse gæstarbejdere vil blive i landet og snart blive vore naboer og arbejdskolleger, måske endda vore foresatte eller vore svigerdøtre og svigersønner.

Når man taler om »integration« og mener det alvorligt, må man nok sige ja til alt dette og spørge, hvad der kan gøres i denne situation. Arbejdsministeriet har nedsat et udvalg til at behandle spørgsmålet om de udenlandske arbejderes forhold i Danmark. En af dette udvalg udarbejdet betænkning giver mange gode forslag til forbedring af den nuværende situation.

Hvad der i denne betænkning siges om boligforhold, børnetilskud, undervisning, fritidsproblemer o.m.a. er udmærket. Lad os håbe, at arbejdsministeriet tager disse forslag alvorligt. Så vil der ikke mere være grund til de skrappe artikler, som for nylig er fremkommet i dagspressen.

I et bilag til nævnte betænkning findes en oversigt over antallet af udlændinge, som har fået arbejds- og opholdstilladelse i Danmark (1.1.70). Efter tyske og engelske statsborgere kommer i talmæssig rækkefølge: Jugoslaver (2.185), tyrker (1.755), italienere (657), spaniere (602), ungarere (361), czeckere (346). – I 1970 og begyndelsen af 1971 kom der endvidere en hel strøm af nye gæstarbejdere til Danmark. I særdeleshed jugoslaver, pakistanere og tyrker.

Man regner f. eks. nu med over 3.000 jugoslaver i Danmark, og da ca. halvdelen af dem er katolikker fra Kroatien, Slovenien og Hercegovina, ligger der her et stort problem også for den katolske kirke i Danmark.

Hvordan kan vi integrere dem i vore sogne, i vore menigheder? Hvordan kan vi hjælpe dem, så de kan føle sig hjemme hos os? Svaret er slet ikke så let. Også må vi jo tænke på alle de andre fremmedarbejdere. Fremfor alt på vore medbrødre i Kristus, de talrige ortodokse.

Fr. Poppe S.J.

DER KAN GØRES

MEGET

ÉT ÅR FOR GÆSTEARBEJDERNE!

Redaktøren beder mig skildre de sidste 12 måneders arbejde for gæstearbejderne på én spalte! Hårde betingelser – på med vanten! Det sympatiske ved arbejdet er, at det kan samle alle slags mennesker, både enspændere og mødetræuede: Kan man ikke tale med en ensom arbejdskammerat eller manden på bænken, kan man måske hjælpe ham med at ordne hans have eller med at starte en klub. Der er en chance for enhver, der vil gøre noget i Jesu navn! – Her i menigheden begyndte det med, at en dame spurgte kommunen, om hun måtte få navne på ensomme mennesker. Som svar kom først socialdirektøren og siden viceborgmesteren for Gladsaxe kommune og talte i vor pejestue om det, man kunne gøre. Nu har vi et kartotek med adresser osv. i kommunens kontor 117! Det gav os SMA-GEN for at arbejde. – Så blev jeg nødt til at tage en pakistaner i huset, fordi nogle »kristne« ikke ville have ham, »sådan en hedning!« Vi blev gode venner; han fik en lejlighed, og nu skal han hjem og hente den kone, hans mor har valgt til ham. – Vi begyndte at skrive om gæstearbejdernes boligproblem i 6–8 distriktsblade, – det gav ca. 70 værelser og lejligheder – og mulighed for en del gæstearbejdere med fast arbejde til at tage familien til Danmark. – Når de så kommer, skal jeg skaffe møbler, husgeråd og klæder. Igen holder distriktsbladene for: Folk bringer tingene til en af præstegårdene i Lyngby, Ordrup eller Søborg; eller til assumptionsklosteret; eller de ringer til mig og beder om at få de store ting hentet. I alle tilfælde samler Frelsens Hær tingene, – og jeg kan sende mine bekendte blandt Gud på »kasernen«, hvor de får, hvad de har brug for. Det er en berettiget »hjælp til selvhjælp« for mennesker, der skal begynde forfra i et nyt land, – tror jeg. Men dermed er den rimelige hjælp ikke forbi: Hjælp til at installere sig trænger de til, og mest af alt til en følelse af, at der er nogen, der kan lide dem . . . Når det er lykkedes at sætte noget godt i gang tænker jeg tit på, hvor meget bedre det havde været for vore polske immigranter og deres børn, hvis danskerne dengang havde haft mere social eller kristelig forståelse?

Af mere isolerede »happenings«: I julen 1970 organiserede 2 menigheder (Søborg Kirke og Johanneskirken) i skøn forening med Søborg Skole et stort møde for danskere og gæstearbejdere, der gerne ville træffe hinanden. Der blev drukket godt 400 kopper kaffe m. m., og de fleste gæstearbejdere gik derfra med fornyet garderobe. Det er ikke mindst tyrkerne, der sparer det mest mulige og derfor gerne vil have gammelt tøj både til sig selv og til deres familie. – Det er morsomt, når det er koldt, at fylde en bil med vinterfrakker og køre ind og uddele dem på hovedbanegården.

Efter dette julemøde (uden juletræer, da de fleste gæstearbejdere ikke er kristne) mødtes ca. 35 af de implicerede til et dansk kontaktmøde: Personalechefer fra en halv snes virksomheder, cheferne for Fremmedpolitiet og Sygekasserne, repræsentanter for forskellige hjælpeorganisationer og fru Karen Andersen, socialministeriets konsulent, nu leder af »Konsulenterne«, Vester Voldgade 117, København V. Det viste sig at være nyttigt at træffes, ikke mindst at træffe fru Andersen. – Også Gladsaxe kommune var repræsenteret, og kort efter dannede kommunen et udvalg for gæstearbejderne, der siden har oprettet en klub for pakistanere og organiseret dansk-undervisning.

Det er utvivlsomt en stor fordel at bo i Gladsaxe kommune, hvis man vil forsøge at gøre noget socialt nyttigt. Dels fordi kommunen er præget af omsorg for andre ud fra en dybtgående motivering, og dels fordi kommunen er så stor, at her er rum til at gøre noget, men lille nok til, at man kan gøre sin sag kendt. Jeg forestiller mig dog, at mange mindre menigheder i provinsen har tilsvarende fordele, hvis de kan opnå samarbejde med en luthersk menighed, KFUM eller Sct. Georgsgilderne: Formodentlig vil mindst én af disse »institutioner« allerede være i gang!

Der er naturligvis mere at fortælle; for mig har det vigtigste dog været selve erfaringen: at få lov til at gøre noget reelt primitivt hjælpearbejde i Jesu navn.

*Paul d'Auchamp
(sognepræst ved Johanneskirken)*

GÆSTEARBEJDER-KONTOR

Det første kommunale vejledningskontor for gæstearbejdere åbnes på mandag i Odense. Kontoret får et personale på fem mennesker, heriblandt en tolk, der skal kanalisere gæstearbejdernes problemer, først og fremmest de skattetekniske. Der er ca. 600 gæstearbejdere i Odense, fordelt på 57 virksomheder. I forbindelse med kontorets åbning udsendes til virksomheder med gæstearbejdere en folder om problemerne på jugoslavisk, tyrkisk, engelsk, fransk og tysk.

BRODERSKABSLYS

– sælges til fordel for fremmedarbejdere i Danmark.

Hvad er tanken med at brænde et lys på vor Frue alter? Vi ber for en sag eller et menneske, eller vi ønsker at ære Gudsmoder, men det hører til menneskets natur, at det vil udtrykke sin følelse i handling. Handlingen er at tænde et lys og dermed ofre den arbejdsydelse, værdien af lyset repræsenterer. Det er noget konkret og reelt: Jeg ber, og jeg lægger mit offer og min hensigt i denne handling.

Men hvad om handlingen forlængedes og blev mere frugtbar? Hvad om alle lys, der brændte til Vor Frues ære, til sammen skabte energier, der kom nødlidende mennesker til gode? Så ville det ikke kun være en sag mellem personen, der tændte lyset, og Gudsmoder, men også mellem hende og hendes nødlidende børn rundt om i verden. Og mon det ikke ville glæde hende og være endnu mere efter hendes hjerte?

BRODERSKABSLYS distribueres af Sankt Ansgars Boghandel.

BROCHURER vedrørende fremmedarbejderne

Udgiver:	Titel:	Sprog:	Tlf.:
Arbejdsministeriet, Laksegade 19, 1063 K.	»Fremmedarbejder i Danmark«	Dansk, engelsk, tysk, fransk, spansk, italiensk, serbokroatisk, tyrkisk og græsk	11 13 40
DASF, Nyropsgade 25, 1602 V.	DASFs brochure til fremmedarbejderne	Dansk, engelsk, tysk, serbokroatisk og tyrkisk	11 21 40
De danske sygekasser i Danmark, Nyropsgade 37, 1602 V.	»Sikring under sygdom i Danmark«	Dansk, engelsk, tysk, serbokroatisk og tyrkisk	12 81 22
Dansk Arbejdsgiverforening, Vester Voldgade 113, 1552 V.	»Hvordan, Hvorfor, Hvornår?«	Dansk, spansk, serbokroatisk og tyrkisk <i>i samme brochure</i>	12 33 11
Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark (Metalkartellet), Vester Søgade 4, 1601 V.	»Til vore udenlandske kolleger«	Dansk, engelsk, tysk, italiensk, serbokroatisk og tyrkisk	15 12 66 (fru Nielsen)
Skattedepartementet, Konsulentkontoret, Holmens Kanal 42, 4., 1060 K.	»Vejledning for gæstearbejdere«	Dansk, engelsk, tysk, fransk, spansk, italiensk, serbokroatisk og tyrkisk	12 89 90
Gentofte Kommunebibliotek, Bibliografisk kontor, Øregårds Allé 7, 2900 Hellerup	Katalog over litteratur	Finsk, nygræsk, polsk, serbokroatisk, slovensk, tjekkisk og tyrkisk	Hell. 7500
Bibliotekscentralen, Telegrafvej 5, 2750 Ballerup	»Biblioteket er Deres«	Tjekkisk, græsk, tyrkisk, serbokroatisk	97 55 55
Mellempfolkeligt Samvirke, Hejrevej 38, 2400 København NV.	Bogen: »Gæstearbejder i København«, 168 s. Pris: kr. 18,40	Dansk	10 60 00
	»Fremmedarbejdere«. »Kontakt«, 1967, nr. 4, og 1970-71, nr. 3	Dansk	

Under udarbejdelse:

Pjece om sikkerhedsbestemmelser på arbejdspladsen. Pjece om ernæring og indkøbsmuligheder i Danmark.
Pjece om sociale ydelser og ernæring m.m. for gravide kvinder og mødre med spædbørn

UDENLANDSKE STUDENTER

de ser,
de tænker,
de vil drøfte,
de vil være med

AMERIKANERINDE
OVERSÆTTER
SØREN KIERKEGAARD

Robin Flane er en ung amerikanerinde, som bor hos et ungt dansk ægtepar på Vesterbro.

Hun har studeret engelsk og fransk ved University of Rochester, N.Y.

Hun har rejst i Schweiz, Holland, Frankrig og studeret ved det hebraiske universitet i Jerusalem.

I december 1970 kom hun til København efter at have været her en gang før. Hun havde i forvejen mødt nogle danskere i udlandet. Dem opsøgte hun nu og blev naturligvis hjerteligt modtaget. Hendes situation er anderledes end en filippinsk stuepiges eller en jugoslaviske fabriksarbejders. Hun har ingen økonomiske bekymringer. Hun har nu sit eget job som en såkaldt sub-editor, – hun udgiver »A commentary and introduction to Søren Kierkegaards« 'Afsluttede uvidenskabeligt Efterskrift'.

Hun finder atmosfæren her beskyttet og beskyttende, hvad hun først og fremmest forklarer ved landets lidenhed. Det, at man kan gå i fred på gaden, endog om natten, er for en amerikaner noget helt vidunderligt og utroligt. Fred og ro er dét, der karakteriserer vort folk. Tid, tid til at tage sig af sin næste og af fremmede. Hendes lovord om vor gæstfrihed og venlighed er mange. Men hun er en fremmed og føler sig som fremmed. Hun har foretaget en vis tilpasning, men er ikke på nogen måde blevet

dansk, hvis hun da bliver det eller ønsker at blive det? Da den første mere overfladiske tilpasning var afsluttet, da hun ikke mere så tingene fra et turist-synspunkt («Wonderful Copenhagen»), og da hun lagde ansvarsløsheden bort – de fremmede u-landsstudenter lever ansvarsløst i en beskyttet atmosfære, mener hun – da hun begyndte at tage et ansvar på sig, ved at tage sig et job og tjene sit brød som andre mennesker, mærkede hun visse sider ved vor kultur, som hun i det mindste finder mærkelige: På studentercafeerne kan man snarere føre en engageret diskussion med en arbejder end med en student. Miljøet virker simpelt hen sløvt, uåndeligt. Man taler med dyb alvor om reparation af en knallert, men politik, for ikke at sige religion, undgås omhyggeligt eller behandles overfladisk. Hun har kun truffet et religiøst menneske. Det var en katolsk studine. Men hun virkede til gengæld meget konservativ i forhold til det øvrige studentermiljø.

Dette var ikke ment negativt.

Hun ser tre store problemer i vort moralske liv:

Skilsmisseproblemet, alkoholproblemet og den negative udvirkning af den seksuelle frigørelse. Selv er hun jødinde, omend ikke praktiserende.

Kunne vi som menigheder, som katolske kirke i Danmark vise hende og hendes åndsbeslægtede, at der findes andet i Danmark end knallerter og øl???

Kn. Aa. Nielsen

UDENLANDSKE STUDENTER

Når man har opholdt sig et stykke tid i udlandet, finder man ud af, hvor svært det kan være at komme i kontakt med landets befolkning, især i storbyerne. Ens omgangskreds består for det meste af andre udenlandske studerende, der har de samme problemer som man selv; men man er isoleret fra de »indfødte«, der som regel har nok i sig selv, fordi de har deres familier og gamle venner.

Da jeg atter kom hjem til Danmark, tænkte jeg, at de udenlandske studenter hér måtte have det samme problem, som jeg havde haft. Jeg fandt ud af, at der allerede eksisterer to centre for udenlandske studenter, ét i København og ét i Århus. I International Student Center (ISC) bliver der gjort et umådeligt stort arbejde for at hjælpe udlændingene til rette, og mange danske studerende arbejder frivilligt dér og bruger en stor del af deres fritid på det. Alle har én eller flere aftener om måneden som vært; dvs. at man laver kaffe, the og hygger om de andre osv. En vigtig ting er, at udlændingene selv tager del i arbejdet på lige fod med danskerne, og de kan også blive medlem af bestyrelsen.

Der arrangeres sprogkurser og studie-kredse, der holdes foredrag og vises film, og om lørdagen bliver der tit arrangeret bal. Der er et lille bibliotek med aviser fra næsten hele verden, der er en teatergruppe osv. osv., ja, der findes faktisk aktiviteter for enhver smag. Lørdag-søndag, hvor mange jo har svært ved at få tiden til at gå, arrangeres der busture rundt i hele landet. I ISC er der også en adviser, som kan hjælpe dem, der har personlige problemer, ligesom de, der har vanskeligheder med deres studier, kan få kvalificeret hjælp.

Studerne er som regel dem, der klarer sig bedst i et fremmed land, og der bliver sørget godt for stipendiaterne. Lige fra de bliver modtaget i lufthavnen, får de tilbudt en masse muligheder, som de kan sige ja til, hvis de har lyst. Men det er vigtigt, at vi husker, at de fleste af dem er meget interesseret i at træffe danskere. Derfor er der også stadig behov for, at familier melder sig som ferieværter for en student i f. eks. jule- eller påskeferien. For danskerne vil det være en meget stor og belærende oplevelse at træffe studenter fra hele verden; det hjælper med til at nedbryde mange fordomme, der kun bygger på uvidenhed.

Studenten

Disse bogstaver fortæller om et internationalt katolsk initiativ for den ældre generation i Europa. Blandt dens yngste medlemmer er Caritas Danmark, som har ment ad denne vej at kunne tilføre vore hjemlige kredse nye og gode tanker til belysning af det store område, som gælder en større og større kreds af vor befolkning: De ældre iblandt os.

I august 1970 aflagde en socialrådgiver fra Schweiz et besøg i Danmark for at orientere sig om, hvad der skete i vort landt for at lindre ældre menneskers lidelser og problemer. Resultatet er blevet en beretning, som EURAG har udsendt som nr. 1 i Studier og beretning for året 1971. Der er både ros og dadel i dette lille hæfte, men det er blevet til ved meget stor imødekommenhed fra Liobasøstrene og danske myndigheder, uden hvis hjælp rejsen ikke ville have givet store resultater.

I det materiale, som tilsendtes Caritas Danmark, står som den første sætning: At situationen for gamle mennesker i velfærdsstaten ofte er særdeles kritisk, kan ikke bestrides. Så snart man opdager, at mennesker i vor pengestærke tid ikke mere er i stand til at producere, så bliver de simpelt hen ude-

lukket fra virksomhederne og må indrette sig på meget beskedne finansielle forhold. For at bedre lidt på den misere, der derigennem opstår, har man i 1962 grundlagt en international organisation for mennesker og organisationer, som beskæftiger sig med de ældres problemer.

De vigtigste formål er:

1. – at studere situationen og de vigtigste problemer for mennesker, som står for at skulle pensioneres,
2. – at udveksle erfaringer fra de enkelte europæiske lande,
3. – at få offentligheden til at anerkende og respektere de ældre menneskers rettigheder. Disse rettigheder er udtrykt i erklæringen om menneskerettighederne med følgende ord:

A. Det ældre menneske har ret til fysisk eksistens.
 B. Det ældre menneske har ret til økonomisk sikring.
 C. Det ældre menneske har ret til social eksistens.
 D. Det ældre menneske har ret til en kulturel baggrund.
 E. Det ældre menneske har ret til respekt for sin person.

Disse principper kæmper EURAG for bl. a. gennem årlige studiekongresser og ved udsendelse af kvartalsskrifter, hvor de enkelte opgaver fremstilles i artikler på tysk, fransk, engelsk og spansk.

Knud Ballin

de ældre

SVANEMØLLECENTRET: EN FREDENS OASE FOR ÆLDRE!

Sankt Joseph Søstrene havde længe ønsket at knytte en social virksomhed til deres kloster, Strandvej 91. Da søstrenes nye hvilehjem kunne tages i brug i maj 1970, blev der nogle større lokaler fri i hovedbygningen. Disse blev lejet ud til »Ensomme Gamles Værn«, som indrettede det nye dagcenter – Svane-møllecentret – i lokalerne og ansatte sr. Johanne Marie ved centret.

Samtidig med opførelsen af den nye

bygning blev også haven lagt om og et godt stykke stillet til rådighed for dagcentret. På varme solskinsdage går snakken livligt derude på de lange bænke, og det kniber med at bryde op, når tiden for besøget er omme. Søstrene er glade for deres nye gerning, som ret beset ikke er ny, da det altid har været deres opgave at sætte ind dér, hvor der er brug for dem til gavn for næsten.

Hvorfor tog søstrene netop den ger-

ning op? – Med vor tids stigende antal pensionister er der stort behov for at skabe kontakt med dem og – ikke mindst – mellem dem. Der kommer ca. 250 ældre om ugen. Igenem det op-søgende arbejde, foretaget af Omsorgs-organisationens Samråd, som vi har et godt samarbejde med, har vi fået fat i mange ældre, der virkelig trænger til at blive draget ud af deres ensomhed og opmuntret ved samvær med andre. De

ældre er meget ivrige til at komme; det er kun sygdom, der holder dem hjemme; i så fald er vi i kontakt med dem pr. telefon. Pensionisterne føler sig meget knyttet til centret. Ikke så få af dem sidder hele ugen alene på deres værelse eller i deres lejlighed. De har ingen pårørende eller får kun sjældent besøg af dem. De kender også kun meget lidt til de omkringboende. Derfor længes de efter den dag, da vognmanden Olsen ringer op om morgenen og siger: »Om et kvarter kommer jeg og henter Dem« – (de gangbesværede får nemlig gratis transport) – så bliver der stor gensynsglæde i centret og man glemmer den dag alle sine små eller store skavanker; som en ældre dame udtrykte det ved at sige: »Tænk hvad et smil betyder, når man kommer ind ad døren, måske netop den dag, man hænger mest.«

Vi begynder dagen med sang, og det er måske netop den morgensang, man holder mest af. Derefter er der gymnastik for dem, der ønsker det, og det gør de fleste. Man nynner med på de gamle, kendte melodier. Den, der tilfældigvis kommer forbi, er ikke i tvivl om, at dér »hersker liv og glade dage«.

Der er mulighed for at dyrke forskellige hobbies; man hygger sig, læser avis, diskuterer osv. Mange af vore ældre holder meget af at søge stilheden i vor kirke.

Om vinteren serveres der middagsmad og derefter kaffe. Dagen går hurtigt, alt for hurtigt. Hr. Hansen – 81 år – siger: »Ja, nu tager jeg hjem, efter en dejlig dag, og så sidder jeg igen ved mit vindue og tænker på Dem og de hyggelige timer. Der er altid noget, man tager med hjem, noget man kan tænke over, noget, som gør én taknemmelig for hver dag, man lever.«

Da dagcentret startede i oktober sidste år, var man meget skeptisk over at skulle komme ind »bag murene«. Man havde jo aldrig set inden for og mente, at det måtte være nogle underlige mennesker, som boede der. Nu er stemningen en helt anden. Man siger ikke mere dagcentret, men simpelt hen »klosteret«. I hvert fald har man opdaget, at søstre er helt anderledes, end man havde troet. Man kalder også stedet her for en »fredens oase«; et sted, hvor man holder al larm udenfor, skønt det ligger ved den befærdede Strandvej.

Nu, hvor porten står på vid gab, kommer der også flere ældre mennesker ind fra gaden. De vil lige kigge inden for for at få en samtale, lidt vejledning eller et godt råd, eller måske bare for at møde en smule venlighed.

Sr. Johanne Marie c.s.j.

INTERVIEW

ET MØDESTED FOR DE ÆLDRE

»Hist, hvor vejen slår en bugt«, nemlig dér, hvor Valby Langgade bøjer sin lange arm en smule, ligger dagcentret »Hoffmanns Minde«. Næppe andre end »de indviede« ved, at her, på nr. 117, er man med mindre end tyve skridt borte fra gadens larm og inde på en gårdsplads med toppede brosten, lave gule længer og et stuehus, som vidner om, at dette nok engang har været en proprietærgård. Bagved en have med vidtstrakte plæner og gamle træer, med blomstrende buske og et væld af roser. Ikke at forglemme: terrasse, lækroge, rigt fornyet med havestole; stedvis strålevarme under halvtag, der forsvinder i klatreroser og efeu. Indenfor samme forening af gammel kultur og moderne diskret komfort . . .

– »Hvorfor vi laver dagcenter? Kom selv og se, når sommerferien er forbi!«, svarer sr. Martha, der sammen med sr. Franciska (begge fra Sct. Lioba Kloster) leder dette arbejde, »men ellers kan jeg da sige Dem, at der rundt omkring sidder aktive mennesker i pensionsalderen med tid, evner og ideer på lager, aktiver, som mangedobles ved at få mulighed for at udfolde sig inden for et fællesskab.«

– Vil det sige, at man kommer her for at udfolde sine talenter, med andre ord: at man helst skal være i besiddelse af en eller anden 'kunstnerisk' åre?

– Nej da! Stedet her er bare et tilbud til alle, der har lyst til at komme lidt uden for de daglige cirkler, kontakte andre jævnaldrende – ja, og så foretager man sig altså noget i fællesskabet. Det er det hele!

– Nu bliver De vist nødt til at skil-dre forløbet af en dagcenter-dag!

– Gerne! Mellem kl. 9,30–10,00 myldrer delagerne ind. Kl. 10 er der fælles kaffe, og derefter fordeler vi os i de forskellige »interessegrupper«. I et bestemt lokale laves der stoftryk; et andet fungerer som mosaikværksted. Oppe i vinterhaven sidder de, der broderer, strikker osv. – Nogle få laver porcelænsmaling, knytning og træarbejde. Snart får vi også mulighed for at lave keramik. – At der arbejdes med glæde og udbytte kan De se af, at deltagerne, over diverse gaver til slægt og venner har fine ring til overs til dagcentrets basar. Fra kl. 12–13 er der frokost. Derpå følger en times varierende program: lysbillede, højtlesning, foredrag osv. Kl. 14 lukker vi. De af deltagerne, som måtte have lyst, går ned i kapellet,

hvor vi beder Fadervor og synger et par salmer – folkekirkelige og katoliker i skøn forening!

– Hvad føler gode protestanter ved at komme et sted som her, der ledes af katolske søstre?

– Intet som helst »mærkeligt« i hvert fald! Heller ikke, når vi besøger dem i deres hjem eller på hospitalet, – og sr. Martha henter sin besøgsbog frem, hvor hver side er fyldt, fortegnelser over af-lagte besøg: »Der er så mange ting, man taler bedre om på tomandshånd . . .«

– Det er vel først og fremmest folk fra kvarteret her, som kommer i dagcenteret?

– Selvfølgelig kommer der mange fra nabolaget, men generelt sagt: deltagerne kommer alle steder fra! Brønshøj, Østerbro, Hellerup er repræsenteret. Vi har jo åbent tre gange ugentlig, hver »dag« med sin gruppe, hvis deltagerantal ligger mellem 20–25 personer. Vi har en kørselsordning med kommunerne, således at de, der ikke kan klare bus og S-tog, transporteres med taxa. Dette minder mig om, at vi også tager imod yngre mennesker, som på en eller anden måde er handicappede.

– Men nu holder dagcentret altså sommerferie?

– Ja, men tro ikke, at alt ligger stille af den grund! På dagcenterdagene er haven åben for deltagerne, og nu forleden, da solen skinnede, var der mødt omkring de tyve. Så kan der købes kaffe til medbragt mad, og der er altid nogen »hjemme«, idet enten sr. Franciska eller jeg er her.

– Undskyld, men Forums spalteplads er ved at være opbrugt! Resten må vi ha' i telegramstil!

– Javel! »Resten« vil f. eks. sige busture, når skoven står grøn, og når den står gul. Ind imellem mindre udflugter og besøg på udstillinger. Forskellige arrangementer har vi fælles med Liobahjemmets beboere. Kirkeårets højtider giver anledning til fester, ligeså deltageres runde fødselsdage. Ikke at forglemme: den ovenomtalte basar til fordel for os selv, idet indtægten fungerer som startkapital for busturene. Den varer to dage med stort besøg udefra. – Hvad mere? Jo, sidste sommer lånte vi EGV's højskole ved Fredensborg til 14 dages sommerkursus.

Det var vist det meste. Men glem ikke at nævne, at der omkring sr. Franciska og mig står en kreds af trofaste og kvalificerede medarbejdere. Uden dem ville der ikke være noget dagcenter her.

Dagcentret »Hoffmanns Minde«, Valby Langgade 117 A. Leder: Sr. Franciska. Tlf. 30 13 64, kl. 10–12, undt. lørdag. Centret er åbent mandag, onsdag og torsdag kl. 10–14.

HAN DØDE ENSOM

DE TURDE IKKE TALE ÆRLIGT

»Davs, far! Hvordan går det? Du ser rigtig rask ud. Du kan snart udskrives.«

Den gamle mand forsøgte at rejse sig halvt liggende i den dyre hospitalsseng. Sønnen skyndte sig hen til ham og hjalp med at rette på puderne. Den syge fornemmede et øjeblik nervøs puslen fra den forjagede verden udenfor.

»Du har haft travlt i dag, Ib?« spurgte han.

»Nå, ikke så slemt, men du ved jo . . .«

»Ja, det er jeg klar over.«

»Vi glæder os mægtigt til, når du igen kan træde til i forretningen og bringe lidt orden i tingene.«

»Ib! skal vi nu ikke være ærlige?«

»Selvfølgelig, far, men vi har rigtig nok brug for dig.«

»Jeg kommer aldrig hjem igen, det ved jeg. Det ved du også!«

»Snak, far. Det må du ikke sige. Du

blir hurtigt rask igen, – det vædder jeg på. Naturligvis er du ikke så ung mere, men du ser strålende ud!«

Den unge mand ser forskende på sin far: »Vi skal være optimistiske, far, positive!«

»Positive, siger du? Kan vi så ikke snakke lige ud? Hvorfor føler jeg mig så ene og forladt, når jeg tænker på døden?«

»Lad vær' for Guds skyld, far. Hvad er der i vejen i dag? Du er snart hjemme hos os igen. Det siger overlægen og sygeplejerskerne. Alle siger det. Du får mange år endnu.«

»Vi skal alle dø engang, min dreng. Før eller senere tager vi alle billetten. Hvorfor kan vi ikke tale roligt om det?«

Sønnens ansigt fortrak sig. Han kiggede på sit ur: »Jeg skal af sted nu, far. Men Søs kommer i morgen. Jeg giver hende et par nye tidsskrifter med. Du skal tænke på noget andet. Op med hu-

møret. Det skal nok gå! Farvel, far, og god bedring!« . . .

Snart efter faldt hr. Jensen i søvn. Han drømte uroligt om sin afdøde kone. Det ubesvarede spørgsmål i hendes blik, den nat, hun gik bort. Han havde opmuntret hende til det sidste, ville slet ikke tale om døden. Havde han måske forhindret hende i at dele den sidste store oplevelse med sig? . . .

Hver dag fik hr. Jensen besøg. De snakkede alle sammen om helbredelsen og fremtiden, rejste en usynlig barriere af ord mellem sig og den døende. Bare det ene ord blev ikke nævnt, det, han allerhelst ville tale nøgternt og fortroligt om. Og tiden var kort nu. Smertestillende midler fik ham til at sove det meste af døgnet. Men han vågnede kort tid før det skete. Hele familien var samlet omkring sengen. Han så langsomt og besværligt hen på dem, den ene efter den anden – spørgende. De smilede mekanisk tilbage, mumlende banale ord som: »I morgen går det nok godt igen!«

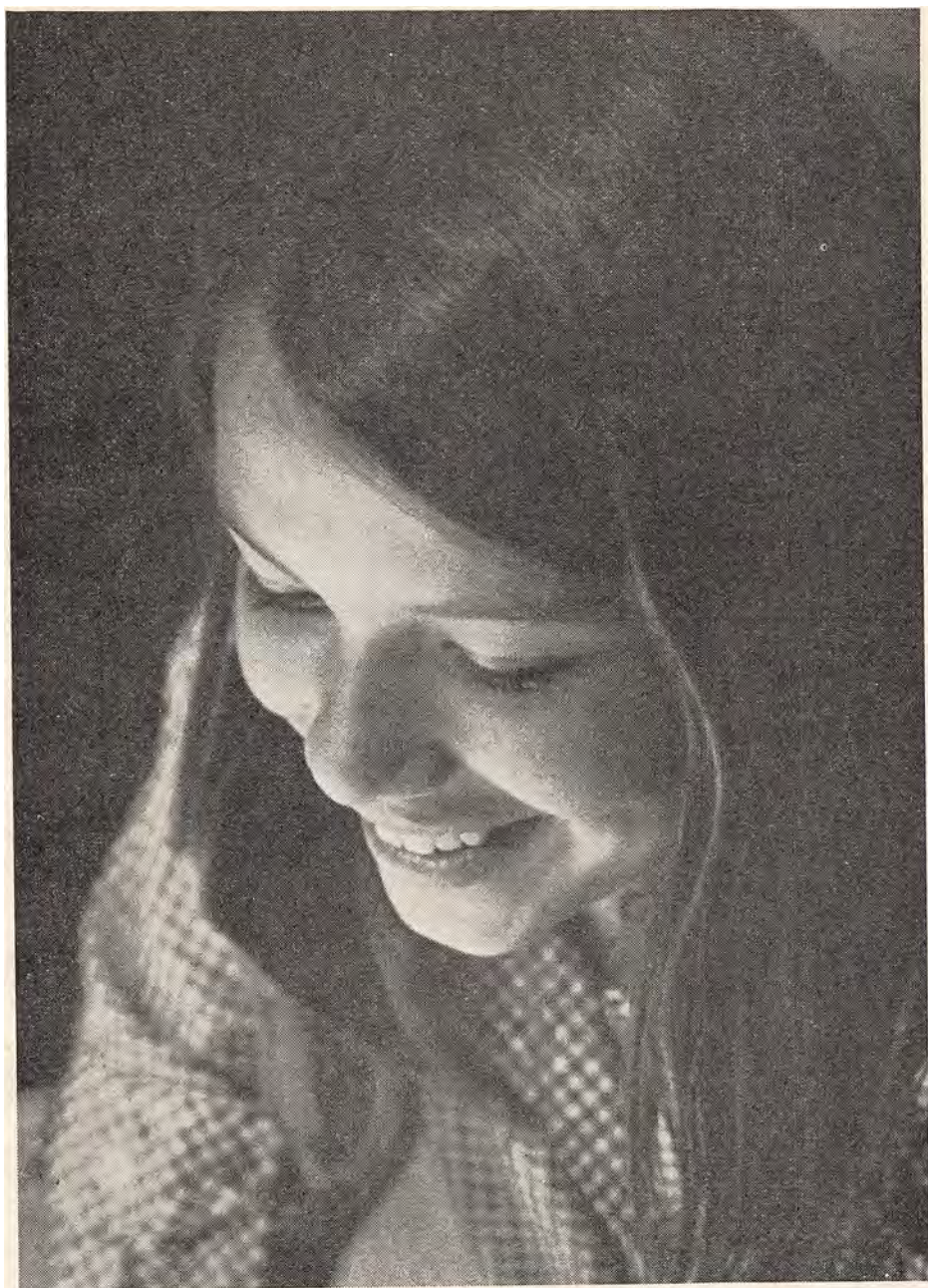
Han vendte ansigtet mod væggen og døde mutters alene, omgivet af hele familien.

Sognepræsten

Hvis det i sandhed skal lykkes at føre et menneske hen til et bestemt sted, må man først og fremmest passe på at finde ham der, hvor han er, og begynde der. Dette er hemmeligheden i al hjælpekunst. Enhver der ikke kan det, han er selv i en indbildning, når han mener at kunne hjælpe en anden. For i sandhed at kunne hjælpe en anden, må jeg forstå mere end han, – men vel først og fremmest forstå det, han forstår. Når jeg ikke gør det, så hjælper min mereforståen ham slet ikke. Vil jeg alligevel gøre min mereforståen gældende, så er det, fordi jeg er forgængelig og stolt, så jeg i grunden i stedet for at gavne ham egentlig vil beundres af ham. Men al sand hjælp begynder med en ydmygelse. Hjælperen må først ydmyge sig under den, han vil hjælpe, og derved forstå, at det at hjælpe ikke er det at herske, men det at tjene, – at det at hjælpe er villighed til indtil videre at finde sig i at have uret og i ikke at forstå, hvad den anden forstår . . .

Dersom du ikke kan begynde således med et menneske, at han finder en sand lindring i at tale med dig om sin lidelse, så kan du heller ikke hjælpe ham; han lukker sig for dig, han lukker sig inde i sit inderste – og præk du så kun for ham.

**Søren Kierkegaard,
Synspunkt for min Forfattervirksomhed.
Cap. 1, A, § 2.**

En af aktionsudvalgets »kontaktmænd« med hensyn til ovennævnte spørgsmål er lærer *Jens Møller*, Tved ved Kolding. Vi har været i forbindelse med ham og har bl. a. spurgt, hvad han forstår ved »søgende mennesker«.

– Det har i mange år været moderne at være »et søgende menneske«, men da det samtidig synes at have været særdeles umoderne »at finde«, er det nok et spørgsmål, om det er den gruppe mennesker, der tænkes på i årsopgaven. Det er snarere de temmelig mange unge, der i de sidste år virkelig synes at søge efter et ståsted i livet, der kan give deres liv mening og indhold, selv om det alt for ofte ser ud, som om de »går over åen efter vand«. De søger, så vidt jeg kan se, virkelig det religiøse, selv om det sker i østens religioner, med eller uden hjælp af narkotikaens uvirkelige verden.

– Hvorfor tror De, at de søger deres livsgrundlag den slags steder og ikke i den kristne kirke?

– Det er et spørgsmål om kirken, sådan som de unge oplever den, er noget realistisk alternativ for dem. Jeg er bange for, at de alt for ofte kun ser den som en rationalistisk og »moralsk« størrelse, der har sat det oprindeligt religiøse og mysteriet over styr.

– Hvad kan vi da gøre for at hjælpe disse søgende?

– Det gives der nok ikke nogen faste regler for; her må hver enkelt, ud fra sine anlæg og muligheder, nok prøve sig frem; men for os som katolikker må noget af det væsentligste nok være at prøve på at vise de søgende hen til den ægte mystik, der i høj grad findes hos os, både hos kirkens store mystikere og, ganske dagligdags, det største mysterium af alle, som det møder os i messen.

DE SØGENDE

UNGE

Pastoralrådets Aktionsudvalg
er kun rådgivende. Kontakten med det sker
for flygtninge gennem

Pastor **Knud Ballin** (Caritas), Sct. Josephs
Hospital, Griffenfeldtsgade 44,
2200 Kbh. N., tlf. (01) 35 30 85 kl. 9-11.30.

Lærer **Tove Mikkelsen**, Stampesvej 61, Møl-
holm, 7100 Vejle,
tlf. (05) 82 44 64 efter kl. 18.

Skolebestyrer **Ole Nielsen**, Åsumvej 278, 1.,
5000 Odense, tlf. (09) 14 06 75 tirsdag og
torsdag kl. 13.15-14.

Politimester **Ole Simonsen**, 9240 Nibe,
tlf. (08) 35 11 54.

Fru **Birgit Wohlert** (Dansk Flygtningehjælp),
Åbrinken 20, 2830 Virum,
tlf. (01) 85 15 35 efter kl. 19.30.

for *gæstarbejdere* gennem

Tandlæge **John Bernstein**, Hybenvej 10,
4700 Næstved,
tlf. (03) 72 41 13 kl. 18-18.30.

Lærer **Tove Mikkelsen**, Stampesvej 61,
Mølholm, 7100 Vejle,
tlf. (05) 82 44 64 efter kl. 18.

Rektor pater **Franz Poppe s.j.**, Stenosgade 4,
1616 Kbh. V., tlf. (01) 21 85 88.

Læge **Magdi Rizk**, Barthsgade 9 st.,
8200 Århus N., tlf. (06) 16 57 61.

Maskinarbejder **Poul Rønne**, Stentoftevej 16,
2650 Hvidovre,
tlf. (01) 78 92 52 efter kl. 16.30.

Salgschef **Cato Simonsen**, Østervangen 38,
8463 Skovby Ø,
tlf. (06) 94 34 50 efter kl. 18.

Politimester **Ole Simonsen**, 9240 Nibe,
tlf. (08) 35 11 54.

for *udenlandske studerende* gennem

Fru **Marcelle Jousserand**, Prinsensgade 28,
9000 Ålborg, tlf. (08) 12 20 94.

Sognepræst **Knud Aage Nielsen s.j.**,
Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.,
tlf. (01) 21 85 88 kl. 9-10.

Læge **Magdi Rizk**, Barthsgade 9 st.,
8200 Århus N., tlf. (06) 16 57 61.

ADRESSELISTE

BOGFORTEGNELSE

På Sct. ANDREAS BIBLIOTEK i Ordrup
kan De låne følgende bøger om årstemaet:

Om ensomhed:

- Einsamkeit in medizinisch-psychologischer,
theologischer und soziologischer Sicht.
(Ein Tagungsbericht.) Hrsg. W. Bitter.
Ernst Klett-Verlag, Stuttgart, 1967.

Om sygdom:

- S. Fouché. Le malade, mon frère. Cerf,
Paris, 1954.
- Dialogues avec la souffrance, (Carré,
Claudel, Mauriac, Maurois, Du Bos, S.
Fouché etc. . .) Cerf, Paris, 1968.
- France Pastorelli, Servitude et grandeur
de la maladie. Cerf, Paris, 1968.
- Handbuch der Pastoraltheologie. Band IV.
Versch. Verfasser: Die Kranken und Ster-
benden in der Kirche, S. 145-228. Herder,
Freiburg, 1969.
- Malades et infirmes face à la vie. Fêtes et
Saisons, no. 77, Mai 1953.
- De syge. »Ånd og Liv«, nr. 15.

Om alderdom:

- La vieillesse. Problème d'aujourd'hui.
(Groupe lyonnais d'études médicaux, philo-
sophiques et biologiques.) Spes, Paris,
1961.
- R. Guardini. Les âges de la vie. Cerf, Pa-
ris, 1957.
- Vive les vieux. Fêtes et Saisons, no. 225,
Mai 1968.
- Livets aften. »Ånd og Liv«, nr. 8.

Om udenlandske fremmede:

- La pastorale des migrants. (Paul VI: »Mo-
tu proprio« instituant les nouvelles nor-
mes d'assistance pastorale des migrants. -
Instruction de la S. Congrégation pour
les Evêques.) Rom 1969.
- Mon frère, le travailleur étranger. Fêtes
et Saisons, no. 125, Mai 1958.
- Handbuch der Pastoraltheologie. Band
III. B. Wittenauer - H. Schuster. Aus-
land- und Ausländerseelsorge. Die Sorge
der Kirche für den Fremden. S. 320-328.
Herder, Freiburg, 1968.
- Dossier: Les émigrés du travail en Euro-
pa. Informations Catholiques Internatio-
nales, no. 167, 1.5.1962.
- Jean Daniélou SJ: Essai sur le mystère de
l'histoire. Seuil, Paris, 1953. (I.IV.
Déportation et hospitalité. II.IV. La li-
bération des captifs.)

Om enlige kvinder:

- Les femmes seules. Fêtes et Saisons, no.
178, Octobre 1963.
- Se i øvrigt: Ekumenisches Pfingsttreffen
in Augsburg 1971:
- Arbeitskreis IV: Individuelle Lebenshilfe
(Leid, Wehrdienstverweigerer, Strafgefän-
glinge, drogenabhängige Jugend, diskrimi-
nierte Minderheiten).
- Arbeitskreis V: Gesellschaftliche Minder-
heiten (Ausländer, Gastarbeiter).
(Herder Korrespondenz, Juli 1971, s.
337-339.)

Om katolsk tro:

- »Je sais, je crois« (sous la direction de
Daniel-Rops.) Art. Fayard, Paris. 150 bd.
- id.: The Twentieth Century Encyclopedia
of Catholicism. Hawthorn Books, New
York. Ca. 160 bd. (Vi har 21 bd.)
- id: Faith and Facts Books. London, Burns
& Oates. Ca. 150 bd. (Vi har 20 bd.)
- Der Christ in der Welt. Paul Pattloch,
Aschaffenburg. Ca. 130 bd. (Vi har 16
bd.)
Sct. Andreas Bibliotek, Kollegievej 2, 2920
Charlottenlund. Tlf. OR 3038, bedst 10-13.

På NIELS STEENSENS BIBLIOTEK kan
De f.eks. låne følgende bøger:

Til udenlandske katolikker:

På engelsk:

»Faith and Fact Books«. Fransk bogserie i
engelsk oversættelse om moderne viden og
katolsk tro, 150 små bind, påbegyndt ca.
1960, skrevet af anerkendte forfattere, f.eks.:
Jacques Leclercq: A shrinking world.
René Biot: What is life?
P. A. Liégé: What is Christian life?
John Marshall: Medicine and morals.
Henri Queffelec: Technology and religion.
Christopher Hollis: The Church and econo-
mics.
M. D. Philippe: The worship of God.
Jean Daujat: Prayer.
A. M. Henry: The Holy Spirit.
L. J. Cardinal Suenens: Mary, the mother
of God.
Em. Lamirande: What is the communion of
Saints.
Joseph Dheilly: The prophets.
Yves Congar: Tradition and the life of the
Church.
Pave Johannes XXIII: Journal of a soul.
Pave Johannes XXIII: Letters to his family.

for isolerede katolikker gennem

Overlærer Miek Baams, Fabersvej 54,
8900 Randers, tlf. (06) 42 57 23.

Fru Kirsten Bernstein, Hybenvej 10,
4700 Næstved, tlf. (03) 72 41 13 kl. 18-18.30.

Overlærer Jens Møller, Vangen 6, Tved,
6000 Kolding, tlf. (05) 52 89 54 kl. 18-19.

Fru Tilly Møller, Munkevænget 9,
5000 Odense, tlf. (09) 12 22 56 kl. 18-18.30.

Maskinarbejder Poul Rønne, Stentoftevej
16, 2650 Hvidovre,
tlf. (01) 78 92 52 efter kl. 16.30.

for søgende mennesker gennem

Overlærer Jens Møller, Vangen 6, Tved,
6000 Kolding, tlf. (05) 52 89 54 kl. 18-19.

Mag. art. Elsebet Kieler, Holstebrogade 9, 4.,
2100 Kbh. Ø, tlf. (01) Tria 2456 kl. 10-12.

for møde- og studievirksomhed samt for
oplysninger om initiativer på landsbasis i
forbindelse med aktionen gennem

Sekretariatet v/ Elsebet Kieler, Holstebro-
gade 9, 4., 2100 Kbh. Ø, tlf. Tria 2456
kl. 10-12.

ADRESSELISTE

BOGFORTEGNELSE

På tysk:

Fransk teologi for lægfolk (Initiation théologique) i tysk oversættelse: Die katholische Glaubenswelt. Wegweisung und Lehre. Hrsg. von einer Arbeitsgemeinschaft von Theologen. 3 bind.

Det 2. Vatikankoncil dokumenter på engelsk og tysk.

Andre bøger om katolsk tro og lære på engelsk og tysk af følgende forfattere: Romano Guardini, Hugo Rahner, Karl Rahner, Otto Karrer, Joseph Ratzinger, Hans Urs von Balthasar, Ladislau Boros, Rudolf Schnackenburg, E. Schillebeeckx, René Laurentin, Richard Gutzwiller, Thomas Merton, Gerald Vann, Ignace Lepp, Josef Pieper. Romaner på engelsk af:

Willa Cather, G. K. Chesterton, Louis de Wohl, Graham Greene, Evelyn Waugh, Bruce Marshall, Morris West, Muriel Spark.

Romaner på tysk af:

Gertrud von le Fort, Edzard Schaper, Louis de Wohl, Heinrich Böll, Reinhold Schneider, Lothar Schreyer.

Romaner på fransk af:

Paul Claudel, Georges Bernanos, François Mauriac.

Til søgende mennesker:

På dansk:

Georges Bernanos: En katolsk præsts dagbog.

Bibelkommentarer fra Jerusalem-Bibelen.

Den hollandske katekismus for voksne.

Joachim Jeremias: Fadervor.

Elsebet Kieler: Hæfte om troens liv i dag i lys af store skikkelser i Bibelen.

Elsebet Kieler: Messeofferet.

Norbert Lohfink: Gennem truende farer

(bibelske erfaringer om modgang, lidelse, død).

Hubert Messerschmidt: Menneske først, Kristen siden?

Jean Paillard: Fire evangelister, fire verdener.

En russisk pilgrims beretninger.

Roger Schütz: Lev dagen i dag med Gud.

Bøger af F. J. Sheed.

Teilhard de Chardin: Det guddommelige milieu.

På dansk og norsk:

Det 2. Vatikankoncil dokumenter.

På norsk:

Romano Guardini: Bønnens forskole.

Lars Roar Langslet: Kirken i dialog.

Ø. Ranheimsæter: Tro og vantro.

Om fremmedgørelse:

Att förstå ensamhet. Stockholm, 1969.

(Svensk oversættelse fra tysk: Einsamkeit in medizinisch-psychologischer, theologischer und soziologischer Sicht).

Lars Roar Langslet: Den unge Karl Marx og menneskets »fremmedgørelse«. Oslo, 1963.

Pave Johannes XXIII: Fred på jorden.

NIELS STEENSENS BIBLIOTEK,

Bredgade 69 A, 1260 København K.

Tlf. (01) Palæ 422.

Åbent: Tirsdag og torsdag 17-19.

Onsdag og fredag 10-14.

(Lukket i juli og august.)

Film vedrørende årsopgaven til leje hos Statens Filmscentral

Til brug ved arrangementer såsom møder,

studiekredse o.lign. i forbindelse med årsopgaven kan man hos Statens Filmcentral leje følgende film:

32.7 fd Flygtning i Danmark. (17 min.) Danmark, 1968. (I 1965 kom 20 psykisk syge og nedbrudte mennesker til Danmark efter adskillige år i flygtningelejre i Italien. To år efter interviewes fire af dem af Mogens Vemmer for at høre, om statsmedlidenhed er blevet til medmenneskelig forståelse.

13.82 f En fjendtlig indstilling. (30 min., danske undertekster.) Canada, 1948.

13.82 g Genertthed. (22 min., danske undertekster.) Canada 1953.

13.82 s Splintret emaille. (11 min) Danmark, 1956.

37.73 m Mandy. (91 min., danske undertekster.) Storbritannien, 1952. (Om en lille døv pige.)

Ovenstående fire film drejer sig alle om barnets kontakt eller isolation i forhold til andre børn eller voksne.

37.86 s Et sogn søger sammen. (25 min.) Danmark 1956. (Unge og ældre i et dansk sogn har i samarbejde skabt sådanne vilkår for fritidsarbejde, at de unge føler sig hjemme og som medlemmer af et fællesskab.

38.4 j Johan Ekberg. (21 min., kun effektlyde.) Sverige, 1964. (Folkepensionistens isolation i det mekaniserede samfund.)

Filmene kan lejes ved skriftlig henvendelse mindst en uge i forvejen til Statens Filmcentral, Vestergade 27, 1456 København K., eller - for Jyllands vedkommende - til Statens Filmcentral, Sønder Allé 5, 8000 Århus C. Prisen pr. film er kr. 6,00 + moms pr. forevisningsdag. Lejeafgiften betales, uanset om filmen benyttes eller ej.

TÆNK, hvis de tre mænd ved strandkanten ikke stod og talte sammen, men stod hver for sig. Det ville være ødelæggende for billedet, som netop lever af spændingen mellem isolerethed og dog samfundsdannelse. »Delt ensomhed« kunne have været overskriften her. Delt ensomhed er ingen ensomhed

VÆRD AT LÆSE???

Flemming Kieler: Fødsel til frihed. Pro Publikationer (Vodroffsvej 58, 1900 Kbh. V.), 1971. Kr. 12,85.

Bygget over en tidligere udgivet artikelserie i tidsskriftet »Pro« har læge Flemming Kieler forfattet et værk, som sit forholdsvis beskedne omfang til trods må siges at være banebrydende på mange måder. I 9 kapitler fører han mennesket fra fosterstadiet gennem barndom, ungdom, manddom og alderdom til døden. Forfatteren søger gennem et dynamisk livssyn at vise, hvorledes det skabte gennem sin egen medvirken ved en bevidst livsholdning føres og udvikler sig gennem de forskellige livsfasers til døden.

Det banebrydende i bogen er ikke blot ideen, men at man i den fornemmer både lægen, teologen og det dybt kristne menneske, inspireret fra mange sider og af mange tider, men bragt til en syntese grænsende til det storslåede – en hjælp til det menneske, der vil tage imod.

Allerede i forordet betoner forfatteren, at han bevidst skifter mellem en næranalyse af menneskelivet i alle dets faser og en distancering fra objektet, et syntetisk overblik til forståelse af helheden, som man går glip af ved at begribe sig til detailstudium.

Denne arbejdsmetode er imponerende konsekvent gennemført i hele bogen,

der giver et fængslende, appellerende og optimistisk billede af meningen med vor tilværelse. Hertil kommer, at emnet er behandlet i et letflydende og lettilgængeligt sprog, der kan forstås af enhver, som tænker lidt ud over dagen og vejen.

Bogen er fængslende både i beskrivelsen af menneskets stadier på dets livsbane, som hver især uddybes og gøres meningsfyldt – ikke mindst som indledning til næste fase, men endnu mere fængslende og ny er den i sit overblik over livet fra foster til død. Spændende fremhæver den, hvorledes hvert nyt livs-afsnit kræver prisgivelse, løsrivelse, ja »død« af det foregående, »hver krise var led i frigørelse af det egentlige menneske«. Hvor logisk synes herefter ikke den egentlige død som betingelse for det »egentlige liv«.

Bogen appellerer til os, idet den fremhæver troens udfordring, som modtages ved en bevidst vækst, ikke blot i ydre vitalitet, men i indre »personalisering«, den personlighed, mennesket bør hvile i, når den modne alder sætter ind, da mennesket må begynde at distancere sig fra »handlen« til »væren«.

Optimistisk er bogen, fordi den giver alderdomssvækkelsen mening og funktion, idet vi ved ydmygt at bøje os ind under dette vilkår giver plads for Guds

nyskabelse og forløsende kraft.

Måske kunne man have ønsket sig et afsnit, der lidt dybere behandlede senilitetsproblemerne, hvor forstanden svækkes og tilintetgøres – undertiden endog før legemet, hvor gudhengiven sjælen end bestræber sig for at være. Men alt i alt lægger man bogen fra sig med en følelse af mod og optimisme. Det er et møde med troens tillidsfulde livssyn i en sekulariseret verden, hvor uproduktive mennesker alt for gerne gemmes væk og bliver fremmede for det levende samfund.

Jeg er blevet bedt om at bringe denne anmeldelse til »Katolsk Forum«s særnummer om »De fremmede blandt os«, og jeg finder det relevant at bringe den i dette nummer. Dels er det i dette arbejde vigtigt at gøre sig sine egne livsfasers muligheder klart, dels vil vi alle i visse perioder af vort liv kunne komme ud for at føle os »fremmede«, og i disse situationer vil bogen være en hjælp for den enkelte. Jeg tror også, at den vil kunne være til uhyre gavn for alle, der beskæftiger sig med socialt eller medicinsk arbejde, og som grundbog i studiekredse vil den forhåbentlig finde stor udbredelse.

K. M. Jensen

NORDISK BISPEMØDE

SYNSPUNKTER

Det andet nordiske katolske bispemøde blev afholdt i dagene 15.-21. juli i Göteborg. I mødet deltog biskopperne *Taylor* (Stockholm), *Martensen* (København), *Gran* (Oslo), *Verschuren* (Helsinki), *Frehen* (Reykjavik), *Rüth* (Trondhjem) og *Wember* (Tromsø). Dagsordenen, som både var præget af den kommende romerske synode og af den hjemlige situation i Norden, var meget righoldig. Som konferencens sekretær fungerede msgr. *Kristian Hylla*, Stockholm. Som repræsentanter for præsterådene i de nordiske lande deltog pater *Max Stanzel*, Sverige, pater *Adrian Borst*, Finland, pastor *Ib Andersen*, Danmark, og pastor *Edvard Vogt*, Norge. Gruppen fungerede godt og med stor energi som rådgivende kommission for biskopperne, hvad angår de problemer, som vil blive taget op på bispesynoden i oktober.

Som repræsentant for pressen deltog pater *H. Rieber-Mohn*, Norge, i samtlige møder.

Abort og menneskeværd

De nordiske katolske biskopper har som bekendt i de senere år, bistået af eksperter, gjort et stort og omfattende arbejde med henblik på at udsende en detaljeret principiel erklæring vedrørende abortspørgsmålet i de nordiske lande. Det drejer sig om en pastoral vejledning,

hvori der tages stilling til problemets både etiske og menneskelige sider, og hvor man henvender sig til de forskellige grupper af implicerede med råd og vejledning og vurderer samfundets og de lovgivende instansers stilling og ansvar.

En fjerde redaktion af teksten blev på konferencen gennemarbejdet og godkendt med mindre ændringer og præcisioner, og dermed foreligger erklæringen færdig og vedtaget. Den vil nu blive sendt til oversættelse i de forskellige lande, hvorefter den vil blive offentliggjort i de forskellige bispedømmer i september.

Nordiske katolikker og u-landene

Fasteaktionerne i de nordiske lande har i de senere år været gennemført til fordel for u-landene, dels i samarbejde med den statslige u-landshjælp og dels i samarbejde med private humanitære instanser. De indsamlede beløb har som regel ligget et sted mellem 250.000 og 300.000 kr. Efter forslag fra de nordiske Caritas-organisationer og på den store tyske u-landshjælpeorganisation *Misereors* anbefaling blev biskopperne enige om, at de i de kommende år ville koncentrere sig om et projekt i Nyeri, Kenya, hvor biskoppen, msgr. *Cæsar M. Gatimu*, har anmodet om hjælp til opførelse af et hjem for 75 forældreløse børn. Kenyas regering, den lokale befolkning, som er indvandret for nylig og er meget fattig, og vestlige hjælpeinstanser vil sammen være i stand til at realisere planerne, som bygger på sunde beregninger og svarer til et indlysende humanitært behov.

Synoden forberedes

Biskop *John Willem Gran*, Oslo, vil repræsentere de nordiske katolske biskopper på bispesynoden i Rom i oktober, og bispemødet i Göteborg var derfor ikke mindst viet indgående drøftelser og informationer med henblik på biskop *Grans* deltagelse i dette møde. Man har på forhånd indhentet biskoppernes mening om tre særlige betydningsfulde tekster fra Roms side, nemlig udkastet til en *Lex fundamentalis* (»grundlov«) for den katolske kirke, skemaet »Om præstedømmet« og skemaet »Om retfærdigheden i den moderne verden«. Disse emner blev behandlet både i kommissioner og på plenarforsamlingen, og resultatet var tre principielle udtalelser fra biskoppernes side. Biskop *Gran* gjorde rede for sine positive indtryk fra internationale præstemøder i Genève (april 1971) og Göteborg (maj 1971), hvor han deltog som observatør. Man lagde på bispemødet stor vægt på, at præsternes synspunkter blev repræsentativt formu-

ret, og godkendte enstemmigt den udtalelse, som præsteudvalget på bispekonferencen formulerede med dette for øje. Udtalelsen som helhed vil blive bragt i de nordiske præsters kontaktorgan »Inter Nos«.

Forslaget om en *Lex fundamentalis* for kirken har allerede i sig selv givet anledning til betydelig debat i Kirken og er til dels blevet mødt med kraftig kritik fra fremstående teologer, især i de europæiske lande. Det er blevet understreget, at det netop i en tid, hvor der i Kirkens liv og tænkning er betydelige omvurderinger og en rivende udvikling i gang, er principielt betænkeligt og ikke videre opfortunt at ville fastlåse definitionen af Kirkens »væsen« i halvt teologiske og halvt juridiske formuleringer og uden tilstrækkeligt grundlag i den hellige Skrift. Disse betænkeligheder blev indgående refereret og drøftet på bispekonferencen og kom til udtryk i den principielle udtalelse, man redigerede og sendte til synodens generalsekretariat.

Hvad skemaet »Om retfærdighed« angår, betragtede konferencen det som et brugbart udgangspunkt for synodens drøftelser, da dette tema jo er centralt i tiden. I deres udtalelse til synoden lægger de nordiske biskopper særlig vægt på sådanne former for retfærdighed – såvel i Kirkens interne liv som på verdensplan – som tidligere ikke altid har været genstand for overbevisende opmærksomhed, og samtidig påpeger de nødvendigheden af først at bringe ulastelig orden i sit eget hus, hvis man vil fremme retfærdigheden i almindelighed. Udtalelsen er »nordisk« – også i sin udprægede sans for personernes rettigheder og beskyttelse inden for systemerne, tilfiden til offentlighedsprincippet og en velinformeret opinion og viljen til samarbejde med ikke-kirkelige og ikke-kristne organer, som oprigtigt og effektivt arbejder for de samme mål.

Pater *Rieber-Mohn* informerede biskopperne om den nye pastorale instruktion om massemedierne (»Communio et progressio«).

Demokrati tager tid

Når man i dag følger en bispekonferencens arbejde på nært hold, er der et praktisk problem, der falder i øjnene, og det er, at demokrati tager tid. Kirken er ikke noget demokrati, men demokratiske tendenser, bl. a. i form af en betydelig decentralisering af afgørelserne og et net af konsultationer på alle planer, har holdt deres indtog i den katolske kirke. Det er vel noget, der glæder de fleste, og det er vigtigt – ikke mindst i Norden, hvor den slags længe har været et led i vor livsform. Pave Johannes kaldte

det med et fint ord »subsidiaritetsprincippet«, og det betyder sagt med jævne ord, at en højere instans skal overlade til lavere instanser at træffe bestemmelse i sager, der hører ind under deres eget ansvarsområde, og som de selv har bedre overblik over end en international centralinstans. Princippet er godt, men det skaber en forøget arbejdsbyrde på det lokale plan. Papirerne, rapporter og konsultationerne vokser i antal. Jeg har skrevet det før, og jeg gentager det: De nordiske biskopper er urimeligt hårdt arbejdende mennesker. Dagsordenen er for omfattende. Folk med sans for administration ville sige, at de kunne trænge til et mere permanent sekretariat, en forberedelse af sagerne med tilrettelæggelse af bispekonferencens arbejde. Og noget, der også er rigtigt, er, at den nordiske bispekonference er international – ikke alene, fordi den dækker fem lande, men også fordi flere af biskopperne er ikke-skandinaver. Noget tilsvarende møder man kun sjældent i de øvrige bispekonferencer i Kirken. Så meget mere glæder man sig – fra pressebordet – over det venskab, det smidige samarbejde og den præcise forståelse af de nordiske forhold, som faktisk præger disse bispemøder, – de *fungerer*, Norden er her – som i så mange andre forbindelser – en realitet med sin klare profil.

Hen imod slutningen af konferencen aflagde den apostoliske delegat for Norden, msgr. *Joseph Zabkar*, et venskabsbesøg. Endvidere blev der fra bispemødet sendt en telegrafisk hilsen til pave Paul.

H. Rieber-Mohn

R.I.P.

Min kære elskede mand
KARL JØRGENSEN
Pilevej 14, Nyborg
døde pludselig mandag d. 9 august 1971.

Dagny Jørgensen.

Lysestøberen

Alle slags **Alterlys**

Hånddypede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15-17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarlektorstander: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Hølrup 7894 - 7842

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde – Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?

Hvis Ikke – så prøv os!

Anders Svendsen

– Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaardsvævej 13,

Charlottenlund.

Tlf. Ordруп 5722 og 6850

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omlindbindinger

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Kongensgade 39, Esbjerg

Telefon 12 08 29

Mogens Larsen El. Installatør

Ramsherred 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

J. P. Jensen

Fisk - Vildt - Fjerkræ

Nørrebrogade 225.

København N.

Tlf. Taga 755

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34

Telefon Roskilde 35 75 75

Byens største specialforretning i

URE og OPTIK

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.

Telefon 15 23 03

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,

1850 København V

Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PROTOKOLLER

PLASTIC

KONVOLUTTER

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amallegade 27

1258 København K.

Telefon (01) 15 15 11

Telegramadresse: Forskjold

W. A. Werner A/S

Ost en gros

Teglgaardstræde 13

København K.

Telefon 14 14 08 (omst. til samtlige afd.)

Kvalitetsost

N. BOESEN

BEGRAVELSESFORRETNING

Nørrebrogade 9 . 7100 Vejle

Telf. (05) 82 07 25 – 82 46 40

Møbleret værelse til leje

fortrinsvis for en mandlig katolsk studerende.

Wissum, Asmussensallé 1,
1808 København V. Tlf. (01) 31 12 11.

Abonnement på Katolsk Forum –
ring (01) 11 60 80, postgiro 57 042.

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

AKTIVBANKEN A/S

Kolding

R. Schullk

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vestjysk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserves
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olsegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvitter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billedbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs eff.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevåne

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres oiletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. *(03) 27 31 00

Karl A. Keblov

Alt i moderne belysning
aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Benzon's Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse
af fru C. v. Benzon.
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Moderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Danske
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1468 København K
Tlf. *MI 2557

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detal

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 84 33 68

Ove Juul-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationavej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 55 57 60

Støt Katolsk Forum —
tegn et abonnement!

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
 Værksted: Hededammen 4
 Skolebakken 147
 Esbjerg. Tlf. 12 83 60

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
 aut. vand- og gasmester
 Solagervej 8, Næstved
 tlf. 72 68 51

N. Juel Pedersen A/S

Gjarmestre
 Ramehæred 13. Tlf. 72 01 58
 Næstved
 Leverandør til katolske Institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
 Alt vedrørende begravelse
 ordnes personligt.
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet
 eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
 Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
 Lys - Kraft - Oliefyr
 Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændeolsolier
 Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
 Amallegade 16A - Horsens
 Tlf. 62 19 20

Centralmejeriet**Afdeling: Vesterbro**

Århus
 Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Vejle Optik

v. Anker Kæstrup
 Brilller
 Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Gaveldé:

Abonnement på Katolsk Forum,

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
 Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
 Esbjerg
 Telefon 12 38 51

Brdr. Zøllner

Nørrebrogade 174
 København N

Telefon Taga 60

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fodsvare Forretning
 Nørregade 2, Vejle
 Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85
 Vejle. Tlf. *82 85 00
 Fineste mejeriprodukter

A/S Træløsten

Toldbodvej 10, Vejle
 Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Gjarmester - Kunsthandel
 Søndergade 4, Vejle
 Telefon 82 11 57

Peter From

Kolonialhandler
 Domhugsgade 27, Kolding
 Telefon 52 32 10

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Readhustorvet, Vejle

Tlf. *82 37 11

Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
 Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger . . .

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen
 Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 28 - 82 11 28
 Kartofler - Frugt - Grøntsager
 Konserver - Dybtroet
 R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
 Fællesbageriet
 Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
 Kolding
 Telefon 82 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma
 Havnepladsen, Kolding
 Telefon 62 35 55

J. Krønk

Ingeniørfirma
 Varme - Sanitet
 Kolding. Tlf. 62 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
 Zahngade 4, Kolding
 Telefon 52 08 93

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
 Tlf. 52 01 55

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
 Hobro - Tlf. (06) 52 15 44

Støt vore annoncører!

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 29/8: Årets 22. (alm.) Søndag: Sir. 3,17-18. 20. 28-29. – Salme*) 67 (68), 4-5ac. 6-7ab. 10-11. (R: 11b). – Hebr. 12,18-19. 22-24a. – Lk. 14,1. 7-14.

Mandag d. 30/8: 1. Tess. 4,13-18. – Lk. 4,16-30.

Tirsdag d. 31/8: 1. Tess. 5,1-6. 9-11. – Lk. 4,31-37.

Onsdag d. 1/9: Kol. 1,1-8. – Lk. 4,38-44.

Torsdag d. 2/9: Kol. 1,9-14. – Lk. 5,1-11.

Fredag d. 3/9: Kol. 1,15-20. – Lk. 5,33-39.

Lørdag d. 4/9: Kol. 1,21-23. – Lk. 6,1-5.

Søndag d. 5/9: Årets 23. (alm.) Søndag: Visd. 9,13-18b. – Salme 89 (90), 3-6. 12-14. 17. (R: 1). – Filemon 9b-10. 12-17. – Lk. 14,25-33. – I stedet for Søndagens Messe kan der i dag læses en særlig *Messe for flygtninge og fordrevne*: 5. Mos. 24,17-22. – Salme 145 (146). (R: 9ab). – Ef. 2,11a. 12-14. 17-22. – Mt. 25,31-46.

Mandag d. 6/9: Kol. 1,24-2,3. – Lk. 6,6-11.

Tirsdag d. 7/9: Årsdagen for Domkirkens Konsekration: 1. Mos. 28,11-18. – Salme 94 (95), 1-7c (. . . den hjord, han leder). R: 2a (Lad os møde med tak for Herrens åsyn). – Ef. 2,19-22. – Lk. 19,1-10.

Onsdag d. 8/9: Jomfru Marias Fødsel: Mika 5,1-4a. (Eller: Rom. 8,28-30). – Salme 12 (13), 6ab. 6cd. (R: Es. 61,9a). – Mt. 1,1-16. 18-23. (Eller: Mt. 1,18-23).

Torsdag d. 9/9: Kol. 3,1-11. – Lk. 6,27-38.

Fredag d. 10/9: Kol. 3,12-17. – Lk. 6,39-42.

Lørdag d. 11/9: 1. Tim. 1,1-2. 12-14. – Lk. 6,43-49.

Søndag d. 12/9: Årets 24. (alm.) Søndag: 2. Mos. 32,7-11. 13-14. – Salme 50 (51), 3-4. 12-13. 17 og 19. (R: Lk. 15,18). – 1. Tim. 1,12-17. – Lk. 15, 1-32. (Eller: Lk. 15,1-10).

Mandag d. 13/9: 1. Tim. 2,1-8. – Lk. 7,1-10.

Tirsdag d. 14/9: Korssets Ophøjelse: 4. Mos. 21,4-9. – Salme 77 (78), 1-2. 34-38. (R: 7c). – Filipp. 2,6-11. – Joh. 3, 13-17.

*) Tallet i parentes angiver salmens nummer i den danske oversættelse.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 29/8: Årets 22. (alm.) Søndag.

Mandag d. 30/8: Ferialdag. – Eller: S. Rosa af Lima, jomfru.

Tirsdag d. 31/8: Ferialdag.

Onsdag d. 1/9: Ferialdag.

Torsdag d. 2/9: Ferialdag. – Eller: S. Stefan, konge af Ungarn.

Fredag d. 3/9: S. Pius X, pave.

Lørdag d. 4/9: Ferialdag. – Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 5/9: Årets 23. (alm.) Søndag. – Eller en særlig *Messe for flygtninge og fordrevne*; se den 5/9 under De liturgiske Læsninger.

Mandag d. 6/9: Ferialdag.

Tirsdag d. 7/9: Årsdagen for Domkirkens konsekration.

Onsdag d. 8/9: Jomfru Marias Fødsel.

Torsdag d. 9/9: Ferialdag.

Fredag d. 10/9: Ferialdag.

Lørdag d. 11/9: Ferialdag. – Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 12/9: Årets 24. (alm.) Søndag.

Mandag d. 13/9: Ferialdag.

Tirsdag d. 14/9: Korssets Ophøjelse.

MEDDELELSER FRA BISPEKONTORET

Præst for ungarerne

Pastor Paul Both er konstitueret som præst for de her i landet boende katolikker af ungarsk oprindelse fra 1. maj til 31. oktober 1971.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Pastor Wilhelm Diekmann fratræder af helbredsmæssige grunde sin stilling som sognepræst ved Skt. Knuds Kirke, Fredericia, med udgangen af august 1971.

Pastor Palle Burla tiltræder stillingen som sognepræst ved samme kirke pr. 6. september 1971.

Vor Frue Kirke, Thorshavn

Pastor Alex Kons o.m.i. er konstitueret som sognepræst ved Vor Frue Kirke, Thorshavn, fra 7. september 1971 og et år fremover.

Krist Konges Kapel, Godthåb

Pastor Finn Lyngø o.m.i. er under pastor Alex Kons' fravær konstitueret som førstepæst for medlemmerne af den katolske menighed på Grønland fra 1. september 1971 at regne.

Skt. Hans Kirke, Køge

Pater Johannes Samuelson s.j. tiltræder 1. oktober 1971 for en tre-årig periode stillingen som sognepræst ved Skt. Hans Kirke, Køge.

Fratrædelse

Pater Tage Langsted af redemptoristernes orden har ansøgt paven om at måtte udtræde af ordenen og fratræde som præst. Det er bevilget ham den 11. juni 1971 med virkning fra den 29. juni 1971.

Efterlysning

Det kgl. danske generalkonsulat i New York anmoder om dåbsattest for Johannes Szulc, født den 20. august 1910, søn af Peter og Jozefa Wojtasinski. Den pågældende kan kun oplyse, at han skulle være født på Sjælland nær »Haagland« (?), men dette er ikke sikkert. Alle sognepræster, der har kirkebøger fra året 1910 bedes venligst undersøge sagen og sende eventuel dåbsattest til msgr. K. Geertz-Hansen, Bredgade 64, 1260 København K.

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m.m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Kildemosevej 15 - Telefon 12 33 43

SCT. ANNÆ REJSER – PASTOR d'AUCHAMPS REJSER 1972.

6/4–27/4 – 3 ugers rejse til Israel med pastor d'Auchamp.

13/7–27/7 – 2 ugers rejse til Israel.

Priserne er endnu ikke udregnet, men interesserede kan allerede nu henvende sig til Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S – Tlf. (01) 58 74 12 eller til Asta 2312 (kl. 9–17) og nærmere oplysninger vil blive tilsendt, så snart de foreligger.

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Eili Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Prisene er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

(Om at handle –)

Handling er ikke at springe
i et vanvittigt, planlagt spil.
Handling er ikke et dødsensangst spring,
der skænker det Nu, som vi vil.
Handling er det at leve
og se på, at ting blir til.
Handling er det at leve
og modnes og dø sin død.
Men først ha forvandlet sin krop
til det hellige, grove brød.
Og først ha forvandlet sit blod
til en vin, der er tung og rød.

(Morten Nielsen: Af digtet: »Ventetid« fra
»Efterladte Digte« 1945)

16 / 1971

forum

katolsk

BILLEDER fra

GOTLAND

Vor redaktion råder over et meget nyttigt informationsorgan. Det drejer sig om Journalistforbundets avisudklips-bureau. Hver uge lader denne institution alle landets aviser løbe ligesom gennem en si for at udskille de artikler og efterretninger, som abonnenterne er interesserede i. Som naturligt er, interesserer vi os for alt, hvad der angår den katolske kirke. På denne måde får vi at vide, hvad hovedstadens og provinssens blade skriver om os.

Det er ganske spændende hver dag at teste, hvad den offentlige mening her i landet er om den katolske kirke, resp. hvilke meddelelser fra den store verden, den bringer om os. Granskningen af disse udklip kan engang imellem være meget nyttig. På den måde i det mindste får man at vide, hvad der foregår i visse menigheder i provinsen.

Man konstaterer det med et suk og tænker: bedre sent end aldrig. En anden gang kan gennemlæsningen af disse klip være endog morsom, som når f. eks. hele den danske »bladskov« ligesom gennemses af beretningen om den stakkels nonne foran Skt. Peters porte i Rom, der skulle kontrollere damernes påklædning. Men gennemgående er det kun få ting, der omtales i danske aviser angående den katolske kirke. I reglen er der ikke mange udklip, og disse er tilfældigt ofte meget intetsigende.

Til gengæld blev redaktionens skrivebord i de sidste to måneder ligefrem overdyngt med artikler, meddelelser og beretninger om forholdene i Nordirland. Ordene »katolikker«, »den katolske kirke« forekom næsten i hver anden linje af disse avisudklip.

Vi kan og vil ikke tage stilling til dette tragiske problem, som sætter et skel mellem indbyggerne på den grønne ø. Naturligvis kan vi som kristne heller ikke tie, når det drejer sig om undertrykkelse og uretfærdighed. Vi protesterer, når sådan noget sker i fjerne lande! Men det er et tragisk problem. Dobbelt tragisk, da det drejer sig om en

strid mellem kristne. Der er i den foreliggende situation blevet begået frygtelige fejltagelser og misangreb fra begge sider. Og ingen aner, hvordan løsningen skal blive. Vi har i vor demokratiske verden vænnet os til den opfattelse, at alle problemer kan løses, at man altid kan tale sig til rette og finde et kompromis. Psykologer og tilhængere af gruppedynamikken prædiker dette ustandseligt. Men virkeligheden ser anderledes ud. Når følelser kommer med i spillet, er det meget vanskeligt at komme til enighed. Man griber til den sidste udvej: fysisk vold.

En rolig vurdering af den foreliggende situation må nok indrømme, at den katolske befolkningsgruppe i Nordirland er blevet undertrykt og diskrimineret i lang tid. Nu viser følgerne sig. Men det er ikke en religionskrig, som man en gang imellem siger.

Sociale, politiske og nationale motiver er i den grad vævet sammen, at det næsten er umuligt for en udenforstående at dømme klart. Men når alt dette er sagt, bliver den kendsgerning alligevel tilbage, at kampen føres mellem katolikker og protestanter. Dette er des mere beklageligt, når man tænker på, at vi lever i den økumeniske bevægelses tidsalder. Man vil rive gamle mure ned – og i stedet for opbygger man nye.

Andet steds i bladet beretter biskop Hans L. Martensen om et økumenisk møde, som i sommer blev holdt i Dublin.

Mødet, der som emne havde et teologisk problem, var alligevel præget af Irlands tragiske situation. Der blev udsendt en resolution, som henvender sig til os alle. Den findes her i bladet.

11 Roos 27.

LÆSERBREV

Katolsk Forum

Efter at have erfaret Katolsk Forums situation føler jeg mig forpligtet til at bringe Dem min støtte i Deres bestræbelser for at videreføre Forum i den for bladets formål bedst egnede form.

Da min forlovede er katolik, og jeg selv er interesseret i den katolske tro og derfor interesseret i, hvad der sker inden for den katolske kirke både i ind- og udland, læser jeg jævnligt Forum, da jeg synes, bladet giver de bedste informationer om disse spørgsmål.

Jeg er tilfreds med bladets nuværende form og indhold og mener absolut, at der er behov for et blad af denne karakter.

Jeg vil håbe, at bladet fortsat må eksistere under den nuværende form, og vil mene, at ikke kun den katolske presse, men hele den danske presse vil lide et smerteligt tab, dersom bladet måtte indstilles på grund af dårlig økonomi.

Venlig hilsen

»En protestantisk kristen«
Erik W. Carlsen

LÆSERBREV

Vort katolske blad skal leve!

Kære læser,
Hvem kan dog modstå en nyviet præsts, Bent Langes, forbøn for vort katolske blad Forum? Ikke jeg! Jeg ville netop have afbestilt det, da jeg næsten ikke kan se at læse eller skrive mere. Bent Lange har jo ret, – det ender med bladdøden, og jeg vil skam ikke være med til at skubbe på Forums »ligvogn«, så jeg fortsætter. Vi katolikker kan ikke være bekendt ikke at støtte vort eneste og oven i købet vor gode biskops meddelelsesblad.

Det er af det onde at være flere læsere om et abonnement, så må bladet jo dø af underernæring. »Ja, men det er for dyrt! Tænk, hvor mange cigarer og cigaretter eller andet, man kan købe for de penge, et abonnement koster.« Spar lidt på det og tegn et abonnement hver, så Forum kan leve! Jeg ønsker, at mange vil tage Bent Lange på ordet og dermed glæde både ham, Forum og Forums medarbejdere.

Med de bedste ønsker fra
oldsagen på 88½.

Dagmar Gundry

INDHOLD

KIRKENS GRUNDLOV	4
BILLEDER FRA GOTLAND	6
FRA IRLAND	8
UDLAND	10
VÆRD AT LÆSE	11
LÆSERBREVE	11,2
KLITBORG-LEJR	17

Den store stofmængde, som efter sommerferien strømmede ind på redaktionskontoret, og som yderligere ophobede sig p.g.a. det indskudte særnummer om emnet »De Fremmede

Katolsk Forum bad engang i foråret sognepræsterne om at finde en kontaktperson fra hver menighed til bladet. Fra Viborg menighed blev en sådan adresse meddelt men siden har vi intet hørt.

Det synes vi er mærkeligt.

Vi har bemærket, at mange katolikker i Viborg sogn ikke holder bladet. Vi har spurgt hvorfor. Af svarene fremgår:

1. Indholdet er ofte for vanskeligt.
2. Man læser yderst sjældent om noget, der foregår uden for København.
3. Formålet med bladet er ikke klart. Er det et tidskrift eller et meddelelsesblad eller begge dele?
4. Det kan ikke bestilles hos postvæsenet.

Derimod mener man, at vi har hårdt brug for:

1. Et blad, der meddeler katolikker i Danmark, hvad der sker i vort bispedømmeme.
2. Et blad, hvor man kan udveksle ideer sognene imellem.

Venlig hilsen
Viborg menighed

Knud R. Elbrønd, sek.

Da Bent Langes manende appel om indlæg har gjort indtryk på mig – og forhåbentlig også på mange andre – sender jeg hermed dette:

Uden at ville gøre mig til én af de i ét af de foregående numre nævnte »styrmænd på kajen« vil jeg foreslå følgende:

- 1) Udnævnelse af et større antal ulønnede journalister, hvis opgave bliver at forsyne redaktionen med så rigeligt stof, at der bliver mulighed for at vælge og vrage.
- 2) Oprettelse af provinsredaktioner. (I forhold til tidligere er provinsen nemlig dårligere repræsenteret.)
- 3) Afholdelse af halvårslige redaktionsmøder omfattende samtlige medarbejdere.

Hvis ovenstående forslag viser sig praktisk gennemførlige, tror jeg, at mange problemer vil være løst.

Flemming K. Rasmussen

Kommentar

Vor tid er en spændende tid at leve i. Det er sagt før: vor tid er en brydningstid. Det betyder bl. a., at vor tid er en forvirringens tid, en slagmark, hvor det er meget vanskeligt for den enkelte at skaffe sig overblik. Og dog, hvis man ikke skal drukne, ikke skal erfare sig selv som udleveret til et spil af meningsløse kræfter, må man skaffe sig dette udsyn over situationen, som en hare på flugt skaffer sig ved lejlighedsvis lodrette hop. Selv om man efter et sådant hop falder tilbage i vrirten, bliver ens handlinger derefter i nogen tid båret af et indre syn. Lad os derfor et øjeblik tænke os hensat til andre tider, f. eks. kommende tider.

Hvordan vil fremtidens mennesker opfatte vor egen tid. Hvad er der, som direkte gør sig bemærket, som et fælles præg? Når de nu går og besøger vore kirker, læser vore blade og bøger? Jeg tror, at de uundgåeligt vil lægge mærke til vor bygge- og ombygningslyst. De vil sammenligne os med reformationstiden. Fra den tid vil man i alle kirker her i landet sikkert finde eet levn: i alle eksisterende kirker kommer der et nyt møbel med Christian IVs navnetræk, nemlig prædikestolen. Fra vor tid vil man i alle kirker finde een forenkling, som giver altret en større rejsning, det ene alter, som udtryk for en teolo-

gisk tanke, en mere central plads i rummet og i opmærksomheden. Fra dengang vil man – især i de katolske lande – alle vegne finde nybyggede kirker i den lidt brovtende, men dog også meget levende, meget frodige barokstil. Fra vor tid vil man ligeledes finde et utal af nybyggede kirker, hvis stil – på en anden måde – er lige så verdslig som barokstilen var det dengang. Nybyggeri, der er udtryk for en levende kontakt, et skæbnefællesskab med sin egen verden.

Og når disse fremtidige forskere giver sig til at læse, hvad vi har skrevet, for og imod, dybsindigt og journalistisk, videnskabeligt og emotionelt, så vil de sige: der var tre perioder i kirkehistorien, hvor teologien formåede at sætte menneskene i brand: oldkirken, reformationen og . . . Tja, hvilket navn vil de vel give vor tid? En periode som vor kan ikke undgå at blive karakteriseret i et ramende udtryk. Aggiornamento-tiden? Den Johanneiske periode? Demokratiserings-tiden? Den økumeniske tid? Jeg ved det ikke. Det er svært at give sig selv et kæle- navn. Det må andre gøre. Men det er beroligende at tænke sig, at alle vore stridigheder dog har så megen fælles stræben i sig, at de vil kunne sammenfattes i eet ord!

H. van Schaik

LOURDES	18
ARHUS-KONFERENCE	19
SNOGHØJ 71	20
UNGARSK MENIGHED	22
INDLAND	23
H. HØJRISS	25
FILM	28

Iblandt os«, har gjort det nødvendigt at nedskære antallet af illustrationer. Til gengæld er bladet blevet udvidet med fire sider. red.

KARD. SUENENS OM KIRKENS GRUNDLOV

Den belgiske kardinal Suenens har for nylig i et interview til det amerikanske nyhedsbureau NC News Service udtalt sig om sit syn på den af kommissionen til kirkerettens revision udarbejdede »grundlov« for Kirken, som af kommissionen i udkast er sendt til alle verdens biskopper til udtalelse, og som allerede fra flere sider er blevet mødt med kraftig kritik.

– *Det udkast til en grundlov for Kirken, der går under betegnelsen »Lex Fundamentalis«, er blevet kritiseret fra alle sider, men alligevel skal der efter sigende være blevet sendt et nyt udkast, som er endnu mere diskutabelt end det første, til alle verdens biskopper med anmodning om at fremkomme med en skriftlig udtalelse om det inden 1. september i år.*

Hvad skal en sådan afstemning tjene til, før synoden er åbnet, og hvad mener De selv om de omstændigheder, hvorunder denne brevafstemning finder sted?

– Om værdien af et sådant skriftligt rundspørge blandt biskopperne, som er spredt over hele verden, kan jeg kun sige, at jeg er yderst forbeholden over for det. Der er ikke tilstrækkelig tid til at sætte sig alvorligt ind i en så omfattende tekst som denne, efter at man nu i fem år har arbejdet med den for lukkede døre.

Inden for det korte tidsrum, der er afsat, kan man knap nok, som det sig hør og bør, nå at rådføre sig med de teologiske og kirkeretslige fakulteter for slet ikke at tale om de sagkyndige på de områder, der berøres af dette udkast til en grundlov.

Og man har næsten heller ikke tid til at drøfte det med sine biskopkolleger. Det har for resten aldrig på noget tidspunkt været muligt hverken i den kardinalkommission, som skal føre opsyn med arbejdet – vi har aldrig holdt et møde – eller for den internationale teologikommission. Biskopkonferencerne har praktisk talt ikke mere tid til at gennemgå teksten i fællesskab, selv om vi alle sammen ved, at der er en verden til forskel mellem et hastigt rundspørge og en rådføring efter moden overvejelse i de lokale kirker.

Men rent bortset fra, at det hele skal foregå i huj og hast, og fra, at man ikke er tilstrækkeligt forberedt til, at en forsvarelig rådføring kan finde sted, er der også det, at det hele stadig foregår mere eller mindre hemmeligt. Teksten er ikke tilgængelig for de kristne som helhed, selv om det er dem, den først og fremmest berører, eftersom der er tale om en grundlov, som det er meningen, de skal leve efter.

Hvordan vil man under disse omstændigheder have, at man skal drøfte den »åbent« i kirken med de sagkyndige og med de medansvarlige organer i bispedømmerne, som berøres af denne grundlov? Og hvordan skal man efter dette kunne adlyde pavens appel om, at han til kirkerettens reform forventer »biskoppernes værdifulde støtte, og at disse for deres del skal formidle opfattelsen i Gudsfolket« (Tale 23.6.1970)?

Og hvordan skal man kunne undgå at synes, at en sådan fremgangsmåde, hvis den virkelig skulle fastholdes, ville være i modstrid med den nylig udsendte instruks fra den pavelige kommission om meddelelsesmidlerne – en instruks, som paven selv har stadfæstet, og hvori der står: »Den offentlige mening hænger sammen med menneskets sociale natur . . . I overensstemmelse med den ret, der opstår af dette behov, er det selv

forpligtet til at gå oplysningen i møde . . . Selve opinionsdannelsen kræver, at enhver frit kan udtrykke sine tanker og følelser.«

For at ingen skal kunne sige, at dette ganske vist gælder for det borgerlige samfund, men ikke for Kirken, hedder det videre i instruksen: »Eftersom det er vigtigt, at der udvikler sig offentlige meninger i Kirken, har ethvert medlem af Guds folk krav på den fuldstændige information, han behøver for at kunne spille en aktiv rolle i Kirkens liv.«

Det ville være bitter ironi, hvis vi ved en lejlighed, der er af så stor betydning for Kirkens fremtid, ville undlade at praktisere de principper, vi selv går i brechen for.

Jeg indrømmer, at jeg er så meget mere foruroliget, som vi alle sammen ved, at manden bag rundspørget, kardinal Felici tidligere har skrevet i L'Osservatore Romano, at en rådføring i dette tilfælde slet ikke er nødvendig, og at det tilkommer paven alene suverænt at tage stilling til, om han vil forkynde denne grundlov for hele Kirken eller ikke – med eller uden biskopkollegiets medvirken. Dette synspunkt støttes for øvrigt af bogstaven i den nugældende kirkeret, men efter det 2. Vatikankoncil og bispesynoden i 1969 er det i modstrid med det 2. Vatikankoncils ånd. Heri har vi et bevis på, hvor påkrævet det stadig er at gøre klart rede for, hvad der ligger i begrebet: sand kollegialitet.

Som svar på den kritik, der har været fremsat fra mange sider, har en talsmand for kommissionen til kirkerettens reform for nylig under en pressekonference i Vatikanet udtalt, at grundlovens tekst var åben for en vidtgående rådføring, hvilket formelt er i modstrid med den tidligere instruks, hvori det forlangtes, at skemaet skulle være forbeholdt nogle få rådgivere.

Men hvis en sådan rådføring skulle have nogen gyldighed i sig selv, ville det trods alt være nødvendigt på forhånd at gennemgå proceduren i teologiens og teknikens lys og nøjagtigt at præcisere den rolle, biskopperne, præsterne og lægfolket hver især skulle spille ved en sådan rådføring.

Den forsinkede forsikring, man netop er kommet med for at berolige sindene, kan ikke råde bod på de oprindelige alvorlige defekter.

– *Men hvis man nu antager, at proceduren var normal, og at der var tid til et passende studium og en forudgående rådføring, tror De så, det ville være muligt at opstille en »grundlov for Kirken«?*

– Jeg vil helst overlade til teologerne og de sagkyndige i kirkeretten at afgøre, om det er muligt at opstille en grundlov for Kirken i den forstand, at det er en lov, der står over lovene, en lov, man kan referere til, og efter hvilken man kan regulere alle andre fremtidige love, som det er hensigten med udkastet.

Dette spørgsmål er så meget mere vanskeligt, eftersom det frembyder en stor risiko for at »dogmatisere« loven og »legalisere« dogmet. Hvordan skal man undgå faren for ikke at skelne tilstrækkeligt mellem det, der på den ene side hører ind under troen, teologien, historien eller sociologien, og det, der på den anden side hører ind under selve lovens område.

Det 2. Vatikankoncil har meget heldigt mindet os om, at Kirken er et guddommeligt mysterium, som har rod i selve Treenighedens mysterium, og som i enhver henseende overskrider vore menneskelige kategorier. Jeg vil gerne fastslå, at Kirken i de 2000 år, den har bestået, aldrig har følt trang til at definere sig selv på den måde i juridiske vendinger. Det er noget, der fortjener at blive taget i betragtning af dem, der – med rette – lægger vægt på traditionen.

For øvrigt kan man lægge vidt forskellige ting i betegnelsen »grundlov«. Er det en grundlov for Kirken i lighed med en borgerlig grundlov? I hvert fald omfatter enhver grundlov alle borgernes rettigheder og pligter samt en præcisering af den konstituerede myndighed på ethvert plan. Men i »Lex

Fundamentalis« er der i den tekst, der er forelagt til bedømmelse, ingen garantier af den art, og det ville være en utilgivelig mangel ved et juridisk dokument, der gør krav på at blive betragtet som »væsentligt«.

Drejer det sig om under denne betegnelse at fremsætte nogle førende principper, der kan tjene som ledesnor for det videre arbejde i kommissionen til kirkerettens reform? I så fald er hensigten mere beskeden og sikkert også mere realistisk.

Som det har vist sig, drejede det sig, da biskopperne på synoden i 1967 blev enige om at give grønt lys for udfærdigelsen af en »Lex Fundamentalis«, om noget, man endnu ikke havde helt klart for sig, og som endnu ikke havde taget form. Man kan ikke med rimelighed argumentere ud fra dette og hævde, at der har været enighed om at fremstille en »kirkelig forfatning« af den art, som skal gælde for al fremtid.

– *Men hvis man nu lader dette teoretiske spørgsmål stå åbent og går ud fra, at en sådan grundlov er mulig, tror De så, at øjeblikket er gunstigt til at indføre en »Lex Fundamentalis«?*

– Det spørgsmål vil jeg uden at tøve besvare med et »absolut ikke«.

For det første tror jeg ikke, den svarer til noget behov, sådan som den opfattes i teksten. Koncilet har med konstitutionen »Om Kirken«, belyst ved den dogmatiske konstitution om »Guds åbenbaring« og andre supplerende konciltekster givet os det læremæssige udgangspunkt, vi behøver ved enhver revision af kirkeretten, og foruden de her nævnte konciltekster er der i Kirken en grundlov, der hedder Evangeliet, og som har gyldighed til alle tider. Det er farligt at støbe Evangeliet om til lovtekster. Man kan aldrig tydeligt nok understrege, at Kirken ikke er bygget på loven, men på Guds ord, som læreembedet ydmygt må bøje sig for. Nogle spredte – og for øvrigt yderst sjældne – citater fra Skriften eller en passus om Helligånden er ikke nok til at råde bod på det manglende bibelske perspektiv, og til at sikre Guds ord primat.

For øvrigt ville en sådan grundlov, hvis den blev offentliggjort nu, risikere at blokere enhver yderligere udvikling af såvel teologisk som kanonisk og pastoral art, selv om den på enkelte detailpunkter erklæres at være af »foreløbig« karakter. Ud fra hvilket kriterium skulle man for øvrigt kunne skelne mellem det fundamentale og det mindre væsentlige? En »grund«-lov er pr. definition afgørende og endelig, – dvs. at den ville få den nuværende udvikling til at stivne på væsentlige punkter, som det 2. Vatikankoncil ikke har taget afgørende stilling til, eller som det ikke engang har givet sig i kast med.

Disse spørgsmål »på forskningsstadiet« er af vital betydning for Kirkens fremtid. Jeg tænker – for nu blot at nævne nogle af dem – på det nøjagtige forhold mellem primat og kollegialitet, på teologien om de lokale Kirker, på en synodes beskaffenhed, på et kardinalkollegiums rolle og plads ved et pavevalg, på de forskellige former for medansvar, der tilkommer lægfolket i Kirken, osv. Det er ikke uvedkommende spørgsmål eller spørgsmål, der ifølge deres natur ikke hører ind under de kollegiale drøftelser. En grundlov, hvor der ikke tages hensyn til dem, er dødsdømt fra begyndelsen.

Alt dette betyder naturligvis ikke, at Kirken ikke som ethvert andet synligt samfund har brug for visse »færdselsregler«. Den er ganske vist »fællesskab og mysterium«, men den er også et »hierarkisk samfund«, og det vil sige, at der i den skal være orden, autoritet og love. Men den grundlov, der her er tale om, er noget helt andet. En del af teksterne kunne bruges som arbejdsredskab under udfærdigelsen af den nye kirkeret og som norm sammen med flere andre, men uden nogen som helst privilegeret status – uden at være »kanoniserede«. Kanonikerne burde især være opmærksomme på den advarsel, pater E. Rideau S.J. for nylig fremkom med i en anden sam-

menhæng, da han sagde: »En orden, der virker kvælende, er lige så skadelig som et kaos, frembragt af anarki.«

– *Hvad er – efter Deres mening – den væsentligste kritik mod udkastet?*

– Jeg har læst adskillige artikler og indlæg, som er blevet publiceret i Belgien, Frankrig, Italien, Amerika og flere andre steder. Samtlige forfattere af disse artikler er enige om, at der i »Loven« ikke tages tilstrækkeligt hensyn til hverken ånden eller bogstaven fra det 2. Vatikankoncil. Professor Alberigo i Bologna har ud fra dette synspunkt skrevet en meget omhyggeligt redigeret afhandling om grundloven, og de resultater, han kommer til, kan ikke undgå at virke overbevisende. Alting tyder på, at vi er i klar tilbagegang i forhold til retningslinjerne fra det 2. Vatikankoncil.

Ved en opmærksom gennemlæsning af de 102 – fuldstændige og undertiden mærkværdigt ufuldstændige – citater fra det 2. Vatikankoncil kan man ikke komme til noget andet resultat. Den lære om Kirken, der ligger bag, skruer kort sagt pavens autoritet og dens absolutte monarkiske karakter op i højeste potens, samtidig med, at biskoppernes kollegialitet og enhver form for medansvar fra lægfolkets side på alle planer bagatelliseres mest muligt.

Kirken kommer her ikke helt til sin ret som fællesskab og som sakramental, eukaristisk og eskatologisk realitet. Ved først og fremmest at lægge vægten på det juridiske har man ikke taget tilstrækkeligt hensyn til den åndelige og karismatiske rigdom i Kirkens mysterium. Udøvelsen af paveembedet er isoleret fra bispekollegiet, hvad man omhyggeligt havde undgået i den dogmatiske konstitution »Om Kirken«; bispesynoden knyttes til primatet og ikke til biskoppernes kollegialitet, lægfolket betragtes igen ud fra et negativt synspunkt som ikke-gejstlige osv.

Det er slet ikke min personlige mening, jeg her giver udtryk for. Den deles af et betragteligt antal teologer verden over, som for øvrigt åbent har givet udtryk for den i en tekst, der er blevet offentliggjort med deres underskrifter.

– *Hvilken indflydelse ville denne grundlov efter Deres mening få på økumenien? Åbner eller lukker den kirkelige struktur, den aftegner, for udsigten til de kristne Kirkers genforening?*

– Jeg tror, at de ikke-katolske kristne Kirker øjeblikkelig vil bemærke, at denne tekst på flere væsentlige punkter betegner en tilbagegang i forhold til det 2. Vatikankoncils dekreret om økumenien.

Man genfinder i den ikke de teologiske perspektiver, der dannede baggrunden for visse af de udtryk, pave Paul benyttede i sin henvendelse til patriark Athenagoras og senere til den anglikanske Kirke i anledning af de engelske martyrs helgenkåring, hvor paven brugte udtrykket »Søsterkirke«.

Alt, hvad der i øvrigt betyder en underkendelse eller en forringelse af medansvaret på hvilket plan som helst, er i sig selv en hindring for økumenien. Og endelig er det vel klart, at man ved at nærme sig Kirkens mysterium ud fra et juridisk synspunkt økumenisk set betræder en vej fuld af faldgruber.

Man forstår altså meget godt, at grundloven er blevet modtaget med bestyrtelse af katolske økumenikere, og at en af dem, M. Villain S.M., for nylig i en meget omtalt artikel i »Figaro« kunne skrive, at dens vedtagelse ville betyde døden for økumenien.

Fordi jeg selv så levende fornemmer faren for at ødelægge bestræbelserne for at nå frem til den synlige enhed, betragter jeg det som min pligt at udtrykke min ængstelse i så hen- seende.

– *Må jeg have lov til at stille et mere specielt spørgsmål, som vi amerikanere er overordentlig følsomme overfor. Der tales i grundloven om menneskerettighederne (Kirkerettens §§ 10–24). Er det et betydeligt fremskridt og en forbedring i forhold til tidligere? Er disse grundlæggende rettigheder, som*

gælder for enhver kristen, efter Deres mening kommet fyldestgørende til udtryk og tilstrækkeligt sikret?

– Jeg glæder mig lige så meget som De over den »bill of rights«, De hentyder til, og der er ganske givet tale om et fremskridt. Men udtryksmåden er undertiden alt for ængstelig og frygtsom. Man kunne have lyst til at sige: »Frygt ikke, sæt jeres lid til Helligånden i det troende folk«, – så stærkt insisteres der på begrænsningerne og forsigtighedsreglerne.

Men alt taget i betragtning, er erklæringerne positive. Desværre er de i alt for høj grad forblevet erklæringer uden nærmere udformede juridiske garantier og uden beskyttelsestrukturer. Loven skal ifølge selve sin funktion tage de vanskelige situationer, konflikterne og selv de mest pinagtige eventualiteter i betragtning. Det er simpelt hen dens opgave. Som helhed vil jeg sige, at det har slået mig at se, hvor påfaldende lidt juridisk og præcis loven er, så snart man ikke mere beskæftiger sig med pavens autoritet og den måde, hvorpå den skal udøves. Man er endnu ikke nået frem til et harmonisk forhold mellem pligter og rettigheder, der er ingen nøjagtig definition af myndighedsområderne, og det samme gælder den konkrete måde, hvorpå subsidiaritetsprincippet og kollegialiteten i praksis fungerer.

– Hvis denne »grundlov« blev vedtaget, hvordan ville den så blive »modtaget« i Kirken?

– De ved lige så godt som jeg, at der findes en betydelig »anti-institutionel« tendens blandt kristne af typen »det tredje menneske«. Jeg beklager dens tilstedeværelse, men samtidig er jeg meget bange for, at det vil styrke den overordentligt, hvis loven bliver vedtaget. Det franske dagblad »Le Monde«s korrespondent i Rom, M. Nobécourt, har skrevet en artikel, hvori han understreger, at en sådan reaktion må forudses, og hvor farlig den er. Denne fristelse til »ligegyldighed« er meget alvorlig, og vi må af kærlighed til Kirken gøre alt for at bekæmpe den.

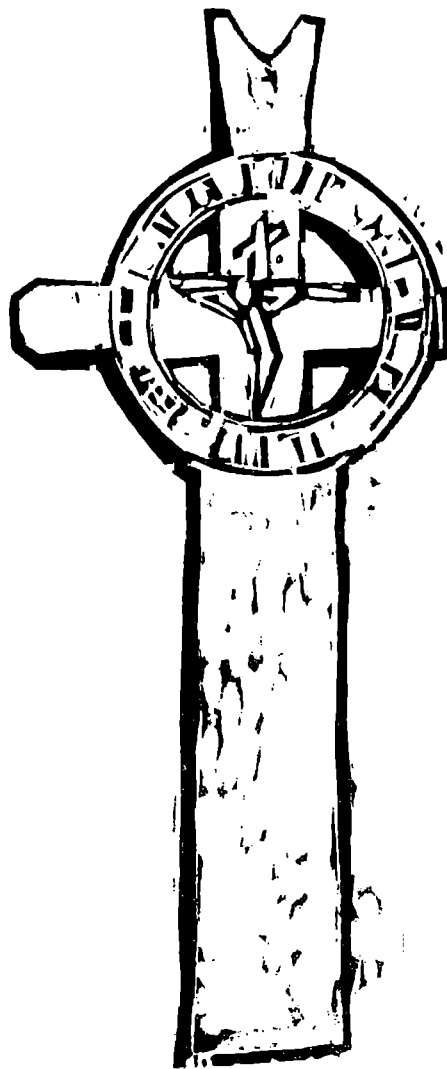
Men for at kunne det må man gøre sig klart, at man i verden i dag ikke autoritativt kan påtvinge et folk en forfatning, medmindre det – direkte eller indirekte – har kunnet påtage sig sin del af ansvaret for lovenes udfærdigelse.

Gratian har allerede i det 12. århundrede skrevet følgende om »tilslutningen«, og det gælder den dag i dag: »Lovene indføres, når de forkyndes, og de bliver endeligt fastslået, når de mennesker, der skal efterleve dem, har stadfæstet dem i kraft af deres vandel.«

Alt dette er ikke det samme som at gøre Kirken til et demokrati, hvor al magt udgår fra folket. Men det er i fuld respekt for pavens og biskoppernes autoritet en del af det medansvar fra præsternes og lægfolkets side, som man ikke ustraffet kan se bort fra. Man kan ikke undgå at bemærke, at præste- og pastoralrådene overhovedet ikke nævnes i grundloven. Jeg ved, at disse organer stadig er under »tilkørsel«, og at livet ikke har sagt sit sidste ord i den forbindelse. Men man kan ikke i den grad negligere dem, at man både faktisk og juridisk forbigår dem i tavshed.

Resultatet bliver nok desværre, at man må tage afstand fra den foreliggende tekst, som ikke egner sig til at rettes. Der skal mere tid til at udarbejde en på en gang smidigere og mere dybtgående tekst. I mellemtiden må vi holde dørene og vinduer åbne. Vi må give Helligånden lov til at lede sin Kirke med et minimum af juridiske forskrifter og et maksimum af åbenhed over for livets dynamik. Vor oprigtige tillid til Helligånden, som er nærværende og virksom i sin Kirke, er den bedste og eneste endelige og afgørende garanti, vi har. Det er Ham, der i århundredernes løb skridt for skridt gennem det altid levende læreembede og Gudsfolkets loyalitet siger os, hvordan vi samtidig skal respektere Evangeliet, som er vor Lex Fundamental^{is} par excellence, og imødekomme menneskenes behov i dag og i morgen.

† Kardinal L. J. Suenens,
ærkebiskop af Malines-Bruxelles

BILLEDER FRA GOTLAND

AF
EMIL PETERSEN

Nej, dette er ikke noget med en løftet pegefinger og »hvad med at lære de nordiske lande at kende, før . . . «. Det er slet ikke nødvendigt, for et Gotlandsbesøg kan man uden videre anbefale, men selvfølgelig kunne man godt ønske, at det var noget lettere og billigere at komme derop, end tilfældet er, – lige så nemt som til Rimini eller Gardasøen. Svenskerne har selv gjort øen til landets feriested frem for noget. Og det er ikke så mærkeligt: Sommervejret er godt og stabilt derude på Østersøen, og minder fra gamle storhedstider vrimler det med. Øens hovedstad, Visby, har det altsammen. Bedst kendt er vel den velbevarede bymur. Opper, langs bakkekammen, strækker sig fra stranden den arrede drage, muren med takker og tårne. In-

denfor ligger stadens gamle huse tæt sammenstuvet. Nogle af dem er groet helt ind i muren. Udenfor er der heldigvis på en lang strækning et græsbevokset åbent stykke land. Så er der ganske vist lidt by igen længere ude med slagteriet og rødstenshuse og tankstationer, inden landet begynder som en brømme af tynd skov, de nordiske landes signatur mil efter mil.

Sidder man dér uden for Visby med ansigtet mod byen, ser man først muren i blålig skygge. Af byen øjnes kun hjørnet af et rødt tag og toppen af Skt. Nikolajs kirkeruin, blændende hvid i solen med små duske vissent græs på tagresterne. Bagtæppet er en trekant mættet blå, havet og den store, lyse sommerhimmel. Men der er et sted lidt længere oppe på bakken, hvor man ikke ser andet rage op over bymuren end domkirkens tårn. Og det er et syn, der, takket være kirkens ejendommelige brede spir, leder tanken hen på gamle naive tegninger, man har set af fjerne byer mod

øst: Novgorod, Kiev, Byzants . . . »Till Österland vill jag fara . . . «. Tanken er jo ikke så fjollet. Visby havde som forpost i et mægtigt handelsområde forbindelse med de steder. Der har lugtet af mange slags krydderier og andre gode sager på domkirkeloftet, hvor de tyske købmænd havde deres lager, og fra pakhuslugerne i Strandgadens høje gavlhuse.

Ikke underligt, at staden var beundret og efterstræbt. Valdemarskorset uden for Söderport fortæller om den afgørende kamp. Her faldt i det Herrens år 1361 gotlænderne »foran Visbys porte i kamp mod danskerne. Her ligger de begravet. Beder for deres sjæle!«

Kønt er det berømte kors, selv om det i tidens løb har fået nogle skrammer og står prosaisk klemt inde mellem villahaver. Tæt omkring det er massegravene, hvor man i julivarmen hastigt kulede de faldne ned. Går man med romantiske drømme om svundne dages ridderlige kamp mand mod mand, kommer man på andre tanker, når man i museer i Visby står over for de kranier og andre skeletdele af de faldne, som

dér er udstillet. En skånselsløs gøren ende på modstanderens liv så hurtigt som muligt var dengang som nu målet. Og man ser, at det må være lykkedes ganske godt.

Borgere fra byen og gotlandske bønder var sat ind i oprøret, kraftige unge, men også krøblinge og gamle. Anede man Visbys udenlandske storkøbmand, der havde holdt sig udenfor, at nu var klokken faldet i slag også for dem? Storhedstiden var på højs.

Men hvad man dog havde nået i de århundreder! Derom vidner den dag i dag de op mod hundrede landsbykirker, der rummer en kunstnerisk rigdom, som er et af højdepunkterne i nordisk kultur.

Under kirkepladsens svale træer står til enhver tid enkelte fremmede eller grupper, der er kommet i bus. Finsk høres ofte. De står og strækker benene efter bilturen og bøjer hovedet bagover for ligesom at måle tårnet. Igen et af disse høje spidse, som bygmesteren for seks-syv hundrede år siden bestræbte sig for at få til at syne endnu højere, end det faktisk var. På lang afstand så man det rage op gennem den disede skovbræmme som en vældig raket, parat til at bryde skellet mellem himmel og jord. Som udtryk for gotikkens tanke er det vel ikke forkert, om man ser det netop sådan.

Ellers er det især portalerne, man kommer for at kigge nærmere på. Det bugtede bånd, som forbinder søjlehovederne ved siden af døren, er en række små skulpturer. Motiverne kender man igen fra sted til sted, men udførelsen er forskellig. Jesu fødsel. Kongernes tilbedelse. Flugten til Ægypten. I den bløde sten er bundet en rigdom af nuancer, en verden af ynde og nænsomhed, af ydmyg undren og taknemmelighed, men også af realistisk grusomhed. Herodes' myrdende soldater er tidløse maskeskikkelser, mænd uden ansigt.

Men de gotlandske stenmestre har naturligvis også på vægge og portaler og døbefonte skabt billeder fra deres egen tid. Over døren til Källunge kirke ses krigere, som de har set ud, dengang danskerne erobrede øen. Her er en række billeder med motiver fra bøndernes daglige liv på den tid. Måske de har været en slags kalenderbilleder der symboliserede årets tider. Et af reliefferne viser to musikanter, et par tapre småfyre med store hoveder, dem skulle man kunne se ordentligt! Stive af optagethed gnider de violerne, og det har de gjort siden Valdemar Atterdags tid, mens sognets folk har passeret dem på vej ind til gudstjeneste, til bryllup og til fest. Og de to gned trøstigt videre, uanfægtede, også når solen ikke skinde i sindene hos dem, der gik ind i

huset for at tage afsked med en af deres kære.

Det kan jo ikke nægtes, at ved siden af en kirkekunst som den, man møder blandt andet på Gotland, forekommer det meste af det, der i dag laves til udsmykning i kirker, mildest talt sterilt. Man var dengang angst for hundredeogsyttenting, det viser deres kirkebilleder klart nok – og også, hvad man frygtede. Det er vanskeligere at se konkret, hvad vi frygter, siden vi oftest kun tør støtte os til smagen og det stilrene og meget alvorlige, når vi skal give en nybygget kirke kunstnerisk liv.

Grønt ligger Gotlands land. »Det summer af sol« over skove og marker. Nu ved sommertid er de berømte orkideer, der gror i øens frodige løveng, forlængst blomstret af. Det er sejere urter, som overlever vejstøv og tørke. Længs grøfterne står den blege cikorie med sit blå ansigt tappert trodsende snavs og hede, et fint lille vartegn af den slags, man også husker fra den rigtige ø.

Emil Petersen

FRA IRLAND

VED BISKOPPEN

Økumenisk møde i Irland

En biskops kalender er et problem for sig. Jeg har i denne sommer prøvet at indskrænke udenlandsrejserne så meget som muligt, og i stedet deltaget i forskellige af vore mangfoldige sommeraktiviteter i Danmark, både rent katolske og økumeniske. Nogle enkelte udenlandsrejser har der dog været: Først til den nordiske bispekonference i Göteborg, som blev omtalt i Katolsk Forum nr. 15. Dernæst en hastig tur til Frankfurt, hvor jeg præsteviede nogle af mine jesuitermedbrødre, bl.a. Klaus Dietz der skal arbejde i Sverige. På vejen hjem fra Frankfurt gæstede jeg kardinal Jaeger i Paderborn og havde et møde med lederen af Bonifacius-Werk.

En anden udenlandsrejse bragte mig til Dublin, hvor der fra den 16. til den 20. august afholdtes den fjerde internationale kongres for jesuitter, der er engageret i økumenisk arbejde. Af forskellige grunde holdt jeg det for vigtigt at deltage i denne kongres: både fordi jeg her ville møde den samme kreds af jesuitter, som jeg for to år siden stiftede bekendtskab med i Chicago, og fordi kongressens emne om kirken, stedet, hvor den foregik – midt i det urolige Irland, – og jesuitergeneralens besøg, alt sammen bidrog til at give denne kongres særlig vægt.

Mødets emne

Den samlede omkring 120 jesuitter fra 30 forskellige lande, foruden nogle gæster fra andre ordener og nogle ikke-katolske observatører. Deltagerne var hovedsagelig fra USA, Canada og Vesteuropa, men der var også enkelte fra

den nære og fjerne Orient og fra Afrika.

Et af de mest brændende emner i katolsk teologi efter det 2. Vatikankoncil er kirkesynet. Hvorledes er forholdet mellem den ene kirke og de mange kirker? I hvilken forstand er den katolske kirke den ene sande, og i hvilken forstand er også de ikke-katolske trossamfund kirker i ordets sande og egentlige betydning? Det indledende foredrag af Avery Dulles SJ, – en søn af den tidligere amerikanske udenrigsminister Foster Dulles, – angav dette tema: »Kirken, kirkerne og den katolske kirke«. Samme spørgsmål blev behandlet rent bibelsk af canadieren Emile Langevin SJ, hvis foredrag handlede om »Kirken og kirkerne i Det nye Testamente«. Wilhelm de Vires SJ, der arbejder på det orientalske institut i Rom, behandlede emnet om pavens primat og dette primats grænser, mens en irsk jesuit O'Connell forelagde spørgsmålet om »Sandhedernes rangorden«. Endelig gav et foredrag af den belgiske teolog Piet Fransen SJ om »Kirkelig enhed og troens formulering« anledning til mange drøftelser.

P. Arrupes tale på kongressen

Jesuitergeneralen, pater Pedro Arrupes deltagelse i mødet var i sig selv et tegn på hans levende interesse for de økumeniske spørgsmål. På mødets første dag holdt han et kort, principielt foredrag om jesuiterordenens stilling til det økumeniske arbejde. Senere var der lejlighed til at stille ham spørgsmål om dette og andre emner.

Vigtig var hans betoning af, at en økumenisk indsats ikke blot kræves af nogle få specialister: »I min overvejelse af disse spørgsmål er jeg kommet til den overbevisning (som jeg også har haft lejlighed til at nævne for forskellige af vore ordensledere), at økumeni ikke er en særlig gren af apostolatet, men en dimension af kirkens sendelse og som følge deraf af *alle* vore apostoliske aktiviteter. Vor orden har mulighed for at bidrage væsentligt til den økumeniske bevægelse, netop fordi den verden over udfører så mange forskellige former for arbejde.«

Der er på det økumeniske område stadig brug for pionerarbejde: »Den økumeniske bevægelse bør udvikles. Og jeg håber ingen finder det malplaceret, når jeg særligt med henblik på den økumeniske bevægelse siger, at det er noget væsentligt i vort ordenskald, at vi ikke føler os for bundne til de gængse former for vore kirkelige tjenester, men at vi er så åbne, som vi kan, for de nye behov i kirken; og at vi påtager os noget af det pioner- og forskningsar-

bejde, som Gud kalder sit folk til. Vi har i vor orden altid forstået nødvendigheden af, her og nu, at være åbne og modtagelige – »til Guds større ære«. En stadig åbenhed for Kristi Ånd, til lige med stor lydhørhed og dømmekraft, er karakteristisk for vor indstilling.

Vi må altid være vågne for Helligåndens stemme og inspirationer, fordi han har sine egne veje, ad hvilke han vil lede os til sand enhed. Hvem ved »hvordan« og »hvornår« kristen enhed vil virkeliggøres? »Hvem kender Herrens tanker? Hvem blev hans rådgiver?« (Rom. 11,34), »Ånden blæser, hvorhen den vil« (Joh. 3,8), og vi må være meget ydmyge og åbne for at kunne modtage disse inspirationer. Dette vil give os den rette økumeniske indstilling. Hvis arbejdet for kristen enhed skal fortsættes med energi og overbevisning og tiltrække den yngre generation, så må den økumeniske bevægelse blive modigere, mere repræsentativ og mere bindende for kirkens liv. Vi må betragte denne opfordring som specielt rettet til vor orden, for at vi kan komme ud af den apati overfor økumeniske spørgsmål og den manglende erkendelse af dette problems overordentlig store betydning, som nogle af os jesuitter lider under.«

Mens der for øjeblikket i mange kredse er en tendens til udelukkende at betone den »praktiske« økumeniske indsats og at nære skepsis overfor teologien, var det pater Arrupes mening, at jesuiterordenen ville kunne yde sin allervigtigste økumeniske indsats ved solidt, teologisk arbejde: »Hvis jeg skulle udpege ét arbejdsfelt for jesuiterordenen fremfor alle andre med hensyn til økumeniske opgaver, så ville jeg af mange forskellige grunde pege på *den teologiske refleksion*.« –

»En kombination af faktorer har i vore dage pludselig udvidet mulighederne for teologiske overvejelser og forøget vort behov for dem. Tendensen i den fornyelse, der sker indenfor alle kirker, de fremskridt der er gjort i dialogen om teologiske spørgsmål mellem kristne af alle traditioner, udviklingen af de naturvidenskabelige og humanistiske videnskaber og teknologiens fremskridt har stillet nye spørgsmål og genoptaget spørgsmål, som vi mente var besvarede. Det drejer sig ikke blot om akademiske, esoteriske spørgsmål. Det er praktiske spørgsmål, der angår enhver af os. Af svarene på disse spørgsmål afhænger i høj grad kirkens fremtid, verdens og menneskehedens fremtid. Hvilken mening, rolle, realitet har de ikke-kristne religioner, de kristne trostraditioner, som ikke er i fuld enhed med den romersk-katolske kirke,

de forskellige kræfter udenfor kirken, som arbejder for sociale reformer, fremskridt og fred, i Guds frelsesplan? Vi giver alle daglig et underforstået svar på disse spørgsmål. Den alvorlige fare er, at dette svar måske ikke løser det spørgsmål, vor samtid stiller; eller at svaret er overfladisk og utilstrækkeligt, så det eventuelt kan komme til at stå i vejen for en sund udvikling.«

Mødet og konflikten i Nordirland

Hele mødet var præget af den tragiske situation i Nordirland. En mere end 400-årig historie har der ført til, at dybe nationale og politiske konflikter er blevet kombineret med religionsspørgsmål. Der er det særlig svært for ansvarshavende kristne at have en økumenisk indstilling. En katolsk præst, der ville opfordre sin menighed til at arbejde for fred og fordragelighed over for protestanterne, ville blive mistænkt for at hindre en politisk frigørelsesproces; og en protestantisk præst, der ville opfordre sin menighed til en lignende fordragelighed, ville blive mistænkt for at svigte ønsket om nordisk uafhængighed af det øvrige Irland. Ved forskellige lejligheder under kongressen drøftedes det nordiske spørgsmål, og der fandt møder sted mellem kongressen og irske, protestantiske kirkeledere. Kongressen udsendte følgende resolution (foreslået af gruppe F):

I de 4 dage, vor kongres i Dublin varede, kunne vi ikke undgå at mærke noget af alvoren i den situation, der råder i Irland for øjeblikket. Vore diskussioner om kirkens opgave gav os en stærkere fornemmelse af den sandhed, at vi kristne og vore kirker, ligesom Kristus, skal være menneskehedens tjenere og et redskab til forsoning. Til vor bedrøvelse måtte vi konstatere, at konflikten, selv om den er af social og politisk art, også har et religiøst præg. Vi håber, at den enhed, vi følte med vore brødre fra andre kristne kirker i de dage, vi holdt vor kongres, i nær fremtid må få endnu større udbredelse. Vi håber, at de hindringer, der står i vejen for virkeliggørelsen af denne enhed – af hvad art de end måtte være – ved fremsynet og modig handling må overvindes af alle, der har et umiddelbart ansvar i denne situation. Vi er selv kommet til den erkendelse, at vi i vort arbejde som lærere og formidlere har mulighed for at henlede opmærksomheden på det nordiske problems sammensatte karakter, og verden over (i de 30 lande vi selv kommer fra) at stimulere til en større interesse for dette problems løsning. Vi er fast besluttede på at bruge vore muligheder i den størst mulige udstrækning.

Hans L. Martensen

GRUNDLOV

222 teologer imod grundloven

KIPA

222 teologer fra hele verden har udsendt en erklæring mod den »grundlov for Kirken«, som er blevet tilsendt biskopperne til udtalelse. Blandt disse teologer er folk som Karl Rahner, Hans Küng (Tübingen), Franz Böckle (Bonn), Alberigo (Bologna), Aubert (Loewen), Bakker (Amsterdam), Castillo (Granada), Metz (Münster), Haarsma, Schillebeeckx og Schonenberg (alle 3 Nijmegen) og Greinacker (Münster).

Kardinal Pellegrino er imod Kirkens nye grundlov

Torino – KIPA

Ærkebiskoppen af Torino, kardinal Michele Pellegrino betegner den »grundlov for Kirken«, som kommissionen til kirkerettens revision har udarbejdet, som »uheldig og umulig«.

Det ville, siger Pellegrino, være en »tragedie for Kirken«, hvis biskopperne verden over accepterede denne »grundlov«. Før han udtalte sin endelige dom over den, ville han dog først høre indbyggerne i sit bispedømme, »som det sømmer sig for en rigtig biskop, som vil være et autentisk udtryk for den lokale kirke, han står i spidsen for«.

Allerede på et møde i Torino understregede man modsigelserne i »grundloven« og den legalistiske og antikonziliære ånd, der præger den.

Kardinal Pellegrino er den første italienske biskop, der åbenlyst har rettet en skarp kritik mod »grundloven«, hvorom biskopperne som bekendt var blevet opfordret til at udtale sig skriftligt.

USA

Biskop Kelly opgiver præsteembedet

Providence – NC News Service

Hjælpebiskop Bernard Kelly i Providence meddelte i midten af juni, at han havde nedlagt præsteembedet, da han ikke »øjnede noget håb« om, at de ame-

rikanske biskopper ville ajourføre deres holdning og indstilling til tidens spørgsmål.

»Biskopperne er mere optaget af interne rutinesager end af det største moralske spørgsmål, landet i dag ser sig stillet overfor, nemlig krigen i Vietnam,« siger biskop Kelly i et interview til NC.

Biskop Kelly, der ofte har udtalt sig imod USA's indblanding i krigen i Vietnam, har indgivet sin afskedsansøgning til den apostoliske delegat for USA, ærkebiskop Luigi Raimondi i Washington.

Den 53-årige biskop, der har gjort tjeneste som hjælpebiskop for biskop Russell J. McVinnay i Providence siden 1964, siger, at han ikke har nogen »umiddelbare planer« for fremtiden, men at han ikke vil afvise den »mulighed«, at han gifter sig.

Biskop Kelly er den anden amerikanske biskop, der i løbet af de sidste to år har trukket sig tilbage og nedlagt præsteembedet. I juni 1969 meddelte hjælpebiskop James Shannon af Minneapolis-St. Paul, at han havde indgivet sin afskedsansøgning, fordi han af samvittighedsgrunde ikke kunne acceptere paven lære om fødselskontrol, som den er fremstillet i rundskrivelsen »Humanae Vitae« af 1968. Han har senere giftet sig og studerer nu ved universitetet i New Mexico.

Biskop Kelly siger, at han vil trække sig tilbage fra aktiv tjeneste, fordi han er offer for »en stadig følelse af frustration, som kommer af, at han er ude af stand til at forstå og indrette sig efter den tridentinske holdning og indstilling til tidens spørgsmål, som er fremherskende blandt biskopperne i USA«.

»Progressiv« katolsk chefredaktør afskediget

Kansas City – KIPA

Chefredaktøren for det amerikanske katolske ugeblad »The National Catholic Reporter«, Robert Hoyt, er udtrådt af redaktionen i Kansas City. Ledelsen af det forlag, der udgiver bladet, stemte med tre stemmer mod to for, at Hoyt, der er kendt som en progressiv journalist, skulle afskediges. Bladets oplag er i det sidste år gået ned fra 95.000 til 55.000, og ledelsen mener, at dets »alt for progressive linie« er skyld i denne tilbagegang. Udgiveeren, Donald Thormann, overtager selv stillingen som chefredaktør i stedet for Hoyt.

Kløft mellem præster og biskopper i USA

Et team af psykologer ved Loyola Uni-

versitetet i Chicago, som har gennemført 271 dybdepsykologiske interviews med »repræsentative« gejstlige, er kommet til det resultat, at »der i USA er en gabende kløft mellem de katolske præster og biskopper«, og det amerikanske center for opinionsundersøgelser, som har foretaget en sociologisk undersøgelse med 5.000 præster og biskopper til hjælp, er kommet til et lignende resultat. Præsterne og biskopperne er, hedder det, kun fuldstændig enige på to punkter, idet begge grupper er imod enhver form for »liberalisering« af abortloven, ligesom de er imod seksuelt samliv før ægteskabet.

TAIZÉ

Katolsk student indtrådte i Taizé

Taizé – KIPA

Den 24-årige italienske student Gianni Novello har af ærkebiskoppen af Paris, kardinal Marty, fået tilladelse til at indtræde i broderskabet i Taizé. Novello, som er katolik, vil fortsat blive stående som medlem af det internationale udvalg for ungdomskonciliet (som prioren i Taizé, Roger Schutz, har givet impulsen til) og af den internationale komité, der står i spidsen for Pax-Christi-bevægelsen.

ROM

Baptister besøger paven

Rom – KIPA

Paven har for nylig modtaget 400 baptister fra Texas, som på en valfart til Det Hellige Land gjorde ophold i Rom. I sin tale sagde paven blandt andet, at baptisterne har spillet en fremtrædende rolle for evangeliets udbredelse og den kristne opdragelse i Amerikas historie.

MEDDELELSER

Plakaten for Storkøbenhavn

Sognepræster og foreninger, som ønsker at få arrangementer omtalt på månedens plakat for Storkøbenhavn, bedes sende manuskriptet, så det er sognepræst Paul d'Auchamp i hænde senest den 20. i måneden.

Adresse: Johanneskirken, Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Det anbefales, at man så vidt muligt meddeler begivenhederne for 6 uger frem.

VÆRD AT LÆSE

Hans Urs von Balthasar: Klarstellung. Zur Prüfung der Geister. (Herder-Bücherei. Band 393, 1971.) Vi kan alle blive forvirrede over de mange problemer, som for tiden diskuteres blandt kristne. I 27 af hinanden uafhængige korte kapitler lader den kendte teolog alle disse problematiske spørgsmål passere revy og tager positiv stilling til dem. Han gør det ud fra Det nye Testamente og traditionen. Blandt disse kapitler kan nævnes følgende: »Pave i dag«, »Den præst, jeg søger«, »Den umoderne bøn« og især det sidste kapitel »Hvorfor forbliver jeg i Kirken?«.

Heinrich Schlier: Zur Freiheit gerufen. Das paulinische Freiheitsverständnis. (Geist und Leben, Dez. 1970.) Schlier, en af de betydeligste nulevende eksperter i Det nye Testaments teologi, undersøger frihedsbegrebet hos Paulus. Han fastslår, at mennesket er skabt af Gud som et frit væsen. Men i sin historie realiserer mennesket ikke mere denne frihed i forhold til Gud. Det er »ude efter sig selv«. Midt i denne ufrihed har Gud i Kristus givet os en ny frihed. Dette sker i Helligånden. Denne nye frihed realiseres i det forløste menneske i tro, håb og kærlighed. Samme artikel, som egner sig til meditation eller studiekredse, er aftrykt i Heinrich Schliers nye bog: »Das Ende der Zeit. Exegetische Aufsätze und Vorträge. III.« (Herder 1971.)

O. v. Nell-Breuning S.J.: Octogesimo anno (Stimmen der Zeit, Mai 1971). Den kendte 80-årige sociolog fortæller om tilblivelsen af Pius XIs berømte rundskrivelse: »Quadragesimo anno« (1931). I anledning af 40-årsdagen for rundskrivelsen »Rerum novarum« (1891) ville man udgive en ny socialencyklika. Paven henvendte sig til jesuiternes generalforstander, P. Wladimir Ledóchowski, om hjælp. Valget faldt på P. Oswald von Nell-Breuning, hvis opgave det blev at lave et første udkast. Faktisk er hele rundskrivelsen – bortset fra enkelte rettelser – et værk af Nell-Breuning. Han bedømmer denne fremgangsmåde meget kritisk i dag 40 år efter rundskrivelsen. Han siger: »Når jeg i dag tænker tilbage, forekommer en sådan fremgangsmåde mig direkte letsindig. Et læremæssigt dokument hele holdning blev dengang bestemt af én referent for ikke at sige af én redak-

tionssekretær, uden at der forelå en nævneværdig kritisk kontrol.« Vil man i dag tale til hele verden, kræver det, at en kreds af internationalt anerkendte fagfolk medvirker ved udarbejdelsen af en sådan rundskrivelse og samtidig påtager sig det fagvidenskabelige ansvar for dokumentets indhold.

John Meyendorff: Orthodox Theology Today (Sobornost, series 6: number 1: sommer 1970). Hvis vi tager den økumeniske bevægelse alvorligt, må vi også orientere os i den græsk-ortodokse teologi. En udmærket måde at gøre det på er at læse det engelske tidsskrift »Sobornost«, som udgives af »The Fellowship of St. Alban and St. Sergius« i London. I den anførte artikel får man et udmærket indblik i de tendenser, som rører sig i moderne ortodoks teologi. Den er nemlig et opgør med moderne protestantisk sekulær teologi, især med Tillich og Bultmann. For dem er religion »det enkelte menneskes sjælelige dybde«. Kristendom reduceres til filo-

sofisk eksistentialisme. I modsætning hertil understreger den ortodokse teologi det historiske element, dvs. frelseshistorien, det trinitariske element og herunder først og fremmest Helligåndens virke. På mange områder mødes denne teologi med den fornyede katolske teologi, især Karl Rahners.

Walter Brandmüller: Hans Küng und die Kirchengeschichte. (Hochland, Mai/Juni 1971.) Brandmüller, som er professor i kirkehistorie ved universitetet i Augsburg kommer med en del kritiske kommentarer til Hans Küngs meget omtalte bog: »Unfehlbar?« En af de grunde, Küng anfører mod pavens ufejlbarhed, er påstanden om, at det kirkelige læreembede har taget fejl mange gange i historiens løb. Brandmüller gennemgår disse »fejltagelser« og kommer til følgende resultat: »Küng har på en grov måde ringeagtet de elementære krav om nøjagtighed og samvittighedsfuldhed ved behandlingen af historiske kendsgerninger.«

LÆSERBREVE

KÆRE DR. HØJBO

Deres svar på mit indlæg i K.F. giver mig anledning til nogle bemærkninger.

De har ganske ret i, at jeg er bekymret – og det er en ringe trøst, at jeg deler denne bekymring med sikkert millioner af lægfolk, et meget stort antal gejstlige samt, og det er i hvert fald en kendsgerning, med den Hellige Fader (sans comparaison i øvrigt), som jo adskillige gange på mange måder har givet udtryk for sin bekymring over mange foreteelser inden for Kirken, og som netop på grund af sin bekymring så sig foranlediget til at udsende sin trosbekendelse.

Når min bekymring derfor åbenbart ikke er ganske ubegrundet, så får den yderligere næring ved at læse i Deres svar: »... hvor det 2. Vatikankoncil har givet paven en væsentligt anden rolle end den, han havde før 1962.«

Dette er jo kun sandt, for så vidt der har fundet en vis decentralisering sted af pavestolens administrative opgaver, som for en stor del er blevet lagt ud til biskopperne, som nu i flere sager, end det før 1962 var tilfældet, kan træffe selvstændige afgørelser uden først at skulle indhente pavestolens tilladelse. Det er også sandt, at koncilene stærkere end det før har været tilfældet, har understreget biskoppernes, inklusive biskoppen af Rom, kollegialitet, men intet af dette indebærer nogen faktisk æn-

dring af pavens rolle, og når De skriver, at koncilene har givet paven en væsentligt anden rolle . . . , så vil dette meget let kunne misforstås derhen, at pavens stilling inden for Kirken som sådan er blevet forandret, dvs., at hans »beføjelser« skulle være blevet indskrænket.

De ved naturligtvis, at dette ikke er tilfældet. Koncilene har netop ganske entydigt formuleret og bekræftet pavens stilling som den, der har den absolutte og øverste myndighed, – hvilket er noget ganske andet end det, man fra flere sider f. t. prøver på at gøre paven til af såkaldt økumeniske grunde, nemlig et enhedens symbol, men i øvrigt uden virkeligt autoritet.

Jeg vil derfor tillade mig at citere følgende af koncildokumentet De Ecclesia, hvor det i kapitlet om Kirkens hierarkiske struktur i almindelighed og biskopperne i særdeleshed hedder: » . . . Og han (Jesus Kristus) har villet, at apostolens efterfølgere, nemlig biskopperne, skulle være Kirkens hyrder helt til verdens ende. For at selve episkopatet skulle være eet og udelt, har han desuden givet den hellige Peter ledelsen over de øvrige apostle og i hans person oprettet et varigt og synligt princip og fundament for troens enhed og for fællesskabet. Kirkemødet bekræfter som tros sandhed for alle denne lære om den romerske biskop, om oprindelsen, varigheden, gyldigheden og naturen af hans

overhøjhed, samt hans ufejlbare lære-embede.»

I et senere afsnit i samme kapitel hedder det: »Bispekollegiets myndighed, dvs. myndighed in corpore, forudsætter imidlertid, at kollegiet bliver opfattet sammen med sit hoved, den romerske biskop, Peters efterfølger. Og denne beholder uafkortet sin myndighed som primas over alle troende, hyrder såvel som lægfolk. Den romerske biskop har nemlig i Kirken i kraft af sit embede som Kristi stedfortræder og hele Kirkens hyrde, den fulde, øverste og universelle myndighed, som han altid har anledning til frit at udøve. Bispekollegiet, som både i lære- og hyrdeembedet er apostelkollegiets arvtager, ja i hvilket apostelkollegiet uafbrudt består, indehar også sammen med sit hoved, den romerske biskop, og aldrig uden det, den øverste og fulde myndighed i hele Kirken. Denne myndighed kan ikke udøves uden den romerske biskops samtykke...«

Der er intet i dette koncildokument, der tildeler paven en anden rolle end den, han havde før 1962, og slet ikke en væsentligt anden rolle. Denne Deres udtalelse er derfor ikke blot misvisende, men direkte forkert.

Når dette væsentlige er sagt, vil jeg blot i forbigående bemærke, at jeg ingenlunde synes, at De skal kvæle nogen elev, heller ikke nogen af dem, der stiller spørgsmål, for det skal de jo. Derimod har jeg kritiseret den fremgangsmåde, der består i, at man stiller elever eller andre, der ikke kan have de fornødne forudsætninger, over for spørgsmål, som heller ikke spørgeren kan svare på eller kan eller vil give nogen vejledning med, altså spørgsmål, som kun er egnede til at skabe tvivl og usikkerhed i den adspurgtes sind, uden at spørgsmålet, på grund af ovennævnte grunde, kan føre til noget positivt.

Endelig vil jeg gerne nævne, at De nu i Deres svar på mit læserbrev oplyser, at de tre i Deres artikel nævnte indstillinger til pavedømmet stammer fra kredse uden for den katolske kirke. Denne for forståelsen efter min mening væsentlige oplysning fremgår ikke af Deres artikel.

Afsluttende må jeg erklære, at med Deres indledende bemærkning i artiklen, nemlig at vi har en tilbøjelighed til at læse ud af bøgerne, hvad vi gerne vil se i dem, og den afslutning, med hvilken De faktisk sætter spørgsmålstegn ved paveembedet og dets betydning, kan artiklen kun virke forvirrende og urovækkende. Dette gavner hverken den enkelte katolik eller økumenien, medmindre man da tilstræber at gøre paven til en ren og skær top på kransekægen, et embedens symbol på samme måde, som den konstitutionelle konge er det i de

lande, hvor den reelle magt ligger hos parlamentterne, hvilket, som det fremgår af foranstående, aldeles ikke var koncilets mening. Derved ville naturligvis også pavens læreembede blive illusorisk.

Jeg tror heller ikke, at en »kvælning« af modernismen er grunden til den nuværende krise, men derimod den ny-modernisme, som nu stikker hovedet frem igen.

Med venlig hilsen
Y. Hallingskov

Kære fru Hallingskov

Desværre tillader læserbrevsformen ikke, at jeg går nærmere ind på Deres sidste indlæg, da det så ville optage en betragtelig del af bladet, der jo ikke kan stilles til vor disposition. Lad mig blot sige to ting.

Pavens stilling mener jeg har ændret sig ikke så lidt – selv om jeg gerne vil undlade ordet »væsentlig« fordi det stammer fra Aristoteles' filosofi og i vore dage er vel fåget. – Hvis de nemlig ser, hvad der er sagt og skrevet om Pavens stilling gennem tiderne, så er der virkelig hele tiden foregået en omvurdering, der ikke blot kan siges at være en ligeløbende udvikling og en ren intellektuel udfoldelse af noget man allerede havde. Dette er ikke mere mærkeligt at konstatere end at f.eks. læren om »Uden for Kirken ingen Frelse« har udviklet sig således, at sætningen nu nærmest fortolkes som det stik modsatte af, hvad den oprindeligt betød: Fra: ingen frelse udenfor kirken – til: ingen frelse udenom kirken – hvilket er noget helt andet, hvis man skal være ærlig. Der kunne gives flere eksempler. Vi bliver rystet over dette, fordi vi ikke er tilstrækkelig historisk orienteret. Vi skylder vor nervøsitet vor uhistoriske stilling til problemerne. Nok om dette.

Mere alvorligt er problemet om undervisning. Den moderne lærer ser det ikke som en ulykke, snarere som noget meget positivt at drøfte problemer med sine elever, som hverken de eller han eller nogen anden i verden har løsninger på – vi må se at leve med vore uløselige problemer. Disse problemer kan slet og ret ikke undgås – hvordan skulle man kunne undgå, at spørgsmålet om Guds almagt og lidelsens eksistens kommer frem? Hvordan vil De svare blot nogenlunde acceptabelt på dette, når man samtidig skal holde fast ved, at samme Gud er alkærlig? Unge er uhyre politisk bevidste og derfor kommer dette spørgsmål helt af sig selv – og så fremdeles er det med en hel masse emner.

Jeg må vist stoppe diskussionen her for mit vedkommende.

Med venlig hilsen
Bjørn Højbo

Forskrings Compagniet for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongenagade 68, København K.

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77

Indenbyes afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88

Væksekontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 6-7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Møllesten 11, København SV

Telefon VA 0000

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Ligtistemagasin

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Fruestræde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Fredriksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen

Møllergade 48, Svendborg

Telefon 21 19 20

Mathias Christensen
ABSALONSGADE 14
Aalborg

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Rymsgade 24, Århus C. Tlf. 12 00 00

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Århus C

Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Støt vore annoncører!

EN MENING!

Det er vel efterhånden gået op for de fleste katolikker, at vi i løbet af ganske få år også herhjemme vil mærke den præstemangel, som man på indeværende tidspunkt kan få et konkret billede og en konkret fornemmelse af i udlandet.

Eftersom man fra den øverste kirkelige myndighed endnu ikke vil se realiteterne i øjnene og ikke vil tage fat på spørgsmålet om cølibat, men derimod febrilsk søger efter andre løsninger på problemerne, i hvilken forbindelse én af disse løsninger er: præstevielser af agtede og afholdte gifte mænd, må vi forvente, at netop denne løsning, som efter al sandsynlighed snart er en realitet, vil medføre uoverskuelige problemer for det katolske kirkelige liv.

Uden tvivl vil disse mænd kunne gøre en enorm indsats i og for kirken herhjemme. Dette kan også siges om mange missionærer og lægprædikanter i »Den kirkelige forening for den indre mission i Danmark«, og dog var samme missionærer ofte p.g.a. deres manglende teologiske uddannelse indirekte skyld i moralsk og teologisk snæversyn og kirkelige partidannelser. Et bibelkursus på nogle måneder er ikke nok til, at man kan udlægge søndagens tekster og forkynde og fortolke det urkirkelige budskab, og da slet ikke i vor tid, hvor det teologiske studium kan omfatte mange fag, der hver for sig næsten kræver et specielt studium, hvis man virkelig skal kunne bevæge sig i det og give det videre.

Der er i de sidste år blevet skrevet og især snakket meget i krogene om præsternes prædikener. Man har højlydt kritiseret deres mangel på aktualitet, og eftersom det vel ikke er de fleste præster beskåret at kunne aflevere en i form og indhold fuldkommen prædiken hver søndag året rundt, er en stor del af denne kritik vel rigtig. Dertil skal også siges, at mange ældre præster i deres studietid har fået en indførelse i bibelvidenskaben, som – hvis den ikke følges op år for år – i løbet af ganske få år bliver irrelevant og gammeldags, hvorfor en prædiken f. eks. over dagens evangelietekst også vil forekomme uvirkelig og uinteressant. Når man så samtidig må konstatere, at teologernes interesse for sociologi, psykologi og andre samfundsfag er af ganske ny dato, er der mange forklaringer på, at ældre præster ikke altid formår at tiltrække menigheden med deres prædikener. Alligevel har jeg kun yderst sjældent hørt en prædiken, der ikke på en eller anden måde havde en virkelig væsentlig kerne, – var et virkeligt trosvidnesbyrd trods mange kritisable argumentationer og direkte bibelvidenskabelige fejlplynsninger. Disse ældre præster har trods alt en teo-

logisk uddannelse bag sig, som giver en bred baggrund, der som regel forhindrer de helt store katastrofer i forkyndelsen.

Men katastrofer tror jeg ikke, vi undgår, når de agtværdige og anerkendte lægmænd bestiger prædikestolen. Selv efter en kortvarig skoling vil det således for disse mænd være ret så umuligt at læse fagteologiske tidsskrifter for ikke at tale om teologiske fagbøger. Uden et filosofisk grundlag, med et ringe kendskab til den katolske dogmatik og uden nærmere indførelse i moderne pastorale problemer, men naturligvis med et godt kendskab til deres eget verdslige fag, hvad dette så end har været, – skal disse nu til at forkynde menigheden, hvad urkirken mente med det nys oplæste evangeliestykke, og hvilke konsekvenser denne urkirkelige forkyndelse bør have for vor daglige kristne livsførelse og -holdning nu og i fremtiden. Kirken har kaldet dem til denne forkyndelse, og det er med kirkens velsignelse, de fremfører deres tanker for menigheden. Alt imens sidder der i kirken også gifte mænd, som har en god og lang teologisk uddannelse, men dem har kirken lukket munden på, da deres forkyndelse ikke er ønsket, eftersom de har kritiseret en urealistisk og uholdbar lovgivning – og taget konsekvensen af deres holdning uden dog dermed at ville bryde med kirken, endsige ville forvanske evangeliet.

Enhver i kirken må være velkommen til at sige sin mening, og enhver må være velkommen til at bringe et trosvidnesbyrd, men jeg kan ikke se, hvordan enhver (dvs. det velanskrevne og agtede mandlige menighedsmedlem, der bliver præsteviet) skal kunne forkynde evangeliets budskab. For mig at se har vi herhjemme allerede set en smule af det, der herefter vil komme.

I det danske katolske ungdomsarbejde har man således de sidste 10–15 år forkyndt en kristendomsopfattelse, som har båret præg af en ganske bestemt bibelteologisk opfattelse, hvor man gerne psykologiserer de bibelske personer (om de nu har eksisteret eller ej), og via denne vej villet nå frem til en livsholdning, som skulle være bibelsk og kristen. På den måde kunne man let gøre en banditkonger til helgen. For de unge, der gerne lever på idoler, var dette en besnærende, men i de fleste tilfælde også sentimental vej. Det er særdeles vanskeligt i ånden at stille sig under Jesu kors og sammen med Maria og Johannes at genopleve denne drastiske begivenhed og herudfra søge en baggrund for løsningen af de problemer, man stilles overfor i et moderne samfund.

Det er helt forståeligt, at dette er sket, for det har været metoden på bjerget for nogle år siden, og efter min opfat-

telse er det kun Romano Guardini, som er sluppet helskindet og godt fra denne metode. Men den er nærliggende og fri-stende, fordi man i skolen og på gymnasierne har lært en parallel psykologisering af litterære værker og deres hovedpersoner.

Men Bibelen er ikke moderne litteratur, og dens tænkning er ikke som vor, der er ret så meget præget af Aristoteles og Thomas. Vi kan ikke lige fra gaden gå ind og forstå de bibelske tekster.

Resultatet af, at visse lægfolk får beføjelse og kirkens velsignelse til at prædike, vil således efter min formodning blive, at der vil opstå en »hærskarers mangfoldighed« af partier, hvorved den i forvejen så lille og splittede dansk-katolske menighed vil blive endnu mere svag og splittet. Vi har jo netop ikke vist herhjemme, at vi er i stand til at se ud over vore egne meninger og gå de andre i møde, og vi har slet ikke vist, at vi på trods af alle adskillende faktorer er i stand til at samarbejde. Efter at vi nu har fået diverse »råd«, er vi ved at drukne i papirer, hvor man giver principielle retningslinier for en række problemer, men samtidig er man i de forskellige menighedsråd efterhånden begyndt at opleve, at det ikke er helt så let og ligetil at omsætte principielle løsninger til virkelighed, og at man vist har været for hurtig til at kritisere sognepræsten, som nu i mange tilfælde smilende kan se til, hvordan lægfolket kæmper den kamp, han selv i årevis har stået i. Lægfolket må lære af erfaringen, og mangan klog sognepræst lader i disse år lægfolket løbe hornene af sig, for om kort tid vil man vel igen få brug for sognepræstens faglige viden og erfaring.

I øvrigt vil roden til splid allerede blive lagt, når disse velanskrevne mænd skal udpeges. Dette vil naturligvis være en indviklet proces, for velanskrevet og afholdt er man vel kun, såfremt en flok mennesker udpeger én som sådan, og at blive præst uden en biskoppelig udvælgelse og kaldelse er vel næppe heller muligt. Mangan gruppe af katolikker vil således kunne skuffes dybt og fatte grund til stor ærgrelse, når de (f. eks. p.g.a. deres ekstreme venstreorientering) ikke får deres ønskede og ansete mand ind i den ledige kirkelige stilling.

Der kan sikkert optælles endnu flere konsekvenser af en sådan ordning i kirken, men for mig at se er disse de vigtigste: mangel på teologisk uddannelse, mangel på bibelsk tænkning, for stor subjektivisme i forkyndelsen, partidannelser og personkult, forøgede samarbejdsvanskeligheder.

Er dette et fremskridt for kirken? – Eller er det ikke snarere en løsning, som skal fremtvinges, fordi den mere nærliggende løsning ikke må være en løsning?

Mange af os, som har været præster i kirken, og som senere er blevet sekulariseret (= ført tilbage til lægstanden), føler os stadig (og vil altid føle os) moralsk forpligtede som værende præster (– for kirken kan lukke munden på os, fratage os vort arbejde og virke, men den kan ikke gøre vielsen ugjort). Derfor er vi stadig præster og føler os kaldede til at forkynde dét budskab, som af Jesus var tænkt som et for mennesket befriende budskab, – og dét til trods for, at kirken ikke kan bruge os som forkyndere.

Enhver har sin nådegave og er forpligtet til at bruge den. Lad os for Guds skyld ikke gøre »forkynderen« til et kirkeligt statussymbol i vor moderne katolske kirke. Der er statussymboler nok at jage efter i vor tid, og der er talerstole nok at bestige også i kirken, – men hvorfor lige prædikestolen?

Carly G. Majholm

SVAR

Det er naturligvis et vigtigt spørgsmål, hvordan de præster, der er ført tilbage til lægstanden, også i fremtiden kan anvendes i kirkens tjeneste, især i forkyndelsen af Jesu budskab. Dette problem er endnu ikke løst, men vi vil alle håbe, at det i en overskuelig fremtid vil finde en fornuftig løsning.

Derimod forekommer det os overdrevent, når læserbrevets forfatter frygter »katastrofer«, når »agtværdige og anerkendte lægmænd bestiger prædikestolen«, fordi de mangler teologisk uddannelse. Dertil er at sige, at apostlene sandelig ikke havde en teologisk uddannelse. De var ulærde. Efter det 2. Vatikankoncil lære har alle troende del i Kristi profetiske embede. Guds folk har derfor »troens sans«, hvorved det med sikker dømmekraft kan trænge dybere ind i troen (De Ecclesia, 9,35). Denne »troens sans« kan i visse tilfælde erstatte en manglende videnskabelig uddannelse.

Også polemikken mod den kristendomsopfattelse, som efter læserbrevets mening er blevet forkyndt i det danske katolske ungdomsarbejde, forekommer os overdreven. Hele den patristiske og middelalderlige overlevering er enig om, at den hellige Skrift kan forklares på forskellige planer. Guds Ord er så rigt, at det rummer et flertal af meninger. Det ville være forkert at begrænse den hellige Skrift til den såkaldte litterære mening (sensus literalis). Vil man orientere sig angående dette spørgsmål, kan man med udbytte læse afsnittet »Die Sinne der heiligen Schrift« i *Mysterium Salutis*, I, 408-428. Jf. også H. de Lubac S.J., *Exégèse médiévale. Les quatre sens de l'Écriture* (Paris 1959).

H. Roos S.J.

Nogle bemærkninger til en prædiken

Ved pater Bent Langes første messe efter sin præstevielse holdt pater L. O. Dorn. S.J. en prædiken, hvori han udtalte: »Præst i Det nye Testamente: det er kun Jesus Kristus – og så alle døbte, der jo har del i hans præstedømme. En særlig sakral præstestand som led i en hierarkisk overbygning findes ikke i Det nye Testamente. Vi læser om biskopper og diakoner; vi læser også om nogle mennesker, der kaldes »presbyteroi« (ældste) – hvorfra vi har vort ord 'præst' – men disse mennesker var ikke præster i ordets gangse betydning. Glosen bruges somme tider om biskopper; somme tider synes den nærmest at betyde en slags menighedsråd.«

Dette afsnit af prædikenen er til dels forkert og i sin helhed til at misforstå, især sammenholdt med hele prædikens bedømmelse af en præsts stilling og opgave i dag. Almindelige katolikker kan få det indtryk, at præstevielsens sakramente ikke kan føres tilbage til Kristus og knap til apostlene; så er hierarkiet en noget senere kirkelig, menneskelig tilføjelse, og kun det almindelige præstedømme står tilbage! At dette strider mod vor katolske tro, véd enhver. Jeg vil derfor gerne komme med nogle, desværre lidt nødtørftige, men formentlig tilstrækkelige bemærkninger.

Det er rigtigt, at Kristus er den nye pagts ypperstepræst, da han er den eneste midler mellem Gud og mennesker. Det er rigtigt, at alle døbte har del i hans præstedømme, men det er urigtigt, at der »i Det nye Testamente ikke findes en hierarkisk overbygning«. Ordet »overbygning« er nu ikke rart, da det får os til at tænke på noget, der er uvæsentligt eller blot praktisk og tidsbestemt, således som senere perioders gejstlige administration. Men i Ny Testamente findes en hierarkisk opbygning allerede, og det betyder, at medlemmerne af det nye Gudsfolk har både forskellige funktioner og også forskellige fuldmagter. Allerførst må vi nævne apostlene. At de har en sakral karakter, som ingen andre kristne har, kan ikke benægtes, – ej heller, at de fører den tilbage til Kristus, både hvad læreembedet (det »profetiske«), det præstelige (sakramenternes forvaltning) og hyrdeembedet (sjælesorg) angår. De er også klar over, at dette embede skal gå videre. Hvor meget Kristus har præciseret over for dem før sin himmelfart, véd vi ikke. Der må vi tage Traditionen til hjælp i dens allerældste udgave, og den siger ikke så lidt. Clemens af Rom, der var Peters 3. efterfølger, skriver i sit brev til Kirken i Korint: »Også vore apostle vidste fra Vor Herre Jesus Kristus (!), at der skulle opstå strid angående episkopatet. Da de hav-

de fået nøje viden herom forud, var det, at de indsatte de ovennævnte (biskopper) og siden forordnede, at efter deres død skulle andre efterfølge dem i deres embede« (XLIV, 1 & 2). Clemens, der i sit brev fortæller om sit personlige kendskab til Peter og Paul, skrev ca. år 92-95, altså de år, da apostlen Johannes skrev sit evangelium. Måden, de anvendte, var håndspåleggelsen. Går vi tilbage til Ny Testamente, ser vi da også apostlene og især Paulus, som vi véd meget om, med flid foretage håndspåleggelsen. Det er åbenbart noget, som SKAL gøres. Paulus selv skriver i sit 1. brev til Timoteus: »Forsøm ikke den nådegave du HAR (!). Den, som blev givet dig ved profeti og med håndspåleggelse af presbyteriet« (4,14). Først i det andet brev får vi at vide, at Paulus (vi må sige: selvfølgelig) deltog i håndspåleggelsen, men det 1. brev viser dog, at der ikke var tale om et lægmandsmenighedsråd, men om en forsamling af sakral karakter. Om menigheden har haft indflydelse på valget af kandidater til embedet er underordnet, men i den apostoliske generation tyder alt på, at de stort set var udpeget af apostlen selv eller af de nyindsatte biskopper. Paulus skriver i sit brev til biskop Titus på Kreta: »Bring i orden, hvad der stod tilbage: INDSÆT presbytere, således som jeg foreskrev dig« (1,6).

Det er rigtigt nok, at titulaturen kan være lidt flydende, men det skyldes, at de første kristne ønskede at undgå det klassiske græske ord for præst »hierereus«, hvor man for sig så en laurbærkranset mand med en stor økse i hånden til at slå en tyr for panden med ved foden af et afgudstempel. Men denne usikkerhed varede ikke længe. Embedsbærerne på de forskellige trin synes også fra første færd at vide, hvad de har fuldmagt til. Diakonen Filip døber den ætiopiske høfmand (Apost. Gern. 8,38), men da han kort forinden har omvendt og sikkert døbt mange i Samaria, og apostlene i Jerusalem hører derom, sender de Peter og Johannes derned, og de »lagde hænderne på dem, og de fik Helligånden, altså meddelte firmelsen, som Paulus senere gjorde det med nogle mænd i Efesus (ib. 19,6).

Er nogen syg, »skal han kalde menighedens presbytere til sig, og de skal bede over ham, efter at de i Herrens navn (betyder nok: efter Herrens befaling, med Herrens myndighed) har salvet ham med olie«, belærer apostlen Jakob om (5,14). Begrebet »gyldigt« eller »ugyldigt« sakramente var ikke fremmed på den tid. Ignatius af Antiokia skriver klart derom i sit brev til Kirken i Smyrna: »Hold kun den eukaristi for gyldig, som fejres under ledelse af bi-

skoppen eller hans befuldmægtigede» (VIII,1).

Den omtalte pave Clemens skelner klart mellem følgende: »Der er tildelt ypperstepræsten personlige embedsfunktioner; præsterne har fået deres særlige pladser tildelt, leviterne har deres specielle tjeneste, de læge mennesker er bundne til lægmandsforskrifterne» (XL,4). I afsnittet lige forinden gør han flere gange opmærksom på, at det er KRISTUS, der »har kundgjort sin alderhøjeste vilje» ... på det, at »alt må ske i henhold til hans vilje». Ganske den samme opfattelse finder vi hos biskop Ignatius af Antiokia, der ca. år 107 på vej til martyriet i Rom skrev til Kirken i Tralles: »Således skal I ære diakonerne som Jesus Kristus selv, biskoppen som Faderens afbillede og præsterne, som var de Guds synedrium, og selv apostelkollegiet. Uden disse tre (ordener) er en kirke ikke værd at kaldes »Kirke» (III,1). Ignatius var Peters anden efterfølger på den bispestol, som Peter havde oprettet i Antiokia, omend han ikke personlig havde kendt apostlene.

I sine syv breve kommer han ustandselig tilbage til dette tema, som han betragter som noget særdeles væsentligt. At hans syv breve overhovedet findes i afskrift, siger os meget om den prestige, han nød dengang. Man genkendte heri den ægte apostoliske tradition, og det vil sige: Kristi eget ord til Kirken.

Tridentinerkoncilet, der både skulle rydde op i Kirken efter senmiddelalderens misbrug og samtidig give endeligt svar på de lutherske vranglærdomme, tøver da heller ikke med at belære os om, at det sakramentale embede går tilbage til Kristus, og koncilet anfører de bibelsteder hos Paulus, som også jeg har citeret.

I adskillige af det 2. Vatikankoncilts konstitutioner og dekretes siges det samme, og det følges op i de seneste instruktioner vedrørende den liturgiske fornyelse. Citaterne er for talrige, til at de kan anføres, men enhver kan jo slå efter. Altså: Alle døbte har del i Kristi ypperpræstelige embede, men på forskellig måde. Mellem den viede præst og den ikke-ordinerede kristne er der ikke blot en »gradsforskel», men en »væsensforskel».

Den nyindviede præst behøver ikke at nøjes med den trøst, at »biskoppens håndspålgelse er kirkens officielle bekræftelse på, at hans kald ikke blot er subjektiv indbildning», som prædikanten siger mod slutningen; og at »præsten har god grund til at stole på, at han er understøttet med de karismer, de Åndens nådegaver, som han behøver for at udøve sin gerning i Guds og næstens tjeneste». Ved biskoppens og de

tilstedeværende presbyteres håndspålgelse overdrages der ham en apostolisk magtfuldkommenhed, der i sidste instans er uafhængig af vor menneskelige skrøbelighed. Sådan har Kristus villet det, og det kan aldrig laves om. Man kan holde op med at fungere som præst, men man kan aldrig løbe fra, at man er det. Det er der et godt nytestamentligt grundlag for, og Kirkens uafbrudte Tradition bekræfter det. Men det har pater Bent Lange også nok lært under sine teologiske studier. Jeg kan love ham, at denne tro, Kirkens tro, kan bære.

Kjeld Geertz-Hansen.

Nogle bemærkninger til nogle bemærkninger

Msgr. Geertz-Hansen mener, at »almindelige katolikker« kunne få adskilligt ud af min prædiken, der måtte betegnes som uortodoks. Han nævner nogle ting og tilføjer: »At dette strider mod vor katolske tro, ved enhver.« Hvis det virkelig er så indlysende alt sammen, synes jeg ikke, man behøver at være bekymret for, at nogle katolikker (hvor »almindelige« de end er) vil blive bragt til at vakle i deres tro, fordi de hører eller læser nogle enkelte sætninger i en prædiken af en enkelt præst. Mon ikke der er en tendens hos visse præster til at undervurdere almindelige katolikkers intelligens – og deres beredvillighed til at forstå det, en præst siger, på en positiv måde i relation til deres kendskab til katolsk troselære?

Det meste af det, msgr. Geertz-Hansen skriver, handler om noget, han selv læser ind i min prædiken, og ikke om noget, jeg siger. Der står f.eks. intet sted i min prædiken, at der »i Det nye Testamente ikke findes en hierarkisk overbygning«. Msgr. Geertz-Hansens brug af anførelsestegn ved disse ord giver udseende af, at ordene er et citat, men det er de ikke. Hvad jeg siger, er noget helt andet. Det forekommer mig nok så indlysende, at grundledet i den pågældende sætning i min prædiken (jfr. det afsnit, msgr. Geertz-Hansen citerer) ikke er »en hierarkisk overbygning«, men »en særlig sakral præstestand som led i en hierarkisk overbygning«. Hvis man benægter, at der i Zoologisk Have findes bevingede lyserøde flodheste som led i en økologisk sammenhæng, benægter man dermed hverken eksistensen af sådanne flodheste eller af en økologisk sammenhæng i den populære have på Frederiksberg. Hvis man ikke læser andet ud af mine ord end det, der faktisk siges, må man vel give mig ret i, at der ikke er noget

i msgr. Geertz-Hansens bemærkninger, der rækker ved mit udsagns rigtighed.

Noget lignende gælder præstevielsens sakramente. Jeg ville mene, at katolikker måtte være temmelig ualmindelige for i min prædiken at finde noget angreb på sakramentets nytestamentlige oprindelse. Hvis man endelig vil finde hentydninger til sakramentet i min prædiken, er der omtalen af biskopper: hvis jeg ikke tager meget fejl, er det ifølge den teologi, msgr. Geertz-Hansen forfægter, netop biskopperne, der modtager dette sakramente i dets fylde.

I øvrigt vil jeg gerne gøre opmærksom på, at citater altid skal ses i deres rette sammenhæng. Baggrunden for hele prædikenen er præstens såkaldte »identitetskrise«. At benægte eksistensen af en sådan krise ville være at stikke hovedet i busken. Når nu præstedømmets væsen og funktion er blevet problematisk, ville det være vidunderligt, hvis man ved at granske i Det nye Testamente kunne finde svar på sine spørgsmål; men desværre giver Skriften os ikke noget entydigt svar. Det er det, jeg siger lige før det afsnit, msgr. Geertz-Hansen citerer i begyndelsen af sin opsats. Jeg kan ikke se andet, end at alt, hvad han derefter skriver, kun bekræfter min påstand.

Når man skriver en prædiken, er det svært (for ikke at sige umuligt) at gardere sig mod enhver risiko for misforståelse. Man er simpelt hen nødt til at forudsætte tilhørernes (resp. læsernes) velvilje: at de er indstillet på at udlægge ens ord på den gunstigst mulige måde snarere end at sidde på lur efter eventuelle kætterske tendenser. Hvis jeg kommer for skade at udtrykke mig på en teologisk uforvarlig måde, vil jeg altid være taknemmelig for relevant og kompetent kritik. Jeg går ud fra, at msgr. Geertz-Hansens indlæg er motiveret af hans pastorale omsorg og nidkærhed for rettroenheden. Hvis min prædiken skulle have været årsag til forvirring hos nogen, og hvis msgr. Geertz-Hansens indlæg har kunnet klare begreberne igen, er der al mulig grund til at være taknemmelig for, at han har villet gøre sig den ulejlighed at skrive disse supplerende bemærkninger.

L.O.D.

P.S. Skulle nogen læsere ønske mere orientering om disse spørgsmål, kan de finde en kortfattet redegørelse i »Schreiben der Bischöfe des deutschsprachigen Raumes über das priesterliche Amt«, Trier 1969. Udførligere (og mere kontroversiel) er bogen: Celibacy, Ministry, Church, af Joseph Blenkinsopp, London 1969. Dr. Blenkinsopp er katolik; han underviser for tiden på et amerikansk universitet; hans specialitet er bibelsk teologi.

KATOLSK FORUM?

Katolsk Forum er i fare. Det koster mange penge og er derfor en torn i øjet på mange, som måske gerne så pengene brugt til noget andet og efter deres mening mere nyttigt. Men hvad er nyttigt nu om stunder? Det er meget vanskeligt at finde en målestok for, om noget er nyttigt. I »Katolsk Forum« har pater van Schaik opfordret til en diskussion om Katolsk Forums berettigelse og form for at skaffe et grundlag for en fornuftig afgørelse af bladets fremtid.

Jeg skal her først forsøge at fremsætte nogle mere principielle betragtninger, for derefter at blive konkret. Men hele kommunikationsspørgsmålets vigtighed berettiger, ja nødvendiggør vel en sådan principiel overvejelse, for ikke kun at blive på det økonomiske plan, men for også at tage hensyn til forkyndelsen.

Vi lever ikke mere inden for den lukkede kirkes (ghettokirkens) rammer og i dens beskyttende drivhus, men i en verdensliggjort verden, som nødvendigvis må få følger for vort kirkelige liv og derfor også for vor pastorale planlægning. Vi lever altså i en verdslig verden. Denne verden er efter nu snart klassiske sociologiske udsagn bestemt af den naturvidenskabelige og tekniske indflydelse, hvor forholdet til det guddommelige og til det religiøse overhovedet former sig helt anderledes end i det gamle landsbysamfund, som også prægede tidligere tiders bykultur. Men på grund af den nyeste udvikling på det samfundsmæssige område, som det beskrives i den nuværende samfundsvidenskab, er der kommet en ny bestemmelse til. De elektroniske datamaskinens og radio- og telekommunikationens rivende udvikling og stadige opblomstring har fået og vil få stadig større og mere dybtgående indflydelse på samfundets udformning. Det betyder, at kommunikationen og informationen på alle samfundets områder og i samfundets fjerneste afkroge vil få en måske total indflydelse. Hvis altså kommunikationen og informationen skal og vil få en så afgørende indflydelse (f. eks. beskrevet ved billedet af den totale tele-underholdning med 24 timersdriften på fjernsynet, som der er blevet talt om på flere internationale kommunikationskonferencer og udstillinger), må vi inden for kirken spørge, hvad det betyder for os, og hvad vi har at gøre i en sådan situation.

Vi kunne jo begynde at skælde ud over vor tid og vor situation, men dermed gavner vi erfaringsmæssigt hverken andre eller os selv. Vi kan også, selv om det er væsentligt vanskeligere, søge at udarbejde modeller for vort kirkelige og pastorale arbejde i overensstemmelse med virkeligheden. Vi må altså slå fast, at den nyeste bestemmelse og beskrivelse

af vort samfund er kommunikationen og informationen og deres formidling. Dvs., at det drejer sig om spørgsmålet om, hvordan vi skaffer kommunikation, hvordan vi bringer informationer videre, ja hvordan vi driver informationspolitik. En af Danmarks førende computoreksperter, civilingeniør Uffe Brøndum har i et foredrag i AC søgt at vise, hvor vigtig og nødvendig en sådan informationspolitik er, bl. a. på grund af data-centrenes mægtige og næsten uoverskuelige informationsmængde.

Hvad kan nu kirken gøre i denne situation? I landsbysamfundet blev kirken vidtgående formidlet gennem selve kirkebygningen, som af alle blev opfattet som et nødvendigt og naturligt led i det geografiske og sociale miljø. Vi kan også tænke på den formidlende funktion, som kalkmalerierne må have haft over for kirkefolket. Men kirkebesøgets meget lave procent viser vel, ret tydeligt, at det ikke er gennem dette, kirken kan meddele sig i dag, hvis den skal have en missionerende opgave, – og det har den ifølge Det nye Testaments opfattelse af kirke. Kirken må altså søge andre og nye veje for kommunikation og forkyndelse.

At forholdet mellem den skandinaviske kirke (protestantisk og katolsk) og vort miljø kan bestemmes ud fra en kommunikationsanalyse eller rettere ud fra en mangel på kommunikation, fremgår af en belgisk undersøgelse, som tidskriftet *Pro Mundi Vita* udgav i 1969 under titlen: Kirken i det verdensliggjorte samfund. Den skandinaviske erfaring. Ifølge denne undersøgelse skyldes verdensliggørelsen i Skandinavien, at der er opstået en i dag nærmest uoverstigelig barrikade mellem kirke og samfund, hvad sproget, handlingerne osv. angår. Undersøgelsen har ret i dette, selv om det efter min mening ikke kan være den fulde forklaring, hvad jeg påpeger i mit arbejde: Skandinavien – et teologisk og pastoralt problem, i det tyske *Praktisch-theologische Quartalschrift*, hæfte 2, 1971.

Men antager vi nu, at denne kommunikationsbarriere er til stede, ja så må vi begynde at overveje en passende måde at overvinde den på, hvis vi altså vil efterkomme Det nye Testaments missionsbefaling. Det kan vi vel kun ved også at begynde at betragte vor forkyndelse ud fra et informativt og kommunikativt synspunkt. Det belgiske arbejde, men også det finske TV's præst Paul von Martens har påpeget, at den skandinaviske kirkes forkyndelse er en ensrettet kommunikationsstrøm uden forståelse og virkning hos tilhøreren i almindelighed, som derfor heller ikke kan spørge tilbage. For at løse disse problemer er der praktisk talt ikke gjort no-

get fra kirkeligt hold, hvad et tysk arbejde viser: Hans-Dieter Bastian, *Spørgsmålets teologi*, München 1968. Bastian er en kendt protestantisk pastoralteolog.

Ud fra disse bemærkninger er det vel forståeligt at mene, at kirken i sin forkyndelse har brug for en passende og tidsmæssig kommunikation og informationsspredning. En af kommunikationens og informationsspredningens konkrete love er at bruge sådanne midler, som har en vis dækning i et samfund. Og her har Katolsk Forum sin plads og sin opgave.

Selvfølgelig er Katolsk Forum ikke nok i kommunikations- og informationsprocessen, men vi må være beskedne i disse verdensliggjorte tider og styrke og benytte det, vi har, da vi ikke ved, hvad vi får i morgen; thi er afkristningen standset? At Katolsk Forum kan og skal reformeres, behøver vi ikke at diskutere; her kan vi gå eksperimentets vej og føle os frem. I første linje må vi søge at sikre bladets og vor kommunikations eksistens, for så vidt som Katolsk Forum og vor kommunikation hører sammen. Selvfølgelig skal Katolsk Forum fornys ud fra kommunikations- og informationsforskningens nyeste resultater, – men skal denne opgave løses, må bladets eksistens foreløbig sikres for at give mulighed for et sådant arbejde.

Hvis kirken og dens budskab i dag ikke kan meddeles (måske på grund af tidernes ugunst) gennem kirkebygninger, – ja så er det bedre at ofre 80.000 kr. om året på Katolsk Forum end at bygge bygninger til 2–3 millioner kr. Kristus sendte sine disciple ud i verden og lod dem ikke trække sig tilbage i en bygning. Havde vi virkelig hårdt brug for kirkebygninger, fordi de forhåndenværende var fyldte, kunne nye vel retfærdiggøres, men hvor er de fyldte kirker? Lad os støtte kommunikationen og vente med at bygge, til der viser sig et almindeligt behov.

Richardt Hansen

LÆSERBREV

Katolsk Forum

Det er sørgeligt, hvis Katolsk Forum skal gå ind, – der er meget godt stof til udvidelse af den hjemlige horisont. Tak for det.

Jeg vil gerne sige et par ord om valfarten. For valfarten til Aasebakken var lagt et meget klart og fornuftigt program. Om det er sværere at arrangere turene til Øm, hvor man kommer fra alle sider i Jylland og Fyn, ved jeg ikke, men i de lokale sogneblade er der meddelelser.

Ideen med børnemesse er god, og der er ingen tvivl om, at nogen ville ofre sig for den sag. 1½ time er længe for de små, men for de voksne, der kan følge med i hvert ord, smelter tiden væk. Det var en meget smuk messe i Øm og en varm og inderlig tale af msgr. Bal-lin, og jeg tror, man kunne høre hvert ord, selv på den fjerneste plads. Des-værre forstyrredes der meget af den fo-tograferende skare, - de vimser rundt, småsnakker med naboerne og får slet ikke det udbytte, de gerne skulle have. Jeg kender ikke valfartskomiteen, men den burde opfordres til at forbyde fo-tografering under messen, og ligeledes burde is-, slik- og souvenirboderne først åbnes efter messen. Det er vidunderligt at træffe trosfæller, og der er rigelig tid til at kontakte hinanden efter messen, så valfarten får præg af det, den står inde for, og ikke kun af en skovtur.

Venlig hilsen

Anna Marie v. Holstein-Rathblou

Apropos Love Story

Der er cirka 50 biografer i København og omegn. Deraf spiller cirka fem se-værdige film i en syndflod af sex, sa-disme og vulgaritet. En af disse fem lø-dige film er Love Story. Den kan ikke måle sig med klassikere som Kameliadamen, Ordet eller Den evige længsel, men den viser trods tidens jargon hen til virkelige værdier og skildrer virkelig kærlighed. Den er blevet kaldt farlig. Mon ikke det er anmelderne, der er far-lige? Ulve i fåreklæder? Er det menin-gen, at anmeldelser skal bruges med modsat fortegn af både tænkende og tankeløse mennesker, således at man styrter til de film, der nedsables, og med flid undgår dem, der roses? Der må være håb endnu for det danske folk og den danske ungdom, når man i et halvt år har kunnet strømme til biografen for at glæde sig (og knuse en tåre) over Love Story.

Cicely Maria Worster
mag.art.

Centralmejerlet Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Folmer Olsen

Begravelse ordnes
Røberbansgade 37
Aalborg. Telefon 12 15 57

Rys A/S

Ingenlør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

STUDENTERLEJR KLITBORG

Studenterlejr på Klitborg

I dagene fra den 23. juni til den 2. juli af-holdt AC en studenterlejr, hvis leder var lektor Kaspar Kallan.

Det var AC en glæde efter en pause på et år atter at kunne give tilbud om en lejr på det smukt beliggende Klitborg. Formålet med lejren var at skabe aktivitet blandt katolske studenter og gymnasister fra København og provinsen, hvilket lykkedes over al for-ventning, idet der samlede ca. 40 menne-sker fra Københavnsområdet, det øvrige Sjælland, Lolland-Falster og Fyn, hvortil kommer en gruppe danske og tyske præste-studerende. Lejrpræst var pater Andreas Grzelak CSSR, der til daglig virker som studenterpræst ved Odense universitet.

Hovedvægten på lejren blev lagt på sam-taler og diskussioner om aftenen, og her ind-ledte stud.theol. Richardt Hansen den første aften med et indlæg om spørgsmålet: Hvor befinder vi os? Dvs.: Hvad er det for en helt konkret situation, vi lever i, og hvad er vor stillingtagen til den? En beskrivelse af vor kulturs fundamentale rødder førte over i spørgsmålet: Hvordan defineres den teolo-gi, som er en af kirkens grundpiller? Svaret blev, at teologien er en induktiv videnskab, som analyserer, beskriver og uddrager svar af de forhold, den har undersøgt. En nær-mere forklaring af disse forhold kom bl.a. ind på, at teologien ikke eksisterer for sig selv, men er basisorienteret, dvs. rettet mod den enkelte konkrete menighed eller gruppe, idet den bringer en teoretisk retfærdiggørelse af det faktiske liv, som det gerne skulle le-ves.

En anden aften talte hr. Kurt Markert, ud fra sine erfaringer som erhvervsrådgiver og lægteolog i Würzburg om Arbejdet i kri-sten betydning. Han søgte at vise, bl.a. ved hjælp af eksempler, at vel skal vi arbejde, men vi må ikke glemme at leve og skabe

glæde om os. Kirken skal heller ikke kun vise hen til en løn i en kommende verden, men søge at kæmpe for en retfærlig afløn-ning her på jorden af de mange, som ikke får deres del i livets goder. Kurt Markert fordrede, at kirke og teologi skal gå i gang med at udførme en ny arbejdsmoral, som er i overensstemmelse med fritidssamfundets krav og behov.

Som et økumenisk indslag fortalte stud.theol. Johannes Nissen fra Danmarks kriste-lige Studenterbevægelse i Århus om den fol-kekirkelige situation i dag. Han kom ind på de grupper, der driver studenterarbejde, på deres indbyrdes forhold og på deres forhold udadtil til resten af folkekirken.

Malerinden Gerda Swane ledede en aften, efter et kort indlæg, en diskussion om Kun-sten, det skønne, det etiske og den søgen ef-ter Gud, som enhver kunstner, bevidst eller ubevidst, må lægge i sin kunst, for at den kan kaldes »ægte«. Gerda Swane kom des-uden ind på det samspil mellem naivitet og erkendelse, dvs. umiddelbar oplevelse par-ret med indsigt og forståelse, som bærer kunsten oppe og giver inspiration til kunst-neren. Det sidste egentlige indlæg var pater Grzelaks beretning om kirkens situation i de lande, der er besat af kommunisterne. Han fortalte især om Polen, hvor 5 pct. af befolkningen er kommunister og bestemmer over de 95 pct., som er katolikker, og hvor disses ildhu og beredvillighed til at bringe ofre og betale bøder til staten, for at det kirkelige arbejde kan fortsætte, er en ting, som vi i vor velbjærgethed kan lære meget af.

De aftener på lejren, hvor vi ikke havde noget indlæg, blev brugt til at knytte trå-dene sammen fra de andre aftener, til at stille spørgsmål og diskutere og til at hygge sig med hinanden i det værdifulde samvær, som lejren kom til at danne rammen om. Der blev knyttet mange værdifulde kontakter, som sikkert vil få betydning for studenter-arbejdet i fremtiden, både hvor det gælder arbejdet inden for de danske katolikkers kredse, forbindelsen med udlandet og sidst, men ikke mindst det økumeniske samarbejde mellem AC og de folkekirkelige studenter-organisationer.

Maria Birgitte Nissen

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christlans Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg
Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-anlæg mod korrosion og sten.
Vi beskytter også Deres olletank mod ud-vendig korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3460 Allerød
Tlf. (03) 27 31 00

VALFART TIL LOURDES

Valfart til Lourdes med hundrede danske protestanter

Jeg har haft den opgave og den glæde på en valfart til Lourdes at være åndelig leder for en gruppe på næsten hundrede danske protestanter tilligemed nogle få katolikker og ikke-kristne pakistanere. Det var arbejdere fra NORDISK FIAT i København og Vojens, som med deres familier deltog i den store internationale valfart, der var organiseret for ansatte ved Fiatfabrikkerne i og uden for Italien. Valfarten fandt sted den 16.-20. maj og samlede 2500 pilgrimme ved bredden af Gave-floden. Det var en imponerende forsamling, udmærket organiseret af Associazione S. Maria i Torino og holdt i det kristne fællesskabs ånd.

Naturligvis var tilstedeværelsen af disse protestantiske brødre et usædvanligt indslag: de forenede sig med os ved alle gudstjenester, der blev afholdt, også dem til særlig ære for jomfru Maria. De bad med os. De fornemmede den åndelige atmosfære i Lourdes – en troens og det åndelige livs oase uden for den daglige verden. De levede sammen med os som brødre, deltog i gruppens andagter, i Korsvejen, i de højtidelige messer ved grotten og i den underjordiske basilika. Jeg bevarer et uudsletteligt indtryk fra fakkelprocessionen: Pludselig begyndte det at regne, og det blev ved at øse ned. Ved siden af mig stod en gruppe af deltagerne med lys i hånden og forsøgte at skærme flammen mod regnen, mens de på dansk sang Lourdes-sangen Ave Maria uden at lade sig anfægte af vandet, der ramte de utildækkede hoveder, strømmede ned over ansigterne og genemblødte tøjet.

At denne valfart bar virkelig åndelig frugt skyldtes uden tvivl den orienterende og motiverende forberedelse, som deltagerne modtog inden afrejsen fra Danmark. De måtte først vide, hvad Lourdes er, og hvad der er sket dernede i løbet af de sidste 115 år, for at forstå, hvorfor folk begiver sig til Lourdes – ikke som turister, men for at få del i en ekstraordinær åndelig oplevelse. Det var påkrævet at lade dem føle en kristen varme for – uden at gøre vold på deres samvittighed – at kunne indbyde dem til at samles med os i vor fælles kristne tro og gå op i det store fællesskab af ansatte ved Fiat for at kunne bede sammen og føle sig som det, vi bør være: brødre. De accepterede helhjertet at være med.

Inden vi skiltes, ønskede jeg diskret at konstatere, hvad resultatet havde været, og interviewede personligt og fortroligt forskellige af deltagerne (ca. 25), især unge arbejdere. Jeg begrænsede mig til tre spørgsmål: Det åndelige indtryk af Lourdes, kontakten med den katolske kirke, samt grunde til utilfredshed eller tilfredshed med valfarten.

Alle var glade for at give udtryk for, hvad de følte. De var så begejstrede, at det kunne være vanskeligt at afslutte samtalen, og de udtalte sig helt frit og oprigtigt, som danskere plejer at gøre.

I det følgende sammenfatter jeg i korthed resultatet af samtalerne, idet jeg som eksempler anfører enkelte svar, der dækker mange andre:

– *Hvilket åndeligt indtryk har De fået af Lourdes?*

– Det har for mig været noget usædvanligt at se så mange tusinde samlet omkring det samme. Man ser italienere, spaniere og irlændere, som »virkelig tror«.

– Den fælles bøn har gjort et dybt indtryk på mig samt det at se, hvorledes Kirken er ét stort fællesskab for alle. Jeg har været glad for at se så mange biskopper og præster sammen med os og iblandt os uden adskillelse mure. Jeg var glad for at se en biskop komme til hotellet for at hilse på os som en broder.

– Jeg forstår nu, at de rige kirker og kapeller er et logisk og naturligt udtryksmiddel for den religiøse tanke hos dem, der har en sådan tro, som disse mennesker har.

– Det gør mig ondt at se, hvor meget Lourdes som by er omdannet til en forretning med religiøse genstande. Alt for megen trafik og torvestemning. Handlende og bartendere, der råber som i en cirkus. Alt for høje priser. Ganske vist genfindes stilheden og bønner på den anden side af afspærringen til valfartsstedet; men disse to verdener står i skarp modsætning. Jeg synes, at byen ikke er andet end ren spekulation i den tro, som kommer til udtryk på selve valfartsstedet. Det er ikke så godt.

– Programmet er godt; men alle de utallige grupper, der krydser hinanden (der var ca. 10.000 pilgrimme samtidig) larmer alt for meget og forstyrrer stilheden og andagten. Jeg ville gerne vende tilbage alene. Jeg ville ønske, at der kun var få mennesker, så det var muligt at gøre mere ud af den åndelige samtale med Gud og jomfru Maria.

(Alle har imidlertid givet udtryk for stor åndelig tilfredshed med valfarten.)

– *Hvad mener De om Deres kontakt i Lourdes med den katolske kirke?*

– Kontakten med katolikkerne har været absolut positiv. Jeg blev betaget af de højtidelige messer, af de mange, der gik til alters, og af omsorgen for de syge og gamle. Jeg har set, at katolikkerne er mere faste og overbeviste end vi i deres tro. Jeg mener, at den virkelig levende tro er det mest effektive middel til at lade menneskene føle, at de er brødre og har pligter som mennesker og kristne.

– Jeg var glad for at se, hvordan vi protestanter blev modtaget på lige fod med de andre og med stor kærlighed. Og den kontakt, vi har haft med katolikker, har overvundet det, der adskilte os, og er resulteret i virkeligt venskab. Vi fandt oprigtighed og ikke formalisme, vi fandt forståelse og kærlighed.

– Jeg beundrer katolikkerne for deres enhed og troskab mod deres tro. Alle er lige, biskopper, præster, mænd og kvinder, raske og syge. Men især ser de alle ud til at være lykkelige.

– Nogle af mine forestillinger om katolikkerne er faldet til jorden, og jeg spurgte mig selv, om det er sandt, hvad vi har lært og troet i Danmark om katolikker. Vi taler også hos os om økumeni; men Lourdes er økumeniens hjem – et hjem for den rigtige tro på Gud og for det kristne broderskab.

Kærligheden er det afgørende: den bryder afspærringerne og udrydder misforståelser og forkerte forestillinger.

– Katolikernes måde at opføre sig på synes mig at være behersket af en overnaturlig magt – Gud og jomfru Maria. Vi danskere af i dag giver det udseende af, at vi ikke tror, men for at sige det kort: det religiøse problem ligger latent hos alle, og når det dukker frem, viser det vor åndelige fattigdom.

– Det var en glæde at se præster og biskopper, som ikke svævede over os, men var sammen med os og færdedes iblandt os, til tjeneste for os. Vore præster er formalister og lever på afstand af os: de arbejder ligesom alle andre, kun på bestemte tider, blot for at skrive dåbsattester og lignende. Og hvad så? Hvem ser mere til dem?

– Jeg har bemærket den store forskel mellem tomheden og kulden i vore protestantiske kirker og varmen i den katolske kirke, sansen for fællesskabet, fælles bøn og sang, troen hos alle. Blandt os går man ikke i kirke. Hvis man ellers går i kirke hos jer, sådan som man gør det her i Lourdes, så er I sandelig heldige.

– Alt er godt her. Men jeg (en ung pige) kan ikke holde ud at se disse syge, – det gør en så deprimeret. Man burde lade dem blive på hospitalet. (Bemærk: Dette blev omtalt af næsten alle, men tværtimod i positiv retning, som de følgende eksempler viser:)

– De mange syge og gamle i Lourdes har gjort et dybt indtryk på mig. Vi deroppe isolerer dem, fordi vi ikke ønsker at have dem iblandt os; men her vil man have dem med, man elsker dem og sørger for dem.

– Når disse syge, der ligger på deres bårer eller sidder i rullestole, er sammen med så mange andre mennesker, føler de, at de er ligeberettigede, de føler, at man er dem nær og holder af dem. Jeg synes, at dette er noget af det allervigtigste i kristendommen.

– Jeg så en køn ung mand uden ben ligge på en bære. Han smilte og talte – lykkelig som alle andre. Jeg så ind i ansigtet på mange foruden ham. Jeg ønskede at besøge et af herbergerne for de syge. Alle bad de på samme måde, var glade og lykkelige. Er der tale om suggestion i Lourdes? Det tror jeg ikke.

– *Har De været tilfreds med denne valfart? Hvorfor?*

– Ja, meget tilfreds, fordi det har været en absolut ny erfaring. Jeg har også bedt her. I Lourdes oplever man en vækkelse af troen, og det falder naturligt at gøre som alle her: bede! Jeg tror, at Jomfru Maria har vist sig på dette sted. Jeg tror på det overnaturlige.

– I Lourdes opleves en vækkelse af troen, og det har været mig til nytte. Min kone og jeg har talt sammen om de troendes indbyrdes forståelse og gensidige respekt for hinanden og for anderledes troende. Vi har set, at syge på trods af deres sygdom kan acceptere lidelsen og tro på Gud. Disse syge følger sig virkelig tilpasset livet som fuldgældige og hele mennesker.

– Jeg tog ikke til Lourdes for at more mig, men for at gøre denne erfaring. Jeg vender hjem, bevæget og stimuleret til at tro og bede.

– Vi har lært, hvad lidelse er, og hvordan

også vi bør opføre os, når vi bliver syge, idet vi nemlig skal acceptere sygdommen i tro. Oppe hos os i Danmark gør vi kort proces: vi tager de syge og de gamle og anbringer dem på fine hospitaler og alderdomshjem. Der giver vi dem alt det materielle, der er nødvendigt, lægelig behandling og lignende, og vi tror, at vi dermed har gjort vor pligt. Således isolerer vi dem og går uden om dem, vi ønsker ikke at se dem, vi ønsker ikke at blive forstyrret af dem. Vi er simpelt hen egoister. Vi har intet hjerte og ingen kærlighed at skænke disse handicappede, skønt det er det eneste, der tæller – menneskeligt og kristeligt. Og de syge og de gamle lider i deres hjerte.

– Jeg vender tilbage, som om jeg havde fået ilt til min sjæl. Og i mit hjerte føler jeg en glæde, som jeg aldrig har følt før. Jeg mener nu at forstå, hvad der er de virkelige værdier i livet, hvad lidelse er, og hvad Gud er.

– Vi i Danmark lever materielt set godt, og vi mangler intet på dette område. Men på det åndelige område er vi desværre fattige. Vi mangler et trosideal og et håb om et hinsides liv. Derfor er vi ikke lykkelige.

– Ja, jeg har lovet at vende tilbage til Lourdes. Jeg vil genopleve den overnaturlige verden dér. Jeg vil komme tilbage for at hvile og bede i stilhed ved Jomfru Marias grotte. Jeg har sagt til hende: ikke farvel, men på gensyn!

Silvio Porisiensi

Ved forevisning af denne
Annonce-Rekvizition
opnår alle medlemmer en
høj særabat på alle slags
gulvtæpper . . .

NORDISK TÆPPEIMPORT

BREDGADE 69 - 1260 KØBENHAVN K
TLF. BY 5687 - 7072

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udealg overalt i byen

Skal De flytte?
AMAGER
LYTTEFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

ÅRHUS- KONFERENCE

KÆRLIGHED OG FANTASI

Definition:

FANTASI er evnen til at forestille sig nye livsmuligheder og lade sig inspirere af dem. Uden sådanne muligheder kører mennesket fast i fantasiløse frustrationer.

KÆRLIGHED er det modsatte af frustration. I kærlighed frigøres menneskets evner og fantasi, så nye muligheder viser sig.

Det er derfor et sundhedstegn, at vi nu oplever et oprør mod forbruger- og præstationsamfundets fantasiløshed, et oprør, der forener sansen for fest med viljen til protest.

I kirkens fællesskab er Guds kærlighed til stede som en frigørelse til fremtiden. Guds kærlighed og menneskers kærlighed er ikke modsætninger – tværtimod kan vi ikke møde Guds kærlighed uden at tage den menneskelige kærlighed i dens mange skikkelser alvorligt. Og omvendt kan vi ikke møde den menneskelige kærlighed uden at opdage, at Guds kærlighed derigennem får kropslig realitet i verden.

KÆRLIGHED OG FANTASI var navnet på denne sommers Århus-konference, som, arrangeret i fællesskab af Academicum Catholicum og Danmarks kristelige Studenterbevægelse, fandt sted i dagene fra den 25. til den 31. juli. 212 personer deltog i konferencen, heraf 123 danskere, 50 tyskere, 23 nordmænd, mens resten kom fra Sverige, Finland, Holland, Belgien, Østrig, Schweiz og USA.

Anna Marie Aagaard,

cand.theol. og amanuensis ved det teologiske fakultet i Århus, indledte konferencen med et bibelstudium, som hun havde kaldt: Gud – kærlighed – fantasi. Foredraget var formet som en genfortælling og fortolkning af bibelske tekster, og det var, i hvert fald for mig, en helt ny måde at få fortalt bibelhistorie på. Hør blot et par prøver:

I begyndelsen boede Gud i ørkenen, og Han opdagede, at Han var alene. Han ønskede så at skabe, og for at skabe gik Han ud af sig selv, kastede sig ud, og i denne sin exodus, sin frihed, som var Gud selv, skabte Han. Guds natur blev at kaste sig ud, og Hans skabnings natur, den skabning, der var opstået ved Hans exodus, dens natur blev at kaste sig ud i frihed og til frihed.

Så følger historien om, hvorledes Guds folk vender sig bort fra Ham og dermed fra friheden, og efter den frelseshistorien: Men i de trøstesløse dage udgik en befaling. Guds opbrud blev menneske. Og Hans liv, som er et opbrud og som består i at kaste sig ud, kom os nær. »Ræven har en hule og spurven en rede, men sælg du alt, hvad du har, og følg mig.« Gud er uroen og smerten i os, og for ham er intet umuligt. Hans mulighed er at gå ind under vor synd og give os mulighed for opbrud, muligheden for at gøre vort liv til kærlighed. I det opbrud lever Gud, og med Ham Hans skabning, som er skabt i Hans opbrud, og som er Hans opbrud.

Mag.art. Erik Wiedemann

holdt et foredrag om kærlighed og det politiske, illustreret med beatmusik.

Der er en konfrontation mellem kærlighed og politik (læs: kærlighed og magt), forstået på den måde, at en »ren« situation, som bl.a. kærlighed bør være, aldrig eksisterer alene hos menneskene. Der bliver altid, bevidst eller ubevidst, blandet politik ind. Hvis videnskabsmanden kun forsker for forskningens skyld, er der tale om en »ren« situation; men så snart han begynder på sin doktorafhandling, har han dannet sig en målsætning, som er politisk og magtbetonet. På samme måde er det med religionen: Så længe man dyrker Gud for Guds skyld, er situationen »ren«, men så snart teologien kommer ind og skiller menneskene ad, ja, så er det rene gået fløjten. Den eneste form for sammenslutning, der ikke er politisk og ikke er rettet mod andre, er den, der udelukkende er baseret på tillid til sig selv, til sin egen sag og til andre.

En samtale om følelsernes livsforståelse

blev ført af K. E. Løgstrup, professor i etik og religionsfilosofi, og Erling Jacobsen, som er overlæge med speciale i psykiatri.

Professor Løgstrup skelnede i første omgang mellem følelse og fornuft, idet han med Russell sagde, at det hænder, at vore følelser og vor fornuft står i modsætning til hinanden, i hvilken situation han beslutter at holde sig til fornuften. Følelserne er underordnet vore behov, og i vore behov er der forståeligt nok ingen erkendelse, selv om erkendelsen dog udspringer af et behov for at vide besked. Men universet erkendes, idet man ser helt bort fra alle behov, ønsker og interesser, hvor disses er i modstrid med erkendelsen.

Der findes imidlertid en forståelse, som man kun har på emotionel vis. Det er en erkendelse af, hvordan man finder sig, om man er vred, glad eller bange. Kun den, der har oplevet en pinlig situation, forstår hvad en pinlig situation er; og kun den, der selv elsker, kan snakke med om, hvad kærlighed er. Men, sluttede professor Løgstrup, forståelsen af følelsen kan sammenlignes med en horisont, der åbner sig. Den har intet at gøre med erkendelsen af, hvordan tingene forholder sig, og slet ikke med, hvordan de forholder sig, dvs. med det, der gav anledning til den akutte følelse.

Overlæge Jacobsen delte følelserne op i primære og sekundære processer. På det primære stadium er følelse og erkendelse ét. Det lille barns verden er ikke struktureret, det skelner ikke mellem sig selv og verden, eller i tid og rum. Det oplever intuitivt; lyst og ulyst er universelle oplevelser eller knyttet til bestemte forhold. Følelserne kommer til at indeholde en erkendelse af verdens indretning og retningsbestemmelse, dvs. af om noget er godt eller ondt. Det sekundære stadium kender vi alle fra dagligdagen: Vi er i stand til at opfatte følelserne; følelseskvaliteten står til rådighed for os, og vi kan selv anbringe følelserne efter vor erfaring. Vi skelner, kort sagt, mellem følelser og erkendelse.

Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P.

holdt et strålende foredrag om kærlighedens

fantasi i litteraturen. Han havde valgt tre litterære tekster til at belyse tre forskellige aspekter af den menneskelige kærlighed. Den første var et berømt uddrag af Dantes »Divina Commedia«, den anden var Shakespeares »Romeo og Julie«, og den tredje var et værk fra vor egen tid, nemlig Paul Claudels »Middagshøjde«. Tre tekster, hvis fælles idé lyder: »Men størst er kærligheden.«

Dante beskriver i sin komedie den fatale kærlighed, den natur og kraft, som intet kan modstå, og som får troen, verdensordenen, moralen og fornuften til at vakle i deres grundvold. Kærlighed er en lidenskab, og lidenskaber kan blive dæmoniske, og det er netop, hvad der sker i denne historie. De to unge, som det hele drejer sig om, Paolo og Francesca, bliver grebet af lidenskaben og ender derfor i fortabelsen, men de ender der sammen. Kærlighed har altid været erfaret som tidløshed, evighed – truet af tid og forgængelighed. Som noget absolut – underlagt det relative. I et moderne værk som Love Story overvinder kærligheden alt – undtagen døden. Men hos Dante må selv den bøje sig. Menneskesindets to store temaer mødes: Kærligheden og døden; og hvis blot de to tåler hinandens selskab, kan man overføre apostolens ord til eget brug: »Død, hvor er din brod! Død, hvor er din sejr!« Fra Guds skabende hjerte vælder kærligheden ud som en lava og antænder alt på sin vej – enten til lys eller til udslettelse. Men kærligheden selv udslettes ikke, og i fortabelsen er de to elskende forenet.

I historien om Romeo og Julie spørger Julie: Oh Romeo, why art thou Romeo? Hvorfor er det dig, der er Romeo, når kærlighed mellem os to er forbudt? Hvorfor er det så håbløst for os at elske hinanden? Hvorfor står verden så truende omkring os? Hvorfor findes der dumhed, brutalitet, blod, vold og had, – når noget sådant som kærligheden, om det så blot er vor, faktisk eksisterer?

I »Romeo og Julie« udtrykkes en lyrisk ekstase, som, glitrende af overskud, genspejler en anden, en sansernes og sindets ekstase, som igen fortæller os, at Gud lagde de overdådigste gaver ned i vort menneskevæsen og åbnede vore hjerter for uendeligheden. Og uendeligheden – det er Ham. Ikke Romeo. Ikke Julie. De dør i en skøn og håbløs tragedie. Deres død er dog ikke den egentlige tragedie; den egentlige tragedie er kærligheden selv, den kærlighed, som sprænger selve livet i sine uendelige krav.

Paul Claudel stiller i sin »Middagshøjde« spørgsmålet: Hvordan kan kærligheden, selve livskraften i tilværelsen, så grusomt såre, knuse og dræbe et menneske? Hans forklaring er vel denne: Der er kun én kærlighed i universet. Den udgår fra én kilde, som er Gud, og den vender tilbage til sit udspring. Undervejs i sit store kredsløb rører den ved menneskenes hjerter for at rive dem med i sin bevægelse, i sin uforanderlige finalitet. Idet den standser op i de to, der elsker hinanden, og idet den søger fuldkommenheden i parrets selvtilstrækkelige lykke, er denne lykke allerede viet døden og tragedien. To menneskers kærlighed fører dem ud af deres eget væsen. De lever gensidigt i den andens liv, sprænger deres ensomhed, slipper ud af deres lukkede jugs fængsel. Men sit væsen tro vil kærligheden også ud over denne nye grænse, denne cirkel omkring to,

der elsker alene. Og når den sprænger grænsen, må det uvilkårlig gå ud over de elskendes lykke, som den omsluttede. Kærligheden er blot undervejs, gennem menneskene, på vej tilbage til sit udspring. Og dens navn er Gud.

Fænomenet kærlighed

var titlen på et foredrag, som professor Josef Pieper fra Münster holdt. Hans hensigt med foredraget var at vise forskellen mellem sex, eros og agape.

Sex er det mest forfladigede udtryk for forbindelse mellem mennesker. Det er begær uden kærlighed. Hos en playboy er figenbladet flyttet hen, så det dækker ansigtet, således at de to elskende vedbliver at være fremmede over for hinanden. Sexualiteten skiller her kønnene ad, hvor de skulle forenes.

Det modsatte af sex er eros, hvor mennesket ikke er drevet af begær, men af ønsket om at være sammen med den anden. I den erotiske kærlighed ønsker mennesket ikke blot at modtage, men lige så meget at give. Det er det, at de to er sammen, der betyder det helt store og kan få dem til at udbrøde: »Hvor er det godt, at du er til. Hvor er det godt, at du eksisterer.«

Det tredje plan i kærligheden er det, vi plejer at kalde næstekærlighed, og det bedste eksempel på næstekærlighed må være Moder Terese og hendes arbejde i Indien. I denne form for kærlighed bliver menneskets præstationer ikke sat ud af kraft, tværtimod forudsætter den alt det menneskelige i al dets kraft. Menneskets kærlighed er hed repetition af Guds skaberkærlighed, den kærlighed, der fortærer alt og bringer døden. Det er jo netop om kærlighed på dette plan, at Bibelen siger: »Ingen har større kærlighed end den, der giver sit liv for sine venner.« Og længslen efter den får os til at bede: »Tænd i os din kærligheds ild!«

Hvordan kan jeg lege i et fremmed land?

spurgte Jürgen Moltmann, professor i systematisk teologi. Hvordan kan jeg tillade mig at le og more mig i en verden, som er så fyldt med lidelse? På hvilken måde gør jeg det, og på hvilken måde kan jeg tillade mig at gøre det? Hvad betyder legen og fritiden?

Vi siger, at vi trænger til at se noget andet, og så flygter vi fra hverdagen – oftere og oftere! Ferie og fritid er i lige så høj grad blevet til sakramenter for os, som arbejdet var det for vore forfædre. Vort hedonistiske livssyn er opstået af vor angst for at kede os og af vort flugtforsøg fra den ganske almindelige virkelighed omkring os.

Som en reaktion på dette livssyn kommer kulturrevolutionen, hvis mål er, at produktionen og teknikken skal tilpasses menneskene – og ikke omvendt. I præstationsamfundet bliver man fremmedgjort og mister sin identitetsfølelse, og idet man stadig bliver mindet om at gøre sig livet så bekvemt som muligt og at undgå alt, hvad der kan bringe lidelse, glemmer man efterhånden at elske; for kun den forstår at elske, som også kan lide.

Jürgen Moltmann sluttede med ordene: »Lad os allerede i dag leve således, som det endnu er umuligt (nemlig i fuldendt glæde og kærlighed), for at det kan blive muligt i morgen.«

Maria Birgitte Nissen

ØKUMENISK UGE

SNOGHØJ

Snoghøj 71

For fjerde år i træk samledes der i ugen 27. juni til 2. juli henved 70 mennesker til en økumenisk arbejds- og studieuge på Snoghøj over temaet: »frigørelse – til hvad?« Højskolen, som ligger meget smukt på en skråning ned mod Lillebælt, tæt ved den gamle Lillebæltsbro, udgjorde med sin lette arkitektur en god ramme om det fællesskab, der dannedes. For fællesskab, det var der! Mennesker i alle aldre, familier med børn, der under programpunkterne blev passeret af tre unge piger, præster og andet godfolk med meget forskellige uddannelser og fra forskellige kirkesamfund fandt sammen i denne uge.

Dagene indrammedes af fælles morgenbøn og aftensang, som hvem der havde lyst tog sig af og kom til. Ellers var der bibeltimer om formiddagen, foredrag om eftermiddagen og sang, fest og samvær om aftenen i den store pejsestue. Det meget afvekslende program gjorde sit til at skabe fællesskabet og den ualmindelig gode kontakt, vi havde med hinanden. Samtidig var der et velorganiseret arbejds-klima, hvor bibeltimer og foredrag blev fulgt op af gruppevis diskussioner, hvorefter vi til slut mødtes igen til fælles debat med indlederen.

Et godt træk ved hele arrangementet var dets demokratiske forløb. Emne vælges af deltagerne fra år til år. Lederroller gik på tur fra dag til dag. Dog anerkendtes en særlig gave for praktisk lederskab i Sven Frederiksen. I en af grupperne lykkedes det at fastholde en uformel arbejdsstil, dvs. uden nogen fast eller egentlig leder. Grunden til denne interesse for ikke at stivne i en fast form bør også søges i de charmerende og drilske praktiske »øvelser« i konkret gruppepsykologi og gruppeagttagelse, som Grete Borges og Leslie Dorn fik os alle med på en af de første aftener. Samtidig faldt også alle titler og »De«. Muligvis var det især dette forhold, der skabte det afslappede diskussionsklima, hvor enhver kunne sige sin mening uden straks at blive misforstået.

Således udrustet med små og begyndende erfaringer om frigørelsen mellem mennesker, om barrierer, der brydes, tog vi da fat på sommermødets tema: »frigørelse – til hvad?«

Det var et økumenisk møde. Ikke forstået

på den måde, at vi søgte at udrede de indre kirkelige problemer; men forstået på den måde, at vi som kristne i fællesskab ville fordybe os i de egentlige problemer i verden; forstået som en begyndende tjeneste, hvor man først bestræber sig for at *indse*, for derefter at *handle*. Mennesket ligger under for alle mulige former for begrænsning og tvang, ydre og indre, kollektivt og individuelt, lande overfor andre lande, osv. *Fra hvad og til hvad skal mennesket da frigøres?*

Bibeltimerne beskæftigede sig først med de indre begrænsninger og tvangsmekanismer i mennesket. Således var »det godes problem« historien om menneskets dilemma: man gør det onde, man ikke vil. Måske finder vi i Jesu egen forkyndelse et lysere syn på mennesket end hos Paulus. Dette bør da ændre kirkens forkyndelse, så den ikke så meget går ud fra menneskets elendighed, men fra den kendsgerning, at Jesus har frigjort mennesket fra al ond magt. På denne måde blev der gjort op med en kristen variant af »hvad-kan-det-nytte«-indstillingen.

Mennesket vurderer, hvorledes det bør handle. Dette er samvittigheden, genstand for en anden bibeltimer. Det stod til slut klart efter undersøgelsen af de bibelske tekster, at det væsentlige her er det forhold, at nok er samvittigheden autonom, dvs. at den frit sætter sig selv sin lov eller regel for handling, men at Det nye Testamente understreger, at denne samvittighedsfrihed er bundet af hensynet til næsten.

Fra de mere interne spørgsmål byggedes der bro til de mere udadvendte: evangeliet og de fattige – Gudsriget. Det gode budskab forkyndt for de fattige: det er evangeliet. Dette træk ved Bibelen bryder med vore sædvanlige forestillinger om lykke, fremgang, at have mange ting, hus, penge m.m. Det er en udfordring til både de sociale, politiske og religiøse strukturer i samfundet, når Jesus viser denne fuldstændige solidaritet med de udstødte i samfundet, spiser med dem, er sammen med dem, siger, at Gudsriget er deres, og dør en slavedød som en af dem. Denne solidaritet er så meget desto farligere for det bestående, som den ikke forbliver rent individuel og personlig, men udformes i et *fællesskab*, der i sig selv skal være grænsebrydende.

Med »Gudsriget« nåede vi til den nye virkelighed, som Gud vil have skal råde mellem mennesker, og som vi i beretningerne om Jesus ser virkeliggjort. Efter livlige debatter formulerede de to indledere deres og store dele af forsamlingens indstilling i fem »teser«, der derefter blev sat op på »kirkedøren«, lokalets grønne skoletavle. Disse lød: 1) når der sker noget godt i verden – lige meget hvor og af hvem – er det en del af Gudsrigets vækst; 2) kirkens vækst har ingen interesse, men det har Gudsrigets vækst; 3) retfærdighed er kærlighedens minimum; 4) modsætningen mellem horisontal og vertikal er en forvrængning af kristendommen; 5) kristendommen er at fraternisere med syndere og fattige.

Ved disse bibeltimer var basis blevet lagt for den videregående undersøgelse af den samfundsmæssige ufrihed og af måderne, hvorpå mennesker frigøres.

Eivind Larsen talte om »den bestående elendighed« i dagens Danmark, hvor ufriheden f.eks. ses i forskelsbehandlingen ved

domstolene, ved de højere uddannelser, udnyttelsen og ydmygelse af arbejderne gennem akkordsystemerne. Ondernes rod mentes at bestå i formueforholdene, hvor 1 pct. af befolkningen sidder (fedt) på 25 pct. af den samlede formuemasse. Håbet om frigørelsen ligger bl.a. i det forhold, at der er en udvikling i gang i vort nuværende social-økonomiske system, kapitalismen, hvis indre modsætninger mellem profitten og mennesket uddybes. På grund af de voksende krav til betjeningen af den moderne teknologi vil kapitalismen for profittens egen skyld være tvunget til at genindføre et menneskeværdigt arbejdsklima, ved motivationssystemer, selvstyrende arbejdsgrupper m.m.

U'et i u-landene står for ufrihed, hvis mekanismer blev gjort til genstand for en indgående behandling ved *Jørgen Lissner*. I den internationale samhandel findes der visse tvangsmekanismer (monopoler – kontrol med råstofpriser – social, økonomisk og teknisk afhængighed), der forhindrer, at vor gode vilje til at hjælpe u-landene bliver ved andet end den gode vilje. Der findes nemlig en international »hækkeorden«, som man ikke uden videre kan bryde ud af. Den er skabt af de industrialiserede lande – og selvfølgelig til deres fordel. Men indsigtens må ikke lamme os. Vi kan og bør hele tiden f.eks. benytte os af *humoren* som et afslørende redskab over for vore fælles illusioner om u-landshjælpen. Dette – og ikke en ensidig negativ kritik – kan føre til et sindelagsskifte i befolkningen, og dermed danne grundlag for nye politiske beslutninger til gavn for u-landene.

Efter disse barske kendsgerninger tilbragte vi en eftermiddag, hvor vi ledet af *Martin Drouzy* så anskuelsesundervisning i frigørelsens veje i et u-land. Filmen var »Antonio Dræberen«, der i sin handling også spiller på gamle myter som den om Sankt Georg og dragen. For nu kun at gengive ét aspekt af denne rige film er det væsentligt at understrege, hvorledes instruktøren i filmen lader frigørelsen, undertrykkelsens oprør og herremændens udslættelse ske ved, at tre centrale personer (= samfundsgrupper), dræberen, præsten og læreren, utvetydigt stiller sig på folkets side i det endelige opgør. Kirkens og undervisningens nøglepositioner i u-landene (her Brasilien) var da blevet iklædt en synlig historie, som alle kunne forstå. Rollerne i filmen, der alle er varianter af forholdet mellem herren og slaven, og som vi troede var samfundsmæssigt fikserede, kan skifte – både derude, men også her; og dette er vort håb.

Torsdag var der et meget spændende møde med sinologen *Kirsten Rønbo*, der bl.a. fra sine studieår i Peking var i stand til klart at fremstille det nye menneske og det nye samfund i Kina. Der er, sagde hun, en umådelig forskel på os og kineserne, og intet fra kulturrevolutionen kan direkte overføres til vore forhold; men vi kan lære af *inspirationen* bag den: at alle samfundsroller skal være i *folkeets tjeneste*. Fra Maos side stræbes der efter en revolution, der skal nå helt ind i hjerterne. Den folkelige tanke bag den kommer aktivt frem i et af Maos budskaber til folket: »I skal tage jer af statens store opgaver!« Kulturrevolutionen må ses som Maos, folkets og især de unges opgør med modstanderne af en socialistisk udvikling i

Kina. Kampen er ikke slut; Mao understreger selv, at der fortsat er to linjer i partiet.

Kirsten Rønbo mente, at vi på et dybere plan især kunne lære af den »Lille Røde«s tænkingsprincipper, f.eks. at det er praksis, erfaringen i tiden, der endeligt afgør, hvilken teori der er sand. Friheden og menneskets mulighed for handling består i at erkende nødvendigheden (de uforanderlige lovmæssigheder, her især de dialektiske love) og at kunne forandre den objektive verden ud fra denne erkendelse.

På mange spørgsmål om kristendom/maoisme svarede hun kort og klart, at maoismen radikalt må afskaffe gudsforestillingen som uvidenskabelig, hvis der med Gud menes noget uden for den erkendbare objektive verden, som kan gribe ind i denne.

Ugens sidste og på en måde mest konkrete indlæg var *Fritz Florin*s om »frigørelsens mulighed«, hvor han stillede spørgsmålet: Kan vi skabe personlig og fælles frihed i det urbaniserede Vesten? Foredraget var rigt på overvejelser over vore praktiske muligheder. Men først blev de store vanskeligheder fremhævet. Samfundet er som en organisme, hvor alt hænger sammen. Revolutionære ændringer kræver da uhyre komplicerede indgreb på alle punkter, indgreb, der endog må række ud over nationalstatens grænser, eftersom landene er bundet snævert sammen politisk og handelsmæssigt. Magten i vort samfund udøves af dem, der kan beherske de fleste samfundsimpulser og kontrollere de fleste reaktioner. Men samfundet selv, forholdet mellem de enkelte individer og de enkelte helheder i samfundet, opretholdes i kraft af en ond cirkel mellem produktion og forbrug. Forbruget afgøres centralt og ikke som en funktion af de faktiske behov. Det samfundslag, der er i stand til at indse disse forhold, og som er de nærmeste til at kunne ændre dem, er teknikerne og de intellektuelle. Ved at danne mindre enheder, grupper af familier, »celler« i kommunistisk jargon, i dette samfundslag på en måde, der kan variere fra rene kollektiver til blot mere intensivt naboskab, grupper som selv bestemmer forbrug og økonomi, kan man opbygge en helt ny livsstil, bygget på solidaritet, der kan bryde den onde cirkel. Man skal være i samfundet, men ikke af samfundet.

Især hen imod slutningen var man på mødet vidne til en fælles udvikling. Vi følte alle, at vi ikke mere bare kunne lytte, tænke, tale bede, være sammen, men at vi også måtte tage det næste skridt, som er at *handle* i fællesskab. Både eksperimenterer indadtil med gruppe- og samværsformer, og også udadtil nå til handling. Således havde en gruppe af deltagerne det sidste par dage af mødet arbejdet med Menton-erklæringen om miljøfóringelsen og ressourcemisbruget, der truer menneskeheden overleven, og set erklæringen som en udfordring til politisk aktion op til det kommende folketingsvalg.

Den sidste aften, hvor deltagerne skulle forsøge at formulere et forslag til temaet for næste års møde, var der stærk stemning for at fortsætte og videreudvikle fællesskabet, også liturgisk. Som tema blev bl.a. foreslået: mennesket – og dets fremtid, idet vi gang på gang havde set, at bag vore drøftelser og undersøgelser lå der forskellige menneske-billeder og forskellige håb til fremtiden.

Laurits Lauritsen

UNGARSK MENIGHED

DER SKER FREMSKRIDT

Guds udvalgte folk er ét: Én Herre, én tro, én dåb (Ef. 4,5). Takket være genfødselen i Kristus har alle lemmer modtaget samme nåde som Guds børn – samme kaldelse til hellighed. De er fælles om frelsen, håbet og kærligheden. Der findes altså ingen ulighed i Kristus og i Kirken, hvad angår race, nation, social stand eller køn: »Her er ikke forskel på jøde og græker, træl og fri, mand og kvinde, thi alle er én i Kristus Jesus« (Gal. 3,28, jfr. Kol. 3,11).

Der er sket noget glædeligt i den ungarske menighed. Efter mange vanskeligheder og en lang ventetid er vort gennem 10 år nærde ønske omsider blevet opfyldt, idet vi har fået en fastboende ungarsktalende præst i Danmark. Han kom hertil den 2. maj 1971 og skal nu overtage sjælesorgen iblandt os.

For at gøre rede for vort tidligere arbejde med sagen må jeg gå et stykke tilbage i tiden:

Jeg skrev i artiklen »Familier i eksil«, Katolsk Forum nr. 18, 1970, om ungarsk-fødte danskeres problemfyldte stilling inden for den katolske Kirke i Danmark. Opråbet gav intet umiddelbart resultat i form af støtte til os, og desværre var der på daværende tidspunkt ingen, heller ikke blandt Kirkens højere myndigheder, som så sig i stand til at tage vore problemer op til drøftelse og behandling med henblik på en konkret løsning til gavn for vort åndelige behov.

Efter 7 måneders ihærdigt arbejde er vi imidlertid nået frem til en i hvert fald provosorisk – og forhåbentlig permanent – løsning. På vor opfordring har den afgående ungarske præst i Oslo, pater Horvath, fra Østrig skaffet os en ungarsk-talende præst, som af biskoppen har fået overdraget de pastorale opgaver i vor herværende ungarske menighed. Vi er meget glade for dette positive resultat, og vi beder pater Horvath modtage vor tak for den indsats, han har gjort for os.

Siden den 25. september 1970, da vort opråb blev offentliggjort i Katolsk Forum, har vi planlagt forskellige projekter til udførelse i håb om at modtage hjælp og støtte hertil fra enkeltpersoner eller grupper inden for den katolske Kirke i Danmark. Vi blev dog nødt til at gå frem på egen hånd, og efter mange, tildels vanskelige forhandlinger på officielle og uofficielle møder fik vi nedsat en arbejdsgruppe inden for vor egen menighed. Vi har ingen officiel anerkendelse af støtte os til, men vi lever! Vi har et program, og vi går fremad!

Den 3. januar 1971 sammenkaldte vi menighedens medlemmer til et møde, hvis resultat var, at vi samme dag kunne danne Den Ungarske Menigheds Arbejdsgruppe og afholde valg til dens ledelse, bestående af 12 medlemmer. Kan vor fremgangsmåde betragtes som ukorrekt eller udemokratisk, fordi dette valg fandt sted uden forud indhentet tilladelse fra den kirkelige øvrighed, og uden at der forelå vedtægter for gruppen vedrørende valg handlinger og forhandlingsorden? Selv mener vi ikke at have handlet forkert herved. Vor redegørelse i Katolsk Forum forblev uden virkning, og derfor måtte vi på egen hånd prøve at komme i gang som en levende menighed – og ikke blot eksisterende på papiret, som det ellers kan forekomme med demokratisk valgte grupper. I vore dage taler man så meget om demokrati, udvalg, hemmeligt valg, kandidatlistor, dagsorden, ordfører m.m. Vi mener, at ord alene gør det ikke. Det, vi ønsker, er at handle! I visse tilfælde kan den demokratiske fremgangsmåde hæmme arbejdet og være spild af tid! Nu glæder vi os over vore resultater og over vor ny arbejdsgruppe.

Men hvilket mål har vi, og hvilke planer for fremtiden? Der er nok at tage fat på. I dekretet »De Apostolatu Laicorum« definerede det andet Vatikanconcil lægfolkets opgave og trak linierne op for dets arbejde inden for Kirken. Indtil nu har vi ungarsk-fødte danske statsborgere ikke haft ret megen mulighed for at tage del i Kirkens arbejde her i Danmark. Flere gange har vi følt os forbigået. Hvor mange ikke-danskfødte medlemmer har f.eks. pastoralrådet, når man ser bort fra præster og ordenssøstre? Af lægfolk næsten ingen! Det sker imidlertid oftere, at man møder det samme navn i forbindelse med forskellige opgaver, og man kan da stille sig det spørgsmål, om det ikke ville betyde aflastning for disse enkelte og større effektivitet med hensyn til løsningen af opgaverne, dersom medlemmer af alle her i landet repræsenterede nationaliteter blev inddraget aktivt i Kirkens liv og arbejde?

Vi ønsker ikke at virke som et forstyrrende element, men vil gerne efter bedste evne tjene Gud, vor Herre, inden for den katolske Kirke i Danmark. Nu kan man f.eks. i Katolsk Forum nr. 8/1971 læse om pastoralrådets 8 forskellige udvalg og om hvert enkelt program. Alligevel synes problemerne vedrørende de mange ikke-danske katolikker overhovedet ikke at være taget op. Det er meget at beklage, da opgaverne virkelig er mange – og mangeartede. Hvorledes skal man drage omsorg for de nyankomne flygtninge? Og for gæstearbejdere i det hele taget. En hel del af dem kommer fra et kristent – katolsk miljø, og ikke få bliver i løbet af kortere eller længere tid danske statsborgere. Kirken i Danmark kan derfor ikke kun være dansk, den må også være universel med de pligter, der følger med.

Hvilket program har så vor arbejdsgruppe? En del punkter skal nævnes i det følgende:

En udbygning af lægfolkets apostolat i vor menighed, overensstemmende med koncilets dekret om dette, som jo er henvendt til det katolske lægfolk over hele verden. Dette arbejde i apostolatet omfatter bl. a.:

Effektiv kontakt med vor nye præst med orientering om lokale forhold og indførelse i dansk miljø. Sygebesøg på hospitaler såvel som i private hjem. Inden for menigheden er der godt en halv snes syge, som trænger til hjælp. Organisering af ministrantgruppe, udvidelse af sangkor m.m. Administrativ hjælp til ældre, der ikke behersker det danske sprog.

En vigtig opgave vil være fremskaffelse af koncildokumenterne på ungarsk og salg af disse. Endvidere: Børnenes skolegang, religionsundervisning, første-kommunion m.m. Besøg hos familier, der trænger til særlig åndelig hjælp. Organisering af sygetransport til og fra gudstjenesten. Ungdomsarbejde, navnlig med henblik på katolsk morallære. Karitativt arbejde ud over det allerede nævnte.

Som et sidste vigtigt punkt skal endnu nævnes: Kontakt med andre ikke-danske menighedsgrupper og deres præster.

Foreløbig har vi 22 punkter på programmet, og jeg håber, at vi med konstant arbejde opnår resultater. Den ungarske arbejdsgruppe sætter alle kræfter ind på at gennemføre løsningen af disse opgaver, fordi vi dermed vil tjene den universelle Kirke i Danmark. Vi går ind for samarbejde med alle – de være sig født i Pakistan, USA, Japan eller Ungarn.

En Herre, én tro – det er målet.

Peter T. Kodra

SØBORG

BØRNEUNDERVISNINGEN
I JOHANNESKIRKENS SOGN
1971-1972

To specialuddannede religionslærere fra Sct. Therese sogn har tilbudt at hjælpe vore egne lærere i det kommende skoleår:

Søster Marie Alberte og fru Annelise Buus.

Af vore egne lærere har foreløbig fru Lilian Bragen erklæret sig villig til at fortsætte arbejdet.

Det viser sig at være lettere at samle børnene ca. hveranden lørdag formiddag til to timers undervisning, end at samle dem til én ugentlig time inden for de samme måneder. Undervisningen vil altså finde sted fra kl. 9-11 følgende lørdage:

11.-9., 18.-9., 2.-10. M, 9.-10., 6.-11., 13.-11 M, 4.-12., 11.-12 M, 15.-1., 22.-1 M, 12.-2., 19.-2. M, 4.-3., 11.-3., 18.-3 M, 15.-4., 22.-4 M.

Forældrene indbydes til at træffe lærerne i vor pejsestue søndag den 5. september efter 10-messen. (Vi sørger for kaffe; må jeg bede Dem selv tage rundstykkerne med!)

Undervisningen er altså sat til 2 timer, dog på den måde, at børnene midt i undervisningsperioden får en forfriskning.

De dage, der er mærket M, vil undervisningen kl. 10.30 munde ud i en messe, til hvilken lærerne selv vælger tekster, skriver bønner og kommenterer evangeliet. Forældrene indbydes til at overvære disse messer, der i øvrigt »gælder som søndagsmesser«. (Den normale lørdagsmesse kl. 9 læses også på disse dage.)

De forældre, der ikke har lejlighed til personlig at tilmelde børnene den 5. september, bedes venligst gøre det ved at sende indmeldelsesblanketten til mig inden denne dato.

Børnegudstjenesterne ved pastor Georg Nibler fortsætter som sædvanlig hver sidste søndag i måneden, første gang den 26. september.

Paul d'Auchamp

KALENDEREN

Søndage: Fra september igen messe kl. 10 og kl. 17.

Hverdage: Kl. 9, undtagen tirsdag: kl. 8 og torsdag: kl. 19.30.

5/9: Alle forældre med skolesøgende børn indbydes til møde med vore religionslærere efter 10-messen. Vi har kaffe, tag selv rundstykkerne med.

26/9: kl. 10: Børnegudstjeneste ved pastor Georg Nibler.

VIBORG

DER SKER NOGET I VIBORG SOGN

Viborg menighed hed det før. I den sidste halve snes år er der sket store ting. De fleste katolikker er blevet fundet. Det var et stort arbejde for pastor Smeenk, når man tænker på, at området er så stort som Fyn og strækker sig fra Års til Thyborøn, fra Holstebro til Mors.

Nu hedder det Viborg sogn.

Vi har fået sognepræst.

Vi har fået menighedsråd.

Vi har stadig store afstande.

Vi har stadig få katolikker.

Vi har stadig lyst til at være katolikker.

Vi måtte gøre noget, for at vi kunne føle os som menighed og føle, at vi var fælles om en stor opgave.

I Viborg har vi en pæn lille kirke og en dejlig præstegård.

I det vestlige område var det vanskeligere at holde messe. Det foregik i private hjem og i lejede lokaler i Holstebro, Lemvig, Struer og Skive. Det var ikke tilfredsstillende. Vi har nu lejet Nørlem kirke (folkekirken) ved Lemvig. Den ligger midt i det vestlige område, og der samles 60-70 af menigheden plus turister hver 14. dag til messe sommeren igennem.

Undervisning af vore børn har været et stort problem. Det er nu lykkedes at samle de fleste til katekese en lørdag formiddag i hver måned dels i præstegården og dels i et privat hjem i Struer. Vi har 6 kateketer plus præsten til at undervise. Vi holder 3 lektioner og har 3 »klasser« hvert sted.

For at holde kontakten i hele menigheden foranstalttes 3-4 »hyggemøder« skiftevis i vest og i øst, hvor alle gør deres bedste for at overvinde afstande og give møde.

På lokalt plan holdes »gruppe- eller interessemøder«, bl. a. mødes kateketerne en aften før hver undervisningslørdag.

Det kan godt være, at detteher ikke adskiller sig så meget fra det, der gøres i andre menigheder, men på os virker det meget opmuntrende, fordi vi på kort tid er kommet fra ingen eller kun meget få aktiviteter til nu at kunne føre et aktivt kirkeliv, hvis man har lyst.

Resultatet af, at visse lægfolk får be-
Knud R. Elbrønd

SVENDBORG

Takket være vore Mariasøstre havde vi i Svendborg i august måned et dejligt besøg af en ungdomsgruppe fra Belgien. De kalder sig »Milo-Amigos«. Den første del af navnet hentyder til den by, de er fra, nemlig Millegan. Den anden del fortæller noget om, hvad de gerne vil stå for. Det er unge mennesker på ca. 18 år, de fleste studerende, der har sluttet sig sammen for med deres alsidige underholdning at fornøje syge og gamle og desuden ved deres optræden at samle ind til forskellige aktiviteter i kirken. De har navnlig givet mange penge til arbejdet i u-landene.

Når de kom hertil, var det for at hjælpe os at samle penge til en påtænkt restaurering af vor kirke. Den første aften spillede og sang de til messen. Det gik af hjertens lyst løs på trommer og guitarer, så det gjaldede i kirken. I deres hjemland har de ikke deltaget i messen på den måde. Det var ingen specielt komponeret messe, de sang, men de var glade for at få lov til at synge sange, som passede til de forskellige led i messen, og menigheden i Svendborg kunne virkelig være med i deres glæde. To følgende aftener underholdt de med sang, folkedans og nimekunst. Det gjorde de så godt, at vi kunne følge med, selv om det var på flamsk. Jo, det var virkelig en opmuntning for os at stifte bekendtskab med disse unge mennesker, og vi siger dem tak for deres besøg.

Rigmor Holt

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 10 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

Nielsen & Brostrøm

Sanitet - Centralvarme
Holberggade 22, Aalborg
Telefon 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, Ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

Gaveid:

Abonnement på Katolsk Forum,

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34, Søborg
Telefon Søborg 8268

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 36
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Brødgade 25
København K
Telefon Mlnerva *408

Sjøreen & Co. A/S

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Telefon 12 41 22 - Århus C.

Missionshotellet Ansgar

A. Mouggaard A/S

Entreprenør & murørfirma
Århus C.
Telefon 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brosgade 4, 8000 Århus C

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

Her var plads til en annonce.

Hvem tegner sig for den i et
kommende nummer?

Fint arbejde - Tria 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

Anders Svendsen
Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch
(forhen Bogbanken)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af skolebøger
Omlindbindinger

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUFTE OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eff. A/S

K. K. L. Simonsen's eff.
Frøderiksborggade 22
København K.
Tlf. *Mlnerva 2314

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværktøed,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen a/s

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80
Lys, kraft og varme

**Støt Katolsk Forum -
tegn et abonnement**

ESBJERGS NYE KIRKE

DEN NYE KIRKEBYGNING

Kirken er blevet bygget i Kirkegade på en grund, der udgjorde en del af Skt. Josef-søstrenes have, ikke ret langt fra den gamle kirke. Grunden er skænket Skt. Nikolaj menighed af søstre, en meget værdifuld gave.

Set udefra ligner bygningen slet ikke en kirke i almindelig forstand. Den er bygget kvadratisk, og i hvert hjørne er muren ført lidt højere op end taget, så her kan det minde om en lille begyndelse til tårn - som man ser dem på en del gamle domkirker f.eks. Maria-tårnet i Ribe, uden spir, dog uden egentlig sammenligningsmulighed.

Byggeriet er udført af beton: vægge i store letbetonen; tagkonstruktionen af præfabrikerede betonbjælker og letbetonplader i et simpelt geometrisk system, hvilket har billiggjort arbejdet, uden at det er gået ud over kvaliteten. I tilknytning til kirken er opført en enetages bygning, af hvilken en mindre del fungerer som våbenhus, mens resten, bygget vinkelret på kirken, er præstebolig og ungdomsgård, med tre små haverum imellem.

Når man går ind i våbenhuset, læser man - sat i bronzebogstaver - »H. Doods - in memoriam«. Hermed har den tidligere sognepræst, pastor Doods, der gjorde et meget stort arbejde for at fremskaffe midler til rejsningen af kirken og nærmest sled sig op i dette arbejde, på en enkel og værdig måde fået sit navn knyttet til kirken.

Fra våbenhuset kommer man ind i selve kirken, der er kvadratisk. Kirkens arkitekt, J. von Spreckelsen, giver følgende motivering herfor: »Mens man tidligere var sikker på altrets placering og bænkeopstillingen, kunne man ud fra dette forme kirkesalen som et rektangulært rum med altret op ad den korte endevæg - ofte udformet som en korrunding - og bænke opstillet ud fra sidevæggene, med en mands- og kvindeopdeling.

I vore dage er der tanker fremme om andre opstillingsmuligheder, der mere samler menigheden om altret, - de dristigste ideer går endda ud på at placere altret centralt i kirken med bænke opstillet i kreds om dette.

Uanset hvilken opstilling man vælger, skal et moderne kirkerum kunne tjene disse forskellige muligheder.

Man kan således i Skt. Nikolaj kirke vælge enten den traditionelle møblering med midtergang op til altret, placeret ud for den store pille; eller man kan - som det p.t. er udført i kirken - anbringe altret i et hjør-

ne med bænken grupperet om dette; og endelig kan man – dersom det skulle blive aktuelt – realisere ideen om centralaltret.»

Der er ingen vinduer i ydermuren, men dagslyset kommer ind gennem de to loftsflader, der er fremkommet ved at mure hjørnerne højere op end den øvrige del af kirkerummet. Belysningen af kirken sker ved, at der i hver af de fire sider er op-hængt 12 lamper i gennemsigtige glaskupler, og da disse rækker af lamper hænger højt oppe, giver det en fortræffelig oplysning af kirkerummet.

Ved sin udformning af kirkerummet har arkitekten opnået, at der til hver af de fire sider i den inderste kvadrat hører en halv kvadrat, der udnyttes på en særlig praktisk måde, uden at det går ud over helheden. Foran den ene står altret, der er udført i ubehandlet træ. Bagved er ind til væggen muret en forhøjning, der skal tjene som siddeplads for præst og ministranter. Til dette formål er der fremstillet syv læderpuder. Endvidere er pladsen hævet, så der er et trin op til altret. Til højre for altret er muret et fremspring, og her er tabernaklet muret ind i væggen. Til venstre for altret findes et tilsvarende fremspring, hvorpå er anbragt en Mariastatue. Der er ingen prædikestol, men en læsepult i ubehandlet træ. Kommunionbænk findes ikke.

Modsat altret er den halve kvadrat benyttet til skriftestol og plads til et lille orgel. I de to andre kvadrater er opsat bænke, men mens bænken i midten af rummet som sædvanlig står rettet mod altret, står bænken i de to sider skævt, således at man opnår den virkning, at menigheden sidder samlet omkring altret – på tilsvarende vis som i Nikolaj kirke i Hvidovre, der i øvrigt også er bygget af arkitekt J. von Spreckelsen. Bænke og alt andet træværk i kirken er udført i ubehandlet fyr. Endvidere er hele gulvet dækket med betonfliser. I kirken er der 100 siddepladser og et tilsvarende antal ståpladser.

Når man træder ind i kirken, bliver man uvilkårlig betaget af det høje rum (9 meter), som domineres af alter og tabernakel. Ikke blot bygningen er tegnet af arkitekten, men også alt inventar og udstyr, idet han har tilstræbt et tilhørsforhold mellem anlæg, bygninger og inventar, for derved at opnå en arkitektonisk helhed. Dette er i høj grad lykkedes, og kirken fremtræder således som et særdeles vellykket eksempel på en moderne og funktionalistisk kirkebygning.

Dr. Albs og Mathilde Denks legat

Den 30. november 1971, på Sct. Andreas' dag, uddeles 5 portioner à 500 kr. til understøttelse af unge studerende – fortrinvis teologer.

Ansøgning om en legatportion skal indsendes skriftligt til legatbestyrelsen, adr. Sct. Andreas Sogn, senest 31. oktober 1971.

Vagn Hansen, o.p.,
sognepræst,
Kollegievej 2,
2920 Charlottenlund.

TIL MINDE

Harald Højris

Fra Esbjerg kommer der meddelelse om dommer Harald Højris' død.

Han var en trofast katolik og en dygtig dansk embedsmand. I 17-årsalderen konverterede han. Som 12-årig følte han sig som fritænker. Blochs Kristusbillede, sagde han, dræbte hans tro. Hvis Kristus var et så kvindagtigt væsen, ville han ikke være kristen. Skønt hjemmet var radikalt, begreb man ikke, at han bestemte nægtede at blive konfirmeret. Den ubøjelighed er typisk for hans livsholdning.

Da han blev katolik, anså hans hjem det for et udslag af sindssyge. En tilkaldt psykiater erklærede, at det afsprede var på hjemmets side.

Fra sin konversion til sin død var han glødende – omend også en del fanatisk – katolik.

Han studerede jura, men en tidlig tuberkulose bragte ham til Vejlefjord Sanatorium. Der genvandt han sit helbred og mødte den, der skulle blive hans storartede hustru. En af hans sanatorievenner, som han førte til Kirken, var manufakturhandler *Fritjof Jensen*, som skulle blive en stor støtte for vor menighed i Vordingborg lige til sin død.

I sit borgerlige arbejde blev han en dygtig embedsmand – først som politifuldmægtig i Nibe, senere som politimand og dommerfuldmægtig i Esbjerg. Han blev esbjergenser med hud og hår, elskede Vesterhavsbyens fart og usnobbedhed, havde gode venner i alle kredse, men foretrak dog de jævne både i fiskerbefolkningen og i menigheden.

Alle byens sagførere bad om at få ham til dommer, da han nu som dommerfuldmægtig søgte et ledigt dommerembede i sin by. Han blev civildommer og var glad for, at det ikke blev kriminaldommer.

Højris var dygtig som dommer, en storartet leder på dommerkontoret og almindeligt anset og afholdt.

Samtidig levede han et eksemplarisk liv i sin menighed. Det var en opbyggelse at se denne travle embedsmand hver dag komme til en tidlig messe i søstrenes kapel og tjene ved alteret. Der var ikke en messe, ikke en andagt i kirken, hvor Højris ikke deltog ivrigt syngende og bedende. Han var begejstret i sin andagt til *Guds Moder Maria*. Den hellige *Grignon de Montfort* var hans ideal og fromhedstype.

Højris elskede Lourdes og har været der på talrige valfarter – sidst i fjor, syg og nedbrudt. Han ønskede at dø og blive begravet i Lourdes. Aldrig før det sidste par år i sygdom manglede han ved valfarten i Øm.

Højris hjalp mange f.eks. udvandrere og flygtninge med at søge borgerrøt o.lign. Han hjalp utrætteligt i sin menighed. Han sad mange år i forstanderskabet, hjalp med kirkeregnskabet, førte kontraminsterialbogen, gav gymnastiktimer i den lille menighedsskole, samlede med ind til den nye kirke og arrangerede menighedens deltagelse i valfarter og udflugter.

I flere år samlede han akademikere fra byen til studenteraftener. Men han var ellers egentlig imod udadvendt kirkeligt arbejde. Han holdt nok på opfordring nogle foredrag om katolske emner, men virkede mere ved sit eksempel på katolsk praksis.

Højris var begejstret for og aktiv i *Maria-legionen* og *St. Dominikus' 3. orden*.

Men han var en modstander af alt nyt i Kirken. Jeg selv brød for længe siden svære lanser med ham i *Katolsk Ungdom* om katolsk brug af folkekirkelige salmer.

Skønt vi var venner fra hans første katolske tid, og jeg beundrede hans trofasthed, var det ikke altid let for mig med samarbejdet de 7 år, jeg var sognepræst i Esbjerg.

Højris forstod meget lidt af det nye, koncilet bragte. Han kunne ikke fordrage den liturgiske fornyelse. Ordet »liturgisk« kunne bringe ham til raseri.

Man kaldte ham spøgende »Vestkystens pave«. Det var ikke nogen ilde karakteristisk. Han var både et eksempel og ofte ret besværlig.

Højris var ikke nationalist, – han foretrak nok udenlandske præster og trosfæller. Men han var ivrig hjemmevernsmand. Han havde sine meningers mod, men også deres fanatisme. Med alt det var han en munter mand. Han definerede f.eks. *fanatisme* »det hos andre, som hos mig er ædel begejstring«! Hvis der ikke var det sidst skildrede karaktertræk, ville jeg have kaldt ham den ideelle katolske lægmandsapostel.

For to år siden gik Højris for aldersgrænsen under store hædersbevisninger. Siden har han været alvorligt syg og lidt meget. Kunne han af og til ikke andet, så bad han dog trofast sin rosenkrans. Gudsmoder har ført sin uforfærdede begejstrede ridder til sin guddommelige Søn.

O. J. Ballin

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Sparekassen for Lyngby og Omegn
- Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramgade 27
Byen 7920 - 94 33 68

Oliefy

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroninstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre
Dybbølsgade 17,
København V.
Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund
Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Telefon 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

H. S. Frils

Malermester
Mølleparken 40, Bagsværd
Tlf. 88 38 35

LANDMANDSBANKEN

Kaffefirmaet

Berge Kruse

Frederiksborggade 27
Telefon 16 78 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandfabrik

A/S P. C. Nielsen
Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser
Ring til 12 28 68

H. J. Madsen

begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47, Holbæk
Telefon 43 01 36

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS
TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut Ind I
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Benzon's Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lysestøberen

Alle slags Alterlys

Hånddyppede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15-17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Chr. Hensens kødsalg

Gl. Kongevej 183
København V.
Telefon Eva 6465 og 6468

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studivestergade 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

STUDIEKREDS

RO OG LYS

ære venner!

I håber, I alle har haft en god sommerferie.

Nu er det længe siden, vi har været mødt til den hellige messe. Det indbyrder vi jer til igen. Det bliver lørdag den 4. september kl. 15 i Sct. Therese kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Efterfølgende vil der være fælles cacao/kaffebord.

Vi vil prøve at starte en studiekreds i religionsundervisning af åndssvage. Det bliver følgende mandage: 20.9., 1.10., 15.11., 13.12. Alle aftenerne kl. 19.00 på Rygård, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Ledere: Pastor, cand psych. Jørgen Hviid og omsorgsassistent Marie Storm. Tilmelding (helst skriftlig) Marie Storm, Vasehøjvej 1, 2920 Charlottenlund. Tlf. OR 9216.

Bemærk venligst at Marie Storm har et ny adresse.

Der vil være messer tilrettelagt for de åndssvage på flg. lørdage: 2.10., 6.11., 12. kl. 15.

På gensyn d. 4.9.

Vi glæder os til at se jer alle igen.

Med venlig hilsen
Marie Storm, Jørgen Hviid, Marie Storm.

RETRÆTE

Retræte for voksne i Region 1

den 9. oktober 1971 kl. 12:00
til søndag den 10. oktober: eftermiddag på Sostrup Slot (Cistercienserindekloster), Gjerrild.

Retrætens emne er:

**Prayer and meditation,
communication with God.**

Vi vil prøve at lære, hvordan vi kan bruge de og meditere i vor tid. Weekenden vil blive en lejlighed til at øve sig i forholdet i hverdagen.

Stilheden på Sostrup Slot med sine omgivelser er gode forudsætninger herfor.

Prisen for hele opholdet er kr. 60,-.

Tilmeldelse med ønske om enkelt- eller dobbeltværelse inden den 30. september til frøken Miek Baams, Fabersvej 54, 8900 Randers, tlf. (06) 42 57 23 eller herr Knud Jepsen, Rymsgade 26, 8000 Århus C, tlf. (06) 12 33 68.

Retræten ledes af sognepræst p. Adolf Sæviester SJ, Rymsgade 26, 8000 Århus C, tlf. (06) 12 33 68.

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 12/9: Årets 24. (alm.) Søndag: 2. Mos. 32,7-11. 13-14. – Salme*) 50 (51), 3-4. 12-13. 17 og 19. (R: Lk. 15,18). – 1. Tim. 1,12-17. – Lk. 15,1-32. (Eller: Lk. 15,1-10).

Mandag d. 13/9: 1. Tim. 2,1-8. – Lk. 7,1-10.

Tirsdag d. 14/9: Korsets Ophøjelse: 4. Mos. 21,4-9. – Salme 77 (78), 1-2. 34-38. (R: 7c). – Filipp. 2,6-11. – Joh. 3, 13-17.

Onsdag d. 15/9: Den smertefulde Gudsmoder: Hebr. 5,7-19. – Salme 30 (31), 2-6. 15-16. 20. (R: 17b). Se kvensen *Stabat Mater* kan synges eller læses i alle messer. – Joh. 19,25-27. (Eller: Lk. 2,33-35).

Torsdag d. 16/9: 1. Tim. 4,12-16. – Lk. 7, 36-50.

Fredag d. 17/9: 1. Tim. 6,3-12. – Lk. 8,1-3.

Lørdag d. 18/9: 1. Tim. 6,13-16. – Lk. 8,4-15.

Søndag d. 19/9: Årets 25. (alm.) Søndag: Am. 8,4-7. – Salme 112 (113), 1-2. 4-8. (R: 1a og 7b eller Alleluja). – 1. Tim. 2,1-8. – Lk. 16,1-13.

Mandag d. 20/9: Ezra 1,1-6. – Lk. 8,16-18.

Tirsdag d. 21/9: S. Mattæus, Ap. og Evang.: Ef. 4,1-7. 11-13. – Salme 18 (19),2-5. (R: 5a). – Mt. 9,9-13.

Onsdag d. 22/9: Ezra 9,5-9. – Lk. 9,1-6.

Torsdag d. 23/9: Hagg. 1,1-8. – Lk. 9,7-9.

Fredag d. 24/9: Hagg. 1,15b-2,9 (I kong Darius' 2. regeringsår). – Lk. 9,18-22.

Lørdag d. 25/9: Zak. 2,5-9a. 14-15a. Lk. 9,43b-45.

Søndag d. 26/9: *I ikke-konsekrede Kirker*: Årets 26. (alm.) Søndag: Am. 6,1a. 4-7. – Salme 145 (146),7-10. (R: 1b eller Alleluja). – 1. Tim. 6,11

-16. – Lk. 16,19-31. – *I konsekrede Kirker*: 1. Kong. 8,22-23. 27-30. (Eller: 2. Krøn. 5,6-10. 13-6,2). – Salme 94 (95),1-7c. (R: 2a: Lad os møde med tak for Herrens åsyn). – Ef. 2,19-22. (Eller: Hebr. 12,18-19. 22-24.). – Mt. 5,23-24. (Eller: Lk. 19,1-10). – Se også Lit. Kalender, 26/9.

Mandag d. 27/9: Zak. 8,1-8. – Lk. 9,46-50.

Tirsdag d. 28/9: Zak. 8,20-23. – Lk. 9,51-56.

*) Tallet i parentes angiver salmens nummer i den danske oversættelse.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 12/9: Årets 24. (alm.) Søndag.

Mandag d. 13/9: Ferialdag.

Tirsdag d. 14/9: Korsets Ophøjelse.

Onsdag d. 15/9: Den smertefulde Gudsmoder.

Torsdag d. 16/9: S. Cornelius, pave, og S. Cyprian, biskop, martyrer.

Fredag d. 17/9: Ferialdag.

Lørdag d. 18/9: Ferialdag. – Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 19/9: Årets 25. (alm.) Søndag.

Mandag d. 20/9: Ferialdag.

Tirsdag d. 21/9: S. Mattæus, apostel og evangelist.

Onsdag d. 22/9: Ferialdag.

Fredag d. 24/9: Ferialdag.

Lørdag d. 25/9: Ferialdag. – Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 26/9: *I ikke-konsekrede Kirker* (samt i Domkirken): Årets 26. (alm.) Søndag. – *I konsekrede Kirker* (undtagen Domkirken): KIRKEVIELSESFEST.

Mandag d. 27/9: Ferialdag. – Eller: S. Cosmas og S. Damian, martyrer.

Tirsdag d. 28/9: Ferialdag. – Eller: S. Wenceslaus, martyrer.

SCT. ANNÆ REJSER – PASTOR d'AUCHAMPS REJSER 1972.

6/4–27/4 – 3 ugers rejse til Israel med pastor d'Auchamp.

13/7–27/7 – 2 ugers rejse til Israel.

Priserne er endnu ikke udregnet, men interesserede kan allerede nu henvende sig til Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S – Tlf. (01) 58 74 12 eller til AStA 2312 (kl. 9–17) og nærmere oplysninger vil blive tilsendt, så snart de foreligger.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderrettet

Seminarieførstatter: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).

Redaktionssekretær: Eili Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Prisene er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

LØVEN HAR SYV HOVEDER

Hvornår har De sidst set eller oplevet et kunstværk, der kom fra den del af verden, hvor omkring $\frac{3}{4}$ af jordens befolkning bor, - fra de lande vi tidligere kaldte underudviklede, men nu benævner udviklingslandene? Eller indtager vi den samme holdning på kulturelle områder som på tekniske og økonomiske? Vi, de rige, er dygtigere og bedre, derfor skal alle de underudviklede lære af os, hvordan jorden skal dyrkes og livet leves.

Jeg tror ikke, man kan hjælpe mennesker uden at tage dem alvorligt, og det vil bl. a. sige at leve med i deres kunst på dens egne forudsætninger. En bedre lejlighed end brasilianeren Glauber Rochas Afrikafilm »Løven har syv hoveder« gives ikke.

Nu er jeg egentlig ked af at skulle starte så moralsk, at man skulle tro, det var en tung pligt at se Rochas film. Det er nemlig langt fra tilfældet med denne visionært fabulerende og stærkt gripende film. Men desværre har det vist sig, at filmens originale billedsprog og revolutionære tema ganske har fortrængt enhver velvillig indstilling eller blot rimelig åbenhed. For det fremmedartede og nye kræver en vis åbenhed for at trænge igennem vores vaneforestillinger. Men »Løven har syv hoveder« er egentlig en nem film at se, enkel og slagkraftig. Skulle vi ikke kunne klare den udfordring, er det da også mere ærligt at kalde vores egen kultur for det, den er, skyklapper.

Der leone have sept cabecas

Den mangesprogede originaltitel siger lidt om, hvor spændingsfyldt og forvirrende situationen er i Afrika, efter at kontinentet er blevet koloniseret af fem forskellige sprog. Samtidig er billedet med løven hentet fra kolonisternes kristne kultur, fra Johannes'

Åbenbaring, kap. 13. Filmen kan altså tolkes som et opgør med kolonisternes undertrykkelse i et sprog, som undertrykkerne selv betjener sig af. Dette siges direkte og mere politisk i filmen af den revolutionære neger Zumbi. Efter århundreders undertrykkelse vil han have Afrika til at rejse sig og ikke længere besvare de hvides våben med magi, men møde had med had, ild med ild. Der er ikke tale om retfærdiggørelse af vold, men om en bitter nødvendighed, fordi vi, undertrykkerne, ikke har villet lade dem forme deres eget liv og kun vil acceptere en stærkere magt som argument.

Handlingen kan således siges at være den lange og besværlige vej til frigørelse. Negrene står selv stærkt splittet i spørgsmålet om midlerne. Stammeopdelinger, sult og uvidenhed gør sit til, at de fleste er sløve og uden forestilling om en bedre tilværelse. Desuden er der den sorte overklasse, som meler sin egen kage ved at arbejde sammen med de hvide kapitalister og på den måde kan leve et liv i luksus, uden at deres stammer af den grund får mere mad i maven. Men den største forhindring er og bliver det nationale mindreværdskompleks. Hvis det ikke erstattes af selvtillid, kan de ikke frigøre sig for løven med de syv hoveder. Hele filmen er en langsom og smertelig vækst i selverkendelse og selvtillid hos de undertrykte, godt hjulpet på vej af de hvides ofte hårrejsende anskuelsesundervisning i menneskelig fornedrelse. Et eksempel: Den brasilianske revolutionære Pablo er blevet fanget af den gale præst og overgivet til kapitalens håndlangere: en portugisisk handelsmand, en tysk lejesoldat og en amerikansk eventyrer. Amerikaneren holder en hånende tale for Pablo - kun afbrudt af, at han indimellem slår på den værgeløse Pablo. Imens står tyskeren og synger: »Det er den bedste

dag i mit liv.« Klip. Uden kommentarer videre til næste scene. Tydelige kan det ikke siges, at ikke blot de undertrykte, men også deres undertrykkere ødelægges menneskeligt og moralsk at begge parter lider og fornedres, at den enes frigørelse fører til begge

Krist og Anti-krist

Den voldsomhed og fantasifuldhed, som præger Johannes' Åbenbaring, kap. 13, kampen mellem sankt Mikael og dragen, mellem det gode og det onde passer fortrinligt til Rochas billedsprog. Foruden at dreje sig om Afrikas frigørelse fra undertrykkelse bliver tema ligesom hævet op i en mytisk sfære. Ikke for at forflygtige den konkrete politiske elendighed, men for at hente den nemlig fra generelle forestillinger og bleder af det godes kamp mod det onde. De enkelte personer i filmen anskues heller ikke så meget som individer, men som typer. Derfor har det heller ingen mening at spørge, om de handler realistisk, fordi de hovedsagelig er udtryk for kollektive psykologiske tilstande.

Glauber Rochas stil er meget koncentrationsfyldt. Lydbåndet kan pludselig svinge fra skinger larm til total stilhed. Eller kameraet kan udføre meget rolige bevægelser, samtidig med at vi ser en vild erotisk scene eller en koldblødet nedskydning af en hel landsby. Til trods for det kan det siges, at der ikke er så meget blod i den som i hans genkendelige brudsfilm »Antonio Dræberen«, men den samme følelsesintensitet og rytme er bevaret - heldigvis. Med ord er det ganske umuligt at formidle den intention og vildskab, som følger med kravet om hurtige og dybtgående ændringer for at Afrika kan overleve. Derfor har Glauber Rocha også lavet en film om det.

Hvis nogen har øjne, han se.

Jakob Frandsen

17 / 1971

forum

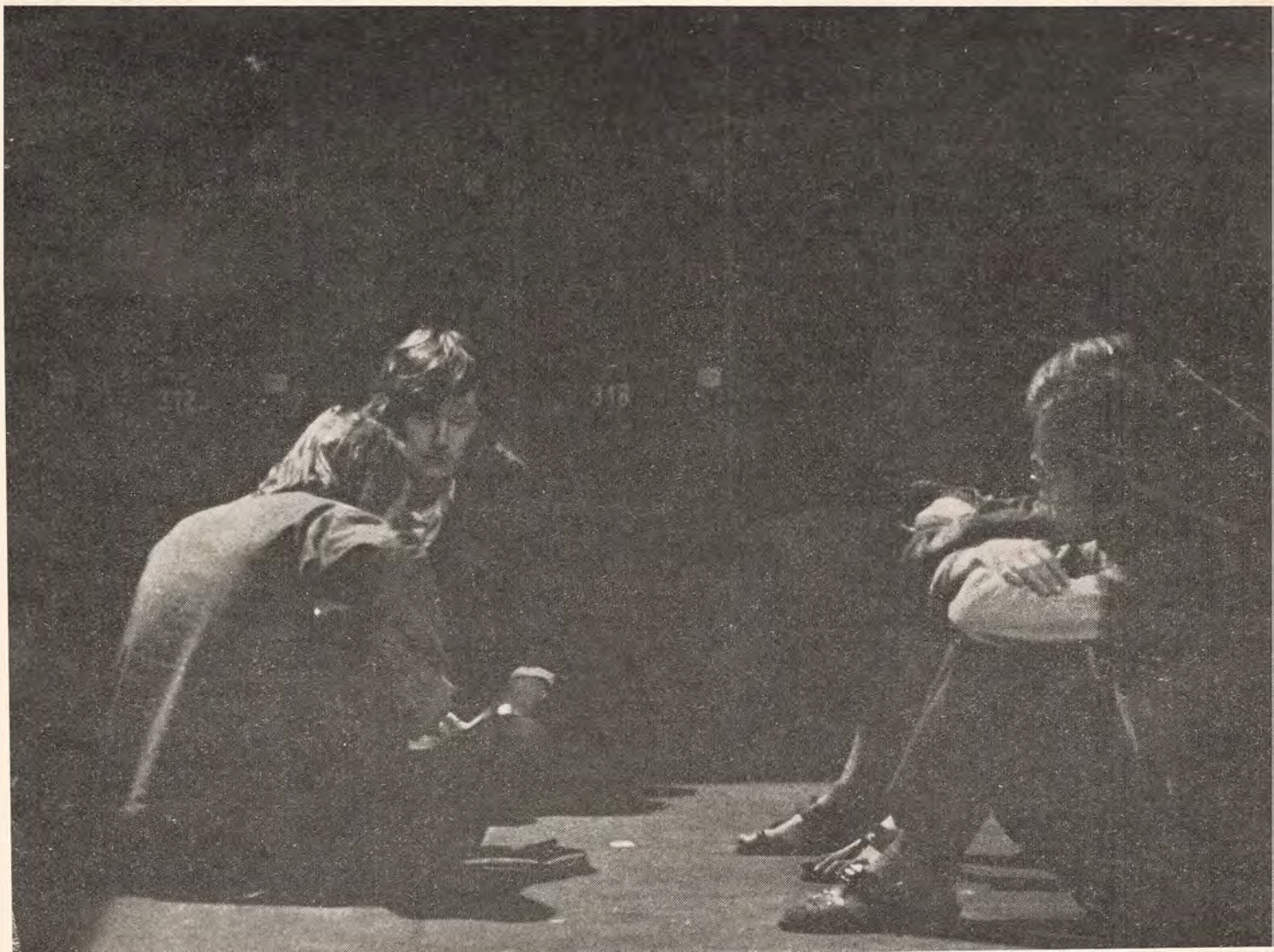
katolsk

hvorfor sidder de
på banegården mel-
lem kuffert-fagene?

hvorfor er de ikke
hjemme?

hvem har gjort dem
til fremmede
iblandt os? de er
da vore børn!

hvem har skylden,
og hvem bærer byr-
den, og hvem gør
boden?

NOTES BLOKKEN

Man klager over, at Katolsk Forum byder for lidt stof til meditation. I anledning af årsopgaven »De fremmede iblandt os« har man sendt os en tekst, som vi offentliggør med glæde. Den er hentet fra »Journal de la Grotte« (13. 6.1971).

Kristendommens centrale handling er brødet brydelse. Ved den sidste nadver brød Jesus brødet, og han uddelte det. Det er ikke nok at sige, at Jesus ofrer sig til sin Fader; han ofrer sig som det delte brød og den udgydte vin. Han overgiver sit gennem lidelsen nedbrudte legeme og sit blod i Faderens hænder. Guds lam er slagtet for verdens liv og frelse.

Herre Jesus, lad mig være forenet med dig i dit offer. Gør mig i dine hænder til et drikkeglas for Gud og mennesker. Gyd mig i din kalk som vinen, der øses ud af karret. Gør mig til det brød, der deles, – tag mig i dine hænder. Jeg er rede til at være dit offer. Måtte du udslette mine synder i dit blod og lade mig gennemtrænge af dig. Måtte jeg dø fra mig selv for at fødes for dig og dine brødre. Da jeg er et lem på dit legeme, så bring mig som offer til Faderen, giv mig som et offer til mine brødre og søstre sammen med dit legeme og dit blod.

Det var først da Mesteren brød brødet i Emmaus, at disciplenes øjne åbnedes, og de kendte Jesus. Jesu nærvær og brødet brydelse kan ikke skilles fra hinanden. Jesus er dér, hvor brødet brydes. Evangelierne har ikke gjort rede for, hvad brødsbrydelsen i Emmaus skulle betyde. Var det en fornyelse af mysteriet ved den sidste nadver? Eller var det ganske enkelt

en kærlig handling fra Jesus side? Lige meget hvad Jesu lagde i netop denne handling, er brødsbrydelsen tegnet på Kristi legems og blods mysterium lagt i vore hænder; hvad enten det drejer sig om den, som er sulten, eller om den, der mødes med en broderlig deling af alt i livet; brydes brødet i Jesu navn, bliver det til det tegn, hvorved Jesu nærvær åbner sig.

Jesu er det levende brød, »som er kommet ned fra himlen«. Evangelierne kalder ham »livets brød«. Der ligger mere i betegnelsen »livets brød« end i »det levende brød«. Taler man om »det levende brød«, hentyder man til, at livet er en særlig egen-skab ved brødet. Taler man om »livets brød«, hentyder man til, at dette liv lader sig videregive til andre. Livets brød er den føde, som skænker og frembringer nyt liv.

Så vidt teksten fra »Journal de la Grotte«. Årsopgaven påpeger en særlig indsats, vi kan og skal gøre over for »de fremmede iblandt os«. Men vi skal samtidig være opmærksomme på, at ikke blot de andre er »de fremmede iblandt os«. Det er sandelig også os selv. Hvem af os er ikke fremmedgjort for sig selv og har mistet sin identitet? Denne fremmedgørelse, som vi alle lider under, kan vi kun overvinde ved vort personlige møde med Gud.

II Roos 27.

Jeg håber, at medarbejdere og redaktion har fået ros og virak i anledning af »Katolsk Forum«s nummer »de fremmede iblandt os« . . .

. . . Den tanke, at bispedømmet København skulle kunne undvære dette blad, . . . synes at være helt ved siden af.

Anders Dahl
journalist

(se endvidere under Læserbrev)

Uden at komme ind på en historisk gennemgang af bladets udvikling, som jeg har fulgt på nært hold, er det dog nærliggende at sammenligne tidligere perioders fortolkning af Katolsk Ugeblad respektive Katolsk Forum med det nuværende, og jeg må sige, at det nuværende blad klarer sig fint ved sammenligningen.

Filip Lange H.D.

(se endvidere under Læserbrev)

FRA LAND OG FOLK

POLITIK, SÅ ER DET ARBEJDEREN
Katolsk Ugeblad har udsendt et særnummer, der handler om de mange fremmede i Danmark. Vi har klippet et afsnit, hvor en amerikansk studine udtrykker sine indtryk af Danmark:

»Da den første mere overfladiske tilpasning var afsluttet, da hun ikke mere så tingene fra et turist-synspunkt («Wonderful Copenhagen»), og da hun lagde ansvarsløbigheden bort – de fremmede Ulands studenter lever ansvarsløst i en beskyttet atmosfære, mener hun – da hun begyndte at tage et ansvar på sig, ved at tage sig et job og tjene sit brød som andre mennesker, mærkede hun visse sider ved vor kultur, som hun i det mindste finder mærkelige: På studentercafeerne kan man snarere føre en engageret diskussion med en arbejder end med en student. Miljøet virker simpelt hen sløvt, uændeligt. Man taler med dyb alvor om reparation af en knallert, men politik, for ikke at sige religion, undgås omhyggeligt eller behandles overfladisk. Hun har kun truffet ét religiøst menneske. Det var en katolsk studine. Men hun virkede til gengæld meget konservativ i forhold til det øvrige studentermiljø.

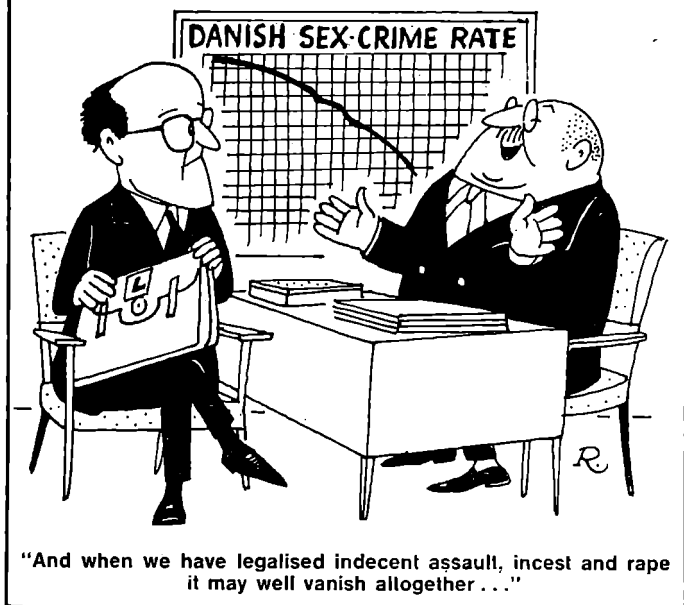
Dette var ikke ment negativt.

Hun ser tre store problemer i vort moralske liv:

Skilsmisseproblemet, alkoholproblemet og den negative udvirkning af den seksuelle frigørelse. Selv er hun jødinde, omend ikke praktiserende.»

Sandheden kan undertiden hentes fra andre end vore egne. Vi tror studinen har ret, når hun giver udtryk for, at det er lettere at diskutere samfundsproblemer med arbejdere end med nogle studerende. Den amerikanske studines indtryk bekræfter opfattelsen af, at man skal være forsigtig med at undervurdere danske arbejderes indsigt i og interesse for samfundsproblemer.

John Ryan

Lord (Anti-porno) Longford var forleden på besøg i København for at forhøre sig om de danske erfaringer efter pornofrigivelsen. CATHOLIC HERALD bragte i den anledning nedenstående kommentar.

Teksten lyder: Og når vi nu får afkriminaliseret kønsfrihedsforbrydelser, blodskam og voldtægt, kan det godt ske, at kurven går helt ned til nul ...

INDHOLD:

SOLSJENITSYN	4
TEMP.-METODEN	6
LUNGHOLM	8
DE FREMMEDE	10
VÆRD AT LÆSE	11
KATASTROFE	12
UDLAND	14
INDLAND	16
LÆSERBREVE	20
TJÆREHANDLEREN	24

KOMMENTAR

JA - NEJ

For anden gang kan man læse om en biskop i U.S.A., der forlader både bispe- og præstegerningen. En biskop: stadig lidt sensation i verdenspressen. Almindelige præster? Ork, de tælles efterhånden i tusinder: har nu kun interesse for pressen, såfremt de er forarbejdet til statistisk materiale. Herhjemme kan det ganske vist endnu ske, at en avis eller et ugeblad venter en pikant historie og slår det stort op. Men det er hurtigt glemt igen. For hurtigt måske?

Det drejer sig dog om tusinder. Og ofte er det mænd i deres bedste alder, der i årevis har klaret sig godt, afholdte sjælesørgere, dygtige mænd i ledende stillinger, ansete professorer, kendte skribenter ... Hvorfor giver de op?

Nogle er sikkert ofre for slå-i-en-dyne-syndromet. En præst er overbevist om, at kirken trænger til en grundig fornyelse, hvis den virkelig skal fungere som frelsesorgan i det moderne samfund. Han bruger alle midler for at puste nyt liv i sin egen menighed - og erfarer, at folk ikke er til at ruske op. Før eller senere kører han træt.

Panden-mod-en-mur-syndromet er formodentlig lige så hyppig. Præsten har måske hele sin menighed bag sig, men den store, gamle institutions inertie, den forældede lovgivnings usmidighed og de overordnede ængstelige forsigtighed rejser hele tiden hindringer, man hverken kan komme over eller udenom. Intet under, hvis præsten før eller senere mister modet.

Det er værd at bemærke, at langt de fleste af dem, der opgiver, ikke ønsker at bryde med Kirken. De siger ja til Kirken, men nej til embedet.

Der findes naturligvis stadig mange præster, der uden at lukke øjnene for problemerne dog siger helhjertet ja til embedet - og udfører deres præstegerning med glæde. Der findes sikkert også mange andre, som det lykkes for hverken at sige ja eller nej til embedet. Det kan være, fordi de undgår at stille sig selv spørgsmålet. Det kan også være, fordi deres arbejde er af en sådan art (f. eks. astronom ved Det pavelige Observatorium), at de ikke ligefrem har problemerne ind på livet.

Til sidst findes der de præster, der siger både ja og nej til deres embede. De siger ja, for så vidt de anerkender, at der er behov for præster, og forsøger selv at udføre deres gerning så godt, de formår. De siger nej, for så vidt man i lydighedens navn vil kræve af dem, at de i et og alt identificerer sig med den officielle kirke og retter sig efter alle dens bestemmelser. Nok medfører embedet krav om loyalitet over for institutionen og om at stå solidarisk med og føle sig medansvarlig for hele Kirken; men disse krav honoreres ofte allerbedst netop ved loyal opposition, mener disse ja-nej-præster.

Når alt kommer til alt, gælder det vel for enhver, gejstlig eller læg, der er aktiv i sin kirke og derved påtager sig et vist ansvar for dens fremtid, at han kun kan overvinde de mange vanskeligheder og skuffelser, han uvægerligt møder, hvis han er overbevist om, at Kirken trods alle dens skavanker er et redskab til frelse for menneskene; og at det gælder for fællesskabet som for den enkelte: det nye 'opstandelseslegeme' skal vokse frem af det gamle (jf. 2. Kor. 5).

L. O. D.

HELVEDET UDENFOR PIGTRÅDEN

De kristne sider ved nobelpristageren Alexander Solzjenitsyns forfatterskab, der har fået fornyet aktualitet, efter at man har filmet »den første kreds« her i landet. Romanen er inspireret af Dantes Helvede fra »Den guddommelige komedie«.

Af Helge Kristensen

Hvad vil du med friheden? I friheden gror tornebuske op og kvæler din sidste rest af tro! Glød dig over, at du er i fængsel! Her har du tid til at tænke over din sjæl! Hør her, hvad apostelen Paulus sagde: »Hvorfor græder I og bedrøver mit hjerte? Jeg ønsker ikke blot at være fange, jeg er rede til at dø for Vorherre Jesu navn!«

Den replik, vi her har citeret, stammer fra et af de centrale afsnit i den sovjetiske nobelpristager Alexander Solzjenitsyns bog »En dag i Ivan Denisovitjs liv«, der understreger en side ved den store sovjetiske forfatter – en side, som de danske kritikere ikke har hæftet sig så meget ved som visse udenlandske.

Det er imidlertid noget, man ikke kan komme uden om, hvis man vil have det fulde udbytte af Solzjenitsyns forfatterskab, der har fået fornyet aktualitet her i Danmark, hvor man har filmatiseret »I den første kreds«.

Som denne bogs læsere vil vide, træffer vi på første side en ung diplomat i den sovjetiske udenrigstjeneste. Han er kommet under vejr med, at en agtet professor er kommet i unåde hos Stalin, og at det hemmelige politi lægger snarer. Efter en samvittighedskrise træffer udenrigsråden sit valg. Han adværer professoren – vel vidende, at det nu er ham selv det gælder. I bogens løb møder vi gentagne gange den unge diplomat, hvis angst for følgerne af den gode gerning vokser. Men da Selvherskerens hammer en dag falder, synes udenrigsråden ikke, at det er så slemt. Han tager sin skæbne med fatning.

I bogens store persongalleri findes Nerzjin, der er fange i den milde koncentrationslejr Mavrino. En ung kvindelig funktionær på stedet er forelsket i ham. Hun er i stand til at forsøge hans fangenskab, men efter et møde med sin hustru, hvis stilling ude i »friheden« er vanskeligere end hans, fordi hun er gift med en »fjende« af Sovjetstaten, vælger han at opgive den unge pige. Kort tid efter bliver han flyttet fra den milde koncentrationslejr til et af de barskere steder, fordi han har sagt sin mening. Men ligesom udenrigsråden tager han sin skæbne med fatning.

En anden fange i Mavrino skal man også hæfte sig ved i denne sammenhæng: Illarion Gerasimovitj, der bliver lovet friheden, hvis han vil lede fremstillingen af et avanceret aflytnings-system. Han nægter. Det er ikke hans speciale, siger han. Det er ikke hans speciale at sætte folk i fængsel.

Solzjenitsyn og Dante

Romanens titel »I den første kreds« hentyder til Dantes »Komedie«, som eftertiden har kaldt »Den guddommelige«, da den hører til kristenhedens ypperste digterværker, ja den er måske det ypperste. Komediens Helvede (Inferno), som Dante besøgte som en slags turist, er ligesom et amfiteater indelt i kredse med det hedeste og uhyggeligste sted nede i arenaen. I den første kreds i Dantes underverden finder man udøbte børn og »retfærdige« hedninge, som ikke udstår anden straf, end at de plages af en evig længsel efter sandheden. Solzjenitsyns »første kreds« er koncentrationslejren Mavrino, hvor Sovjetmagten i Stalintiden holder en elite af fængslede interneret, for at staten kan drage nytte af deres kunnen. Fangerne her har det tåleligt – i hvert fald ikke meget værre end rekrutter i de gode gamle dage. Men hvert øjeblik kan de dog flyttes til en af de strengere (men dog ikke grusomme) lejre som den, Ivan Denisovitj befinder sig i. De gennemgående højt dannede og uddannede fanger i Mavrino har en del tid til overs til at tænke over og gennemtænke de fundamentale problemer i den mærkelige verden uden for og bag pigtråden.

For at komme på nært hold af den side af Alexander Solzjenitsyns livssyn, som er vort emne her, må vi lige se på endnu et par ting fra hans hånd.

I 1967 skrev han et brev til det sovjetiske forfatterforbund (brevet er meget passende citeret på Gyldendals omslag til »Den første kreds«): »Tiden er inde til påmindelse om, at vi først og fremmest tilhører menneskeheden, at mennesket har adskilt sig fra dyret ved tanken og sproget. Mennesker må naturligvis være frie. Lænker man os, vil vi synke tilbage til dyrestadiet...«

Endelig er der en bøn, som Solzjenitsyn digtede allerede i 1962, og som er overraskende livsbekræftende, når man tænker på, at han – til trods for at han var en højt dekoreret sovjetisk officer i anden verdenskrig – blev kastet i fængsel på en grundløs anklage og først rehabiliteret under Khrusjtjov i 1956, ydermere uden garanti for at kursen mod forfatterne ikke atter ville blive skærpet. Bønnen er en kort og klar lovprisning og bekendelse: »Hvor let er det ikke at leve med dig, o Herre! Hvor let er det ikke, at tro på dig!«

Det er vel overflødigt at bemærke, at Solzjenitsyns perso-

ner ikke på ringeste måde er papfigurer med påklistede propagandaetiketter. De er mennesker af kød og blod, og deres livsholdning, der ikke sjældent rummer elementer af humor og ironi, har stået deres prøve overfor forfatterens egne erfaringer.

Godt og ondt

Af de tråde fra Solsjesnitsyns forfatterskab, som vi i det foregående har fremlagt, fremgår det, at han regner med begreber som godt og ondt, og at mennesket adskiller sig fra andre levende væsener her på jorden, ved at de kan handle ondt, vælge en ond (syndig) udvej i en given situation.

En afgørende rolle for Solsjesnitsyn spiller også begrebet frihed. Friheden er nødvendig, hvis mennesket skal leve op til sin bestemmelse, hvor åndsarbejde, åndsliv og ikke mindst dette at skulle vælge efter en samvittighed er centrale faktorer sideløbende og i forbindelse med forholdet til medmennesket. Er de ydre betingelser for frihed ikke til stede – for eksempel hvis man som de hidtil nævnte personer hos Solsjesnitsyn er i fangenskab – kan man tilkæmpe sig den indre frihed, der er en frihed over alle grænser. De centrale personer hos Solsjesnitsyn vinder en åndelig sejr over deres vogtere, og selv om denne sejr betyder skærpet fængsel, antaster det ikke den sande frihed, de har tilkæmpet sig, og så er vi lige ved spørgsmålet om, hvor Helvede egentlig er: på den ene eller den anden side af pigtråden? De arme embedsmænd under Stalin er sandelig ikke at misunde. De må være på evig vagt over for hinanden, ikke sige for meget, ikke for lidt og heller ikke være tavse. Og Selvherskeren selv. Han må skjule et vaklende helbred, han er med føje evigt mistænksom, skuer han ikke allerede i levende live ned i amfiteatrets bund?

Solsjesnitsyns filosofi om godt og ondt, om det personlige standpunkts og den individuelle samvittigheds betydning, er klart kristen og i opposition til marxismen, for hvilken den enkelte kun er en brøkdelt af massen, og som ikke opererer med begreber som godt og ondt, og som finder det rimeligt, at flertallet ofrer den enkelte, hvilket er noget helt andet end den kristnes frivillige selvpofrelse for flertallets skyld.

Kommunisme og kristendom

Solsjesnitsyn er imidlertid samtidig en loyal Sovjætborger, der ville kunne blive en af hovedpersonerne i de ikke sjældent værdifulde dialoger mellem kristne og kommunister, der finder sted i disse år. Beklageligvis sætter man jo altså i øst større pris på vestlige forfattere, der går ind for denne dialog, for eksempel katolikerne *Graham Greene* og *Heinrich Böll*, end på sine egne. Det virkelige tøbrud kan imidlertid også først finde sted, når Kreml åbent vedgår, at Marx og Lenin snarere bør betragtes som vejledende end som ufejlbare. Som forholdene er nu, har man en elite, der udmærket ved, at både Marx og Lenin – som den kendte amerikanske Leninforsker Louis Fischer skriver – bedømte fremtidige historiske perioder efter deres egen, hvortil kom, at Lenin oven i købet bedømte verden med sit eget land som målestok. Men Kreml er bange for i fuld offentlighed at røre ved indgroede ideer, da masserne så let kan blive forvirrede og miste gejsten.

I »Kræftafdelingen« lader Solsjesnitsyn sine personer diskutere de grundlæggende principper for det menneskelige samfund, og her kommer man netop ind på forholdet mellem kommunisme og kristendom. Hvad betyder livet? En svarer: socialisme. Men hvilken socialisme? Man kalder den demokratisk, men hvad har man lært os: had. Hvor er kærligheden, som burde være grundlaget. Socialismen skulle altså være kristen, spørger én da. »Kristen, det lyder så officielt«, svares der.

Dostojevskij

Naturligvis er det nærliggende at sammenligne Solsjesnitsyn med Dostojevskij. Både »En dag . . .«, »I den første kreds« og til dels »Kræftafdelingen« har tema- og miljøfællesskab med bl.a. »Minder fra Dødens hus«, der foregår i en af czarens tugthuslejre, hvor de to førstnævnte bøger af Solsjesnitsyn udspilles i Stalins. Ligesom Dostojevskij bygger Solsjesnitsyn på egne oplevelser, og ligesom Dostojevskij har han distanceret sig så meget fra stoffet, og er han i besiddelse af så megen kunstnerisk kraft, at han har kunnet bryde det selvoplevede ned og bygge digterværker op, som berører læseren dybere end det mere reportageprægede. Men man kan ikke vare sig for tanken om, at Solsjesnitsyn går i rette med Dostojevskij med hensyn til dennes ide om, at det russiske Gudsfolk – dets udtalte svagheder til trods – er som det udvalgte folk for hele kristenheden. Dostojevskij, der selv måtte betræde skafottet, før han fik at vide, at hans straf var ændret til tugthus, lægger ikke skjul på, at hans kirkes præster – ved siden af at holde korset for øjnene af den dømte, der skulle piskes ihjel med knutten – var en del af czarrigets brutale system med dets hemmelige politi og angivere. Men han mener dog, at disse dystre sider fortoner sig på baggrund af de åndelige værdier, der er at finde hos det »hellige Ruslands« troende masser. Dostojevskij ser Kristus i sin næste, – endog når denne »næste« er en tugthusfange, der straffes retfærdigt som forbryder, en morder for eksempel. For morderen har trods alt også andel i det »hellige Rusland«. Hvad Dostojevskij mener om den vestlige kristendom og vestligt åndsliv i det hele taget, har han meget klart udtrykt i afsnittet om Storinkvisitoren i »Brødrene Karamassov«. Dostojevskij befandt sig i øvrigt meget dårligt i Vesten (undtagen i England). Kun i Rusland trivedes han, trods det justitsmord statsmagten øvede mod ham i hans ungdom.

Den belæring om frihed, fængsel og kristendom, der indledte denne artikel og som bekendt stammer fra Solsjesnitsyns »En dag i Ivan Denisovitj's liv«, udtales ikke af et medlem af den russisk-ortodokse kirke, men af en baptist, der ligesom hovedpersonen sidder i en af Stalin-tidens koncentrationslejre. Ivan bringer en russisk-ortodoks sognepræst, en såkaldt *pope*, på bane under samtalen om religion og bøn, og så tager baptisten skarpt til genmæle: – Hvorfor fortæller du mig om jeres pope. Den rettroende kirke har forladt evangeliet. Præsterne sætter man ikke i fængsel, for de er ikke stærke i troen.

Det hellige Rusland

Man skal naturligvis være forsigtig med at gøre baptisten til Solsjesnitsyns talerør, men man kan nok tillade sig at udlede, at Solsjesnitsyn ikke er nogen konformistisk kristen. Også kirken omfattes af hans kritiske virksomhed, der jo er en torn i øjet på Sovjets nuværende styre.

Til gengæld har nutidens Sovjet taget både Tolstoj og Dostojevskij til sit hjerte, og for den dybt kristne Dostojevskijs vedkommende er det nok ikke blot, fordi han forlængst er død, og man derfor ikke længere har mas med hans person, men ganske simpelt fordi hans idé om det »hellige Rusland«, dvs. russerne som det folk, der om ikke skal så dog *burde* frelse verden, når alt kommer til alt betyder mere for det nutidige end Marx og Lenin. Striden mellem Stalin og Lenin lige før sidstnævntes død handlede netop om Ruslands og Kremls rolle i Sovjetstaten. Lenin var imod den storrussiske chauvinisme, som georgieren Stalin pudsigt nok var fortalende for. Lenin tabte, fordi han døde. Stalin blev – som Solsjesnitsyn udtrykte det – Selvherskeren, ligesom czaren havde været det, og Kreml fik under ham den samme placering, som det havde haft i czarens rige: det blev midtpunkt i en national kult og centrum i et system, der overtog hovedparten af funktionerne fra czartiden, hemmeligt politi, stikkeri og koncentrationslejre inklusive.

BLIVE I STAND TIL SELV AT VÆLGE

Lægeægteparret Guy fra Grenoble har i en årrække beskæftiget sig med familierådgivning. I 1963-65 arbejdede de med familieplanlægning på øen Mauritius øst for Madagascar i det Indiske Ocean, et af jordens tættest befolkede landbrugsområder. I en befolkning med 50 pct. analfabeter har de gennemført et oplysende og pædagogisk arbejde, der er betegnet som forbilledligt for udviklingshjælp overhovedet.

Ægteparret gæstede København i slutningen af august og talte i forskellige kredse om sit arbejde, dets principper og metoder.

Det følgende interview giver især et indblik i lægeægteparrets praksis blandt Europas storbybefolkninger.

– *Hvad går Deres arbejde egentlig ud på?*

– Det vigtigste formål med vort arbejde er at hjælpe ægteparrene og de unge at finde frem til de grundlæggende værdier, de kan bygge deres kærlighed på, for på den måde at hjælpe dem til et lykkeligere ægteskab.

– *Hvordan ser De selv på fødselsbegrænsningen? Mener De, den er nødvendig?*

– Vi anser en begrænsning af børnefødslerne for nødvendig inden for de enkelte ægteskaber, fordi det altid er et fremskridt, at et ægtepar ikke behøver at lade sig beherske af sin frugtbarhed, men at det tværtimod er de to parter selv, der administrerer denne rigdom, – dog på betingelse af at fødselsbegrænsningen for dem ikke er en direkte afvisning af at sætte børn i verden, som det kun alt for ofte er tilfældet i dag.

– *Hvad er de praktiske principper i forbindelse med en sådan fødselsbegrænsning?*

– Selv om vi synes, at fødselsbegrænsningen er noget godt i sig selv, mener vi dog også, at man i denne forbindelse bør tage hensyn til de grundlæggende værdier, som for os først og fremmest vil sige respekten for barnet lige fra undfangelsen.

Nu til dags praktiserer man i mange tilfælde en form for fødselsbegrænsning

på bekostning af barnets liv og dermed også på bekostning af respekten for kvindens frugtbarhed som en fundamental rigdom og mener ikke, at man bør praktisere fødselsbegrænsning i form af en ophævelse af denne frugtbarhed, og endelig synes vi, at der også må være et ansvar fra mandens side. For øjeblikket tager man nemlig i mange tilfælde slet ikke manden med i betragtning, når det drejer sig om fødselsbegrænsning. Han har ikke mere noget personligt ansvar i denne forbindelse.

Vi står i dag over for et paradoks. Vi ved alle sammen meget godt, at en kvinde må have en mand for at få et barn, men hvis hun ikke vil have noget barn, er det kun kvinden og lægen, der konfererer om det, mens manden overhovedet ikke bliver taget med på råd.

– *Moraliserer De angående metoderne?*

– Vi prædiker ikke moral, når vi, om man så må sige, forklarer metoderne til fødselsregulering. Vi mener, at man bør give et ægtepar en så klar viden som muligt om alle den menneskelige persons og forplantningsprocessens biologiske og psykologiske forudsætninger, og det er det, vi gør. Og vi mener også, at en sådan øget viden, som endda kan belyses ved hjælp af en videnskabelig test som temperaturmetoden, på indeværende tidspunkt vil virke befriende på par-

terne og gøre det muligt for dem at træffe en velafvejret beslutning med hensyn til fødselsreguleringen. Uden viden har de ikke mulighed for at vælge, og på det moralske plan er det parterne selv, der ud fra denne viden må tage stilling til, hvad de vil gøre.

– *Er de fuldt og fast overbevist om, at temperaturmetoden er sikker?*

– Temperaturmetoden er fuldstændig sikker. Det er 35 år siden, den blev opfundet af den franske læge, professor Palmer, og på Nobel-symposiet i Stockholm i maj 1970 blev den af en stor amerikansk statistiker, professor Christopher Tietze, placeret øverst på listen blandt de mest effektive metoder, der findes, på linje med pillen og sterilisation. Men det bekræfter kun, hvad erfaringen har lært os de sidste ti år, hvor vi har belært tusinder af ægtefolk om denne test både i de udviklede lande og i udviklingslandene som f.eks. øen Mauritius, og hvor vi overalt har haft lejlighed til at iagttage dens effektivitet.

– *Så er der endnu to spørgsmål, jeg gerne vil have besvaret:*

1) *Hval skal ægtefolkene gøre i den lange periode, hvor de ikke kan have seksuel omgang med hinanden, men hvor de alligevel gerne vil give udtryk for deres kærlighed?*

– Ja, man spørger undertiden sig selv, hvad ægtefolkene skal gøre i denne afholdenhedsperiode i løbet af den kvindelige cyklus. Perioden kan faktisk undertiden være langvarig, og det ville være sørgeligt, hvis den seksuelle omgang var den eneste mulighed, parterne i et ægteskab havde for at bevise deres hengivenhed for hinanden. Men i virkeligheden råder et ægtepar over en hel skala af ømhedsbeviser, der gør det muligt for dem at udtrykke deres kærlighed til hinanden, og her er den seksuelle omgang absolut ikke den eneste mulighed, og kærlighed består vel at mærke heller ikke bare i fysiske ømhedsbeviser, men der er på den anden side ingen tvivl om, at kærligheden i ægteskabet også kræver fysisk ømhed, som dog ikke nødvendigvis behøver at være identisk med seksuel omgang. Her må de enkelte ægtepar selv finde frem til de udtryk for deres kærlighed, som passer dem bedst.

– 2) *Hvordan ser De på det spørgsmål, der i mange tilfælde foruroliger os her i Danmark, og som opstår, når ægtefællerne ikke kan blive enige om metoden, – hvis manden f.eks. ikke vil vente på den ufrugtbare periodes indtræden hos sin kone?*

– Hvis der opstår uoverensstemmelse i et ægteskab med hensyn til fødselsreguleringen, tror vi ikke, at man skal påtvinge et sådant ægtepar en bestemmelse udefra, men at man skal kaste lys over sagen og på den måde hjælpe

dem til at se alle de værdier, der står på spil. Ved således at få sagen belyst på den rigtige måde bliver de selv i stand til at vælge. Man kan i virkeligheden ikke påtvinge dem noget udefra. Det, de ganske vist i hvert fald bør have at vide, er, at der i et ægteskab er en konstant mulighed for fremskridt, og at et ægtepar bør træffe ethvert valg med dette fremskridt for øje. Når et ægtepar har fundet frem til en måde at løse en konflikt på, bør det i hvert fald vide, at det ikke må lade det blive ved det, men at der altid er noget endnu bedre forude. Når man taler om den belysning af sagen, som skal hjælpe ægtefællerne til at finde frem til den løsning, der passer dem bedst, er det indlysende, at der i hvert fald er visse grænser, som ikke må overskrides, eftersom det ikke bare er ægtefællernes personlige problem, det drejer sig om. En af disse uomtvistelige grænser er f.eks. et allerede undfanget barns liv. Det er en af den slags grænser, som ikke kan tilpasses efter ægtefællernes øjeblikkelige forhold og stemning.

– *Arbejder De på konfessionel basis?*

– Nej, det gør vi ikke i den forstand, at grundlaget for vort arbejde er udbredelsen af kendskabet til den menneskelige persons og den menneskelige frugtbarheds biologiske og psykologiske forudsætninger. Det er et grundlag, der er fælles for alle mennesker uden hensyn til race og religion. Det er efter vor mening disse grundlæggende værdier, der gør det muligt for os at henvende os til hvem som helst. Altså kan vi ikke sige, at vi arbejder på et konfessionelt grundlag, og for øvrigt plejer vi at arbejde med ægtepar af enhver tro og religion.

– *Hvilke resultater har De så opnået?*

– De resultater, vi har opnået, kan ikke altid omregnes i tal, men vi kan nu trods alt med glæde konstatere, at bevægelsen begynder at brede sig som ringe i vandet. Vi ved, at der for øjeblikket er ved at blive dannet grupper af ægtepar, der giver undervisningen videre til andre, i ca. 30 forskellige lande over hele verden både i de udviklede lande og i udviklingslandene, og at hele denne livsform, som hviler på en større viden og på respekt for barnet, kvinden og manden, efterhånden bliver antaget af flere og flere ægtepar, som alle sammen er meget lykkelige over den.

H. Roos

P.S. Er der ægtepar eller enkeltpersoner, der ønsker nærmere oplysning om eller vejledning i den omtalte temperaturtest, kan henvendelse ske til overlæge Inger Høyer, Niels Steensens Vej 2, 2820 Gentofte eller læge K. M. Jensen, Aldershvidevej 39, 2880 Bagsværd.

Poul HENRIKSEN

Raadhusstrøvet, Vejle

Tlf. *82 37 11

Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger ...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26

Kartofler - Frugt - Grøntsager

Konserver - Dybtroost

R. Hanaen

Rutane

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet

Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger

Kolding

Telefon 62 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding

Telefon 62 35 55

J. Krønk

Ingeniørfirma

Varde - Sanitet

Kolding. Tlf. 62 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahngade 4, Kolding

Telefon 62 06 83

Kolding Andelsmejeri

Haderstevvej 5, Kolding

Tlf. 62 01 55

Bendt Gravgaard

Isenkram og gros

Hobro - Tlf. (06) 62 15 44

Støt vore annoncører!

DEN PROTESTANTISKE
BISKOP OVER LOLLAND-FALSTERS
STIFT, TH. GRÆSHOLT, SAMMEN
MED DAGENS VÆRT,
BARON POUL BERTOUCHE-LEHN.

STÆVNE PÅ LUNGHOLM

TO REFERATER

*Artikel af redaktør Jørn Damkjær
i Lolland-Falsters Folketidende
6. september*

Lolland-Falsters Folketidende har velvilligst givet os tilladelse til at aftrykke følgende artikel:

LUNGHOLM SLOT RAMME OM VELLYKKET KATOLSK STÆVNE

*Den protestantiske biskop og
sognepræst deltog i messen*

4-500 mennesker i alle aldersklasser deltog søndag i et stort katolsk høststævne på Lungholm Slot ved Rødby. Skønt regnen i dagens løb mærkedes, var arrangementet i sin helhed meget vellykket. Det var arrangeret af de katolske menigheder i Holbæk, Kalundborg, Køge, Maribo, Nakskov, Næstved, Nykøbing F., Ringsted, Slagelse og Vordingborg.

I slotsparken var alteret opstillet på slottets store træbalkon. Den var behængt med kornneg. Foran var lagt blomkål, tomater og andre grøntsager. På slottets ydermur over balkonen var opsat et stort trækors. Der var højttaleranlæg, så man kunne høre. Desuden var musikken koblet til.

De store gamle træer i parken dannede sammen med slottet en harmonisk

ramme om den første katolske friluftsmesse i landsdelen.

Den indledtes med en procession gennem parken til balkonen. Medvirkende i gudstjenesten var pastor Timmermann, Nykøbing F., pastor Völk, Næstved, pastor Meertens, Slagelse, der prædikede, pater Grzelak og pastor R. Hansen, Nakskov.

Den protestantiske biskop over Lolland-Falsters stift, Th. Græsholt, og den protestantiske sognepræst i Errindlev-Olstrup og Tågerup sogne, pastor F. V. Jensen, deltog begge efter indbydelse i høststævnet dagen igennem.

Den tidligere katolske sognepræst i Maribo, pastor Nölke var med en del af dagen.

Efter friluftsmessen var der frokost med medbragt mad i parken.

Om eftermiddagen deltog mange mennesker i en tur til stranden. Poul Bertouch-Lehn forklarede om inddæmningen og Brunddragene for gæsterne.

Samtidig med denne tur var der dans for de unge i Riddersalen.

Senere på eftermiddagen besejrede det katolske menighedsråd i Nykøbing F. menighedsrådene i Maribo og Nakskov i fodbold i parken.

Den katolske biskop, H. Martensen, der senere på dagen ankom fra Horsens, sluttede dagen med en andagt. Biskop Martensen beskæftigede sig især med fremmedarbejderne og andre fremmede og ensomme i vort samfund. Det er en opgave, som de katolske menigheder i år særligt har påtaget sig at gøre noget ved. Biskop Martensen glædede sig over initiativet, der var udvist af de lokale menigheder.

Arrangørerne var særdeles tilfredse med stævnet, og især med det faktum, at deltageres gennemsnitsalder ikke var væsentlig forskellig fra befolkningens i almindelighed. Det vil man formentlig føle som en opmuntring til at lave nye stævner af samme slags.

Søndag den 5. september samledes omkring 500 katolikker fra Lolland-Falster og Sjælland på Lungholm Slot, som ligger i en meget smuk egn øst for Rødby. Det var menighedsrådene fra Nykøbing, Maribo og Nakskov, som stod bag arrangementet. Dette arrangement var det første i sin art på Lolland-Falster. Til dette stævne havde man indbudt katolikker fra hele region III.

Rammen omkring stævnet var det smukke Lungholm Slot med dets velholdte park, som er anlagt i engelsk stil med mange smukke og sjældne træer. Disse træer dannede en værdig og stilfuld ramme om plænen foran hovedbygningen, hvorpå stævnets deltagere samlede sig til gudstjeneste og hyggeligt samvær.

Lungholms historie går tilbage til middelalderen, hvor det bar navnet Olstrupsgaard efter St. Olafs kilde ligesom kirkenaboen Olstrup kirke. Lungholm selv blev 1639 grundlagt af Palle Rosenkrantz. Den nuværende ejerfamilie overtog i 1805 Lungholm ved Poul Godske von Bertouch, som på fædrene side stammede fra en ældgammel slægt i Flandern i Belgien. Ved kgl. resolution af 1819 ophøjedes Lungholm til baroni og fra 1828 førte familien navnet Bertouch-Lehn. Lungholm ejes i dag af hofjægermester, baron Poul Chr. Bertouch-Lehn. Baron Bertouch-Lehn og især hans hustru har været meget aktive i forberedelserne af høststævnet på Lungholm Slot.

Forberedelserne har været mange og store for at få et så stort stævne til at løbe af stablen. Men her har familien Bertouch-Lehns gæstfrihed vist sig enestående, idet festudvalget fra de tre lolland-falsterske menighedsråd, som fru Bertouch-Lehn var med i, til stadighed kunne mødes på slottet til drøftelser og planlægning. De tre menighedsråd har også vist den rette samarbejds ånd,

som gerne skulle herske i kirken efter koncilet og vor egen synode. Man har hele tiden betragtet stævnet som en ægte mulighed for en kirkelig fornyelse på tværs af sognegrænserne.

Da dagen for stævnet oprandt, samledes en del særligt indbudte gæster fra formiddagen: biskop Grøsholt, stedets folkekirkelige sognepræst, pastor Jensen og frue, pastor Joh. Gehrmann, som er katolsk sognepræst fra Burg på Femern – Lollands tyske nabø, pater Meertens, pater Nölke, pastor Vick, pater J. Völk, pater Gzrelak, pater Bodnar og pater Pauli. Selv om vejret ikke lovede for godt fra den tidlige formiddag, samledes yderligere ca. 500 katolikker til messen kl. 11.00, og det var i det væsentlige yngre folk med børn og unge.

En række af de tilstedeværende præster koncelebrerede messen, hvis emne var »de fremmede iblandt os«, og pater Meertens holdt festprædikenen. I den fremhævede pater Meertens ud fra emnet, at vi lever i en forandringens tid, hvor gamle og nye opfattelser brydes, og hvor mange derfor bliver foruroligede og bange. Samtidig har vi dog fået en ny ramme af organisation i pastoralråd, regionalråd og menighedsråd, som gerne skulle fyldes ud med liv og aktivitet – også for de fremmede iblandt os. Det kan være gæstearbejdere, isolerede eller ensomme gamle og unge katolikker. Midt i de hurtige og dybtgående forandringer kommer vanskeligheder, men også udvikling og vækst. Der opstår en skærpet sans for frihed og enhed. Pater Meertens sluttede med at sige: vi skal ikke være bange, vi skal handle. Pater Andreas Gzrelak holdt en kort, smuk og fremtidsorienteret tale på sit modersmål til de polsktalende danske katolikker. Pastor Strange ledede koret, som sang en smuk latinsk messe.

Efter den højtidelige messe lejrede al-

le sig i parken og nød den medbragte mad, og snart opstod der en stor familie af deltagerne, som for Lolland-Falsters vedkommende i udbredt grad i forvejen er i familie med hinanden.

Efter frokosten holdt baron Bertouch-Lehn et kort foredrag over højtaleranlægget om de store inddæmmede områder ved Østersøkysten syd for Lungholm, som blev indvundet efter stormkatastrofen den 13. november 1872. Da foredraget var forbi, kørte en stor del af deltagerne i busser og biler ned til kysten for at bese de interessante områder under ledelse af baron Bertouch-Lehn. Imens dansede ungdommen i slottets riddersal.

Nu satte regnen desværre ind, og mange deltagere begyndte at tage hjem, men samtidig oplevede vi et meget fornemt bevis på familien Bertouch-Lehns gæstfrihed, idet de åbnede hele slottet for deltagerne, som snart var placeret rundt om i de mange stuer.

Selv om det regnede, besluttede man at gennemføre den planlagte fodboldkamp mellem menighedsrådet i Nykøbing på den ene side og menighedsrådene fra Maribo og Nakskov på den anden. Nykøbing vandt under megen latter og fornøjelse 5-4.

Kl. 16.30 ankom biskop Martensen fra en firmelse i Horsens til den afsluttende andagt. Det vakte stor glæde på Lolland-Falster, at biskoppen kunne afse tid til også at komme herhen. Under andagten holdt biskoppen en kort prædiken, hvori han omtalte årsopgaven for de fremmede og talte om sin glæde ved at være på Lolland hos de lolland-falsterske katolikker til et sådant stævne. Mødet sluttede med en tak for gennemførelsen af stævnet ved formanden for regionalrådet i region III Claus Munk Plum.

Richardt Hansen

Lysesløberen

Alle slags Alterlys

Hånddyppede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15-17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og Institutioner.

Gaveidé:

Abonnement på Katolsk Forum,

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amallegade 27

1258 København K.

Telefon (01) 15 16 11

Telegramadresse: Forskjold

ERIK ANDERSEN

G1. Kongevej 138 A,

1850 København V

Telefon (01) 31 04 11

*

PAPIR EN GROS

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PROTOKOLLER

PLASTIC

KONVOLUTTER

DE FREMMEDE IBLANDT OS

SAKRAMENTS- KIRKEN

Den 1/9 holdt man et menighedsmøde med pastor Knud Ballin, der gav et glimrende oplæg til årsopgaven.

Sognepræsten skitserede, at man sandsynligvis ville sætte flest kræfter ind på »de gamle, syge og ensomme«.

Den 7/9 menighedsrådsmøde, hvor sognepræsten redegjorde for en plan om at lave en udvidet besøgstjeneste med henblik på årsopgaven.

Der er nedsat et udvidet udvalg for møder i menigheden, specielt med henblik på årsopgaven.

Formanden for menighedsrådet er kontaktmanden- eller -kvinden.

*Venlig hilsen
Lily Fausbøll*

NYKØBING F.

Som svar på et brev af 22. 8. 71 til menighedsrådsformand hr. Johan Kania angående årsopgaven »De fremmede iblandt os«, har jeg i samråd med hr. Johan Kania påtaget mig at svare på brevet og være kontaktperson her i menigheden i Nykøbing F.

Vi har i menighedsrådet på et møde den 24. maj 1971 diskuteret årsopgaven. Vi var enige om, at vi ikke har de samme problemer som dem, de har i de store industribyer. Vi har industrier, men kun ganske få fremmedarbejdere. Og sognets eller sognenes sammensætning hernede er ret speciel. Det polske folkeelement er stærkt fremtrædende, og det har en tendens til at samle sig om sit eget og Den polske forening, som gør

et stort arbejde for sine medlemmer. Disse erkendelser har gjort, at man i første omgang har lagt opgaven til side.

Men opgaven vil nu i efteråret blive taget op, for også her er der mange, som er isolerede og har brug for kontakt med andre. Vi har ved flere lejligheder haft åbent hus, og mange er mødt op og har været glade for det.

Min interesse for årsopgaven blev vakt, da jeg første gang hørte om den, og jeg er parat til at yde mit bedste. Men det ville være en hjælp at have personlig kontakt med andre fra nabomenighederne, der også arbejder med opgaven.

*Venlig hilsen
Anette Carlsen*

STENOSGADE

Menighedsrådet i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade i København har indsat et særligt udvalg, som skal tage sig af alt vedrørende årsopgaven »De fremmede iblandt os«. Som dets første initiativ har dette udvalg udarbejdet et meget enkelt spørgeskema (tre-sproget), som blev uddelt til alle, som besøgte kirken på startdagen, d. 5. september. Efter messerne kl. 8.30, 10.00 og 20.00 blev der også holdt en meget besøgt »kirkekaffe«, hvor aktionen og spørgeskemaet blev drøftet. Alle, som på spørgeskemaet har opgivet navn og adresse, vil få en skriftlig henvendelse fra sognets aktionsudvalg. En foreløbig sammentælling gav følgende resultater:

35 fra menigheden gav flygtningene første prioritet, 32 prioriterede søgende mennesker først, 30 betragtede gæstearbejdernes problemer som vigtigst, 26 mente, at isolerede katolikker (herunder unge) trængte mest til hjælp og 15 stillede de udenlandske studerende øverst på listen.

Arten af den hjælp, den enkelte kunne eller ville yde fordelte sig således: 51

ville hjælpe ved praktisk indsats, 42 gennem bøn, 24 med økonomisk støtte. Det er meningen at bringe de enkelte »interessegrupper« sammen for ved fælles indsats at søge opgaven løst.

MENIGHEDS- PLEJER

VI hjælper Dem at hjælpe andre. Katolske Menighedsplejers Sociale Rådgivning og indsamlingskontoret besvarer personlige henvendelser såvel som skriftlige og telefoniske forespørgsler vedr. sociale spørgsmål.

... også i forbindelse med Årsopgaven.

TIRSDAGE kl. 19-21 og

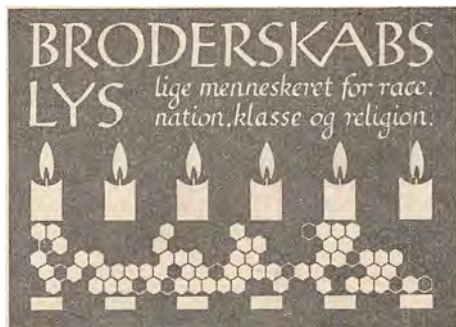
HVERDAGE kl. 13-16,

lørdag undtaget.

Bredgade 69 A, stuen, 1260 Kbh. K.

Tlf. (01) 15 23 03

»Hjælp os at hjælpe andre!« Bliv medlem af KM. Giro 20322. Katolske Menighedsplejer har brug for mange hjælpere til vore forskellige aktiviteter, f. eks. til Julemarkedet den 27.-28. november på Niels Steensens Gymnasium.

Møbleret værelse til leje

fortrinsvis for en mandlig katolsk studerende.

Wissum, Asmussensallé 1,
1808 København V. Tlf. (01) 31 12 11.

VÆRD AT LÆSE

En af synodens væsentligste fortjenester var at få indført dannelsen af menighedsråd i alle menigheder. Hermed er grundlaget for den såkaldte demokratisering i kirken skabt, som for tiden bliver indgående behandlet i den europæiske teologiske litteratur. Menighedsrådene er nu valgt og arbejder med at finde den rette forretningsgang i de mange forskellige opgaver. Dette arbejde skrider, som man kan høre det fra alle sider, godt fremad og er ved at bære frugt. – Men alligevel begynder man mange steder at høre, at der er brug for et åndeligt grundlag for arbejdet i menighedsrådet. Dette ønske er også forståeligt, når vi betænker, at menighedsrådet ikke har med en almindelig forening at gøre, men med en menighed, som er en kirkelig og religiøs størrelse. Af kirkelige og teologiske grunde er det nødvendigt med de nuværende forandringer i det kirkelige liv at opbygge en ny teologi om menigheden og menighedsrådet, som i fremtiden vil blive væsentlige bestanddele af det kirkelige liv. At en sådan menighedsorienteret teologi er aktuel, viser også debatten omkring den folkekirkelige strukturkommissions forslag om nyordningen af menighedsråd, provstiråd og stiftsråd. Denne debat blev bl. a. ført på årsmødet for landsforeningen af menighedsrådsmedlemmer under ledelse af Knud Frederiksen, som skrev kronikken i Kristeligt Dagblad den 10. juni 1971 om disse problemer.

Hele denne debat er måske endnu mere aktuel i Tyskland, hvorfor der da også der er kommet nogle bøger og trykt en række artikler, i tidsskriftet Signum. Dette tidsskrifts chefredaktør, dr. Felix Schlösser Csr, professor i pastoralteologi ved redemptoristernes teologiske højskole i Hennes har udsendt en bog: Testfall, Pfarrgemeinderat (= Experiment: menighedsråd), som er tænkt som en lille håndbog til brug for menighedsrådsmedlemmer eller folk, der er interesseret i sognearbejdet. Bogen er skrevet på et letfatteligt tysk, så den skulle kunne læses af tyskkyndige danskere. På grund af fælles sociologiske strukturer i industrimiljøet i Danmark og Tyskland kan bogen give megen inspiration til danske læsere. Som leder af instituttet for missionerende sjælesorg i Frankfurt og som rådgiver for den tyske bispekonferences pastoralkommission har Felix Schlösser vel også de bedste forudsætninger for at skrive en sådan håndbog.

Bogen beskæftiger sig først med selve

kirkebilledet i dag og går derfra over til at behandle begreberne lægmand og præst. I tilslutning til Münster-professoren Walter Kaspar søger bogen at bestemme ordet »læg« i overensstemmelse med nytestamentlig græsk som »hørende med til Gudsfolket«. Heraf skulle enhver i kirken være en »lægmand« (30).

Den »laikale« grundstruktur i kirken ser forfatteren ikke i modsætning til den hierarkiske (præstelige) struktur (31ff). I det tredje kapitel behandler forfatteren så menighedsrådet og dets forhold til menigheden: rådet står på tærskelen mellem menighed og verden, på skillelinjen mellem sogneejstligheden og den samlede menighed. Denne placering vanskeliggør arbejdet, men kan på den anden side også virke inspirerende på det. Sammenfattende skriver dr. Schlösser. »Vi vil fastholde: principielt er der intet ved menighedsopgaverne, som burde udelukkes af menighedsrådets overvejelser« (63).

I det fjerde kapitel skildres menigheden som et trosfællesskab, hvor medlemmer i samdrægtighed bærer troen sammen og i fællesskab forkynder troen til hverandre og til de »kirkefremmede«. Denne forkyndelse skal ikke blot være en ordets forkyndelse, – den skal gå hånd i hånd med gerninger.

I det femte og sidste kapitel »Den åbne menighed« behandles menighedens forhold til et bestemt geografisk område. Dr. Schlösser mener, at der er stadig brug for territorialsogne, fordi næsten alle mennesker, også i industrisamfundet, har en fast bopæl, hvor de opholder sig meget og føler sig hjemme. Menighederne skal dog være åbne over for hverandre og styrke regionalarbejdet. De skal også arbejde økumenisk. Menighederne skal heller ikke være blinde for, at de bør have og udøve en samfundsmæssig interesse. Her indføres den politiske teologi og dens følger for menighedsarbejdet. Menighedsrådet skal i første linje vise, at menigheden ikke er en lukket kreds, men åben for alle problemer, lidelser og glæder i og uden for kirken.

Noget yderst vigtigt er en tematisk nøgle (141–166) til bogen. Her tages bogens enkelte emner op i spørgeform, derefter følger korte kommentarer, som henviser til bogens behandling af emnerne, derpå henvisninger til Bibelen, koncilet, faglitteraturen og til tidsskriftet Signum. Dette tidsskrift har specialiseret sig i ovennævnte emner og er talerør for instituttet for missionerende sjælesorg i Frankfurt. Forfatteren skriver selv (141), at nøglen skal bruges som en vejviser bogen igennem, så den kan benyttes til gruppearbejde for dem, som ønsker at trænge ind i problematikken i og omkring menighedsrådet.

Anmelderen er enig med forfatteren i, at bogen kan benyttes på den måde, og jeg tror, at menighedsrådene ville have glæde og nytte af at anskaffe den.

Felix Schlösser: Testfall Pfarrgemeinderat, Lahn-Verlag, Limburg 1969, 2. opl. 1970, pris: 9,80 DM.

Richardt Hansen

G. Garth-Grüner

Landsretsagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva 408

Ernst Grell & Co.

elektroninstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde – Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hydegaards Tværvæg 13,
Charlottenslund.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(Forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Kongensgade 39, Esbjerg

Telefon 12 08 29

Mogens Larsen El. Installatør

Ramsherred 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

J. P. Jensen

Fisk - Vildt - Fjerkræ

Nørrebrogade 225.

København N.

Tlf. Taga 755

KATASTROFE

»Og Ordet blev myte«
(hørt på forum)

Stakkels Jairus!
Hør, hvad der hændte:
Den arme mand løb,
han rendte og rendte.

Over knudrede bjerg
ad stenede sti.
»Kom Jesus af Nazareth
her forbi?«

Endelig mødtes de.
Træt og bedrøvet
styrtd Jairus
for Ham i støvet.

»Mester, min datter,
den bedste blandt piger,
er syg, og feberen
stiger og stiger.

Jeg ved, der er mange,
som slet ikke kan tro.
Jeg tror, Herre Jesus!
Hjælp min vantro.«

Og Mesterens stemme
som forår og sommer
lød i hans øre:
»Jairus, Jeg kommer.«

Å, salige vandring
at følges tilbage
med Ham, der er Søn
af Den Gamle Af Dage.

Stakkels Jairus.
Så rolig han vandred.
Men da han kom hjem,
var alting forandret.

Jammer og klage.
De jamrer og skriger.
Hans datter var død.
Den bedste blandt piger.

Han ænsede ikke
fortvivlelsens fester.
»Du er godhed og magt!
Træd inden for, Mester.«

»Den tro, Du har sænket
dybt i mit hjerte,
beholder jeg midt i
den dybeste smerte.«

Og Mesterens ord lød:
»Stands denne jammer!«
Så gik Han ind i
den dødes kammer.

Jairus klapped
sin kone på kinden.
Og tårerne standsed.
Nu smilede kvinden.

De lyttede glade.
Hørte Ham sige:
»Talitha kumi!
Rejs dig, min plge.«

Så kom han ud
til de andre i stuen.
Talte en stund
med Jairus og fru.

Også med dem,
der knæled i gruset,
talte han længe.
Forlod så huset.

Stakkels Jairus.
Forvirrede ho'de,
som rendte og rendte
og tro'de og tro'de.

Nu gik de ind til
Opstandelsens møde
med lovsang og tak
og fandt: – den døde!

Enoch Hjorth 7/8 1971.

UGANDA

Søstre undervises om meddelelsesmidler

Kampala, Uganda – KIPA

I Mulumba i bispedømmet Jinja, Uganda, er der afholdt et 3-dages seminar for ordenssøstre, hvor de blev sat ind i teoretiske og praktiske spørgsmål i forbindelse med presse, radio og audiovisuelle midler. I kurset, som også omfattede praktiske øvelser, deltog søstre fra over 10 ordener og kongregationer.

PARAGUAY

Præst tortureret i Paraguay

Asuncion – KIPA

Hjælpebiskoppen i Montevideo, msgr. Andres Ribio, har i et interview udføreligt beskrevet den tortur, en af hans præster, pater Uberfil Monzon, har været udsat for af politiet i Montevideo. Torturen havde, sagde hjælpebiskoppen, omfattet både drukkingsforsøg og psykologiske chok.

Pater Uberfil Monzon havde måttet lytte til skrigene fra andre fanger, som formodentlig også blev pint. Samtidig oplyste man ham om, at disse skrig kom fra hans venner. Kort efter blev han selv med tilbundne øjne ført hen til en flod, hvor han blev opfordret til at tilstå, da han ellers ville blive druknet. I fængslet havde man desuden flere gange holdt hans hoved nede i et fad med urin og vand.

Efter en tids forløb kunne pater Monzon ikke mere holde maden i sig. Han blev derfor overført til et sygehus, men så snart han var rask, kom han igen tilbage til fængslet.

Msgr. Rubio mente, at formålet med torturen var at få pater Monzon til at udtale sig om to ledende mænd inden for kirken i Paraguay og deres revolutionære virksomhed. Hver gang Monzon fik lov at løfte hovedet over vandet, blev han nemlig udspurgt om biskop Ramon Bogarin og pater Gilberto Gimenez.

Pater Monzon er i mellemtiden blevet løsladt fra fængslet, men han er stadig under lægebehandling i Montevideo.

IRLAND

Håbet om fred begravet med pater Mullan

Belfast – KIPA

Da pater Hugh Mullan den 9. august blev skudt på gaden i Belfast, døde med ham det eneste mikroskopiske håb om, at der nogen sinde skulle blive tale om en fredelig sameksistens mellem protestanter og katolikker i Nordirland uden de radikale aktioner, som for tiden er uundgåelige. Pater Mullan hørte til dem, der håbede på en sådan fredelig sameksistens. Da han for et år siden begyndte sin gerning i Kristi Legems sogn i det ensformige Ballmurphy, bad han sognepræsten om tilladelse til at bo blandt den lokale befolkning uden for præstegården, og det fik han.

Derved fik han mulighed for at bo i et andet katolsk kvarter ved navn Springfield Park, som dog ikke er så ilde berygtet, fordi beboerne der som regel ejer det hus, hvor de har deres bolig, i modsætning til Ballmurphy, som snarere må betegnes som et slumkvarter. Men der er også en anden vigtig forskel mellem de to kvarterer, og det er, at der i Springfield Park bor en del protestantiske familier, og at hverken katolikker eller protestanter dér giver udtryk for den sekteriske alvor, som man møder i de andre kvarterer.

Men også Springfield Parks skæbne var allerede dengang beseglet. Mod vest strakte Ballmurphy sig stadig videre med sin rent katolske befolkning. Og mod øst ligger det – rent protestantiske – kvarter Springmartin. Da den nordirske regering vedtog den lov, der gjorde det muligt at arrestere folk uden dommerkendelse, og som vakte oprør blandt de irske katolikker, mens den virkede beroligende på protestanterne, begyndte sammenstødene mellem Ballmurphy og Springmartin – i Springfield Park. Om formiddagen begyndte indbyggerne i Springfield udfordrende at synge »Where's Your Daddy Gone?« Kort efter kom de første sten flyvende fra Springmartin. Fra katolikkernes side kom der ikke noget modangreb, – det sørgede pater Mullan for. Derimod tilkaldte han politiet og militæret. Politiet kom ikke, men militæret kørte en panservogn gennem gaderne i Springmartin, og stenkastningen holdt op. Det var alt, hvad militæret kunne udvirke. Springfield Park var kun et lille område, hvor 100 soldater kunne opretholde ro og

orden. Men over for dem stod 20.000 mennesker, hvoraf de fleste kogte af raseri.

Om eftermiddagen blev der igen kastet med sten, smædeviserne begyndte forfra. Omkring kl. 16 gik pater Mullan til den protestantiske ungdom i Springmartin for at berolige de oprørske elementer, men hans ord blev afbrudt af antikatske tilråb.

Da han igen var på vej hjem for at tilkalde officiel hjælp, opstod i Ballmurphy det rygte, at Springfield Park ville blive angrebet. Omkring kl. 19 strømmede katolikkene i hundredvis gennem Springfield Park og kastede hver eneste sten tilbage, hvor den var kommet fra. Pater Mullan havde på det tidspunkt overhovedet ikke mere nogen chance for at berolige de ophidsede gemytter.

Kort efter kl. 20 faldt det første skud. Såvel katolikker som protestanter i Springfield Park mente, at det kom fra Springmartin. Men helt sikker var man ikke. Nogle af katolikkene fra Ballmurphy havde nemlig taget geværer med, og inden de vendte tilbage til Ballmurphy, skød de, så længe der var noget i dem. I Ballmurphy forskansede de sig, så de kunne udholde en længere belejring. Kort efter at de første skud havde lydt, besluttede en del familier at evakuere og at bringe deres børn i sikkerhed. De begav sig instinktivt til sognets centrum i Ballmurphy. For at komme derhen måtte de tværs over en åben plads foran pater Mullans hus samme vej, som forstærkningerne fra Ballmurphy var kommet. Da en 19-årig katolik ville krydse den åbne plads for at bringe et barn i sikkerhed, blev han skudt. Det foregik lige foran pater Mullans bopæl. En eller anden kaldte på en præst, og pater Mullan gik med et hvidt lommetørklæde løftet i den ene hånd hen til den sårede. Da han knælede ved siden af den unge mand, blev der affyret to skud imod ham, hvoraf det ene trængte ind i hans ene ben og det andet i hjertet.

Den mand, for hvis skyld pater Mullan satte livet til, overlevede. Men som så mange andre nordirere ønsker han ikke at få sit navn frem, da han er bange for gengældelsesaktioner. Til den irske radio siger han: »Jeg lå på jorden, og en eller anden så, at jeg var såret, og ville skaffe en bære og tilkaldte en præst. Han spurgte, om jeg var indforstået med at komme på hospitalet, og jeg sagde 'ja'. De kendte den præst, der gav mig sakramentet, og han blev skudt. De kunne tydeligt se, at det var en præst.«

Politiet er stadig i gang med at undersøge, hvem der har skudt præsten.

Den største fejl, indbyggerne i Spring-

field Park har begået, er, at de troede, at de kunne skabe en tolerancens oase, hvor de selv kunne bo, mens hele den øvrige befolkning havde taget et absolut standpunkt. Der er sikkert ikke mange, der endnu en gang vil begå denne fejl. Da pater Mullan blev begravet, var halvdelen af husene i Springfield allerede forladt.

HOLLAND

Det katolske dagblad »De Tijd« i fare

Amsterdam – KIPA

Det hollandske katolske dagblad »De Tijd« gennemfører for øjeblikket en kampagne over hele Holland for at sikre sin videre beståen. Den sammenslutning af hollandske forlag, som hidtil har finansieret bladets udgivelse, vil ifølge iagttagere ikke længere støtte bladet, som siges at køre med et underskud på over 5 millioner d.kr. om året. »De Tijd« har eksisteret i 126 år og har i dag et oplag på 92.000 eksemplarer. Man forsøger nu at skaffe nye abonnenter for på den måde at få oplaget i vejret, så bladet ikke bliver nødt til at gå ind.

MOSKVA

Pedro Arrupe – den »sorte pave«
af Josef Schmitz van Vorst

Den »sorte pave«, som jesuiternes ordensgeneral også kaldes, er rejst til Moskva. Hans ophold i den sovjetiske hovedstad er kun et led i en omfattende rejseplan, som også vil føre Ignatius af Loyolas 28 efterfølger til en række andre østlige og asiatiske lande. Han vil både besøge Hongkong, Filippinerne, Indonesien og Japan.

Den 64-årige basker Pedro Arrupe er en overordentlig dynamisk personlighed. Da han blev valgt til general på jesuiterordenens 31. generalforsamling i marts 1967, blev det embede, han nu indtager, samtidig mere bevægeligt. Tidligere var generalens residenspligt faktisk urokkelig. Arrupe benyttede sig øjeblikkelig af den mulighed, han nu

har fået for at rejse. Han har ikke alene holdt trit med den »hvide pave«, Paul VI, hvad hans rejser til alle dele af verden angår, – han har også overgået ham på dette punkt.

Arrupe har i år opholdt sig 10 dage i USA, hvor han bl.a. besøgte FN's generalsekretær, hvorefter han gæstede forskellige lande i Sydamerika. Allerede i 1969 aflagde jesuitergeneralen et besøg bag jerntæppet, idet han en tid lang opholdt sig i Polen. Det ligger ikke til Arrupe kun at give sig i kast med tingene ud fra de foreliggende akter.

Arrupe er også blevet kaldt »jesuiten fra Hiroshima«. Han befandt sig nemlig i denne by, da den første atom-bombe blev kastet den 6. august 1945 kl. 9.45. Han lavede straks jesuiternes noviciat om til sygehus og gav som tidligere mediciner selv en hånd med i hjælpearbejdet.

Ganske vist har der allerede været mange spaniere blandt Ignatius' efterfølgere, men Arrupe er den første, der stammer umiddelbart fra provinsen Loyola, hvor Ignatius kom fra. Lille og mager, som han er, har han også i det ydre en vis lighed med ordensstifteren. Han har dog kun tilbragt fire år af sit ordensliv i Spanien, idet han har fået næsten hele sin uddannelse i udlandet.

Han er søn af en journalist, som selv har grundlagt en avis. Selv begyndte han med at studere medicin. Tre år af sin teologiske uddannelse har han fået ved de tyske jesuitters teologiske fakultet i Sankt Georgen ved Frankfurt. Arrupe lærte dengang en meget stor del af de tyske jesuitter at kende, og desuden lærte han tysk, som han fuldstændig behersker. Han var en ven af Delp, som var medlem af Kreisauerkredsen og blev dømt til døden af en folkedomstol og henrettet den 2. februar 1942.

Efter årene i Valkenburg kom et år i USA, hvor Arrupe ikke alene lærte engelsk, men også fik et godt indblik i amerikanernes liv i det hele taget. Efter på ny at være vendt tilbage til Europa, studerede han pastoralmedicin i Wien. Han har altid været dybt interesseret i grænsespørgsmål. 20 år af sit liv har Arrupe tilbragt i den japanske jesuitermission, som er bygget op af den nedrettede jesuiterprovins, som har sit sæde i Köln. Denne provins har blandt andet stiftet universitetet i Tokio og centralseminariet for hele Japan. Den japanske jesuiterprovins fik et meget stærkt opsving efter krigen. Jesuiterpatres fra 30 nationer har samarbejdet med den og givet den dens internationale karakter. På den tid var Arrupe i 12 år provincial for den japanske provins. Rom og kurien lærte han først at kende efter sit valg til ordensgeneral.

Arrupe blev i sit nye embede stillet over for en meget vanskelig opgave. Jesu Selskab er med sine 36.000 medlemmer den største orden i den katolske kirke. Den er med rette desuden blevet betegnet som den stærkeste orden inden for modreformationen. Jesuitterne angribes i dag snarere, fordi de mange gange hører til Kirkens fortropper, end på grund af bagstræb. Paven har udtalt sin kritik på grund af faren for en alt for stor elasticitet.

I denne situation har generalen prøvet på at gøre sig gældende som manden i midten, hvad han også er i stand til i kraft af sin allround uddannelse, sin rummelige tankegang, sin personlige dynamik og sin højtstående spiritualitet. Han vil gerne knytte nyt til gammelt og få det til at gå op i en højere enhed.

Det særlige lydighedslofte, hvorved jesuitterne er specielt knyttet til paven, fortolker han med smidighed. Han lagde således ikke pres på professorerne ved det romerske jesuiteruniversitet Gregoriana for at få dem til at skifte mening, da de ikke kunne gå ind for pave Paul VI's synspunkter i hans berømte rundskrivelse *Humanae vitae* om fødselskontrollen.

Arrupes program går ud fra nødvendigheden af at nå de nye kredse ikke alene i arbejdets verden, men også inden for kulturen, for at komme i kontakt med den elite, der ikke mere i samme udstrækning findes inden for de kredse, som tidligere var de førende. Han er især opmærksom på den tredje verdens, Afrikas, Asiens og Sydamerikas, problemer, men også landene bag Jerntæppet er genstand for hans opmærksomhed. Jesuiterordenen har af paven fået til opgave specielt at beskæftige sig med ateismen og på en effektiv måde at fremstille tanken om Gud, som den fremtræder i dag. Nu skal ateismen imidlertid ikke ensidigt forstås som den kæmpende ateisme, som er tæt forbundet med foregangsmændene inden for kommunismen. Jesuiterordenen skal i denne forbindelse kun tage sig af det strengt videnskabelige arbejde.

Efter kardinal Willebrands og Vatikanets »udenrigsminister« Casaroli er Arrupe den tredje af den katolske kirkes førende personligheder, der i år besøger Moskva. Selv om jesuitterne opretholder deres gamle forbindelser med Sovjetunionen, er han dog den første jesuitergeneral, der betræder russisk jord. Zarinaen Katarina II vægrede sig i 1773 ved at anerkende pavens opløsning af jesuiterordenen i sit rige.

Siden 1. verdenskrig er jesuitterne pavestolens sagkyndige med hensyn til Sovjetunionen. Det er dem, der leder det pavelige Orientalske Institut og Russikum.

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morægade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zöllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fødevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Veddelgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Trælæsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - Kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Peter From

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 82 32 10

Esbjerg og Omegns Sparekasse

SØSTRE FRA 15 FORSKELLIGE
SØSTERSAMFUND PÅ KURSUS
I LØGUMKLOSTER

FÆLLESSKAB

Det lyder mærkeligt – næsten utroligt – men det er alligevel rigtigt. I dagene fra 1. til 13. august samlede 58 søstre fra forskellige søstersamfund til et økumenisk kursus ved Løgumkloster Højskole. Og det blev en oplevelse, som vist ingen af de deltagende nogen sinde vil glemme.

Vi havde kaldt vort kursus et økumenisk kursus, og vort tema var »FÆLLESSKAB«. Det var med stor spænding og en lille smule ængstelse, vi gik i gang med kurset. Var det ikke for stort et brød, vi havde slået op? – Det ville de følgende dage vise.

Det var en broget skare, der var mødt op, – fra Diakonissestiftelsen, Sankt Lukasstiftelsen, fra Kolonien Filadelfia, Benediktinerinder, Assumptiønssøstre, Elisabethsøstre, Hedvigsøstre, Liobasøstre, Josephsøstre, Jesu små søstre, Søstre fra Nordvanggård. Fra Norge og Sverige var der mødt Dominikanerinder, Borromæussøstre, Frans Xaveriussøstre, Antoniussøstre – har jeg nu husket dem alle sammen, – jo det var i sandhed et broget skue, når vi samlede til undervisning, og når vi ilede til gudstjeneste eller måltider.

Løgumkloster Kirke er en skøn gammel kirke, bygget af cisterciensermunke i det 12. og 13. århundrede. Hvad var da mere naturligt, end at vi inviterede pater Frans van Haaren til at fortælle os om cisterciensermunkene – og bad frøken Olga Bartholdy, der er specielt interesseret i stedets historie, om at for-

tælle om netop Løgumkloster og munkenes virke der, indtil den sidste Abbed døde få år efter reformationens indførelse.

Vort emne for kursus var som sagt »FÆLLESSKAB«. Det er et moderne begreb, men også et meget gammelt begreb. Vi fik det belyst ud fra bibelske tekster hentet i Det Gamle Testamente og i Paulus' breve, henholdsvis ved forstander J. Krarup og pastor L. Messerschmidt. Hvert indlæg blev efterfulgt af samtaler i grupper og derefter af fælles drøftelse. Der var samtalestof langt ud over undervisningstimerne, og vi kunne simpelt hen ikke lade være med at fortsætte samtalerne, når vi mødtes.

Når højskolelærer J. Rosendal belyste emnet ud fra den nye litteratur, blev vi simpelt hen revet med. Jeg ved ikke, hvor mange af søstrene der er vant til at beskæftige sig med litteratur. Men det er i hvert fald sikkert, at de tekster, der blev lagt frem, og som vi analyserede i arbejdsgrupperne, gav os mod og lyst til at se lidt nærmere på noget af det nye, der er fremme. Det var en oplevelse at blive stillet over for digte, noveller, romaner, som man under andre forhold ville have lagt fra sig med et skuldertræk uden at have forstået, hvad det egentlig var, forfatteren ville sige.

Kan man tænke sig et højskoleophold uden sang? – Nej vel! – Og vi sang da

også af alle livsens kræfter. Den første uge var det søster Antonie, Kolding, der øvede nye messer, salmemelodier, der var ukendte for de fleste katolske søstre, Kanon'er, der satte kolorit på vore møder med refugiegæsterne og på vort indbyrdes samvær. Den anden uge var det højskolelærer Holger Lissner, der fik os til at synge nye salmer. Emnet nye salmer var lagt ind i timeplanen, og det kan godt være, at vore elever i skoler og hospital ville have haft øndt ved at tro deres egne øren, når de hørte søstre i alle aldre synge disse nye salmer med de helt anderledes melodier. For os selv var det morsomt og givende, og jeg tror, vi fik en fornemmelse af, at det ikke kan nytte noget at blive ved at tro, at vor kristendom og gudstjeneste ville falde fra hinanden, hvis vi ikke klammer os til de gamle salmemelodier og salmetekster. Bliv derfor ikke alt for overrasket, hvis De en skønne søndag oplever noget, De ikke havde ventet i retning af salmesang.

Vi havde besøg af Biskop Martensen, som var sammen med os en hel dag, inden pligterne kaldte ham andre steder hen. Biskoppen ankom før ventet og kunne ikke finde sit bosted. En af søstre blev purret ud af sin søde søvn og iført det allernødvendigste ilede hun af sted over markvejen for at hjælpe vor betrængte biskop. Heldigvis var biskoppen kommet inden døre, - det var søster glad for, strengt taget egnede hun sig ikke til at optræde i fuld belysning.

Den økumeniske samtale, som biskoppen dagen efter førte sammen med dels højskolelærere, dels pastor Steffensen, Diakonissestiftelsen, pastor Møller Pedersen, Vejle, pastor Borch Hansen, Løgumkloster, var det bedste og klareste, tror jeg, vi længe havde hørt om økumeni, og gav alle noget at tænke på.

Dejlige ture havde vi til forskellige steder i Sønderjylland. Vi havde en tur til Vesteregnet med digerne, de gamle gårde, der er bygget på varder, til beskyttelse mod indtrængende stormflod. Selv havde jeg aldrig været på disse kanter, noget, jeg ikke var ene om, og det gjorde et stærkt indtryk på os at se dette lavtliggende land, som vi kun havde hørt om i skolen, og når aviserne fortalte os, at der var fare på færde ved digerne.

I det hele taget var vore ture i Sønderjylland en stor oplevelse, men som det altid går ved sådanne ture, var der alt for lidt tid til at se alt det, man så brændende gerne ville se. Men meget så vi, og mange indtryk har vi modtaget, og når jeg nu sidder og læser notater og ser på billeder, dukker der hundrede ting op. Men tag selv en tur til Løgumkloster Højskole, oplev denne særprægede landsdel.

En tur til Slesvig var også på programmet, Vi så og så og så alligevel alt for lidt. Det var igen tiden, der var vor fjende. Men én ting vil jeg nævne: Slesvig Domkirke med det store Brügemann alter skåret i træ. Det kunne næsten tage vejret fra én. I forvejen havde vi set en film om altret. Uden den ville vi slet ikke have været i stand til at overse dette vældige kunstværk.

De to uger fløj af sted, og det var med vemod, vi tog afsked med højskolen og dens enestående lærerstab.

Vi havde naturligvis en afslutningsaften. Tænk, at der er så mange talenter blandt søstre, - hvem kunne vide det.

Vi havde lagt to uger bag os, - to uger med mottoet »FÆLLESSKAB«. Og vi oplevede fællesskabet, dets glæder, dets vidde, og vi oplevede smerten ved, at fællesskabet har grænser, - men mon det ikke netop var dette sidste, der gav vort fællesskab i Løgumkloster en dybde, det ikke ville have fået på anden måde. Måske kan vi sige, at det blev mere ægte, fordi vi måtte erkende og acceptere, at der er grænser i ethvert fællesskab. Er det ikke sådan, at viljen til at erkende og acceptere dette - uden forsøg på at tilsløre grænserne - kun kan styrke og berige, fordi det tvinger os til at være sandfærdige, netop når det gælder grænserne.

Gennem hele kurset samledes vi hver morgen til fælles ordets gudstjeneste i kirken og flere gange til messen i kapittelsalen. Den sidste morgen samledes vi omkring døbefonten. Ja, døbefonten, - for er det ikke sådan, at netop dåben må stå som vor fælles kristne grund. Pastor Ib Andersen, der var sammen med os under hele kurset, en strålende vejleder og præst, ledede gudstjenesten sammen med Løgumklosters sognepræst, pastor Borch Hansen. Tekstlæsning, bøn, forbøn som de andre morgener, men netop de sidste dages oplevelser, samtaler og bønner gav denne afsluttende gudstjeneste i den gamle kirke dens særlige klang. Hele tiden havde vi følt os hjemme i denne kirke, som munkene opførte for 700 år siden. Var det indbildning, - eller var det mon rigtigt, når vi følte, at alle de bønner, der er blevet bedt i dette kirkerum, bar os og knyttede os sammen hen over konfessionsgrænser.

Vi skylder højskolen stor tak, fordi man tog imod os. Det kan jo ikke nægtes, at et kursus som dette, afholdt ved Løgumkloster højskole, er noget usædvanligt. Men vi håber, at denne første gang ikke bliver den sidste.

Vi rejste derfra med håb om, at noget lignende kunne gentages til gensidig berigelse.

Søster Alice

TIL BYEN
FRA BYEN - i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Benzon's Aut. katolsk bedemand
Begravelsesforretning
*34 48 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
LYTTEFORRETNING
Jul. Larsen & Sonner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studivestergade 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

V. Rustad
Advokat
Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

STENOSGADE

Jesu Hjerter Kirke

Under kirkens restaurering er messerne som følger:

Hverdage: Kl. 6, 7, 7,30, 8,15 og 17 i huskapellet, Stenosgade 4, København V.

Søndage: Kl. 6 og 7 i huskapellet, Stenosgade 4, København V. Kl. 8,30, 12 og 20 i Mariakirken, Mariakirkeplads (Istedgade).

NB! Der er messe kl. 12 og ikke som meddelt i Sognebladet kl. 11,30.

SØBORG

TIL ALLE I MENIGHEDEN

Det er vist en kendsgerning, at de fleste kirker – også den katolske – døber uden at gøre det klart for forældrene, at det er DEM, der aflægger de såkaldte dåbsløfter. Man lover ikke »på barnets vegne«; det kan man nu engang ikke. Man lover SELV at gøre sit for, at barnet må blive en kristen.

Ifølge Jesu indstiftelse er grundlaget for al dåb TRO på ham. Det er imidlertid ældgammel kristen praksis ikke blot at døbe selvstændigt troende voksne, men også at døbe deres børn på grundlag af de ansvarlige voksnes tro. Forudsætningen for barnedåb er altså, at de, der i øvrigt har ansvaret for barnets opvækst, også påtager sig ansvar for at yde deres til, at barnet – så vidt det står til dem – bliver kristent.

Med biskoppens tilladelse og efter aftale med det daværende forvaltningsråd meddelte jeg i 1969 menigheden, at vi her i fremtiden kun vil døbe børn, hvor mindst en af forældrene ønsker at påtage sig ansvaret for at opdrage barnet til katolsk kristentro. Det har vist sig i 2 tilfælde, at denne praksis afholdt forældre fra at lade deres børn døbe: I al

hæderlighed mente de ikke, at de kunne påtage sig at vejlede deres barn religiøst. I det ene tilfælde førte det til, at den luthersktroende mor bragte sit barn til dåb i den kirke, hvor hun selv er regelmæssig kirkegænger, – et lykkeligt resultat for alle parter.

Siden har Rom fremsendt et nyt dåbsritual, af hvilket det helt klart fremgår, at det ved barnedåb er FORÆLDRE OG FADDER, der aflægger et alvorligt løfte: At de ved deres ord og eksempel vil opdrage barnet i den katolske tro.

Internationalt har det nye ritual (og den forudgående diskussion) ført til, at man spørger, om FORÆLDRENE altid er modne til at aflægge dåbsløfterne. I nogle bispedømmer begynder man at indføre den praksis at bede alle forældre udsætte barnedåben, indtil de selv har givet børnene deres første religiøse begreber, bl. a. lært dem at bede.

Jeg skriver om denne udvikling, ikke blot fordi den er interessant, men også fordi den er aktuell: I de sidste uger har jeg besøgt de katolske hjem i sognet, hvor de skolesøgende børn ikke går i katolsk skole, for at tilbyde dem religionsundervisning her. I ét tilfælde sagde en katolsk mor: »Jeg føler ikke, at jeg har ret til at påtvinge mit barn en katolsk opdragelse.« Fruen gjorde selv opmærksom på, at hun, selv om hun ikke var regelmæssig kirkegænger, følte sig som troende katolik. Jeg traf desværre ikke alle forældre hjemme; måske andre ville have sagt noget lignende; i hvert fald er det en kendsgerning, at omtrent 1/4 af de katolsk døbte børn i dette sogn ikke får anden katolsk religionsundervisning end den, deres forældre eventuelt giver dem. Dertil må også bemærkes, at det store flertal af disse forældre betegner sig selv som ikke-regelmæssige kirkegænger.

Herefter stiller jeg mig selv og Dem det spørgsmål: Har kristne (f. eks. katolske) forældre ikke RET og PLIGT til at opdrage deres børn efter deres egen overbevisning? Har de måske ikke ret til at bibringe deres børn en mindretalsopfattelse, som katolicismen er det i Danmark? (Spørgsmålet er aktuelt bl. a. for DE FORÆLDRE, der betragter det som et onde at have en særpræget opfattelse af livet.)

Rent juridisk har man i vore lande religionsfrihed, man har altså juridisk RET til at opdrage børn efter sin egen religiøse samvittighed. Jeg er heller ikke i tvivl om, at personligt troende og praktiserende forældre anser det for en religiøs både ret og pligt for dem at give deres egne overbevisninger videre til deres børn, ved ord og ved eksempel – for så vidt som man KAN give troen (GUDS gave!) videre til andre.

Denne – de stærkt troende forældres – opfattelse, har i hvert fald hele den jødisk/kristne tradition bag sig: 5. Mosebogs 34. kapitel handler stort set om de troendes pligt til at opdrage deres børn i troen på Jahve. »Hans ord skal være et bånd om din pande, et tegn på din arm. Du skal tale om ham ude og hjemme. Hans bud skal findes på din dørstolpe . . . « – JESUS udvider denne forpligtelse til at vidne om HAM: Ikke blot skal man udtrykkeligt »føre de små børn til ham« (Mark. 10); de troende skal være som lys i verden, for at de, som endnu ikke tror på Jesus, kan komme til troen. Dette krav stiller Jesus samtidig med, at han forudsiger, at man vil forfølge de troende, stræbe dem efter livet, som man stræber ham selv efter livet. (I disse år viser det sig, at kristendommen vokser netop i de lande, hvor den forfølges af statsmagten.)

Spørgsmålet om forældrenes PLIGT til at opdrage deres børn i Kristi lære bliver – synes jeg – først problematisk i DE tilfælde, hvor den katolske part (de katolske parter) ikke selv er sikre på, om de tror. HVIS jeg ikke selv er kristen, hvorfor skulle jeg så opdrage mine børn i kristendommen?

De forældre, som er i tvivl om deres egne overbevisninger, har – mener jeg – en pligt over for sig selv og over for deres børn til at søge at nå til KLARHED. Nogle kommer i tvivl, fordi deres børnelærdom ikke slår til over for deres oplevelse af livet som voksne. Nogle ikke-kirkegående katolikker aner endnu ikke, at atmosfæren »inden for kirkemurene« er ændret: De tror, at præster og søstre stadig prædiker kirkebud og det 6. bud frem for alle andre bud. De har ikke oplevet, at den katolske kirke efter det sidste koncil ligesom genopstår med ny styrke og i ny skønhed. Nogle siger selv, at de er dovne kristne, og at det måske nok er grunden til, at de er ved at miste troen.

Til alle vover jeg at sige: Blot I bliver ved at BEDE, er I på Guds vej. Når vi bliver trætte af at bede, står vi i fare for at komme på afveje.

I hvert fald skal man være forsigtig med at smide barnet ud med badevandet. De fleste tvivlende katolikker kunne sikkert få deres tvivl løst, hvis de ville komme ud af busken og tale med en præst – SAMTIDIG med at de begyndte at bede Vorherre om hjælp til at finde melodien. BED og I SKAL FÅ! Jeg garanterer for, at det er bogstaveligt sandhed!

Endelig er der jo også spørgsmålet om de 14–16-åriges trosbekræftelse eller »konfirmation«. Jeg vil meget gerne undervise jer, ligemeget om I bagefter har lyst til at aflægge trosbekræftelsen i kirken. Det er godt for jer at høre om Gud

og om Livet; men lad være med at binde jer allerede nu til at bekende noget: Bestil kogekonen, men vent med at indbyde gæsterne!

Jeg vil meget ergne høre både ros og dadel for dette brev, også gerne lave en studiekreds, hvis nogen vil være med. Lad høre fra Dem!

Gud velsigne Dem alle!

*Paul d'Auchamp
sognepræst ved Johanneskirken*

KATOLSK FORUM I ETHVERT KATOLSK HJEM

NORDISK KATOLSK HØJSKOLE

Kristus i dag – det var temaet for Nordisk katolsk Højskoleuge i år, som fandt sted på Ledreborg Slot og Borrevejlevig Lejrskole ved Roskilde. Der var hermed lagt op til en debat om snart sagt alle sider af det kristne liv. Ugens foredrag og diskussionsoplæg angreb emnet fra mange forskellige sider, hvilket provokerede til en livlig og spændende deltagelse i de daglige plenumdrøftelser.

Trods den alsidige belysning skortede det dog ikke på kontinuitet mellem foredragene fra det første »Kristus og sekulariseringen« (pastor H. Messerschmidt), til det sidste: »Kristen i dag« (mag. art. Elsebet Kieler). Vejen mellem disse to gik over emnerne: »Er Gud tavs« (universitetslektor Bent Dalsgaard Larsen), »Bønnens funktion i vår tid« (pater Arne Fjeld, o.p., Norge), »Er arbejdet en gudstjeneste« (læge Fl. Kieler) og »Kristendom og politik« (stortingsrepr. Lars Roar Langslet).

Vor tids kristne befinder sig i et spændingsfelt mellem en sekulariseret og afkristnet verden og et voksende krav om et helhjertet kristent engagement. Mennesket får let et upersonligt forhold til mange af de funktioner, det varetager i det teknologiske samfund. Det kan overvældes af de gruelige realiteter, blive anonym, fremmedgjort både i forholdet til andre og til sig selv. Det kan også inspirere til en selvovervurderende aktivisme, hvor de åndelige og fysiske kræfter hurtigt udtømmes. – Det enkle spørgsmål, som ikke er så let at besvare, lyder: Hvordan blive fri til at finde Kristus i dag og arbejde med på hans arbejde i Verden?

Dette – og meget andet – var i focus. Jeg skal ikke undlade at fremhæve den slående samstemmighed, der i alle tilfælde var mellem foredragsholderen og det vidnesbyrd, han forsøgte at give gennem sit foredrag.

STUDIEKREDS

STUDIEKREDS: Interpretatio

Emne: Hans Urs von Balthasar, Klarstellungen. Zur Prüfung der Geister (Herder-Bücherei 1971, Bd. 193).

Sted: Niels Steensens Kollegium, Jagtvej 183 B, København N.

Tid: Kl. 20,00 hveranden onsdag: 13. og 27. oktober, 10. og 24. november og 8. december.

Leder: Pater H. Roos S.J.

Deltagere: Alle er velkomne.

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 65 og 60 16 65

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malmester
Tlf. Faan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 – 94 33 66

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 68
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 60

Schjeth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 53 57 80

Støt Katolsk Forum –
tegn et abonnement!

Bibi Hoff Johansen

LÆSER- BREVE

»Som moder til 4 børn tillader jeg mig at udstøde et hjertesuk over min – måske selvforskyldte – uvidenhed om børnenes fremtidige lejr muligheder.

Gennem de sidste år har mine børn deltaget i børnelejre og udflugter til henholdsvis Øm, Klitborg, Asserbo, Bastrup og Hejls Strand (et lånt lejrsted), heraf Bastrup gennem skolen og Asserbo via sognet.

Mig bekendt er der nedsat et lejrudvalg, der i øjeblikket foretager en gennemgang af de forskellige lejrsteder med henblik på afhændelse af et eller flere af disse for derigennem at opnå midler til modernisering af de resterende steder.

Dels gennem skolen og dels gennem Forum er jeg bekendt med salget af Bastrup (på sædvanlige handelsvilkår!?) og med, at skolebørnene derved mere eller mindre har mistet et fristed.

Afhændelsen af et eller flere af de resterende lejrsteder, som der er så hårdt brug for, til fordel for nogle få moderne og up to date lejre må efter min mening formindske mulighederne for at samle små grupper af børn og unge i et katolsk miljø betydeligt.

Jeg ser derfor med lidt bange anelser hen mod det, der synes at skulle ske.

Muligvis taler jeg som den blinde om farverne, men da det ikke forekommer mig usandsynligt, at der er mange andre forældre, der måske er lige så ukendte med fremtidsplanerne, og da der ikke efter min opfattelse har været noget officielt fremme om disse planer, kunne jeg tænke mig, at flere forældre ville være interesseret i en nærmere redegørelse om det, som lejrudvalget skal beskæftige sig med, inden man bliver stillet over for fuldbyrdede kendsgerninger.«

Med venlig hilsen
Ida Møller-Jørgensen

SVAR TIL

DR. IDA MØLLER-JØRGENSEN

Da pastoralrådet var samlet anden gang, blev der nedsat et udvalg, hvis opgave skulle være: »Udarbejde forslag til en plan vedrørende oprettelse, nedlæggelse og udnyttelse af katolske lejre og centre.«

Allerede på Synoden diskuterede man disse spørgsmål og mente, at oprettelsen af et »øst-dansk« Øm evt. suppleret med en anden lejrplads, ville være det behov, der var for lejrpladser i det øst-danske område.

Pastoralrådets lejrudvalg blev på sit første møde stillet over for den kendsgerning, at »Bastrup« var købt – af bispedømmet, dette gjorde jo sagen vanskeligere for udvalget; – men det blev dog tilføjet, at vi selvfølgelig ikke skulle føle os bundet af dette køb.

Lejrudvalget er kun rådgivende udvalg for pastoralrådet, og vi ser det som vor opgave: »At danne os et skøn over, hvad bispedømmet har brug for i dag og fremover m.h.t. ungdomslejre, andre former for lejre for børn og unge af særlige kategorier (handicappede, åndssvage osv.), familielejre, studiecentre, re-trætre etc. Herunder også at fremsætte forslag til ledelse af lejr/centerarbejdet, fortrinsvis som en centralledelse under Ansgarstiftelsen.

Vi har lovet pastoralrådet at have vort arbejde færdigt til nytår 1972, og så må pastoralrådet tage stilling til udvalgets betænkning og til en offentliggørelse af planerne; men på nuværende tidspunkt er der så mange tråde at udrede, at vi intet kan sige – blot det at vi søger at finde frem til en plan, der tilgodeser så mange muligheder for lejre etc. som muligt til gavn for det arbejde, der nu gennem mange år har været blandt såvel unge som ældre.

Med venlig hilsen
Claus Munk Plum
formand for lejrudvalget

TAK TIL REDAKTØR GEORG HEGGUM OG BISKOP GUNNER AF VIBORG

En diskussion her i Katolsk Forum i forsommeren om Kristeligt Folkeparti endte med tavshed fra min side.

Til trods for at der blev stillet mig spørgsmål, som på sin vis krævede svar. Jeg tænker navnlig på Knud Johnsens bemærkning: »Hvad angår Kaare Frederiksen's overgang (til Kristeligt Folkeparti) savner den fortsat en analyse og begrundelse over for den arbejderklasse, han angiveligt har repræsenteret i Frederiksberg kommunalbestyrelse.«

Det er først og fremmest ordet »angiveligt«, der har voldt mig bekymringer. Et uskyldigt lille ord. En splint man ikke mærker til at begynde med. Men som borer sig ind i kødet og ikke vil lade en i fred.

Jeg burde derfor have reageret for samvittighedens skyld.

Men man bør ikke skrive indlæg, medmindre man ikke kan lade være.

Jeg har tøvet over for den uløselige opgave, en »analyse« ville være.

Man taler om det pluralistiske samfund. Om hvordan der i vort land ikke er uenighed om målet, men blot om midlerne. Og om at kristne mennesker kan, for ikke at sige skal være uenige. Et specielt kristeligt ansvar, siges der, kan ikke påberåbes partipolitisk.

Jeg har søgt råd i pater Roos' omtale af pavens brev om de sociale rundskrivelser (Katolsk Forum nr. 12), men uden at finde opmuntring. »Situationen har totalt forandret sig siden »Rerum Novarum og Quadragesimo Anno.« »Denne indstilling er både overraskende og befriende. Paven overlader løsningen helt og holdent til lægfolket.«

Overraskende, javel. Men befriende? De sociale rundskrivelser var utvivlsomt præget af øjeblikkets situation. Men de var dog et vigtigt led i vor åndelige udrustning. Er oprydningen ikke også her gået lidt for vidt? Er det befriende, at kufferten er blevet tømt til bunden? Der stod dog allerede i *Rerum Novarum*, at moralen ikke kan godkende, hvad mange troede var nødvendighedens lov. »Hvis arbejderne af den rene nød eller for at undgå endnu værre forhold bøjer sig for de alt for hårde betingelser, som nu engang bliver ham pålagt af entreprenøren, så er dette det samme som at lide vold, og retfærdigheden protesterer imod en sådan tvang.«

Mon ikke det pluralistiske og teknokratiske samfund stadig bør bøje de kloge viljer ind under disse ord?

Jeg har søgt oplysning i de nye ideologier, som påstår at kunne afbøde vold af denne og enhver anden art. Jeg har intet fundet, end ikke noget man kunne polemisere mod. Ord, ord – og standpunkter, der smuldrer mellem fingrene.

Men i Katolsk Forum nr. 15 skrev pater Heggum om de fremmede iblandt os. Og han fandt det ganske naturligt at nævne Jydske Lov, biskop Gunnars værk i hans høje alderdom.

Må jeg få lov at fuldstændiggøre citatet som et personligt Credo. Uden analyser af den vanskelige virkelighed, som kun ufuldkomment lader sig indfange af teorier. Uden svære fremmedord. Uden søgen efter motivationer og angiveligheder og alle de dyre ord.

Ganske enkelt, på jævnt og ligefremt Dansk:

Med lov skal land bygges. Men ville hver mand nøjes med sit eget og lade andre nyde deres, behøvedes ingen lov. Loven skal være ærlig, ret, tålelig, efter landets vane, så alle kan forstå, hvad loven siger. Den skal ikke være skrevet til fordel for nogen enkelt. Det er kon-

gens embede at frelse dem, som tvinges ved vold, enker og børn, udlændinge og fattige, som der tiest går vold over. Og at straffe ugerningsmænd, som ikke vil føre deres liv retteligt.

Lad disse ord tale for sig selv. De lader sig let oversætte til dagens krav.

Det var kristne menneskers tale dengang. Det kan ikke være urigtigt at lade det være kristne menneskers tale i dag gennem en sammenslutning, som finder et fælles grundlag i dem.

Hvis andre – under andre navne – vil gøre ordene til deres – udmærket. Men det må være tilladt at spørge: Gør de det?

*Med venlig hilsen
Kaare Frederiksen*

SKAL . . . ? SKAL IKKE . . . ?

Der har, så langt jeg husker tilbage, været en del mennesker, der nærmede sig den katolske kirke uden at blive katolikker: jeg tænker på dem, der tilsyneladende var på vej til at konvertere, men som så af ukendte grunde bakkede ud, netop når man kunne have ventet, at de ville bede om undervisning med konversion for øje.

Blandt disse mennesker mindes jeg med særlig respekt én gruppe: lutherske præster, som måske blev standset mere af angst for at vække uro i deres menigheder end af manglende overbevisning. – I øvrigt: HVEM ved sig helt overbevist, sålænge det hedder »HVIS jeg konverterer, bliver jeg nødt til at opgive det kald, jeg lever for . . . ?« Menneskesindet kan ikke aflæses som en højdekurve. – Om de præsters overvejelser, som BLEV katolikker, kan man jo læse små selvbiografier på både dansk og svensk; lærer man ikke andet af disse små skrifter, lærer man at respektere enhver, som kæmper med spørgsmålet: »Hvordan skal jeg kristne menneske virkelig gøre det store bud?»

For i sidste instans er konversion jo et spørgsmål om gennemførelsen af vort fundamentale moralbud: Du skal elske Herren din Gud . . . følge Kristus . . .

En anden gruppe, som man som ung katolik også mødte repræsentanter for, var yngre mennesker, der gerne ville konvertere, men ikke turde. »Far ville tage sin død,« er en typisk udtalelse fra den tid. Dengang konsulterede man i rigt mål sin skriftefader, og jeg husker, at min ved et par lejligheder sagde: »Råd ham til at vente; den, der udsætter sin konversion af kærlighed, forsynder sig ikke mod Kærligheden!« Det er en farlig sætning, men den er i hvert fald anvendelig i forholdet søn/gammel far.

Denne sidste gruppe er sparsomt re-

præsenteret i dag, tror jeg; den økumeniske tendens mildner jo luften om os alle: de overlevende fordomme er næppe »til døden«.

Hermed er jeg nået til det, jeg især har på hjerte: I vor tid er der færre konversioner end før, til trods for at sympatien for den katolske kirke er langt større end for 40–45 år siden. Det er, som om den økumeniske interesse for KIRKERNES liv medfører en tendens til at overse det enkelte menneskes behov for at finde sit personlige og endegyldige ståsted.

Jeg har fæstet mig ved to typiske udtalelser:

– »Jeg ser ikke noget formål med at konvertere idag!« – og:

– »Jeg undlader at konvertere, for ikke at skade den økumeniske udvikling!«

Begge udtalelser rummer, forekommer det mig, en vis mangel på ydmyghed over for Gud, – det gran af stolthed, der skæmmer det meste af, hvad vi siger og udretter, og som eventuelt gør vore argumentationer ugyldige.

»Det tjener ikke noget formål at konvertere . . .«, fordi kirkerne i dag står hinanden så nær . . . fordi de alligevel snart smelter sammen . . . fordi der er flere punkter i den katolske kirkes lære, som jeg ikke kan »nappe«. Begrundelserne udmøntes forskelligt; men jeg tror ikke, at de kan holde over for det Første Bud og Jesu missionsbefaling. HVIS man virkelig er blevet overbevist om, at den katolske kirke er den af Jesus indstiftede og af hans apostle udbredte kirke, så har jeg som Kristustroende én pligt: at tjene ham dér, hvor han ønsker at tjenes.

Den anden udtalelse var: »Jeg undlader at konvertere, for ikke at skade den økumeniske udvikling . . .« Her vurderer man sin egen betydningsfuldhed temmelig højt. Hvis man anser den økumeniske udvikling for Helligåndens værk, skal det nok gå med den, som Helligånden vil det. Hvis man anser den økumeniske bevægelse for en blot menneskelig, men nyttig »åndsrørelse«, har man næppe ret til at vælge at forblive i et vist modsætningsforhold til Kristi kirke. – I øvrigt, hvorfra kan et menneske vide, at det skal give afkald på at følge Guds kald ind i hans kirke for at kunne tjene ham bedre uden for kirken? Er det ikke et eksempel på, at man lader hensigten hellige midlet?

Måske er vor væsentligste fejl i denne økumeniske tid, at vi politiserer mere end vi beder. Uden et rigt bønsliv er det næppe muligt at bevare sine tanker om kirkepolitik og økumeni frie for uvedkommende hensyn.

Paul d'Auchamp

AKTIVBANKEN A/S

Kolding

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vestjysk Rør- & Sanitetelager A/S

Kirkegade 8, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserves
Hj. af Nørreg. og Jyllandeg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerækvlitter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billedbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæk - Pålæg
Sct. Olgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allerhelegsgade 6, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres olletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. *(03) 27 31 00

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

FORUM ELLER IKKE FORUM - DET ER SAGEN!

Det er meget vigtigt for dette blads læsere - og jeg tager ikke munden for fuld - for den katolske kirke i Danmark, at vi endnu en gang vender tilbage til Katolsk Forum nr. 10 og nr. 13, der i særlig grad beskæftiger sig med bladets formål og eksistensgrundlag.

Vi skal ikke foregribe resultatet af Pastoralrådets arbejde i kommissionen »det skrevne ord«, men da redaktionen har opfordret til en diskussion om sagen, mener jeg, at så mange som muligt bør deltage i den - især med konstruktiv kritik eller konstruktive forslag.

Uden at komme ind på en historisk gennemgang af bladets udvikling, som jeg har fulgt på nært hold, er det dog nærliggende at sammenligne tidligere perioders fortolkning af Katolsk Ugeblad respektive Katolsk Forum med det nuværende, og jeg må sige, at det nuværende blad klarer sig fint ved sammenligningen.

Det er tilpas internationalt orienteret, som det sømmer sig et katolsk blad, og det hjemlige stof forsømmes ikke, - det skulle da være, fordi de enkelte menigheder ikke tilstrækkeligt ofte sender stof til bladet. Billedstof og opsætningen finder jeg ligeledes afvekslende.

Pater Heggums karakteristisk af Forums opgave som det katolske torv rammer sømmet på hovedet. Her mødes og brydes meningene, her skal der være noget for både unge og gamle, for den jævne og for den intellektuelle.

Og så skal Katolsk Forum være kirkens ansigt udadtil. Vi må ikke skrue udviklingen tilbage, så Katolsk Forum bliver et »medlemsblad« for katolikker. Det skrevne ord i Katolsk Forum bør også have bud til vore ikke-katolske landsmænd i den aktuelle debat og i det økumeniske arbejde. Det må derfor være et frit blad - ikke en slags »fælles sogneblad« for hele landet.

Med indførelsen af valgte menighedsråd over hele landet har Gudsfolket for alvor overtaget en stor del af ansvaret for kirkens arbejde. Det er klart, at det tager tid at indarbejde en helt ny struktur og at vænne sig til, at det nu er dig og mig, der er personligt involveret i menighedens og kirkens trivsel.

Derfor har Katolsk Forum måske hidtil indtaget en så ringe plads i menighedsrådenes arbejdsprogram, - men dette må vi prøve at ændre.

Pater Bent Lange gav allerede i nr. 13 flere praktiske anvisninger på, hvorledes menighedsrådene kunne støtte det yderst vigtige arbejde. F. eks. sørge for, at der er en i menigheden, der regelmæssigt orienterer redaktionen om, hvad der sker. Sørge for salget af Forum i

sognet og - hvad der er særlig vigtigt - tegne abonnenter.

Og skal vi så lige rydde nogle af de negative betragtninger af vejen:

1. Nogle påstår i fuld alvor, at Katolsk Forum er for dyrt. Det koster 21 kr. kvartalet eller 7 kr. pr. måned. Det er naturligvis indiskutabelt, hvad den enkelte vil bruge sine penge til, men man kommer noget i tvivl om påstandens rigtighed, når selv folkepensionister, der vel nok har den mindste indkomst, ikke vil undvære deres katolske Forum.

2. Katolsk Forum er ikke kun for intellektuelle, men for alle katolikker og for vore landsmænd, der søger katolsk orientering.

Til slut en lille praktisk ting. Lad os alle inden næste nr. af »Forum« hver tegne blot én abonnent, - det vil være muligt for de fleste af os, - og en ringe anstrengelse i sammenligning med den indsats, der gratis ydes af redaktionen.

Hvad mener De selv?

Filip Lange HD

»KATOLSK FORUM«S REDAKTION

Jeg håber, at medarbejdere og redaktion har fået ros og virak i anledning af »Katolsk Forum«s nummer »de fremmede iblandt os«.

Jeg synes for min part, at særnummeret er særdeles rosværdig, både med hensyn til indhold og med henblik på opsætning og udstyr. Det er virkelig et stykke samarbejdet kvalitetsarbejde, og den tanke, at bispdømmet København skulle kunne undvære dette blad, ikke som et decideret officielt talerør, men som et katolsk-folkeligt bindeled mellem ualmindelig mange katolikker landet over, synes at være helt ved siden af, selv om det er dyrt med bladdrift. Det må alle efterhånden vide fra dagspressens trange forhold i alt for mange tilfælde!

Lad alle gode samvirkende og ydende kræfter forenes, for at den katolske menighed udover Danmark kan få et fælles organ, hvor alt det, der forener, vejer mere til end det, som måtte forekomme adskillende mellem trosfæller inden for Kirken. Skab bedre kontakt til den menige katolik, udbyg den solide lokalreportage i den korte form. Flere læsere vil forhåbentlig blive følgen og dermed mulighed for en større annoncepøst.

Til lykke med den fortsatte fremtid i fremgangens tegn, »Katolsk Forum«!

*Anders Dahl
journalist*

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gæmester
Værksted: Hødedammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 93 80

Tonny Vergmann

Blikkenslaggermester
aut. vand- og gæmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 68 61

N. Juel Pedersen A/S

Glarmestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 88
Næstved
Leverandør til katolske institutioner

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved

Alt vedrørende begravelser
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn
El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - Kraft - Olfeyr
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændeelsøller
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM

ENGELSK BEKLÆDNING'S MAGASIN

Christian W. Valther

HORSSENS

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Arhus
Telefon 12 87 00 (4 lin.)

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Abonnement på Katolsk Forum -
ring (01) 11 60 80, postgiro 57 042.

R.I.P.

Vor kære mor

INGEBORG KLUGE

* 9. 10. 1879 † 26. 8. 1971

Asta og Otto Kluge

Bed for hendes Sjæl.

Foreløbig
D A G S O R D E N
for

Pastoralrådets møde i Vejle
lørdag/søndag den 30./31. oktober 1971

1. VALG AF DIRIGENT
2. FORMANDENS BERETNING
3. FORRETNINGSUDVALGETS PROJEKTPLAN
4. BERETNINGER FRA FORMÆNDENE FOR DE NEDSATTE UDVALG
5. BISPEDØMMETS REGNSKAB FOR 1970/71
6. BISPEDØMMETS BUDGET FOR 1971/72
7. FASTSÆTTELSE AF UDSKRIVNINGSPROCENTEN
8. FASTSÆTTELSE AF FORDELINGSPROCENTEN
9. DRØFTELSE VEDR. KATOLSK FORUM.
10. BETÆNKNING OG FORSLAG FRA UDVALGENE (vil blive specificeret i den endelige dagsorden)
11. FASTSÆTTELSE AF TID OG STED FOR NÆSTE MØDE
12. EVENTUELT

AMERIKANSK LOTTERI

Ved sommerfesten i Sct. Therese Sogn blev følgende numre udtrukket i amerikansk lotteri:

- nr. 32 en dukkeseng med dukke.
- nr. 3 en kurv med vin og konserver.
- nr. 47 en kurv med vin og konserver.

Uafhængede gevinster kan afhentes på Rygård hos søster Alberte mod forevisning af lodsedlen.

B. Hoyos

10-15 KIRKEBÆNKE
KAN AFHENTES

Horsens katolske menighed har fået nye kirkebænke. Kan nogen finde anvendelse for de gamle, til kirkelige formål, bedes man sætte sig i forbindelse med Børge Walther, Søndergade 6-8, Horsens. Telf. (05) 62 14 11.

LITURGI OG MENIGHED

LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 26/9: I ikke-konsekrede kirker (samt i Domkirken): Årets 26.

(alm.) Søndag: Am. 6,1a. 4-7. - Salme 145 (146),7-10. (R: 1b eller Alleluja). - 1. Tim. 6,11-16. - Lk. 16, 19-31. - I konsekrede kirker (undtagen i Domkirken): KIRKEVIELSESFEST:

1. Kong. 8,22-23. 27-30. (Eller: 2. Krøn. 5,6-10. 13-6,2). - Salme 94 (95), 1-7c. (R: 2a: Lad os møde med tak for Herrens åsyn. - Ef. 2,19-22. (Eller: Hebr. 12,18-19. 22-24). - Mt. 5,23-24. (Eller: Lk. 19,1-10).

Mandag d. 27/9: Zak. 8,1-8. - Lk. 9,46-50.

Tirsdag d. 28/9: Zak. 8,20-23. - Lk. 9,51-56.

Onsdag d. 29/9: S. Michael, S. Gabriel og S. Rafael: Dan. 7,9-10. 13-14. (Eller: Åb. 12, 7-12a.). - Salme 137 (138),1-5. (R: For englenes åsyn vil jeg lovsynge dig, Herre). - Joh. 1,47-51.

Torsdag d. 30/9: Neh. 8,1-4a. 5-6. 7b-12. - Lk. 10,1-12.

Fredag d. 1/10: Bar. 1,15-22. - Lk. 10,13-16.

Lørdag d. 2/10: Værneenglene: 2. Mos. 23,20-23. - Salme 90 (91),1-6. 10-11. (R: 11). - Mt. 18,1-5. 10.

Søndag d. 3/10: Årets 27. (alm.) Søndag: Hab. 1,2-3; 2,2-4. - Salme 94 (95),1-2. 6-9. (R: 7d-8). - 2. Tim. 1,6-8. 13-14. - Lk. 17,5-10.

Mandag d. 4/10: Jon. 1,1-2,1. 11. - Lk. 10,25-37.

Tirsdag d. 5/10: Jon. 3,1-10. - Lk. 10,38-42.

Onsdag d. 6/10: Jon. 4,1-11. - Lk. 11,1-4.

Torsdag d. 7/10: Vor Frue af Rosenkransen: Ordspr. 8,22-31 (evt. en an-

den læsning efter præstens valg). - Salme 44 (45),11-12. 14-17. (R: 11a). - Lk. 1,26-38.

Fredag d. 8/10: Joel 1,13-15; 2,1-2. - Lk. 11,15-26.

Lørdag d. 9/10: Joel 3,17-26. - Lk. 11,27-28.

Søndag d. 10/10: Årets 28. (alm.) Søndag: 2. Kong. 5,14-17. - Salme 97 (98),1-4. (R: 2b). - 2. Tim. 2,8-13. - Lk. 17,11-19.

Mandag d. 11/10: Rom. 1,1-7. - Lk. 11,29-32.

Tirsdag d. 12/10: Rom. 1,16-25. - Lk. 11,37-41.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 26/9: Se 26/9 under De liturgiske Læsninger. - *Pave PAUL VI f. 1897.*

Mandag d. 27/9: Ferialdag. - Eller: S. Cosmas og S. Damian, martyrer.

Tirsdag d. 28/9: Ferialdag. - Eller: S. Wenceslaus, martyr.

Onsdag d. 29/9: Ærkeenglene S. Michael, S. Gabriel og S. Rafael; samme Messe som tidligere d. 29/9, men uden Credo.

Torsdag d. 30/9: S. Hieronymus, præst og kirkelærer.

Fredag d. 1/10: Ferialdag. - Eller evt.: Votivmessen til Jesu Hjerter.

Lørdag d. 2/10: Værneenglene.

Søndag d. 3/10: Årets 27. (alm.) Søndag.

Mandag d. 4/10: S. Frans af Assisi.

Tirsdag d. 5/10: Ferialdag.

Onsdag d. 6/10: Ferialdag. - Eller: S. Bruno, præst.

Torsdag d. 7/10: Vor Frue af Rosenkransen.

Fredag d. 8/10: Ferialdag. - Eller: S. Birgitta.

Lørdag d. 9/10: Ferialdag. - Eller: S. Dionysius, biskop, og fæller, martyrer. - Eller: S. Johannes Leonardi, præst. - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse. - *Årsdagen for pave Pius XII's død (1958).*

Søndag d. 10/10: Årets 28. (alm.) Søndag.

Mandag d. 11/10: Ferialdag.

Tirsdag d. 12/10: Ferialdag.

RESOLUTION

Katolsk Arbejderaktion har på et medlemsmøde fredag, den 3. september vedtaget en resolution, som opfordrer vælgerne til at tage stilling mod Danmarks indtræden i Fællesmarkedet.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Stateanerkendt - Stateunderstøttet

Seminarlektor: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Hørlup 7884 - 7842

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Høggum og H. van Schalk (lay-out).

Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVA 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

TJÆREHANDLEREN

Audun Hamres eneste søn omkom ved en ulykke. Han blev gasforgiftet, fordi en gryde kogte over. Moderen havde haft så travlt med at komme hen til sin elsker, at hun havde glemt at slukke for gryden. Denne frygtelige oplevelse kommer til at præge resten af deres liv. Audun Hamre (Erik Mørk) bliver tjærehandler og forsøger dels at glemme dels at hævne sig på sin kone ved at opsøge og udplyndre ensomme, giftelystne kvinder. Målet er at få skrabet så mange penge sammen, at han kan trække sig tilbage i ensomhed i en øde skov. Hans kone Gunhild lever i evig rædsel for sin mand, og tilsidst udvikler hendes rædsel sig til forfølgelsesvanvid. For dem begge gælder det, at sønnens tragiske død satte dømoniske kræfter i gang, som ingen af dem kan flygte fra eller bekæmpe med held.

Tjærehandleren tjener efterhånden godt med penge. Selv om Europa uhjælpeligt drives mod storkrigen, har man stadig brug for tjære. Hamre gemmer sine penge i en lille skovhytte uden at kende det mindste til den læge, der bor i nærheden, og som til sidst krydser hans planer. Doktor Verner Vestad (Axel Strøbye) kender selvfølgelig heller intet til Audun Hamre, men alligevel er der ligesom en mystisk forbindelse imellem dem.

Mystifikationer

Både lægens og Hamres liv fortælles parallelt, ved at der krydsklippes mellem dem. I størstedelen af filmen virker det bare mere forvirrende end mystificerende, og forskellen er, at det mystiske virker dragende og en lille smule uhyggeligt på samme tid, mens forvirring blot er kedelig eller irriterende. De dømoniske

kræfter og lidenskaber, der ulmer under den pæne og borgerlige facade, kommer ikke rigtig til at bevæge tilskueren, fordi de virker som tomme postulater. Af og til er filmen ganske morsom, når den udleverer det hykleriske i tjærehandlerens ægteskabssvindler, men den knugende ensomhed og desperate ondskab kommer sjældent længere end til lærredet. Det er ikke nok, at Erik Mørk ser dystert og alvorstung ud. Der skal mere til for at få tilskueren til at tro på historien.

Og det er egentlig ærgeligt, for historien er god nok. Tjærehandlerens forsøg på at hævne sig til retfærdighed, hans absurde idé med at kunne nå til en slags ligevægt ved at tilføje andre mennesker lige så meget ondt, som han selv har været udsat for, er alt sammen oplevelser og problemer, som hæver sig højt over ligegyldighedernes niveau. Men udformningen formidler altså ikke de store tragiske dybder.

Ikke selvhøjtidelig

På den anden side krummer man slet ikke tæer under filmen i modsætning til, hvad man ofte tvinges til ved synet af mange andre danske produkter. Hvor Knud Leif Thomsens »Løgneren« var uudholdelig i sin hule selvhøjtidelighed, udviser instruktøren Jens Ravns *Tjærehandleren* en passende distance, så det pinligt selvhøjtidelige undgås. Forsøget på at få Aksel Sandemose's roman filmatiseret er al ære værd, og resultatet undgår i hvert fald de værste uhyrligheder.

Der er ikke noget så dræbende som betinget ros, så jeg skal prøve at rette billedet lidt op ved at fremhæve de positive træk ved filmen. Det virker sympatisk, at Jens Ravn har valgt at lade

skuespillerne underspille og i det hele taget være varsom i valget af virkemidler. Herved får *Tjærehandleren* et roliger og mere glidende forløb, end de dramatiske begivenheder ellers kunne friste til. Tempoet passer godt til, at historien handler om mennesker, der ser hen til deres livs efterår i håb om at kunne få fred for både samvittighedens og verdens besværligheder. Samtidig giver den langsomme rytme plads for en spirende erkendelse af, at man ikke kan trække sig ud af livet, – at historien ikke er en klub, man kan melde sig ud af, hvis man er utilfreds.

Spillet er i nogle af rollerne ganske overbevisende. Især synes jeg, Axel Strøbye får noget ud af doktor Vestad. Han er hele tiden spændende at se på, og desuden har han i modsætning til Erik Mørk en snert af noget uudgrundeligt, som sætter fantasien i sving. Lægefruen spilles af Helle Virkner. Hun er uden mindste afveksling en mopset society-gås, morsom første gang, trivial resten af filmen. Noget mere kød er der på Claus Nissen som handelsrejsende i porcelæn. Hans kommunistforskrækkelse er grinagtig, og til sidst må han lade livet, fordi hans pengegriskhed får ham til at forsøge pengeafpresning over for Hamre. Lily Weiding og Vera Gebuhr spiller stille og henført to af de kvinder, der bliver ofre for tjærehandlerens charme og skumle hensigter. Desværre er Erik Mørks tjærehandler lidt af en træmand, der i hvert fald mangler den farlighed og hævnthirst, historien beretter om.

Man kan ikke sige, at *Tjærehandleren* er en vellykket film, men på den anden side er den også langt fra dårlig. På dansk grund må den siges at høre til den hårde mellemvare.

Jakob Frandsen

18 / 1971

forum

katolsk

H A R A L D S T E D

NOTES BLOKKEN

Vi lever højt på kritik i disse tider. Det ukritiske menneske nyder ikke megen anseelse. Det betragtes nærmest som dumt. Vi kritiserer nemlig alt og alle. Og gør man det ikke, bliver man næppe accepteret. En forfatter, som mangler kritisk sans, er dømt med det samme. Ingen tager ham alvorligt. Og selv vi almindelige mennesker gør jo intet andet end at anlægge en kritisk målestok i vore samtaler og stillingtagen. Den, som ikke mestrer kritikens kunst, regner man ikke med. Den kritiske holdning til hele tilværelsen proklameres ligefrem som menneskets adelsmærke.

I al kritik ligger der noget negativt. Hvis jeg kritiserer et andet menneskes fremgangsmåde eller forhold, siger jeg: »Sådan som vedkommende opfører sig, kan man ikke gøre. Han handler ikke rigtigt.« Med al kritik konstateres en mangel på noget, som burde være til stede. Men dette negative indeholder samtidig noget positivt. Man forudsætter stiltiende, at man *kunne* handle anderledes. Dermed indrømmer man, at tingene eller forholdene ikke er fastlagt én gang for alle. De kan ændres. Tilværelsen har mere end én dimension. Samtidig må man også lægge mærke til noget andet: enhver kritisk bedømmelse af en given situation forudsætter en anden og bedre mulighed. Den kritisk bedømmende har i sit indre ligefrem et billede af noget bedre og mere menneskeværdigt end det, han forefinder. Man må være i besiddelse af noget absolut for at kunne bedømme noget som relativt. Nogle moderne filosoffer mener ligefrem, at man på den måde kommer til noget, som er helt ander-

ledes end det foreliggende: Gud.

Det er ikke uberettiget at anlægge en kritisk målestok. Vi er ligefrem nødt til det. Det gælder først og fremmest alle de ting og forhold, vi selv er årsag til. Mennesket er jo hele tilværelsens bygmester. Mennesket frembringer ved sit arbejde kultur af natur, skaber værdier og opbygger på forskelligt plan de fællesskaber og samfund, som skal hjælpe os til at leve fornuftigt og meningsfyldt. Alt, hvad mennesket selv skaber eller frembringer, er naturligvis behæftet med mangler. Det kan altid blive bedre. Derfor trænger det til kritik, skabende kritik.

Men hvis det drejer sig om noget, som vi selv ikke skaber eller frembringer, forholdet det sig anderledes. Det, man modtager, kan man ikke kritisere. En gave er hævet over al kritik. Den skal jo ifølge sit væsen være et tegn på kærlighed. Kan man kritisere kærligheden, den kærlighed, som et andet menneske ærligt og oprigtigt viser en? Her ophører al kritik.

Kristendom er en sådan gave. Naturligvis findes der i selve kristendommen også ting og forhold, som er skabt af menneskene. Disse ting kan kritiseres. Men kristendommens væsen er Guds gave til os. Gud giver os sig selv. Kan man kritisere det? Man kan kun modtage denne gave, sige tak og prøve på at gengælde den i kærlighed. Hvor der er kærlighed, forstummer kritikken.

TT Roos 27.

Kære pater Roos,
Som gammel medarbejder ved Katolsk Forum får jeg bladet og læser det ret godt igennem . . .

Jeg læser altså bladet temmelig opmærksomt og vil gerne benytte lejligheden til at komme med nogle refleksioner.

Et par af numrene i begyndelsen af året fandt jeg aldeles specielt gode, og jeg var meget glad for den spalte, som indeholdt korte redegørelser for artikler i udenlandske tidsskrifter. Jeg håber ikke, den er forsvundet for altid, - vi har så god

brug for dette lille udblik, som også kan tjene som incitament for dem, der gerne vil uddybe et eller andet punkt og i så fald kan rekvirere det pågældende tidsskrift.

Som kirkereporter (ind imellem) er jeg naturligvis ganske særlig opmærksom på vore katolske blades overvågelse af, hvad der sker i udlandet. Og stort set synes jeg nok, at Katolsk Forum ligger foran de øvrige blade i så henseende.

fra et brev af
Gunnel Vallquist

INDHOLD:

NORDIRLAND	4
FIRMELSE	6
KVINDE I HJEMMET	7
ESKIMOER	8
VÆRD AT LÆSE	11
150. SALME	13
UDLAND	14
SPEDALSKHED	16
TIL INDIA	18
PAKISTAN	19
HARALDSTED	20
BREVE FOR BØRN	21
DE FREMMEDE	22
DEN RØDE CIRKEL	24

KOMMEN- TAR

*Ja, antager du ikke ogsaa det? at et Forskøj
der griber os faa at fige med Lynets Jernkjæde, i
Dens minyens første Moment, er en varm
afgjort Bredførsel?*

Holberg, den danske komedies fader, sprogrenseren, skriver et sted i sin Danmarkshistorie: »Hakon Jarl med sine kombattanter contribuerede ikke lidet til denne victorie.« Det er den samme mand som i Erasmus Montanus lader Jacob, Montanis broder, udbryde: »Månsøren er bleven så lærd, at han ikke mere kan forklare sin mening på sit modersmål«. Det er eksempler på den skrivendes evige problem: hvorledes får jeg kontakt med mine læsere? Thi man skriver for at blive læst. Opnås dette ikke, har man spildt sin tid og sin møje. Derfor må man vide, hvem man henvender sig til. Hvad der er manna for den ene, kan være stene for brød for den anden.

Man må også kende sig selv og sin begrænsning. Har man forladt den standardstil, man Gud bedre det blev oplært til i skolen, har man fundet sit eget toneleje, er man sjældent heldig, når man forsøger at efterligne andre, enten det nu gælder

det lærde eller det folkelige. Enhver fugl synger med sit næb, og det står den sig også bedst ved.

En del af »Forum«s kritikere bebrejder os, at bladets indhold er for akademisk, læserne tvinges for ofte til at slå op i fremmedordbogen eller efterlades på jorden under tankernes himmelflugt.

At tale jævnt om alt det høje er naturligvis det ideal, som siden Grundtvigs dage foresvæver enhver skrivende dansker. Det er bare ikke altid muligt. Når jeg læser min morgenavis, må jeg af finde mig med, at jeg ikke kan fordøje den i sin helhed. Nyhederne går fint, lederne og kronikken er mig i regelen tilgængelige, dog keder jeg mig, hvis emnet ligger mig for fjernt. Med efterretningerne fra finans- og forretningsverdenen ligger det straks lidt tungere, og jeg erindrer, at jeg engang traf på et referat af en international tenniskonkurrence, som jeg simpelthen ikke forstod et ord af. Jeg anede ikke, hvad fagudtrykkene be-

tød. En af mine sportsbegeistrede bekendte fandt derimod referatet fremragende, præcist og udtømmende.

Desværre kan »Forum« ikke byde på den samme alsidighed som dagbladene. Omfanget er ikke større, end at enhver, lidt speciel artikel vil lade en del af læserkredsen i stikken, og da et par større artikler altid er hovedstammen i indholdet, kan man let få det indtryk, at bladet i det hele taget er for specielt. Men et blad, hvis hele indhold er for alle, frygter jeg for vil være ulæseligt.

Vi beder folk, som har noget på hjerte, om at skrive til os. Når de har gjort det, læser redaktionen produktet, og i regelen må man sande, at når folk skriver om, hvad der interesserer dem, bliver det almindeligvis godt. Kan man ydermere af artiklen lære noget, man ikke har vidst før, anses den for egnet til optagelse. Redaktionen ville gerne lægge en »linie« i bladet, men opgaverne, behovet og læserne er for

forskellige, der kan højst blive tale om at lade et nummer beherskes af et hovedtema, der dog ikke aldeles må fortrænge stof andetsteds fra.

»Forum« er en ikke uvæsentlig del af den danske katolske kirkes ansigt udadtil. Bladet må derfor også gengive noget af skabningens mangfoldighed inden for Guds Kirke. Mangfoldigheden forarger nogle, forskrækker andre. Selv tror vi, den er katolsk. Vi må blot bede til, at forskellen mellem at være og at synes ikke må være for stor.

Fritz Jürgensen har en dejlig tegning af en ung mand i samtale med en ung pige. Han siger: »Ja, antager De ikke også det? at et indtryk, der griber os så at sige med lynets hurtighed, i sansningens første moment, er en ren psykisk virksomhed?« Hendes blik er tomt, men hun har et henrevet udtryk i ansigtet; for hun elsker hans flotte hår og hans mandige stemme.

Georg Heggum

Det tyske katolske ugeblad *Publik* bringer i sit nummer af 27. august i år et interview med formanden for den irske bispekonference og overhovedet for den samlede katolske kirke i Irland, kardinalærkebiskop William Conway. Kardinal Conway, som er født den 22. januar 1913 i Belfast, har studeret teologi i Irland og Rom. Før sin udnævnelse til biskop af Armagh i 1958 var han professor i moralteologi og kirkeret ved præsteseminariet i Maynooth i Den irske Republik. Han har skrevet en række teologiske bøger, bl.a. om forholdet mellem kirke og stat. I 1965 blev han af pave Paul VI udnævnt til kardinal.

Publik: Set udefra fremtræder konflikten i Nordirland som en ufattelig anakronisme, – som en religionskrig midt i det 20. århundrede og det endda i et land, man i kulturel henseende plejer at betragte som et mønster på tolerance. Der tales hele tiden om kampe mellem katolikker og protestanter. Det, man mangler i udlandet, er officiel stillingtagen mod borgerkrigen fra såvel den katolske som den protestanti-

ske kirkes side. Har de to kirker tidligere – hver for sig eller i fællesskab – gjort noget for at mildne konflikten?

Conway: Det første, jeg gerne vil sige, er, at de øjeblikkelige stridigheder ikke er en religiøs, men først og fremmest en politisk og social konflikt. Når demonstranterne f.eks. går løs på hinanden i Belfast, har protestanterne ikke Bibelen i hånden og katolikkerne rosenkransen. Protestanterne svinger tværtimod det engelske flag, mens katolikkerne bærer republikken Irlands trefarvede banner. Alene det viser, at konflikten hovedsagelig har en politisk og social baggrund, som for øvrigt udspringer af selve landets historie. Da Nordirland i 1922, som en del af det britiske kongerige, blev skilt ud fra Den irske Republik, blev grænserne fastlagt på en sådan måde, at to tredjedele af befolkningen var protestanter, og en tredjedel var katolikker. Protestanterne betragtede dengang dette som et beroligende flertal for deres vedkommende. Men tilhængerne af Unionspartiet begyndte meget snart at frygte, at protestanterne på grund af den

højere fødselsprocent blandt katolikkerne inden længe ikke mere ville sidde inde med et sådant flertal.

Resultatet var, at man diskriminerede katolikkerne ved fordelingen af såvel boliger som arbejdspladser og derved i praksis tvang en stor del af dem til at udvandre. Jeg vil dog gerne endnu en gang understrege, at vi ikke har nogen religionskrig. Der er snarere tale om et uheldigt historisk sammentræf, fordi det store flertal af dem, der bekender sig til Unionspartiet, er protestanter, mens næsten alle modstandere af Unionspartiet er katolikker.

Hvad Deres andet spørgsmål angår, er møder mellem repræsentanter for de to kirkesamfund slet ikke usædvanlige. Selv er jeg f.eks. meget gode venner med den protestantiske ærkebiskop af Armagh. De tre øverste repræsentanter for den protestantiske kirke i Nordirland og jeg mødes ret ofte for at drøfte situationen. Undertiden har vi også fælles gudstjenester. Vi har da også fra tid til anden udsendt fælles erklæringer, hvori vi har opfordret de kristne til at bede sammen og til at give et eksempel på kristen tolerance i alt, hvad de siger og gør. Den slags fælles erklæringer er ikke usædvanlige. Der er overhovedet ikke tale om, at fjendskabet mellem de stridende politiske grupper overføres på det kirkelige plan. Tværtimod! Ganske almindelige katolske og protestantiske præster mødes da også meget ofte for at drøfte situationen i fælles kommissioner. Netop på det område er et stort samarbejde i gang. Hvis konflikten virkelig var af religiøs art, ville det også være muligt at løse den gennem et sådant samarbejde. Men eftersom det drejer sig om en politisk og social konflikt med dybe rødder i historien, kan den nok ikke løses med villige ord.

Publik: Forrige søndag fordømte De regeringens interneringsforanstaltninger i fjernsynet. Dermed er vi ovre i spørgsmålet om borgernes ulydighed over for staten. Mener De, at ulydighed over for staten er berettiget i en situation, hvor de underprivilegerede katolikker ikke har noget andet middel til at hævde deres rettigheder?

Conway: For det første vil jeg gerne gøre klart, at jeg ikke principielt har fordømt interneringer. Den slags forholdsregler kan i undtagelsestilfælde være absolut berettigede. Det, jeg sagde, var, at interneringerne giver ethvert politisk styre et frygteligt magtmiddel i hænde. Derfor må denne magt håndhæves efter særlig strenge principper, for at den ikke skal blive misbrugt. Efter min mening burde der indsættes et uafhængigt udvalg eller en særlig domstol til undersøgelse af eventuelle misbrug af denne bemyndigelse til at internere.

ET INTERVIEW MED KARD. WILLIAM CONWAY

NORDIRLANDS KIRKE

Hvad derimod spørgsmålet om ulydighed over for staten angår, har Kirken i Irland altid udtalt sig imod, at politiske eller sociale målsætninger gennemføres med magt. Udtrykket »ulydighed over for staten« er meget vagt og kan dække over et broget spektrum af aktioner. Jeg tror, at mange politikere uden for Unionspartiet fornemmer, at visse former for ulydighed over for staten simpelt hen er nødvendige, hvis folk skal have adgang til andre muligheder end vold.

Publik: Bernadette Devlin er blevet et symbol på en form for ulydighed over for staten, som gav resultater, så længe den ikke var forbundet med vold. Når vi tænker tilbage på 1968, havde jo hverken borgerretsbevægelsen (Peoples Democracy) eller dens aktioner noget med vold at gøre. I dag er bevægelsen rendt over ende af de radikale. Hvordan ser De selv på folk som Bernadette Devlin og hendes politiske synspunkter?

Conway: Jeg holder ikke af at tage stilling til enkeltpersoner. Jeg vil hellere svare på spørgsmålet i almindelighed. Det er rigtigt nok, at borgerretsbevægelsen til at begynde med fungerede uden vold. Men i løbet af de sidste tre år har volden også holdt sit indtog i den. Det har til en vis grad været resultatet af en ond cirkel: Det er rigtigt nok, at en del folk med yderliggående radikale synspunkter har gjort bevægelsen mere voldsbetonet, i hvert fald hvad gloseforrådet angår. Dette har ført til en yderligere skærpelse af spændingerne. En anden faktor var reaktionen fra visse højreradikalistiske tilhængere af Unionspartiet, som bekæmpede borgerretsforkæmpernes ikke-voldelige aktioner med vold. Volden avlede ny vold. Ekstremisterne på begge sider bidrog altså til at øge den voldelige aktivitet. Dette førte til sidst til, at den britiske hær greb ind. Men en hær er et overmåde usmidigt redskab til at opretholde den borgerlige ro og orden. Bare selve dens tilstedeværelse på gaderne forhøjer automatisk spændingerne og fører dermed indirekte til en yderligere forøgelse af voldshandlingerne. I de senere år har jeg lært en masse om, hvordan et menneskeligt samfund fungerer. Og en af de ting, jeg har lært, er erkendelsen af, at tryk avler modtryk.

Publik: Har katolske præster deltaget i borgerrettighedsbevægelsen, og er de måske stadig til en vis grad aktive i den?

Conway: Ja, der har været præster med i borgerrettighedsbevægelsen, men naturligvis har de kun deltaget med fredelige midler. Borgerrettighedsbevægelsen var først og fremmest en læg-

mandsbevægelse, men de præster, der bekymrer sig om social retfærdighed, kunne slet ikke lade være med til en vis grad at identificere sig med denne bevægelse. Men de fleste præster har naturligvis misbilliget den tiltagende anvendelse af vold.

Publik: Tror De, at de katolske præster, især i de menigheder, der er hårdest ramt af urolighederne, kan finde et middel til at bryde den onde cirkel? Hvad kan de gøre ud over at prædike ikke-vold?

Conway: Derom vil jeg gerne sige to ting. Der skal kun ganske få til at sætte voldshandlingerne i gang. Bare et par hundrede mennesker kan skabe en atmosfære af vold. Man må gøre sig klart, at det overvejende flertal af såvel tilhængerne som modstanderne af Unionspartiet tager afstand fra vold. Det er faktisk kun et ganske lille antal mennesker, der sætter voldshandlingerne i gang.

Hvad angår spørgsmålet om, hvad de katolske præster kan gøre ud over at prædike, er der altid præster, der, når det kommer til sammenstød, prøver på at overtale folk til at gå hjem. Undertiden fungerer de også som formidlere mellem den opbragte mængde og soldaterne. De sørger simpelt hen for en aftale om våbenstilstand, idet de lover soldaterne, at hvis bare militæret vil forlade valpladsen, skal folk nok gå hjem. På det punkt har præsterne allerede gjort meget godt. Men en indsats af den art får naturligvis aldrig nogen særlig fremtrædende plads i den offentlige bevidsthed.

Publik: I Tyskland er der mange folk, der tror, at en moralsk indgriben fra pavens side, eventuelt i samarbejde med Kirkernes Verdensråd, ville give katolikernes krav om anerkendelse af deres menneskelige rettigheder større vægt. Hvorfor tier paven?

Conway: Ansigt til ansigt med realiteterne er det lidt forenklet at se tingene på den måde. Paven har allerede gentagne gange – selv om det kun har været i almene vendinger – taget stilling til situationen i Nordirland ved at tale om fred og retfærdighed og understrege, at retfærdigheden er det eneste grundlag for fred. I en så kompliceret situation som vor må paven være særlig forsigtig, for at en indgriben fra hans side ikke skal blive misforstået og mod hans vilje indirekte bidrage til en yderligere ophedning af atmosfæren. Vatikanet lægger vægt på til stadighed at blive holdt underrettet om, hvad der sker.

Publik: Hvordan er Deres forhold til regeringen i Belfast og i London?

Conway: Jeg har let adgang både til regeringen i Belfast og i Westminster.

Jeg har gentagne gange drøftet situationen i Nordirland både med den nuværende premierminister for Nordirland og hans forgængere, ligesom jeg har haft flere møder med den britiske indenrigsminister Maudling og hans forgænger Callaghan. Desuden har jeg en ret nær kontakt med repræsentanten for De Forenede Kongeriger i Nordirland, som har rang af gesandt.

Publik: Fungerer De på en vis måde som formidler mellem Belfast og Dublin?

Conway: Nej, det kan der ikke være tale om.

Publik: Anser De den nuværende situation, der må betegnes som håbløs, for at være en vej til i hvert fald at udrydde den eksplosive stemning?

Conway: Det spørgsmål er meget svært at besvare, fordi vi på en vis måde altid lever fra dag til dag. Der skal to principielle forudsætninger til, for at vi kan løse det irske problem. Den ene er, at voldshandlingerne ophører. Vi håber hele tiden på, at dette skal ske.

Den anden er, at man på politisk plan må finde ud af, hvordan det mindretal, der udgøres af modstanderne mod Unionspartiet, i højere grad kan gøre sin røst hørt på alle områder. Disse to aspekter er tæt forbundet med hinanden. Der er dem, der siger, at voldshandlingerne ophører, så snart en politisk løsning begynder at aftegne sig i horisonten, mens andre mener, at voldshandlingerne fra de yderliggående unionstilhængeres side ville tage yderligere til, hvis en politisk løsning var i sigte. Det vil sige, at de to elementer, der tilsammen danner løsningen, er uløseligt knyttet til hinanden. Men jeg tror, at alle i mellemtiden vil forstå, at en situation, hvor en del af samfundet hele tiden er i flertal og derfor til stadighed sidder på den politiske magt, kræver særlige strukturer. Jeg har konstateret, at den engelske presse stadig mere udtalt gør sig til talsmand for, at en flertalslovgivning kun kan fungere med et vist samtykke fra mindretallets side.

Publik: Den irske undergrundshær IRA har beskyldt Dem for i forbindelse med de britiske soldater, der er blevet skudt af IRA, at være kommet med nogle bemærkninger om, at De selv stod på Londonregeringens side.

Conway: Jeg tror ikke, at flertallet af de nordirske katolikker ser sådan på det. Man forstår vist meget godt min indstilling, og at jeg vender mig mod enhver form for voldsanvendelse, ligegyldigt hvorfra den kommer. Jeg tror ikke, at de nordirske katolikker er kommet til det resultat, at min offentlige fordømmelse af disse mord er udtryk for en politisk stillingtagen fra min side.

NYT FIRMELSES - RITUAL

Pave Paul har personlig stadfæstet det nye firmelsesritual i en tekst med titlen »Apostolisk konstitution om firmelsens sakramente«, hvori der gøres rede for, at ændringerne er et direkte resultat af drøftelserne på det 2. Vatikankoncil.

Koncilet understregede betydningen af og den nære forbindelse mellem de tre kristne indvielsessakramenter, dåben, firmelsen og nadveren, som sætter de kristne i stand til at få del i den guddommelige natur, der skænkes i kraft af Kristi nåde.

Ændringerne er ikke alene blevet foretaget for at påpege den nære forbindelse mellem disse tre sakramenter, men også for at gøre dem mere forståelige for menneskene i dag.

Ritualerne for såvel barnedåb som voksendåb er allerede blevet revideret, og for fremtiden vil man også bruge det nye firmelsesritual, som er udarbejdet af kongregationen for gudstjenesten, der forinden har rådført sig med kongrega-

tionen for tros læren, kongregationen for forvaltningen af sakramenterne og kongregationen for missionen.

Forbindelsen mellem de tre indvielsessakramenter

Den nærmere tilknytning mellem de tre sakramenter er opnået ved to fornyelser. Den, der skal firmes, kommer ifølge det nye ritual til offentligt at forny sine dåbsløfter, og hans dåbsfaddere kan nu også være faddere for ham ved firmelsen. Det tidligere forbud mod dette i kirkeretten er nu ophævet.

Forbindelsen mellem firmelsen og nadveren er ligeledes blevet tydeligere understreget af, at firmelsen for fremtiden normalt vil finde sted under messen.

Denne bestræbelse for at skabe en tydeligere forbindelse mellem de tre sakramenter er hovedårsagen til, at firmelsen normalt stadig vil blive meddelt unge mennesker.

Mange katolikker er gået ind for, at

man skulle henlægge firmelsen til det tidspunkt, hvor de unge begynder at blive voksne for på den måde at gøre den til et tegn på, at de unge nu får adgang til de voksnes rækker, og ifølge det nye ritual kan de enkelte biskopper henlægge firmelsen til en senere alder, hvis de anser det for mere gavnligt.

Det fastslås dog i den nye gudstjenesteordning, at den normale alder for meddelelsen af firmelsens sakramente er den alder, hvor den pågældende bliver i stand til selvstændigt at bruge sin fornuft.

Firmelsens nye ordlyd

Den nye ordlyd i det ritual, der anvendes ved meddelelsen af sakramentet, understreger tydeligere dets formål. Den hidtidige formulering: »Jeg betegner dig med korsets tegn og firmer dig med frelsens olie i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn« har været i brug siden det 12. århundrede.

Pave Paul siger i den apostoliske konstitution om firmelsens sakramente: »Hvad angår de ord i ritualen, hvorved Helligånden meddeles, skal det bemærkes, at Peter og Johannes allerede i urkirken for at fuldbyrde deres indvielse, som var blevet døbt i Samaria, bad for dem, at de måtte modtage Helligånden, og derefter lagde hænderne på dem.

I Orienten finder man i det 4. og 5. århundrede i salvelsesceremonien de første hentydninger til ordene *signaculum doni Spiritus Sancti*. Disse ord blev snart antaget af kirken i Konstantinopel og er stadig i brug i kirkerne med den byzantinske ritus.

I Vesten blev ordene i dette ritual, som fuldbyrde dåben, derimod ikke så klart fastlagt før i det 12. eller 13. århundrede, hvor man nemlig begyndte at anvende ovennævnte formulering, men den katolske kirke antager nu den byzantinske formulering, hvor den, der meddeler firmelsen, salver panden på den, der skal firmes, og siger: »Accipe signaculum Spiritus Sancti« (»Hermed bliver Helligåndens gave givet til dig.«)

Hvem meddeler firmelsen?

Selv om det også ifølge det nye ritual normalt er en biskop, der meddeler firmelsens sakramente, kan han nu lade sine præster meddele det sammen med sig. Den indviede olie rækkes først til biskoppen, som derefter giver det videre til de præster, der bistår ham, og som firmer kandidaterne sammen med ham.

Ifølge de nye forskrifter kan enhver præst firme katolikker, som er i dødsfare, og som endnu ikke har modtaget firmelsens sakramente.

(*Catholic Herald*, 17/9 1971)

DEN BEDSTE DEL

Det hænder, at man under de mest banale omstændigheder bliver konfronteret med sin egen eksistensberettigelse.

Jeg sad i frisørsalonen og havde prisingivet mit hår til en ganske ung mand. Han var i blomstret skjorte, stramme pastelfarvede benklæder og en frisure, som d'Artagnan kunne have båret. Han talte meget. Formentlig har han syntes, at det var en del af hans skyldighed. Ordene flød i en jævn strøm forbi mig sammen med en let luftning fra et åbentstående vindue, da han pludselig sagde noget, som gjorde mig hundrede procent opmærksom. Han var midt i en beskrivelse af sin hustru. Hun stod efter hans mening helt uden for alt, hvad der foregik i tiden, blev åndeligt frustreret. Hun var kun optaget af barn og bleer – måske ikke så uforståeligt endda, da barnet kun var 10 måneder og den førstefødte, men det synspunkt turde jeg ikke rigtig komme frem med. Næh, efter hans mening måtte hun se at komme ud mellem folk igen, ellers gik hun helt i stå.

Det var det. Hvornår var jeg egentlig selv gået i stå? Det måtte vel snart være adskillige år siden. Nu er det noget vanskeligt at forsvare sig selv og sin indstilling, 2 minutter før man skal ind under tørrehjelm. Det er en situation, som kan få en til at sky frisører i lange tider efter.

Hvorfor er vi nogle kvinder, som trods alt bliver hjemme, hvis vi har mulighed for det. Der må vel være en grund, men fundamental grund. Den rummede måske også forklaringen på, at jeg ikke følte mig helt åndeligt stagneret. Måske var det berettiget engang at overveje situationen, at gøre sin stil-

ling op. For det var måske ikke alle, der ville smile roligt. Mange ville måske dukke sig lidt i stolen, blive usikre og føle sig mindreværdige.

Hvorfor bliver vi hjemme, hvis vi kan? For at tage en opgave op. For at yde en indsats på et område, hvor vi i al beskedenhed mener, at vi har de bedste forudsætninger. Men opgaven? Den skaber vi selv, den udfylder vi selv. Det er op til os selv at give den mening og berettigelse i et moderne samfund.

Hvis et stort firma antager en mand – og man vil nok mindst give ham titel af direktør – for at han skal skabe en ny afdeling, starte et marked for en ny vare, ja, så er det hans evner og talent, der er afgørende for, om der bliver et marked, om der skabes et behov for varen, og om den producerede vare tilfredsstiller behovet i et sådant omfang, at afdelingen blomstrer op og vokser. Klarer han det ikke, men sidder han bare ideløs og inaktiv bag sit skrivebord i forventning om, at opgaven skal løse sig selv, så bliver der ingen afdeling, og han selv glider ud i glemslen.

Hvad er vor opgave. Det er at skabe et hjem. Jeg husker en udtalelse fra en veninde af russisk afstamning, en meget fin lille bemærkning, som jeg mindedes den dag i frisørstolen: »Findes der noget skønnere job for en kvinde end at få mand og børn til at trives.« Hun sagde vel at mærke ikke: »at passe mand og børn«. Der lå væsentligt mere i det at trives. Tænkte hun på en fjern babuschka?*)

Vi havde i gamle dage udtrykket arne. Det siger ikke meget i disse central- og fjernvarmetider. Men det var det lune centrum, hvorfra familiens liv udgik. I dag vil vi tale om et miljø, et familieliv, en afslappet, tryk, fortrolig og varm atmosfære. Et centrum, hvor børn, unge og voksne mødes, beretter om dagens oplevelser, udveksler tanker og ideer og skaber kontakter tværs over aldersforskelle. Det vil sige, det kan være et sådant inspirerende centrum i vort liv. Men det er svært, hvis alle stormer hjem som hvirvelvinde, forjagede, fortravlede eller dødtrætte. Een må sprede lidt ro om sig, hidse tempoet lidt ned her, kvikke lidt op der. Meget er vundet, hvis een har skabt forudsætningen for en fælles afslappet stund, som alle ser hen til og glæder sig til i hverdagens fortravlethed.

Man sætter ikke blomster i en vase eller lys på bordet, blot fordi det er morsomt og hyggeligt, men også for at skabe en stemning, en atmosfære, der fører mennesker nærmere hinanden.

Man bager ikke en lækker kage bare for at kildre familiens lugte- og smagsanser, men nok så meget for at løse deres tungebånd og berige fællesskabet

med en fortrolig stund. For alt det, man er tilbøjelig til at trække frem som det væsentlige, er og bliver jo kun baggrund for det egentlige.

Derfor er jeg meget glad for ordet »hjemmegående«, mindre for ordet »hjemmearbejdende«. For det er ikke arbejdet, men meningen med arbejdet, som tæller. Man skaber ikke et hjem ved at slide og trække med rengøring. Det kunne vi jo i så fald lige så godt sætte en anden til. Man skaber et hjem først og fremmest ved at være der. Og er man tvunget til at være borte en del af dagen, så ved at være der så meget mere intenst den tid, man er hjemme. Her og allermest her har man chancen for lige så stille at indgive mand og børn et behov for og en kærlighed til livets bedste værdier – og bag dem alle og dybest i dem alle troens værdi. Man kan vække interessen for gode bøger, musik, livlig debat og personlig udvikling. Eventuelt har man mulighed for at stimulere sin mand i de interesser han har ud over det job, han lever af. Man kan bakke ham op i mange situationer uden derfor at sætte sin personlighed til. Kunsten er at kunne inspirere uden at dominere.

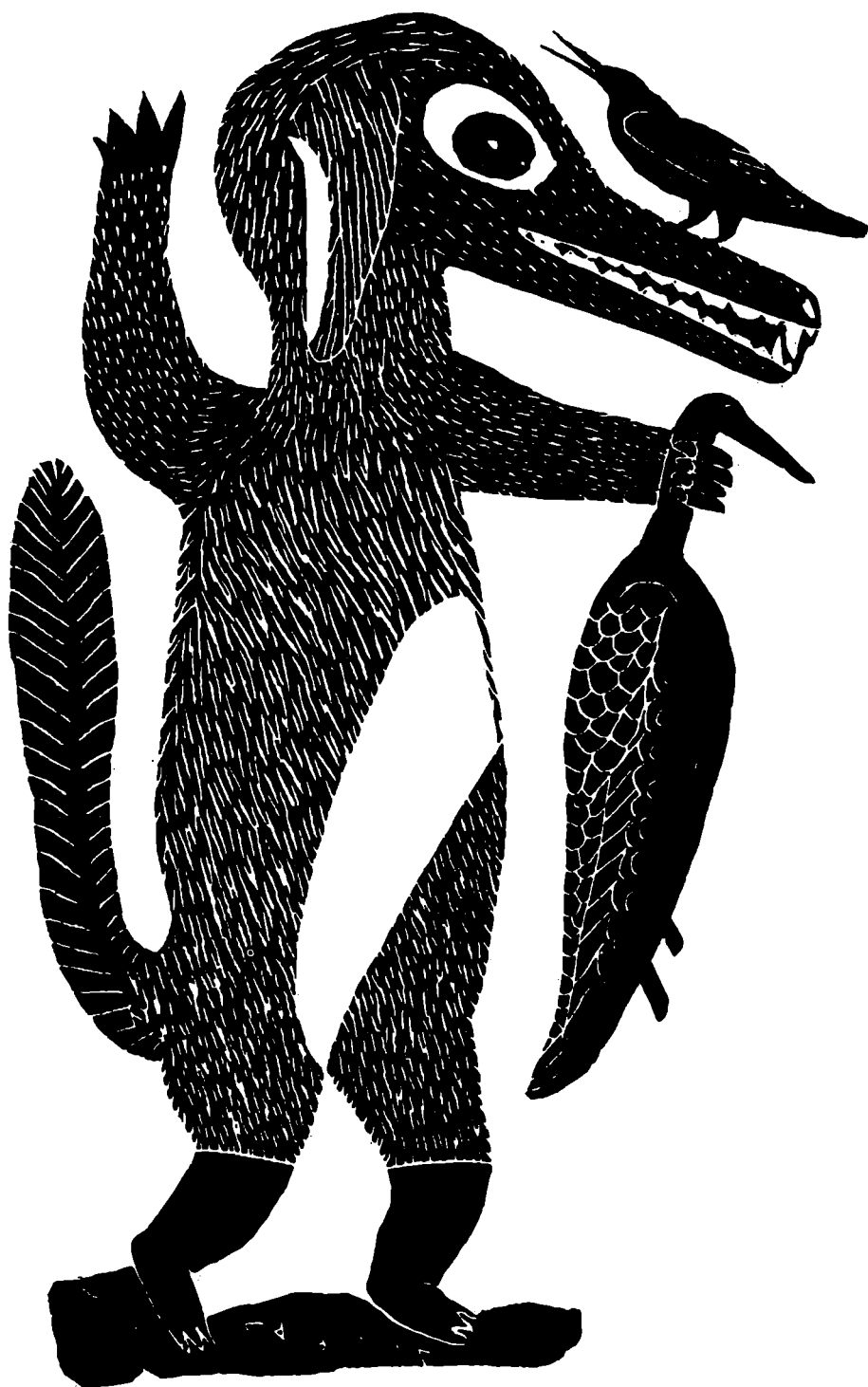
Vi har verdens frieste job. Vi bestemmer selv dets indhold og fylde – tålelige økonomiske forhold forudsat. Lad os være glade og taknemmelige og uden følelse af mindreværd, så længe vi får lov til at være arnen i et hjem. Vi kan hurtigt nok komme til at stå alene med hele forsørgerproblemet. Lad os også nyde vort hjem og udfylde det, mens vi har det, og inden vi skal til at leve på minderne.

Måske er vi lidt for tilbøjelige til at overlade alt initiativ til mændene. Måske burde vi tage vor egen holdning op til revision, anerkende vor egen indsats. Måske burde vi selv se lidt mere ud over dagen og vejen og bestrebe os for at gøre vort hjem til et samlingspunkt, en inspirationskilde, et kraftfelt, hvorfra familiens liv udgår, og hvortil tanker i generationer efter med glæde vender tilbage. For virkningerne vil sprede sig som ringe i vandet.

Måske blev det vor opgave at værne om et familieliv, der angribes fra mange sider, at vise dets berettigelse også i vor moderne, forjagede tid. Måske er vor opgave at skabe en grobund for og styrke væksten af en svækket kristendom ved at glemme Martha lidt og få Maria lidt mere med i vore tanker og vise hendes berettigelse i et hjem, thi »Maria har valgt den bedste del, og den skal ikke tages fra hende« (Luk. 10,42).

E. Baadsgaard Jensen

*) Russiske bedstemødre er berømte for deres uselviske trofasthed over for børn og børnebørn.

AYORNARMAN

Faktisk er jeg for øjeblikket installeret i den hytte, som stadig er centrum for den mest blomstrende mission ved Hudsonbugten. Her på dette sted har oblatfædrene levet og arbejdet, og her har de skænket isens folk deres bedste år. De har fanget sæler, jaget ugler og boet i snehytter og er på den måde virkelig blevet eskimoer blandt eskimoerne. For at holde til det liv måtte man være en trænet sportsmand. Og disse mænd, som havde valgt de sværeste missionsområder, vidste, at den dag, de erstattede harpunen med et gevær, ville »Angatko« (som er læger og troldkarle foruden, eller måske først og fremmest troldkarle og læger foruden) tage deres privilegier fra dem. De første hvide mænd, der udforskede de arktiske egne – omkring Coppermine, f. eks. – blev dræbt ude i højdedragene af en kugle fra disse geværer, som skulle have hjulpet dem til at leve af deres jagt, men som nu blev redskabet til deres død.

– Hvorfor gjorde de det? spurgte jeg med Matho som tolk en eskimoisk billedskærer, som det efter nogle dages samtale var lykkedes mig til en vis grad at blive gode venner med.

Han hedder Arnaluk, og han kan ikke lide, at jeg spørger. Til at begynde med svarede han bare:

– Det ved jeg ikke.

Stilheden stod som en kløft imellem os. Så spurgte Matho for anden gang »Hvorfor?«. Arnaluk har en udpræget evne til at aflede interessen fra det, man først har talt om. Det er en asiatisk manér. Han giver mig ikke den ringeste chance for at indføre et ord eller for at fremkomme med mine hypoteser om eskimoernes ankomst til det høje nord. Det fremgår tydeligt af øjnene, der holdes i ave over de høje kindben, og af det meget sorte og glatte hår foruden af flere andre morfologiske kendetegn, at disse folk er i slægt med asiaterne. Men hvilke? Den lange og i mange tilfælde meget kraftige næse, den kraftige firskårne krop og de korte lemmer får dem mere til at ligne japanere end kinesere.

Matho og jeg drøftede sagen et par dage efter min ankomst, men mine argumenter fremkaldte ingen uro i hans blå barneøjne:

– Selv de største etnologer kan ikke blive enige. Hvordan skulle vi så . . .

Kender De Angatkoerne?

Men nu fik angsten min strube til at snøre sig sammen. Arnaluk, som stadig havde mejslen i hånden – han var i færd med at snitte de spidse vinger på »dødens fugl«, som kommer og henter de afdødes sjæle – Arnaluk talte. Det

kom langsomt og besværligt, som om han først måtte gøre sig fri af et eller andet.

– Angatkoen havde magt til at dræbe på afstand. Angatkoen havde magt til at helbrede, hvis han ville. I »Forlandet« – jeg havde min slæde og mine tretten hunde – var der tre snehytter på hele det stykke land, vi kunne se omkring os. Angatkoen fangede sælen. Klædt i sælskind og tavs som graven lagde han sig oven over aglooen (det hul, hvor sælerne kommer hen for at ånde) og kunne, hvis det var nødvendigt, blive der i meget lang tid, – ingen kunne sige, hvor lang tid det i virkeligheden drejede sig om. Angatkoen har selv fortalt os, at han bad *Herskerinden-over-de-dybe-vande* om at sende sælen hen at ånde ved hans agloo. Og det gjorde hun så lige netop nok til, at folk ikke sultede ihjel. Så kom han med sælen og delte ud af den til alle. De første, der fik noget at spise, var de kvinder, der bar et barn i deres skød, og efter dem kom en gammel såret fanger, som tit var kommet med sæler til de andre. Det var, som det skulle være. Når jeg selv vendte hjem med bytte fra min jagt, delte jeg også med de andre. De, der ikke fik noget, de gamle koner, skreg, at de nok skulle hævne sig. Og om natten forsvandt de. Vi begraver de døde langt borte under nogle sten, som kan flyttes. Der gik de hen.

Matho oversatte. Det blev en meget lang tale. Eskimoen havde igen taget fat på sit træskærerarbejde. Vi var ude i det frie, og solen skinnede på sneen. Jeg tænkte på Courchevel . . . Og jeg tænkte også på de gamle koner, som fortabte midt i polarnatten søgte den død, som var deres lod, fordi de ikke mere var til nytte for nogen. Jeg tror, jeg sagde det højt. Matho forstod mig, – i hvert fald hørte han mig. Han sendte mig et strålende smil:

– Jeg ved godt, at I vesterlændinge holder af at gøre folk, der er anderledes end I selv, til helte. Det er meget muligt, at de allerældste gerne vil dø. De vænner sig til tanken om skæbnens uafvendelighed. De har et ord – et ord, der hører med til deres meget konkrete og begrænsede ordforråd – som *vi* ikke har.

»Ayornarman!«

Jeg ville have at vide, hvad det var for et ord.

– Ayornarman, sagde Matho.

Jeg bad ham gentage det. Han gentog det, og så gentog jeg det selv, og så sagde træskæreren det:

– Ayornarman . . . og samtidig viste han os sin fugl, som nu var færdig, og som lyste af vildskab og blodtørst.

– . . . kort sagt, Matho, hvad ville disse fortvivlede kvinder i måneskinnet på kirkegården?

– De var aldeles ikke fortvivlede, sagde Matho. De ville bare spise det, der var tilbage af de gamle lig, efter at rovfuglene havde været der, for at holde sig i live.

Jeg boede altså i gennemgangshuset, det hus, som i går var missionen, og som i dag er det, der er tilbage af en mission, som gjorde, at menneskene blandt ismasserne kunne blive mennesker som alle andre. Men er det et mål her i livet at blive et menneske som de andre?

I opholdsstuen, som samtidig er den mest indbydende spisestue i verden, var der to fransk-canadiere, som var kommet for på stedet at vurdere New Quebecs gigantiske indsats, der stillede sig det samme spørgsmål. Vor vært, der efter ca. 30 års ophold på stedet næsten selv var blevet eskimo, kan lære selv dem, der længe har beskæftiget sig med eskimoerne, en masse. Alle ens kundskaber synes at prelle af på isen, når vor vært, manden fra nord, tager fat fra begyndelsen over for os.

Morgendagen og dens løfter

– Eskimoerne fra de arktiske lande er aldrig fremtrådt som en enhed. Der er ca. 1.500 eskimoer i Sibirien, 40.000 på Grønland, lidt over en snes tusinde i Canada og 30.000 i Alaska. I alt findes der måske 90.000 eskimoer i hele verden.

Og så kommer det vigtige spørgsmål, der som en fiks idé forfølger alle os »civiliserede« folk:

– Hvilke rigdomme råder eskimoerne over?

Der er ingen tvivl om, at det er undergrunden, der ligger i spidsen, hvad rigdomme angår. Der er petroleum, kul, jern, uranium, kobber og måske mange andre ting, som vi ikke kender noget til. Vil udnyttelsen af de naturlige rigdomme – for nu at bruge den New Quebec'ske terminologi – bidrage til at forøge menneskenes lykke? Når vor vært hører de mange bemærkninger, der krydser hinanden i luften, siger han som regel ikke noget. Men meget af det, han siger, fortjener at blive lagt mærke til. Det er ord fra en mand, der både på det åndelige og det praktiske område kan sine ting.

– Vi har meget rige minelejer i det nordlige Quebec men eskimoerne selv har ikke tilstrækkelige kundskaber til at blive geologer eller mineingeniører. Alt, hvad de får ud af det, er, at de kan få ansættelse som borere i mineskakterne, så de bliver en slags lavtstående proletariat. . . . Det er en slags slaveri, selv

om ordet måske er lidt stærkt. En eskimo, der havde forstået det, sagde en dag til mig: »I hvide mænd er slaver. I har fundet på en masse ting, og nu er i slaver af dem.«

Skatten i deres indre

Denne samme pioner havde dygtige hænder som den tids eskimoer (det er nu 30 år siden), der byggede snehytter, mímede de dyr, de nedlagde for at leve, og gik på jagt med harpuner og »mímere« for at nyde dyrene til overflod, – denne pioner, som var en hvid mand, har i sine skulpturer af myter og legender fastholdt de traditioner, som opstod ved tidernes begyndelse, og som kun har overlevet ved at blive genfortalt efter hukommelsen eller – i nogle tilfælde – gennem dans eller sang.

Og det har slet ikke været så enkelt endda. Pioneren talte eskimoisk, han sang og dansede sammen med dem endeløse nætter igennem. Han havde deres fortrolighed, men selv om disse mennesker optræder nøgne med samme selvfølgelighed som dyrene, er der dog visse hemmeligheder, de bevarer for sig selv, en slags mystik, som ikke har sin grund i moralen, men i en forestillingsevne, der er lige så fri som menneskenes drømme.

Det er ikke ret længe siden, eskimoerne stadig levede på deres legender. I dag lever de mere bekvemt, og civiliserede, som vi er, ville vi oven i købet sige, at de lever bedre, af at fremstille disse legender i saponit og sælge dem.

At komme sammen er en fest

En aften hører jeg støj af skridt neden for mit vindue. Jeg hører trampen, ru stemmer og løsrevne brudstykker af sang. En dør åbnes og lukkes, så hører man barneskrig, skrig, der lyder som et udbrud af glæde uden ord.

Med nogen overvindelse forlader jeg min lune seng, ifører mig på ny den usle mundering, jeg går i her, og slutter mig på den snedækte vej, som er badet i fuldmånens skær, til forsamlingen, der synes at fejre en festlighed, som ikke er af denne verden. Adgangen ser ud til at være fuldstændig fri, – ingen er udelukket. En ganske ung kvinde holder endda døren åben for mig, så jeg kan gå ind. Der gjalder et skrig bag hende, – det er barnet, som hun bærer i sin kabuds med den nøgne hud imod sin. Så smiler hun – et fint lille smil.

– Hvem er de alle sammen? Og hvad gør de her?

Matho er der også. Hans blå øjne er uden briller, og han kommer mig i møde med fremstrakt hånd:

– Jeg tænkte nok, at det ville være

umuligt for Dem at sove oven over salen . . . For mit vedkommende er det normalt! (Han arbejder på radiostationen, hvor der – alt efter meteorologens sindsstemning – nogenlunde regelmæssigt indløber »presserende« meldinger, som dog i mange tilfælde er uhorlige. Matho er uudværlig, og hans fag kræver en tålmodighed som en sælfangers.)

– Hvad gør alle disse mennesker?

– Det er et møde, siger han. Undertiden bliver der vist film, og hvad enten de forstår dem eller ej, er de alle sammen til stede. I aften holder vi et politisk møde.

Det varer ikke længe, før salen – som tidligere har tilhørt missionen – er fuld. De tilstedeværende gør sig det hver især så behageligt som muligt, hvad der jo ikke er noget at sige til, og inden længe er luften lige så beklumret som i hytterne, så det næsten er umuligt at trække vejret.

– Men vi skal nok få masser af luft senere, så vi kan trække vejret igen, siger Matho.

Omkring et langt bord, som er dækket af et grønt tæppe, sidder eskimoerne og diskuterer under anførsel af en ung mand, hvis veltalenhed er ubestridelig. Der er to tolke, hvoraf den ene er engelsk. Og mændene, som her på stedet alle sammen er billedskærere, kræver deres ret. De er herrer over stedet, hvor de bor, både over jorden og over det, der er under jorden. De mestrer deres legender og disse skulpturer, disse litogravurer, som finder vej ud over hele verden. De er taget lige ud af livet.

Jeg går ud, før det er forbi. Uden for ser jeg en ung mand og en ung pige tæt omslyngede. De har søgt ly mod blæsten bag en af missionsstationens mure, og her omfavner de nu hinanden alene i verden, helt opslugt af kærlighedens fortryllelse og uden tanke på hverken politik, sociale fremskridt eller krav om tildeling af whisky.

Nu har også forsamlingen forladt festsalen. Nattens stilhed og renhed virker tilsyneladende berusende på børnene. Nogle går tilbage til deres slæder, som de selv har lavet med deres hænder kraft, og som venter dem foran døren. Andre gør tilfældige udfald med legetøjsharpuner. De råber og skriger af glæde. De er løsslupne og overgivne af bare glæde, og de opfører sig fuldstændig hæmningsløst, men der er ingen ondskab i det, de gør. De er krigeriske, som »mænd skal være« over for de andre, de store.

En af drengene spændte med sin kælk ben for en kvinde, som på godt og ondt klyngede sig til den mand, hun var sammen med. Drengen begyndte at le og

gik til angreb en gang til. Nu sagde manden ganske roligt noget til drengen, som ikke engang løftede hovedet for at høre efter, hvad han sagde.

– Hvad er det, han siger? sagde jeg til Matho.

– Manden siger til drengen: »Hør far, kan du ikke lade os komme forbi?«

– Du mener vel, at det er drengen, der siger det til faderen?

– Nej, tværtimod, sagde Matho. Det er faderen, der siger det til sønnen. Sønnen er nemlig opkaldt efter en af død forfader, og derved har denne forfaders ånd taget bolig i drengen og lever videre i hans legeme.

Jeg tror nok, at jeg gjorde en eller anden grimasse, da jeg selv fik en kælk

mellem benene:

– Man opdrager børnene lidt anderledes end andre steder!

– Der er overhovedet slet ikke tale om opdragelse, sagde Matho. De »voksne« omfatter børnene med respekt. Børnene har altid ret.

– Og hvad kommer der så ud af det?

– Lad os hellere sige: »Hvad kom der ud af det,« for inden længe vil vi i kraft af den almindelige skolegang i alle større eskimoiske samfund komme ud for en hel del overraskelser. Mangelen på opdragelse frembragte mænd og kvinder, som selv var vant til at klare det, de kom ud for i livet. Men hjulet drejer videre, sagde Matho. For os er der kun tilbage at sige: »Ayornarman!«

VÆRD AT LÆSE

UNDERGRUNDSKIRKEN

Hvad gør man, når man som kristen erkender, at det kirkesamfund, man er medlem af, på en lang række væsentlige punkter er i modstrid med sit eget evangeliske udgangspunkt? Hvad gør man, når man ser den eksisterende kirke indirekte og direkte støtte krig, racediskrimination og social undertrykkelse? Hvad gør man, når kirkens liturgiske praksis er blevet gold og virkelighedsfremmed for en? Hvad gør man, når man ser, at kirken er blevet en privat hyggeklub for de velbærgede, en søndagsforeteelse for borgerskabet?

For mange kristne i USA – både katolikker og protestanter, både præster og lægfolk – er undergrundskirken blevet et svar på disse spørgsmål.

Nu må man ikke misforstå betegnelsen. Undergrundskirken er ikke navnet på et nyt kirkesamfund. Det er en fællesbetegnelse for en lang række vidt forskellige grupperinger og aktiviteter. Man kunne lige så godt have kaldt strømmingen for »eksperimental-kirke« eller »åben kirke«.

Økumeni

Undergrundskirken er et fælleskab på tværs af eksisterende kirkeskel. Man kommer sammen som kristne og fejrer fælles nadver, idet man tager Jesu ord om den kristne enhed mere alvorligt end århundreders teologiske diskussioner og diverse kirkelige forbud. Nadveren er i undergrundskirken det, der binder de kristne sammen, og ikke – som i de etablerede kirkesamfund – det, der adskiller dem. Til forskel fra den officielle kirkelige økumeni praktiserer man kristen enhed, man taler ikke om den. Nadverfællesskabet i de mange kristne undergrundsgrupper er kun en del af det fælles engagement. Det væsentlige for undergrundskirkens aktive kristne er den fælles tjeneste i verden. Handlin-

gens fællesskab kommer før det liturgiske fællesskab.

En af bogens mange bidragydere formulerer dette forhold, så det bliver en bidende ironisk anklage mod den traditionelle økumeni: »Enhed er et resultat af arbejde for retfærdighed og fred, – den er ikke et resultat af arbejde for enhed.«

Socialt og politisk engagement

Undergrundskirkens væsentlige religiøse spørgsmål drejer sig om fattigdom, social nød og undertrykkelse, racediskrimination, krig og fred. Det er således de aktuelle sociale og politiske forhold i USA, som først og fremmest motiverer mange til at søge ud af de etablerede kirkelige kredse. Som jesuitten og fredskaktivisten Dan Berrigan skriver i sin dagbog fra undergrunden: »Og hvad os selv angik, kunne vi ikke være gode husholdere i kirken, mens der blev begået mord henne i gaden.« Dette citat rummer på samme tid en forklaring på de mange præsters tilslutning til undergrundskirken og en tydelig anklage mod den etablerede kirke.

Undergrundskirken kæmper for racediskriminationens afskaffelse, for Vietnamkrigens ophør, for social retfærdighed. Den officielle kirke unnlader dette for at hæge om sit eget.

Udfordringen

Undergrundskirken i USA er en udfordring til den officielle kirke – ikke blot i USA, men også f.eks. i Danmark.

Den peger på åbenlyse skavanker i den officielle kirkes selvforståelse. Kirken har en social og politisk funktion, hvad enten den vil vide af det eller ej. Så længe kirken ikke klart og utvetydigt – i handling – stiller sig på de undertrykkes side, så længe er den en garant for at den herskende vold, diskrimination, uretfærdighed og krig kan fortsætte.

Bogen om undergrundskirken har en tydelig appel til alle kirkelige kredse herhjemme. Til de kirkelige magthavere er den et råb og en bøn om at lægge mindre vægt på den »kirkelige husholdning« og mere vægt på tjenesten i verden. For de forskellige økumeniske grupper rundt omkring – som for så vidt allerede udgør en dansk undergrundskirke – kan den blive en kraftig påmindelse om, at det væsentlige problem ikke er løst med nadverfællesskabet, men at en aktiv udadrettet indsats på det sociale og politiske område er mere påkrævet end nogensinde.

Ove Kreisberg

Malcolm Boyd: Undergrundskirken.

Redigeret af Knud Ottesen.

Rhodos 1971. Kr. 34,50.

Flemming K. Rasmussen:

Det nye Irland

Kbh. 1971

Eget forlag

Irland bliver omhyggeligt nævnt sammen med Storbritannien, Norge og Danmark, når radio, TV og aviser taler om den mulige udvidelse af Fællesmarkedet fra 6 til 10 lande. Siden 1969 har Irland og Nordirland med korte mellemrum været forsidestof på grund af de borgerkrigs-lignende tilstande i Nordirland. Disse to forhold gør det rimeligt og nødvendigt, at vi i Danmark forsøger at sætte os ind i, hvad der sker på »Den grønne Ø«. I skolen er det meget begrænset, hvad vi har lært om Irland. Hvor mange ved f.eks., hvordan Irlands stilling var under 2. verdenskrig, er Irlands befolkning større eller mindre end Danmarks osv.? Nogle husker måske fra deres skoletid, at der midt i 1800-tallet var hungersnød i Irland, og at denne hungersnød blev fulgt op af en irsk kamp for Home Rule, og nogle vil huske fra Kenneth Clarks TV-serie om europæisk kulturhistorie, at Irland fungerede som et »beskyttelsesrum« for vesteuropæisk kultur og kristendom under de store folkevandringer. Men det er de færreste danskere, der kan prale af et dybtgående kendskab til Irland og irske forhold. I denne situation kommer Flemming K. Rasmussen os til hjælp med sin lille letlæste bog om Den irske Republiks politiske udvikling siden krigen og om Kirkens forhold i Eire.

Det er en umulig opgave i en lille bog at give en fuldstændig skildring af alle de forhold, man gerne ville vide noget om, men alligevel har forfatteren fået så mange væsentlige ting med, at det ikke er spildt tid at læse bogen.

Overskud af salget af bogen går til Caritas Danmark.

Paul N. Jørgensen

Verdensaltet er hans helligdom

150. salme

Lov Herren over kosmos

verdens altet er hans helligdom
med en radius på hundredtusind millioner lysår.

Lov ham

Herren over stjernerne
og det interstellare rum,

Lov ham

Herren over mælkevejene
og rummet mellem mælkevejene,

Lov ham

atomernes Herre
Herren over tomrummet mellem atomerne,

Lov ham

med violiner, med fløjter
og saxofoner,

Lov ham

med klarinetter og engelsk horn
med valdhorn og basuner,
med fagotter og trompeter,

Lov ham

med bratsch og violoncel,
med orgler og pianoer,

Lov ham

med blues og jazz
og symfoniorkestre,
med negro spirituals
og Beethovens femte,
med guitarer og xylofoner.

Lov ham

med grammofoner og båndoptagere.

Alt hvad der ånder,

lov Herren,
hver levende celle.

Halleluja!

**Ernesto Cardenal
fra digtsamlingen »Sønderbrudt
Pigtråd« (Forlaget Aros, 1970).**

Fint arbejde — Trin 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUFTE OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eff. A/S

K. K. L. Simonsen's efft.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Flek og vildt

Axel Pryde A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Smede- og maskinværktøed,

aut. vand- og gæsmøster.

Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen a/s

Kirkepladsen 8 - Nykøbing F.

Telefon 85 06 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinek

Aut. el-Installatør

Christiansbjerg Installationsforretning

Blirkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lys, kraft og varme

ROM-AKTION

»Operation (bispe)synode«

KIPA

»Operation Synode«, som nu også har fået tilslutning fra »det vesttyske arbejdsfællesskab af præste- og solidaritetsgrupper« i Østrig og Schweiz, vil kritisk følge med i, hvad der sker på den 2. ordinære bispesynode i Rom. Initiativet til denne aktion udgik fra universitetet i Louvain i foråret 1971. Derefter er der i 33 lande blevet dannet samtalegrupper, hvor man drøfter synodens to hovedemner »retfærdighed« og »præsteembedet« for derefter at forelægge resultatet af drøftelserne for synoden gennem »Operation Synode«. Aktionen skal forhindre, at synoden bliver holdt for lukkede døre som et anliggende, der udelukkende angår paven og biskopperne. De tysksprogede solidaritetsgrupper vil i Rom i kontakt med biskopperne på den ene side og med pressen på den anden side bidrage til, at hele meningsspektret inden for den katolske kirke i de enkelte lande kommer på synoden. Flere repræsentanter for »operationen« vil under hele bispekonferencen være i aktion i Rom.

POLEN

POLSK PRÆST SALIGKÅRES

Den 17. oktober vil pave Paul VI i Peterskirken erklære den polske præst Maximilian Kolbe for salig. Årsagen til Kolbes saligkåring er hans martyrdød i koncentrationslejren Auschwitz.

Kolbe blev født i 1894 i en lille landsby i det nordøstlige Polen. Han blev uddannet i teologi og filosofi i Rom. Efter den tyske besættelse af Po-

len i efteråret 1939 arresterede tyskerne ham og deporterede ham til Auschwitz. Her gjorde han en enestående indsats som en slags sjælesørger for både katolikker og ikke-katolikker.

I sommeren 1941 ville tyskerne skyde 10 fanger som gengældelse for, at det var lykkedes en fange at flygte. Blandt dem, de valgte at henrette, var den polske sergent Franz Gajowneczek, der havde kone og fire børn. Dennes liv blev imidlertid sparet, fordi Kolbe stod frem og foreslog, at man i stedet skød ham. Dagen efter blev Kolbe og ni andre udvalgte stillet op ad en mur og skudt.

Gajowneczek, hvis liv han reddede, vil være til stede ved saligkåringen.

(Jyllands-Posten)

ENGLAND

Britiske præster kaldt til enighed

Liverpool - KIPA

De katolske præster i England og Wales har for nylig afholdt deres 2. Nationalkongres i Liverpool. På kongressen blev der foretaget en afstemning om, hvorvidt man skulle bibeholde cølibatet, og efter at der var stemt om fem gange, stod resultatet stadig uafgjort med 40 stemmer mod 40. Til gengæld vedtog man med stort flertal et forslag om at foretage et rundspørge blandt de 5.000 præster i England og Wales for at få at vide, hvordan de stiller sig til cølibatet. Før man kom så vidt, havde kongresdeltagerne afvist flere resolutioner om en ophævelse af cølibatet, hvorimod de gik ind for, at gifte mænd, der bliver optaget i den katolske kirke, skal kunne modtage præstevielsen.

Hjælpebiskop Harris af Liverpool havde dagen før kaldt de 86 repræsentanter fra 19 bispedømmer til enighed. Uden samarbejde og solidaritetsfølelse ville deres møde ikke føre til forsoning, men til splittelse, sagde Harris.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Stateanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Hølrup 7894 - 7842

Støt vore annoncører!

ROM

Bispesynoden 1971

Rom - KIPA

Bispesynodens generalsekretær, titularbiskop Ladislas Rubin, har på en pressekonference givet oplysninger om den bispekonference, der den 30. september i år træder sammen i Rom. Synoden har 209 medlemmer, nemlig:

- 140 repræsentanter for omkring 100 bispekonferencer
- 14 repræsentanter for Østkirkerne
- 19 ledere af afdelinger inden for den romerske kurie
- 10 delegerede for sammenslutningen af overhovederne for de kirkelige ordenssamfund
- 25 medlemmer, udnævnt af paven
- 1 generalsekretær.

Den schweiziske teolog Hans Urs von Balthasar er en af de fire medarbejdere for den særlige sekretær for emnet »om præsteembedet«.

Alle fem verdensdele sender repræsentanter til synoden:

- Afrika: 32
- Amerika: 44
- Asien: 20
- Australien og Stillehavsøerne: 5
- Europa: 40.

26 præster vil for første gang komme til at deltage i synodens arbejde som »auditores«. En anden nyhed er, at 2 kvinder bidrager til synodens arbejde. Blandt de 8 medarbejdere for den særlige sekretær for emnet »retfærdigheden i verden« er Barbara Ward (lady Jackson), som er medlem af den pavelige kommission for retfærdighed i verden, og konsulenten for lægmandsrådet, Maria del Pilar Bellosillo.

Paul VI, der i kraft af forretningsordenen kan udnævne 15 procent af deltagerne (= 28), har hidtil indkaldt 25 kirkelige personligheder til medlemmer af synoden.

For det første temas - præsteembedets - vedkommende vil emnets dogmatiske del blive forelagt af ærkebiskoppen af Köln, kardinal Höffner, mens ærkebiskoppen af Toledo, kardinal Enrique y Tarancon aflægger beretning om den praktiske side.

Sprogene på kongressen er: latin, fransk, engelsk, tysk, italiensk og spansk/portugisisk. Simultanoversættelsen foretages til italiensk, fransk, engelsk, spansk og tysk.

Til pressekomiteen hører foruden forskellige medlemmer af synoden og de særlige sekretærer også lederen af Vatikanets presseafdeling, Alessandrini, og lederne af de sproglige grupper. En daglig bulletin vil blive udsendt fra synoden. Desuden regner man med at afholde pressekonferencer, hvor man til enhver tid vil give oplysninger om de emner, der behandles på synoden.

Rubin understregede specielt, at samtlige emner på dagsordenen - altså også spørgsmålet om cølibatet - vil være til fuldstændig fri diskussion.

Der vil ikke komme til at deltage repræsentanter for andre kristne kirker og trossamfund som observatører i synoden, hvorimod der for første gang som repræsentanter for præsteskabet vil deltage 26 »auditores«, dels udnævnt af bispekonferencerne og dels valgt af præsterådene. Disse »auditores« kommer både til at deltage i plenarforsamlingerne og i kommissionsmøderne. Synodemøderne vil blive afholdt i den sal, der ligger over forhallen til den nye audienssal, som paven tog i brug i slutningen af juni, og i de seks tilstødende lokaler.

Synoden åbnes den 30. september med en pavemesse i det sixtinske kapel. Før drøftelserne af det første emne på dagsordenen (præsteembedet) begynder, vil der blive givet et samlet overblik over problemerne og den øjeblikkelige situation i kirken. Denne »situationsberetning«, som finder sted på opfordring af synodens biskoppelige råd, er udarbejdet af den apostoliske administrator af Lucca i Italien, msgr. Bartoletti, på grundlag af de svar, der er indgået på et rundspørge til bispekonferencerne. Foruden de to hovedemner kommer der til at foreligge en »meddelelse« fra formanden for kommissionen til kirkerettens revision, kardinal Felici, om, hvor langt man er nået med det forberedende arbejde til den »grundlov for kirken«, man er i færd med at udarbejde. Man regner derimod ikke med, at udkastet til denne »grundlov« vil blive drøftet på synoden. Under synodens sidste del vil man vælge de 12 medlemmer af generalsekretariatets biskoppelige råd. Endvidere er der planlagt forskellige møder mellem synodemedlemmerne og lederne af de forskellige afdelinger af kurien. Den 17. oktober vil synodemedlemmerne deltage i saligkåringen af den polske franciskaner Maximillian Kolbe, og den 24. oktober deltager de i en højtidelighed i anledning af søndagen for verdensmissionen.

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27

Telefon 15 78 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schullik

Slagterforretning

Nørrebrogade 48, Esbjerg

Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser

Ring III 12 28 68

H. J. Madsen

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Effif.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47, Holbæk

Telefon 43 01 36

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS

TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

**Forskrings Compagniet
for Kongeriget Danmark A/S**

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

**Købmands- og Haandværkerbanken,
Aarhus**

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Aarhus hovedbanegård, tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Møstetien 11, København SV

Telefon VA 6000

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Ligkløstemasin

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Fruestræde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen

Møllergade 48, Svendborg

Telefon 21 19 20

*Mathias
Christensen*
ABSALONSGADE 14
Aalborg

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Aarhus C. Tlf. 12 00 99

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Aarhus C

Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Støt vore annoncører!

SPEDALSKHED KAN HELBREDES

– Det er lægevidenskaben, der fastslår, at det faktisk kan lade sig gøre at helbrede spedalske. Folkekirkens Nødhjælp, der med midler fra sin årlige fasteindsamling BRØD til VERDEN, støtter hjælpearbejdet blandt de spedalske i Indien og Nepal, har gennem en årrække haft et inspirerende samarbejde med en af de førende danske læger på dette område, dr.med. Johannes G. Andersen. Han har i 16 år virket som spedalskheidskirurg i Vestbengalen og Indien, før han gik med i et samarbejde med det nye Nepali Leprosy Relief Association, der i 1970 lancerede en plan, hvorefter man ville arbejde for bekæmpelsen af spedalskheden i Nepal.

Dr. Johs. G. Andersen påpeger, at et af de væsentligste problemer i forbindelse med bekæmpelsen er, at befolkningen kun har ringe kendskab til sygdommen. Den er stadig årsag til uhyggelige tragedier – både af familie- og samfundsmæssig karakter. Han siger selv om sygdommen: »Tryk roligt en spedalsk i hånden.«

Dr. Andersen er nu af Folkekirkens Nødhjælp udstationeret ved det store hospitalscenter Kilimanjaro Medical Centre i Tanzania, hvor han arbejder som plastik- og ortopedkirurg. En del af hans arbejde foregår i forbindelse med den »Flying Doctor Service«, som

udføres af Tanzanias regering, WHO og Kirkerne i fællesskab.

Unge frivillige medicinere i Indien

Folkekirkens Nødhjælp har siden 1966 udsendt over et halvt hundrede unge medicinske studenter til Sydindien. En del af disse medicinere placeres på spedalskheidshospitalerne, hvor de i perioder på 7 måneder arbejder som lægevikarer og i øvrigt deltager i det omfattende mobile kliniskarbejde, som drives fra hospitalerne.

En undersøgelse

Et par af de unge, nemlig stud.med. Finn Diderichsen og stud.med. Hans Chr. Thyregod, har på grundlag af deres nylige ophold på The Leprosy Mission Hospital i Vadathorasalur udarbejdet en rapport om behandlingen af de spedalske i Sydindien. Her skal fremdrages hovedpunkterne i rapporten:

UNDERSØGELSE AF
FORHOLDENE I ET SPEDALSK-
HEDSHOSPITALS-DISTRIKT
I DET SYDLIGE INDIEN
Bearbejdet af stud.med.erne Finn Diderichsen og Hans Chr. Thyregod, der

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

som udsendte frivillige lægevikarer for Folkekirkens Nødhjælp i 7 måneder har arbejdet på Vadathorasalur Leprosy Hospital i South Arcot District, Syd-Indien.

Undersøgelsen blev påbegyndt for 5 år siden og er blevet udført af det para-medicinske personel, der driver hospitalets klinikker ude i landsbyerne. Folkekirkens Nødhjælp har igennem 2 år udsendt ældre medicinske studenter til dette hospital, og disse har deltaget i indsamlingen af de oplysninger, der nu er blevet bearbejdet på edb og foreligger i en rapport.

Undersøgelsesområdet, der består af 67 landsbyer og 15 klinikker, dækker et område på 230 km² og har 63.162 indbyggere, altså en befolkningstæthed på 270 pr. km². Størsteparten af befolkningen ernærer sig ved landbrug på trods af den ret ufrugtbare jordbund i området. Ca. 75 pct. kan ikke læse og skrive. Fødselsraten er på 2,5 pct. og dødsraten på 1,2 pct.; dette samt til og fraflytning giver området en årlig nettotilvækst på 0,5 pct.

Arbejdet har været delt i 3 faser, nemlig undersøgelse, undervisning og behandling. Ved undersøgelsens afslutning i marts 1971 var 57.263 blevet undersøgt, og man havde fundet 1533 nye tilfælde af spedalskhed. Imidlertid er man klar over, at der med et bedre udstyr og bedre uddannet personel kunne findes flere spedalskhedspatienter i det tidlige stadium af sygdommen, hvorfor rapporten skønner, at der burde være fundet omkring 1800 nye tilfælde. De fundne og registrerede patienter får undervisning i, hvorledes de skal beskytte deres hænder og fødder, der som en følge af sygdommen bliver følelseløse og derfor ikke registrerer smerte. Ligeledes orienteres de om den behandling, de skal gennemgå, for at sygdommen kan standses. Man skal gennemsnitlig i 2 år regelmæssigt indtage DDS-tabletter (Diaminodiphenylsulphone), før man kan gøre sig håb om at blive udskrevet fra videre behandling. Dertil kommer, at man i de sværere tilfælde kan blive nødt til at underkaste sig rekonstruktiv kirurgi, ligesom man til stadighed skal pleje de sår, man får på hænder og fødder.

Undersøgelsen har vist, at der er næsten dobbelt så mange mænd som kvinder blandt de ny-registrerede patienter, samt at godt en fjerdedel af samtlige patienter er børn under 15 år.

Der spores en tendens til, at patienterne kommer til klinikkerne på et tidligere stadium af sygdommens udvikling, hvilket formentligt skyldes, at der i området i den senere tid er gjort et stort arbejde for at oplyse befolkningen om spedalskhed og om de muligheder, der i dag findes for en fuldstændig helbredelse, når blot patienterne i tide melder sig til behandling. På et mere fremskredet tidspunkt af sygdommens forløb indtræder der deformiteter på hænder og fødder, og ofte ses en ødelæggelse af øjnene og en nedbrydning af næsens bruskvæv. Undersøgelsen viste, at der blandt de patienter, der først registreres, når disse kraftige læsioner er indtrådt (ca. 33 pct. af de ny-registrerede), er ca. lige mange kvinder og mænd, og at der næsten ikke er nogen børn.

Kun ca. 5 pct. af patienterne indlægges på hospital til behandling, kirurgisk eller medicinsk. Uddeling af DDS-tabletter, sårbehandling og undervisning foretages ambulantly på landsbyklinikkerne. Det betyder, at kun et fåtal af patienterne tages ud af deres samfund i længere tid med fare for ikke at kunne blive genoptaget i miljøet efter udskrivning fra hospitalet. Tidligere var problemerne omkring resocialiseringen blandt de største i spedalskhedsarbejdet, fordi man beholdt patienterne på hospitalet under hele behandlingen, der som nævnt kan tage adskillige år. Sådanne patienter har meget svært ved igen at blive accepteret i deres landsby, selv om de har papir på, at de er blevet kureret for spedalskheden.

Konklusionen af undersøgelsen er, at et af de største problemer er at få kontakt med patienterne på et meget tidligt stadium af sygdommen, idet man kun derved kan undgå de svære deformiteter, hvorfor rapporten munder ud i at anbefale en intensiv oplysningskampagne foretaget af landets sundhedsmyndigheder.

*Oversat fra engelsk af
Ellinor Grøndahl Mortensen*

Fiskehallen

Kastelvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

C. B. Rils & Søn

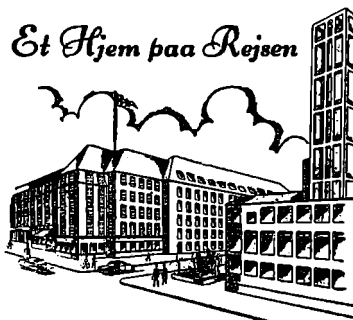
Slagtermestre
Valby Langgade 38
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjøreen & Co. A/S

Malerfirma
Århus N.

Telefon 12 41 22 - Århus C.
Missionshotellet Ansgar

A. Mougaard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C.
Telefon 14 20 23 - 22 10 20

El-Installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Århus C

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

Bøger

FRA ALLE LANDE ★ PA ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

Victor Hansen

Boghandel
Brunsgade 48 . Tlf. (05) *12 24 00
Århus C.

Støt Katolsk Forum -
tegn et abonnement

SKANDINAVIA
ABSALON · DANSK FOLKEFORSIKRING
Kongens Nytorv 6 · 1096 København K · Telefon (01) 15 22 44

TIL ET HOSPITAL I INDIA

Kære allesammen!

Vi har det skam godt begge to, men sikken en omvæltning. Det ligner ikke noget andet kendt i den vestlige verden. Men for at begynde med rejsen. Det var fantastisk spændende at rejse med et rigtigt flyveselskab (Swissair) og et fantastisk vejr hele vejen over Europa. I Genève var vi rigtige transitpassagerer, der blev opsøgt for at få udleveret boarding pass. De forstod kun fransk. Vor håndbagage blev undersøgt for våben og bomber af nogle damer, der greb til pistolerne, da de opdagede en flaske med sølvpapir omkring, og vi måtte forklare, at vi var medicinere, og hvad indholdet var, på vort bedste fransk. Derefter gik vi igennem en dims, der skulle afsløre eventuelle våben på os.

Vi fløj lige forbi Mont Blanc, som lå solbeskinnet uden for vore vinduer i samme højde. Til middag fik vi Marco Polo dinner: Pâte de foie, tournedos, romkage, schweizerrødvind. Derefter prøvede alle i maskinen at få et par timers søvn i dæmpet belysning.

Bombay: Et vådt klamt afsindigt varmt tæppe, der lagde sig over os, da vi steg ud. Alt, hvad man rørte ved, blev vådt. Papir krøllede sig sammen, når man holdt det i hånden, og papir var der nok af, alt sammen gulnet, som havde det ligget i skuffer i årevis, hæftet sammen med knappenåle og med carbonpapir imellem. Endeløse rækker, fantastisk langsom gennemgang, men vi kom da igennem. Man skal opleve stemningen, - den er næsten ikke til at beskrive. Vi blev straks overfaldet af hajer, som ville veksle sort, samt en kvinde, som ville tigge. Airport police, iklædt pjaltede blå shorts, stort metalskilt på maven, blå strømper uden fødder og store sandaler, der var et hav af dem, som bare daskede rundt og flyttede forskellige stakitter. Masser af mennesker, vidt forskellige, iklædt lagner, sarier, bukser, kjoler, badebukser, lændeblæder, hullede undertrøjer. Vi skiftedes til at sidde og holde vagt ved bagagen.

Madras: Vi troede det var varmen fra motoren, vi kunne mærke, da vi steg ud, men det var det ikke. Kan I forestille Jer det? Der var ingen til at hente os to, så vi følte os lidt fortabte. Heldigvis var der en elskelig sygeplejerske, der skulle hente to andre. Hun sørgede for, at vi fandt et sted at overnatte.

Mennesker, mennesker, mennesker, eller hvad det nu er, sover, spiser, forretter deres nødtørft liggende op ad bygningerne eller rettere skurene. Der er uendelig mange flere end på strøget i den værste juletrængsel. Tre mand stod på rad og ladede deres vand ganske ugenert på vej hjem fra kontoret. Alt foregår med håndkraft, gamle mænd (kulier) bærer vore kufferter på hovedet. Nøgen fattig dreng, 5 år, bærer lillesøster, 3 år, på hoften, begge med udstrakt hånd, lille pige med tre billeder af familien, der øjensynlig alle er krøblinge, tigger. Alle glør uhæmmet på os. Ikke ét hvidt ansigt i miles omkreds. Menneskemylde, - det er livsfarligt at køre i taxa, kan overhovedet ikke beskrives, hornet i bund og så se, hvem der først giver sig. Paris er intet sammenlignet med her. Krøblinge dækket med linned ligger og huler hjerteskrærende. Rige inderes børn bliver trukket af løbende eller cyklende fattigere inder. Ingen forstår, hvad man siger, men alle vil gerne hjælpe, og vi forstår ikke, hvad de mener. Dejlig middag på hotellet - den var meget krydret og sved langt ned i halsen - kostede 12,50 kr. Det lykkes for os at finde ud af, hvor vi skal hen for at købe 1. kl. billet. 1. kl. vil sige, at der ikke er overfyldt, - ellers er det en kreaturvogn med vinduer på størrelse med en kreaturvogns og med gitter for. En briks uden ryglæn så bred, at vi næsten lå ned og kiggede ud. Et landskab så bart og afsvedet, at man ikke tror det, med revnede jordskorper.

Vi nåede frem til vort bestemmelsessted. Det danske ægtepar, der bor her, var overvældende lykkeligt for at se os. De har spurgt flere gange efter os, men de 2 telegrammer, som Folkekirkens Nødhjælp plejer at sende, var åbenbart ikke kommet frem. Han er læge og har fået gulsot, hun lærerinde og har fået amøbedysenteri, men de har i det hele taget været frygtelig uheldige begge to hele tiden. Vi skal være her en måned, før vi skal videre. Vi har endnu ikke set hospitalet, men det bliver spændende. Her er svømmebassin, som vi glæder os meget til at hoppe i. Efter sigende er der ikke så mange slanger. Her er meget flotte træer og buske. Vort værelse og badrum ligner en sommerlejr. Vi er sunde og friske. Håber I har det godt.

Kærlig hilsen
Margit og Klaus

Ved forevisning af denne
Annonce-Rekvistition
opnår alle medlemmer en
høj særrabat på alle slags
gulvtæpper . . .

NORDISK TÆPPEIMPORT

BREDGADE 69 - 1260 KØBENHAVN K
TLF. BY 5687 - 7072

Holbæk Centralmejeri

Østerød, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Ellsabeth Hospital

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri
Grundlagt 1806
Aabenraa

Her var plads til en annonce.

Hvem tegner sig for den I et kommende nummer?

Sparekassen for Lyngby og Omegn

– Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24

Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Bilkkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 – 94 33 66

Oliefyр

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

Ernst Grell & Co.

elektroninstallatør

Smallegade 4, København F.

Telefon Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Bilkkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaardsgade Tværvæg 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramshørded 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Gavedé:

Abonnement på Katolsk Forum,

HJÆLP TIL PAKISTAN

Jesuiternes ordensgeneral, pater P. Arrupe S.J. har til alle foresatte inden for ordenen sendt nedenstående brev om hjælpen til Pakistan:

»Pax Christi! Gennem pressen og de øvrige meddelelsesmidler har De sikkert hørt om de tragiske hændelser i Øst- og Vestbengalen. Situationen i Østpakistan har skabt et flygtningeproblem af et omfang, som man slet ikke kan forestille sig. Problemet er overordentlig nuanceret, og det vil desværre vare længe, før man får løst det med alle dets konsekvenser.

Det er ikke den første menneskelige tragedie, der i vor tid har ramt en hel nation, men ingen af dem har måske hidtil bragt så mange lidelser over uskyldige. Med tanke på det eksempel, Herren selv har givet os ved at vise medynk med folket, og på det kærlighedsbud, som Ignatius gjorde til det centrale i vor spiritualitet, vil jeg gøre Dem bekendt med det opråb, som ærkebiskoppen af Calcuta, msgr. L. T. Picachy S.J. har rettet til mig fra den østpakistanske grænse. Han skriver:

'I lighed med provincialen af Calcutta er jeg af den opfattelse, at det vigtigste bidrag, Jesu Selskab kan yde i forbindelse med den store tragedie, der har hjemsøgt Østbengalen og det nordøstlige Indien, er at holde verdens samvittighed vågen. Det rent følelsesmæssige falder jo snart til ro igen, og den offentlige interesse, som koleraepidemien har vakt, vil også dø hen, så snart de udenlandske læger igen er vendt hjem. Vore egentlige problemer er endnu ikke begyndt. Det, vi har brug for, er eksperter, der kan hjælpe os med at genindlemme de 6 millioner flygtninge, der siden den 24. juni har passeret vore grænser. En lige så påtrængende opgave er det at skabe en atmosfære af fred i Østbengalen for at sikre, at flygtningenes tilbagevendning sker på menneskeværdige betingelser.'

Ærkebiskop Picachy og andre informationskilder har underrettet os om den stort anlagte hjælpeorganisation med henblik på Østbengalen. De katolske organisationer har ved deres effektive og uselviske indsats levet op til det gode rygte, de i forvejen havde. Denne indsats var frugt af dybtgående næstekærlighed og sand interesse for retfærdigheden.

Vore patres og brødre har fuldt op at gøre med hjælpeydelse af enhver art. Man glæder sig over den tiltagende sans for samarbejde mellem de forskellige organisationer og myndighedernes kraftige og effektive støtte. Men trods alt er der fare for, at problemet alt for hurtigt glemmes af folk i den øvrige verden.

Derfor håber jeg, at vore ordensmedlemmer over hele verden ikke alene bi-drager til at yde omgående hjælp under de for dem mulige former, men at de også i den grad, det er dem muligt, holder sig underrettet om den situation, disse millioner af brødre befinder sig i. De vil på den måde bedre være i stand til at gøre både folkeslag og myndigheder opmærksomme på den og til at vinde regeringerne for en fælles søgen efter en brugbar løsning. Eftersom dette spørgsmål også har sine religiøse sider, bør man samtidig bestræbe sig for at inddrage verdensreligionerne og få en dialog i gang mellem de forskellige religionssamfund. Vi må også, som pave Paul opfordrer os til det, bede for at fred og kærlighed må fortrænge vold og splittelser – ikke bare i Østpakistan, men også alle de andre steder, hvor mennesker lider, f. eks. i Vietnam og Nærørienten.

Jeg takker Dem for alt, hvad De i denne forbindelse gør for retfærdighed og fred, og anbefaler mig til Deres forbønner.

Deres i Kristus
Peter Arrupe S.J.

VALFART TIL HARALDSTED

Sankt Knud Lavard-Gildet arrangerede søndag den 12. september en valfart – med bus – til Haraldsted. Henved 40 mænd og kvinder deltog i færd.

I blæst og under drivende skyer læste monsignore Geertz-Hansen straks ved ankomsten til kapelruinen messe: Stærk følelse af kristen tradition og kult.

Derefter fulgte besøg i Haraldsted Kirke, frokost i det grønne, besøg i Fjenneslev kirke, kendt fra Oehenschlaegers digt »De tvende kirketårne«, besøg i Sigersted Kirke og i Sankt Bendts Kirke i Ringsted, hvor Sankt Knud Lavard (antagelig) ligger begravet, kaffe hos Sankt Joseph-søstrene i Ringsted og besøg i Vigersted Kirke. Fælles emne for disse kirkebesøg var *kalkmalerier*.

Kalkmalerier i kirker er ikke noget specielt dansk fænomen. Af forskellige årsager er der i Danmark bevaret mere kalkmaleri end i de fleste andre lande, men i sin oprindelse og udfoldelse er kalkmaleriet en international kunst.

Vi kan i dag næppe forestille os, i hvilken grad landegrænserne *ikke* ek-

sterede for middelalderens katolske kirke. Danske gejstlige blev sendt til uddannelse i Paris og Italien, udenlandske mænd fik danske embeder; pavelige udsendinge og de store munkeordeners generalinspektører kom hyppigt til landet; diplomatiske og personlige forbindelser blev knyttet på kryds og tværs over hele Europa. Og måske allervigtigst: sproget var fælles, kirkens mænd kunne alle tale, forstå og læse latin. Dette europæiske fællesskab spores også overalt i kirkens kunst: i byggeskik, stenhuggerkunst, træskærerarbejde. Det viser sig i de pragtfuldt illustrerede håndskrifter, og altså i *kalkmalerierne*. Dette var en *valfart* – i ordets videste forstand. Kyndig og underholdende virkede magister Jørgen Nybo Rasmussen som turens historiske konsulent; alt væsentligt fortalte han om St. Knud Lavard og kalkmalerierne, og derved fik deltagerne et meget værdifuldt indblik i dansk historie og kulturhistorie.

TAK til arrangørerne for denne valfart på en ny måde. Den vil blive gentaget til næste år ved samme tid – med besøg i andre kirker. Kom med!

Stig Rolvsen

Centralmejeriet Afdeling: Vesterbro

Arhus
Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Folmer Olsen

Begravelser ordnes
Reberbansgade 37
Aalborg. Telefon 12 15 57

Rys A/S

Ingenlør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-installationer – El-artikler
Fjernvarme – køleanlæg
Vand – Gas – Sanitet

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg
Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten.
Vi beskytter også Deres olietank mod uventet korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3460 Allerød
Tlf. (03) *27 31 00

Kom **TIERE** i

**Næstved
Diskontobank**

... banken i **centrum**

INITIATIV FOR BØRN

BREVKURSUS FOR BØRN

I eftersommeren 1970 udgav Kateketcentralen »Kateketiske Breve til Børn« – et brevkursus for børn i 7–8-årsalderen. Kurset består af 35 lektioner udarbejdet på grundlag af bogen: »Gud kalder dig«. Sidst i september i år udkom fortsættelseskurset, 32 lektioner beregnet for de 8-9-årige med bogen: »Gud møder dig« som udgangspunkt.

Baggrunden for dette måske noget usædvanlige initiativ var et nødråb fra præsterne på Grønland: »Hvordan klarer vi undervisningen af 4 katolske børn, som hidtil har opholdt sig i Godthåb, men som nu står foran fast bosættelse på Færøerne i et område, hvor man ingen mulighed har for at sende børnene til religionsundervisning. Kan Kateketcentralen hjælpe?«

Den færøske families situation er ikke enestående. På Grønland sidder adskillige katolske familier, som kun sjældent kan få besøg af præst eller kateket. I Danmark kæmper adskillige præster med problemer vedr. undervisningen af børn, der bor så langt borte, at de ikke kan deltage i sogneundervisningen. En brevkatekese ville muligvis kunne være svaret på et øjeblikkeligt behov.

I det forløbne år har 90 børn i 7-8-9-årsalderen fulgt kateketcentralens brevkursus. En gang om ugen har de modtaget et kateketisk brev sammen med ugens billede og tekst, hentet fra »Gud kalder dig«. Brevet læses op af en voksen (el. af en af de større søskende) i det tilfælde, barnet ikke selv kan læse – herudover skulle hjælp være unødvendig, idet brevene er tilrettelagt således, at det er *brevet*, der underviser og ikke den, der evt. læser det for barnet. Hovedparten af brevene indeholder opgaver, som aktiviserer barnet, og som skal løses af barnet på egen hånd. Disse opgaver, tegninger, klip osv. er barnets direkte kontakt til »fjernkateketen«, hvortil opgaverne sendes og hvorfra de kommenteres. Hovedparten af de 90 børn har modtaget brevene fra deres sognepræst, kun ganske få har modtaget brevene direkte fra Kateketcentralen.

Ved udarbejdelsen af brevene er der lagt vægt på, at barnet opfatter dem som et personligt brev og ikke et standardbrev, der sendes til mange andre. Det giver ikke så lidt pædagogisk hovedpine at formulere et brev, der skal opleves som personligt både af et barn på Cypern og et barn i Jakobshavn. (Vi har vitterligt elever både på Cypern og i Jakobshavn). Et brev fra Susanne på Grønland synes at bekræfte, at det i nogen grad er lykkedes. Hun skriver bl. a.:

»Jeg er ked af, at jeg ikke har skrevet før, men nu fatter jeg da pennen. Det er ikke specielt til mig brevene går, men til Søren. Søren er 8 år og er min bror. Han er meget interesseret i det. Han skriver bønnerne ned i et hæfte. Ligeledes tegner han og hermed sender jeg en af dem. Han er meget betaget af at Gud har skabt det hele, og at Gud aldrig bliver vred, men kun ked af det. Det er mig, der sørger for at fortælle og forklare ham brevene. Vi syntes, at det er nogen gode tegninger og tekster.

Kærlig hilsen
Søren og Susanne«

– Det er naturligvis af stor betydning, at præsterne i de tilfælde, hvor det kan lade sig gøre, efterbehandler brevene ved besøg i hjemmene og/eller ved nogle gange om året at forsøge at samle de børn, der undervises pr. brev. De præster i Danmark, der i det forløbne

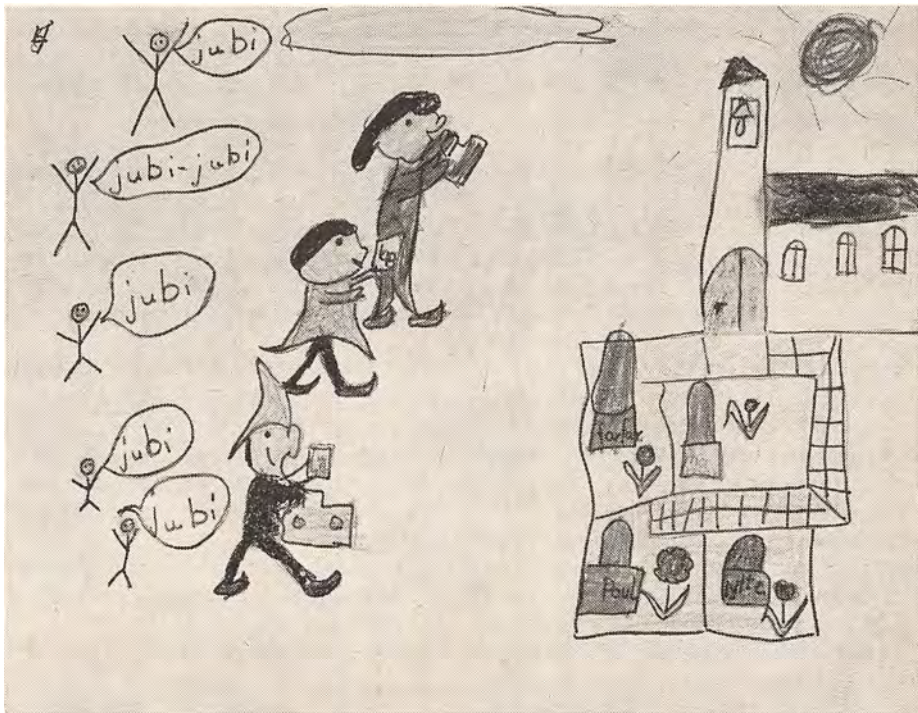
år har anvendt brevene, har alle på den ene eller anden måde efterbehandlet dem. Det er i øvrigt tanken at udsende liturgisk materiale, som præsterne kan betjene sig af, når brev-børnene er samlede. De liturgier, der findes i bogen »Gud møder Dig«, lader sig ikke anvende på børn, der kun samles ganske få gange; derfor er det under overvejelse i samarbejde med pater Irenæus Capellen at udsende specielt liturgisk materiale, som kan anvendes til disse børn.

Det fortsættelseskursus, som netop nu er udgivet, adskiller sig ikke i sin pædagogiske tilrettelægning fra førsteårs kurset, bortset fra, at børnene, der deltager i kursus II, ikke får tilsendt et ugentligt billede, men straks med det første brev hele bogen, som brevene derefter uge for uge refererer til. Denne disposition er truffet dels af praktiske, dels af økonomiske grunde.

Både første og andet års brevene lægger i høj grad op til en udbygning af fortrolighedsforholdet mellem barn og forældre – samtidig med, at de naturligvis vil gøre religionsundervisningen til et stadigt tilbagevendende samtaleemne i familien – ikke mindst derfor er det vort håb, at Kateketiske Breve til Børn, vil vinde udbredelse i de områder, hvor regelmæssig personlig undervisning af børnene er vanskelig eller umulig.

Guido Kreienbühl

Glade børn og voksne på vej til messen, tegnet af Chresten Træholt, elev på 1. års brevkursus.

Jeg vil indbyde Dem til en betragtning over forsiden af folderen om bispedømmets årsopgave, som De har fået tilsendt for nylig.

To mennesker, som er lige ved at gå forbi hinanden. I forskellig retning. – Den til højre går indenfor sporene. En fastlagt vej. Det ser ud som han går en tur, at han har tid. – Den til venstre synes at have travlt, bevægelsen af hans venstre arm tyder på det.

To mennesker, som belyses af den samme sol. Deres skygge viser i een retning. – Den til højre går imod lyset, han kan ikke se sin egen skygge. – Den til venstre fjerner sig fra lyset, følger sin egen skygge.

To mennesker, som er lige ved at gå forbi hinanden. En vending mod hinanden, et skridt hen imod hinanden – og de ville mødes!

»de fremmede iblandt os« – hvem af de to er »fremmed«, hvem af de to er »os«? – Begge er »fremmede«, begge er »os«! Sålænge kun een er os fremmed,

er også vi fremmede. – »Fremmed«? – Flygtning. Gæstearbejder. Udenlandsk studerende. Isoleret. Søgende. Gammel. Syg. Handicappet. Ensom ...

»Jeg var fremmed ...« – Du er fremmed, Herre? Vi har dog bygget dig et hus midt i vor by. Hver søndag samles vi omkring dit bord! – Jeg er fremmed, så længe kun een eneste er fremmed. – Hvornår er du fremmed, Herre? – I dag. I morgen. Hver dag ...

»... og I tog mig hjem til jer.« – Hvordan gør vi det, Herre? – Et smil. At hilse på hinanden. Et håndslag. En indbydelse. En samtale. Et brev. Et besøg. En håndsrækning. At formidle kontakt til dem, som man selv har kontakt med. At engagere sig i en fælles opgave ...

To mennesker, som er lige ved at gå forbi hinanden. En vending, et skridt – og De vil mødes!

Skulle det være umuligt?

Gottfried Grünewald SJ

TILBYEN
FRA BYEN – i byen
 smut ind i
Banegårdens Restaurant
 v/ Fritz Kapper
 Odense H.
 tlf. 12 27 75

Benzon's Aut. katolsk bedemand
 Begravelsesforretning
 *34 46 01

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lysestøberen

Alle slags **Alterlys**

Hånddippede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
 Helgesvej 15–17, København F.
 Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Chr. Hansens kødudsalg

Gl. Kongevej 163

København V.

Telefon Eva 6465 og 6468

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
 Studiestræde 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 – Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K

Tlf. *MI 2557

LITURGISK OVERSIGT

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 10/10: Årets 28. (alm.) Søndag: 2. Kong. 5,14-17. – Salme 97 (98), 1-4. (R: 2b). – 2. Tim. 2,8-13. – Lk. 17,11-19.

Mandag d. 11/10: Rom. 1,1-7. – Lk. 11,29-32.

Tirsdag d. 12/10: Rom. 1,16-25. – Lk. 11,37-41.

Onsdag d. 13/10: Rom. 2,1-11. – Lk. 11,42-46.

Torsdag d. 14/10: Rom. 3,21-30a (*indtil: så sandt der kun er én Gud*). – Lk. 11,47-54.

Fredag d. 15/10: Rom. 4,1-8. – Lk. 12,1-7.

Lørdag d. 16/10: Rom. 4,13. 16-18. – Lk. 12,8-12.

Søndag d. 17/10: Årets 29. (alm.) Søndag: 2. Mos. 17,8-13. – Salme 120 (121), 1-8. (R: 2). – 2. Tim. 3,14-4,2. – Lk. 18,1-8.

Mandag d. 18/10: S. Lukas, Evangelist: 2. Tim. 4,9-17a. – Salme 144 (145), 10-13ab. 17-18. (R: Dine venner, Herre, skal kundgøre dit riges herlighed). – Lk. 10,1-9.

Tirsdag d. 19/10: Rom. 5,12. 15b. 17-19. 20b-21. – Lk. 12,35-38.

Onsdag d. 20/10: Rom. 6,12-18. – Lk. 12,39-48.

Torsdag d. 21/10: Rom. 6,19-23. – Lk. 12,49-53.

Fredag d. 22/10: Rom. 7,18-25a. – Lk. 12,54-59.

Lørdag d. 23/10: Rom. 8,1-11. – Lk. 13,1-9.

Søndag d. 24/10: Årets 30. (alm.) Søndag: Sir. 35,15b-17. 20-22a. – Salme 33 (34), 2-3. 17-18. 19 og 23. (R: 7a). – 2. Tim. 4,6-8. 16-18. – Lk. 18,9-14. Mandag d. 25/10: Rom. 8,12-17. – Lk. 13,10-17. Tirsdag d. 26/10: Rom. 8,18-25. – Lk. 13,18-21.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 10/10: Årets 28. (alm.) Søndag.

Mandag d. 11/10: Ferialdag.

Tirsdag d. 12/10: Ferialdag.

Onsdag d. 13/10: Ferialdag.

Torsdag d. 14/10: Ferialdag. – Eller: S. Callistus I, pave og martyr.

Fredag d. 15/10: S. Therese af Avila, jomfru og kirkelærer.

Lørdag d. 16/10: Ferialdag. – Eller: S. Hedvig. – Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 17/10: Årets 29. (alm.) Søndag.

Mandag d. 18/10: S. Lukas, evangelist.

Tirsdag d. 19/10: Ferialdag. – Eller: S. Johannes de Brébeuf, S. Isaac Jogues (præster) og lidelsesfæller, martyrer i Nordamerika (17. årh.).

Onsdag d. 20/10: Ferialdag. – Eller: S. Johannes af Kenty, præst.

Torsdag d. 21/10: Ferialdag.

Fredag d. 22/10: Ferialdag.

Lørdag d. 23/10: Ferialdag. – Eller: S. Antonius M. Claret, biskop (Spanien, 1870). – Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 24/10: Årets 30. (alm.) Søndag. – Missions søndag.

Mandag d. 25/10: Ferialdag.

Tirsdag d. 26/10: Ferialdag.

DKKF

DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND

Møde onsdag den 13. oktober 1971. Sted: Stenosgade 4 (den røde sal). Tid: Kl. 19.30. Forfatterinden Lis Thorbjørnsen taler om HOLDNING I EN HOLDNINGSLØS TID. Alle er velkomne.

DE NORDISKE KATOLSKE BISKOPPERS ERKLÆRING OM SVANGERSKABSAFBRYDELSE OG KRISTENT ANSVAR

Kan nu købes i præstegårdene.
Pris: kr. 2,00.

"MUSISK,, MØDE

KUNSTNERNE OG MYSTERIET

Søndag den 24. oktober kl. 12-17 finder et møde sted hos de katolske assumptionssøstre i København, Bernstorffsvej 54. Dominikanerpater Jean Paillard fra Stockholm taler om Mennesket over for mysteriet –

Kapitulere? Alle kæmper med det udsigelige, ikke mindst kunstnerne.

Kristus i jer, jeres herlighedshåb –

Skønheden er så godt som totalt fremmed i vort nuværende åndelige liv, og det er skadeligt.

Ind imellem samtalerne og foredragene spises medbragt frokost.

Mødet er et forsøg på at genoplive en kreds af kristne, især katolske musikere og andre kunstnere eller »musiske« mennesker, som i sin tid samledes omkring bl.a. komponisten Leif Kayser. Alle interesserede indbydes. Der sluttes med en kort messe i Sct. Therese Kirke og eventuelt deltagelse i søstrenes vesper.

John F. Lundorf Gerda Swane
Ellen Nielsen

KRISTUS I KUNSTEN

KRISTUSOPFATTELSEN GENNEM TIDERNE

er det gennemgående tema for efterårets katekumenatmøder. Stedet er Sakramentskirkens krypt, hvor første møde blev afholdt den 13. september. Pastor Ebbe Simonsen fortalte om »Kristusbilledet i den byzantinske kunst« – et emne, der gav ham rige muligheder for at øse af sin imponerende historiske viden.

Dette foredrag vil nu blive fulgt op således:

11. oktober: Pastor Bjørn Højbo: Kristusbilledet i den gotiske kunst.

8. november: P. Martin Drouzy: Kristusbilledet i den moderne kunst.

13. december: Besøg på Sct. Josephs Hospital og orientering om søstrenes arbejde.

Møderne starter kl. 19.45, og alle er velkomne (især nye ansigter).

Kom selv og tag en bekendt med!

Katekumenatet

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchavej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Lessalgspris kr. 4,00. Priserne er Incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

DEN RØDE CIRKEL

De københavnske biografer har længe holdt de filminteresserede på smalkost. De fleste nyheder er faldet i den stadig voksende halvpornografiske genre, som kan siges at være sammenbrygget efter opskriften tema uden variationer. Det siges, at disse film bringer en del fremmed valuta til landet, hvilket nok er det mest positive, der kan siges om dem. På den anden side må vi stadig erkende savnet af nogle virkelig gode erotiske film. For dem, der bekæmpede censuren, fordi den var et indgreb i den kunstneriske frihed, har resultatet været særdeles magert. Den nyvundne frihed er blot blevet til frihed for kapitalen til at tjene penge på et opdæmmed behov. Hermed er de direkte erotiske skildringer blevet i den grad kompromitteret, at ingen alvorligt arbejdende kunstner har turde bevæge sig ind i den erotiske genre efter industrialiseringens gennembrud.

For de spændingshungrende er der den gode gamle kriminalgenre at falde tilbage på. Ganske vist er det ikke de mest ophidsende nyheder denne genre byder på, men til gengæld er der en del instruktører, der ved at specialisere sig i genren har opnået et betydeligt håndlag i at fortælle en historie på en spændende og underholdende måde. En af dem er franskmanden Jean-Pierre Melville.

Det store kup

Corey (Alain Delon) løslades efter fem år i fængslet. Han sikrer sig penge og revolver ved et lille kup hos en af sine tidligere »venner«. I en nyanskaffet vogn kører han imod Paris. Filmen krydsklipper (dvs. skifter uden overgang mellem to historier ved at vise først en bid af den ene, så en bid af den anden) mellem Corey og straffefangen Vogel

flugt. Klippene mellem dem bliver kortere, indtil de til sidst mødes. Skæbnen vil, at Vogel skjuler sig i Coreys vogn og på den måde slipper igennem politiets vejspæringer. Senere på køreturen får Vogel mulighed for at hjælpe Corey, her skal ikke røbes hvordan, blot at den fælles skæbne og de gensidige hjælpeaktioner fører til et venskab, som konstant udmøntes i samarbejde om det store kup.

Politikommisær Mattei (André Bourvil) får til opgave at fange den flygtede Vogel. Han har i starten ikke meget held med sig, men ved ihærdigt at bruge forskellige stikkere lykkes det ham at indkredse Vogel. Mattei kommer dog for sent til at afværge det store kup i en juvelerforretning, men med de samme skrappe metoder, som forbryderne benytter sig af, lykkes det politimanden at skræmme hæleren til at angive dem. Selve kriminalmiljøet får altså de øverste politifolk til at blive lige så kriminelle som dem, de jager. Politio og forbryder bliver således hinandens forudsætninger, hvilket på ubehagelig vis tvinger dem til at tale samme sprog.

Det lukkede univers

Ved at skære betydelige dele af virkeligheden bort opnår instruktøren, at vores opmærksomhed udelt koncentrerer omkring selve kuppet. Personernes karakter og motiver lades ude af betragtning, hvad der gør deres handlinger til noget skæbnebestemt, fordi de synes forudbestemte og upåvirkelige af en individuel vilje. Handlingsforløbet bliver måske mere klart af denne stilisering, men samtidig bliver det filmens fundamentale svaghed, fordi man ikke lærer personerne at kende, og interessen dermed automatisk falder væk i det øje-

blik, vi kan gennemskue udfaldet af handlingen.

Udvælgelsen af et snævert aspekt af virkeligheden har også sat sig dybe spor i billedsproget. Der er så godt som ingen nærbilleder, for det ville afsløre følelser. Totalbilledernes overblik mangler også. Derimod er der uendelig mange halvtotalebilleder, som giver tilskueren indtryk af at være nær ved handlingens centrum uden dog at komme for tæt på. Belysningen er ofte sparsom, hvilket sammen med de mange halv-totaler giver tilskueren en levende oplevelse af noget indelukket og truende sammenknuget. Stemningen passer fortrinligt til emnet og til det lukkede skæbnebestemte univers, som både politi og forbrydere befinder sig i.

Den røde cirkel

Ifølge et citat i starten af filmen er alle mennesker ubønhørligt bestemt til før eller senere at møde hinanden i den røde cirkel. Denne skæbne overgår også Vogel og politiinspektør Mattei. Det kan virke lidt mekanisk og stift, at personerne er forudbestemt til at handle på en bestemt måde. Heldigvis brydes mønsteret dog af og til af den slags små overraskelser, som hører til kriminalgenrens kendetegn.

Spændingen holdes ganske stabil filmen igennem. Ikke de store nervepirrende ture, men heller ikke ret mange døde punkter. Det mest fascinerende er efter min mening de tekniske detaljer omkring det store kup. Det er en fryd for øjet at se et par dygtige håndværkere arbejde, også når det er en mester-skytte og to hårdkogte forbrydere.

Jakob Frandsen

19/1971

B8 47

forum

katolsk

NOTESBLOKKEN

For nogle år siden overværede jeg en international videnskabelig kongres i udlandet. Efter en anstrengende forelæsning med påfølgende diskussion blev der indlagt en pause, hvor man kunne forlade auditoriet for at strække benene. Foredragssalen var cirkelformet opbygget med trinvis hævede stole-rækker. Da jeg rejste mig for at gå uden for, så jeg en ung araber, som sad nogle rækker længere nede. Han gjorde ikke noget forsøg på at rejse sig, men sad ganske roligt og afslappet, men alligevel samlet, næsten indadvendt. Så opdagede jeg, at hans hænder hvilede under pulten: i den ene hånd havde han en perlekæde, og jeg bemærkede, at perlerne langsomt gled gennem hans hånd. Jeg vidste, at han ikke var kristen. Hvad gjorde han? Bad han? Eller var perlekæden bare et redskab, som hjalp ham til at samle sig? Var det måske bare et meditationsredskab, som fik ham til at falde til ro? Jeg ved det ikke.

Blandt de unge, der søger noget nyt, er meditationen pludselig blevet et nøgleord.

De taler om »transcendental meditation«, noget, som er vanskeligt tilgængeligt for os ældre. Men man fornemmer, at de længes efter noget inderligt, noget samlende og meningsfyldt. Også i disse kredse har perlekæden eller rosenkransen fået en renæssance. Den er for dem et meditationsredskab. Nogle bærer den endog åbent om halsen.

Den 1. oktober var det tre år siden, Romano Guardini døde. Denne uforglemmelige religionsfilosof er trængt ind i geniale personligheders værker. Han har tolket bl. a. Pascal, Hölderlin, Rilke og Dostojevski. Men kun få ved, at den samme mand også var et bedende menneske. Han begyndte sin litterære virksomhed med den lille bog »Korsvejen«, som er udbredt i hundredtusinder af eksemplarer, og som stadig elskes, bedes og leves af hundredtusinder af mennesker. I begyndelsen af den anden verdenskrig (1940) udgav han en anden lille bog: »Vor Frues rosenkrans«. Den blev i sin tid udgivet af Pauluskredsen og er i dag lige så livsnær, som

da den udkom. Ja, man fristes næsten til at sige: Det er, som om den er skrevet netop til år 1971.

Romano Guardinis følsomme indlevelse i rosenkransbønnens ydre form påpeger dens meditative struktur. Den rytmisk gentagne formning af de samme ord beroliger og samler. Den løser langsomt den adspredelse, vi alle er fanget i. Der bliver stille i os. Vi trænger sådan til at komme ud af ræset og skabe oaser af stilhed i vort liv.

Men den ydre form er ikke alt, selv om den har fået ny tiltrækning i vor tid. Den, som beder rosenkransen, lever i de centrale Gudsmysteriers verden. Vi dvælede ved Kristi menneskevordelse, offerdød og forklarelse. Guardini siger: »Denne bøn betyder, at vi begiver os ind i Marias inderste liv, hvis indhold er Kristus. Derfor er rosenkransen dybest set en Kristusbøn.« Oktober med sin efterårspragt er rosenkransmåneden. Mon vi ikke skulle prøve at tage den i hånden og lade dens perler glide gennem vore fingre?

H. Roos S.J.

INDHO

**EFTER
FIRMELSEN**

**FÆLLESSKAB
I ÅNDEN**

**SMILENDE
FOLK**

**NUNTIUS
I PARIS**

**AKTION
FREMMEDE**

**GUDS
FOLK**

INDLAND

UDLAND

**LÆSER-
BREVE**

**SKYGGE-
BILLEDER**

Jeg læser kritikken over indholdet. Jeg kan bedst lide bladet i dets nuværende form, da jeg synes det er dejligt at læse om nyt fra hele verden, og problemerne inden og uden for Kirken bliver behandlet på en fin og sandhedskærlig måde.

Endnu en gang tak sender
Inger M. Hansen

Læserbrevene er et vidnesbyrd om, at vi altså ikke er så få, der synes, det er af vital betydning, at K.F. fortsætter. Altså må vi blive ved med at bombardere med den slags forsikringer . . .

Er det ikke selvmodsigende, hvis man, på samme tid som man starter en aktion for de fremmede iblandt os, over-

vejer at lade et blad gå ind, som nu engang også er et yderst vigtigt kommunikationsmiddel for mange, som simpelt hen ikke har andre?

Emil Petersen

(se endvidere under læserbreve).

4

5

KOMMENTAR

6

Danmarks Radio vil meget nødt indrømme ensidighed i en af sine udsendelser. Det er ganske forståeligt. Enhver udsendelse, der udover fakta også skal indeholde en tanke, er derved nødt til at tage stilling, og det vil sige, at være ensidig. Det bliver først interessant og spændende, når man fra kendsgerninger er kommet over til meninger. Det er meningene, der kan diskuteres, og det er deres grundelse (for de skal være velbegrundede!), der sætter tankerne ind i nye baner. En levende udsendelse er en meningsfyldt udsendelse, fuld af meninger.

10

Det er under disse vilkår, enhver publicist må arbejde, og det er derfor slet ikke så svært at anerkende sine ytringers subjektivitet, det personlige i ens arbejde, det, der uventligt kaldes tendens, dvs. tilbøjelighed til en bestemt opfattelse om faktaernes sammenhæng og forklaring.

14

Danmarks Radio er blevet kritiseret for flere udsendelser. Bl.a. dens TV-udsendelser omkring narkotika-problemet er blevet betragtet som langt mere positive end klokt og sandfærdigt er. De kan huske, hvordan man frisk og frejdigt gik ind for hashens frigivelse. Ak ja! Men kritikken har opnået mere resultat, end man fik indtryk af ved at følge den lidt spredte debat i bladene, der lige-

22

24

som ikke rigtigt kunne få D.R. til at love bod og bedring. Men til bod og bedring er det blevet. I skoleradioens program finder man under faget *Orientering* en række nye udsendelser om »Stofmisbrug«. Selve denne overskrift viser de nye udsenders nye tendens. Der er her tale om seriøse, oplysende og advarende udsendelser.

Som sagt, meninger, meningstilkendegivelser, har jeg ikke noget imod. Men når man, for at påvirke seerens omdømme, kun serverer et omhyggeligt udvalg af fakta, så er man på oplysningsvirksomhedens overdrev, hvor halve sandheder forhandles. En sådan halv sandhed er udsendelsesrækken »Mennesker og miljøer i Latinamerika«. Denne serie har som sit udtalte formål: at give større viden om mennesket i Latinamerika; at give forståelse for, at det er nødvendigt, at disse vilkår ændres; at give en holdning. Jeg har i denne opsummering ordret citeret D.R.s redegørelse med undtagelse af eet ord. Programmet siger, at det er udsendernes formål at få større viden . . . osv., men det må nok betegnes som dårligt sprogbrug og som en tilsløring af udsendelsens motivering. For det er tydeligt, allerede fra denne korte sammenfatning, at det er meningen at påvirke elevernes stil-

lingtagen i en bestemt retning, at give dem en holdning. Og denne holdning skal være kritisk, afvisende, negativ. Ingen af de 13 annoncerede radioudsendelser har en titel, der kunne antyde, at her er der tale om solsiden. Man vandrer fra det ene negative tema til det andet. De hedder: »udelukket«, »indeflukket«, »udsultet«, »udnyttet« og »lovende«. Under disse temaer kommer udsendelser med overskrifter som: »Hvorfor interesserer Pablo sig ikke for politik?«, »Det glemte folk i byerne« eller »Det udnyttede menneske«. Når man erindrer sig det røre, der opstod, da der i en film, der skulle oplyse udlandet om Danmark, blev vist nogle forkomne drikkebrødre, så må man være klar over, at sådan kan man ikke behandle Latinamerika. Og – mere vigtigt – sådan kan man ikke behandle elever, der i en udsendelsesrække i faget *Orientering* har krav på at få forelagt hele situationen, med dens lys og skygge, alle fakta. At bringe redelig oplysning med dertil knyttet en stærkt subjektiv mening, det virker inciterende. At bringe et sigtet materiale til underbyggelse af sine meninger og fortie resten, det kalder jeg slet propaganda.

H. van Schaik

ÅND, BLÆST OG ILD

TO BERETNINGER
AF ET VIDNE
OG
INDTRYK FRA EN
INTERNATIONAL
KONFERENCE

EFTER FIRMELSEN

Vi var vel alle en lille smule nervøse, især de mindste, da vi gik ind i kirken. Der var mange mennesker derinde, og alles øjne rettedes imod os, da vi skred op gennem midtergangen for bagefter at klemme os sammen på de forreste rækker. Orgelet begyndte at spille, og salmer fyldte det vældige kirkerum med jublende sang. De mindste firmander, der vel har været en 12-13 år, sad uroligt og så med flakkende øjne bagud for om muligt at få øje på jævnaldrende kammerater, der også var mødt op ved denne lejlighed.

Biskoppen holdt en god prædiken, der holdt sig til emnet om Helligånden og kraften bag denne. Efter dette gik han ned på sin plads bag alteret, og man begyndte at forberede ceremonien.

Det hele gik temmelig hurtigt. Vi gik op en efter en, knælede ned foran biskoppen, der så lagde hånden på vort hoved og sagde, at nu fik vi Helligånden. Bagefter kærtegnede han os, og vi gik så til vore pladser igen.

Dette var altså at få Helligånden. Det var det, man gennem måneder havde set hen til med spænding og glæde. Det var så hurtigt overstået, det var så festligt, så forvirrende i al dets ceremonielle opbygning, at det hele var overstået, før man egentlig kunne nå rigtigt at åbne sig for denne store kraft. Jeg har en gang følt, hvad kraften fra det høje egentlig vil sige. Det var, da jeg modtog den første nadver i en katolsk kirke, umiddelbart efter at jeg var konverteret. Jeg husker tydeligt, hvordan varmen strømmede ned i kroppen på mig, og hjertet fyldtes med en ubeskrivelig lykke og styrke. Bagefter var jeg bare meget lykkelig, og jeg tog fra det øjeblik mod alt det, Gud lærte mig. Jeg lærte meget, og jeg lærte længe, men efter et lille års tid var det ligesom om kraften langsomt forlod mig. Jeg bad sjældnere og sjældnere, og det var som om alle farver blegnede og forsvandt i gråt. Da var det, jeg fandt ud af, at jeg var ved at miste den lykke, jeg før havde holdt så meget af. Jeg er nu klar over, hvor frit Gud stiller os efter at have lagt vejen for vore fødder. Hvis vi forspilder den

chance, vi alle på et eller andet tidspunkt får fra Gud, er han stor nok til at lade os gå til grunde.

Gud er stor og gavmild, men han er også herre over frelsen. Han er ikke den rare overbærende mand bag skyerne, han er ikke den altudslettende dæmon, han er derimod vor hele eksistens' liv-giver, der dømmes retfærdigt og sandt.

Hvis vi ønsker et liv med Kristus, må vi derfor selv holde forbindelsen ved lige. Vi må læse i Bibelen og høre efter, hvad han fortæller os mellem linierne. Det er ved denne læsning, vi ofte opdager, hvor stor og mægtig troen er, og hvor meget af den, der gennem årene er gået til grunde.

Det er her, jeg gerne vil vende tilbage til spørgsmålet om firmelsen. Hvad var det, der gjorde de første kristne så stærke i kampen for evangeliets udbredelse? Apostlenes Gerninger fortæller os på en spændende og aktuell måde, hvordan de dengang ved Helligåndens hjælp lagde grundstenen til hele vor kristne kultur og tro. De lagde hånden på hedningernes hoved og skænkede dem Helligåndens kraft. Læser man da alt om deres gerninger, bliver man hurtigt klar over, hvilken anden kraft der dengang lå i denne hellige handling. Det var Helligånden, der fik apostlene til med frimodighed offentligt at forkynde evangeliet. Det var Helligånden, der fik hedninger og jøder til at stråle og danse i hellig henrykkelse, og det var ved denne håndspålgelse, nye kristne talte i tunger med en blændende kraft, man sjældent ser i dag.

Når man læser dette, ja så stiller man automatisk sig selv det spørgsmål, om da Helligånden med tiden har mistet i kraft. Har tiden da tæret på den kraft, der dengang var som ild og lys for alle kristne? Jeg tror, at enhver kristen ville forkaste denne forklaring. Det er nok snarere sandsynligt, at vi har mistet en del af den fuldstændige tiltro til åndens kolossale styrke. Vi lægger måske lidt for megen vægt på selve ceremonien, mere end på det egentlige under. Jeg tror, at det er de færreste, der virkelig er parat til at møde Kristi kraft, den dag, de bliver firmede. Det nytter ikke, at munden siger ja til Helligånden, hvis ikke hele sjælen skriger efter den. Det er da, ligesom når man stiller en flot flødeskumskage foran et barn. Alt i barnet skriger efter den. Børn elsker sådanne kager, ligemeget hvor mætte de er.

Det er på grundlag af disse tanker, jeg mener, der skal større kraft i den firmelse, vi møder i nutidens kirke. Dette er ikke skrevet imod nogen bestemt trosretning eller kirke, men i håbet om en større sjælelig vinding når Helligånden fylder vore hjerter.

FÆLLESSKAB I ÅNDEN

En smuk varm juliaften i Sydengland. Og dog er alle siddepladser i Guilfords Helligåndskirke optaget. 1500-2000 mennesker til gudstjeneste på en hverdagsaften – oven i købet en gudstjeneste, der varer i over to timer. Og de er øjensynligt glade for det! De synger og beder. De lytter opmærksomt, når der tales fra læsepulten midt for alteret, – og de er ikke bange for at le, når prædikanten siger noget morsomt! Der hersker en muntert-alvorlig stemning. Det er en anglikansk katedral, men de tilstedeværende er ikke alle anglikanere – langt fra. Så godt som alle kendte kristne trossamfund og en hel del mindre kendte er repræsenteret. Ind imellem synger et ungt ægtepar fra Canada religiøse sange, som de selv har komponeret. Den unge dame fortæller, hvordan de er blevet inspireret til at opgive deres stillinger (han var musiklærer, hun koncertsanger) for at være i stand til frit at rejse rundt og bruge deres musik til at forkynde evangeliet, – de ville så gerne dele den store glæde, de havde fundet i den kristne tro, med andre. Efter den sidste sang bliver hun stående ved mikrofonen og taler højt og flydende på et eller andet sprog, som der næppe er nogen i kirken, der forstår. Så snart hun er færdig, er der en herre midt i kirkerummet, der med opløftet højre hånd »tolker«, hvad hun har sagt. Man føler sig næsten hensat til urkirken: » . . . Hvis nogen taler i tunger . . . og een skal udlægge det . . . « (1. Kor. 14,27). På Paulus' tid kendte man endnu ikke til forskellige kristne trossamfund, og denne aften synes skrankerne igen at falde; navnlig da alle tager hinanden i hånden, løfter hænderne mod himlen og synger en katolsk salme fra USA: We are one in the Spirit And they know we are Christians by our love . . . (Vi er eet i Ånden . . . Og de kender os som kristne på vor kærlighed).

Anledningen til denne gudstjeneste – og til den, der var blevet holdt de tre foregående aftener – var en international konference på universitetet i Guildford i dagene 12.-17. juli. Ca. 700 mennesker fra over 20 nationer, repræsenterende hele spektret af kristen observans, fik oplysning om, drøftede og oplevede i disse dage den karismatiske fornyelse under devisen FELLOWSHIP IN THE SPIRIT.

Den karismatiske bevægelse

KATOLSK FORUMS pinsenummer (10/1971) indeholdt en artikel af en fransk dominikaner (der i øvrigt deltog i Guildford-konferencen) om den karismatiske bevægelse blandt katolikker i USA. Det må derfor betragtes som overflødigt at komme med en indgående redegørelse for bevægelsen. Det må være nok at genopfriske nogle af dens væsentligste træk.

Bevægelsen kaldes »fornyelse«, fordi den tydeligvis fører til en fornyelse af det kristne liv; og tillægsordet »karismatisk« anvendes, fordi de ledsagende fænomener (tungetale, profetier, helbredelser ved håndspålgelse m. m.) slående ligner de karismer (dvs. særlige Helligåndens gaver), som de første kristne modtog i rigt mål.

Katolikker, der er blevet grebet af denne fornyelse, opfatter den som et svar på Johannes XXIIIs bøn til Helligånden før det sidste koncil: »Forny dine underværker i vor tid som ved en ny pinse.« Det er nemlig karakteristisk for denne nye strømning i Kirken, at alle, der er berørt af den, er overbevist om, at de på umiskendelig vis erfarer Helligåndens nærvær og virke i deres indre. Denne *oplevelse* af Åndens kraft fører til en levendegørelse af deres tro: Jesus Kristus bliver en nærværende, levende virkelighed for dem; de opdager Skriften som inspirationskilde i det daglige liv; de finder glæde og styrke i bønner som aldrig før; de oplever på en helt ny måde fællesskabet med andre troende (også på tværs af konfessionelle grænser); liturgien får ny dybde; og sidst, men for iagttageren udefra måske som det allervigtigste, tilskyndes de til at dele med andre, hvad de selv har modtaget, og til at udvise stor iver i næstekærlighedens tjeneste.

Det er omtrent sådan, disse mennesker beskriver den fornyelse, de oplever. For godt til at være sandt vil skeptikeren nok mene; men er der egentlig tale om andet end de virkninger, en levende tro bør have?

Spørgsmål

Hvordan man end ellers reagerer, når man stifter bekendtskab med denne bevægelse, kan man ikke benægte dens eksistens! Fænomenet er en kendsgerning, og kendsgerninger er jo nogle hårde krabater, som ikke nemt lader sig feje af vejen. Det er også en kendsgerning, at bevægelsen griber om sig inden for så godt som alle kristne kirker – også den katolske.

Drejer det sig blot om endnu en vækkelse? Vækkelser blandt kristne er ikke nogen ny foreteelse. Hvor de tager fat, bæres de gerne i nogen tid frem af stor begejstring, tit ledsaget af en udfoldelse af usædvanlige og til dels ukendte psykologiske kræfter, der vækker opsigt. Begejstringen kan blive til fanatisme. Opskruede følelser kan gå over gevind. De indviede kan komme til at føle sig som særligt udkårne – og blive sekteriske.

I dette tilfælde er man meget opmærksom på disse farer. Man føler slet ingen trang til at danne en ny kirke, – kirker har vi i forvejen nok af; tværtimod: det betones meget kraftigt, at man skal blive i sin egen menighed og søge at udbrede fornyelsen der.

Dette er yderst vigtigt. Så længe de kristne, som har oplevet denne personlige fornyelse, forbliver i deres egne kirker – især når det drejer sig om et af de gamle historiske kirkesamfund med en lang og rig erfaring i åndelig vejledning – er der ingen fare for, at de bliver afsporet. For katolikernes vedkommende viser det sig faktisk, at det »åndelige liv«, som udvikles hos dem, i forbavsende grad – bortset fra at de eventuelt beder »i tunger« – ligner den gode solide traditionelle katolske spiritualitet. Ifølge deres eget udsagn føler disse katolikker da også, at de bånd, der binder dem til Kirken, bliver styrket. Dette er så meget mere bemærkelsesværdigt, som de er meget økumenisk sindede og med glæde dyrker bønføllesskab med kristne af andre trosretninger, der har modtaget »Helligåndens dåb«.

Fænomenet er en kendsgerning, men det rejser unægtelig mange spørgsmål af eksegetisk og teologisk art. Allerede udtrykket »Åndsdaab«, som må siges at være et nøglebegreb i denne forbindelse, er teologisk set problematisk (se iøvrigt omtalte artikel i K.F. 10/1971). På grund af den meget udbredte »tungetale« og af de helbredelser, der vitterligt sker, kan også psykologien, psykiatrien, lægevidenskaben og sociologien med rette stille mange spørgsmål.

Det var blandt andet, fordi man erkendte nødvendigheden af en alvorlig teologisk behandling af fænomenet, at man indkaldte til den første store internationale konference og holdt den på et universitet.

Konferencen i Guildford

I Guildford (lige syd for London) bygger man endnu på det moderne »University of Surrey«, som ligger smukt på skråningen af en bakke, på hvis top den imponerende Guildford domkirke knejser. Konferencen »Fællesskab i Ånden«, der blev holdt her, var en opmuntrende og berigende oplevelse for deltagerne. Blandt disse var nogle og fyrrer katolikker – lægfolk (både ældre og ganske unge), søstre og præster. Talerholdet omfattede adskillige dygtige teologer. En af dem var den katolske lægteolog Kevin Ranaghan, der har skrevet bogen »Catholic Pentecostals«.

Det var et fuldt og righoldigt program. De fleste deltagere stod tidligt op for at være med til en times bøn og salmesang kl. 7. Efter morgenmaden var der en række foredrag, man kunne vælge imellem. Efter kaffepausen igen foredrag, eller for fagfolk et teologisk seminar. Om eftermiddagen samledes katolikkerne (og efterhånden flere og flere anglikanere!) til messen. Derefter var der igen foredrag. Om aftenen var der gudstjeneste i domkirken.

Stillet over for valget mellem otte forskellige foredragsrækker var det svært at bestemme, hvilke af dem man ville følge. Ranaghan om »Catholic Pentecostalism« skulle man naturligvis høre. Bortset fra det specielle karismatiske aspekt var hans redegørelse præget af en teologi, der næsten var skuffende i sin traditionelle rettroenhed! En fornyelse af troslivet? Ja, afgjort. En fornyelse af troslæren? Nej, slet ikke. I hvert fald ikke endnu. At leve sin tro er imidlertid væsentligt vigtigere end at spekulere over den. Teologien er vel altid en slags efterrationalisering af livet i troen. Den karismatiske bevægelse har endnu ikke skabt nogen teologi. Hvis det, man hører og læser om bevægelsen blandt katolikkerne i andre lande, virkelig holder stik, synes der at være god grund til at nære forventninger om, at den kunne tilvejebringe en fornyelse i hele den katolske kirke. Hvis disse forventninger indfries, behøver man ikke at have nogen bekymringer med hensyn til den teologiske side af sagen: den teologiske behandling af fænomenet skal nok komme, når tiden er moden.

Måske er tiden ved at være moden. En engelsk avis skrev, at Guildford-konferencen markerede bevægelsens »coming of age«. Som før nævnt havde arrangørerne også teologiske aspekter for øje, da de planlagde konferencen, og havde i programmet afsat tid til et seminar for de indbudte fagteologer. Blandt disse fagfolk var enkelte fra USA, Frankrig og Tyskland, men langt de fleste var fra England. Disse sidste blev enige om, at de skulle fortsætte deres samarbejde. Da dette team omfatter eksperter på såvel dogmatisk-teologiske som eksegetiske og kirkehistoriske felter, skulle det have gode forudsætninger for at kunne foretage en dyberegående analyse af emnet og om føje tid give en videnskabelig belysning af hele det moderne karismatiske fænomen.

Lederen af dette ekspert-team er dr. Leslie Davidson. Davidson er for tiden chef for de engelske metodisters »Home Mission Department«. Han har haft en bemærkelsesværdig embedsbane, som begyndte med at han blev beskikket som prædikant i den forbavsende tidlige alder af 15 år! Som man kan tænke sig steg han hurtigt på den kirkelige rangstige, og i 1962 havde han nået toppen. Han blev den første metodistpræsident, der nogensinde har haft en privat audiens hos en pave. Det var

(fortsættes på side 7.)

DET SMILENDE FOLK

Der var lys i en af de store villaer ned til søerne. Klokken var kun syv om aftenen, men efteråret gjorde med stormskridt dagene kortere og kortere. I stueetagen var en halv snes mennesker forsamlede. Straks når man kom ind ad døren til det lille lokale, blev man klar over, at dette ikke var nogen skakklub eller blot en flok venner, der senere skulle ud at male byen rød. Der var noget særligt ved disse unge mænd og piger, der ligesom fortalte en noget, der var lidt ud over det almindelige. Man kan vel ikke sige, at de var anderledes klædt på eller teede sig forskelligt fra andre unge, nej, det var deres ansigter, der fortalte den udenforstående et og andet, der ikke straks lod sig definere. Alle i lokalet smilede og lyste af noget, der kom helt inde fra de fjerneste hjertekamre. Når de talte, lo deres stemmer, og når de slog over i en befriende latter, var det, som fyldte sang og musik hele værelset.

Der kom stadig flere unge ind ad døren, og alle gik de rundt og hilste på deres venner, som havde de ikke set dem i lang tid. De gav hinanden hånden eller daskede hinanden på skuldrene. Da alle tilsyneladende var samlede, blev man enig om at bede en kort bøn. En høj skægget mand læste et stykke af evangeliet, og snart faldt hele flokken ind med bøn. Det virker meget rodet og uorganiseret for den, der ikke før har oplevet denne form for bøn, men efter et par minutter finder man en sammenhæng i denne råben i munden på hinanden. Det er, som går der en samlet bøn fra det ene menneske til det andet. Hele tiden bliver bønnen fanget af en ny, der så fortsætter hvor den forrige slap. Ud

over dette begynder nogle stykker at tale i tunger og prise Gud på en højst individuel måde. Bønnen når et klimaks, og pludselig er det hele overstået, eller rettere: bønnen er tilendebragt. En i forsamlingen begynder nu at dele skrifter ud til alle de tilstedeværende, der alle putter dem i lommerne og går ud ad døren. Skrifterne består af evangelietekster og bibellære, der fikst er samlet i små foldere med farvestrålende forsider. Scenen i dette hus er slut, og anden akt foregår i Istedgade i den slemme ende nede ved hovedbanegården.

Vi er på begge sider omkranset af høje huse, som alle i kælderbutikkerne har store vinduer, belyst af forskelligt farvede neonrør, der lyser ud over fortovene og fodgængerne. Bilerne kører tæt bag hinanden, og overalt høres højroset tale. Her færdes araber ved siden af israeler, russer ved siden af amerikaner, nazist ved siden af kommunist, og aristokraten står bag ved en havnearbejder. Det er galskabens aften på en gade i København. Kærligheden er gået under jorden i denne del af stenørkenen. Plakaterne i vinduerne taler deres tydelige sprog, der forkynder, at her er alt tilladt, og alle kan med god samvittighed svine de menneskelige værdier som kærlighed og sjælsstyrke til, så meget de lyster. Alt fås for penge.

Dog midt i alt dette livsens rod går der en flok idealistiske unge mennesker og deler bibelske skrifter ud. Der snakkes med folk, der netop er kommet ud af pornobutikker, de snakker med de prostituerede og deler deres små foldere ud med et venligt smil. Deres arbejde synes nytteløst, men er det nu også det? De får vel delt tohundrede skrifter ud på det par timer, de går her, foruden at de snakker med ca. halvtreds forskellige mennesker. De ethundrede og otteoghalvfems foldere bliver sikkert smidt væk igen, men to eller tre mennesker vil tænke nærmere over, hvad det egentlig er, de har fået stukket ud.

Disse unge mennesker, der tilhører »Det smilende Folk«, stammer fra mange forskellige trossamfund og har alle en forskellig opfattelse af tingene, men de viser her, at de forstår at sætte alle kirkelige skel til side i en sag, der vedrører dem alle. Det er rigtigt, at det er Den Apostoliske Kirke, der er bagmanden i denne aktion, men det er ikke Den Apostoliske Kirke, der ene udfører dette hverv. Det er unge mennesker, der alle føler et kald til mere end den almindelige søndagsgudstjeneste eller -messe. Det er et fællesskab fra alle trosretninger, der her arbejder sammen for een sag. Jeg tror, det er noget, vi unge i de etablerede kirkesamfund kunne lære noget af.

(fortsat fra side 6.)

Johannes XXIII. Siden har han også været i privat audiens hos Paul VI. Han var også observatør ved Det andet Vatikankoncil. Det indtryk, man får af dr. Davidson, er ikke blot af en dygtig teolog, men også af en mand af dyb spiritualitet: en intelligent, kærlig og klog personlighed. På konferencen holdt han en forelæsning om »Charismatic History«.

Blot et kuriosum?

Samværet med Davidson og andre af lignende format må gøre den sejeste skeptiker usikker. Man kan ikke længere afvise den karismatiske fornyelse som værende blot endnu en af disse lidt bizarre kuriositeter fra religiøsitetens overdrev. Man kan ikke bortforklare den som rent og skært føleri eller et udslag af religiøs entusiasme. Man kan ikke med et skuldertræk betegne den som et herberg for kirkeløse fromme eller et narkotikum for psykisk labile med et utilfredsstillt religiøst behov.

Denne ny strømning i de store kristne kirkesamfund kan ikke ignoreres. Da den nu også breder sig i den katolske kirke, vil vi katolikker i længden heller ikke kunne lade, som om den ikke var der. De nordamerikanske biskopper har (som vi før har gjort opmærksom på her i bladet) allerede følt sig foranlediget til at tage stilling. Som man kunne forvente, var deres vurdering forsigtigt formuleret, men den var dog i det store og hele positiv. Forleden var ærkebiskoppen af Perth (Australien) i København på vejen til synoden i Rom. Han havde selv deltaget i en karismatisk gruppes møde og havde fået et særdeles positivt indtryk. Han var lykkelig over, at bevægelsen havde nået hans bispedømme.

Der synes at være en klar forbindelse mellem den katolske karismatiske fornyelse og det sidste koncil. Det er i hvert fald svært at tænke sig, at bevægelsen havde kunnet vinde indpas i den førkonciliære kirke. Blandt de faktorer, der har åbnet vejen, kunne nævnes koncilets fremhævelse af lægfolkets betydning i Kirken, af økumenien og af Helligåndens karismer.

Den karismatiske fornyelse er i overvejende grad en lægfolksbevægelse, selv om mange gejstlige efterhånden er impliceret. Den er udpræget økumenisk, men på et andet plan end fagfolks drøftelse af teologiske forskelle eller aktive kristnes tværkonnektionelle samarbejde på det politiske og sociale område. Den er – som selve navnet antyder – en genopliven af troen på Helligåndens særlige nådegaver; og denne fornyede tro synes virkelig at føre til det, som Paulus betegner som »Åndens frugt« (Gal. 5,22-23).

Man kender træet på dets frugter. I dette tilfælde synes frugterne at være ualmindelig gode. Vist er der mange ubesvarede spørgsmål tilbage, men det kan være, at man ikke skal vente på svarene! Måske er det, den katolske kirke – også herhjemme – trænger til, simpelthen, at flere og flere katolikker i hjertets enfold og i troen på Jesu løfte beder om at måtte opleve den kraft, som gives ved, at man »døbes med Helligånden« (Ap.g. 1,5).

L. O. D.

NUNTIUS | PARIS

OM DEN MAND, DER SKULLE BLIVE PAVE JOHANNES XXIII

HVERDAGSERINDRINGER
OM MSGR. RONCALLI
Af Denise Aimé-Azam

I en fængslende bog med titlen *L'extraordinaire ambassadeur* (Den overordentlige ambassadør) fortæller Denise Aimé-Azam om sine talrige samtaler med msgr. Roncalli, da han var nuntius i Paris i årene 1945–1953. Hun viser os dermed en stor diplomat, en vordende pave, skjult bag de jævne godmodige træk hos en præst, der helt har viet sit liv til at tjene sin næste, Kirken og Gud. Alt dette træder klart frem i erindringerne om de første måneder af hans ophold i Frankrig.

Den pavelige nuntius var borger i Chaillot. Selv havde vi været det længe før ham. Siden 1932 havde vi boet i Avenue Marceau på anden sal i et hus, der var blevet bygget, dengang kvarteret blev til, på den plads, hvor der tidligere havde været en bandstation og lige ved siden af nuntiaturen. Denne nyere lejlighed, som man kommer ind i fra Avenue du Président-Wilson, har overlevet vores, som engang i 60'erne blev erklæret for »ubeboelig«.

Fra vores lejlighed så vi tit msgr. Maglione, som altid gik rask til med en optaget mine og fulgt i tre skridts afstand af sin sekretær. Efter ham kom msgr. Valerio Valeri, der med sit fip-skæg lignede en prælat fra renæssancen, og som under »denne mærkværdige krig« mange gange, når natten faldt på, formanede os om at rette os mere efter beskyttelsesreglerne. En ganske svag lysstribe røbede omridset af min svigerfaders to vinduer. Nuntiaturen brillerede derimod ved total mørklæggelse, indtil den næsten fuldstændig tømtes i juni 1940.

I 1946 trådte jeg for første gang ind i det arbejdsværelse, der tilhørte Pius XII's repræsentant i Paris. Det var msgr. Roncalli, der havde indbudt mig.

Senere skulle jeg komme der mange gange.

Jeg skal prøve på at beskrive, hvordan der så ud i dette værelse som mange officielle personligheder og måske endda dignitarer inden for Kirken aldrig har set, eftersom der var et mere distingveret modtagelsesrum i stueetagen. Værel-

set på anden sal var karakteristisk for den mand, som tilbragte al den tid, hans mission levned ham, i det og i sit privatkapel.

Det var et hjørneværelse og meget lyst. En stor karnap vendte lige ud til Avenue Président-Wilson, mens en anden vendte ud til Rue Freycinet. Gennem den første aftegnede Eiffeltårnet sig, som man ser det på de andenklasser postkort, turisterne køber. Værelset selv var møbleret på samme måde som de ekstravagante »suits« på luksushotellerne før første verdenskrig med en stor neogotisk victoriansk kamin og et sortiment af røde plyssofaer og -stole. Skråt ud mellem de to vinduer stod et skrivebord med jalousiskabe i lyst træ, bag hvilket nuntien forskansede sig i værelsets mørkeste krog, mens de besøgende sad fuldt belyst, – et forhold, der gav ham visse fordele, men som han, når det passede ham, meget hurtigt forstod at gøre mindre generende for den, han talte med. Hvis samtalen trak i langdrag, hvad der kun skete, når han selv ønskede det, for han forstod meget behændigt og med den venligste mine af verden at skaffe sig af med besværlige og påtrængende personer, kom han gerne frem fra sit ly og gik frem og tilbage i værelset med hænderne på ryggen, eller han indbød den, han talte med, til at sætte sig i en af de højryggede lænestole ved kaminen, hvor han så også selv satte sig ned med begge hænder stukket dybt ned bag sit violette bælte.

Selv foretrak jeg at se ham sidde ved skrivebordet gestikulerende med begge hænder, for hans korte hvide og meget italienske hænder var overordentlig »talende« og kunne endda undertiden være ret hidsige, når han hamrede en knyt-næve i bordpladen og råbte »basta!»

Også skrivebordet »talte sit eget sprog«, dækket, som det var, med dynge af løse papirer, åbne mapper, bøger, fotografier osv.

Væggen omkring skrivebordet var fuld af fotografier. Blandt disse genkendte man sognepræsten fra Ars' udtærede ansigt, et par paver, nogle prælater, hvoraf den ene, efter hvad jeg havde fået at vide af nuntien, var msgr. Radini Tedeschi, samt forskellige præster, som havde ladet sig forevige for efterverdenen. Men først og fremmest var der nogle meget jævne folk, som ganske tydeligt følte sig ilde tilpas i deres søndagstøj, og som øjensynlig for mindst et halvt hundrede år siden havde ladet sig knipse af en omvandrende fotograf. Adskillige af disse mænd og kvinder havde en vis lighed med msgr. Roncalli, og han var slet ikke uvillig til at fortælle om dem: »Det er onkel Xaverio, – det er et daguerreotypi, hvis jeg ikke tager fejl, – og så er det min far,

min mor og mine søskende . . . « Især talte han mange gange om en af sine søstre – eller var det en svigerinde? – som var mor til en stor børneflokk, og som overvældet af træthed var faldet i søvn ved komfuret, hvor hun pådrog sig så svære brandsår, at hun senere døde af dem. »Hun var en helgen, en virkelig helgen,« sagde han. Der var også en niece, som var ordenssøster, og en anden søster, som han holdt særlig meget af, og som passede på hans hus . . .

»Mit hus« sagde han og viste mig et billede, en akvarel, som hang tæt ved ham med godt lys ind over sig lige ved vinduet. »Det er alt, hvad jeg ejer, men huset er mit,« og når han sagde det, fik ordet hus en særlig klang i hans mund. Det var en langstrakt bygning, hvis hele skønhed lå i de solide mure, som havde stået der i århundreder.

Kun en gang var det ved at gå galt. I aviserne, som var fulde af alarmerende meddelelser om oversvømmelserne i Norditalien, stod der, at Po og dens bifloder alle vegne gik over deres bredder, og at især provinsen Bergamo var hårdt ramt af katastrofen. Jeg fandt Roncalli dybt nedbøjet, da jeg kom for at besøge ham. Han tog billedet af sit elskede hus ned fra væggen og holdt det helt hen for øjnene af mig. »Dér,« sagde han og tegnede en zigzagstribet med fingeren, »lige netop dér har muren slået revner! Men Vorherre vil ikke tillade, at mit hus styrter sammen. Jeg har bedt så meget om, at det ikke må ske!«

Og huset faldt heller ikke sammen. Men i dag forstår jeg, hvad han tænkte, da han så den fare, der truede det. Han tænkte ikke bare på, hvad et hjem (det er et smukt ord!) betyder for os alle sammen, men også på menneskenes fejl og mangler, der er som revner i deres indre, i deres sjæl, fordi de trods de solide mure, de har bygget op, synder for Guds åsyn. »Gud ser os!« står der stadig skrevet mange steder på væggen i gamle huse, og det indeholder en kraftig advarsel om, hvordan vi skal forholde os over for alt, hvad vi gør her i livet. Dette dybsindige ord om Guds allestedsnærværelse og om hans øje, der følger os overalt helt ind i de skjuleste kroge af vort væsen! Man kunne af dette ord uddrage en hel afhandling om askesen. Det er det, der danner grundlaget for disse hellige sjæle, der er krystalklare og gennemsigtige som det rene vand, og som overhovedet aldrig forstiller sig over for hverken sig selv eller andre (det sker nemlig også, at man ikke er ærlig over for sig selv, hvad der er i højeste grad ulogisk) med fare for at blive anset for naive. Den retfærdige bliver udlet på grund af sin enfoldighed! Den hellige pave Gregor den Store skrev et udmærket stykke om netop dette emne.

I et hjørne, hvor to vægge stødte sammen, havde han en bogsamling, som stod meget upraktisk, fordi de tykkeste af bøgerne næsten befandt sig i gulvhøjde, og det var som regel netop dem, han havde brug for. Så bukkede han sig ned for at finde den bog, han ville have, og fandt han den ikke, lagde han sig på knæ for at se efter den og måtte så undertiden tage hænderne til hjælp, når han igen skulle op i oprejst stilling. Det virkede som alt, hvad han gjorde, ganske ligefremt og på ingen måde latterligt trods hans tykkelse, som yderligere understregedes af hans violette bælte. Kom man alligevel til at le, var han selv den første til at le med, og når han gjorde det, kom det virkelig fra hjertet.

Af den beskrivelse, jeg lige har givet af hans værelse, kan man se, at han ikke havde nogen kunstneriske præntioner. Jeg kan huske engang, da han i slutningen af en samtale betroede mig, at han havde opdaget en ung kunstner, hvis værker han gerne ville vise mig. »Det er en meget fattig italiensk maler,« sagde han, og så vidt jeg forstod, havde den pågældende kunstner, da han først fik øje på ham, været i færd med at lave farvekridttegninger på fortovet foran en eller anden kirke.

Mens vi gik igennem nuntiatoren, udpegede han ivrigt værkerne for mig. Der var portrættet af msgr. Maglione, af msgr. Valerio Valeri . . . og i spisestuen var der så nogle fresker, forestillende forskellige historiske seværdigheder i Rom, som på en ubehagelig måde væltede sig ind på den besøgende. Mangelen på perspektiv kan virke generende hos en Soutine eller en Chagall, men den stakkels maler, der her er tale om, var ingen af delene. »Hvad synes De om dem?« spurgte msgr. Roncalli, som vidste, at min mand var en ivrig malerisamler. Jeg havde efterhånden i kraft af hans egen væremåde vænnet mig til at være fuldstændig fri og åbenhjertig over for ham, en vane, som jeg senere har bevaret over for alle præster. »Deres Excellence,« sagde jeg, »De har vist stor næstekærlighed over for kunstneren, men ikke over for deres forgængere!« Hans glade latter genlyder endnu i mine ører. Hans forgængere kunne alligevel ikke lide ret meget under, at de var kommet til at se så grimme ud, men til gengæld kunne den italienske maler nu spise sig mæt, og det var det, der betød noget for ham.

Jeg kommer også til at tænke på en anden anekdote, som viser Johannes XXIII's omsorg for jorden og for den bøn, der bedes på et stykke jord af eller for en person, der er født der, og som er blevet ved med at være knyttet til det. Jeg fik den fortalt af hushovmesteren Giulio, som selv blev på nuntiatoren

i Paris, efter at kardinal Roncalli var rejst til Venedig.

Det var i februar 1953. Vincent Auriol havde kort tid forinden overrakt den pavelige udsending kardinalhatten, og man var ikke uden vemod i færd med at forberede hans afrejse fra Avenue du Président-Wilson. Netop på det tidspunkt fik Giulio et telegram fra sin fødeby Piemont, om at hans moder lige var død. Han ville gerne rejse dertil, men byen lå langt borte, var svær at komme til, og begravelsen skulle finde sted med det første. Det var umuligt for ham at komme hjem i tide! »Jeg rejser nu alligevel,« sagde han til nuntien. Men det kom han ikke så godt fra, for msgr. Roncalli sagde til ham: »Du har ikke mere nogen slægtninge der i byen, så du kommer bare til at føle dig træt og alene og dobbelt så ulykkelig, som du er i forvejen. Det er slet ikke nogen god idé! Nu skal du bare høre, – din mor elskede sin by, og hun elskede sin kirke. Når jeg nu rejser til Venedig, er det kun en lille omvej for mig at rejse dertil, og så går jeg ind i hendes egen kirke og læser messen for hende.« Dette løfte opfyldte kardinal Roncalli, før han overhovedet tog til Venedig, og Giulio forstod meget vel at værdsætte denne gave fra en mand, hvis tid var så kostbar, men som gav med hjertet.

Der er i det hele taget ingen tvivl om, at det betød uendelig meget for kardinal Roncalli at være et ganske almindeligt forbindelsesled mellem jævne mennesker og Gud.

Beretningen om den sidste gang, Johannes XXIII rejste med toget, vidner på samme måde om hans fuldstændige ligefremhed over for jævne mennesker.

Paven begav sig kort før sin død ud på en togrejse – med særtog ganske vist – til en eller anden by, vistnok Assisi. Undervejs fik han imidlertid toget til at holde ved en lille station, fordi han havde kendt stationsforstanderen, da han var en ung underordnet jernbanemand. Pave Johannes sendte bud efter ham, og han nærmede sig ængsteligt paven, som slog armene om ham og sagde: »Vi har faktisk klaret os godt, vi to!«

Denne ganske naturlige ligefremhed forhindrede ham dog ikke i med stor takt at bevæge sig i det, man plejer at kalde det gode selskab. Derom fortælles der også mange anekdoter. Jeg var selv engang på vej ud fra en reception i det franske Akademi og var kommet til at stå lige ved siden af msgr. Roncalli, der ventede på sin vogn, da en eller anden sagde til ham: »Nå, Deres Excellence, hvornår kommer så kardinalhatten?«, hvortil Roncalli svarede: »Kardinalhatten, kardinalhatten! Jeg har nok at gøre med at se på damernes hatte!«

Det eneste, jeg erindrer om min første samtale med ham, er, at jeg kom glad og oplivet hjem, men i hvert fald fortalte han mig aldrig noget, der kunne minde om den ringeste indiskretion. Der er dog ingen tvivl om, at han led under den vrangvilje, han mødte i Frankrig. Det første, han blev mødt med var forlangende om, at en hel del biskopper skulle afsættes. Da Bidault ikke uden en vis brutalitet forelagde ham sine krav, skal han efter sigende have svaret: »Lad os indgå et kompromis! De forlanger, at 30 biskopper skal afsættes. Nu kan De få nullet, så beholder jeg tretallet.« I hvert fald blev det ved det!

AKTIONENS GANG

SCT. ANSGAR: *Kontaktmand: Frk. Elsebet Kieler.*

Sognet har startet en aktion i september, som gik ud på, at flest muligt i sognet skulle besøge flest muligt af dem, de kender i sognet, i forbindelse med årsoppgaven. Aktionen blev stimuleret af plakater, tegnet af sognets skolebørn, af et menighedsmøde 1. onsdag i september og af åbne huse de følgende onsdage i forskellige menighedsrådsmedlemmers hjem med en nærmere indføring i årsoppgavens forskellige kategorier ved bl. a. Birgit Wohlert (flygtningehjælp), pater Poppe (gæstearbejdere), sognepræsten og søster Gisela (isolerede katolikker) og veterinærstuderende Master Dube fra Sydafrika (de udenlandske studerende). SCT. ANDREAS (Ordrup): *Kontaktmand: Fru Dorte Bührmann.*

Et udvalg er nedsat. Prædikenen har 3 søndage i træk omhandlet årsoppgaven. En undersøgelse af behov og muligheder er i gang. Til menighedens »høstfest« den 9. oktober er der indbudt 10–12 udenlandske studerende.

SCT. ANNÆ: For at sætte aktionen i gang har man på en menighedsaften vist filmen »Den fremmede« (udlånt af Statens Filmcentral). Pater G. Gommans har en aften talt om tilflyttere og integration.

SCT. ANTONI: *Kontaktmand: Fru Anne-Liese Thomasen.*

Sognet har 1) oprettet et kontaktorgan til formidling af kontakt mellem udenlandske og danske familier og enkeltpersoner, – 2) udvidet gruppearbejdet for kontakt med katolikker med løsere tilknytning til Kirken, – 3) oprettet besøgstjeneste for gamle og syge, – 4) igangsat en gennemgang af den hol-

DE FREMMEDE IBLANDT OS

landske katekismus, bl. a. for søgende ikke-katolikker.

JESU HJERTE: *Kontaktmand: Pater H. van Schaik.*

Se i øvrigt Katolsk Forum, nr. 17, s. 10.

JOHANNESKIRKEN: *Kontaktmand: Ole Perstrup.*

Kontakt er planlagt med Herlev. Årsopgaven er ikke noget nyt for Johanneskirken. Læs blot endnu en gang pastor P. d'Auchamps artikel i Katolsk Forums særnummer (nr. 15), s. 12. Besøgstjenesten udvides. Der meldes: »Kirken er fuld af tøj!«

SCT. MARIÆ (Frederiksberg): *Kontaktmand: Knud Lennart Skov-Hansen.*

Man agter at gøre en særlig indsats for isolerede katolikker og søgende mennesker. Til folkedansen i Liobahjemmet hver torsdag er udlændinge og flygtninge velkomne.

SCT. THERESE: *Kontaktmand: Pastor O. Rørdam Bonnevie.*

Den 29. september blev der på sognets initiativ afholdt et møde om årsopgaven for menighedsrådene i Storkøbenhavn. Mødet indledtes med en billemeditation med musikledsagelse. Derefter blev der arbejdet i grupper efter de forskellige kategorier af opgaver, hvorefter man samledes igen og aflagde diverse referater. En retræte om emnet vil blive afholdt i oktober med pastor K. Ballin som retræteleder.

BIRKERØD: Man prøver at gå ind i kommunens arbejde. Til en retræte-weekend om emnet (18.-19. september) med pater Pauli som retræteleder kom der 18 mennesker fra Birkerød og Hørsholm. K.U.K. har holdt en aften om årsopgaven med pater K. Å. Nielsen. Kon-

takt med U-landshøjskolen i Holte, hvor der opholder sig ca. 30 studerende om året, der ønsker faste familieforbindelser.

ESBJERG: *Kontaktmand: Jeppe Matrøn.*

Menighedsrådet har til alle medlemmer af menigheden sendt et stort spørgeskema om, hvilke behov der findes, hvormed man i særlig grad har tænkt på de fjernstående.

GRENÅ: *Kontaktmand: Pater Bernhard Kiel.*

HADERSLEV: *Kontaktmand: Fru Elsebet Skaarenborg.*

Man vil koncentrere sig om de isolerede og ældre, satse på »vinterstueaftener«, hjælpe med kørsel til kirken, udflugter m. v.

HELSINGØR: *Kontaktmand: Pater G. Coenen.*

KOLDING: Nye polske flygtninge er blevet modtaget i menigheden ved kaffebrød efter søndagsmessen. Man har oprettet fadderskab for dem. Hver familie har fået anvist en dansk katolsk familie til hjælp i overgangstiden.

NYBORG: *Kontaktmand: Petro Møller Jensen.*

Gennem Arbejdsformidlingen har man opsporet udlændinge i byen – nogle tyrkere og en enkelt inder, og disse vil nu blive indbudt til en hyggeaften for at opnå kontakt. For at skabe en bredere kontakt med de øvrige menigheder på Fyn har man i lighed med et tilsvarende arrangement på Glorup i fjor arrangeret et stævne på Dalum Kloster i slutningen af august. Syge og gamle bliver en gang om måneden hentet til kirke i taxa.

NYKØBING F.: *Kontaktmand: Anette Carlsen.*

Se i øvrigt Katolsk Forum, nr. 17, s. 10.

NÆSTVED: *Kontaktmand: John Bernstein.*

Kontakt søges med Frelsens Hær vedrørende gæstearbejdere. På et stævne på Lungholm Slot for Region III talte biskoppen om årsopgaven. Pastor K. Ballin og frk. Elsebet Kieler er indbudt som indledere til et menighedsmøde om emnet den 26. oktober.

ODDER: Pater Grünwald har holdt et menighedsmøde om årsopgaven, hvor der blev vist lysbilleder, som var samlet og tilsendt af Kateketcentralen, Rygård.

ODENSE: *Kontaktmand: Erik Horn.*
Man har taget kontakt med KFUK og Frelsens Hær og holdt en menighedsaften om opgaven.

RANDERS: *Kontaktmand: Rose Mary Christensen.*

Et menighedsmøde er afholdt med 29 deltagere. Der arrangeres et fast månedligt møde for de ældre, som hentes til mødet i bil. Yngre isolerede katolikker søges inddraget i denne opgave for de ældre. En gruppe på 12-14 mennesker, der arbejder med opgaven, mødes en gang månedlig.

ROSKILDE: Et strålende menigheds-møde med 60 deltagere – også unge – er afholdt med bistand af pater K. Å. Nielsen. I øvrigt har man allerede en gammel kontakt med gæstearbejdere, ligesom man allerede et år har haft et udvalg for tilflyttere. Desuden vil man med henblik på det kommende universitet søge samlet en støttekreds for udenlandske studerende blandt byens borgere.

SILKEBORG: *Kontaktmand: Børge Tønning.*

Man er i færd med at skrive en tekst om sognet og kirken, som skal oversættes til serbo-kroatisk. Et aktionsudvalg til planlægning af sammenkomster for diverse grupper i sognet er nedsat. Et spørgeskema i lighed med det, der er udsendt i Esbjerg, er sendt til alle menighedsmedlemmer på 16 år og opefter. Der er til dags dato indgået 45 svar. Vi håber senere at vende tilbage til dette.

SVENDBORG: Menigheden havde i forvejen nedsat et kontaktudvalg, som søger kontakt med de forskellige kategorier af isolerede.

TÅSTRUP: Man har fået kontakt med en del udlændinge i sognet. Aktionsudvalget, som har 8 medlemmer, har i samarbejde med dem planlagt en international efterårsfest, hvor de selv vil underholde, – og en julefest selve juleaften.

VEJLE: *Kontaktmand: Poul Melchior.*

VIBORG: *Kontaktmand: Ignats Gravgård.*
ÅLBORG: *Kontaktmand: Frk. Helena Baszkiewicz.*

Du kaldte os fra mørk

et i dit underfulde lys.

PAVE PAUL VI

OM GUDS FOLK (1.8.71)

Når man leder efter karakteristiske udtryk i det sidste koncils belæring, opdager man let, at ordet »Guds Folk« er den foretrukne definition af »Kirken«. Kirken er Guds Folk. Det er dog ikke den eneste betegnelse for dette mystiske og komplekse »legeme«, Kirken.

Vi kan bestemt alle sammen huske nogle af de talrige udtryk for »Kirken«, der findes i bibelsk og teologisk sprog. Det kan være godt at tænke på nogle af dem for bedre at forstå vigtigheden og betydningen af udtrykket »Guds Folk«, som vi nu vier vor opmærksomhed. Kirken er i Kristus »et sakramente, et tegn, et instrument«, hvorved mennesker kan forene sig intimt med Gud og opnå deres evige frelse og danne mere end et samfund – nemlig en »kommunion« – et fællesskab. Kirken er frøet og spiren til Guds og Kristi Kongedømme. Den er hjorden, hvis hyrde er Kristus. Den er Guds Hus, Guds Tempel og Guds Familie. Den er Kristi Brud, det er menneskeheden forenet med Kristus i den højeste og levende kærligheds bånd. Den er sandhedens søjle og grundlag. Den er fremfor alt andet »det mystiske legeme«, hvis hoved er Kristus og vi de forskellige lemmer, men besjælede af den samme ånd (jfr. 1. Kor. 12,12; Kol. 1,18; Ef. 1,22-23; 4, 15-16) og så videre. Hver af disse titler giver grundlag for dyb og ophøjet meditation.

+

Men lad os dvæle lidt ved den titel, koncilet valgte. I et fremragende afsnit i den dogmatiske konstitution om Kirken, »Lumen Gentium« (nr. 9), nævnes følgende:

»Til alle tider og i alle folkeslag er hver den, som frygter Ham og øver barmhjertighed (jfr. Ap.g. 10,35), Gud velbehagelig. Det har imidlertid behaget Gud at helliggøre og frelse menneskene, ikke enkeltvis og uafhængigt af hinanden, men ved at samle dem til et folk, som skulle kende Ham i sandhed og tjene Ham i hellighed. Derfor valgte han den israelitiske æt til sit eget folk. Han indgik en pagt med den og sørgede for dens gradvise opdragelse og oplysning ved at manifestere sig selv og sin vilje i dens historie, idet Han helligede den til sin ære. Men alt dette fandt sted som en forberedelse til og et forbillede på den nye og fuldkomne pagt, som skulle sluttes i Kristus, og den fyldigere åbenbaring, som skulle formidles af selve Guds Ord, som var blevet Kød. 'Se, dagene kommer, siger Herren, da jeg vil oprette en ny pagt med Israels hus og med Judas hus . . . Jeg vil indgive min lov i dem og skrive den i deres hjerter, og jeg vil være deres Gud, og de skal blive mit folk . . . De skal kende mig – både små og store – siger Herren (Jer. 31,31-34). Det er den nye pagt, Kristus indstiftede, det er det nye testamente i hans blod (jvf. 1. Kor. 11,25), idet han kaldte en mængde sammen fra jøderne og folkeslagene, som skulle vokse sammen – ikke ved kødets bånd, men i Ånden, og de skulle være Guds Folk . . . «

Dette er en storslået historisk og teologisk syntese af Åbenbaringens forhold mellem Gud og menneskene.

+

Mange har tillagt den forrang, »Lumen Gentium« giver »Guds Folket« (i det andet kapitel) i forhold til Kirkens hierarkiske konstitution (i det tredje kapitel), stor doktrinær og praktisk betydning, som om dette medførte en afgørende ændring i Kirkens fremtidige struktur – en ændring som skulle forpligte Kirken til at ændre sin forfatning, som Kristus jo selv har oprettet og traditionen udlagt og reguleret – en ændring til skade for Tridentinerkoncilet og det Første Vatikankoncils dogmatiske doktriner og også imod Kirkens almindelige teologiske og kateketiske lære, men til fordel for vore dages demokratisk-ideologiske bevægelser. Men sådan er det jo ikke. Den forrang, der gives studiet af Kirken som Guds Folk, er af største betydning, fordi den tvinger os til at betragte det i dets brede og organiske vision. Den menneskelige virkelighed, som er fælles for alle dem, der danner Kirkens mystiske og sociale legeme, og Kirkens egen »endelige årsag«, nemlig menneskehedens Frelse – Folkets Frelse – som er sat i forgrunden med »forrang i hensigten«. Men den »udvirkende instrumentale årsag« – Kirkens hierarkiske mandat med den tilhørende magt til at »føde« Guds Folk, som Kristus gav Apostlene, bevarer sin uundværlige kraft (jvf. ovennævnte kapitel) med dens særlige forrang: »Prior in executione« – forrest i udførelse. Det er ikke fra dette standpunkt af en tilsyneladende indbyrdes ophævede virkning mellem folk og hierarki, vi skal studere titlen af Guds Folk, som omfatter hele Kirken – de troende, biskopperne og paven.

I den guddommelige tanke var der en fundamental lighed, en global plan og et fælles mål. Den danner et folk, alle kan få adgang til. Det var først et folk efter etniske og religiøse regler efter den Gamle Pagt – det Gamle Testamente – som havde privilegier og var eksklusivt. Men med Messias, Kristus, Grundlæggeren af en »ny og evig pagt«, kom et nyt folk – ikke kendetegnet ved blod og land, men som Apostlen Peter skriver i sit første brev, »en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk« ved Kristi forløsergerning tilbød hele menneskeheden – tilbød Folket af Guds Børn (jfr. Joh. 1,12) – til alle Jer, som er kaldt ind i Guds underfulde lys, »I, som fordem ikke var et folk, men nu er Guds Folk« (1. Pet. 2,9-10). Dette er den religiøse plan, planen for virkelig og frugtbringende frelse med udspring i Guds Nåde, i Evig Kærlighed. Kirkemødet viser os den på en vidunderlig måde i dens historiske og eksistentielle virkelighed, i århundredernes løb og derudover.

+

Lad os nu være opmærksomme. Denne guddommelige plan, som ifølge sin hensigt og kraft er universel (dvs. katolsk) holder sig imidlertid i virkeligheden i harmoni med Guds uadgrundelige tanke (jfr. Matt. 24,40) og med menneskets ubrydelige og forudbestemte frihed (jfr. Rom. 10,16; Joh. 12,37) og med den afgørende linie – troen – med alt, hvad det omfatter i den menneskelige og åndelige orden (jfr. Mk. 16,16; Hebr. 11,6). Denne linie angiver omkredsen af Guds Folk, som i virkeligheden er samfundet af de troende, af dem, som har modtaget Evangeliet, de »Gode Tidender«, og som derfor er indtrådt i et nyt, vitalt og udsigeligt slægtskab med den levende Gud ved en ny overnaturlig pagt, som vi kalder: Det Nye Testamente (jfr. 1. Kor. 1,21).

+

Lad os overveje sagen, – så vil vi se, at medlemskab af Guds Folk er af enorm og afgørende vigtighed. Det er begyndelsen til og pantet på Frelse. Det er en sag af allerstørste vigtighed, både fordi dette medlemskab beror på et mangfoldigt mysterium af nåde, barmhjertighed og kærlighed fra Guds side og af menneskelig frihed fra vor side, både fordi det er forbundet med dramaet om vor evige personlige skæbne (jfr. Joh. 3,18; Åb. 7,3; 9,4; 14,1), og fordi andre problemer er forbundet med det såsom missionsspørgsmålet (jfr. Ad Gentes, n. 2-5) og det økumeniske problem (jfr. Unit. red. n. 2). Da nu Kristi Kirke er Guds Folk, bliver medlemskabet af Kristi Kirke af største vigtighed.

Den, som tror, at han kan blive ved med at være kristen ved egen kraft, og forlader den synlige og hierarkiske kirkes institutionelle bånd, eller som forestiller sig, at han kan forblive trofast mod Kristus ved at danne sin egen kirke efter sine egne ideer, er på det forkerte spor og fører sig selv bag lyset.

Her kunne man anføre det gamle udtryk: »Udenfor Kirken er der ingen frelse«; men vi har ikke tid til at forklare det nu. Gud kan frelse hvem Han vil, og vi ved, at Hans visdom og barmhjertighed er stor; men det faktum forbliver, at i åbenbaringen af sin kærlighed oprettede Han Kristus med sin Kirke som en bro, vi må over for at komme fra vor ulykkelige lod til Hans frelse og Hans evige salighed.

+

Vi må derfor altid fremme og ydmygt og oprigtigt efterprøve vort medlemskab af Guds Folk, af Kirken, med barnlig hengivelse i tro, i kærlighed, i fællesskab lovligt og synligt opbygget, som det er. Det skulle danne det åndelige grundlag for sikkerhed og glæde, som er et kendetegn for det gode Guds Folk – kristent og katolsk – og det skulle hele tiden kalde Pilgrimskirkens hymne frem i vore Hjerter: »Hvor elskelige er dine boliger, Hærskarernes Herre! Af længsel efter Herrens forgårde vansmægter min sjæl, nu jubler mit hjerte og mit kød for den levende Gud!« (Sl. 83). Så blive det for os og for alle med vor apostolske velsignelse.

(Oversat af pastor W. Vick)

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gæstmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 63 50

Tonny Vergmann

Bilkenelagermester
aut. vand- og gæstmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarmestre
Ramshæred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverendør til katolske institutioner

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved

Alt vedrørende begravelser
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn
El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 66
Lys - Kraft - Oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koka, brændestoffer
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 68

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian W. Walther
HORSENS

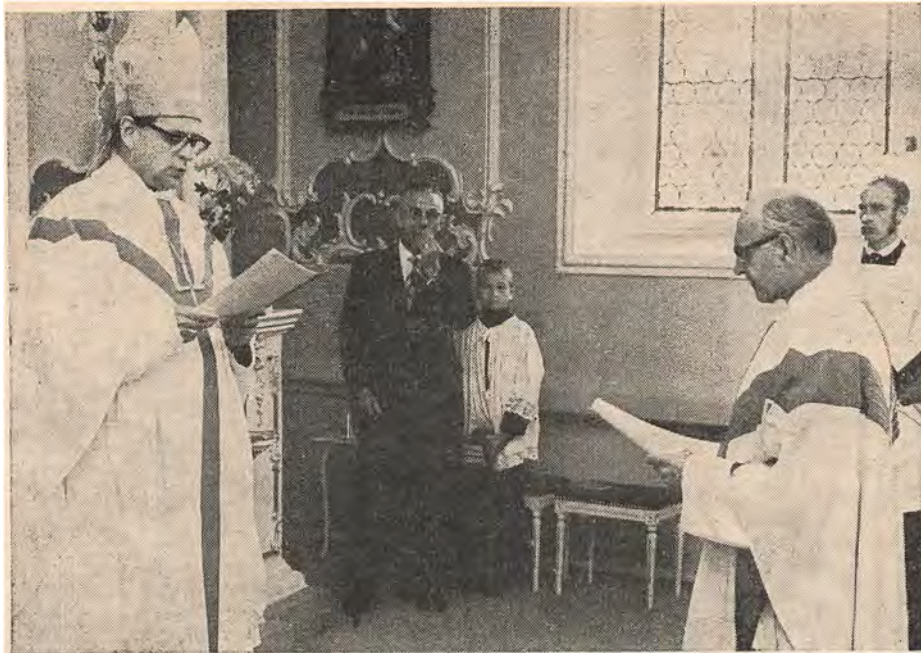
Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus
Telefon 12 87 00 (4 lin.)

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 62 03 08

Forflytninger og jubilæer

Søndag den 5. september tog pastor Wilhelm Diekmann afsked med menigheden i Fredericia, hvor han har virket i ca. 20 år. På grund af svigtende helbred har han søgt og fået embedet ved St. Bendts Kirke i Rudkøbing. Efter højmesseren var der reception, hvor den taknemmelige menighed overrakte deres afholdte sognepræst en hædersgave.

Samme dag fejrede pastor Palle Burla, Thorshavn, sit 25-års præstestjubilæum og holdt samtidig afskeds gudstjeneste for efter 18 års virke på Færøerne at overtage menigheden i Fredericia.

Ved afslutningen af gudstjenesten indsatte jubilaren sin efterfølger, pater Alex Kons, ved at overrække ham evangeliebogen og kirkens nøgler med velsignelse og gode ønsker for fremtiden, idet oblatfædrene skal overtage arbejdet på Færøerne fremover. Også her var der efter messen en festlighed med deltagelse af en talrig forsamling og overrækkelse af en hædersgave.

Pater Palle Burla, gammel elev fra St. Knuds Skole og medlem af den allerførste K.U.K., studerede først ved Københavns og dernæst ved Louvains universitet i Belgien og blev præsteviet i St. Ansgars Kirke af biskop Suhr i 1946. Efter kapellantid ved Sakramentskirken og i Lyngby og efter at have været medophavsmand til Pinsestævnet 1953 kom han samme år til Færøerne som sognepræst. Han har deroppe gjort sig kendt som foregangsmand i det økumeniske arbejde gennem alle årene.

Ved afskeden takkede pastor Burla særlig franciskanersøstrene for godt samarbejde. Man har i Thorshavn kunnet glæde sig over den store fremgang, søstrene har haft med deres skole og børnehaver, således at de nu råder over store moderne bygninger og har ca. 500 børn i omsorg.

Ovenstående billede er taget søndag den 19. september, da biskop Hans Martensen indsatte pastor Burla til sognepræst i Fredericia. Herren midt i billedet er hr. Häuser, formand for menighedsrådet, der oplæste kaldsbrevet for menigheden i Fredericia.

Fra vore korrespondenter

SEX I SKOLEN?

SEXUNDERVISNING
BØR GIVES AF FORÆLDRENE -

Søster Sidonie foreslår, at forældrene ved lov skulle være bundet til denne undervisning, men først efter kurser i seksualvejledning

Hvorfor har undervisningsministeriet ikke ved lov vedtaget, at forældre skal have kurser i seksualundervisning, sådan at de selv bliver i stand til at klare det problem?

**Poul
HENRIKSEN**

Raadhusstrøvet, Vejle

Tlf. *82 37 11

Leverandør til St. Maria Hospital

Hvidehus Bøglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger . . .

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26

Kartofler - Frugt - Grøntsager

Konserves - Dybfrost

R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet

Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger

Kolding

Telefon 82 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding

Telefon 82 35 65

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet

Kolding. Tlf. 82 33 44

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahngade 4, Kolding

Telefon 82 06 83

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding

Tlf. 82 01 65

Bendt Gravgaard

Isenkram og groe

Hobro - Tlf. (08) 82 15 44

Q. Garth-Grüner

Landeretesagfører
Bredgade 25
København K.
Telefon Minerva 408

Ernst Grell & Co.

elektroinstallatør
Smallegade 4, København F.
Telefon Godthåb 2638 og 2678

Fint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis Ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaarde Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6860

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch
(Forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindblindinger

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 39, Esbjerg
Telefon 12 08 29

Mogens Larsen El. Installatør

Ramshørd 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

J. P. Jensen

Fisk - Vildt - Fjerkræ

Nørrebrogade 225.

København N.

Tlf. Taga 755

N. BOESEN

BEGRAVELSESFORRETNING
Nørrebrogade 9 . 7100 Vejle
Telf. (05) 82 07 25 — 82 46 40

Spørgsmålet rejses af Søster Sidonie — forstanderinde på den katolske Stenoskole i Nakskov.

— Forældrene skal opdrages til at give denne orientering, før det kan forventes at samværet mellem to mennesker stadig opfattes som noget smukt. Jeg mener specielt, at forældre med småbørn kan få noget ud af denne undervisning. Børnene ved da besked, når de kommer i skolen. Pædagogerne har noget at bygge videre på. Var jeg forældre ville jeg betakke mig for, at mine børn skulle have seksualundervisning af en eller anden tilfældig pædagog.

Søster Sidonie mener bestemt, at det er ligegyldigt om børn har kendskab til regning, før de kommer i skolen. Men gælder det det seksuelle, må forældre sørge for en forhåndsorientering.

— Ellers får børn ikke et smukt forhold til det mener Søster Sidonie.

Generelt mener søster Sidonie ikke, at Stenoskolen er forpligtet til at give seksualvejledning til børnene.

— Men det er da klart, at vi vil give seksualvejledning på skolen, siger hun videre. Men måden hvorpå vi vil gøre det, vil blive anderledes end i de offentlige skoler. Vi holder nu et møde om sagen i lærerrådet. F. eks. synes jeg, at det er en forkastelig bog, der undervises efter. »Mand-kvinde — pige-dreng« virker med sine billeder direkte pervers. Jeg synes det er at trække noget smukt ned i skidtet.

— Er der måske nogen, der kan fortælle mig, hvilken nytte små børn kan have af et kursus i samlejeteknik. Jeg synes, vi skal blive på et stade, der ligger højere end dyrenes.

Søster Sidonie mener ligeledes, at forældrene skal være trygge ved at sende deres børn i skole. Hun mener derfor ikke, at omtalte bog er et undervisningsgrundlag.

Søster Sidonie:

— Hvorfor skal den gøre noget smukt til noget lavt?

— steen

NAKSKOV

CA. 400 BØRN TILBYDES KATOLSK UNDERVISNING

**Også aftenskole med katolsk tros­lære
i Nakskov**

Ca. 400 katolske børn, som går i andre skoler end den katolske i området Vest- og Midtjylland, får fra den 9. oktober tilbud om at deltage i en gruppeunder-

visning i katolsk religion. Det er en af lærerne ved Stenoskolen i Nakskov, søster Lucia, der forestår denne undervisning, som finder sted hveranden lørdag formiddag indtil den 19. februar. Forældrene opfordres til at gøre indkøb i Nakskov, mens børnene går i den katolske skole.

— Der bliver tale om en engagerende undervisning, hvor specielle effekter som musik, klip, formning, musik og billedbånd tages i anvendelse for at illustrere de bibelske begivenheder, siger søster Lucia. — Det er første gang vi forsøger en undervisning af denne art.

Også de voksne er der tilbud til. I samarbejde med AOF i Nakskov tilbydes i vinter som aftenskolefag »Katolsk tros­lære« ledet af søster Lucia. Aftenskolen er kommet i stand på forespørgsel fra forældre. Der bliver blandt andet tale om gruppesamtaler inden for emnet. Dette fag starter allerede førstkommen­de torsdag, og er en absolut nyhed inden for aftenskolen . . .

mow.

LOLLAND- FALSTER

Mødedeltager til teologer:

»KOM NED PÅ JORDEN«

Arbejdsudvalg for den katolske kirkelige aktivitet på Lolland-Falster nedsat

— Kom ned på jorden til os andre. I er så højtravende, at vi ikke kan følge jer!

Således sagde Tage Gonbek, der deltog i fællesmenighedsrådsmødet på Stenoskolen i Nakskov forleden. Han henvendte sig til foredragsholderne, der talte om demokrati i kirken. Fra salen lød bifaldende mumlen.

Mødelederen Richardt Hansen, der også selv holdt foredrag, takkede for kritikken, og han bemærkede, at den var absolut positiv, da den tydeligt viste et af problemerne vedrørende demokratiseringen i kirken, nemlig en utilfredsstillende kommunikation.

Diskussionen efter foredragene havde været præget af teologerne, mens salen var inaktiv. Først da medlemmet fra Nykøbing menighedsråd, Tage Gonbek, — nærmest presset til at udtale sig — påpegede det for høje teologiske plan mødet befandt sig på, løstes der op for de fremmødtes talelyst.

Teologernes for lægmænd uforståelige fagsprog blev kritiseret. Man ønskede en mere jordnær diskussion om praktiske problemer.

Til fællesmenighedsrådsmødet var mødt menighedsrådene fra de katolske kirker i Nakskov, Maribo og Nykøbing. Endvidere var repræsentanter for folkekirken indbudt, men af disse havde det kun været muligt for sognepræst Preben Olofson at komme. Foruden Richardt Hansen holdtes foredrag af Jan Umans, medlem af det økumeniske fællesråd, og Fritz Rosenvind Rieck, fra Den københavnske Kirkefond.

Formålet med mødet var gennem debat og oplysning at fremme demokrati i kirken.

Måske netop i kirken går en demokratiseringsproces langsomt, da kirken gennem tiderne i udstrakt grad har været enevældens håndlanger. Men i vor tid hvor ungdomsoprøret og andre ekstraparlamentariske grupper skaber debat om styrelsesformer, sidder kirken ikke passivt hen, men vender sig mod embedsvældet. En demokratisering er påkrævet og mødet skulle belyse en del af problematikken.

Mødelederen, hjælpepræst i Nakskov, Richardt Hansen, talte i aftenens første foredrag om demokrati i samfund og kirke.

– I samfundet fungerer demokratiet i kraft af folkets eksistens. Folket har hele magten og står ikke under en udenforstående højere lov. Men en sådan

form kan ikke forefindes i kirken, hvor demokratiet er begrænset af evangeliets bud, sagde han.

Da ordet efter kaffen blev givet frit, fastslog sognepræst Preben Olofson, at der i Guds rige er et totalitært styre.

– Vi har set uhyggelige eksempler på diktatur, men hos Gud er det sandhedens, retfærdighedens og kærlighedens styre, sagde han.

Preben Olofson fortalte om kommunikationsproblemer: – Oplysninger om kirkens liv sendes ud til menigheden gennem kirkebladet, der når 12.000 mennesker. 12.000 mennesker har 24.000 ben, og hvis blot 100 af disse var villige til at dele bladet ud, var alt godt. Og egentlig kan der nemt samles 100 ben – blot ikke to på samme person. Det halter lidt.

Resultatet af mødet blev nedsættelsen af et hurtigtarbejdende udvalg for den katolske kirkelige aktivitet på Lolland-Falster.

Menighedsrådene i Nakskov, Nykøbing og Maribo skal hver udpege tre medlemmer til udvalget, der skal være i funktion inden den 15. oktober. Udvalget skal finde frem til konkrete samarbejdsmodeller og endvidere beskæftige sig med hvilke aktiviteter inden for kirken, der fremover skal lægges vægt på.

TYSKLANDS FØRSTE ØKUMENISKE MENIGHEDS- CENTRUM I HARRESLEV?

Den evangeliske landskirke har allerede godkendt planen – Katolsk kirke ved siden af evangelisk børnehaven og menighedshus

Flensborg. Den katolske og den evangeliske kirkes vilje til efter ca. 450 år ved siden af hinanden at komme til et frugtbart samarbejde er ikke længere til at overse siden den romersk-katolske kirkes sidste koncil. Praktiske eksempler på dette samarbejde er imidlertid endnu sjældne. På denne baggrund skal man se planerne om oprettelse af det første økumeniske menighedscentrum i Tyskland i Harreslev.

Indledende forhandlinger mellem Flensborg provsti og den katolske menighed i Flensborg har vist viljen til at vove dette forsøg i grænsekommunen Harreslev. Medens den evangeliske landskirke allerede har godkendt planerne, mangler endnu godkendelsen fra det biskoppelige ordinariat i Osnabrück. Som det fremgår af den katolske Flensborgmenigheds præstebrev, skal dette

økumeniske menighedscentrum »give et tydeligt bevis på ærligt samarbejde, dog uden forsøg på at skjule bestående forskelle«. Desuden kunne dette projekt bidrage til at imødegå kritikken af »overflødige kirkebygninger«. Den evangeliske menighed har nu tilbudt den katolske menighed byggepladsen for den oprindeligt planlagte evangeliske kirke. »I modsat fald ville vi igen være kommet ud for, at der i en afstand af ca. 100 meter står både en evangelisk og en katolsk kirke«, sagde provst Helmut Steenbock i en samtale med det tyske pressebureau. Såfremt biskoppen af Osnabrück godkender det planlagte samarbejde, vil den katolske kirke sandsynligvis allerede i årene 1973/74 opføre en kirke i Harreslev, som også kan benyttes af den evangeliske menighed. Til gengæld vil den evangeliske menighed stille sit menighedshus og sin børnehaven til rådighed for den katolske menighed. Et yderligere samarbejde med fælles arrangementer udelukkes ikke fra nogen af parterne. I det katolske præstebrev hedder det herom bl. a.: Forhåbentlig kommer det så engang med helt klare skriftlige aftaler (mellem de to kirker) til en god løsning i så henseende.«

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A.
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET Skjold

Amaliegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

Lysestøberen

Alle slags Alterlys
Hånddippede lys i 37 farver
Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15-17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telefon Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglgårdstræde 13
København K.
Telefon 14 14 06 (omst. til samtlige afd.)
Kvalitetsoat

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murarmestre ★ Entreprenører
Ingenlører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

J. Qvist Jensen Støttermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3787
Kød, flæk, pålæg
En gros og en detalj

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenelagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 68

Ove Juul-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160
Tlf. 55 57 80

**Støt Katolsk Forum -
tegn et abonnement!**

MINDSZENTY I ROM

**Synodens åbningsmesse var en dramatisk
hyldest til kardinal Mindszenty**

Vatikanet - NC News Service

Kardinal Jozsef Mindszenty, for hvem de fire historiske år, hvor det 2. Vatikankoncil afholdtes i 60'erne, er et ukendt kapitel, var i bogstavelig forstand dagens mand, da han ved pavens højre hånd deltog i den messe i det sixtinske kapel, der indledte bispesynoden i Rom 1971.

Hans overraskende ankomst til Rom lige netop to dage før synodens åbning bevirkede, at den gudstjeneste, der indledte mødet mellem de 210 deltagere i synoden, fik et gribende og dramatisk præg, - og pave Paul sørgede personligt for, at han kom frem i rampelyset.

Selv om den 79-årige kardinal ikke selv var delegeret til synoden, tog han alligevel del i den koncelebrerede messe, som nu er så velkendt for de øvrige fire prælater, der var samlet omkring alteret under Michelangelos vældige fresker, men som for ham var et nyt og hemmelighedsfuldt ritual.

Let foroverbøjet, men med oprejst pande gik kardinalen efter sin lange indespærring i spidsen for den lange procession af biskopper ind i det sixtinske kapel, hvor han under hele messen havde sin plads ved pavens højre side.

Efter 23 års fængsel og frivilligt eksil havde denne kommunismens ivrige bekæmper definitivt forladt sit elskede Ungarn og var nu tøvende, men i lydighed mod pavens ønske, ankommet til Vatikanet.

Nu og da tørrede han sig over panden med et lommeterklæde på grund af varmen fra fjernsynskameraerne, mens han samtidig virkede både lidt forskrækket og imponeret over at se så mange mennesker forsamlet på ét sted efter de mange års isolation.

Den ring, paven havde givet ham, ved hans ankomst til Rom, strålede i lyset fra alteret.

Med let skælvende hænder holdt kardinal Mindszenty om missalet, mens han med fast stemme sang indgangsbønnen. Det så ud til, at han følte sig lidt gene-

ret af de rige hvide og purpurfarvede klæder efter nu i så mange år kun at have båret en enkel sort soutane.

Da kardinal Mindszenty satte sig ned efter Kyrie, var hans mitra kommet til at sidde lidt skævt, men en præst hjalp ham med at sætte den på plads igen. Derefter vendte han sig om og så på paven, som indledte sin tale med at sige:

»For at det skulle blive endnu mere indlysende og gribende, at der her er forsamlet biskopper fra hele verden, er en, der lige er ankommet til Rom efter mange års ufrivilligt fravær, nu til stede blandt os, - det er vor ærværdige broder, ærkebiskoppen af Erztergom i Ungarn, kardinal Jozsef Mindszenty...«

Da paven sagde dette, brød de forsamlede kardinaler, biskopper og gejstlige auditores ud i et spontant bifald. Kardinalen var synligt bevæget, da han bøjede hovedet let til tak.

Under hele messen så kardinalen ikke en eneste gang op fra sin messebog, mens han med fast stemme bad messens bønner.

Efter konsekrationen vendte pave Paul sig om til ham med udstrakte arme og gav ham fredskysset.

Da messen var forbi, tog paven kardinal Mindszenty i hånden, og de havde begge tårer i øjnene, da han førte ham ud af kapellet. Udenfor dukkede begejstrede præster frem af mængden for at kysse hans ring.

PLANER I ROM

Opdeling af store bispedømmer?

Vatikanet - NC News Service

Der er mulighed for, at pave Paul VI opdeler storstadsbispedømmerne rundt omkring i verden, deriblandt også sit eget bispedømme Rom, i mindre enheder af et mere »menneskeligt format«.

Disse enheder vil ifølge pavens udtalelser blive underlagt en biskop, som sammen med alle de øvrige biskopper inden for samme område skal danne et »virkeligt biskoppeligt team«.

Pavens hensigt med dette er ikke bare at få administrationen af de store bispedømmer til at glide bedre (Rom har i sig selv over tre millioner indbyggere, hvoraf de fleste er katolikker), men også at skabe større pastoral kontakt med, hvad han kalder »en sammenstuvning af mennesker, hvor de enkelte tit forsvinder i en anonym hob og lider under en smertelig ensomhed«.

KIRKERNES VERDENSRÅD

Økumeni i Stillehavsområdet

Papette, Tahiti – NC News Service

Bispekonferencen i Stillehavsområdet vil som et skridt på vejen til de kristnes enhed søge om optagelse i den derværende afdeling af Kirkernes Verdensråd.

I en erklæring, bispekonferencen har udsendt efter et møde for nylig, hedder det, at den katolske kirke jo ganske vist endnu ikke er medlem af Kirkernes Verdensråd, men at biskopperne ikke heri ser nogen hindring for at tilslutte sig en økumenisk konference på regionalt plan.

»Når vi søger om optagelse, er det, fordi vi tror, at en sådan konference giver store forhåbninger om enhed mellem de kristne«, siger biskopperne.

Og de tilføjer: »Man må håbe, at Stillehavsområdet for fremtiden gør sig lige så bemærket i kraft af et nært økumenisk samarbejde, som det tidligere har gjort sig bemærket på grund af splittelserne mellem de kristne, og det er det, den katolske kirke gerne vil bidrage til.«

JESUS ER FORMANDEN

»Ord af formand Jesus«

Fribourg – KIPA

Det katolske Imba Verlag i Fribourg i Schweiz har i samarbejde med det protestantiske Laetare Verlag i Stein/Nürnberg udgivet en kristen »Mao-Bibel« med titlen »Ord af formand Jesus«. Indledningen er skrevet af den amerikanske jesuit Daniel Berrigan, der for tiden sidder fængslet i USA for at have brændt

indkaldelser til militærtjeneste i den amerikanske hær.

Ligesom Maos »lille røde« er også »Ord af formand Jesus« sammensat af citater, der i kraft af udvalget, fremmedgørelsen og forklaringen understreger de sider af Jesu budskab, der efter udgiverens mening kan motivere de kristne til at engagere sig i samfundslivet.

Der er ingen tvivl om, at »Ord af formand Jesus« er en tilkendegivelse af, at man tager deres kommunistiske modstykke alvorligt. Det er måske netop de ord fra Bibelen, som en kristen Mao ville have valgt for at udtrykke det, der lå ham på sinde.

Men den kristne »lille røde« skal på den anden side også opfattes som et modstykke til Maos lære. Det fremgår af indledningen, hvor den teologiske baggrund skitseres som følger:

»Kristus er Herren,« jublede de første kristne som svar på Romerrigets parole »Kejseren er Herren«. I dag gør vi det samme, når vi ændrer et nyt slagord til »Jesus er formanden«. Dermed vil vi sige: Vi forlader os udelukkende på ham i samvittighedssager og i vor stræben efter et virkelig broderligt samfund. Det, vi giver Nixon (eller hvad formanden eller præsidenten nu ellers måtte hedde), giver vi ham kun foreløbigt, for en tid, og altid kun på betingelse af, at det, han kræver af os, ikke strider mod vor samvittighed og vor menneskelige indstilling.«

De, der er fortrolige med tankegangen i den kristne radikalisme inden for den katolske arbejderbevægelse hos en kvinde som Dorothy Day, med forlæggeren David Kirks Emmaussamfund og med brødrene Berrigans vidnesbyrd, genfinder i denne bog den amerikanske frihedsbevægelses vigtigste anliggender. Visse af kommentarerne til bibelcitaterne lyder, som om de er taget lige ud af forsvarstalen under »processen mod de ni fra Catonsville«:

»Ord af formand Jesus« vil af nogle – især blandt de unge – blive modtaget med begejstring, mens de af andre vil blive afvist som yderliggående og revolutionære. Det »etablerede« samfund vil henvisse til, at statens og kirkens myndighed anfægtes i bogen. De »radikale kristne« vil svare, at Jesus selv gjorde al »magt og myndighed« til noget relativt og anviste kejseren en ny plads.

Den kristne Mao-Bibel er altså ikke en billig spøg for at hverve tilhængere, men en udfordring, der skal tages alvorligt.

»Ord af formand Jesus« er redigeret af David Kirk med forord af Daniel Berrigan.

**MARIUS
MP
ETERSEN 1**
EN DATA FORRETNING

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Murermester- og entreprenørforretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma
Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zöllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Veddelegade 85
Vejle. Tlf. *82 65 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Trøstøsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - Kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Peter From

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 82 32 10

Esbjerg og Omegns Sparekasse

AKTIVBANKEN A/S

Kolding

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvisitter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejlegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæk - Pålæg
Sct. Olegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevine

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten
af Deres olletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. (03) 27 31 00

Alt i moderne belysning

Karl A. Køblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

FIRE KVINDER

BISPESYNODEN

Pave Paul VI har udnævnt to nonner til som eksperter at deltage i bispernes synode, oplyser Vatikanet over for A.P. Dermed er antallet af kvindelige synode-deltagere bragt op på fire. De to nonner er præsidenten og vicepræsidenten for The International Union of Superiors General, den britiske søster Mary Lin-scott og den portugisiske søster Margue-rite Mary.

PAKISTAN

Paven anmoder om hjælp til pakistanerne

Vatikanet - NC News Service

Pave Paul VI har opfordret katolske hjælpeorganisationer og udvandringskontorer over hele verden til at fordoble deres indsats for at hjælpe de over 8 millioner østpakistanske flygtninge i Indien.

Kort efter indkaldte han de vigtigste katolske hjælpeorganisationer til et ekstraordinært hastemøde og gentog over dem sin indtrængende opfordring til at sætte alt ind på at hjælpe flygtningene så hurtigt som muligt.

Lederne af de pågældende hjælpeorganisationer gav paven tilsagn om, at de ville samordne og øge deres bestræbelser for også fremover at hjælpe de pakistanske flygtninge.

Indkaldelsen til mødet udgik fra det nyoprettede romerske sekretariat for rådet Cor Unum (Ét hjerte), der skal fungere som et clearingkontor for de nationale og internationale hjælpeorganisationers indsats og for udvekslingen af oplysninger imellem dem.

Rådets sekretær, dominikanerpateren Henri De Riedmatten, har på en pressekonference udtalt, at mødet mellem hjælpeorganisationernes topledere, som strakte sig over i alt fire timer, kommer til at danne udgangspunktet for rådets fremtidige aktivitet.

Der er endnu ikke tale om noget reelt medlemskab af rådet, men de sagkyndige inden for hjælpearbejdet, der var til stede, var enige om nødvendigheden

af i fællesskab at planlægge arbejdet for de kommende år, hvor millioner af flygtninge vil få brug for yderligere hjælp.

Pater De Riedmatten meddelte endvidere, at de katolske hjælpeorganisationer over hele verden har indsamlet i alt 14 millioner dollars til de østpakistanske flygtninge. Han mente dog, at man inden længe ville få brug for det dobbelte, medmindre forholdene bedrede sig betydeligt, eller man fandt en brugbar løsning af flygtningeproblemet.

BØRNE- NES TI BUD

»Leveregler« som erstatning for de ti bud

Wien - NC News Service

I Østrig vil man i stedet for de ti bud forsøgsvis lære børn i 6-8 årsalderen et sæt leveregler i religionstimerne.

Professor Edgar Korherr ved det kateketiske institut i Wien siger om dette: »Levereglerne er afpasset efter børnenes liv på dette alderstrin og er opstillet af børnepsykologer med særligt eftertryk på Guds bud om kærlighed.«

Et af formålene med disse nye regler er, siger han, at undgå Bibelens truende »Du må ikke...«

Levereglerne lyder som følger:

1. - Elsk Gud og bed til ham.
2. - Hav ærbødighed for alt, hvad der er helligt.
3. - Hellighold søndage og festdage.
4. - Hav ærefrygt for dine forældre og foresatte.
5. - Elsk din næste.
6. - Opfør dig sømmeligt.
7. - Vær omhyggelig med, hvad der tilhører andre.
8. - Sig sandheden.
9. - Vær flittig.
10. - Vær venlig, gør det gode og bekæmp dine fejl.

Man har udeladt bud, der må anses for at være uden sammenhæng med børnenes liv, som f. eks. »Du må ikke slå ihjel« eller »Du må ikke begå ægteskabsbrud«, og erstattet dem med andre, som de bedre kan forstå, og som har mere forbindelse med deres tilværelse.

Det her sagte betyder dog ikke, at de østrigske børn ikke mere lærer de ti bud i skolen. Når børnene har passeret 8-årsalderen, undervises de som sædvanlig, men de østrigske katolske pædagoger hævder, at børn under den alder ikke helt kan forstå de ti bud, og at det derfor er overflødigt at undervise dem i dem.

LÆSER- BREVE

PAS PÅ DÉT BLAD!

Man må håbe, at den tone, der går gennem de mange læserbreve angående »Katolsk Forum«s fremtid når frem til kommissionen, der har med »det skrevne ord« at gøre – og dermed formentlig skal træffe afgørelsen, om bladet skal fortsætte eller ej.

Udgivelsen af bladet koster bispedømmet penge. Og man kan godt se i øjnene, at sådan vil det blive ved med at gå. Det kan ikke være anderledes.

Spørgsmålet er, om man finder det så vigtigt at beholde bladet, at man vil ofre de penge på det.

Læserbrevene er et vidnesbyrd om, at vi altså ikke er så få, der synes, det er af vital betydning, at det fortsætter. Altså må vi blive ved med at bombardere med den slags forsikringer.

Udadvendthed, gåen ind for opgaver i menigheden eller uden for den – dér bruger de fleste af os vore kræfter – det kræver dog alt sammen, at man har rygstød i kirkens fællesskab. Det er klart, at det ikke gerne skulle bero på eksistensen af et blad, – men det ene med det andet!

Mange vil uden tvivl ikke savne bladet et øjeblik, hvis det går ind. Det kan der være mange grunde til. Men de bør nok tænke over, om en sådan eventuel ligegyldighed for det ikke udspringer af, at de har mulighed for at færdes i et miljø, der har karakter af katolsk fællesskab, og hvori man nu engang har mulighed for at læse så meget andet, der kan styrke sammenholdet og give inspiration i det hele taget.

Men enkeltgængerne i fællesskabets store rum! Selv om de vel ikke udgør noget »tavs flertal«, så er de måske alligevel ikke så få. De kan i al ubemærkedhed i stuens lænestol få inspiration og mod gennem »det skrevne ord«.

Er det ikke selvmodsige, hvis man, på samme tid som man starter en aktion for de fremmede iblandt os, overvejer at lade et blad gå ind, som nu engang også er et yderst vigtigt kommunikationsmiddel for mange, som simpelt hen ikke har andre?

Det kan jo bare ikke nytte noget, at vi, der holder bladet og holder af det, forsikrer over for hinanden, hvor vigtigt dets beståen er. – Der findes jo mange, som dårligt nok er klar over, at det er til, – eller som »glemte at betale, og så kom det ikke mere«.

Vi må altså skaffe holdere, som det allerede er sagt så godt og klart i læserbreve. Og hvorfor kan man ikke i kirkerne sammen med andre meddelelser minde om bladets eksistens og henvise til én, som vil påtage sig at bestille det til interesserede? – Det er dog det samme bispedømme som det, præsten hører til, der skal betale gildet, også i forbindelse med bladet.

Emil Petersen

EN LÆSER FRA PROVINSEN SKRIVER

Hermed vil jeg sige tak for hjælpen og tak for den fine service, at I blev ved med at sende bladet, selvom jeg ikke var i stand til at betale for det. Nu er vor økonomi ved at rette sig så meget, at jeg gerne vil abonnere igen. I må gerne sende regningen for oktober kvartal.

KATOLSK FORUM VORT BLAD

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt – Statsunderstøttet

Seminarieførster: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

TIL BYEN
FRA BYEN - i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Benzon's Aut. katolsk bedemand
*34 48 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGÅDE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.

Tlf. (01) *12 67 61

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

AC-AGENDA

ACs KOMMENDE MØDER

24. oktober kl. 12: *Kunstnerne og mysteriet*. Jean Paillard o.p. Rygård.
3. november: *Birgitta Trotzig*. Dr. Eva Nordentoft.
27.-28. november: *Retræte på Åsebakken*. H. Roos s.j.
1. december: *Autoritet og frihed*. Panel-diskussion.
11. december: *Adventsaften*. Rygård.

BREDGADE

ALLE HELGENS VIGILIE

I SCT. ANSGARS KIRKE

Søndag den 31. oktober afholdes den sædvanlige vigilie i Sct. Ansgars Kirke. Kl. 20 udstilles det højhellige sakramente til tilbedelse. Kl. 23 synges højmesse, hvorunder koret »Pro Musica« opfører Haydns Nicolaimesse for soli, kor og orkester. Alle, der deltager i tilbedelsen, er velkomne til som præsternes gæster at nyde en kop kaffe i præstegården. Denne indbydelse gør det muligt at deltage i tilbedelsen og i messen.

NB! Fra november til slutningen af februar er søndagens messetider kl. 9 og 11.

Kjeld Geertz-Hansen

RETRÆTE

KATOLSK ARBEJDERAKTION

indbyder til Retræte-weekend lørdag/søndag d. 6.-7. november 1971 på Åsebakken i Høsterkøb.

Emne: *Gud og Mammon*.

Præst: *Per Waagø*.

Tilmelding:

G. Bune Andersen,

Westend 9, 1.,

1661 København V.

Tlf. VE 9106 (mellem kl. 18-19).

Pris: Kr. 40,00.

Alle er hjertelig velkommen, men der er begrænset plads, - derfor anmodes der om hurtig tilmelding.

Sidste frist: 1/11-1971.

LITURGISK OVERSIGT

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 24/10: 30. (alm.) Søndag: Sir. 35,15b-17. 20-22a. - Salme 33 (34), 2-3. 17-18. 19 og 23. (R: 7a). - 2. Tim. 4,6-8. 16-18. - Lk. 18,9-14.

Mandag d. 25/10: Rom. 8,12-17. - Lk. 13,10-17.

Tirsdag d. 26/10: Rom. 8,18-25. - Lk. 13,18-21.

Onsdag d. 27/10: Rom. 8,26-30. - Lk. 13,22-30.

Torsdag d. 28/10: S. Simon og S. Judas Thaddæus, apostle: Ef. 2,19-22. - Salme 18 (19), 2-5. (R: Deres røst er nået ud over den vide jord). - Lk. 6,12-16.

Freitag d. 29/10: Rom. 9,1-5. - Lk. 14,1-6.

Lørdag d. 30/10: Rom. 11,1-2a. 11-12. 25-29. - Lk. 14,1. 7-11.

Søndag d. 31/10: 31. (alm.) Søndag: Visd. 11,22-12,2. - Salme 144 (145), 1-2. 8-11. 13cd-14. (R: 1). - 2. Tess. 1,11-2,2. - Lk. 19,1-10.

Mandag d. 1/11: ALLE HELGENS FEST: Åb. 7,2-4. 9-14. - Salme 23 (24), 1-6. (R: 6). - 1. Joh. 3,1-3. - Mt. 5,1-12a.

Tirsdag d. 2/11: ALLE SJÆLES DAG. (Her kan kun anføres nogle få af de mange tekster, der ifølge det ny lektionarium kan anvendes). 1. Messe: 1. Kor. 15,51-57 (eller: 1. Tess. 4,13-18). - Salme 22 (23),1-6. (R: 1 eller 4a). - Mt. 11,25-30 (eller: Joh. 11,21-27). - 2. Messe: 2. Makk. 12,43-46. - Salme som i 1. Messe. - Joh. 6,37-40. - 3. Messe: Åb. 14,13. - Salme som i 1. Messe. - Joh. 6,51-58.

Onsdag d. 3/11: Rom. 13,8-10. - Lk. 14,25-33.

Torsdag d. 4/11: Rom. 14,7-12. - Lk. 15,1-10.

Freitag d. 5/11: Rom. 15,14-21. - Lk. 16,1-8.

Lørdag d. 6/11: Rom. 16,3-9. 16. 22-27. - Lk. 16,9-15.

Søndag d. 7/11: 32. (alm.) Søndag: 2. Makk. 7,1-2. 9-14. - Salme 16 (17),1. 5-6. 8b og 15. (R: 15b). - 2. Tess. 2,16-3,5. - Lk. 20,27-38 (eller: Lk. 20,27. 34-38).

Mandag d. 8/11: Visd. 1,1-7. - Lk. 17,1-6.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 24/10: 30. (alm.) Søndag. - Missions søndag.

Mandag d. 25/10: Ferialdag.

Tirsdag d. 26/10: Ferialdag.

Onsdag d. 27/10: Ferialdag.

Torsdag d. 28/10: S. Simon og S. Judas Thaddæus, apostle.

Freitag d. 29/10: Ferialdag.

Lørdag d. 30/10: Ferialdag. - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 31/10: 31. (alm.) Søndag.

Mandag d. 1/11: ALLE HELGENS FEST.

Tirsdag d. 2/11: ALLE SJÆLES DAG.

Onsdag d. 3/11: Ferialdag. - Eller: S. Martin de Porres.

Torsdag d. 4/11: S. Karl Borromæus, biskop.

Freitag d. 5/11: Ferialdag. - Eller: Votivmessen til Jesu h. Hjerte.

Lørdag d. 6/11: Ferialdag. - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 7/11: 32. (alm.) Søndag.

Mandag d. 8/11: Ferialdag.

KATOLSK

RADIOGUDSTJENESTE

Søndag den 14. november kl. 17 transmitterer Danmarks Radio på program 1 messen i Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg. Celebrant og prædikant: Pastor Josef Halatyn. Organist: Sankt Josefsøster Gabrielle.

HERVED MEDDELER VI, AT VORT TELEFONNUMMER

(03) 35 14 11

FRA DEN 15. OKTOBER 1971 ER ÆNDRET TIL

(03) 36 17 11

Visdommens Døtre's Kommunitet
Sct. Maria Hospital
Frøderiksborgvej 2
4000 Roskilde

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).

Redaktionssekretær: Eili Gambell.

Annoncer: Katolsk Forum's annonceækspedition,
Hauchvej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro 5 89 65.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspriis kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

INDISKE SKYGGEBILLEDER

Fjernsynet har bragt tre af den franske instruktør Louis Malles dokumentarfilm fra Indien. Samtidig er hans film om storbyen Calcutta kommet op på biografernes program, og endelig har hans lystspil »Uroligt hjerte« spillet i snart 10 uger i København. Der har således været mange muligheder for at stifte bekendtskab med Malles seneste film, hvorfor han her skal tages lidt nærmere i øjesyn.

Successfilmen »Uroligt hjerte« handler om den besværlige proces at blive voksen. Hovedpersonen er den yngste af tre sønner, velbegavet, køn og udsat for sin unge mors overstrømmende kærlighed. De to ældre brødre betragter det som deres opgave at løse hans erotiske besværligheder, hvilket da også lykkes, endda med moderens hjælp. Der er mange morsomme scener og filmen er ganske underholdende, men den mangler et samlende synspunkt og især en holdning til sine personer. Trods de mange gode påfund svigter filmen i sidste ende sine personer ved ikke at gå tættere på dem. Bedst er den unge mor i hendes lidt kantede, men besnærende charme.

Dokumentarisme

Det kan virke som et gevaldigt spring at gå fra et fransk lystspil til dokumentarfilm om Indiens brogede virkelighed. Men Louis Malles stil og holdning er forbløffende ens i begge genrer. Det kunne lyde betænkeligt, men faktisk er hans distancerede iagttagelse en meget frugtbar holdning til noget så fremmedartet som Indien. Han lader derved Indien tale for sig selv. De mange billeder skal ikke sættes ind i en bestemt sammenhæng, fordi vi dermed uundgåeligt ville lægge vor egen begrænsede forståelse og snævre tolkning ind i, hvad

vi så. Som indlederen i TV Werner Jacobsen sagde: »Vi er fanger af vores egen civilisation«.

Hvad er det så for en virkelighed, eller mere beskedent skyggebilleder, vi får at se. Ja, det er den almindelige inders hverdag. Den evindelige arbejdsløshed. De børnerige familier tæt sammenstuvet i små hytter eller lejligheder. Den stadige kamp for livets opretholdelse. Alt sammen gennemlevet med en knusende ro, som giver os det indtryk, at de bevarer deres menneskelige værdighed, selvom deres livsvilkår er umenneskelige. Meget af det vi ser virker uforståeligt eller selvmodsigende, men alligevel aftvinger deres evne til at holde ud dyb respekt. Og alligevel bliver vi irriteret over aldrig at kunne få entydige svar på vore spørgsmål. Louis Malle siger selv i sin kommentar: »Vi iagttager. Vi filmer i timevis, men vi forstår ikke noget«.

Calcutta

Foruden sin 7 timer lange film fra Indien, hvoraf vi i dansk fjernsyn har set tre dele, har Malle også optaget en film fra Calcutta. Men med den sidste film pådrog han sig de indiske myndigheders vrede, og de forsøgte at standse filmen, men forgæves. Deres reaktion var forståelig nok. De ville ikke have kendskabet til den permanente skandale, som Calcutta er, udbasuneret. Selvom Malle stadig optræder som den neutrale iagttagelse, er hans udvalg af begivenheder og mennesker noget mere bevidst end i »Indiske skyggebilleder«. Det manglede også bare, for en så koncentreret menneskelig elendighed og udbytning ligefrem skrider på at blive forklaret. Det virker uansvarligt at skildre nøden uden at pege på årsagerne og dermed mulighederne for at ændre tilstanden.

Den impressionistiske stil kommer

hurtigt til kort, fordi der bør analyseres og forklares. Det er ikke længere nok at dygne billede på billede. Der skal økonomiske og politiske forklaringer til. Her stiger Malle imidlertid af. Al hans respekt for det enkelte individ og kompleksiteten i det indiske samfund hjælper således ikke meget, når det er overblik og klar analyse, der er brug for.

Filmene fra Indien er meget spændende og inspirerende. Desuden er de båret af en kærlig åbenhed, som får os til at opfatte de filmede indere ikke som underudviklede, men som mennesker som du og jeg. Men der er et men, fordi denne følelse af accept af dem som mennesker og dermed harme over deres livsvilkår, ikke får mulighed for at udfolde sig. Vi sidder hjælpeløse tilbage i stolen efter filmen, fordi vi blot er blevet bekræftet i vor viden om, hvor katastrofal situationen er, uden at være blevet bedre rustet til at handle. Hvis filmen ikke viser ud over den bestående elendighed eller peger på måder til at forbedre livsvilkårene for beboerne i Calcutta, bliver vor medfølelse ikke til andet end et kildrende gys, der forhøjer nydelsen af kaffen og kagerne.

Den Integrerede religiøsitet

På et enkelt punkt synes jeg Malles film lever op til kravet om at vise ud over den foreliggende virkelighed. Det var i sidste afsnit af »skyggebillederne«. Religiøsiteten var og er for inderne så integreret, at der slet ingen forskel er på verdsligt og religiøst. Det får os til at kalde dem fordomsfulde og uøkonomiske, men måske er forholdet det omvendte, nemlig at det er os, som i dansen omkring guldkalven forblændes så meget at vi kalder indernes hverdag for uvirkelighed.

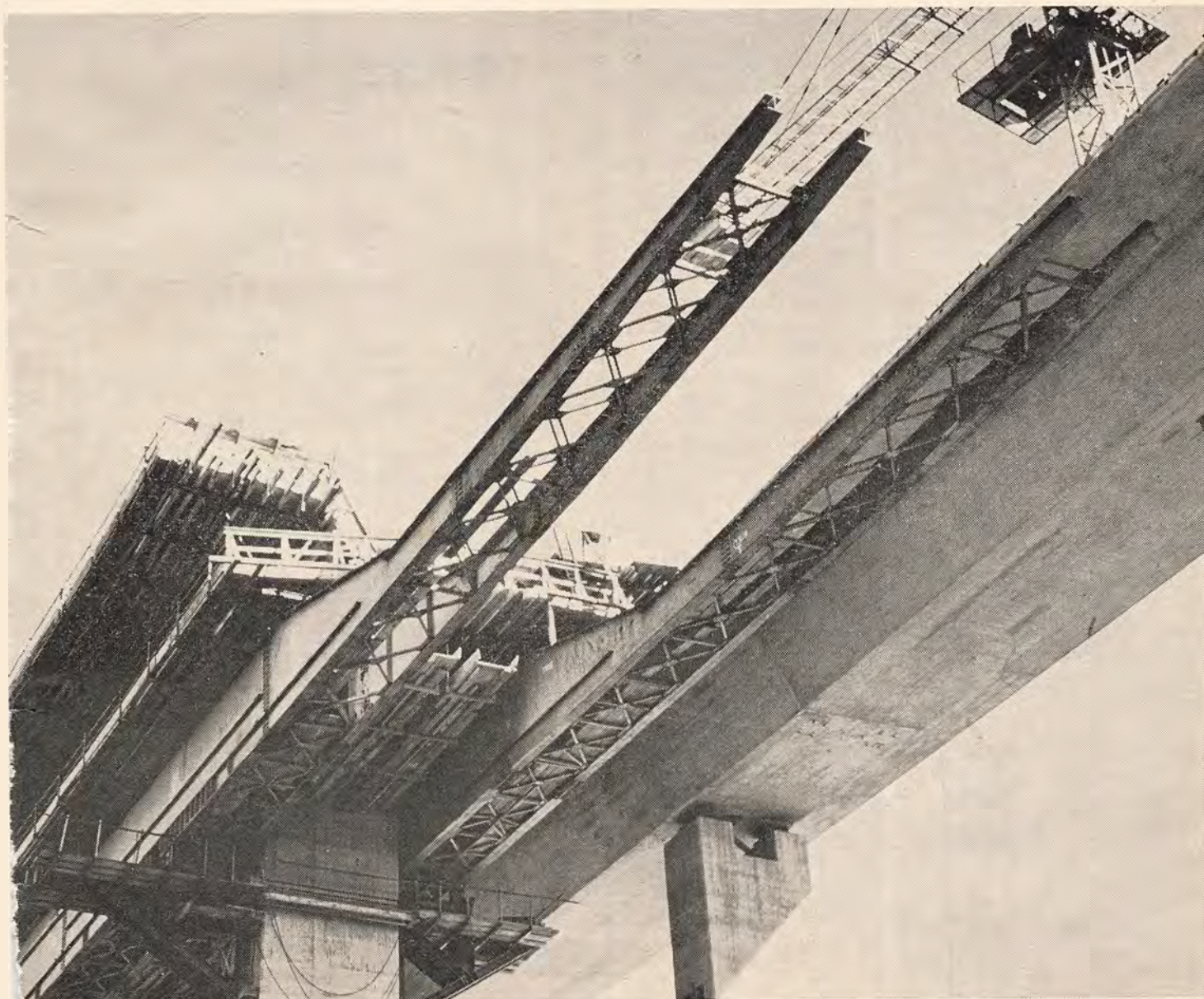
Jakob Frandsen

20/1971

20/42

forum

katolsk

NOTES- BLOKKEN

Franciskanerpateren Maksimilian Kolbe blev søndag den 17. oktober saligkåret i Rom af Paul VI. Vi benytter gerne denne lejlighed til at ønske vore danske katolikker af polsk afstamning såvel som alle medlemmer af franciskanerordenen i Danmark til lykke med den nye salige. Saligkåringen blev mod sædvane foretaget af selve paven. Lad os håbe, at helgenkåringen følger inden længe. Vi har sandelig behov for sådanne eksempler i vor tid. Redaktionen beklager, at der i sidste nummer har indsneget sig en kedelig fejl. Pater Kolbe blev ikke skudt af nazisterne, men døde af sult. Til sidst dræbte man den totalt udmattede præst med en phenolsprøjte.

Er det blot et tilfælde, at saligkåringen af denne martyr fandt sted, mens bispesynoden i Rom diskuterede præsternes cølibat? Vi har i det foregående kaldt den salige Maksimilian Kolbe for »en martyr«. Indtil nu har man kun brugt dette ord om kristne, som har ofret deres liv for troens skyld. Vi kender alle martyrerne fra den kristne oldtid, som hellere ville dø end tilbede de falske guder, især kejseren. Men her står vi over for det enstående tilfælde, at en kristen giver sit liv for sine brødre efter Jesu Kristi eget eksempel. Den 70-årige Gajowniczek, som overværede handlingen i Rom, vil vel aldrig glemme det øjeblik, da pater Kolbe trådte frem og anmodede naziofficeren om at tage hans liv i stedet for Franciszek Gajowniczeks med tilføjelsen: »Jeg er katolsk præst.«

Nu er det rigtigt, at pater Kolbe var ordenspræst og som sådan har han aflagt de tre løfter. Et af dem indebærer afkald på ægteskab af kærlighed til Kristus og Kir-

ken. Heller ikke i forbindelse med den nuværende diskussion om præsternes cølibat er der nogen, der tænker på at røre ved dette løfte. Men pater Kolbe sagde ikke til naziofficeren: »Jeg er ordensmand«, – han sagde: »Jeg er katolsk præst.« Den mest nærliggende mening med disse ord var sikkert følgende: Jeg har ikke nogen familie at tage hensyn til som Franciszek Gajowniczek, – jeg er fri. Tag derfor mit liv i stedet for hans.

En gift præst ville ikke i en lignende situation med samme frihed kunne tilbyde sit eget liv. Han måtte tage hensyn til sin familie, sin kone og sine børn. Og han ville uden tvivl være moralsk forpligtet til en sådan overvejelse.

Man kan ikke af tilfældet Maksimilian Kolbe opbygge et argument for præsternes cølibat. Hans heroiske gerning er et grænsetilfælde, som ikke forekommer hver dag. Men tilfældet Kolbe kan alligevel lære os noget om præstens funktion. Præsten er i vort samfund ikke blot en forvalter af nådemidlerne. Han er mellemmand mellem Gud og mennesker. Han er helt ind i sit hjertes inderste til disposition for andre. Præsten er eksproprieret for menneskehedsens vel. Vi præster, som også er mennesker, føler dette tunge ansvar. Vi ved også alt for godt, at vi ikke altid honorerer det. Når man er blevet præst, er man ikke mere privatmand. Og ingen argumenter, hvormed man åbent eller skjult forsøger at bevise adskillelsen mellem præstens virksomhed og cølibat af private og egoistiske grunde, holder stik. Dermed er ikke sagt, at der ikke kan findes andre. Kolbe har noget at lære os alle.

H. Roos S.J.

»JEG MENER«

Som abonnent på tidsskrifter o.lign. er man prisgivet en redaktions evner til at samle og »servere« det til enhver tid rigtige stof. Helst skal bladet være af en sådan kvalitet, at man gerne både betaler for det og læser det.

Det er derfor af stor betydning, at der er en redaktion, som formår at afse tid til det mange gange slidsomme og lidet lønsomme arbejde.

Jeg mener, at abonnenterne på Katolsk Forum med god grund kan være glade for den nuværende redaktion. Bladet har fået mere indhold – og mere varieret indhold – ligesom også en »ansigtsløftning« med hensyn til opsætningen.

Kritiske røster rejser sig nemt.

Er teksten i et for højt plan? Mon dog. Man må betænke, at der helst skal være noget at hente for alle lejre, og desuden er der ingen, der tager skade af, om man indimellem må stoppe op – læse igen – og eventuelt slå et ord op.

Hellere lidt for højt end lidt for lavt.

Selvfølgelig vil ikke alle numre være lige gode; men når bare plusserne er i over-tal, må man være tilfreds.

Pilen peger opad – følg den!

Med venlig hilsen
»Ikke-Akademiker«

INDHOLD

PRÆSTEPROBLEMET

AVISER SKRIVER

PRÆSTEVIELSE M.M.

SOSTRUP

P. KOLBE

JEG KAN EJ BEDE

PAKISTAN

UDLAND

BEAT OG RELIGION

VÆRD AT LÆSE

INDLAND

DØDEN I VENEDIG

I næste nummer bringer vi en udførlig anmeldelse af pjecen: »Svangerskabsafbrydelse og kristent ansvar. En erklæring udsendt af de nordiske katolske biskopper«. Anmeldelsen er skrevet af pastor Helge Rasmussen.

KOMMENTAR

KAN DET NYTTE?

I 1938 under borgerkrigen i Spanien skrev Nordahl Grieg: »Det er pragtfuldt, at vi i Skandinavien har samlet så store beløb ind til humanitær hjælp til det spanske folk . . . Men lad os ikke være stolte over det . . . I disse dage sendes en række ambulancer sydpå til Barcelona; lad os huske, at ambulancerne skal benyttes, efter at bomberne er faldet. Ligkister er der også, når man tænker efter, brug for i en sådan situation. *Ligkister til Spanien!* det er den humanitære hjælps sidste, konsekvente parole. Lad os i stedet rejse folkekravet: Luftværnskanoner til Barcelona . . . «

En bidsk kommentar. En appel om *politisk* (endog militær) indsats for at fjerne årsagen til behovet for ambulancer – og ligkister. I den konkrete situation var ordene et udtryk for en bestemt politisk overbevisning og et sort-hvidt (resp. sort-rødt) syn på krigen i Spanien, men i dag kan de vække til eftertanke.

De kristnes velgørenhed bliver tit kritiseret: Det er kvaksalveri at lappe på skaderne i stedet for at sætte alt ind på at ændre de forhold, der forårsager dem.

Indsamlinger til U-landene udsættes for kritik: Hvad vi gør, er ikke bedre end det, rige fabrikejeres koner gjorde i det 19. århundrede, når

de sendte mad og tøj til slumkvarterernes fattige arbejderfamilier, alt imens deres mænd tjente tykt på hensynsløs udnyttelse af de samme menneskers billige arbejdskraft.

Megen social forsorg i vort eget land bliver ligeledes kritiseret: Man er f.eks. optaget af at behandle sygdom hos det enkelte individ, hvor man snarere skulle interessere sig for at ændre de sygdomsfremkaldende faktorer i samfundet. (jf. den ny Fokusbog *Sygdom i samfundet* med dens meget talende omslagsbillede: en læge der kaster kæmpestore piller ind i en skummel baggård.)

Det er nytteløst – og farligt – at stryge lidt maling på en synkefærdig plimsoller: fartøjet (dvs. hele det socioøkonomiske system) skal udskiftes.

Kritikken er ikke nem at komme om ved.

Tag f.eks. det aktuelle flygtningeproblem i Indien. Hvad nytter det at bidrage med 10 kr. (eller 1000!) til en indsamling, når regeringer rundt om i verden kan bevillige milliarder, uden at skatteborgerne mærker noget afsavn? Og selv om der bliver stillet så mange midler til rådighed, at man kan forsyne alle flygtninge med alle livets fornødenheder, er problemet dermed aldeles ikke

løst: den politiske heksekedel vil fortsat være i kog.

Når man tænker over disse ting, kan man helt miste lysten . . . Og dog – ikke alt kan måles med en utilitaristisk målestok; effektivitetskrav skulle nødig være den eneste norm for handling.

Maksimilian Kolbe gik frivilligt i sultedøden for at redde en medfange. En nytteløs handling, hvis man anlægger snusfornuftens målestok. Ganske vist skulle medfangeren komme igennem krigen med livet i behold, men dengang kunne Kolbe ikke fornuftigvis regne med det; og når det kommer til stykket, hvad betyder ét menneske så i sammenligning med alle de mange millioner, der omkom i koncentrationslejrene? Alligevel aner vi, uden at kunne komme med konkrete beviser, at franciskannermunkens heltemodige offer har haft, nu har og fortsat vil have virkninger, der vil være til langt større gavn for menneskene end så mange andres mere »praktiske« indsatser.

Der er ingen, der foreslår, at vi skal redde flygtninge ved selv at lide sultedøden, men biskoppen foreslår en fastedag . . . Et latterligt lille offer? Måske, men hvis vi nu ikke har format til mere? Og når alt kommer til alt, kan den slags ikke måles kvantitativt. L. O. D.

PRÆST = PONTIFEX = BROBYGGER

OVERSIGT KOMMENTAR REFERAT

PRÆSTEPROBLEMET PÅ BISPESYNODEN I ROM

Set udefra kan man måske få det indtryk, at bispesynoden i Rom er en forsamling, hvor højtstående prælater indbyrdes diskuterer teologiske problemer, som ikke vedkommer os andre. Dette indtryk er imidlertid forkert. De spørgsmål, som behandles i Rom, er såre aktuelle: præsteproblemet og problemet om retfærdighed i verden. Det er heller ikke rigtigt, at biskopperne kun taler indbyrdes, uden forbindelse med deres kirkefolk. De taler også på deres troendes vegne, og deres ord i Rom vil med opmærksomhed og måske endog med kritik blive bedømt i deres respektive bispedømmer. Det særegne ved dette bispemøde er en bred kommunikationsstrøm nedefra og opad. Hver bispekonference sender en eller flere repræsentanter, som giver udtryk for deres respektive bispekonferencers syn på sagen. Men inden de enkelte bispekonferencer har taget stilling til det fra Rom tilsendte »arbejds-papir«, har de grundigt rådført sig med de forskellige udvalg, som er kompetente på de forskellige problemområder.

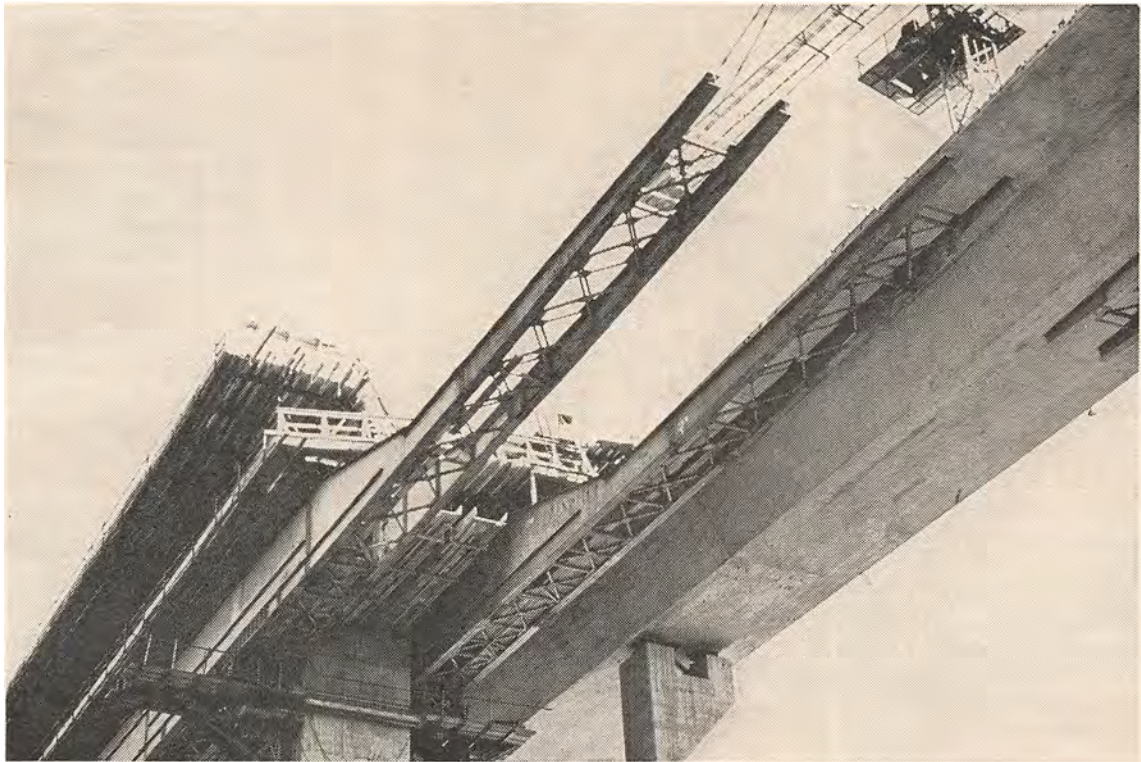
Hvad er der sket i Norden?

Den nordiske bispekonference anså det for meget vigtigt, at der ved behandlin-

gen af de spørgsmål, som skal tages op på bispesynoden, ikke blot tages hensyn til den forberedende tekst og til bispekonferencens kommentarer, men også til det arbejde, der er blevet udført af forskellige grupper af præster og lægfolk. Vi taler i det følgende kun om præsteproblemet, som på det tidspunkt, da dette skrives (23. 10.), er kommet til en vis afslutning. Efter det 2. Vatikankoncil findes der i alle bispedømmer et præsteråd, hvis medlemmer vælges af præster og iblandt dem. De skandinaviske præsteråd sendte i forsommeren 71 repræsentanter til et møde i Genève, hvor de europæiske præsteråd drøftede den kommende bispesynode. Efter dette møde sendtes der til alle præster i Skandinavien et spørgeskema, hvor de med deres stemme kunne tage stilling til de problemer, som var blevet drøftet i Genève. De indløbne svar blev undersøgt og bearbejdet med hensyn til bispesynoden på et møde af de skandinaviske præsteråd i Göteborg. Man nedsatte tre underudvalg, som skulle udforme et svar til bispesynodens generalsekretariat i Rom. Efter intenst arbejde og indgående drøftelser blev det besluttet at sende et svar til Rom. Denne skrivelse er blevet offentliggjort i et tillæg til præsternes blad »Inter Nos« af 1. september 1971.

Hvilke ønsker indeholder denne skrivelse?

Det drejer sig som sagt stadig kun om problemkredsen »præsteembedet«. I denne skrivelse ønskede man bl. a. en nærmere undersøgelse af og kriterier for, hvilke af præstetjenestens funktioner der opfattes som præstelige opgaver i egentlig forstand. Man ytrede endvidere ønsket om en nærmere drøftelse af præsternes kollegialitet både indbyrdes og i forhold til deres biskop. Har præsterne samme forsamlingsfrihed som lægfolk? Er fremgangsmåden, der benyttes ved udnævnelse, forflyttelse eller afsættelse fra embedet endnu tidssvarende? Man fremhævede ønsket om, at der tilkendes lægfolket et medansvar for ledelsen af menighederne i Kirken og at der skabes strukturer, inden for hvilke dette medansvar kan udøves. Kan præsteembedet forenes med andre virksomheder i samfundet? Kan præsten udøve et borgerligt erhverv? Er det i visse situationer endda ønskeligt? Man ønskede også en klar stillingtagen til præsternes lønnings-spørgsmål. Man understregede, at præsterne bør være sig deres medansvar for kærlighedens og retfærdighedens realisation i samfundet bevidst og ønskede en diskussion om, hvordan præsten burde kunne realisere dette medansvar gennem social og politisk virksomhed.

Biskop Grans tale på bispesynoden i Rom

Dette i store træk anførte dokument, som er resultatet af et snævert samarbejde mellem biskopperne og præsterådene, blev af den nordiske bispekonference sendt til Rom. Skrivelsens formål var et dobbelt: den skulle på den ene side forberede drøftelserne på bispesynoden, og på den anden side i selve spørgsmålenes form antyde, i hvilken retning den nordiske bispekonference kunne tænke sig en løsning af de problemer, som skulle drøftes.

Den nordiske bispekonference havde som sin repræsentant på bispesynoden valgt biskop John Willem Gran fra Oslo. I anden uge af bispemødet d. 12. okt. 1971, tog biskop Gran ordet på de nordiske biskoppers vegne. Han talte på et tidspunkt, hvor man var gået over til at behandle præstedømmets praktiske problemer. I sin tale hentyder biskop Gran til et indlæg af kardinal George Flahiff af Winnipeg (Canada), som havde henstillet til forsamlingen også at drøfte problemet om eventuel præstevielse af kvinder. Biskop Gran talte på engelsk. Vi gengiver hans tale andet steds i bladet i dens fulde ordlyd på dansk.

Bispesynodens foreløbige resultat af diskussionen om præsteproblemet

Bispesynodens hidtidige forløb udmærkede sig ved absolut åbenhed og talefrihed. Alle anskuelser, også meget utraditionelle, kom til orde. Paven selv greb ikke ind i diskussionen, men lyttede blot. Også pressens krav blev på en udmærket måde tilgodeset. Hver taler havde 8 minutter til sin rådighed. Biskopper fra hele verden tog stilling til de problemer, som knytter sig til den præstelige virksomhed. Især lyttede man til de afrikanske biskopper og til prælaterne fra den østlige Kirke. Efter en første diskussionsrunde samledes man i mindre grupper, som var inddelt efter sprog. Biskop Gran hørte til den tysktalende gruppe, hvis teolog var H. U. von Balthasar. Resultaterne af gruppedrøftelserne blev atter forelagt hele forsamlingen. Man blev meget hurtigt klar over, at synoden ikke skulle udsende et læredokument ang. det præstelige embede. Derimod ønskede mange biskopper en eller anden kort redegørelse for synodens samlede holdning. Hvem denne redegørelse skulle stiles til – til paven eller til alle præster –, var man endnu ikke klar over. Kardinal Döpfner fra München foreslog en hemmelig afstemning, hvis resultat skulle offentliggøres. Han nævnte to vigtige problemer: cølibatet og vi-

elsen af gifte mænd. Men selv om en sådan officiel redegørelse endnu ikke foreligger, kan man spørge, om man ikke allerede på nuværende tidspunkt kan se, i hvilken retning biskoppernes indstilling går. På baggrund af resultaterne af drøftelserne i de enkelte sproggrupper kan dette spørgsmål besvares med et ja. Et overvældende flertal af biskopper går ind for bibeholdelsen af cølibatsforpligtelsen. Dette punkt synes ikke mere at være omstridt. Mere omstridt er derimod spørgsmålet om vielsen af gifte mænd. Men ligeledes med hensyn til dette punkt synes synoden at have store forbehold. Også problemet om præstens sociale og politiske funktion er kommet til en vis afklaring. Præstens hovedopgave består ifølge synodeflertallets mening ikke i en politisk indsats med det formål for øje at ændre samfundets struktur. Som en rød tråd går der gennem alle sproggrupper det krav, at man måtte tale utvetydigt på dette område og rydde enhver uklarhed af vejen.

Hvor længe synoden skal vare, er endnu ikke afgjort. Måske skal den strække sig lidt ind i november måned. Den 20. oktober begyndte man med synodens andet emne: retfærdighed i verden. Allerede nu har over 100 biskopper bedt om ordet. Diskussionen kan blive spændende.

H. Roos S.J.

AVISER SKRIVER

BISKOPPEN KLARER

Forskellige artikler i den danske presse har i den senere tid givet anledning til nogen forvirring omkring spørgsmålet om præsternes cølibat. Der har delvis været tale om egentlige fejltagelser, som når f.eks. Politiken d. 15. oktober mente, at jeg selv havde været med til synoden i Rom og der havde argumenteret for en ophævelse af cølibatet, eller når Jyllandsposten d. 13. oktober bragte meddelelse om, at biskopperne fra Skandinavien »åbent har fremsat krav om, at nonner kan ordineres som katolske præster«. Delvis er der også opstået misforståelser på grund af, at pressen ikke har skelnet klart imellem, hvad biskop Gran har forelagt i Rom på den nordiske bispekonferencens vegne, og hvad han har udtalt sig om på egne vegne. Det er nemlig vigtigt for forståelsen af bispesynoden i Rom og af dens arbejdsmetode, at man fastholder følgende: Biskopperne, der deltager i synoden, skal først og fremmest repræsentere deres hjemlige konference. Men de har også ret til at give udtryk for deres private meninger. Således udtalte biskop Gran sig på egne vegne, og ikke på konferencens, da han f.eks. kommenterede spørgsmålet om præster.

Den nordiske katolske bispekonference har forelagt en fællestekst for Rom, der redegør for konferencens stillingtagen til forskellige spørgsmål angående præstens stilling i kirken i dag. Den ud-

taler sig ikke blot om præsternes cølibat, men også om andre spørgsmål – dette genspejles i den tale, som biskop Gran holdt på synoden, og som gengives andetsteds i dette blad.

Punkt 1 i den nordiske konferencens fællestekst til Rom havde følgende ordlyd:

»De sociale og kulturelle forhold er i den grad forskellige, at mange problemer kun kan løses regionalt. Synoden burde derfor betragte det som en af sine vigtigste opgaver at skabe egnede rammer for lokale særløsninger af alle de problemer, som ikke af hensyn til kirken ens absolut kræver en ordening, som gælder for hele verden.« Vi mener altså, at der også i spørgsmålet om præsteembedets forudsætninger kan findes løsninger, der ikke behøver at være ens for den katolske kirke i hele verden. I nogle områder kunne det tænkes, at det var nødvendigt at præstevie gifte mænd for at imødekomme et lands pastorale behov og til afhjælpning af en øjeblikkelig præstemangel. I andre områder er det derimod muligt, at en sådan løsning ikke er ønskelig, men at den gamle ordening med ugifte præster fungerer godt og i enhver henseende er fuldt tilfredsstillende.

I øvrigt har den nordiske katolske bispekonference lagt vægt på, at den ville forelægge nøjagtig de spørgsmål for den romerske synode, som er blevet drøftet

af præsterådene i de enkelte nordiske lande. Disse råd i Sverige, Norge, Finland og Danmark har været samlede for at give deres ønsker og meninger til kende over for bispekonferencen. Af denne grund har den nordiske konference fremsat et ønske til synoden i Rom med følgende ordlyd: »Hvis man går ud fra, at kærligheden i ægteskabet og familielivet er positive værdier, trænger det spørgsmål sig på, om disse værdier ikke også skulle være noget præsterne frit kunne vælge i deres liv. Spørgsmålet om præstelig virksomhed og cølibat burde behandles principielt på synoden og ikke bare i forbindelse med præstevielser af gifte mænd. Der eksisterer allerede nu ingen enhedsordning på dette punkt i den katolske kirke, og spørgsmålet om det er nødvendigt med en enhedsordning i den latinske kirke burde tages op til alvorlig drøftelse.«

Den nordiske bispekonference er i Rom gået ind for, at der under bestemte omstændigheder skulle gives tilladelse til, at gifte mænd præstevies, hvis den stedlige bispekonference ønsker en sådan ordening. Men som man ser af den citerede tekst, har den nordiske bispekonference ikke ønsket, at debatten på synoden skulle begrænses til dette emne. Man har derimod ment, at man åbent skulle drøfte og debattere alle de spørgsmål, som præsterne selv har stillet angående cølibatet.

Når aviserne på grund af sådanne udtalelser har skrevet, at de nordiske biskopper går imod cølibatet, er det naturligvis en forenkling af vore udtalelser. Ingen af de nordiske biskopper har sat noget spørgsmålstegn ved cølibatets værdi.

Det står klart for alle, at det vil være nødvendigt for kirken, også i fremtiden, at nogle mennesker giver afkald på ægteskab og familie for Guds riges skyld. Det står også klart for os alle, at et sådant afkald kan gøre et menneske mere frit til at tjene andre og til at give sig helt til sin gerning. I øvrigt står det naturligvis klart for alle katolikker, at der fremdeles vil være tale om klosterkald i den katolske kirke, og at der derfor fremdeles vil være mennesker, der bygger deres liv op på de tre ordensløfter om fattigdom, cølibat og lydighed. Spørgsmålet, om man i videre udstrækning skal gøre brug af gifte mænd som præster, bør efter den nordiske konferencens mening drøftes grundigt og alsidigt på synoden. Men dette betyder på ingen måde, at vi har underkendt cølibatets blivende værdi eller nødvendigheden af, at der også i fremtiden må findes præster, der for deres tjenestes og gernings skyld har givet afkald på ægteskabet.

+ Hans L. Martensen

PRÆSTEVIELSE AF MODNE, GIFTE MÆND

- EN FORDEL

BISKOP GRANS TALE PÅ
BISPESYNODEN I ROM (12.10.71)

»Hellige Fader, ærværdige brødre i Kristus,

Jeg taler som repræsentant for et område, som er noget for sig selv set fra katolsk standpunkt – en lille katolsk kirke i omgivelser, der nominelt er kristne og har en høj leve- og uddannelsesstandard. Denne kirke har karakter af diaspora, med en stor del udenlandske præster af mange forskellige nationer. I dag mener den, at den i stadig stigende grad må samarbejde med de protestantiske præster for at redde kristendommen i et samfund, som mere og mere sekulariseres. For os har det været af stor vigtighed, at Vatikanconcilets dokumenter udstrålede en økumenisk ånd. Vi anmoder indtrængende om, at denne retningslinje ikke bliver mindre synlig i de dokumenter, som denne synode udsender.

Med hensyn til de kriser, som vi prøver på at komme igennem, så lad os huske, at de andre kirker og kirkelige samfund har lignende vanskeligheder, selv hvor der er gifte præster. Måske kan vi hjælpe dem med det, vi foretager nu. Muligvis kan deres bestræbelser også blive til nogen hjælp for os.

Meget af, hvad jeg ønskede at sige, er nu blevet sagt. Dette vil jeg indlevere skriftligt.

Lad det være nok at fremhæve, at jeg er særdeles glad for kardinal Flahiffs bøn om en alvorlig undersøgelse af muligheden for at ordinere kvinder. For skulle det vise sig teologisk acceptabelt,

burde Kirken sikkert tillade, at sådanne vielser fandt sted i de områder, der udtrykker ønsket om det. Så ville der i det mindste være nogle egne, der ikke manglede præster! Idet jeg appellerer til Deres tålmodighed, tillader jeg mig at berøre endnu nogle punkter.

1) Præsteuddannelsen

Vi har ingen seminarier, men vi har seminarister. Hvad angår disse, stiller vi følgende spørgsmål: er det altid og allevegne nødvendigt at give præstekandidater den samme uddannelse? Vi er tilbøjelige til at svare med et »nej«.

Angående selve seminarierne: – efter præstevielsen vil kandidaterne normalt komme til at arbejde med den temmelig skræppe og sorgløse unge generation. Vil den specielle atmosfære i det lukkede seminarium ikke blive årsag til fremmedgørelse fra netop de mennesker, som kandidaten er bestemt til at hjælpe. En regelmæssig kontakt med verden synes at være nødvendig i uddannelsesårene; kontakter, som imidlertid ikke må forringe studiernes kvalitet.

Denne synode kan hjælpe kandidaterne på mange måder. Jeg vil kun omtale et punkt: hvis den specifikke forskel mellem de troendes almindelige præstedømme og embedets præstedømme af os udelukkende beskrives som enhørende til præstens sakramentale myndighed og funktioner, så ville de nyviede præster være ilde stillet i en verden, som mere og mere lægger vægt på samfundets goder: hjælp til de fattige, de underudviklede etc. Vi burde da skaffe mulighed for et embedspræstedømme, som vil tillade præsten at tage del i den slags samfundstjenester som *præst*. Ellers kan hans fremmedgørelse blive mere og mere udtalt og hans præstedømmes eksistensberettigelse i stigende grad blive draget i tvivl af ham selv, om ikke af andre.

2) Cølibat

Det synes at være til liden nytte at prøve på at finde nye teologiske grunde for cølibatet, hvis dette ikke er noget rigtigt teologisk spørgsmål. Efter at have diskuteret cølibatet med vore præster, har vor bispekonference den enstemmige mening, at vielsen af modne, gifte mænd ville være en fordel i vor del af verden.

Men det er ikke hele problemet. Mange af vore præster lever i isolation, nogle endog i pinefuld ensomhed. Verdenspræstens ensomhed gør ham vanskeligere stillet end ordensmanden, som kan støtte sig til sit kommunitet. Menneskeligt, psykologisk – og muligvis også moralsk set – stiller vi det alvorlige spørgsmål, om det er tilrådeligt at lade præ-

ster, og især unge præster, føre en så ensom tilværelse.

Med disse faktorer i erindringen, og da vi ikke kan se den nødvendige forbindelse mellem cølibatets karisme og verdenspræstedømmet, spørger bispekonferencen derfor, om det ikke var bedre at tillade kandidaterne frit at vælge eller at afstå fra ægteskab, særlig da Kirken skatter det kristne ægteskab så højt.

I Skandinavien, hvor næsten alle er lutheranere, består præsteskrabet almindeligvis af gifte mænd. Skilsmisse, separation og deslige forekommer sjældent. De fleste af præsterne synes at være virkelig åndelige mennesker, som ikke er vore katolske præster underlegne. Desuden besidder de ofte en modenhed, som må stamme fra deres familieansvar. Deres koner deler på mange måder deres kald og spiller en vigtig rolle i sognets pastorale liv. Disse er også gode husholdersker, noget som ikke må overses i en tid, hvor husholdersker praktisk talt er uddøde og antallet af søstre formindskes.

Mens jeg er ved dette emne, kan jeg måske pege på et problem, som man må overveje, hvis Kirken skulle tillade at ordinere gifte mænd. En sådan mand spurgte mig for nogen tid siden, om han ville kunne antages til præstevielse, hvis den hellige Fader ville tillade det efter synoden. Næste gang, jeg mødte ham, sagde han: »Det går alligevel ikke; min kone vil ikke have det!«

For at slutte dette emne, lad mig blot sige: – hvis vi har valget mellem at have »et tegn« og at have præster, så lad os få præster.

3) Decentralisation

Den skandinaviske bispekonference er af den mening, at de sociale og kulturelle forhold i den universelle Kirke afviger så meget fra sted til sted, at problemerne i stigende grad kun kan løses fyldestgørende på regional basis. Decentralisationsprocessen, som den hellige Stol har opmuntret til efter Concilets forslag, bør derfor fortsættes efter subsidiaritetsprincippet (fordeling af ansvar). Der skulle dannes – eller tillades, at der dannes – regionale strukturer, som skulle tage sig af alt det, som ikke kræver en ensartet løsning »for den kirkelige enheds skyld«. Vor konference mener ikke, at den katolske enhed vil lide skade derved. Tværtimod vil denne frigørelse for disciplinære bånd, som ikke længere forstås eller skattes, hjælpe med til at fremkalde en sand pluralisme i enheden; vor enhed er jo – som den oprindeligt var det »in unitate Spiritus Sancti«.

(Oversat af Sr. Veronique c.s.j.)

SOSTRUP

STILHEDENS REGIONS-RETRÆTE
OPLEVET I SOSTRUPS »STALD«

»Bøn og meditation« var det store og rigt afvekslende emne for region I's oktoberstævne ved Grenå, hvor klosterkirke og mødesal er indrettet i udhus fra 1300-tallet.

Nyforklaring af dele i vor katolske kristentro. Stedets store stilhed. Naturens og den arkitektoniske skønhed ude som inde. Det var sammenlagt den store oplevelse for omkring 40 katolikker på Sostrup kloster ved Grenå, samlet fra den nord- og nørrejske region under retræten i anden weekend af oktober, rosenkransmåneden. For første gang samledes denne landsdel til en regionsretræte. Der var deltagelse fra menigheden i det vidtstrakte Ålborg sogn, fra det lidt mindre Viborg med de nordvestjyske egne samt fra Silkeborg, Randers og Århusområderne, hvor trosfæller bor lidt tættere. Måske havde man regnet med lidt større deltagelse, men nævnte antal var vist passende, både for den enkelte og for lederen, pastor A. Meister, sj, Århus.

Glæden, måske endda lykken, var udtalt under opholdet på Sostrup. Man var, åndeligt set måske lidt »frysende« her og der, nu rykket sammen i et kraftcenter her på det nordlige Djursland, hvor vel hele Danmarks katolske menighed med tiden kan få del i styrken, som udgår fra et sådant klosterhjem. Lykkeligvis har vi flere gode centre rundt om i landet, og vi bor ikke så spredt som katolikkerne i de øvrige nordiske lande med de meget lange afstande, – men vi har kun ét Sostrup! Ønsker blev fremført om i hvert fald én åndelig og legemlig retræterekreation hos ci-tercienserinderne om året.

Søstrenes gæstfrihed var stor og vil sikkert fortsat være det: lige så rummelig som deres ordensgevanter er rigeligt vide, deres beredvillighed spontan og deres humør strålende over for de gæster, der vil dreje ind til deres store røde hus. Slottet, der i tiden stod i efterårsgrønne marker og gulligt gyldnende løvskove.

*

Mange danske, øvrige skandinaver og folk videre udefra har atter og atter fundet et hjem for en kortere eller længere tid hos den hellige Bernhards døtre, både mens de havde åbne døre i det gamle mejeri i Allerslev ved godset Ledreborg uden for Roskilde . . . og nu også her ved Gjerrild i den nordøstlige del af det gamle Randers amt. Oktoberretrætets deltagere fandt sig også som døtre og sønner af den samme Bernhards hus!

Det åndelige var sat i focus, i brændpunktet. Emnet var det aktuelle: Bøn og meditation – Kommunikation med Gud. En båndoptager drejede rundt, så menighedsmøder i mindre sogne, der nok kan trænge til støtte, vil måske kunne få del i udsnit af de gode tanker, der blev fremført? Det kulinariske var en oplevelse ind imellem. Indrømmet . . . Her præsterede otte søstre, eller nogle af dem, der har særlige talenter, bistået af deres personale – en del af det, som et godt dansk køkken formår.

Ligesom der af hjertet blev sagt tak for indholdet i søndagens samlende messe og for de fem afvekslende og åndsfulde møder, udtryktes der også tak og påskønnelse for det gode værtskab. Svaret fra Sostrup lød: Velbekomme og på gensyn! Samtalen gik blandt medlemmerne fra disse fem-seks menigheder, som nu stiftede bekendtskab.

*

Men stilheden blev først og fremmest oplevet:

I klosterkirkens smukke stilrene rum. Alene foran det store sakramente eller under søstrenes latinske tidebønner.

Måske under skridtgang over den mægtig store, stenpikkede gårdsplads, hvor end ikke høsekaglen kunne forstyrre.

Eller under en rundgang i en udlænge, hvor man kunne opleve pater Nivards farverige abstrakte malerier.

I parkområdets kolorerede efterårsskønhed, hvor man levede med i trætoppes susen og ellers blot fornam fjerne billyde og lidt anderap-rap fra voldgravene.

Eller stedets og sindets stilhed gik i ét inde på den lille prunkløse skov-

kirkegård, hvor man mellem store slægters grave allerede finder søstres fredfyldte steder med »bernhard'inder«, som sover, helt frigjorte fra jordens timer og tider.

*

Mens lørdagshvilen begyndte at brede sig i samfundets hverdagsliv, dog fraregnet gadens og navnlig landevejens tiltagende trafikstøj, samlede fra region I deltagerne til denne »betragtningernes retræte«. Stedet var salen i kirkelængen, hvis metertykke mures oprindelse går tilbage til 1300-tallet, men dengang såvist ikke helliget med vievand for åndens liv. Da var længen med det solide murværn et ydmygt sted, en stald.

Og sad vi mon ikke også og var ydmyge, fordi vi danske af år 1971 beder alt for lidt? Måske en og anden tænkte på dette »staldmiljø«, og linierne fra julens salmer fulgte med tanker tænkt af Martin Luther og formet på dansk af skjalden Grundtvig . . . »Og lad os gå med stille sind som hyrderne til BARNET ind: Med glædestårer takke Gud for miskundhed og nådebud.«

Retræten her i den store stilhed var jo netop et nådebud for os alle. Vi var billedligt talt som kilder, hvis vande var udrundne i det store hav. Nu skulle de atter bringes til at pible eller springe.

*

Med den indføring, som deltagerne i fællesskabets samvær modtog gennem emnerne: 1) Mennesket og Gud, et forhold med dialogisk struktur. 2) Bøn og meditation som kommunikationsmiddel. 3) Mennesket i den moderne kunst (lysbilledforedrag). 4) Kirkens sakramenter som særlige former for kommunikation. 5) Bønnens plads i hverdagen – var der rigelig vækstfremmende næring for livet. Ikke blot for weekenden, men navnlig for hverdagene.

Med den ballast, vi tog med fra denne regionsretræte i hovedlandets top, kunne vi passende for os selv på hjemturen nynne for eksempel dette vers fra Grundvigs kendte hyldest til morgenen i »Morgenstund har guld i mund«: »Gå da frit enhver til sit og stole på Guds nåde. Da får vi lyst og lykke til at gøre gavn, som Gud det vil, på allerbedste måde.«

*

Bede og gøre gavn. Jamen, det er jo den overskrift, der står over indgangen og ved udgangen til Sostrup kloster i det altid skønne Djursland. Måske skrevet usynligt, men indskriften er der: *Ora et labora* – bed og arbejd!

ad

P. KOLBE

ET SYMBOL PÅ DEN POLSKE KIRKE

Maximilian Kolbe saligkåret den 17. oktober i Rom.

Den 14. august 1941 kl. 12.50 døde ifølge dødsattest nr. 510, 1941, fra folke-registeret i Auschwitz den romersk-katolske fange, pater Raymund Kolbe, kreds Sochaczew (Polen), i Auschwitz. Han sultede ihjel i dødscellen i koncentrationslejrens bunker 11 dagen før festen for Marias optagelse i Himlen i stedet for sin dødsdømte medfange, Franz Gajowniczek, hvis plads han frivilligt havde indtaget. Den heroiske næstekærlighed, pater Kolbe således lagde for dagen ved at ofre sig for en anden, var kronen på et liv i Kristi efterfølgelse.

Hvem var da dette menneske, som sagde: »Jeg frygter hverken sult, kulde eller lidelser«? Pater Kolbe var prior for franciskanerklosteret i Niepokalanow i Polen, som ved den 2. verdenskrigs begyndelse blev besat af den tyske værnemagt. I 1939 blev han arresteret sam-

men med 37 medbrødre, og den lunge-syge pater blev i Pawiakfængslet i Warszawa sat til hårdt arbejde under tortur. Derfra blev han den 28. maj 1941 sammen med 320 andre fanger overført til koncentrationslejren Auschwitz. Hans fangenummer 166 70 blev senere nummeret på hans saligkårsdokumenter. I Auschwitz blev han sat til det strengeste arbejde. Blandt andet måtte han trods sin svære sygdom fælde træer og slæbe grus til krematoriemuren. Mens en afdeling fra lejrens blok 14 var indsat til høstarbejde, flygtede en af fangerne. Dette foranledigede, som der står i »bunkerbogen« fra Auschwitz, lejrkommandanten Karl Fritsch til at anbringe 10 eller flere fanger som »gidsler« i hungerbunker 11, for at de skulle sulte ihjel. Mørkecellen i kælderens blok 11 blev kun åbnet ca. hveranden dag, for at de døde kunne blive fjernet. En af dem var den 14. august 1941 pater Maximilian Kolbe.

Det gik til på følgende måde: Lejrkommandanten, SS-Hauptsturmbannführer Karl Fritsch dukkede op ved aftenappellen sammen med bevæbnede SS-folk og referenten Palitsch. Til fangerne sagde han: »Eftersom den mand, der flygtede i går, ikke er kommet tilbage, skal 10 af jer dø.« Han udpegede vilkårligt 10 af de tilstedeværende fanger, og en af disse dødsdømte, Franz Gajowniczek, har i en edelig erklæring af 25. oktober 1946 (bekræftet af sognekontoret i Brieg a.d. Oder og oversat fra polsk af pensioneret sognepræst Anton Bornefeld) over for vidner aflagt et levende vidnesbyrd om pater Kolbes offerhandling:

»Ulykkesloddet faldt også på mig. Med ordene: 'Hvor gør det mig ondt for min kone og mine børn, som nu bliver faderløse', gik jeg ned til enden af blokken. Jeg skulle anbringes i en hungercelle for at dø af sult.

En franciskaner, pater Maximilian Kolbe fra Niepokalanow, havde hørt, hvad jeg sagde. Han trådte ud af geledet og gik hen til 'lejrlederen' Fritsch og forsøgte at kysse hans hånd. Fritsch spurgte tolken: 'Hvad ønsker det polske svin?' Pater Kolbe pegede på mig og gav dermed tilkende, at han ville dø i stedet for mig. Lejrlederen Fritsch gav mig med en håndbevægelse og ordet 'Ud!' besked på at forlade de dødsdømtes rækker, hvorefter pater Maximilian Kolbe indtog min plads. Et øjeblik efter blev de overført til dødscellen, mens vi andre fik ordre til at gå ind i de blokke, hvor vi hørte til.

I det øjeblik var det svært for mig helt klart at fatte det kolossale indtryk, begivenheden gjorde på mig. Jeg, den dødsdømte, skulle leve videre, mens en anden glad og gerne ofrede livet for mig. Var det drøm eller virkelighed? Blandt

medfangerne under den fælles ulykke i Auschwitz kunne man spore en enstemmig beundring for denne præst, der så heltemodigt gav sit liv for mig.

Jeg er selv opdraget i en atmosfære af katolsk religiøsitet og har da også bevaret min tro selv i de sværeste øjeblikke, og dengang var religionen mit eneste kraftcenter og mit eneste håb. Pater Maximilian Kolbes offer fik min religiøsitet og min tilknytning til den katolske kirke, som avler sådanne helte, til at vokse. Det eneste, hvormed jeg kan udtrykke min taknemmelighed over for min redningsmand, er den daglige bøn, som jeg beder sammen med min kone.«

Sign. Franciszek Gajowniczek.

Vidner: Fr. Mazurkiewicz.

Br. Ferdynand M-a Kasz.

Brieg an der Oder, den 2.10.1946.

I nazitiden blev 400 katolske og protestantiske præster i Tyskland og det af nazisterne besatte Europa dødsdømt og dræbt i koncentrationslejre og ved skydning. Pater Kolbe er den første martyrpæst, der er blevet saligkåret. Endnu en sag om karmeliterinden Edith Stein vil i den nærmeste fremtid blive afsluttet i Rom.

På festen for Marias optagelse i Himlen i 1941 blev den uplettede undfangelses store apostel og martyr, pater Kolbes lig brændt i koncentrationslejren i Auschwitz. »Ingen har større kærlighed end den, der giver sit liv for sine venner« (Joh. 15,13).

*Benedicta Maria Kempner
i: Publik, nr. 42, 15/10 1971*

KATOLSK PRESSE I POLEN HYLDER PATER KOLBE

Et særnummer af det polske tidsskrift »Ateneum Kaplanskie« (»Præste-Athe-næum«) handler udelukkende om pater Kolbe, og kvartalsskriftet for askese »Homo Dei« vil i to numre behandle hans liv under synspunkterne askese og sjælesorg.

Særlig opmærksomhed fortjener et bidrag af den polske franciskanerpater Apolonius Zynel til ugeskriftet »Tygodnik Powszechny« i Krakow. Hans skildring af hans medbroders liv virker gri-bende ved sin åbenhed og objektivitet uden nogen form for besmykkelse. Forfatteren lægger ikke skjul på over for læseren, at pater Kolbe, som nu er blevet saligkåret, faktisk indtrådte i ordenen mod sin vilje, og at han var et menneske, der tit gjorde livet svært både for sig selv og sine medmennesker, altid ville have ret og undertiden satte nærmest uforsvarlige foretagender i gang, men som voksede sig selv over hovedet og til sidst døde som en helgen.

JEG KAN IKKE MERE BEDE

Det tyske blad »Weltbild« bad for nylig sine læsere besvare spørgsmålet: »Beder De?« Kun 2,5 % af dem, der svarede, indrømmede blankt, at de aldrig beder, 71,5 % svarede, at de beder regelmæssigt, og ca. 26 % svarede, at de beder hyppigt. Resultatet er imponerende, selv om man naturligvis må tage i betragtning, at den kreds, spørgsmålet blev rettet til, er aktive praktiserende katolikker.

Det er en kendsgerning, at mange mennesker beder mindre end før. Men bag et trodsigt »Jeg beder ikke mere« ligger der ikke så sjældent et forpint »Jeg kan ikke mere bede«. Man er mere end forbausset, hvis man kommer til at tale med et menneske, der hævder bønnens absolutte nødvendighed. Men gælder det så også dem selv? – »Jeg kan ikke! Jeg kan ikke se nogen mening i at henvende mig til en eller anden fjern Gud. Eller i at bede ham om noget, jeg ved, jeg selv må ordne!«

Men trænger man så lidt nærmere ind på dem, kommer det: »Når jeg er rigtig glad, siger jeg: Det er godt, kære Gud! Jeg takker dig, Fader i Himmelen! Og hvis jer er i nød, eller jeg ikke er helt herre over en situation,

beder jeg også Gud om hjælp.«

»Er det da ikke en bøn?« »Nej! – Eller er det alligevel en bøn?« Tviolen er vakt. Og ønsket om at bede er også vakt. Men en sådan spontan bøn er bare ikke lige det, man har fået besked på: Morgen- og aftenbøn! Bordbøn og søndagsgudstjeneste!

I dag prøver vi på at finde ud af alt muligt og efterforske alt til bunds. Hvad bønner angår, spørger vi: »Hvem har opfundet bønner?« Det kan vi mærkeligt nok ikke få at vide hverken hos den gamle græske digter Homer eller i Davids salmer. Ingen steder står der: »På den og den tid faldt det første gang et menneske ind at bede.« Bønnen er der simpelt hen. Både de såkaldte hedninger og jøderne beder. Ordene, de beder med, er højtidelige og storladne, men de giver ingen begrundelse for deres bøn. Bønnen er lige så naturlig som at trække vejret. Bønnen er et udtryk for den menneskelige personlighed.

Kan man lære at bede? Måske, men jeg er ikke helt sikker. En mor kan naturligvis lære sit barn visse bønner. I en familie med en religiøs atmosfære har bønnerne vel den største chance for at blive forstået som et led i den menneskelige måde at udtrykke sig på. Et menneske, der

vokser op i en bedende familie, vil snarere forstå det gavnlige i at bede end den, der selv med møje og besvær må finde vej til bønnerne. Naturligvis kan man også henvise den søgende til Kirkens omfattende litteratur om bønner. Der er noget for enhver »smag«. Hvis man lagde alt, hvad der er skrevet om dette emne, oven på hinanden, ville det blive til en bunke, der er lige så høj som Rådhus-tårnet. Som det vil ses, har forsøget på selv at lære at bede og at lære andre at bede beskæftiget lige så store ånder som poesien. Det sandsynlige er dog, at et menneske, der ikke selv kan bede, hverken kan finde hjælp i en bøn af den store Augustin, den fromme Thomas af Akvin eller den mere moderne kardinal Newman.

Mennesket er altid afhængigt

Sætningen »Jeg kan ikke mere bede« er ikke et fortvivlet nødråb for at gøre opmærksom på, at man står og mangler en eller anden bønformular. Den udtrykker simpelt hen en manglende evne til at få det moderne menneske- og Gudsbillede til at passe sammen med de nedarvede fromhedsformer. Vor tid kendetegnes blandt andet ved en kolossal uafhængighedsfølel-

se. Men afhængigheden er trods alt et væsentligt træk i den menneskelige natur. Først når vi erkender vor afhængighed, kan kærligheden komme til udfoldelse og få os til at indrømme, at vi ikke kan undvære hinanden. Afhængigheden er så at sige en af menneskenaturens vigtigste forudsætninger.

I bønner forsøger vi at finde frem til al afhængigheds inderste væsen. Hvis et menneske indrømmer, at det er afhængigt af Gud, får det også mulighed for at beherske de problemer, der følger med denne afhængighed. Man har tit anklaget fromme mennesker for verdensfjern ydmyghed, hvis de uden at klage har affundet sig med en streng overordnet eller et andet menneskes ondskabsfuldheder. Men i virkeligheden har de blot forstået at gøre op med deres afhængighed af et sådant menneske i bønner. I bønner har de nemlig fundet det fristed, der skal til for at undgå neuroser. Bevidstheden om, at alle mennesker i sidste instans er afhængige af Gud, har gjort det muligt for dem at affinde sig med at have disse mennesker omkring sig, fordi de hele tiden har husket på, at al menneskelig magt kun er et »lån«.

Hvad er det nu for en afhængighed, mennesket befin-

der sig i over for Gud? Det er blevet gentaget indtil trivialitet, at Gud for de kristne er en suveræn myndighed, som de prøver at bringe på andre tanker gennem bønner. Det skal her ikke afvises, at en sådan opfattelse virkelig eksisterer. Mange mennesker søger kun Gud i en katastrofesituation. Så opsender de en hel trommeild af bønner for at formilde den Almægtige. Men det ville være uretfærdigt at betragte denne opfattelse af bønner som typisk kristen. En sådan bøn er alt for snæver, fordi den forestilling om Gud, der ligger bag, er alt for snæver. Gud opfattes her som en tredje væsenshed jævnsides med verden og med os. Der er ingen tvivl om, at en lidt ældre teologi bærer skylden for denne forestilling. Man har nemlig i den grad understreget, at Gud har sin eksistens i det hinsides, at hans nære tilknytning til hele skabningen er gået tabt ved det.

Det her mente kan ikke siges smukkere, end apostlen Paulus allerede har sagt det i sit brev til romerne: »Så formaner jeg jer da, brødre! ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt offer; dette er jeres åndelige gudsdyrkelse.« I de følgende sætninger forklarer apostlen, at den nævnte gudsdyrkelse består i en fælles og effektiv indsats for alle mennesker.

På denne baggrund kan man ikke principielt fordømme mange kristnes påberåbelse af, at de gennem deres arbejde beder for deres medmennesker. Den næstekærlighed, der så ofte henvises til, er absolut en form for bøn. Derved ærer man nemlig undertiden Gud mere end ved lange ordrige bønner.

Næstekærlighed alene er ikke nok

Og dog er der et »men« . . . De, der udelukkende prøver på at klare sig med næstekærlighed, kan meget let risikere at komme på afveje, så de mister forbindelsen med kilden. Man kan godt løbe

tør af alt for megen næstekærlighed. Men i bønner indrømmer vi vor uformuenhed. Det drejer sig ikke så meget om at få Gud til at skifte sind og vinde ham for vore planer. Vi forsøger tværtimod at føle os frem til den mening med livet, Gud har bestemt. Som kristne ved vi, at vi kun yder vore medmennesker retfærdighed, hvis vi ser dem i forhold til Gud.

Måske erkender vi så, at det ikke er særlig godt at opfatte samtalen med Gud og den kærlighed, vi viser vore medmennesker, som to linier, der krydser hinanden. I virkeligheden hører begge dele med til en fuld menneskelig livsudfoldelse.

Det rigtige Guds billede mangler

Det forudsætter ganske vist et bestemt Guds billede at se verden og menneskene på den måde. Og her er det, det kniber. Man kan altså ikke lære at bede på samme måde, som man lærer at skrive, som noget, der kommer med øvelsen. Man må først skaffe sig de rigtige forudsætninger. Grunden til, at mange mennesker ikke kan bede og heller ikke bryder sig om det, er deres utilstrækkelige Guds billede. Og dog skulle man tro, at kristne bedre var i stand til at bede end andre mennesker. De behøver ikke at famle sig frem til et tavst og usynligt højere væsen, som de kalder Gud. De kan tilidsfuldt tiltale ham med »Fader«, for de kender jo Sønnen.

At bede vil sige at henvende sig til og bekende Guds faderlige godhed. Den bedende forsøger at komme i samklang med Gud og at indstille sig på at lægge sit liv og sin skæbne i hans hænder. Han ønsker, at Guds godhed og kærlighed skal bemægtige sig os og hele verden omkring os.

Den bedende er ikke alene åben for menneskenes nød, men også for Gud selv og hans virke. Han lever i håbet om, at mange ting vil blive nye, fordi Gud elsker verden. De, der beder, behersker ik-

ke Gud, ligesom bedende børn heller ikke behersker deres forældre. Men de venter på frelsen gennem hans kærlighed.

Bønner før henrettelsen

Pater Alfred Delp, som blev henrettet den 2. februar 1945 i forbindelse med 20. juli-attentatet, skrev kort tid før sin død: »Fadervor har i denne situation en mærkelig klang. . . Man skal bare tilidsfuldt tænke på, at Gud kalder sig Fader, og at han har befalet os at kalde ham Fader og at holde os for øje, at han er en Fader. . . Livets grundlæggende træk er barmhjertighed og en faderkærlighed, der leder os. . . Gud er Fader, som oprindelsen, som den, der leder os, som barmhjertighed, – det er de indre kræfter, der gør menneskene modne til at møde den slags storme og overfald.«

Den kristne bøn er ifølge selve sin natur knyttet til Kristus. Hvorfor? Fordi kristendom er en samtale i fællesskab med Kristus. Kristus er, som der står i den Hellige Skrift, »Forbederen« fremfor nogen. Kirken har synligt overtaget hans opgave i denne verden, og dens bøn består i en stadig gentagelse af »Guds storværker«. Er det for eksempel ikke mærkeligt, at vi kalder fremsigelsen af trosbekendelsen for en bøn? I virkeligheden er den jo en opremsning af »kendsgerninger«. Også kirkeåret med alle dets fester og mindedage stiller os hele tiden på ny over for beretningerne om Guds frelsesgerning. Ansigt til ansigt med disse religiøse erfaringer føler et kristent menneske trang til at tale med Gud. Og en sådan bøn fornemmes som et privilegium (»Jeg har lov til at bede«) og ikke som et bud (»Jeg skal bede«). På baggrund af Guds frelsesbudskab, som Kristus har videregivet til os, ser vi den verden, vi lever i, som den faktisk er.

Meget af det, vi ser, er ifølge sagens natur ikke i orden, og i bønner spørger vi Gud om hensigten med det. Ofte får vi ikke noget svar, men det får ikke et troende

menneske, der sætter sin lid til Gud, til at vakle. Et sådant menneske ved nemlig, at det kan føle sig trygt inden for en plan, hvis love det i kraft af sin begrænsning ikke kan fatte. Houmodet er Satans synd. Den houmodige mener, at han har svar på alt, men det har man kun, hvis man er alvidende, og det er en egenskab, som kun kan tillægges Gud.

At bede er ikke at dømme

Megen elendighed er et resultat af menneskenes svigten. Vi har mere og mere fået for vane at fremhæve verdens umenneskelighed over for Gud. Men også på det punkt skal man passe på ikke at give efter for sit houmod.

Når man tager de kristne briller på, kan man hurtigt komme til at fordømme andre mennesker, men bønner er ikke til for at holde dom over andre, men for at nedkalde Guds barmhjertighed over dem. Jesus blev først og fremmest sendt af Faderen for at tilgive syndere. Det forstår man, når man rigtig overvejer, hvad det betyder at have lov til at bede. Gennem bønner kommer man igen i harmoni med menneskene og med verden omkring sig. Hvad man beder er i denne sammenhæng ikke så vigtigt.

Intet liv uden bøn

Bønner skal være livsnær. Der ligger en opmuntring i at man siger: »Jeg kan ikke med ærlig samvittighed bede de gængse bønner.« Men så må man også være lige så ærlig og sige: »Jeg kan ikke leve uden at bede.« Vi har længe levet på den rigdom af bønner, vi har overtaget efter 2000 års kristendom. Og vi har troet, at det var nok at gøre bønner til en pligt. I dag ved vi, at det ikke er nok. Vi må finde frem til den rigtige form for bøn. Men for at nå så vidt har vi brug for en god portion ærlighed – og en hel del tålmodighed.

Gerhard Eberts og
Joseph Elbern i:
Weltbild, nr. 19, 11/9 1971

*Mennesket forventer af de forskellige religioner,
at de skal kunne svare på eksistensens dunkle gåder,
som - såvel i dag som før i tiden - rører ved det
dybeste i mennesket:*

Hvad er et menneske?

Hvad er livets mening og mål?

Hvad er godhed, og hvad er synd?

*Hvoraf kommer det, at vi må lide,
og til hvilken nytte lider vi?*

Hvor findes vejen til sand lykke?

*Hvad er sandheden om døden, dommen
og gengældelsen hinsides graven?*

og til slut:

*Hvad er det for et sidste og uudsigeligt
mysterium,*

som omfatter vort liv,

hvoraf vi udspringer,

og hvorhen vi vandrer?

.....

*Den katolske kirke forkaster intet af det,
som er sandt og helligt i disse religioner.*

II. Vatikankoncil

PAKISTAN

BRODERSKAB RETFÆRDIGHED

HYRDEBREV

*om nødsituationen i Pakistan til oplæsning i landets kirker
søndag den 31. oktober 1971*

I løbet af det sidste halve år er der i Pakistan opstået en katastrofesituation, som af omfang overstiger alt, hvad vi kan forestille os. Mere end 8 millioner mennesker, som har mistet alt, hvad de ejede, er flygtet til fattige og overbefolkede områder i Indien. De er flygtet til fods gennem jungle og sump. Først og fremmest børnene lider af sult og er angrebet af sygdomme, som de har pådraget sig under flugten og under de vanskelige forhold i flygtningelejrene. Omkring 800.000 børn er på den måde i livsfare.

Antallet af flygtninge, der er gået over grænsen, har været forskelligt. I maj måned drejede det sig undertiden om 100.000 mennesker dagligt. Henimod slutningen af september var flytningestrømmen stadig på omkring 30.000 mennesker dagligt. Disse flygtninge er i øjeblikket fordelt på følgende måde: I gennemgangslejre er der 360.000; i permanente lejre mere end 6 millioner. Derudover har næsten 2 millioner flygtninge begivet sig ud i landsbyerne, hvor der venter dem en vis skæbne.

Pave Paul, der er rystet over denne menneskelige tragedie, har fornylig opfordret katolikkerne over hele verden til at holde faste, bøn og indsamlinger til fordel for disse nødlidende menneskemasser fra Pakistan.

Paven har i særdeleshed udtrykt sin bekymring for alle de nødlidende børn blandt flygtningene og sit inderlige ønske om, at den katolske kirke skal hjælpe dem. Det haster med denne hjælp! Når monsunen er forbi, kommer vintertiden,

hvor der bliver brug for et uhyre antal boliger, ligesom der bliver brug for tæpper og klæder og yderligere forsyninger af mad og medikamenter.

Selvom jeg er vidende om, at danske katolikker allerede har ydet 70.000 kr. til de pakistanske flygtninge i Indien, er det mit ønske, at vi følger Pavens opfordring og efter bedste evne yderligere bidrager til at lindre den store nød, der langt overgår, hvad man hidtil har oplevet af menneskelig tragedie.

Jeg opfordrer derfor alle til at give deres bidrag i dag til kollekten, som afholdes til fordel for de nødlidende i Pakistan. Jeg opfordrer ligeledes til afholdelse af en bods- og fastedag fredag den 5. november. Hvad De sparer ved selv at spise mindre denne dag, kan De så bringe til endnu en kollekt, som vil blive afholdt søndag den 7. november.

Problemerne omkring Pakistan er ikke blot sult og sygdom, selvom dette mest umiddelbart appellerer til os om hjælp. Dybere set – og på længere sigt – er der et endnu større spørgsmål om retfærdighed og broderskab mellem mennesker. Dette sidste er endnu sværere at løse end sultens og sygdommens problem.

Derfor er der brug for vor ivrige forbøn om, at Herren selv vil give kraft og lys til at finde frem til de rette politiske og menneskelige løsninger, der kan bidrage til fred mellem stridende mennesker.

Gid vor faste, vor bøn og vor indsamling må fremtræde som et tegn på, at vi ikke er ligegyldige overfor den store nød, der rammer så mange mennesker fra Pakistan. Givet ved Sct. Ansgars kirke den 13. oktober 1971.

+ Hans L. Martensen

CARITAS

INDSAMLINGEN TIL ØSTPAKISTAN

For nylig afholdtes en kollekt for hjælp til Østpakistan. Resultatet blev kr. 69.335.

Der er i første omgang sendt kr. 25.000 til Folkekirkens Nødhjælp for derigennem at sørge for et medikament, som kunne redde 12.500 menneskeliv.

I anden omgang, dvs. i 2. halvdel af september, er der tilgået Folkekirkens Nødhjælp kr. 45.000 til et hjælpeprogram, som Catholic Relief Services har startet til fremstilling af brød. For kr.

4.00 pr. måned kan en flygtning få et dagligt brød med indbagt protein og vitaminer.

Ud over denne hjælp til Østpakistan har Caritas Danmark kunnet hjælpe med 1.000 dollar og 4.000 DM gennem Deutscher Caritasverband til nødlidende efter en tyfonkatastrofe i Hong Kong.

Desuden har der været talrige mindre ydelser såsom hjælp til *gangkurv* til en invalid i CSSR, *høreapparat* til et barn i Ungarn, *høreapparat* til en ældre person i CSSR og fremsendelse af pakker med levnedsmidler, tidsskrifter, bøger osv. til præster, ordensfolk og lægfolk »bag jerntæppet«.

Hjælpeprogrammet med tømælk til Mother Teresa, som vi har sammen med Vincentgrupperne, på 1.000 kr. pr. måned, går støt. Vort slogan:

Mange små gaver løser store opgaver – viser sig igen at holde stik.

Tak til alle og fortsæt trofast tilknytningen. Glem ikke Caritas Danmarks smukke hilsen til festlige eller sørgelige begivenheder i stedet for blomster, kranse osv.

Knud Ballin

SKOTLAND

SKOTSK MOR FYLDER 100 –
DATTER 50 ÅRS ORDENSLIV

I Whiteinch nær Glasgow, Skotland, indtræffer i november en sjælden familiebegivenhed: en morlil fylder 100 år og får på højtidensdag besøg af en datter på 74, som netop har fejret 50 års ordensjubilæum.

Moderen er mrs. M. Pelosi, født nær benediktiner-moderklostret Monte Casino mellem Rom og Napoli, gift med en landsmand og emigreret til Storbritannien for årtier siden – og datteren, søster Andrea fra Preston ved Manchester, England.

Den aldrende ordenssøster har fået lov til at deltage i barndomshjemmets festlighed for familiens midtpunkt, men ikke alle medlemmer kan samles, så ville der komme: Otte døtre og sønner, 25 børnebørn og 31 børnebørns-børn!

ROM

Vatikanet planlægger møde til verdensomfattende undersøgelse af abortproblemet

Rom – NC News Service

Vatikanet er så langsomt i færd med at planlægge et 3-dages internationalt møde om abortproblemet verden over. Mødet går ifølge rapporterne snarere ud på at skaffe sig et overblik over situationen end på at udforme en nøje fastlagt plan om, hvordan man skal gå til værks i kampen mod aborterne.

NC har fra velunderrettet kilde erfare, at eksperterne skulle samles i Rom i dagene 9.-11. oktober, mens bispesynoden var i gang, men at der formodentlig ikke ville blive aflagt rapport over for synoden.

Den særlige abortkommission, som er blevet indkaldt af pavens statssekretær, kardinal Jean Villot, skal studere abortspørgsmålet, som det former sig i de forskellige dele af verden.

Blandt dem, der forventes at komme til mødet, er et af de førende katolske medlemmer af det engelske parlament, Norman St. John-Stevas, der er kendt

som en af de ivrigste fortalere for de ufødte børns sag, den engelske ekspert i befolkningsspørgsmål og medlem af den pavelige kommission for retfærdighed og fred, pastor Arthur McCormack, samt lederen af udvalget for familieliv på den amerikanske katolske konference i Washington, pastor James McHugh.

Som repræsentant for statssekretariatet kommer msgr. Achille Silvestrini fra Vatikanets departement for offentlige anliggender i Kirken.

TYSKLAND

Børnene først til kommunion – og så til bodens sakramente

Würzburg – KIPA

Sammenslutningen af katolske professorer i katekese og den tyske kateketforening har fra deres fælles møde i Würzburg for nylig sendt en resolution til den tyske bispekonference angående forpligtelsen til at rette sig efter »Directorium Catechisticum Generale« af 11. april 1971. Efter de to sammenslutningers opfattelse finder man i den vejledning, der er udsendt fra Rom, værdifuld inspiration til det religionspædagogiske og kateketiske arbejde. Samtidig tager de dog kraftigt forbehold over for forskellige artikler og formuleringer og kommer med vægtige indvendinger imod dem.

De tyske kateketer og professorer i katekese udtaler sig især til fordel for en bevarelse af den af den tyske bispekonference i 1967 udsendte plan, inden for hvis rammer religionsundervisningen skal finde sted. Planen forudsætter – i modsætning til direktoriet – at børnene får adgang til kommunionen allerede før deres første fælles modtagelse af bodens sakramente.

FLENSBORG

**BIL FRA FLENSBORGLOTTERI
SOM GAVE TIL MENIGHEDS-
PLEJEN**

Malteserordenen i Flensborg er glad

og taknemmelig for, at grænsebyens julelotteri har skænket en ikke afhentet gevinst, en rød folkevogn 1970, til menighedsplejen i by og på land.

Overrækkelsen fandt sted på Rådhuset, hvor formanden for de frie velfærdsforbund i Flensborg, Caritas-direktør von Hube, modtog den store gave af overborgmester Heinz Adler. Derefter gav Caritas gevinsten videre til søster Heribaldis. Forstanderinde, søster Johanne Elisabeth bragte en dybtfølt tak for gaven, til lotteriet ved fru Seifert og til borgmesteren.

»Flensborg Avis« fortæller iøvrigt videre, at malteserordenen netop på Nerongs Allé har indviet en børnehave til 430.000 mark og med plads til 100. I forvejen driver man en anden på Ecknersgade, hvor der er 50 børn, skriver det danske blad.

HOLLAND

Den Haag – KIPA

Hollænderne har for nylig på et par timer givet ca. 23 millioner gylden til »Medical Mission Action«, som er en hollandsk organisation til hjælp og støtte for missionærerne verden over. Foruden kontanter blev der stillet instrumenter og fuldt udstyr til operationsstuer til rådighed for organisationen til brug for missionslandene.

Den omtalte strøm af gaver kom i forbindelse med en nonstopudsendelse i fjernsynet om præsters og nonners missionsvirksomhed og lægelige indsats i den Tredje Verden, hvortil kunstnere fra hele verden havde bidraget.

F. N.

FNs præsidentkandidat – en professionel surfrider

FN, New York – NC News Service

En af den indonesiske udenrigsminister Adam Maliks kolleger udtalte for nylig, at Malik i diplomatiske kredse udmær-

ket kan betegnes som en professionel surfrider, hvis offentlige karriere ustandselig har ført ham ned i bølgedale og op igen.

Den præsidentkandidat, der på FNs 26. generalforsamling vil blive opstillet uden modkandidater, går i den indonesiske hovedstad Jakarta under navnet Kantjil (kantjil er et lille yndefuldt indonesisk dådyr, som er hovedpersonen i et folkeeventyr, hvor det i kraft af sin smidighed og årvågenhed formår at føre større dyr og farlige ånder bag lyset.

Malik har altid været en mester i at redde sig ud af kniber og personlige fæ-
rer.

Han er født i en muhamedansk familie i Pemataong Siantar på Sumatras vestkyst i 1917 og er altså nu 54.

Hans skolegang, som til dels har fundet sted i religiøse skoler, sluttede med studentereksamen. Siden da har han ikke fået anden uddannelse end den, han selv har skaffet sig.

I 1937, dvs. som 20-årig, startede han sammen med et par venner Antara News Agency med en enkelt kontordame til hjælp.

Bureauet, som blev talerør for den revolutionære nationalistbevægelse, talte blandt sine bedste ledere en ung ingeniør ved navn Sukarno, – den samme »Dung Karno«, som i efterkolonitiden udråbte sig selv til »præsident på livstid« for øgruppen.

I august 1945, da krigen i Stillehavet var i sin afsluttende fase, og de øer, der tidligere havde udgjort Hollandsk Vestindien, erklærede sig for uafhængige, var Maliks Antara Agency den vigtigste nyhedskanal på øerne.

Under den efterfølgende kamp med de hollandske tropper holdt de hollandske ledere længe Malik i fængsel, fordi han havde været medlem af det provisoriske indonesiske parlament.

Efter sin løsladelse blev han i 1947 anklaget for at have planlagt et kup mod den nye republik, og denne gang var det Sukarno, der satte ham i fængsel.

Hele sagen drev over igen, og hans ophold bag tremmerne blev kun af kort varighed.

Han genoptog sin politiske virksomhed som medlem af et trozkistparti, men som Indonesiens ambassadør i Sovjetunionen blev han berøvet sine socialistiske illusioner og begyndte igen forsigtigt at nærme sig islam.

Da han kom tilbage til Jakarta, blev han handelsminister og iagttaget med stigende bekymring, hvordan Sukarnos ødselhed og ekstravagance ustandselig bragte landet nærmere til en bankerot. Med »uransagelig asiatisk« filosofi grundlagde han et parti, som skulle støtte Sukarno, men som på daværende tidspunkt

var i opposition mod præsidenten.

Så kom det fejlslagne kommunistiske kup i september 1965. I kølvandet på denne blodige konflikt blev Sukarnos magt brudt. General Suharto overtog ansvaret for regeringens sikkerhed og stabilitet, og som de to andre medlemmer af et triumvirat, der med ham selv i spidsen skulle styre landet, valgte han sultanen af Jogjakarta og Adam Malik.

Disse tre bragte Indonesien tilbage til FN, som Sukarno havde brudt med, og samtidig bragte de nyt liv i udenrigshandelen.

Da Malik blev udenrigsminister i 1966, lykkedes det ham ved sin udmærkede forhandlingsteknik blandt andet at få en ende på den væbnede konflikt med Malaysia, at få Indonesien til at føre en neutral politik og i maj 1970 at få indkaldt til en asiatisk Stillehavskonference om Cambodien, som alle sagde ville blive en fiasko, men som samlede deltagere fra 12 lande.

Malik er en livlig mand med sans for humor, hvis interesser strækker sig fra golf til kinesisk porcelæn, og hvis motto ifølge hans landsmænd er: »Det ordner sig nok.«

Som svar på en forespørgsel om, hvorvidt Indonesien ville levere våben til Cambodien, skal han have svaret: »Hvordan skulle vi bære os ad med at sende dem våben, når vi selv står og mangler?«

ENGLAND

Enighed angående nadveren

Windsor – KNA

Den anglikansk-romerske kommission er kommet til enighed angående nadveren. Efter sit tredje møde i Windsor meddelte kommissionen, at resultatet af drøftelserne af forholdet mellem den anglikanske og den romersk-katolske kirke er af »enorm betydning«. Overenskomstens nøjagtige ordlyd er endnu ikke offentliggjort. Resultatet skal først forelægges de kirkelige myndigheder inden for begge trossamfund til godkendelse. Kommissionen blev i 1968 oprettet af pave Paul VI og ærkebiskoppen af Canterbury, Arthur Michael Ramsey, med det formål at forberede en »organisk enhed« mellem de to kirker. Det næste møde finder sted i september 1972.

SVERIGE

BRITISKE BENEDIKTINERINDER TIL SVERIGE?

Engelske benediktinernonner kommer måske til at tage en gerning op i Sverige. Det katolske ugeblad »The Universe«, London-Liverpool, fortæller, at den tidligere abbed for klosteret »Fort Augustinus« nær Inverness i Skotland, dom Oswald Eaves, som nu virker i Sverige, har været på rejse til britiske klostre.

Han har blandt andet besøgt Stanbrook-abbedit i Worchester i det vestlige England ved grænsen til Wales for at skabe interesse for, at benediktinere fra den britiske provins tager en gerning op i Sverige.

KÖLN

Sand enhed kræver grundig forberedelse

Kölns ærkebiskop, kardinal Joseph Höffner, er af den opfattelse, at den protestantiske og den katolske kirke i dag står hinanden så nær som aldrig før. I en velkomsthilsen til den nye præsident for de evangeliske kirker i Rhinlandet, lic. Karl Immer, udtalte kardinalen, at man trods alle bestræbelser for enheden måtte holde sig for øje, at de, der ønskede en »nivellerende lighed«, ikke kendte til lydighed over for troen. Sand enhed må forberedes grundigt, sagde kardinalen.

Ved forevisning af denne
Annonce-Rekvision
opnår alle medlemmer en
høj særrabat på alle slags
gulvtæpper . . .

NORDISK TÆPPEIMPORT

BREDGADE 69 - 1260 KØBENHAVN K
TLF. BY 5687 - 7072

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Arhus

Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Folmer Olsen

Begravelse ordnes
Reberbansgade 37

Aalborg. Telefon 12 15 57

Ryø A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-Installationer - El-artikler
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg
Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarme-
anlæg mod korrosion og sten.
Vi beskytter også Deres olletank mod ud-
vædlig korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3450 Allerød
Tlf. (03) 27 31 00

BEAT- MUSIK OG RELIGION

*»Meget i vore sange opstår rent
tilfældigt . . . vi skriver, tænker,
lader andre tænke med og bang, så
er puslespillet der.«*

The Beatles

For en del år siden lancerede Blue Boys en sang i fjernsynet, som gik hen og blev en virkelig landeplage. Det var »Å Marie, 'a vil hjem til dig«. I en sammenhæng, som jeg har glemt, blev det - måske som en spøg - bemærket, at sangen muligvis var et ubevidst udtryk for danskerne længsel tilbage til det gamle barneforhold til Jomfru Maria, som gik tabt ved reformationen. Der lå måske et meget lille gran af sandhed i denne bemærkning. I alle tilfælde var sangen dengang en enlig svale.

I dag er det anderledes. Man kan finde mange tegn på religiøs inspiration i de seneste års beatmusik, hvor teksten af og til giver udtryk for en længsel hen imod noget andet end de sædvanlige temaer. Disse sædvanlige temaer kan man groft set opdele i tre slags grupper, hvoraf den mest almindelige er kærlighedssange. Kærligheden er det altoverskyggende tema i beatmusikken såvel som i al anden kunst. Ved siden af den udgør de politisk inspirerede sange en ret stor gruppe. Lad mig nævne Bob Dylans protestsange, nu snart fem år gamle, negernes blues med deres vemodige længsel efter frihed og hjemlighed, Jonny

Cash med sin San Quentin om det beryggede fængsel og mange andre. Endelig er der en genre beatmusik, som kan være svær at få øje på, og som derfor mange gange passerer ubemærket. Det er den, som mere eller mindre åbent lovpriser de euforiserende stoffer. Vi har for eksempel »Lucy in the sky« ved Beatles (forbogstaverne bliver til LSD) samt »Strawberry Fields« ved John Lennon og melodien til Beatlesfilmen »Yellow Submarine«.

Men desuden findes der også en religiøst inspireret genre. Måske kan den tydes som et tegn på noget nyt i ungdomskulturen.

Kort før sin død skrev Jimi Hendrix »Angel«, hvor han synger om et overjordisk væsen, som kommer til ham om natten, tager hans hånd og bringer ham trøst. Han synger til sin engel: »I will be with you tomorrow«. Den ny musical i Amerika, »Jesus Christ Superstar«, ser ud til at blive en succes på linie med »Hair«. Handlingen er ganske vist uortodoks med Judas som hovedperson, men inspirationen fra evangeliet er umiskendelig. »Put your hand in the hand of the Man who stilled the water« hedder en hitmelodi, man hører i øjeblikket. Den kunne være skrevet for Frelsens Hær.

Lidt Mariasymbolik kan man med god vilje også udlæse af beatmusikken. Det er pigen eller konen, der hentydes til i de tre sange »Someone is taking Maria away«, »I did what I did for Maria« og Bob Dylans smukke og vemodige »Take a message to Marie«, hvori en fange sender konen sin hilsen fra sin »kolde celle«. Både teksten og melodien domineres af navnet Marie og Maria, som gentages ustandselig. Mest veltalende er dog det lille afsnit af Beatles nye LP, der hedder »Let it Be«. Her synger Paul McCartney: »In the hour of early sunrise Mother Mary comes to me, talking words of Wisdom, let it be, let it be.«

Jeg vil slutte dette lille forsøg på at spore religiøse tendenser i den senere tids beatmusik med at citere noget fra teksten i George Harrisons velkendte LP »My sweet Lord«:

»My sweet Lord, I really want to see you, I really want to be with you, I really want to see you, Lord, but it takes so long, my Lord . . . «

Janni Herskind

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvligt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

VÆRD AT LÆSE

VOR NÆSTE

Julien Green: L'autre (Plon, Paris 1971)
Det har altid interesseret os danskere at kikke ind ad »vore egne vindever«, som kobbersmededamen sagde i Hostrups »Genboerne«. Endnu mere har det ofte moret os at studere, hvad andre har fået øje på ved et kik gennem »vore egne vindever«. Det har man rig lejlighed til i Julien Greens sidste roman, der foregår i Kongens København, endda med en dansker som hovedperson.

Man opdager tillige, hvor farligt det kan være at skildre en by, man ikke er hundrede procent hjemme i. For det er jo ikke rigtig København, som Green får frem i sin skildring. Det kunne måske til nød havde været Holbergs København, men ikke København under og efter 2. verdenskrig. Da var København en storby. Men her beskrives en lille hyggelig provinsby på størrelse med Randers eller Fredericia, hvor alle næsten kender alle. Anonymitet er et ukendt begreb. Ganske vist rejser Vor Frelses Kirke sit proptrækkerspir mod himlen, men tager man sporvognen på Rådhuspladsen, er man på meget kort tid ved Bellevue.

Den lyse trolddomsagtige nordiske skumring har ganske betaget forfatteren og giver hele bogen en særpræget, næsten uvirkelig ramme, som får den særdeles realistiske handling til at træde endnu stærkere frem. Alle scener, selv de stærkeste, er dog fremstillet med gallick elegance.

Hovedpersonen, Karin, forføres som 18-årig af en ung livslysten og ateistisk franskmand, Roger, der med sidste verdenskrigs udbrud forlader hende. Som et bytte for de nyvakte drifters spil kaster hun sig i armene på besættelseshæren og nyder livet, mens hendes landsmænd døjer besættelsens hårde år. Deres reaktion dengang og i årene efter krigen er isolation. Karin eksisterer ikke. Man taler ikke til hende, overser hende. Hun er simpelt hen ikke til. En kunst, vi som bekendt var eksperter i.

Midt i denne afsondring dukker den modne og nu stærkt religiøse Roger op igen. Han føler sig som den oprindelige forfører ansvarlig for Karins skæbne og

vil gengive hende den tro på Gud, han selv fik hende til at sætte over styr for 10 år siden. Selv mener han at have klosterkald. Mødet bliver ingen succes. Karin lader sig ikke omvende, al religiøsitet er hende direkte imod, sødladen og uægte. Men for at holde på franskmanden hykler Karin i sin desperation vilje til at tro og bede. Noget i hende kæmper ganske vist imod. Hun synes, at hun håner sin barndoms ægte tro ved nu at hykle. Til sidst går hun dog så vidt, at hun prøver at bede. Hun hamrer hånden i gulvet og beder Gud om dog at lade Roger komme tilbage til hende. Og det sker. Ophidset efter at have overværet en drukneulykke, hvor han tror, at det drejer sig om den fortvivlede Karin, vender Roger tilbage. I sin oprevne tilstand indleder han trods alt et kærlighedsforhold til Karin. Men også det falder sørgeligt ud, en ren og skær sanserus. Men noget større og stærkere er begyndt at drage Karin. Den eneste, der virkelig elsker hende, tyskerpigen, som folk kalder hende.

Men Karin er stadig Karin. Man vander ikke umærket gennem 3 snee tyskerarme, – som hun selv løst anslår det til. Hun ved, at hun vil falde tilbage, blot en fængslende mand kommer hende lidt for nær. Grebet og opflammet af sin nyvakte tro går hun ufrivilligt en død i møde, der måske sparer hende for et liv, hun ikke længere magter.

Karin har en typisk dansk egenskab. Hun er angst for at give sig nogen eller noget helt i vold. Som purung i første del af bogen er hun tilbageholdende, sky, bange for at give sig ind under kærligheden. Måske aner hun, hvilke vældige drifter hun slipper løs i sig selv. Da hun endelig giver efter, bliver hun nærmest hysterisk, skiftevis ler og græder, jubler og jamrer.

Den voksne depraverede Karin i anden del er lige så bange for at sætte hele sin personlighed ind, denne gang i troens overgivelse. Hun drages mod Rogers tro, den katolske kirke, – forfatteren mener, at vi kun har een i hele København. Men hun vover ikke at give sig Gud i vold, mener, at hun bliver fanget i en fælde, at hun selv lider af hallucinationer på grund af sin ensomhed, at præstens imødekommenhed kun er romersk taktik. Ødelagt, uimodtagelig for al anden kærlighed, som hun er, kan kun Een nå ind til hendes hjerte, Han, hvis sårmerkede fod hun knuger i et syn, Ham, hun endelig anerkender som nærværende i monstransen i kirken.

En bog om næsten, om næstekærligheden, der svigter og svigtes, der frustrerer og trækkes ned på sansernes laveste plan; men også et stærkt memento: Dømmer ikke!

E. Baadsgaard Jensen

Sparekassen for Lyngby og Omegn

– Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 – 94 33 66

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre
Dybbølsgade 17,
København V.
Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund
Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Telefon 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Gaveidé:

Abonnement på Katolsk Forum,

Flint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis Ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omlindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUFTE OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monles & Andersens Eff. A/S

K. K. L. Simonsen's efft.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Mlnerva 2314

Flisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78

Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,

aut. vand- og gasmester.

Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen a/s

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.

Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-Installatør

Christiansbjerg Installationsforretning

Blirkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lys, kraft og varme

Støt vore annoncører!

LYKØNSKNING

75 ÅR

Den 6. november 1896 fødtes en dreng i den lille by Porrentruy i det sydvestlige Schweiz. I 1900 flyttede han sammen med sine forældre til Danmark, og den 6. i denne måned kan han fejre sin 75 års fødselsdag.

Bag disse tørre data ligger et rigt liv, samt en stor menneskelig indsats, og ved at nævne navnet på denne verdensborger, vil sikkert mange mennesker, både indenfor det katolske milieu, og udenfor i den store offentlighed, vide hvilken stor personlighed det drejer sig om.

Navnet er Bernard Husson.

Gennem en menneskealder har han nu stået som en central figur indenfor alt, hvad der har med katolsk kirkemusikalsk liv at gøre her i landet, og ved sin levende interesse for forholdene indenfor andre trossamfund, har han på kirke-musikalske kongresser og kurser repræsenteret den katolske kirke på en fornem og fagmæssig måde.

Hans første møde med musikken var da han som elev ved Skt. Andreas kollegiet medvirkede som althornspiller i skoleorkestret. Derefter kom bekendtskabet med orglet i kirken, og dette førte til at han fik overdraget hvervet som organist ved skolemesserne. Selv om forholdet til musikken stadig blev mere og mere intimt, blandt andet ved efter studentereksamen at følge forskellige forelæsningsrækker ved det musikvidenskabelige fakultet, så blev det dog nødvendigt, på grund af de også dengang herskende vanskelige økonomiske forhold indenfor den kirkelige musik, at finde et borgerligt erhverv, der skulle

tjene som en materiel grundpille i det daglige liv.

Men disse efterfølgende mange år som overassistent i K.T.A.S. har til alt held også levnet tid til en meget frugtbar arbejdsindsats indenfor det katolske menighedsliv, med virke som kantor og organist ved Sakramentskirken og som medudgiver af 2 salmebogudgivelser.

Ved sin store musikalske indsigt, og ved sin fine kunstneriske og stilistiske fornemmelse, har Bernard Husson altid arbejdet og stridt for, at den musik der er knyttet til gudstjenesten skal være ædel, knustnerisk værdifuld og liturgisk korrekt.

Bernard Husson arbejder stadig. Det aktive organistliv er ganske vist ophørt, efter i de sidste 15 år at have formet sig som organist ved Skt. Vincents Kirke i Helsingør, men arbejdet med det musikalske stof til den ny liturgi er i fuld gang.

Ved deltagelse i fælleskirkelige møder i Løgumkloster, har han gennem adskillige år skabt respekt om sit navn som kirkemusikalsk ekspert, og ved hvert år at deltage i de store kongresser i udlandet, holder han gennem referater sine danske organistkolleger orienteret om de nye strømninger.

Et rigt liv og et arbejdsomt liv. Det var derfor naturligt, at man for nogle år siden fra allerhøjeste sted påskønnede Bernard Hussons store indsats, ved at tildele ham den pavelige fortjenstmedalje, og det er med stor oprigtighed at der gennem disse linier lyder en hyldest til fødselaren med ønsket om endnu mange gode arbejdsår. *Aa. B.*

FEST I ODENSE

ET 100 OG ET 50 ÅRS JUBILÆUM I ODENSE

Torsdag den 14. oktober stod i festens tegn for Sct. Albani menigheds medlemmer i Odense. Især for Sct. Albani Skoles bestyrer og lærere samt forældre og elever, nuværende såvel som forhenværende. Skolen fejrede sit 100 års jubilæum. Festlighederne startede i kirken med en festgudstjeneste, hvor biskop Martensen, der i hast var kommet hjem fra Rom, celebrerede. En smukt pyntet kirke og glade børn skabte rammerne om en i øvrigt vellykket fest. Biskoppen lagde i sin tale vægt på små skolars virke, især i vor tid, hvor det viser sig, at vi har større og større behov for skoler med en åndelig ballast.

Efter messen mødtes alle i skolens gymnastiksal, hvor eleverne underholdt forældrene og de indbudte gæster, heriblandt repræsentanter for Odense kommune og skolevæsen samt Odenses øvrige privat- og friskoler. Til stede var også journalister fra de fynske dagblade, og hele jubilæet som sådant har fået en vældig god presseomtale.

I gymnastiksalen bød skolebestyrer Ole Nielsen velkommen, hvorefter pater Marischka i korte træk kom ind på skolens historie. Beundre må man de mennesker, som ved deres selvopofrelse og viljestyrke i sin tid grundlagde og videreførte denne skole. Vi beundrer og takker dem såvel som dem, der siden byggede videre. Efter pater Marischkas historiske gennemgang tog eleverne initiativet, og tiden fik vinger – let, lystig og munter underholdning, som vidnede om skolens gode moral. Her skal kun nævnes en ualmindelig god fremførelse af »O sanctissima«, som børnene ønskede den. Under en kort pause tog biskoppen ordet for i en kort tale at bringe skolen sine lykønskninger. Efter børnenes forestilling, var skolen vært ved en meget vellykket reception. Børnene og de voksne fik hver især, hvad der var godt for dem, og stemningen var ualmindelig god. En repræsentant for forældrene oplyste, at et fond var blevet dannet af skolens venner med det formål at indsamle midler til brug ved nyanskaffelser til skolen. Alle forældre, tidligere elever og venner af skolen blev indbudt til at yde deres bidrag. Hr. Traczyk holdt på forældrenes vegne en takke- og hyldestale til skolen. Hr. Traczyk har selv gået på skolen og har senere bidraget til dens vækst med hele seks børn. Alt i alt en vellykket fest, der vidnede om de næste hundrede års fortsatte fremdrift.

Det er vel ikke ofte, at en menighed i øvrigt har lejlighed til at fejre jubilæer så tæt på hinanden som netop i Odense i denne måned, hvor menigheden igen samledes i stort antal for i en overfyldt kirke at fejre pater Harmers 50 års præstejubilæum søndag den 17. oktober. Ved en reception efter messen samledes menigheden om kirkens gamle sognepræst og bragte ham de hjerteligste lykønskninger.

E. Horn

- en gave
til en ven?
giv
KATOLSK FORUM

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Kaffelirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27

Telefon 15 78 08

Kaffe – The – Cacao

R. Schullik

Slægterforretning

Nørrebrogade 48, Esbjerg

Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser
Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Efflf.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47, Holbæk

Telefon 43 01 36

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS

TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

**Forsikrings Compagniet
for Kongeriget Danmark A/S**

★

Hovedkontor:

St. Kongenegade 66, København K.

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

**Købmands- og Haandværkerbanken,
Aarhus**

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (00) 12 47 77

Indenbyes afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 18, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Møstetien 11, København SV

Telefon VA 6080

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Ligklædemagasin

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Fruestrøde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46, Svendborg

Telefon 21 19 20

ABSALONSGADE 14

Aalborg

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryegade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Århus C

Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Støt vore annoncører!

**EN
SKANDINAVISK
STEMME**

UNA VOCE SCANDIA har tilstillet
den nordiske Bispekonference følgende
brev:

Den 9. oktober 1971

Til Nordens katolske Biskoper.

UNA VOCE SCANDIA har med takk
mottatt svar fra Den Nordiske Bispe-
konferanse datert 21.7. 1971 og formid-
let gjennom Biskop John Taylor.

Vi takker for bekreftelsen med hen-
syn til at enhver har anledning til å
komme i kontakt med de enkelte bisko-
per og med bispekonferansen. Og vi vil
gerne følge denne invitasjon opp med
følgende henvendelse.

Innledningsvis ber vi om å få presi-
sere at den internasjonale UNA VOCE-
bevegelse, som vi tilhører, ikke har til
formål å bekjempe eller motarbeide mes-
ser på folkesproget eller den nye Ordo
Missae. Vi ønsker derimot, ved siden av
messene på folkesprogene, å arbeide for
å bevare anvendelsen av det latinske
sprog og den gregorianske sang i de ka-
tolske gudstjenester slik at katolikker
av forskjellige tungemål fortsatt blir
istand til en felles utøvelse av messen
uten de hindringer som de forskjellige
sprog representerer. Vi finner at dette er
særlig betydningsfullt i våre nordiske
land hvor menighetene nu rummer så
mange utlendinger og er avhengig av
utenlandske presters verdifulle arbeide.

Vi er kjent med at den siste Notifi-
catio fra Sacra Congregatio pro Culto
Divino, datert 15. juni 1971, tar i be-
traktning betydningen av dette felles-
skap som latinen sikrer der hvor kato-
likker av forskjellig sprog samles til
gudstjenesten. Skal dette fellesskap

funksjonere er det nødvendig at kjenn-
skapet til de latinske tekster for messens
faste deler holdes vedlike hos legfolket
ved åpen adgang til messer også på la-
tin.

Vi tillater oss derfor i ærbødighet å
fremsette følgende forslag til biskopenes
overveielse:

- 1) I kirker hvor det feires flere messer
om søndagene bør en eller flere av
dem være på latin slik at dette sprog
brukes for hele messens tekst bort-
sett fra lesningene og menighetens
forbønner.
- 2) På de steder i våre nordiske land
hvor det er flere katolske kirker el-
ler kapeller, bør det hver søndag
være mulighet for å delta i latinske
høymesser, eventuelt ved at slike
messer feires alternerende i de for-
skjellige kirker.
- 3) På steder hvor det er bare én katolsk
kirke bør i alle fall én søndagsmesse
i måneden være på latin, fortrinns-
vis gregoriansk høymesse hvor dette
lar seg gjennomføre.
- 4) Til legfolkets opplysning må skaffes
latinske tekster med oversettelse til
det aktuelle folkesprog.
- 5) Anvendelse av den gamle Missale
Romanum må tillates brukt innenfor
gjeldende bestemmelser om de vide
fullmakter biskopene har til å be-
stemme messens form. Især så lenge
det ikke foreligger godkjente utga-
ver av de nye tekster med overset-
telse, er de tidligere tekster viktige
fordi de foreligger trykt i messe- og
bønnebøker, og fortsatt er kjent av
det store flertall katolikker. Men
også utover dette tidrum vil den
messe som av Pius V ble autorisert,
og som har vært brukt i så mange
århundreder, beholde sin betydning,
historisk ved å markere at de nye
messe former ikke betegner noe
brudd med Kirkens lære om messe-
offeret, og pastoralt ved å imødekom-
me behovet hos de mange katolikker
for hvem denne messe fortsatt funge-
rer som en åndelig inspirasjon.

Vi vil være taknemmelige for at høre
om bispekonferansens reaksjon på våre
forslag.

Med vennlig hilsen på UNA VOCE
SCANDIAS vegne

Borghild Krane

B. Hermansson

Niels Rosendal-Hansen

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Stateunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Hørlup 7884 - 7842

AMAGER

SANKT ANNÆ HJEM

Sankt Annæ Hjem, Skipper Clements Allé 13, København S. er midlertidigt lukket på grund af ombygning. Sankt Hedvig søstrene er rejst tilbage til deres moderhus i Dalum, og alle ældre er flyttet til Dragør Færgegaard.

D.K.K.F.

D.K.K.F. Danmarks katolske kvindeforbund indbyder til retræte på Åsebakken lørdag d. 13.-søndag d. 14. november. Retræteleder er pater P. Grégoire, O.P. fra Ordrup. Deltagerlisten plejer at blive hurtigt overtegnet, så meld Dem snarest til kasserer fru Eva Jantzen, Røntoftevej 4, 2860 Søborg, tlf. SØ 6211, som giver alle oplysninger.

HVIDOVRE

HVIDOVRE, SKT. NIKOLAJ SOGN
Det månedlige menighedsmøde finder i november sted d. 18. kl. 19,30 i menighedssalen. Pastor Knud Ballin fortæller om de verdensomspændende katolske hjælpeorganisationer og herunder natur-

LEGAT

Direktør Frederik Wilhelm Krafts legat meddeler, at legatuddeling vil finde sted den 5. december 1971. Bevilgede legatportioner vil gennem Bikubens Forvaltningsafdeling blive fremsendt i første halvdel af januar måned 1972.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen »med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de angivne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilgede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholde sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes og såfremt bevilgede beløb ikke anvendes efter deres formål indenfor en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid.«

Ansøgninger må være legatbestyrelsen i hænde senest 22. november 1971.

Legatets adresse er:

Revisionsfirmaet **H. E. Noiesen**, Vester Farimagsgade 1, 1606 København V.

ligvis også om sit eget hjertebarn Caritas Danmark. Efter evt. spørgsmål og diskussion er der som sædvanlig familiehugge om kaffebordene.

Decembermødet indledes med en adventskoncert i kirken arrangeret af sognets musikalske unge. Nærmere herom senere.

Vi ser meget gerne udensogns gæster til vore arrangementer.

SØBORG

JOHANNESKIRKEN

Freitag den 19/11 kl. 19: Andespil i pejestuen. Efter spillet er der en halv kylling og rødvin (indkøbspris) og derefter dans for unge og ældre. De, som ønsker at tage del i festmåltidet, bedes melde sig til undertegnede, telf. 69 03 01, bedst 9.30-10.30.

Paul d'Auchamp
(sognepræst ved Johanneskirken)

P.S. I fremtiden vil der være udlevering af brugt tøj til gæstearbejdere hver lørdag fra kl. 13-16 ved pejestuen, Johanneskirken.

DEMENTI

Redaktionen beklager, at der i sidste nummer af Katolsk Forum (nr. 19 side 18) har indsneget sig en fejl, idet herr Richardt Hansen omtales som hjælpepræst.

Richardt Hansen, der for tiden hjælper til i sognet i Naskov, har kun modtaget de såkaldte lavere visler.

Fiskehallen

Kæstetvej 57, Aalborg

Telefon 13 44 84

C. B. Rills & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 38

København Valby. Telefon VA 89

1. kl. kød og pålæg

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Sjæreen & Co. A/S

Malerfirma

Århus N.

Telefon 12 41 22 - Århus C.
Missionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma

Århus C.

Telefon 14 20 23 - 22 18 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør

Telefon 12 15 57

Hans Brogesgade 4, 8000 Århus C

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg

Telefon 12 03 01

**Støt Katolsk Forum -
tegn et abonnement**

Nielsen & Brostrøm

Sanitet - Centralvarme

Holbergsgade 22, Aalborg

Telefon 13 04 33

Indeh. A. Brostrøm, Ing. M. af I.

Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

H. S. Friis

Malermester

Mølleparken 40, Bagsværd

Tlf. 98 38 35

TILBYEN
FRA BYEN - i byen
 smut Ind I

Banegårdens Restaurant
 v/ Fritz Kapper
 Odense H.
 tlf. 12 27 75

Benzon's Aut. katolsk bedemand
 *34 46 01
 Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lycestøberen

Alle slags **Alterlys**

Hånddypede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
 Helgesvej 15-17, København F.
 Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Chr. Hansens køudsalg

Gl. Kongevej 163

København V.

Telefon Eva 6465 og 6466

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Moderet for Højesteret
 Studiestræde 15, København K.

Tlf. (01) *12 67 61

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
 Tlf. *MI 2557

LITURGISK OVERSIGT

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 7/11: 32. (alm.) Søndag: 2. Makk. 7,1-2. 9-14. - Salme 16 (17),1. 5-6. 8b og 15. (R: 15b): - 2. Tess. 2,16-3,5. - Lk. 20,27-38 (eller: Lk. 20,27. 34-38).

Mandag d. 8/11: Visd. 1,1-7. - Lk. 17,1-6.

Tirsdag d. 9/11: Laterankirkens Indvielse: Es. 56,1. 6-7. (Eller: Ezek. 43, 1-2. 4-7a (indtil: . . . til evig tid)). - Salme 121 (122), 1-5. 8-9. (R: 1). - 1. Kor. 3,9b-13. 16-17. (Eller: 1. Pet. 2,4-9). - Joh. 2,13-22. (Eller: Joh. 4,19-24).

Onsdag d. 10/11: Visd. 6,1-11. - Lk. 17,11-19.

Torsdag d. 11/11: Visd. 7,22-8,1. - Lk. 17,20-25.

Freitag d. 12/11: Visd. 13,1-9. - Lk. 17,26-37.

Lørdag d. 13/11: Visd. 18,14-16; 19,6-9. - Lk. 18,1-8.

Søndag d. 14/11: 33. (alm.) Søndag: Mal. 4,1-2a (indtil: . . . under sine vinger). - Salme 97 (98),5-9. (R: 9cd). - 2. Tess. 3,7-12. Lk. 21,5-19.

Mandag d. 15/11: 1. Makk. 1,10-13. 41-43. 54-57. 62-64. - Lk. 18,35-43.

Tirsdag d. 16/11: 2. Makk. 6,18-31. - Lk. 19,1-10.

Onsdag d. 17/11: 2. Makk. 7,1. 20-31. - Lk. 19,11-28.

Torsdag d. 18/11: Ferialdagen: 1. Makk. 2,15-29. - Lk. 19,41-44. - Eller: S. Peters- og S. Paulskirkernes Indvielse: Ap.g. 28,11-16. 30-31. - Salme 97 (98),1-6. (R: 2). - Mt. 14,22-33.

Freitag d. 19/11: 1. Makk. 4,36-37. 52-59. - Lk. 19,45-48.

Lørdag d. 20/11: 1. Makk. 6,1-13. - Lk. 20, 27-40.

Søndag d. 21/11: KRISTUS, AL VERDENS KONGE: 2. Sam. 5,1-3. - Salme 121 (122),1-5. (R: 1). - Kol. 1,12-20. - Lk. 23,35-43.

Mandag d. 22/11: Dan. 1,1-6. 8-20. - Lk. 21,1-4.

Tirsdag d. 23/11: Dan. 2,31-45. - Lk. 21,5-11.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 7/11: 32. (alm.) Søndag.

Mandag d. 8/11: Ferialdag.

Tirsdag d. 9/11: Laterankirkens Indvielse.

Onsdag d. 10/11: Ferialdag.

Torsdag d. 11/11: S. Martin af Tours, biskop.

Freitag d. 12/11: Ferialdag. - Eller: S. Martin I, pave og martyr.

Lørdag d. 13/11: Ferialdag. - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 14/11: 33. (alm.) Søndag.

Mandag d. 15/11: Ferialdag. - Eller: S. Albert den Store, biskop og kirkelærer.

Tirsdag d. 16/11: Ferialdag. - Eller: S. Gertrud, jomfru.

Onsdag d. 17/11: Ferialdag.

Torsdag d. 18/11: Ferialdag. - Eller: S. Peters og S. Paulskirkernes Indvielse.

Freitag d. 19/11: S. Elisabeth af Ungarn.

Lørdag d. 20/11: Ferialdag. - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 21/11: KRISTUS, AL VERDENS KONGE. - Kollekt for Hedningemissionen.

Mandag d. 22/11: S. Cæcilie, jomfru og martyr.

Tirsdag d. 23/11: Ferialdag. - Eller: S. Clemens I, pave og martyr.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

DØDEN I VENEDIG

Der er sket en afgørende stramning af Luchino Visconti's tidligere overlæssede stil, hvilket ikke blot røber en forenkling af billedsproget, men også en afklaring af hans holdning til skønhed, død og undergang. I filmen »De lange knives nat« (anmeldt i K. F. 25. jan. 1970) viste Visconti den nazistiske økonomielites moralske forfald. Skildringen virkede dog opstyltet og uden dækning i personernes psykologi.

Der er anderledes menneskeskundskab og indlevelsevne gemt i filmatiseringen af Thomas Manns fortælling. Hovedpersonen er den berømte og stærkt omdiskuterede tyske komponist og dirigent, Gustav von Aschenbach (Dirk Bogarde), som efter en koncertfiasko søger hvile i Venedigs blide skønhed. Han har et meget fjernt forhold til sine omgivelser, og er med sin tre-skridt-fra-livet holdning ikke nem at blive klog på for andre mennesker. Han er meget optaget af at skabe den rene skønhed, som skal være fri for sansernes begær. Skønhed er den rene idé, som ødelægges hvis den bliver til kød og blod. Skønhed kan derfor kun opstå i det geniale musikværk, tror komponisten, men denne drøm slås i stykker.

Tadzio

Den midaldrende kunstner møder nemlig den ganske unge polske dreng Tadzio (Björn Andresen), som han nærmest mod sin vilje føler sig draget imod. Skønhed er ikke længere en harmonisk idé, men et levende menneske, som han må gå imøde, hvis han vil i kontakt med ham. Og det kniber det gevaldigt med for den indadvendte og kontakthæmmede komponist. Alligevel er tiltrækningen så stærk, at han sniger sig efter Tadzio for dog at have ham inden for synsvidde.

Hvad von Aschenbach ikke magter i virkeligheden, skaber han i stedet i drømme. Her tør han bryde med sin livsfjerne opfattelse af skønhed og i stedet følge sine sansers lidenskabelige dragning mod Tadzio. Men drøm er nu en gang ikke virkelighed, og situationen bliver uudholdelig for von Aschenbach, som giver op og rejser hovedkuls bort. Ved en tilfældighed sker der en misforståelse med bagagen, så han ikke kan komme med toget. Efter et raserianfald finder han imidlertid ud af, at skæbnen dermed har givet ham en anledning til at vende tilbage til hotellet i Venedig og dermed tilbage til Tadzio. Lykkelig over den pludselige drejning, vender han styrket tilbage.

Koleraepidemien

Alt er dog ikke som før i Venedig. De fleste turister har forladt byen, og der går stadige rygter om en koleraepidemi. Tadzio og hans mor og små søstre er dog tilbage på hotellet.

Koleraen er ikke den eneste snigende sygdom som nærmer sig von Aschenbach. Alderdommen og de svigtede skønhedsidealener udgør den psykiske side af den langsomme opløsning. Sammenbruddet varsles i en helt fantastisk velspillet scene. Gustav von Aschenbach går en tur ned til stranden, hvor han får øje på Tadzio, som går sammen med en kammerat. Tadzio kommer den aldrende herre imøde, men i stedet for at gå helt hen til ham, svinger han sig lømmelagtigt rundt om nogle stolper. Gustavs stive gang og Tadzios skødesløse bevægelser røber ikke blot en forskel i alder, men også at Tadzio i al sin ungdommelige uskyld er den aldrende komponist erotisk overlegen. Den gamle indser sit nedlag og søger at skjule sit tilbagetog.

Associationsrige billeder

Overalt i filmen virker de enkelte billeder åbne og fantasibefordrende. Man bliver på intet tidspunkt træt af at se på dem. Det store format, panavision, udnyttes med god dramatisk effekt uden at det virker påklistret. Visconti har ændret Thomas Manns fortælling således at den tydeligt kommer til at handle om komponisten Gustav Mahler. Musikken er derfor helt i tråd med dette uddrag af Mahlers 3. og 5. symfoni. Jeg skal ærligt indrømme, at Mahlers musik ikke tidligere har sagt mig noget, men i filmen åbner den sig, samtidig med at den nuancerer og uddyber personernes følelser.

Endelig skal farverne fremhæves. Gang på gang antyder farvevalget noget af det, der vil komme, således at vor nysgerrighed pirres og holdes fast. Mod slutningen af filmen får barberen overtalt Aschenbach til at lade sig sminke. Nok bliver ansigtets karakter fremhævet, men sminken bliver kun til et parodisk forynget ansigt, som viser sig at være den sidste heftige opblussen inden døden. Sammenfattende kan altså siges, at Visconti på suveræn vis har udnyttet de mange virkemidler til diskret men sikkert at skildre ikke blot en persons, men også et sæt af ideers forfald og død.

De individuelle, personlige problemer, som Gustav von Aschenbachs liv er udtryk for, bliver samtidig et symbol på en bestemt tids neuroser og fortrængninger. Forsøget på at lade denne verdens lidenskaber gå forbi uden at berøres af dem, lader sig ikke længere gøre, men stadig er det nye så overvældende, at det fuldstændig knuser.

Det er lang tid siden jeg har set en så gribende film. Skal absolut ses.

Jakob Frandsen

**KATOLSK
FORUM
21/1971
SÆRNUMMER**

dåbsritual

pastoralrådsmøde

NOTES- BLOKKEN

På pastoralrådsmødet i Vejle d. 30-31. oktober blev der holdt en generaldebat om den katolske presse i Danmark. Til forberedelse af denne debat havde Udvalget For Det Skrevne Ord udarbejdet en betænkning, der fandt megen anerkendelse. Denne betænkning gjorde det muligt for pastoralrådet at koncentrere sig om enkelte, særligt presserende spørgsmål. Det resulterede i tre, alle énstemmigt vedtagne principbeslutninger.

Den første drejede sig om følgende: Katolsk Forum når kun ud til et begrænset antal katolikker. Burde der ikke eksistere et eller andet meddelelsesorgan, der går ud til alle katolikker, således at biskop og pastoralråd principielt har mulighed for at få alle i tale? Drøftelserne viste klart, at pastoralrådet mente, der var behov for et sådant organ. Man forestillede sig, at et sådant »meddelelsesbrev« kun behøvede at spænde over ca. 4 sider, og at det eventuelt kunne blive sendt ud sammen med sognebladene. Det blev vedtaget at lade Forretningsudvalget tage initiativet til oprettelsen af et sådant meddelelsesbrev.

Den anden principbeslutning drejede sig om Katolsk Forum. I den debat, der nu i adskillige år har været ført om Katolsk Ugeblad og Katolsk Forum, har der været stemmer fremme, der ønskede en radikal ændring. Nogle havde ønsket at gøre bla-

det økonomisk uafhængigt af bispedømmet; eventuelt ville man gøre det mere tidskriftpræget og nøjes med at lade det udkomme 9-10 gange om året. Andre havde ønsket at gøre biskoppen direkte ansvarlig for bladets »redaktionelle linie« og at sende bladet ud til alle katolikker (ikke at forveksle med, hvad man vedtog i første principbeslutning; det lille meddelelsesbrev til alle katolikker bliver nemlig ikke nogen *erstatning* for Katolsk Forum, men kun et supplement). Forslag af den omtalte art ville føre til en ophævelse af Forum i sin nuværende skikkelse. Dog kom det i pastoralrådsdebatten klart til orde: Vi har brug for et blad, der stort set svarer til Katolsk Forum - altså et blad, der er åbent for en fri debat og som ikke blot indadtil over for den katolske menighed, men også udadtil over for en videre offentlighed; et blad, der udkommer ikke sjældnere end hver fjortende dag, og som modtager økonomisk støtte fra bispedømmet. Spørgsmålet lød: »Er pastoralrådet indstillet på, at 'Katolsk Forum' bør fortsætte, altså: et sådant blad med eventuelle modifikationer, på en eller anden måde?« Svaret blev, som før nævnt, et énstemmigt ja.

Den tredje principbeslutning drejede sig om Katolsk Forums redaktion. Jesuitterne påtog sig i sin tid opga-

ven for at løse en øjeblikkelig nødsituation, bispedømmet var kommet i. De fremkom på pastoralrådsmødet med et tilbud om at fortsætte arbejdet og ligesom hidtil at gøre det uden at modtage redaktørløn. Blot betingede de sig, at de ville have en klar termin f.eks. indtil udløbet af 1972, og at den nuværende fire-mandsredaktion kan fortsætte sit samarbejde. Pastoralrådet vedtog at modtage tilbudet fra den nuværende redaktion om at fortsætte 1972 ud. Fra Forretningsudvalgets side vil der endvidere blive nedsat en arbejdsgruppe til at behandle pressebetænkningens resterende spørgsmål.

Med vedtagelsen af de tre principbeslutninger skulle der være skabt en ramme for pressearbejdets videre gang indtil slutningen af 1972. Der vil være skabt den nødvendige ro til, at Katolsk Forum kan gøre en effektiv indsats for at udvide sin læserkreds. Samtidig vil man rundt omkring i sogne og regioner kunne fortsætte drøftelsen af udvalgsbetænkningen om det skrevne ord. Man vil således kunne viderebehandle spørgsmål om den danske katolske kirkes forhold til presse og meddelelsesmidler overhovedet, og man vil besindigt kunne overveje og forberede Katolsk Forums videre redaktionelle forhold fra året 1973 og fremover.

+ Hans L. Martensen

BERIGTIGELSE!

I sidste nummer af Katolsk Forum (nr. 20, s. 6, sp. 1) var der ved en beklagelig fejltagelse faldet et ord ud i biskop Martensens artikel »Aviser skriver biskoppen klarer«. Det drejer sig om sætningen: »Således udtalte biskop Gran sig på egne vegne og ikke på konferencens, da han f.eks. kommenterede spørgsmålet om præster«, - der skulle have stået »kvindelige præster«.

INDHOLD

KOMMENTAR HERTIL
FINDES PÅ SIDE 4 OG 5

BISKOPPEN SKRIVER
OM FIRMELSEN

PASTORALRÅDET
HAR VEDTAGET,
AT KATOLSK FORUM
SKAL FORTSÆTTE

KOMMENTAR

ET BARN DØBES	4
DÅBSRITUALET	5
FIRMELSEN	6
HVAD SKER DER?	8
ORGANISTER	10
SVANGERSKABSAFBRYDELSE	11
PASTORALRÅDSMØDE	12
AKTIONENS GANG	14
UDLAND	17
INDLAND	20
JOE HILL	24

Jeg er bange for, at vor kultur er ved at udvikle en ny mennesketype: møde-mennesket. Et sådant menneskes aktivitet består i, at hele fritiden og også en del af arbejdstiden er optaget af at deltage i, overvære, planlægge, referere, notere, aftale og en enkelt gang sende afbud til møder, en uendelig række af møder med hver sin uendelige række af talere, som hver for sig kommer med en uendelig række forslag, som bygger på resultaterne af andre uendelige møderækker, der igen har fundet sted på grund af forudgående møderækker, der ... Kafka kunne skrive om det! Men ærlig talt, jeg har endnu ikke oplevet den forsamling af mennesker, der besluttede, at nu var de blevet overflødige, så forsamlingen efter mødet definitivt kunne tage afsked med hinanden. Det sidste punkt på enhver dagsorden er: fastsættelse af næste møde.

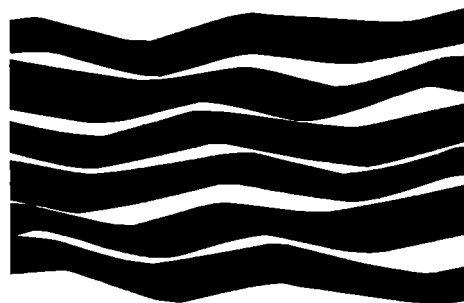
Det, jeg hermed vil sige, er, at vi må indstille os på flere og flere møder. Den almindelige lov om de stærkes overlevelen vil bevirke en selektion. En bestemt mødetype vil opstå, iført diskret mørkt tøj og tilhørende hvid skjorte. Denne nye type vil udvikle særlige evner i retning af siddeteknik, færdighed i at tegne kunstfærdige snørkler, evnen til at

gentage sig selv og tilsyneladende interesseret at lytte til andres gentagelser. I det ydre kan jeg tænke mig en særlig udvikling af høreorganerne, som må blive mere følsomme for at kunne registrere deltagernes indbyrdes hvisken, og som samtidig må være forsynet med en genomsigtig membran, som usynligt kan lukke for øregangen, når tilstrækkelig oplysning er sivet ind, og man hellere vil overveje, hvad man selv skal sige for at retfærdiggøre sin eksistens med et yderligere indlæg.

Og det, jeg så i sidste instans vil sige, er, at vor mødeteknik – som demonstreret på sidste pastoralrådsmøde – endnu er for ufuldkommen. Dette er til dels det uundgåelige resultat af manglende kompetence. Nok er deltagerne i al almindelighed kvalificerede, men der mangler erfaring i behandlingen af netop de sager, man beskæftiger sig med på mødet. Indlæggene kan være kortere og holde sig til den engelske opskrift: short, sweet, and to the point. Og ethvert indlæg må være ledet af svaret for at bidrage til en praktisk gennemførlig løsning og kun have dette sigte. Hvis vi ikke skal drukne i møder, er der kun én udvej: at effektivisere møderne, så de bliver mere produktive.

van Schaik

NÅR ET BARN BLIVER DØBT

På en måde kan man sige, at barnedåben er lige så gammel som kirken selv. Da Paulus døbte Kornelius og hele hans familie, fulgte børnene med. Efterhånden som voksendåb blev sjældnere og sjældnere, blev man imidlertid ved med at døbe, som man altid havde gjort, selv om der til sidst ikke mere var nogen voksne, børnene blev døbt sammen med. Hvor mærkeligt det end lyder, har den vestlige kirke først efter det 2. Vatikankoncil indført et særligt ritual for barnedåben, hvor der tages hensyn til, at de, der skal døbes, ikke er andet end spædbørn. Hvordan kommer det nu frem i det nye ritual, hvad dåben betyder for børn?

Fællesskabets sakramente

Forudsætningen for at døbe børn er, at de har en kristen menighed omkring sig. Kirken skal først være til stede, før et barn kan indlemmes i den. Derfor lægges der i det nye ritual stor vægt på menighedens deltagelse i dåbshandlingen, og det anbefales endog at lade dåben indgå som et led i søndagens gudstjeneste. Menigheden byder et nyt medlem velkommen, og dette træder allerede tydeligt frem i modtagelsesceremonien ved dåbens begyndelse. Barnet får et kristent navn, som udtrykker dets slægtskab med dets forgængere, helgenerne i Guds rige. Og straks efter mærker både præsten, forældrene og fadderne barnet med de kristnes kendetegn, korstegnet. Hele menigheden samles i bøn for det barn, der skal døbes, og påkalder helgenerne, for at de skal hjælpe og beskytte det nye familiemedlem. I opfordringen til trosbekendelsen betegnes denne som et udtryk for menighedens fælles tro, som barnet skal opdrages i. Derfor slutter man med en bøn – ikke bare for forældrene, men for alle de tilstedeværende, som også har del i dette fællesskab. Jo, dåben er virkelig en familiefest.

Troens sakramente

Det fællesskab, der her er tale om, er et fællesskab i troen. Derfor omfatter dåbsceremonien altid en ordets gudstjeneste med bibellæsning og prædiken, selv om den ikke foregår i tilknytning til søndagsmessen. Og naturligvis har man bibeholdt den tredobbelte trosbekendelse, men præsten henvender sig ikke mere – som tidligere – på en kunstig måde til barnet, som så svarede via sin fadder. Han henvender sig til dem, der bærer barnet til dåben, forældrene og fadderne, med en opfordring til at bekende den tro, som har fået dem til at lade barnet døbe, og som gør, at det en dag selv vil kunne sige ja til denne bekendelse, fordi det har fået troens nådegave i dåben.

Livets sakramente

Men troen er ikke bare et ja til en række trossætninger. Troen er også et liv, som blandt andet får os til at sige ja, når Gud

taler til os gennem åbenbaringen, fordi den kærlighedens Ånd, vi har modtaget, gør, at vi genkender hans stemme. Og dåben er fødslen til dette nye liv. Vi genfødes ved vand og Ånd. Vi bliver optaget i Guds børns fællesskab, fordi vi får del i Guds liv og ret til at kalde ham vor Fader. Derfor beder man nu ikke mere – som i det gamle ritual – Fadervor før selve dåben, men til sidst. På det tidspunkt kan vi nemlig tage det nydøbte barn med i det, når vi kalder Gud VOR Fader.

For at dette skal træde tydeligere frem, understreges selve dåbshandlingen, nedsænkningen i vand eller i hvert fald overøsningen med vand, i det nye ritual. Dåbsvandet bliver heller ikke mere velsignet en gang for alle påskenat. Det velsignes ved hver dåb for sig for at minde alle de tilstedeværende om vandets betydning og symbolik. Hvor der er vand, er der liv. I vort regnfulde land og overhygiejniske samfund er vand noget med sæbe. Dette henleder umiddelbart tanken på dåben som en renselse, noget med en plet, der skal vaskes af. Men dåben er meget mere end det. Man behøver bare at tænke på en oase. Ørkenen, hvor intet kan vokse, er et godt billede på syndens virkninger, men overalt, hvor vandet når hen, sejrer livet over døden. Hvor der er vand, er der liv, og hvor der er liv, er der mennesker. Og ligesom Gud i sin tid gjorde Israel til sit folk ved at føre det gennem Det røde Hav, samler han sig i dag et folk ved hjælp af dåbens livgivende vand.

Borgere i Riget

Kirken er Guds folk på jorden. Men Guds kærlighed er uden grænser – både i tid og i rum, og hans folk omfatter lige så vel dem, der kun er ved begyndelsen, som dem, der er nået til vejs ende. Det liv, barnet får del i, og som vi også har fået del i, skal vokse indtil den dag, det sammen med alle sine søskende sætter sig til det himmelske bryllupsmåltid. Derfor får det nydøbte barn en hvid klædning, bryllupsdragten, som vi kender den fra lignelsen, Himmerigets nationaldragt, for der hører det hjemme fra nu af. Og da vejen til hjemmet er både lang, mørk og besværlig, får det desuden overrakt det levende lys, som er tændt ved påskelyset, og som skal ledsage det på rejsen. Kræfterne vil det siden kunne få ved at tage del i Herrens måltid. Derfor salves den nydøbte med krisam, den olie, som også anvendes ved præstevielsen, for at udtrykke, at dette barn fra nu af hører til den udvalgte slægt, det kongelige præsteskab, det hellige folk, som Peter skriver om i sit første brev. Det vil sammen med alle de døbte kunne få del i Herrens bord og drikke af hans kalk indtil den dag, det skal møde ham ansigt til ansigt. Det er nemlig ikke til denne verden, vi fødes ved dåben, – vi genfødes til at arve Guds eget rige.

V. Duclos

GENNEM- GANG

HVORDAN VIRKER DET NYE DÅBSRITUAL?

Det er min opgave at skrive om nogle af de indtryk, en præst får ved at benytte det nye dåbsritual.

En præst, som nogle gange havde benyttet det nye dåbsritual, blev spurgt, hvad han syntes om det. Efter et øjeblik betænkning sagde han: »Helhedsindtrykket – jeg døber barnet, – men hver gang synes jeg, jeg døber forældrene.«

Hermed formuleredes en erfaring, som udmærket karakteriserer den fornyelse, som det nye dåbsritual tilstræber. Det nye ritual forudsætter i allerhøjeste grad forældrenes engagement og personlige deltagelse, og dette kræver af forældrene en ny indstilling både til dåben og til kirken i det hele taget. I øvrigt er fadernes og hele menighedens funktion i det nye dåbsritual så påfaldende, at man dårligt kan undgå at få det indtryk, at barnedåben er en begivenhed, som fejres af og for voksne.

Det hændte engang, at jeg som ung præst før dåben måtte spørge: »Hvem er barnets fader?« Manden sad på tredje række! Det var ingen undtagelse, når en barnedåb blev aftalt pr. telefon med kun få dages varsel. Nu kan forældrene imidlertid ikke længere være »anonyme«, – de er selv med til at udforme dåbsliturgien. Forældrene har under dåbs-handlingen en funktion, som faktisk ikke engang kan udføres af andre, heller ikke af fadderne. For at undgå misforståelser være det sagt med det samme: forældrene har ikke overtaget fadernes funktion i det gamle ritual. Forældrene optræder ikke i barnets sted, de svarer ikke på barnets vegne (som fadderne tidligere gjorde det). De svarer for sig selv! Det nye dåbsritual fortæller utvetydigt, at barnedåben er intimt forbundet med forældrenes trosholdning. Denne forbindelse er så stærk,

at barnedåbens liturgi først bliver meningsfyldt ved forældrenes trosholdning og deres tilhørsforhold til kirken. Sagt på en anden måde: det er ikke mere et nyfødt barns »chance for at komme i himlen«, men meget mere forældrenes trosholdning, som gør barnedåben forsvarelig.

Jeg husker flere af de første dåbs-handlinger, jeg har foretaget i mit liv som præst. Ved begyndelsen af dåbs-handlingen spurgte man: »Quid petis ab ecclesia?« og svaret kom fra en ivrig sakristan: »Fidem!« Fadderne dengang vidste næppe, hvad der blev spurgt om. Senerehen har jeg flere gange oplevet, når jeg på mundret dansk spurgte: »Hvad ønsker De af Guds kirke?«, at den lidt nervøse fadder febrilsk begyndte at blade i salmebogen for at finde svaret. Ved enkelte lejligheder blev der endda af et familiemedlem hvisket: »Troen!« Disse særheder må nu snart anses for at høre fortiden til. Præsten skal før barnedåben have en længere samtale med forældrene om dåben og sammen med dem gennemgå meningen med dåben og de forudsætninger, som gør dåben forsvarlig. Derfor ved forældrene, hvad de skal svare, da svaret ligger i forlængelse af denne samtale. I øvrigt er samtalen en naturlig fortsættelse af dialogen mellem brudepar og præst under forberedelsen til ægtevielsen. Forældre uden kendskab til det nye dåbsritual står uvant overfor den vigtige rolle, ritualet har tiltænkt dem. Til at begynde med er de endda skeptiske med hensyn til de samtaler, der må gå forud for dåbshandlingen. Det går dog hurtigt op for dem, at deres barns dåb begynder med disse samtaler.

At deres roller ikke er udspillet med dåbshandlingen i kirken, er noget, som bliver indlysende under samtalerne med præsten. Forældrenes tro og trosliv er uundværlige faktorer for barnets kristne opvækst. Den kristne opdragelse gør barnedåben forsvarlig.

Menighedens rolle

I det nye dåbsritual har man også tiltænkt menigheden en aktiv rolle. Det forudsætter simpelt hen menighedens tilstedeværelse. Af samme grund anbefales dåben henlagt til søndagen, om muligt til den gudstjeneste, hvor menigheden er talrigest repræsenteret. Kan dåben ikke finde sted under søndagens normale gudstjeneste, anbefales det, at der holdes en dåbsgudstjeneste, hvortil menigheden indbydes. Dette nødvendiggør en bekendtgørelse af dåbsgudstjenester lig med bekendtgørelse af alle øvrige gudstjenester. Er man lydhør over

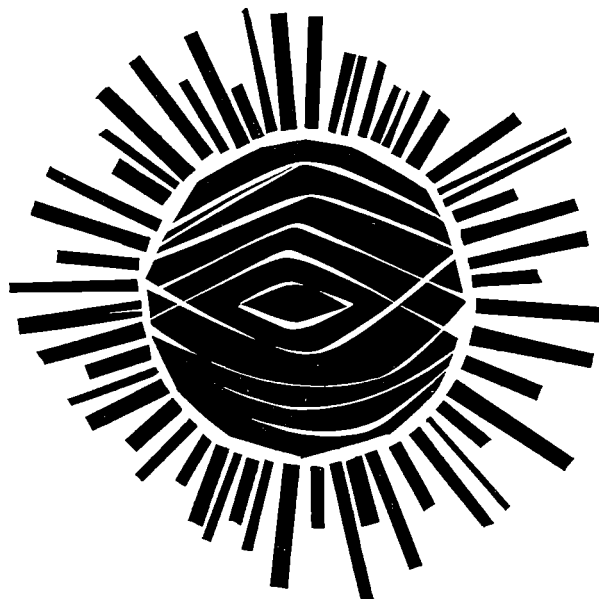
for den nye dåbsliturgis grundtone, opdager man, at en dåb ikke er et privat familieanliggende, men en begivenhed, som vedkommer hele menigheden. Et barn, født af kristne forældre, er født ind i et kristent miljø! Dette bringes, blandt meget andet, til udtryk, når forældre lader deres børn døbe. Forældrene er i deres kristne eksistens afhængige af den menighed, de er medlem af. De har selv modtaget troen af andre, de er blevet og bliver stadigvæk hjulpet af andre, så de kan leve livet på kristen vis. Lykkes det forældrene at give familielivet et kristent præg, er de ofte – mere end de selv formoder – blevet hjulpet af menigheden, og derfor er et barn af kristne forældre også født ind i en kristen menighed. »Jeg er født katolik« siges der, og det er helt rigtigt, men det har en endnu dybere mening, end man gennemgående lægger i udtrykket. Dette kommer til udtryk, når præsten, forældrene og fadderne som tegn på barnets tilhørsforhold til menigheden betegner barnets pande med et kors. Når forældrene har bekendt den kristne tro, bifalder hele menigheden: »Ja, det er vor tro, som vi bekender med glæde i Kristus Jesus, vor Herre.«

Her mærkes samhörigheden mellem den enkelte familie og hele menigheden. Man ligefrem mærker, at den enkelte familie ikke står alene med den opgave, det er at give det nye menneskebarn en kristen opdragelse. Man mærker det igen under gudstjenestens forbønner, hvor man med navns nævnelse beder for barnet, dets forældre og fadderne, for hele menigheden og for alle døbte. Tænk, at alle beder for en bestemt familie, uden at der behøver at være et dødsfald i familien, og uden at der er nogen syge. Jeg selv fornemmer her en side af kirken og X-købings menigheds katolicitet, både når den går i forbøn for familien Y, og når den bekræfter, at den tro, som lige er blevet bekendt, også er menighedens og hele kirken tro.

Ovenstående er det, som har gjort stærkest indtryk på mig, efter at jeg har døbt tre-fire børn efter den nye dåbsliturgi. Jeg vil slutte med at sige, at jeg synes det stort set er lykkedes arbejds-kommissionen for det nye dåbsritual at udarbejde et ritual, som passer til situationen: Dåb af et spædbarn. Forældrenes og menighedens rolle er fuldt berettiget. En anden vej til barnet end over forældrene gives normalt ikke. Det nye dåbsritual gør virkelig alvor af, hvad der står i det 2. Vatikankoncil's erklæring om »Den kristne opdragelse«, nr. 3: »Forældrenes opdragerfunktion er så betydningsfuld, at den vanskeligt kan erstattes, hvor den måtte mangle.«

Irenæus Capellen

FIRMELSENS SAKRAMENTE

Baggrunden for den ny firmelsesliturgi

De nye ritualer for dåbens og firmelsens sakramenter er et led i bestræbelserne for at forny den katolske liturgi og gøre den bedre egnet til at møde samtidens pastorale behov.

Rom har haft en særlig vanskelig opgave med at forberede det nye firmelsesritual. De forventninger og ønsker, som man fra forskellige sider i kirken havde givet udtryk for, var nemlig gået i vidt forskellige retninger. Nogle ønskede at bringe firmelsen i den nærmest mulige sammenhæng med dåben. De mente derfor, at firmelsesalderen skulle sættes helt lavt. Deres grunde var til dels historiske, da firmelsen i de første århundreder blev opfattet som et udpræget initiations-sakramente, dvs. et sakramente der indførte i den kristne menighed ligesom dåben. Andre gav udtryk for samme ønske af økumeniske grunde, fordi de ville betone den katolske kirkes fællesskab med de ortodokse østkirker. Det er bekendt, at man i disse kirker ikke adskiller firmelsen fra dåben, idet man lader det nydøbte spædbarn blive delagtigt i den ceremoni, der svarer til vor firmelse. Andre havde fremsat det modsatte ønske, nemlig at gøre firmelsen til et sakramente, der gav ansvarsbevidste og modne mennesker deres sendelse. Man hævdede, at den vestlige kirke burde tage skridtet fuldt ud. Siden den éngang havde gjort dåb og firmelse til to adskilte ceremonier, burde den drage de fulde pastorale konsekvenser heraf, og dette så meget mere som dåben normalt foregår på et tidspunkt, hvor den døbte selv på grund af sin spæde alder ikke kan tage stilling til dåbsforpligtelsen eller tage imod nogen bevidst sendelse.

Vanskeligheden ved udformningen af det nye firmelsesritual bestod ydermere i forskellige uklarheder, som siden middelalderen har bestået omkring forskellige vigtige spørgsmål: Hvori består firmellessakramentets særlige nådegave? Er håndspåleggelsen eller salvelsen det afgørende i firmelsens symbolik? Skal håndspåleggelsen tolkes som udtryk for en sendelse? (Svarene på disse og lignende spørgsmål har været genstand for debat. Det er klart, at udformningen af et nyt firmelsesritual måtte ses netop i sammenhæng hermed.)

Rom har valgt at afgøre de spørgsmål, som man har ment, der kunne blive enighed om; andre vigtige spørgsmål – ikke mindst af praktisk karakter, som f.eks. spørgsmålet om firmelsesalderen – har man overladt til de enkelte bispekonferencers afgørelse.

Om følgende punkter eksisterer der fuld enighed i den katolske kirke: Firmelsen er et af kirkens 7 sakramenter. Den er et sakramente, som på en særlig måde er knyttet til dåben og fuldender denne ved påny at skænke Helligåndens nådegave. Den er endvidere et sakramente, der ikke kan gentages, idet firmelsen ligesom dåben og præstevielsen meddeler et »uudsletteligt kendemærke«.

Det nye firmelsesritual er ledsaget af en såkaldt »apostolisk konstitution«, en højtidelig form for pavelig skrivelse, som blandt andet bruges, når paven med sin særlige autoritet foretager betydelige ændringer f.eks. på det liturgiske område. I dette tilfælde har paven således ændret ved selve de ord, hvormed sakramentet meddeles, og entydigt fastlagt den ledsagende ceremoni. Endvidere giver paven en belæring om, hvorledes firmelsens sakramente skal forstås.

De nye ceremonier

Firmelsens sakramente skal normalt meddeles under messen, nemlig efter ordets liturgi og inden offertoriet begynder. Når evangeliet er læst, bliver de personer, der skal firmes, kaldt op ved navn og kommer frem i kirken. Efter en kort tiltale af biskoppen fornyer de deres dåbsløfter. Dette sker stort set på samme måde, som det ellers har været praktiseret herhjemme ved trosbekræftelsesfesten.

Efter dåbsløfternes fornyelse lægger biskoppen hænderne på hovedet af dem, der skal firmes. I den hidtil gældende liturgi var denne håndspåleggelse før firmelsen indskrænket til, at biskoppen med udstrakte hænder sagde en bøn over dem, der skulle firmes. En yderligere fornyelse af denne ceremoni består i, at ikke blot biskoppen selv, men eventuelt også de præster som koncelebrerer firmelsesmessen sammen med ham, kan deltage i håndspåleggelsen. Man mærker således, at denne håndspåleggelse i den nye liturgi har fået en langt mere fremtrædende plads end tidligere.

Efter håndspåleggelsen følger en bøn, og dernæst kommer meddelelsen af selve sakramentet, der sker ved at biskoppen atter lægger hånden på kandidatens hoved og salver hans pande med krisam, idet han nævner ham ved navn og siger: »Vær præget med Helligåndens gave«. (Ordene hvormed sakramentet meddeles hedder på latin: *Accipe signaculum doni Spiritus Sancti*. Liturgikommissionen må arbejde på at finde den bedst mulige danske oversættelse. Ordret betyder det: Modtag Helligåndens gaves besegling.)

Herefter følger fredshilsenen, idet biskoppen siger: »Fred være med dig«, og den, der har modtaget firmelsen svarer: »Og med din ånd«.

Under salvelsesceremonien står fadderen ved siden af den, der bliver firmet, og lægger hånden på hans skulder. Den nye liturgi lægger ikke mindre vægt på fadderens betydning end tidligere. Dog gives der følgende nye bestemmelse: Hvis det er muligt, er det bedst, at *dåbsfadder*en atter står fadder ved firmelsen. Kan dette ikke ske, vælges et menneske, der vil støtte vedkommende i udøvelsen af den katolske tro. Det nævnes, at forældrene selv kan stå fadder ved firmelsen.

Den nye liturgi nævner ikke længere noget om, at den, der skal firmes, vælger et nyt navn. Man må derfor skønne, at denne sædvane er bortfaldet, og at man bliver firmet med sit dåbsnavn.

Læren om firmelsens sakramente

Den nye liturgi indeholder, ligesom pavens apostoliske konstitution, en belæring om firmelsens sakramente. Det hedder i indledningen til det nye ritual, at de døbte ved firmelsens sakramente modtager den samme Helligånd, som på pinsedag blev udgydt over apostlene, og at det er sakramentets virkning og mål, at de troende mere fuldstændigt omdannes efter Kristi billede og styrkes med hans kraft, for at de kan bringe vidnesbyrd om Kristus og opbygge hans legeme i tro og kærlighed.

Sammenhængen mellem dåb og firmelse betones stærkt. Firmelsens nåde er at bekræfte og styrke dåbens nådegaver. Men desuden modtager den, der bliver firmet, en særlig nåde til en mere fuldkommen forening med kirken. (Denne tanke henter paven fra Vatikanconcilets konstitution Om Kirken nr. 11.) I særdeleshed giver firmelsen større andel i kirkens missionssendelse. »De bliver på en strengere måde forpligtet til i ord og i gerning at udbrede og forsvare troen, som Kristi sande vidner«. (Sætningen, der citeres i pavens apostoliske konstitution, er hentet fra koncildekretet Om Kirkens Missionsvirksomhed nr. 11.)

Firmelsens sakramente er en opfyldelse af Kristi løfte om, at Helligånden vil stå hans disciple bi, og at den vil give dem mod til at forsvare troen, selv overfor deres forfølgere (Luk. 12,12). Den skal være hos dem som Sandhedens Ånd, der bliver hos dem i evighed (Joh. 14,16), og som bistår dem med at vidne om Kristus (Joh. 15,26). Ligesom pinsefesten opfyldte Herrens løfter for apostlenes vedkommende, skal firmelsens sakramente få hans løfter til at gå i opfyldelse for senere tiders kristne. »I skal modtage Helligåndens kraft, som kommer over jer, og I skal være mine vidner« (Ap.G. 1,8 jfr. Luk. 24,49).

De citerede tekster viser, at håndspåleggelsen ved firmelsen skal forstås som en udsendelsesceremoni. Kirken har kendt til håndspåleggelse med forskellig betydning. For eksempel blev også syndsforladelsen ved bodens sakramente i oldkirken meddelt gennem biskoppens håndspåleggelse. Håndspåleggelsen har således kunnet betyde både Guds tilgivelse og hans styrkende kraft. Der kan imidlertid ikke være tvivl om, at den håndspåleggelse, der i det nye ritual finder sted efter dåbsløfternes fornyelse, udtrykker kirkens sendelse af mennesker, der skal bringe vidnesbyrd om Kristus til andre.

Salvelsen, hvormed sakramentet meddeles, minder om den nære sammenhæng med dåben. Også ved dåben foregår en salvelse. Den betyder delagtighed i Kristi kald og sendelse. Ordet »Kristus« betyder jo »Den Salvede«. Den nye formular, hvormed salvelsen meddeles, lægger eftertryk på Helligåndens gave, der »besegler« mennesket, dvs. sætter sit mærke eller præg på det. Den, der modtager sakramentet, bliver viet til sin gerning og får kraft til den.

Andre bemærkelsesværdige træk ved den nye belæring om firmelsens sakramente: Biskoppen kaldes sakramentets »mini-

ster originarius«. Hermed er ment, at meddelelsen af firmelsens sakramente altid er afhængig af biskoppen, men at det ikke nødvendigvis er biskoppen selv, der meddeler sakramentet. Der bringes udvidede bestemmelser for de tilfælde, hvor andre end biskoppen kan meddele sakramentet. Endelig betones det, at en god katekese skal gå forud for firmelsen, således at man sikrer sig, at den, der bliver firmet, er vel forberedt og vel disponeret til at modtage sakramentet.

Særlige spørgsmål i Danmark

I det nye ritual overlades en del afgørelser til bispekonferencerne, bl.a. spørgsmålet om alderen for firmelsen. Vor nordiske konference, der spænder over 5 forskellige lande, vil sikkert åbne mulighed for, at sådanne afgørelser kan ordnes efter de enkelte landes ønsker og behov.

Vi står over for en række særlige problemer i Danmark, bl.a. fordi vi har den såkaldte trosbekræftelsesfest for de 14-årige – en ceremoni som ikke er kendt i vore øvrige nordiske katolske kirker. Da det nye firmelsesritual indeholder en trosbekræftelsesceremoni, melder spørgsmålet sig, om vi i Danmark burde afskaffe en sådan særlig trosbekræftelse for de 14-årige? Hvis man ville afskaffe denne trosbekræftelse, melder nye spørgsmål sig. Vil man stadig ønske, at firmelsen skal afholdes i den egentlige barnealder, dvs. når børnene er 10–13 år? Eller vil man ønske, at den skal overtage den nuværende trosbekræftelses funktion og derfor finde sted, når børnene er 14 år? Eller vil man gøre den til de virkelig ansvarsbevidstes, udsendtes sakramente og udsætte firmelsen til 17–18 års alderen?

Hvis man ønsker at bibeholde en ceremoni, der svarer til konfirmationen i folkekirken, men vil gøre dette ved firmelsens sakramente i stedet for den nuværende, ikke-sakramentale trosbekræftelsesfest, melder følgende spørgsmål sig: Hvor ofte kan biskoppen komme til de enkelte sogne? Selv om en præst nemlig under bestemte forhold kan meddele firmelsens sakramente, skal det også fremover gælde som det normale, at det er biskoppen, der meddeler firmelsen. Her i Danmark vil det være muligt for mig at besøge hvert sogn mindst hvert andet år. De største sogne vil jeg endog have mulighed for at besøge årligt. Det ville altså være muligt at give børnene sakramentet, når de var ca. 14–15 år, men det ville ikke være muligt for alle katolske børn at blive »konfirmerede« samme år som deres klassekammerater, og det ville blive en sjældenhed, at de blev det på samme dato (nemlig folkekirkens stedlige »konfirmations søndag«).

Der findes andre spørgsmål, der er specielle for Danmark, bl.a. eksisterer der for øjeblikket en vis sprogforvirring, idet nogle bruger ordet konfirmation om sakramentet, mens andre bruger ordet konfirmation om den før omtalte ikke-sakramentale trosbekræftelse for de 14-årige. Skal vi i fremtiden tale om firmelsens sakramente? Eller skal vi tale om konfirmationens sakramente? Under alle omstændigheder er det ønskeligt, at vi når frem til en fælles og entydig sprogbrug i hele bispedømmet.

Jeg har opfordret præsterne til at drøfte disse og lignende spørgsmål indbyrdes på deres møder. Ligeledes er det muligt, at der på bispedømmets plan vil blive dannet en særlig kommission under pastoralrådet til studium af firmelse og trosbekræftelse. Det er imidlertid en sag, hvor det er værdifuldt, at menighederne rundt omkring formulerer deres tanker og ønsker. Målet må under alle omstændigheder være, at firmelsen efter det nye ritual så stærkt som muligt kommer til at svare til sit indhold, så at de, der modtager sakramentet, ikke blot med ord, men »i gerning og sandhed« (1 Joh. 3,18) bekræfter deres tro og modtager Helligåndens sendelse og styrke til at bringe denne tros nådegaver videre til andre.

+ Hans L. Martensen

HVAD SKER DER?

LIVET I MENIGHEDERNE REGION II

Kateketafter for forældre

Det er en selvfølge, at forældrenes kærlighed til børnene får dem til at sørge for en ordentlig opdragelse, sund og nærende kost, ordentlige klæder, en god uddannelse osv. og heldigvis for det. Men det er ikke altid lige så selvfølgelig, at denne kærlighed også tvinger forældrene til at give dem værdier med for hele livet og derudover, og at dette helst skulle begynde med at lære børnene at bede og tale med dem om Vor Herre og alt, hvad der har med troen at gøre, på en ganske jævn og naturlig måde – alt efter behov og mulighed – og på den måde få Gud og troen og bønner ind i barnets liv på en måde, der er lige så naturlig som alt det andet, barnet får med i sit daglige liv. Det er noget helt andet, når præsten eller søstre eller en anden prøver på at bibringe børnene disse ting på bestemte dage og klokke-

slæt. Vor Herre er ikke et fag på bestemte klokkeslæt lige så lidt som alt andet i børnenes opdragelse. Det er noget, børnene lærer på den eneste rigtige måde, nemlig i det daglige liv, så det bliver en del af barnets daglige oplevelse. Hvis ikke børnene har dette grundlag med hjemmefra, viser erfaringen os, at det i reglen er spildt ulejlighed, hvad andre prøver på bagefter. Det er ikke nok med mad, tøj og en dyr og fin uddannelse, for kærligheden til børnene skulle gerne få forældrene til at give dem værdier for livet og derudover, så de står rustet, når livets vanskeligheder kommer.

Som en håndsækning til forældrene og andre, der skal opdrage børnene, har regionens kateketudvalg i Region II arrangeret fire aftener til drøftelse af disse problemer.

For at nå så mange forældre som muligt, afholdes disse aftener fire forskellige steder i regionen, nemlig i Odense (28. september, 26. oktober, 23. november og 18. januar), i Vejle (30. septem-

ber, 28. oktober, 25. november og 20. januar), i Esbjerg (29. september, 27. oktober, 24. november og 19. januar) og i Åbenrå (1. oktober, 29. oktober, 26. november og 21. januar).

Programmet er følgende: 1. aften: Lærer vore børn en anden tro? Indleder: Pastor Guido Kreienbühl, København, – 2. aften: Lærer vi børnene at bede? Indledere: Pater Henri Kerkhofs, Vejle, og pater Herman Berning, Sønderborg, – 3. aften: Jesus lærer os at vokse i kærlighed. Indleder: Pater Herman Berning, Sønderborg, – 4. aften: Vi har set Herren. Indleder: Pater Henri Kerkhofs, Vejle.

Retrætedage

Ligeledes i Region II har man nedsat et retræteudvalg, som arrangerer en-dags-retræter. Man begyndte den 5. september i Kolding, hvor man samledes i kirken kl. 9 til en kort andagt. Derefter var der et oplæg til dagens emne, Fader vor, ved pater Dekkers, hvorefter deltagerne blev delt op i grupper til drøftelse og livlig diskussion. Efter middagen var der meditation i kirken, i haven og i en skolestue alt efter, hvor deltagerne ønskede at være. Så tog man igen fat i grupperne. Kl. 16 var der messe. Søstrene havde beredvilligt stillet skolen til rådighed, og i børnehaven var der etableret børneparkering. (Sognepræsten i nabomenigheden i Haderslev skrev i denne anledning i sit sogneblad: Den dag vil jeg gerne prædike for en tom kirke i Haderslev!) Andre retræter er under forberedelse. Udvalget ved fru Elsebet Skaarenborg, Nørregade 15, 6070 Christiansfeld, telf. (04) 56 17 65, er gerne til rådighed med oplysninger om den praktiske tilrettelæggelse af retrætedagen og om de indhøstede erfaringer.

København

»KKU« ind i økumenisk center

Midt på Vesterbro (Worsaaesvej 5, 1972 København V.) har baptisterne siden 1970 haft et center for unge mellem 18 og ca. 25 år, og for et par måneder siden er KKS (Københavns Kristelige Studenterbevægelse) flyttet ind. En gruppe unge har nu under navnet KKV (Københavns Katolske Ungdom) forhandlet med centret og besluttet at flytte ind i løbet af et par måneder. KKV omfatter alle københavnske unge katolikker, og alle vil modtage et program, når dette er udarbejdet. »Medlemskabet er ganske uforpligtende og gratis, idet man har bedt de københavnske menigheder om at støtte KKV økonomisk og praktisk, da det jo er en del af deres arbejde (eller det, der burde være deres arbejde!), man på denne måde samler i et center.

Centret tilbyder en lang række muligheder for unge. Her skal blot nævnes nogle få: Centret hjælper de unge med mange praktiske ting, for eksempel med at skaffe værelse. En dagligstue står åben hveranden aften, hvor man kan snakke og møde nye ansigter. Men først og fremmest tilbyder KKU et righoldigt program med rent katolske aftener, økumeniske aftener, filmklub, gudstjenestekursus, PR-kursus, aktuelle aftener, orientering om andre kirkesamfund, fest-aftener, teateraftener, hyggeaftener og meget mere. På økumenisk basis vil centret også manifestere sig udadtil ved rejser, ved dannelse af aktionsgrupper og ved samarbejde med andre grupper på mange forskellige fronter.

Esbjerg

Et spørgeskema og nogle praktiske konsekvenser

I juni måned i år blev der sendt et spørgeskema til alle i menigheden, som var fyldt 14 år. Hensigten med spørgeskemaet var at få alle – og ikke mindst dem, der kun har en løs kontakt med sognets liv, til at give udtryk for såvel deres klager og ønsker som for deres tilfredshed med det allerede eksisterende. Af 230 spørgeskemaer kom de 90 tilbage i besvaret stand, dvs. nøjagtig 39 pct., et høj procenttal, som tyder på, at der er interesse for sagen, og hvor de mest »vågne« i menigheden i hvert fald er godt repræsenteret. Vi kan ikke på dette sted gennemgå hele spørgeskemaet, men følgende kan nævnes, som blev særlig klart besvaret: 65 kommer jævnlige til gudstjeneste, 20 ikke, uden at det dog tilsyneladende har noget at gøre med deres katolske tro. Et flertal ønsker ikke, at prædikenerne af og til skal gøres til genstand for diskussion efter messen (44 mod 23), ligesom de heller ikke ønsker at lægfolket skal medvirke mere aktivt i gudstjenesten, end det nu er tilfældet (41 mod 17). Et lille flertal ønsker flere danske salmer (36 mod 30). Et flertal ønsker, at messen lørdag aften skal fejres som søndagsmesse (39 mod 26), selv om der i så fald kun bliver én messe om søndagen (35 mod 28). Flertallet synes om de nye liturgiske former (47 mod 24), men man ønsker fortsat latinsk messe en gang om måneden (54 mod 22). Menighedsmøderne besøges kun af et mindretal (23 mod 52, hvoraf 14 ikke kommer på grund af afstanden og 8 på grund af tidspunktet). Man mener dog trods alt ikke at kunne undvære menighedsfællesskabet (55 mod 11). På spørgsmålet om forskellige andre tænkelige former for menighedsmøder er det samtalestudiekredse om den katolske tro, der har flest tilhængere (22). 35 mod 15 til-

kendegiver deres interesse for økumeni. Svarene er blevet behandlet på flere møder i menigheden i den hensigt at drage de praktiske konsekvenser af dem. (Under rubrikken »De fremmede iblandt os« her i bladet nævnes 2 grupper, der er blevet oprettet med henblik på årsopgaven.) Desuden er en tredje gruppe begyndt at mødes en gang månedlig for at gennemgå koncilets konstitution om Kirken. Spørgsmålet om børnenes religionsundervisning søges belyst gennem de møder for forældrene, der afholdes i regionen. Dette bør dog kun betragtes som et første skridt, idet et yderligere arrangement i regionen synes tiltrængt. Menigheden – og præsten – ser meget gerne, at præsterne »skifter gårde« oftere, end man indtil nu allerede har søgt det i regionen. Som en begyndelse har man fået en ordning med søstrenes skiftende skriftefædre (også en nyordning hos søstrene), som går ud på, at de også vil blive og høre skriftemål og læse messe om aftenen og prædike for hele menigheden. Denne ordning falder i god jord hos menighedens medlemmer.

Køge

Den 26. oktober blev der i den protestantiske kirke afholdt en økumenisk gudstjeneste sammen med deltagere fra folkekirken og adventistsamfundet, og efter gudstjenesten var der møde i den katolske menighedssal. 250 mennesker (deraf 30 katolikker) mødtes i kirken, og i mødet i menighedssalen deltog 150. Den lokale avis skrev i den anledning bl.a.: »... Heldigvis enedes både folkekirkens folk, katolikkerne og adventisterne fortrinligt om at skiftes til at sidde ned ...« (!). I novembernummeret af sognebladet kommer der en fin artikel om »Den romersk-katolske kirke set gennem en folkekirkepræsts briller«, hvor folkekirkepræsten er sognepræsten i Køge, Aage DAM-JENSEN.

Nakskov

Sangundervisning for børn

I Nakskov afholdes der sangundervisning for børn hele vinteren igennem. 36 har meldt sig: 18 ikke-katolikker og 18 katolikker. Der bliver øvelse i nyere kirkemusik for børn og unge efter E. Rasmussen og med bistand af pastor Strange. Kursus kommer ind under den kommunale fritidslov som interessegruppe. Koret synger messen første gang den 12. december, når biskoppen kommer og holder firmelse. Senere vil der blive afholdt en fest for de børn, der har deltaget i undervisningen, og deres forældre. Desuden aktiviseres de ved at synges for ældre og syge i adventstiden.

Silkeborg

Også et spørgeskema til menigheden

Det spørgeskema, man havde lavet i Esbjerg, er også – i stærkt forkortet form – blevet udsendt i Silkeborg. Spørgeskemaet blev sendt til 170, hvoraf 44 (26 pct.) tilbagesendte det i besvaret stand. Et spørgsmål, som ikke stod i spørgeskemaet fra Esbjerg, lød: »Er De stadig interesseret i at modtage sognebladet?« Svaret var 37 ja mod 0 nej!

Tåstrup

Religionsundervisning i stor stil

»Vidste De mon, at Sct. Pauls sogn i Tåstrup nu tæller 840 medlemmer. Heraf er ca. 115 børn i den skolepligtige alder. Mange af disse børn går ikke i katolske skoler, men vi er så lykkelige at have fået hjælp til børnenes religionsundervisning af Assumptionssøstrene fra Rygård. Hver uge har vi samlet ca. 60 børn, der bliver undervist i fem hold.«

Ålborg

Sct. Mariæ Skoles fritidsklub

Efter at skolerne sidste år indførte 5-dages-ugen, har mange børn givet udtryk for, at det om lørdagen kan være vanskeligt at finde gode fritidsinteresser. Derfor bliver der på Sct. Mariæ Skole åbnet en fritidsklub under ledelse af sr. Benta og Gert Ryom-Hansen. Der er gratis adgang til klubben, som fra og med lørdag den 30. oktober er åben hver lørdag kl. 9.30–11.30 ikke bare for skolens elever, men for alle børn i sognet i alderen 7–14 år. Skoleklubben holder til i skolens lokaler, hvor man vil beskæftige sig med bl.a. spil, leg, oplæsning, lysbilleder og film. Man håber, at rigtig mange børn vil finde vej til fritidsklubben.

Academicum Catholicum Aalborg har lagt et meget lødigt og varieret program: 15. oktober: Et møde sammen med menigheden: Biskoppen indledte en debat om Kirkens målsætning, – 8. november: Docent Leif Kayser: Komponistens stilling til kirkemusik i dag, – 8. december: Pater Willem Wuyts: Autoritet og frihed i kirken, – 18. januar: Sammen med KUK hører og diskuterer man beatoperaen »Jesus Christ Superstar« – Pop eller passion??? – 8. februar: Filmaften i samarbejde med Aalborg Højskoleforening: Den franske instruktør Robert Bressons film »Barnebruden«. Pater M. Drouzy giver en introduktion til filmen, som drøftes efter forestillingen, – 2. marts: Pastor Viggo Lissner, Århus: Samtale mellem mennesker.

ORGANISTER OG (ANDRE) HELGENER

Pave Paul VI sluttede en tale til den italienske stiftskommission for liturgi og sakral kunst med disse ord:

»Kirken har brug for kunstnere. Helgener såvel som kunstnere vidner om Kristi levende Ånd. Vi giver jer til opgave at kalde nye kunstnere til Kirken, kunstnere der belyser og fremmer dens hellighed. Gid det må lykkes jer!«

Med lidt ond vilje kan pavens ord udlægges således, at han sonder skarpt mellem helgener og kunstnere, dvs. at en helgen ikke drømmer om at blive kunstner, mens en kunstner må opgive ethvert håb om at blive helgen.

Hvis det skulle være pavens mening – hvad jeg ikke tror, det er – kommer han i hvert fald i modsætningsforhold til mange menigheder rundt om, også i Danmark. For de krav, der mange steder stilles til organisten i retning af tålmod og selvudslettelse, ville få de mest hærdede helgener til at blegne. Lad gå, at han (eller hun) skal arbejde for Guds ære – det er vi jo nogle stykker, der skal. Men han bliver samtidig fristet af den smiger at blive regnet blandt de retfærdige, der, som skrevet står, skal leve af troen. At slippe for hin fristelse ved at se noget af den himmelske løn omsat i kroner og øre, bliver han snart belært om, er arg modernisme og verdslighed, der bør være en sand Gudstjerner fremmed.

Ikke nok med det. Af folk, der er betydeligt mere fortrolige med Kirkens mysterier end han, ja, end paven selv, får han pålagt opgaver under navn af musik, som han af sine musiklærere, dette sære folkefærd, har fået indprentet en afsky for som noget, der ikke hører hjemme i Guds hus. Men han vil jo gerne fortsat arbejde til Guds ære, så han prøver at stave denne konfliktsituation ned, så godt han kan.

Konkurrencen med Sankt Antonius i ørkenen, den hellige Nepomuk og Thomas More er dog ikke forbi endnu. Skulle vor organist selv komme med et forslag til en ny sang eller driste sig til at ville spille noget, som offentligheden ikke i forvejen er fortrolig med gennem radio og fjernsyn, vil man, ihukommende hans helgenkald pålægge ham i al ydmyghed at afstå fra noget sådant. Selvfølgelig bliver denne formaning blufærdigt omskrevet til ord som:

»Menigheden kender ikke melodien«, eller: »Den er for svær«, eller: »Det er for moderne«.

En henvisning til pavelige udtalelser vil blive mødt med tvivl om hans fortolknings gyldighed – stadig for at han ikke skal hovmode sig. Så vil han i bedste fald mumle Mt. 11,17 for sig selv og fortsætte sin stejle vej opad.

Spøg til side! Vi skal ikke hindre organisten i at blive helgen, men måske

nok hjælpe med lidt fornuftigere midler.

Mange organister, navnlig i provinsen, befinder sig i en ret isoleret stilling. De kan ikke så let drøfte den liturgiske situation med ikke-katolske fagfæller, selvom disse i mange tilfælde viser stor interesse for emnet. Og drøfte tekniske eller kunstneriske spørgsmål med præst og menighed er heller ingen selvfølge. Tit går forholdet i hårdknude: Man kritiserer organistens mangler i stedet for at opmuntre ham til videre uddannelse. Eller organisten bliver bitter over isolationen og den manglende forståelse, og går i stå. Måske har han en grundig uddannelse og en tilsvarende indsigt, der fortæller ham, at man ikke får noget værdifuldt uden hårdt arbejde, og at en menighed derfor ikke kan forvente levende gudstjenestemusik uden en alvorlig personlig indsats.

Men hvordan forvente en sådan indsats, hvis menigheden ikke har nogen anelse om, hvad arbejdet fører til?

Denne onde cirkel må brydes ved, at organisten oplyser menigheden om kirkemusikken, giver den del i sin vision om gudstjenestens tonende skønhed. Og menigheden må lukke sig op i glæde over at være kaldet til at yde noget. Der må m.a.o. en omsindelse til hos alle parter, hvis vi skal opleve bedre kirkemusik. Kirkesangen er en integrerende del af liturgien (Lit. konst. nr. 112). Sjusk med sangen er derfor sjusk med liturgien. Afvisning af ny kirkemusik gør kirkemusikken til en museumsgenstand. Men så stærkt musik virker, vil derved selve gudstjenesten i den enkeltes sind blive et klunket minde og ikke en levende virkelighed, en levende kirkes samvær med Kristus i Gud. Ikke alt nyt er godt. Men heller ikke alt gammelt er godt. Skille godt fra dårligt lader sig dog ikke gøre uden dyb indsigt og erfaring.

Man må principielt anerkende organistens faglige kompetence og – skulle den mangle – tilskynde ham til at skaffe sig den. Man må lønne ham som den arbejder, der er sin løn værd. Er hans uddannelse mangelfuld, bliver den ikke bedre af, at man kniber på lønnen, men ved at man hjælper ham til at dygtiggøre sig.

Og organisten selv må uanset lønnen se sin gerning, ikke som et bierhverv, men som en tjeneste for den Højestes ansigt, og forberede sig tilsvarende, kunstnerisk, liturgisk og sjæleligt. Kun således vil han være i stand til at virkeliggøre pavens vision om kunstneren, der »belyser og fremmer Kirkens hellighed.«

Mikkel

SVANGERSKABSafbrydelse OG KRISTENT ANSVAR

KRITIK AF ET SYMPATISK DOKUMENT

BISKOPPERNES
ABORT-ERKLÆRING –
FOLKEKIRKELIGT BETRAGTET
Af Helge Rasmussen

I Sverige falder de nordiske katolske biskoppers erklæring om »svangerskabsafbrydelse og kristent ansvar« præcis ind i den hede debat, der netop nu pågår, efter at den svenske abortkommission har offentliggjort sin betænkning, hvor et flertal går ind for kvindens ret til at få abort ud fra det grundsynspunkt, at et menneske først »bliver til« ved fødslen (jvf. referat i Kristeligt Dagblad den 6. oktober 1971).

Herhjemme har vi haft debatten i forbindelse med revisionen af svangerskabsloven, og erklæringen kan derfor i vore sammenhænge forekomme lidt post festum. Selvfølgelig er problemet stadig vigtigt, og det kan vel også forudses, at det aktualiseres igen gennem nye lovgivningsinitiativer, men betragtet som en reaktion kan det vel forsvares at sige, at man går til læsningen af det lille (iøvrigt nydeligt tilrettelagte) hæfte med nogen ulystfølelse.

Ulysten forøges hos et folkekirkemedlem derved, at vi ikke er vant til og heller ikke sætter særlig pris på biskoppelige eller andre kirkelige erklæringer, der vil præcisere det kristne standpunkt i en bestemt sag. Sporene skræmmer unægtelig. Hverken kristendommen eller livet kan nu engang båses så firkantet ind, som det sker i de dogmatiske og etiske principudtalelser, man i fortid og nutid har udladt sig med.

På trods af denne forhåndsmodvilje erkender jeg gerne, at læsningen af den foreliggende »erklæring« (i øvrigt et rædsomt ord!) har efterladt et absolut positivt indtryk. Det er (som man kun kunne vente sig det af biskopper!) et solidt, gennearbejdet og velafbalanceret stykke arbejde, men det er også et på mange måder forbavsende åbent, menneskeligt og, fristes man næsten til at sige, kærligt dokument. På trods af at biskopperne (selvfølgelig!) fastholder kirkens principielle synspunkt – en bestemt afstandtagen fra svangerskabsaf-

brydelse og et uforbeholdent forsvar for fostrets ret til liv og udvikling – så er der jo en klar erkendelse af, at abortspørgsmålet er et dybt menneskeligt og tragisk problem, der ikke kan løses efter en lineal. Når en kvinde vælger abort indrømmer man, at det ganske ofte skyldes samfundets og kirkens svigten i politisk og social henseende. Man adværer f. eks. sjælesørgeren mod unuanceret at påberåbe sig kirkens autoritet, abstrakte moralprincipper eller benytte sig af sin egen overtalelsesevne. Man fordømmer ikke den kvinde der vælger abortens udvej – og det understreges, at der skal værnes om kvindens frie ret til personligt at træffe sit eget valg.

Det er hele denne selvransagende og varsomme holdning, der gør biskoppernes erklæring til et sympatisk dokument.

Det må også erkendes, at det er et positivt træk, at understregningen af respekten for livet ikke isoleres til at gælde fostret. Det er jo nemlig ellers den fatale fejl ved alt for mange indlæg fra kristen side i abortspørgsmålet, at man ikke ser, at jo mere man fægter for denne sag desto stærkere må man gå ind for at respekten for livet også hævdes i samfundets øvrige sammenhænge. Biskopperne indrømmer klart, at der også er andre trusler: blind nationalisme, krig, voldsmentalitet, vilje til uhammet profit m. m. – og at såvel kirkens ledelse som dens lægfolk reagerer mærkeligt svagt og usikkert overfor alt dette – formodentlig underforstået: mens man altid har et meget skarpt blik for alt hvad der har forbindelse med seksuallivet. Konsekvensen af denne biskoppelige erkendelse må vel så bare blive, at vi snart ser nye »erklæringer« om boligproblemerne, profit-mentaliteten, forholdene på arbejdspladserne o.s.v. Det ville virkelig være en fornøelse!

Som en anden positiv side ved erklæringen vil jeg gerne fremhæve afsnittet »Et problem – de manges ansvar«. Årsagen til at mange kvinder vælger abort er utvivlsomt bl. a., at de lades alene eller føler sig ladet alene i en overordentlig vanskelig situation. Blot ville

det nok have været rigtigere i overskriften at have talt om »de manges medansvar«. Ansvar for den endelige afgørelse er og bliver alene kvindens.

Med hensyn til den situation, der kan opstå, hvor det gælder barnets eller kvindens liv, vil lutherske etikere gå ind for retten til svangerskabsafbrydelse eller til, at man vælger moderens liv fremfor barnets. Det må ikke betragtes som nogen let afgørelse eller som nogen løsning – men, som det er blevet sagt, som et umuligt alternativ af to umulige. At man ensidigt vil vælge barnets liv fremfor moderens forekommer i hvert fald urimeligt – og urimeligheden ophæves ikke ved at man (som på side 10) »argumenterer« med følgende »opbyggelige« sætning: »Troen ved, at Gud ofte vender selv stor lidelse til velsignelse.«

Mest kritisabelt i »erklæringen« er utvivlsomt afsnittet om abort og prævention. Det er så løst argumenterende, at det nærmest må kaldes ansvarsløst. At fastholde den principielle indstilling til svangerskabsafbrydelse samtidig med »forbudet« mod anvendelse af præventive midler er uholdbart – og man må da også både håbe og regne med, at katolikker i al almindelighed handler mere ansvarligt i disse sammenhænge, end kirkens ledelse åbenbart vil anbefale dem at gøre!

Man kan jo i det hele taget ikke lade være at undre sig over, at alle den katolske kirkes afgørelser i spørgsmål vedrørende familielivet og seksuallivet er truffet og stadig træffes af mænd – og med forlov – oven i købet af ugifte mænd!

Men lad mig, trods de kritiske bemærkninger (og flere kunne være føjet til) dog fastholde hovedindtrykket af »erklæringen«: at den indstilling, der bærer den gør den velegnet til overvejelse og studium også udenfor den katolske kirke. Hverken det ene eller det andet sted sidder vi inde med nogen løsning. Derfor har vi brug for stadig at lytte og lære.

Pastoralrådets møde i Vejle d. 30. og 31. oktober var som den slags møder er flest: en pølse med rosiner i. Efter biskoppens åbningstale, hvor han udtrykte sin tilfredshed med den nye bispebolig og det nye bispekontor i Bredgade, hvor så mange aktiviteter er forenet under ét tag (bispekontor, pastoralråd, arkiv, Katolsk Forum, liturgisk materialecentral), fulgte

FORMANDENS BERETNING, hvori han først beskæftigede sig med Ansgarstiftelsens skoler. Skolen i ÅLBORG skal gennemføres som en selvejende institution. I NAKSKOV har Josephsøstre foræret bispedømmet grund og bygninger (ca. kr. 300.000), således at skolen, der er blevet en selvejende institution, har indgået en lejekontrakt med Ansgarstiftelsen og kan betragtes som sikret for fremtiden. Et andet punkt af interesse var oplysningen om forholdene omkring kapellet i Rudkøbing (et lille museumsstykke, indrettet af Peter Schindler), hvor kommunen har købt hele ejendommen og har påtaget sig forpligtelsen til stedse at vedligeholde kapellet for egen regning og stille det til rådighed for den katolske menighed på stedet, mens beboelsesejendommen for en meget rimelig husleje er udlejet til pastor Diekmann.

BISPEDØMMETS ØKONOMI 1965/66-1970/71 blev med megen klarhed og lethed forelagt af P. Høyer, som vil udarbejde et sammendrag til senere offentliggørelse i Katolsk Forum.

I en **ORIENTERING OM BISPEDØMMETS PROJEKTER** omtalte P. Høyer følgende foretagender: kirkebyg-

geri i Tåstrup til ca. kr. 700.000, opførelse af en præstebolig i Haderslev, kirkebyggeri i Hillerød og endnu uklare planer i forbindelse med Klitborg, Asserbo og Bastrup. Kirkebyggeriet i BRØNSHØJ var det næste emne, som med nogen dramatik blev gennemdrøftet, idet pater Gommans overraskende rejste spørgsmålet om nødvendigheden af at have et sogn i Brønshøj – så tæt ved både Herlev og Søborg. Man blev dog hurtigt enige om, at kirken i Brønshøj af flere grunde skal bygges. De indsamlede penge er nemlig knyttet til formålet. Aldersdomshjemmet, som for at opnå kommunens tilskud ikke må have noget bederum, skal nødvendigvis kompletteres med denne kirke, mens midlerne, som uventet blev mindre ved Hoffmanns Mindes forandrede stilling, idet denne institution p.g.r.a. de høje omkostninger ved alderdomshjemmets opførelse ikke har mulighed for at yde tilskud til kirkebyggeriet, trods alt rækker til opførelsen af en kirke, der nu, da arkitekten har omarbejdet planerne, berammes til at ville koste ca. 1,5 mill.

STRUKTURUDVALGET forelagde nogle ændringer i »Vedtægter for Menighedsråd« og »Regulativ for Valg af Menighedsråd«, som gik ud på, at alle »præster, der af biskoppen er sendt til menigheden« bliver fødte medlemmer af menighedsrådet, og at klager over valgstyrelsens afgørelse skal indsendes til pastoralrådet, mens klager over menighedsrådenes afgørelser angående udeladelse eller optagelse på valglisten skal rettes til biskoppen. Forslagene blev vedtaget. Også et forslag om at sænke

PASTORALRÅDSI

valgrets- og valgbarhedsalderen fra 18 til 16 år blev vedtaget.

Derefter sprang man lidt i dagsordenen for at kunne gå over til generaldebatten i anledning af »BETÆNKNING OM DEN KATOLSKKE PRESSE OG ANDEN PUBLIKATIONSVIRKSOMHED I DANMARK«. Selve betænkningen, et vægtigt skrift på 27 sider, ledsaget af endnu 22 sider bilag af forskellig art, fandt megen ros og anerkendelse. Betænkningen blev forelagt af formanden for »udvalget for det skrevne ord«, H. J. Johansen. Selve generaldebatten blev, som det jo også er meningen med en sådan »brain-storm« (oversættes med »idé-plukning«?), meget spredt. Opfordringen til at komme med ideer, gode ideer, kan nemt give anledning til en slags dagdrømmerier, som dog ikke kan frakendes en vis mentalhygiejnisk værdi. Alt det, vi alle sukker efter, men som er så vanskeligt at realisere (ellers var det jo allerede ført ud i livet), blev skrevet på ønskelisten. Det er ikke muligt her at gengive de enkelte indlæg, men jeg vil lige opsummere de forskellige hovedtendenser i debatten. Det, man ønskede, var 1) et biskoppeligt blad, sendt til *alle* katolske husstande, som dels skulle formidle kontakten mellem bisp og troende, dels

MØDET

formidle de for enhver dansk katolik nødvendige oplysninger, dels formidle nyheder fra ind- og udland og dels have et opbyggeligt sigte, - 2) et blad med samme status som Katolsk Forum, men enten mere evangelieforkyndende eller mere opinionsdannende eller mere populært eller jævnt eller mere pluralistisk eller mere samfundskritisk, - 3) et - også økonomisk - helt uafhængigt blad, som skulle være et opinionsdannende seriøst blad på kvalificeret niveau, et debatblad, eventuelt på økumenisk basis.

Generaldebatten, som strakte sig over en time om lørdagen og to timer søndag eftermiddag, resulterede i først én, og senere endnu tre enstemmige vedtagelser:

Den første vedtagelse gik ud på, at forretningsudvalget skal påtage sig den opgave at lave et meddelelsesbrev, som - hvor dette er muligt - skal udsendes sammen med sognenes sogneblade.

De tre øvrige vedtagelser, som man først ved debattens afslutning nåede frem til, gik ud på:

1. Katolsk Forum skal videreføres.
2. Man anmoder den nuværende redaktion om at fortsætte til 1.1.73.
3. Forretningsudvalget skal nedsætte en arbejdsgruppe, som skal vurdere de

konkrete løsninger, man kan nå frem til.

For vore læsere må det være betryggende at vide, at Katolsk Forums forhold hermed fundamentalt er kommet ind i et fast leje. Presseudvalgets virksomhed med hensyn til at lægge op til denne debat om Katolsk Forum er dermed bragt til afslutning, således at det under sit fortsatte virke kun behøver at beskæftige sig med »anden publikationsvirksomhed«.

Af andre beslutninger bør nævnes:

at forretningsudvalget blev bemyndiget til at nedsætte et »RÅDGIVENDE UDVALG FOR KRISTEN TJENESTE I BISPEDØMMET KØBENHAVN«, som skal rådgive med hensyn til karitativ virksomhed;

at ANSGARSTIFTELSENS REGNSKAB 1.4.70-31.3.71 blev godkendt. Som små strejflys lagde vi mærke til, at de 40 pct. af kirkebidrag, som ikke direkte refunderes til sognene, men indgår i Ansgarstiftelsens regnskab med et beløb på kr. 493.010.13, for en stor del alligevel i form af tilskud tilflyder nødstedte sogne, som havde modtaget 305.469.40 kr. En anden oplysning: Danmarks katolikker i øvrigt og Københavns katolikker indbetaler omtrent samme beløb i kirkeskat.

at ANSGARSTIFTELSENS BUDGET 1971/72 blev godkendt, idet hele bispedømmets økonomi jo skal være emne for en generaldebat på pastoralrådets marts møde. Her kom formanden til at forklare ordene »bispedømmets fremtidige økonomiske politik, strategi og taktik« med »mål på kort sigt, på

langt sigt og ... (lille beklemt pause) ... på længere sigt«.

at UDSKRIVNINGSPROCENTEN vedr. KIRKEBIDRAG for 1972/73 uforandret blev fastsat til 1½ pct. Også dette punkt kan jo inddrages i generaldebatten på næste møde.

at UNGDOMSARBEJDET skal være emnet for en generaldebat på næste pastoralrådsmøde.

at der blev nedsat et UDVALG FOR ØKONOMI og et UDVALG FOR UDLÆNDINGE (herunder turister), mens ORGANISATIONSUDVALGET blev suppleret med ét medlem samt

at NÆSTE MØDE blev fastsat til 18./19. marts 1972.

v.S.

UDVALGET FOR UDLÆNDINGE fik 7 medlemmer:

Sognepræst Paul d'Auchamp, msgr. Knud Ballin, pater Andreas Grzelak C.S.R., repræsentant Béla Hoyos, sognepræst, pater Knud Åge Nielsen S.J., pater rektor Franz Poppe S.J., fru Birgit Wohlert.

ØKONOMIUDVALGET fik 5 medlemmer:

Revisor H.D. A. F. Beyer, disponent, fru Lily Valeur Fausbøll, direktør Sven Frederiksen, sognepræst, pater Vagn Hansen O.P., bogholder O. J. Mohrsen.

ORGANISATIONSUDVALGET blev suppleret med:

Kontorchef H.D. Peder Schramm.

AKTIONSDVALGET OPLYSER:

Københavns kommune er begyndt at udsende et blad »København« til sine borgere. Fra det første nummer, som udkom i oktober, bringer vi følgende klip om fremmedarbejderne, skrevet af socialborgmester Børge H. Jensen:

»... Man regner med, at der findes en snes tusinde fremmedarbejdere i København ... Der har været udfoldet prisværdige bestræbelser for at lette tilpasningen til danske forhold. Der er udarbejdet flersprogede brochurer om bl.a. udlændinges retsstilling og om kulturelle og sundhedsmæssige forhold. Der er ydet offentlig støtte til særlige klubber. *People to People* har indrettet rådgivningscenter i Vendersgade og har i øvrigt udført et storartet arbejde for at formidle kontakt og lette overgangen.

Det er næppe nogen hemmelighed, at det ømme punkt er boligproblemet. Vel har gæstearbejderne på papiret samme rettigheder som danske statsborgere – både når det gælder lejemål af værelser og selvstændige lejligheder – men der er boligmangel i København, og ikke mange har været så forudseende, at de før indrejsen til Danmark har søgt dette spørgsmål løst f.eks. med bistand af arbejdsgiveren.

Ved *Avedøre Holme* er med finansiell støtte af staten, hovedstadskommunerne og arbejdsgivere rejst en *kollegieby*, et *introduktionscenter*, med 714 værelser. Det indeholder cafeteria, og der er stillet lokaler til rådighed for *vejledning* i fagforeningsspørgsmål, socialrådgivning, bolig- og arbejdsformidling og undervisning.

Som en særlig kommunal hjælpeforanstaltning kan nævnes »*Familievejledningen*« – et tilbud, der gives alle familier med børn, et tilbud, som også omfatter almindelig orientering om forskellige af dagliglivets mindre problemer. Man kan sætte sig i forbindelse med »*Familievejledningen*« pr. telefon – ASTA 7201 – og træffe aftale om en samtale på kontoret eller besøg i hjemmet.

Men nok så mange brochurer og nok så megen positiv vejledning og rådgivning nytter kun lidt, hvis københavnernes holdning til fremmedarbejderne er negativ. Det er den stort set ikke, men tilløb har der været til diskrimination og aggression i den danske befolkning som i alle andre. Det danske samfund – og det vil sige befolkningen som helhed – tager afstand fra racediskrimination og anden form for diskrimination. Det er oven i købet nedfældet i en lov. Men det betyder jo ikke, at bacillerne ikke findes her i landet, for hvad skulle vi ellers med loven.

Vi må gøre os klart, at vort omdømme ude i den store verden også beror

på, hvordan vi behandler vore fremmedarbejdere.

De tekniske erobringstogter har gjort vor verden mindre, vi er rykket hinanden nærmere, vi er bleve naboer, der går ud og ind hos hinanden. Vi må søge at forstå og indrette os efter, at vi kommer hinanden ved – som mennesker!

Det er vor eneste chance. Lad os gribe den!

– Familier søges, som vil være *værter for stipendiater* fra udviklingslandene i København ved aftenbesøg, weekend- eller feriebesøg (særlig jul og påske). Skemaer kan fås i International Student Centre, Østergade 16, 1100 København K., hvortil de også senere returneres i udfyldt stand. Man kan desuden henvende sig til sit sogns menighedsråd eller til sognets kontaktperson for årsopgaven, som disponerer over en del skemaer.

– *Sprogbarrieren* mellem os og de udenlandske fremmede kan afhjælpes med parlører. På Borgens Forlag, Gl. Kongevej 136, 1850 København V, er der udkommet følgende parlører: Arabisk (kr. 32,30), bulgarsk (kr. 26,75), finsk (kr. 19,75), græsk (kr. 19,85), hebraisk (kr. 49,05), islandsk (kr. 19,00), jugoslavisk (kr. 27,90), polsk (kr. 19,85), portugisisk (kr. 25,30), rumænsk (kr. 40,00), russisk (kr. 36,60), tjekkisk (kr. 19,85), tyrkisk (kr. 26,20), ungarsk (kr. 28,75).

– Prøvenummer af et *Fremmedarbejderblad* er udsendt den 6. august 1971. Bladet indeholder oplysninger til fremmedarbejderne på dansk og diverse andre sprog. Det kan bestilles hos »Fremmedarbejderbladet«, Sveasvej 8, 1917 København V.

– *Det danske Bibelselskab* har skaffet bibler på jiddisch og polsk til jødiske flygtninge fra Polen, og der er skaffet bibler på russisk, czekisk, engelsk, fransk, jugoslavisk og urdu.

Bibelselskabet er villigt til også fremover at skaffe et antal bibler på disse sprog og eventuelt andre efter behov. Biblerne kan fås gratis efter ansøgning fra præsterne.

– Folkedans i Liobahjemets sal, O. V. Kjettinges Allé 7, 2000 København F.: Begynderkursus (kr. 15,00 pr. måned) hver torsdag kl. 19.30–21.00. Et arrangement, hvor flygtninge, gæstearbejdere m.v., både enlige og familier med børn, kan træffe danske familier med børn i en hyggelig og fornøjelig atmosfære, og hvor sprogbarrieren ikke hindrer en god kontakt. (Ring 01) 71 63 60, bedst kl. 17–19, Bodil og Povl Egede Andersen, Damstien 30, 2720 Vanløse.)

AKTIONENS GANG

I MENIGHEDERNE

Skt. Annæ

Menigheden forbereder en dansk-polsk aften, en aften for flamlændere, en for spaniere og en for studerende.

Johanneskirken

Den 6. oktober var der menighedsmøde med socialrådgiver, frk. Lizzie Bruun som aftenens taler. Hendes foredrag gav et stærkt indtryk af det umådelige behov, der er for medmenneskelighed i vort land. Utrolig mange mennesker kan leve – eller ligge døde – i dagevis, før nogen bekymrer sig om dem. Menneskenes behov er mangfoldige og individuelle. Den, som vil komme et andet menneske til hjælp, må vide, at han kommer for at tjene et medmenneske. Man må ikke komme ligesom for at påtvinge andre sin tjeneste. Man må holde ud, så længe det menneske, man vil hjælpe, ønsker at have med én at gøre. Man tjener andre ved at give af sin tid, give sig selv så at sige, ved at interessere sig for den anden. Og man må ikke komme for at tale om sine egne problemer. »Mange begynder som samaritaner, men ender som samaritter.« Med andre ord: Mange begynder med et inderligt ønske om at tjene de mennesker, der indbyder dem til at besøge sig, men kommer så ind i en stresset rutine, hvor de mere tænker på at gennemføre et program end på at være noget for hver enkelt af dem, de kommer i kontakt med: De bliver en slags professionelle samaritter i stedet for ganske enkelt at være interesserede i deres medmenneskers ve og vel.

Og sognepræsten tilføjer: »Noget af det glædeligste, jeg har oplevet i denne kommune er i øvrigt kontakten med embedsmændene i vor sociale administration. De er jo professionelle samaritter, men individuelt er de samarita-

DE FREMMEDE IBLANDT OS

ner i beundringsværdig grad.

Forleden blev jeg ringet op af en dame, der sagde: 'Jeg vil gerne bede Dem skaffe mig en bedstemor – eller bedstefar for den sags skyld. Vi er en lykkelig familie med 4 børn, en hund og en papegøje.' Det lød jo ikke helt almindeligt. Det viste sig, at man for en snes år siden havde ansat en ugentlig syerske. Da syersken blev nogle år ældre og opgav at sy, blev man ved med at hente hende hjem en gang om ugen, for nu trængte HUN til familiens selskab. Nu var hun død, og man havde brug for en til at tage hendes plads ...«

Efter foredraget vedtog man at støtte især 2 projekter:

– *Adjunkt Ole Perstrup* påtog sig at formidle indbydelser fra menighedens medlemmer til udenlandske studerende i Københavnsområdet, som ønsker at komme i et dansk hjem (jfr. ovenfor).

– *Lærer, fru Lilian Bragen* har foreløbigst startet en besøgstjeneste til ensomme mennesker i Gladsaxe. Adresserne på mennesker, som gerne vil have besøg, får vi bl.a. fra kommunens omsorgsassistent. Denne opgave kan snart tage form af regelmæssige besøg hos et isoleret menneske, snart kan det især dreje sig om en daglig opringning på et bestemt tidspunkt. Hensigten med den sidstnævnte form for 'service' er at give mennesker, der lever meget ensomt, denne forvisning om, at skulle de blive hjælpeløse, vil deres tilstand i hvert fald blive opdaget på det tidspunkt af dagen, hvor deres 'besøger' ringer dem op. – Det er klart, at denne telefontjeneste medfører, at 'besøgeren', hvis telefonen ikke svarer, må sørge for, at der omgående går bud til vedkommende ...

Esbjerg

I menighedsrådet og på 2 menigheds-møder har man behandlet resultaterne af svarene på et spørgeskema om sognets liv, som var blevet sendt til hele menigheden (se rubrikken »Livet i menighederne« andetsteds i bladet). Blandt andre konkrete beslutninger bestemte man at oprette to grupper i forbindelse med årsopgaven. Den første af disse grupper skal finde ud af, hvad der kan gøres for alle ensomme, syge, gamle, søgende osv., og hvordan det i fremtiden kan sættes i system, så det fungerer bagefter. Den anden gruppe har som opgave fået U-landshjælpen. Den har truffet den praktiske bestemmelse, at der skal sættes en Vincentbøsse op i kirken til hver gudstjeneste, og at der skal indbydes nogen, som kan tale med Caritas og Vincentgrupperne. Hvis andre menigheder ønsker noget lignende, kunne msgr. Ballin og pater Gommans jo muligvis komme på en turné. Det ville være billigere for de enkelte sogne.

Helsingør

Kontaktmanden, pater G. Coenen meddeler:

1. Helsingør er udlændingenes by. Det mærkes i kirken, især om sommeren. I våbenhuset ophænges der derfor en mappe med en duplikeret skrivelse på seks forskellige sprog med en velkomsthilsen, en del forklaringer og meddelelse om, hvor der læses messe på det pågældende sprog samt præstens navn og træffetider.
2. Kirken besøges flittigt af jugoslaviske gæstearbejdere. Man har for to år siden kontaktet dem ved hjælp af

en tolk og tilbudt dem fri afbenyttelse af ungdomslokalet som mødested. Der kom 35. Siden da har en gruppe på gennemsnitlig 20 jugoslaver en gang om måneden drukket kaffe efter højmessens med præsten og forskellige fra menigheden. Sprogsvanskelighederne er ikke blevet mindre i løbet af de to år. Den kvindelige tolk underviser desuden i dansk på aftenskolen.

3. Man er til stadighed i god kontakt med byens fremmedpoliti, med hvem man i fællesskab har løst mange problemer for enlige udenlandske mødre og andre.
4. Man har gennem flere år haft en tøjcentral i en saneringsmoden bygning, hvor der kan afleveres brugt tøj. Efter en frasortering af det dårlige og snavsede, som går til byens stor-skraldemand, gives det øvrige til alle, der anmoder om det. Der er i den senere tid især kommet jugoslaver og sigøjnere. Det siges, at de sender tøjet til deres hjemland, og det er jo kun glædeligt. I venteværelset hos fremmedpolitiet agtes ophængt en meddelelse på de forskellige slaviske sprog – dels om tøjcentralen og dels om messetiderne og datoer for kaffetåren efter messen.
5. Man ønsker at lave en duplikeret messebog på jugoslavisk og dansk med kun de mest almindelige bønner og messesvar.
6. Til enhver tilflytter til sognet sendes en duplikeret folder med ordene: Velkommen i Deres sogn, på forsiden. Inden i folderen findes der så en beskrivelse af sognets aktiviteter og på bagsiden er angivet sognets størrelse, navnene på alle menighedsrådsmedlemmerne, formandens adresse og telefonnummer, præstens træffetider og telefonnummer samt meddelelse om, at præsten eller et medlem af menighedsrådet snart kommer på besøg.
7. På programmet står en udvidet besøgstjeneste, men menighedsrådet er for tiden sammen med søstre og præsten i færd med at udarbejde et projekt, som går ud på at omdanne hele præstegården til et menigheds-hus med en mindre sal, to mødelokaler, kontor, hobbyrum, tøjcentral og præstebolig. Dette hæmmer for tiden i nogen grad aktiviteten udadtil, men til gengæld fremmes med et menighedshus i høj grad muligheden for at gøre noget virkelig effektivt for alle kategorier af ensomme fremmede. Ved en senere lejlighed skal vi høre om resultatet af disse anstrengelser!

Køge

Et spørgeskema om menighedsarbejdet og gudstjenesten er under udarbejdelse for blandt andet at få kontakt med de trosfæller, man ellers ikke ser så meget til.

Næstved

Den 26. oktober blev der i Næstved afholdt et godt besøgt menighedsmøde med frk. E. Kieler, msgr. K. Ballin og lærerinde fru A. Buus. Fru Buus præsenterede en montage af fotografier, som hun selv havde taget i København med henblik på årsoppgaven, ledsaget af tekster, som blev fremsagt af søstre, og musik. Denne samme montage havde også tidligere været fremvist på det stor-københavnske menighedsrådsmøde. Man kom til den beslutning af sende et spørgeskema til menighedens medlemmer om deres ønsker og behov i forbindelse med sognets liv og om de bidrag, de kunne yde i forbindelse med årsoppgaven og sognet.

Randers

I anledning af årsoppgaven afholdt man den 2. oktober den planlagte sammenkomst for de ældre i sognet. En halv snes ældre mødte op, og ca. dobbelt så mange fra menigheden kom for at være sammen med dem. Alle syntes at have haft det hyggeligt og rart, og de lovede at komme til det næste møde i november. Sammenkomsten sluttede med messe, hvorefter de, der var blevet hentet i bil, blev kørt tilbage til deres hjem.

Tåstrup

Den påtænkte internationale efterårsfest afholdtes den 23. oktober med 80 deltagere (deriblandt nogle pakistanere) på en ældre bondegård, som kommunen havde stillet gratis til rådighed. Af de 840 katolikker i sognet er der 80 af udenlandsk afstamning fra i alt 21 nationer, og desuden bor der i Tåstrup 481 gæstearbejdere fra i alt 12 nationer. – Overskuddet blev 530 kr. plus en gave på 500 kr. Hele dette overskud går til afholdelsen af en »dansk jul for gæstearbejdere«.

Vejle

I Vejle er der for øjeblikket ingen påtrængende problemer med hensyn til flygtninge, gæstearbejdere eller udenlandske studerende. Hvad de isolerede katolikker angår, er der allerede i menigheden flere organisationer, der søger at løse deres problemer, dels – gennem

mange år – den lokale afdeling af Danmarks Katolske Kvindeforbund, dels – i det sidste par år – en kreds af interesserede, »kontaktgruppen«, der fortrinsvis tager sig af ældre i menigheden – med stadig større tilslutning. Inspireret af årsoppgaven vil kontaktgruppen forsøge også at udvide sit arbejdsfelt til sygehus- og plejehjemspatienter. Desuden har man ved det sidste arrangement sammen med de ældre gennemdrøftet årsoppgavens afsnit om de isolerede katolikker for at gøre de ældre interesserede i opgaven. Og endelig har menigheden i flere år haft et månedligt kaffe arrangement efter højmessens med det formål at fremme menighedens fællesskab og samtidig få lejlighed til at indbyde fremmede til at deltage i det.

Aabenrå

Kontaktmand: Programsekretær Jørgen Møller.

Århus

Kontaktmand: Universitetslektor Bent Dalsgaard Larsen. – Den 26. september afholdtes et stort menighedsmøde med 70 deltagere om årsoppgaven. Efter den billedmeditation med musik, som Kateketcentralen har lavet, og som blev benyttet i Odder, var der arrangeret et panel med initiativtagerne fra menigheden og en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp, Jydsk Afdeling, samt frk. E. Kieler og pater F. Poppe. Der var fremlagt lister, hvor de tilstedeværende kunne tegne sig for deltagelse i årsoppgaven. Der er et effektivt samarbejde i gang med kommunen, som er meget aktiv.

Tórshavn

Sognepræsten, pater A. Kons skriver: »Årsoppgaven er ikke særlig aktuell heroppe bortset fra enkelte fremmede, der bliver indlagt på hospitalet her, f.eks. en franskmænd, som jeg passer for tiden. Der findes også enkelte fremmede i menigheden (bl.a. mig selv).«

Academicum Catholicum, København

AC holdt den 6. oktober et møde, som helt var helliget »de fremmede iblandt os«. Stud. theol. Richardt Hansen redegjorde teologisk og filosofisk for fremmedgørelsesbegrebet (Karl Marx, teologien om synden m.v.). Studenterpræst Palle Dinesen karakteriserede universitetsmiljøet som stadig præget af fremmedgørelsen, et koldt miljø, som studenterne faktisk lider under. I den retning mente han ikke, studenteroprøret

ved universitetet havde været radikalt nok. Fremmedgørelsen udsprang efter hans mening af tre ting: 1) Intellektualismen, en mentalitet, der er stærkt præget af naturvidenskaben, og som altså koncentrerer sig om det rent objektive og abstraherer fra det menneskelige – også inden for de humanistiske fag. I psykologien beskriver man f.eks. adfærdsmønstre i stedet for at beskæftige sig med menneskets behov, – 2) individualismen, som er så effektivt symboliseret ved den måde, hvorpå auditorierne er opbygget med enkeltmandspulter, som ikke fremmer kontakten! – og 3) provinsialismen, hvor man overalt er optaget af sine egne lokale forhold uden sans for solidariteten med de større sammenhænge. Læstet drages idag i virkeligheden ikke af universitetet, men af de små aktive grupper, der engagerer sig i en indsats for andre, f.eks. Kirkens Korshær, Settlement-arbejdet, International Student Centre, indsatsen for U-landene osv.

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva 408

Fint arbejde – Trla 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frhavgade 13, Kbh. Ø.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhen Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omlindbindinger

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Kongensgade 39, Esbjerg

Telefon 12 08 29

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

NEW-YORK

UNICEF 25 ÅR

Den almindelige ophidselse, der har præget FN i dette efterår, og som er blevet forøget af debatten om Kina og kapløbet om at finde en ny generalsekretær, bør ikke overskygge en af de største succeser i FN's historie, nemlig 25-årsdagen for grundlæggelsen af FN's børnefond (UNICEF).

UNICEF har siden sin grundlæggelse i efteråret 1946 gennemført følgende:

- 400 millioner børn har fået BCG-vaccine imod tuberkulose.
- Over 425 millioner børn er blevet undersøgt for framboesia, og 23 millioner er blevet behandlet for det.
- 71 millioner børn er blevet undersøgt for granuløs øjenbetændelse, og 43 millioner er blevet behandlet for det.
- 415.000 børn er blevet helbredt for spedalskhed.
- Der er skaffet udrustning til over 50.000 helsecentre, prædiatriske klinikker og fødeklinikker i 132 lande.
- Der er skaffet udrustning til over

58.000 folkeskoler, højere skoler og lærerseminarier.

Og der er sket meget andet end det. UNICEF har således for øjeblikket påtaget sig en hjælpeaktion til 18 millioner dollar for børn og mødre, der lever som flygtninge i Indien og Østpakistan, og til hvem de allerede i månedsvis har skaffet fødemidler, medicin, transport og husly.

Det er utroligt, at en kombination af lige gyldighed, vildledende oplysninger og ren og skær gøren fortræd fra højre-ekstremistiske fanatikeres side nogle steder har gjort det vanskeligt for UNICEF at opnå støtte fra samfundet. Vi håber, at mange i den kommende tid gavmildt vil støtte UNICEF's arbejde. Til lykke med fødselsdagen, UNICEF.

(*The Christian Century*, 27/10 1971)

SCHWEIZ

100 ÅRS JUBILÆER – OG HJERTEGIG LYKØNSKNING

De katolske schweiziske dagblade, det tyskskrevne »Vaterland« (Fædrelandet) med et oplag på 52.000 eksemplarer, og

det franskskrevne »La Liberté« (Friheden) med 25.000, har i år 100 års jubilæum, fortæller pastor emer. Hans Magle, Søborg, tidligere dansk sognepræst i Tønder, i det netop 75-årige »Kristeligt Dagblad« hvor han fejrer vort kristne danske dagblads lykønskninger til i hjertervarme ord.

TYSKLAND

»KONFESSIONSSTATISTIK 1971« FRA TYSKLAND

29,2 millioner mennesker i den vesttyske forbundsrepublik er medlemmer af de evangeliske landskirker (EKD). Den talræmæssigt næststørste konfession er den romersk-katolske kirke med 27,5 millioner medlemmer. De øvrige anerkendte trossamfund er kun få i tal. Der er 70.000 metodister, 67.000 i Forbundet af evangeliske Frikirker. 51.000 gammel-lutheranere, 20.000 gammel-katolikker og 500 kvækere og Frelsens Hærs officerer og soldater. I DDR tilhører fortsat over 10 millioner de evangeliske kirker, mens 1,6 millioner bekender sig til den romersk-katolske kirke.

Jørgen Hviid Psykologi og religion

1971. 201 S. HFT. KR. 29,50

Denne bog skildrer nogle væsentlige sider af religiøsitet, således som vi møder den i vor kulturkreds. Formålet er at vise religiøsitetens udvikling fra en vag diffus følelse hos barnet til et differentieret personalt gudsforhold, der omfatter intellektuelle, emotionelle, voluntære og sociale aspekter.

Bogen behandler hovedemnerne: Hvad er religiøsitet? – Gudsbegrebet og dets udvikling – Fra magisk til personalt gudsforhold – Oplevelsen af symboler og religiøst sprog – Sociale normer og samvittighed – Religiøsitet og fællesskab – Motivation for religiøsitet – Børn med særlige vanskeligheder – Religiøse konflikter og tvivl – Metodologi og forskningsmetoder.

GYLDENDAL

WIEN

Kardinal Mindszenty tager fast ophold i Wien

Vatikanet - NC News Service

Den ungarske kardinal Jozsef Mindszenty har den 23. oktober forladt sit midlertidige hjem i et tårn i Vatikanet og er fløjet til Wien, hvor han formodes at tage fast ophold.

Om morgenen, før han rejste, fejrede den 79-årige kardinal messen sammen med pave Paul VI i Vatikanet. En anden koncelebrant var msgr. Joseph Zargan, som har været kardinalens stadige ledsager, siden han forlod Ungarn, og som også ledsagede ham til Wien.

Kardinalen ankom på pavens indtrængende opfordring til Rom den 28. september i år efter 15 års frivilligt eksil i den amerikanske ambassade i Budapest. Sin beslutning om at forlade Ungarn betegnede kardinalen som »mit

livs tungeste kors«, men han bøjede sig dog efter langvarig modstand for pavens ønske for at gavne Kirken.

Vatikanets dagblad »L'Osservatore Romano« nævnte kun messen og kardinalens påfølgende afrejse i billedunderskriften til et foto på anden side, to dage efter at han var rejst.

Messen overværedes af ungarske præster, søstre og lægfolk, som er bosiddende i Rom, og som med ungarske salmer deltog i liturgien. Efter messen havde kardinalen en privat samtale med paven, der betegnedes som »meget hjertelig, og som varede en halv time«.

Kardinal Mindszenty blev ledsaget til lufthavnen af ærkebiskop Agostino Casaroli, som er leder af det, der i Vatikanet svarer til udenrigsministeriet. Han henvendte sig ikke til pressen, før han gik om bord i flyveren til Wien med afgang kl. 10.00.

Velunderrettede kilder oplyser, at kardinalen havde regnet med at tage til Wien en uge tidligere, men at der tilsyneladende var visse vanskeligheder med de østrigske myndigheder, som gjorde, at tidspunktet for rejsen måtte opsættes.

Man mener, at kardinal Mindszenty kommer til at bo i Pazmaneum, som er

bolig for ungarske præster og præstestuderende, der rent teknisk hører ind under det ungarske ærkebispedømme Eztergom, som stadig beklædes af kardinalen, selv om det nu styres af en apostolisk administrator.

»Alt er parat til, at han kan flytte ind,« har en talsmand for Pazmaneum sagt til pressen i Wien. »Hele andensalen er klar til, at han kan bo der. Han har til hensigt at tage fast ophold hos os.«

Pazmaneum er en firetages bygning, opført af grå sten. Den ligger i et roligt kvarter lige ved siden af den amerikanske ambassade i Boltzmannsgasse.

Den amerikanske kansler Bruno Kreisky har over for pressen udtalt, at kardinalen har lovet den østrigske regering, at han ikke vil blande sig i politik.

IRLAND

Pengeudlånere bransker Ballymurphys katolske indbyggere

Belfast, Nordirland - NC News Service

P. Jeppesen & Søn

Murermestre
Zehngade 4, Kolding
Telefon 62 06 93

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 62 01 66

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Tlf. (08) 52 15 44

AKTIVBANKEN A/S

Kolding

R. Schullik

Slagterforretning
Nørrebrogade 48, Esbjerg
Telefon 12 02 14

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 8, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Bilkkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvivalenter
Billdebøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billdebøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olletank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, Allerød
Tlf. (03) 27 31 00

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Høvedammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 83 50

Tonny Vergmann

Bilkkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Solagervej 8, Næstved
Tlf. 72 66 61

N. Juul Pedersen A/S

Giamestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 68
Næstved
Leverandør til katolske Institutioner

Uautoriserede pengeudlånere, som kræver ublu renter af deres penge, har indledt lukrative forretninger i det i vid udstrækning katolske kvarter Ballymurphy, som for nylig har været skueplads for heftige kamphandlinger.

Beboerne i denne katolske ghetto, hvor næsten halvdelen af mændene er arbejdsløse, siger, at de må betale renter på op til 25 % om ugen. Husmødre, der låner 5 pund om mandagen for at klare sig ugen ud, må næste weekend betale det lånte tilbage med 6.25 pund.

MEXICO

Præst anklager store handelsselskaber og rige nationer for fattigdommen i verden

Mexico City - NC News Service

Den amerikanske msgr. Joseph Gremilion, som er sekretær for den pavelige ko-

mité for retfærdighed og fred, har anklaget de internationale handelsselskaber og lokale magteliter for at være skyld i fattigdommen i verden. Han siger, at religionssamfundene bør fungere som samvittighedens stemme i forbindelse med bestræbelserne for at skabe retfærdighed i verden.

ROM

BISPESYNODENS AFSTEMNINGS-RESULTATER

Efter en debat i 37 dage afsluttedes bispekonferensens 3. verdenssynode d. 6. november i Rom med nogle vigtige afstemninger. Lige inden dette nummer går i trykken, er vi kommet i besiddelse af de nøjagtige afstemningsresultater. Det drejer sig om to spørgsmål. For det første: Skal den nuværende cølibatsordning i den vesterlandske Kirke

bibeholdes? Af 198 tilstedeværende bisper stemte 169 for bibeholdelsen, 22 stemte imod og 7 afholdt sig fra at stemme. Det andet spørgsmål var gifte mænd (naturligvis med forbehold, hvad angår pavens rettighed til at dispensere). Formel A fik 107 stemmer. For formel B udtalte sig et kvalificeret mindretal på 87 stemmer; 2 afholdt sig fra at stemme og to stemmer var ugyldige. Men også mindretallets votum (= formel B) var meget forbeholdent. Det indrømmede ikke bispekonferencerne nogen fuldmagt. Mindretallet vil overlade til paven at give tilladelse til »i særlige tilfælde af pastoral nødvendighed under hensyntagen til Kirkens fælles vel at præstevie (gifte) mænd af moden alder og eksemplarisk livsførelse«. I en afslutningstale stadfæstede (konfirmerede) paven den første af de to afstemninger, opretholdelsen af den nuværende cølibatsordning. Desværre kom synodens andet emne »Retfærdighed i verden« ikke til nogen afslutning. Også paven fremhævede, at hele synodens procedure må forbedres.

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved

Alt vedrørende begravelsø ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74.

Carl Bæk & Søn
El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 68
Lys - Kraft - Oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsøller

Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre

Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian Walther

HORSENS

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Århus

Telefon 12 87 00 (4 lln.)

Vejle Optik

v. Anker Kastrup

Briller

Torvegade 8, Vejle. Tlf. 62 03 08

TILBYEN
FRABYEN
- i byen
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Benzon's Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelsø og bisættelsø ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Skal De flytte?
AMAGER
FLYTFORRETNING
Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Moderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.

Tlf. (01) *12 67 61

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

TAK FRA FÆRØERNE

Palle Burla kom til Færøerne i 1953 for at vikariere i sognepræsteembedet her i nogle måneder, men disse få måneder blev til 18 år, således at pastor Burla er den katolske præst, der har virket længst tid på Færøerne, i hvert fald efter reformationen. Alene i kraft af sit lange virke her vil pastor Burla komme til at indtage en central stilling i den færøske katolske kirkes nyere historie, men han har også efterladt sig et varigt minde i form af den katolske salme- og bønnebog på færøsk, som han udgav i 1959 på et tidspunkt, hvor man i folkekirken heroppe endnu benyttede dansk salmebog. Pastor Burlas salmebog blev til med bistand fra forskellige uden for den katolske menighed, og det var helt naturligt for Burla at søge hjælp hos kristne af andre trossamfund, idet han altid har lagt stor vægt på det økumeniske arbejde. Han har da også gennem de mange år heroppe fået mange venner uden for menigheden.

Disse venner og menigheden tog afsked med pastor Burla ved en sammenkomst på Franciskanersøstrenes skole efter messen den 5. september 1971, hvor

menighedsrådets formand, hospitalsinspektør Bonnevie, takkede pastor Burla for hans arbejde heroppe. En noget snævrere vennekreds samlede samme aften til en afskedsmiddag for pastor Burla på hotel »Hafnia« med efterfølgende kaffe i dommerboligen. Ved middagen blev pastor Burla hyldet af mange talere, bl. a. Færøernes biskop Jacob Joensen.

Pastor Burla er student fra samme skole som den, der skriver disse linier, nemlig fra Østre Borgerdydskolen i København. Efter studentereksamen i 1938 studerede han først teologi ved Københavns universitet, og siden fik han sin egentlige præsteuddannelse i Belgien under krigen. Den 8. september 1946 blev han præsteviet i København, og det havde været hans ønske at kunne fejre sit 25-års præstejubilæum heroppe, men forskellige forhold gjorde, at han måtte forlade Færøerne allerede den 7. september.

Vi heroppe vil gerne endnu engang takke pastor Burla for de 18 år og ønske »Harrans signing« over hans fremtidige virke i Fredericia.

E. A. Bjørk

K. F. & K. F.

Katolsk Forum og Kristeligt Folkeparti – hvad har de to med hinanden at gøre? – vil den uvildige læser sikkert udbryde, og, ud fra hvad Forum hidtil har skrevet om Kristeligt Folkeparti, med rette. Bortset fra læserbreve, og dem skal redaktionen jo hverken dadles eller roses for, har der kun været en artikel, skrevet af en erklæret socialist, så dens tendens behøver man nok ikke megen fantasi til at forestille sig.

Når man er i den situation, at man holder af både K.F. og K.F. kan dette nok føles noget nedslående; man synes dog, at de to K.F. er så nær i familie, at de, selv om de nok ikke ligefrem bør indgå ægteskab, så dog bør anerkende familieskabet. Så vidt jeg, der mener at kende begge ret godt, kan se, så vil de det samme, om end på forskelligt plan. Generelt: at fremme det kristne mennessesyn i Danmark, fremme sund moral og social retfærdighed, eller mere specielt (et eks.) sikre det ufødte barn dets ret til livet. (Det er mig i den forbindelse en gåde, hvad Danmarks katolik-

ker skulle have stemt på, hvis man kun havde haft valget mellem partier, der har gennemført næsten fri abort og partier, der ønsker at indføre helt fri abort). Dertil kommer, at Forum plejer at være meget økumenisk indstillet, men her udføres virkelig et stykke praktisk økumeni, som man åbenbart har overset. I Kristeligt Folkepartis hovedbestyrelse sidder der f. eks. i øjeblikket to katolikker, ved folketingsvalget var hele fire opstillet som kandidater og rundt om i landet gør adskillige katolikker et stort arbejde indenfor partiet. Og overalt har der, efter hvad jeg har fået oplyst, været et forbilledligt samarbejde mellem disse og folk fra folkekirken og frikirkerne. Har der endelig været vanskeligheder, har det været på tværs af de kirkelige skel.

Ud fra disse ting, og meget mere, som der ikke kan blive plads til i et læserbrev, hvis det ikke skal svulme uforholdsmæssigt op, mener jeg, at det måtte være en naturlig opgave for Forum, at give sine læsere en upartisk og fordoms-

Poul
HENRIKSEN

Tlf. *82 37 11

Leverandør til Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60

Bogladen med de mange bøger . . .

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26

Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserves - Dybtroet

R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød

Fællesbageriet
Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger

Kolding

Telefon 82 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding

Telefon 52 35 65

J. Krønk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet

Kolding. Tlf. 52 33 44

fri orientering om, hvad Kristeligt Folkeparti er og hvad det vil, så meget mere som dagspressen i det store og hele er bundet til de gamle partier og derfor ikke kan ventes at ville give en sådan. Skulle Forum ikke ville (eller turde) dette, så vil jeg opfordre de enkelte læsere til selv at sætte sig ind i tingene (f.eks. ved at sende bud efter partiets program, der kan fås ved henvendelse til kontoret, Søndergade 16, 8700 Horsens) for derefter forhåbentlig at gå ind i partiet og være med til at præge det fremover. Hvis nogen skulle synes, dette er for ensidigt, så sammenlign venligst med ovenfor omtalte artikel, der kom de modsatte synspunkter til orde.

I øvrigt vil jeg ønske alt godt for både K.F. & K.F.

Jens Møller, Tved
6000 Kolding

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fødevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Trælåsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Gjarmøster - Kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Peter From

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

Esbjerg og Omegns Sparekasse

A C I ODENSE

Som tillæg til AC lejren på Klitborg i sommer afholdtes på foranledning af pater Grzelak i week-enden den 9.-10. oktober i Odense et møde på Sct. Albani Skole, hvori deltagere fra Klitborglejren, samt en del unge fra Odense også deltog.

Den kendte svenske teolog Tore Nyberg var indbudt som forelæser og benyttede Joh. 8,12-19 som udgangspunkt for diskussionsemnet: »Den Kristne Bevidsthed«. Tore Nyberg belyste teksten ud fra den allegoriske metode, hvorved han kom frem til de centrale spørgsmål: Hvor kommer vi fra og Hvor går vi hen? Og disse spørgsmål førte igen en ny række spørgsmål med sig, nemlig: Hvorfor og Hvordan? Som svar på spørgsmålet »Hvordan«, må vi sige, at vi har en »sendelse« og et kald til at leve som kristne, samt til at forkynde evangeliet for de andre. Hvordan vi så skal udføre denne opgave, ja, det er dét, der volder vanskeligheder.

Vil vi fremme »Den Kristne Bevidsthed« i det samfund vi lever i i dag, og det var man enig om, der var behov for, er det en nødvendig forudsætning, at vi begynder med os selv.

»Den Kristne Bevidsthed« bygger på troen og har to væsentlige opgaver, nemlig for det første, at vække vore tanker, vor bevidsthed om os selv som værende kristne, og hvad dette dermed indebærer, og for det andet, at føre denne indsigt ud i livet. Med andre ord, der er tale om en handling, en handling, der går ud på at leve vort liv i Kristus og med Ham, og dermed opfylde budet om næstekærlighed.

Alt i alt må man sige, at dette møde var et skridt på vejen til at knytte forbindelsen mellem de forskellige menigheder nøjere sammen, samt til at udvide vor »Kristne Bevidsthed«.

Marianne Meyer

NYKØBING SJ.

Da bladet i den sidste tid er blevet nok så velorienteret om interne katolske landsdelsbegivenheder, har jeg forgæves ventet en omtale af katolsk turistgudstjeneste, som Msgr. Knud Ballin - foruden alle sine andre gøremål - er arrangeret af også her i Nykøbing.

Jeg personlig har haft den glæde at hjælpe med dette arrangement gennem flere år, hvor Slotshospitalets Kirke velvilligst har været stillet til rådighed sommer og vinter, således også nu hvor der hver den 2. søndag i måneden læses messe kl. 16 ved pater van der Hoeck. Dette til orientering for eventuelle trosfæller, som holder week-end i Nykøbings smukke omegn.

I 1968-1969 stillede direktør Hempel, Anneberg, i turistsæsonen sit meget smukke kulturcenter til rådighed, og gudstjenesten var ofte besøgt af op til 100 deltagere. 1970 blev mærkepæl, for da stillede Nykøbings protestantiske sognepræst, pastor Kragh Schwartz, sin meget smukke gamle kirke til rådighed - den stammer helt tilbage fra det 11. århundrede - så den har jo en katolsk fortid, med et pragtfuldt gammel orgel, som ledsagede gudstjenesterne, hvor 710 trosfæller samledes i sommerens løb, og skønt klang det med salmerne sunget på tysk og dansk. Sommeren 1971 fortsatte

gudstjenesterne i Nykøbing Kirke, som igen besøgte af ca. 800 turister, også en post. Vi er Kragh Schwartz megen tak skyldig for den økumeniske forståelse, han har udvist ved at stille sin kirke til rådighed, og hvor han iøvrigt personlig medvirkede ved den første gudstjeneste 19. juli 1970.

Også de vekslende præster, som sommeren igennem afholdt gudstjenesterne, ofte efter 100 km kørsel tidlig morgen, kan vi takke for, at vi i sommerlandet fik vor søndagsmesse, og mange af de udenlandske turister har da også overfor mig og i kirkens gæstebog udtrykt deres taknemmelighed for vore arrangementer, så de på en så festlig og værdig måde kunne overvære den hellegelige messe.

Også Klitborg har gennem de sidst forløbne somre været rammen om et livligt og sundt ferieliv, hvor mange børn, unge og ældre har hvilet ud og badet fra den skønneste strand på hele Sjælland, samtidig med at Klitborgs kapel med vekslende gudstjenesteformer og præster har været stedet, hvor sjæleligt behov for et katolsk kristenliv er blevet frisket op til at møde vor moderne fortravlede hverdag.

Olav Hutter

JULEMARKED

EN HJERTESAG!

Katolske Menighedsplejers gigantiske julemarked finder i år sted *søndag den 28. november* på Niels Steensens Gymnasium fra kl. 9.00-19.00.

Her er stedet, hvor De kan købe mange gode julegaver for en billig penge, og samtidig støtter De det gode formål.

Der er salgsboder, automatspil, fiskedam og tombolaer.

I den specielle julebod kan De købe Deres julepynt, adventskrans og julekalender.

I restauranten er der dejligt smørrebrød og i baren en rigtig julegløgg.

Der er underholdning og Luciaoptog.

Ud over de sædvanlige messer i St. Augustins kirke på Jagtvejen er der denne dag også eftermiddagsmesse kl. 16.00.

Husk at sætte et stort kryds i kalenderen ved den 28. november, for den dag skal vi allesammen til julemarked.

Der er gratis adgang.

LOPPETORV

Nu har De chancen for at blive af med gamle sager, der står og fylder op i Deres kælder eller pulterrum, og samtidig støtter De Katolske Menighedsplejer ved at give disse sager til loppetorget på det store julemarked søndag den 28. november.

Tag telefonen og ring besked til menighedsplejernes kontor, Bredgade 69 A, 1260 København K, telf.: 15 23 03 kl. 13-16 eller på Bella 7101 kl. 18-19.

AC

RETRÆTE PÅ ÅSEBAKKEN

Lørdag-søndag 27.-28. november

AC er venligst indbudt til at deltage i en retræte på Åsebakken i Høsterkøb. Retrættemester er p. H. Roos. Tilmelding til sekretæren snarest.

PENNEVEN

2 SYDVIETNAMESISKE PIGER
SØGER PENNEVENNEKONTAKT
MED UNGE

DANSKE KATOLIKKER

Republikken Vietnams Informationskontor har gennem et stykke tid på foranledning af unge i Sydvietnam sat mange danske skoleelever i forbindelse med jævnaldrende i Vietnam, der har udtrykt ønske om pennevenskab.

Vi har nu fået brev fra 2 unge piger, der oplyser, at de er katolikker. Vi vil være Dem taknemlig, om De i Deres blad ville bringe en notits om de 2 sydvietsnamesiske unge pigers ønske om pennevvennekontakt med unge danske katolikker.

Navnene og adresserne er som følger:

Miss Bui Thi Tuyet Anh, (16 år)

33 A, Le Quang Dinh,

Gia Dinh.

Republic of Vietnam

(South Vietnam)

Miss Tran Thi Toan, (17 år)

38, Nguyen Van Thanh,

Gia Dinh.

Republic of Vietnam

(South Vietnam)

Med venlig hilsen

Republikken Vietnams informationskontor

RYGÅRD

ADVENTSAFTEN

Lørdag 11. december kl. 20

Årets adventsaften arrangeres hos assumptionssøstrene på Rygård, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

BRØNSHØJ

Ved lodtrækning i Sankt Antoni kirke er følgende numre udkommet: 3816, 5402, 9195, 4215, 7512, 2528, 765, 1525, 516. Samtidig bringes en hjertelig tak til alle, der har købt eller solgt vore lodsedler, ligesom vi takker for de indkomne gaver til Sankt Antoni kirkefond.

Menighedsrådet

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører

Ingeniører ★ Aut. kloakmester

Bjergtedvej 10,

Kbhvn., Brønshøj

Tlf. 60 11 65 og 60 16 65

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C

København V

Tlf. Eva 3787

Kød, flæsk, pålæg

En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - 94 33 68

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 68

Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester

Stationsvej 11, Nivaa

Tlf. (03) 24 71 50

Schløth's Farvehandel

Amagerbrogade 160

Tlf. 55 57 80

Støt Katolsk Forum -
tegn et abonnement!

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amallegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

Lysestøberen

Alle slags **Alterlys**

Hånddippede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15-17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 18 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

J. P. Jensen

Fisk - Vildt - Fjerkræ

Nørrebrogade 225.

København N.

Tlf. Taga 755

LITURGISK OVERSIGT

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 21/11: Kirkeårets 34. og sidste søndag: KRISTUS, ALVERDENS KONGE: 2. Sam. 5,1-3. - Salme 121 (122),1-5. (R: 1). - Kol. 1,12-20. - Lk. 23, 35-43.

Mandag d. 22/11: Dan. 1,1-6. 8-20. - Lk. 21,1-4.

Tirsdag d. 23/11: Dan. 2,31-45. - Lk. 21,5-11.

Onsdag d. 24/11: Dan. 5,1-6. 13-14. 16-17. 23-28. - Lk. 21,12-19.

Torsdag d. 25/11: Dan. 6,12-28. - Lk. 21, 20-28.

Fredag d. 26/11: Dan. 7,2-14. - Lk. 21,29-33.

Lørdag d. 27/11: Dan. 7,15-27. - Lk. 21, 34-36.

Søndag d. 28/11: 1. SØNDAG I ADVENT: Es. 2,1-5. - Salme 121 (122), 1-4a. (4b-7). 8-9. (4b-7 kan udelades). (R: 1). - Rom. 13,11-14. - Mt. 24,37-44.

Mandag d. 29/11: Es. 4,2-6. - Mt. 8,5-11.

Tirsdag d. 30/11: S. Andreas, apostel: Rom. 10,9-18. - Salme 18 (19),2-5. (R: Deres røst er nået ud over den vide jord). - Mt. 4,18-22.

Onsdag d. 1/12: Es. 25,6-10a (indtil: ... dette bjerg). - Mt. 15,29-37.

Torsdag d. 2/12: Es. 26,1-6. - Mt. 7,21. 24-27.

Fredag d. 3/12: Es. 29,17-24. - Mt. 9, 27-31. - Eller læsningerne fra S. Frans Xaver's Messe: 1. Kor. 9,16-19. 22-23. - Mk. 16,15-20.

Lørdag d. 4/12: Es. 30,19-21. 23-26. - Mt. 9,35-10,1. 6-8.

Søndag d. 5/12: 2. Søndag i Advent: Es. 11,1-10. - Salme 71 (72), 2. 7-8. 12-13. 17. (R: 7). - Rom. 15,4-9. - Mt. 3,1-12.

Mandag d. 6/12: Es. 35,1-10. - Lk. 5,17-26.

Tirsdag d. 7/12: Es. 40,1-11. - Mt. 18,12-14.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 21/11: Kirkeårets 34. og sidste søndag: KRISTUS, ALVERDENS KONGE - *Kollekt for Hedningemissionen.*

Mandag d. 22/11: S. Cæcilie.

Tirsdag d. 23/11: Ferialdag - Eller: S. Clemens I, pave og martyr. - Eller: S. Columban, abbed (f. i Irland, død 615 i Bobbio, Italien).

Onsdag d. 24/11: S. Johannes af Korset, præst og kirkelærer.

Torsdag d. 25/11: Ferialdag.

Fredag d. 26/11: Ferialdag.

Lørdag d. 27/11: Ferialdag - Eller: Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 28/11: 1. SØNDAG I ADVENT.

Mandag d. 29/11: Ferialdag.

Tirsdag d. 30/11: S. Andreas, apostel.

Onsdag d. 1/12: Ferialdag.

Torsdag d. 2/12: Ferialdag.

Fredag d. 3/12: S. Frans Xaver, præst; værnehelgen for alle missionærer og missionslande.

Lørdag d. 4/12: Ferialdag. - Eller: S. Petrus Chrysologus, biskop og kirkelærer.

Søndag d. 5/12: 2. Søndag i Advent.

Mandag d. 6/12: Ferialdag. - Eller: S. Nikolaus, biskop.

Tirsdag d. 7/12: S. Ambrosius, biskop og kirkelærer.

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m.m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Kildemosevej 15 - Telefon 12 33 43

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarlederforstander: R. Hoff, Hellerupgaardvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Eill Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annoncøekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgsspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

Joe Hill

Svensk film er mere end Bergman og politiske debatfilm. Midt imellem de to tendenser har Bo Widerberg placeret sig og udviklet sin egen personlige stil. Han har så at sige taget det bedste fra de to traditioner: interessen for det enkelte menneske og forståelsen for en større samfundsmæssig sammenhæng. Det kom tydeligt til udtryk i »Oprøret i Ådalen«, hvor vi følger en arbejderfamilie under en strejke. Konflikten tilspidnes og arbejdsgeberne tilkalder militær for at beskytte strejkebryderne. Under en fredelig demonstration kommer det overnerøse militær til at skyde fem arbejdere. Skildringen virker gribende og følelsesfuld uden at forfalde til enøjet beskrivelse af de kæmpende parter.

Det er ikke så underligt at Bo Widerberg har fundet på at filmatisere Joe Hillstrøms liv, for her er en person, som kæmper for arbejderklassens rettigheder ved bl. a. at bruge sit kunstneriske talent til at skrive og synge kampsange. Widerberg har som kunstner store lighedspunkter med Joe.

Joe Hillstrøm udvandrede i 1902 fra Sverige sammen med sin bror til Amerika. Som så mange andre er de lokket til landet, der flyder med mælk og honning, i håb om at få et godt arbejde og måske tjene mange penge. Joe tilpasser sig hurtigt, lærer sproget og afkorter navnet. Han er fuld af forundring over livet i New York. Alt virker nyt og betagende. Gennem kontakten med en 7-8 års knægt får han dog indblik i skyggesiden af samfundet. Drengen forsørger sin mor og bror ved rapserier og småfiduser. De bliver smidt på gaden den dag han kommer i fængsel. Uden egentlig at forstå, hvad der er sket med drengen og hans mor, opgiver Joe at hjælpe dem, og søger i stedet vestpå for at finde sin bror.

Vestpå

Filmen fortsætter med i små, korte episoder at fortælle om Joe. Efter at have forladt New York møder han en gammel vagabond, som sætter ham ind i alle fiduserne om, hvordan man rejser land og rige rundt uden en øre på lommen. Joe lærer at hoppe på toget i farten, at »fiske« høner og at sætte pris på det frie liv under åben himmel. Perioden er måske den lykkeligste eller i alt fald den mest problemfri i Joes liv, og vi får del i friheden og skønheden. Sjældent har det amerikanske landskab virket så storslået i en film uden at den fortaber sig i skønmaleri.

Men idyllen varer ikke evigt. Joe bliver nødt til at arbejde de forskellige steder han kommer frem, og her møder han klassekampen. Overalt prøver arbejdsgeberne at presse mest muligt ud af arbejderne, selvom de derved udsættes for alvorlige farer. Langsomt spirer en politisk bevidsthed frem, fordi han dagligt udsættes for undertrykkelse og nedværdigende arbejdsforhold. Joe forsøger at organisere arbejderne, så de kan stå stærkere i kampen om deres elementære rettigheder. Sammenfattende kan siges, at Widerberg skildrer de upriviligerede, her personificeret i Joe Hill, som en munter men sammenbidt og udholdende agitator.

Livsenergi og humor

Noget af det mest befriende ved den politiske dimension i filmen er, at hovedpersonen ikke er en træmand eller en behård ideolog, men en livsglad og munter ung fyr. Hermed bliver agitationen ikke bare til tom snak, men til en levende realitet, fordi Joe allerede i kampens hede er i stand til at leve som om slaget var vundet. Det gør ikke klassekampen mindre uforsonlig, men under-

streger blot de menneskelige egenskaber og værdier, som ikke kan trives i et classesamfund.

Et af de morsomste eksempler på politisk organisationsarbejde skal lige omtales. Vi ser Joe presse bukser, pudse sko og rive en pude i stykker for at kunne binde sig et silkeslips. Han går ind på en meget fin restaurant og efter mange forviklinger, han kender jo ikke det højere borgerskabs manerer, lykkes det ham at få fortæret en overdådig middag. Til sidst tilkaldes tjeneren, som forundret ser til, at Joe smider jakken, smøger ærmerne op og beder om at blive vist ud i køkkenet. Formålet med aktionen var at komme ind på en arbejdsplads, hvor arbejdsgeberen underkuede de ansatte. Det varer da heller ikke længe, før der udbryder en strejke.

Brød og blomster

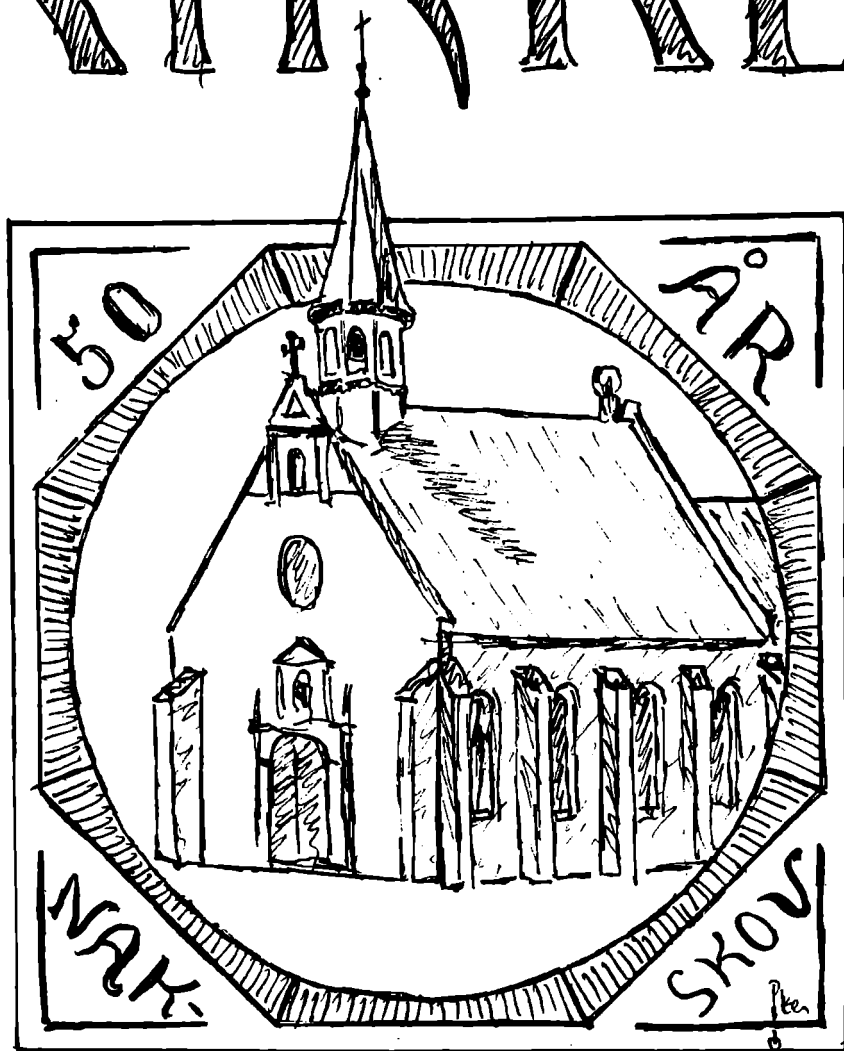
I slutningen af filmen bliver tonen lidt mere bitter. Joe Hill anklages for mord og selvom han gennemhuller »beviserne« dømmes han alligevel. Hans kammerater kommer og besøger ham i fængslet og fortæller om, hvordan det går med at organisere arbejderne. Vi hører bl. a. om en kvindestrejke, som gik under parolen »Brød og blomster«. Joe bliver glad. Hans kampånd og livsglæde lever videre i arbejdsgeberen, selvom han dræbes af myndighederne.

Det følelsesfulde og til tider romantiske slår aldrig over i sentimentalitet. Slutningen er i så henseende eksemplarisk. Asken fra Joe fordeles i konvolutter og sendes ud til medlemmerne i bevægelsen. I pauser går de til bal nederunder. Trods lederens død går livet videre.

Tør De gå glip af Joe Hill? Den er på toppen.

Jakob Frandsen

KIRKE

AVISEN NOV. 71

Sognebrev for de katolske menigheder
på Lolland-Falster 1ste årgang

TIL OVERVEJELSE?

Søndag den 31. oktober blev der oplæst et hyrdebrev i vore kirker. Ganske sikkert har kun højst en tredie del af vore katolikker hørt det. Derfor må jeg omtale det her i bladet.

På baggrund af den ganske ubeskrivelige nød i Pakistan, hvor nu 8 millioner flygtninge lever i en ynkelig tilværelse i interimistiske lejre, meddeler biskoppen: "Pave Paul, der er rystet over denne menneskelige tragedie, har fornylig opfordret katolikkerne over hele verden til at holde faste, bøn og indsamlinger til fordel for disse nødlidende menneskemasser fra Pakistan.

Paven har i særdeleshed udtrykt sin bekymring for alle de nødlidende børn blandt flygtningene og sit inderlige ønske om, at den katolske kirke skal hjælpe dem.

Selvom jeg er vidende om, "skriver biskop Martensen, "at danske katolikker allerede har ydet 70.000 kr. til de pakistanske flygtninge i Indien, er det mit ønske, at vi følger Pavens opfordring og efter bedste evne yderligere bidrager til at lindre den store nød, der langt overgår, hvad man hidtil har oplevet af menneskelig tragedie.

Jeg opfordrer derfor alle til at give deres bidrag. Jeg opfordrer til afholdelse af en bøds- og fastedag den 5. november. Hvad De sparer ved selv at spise mindre denne dag, kan De så bringe til kollekten, som vil blive afholdt søndag den 7. november.

Problemerne omkring Pakistan er ikke blot sult og sygdom. Selvom dette mest umiddelbart appellerer til os om hjælp. Dybere set - og på længere sigt - er der et endnu større spørgsmål om retfærdighed og broderskab mellem mennesker. Dette sidste er endnu sværere at løse end sultens og sygdommens problem.

Derfor er der brug for vor ivrige forbøn om, at Herren selv vil give kraft og lys til at finde frem til de rette politiske og menneskelige løsninger, der kan bidrage til fred mellem stridende mennesker.

Et problem i vor tid

Ansgarstiftelsen har udgivet et sobert lille hefte med erklæringen fra de nordiske katolske biskopper omhandlende abortproblemet. Hftet, der bærer titlen: "Svangerskabsafbrydelse og kristent ansvar"

kan købes på kirkens boghylde eller i præstegården for den lave pris af:

kr. 2.00

Forresteren gøres der opmærksom på, at der i Nykøbing er juleudstilling- og salg

af religiøse bøger, julekort, kirkelig kunst m. m. hver søndag formiddag fra den 28. november til 19. december.

Gid vor faste, vor bøn og vor indsamling må fremtræde som et tegn på, at vi ikke er ligegyldige overfor den store nød, der rammer så mange mennesker", slutter biskoppen sit hyrdebrev.

Her er vist nok en lejlighed til at gøre en fredag til den dag, hvor vi deler vore goder med andre, måske en start til i fremtiden igen at finde ind til en tidssvarende form for en ugentlig bods- og bønndag, noget, der ligger på linie med god katolsk tradition.

Aktionen gennemføres af:

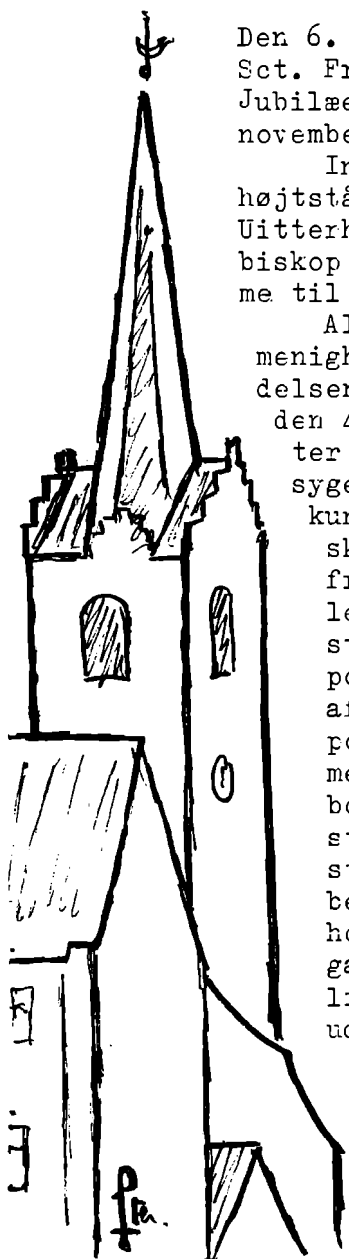
Caritas Danmark
Postgiro 4 39 79
Griffenfeldsgade 44
2200 København N

*Med venlig hilsen
Deres hengivne*

Pastor O. Timmermann

til lykke Nakskov!

Sct. Fransiscus kirke i Nakskov fylder 50 år

Den 6. november 1971 er det 50 år siden, at Sct. Fransiscus kirke i Nakskov blev indviet. Jubilæet vil blive fejret søndag den 14. november.

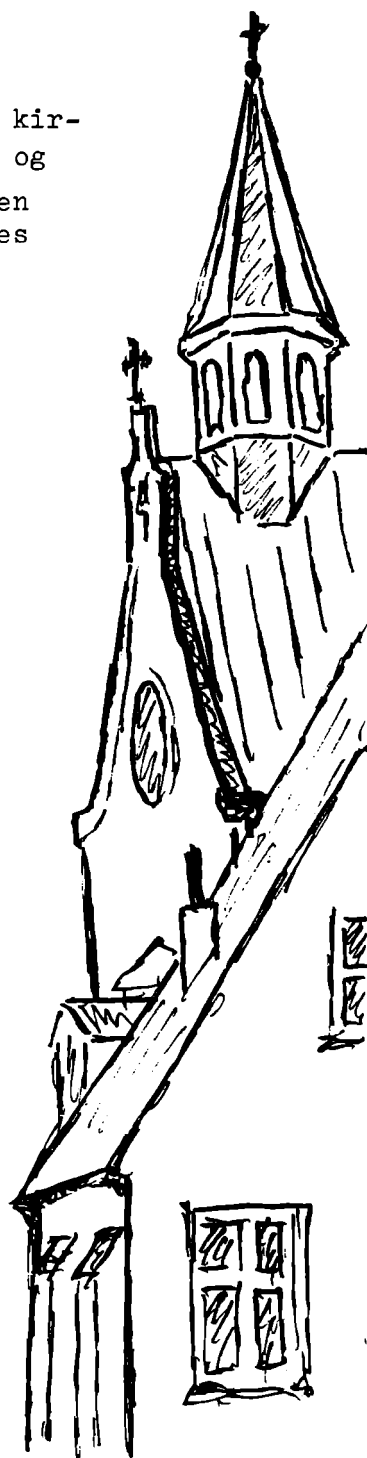
Indvielsen i 1921 blev forestået af den højtstående belgiske prælat, provincialen Uitterhoeve, da den katolske kirkes gamle biskop von Fuch fra København ikke kunne komme til Nakskov på grund af svaghed.

Allerede i 1913 stiftedes en katolsk menighed i Nakskov, men man måtte i begyndelsen nøjes med en trækirke. Den indviedes den 4. maj 1913 på biskoppens vegne af pater Klessens. Den lå på Hoskiersvej på sygehusets nuværende grund. Ganske vist kunne denne trækirke rumme mange mennesker, men den tilfredsstillende dog langt fra de praktiske krav, der kunne stilles til en kirke. Tanken om at få en stenkirke opstod hurtigt i den lille polske menighed, men først i slutningen af den første verdenskrig begyndte de polske familier, som ellers kun var kommet til Danmark sæsonvis at tage fast bopæl her. Blandt menigheden, som næsten udelukkende var polske indvandrere startedes en indsamling. De polske arbejdere, der dengang kun fik en forholdsvis lille løn for deres arbejde, gav, hvad de kunne til denne indsamling. Franciskanerne skaffede også fra udlandet en del penge, og i 1917 købte de grunden i Bredgade, hvor der dengang lå 2 villaer. Sukkerfabrikkens direktion skænkede en gammel bondegård til formålet, og de polske mænd sled nu i deres fritid med at rense stene fra den nedrevne gård, således at disse kunne bruges

til den nye kirke.

Grundstenen til den nuværende kirke blev lagt den 22. april 1921, og som ovenfor nævnt indviedes kirken den 6. november. Klokkeren indviedes 1922. Den er skænket af direktør Wivel. Orglet indviedes den 18. april 1923. Det var en foræring fra Fredericia menighed. Orglet blev udskiftet i 1954 med et elektrisk orgel. Korsvejsindvielsen fandt sted samme år den 16. november 1923. Der er ligeledes en foræring fra direktør Petersen, Wivel, og er malet af frk. Karen Juncker. Rammerne er leveret af hr. Windfeld Schmidt. Korsvejen er en kopi af korsvejen i Hall ved Innsbruck, Østrig. Kalkmalerierne stammer fra 1926 og 1927, og de er malet af Birgitte West. De gjorde kirken til en af de smukkeste i vikariatet. Golgathagruppen i koret. Kristus, der ofrer sig stående på korset, mens hans blod i 7 strømme (de 7 sakramenter) fordeler sig over den syndige jord, Maria med opløftede arme (en moders tunge offer), og disciplen, Jesus elskede. På højre korvæg synet i Peterskirken: Petrus, Paulus og den krælende Frans. På evangeliesidens væg: Den hellige Frans får Kristi sårmarker på Alvernabjerget. Ansigtet udtrykker renhed, kærlighed og mandig alvor. Under korsbuens evangelist symboler tronere på højre side Guds mo-

→ fortsættes side 10 →

MARIBO

Bekendtgørelser fra Sct. Birgitta Kirke
Mariagade 4 telf 88 01 74

Søndag 31. okt. kl. 9.30 højmesse, kl. 11.15 messe
kl. 16 Andagt på Maribo Kirkegård
Mandag 1. nov. Allehelgensdag, messe kl. 7.00
Tirsdag 2. nov. Alle Sjælesdag kl. 7.00 og Skolemesse
kl. 8.40. Ingen aftenmesse
Søndag 7. nov. kl. 9.30 højmesse, kl. 11.15 Børremesse
Søndag 14. nov. kl. 9.30 højmesse, kl. 11.15 messe
Søndag 21. nov. kl. 9.30 højmesse, kl. 11.15 messe
1. søndag i Advent
Søndag 28. nov. kl. 9.30 højmesse, kl. 10.45 messe på
polsk

UNDERVISNING

Børn, der går i folkeskolen og gerne vil deltage i katolsk undervisning, kan møde på skolen Østergade 61, tirsdag kl. 17-18

NYKØBING

Hellig Kors Kirke
Bispegade 12 telf. 85 07 39

NOVEMBER I almindelighed er her i kirken messe hver hver tirsdag, fredag og lørdag kl. 8.00. Alle søndage kl. 8.00, kl. 9.45 og kl. 11.15.
7. nov. Messe og prædiker på polsk kl. 11.15
25. nov. Konfirmanderne møder til messen kl. 11.15 og bliver til undervisning i præstegården til ca. kl. 15.00 om eftermiddagen.
28. nov. I. søndag i advent, messe som sædvanlig.
DECEMBER
3. dec. Jesu Hjerter fredag aftenmesse kl. 19.00

5. dec. III søndag i adventt, messe kl. 8.00 og kl. 9.45
 messe og prædiken på polsk kl. 11.15
 12. dec. Konfirmanderne mødes til messen kl. 11.15 og
 bliver til undervisning om eftermiddagen.

Sangkoret er startet. Der er prøve hver torsdag kl. 18.30
 i præstegården.

NAKSKOV

Bekendtgørelser fra Sct. Franciscus Kirke

MESSETILBUD: Søndage kl. 9.00 og 10.30
 Hverdage kl. 17.30

Den første søndag imåneder kl. 10.30 holder pater
 Julian Bodnar C. ss. R. gudstjeneste på polsk.

Særlige gudstjenester

Tirsdag den 2. november Alle Sjæles Dag er der ingen
 messe kl. 17.30, men en aftensmesse kl. 19.00. Alle be-
 des slutte op om den fælles bøn for de afdøde under
 denne messe.

Søndag den 14. november: Kirkens Jubilæumsfest. (Se om-
 talen af kirken andetsteds her i bladet). På denne dag
 er Højmessens kl. 10.00, som holdes af biskop Hans L.
 Martensen. Alle bedes komme til denne messe. (Messen
 kl. 9.00 og 10.30 bortfalder denne dag).

DÅB - VIELSE - BEGRAVELSE

19. sept. døbt Maria Louise Egense Eilertsen, Birkevæn-
 get 55, Nakskov
 2. okt. døbt Mette Christine Rudniak, Rådmandsvej 15,
 Nakskov

Bekendtgørelser fra Nakskov fortsat -

J U B I L Æ U M

Spisning på Skovridergården kl. 13.00. Menighedsfesten finder sted lørdag den 20. november kl. 19.30 og afholdes i salen. Alle er velkomne.

T A K

En hjertelig tak rettes til alle, der har indsendt bidrag til Kirkeavisen.

S T E N C S K O L E N

Eleverne behøver ikke mere at skifte skole efter 7. klasse. Nu til sommer oprettes en 8. klasse (1. real) og året efter en 9. klasse (2. real)... o. s. v. - Hvad disse klasser kommer til at hedde, afhænger af ministeriet og den til enhver tid gældende skolelov. Der er altså grund til at overveje, om Deres barn ikke også burde gå på Stenoskolen. De kan til enhver tid komme og tale med Sr. Sidonie om uopklarede spørgsmål i forbindelse med en eventuel tilmeldelse.

S T E N O - S K O L E N S B A S A R

Besøg skolens basar i weekenden 27./28. nov. De vil opdage, at det er for dyrt for Dem at blive hjemme.

I N T E R E S S E G R U P P E R

Der er god tilslutning til samtlige interessegrupper for børn. Også aftenskolen (hver torsdag kl. 19.30) har god tilslutning.

S T Ø T T E T I L I N T E R E S S E G R U P P E R

Interessegruppeudvalget for Nakskov kommune har meddelt, at de i indeværende finansår ikke ser sig i stand til at støtte de interessegrupper, vi har startet. Man vil med velvilje modtage fornyet ansøgning for kommende finansår på et møde i april '72.

fortsat fra side 5

der over et lille sidealter, og på venstre side står Sct. Franciscus bag prædikestolen. Mellem vinduerne er franciskanske helgener. Kirken fik samtidig en prædikestol og en kommionsbænk, der faldt i stil med altrene og hele kirken, og i den tomme niche i gavlen blev anbragt en sandstensfigur af kirkens værrehelgen Sct. Fransiscus (A. Theilmanns værk). Den er en foræring fra fru Holm, Odense.

Den første katolske præst i Nakskov var pater A. Smitz, der tog fast ophold i byen i 1913, han blev dog først i 1919 statsanerkendt som sognepræst. Han var her fra 1913 - 1930 og flyttede herfra til Nykøbing-F. Efter ham blev pater A. J. Janssen sognepræst fra 1930-1950. Han efterfulgtes af pater J. de Witt, der var sognepræst i Nakskov fra 1950 til sin død i 1957. Fra 1958 - 1966 har pater A. Steenbergen været sognepræst.

Kirken, der er opført af Nakskov-håndværkere og tegnet af arkitekt Glahn, har kostet ca. 80.000,- kr. Den er opført i rødsten på granitsokkel og i ganske enkle linier. Typisk for den er de solide støttestøtter, ført op til et stykke under tagskægget og skråtækket med røde tegl. De står ikke kun mellem de fire høje og brede vinduer, men også parvis retvinklet på gavlhjørnerne. Ægte franciskansk- findes der ikke et tårn, men kun en stor spidshattet tagrytter med klokke tæt ved gavlen. B. V. C.

Det var Naksov menighedsråd, der havde inviteret Nykøbing-og Maribos medlemmer samt deres ægtefæller til dette møde. - Foredragsholdere var pater Umans fra Roskilde og sekretæren for folkekirken kirkefont, hr. Fritz Rosenvind Rieck fra København samt stud. theol. Richard Hansen, Nakskov. - Vi drøftede muligheden for fremtidigt arbejde i menighederne og de krav folk stiller til kirken. Særlig interesse vistes en undersøgelse af den katolske befolkringsandel på Lolland-Falster, udarbejdet af pater Jong, Ringsted. Interesserede burde henvende sig til deres pastorat for at skaffe sig dette lille statistiske værk på 10 sider, der klart viser, at menighederne hernede aldeles ikke er på retur eller har en for høj alderkvotient. Alt for længe har man behandlet disse menigheder som fraflytningsområde og dermed forsømt arbejdet på en del vigtige punkter. Et af aftenens resultater blev beslutningen om at nedsætte et samarbejdsudvalg. - Maribo menighed har til dette udpeget hr. A. Majcherek, Sløse, og Søster Johanne. Nykøbing valgte hr. Karl E. Christensen, hr. Jørgen Pedersen, og hr. Tage Gondek. Dermed håber man at have skabt basis for at gå i gang med nogle af de mest aktuelle opgaver: ungdomsarbejdet og informationer om kirken.

D. Timmermann

SKET i NYKØBING

Siden forårets begyndelse har vi haft håndværkere i huset. Først blev det store kontor sat i stand. Så blev der ryddet op i hus og have, der blev udført reparationer ved kirken og præsteboligen, ved huset i Fredensgade og ved salen. Omkring 12 fra menigheden har i den forløbne tid arbejdet 2000-totusinde timer gratis for vor menighed. Vi alle skylder dem en oprigtig tak for deres stilfærdige indsats. - - Nu har vi fået bevilliget et tilskud til at fortsætte arbejdet. Men vi har brug for folk til at være med. Gerne så vi om en eller anden af vore håndværkere gav et par timer af sin fritid en aften eller weekend. Kom og spørg sognepræsten eller en fra menighedsrådet.

Pastor D. Timmermann

ADVENTS-TANKER---?-- ----- AT ORDET VAR BLEVET KØD

man udtrykte dette i kirken allerede længe før v o r kongerækkes begyndelse : naivt men klart som på nederstående skitse : Jomfruen bærende sin endnu ufødte EMANUEL angivet som en medaillon på brystet.

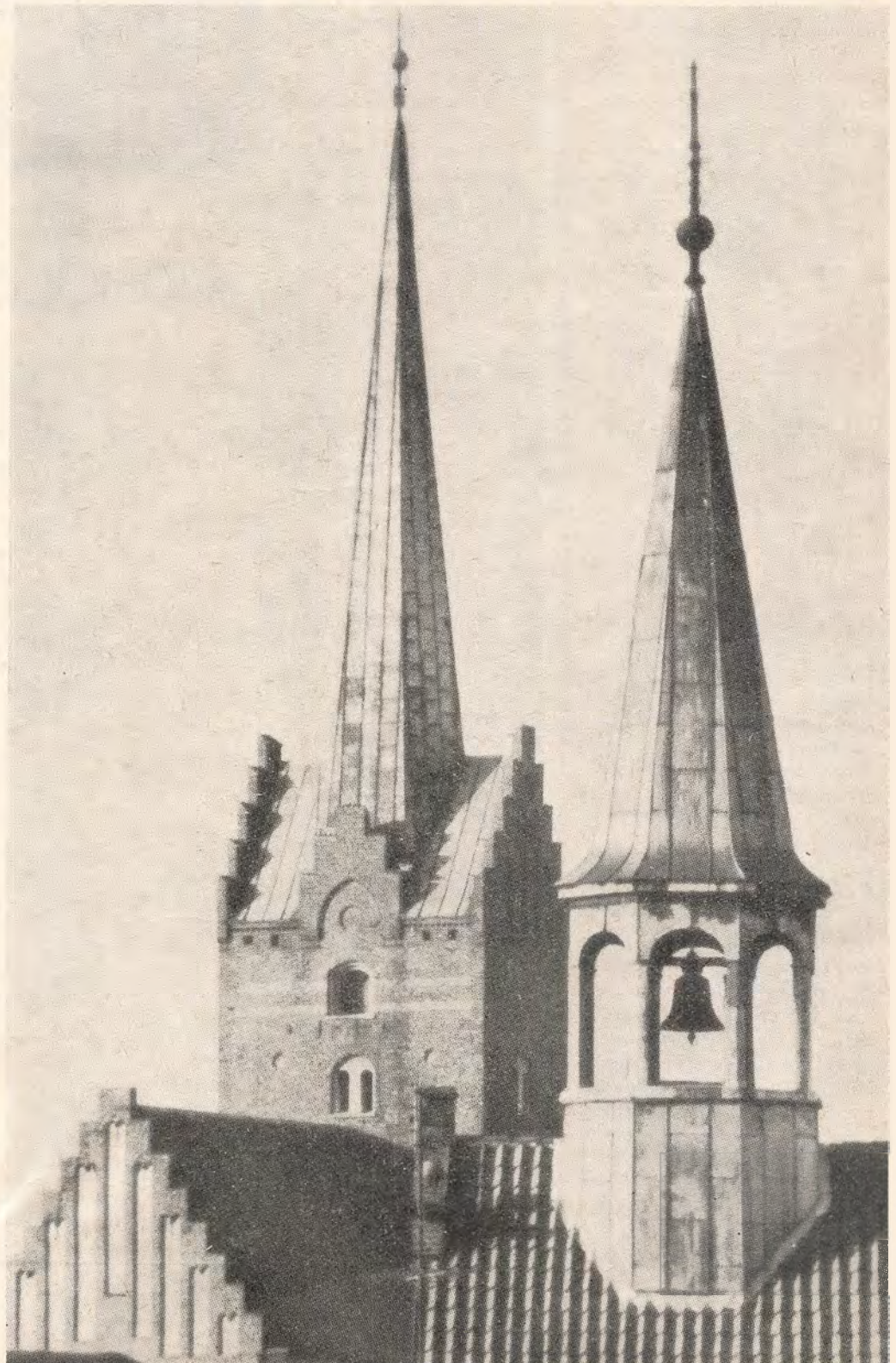
De (af personerne)brudte cirkel-linier illustrerer, at h e r har det overnaturlige besejret det materielle ---- underet har forlængst taget sin begyndelse ---- og nu, hvor julenummeret skal til at tage form på redaktørens skrivebord, lader vi så dette billede udtrykke forventningens glæde mod Advent. FRA LUPC

22/1971

forum

katolsk

I ANLEDNING
AF JUBILÆET
I NAKSKOV:
FOLKEKIRKENS
TÅRN OG
DEN KATOLSKE
KIRKES SPIR

FOTOGRAF
ERIK HANSEN, NY DAG,
NAKSKOV

NOTES- BLOKKEN

Jyllands-Posten offentliggjorde fredag den 12. november 1971 en artikel af William Grumstrup med overskriften »Pave Johannes XXIII trodsede cølibatet.« Artiklen indeholdt tre påstande om pave Johannes XXIII's private liv: 1) »Han trodsede selv cølibatet ved hele sit liv at leve sammen med en kvinde.« 2) Dette »er oven i købet bekræftet af sønnen fra dette samliv i en udsendelse i italiensk tv.« 3) »Det var også ved den lejlighed – efter pave Johannes' død, at det blev bekræftet, at Johannes før sin udnævnelse til den katolske kirkes overhoved stod optegnet som medlem af PCI, Italiens kommunistiske parti.« Artiklen er desuden forsynet med et billede af pave Johannes. Under billedet står: »Johannes XXIII fik en søn.«

Den »gode« pave Johannes, som han blev kaldt, døde den 3. juni 1963. Han var agtet og elsket af hele verden, af katolikker og protestanter, af troende og ikke troende. Ved koncilets afslutning bekendtgjorde pave Paul VI, at hans saligkårsproces skulle indledes. Den første del af denne proces er lige blevet afsluttet i bispedømmet Bergamo, hvor han er født. Hvis den sensationelle meddelelse, som journalisten William Grumstrup omtaler, virkelig var kommet i italiensk tv efter pavens død, var den gået som en løbeild over hele verden, og den ville især straks være blevet grebet af pavedømmets mange modstandere. Intet af alt dette er sket. Umiddelbart efter artiklens fremkomst i Jyllands-Posten satte vi os i forbindelse med velunderrettede kredse i Italien. De var målløse af forbavelse over, at man i Danmark kunne skrive sådan noget. Ved nøjagtige forespørgs-

ler har vi fra kompetent hold i Italien fået fastslået, at de tre i artiklen nævnte påstande er fuldstændig grebet ud af luften. Vi kan kun karakterisere dem som grov bagvaskelse af Johannes XXIII.

Hele artiklens baggrund er en polemik mod den fornylig afsluttede bispesynodes drøftelse af præsternes cølibat. Som bevis på nødvendigheden af at afskaffe cølibatet anfører William Grumstrup pave Johannes' påståede private livsførelse. Han skriver: »Pave Johannes var så sandelig heller ikke nogen asket.« Nu vil vi absolut ikke gøre pave Johannes til en helgen, kun fordi han var pave. Også paver er syndere – og i den forstand ikke ufejlbare. Men det forstemmende er, at man gør Johannes XXIII til en hykler. Det har han i hvert tilfælde aldrig været.

I næsten hele den danske presses reaktion mod bispesynodens afgørelse om præsternes cølibat mærker man som grundtone det, Aksel Sandemose har beskrevet som Janteloven. Ingen må være anderledes end de fleste er. Ingen må være en undtagelse. Her ligger anstødsstenen.

Kristendommen marcherer nu engang ikke med denne verdens sejrende bataljoner. Dens tegn er også i vore dage korset. Dens frugtbarhed stammer fra et offer. »Hvis hvedekornet ikke lægges i jorden og dør, bliver det kun det ene korn; men hvis det dør, bærer det megen frugt«. Vi må ikke forarges over modstand, tværtimod glæde os over den. »Salige er I, når man håner jer og forfølger jer og lyver jer alt ondt på for min skyld.« Man burde ikke forbavses, når dette også sker i dag.

H. Roos SJ.

INDHOLD

**BISPESYNODEN:
FORDOMME
FACIT**

ABORTSITUATIONEN

**AKTIONEN:
FOR HVEM
FRA SEKRETÆREN
OG POLITIK
PRAKSIS**

SØGEN INDAD

UDLAND

INDLAND

LÆSERBREV

VÆRD AT LÆSE

**DEN FORSVUNDNE
FULDMÆGTIG**

KOMMENTAR

OM BLASFEMI

Af et læserbrev:

»I polemisk øjemed
polemik må møges med.«
Højesteret med egen mund
her må gi' en næse,
ellers der i samme stund
være vil at læse:
Embedsmand
fluks på stand
må fornærmes, hvis man kan
sige glad med føje:
Polemik – mit øje!

4

5

7

8

9

10

11

12

14

17

18

20

24

En læser har sendt os ovenstående poetiske advarsel i anledning af, at retten i Glad-saxe har frikendt Danmarks Radio for anklagen for blasfemi. Sagsanlægget, som var foranlediget af Jesper Jensens vise »Øjet«, vakte en del opsigt, og man benyttede lejligheden til at diskutere blasfemibegrebet. Retten finder nemlig i sin kendelse, at bemeldte vise ikke bespotter eller forhåner kristne tros lærdomme eller noget her i landet lovligt bestående trossamfund. Visen findes at have polemisk sigte mod visse snævre opfattelser af, hvad kristendom er. Det tilføjes, at retten finder visens form unødigt provokerende. Har man læst visen, giver man retten ret. Blasfemisk er den ikke. Personlig finder jeg den bundtarvelig, men her må det være nok, at ingen af de implicerede er anonyme.

Dommen blev fulgt op af en radiodiskussion om blasfemi, i hvilken Jesper Jensen og Johnny Noer indledte – fra hver sit hjørne. Jesper Jensen havde forsøgt at sætte sig ind i et kristent menneskes tankegang, men havde selv sin tvivl, om det var lykkedes. Forsøget gav sig udslag i en gribende forkyndelse af, hvad han ville anse for gudsbespotteligt, hvis han var kristen. »Når kardinal Spellman velsigner bomber og kanoner i Vietnamkrigen, så må en kristen føle sin Gud bespottet«, sagde Jesper Jensen bl. a. Der er noget i denne argumentation, som minder om et urs trettende slag: det er ikke alene i sig selv forkert, men det vækker også tvivl om alle de øvrige anbringender. Hverken kardinal Spellman eller nogen anden katolsk gejstlig i det tyvende århundrede har givet sig af med at velsigne våben. Den katolske kirke ejer ikke nogen velsignelsesformel for våben. Hvad kardinal Spellman gjorde, var at velsigne soldater. Og ethvert menneske, der må se muligheden af en snarlig død eller lemlæstelse i øjnene, har hårdt brug for al den velsignelse, han kan få, enten nu en ateist spytter efter ham, eller præsten gør korsets tegn over ham, – det sidste er for re-

sten nok det mest virkningsfulde.

Kristendommens modstandere benytter sig sjældent af blasfemi i lovens forstand, dertil er de gerne for ukyndige i den kristne lære. Metoden er derimod denne: man finder et vrængbillede af kristendommen og går så løs på det med ædel harme. På denne måde kan ethvert offentligt angreb på kristendommen retfærdiggøres som polemisk, men det er poleniik mod et fugleskræmsel, man selv har lavet. Formålet er heller ikke blasfemi, men at få folk til at sige: Hvor er de kristne dog nederdrægtige og bonerte, – og hvor har forfatteren dog ret!

Egentlig spillede Johnny Noer trods al god vilje op til den Jesper Jensenske attitude. Da Sodomias skæbne blev holdt op for det danske folk i en profetisk advarende undergangsvision, følte jeg mig ubehageligt berørt. Sodomias ulykke var jo, at de ti retfærdige manglede. Er enhver stræben efter menneskelighed forsvundet, behøver Vorherre nu om stunder ikke at ødelægge et sådant samfund. Det besørger det selv. Men hvor der endnu er modstand mod forfaldet, lever håbet. Som bekendt vil Herren ikke synders død, men at han omvender sig og lever.

Georg Heggum.

BISPESYNODEN FORDOMME?

BISPESYNODEN I ROM

Mandlige fordomme må ikke forhindre præstevielse af kvinder

Den for nylig afsluttede internationale bispesynode i Rom var en ret så deprimerende historie. Stort set blev det bare til, at man konstaterede, at marchtempoet på højeste plan i den grad adskiller sig fra begivenhedernes hastige udvikling nedadtil, at kløften mellem kirken som institution og de almindelige troende bare bliver større og større. Dette gælder ikke mindst spørgsmålet om i hvert fald en vis ændring af situationen, hvad angår præsternes pligtcølibat. Resultatet var her så lidet opmuntrende, at man må imødesee en mærkbar forøgelse af det allerede foruroligende store antal præster, der nedlægger præsteembedet. Tilbage står så at se, om de, som har medvirket til, at synodens svar på dette spørgsmål blev negativt, trods alt skulle få ret i deres udtalelse om, at antallet af præstekald hurtigt vil vokse i og med, at uvisheden og de falske forhåbninger er borte.

Synoden bød dog på en virkelig helt uforudset stimulerende nyhed. Den gjaldt kvindens stilling i kirken, og der

var på synodens dagsorden intet, der lod ane, at sagen ville blive taget op på anden måde end eventuelt i forbigående og i forbindelse med de almindelige menneskerettigheder, når synoden som det andet punkt på dagsordenen skulle behandle retfærdigheden i verden. Men allerede under debatten om præsterne blev spørgsmålet aktuelt. Den første, der hentydede til det, var ærkebiskop Plourde fra Ottawa, som kritiserede, at man på dagsordenen havde udeladt det vigtige spørgsmål om kvindens embede i kirken. En svale gør jo ingen sommer, – men et par dage senere blev emnet taget op til indgående behandling af hans landsmand, kardinal Flahiff, Winnipeg. Kardinal Flahiff påpegede, at »præsteembedet i Det gamle Testamente var strengt begrænset til mænd som en berettiget reaktion mod de kananæiske frugtbarhedskulter, hvor det var præstinder, der spillede den mest fremtrædende rolle«. »Mange af Paulus' udtalelser om ordenen i kirken var af sociologisk og ikke af læremæssig art,« fortsatte Flahiff, »og derfor kan jeg ikke se nogen dogmatisk grund til ikke at tage hele sagen op til efterprøvning.« »Det 2. Vatikankoncil udtalte sig kategorisk imod enhver dis-

krimation af kvinder i kirken, men vi må erkende, at . . . der ikke er blevet gjort ret meget for at føre koncilets retningslinier på dette punkt ud i livet.« Kardinalens tale mundede ud i et formelt forslag om, at synoden (der som bekendt kun har rådgivende beføjelser) skulle henstille til paven, at der øjeblikkelig skulle oprettes en komité bestående af biskopper og præster samt lægfolk og ordensfolk af begge køn, som grundigt skulle studere spørgsmålet om kvinden og embedet i kirken.

Både ærkebiskop Carter fra Antillerne og biskop Gran fra Oslo sluttede sig til dette forslag. Carter påpegede, at de grunde, man tidligere havde anført imod præstevielse af kvinder, var af kulturel og ikke af teologisk art, og at de i virkeligheden ikke mere eksisterede. Gran stillede i udsigt, at i hvert fald visse lande ikke ville behøve at frygte nogen præstemangel, hvis de fik kvindelige præster.

Da debatten om præsterne var afsluttet, gik synoden over til at behandle spørgsmålet om retfærdigheden i verden, og der blev – som ret og rimeligt er – fremsat krav om, at man i denne forbindelse også burde gå retfærdigheden i

kirken efter i sømmene. I denne forbindelse kom der yderligere en række indlæg til fordel for kvinden. Det er – formodentlig med god grund – blevet påpeget, at Lady Jackson (Barbara Ward) netop på det tidspunkt gjorde sin entré som ekspert på synoden, og at hendes strålende fremtræden (det var første gang i Vatikanets historie, at en kvinde talte til en plenarforsamling af biskopper) og effektive indsats på slående vis gjorde spørgsmålet aktuelt. Dagen efter hendes indlæg om situationen i verden fastslog De hvide Fædres ordensgeneral, Theo van Asten, at »den underlegne stilling, man traditionelt tildeler kvinden *in policy and decision making* (når det gælder politik og adgangen til at træffe afgørelser) ikke længere kan accepteres«.

Næste dag kom der en hel række indlæg, hvori talerne hævdede kvindens rettigheder. Det kraftigste af disse kom helt uventet fra ærkebiskop Byrne, Minneapolis (USAs biskopper er gennemgående kendt for at være yderst konservative og for at være forbenede modstandere af enhver ændring i forskrifterne om cølibatet). Byrne sagde blandt andet: »Den væsentlige ligestilling mellem mænd og kvinder er et grundlæggende kristent princip, og enhver lov eller sæd-vane, som er i modstrid hermed, er uretfærdig. Lad os begynde med at ransage os selv og finde ud af, hvad kirken kan gøre. De forskellige landes bispekonferencer bør grundigt undersøge praksis i kirken for at eliminere enhver form for krænkelse af kvindens rettigheder. Dette bør suppleres med en undersøgelse, som – i overensstemmelse med kardinal Flahiffs forslag – lægges i hænderne på en international komité. På den måde bør man undersøge mulighederne for at give dertil egnede kvinder en plads i kirkens tjeneste. Ingen tjenester i kirken må forholdes kvinder i kraft af argumenter, der hviler på mandlige fordomme, på en blind fastholden ved rent menneskelige traditioner, som har deres udspring i kvindens tidligere stilling i samfundet, eller på en tvivlsom udlægning af Bibelen.«

Et af de mere alvorlige argumenter mod præstevielser af kvinder er det økumeniske. Man plejer gerne at sige, at hvis de østlige kirker kan tolerere så meget andet, er dette i hvert fald grænsen for, hvad de kan gå med til. Den ukrainske kardinal Slipyi stod da også ganske rigtigt frem og afviste kvindelige præster som værende »i modstrid med både Skrift og tradition«. Det var imidlertid også den eneste røst, der lod sig høre i så henseende. Så meget mere bemærkelsesværdigt var det indlæg, som kom fra den melkitiske (græsk-katolske) patriark, kardinal Maximos V Hakim. Han mindede først om, at han kommer

fra de egne, hvor de tre store monoteistiske religioner (jødedommen, kristendommen og islam) er opstået, og at de alle tre behandler kvinden som mandens underordnede. »Trods al vor ærbødighed for og kærlighed til Guds Moder bliver vi kristne alligevel ved med at synes, at manden skal have hele ansvaret for ledelsen og administrationen i kirken. Det er på tide, at vi bliver mindre uretfærdige over for kvinden.« Patriarken sluttede sig til kardinal Flahiffs forslag og ønskede desuden, at den næste synode skulle beskæftige sig med kvindens stilling i kirken og sørge for, at for eksempel ordenssøstre får deres retmæssige plads i bispedømmernes administration, i den romerske kurie, på synoder osv. »Engang var der kvinder, der forkyndte evangeliet for Peter.«

Disse stemmer i debatten blev også hørt. Syv af de tolv arbejdsgrupper, hvori synoden er opdelt, kom med lignende henstillinger, og seks af dem insisterede på, at man snarest skulle undersøge mulighederne for, at kvinder kunne få adgang til embeder i kirken.

Det er indlysende, at der er ved at ske noget på dette område. Men det kræver tid. De fleste biskopper og andre katolikker er dog trods alt sikkert ikke forberedt på noget så hidtil uset som kvindelige præster. Man må være taknemmelig for, at ingen på nuværende tidspunkt insisterede på en fornyet afstemning om spørgsmålet og det bedste er nok også, at det varer nogle år endnu. Blandt andet fordi man knap nok kan ønske at se kvinderne indlemmet i det katolske præsteskab, før de gennemgribende reformer af kirkens liv og strukturer, som de fleste præster og lægfolk ønsker, for alvor er kommet i gang. På samme måde kan man heller ikke nære noget ønske om, at der opstår endnu et stridsspørgsmål, som kan virke splittende på den offentlige mening i kirken. Noget andet, som derimod er positivt og vækker forhåbninger, er dels tanken om et sagligt studium af dette spørgsmål og den dermed forbundne oplysning over for offentligheden og dels den praktiske aktivitet, som i al stilhed bereder jordbunden for en videre udvikling. Det drejer sig i denne forbindelse først og fremmest om de stadig talrigere menigheder, især i Latinamerika, hvor ordenssøstre både tager sig af sjælesorgen, gudstjenesterne og sakramentsforvaltningen lige bortset fra bodens sakramente og konsekrationen af brød og vin til nadveren. Resultaterne er tilsyneladende udelukkende positive. Ligesom Barbara Ward på synoden gør disse søstre i deres byer en vigtig indsats – måske den eneste afgørende i denne sag, fordi de bryder et psykologisk tabu.

Gunnel Vallquist

BISPE- SYNODEN

FACIT

»Le Monde« – 13. November 1971
SYNODENS SANDE BETYDNING
af Marie-Joseph Le Guillou

(Dominikanerpater, professor ved »Institut Catholique«s teologiske fakultet, direktør for Instituttet for økumeniske studier, special sekretær ved synoden.)

Hvis jeg kun havde kunnet følge synoden gennem pressen, ville jeg være blevet ført på vildspor: synodens forløb ville have forekommet mig temmelig uforståeligt. En kendsgerning ville imidlertid have vakt min opmærksomhed og forundret mig: nemlig alle de mange demerter, som pressen efterhånden måtte give, af sine egne forudsigelser. Jeg ville også have forundret mig en del over den tone, som de hastige bedømmelser af denne forsamling blev holdt i: denne synode vil ikke få megen indflydelse på fremtiden, den hviler på en mod-reformatorisk teologi, som er et tilbageskridt i forhold til Vatikan II; den er behersket af frygt, navnlig frygt for sexualitet, og den viser ængstelse og snæversyn.

Hvorfor dog denne hast med at bedømme den, sætte den i bås, katalogisere den, klassificere den?

Jeg vil gerne stille spørgsmålet ganske klart: hvad kommer denne skuffelse af? Fra den synsvinkel under hvilken man – fra første færd – har sat sig for at anbringe synoden.

Man begyndte med at fortælle os, at kardinal Hoeffners rapport havde fremkaldt en alvorlig misstemning inden for synoden, og at han slet ikke udtrykte forsamlingens indstilling, og at denne stejlede over hans udtalelse.

Men for den, der har været med på synoden, var det klart, at kardinal Hoeffner lige fra starten havde det store flertal af biskoppernes tillid; og at denne tillid aldrig svækkedes, trods al modstand. Det, at Kölns ærkebiskop blev valgt ind i synodens råd med det største antal stemmer (122), er også et utvetydigt tegn herpå. Når man forklarer os, at denne afstemning ikke har den mindste betydning, hvem er det så man gør nar af? Når man hævder, at kardinalen har medbragt sin rapport over synodens drøftelser færdig-redigeret fra Tyskland, og rapporten i virkeligheden først blev færdig kl. 4 om morgenen – hvor er så objektiviteten? Hvis man iøvrigt ønsker yderligere oplysninger om synodens indstilling, behøver man blot at studere sammensætningen af dens nylig valgte råd.

At det ikke har været let for journalisterne at sætte sig ind i synodens ånd og tankegang, forstår jeg godt; men hvorfor gøre så megen stads af den eller den biskops indlæg, som de bestemt vidste ikke fik den mindste betydning i forsamlingen. Hvorfor har man til gengæld ladet kardinal Bengschs indlæg være uomtalt, et indlæg, som fik så afgørende betydning i drøftelserne om cølibatet? Jeg ønsker kun et: at en historiker ville skrive sin doktordisputats over pressens syn på synoden 1971. En simpel analyse af realiteterne og deres indflydelse på journalistikken, en sammenligning mellem de forskellige avisers beretninger ville være yderst oplysende.

Men lad os fortsætte vor undersøgelse, ved at holde os til kendsgerningerne.

En indstilling, der kunne forudses

Fra første afstemning blev fjorten af de nitten forslag til teksten om præstedømmet godkendt med mere end to trediedeles majoritet. Og så må man retfærdigvis pointere, at to (om ikke tre) af de fem resterende opnåede majoritet, ved at der stemtes »ja, med forbehold«, idet man ønskede teksten rettet, således at meningen blev stærkere fremhævet. I hovedtrækkene er disse forslag altså mere end godkendte! Hvad angår teksten om retfærdigheden opnåede den ikke ved

første afstemning mere end to trediedele af stemmerne.

Synodens grundindstilling med hensyn til spørgsmålet om præstedømmet – det eneste jeg kender i dybden og indefra – var let at forudse lige fra mødets første dag. Hvis man ikke kunne få øje på denne åbenlyse kendsgerning, må det være, fordi man antog sine egne ønsker for realiteter!

Lige fra begyndelsen har synoden faktisk beslutsomt arbejdet hen mod at formulere præstedømmets teologiske baggrund: alle forsøg på at få den afledt fra dette emne har været forgæves. »Det ville være en skandale, hvis vi ikke kommer til en teologisk afgørelse«, sagde en af de mest kendte afrikanske biskopper.

Ganske vist er denne tendens til at ville udtrykke sandheden i tilbagegang i vor verden. Det drejer sig ikke mere om sandhed, siger man! Jeg, for min del, tror, at synodens holdning har været profetisk . . .

Jeg kan tilføje, at synoden ikke har givet noget »klerikalt billede« af præsten, – medmindre man vil påtvinge os en vis afklerikaliserings-teologi. Biskoppernes målsætning var simpelt hen af teologisk og åndelig art.

Hvilke punkter har synoden, kort sagt, holdt fast ved?

De er alle på linie med Vatikan II, dog på den betingelse, at man ikke fortolker dette ensidigt. Synoden har simpelthen stræbt efter at understrege nogle hovedpunkter fra det sidste koncil, i takt med tidens krav.

1) Det præstelige embedes nødvendige plads i Kirkens liv. Kirken kan ikke tænkes uden sin embedsstruktur, som stammer fra apostlene og som præsterne – på underordnet plads – deltager i.

2) Det kirkelige embedes særlige karakter er altid at tjene Kirkens mission. Den første opgave er at forkynde Ordet for alle mennesker. Denne særegenhed bestemmer forholdet til profane og politiske aktiviteter.

3) Præstedømmets nødvendighed for at eukaristien kan fejres. Frembærelsen af det eukaristiske offer vil altid være det præstelige embedes vigtigste funktion.

4) Embedets vedvarende karakter for den enkelte præst. For at understrege dets betydning, har synoden gendannet de mest traditionelle udsagn om præstedømmets uudslettelige tegn (karakter).

5) Det åndelige livs altoverskyggende betydning for præsten. Hans liv skal være en genspejling af Kristi liv.

6) Nødvendigheden af præstens fuldstændige hengivelse i Kirkens tjeneste.

En fejlagtig tolkning

Jeg vil tilføje en bemærkning, som efter min mening er væsentlig.

De fleste vesterlandske kommentatorer begår en fejl i bedømmelsen af synodens resultater: de forbliver bundet af et vesterlandsk syn på Kirken. Under Koncilet følte indflydelsen fra det sorte Afrika, fra Asien og Sydamerika kun lidt. Årene er gået siden da, og det, der antydes på de to sidste synoder, har fået sin fulde udfoldelse denne gang. Kirkerne i den tredje verden er blevet voksne: de bedste indlæg – åndeligt og intellektuelt set, – kom fra afrikanere, asiater og sydamerikanere. Og det synes som om de europæere, der nok holder af at tale om dekolonisation, har lidt svært ved at finde sig i de afrikanske og asiatiske folks frigørelse. Kirken er katolsk, og de, der har prædiker kollegialitet i det mere eller mindre ubevidste håb, at styrke deres eget synspunkt, føler nu, at denne verdensomspændende kollegialitet tynger Kirkens afgørelser meget mere, end de havde tænkt sig. Stillet over for kravet om denne Kirkernes universelle forening, har nogle forsøgt at forskanse sig i regionalisme, men det har kardinal Bensch med sin sædvanlige klar-synethed betegnet som anakronisme.

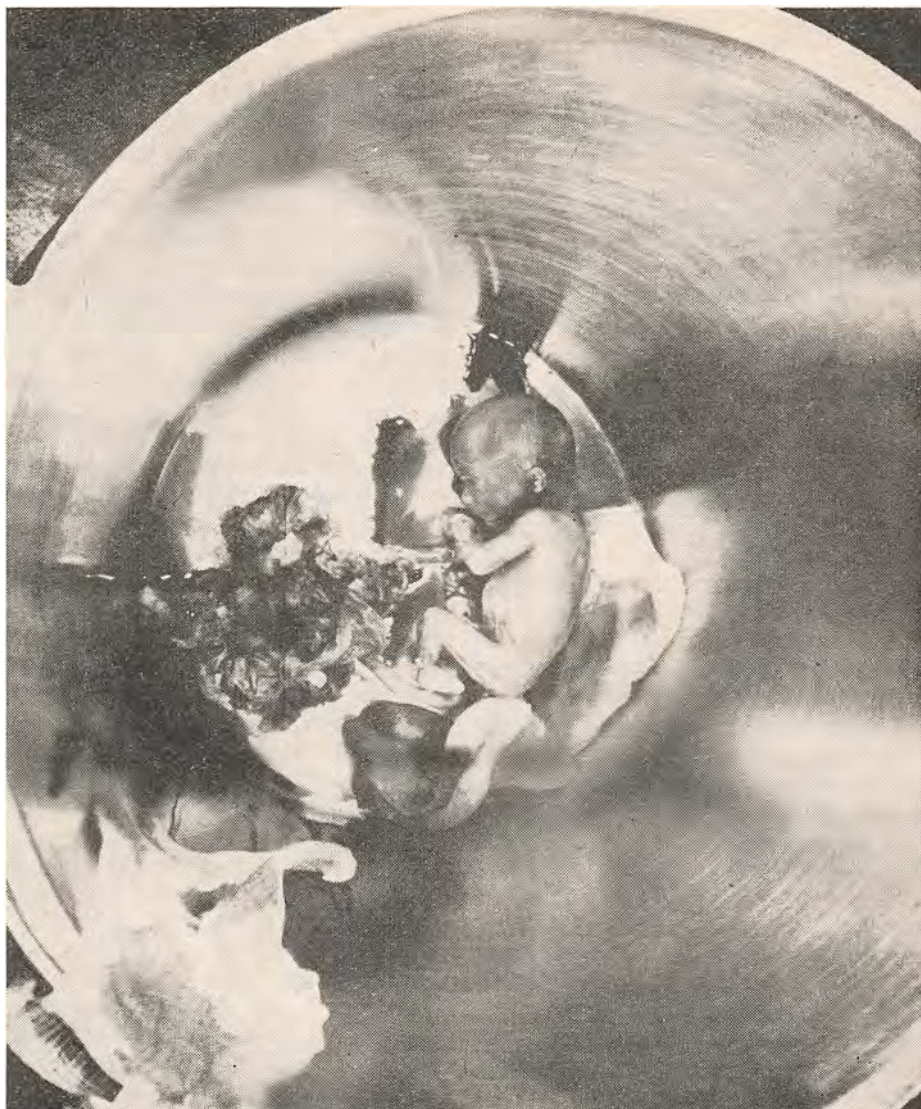
Jeg forstår så godt, at synoden har været forvirrende for dem, der ville bedømme den efter deres egen lille målestok. Det drejer sig denne gang hverken om konservatisme eller progressisme. Det drejer sig principielt om Kirkens trokab mod sin sendelse. Det drejer sig om Kirkens holdning til fremtiden, en kirke, som er sig sin identitet bevidst og som vil bekræfte den.

Man har sagt, at synoden aldrig har taget sin egen skæbne i sin hånd. Intet er mindre sandt. Enkelte indlæg har ganske vist anmodet om nedsættelse af valgte kommissioner, men andre indlæg har bedt, om man ville holde sig til synodens reglement. Ledelsen har vist streng objektivitet, har modstået enhver pression og har bevaret et klart omdømme.

Arbejdsmetoden trænger ganske vist til at forbedres. Hvem vil benægte det? Men er det så let at finde de konkrete fremgangsmåder? En ekspert i internationale organisationer fortalte mig, at de samme vanskeligheder består i alle store forsamlinger. Ikke desto mindre er jeg overbevist om, at man vil finde frem til forbedringer. Måske er det desuden for besværligt at sammenkalde en synode hvert andet år. Ville en forberedelse på fire år f. eks. ikke bære større frugt?

I hvert fald vil meget positive resultater fremgå af dette forsøg med et synodalt møde: vi er endnu kun ved begyndelsen.

(Oversat af søster Véronique c.s.j. fra »Le Monde« af 13. november 71.)

SPANDENS INDHOLD

ABORTSITUATIONEN I DAG

*Overvejelser om synspunkter
ved læge K. M. Jensen.*

I ugeskrift for læger den 5. november 1971 gør lederen af »Abortkantorerne«, Bjørn Selden, status over abortsituationen. »Abortkantorerne« er een organisation, der søger at hjælpe ansøgende kvinder med at få abort enten via mødrehjælpen, og hvis dette ikke lykkes, da at anvise abortklinikker i udlandet, p.t. England. Et af formålene er også at virke for indførelse af fri abort. I indlægget gør forfatteren opmærksom på, at den ventede store stigning i antallet af aborter »på socialindikation« efter gennemførelsen af den ny abortlov ikke

er kommet – der er en stigning, men den synes for denne gruppe at være mindre, end mange havde ventet. Forfatteren angiver som grund til dette udeblevne »skred«, at folk er for lidt oplyst om den ny lov, samt at mødrehjælpsinstitutionen er upopulær. Ved at råde bod på disse forhold samt ved snarligt at indføre fri abort, kan vi snart nå den tilstand, at kun de gravide, som virkelig ønsker sig et barn, gennemfører graviditeten. I dette indlæg belyses den ene side af dagens abortsituation med al ønskelig tydelighed. Det undfangne liv i moders skød har kun den ret til livet, som moderen giver det. Fosteret med alle dets muligheder for at blive et menneske som alle os andre har på dette stadium ingen krav på livet, men kan, som illustrationen i dette blad viser, lige

så godt ende i en operationsstues afaldsspand. Det er en anskuelse, vi må være indstillet på, deles af mange af vore iøvrigt humane medborgere.

Omkring 1. september 1971 udkom de nordiske biskoppers erklæring, »Svangerskab og kristent ansvar«. I klog og velovervejede tone gennemgår erklæringen det kristne menneskes ansvar over for abortspørgsmålet. Først ridses problemet op i afsnittet »Abortproblemet aktualitet«, der er en fint gennemført analyse af de kristne værdiers realitet i et samfund, som for en stor del fornægter dem. I afsnittet »Et problem – de manges ansvar« gives anvisninger til de personer, hvem abortproblemet angår, moderen, lægen, præsten osv. Der siges vægtige og forpligtende ting, og dog fritages den enkelte ikke for at træffe sin

egen afgørelse. I sidste afsnit »Lovgivning og politik« gennemgår den kristnes forhold til loven og politik i det samfund, som han, skønt uenig i mangt og meget af vital betydning, dog er en integreret del af. Hele udsendelsen er gennemsyret af tanken: respekten for det liv, som fra første stund i egentlig forstand er menneskeligt, og ansvaret over for den kvinde, for hvem et svangerskab kan være en byrde.

I sidste nummer af Katolsk Forum gennemgår pastor Helge Rasmussen biskoppernes erklæring set fra en folkekirkepræsts synspunkt. Det er en meget positiv modtagelse af erklæringen, men også en kritisk modtagelse, kritisk såvel over for selve tanken om biskoppernes brug af retten til at udsende »erklæringer« som over for den bestemte afstandtagen i biskoppernes brev fra enhver form for abortindgreb.

Man ser, at imellem de diametralt modsatte opfattelser af fosterets ret til livet, findes en varierende skala af synspunkter, der under den ene eller anden forudsætning vil acceptere aborten som løsning på et alvorligt problem. Også blandt vore medkristne, som principielt tager afstand fra abortløsningen, findes mange, som fastholder, at vi må acceptere abort i nogle tilfælde som et mindre onde end den ulykke, som graviditeten kan være for moderen, eller den risiko, som livet kan rumme for det ufødte barn. De gør det ofte under indtryk af, at som samfundet er dannet, og som loven er givet, kan det ikke være anderledes. Mange, der har denne opfattelse, er alvorligt tænkende, ærlige og dybtfølelsende mennesker, der ud fra deres bedste overbevisning fastholder deres standpunkt, og dog må vi også til dem sige: I har uret.

Biskopperne har i erklæringen angivet grunden til vor holdning: Livet fra dets undfangelse til dets død har krav på vor fulde omsorg – kun Gud bestemmer over det. Vi er i dag bange for at give os ind under Hans vilje – på mange områder har vi mulighed for at påvirke vor tilværelse, også hvor det gælder selve livets beståen, vil vi være bestemmende. Det er dette, biskopperne siger nej til.

Jeg tillader mig her at komme med et lille indskud. Den katolske kirke angribes i dens »kategoriske« holdning i dette spørgsmål ofte på to fronter. Man siger: Hvorfor kæmper I mod prævention i ægteskabet, og hvorfor fastholder I, at man i nødssituationer skal vælge barnets liv frem for moderens?

Svaret på det første spørgsmål er behandlet i biskoppernes erklæring, der erkender, at prævention kan være medvirkende til at begrænse aborterne, men at man ikke må tro, at dette er den eneste løsning. Der henvises til biskoppernes

hyrdebrev om »Humanae Vitae«, hvor det kristne ansvar på det seksuelle område gøres klart.

Det andet udsagn er forkert. Det katolske synspunkt er ikke – i den meget sjældne konkrete sygelige tilstand – at redde barnet frem for moderen. I behandlingen af disse tilstande er det vor pligt at sætte alle vore ressourcer ind for at redde både moderen og barnet. Vi kan komme i den situation, at en fortsættelse af svangerskabet kan betyde både moderens og fosterets død. Det er da vor ret og vor pligt at gribe ind. Det må blive en afgørelse patient-læge imellem i lighed med andre alvorlige afgørelser i situationer, hvor liv og helbred står på spil, men under hensyntagen til også at give det ventede barn den størst mulige chance for at bevare livet.

Lad os efter dette indskud vende os til spørgsmålet: Hvorledes vinder vi gehør for vore anskuelser? Det er ikke gjort ved bebrejdelse eller fordømmelse. Den, som virkelig handler i god tro og mener at hjælpe kvinden ved sin holdning, vindes ikke, og de øvrige trækker højest på skulderen. To muligheder har vi i hvert fald til rådighed for at vinde forståelse for vore synspunkter.

Den første af disse muligheder er udbredelse af kendskab til, at det liv, man fratager retten til at leve, virkelig er menneskeligt. En saglig oplysning om, at fosteret ikke er en »svulst«, noget ubestemmeligt, men i høj grad noget levende, noget virkeligt, at det ved undfangelsen i sig selv rummer alle muligheder for at blive et fuldgyldigt individ, og at det ved grænsen på 12 uger, som loven fastsætter som seneste tidspunkt for svangerskabsafbrydelse, er så udviklet, at ingen vil tage fejl af, at det er et menneskeligt væsen, der er tale om. For at gøre dette klart, må vi medvirke til en mentalitetsændring i befolkningen, en bevidsthedsændring, som kun kan opnås ved en forbedret undervisning af ungdommen om disse forhold.

Det andet punkt, hvor vi som kristne katolikker kan medvirke til at imødegå abortsituationen, er, som det også gentagne gange påpeges i biskoppernes erklæring, en støtte til og forståelse for den moder, som føler sit svangerskab som en byrde. Kun i den bistand, hun får fra os andre, kan hun finde styrke til at klare sin opgave – det er et krav til hver af os, der møder hende, og det er ikke blot et krav om et medfølelsende klap på skulderen, i den konkrete situation er vort ansvar ubegrænset, som når vi står over for et menneske, hvem vi kan hjælpe til at bevare livet.

Gennem en opdragelse til erkendelse af vort ansvar over for den vendende moder og forståelse af fosterets ret til livet, kan vi have håb om med tiden også at ændre det samfund, vi lever i.

AKTION FOR HVEM?

HVEM HJÆLPER VI? DE FREMMEDE ELLER OS SELV?

Pastoralrådet har udsendt en pjece, hvori det indbyder alle katolikker i Danmark til at gøre en særlig indsats for de fremmede iblandt os i det kommende år. Initiativet er prisværdigt i den forstand, at det må ses som et udtryk for, at tidens sociale og politiske bevidstgørelse – med dens krav om direkte engagement og indgriben i elendigheden – også er ved at trænge ind i den katolske kirke i Danmark. Men initiativet er også kritisabelt, bl.a. ud fra en social og politisk vurdering.

Der er imidlertid et andet problem, jeg vil pege på i denne kommentar. Pjecen er præget af en tendens, som desværre så meget kristent hjælpearbejde har været præget af: *proselytmotivet – ønsket om at hverve nye tilhængere.*

Tendensen ses allerede i definitionen af, hvem de fremmede er. Det er ikke kun flygtninge, fremmedarbejdere og udenlandske studerende, det er også isolerede katolikker og søgende mennesker. De isolerede katolikker og de søgende mennesker er fremmede i den forstand, at de står uden for den katolske menigheds fællesskab. Det pjecen ønsker for disse grupper er, at deres »fremmedhed«, deres isolation ophæves ved, at de bliver aktive medlemmer af den katolske menighed. Målet er altså udvidelse af menigheden, øget rekruttering.

Den samme tendens ses i pjecens forslag til, hvad man kan gøre for flygtninge og gæstearbejdere: henvis dem til en præst, som taler deres sprog, åbne vore hjem og menigheder for dem samt samle deres adresser og give dem til sognepræsten eller præsten for deres nationale gruppe. I disse eksempler træder proselytmotivet stærkt frem.

Det er imidlertid forsvundet i forslagene til, hvad der kan gøres for de udenlandske studerende. Her foreslås, at man kan bringe dem i kontakt med deres trosfæller. Her ligger en ægte økumenisk accept af de fremmedes særpræg. Vi skal ikke forsøge at få en konvertit ud af den udenlandske studerende muhamedaner, vi skal henvise ham til moskeen i Hvidovre. Her er hjælpen uden bimotiver. Men hvordan kan det nu være? Hvorfor skal der gøres forskel på arbejdere og studerende??

Er det fordi, man regner med, at en tyrkisk arbejder er lettere at omvende end en tyrkisk student???

Denne forskel i behandlingen af de forskellige grupper er en afspejling af en grundlæggende tvetydighed i pastoralrådets begrundelse for, hvorfor vi netop skal tage de fremmede op som års-

opgave. Her siges det i den ene sætning, at vi må kunne tilbyde mange former for fællesskab – også religiøst – i forhold til de fremmedes egne behov og ønsker, og i den anden sætning, at de, der føler sig fremmede for vort fællesskab, skal kunne føle sig med i det. I den ene sætning accepteres den fremmedes særpræg, i den anden skal han indlemmes i folden. Den forskellige målsætning skyldes manglende begrebsafklaring, hvilket kommer til udtryk i pjecens postulat: *Katolsk fællesskab er fællesskab om alle menneskelige værdier!* Tænk selv over, hvordan denne sætning kan forstås!

Hvad er katolsk fællesskab fællesskab om? Hvem hjælper vi? De fremmede eller os selv?

Ove Kreisberg
(Prosit, nr. 2)

flere er undervejs. Endnu er det for tidligt at drage slutninger af det arbejde, som er kommet i gang, men visse tendenser kan allerede spores.

Nogle sogne træder markant frem med en effektiv indsats for flygtninge eller gæstearbejdere. De har aktive folk, der arbejder sammen med de eksisterende hjælpeorganisationer, eller som formår at skabe noget selv, som kan udfylde de huller, der altid opstår i organiseret hjælpearbejde.

Enkelte sogne tiltrækker måske især opmærksomheden, fordi deres arbejde ikke bare er båret af Tordenskjolds soldater – de få, der altid trækker læsset – men fordi menigheden har været i stand til at åbne sig som fællesskab, f.eks. for udenlandske tilflytterfamilier, til berigelse for alle parter.

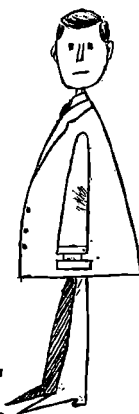
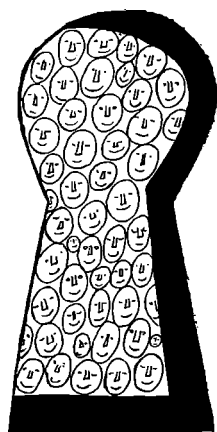
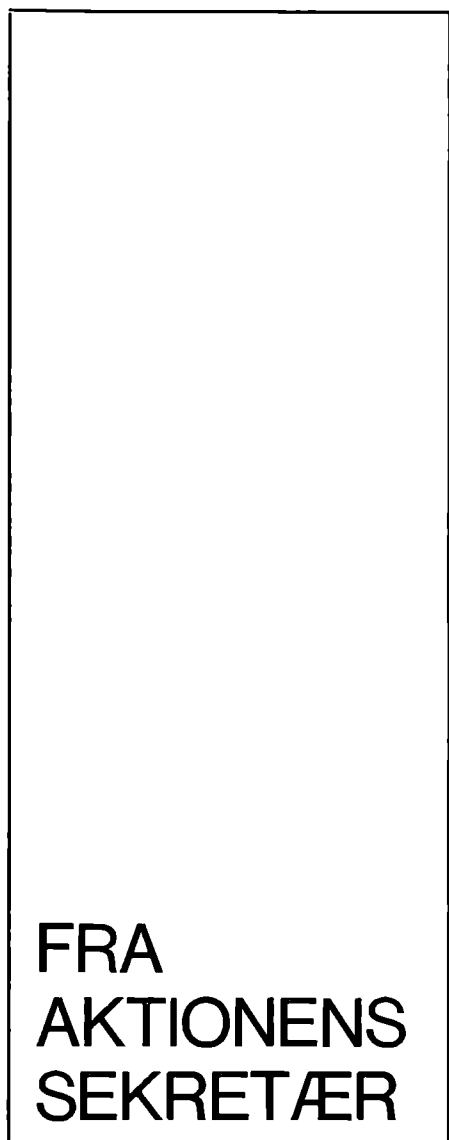
Andre sogne har måttet erkende, at de endnu ikke har det menighedsfællesskab, der skulle træde i funktion for andre. De har nok et vist messefællesskab, men de har ikke rigtig draget de menneskelige konsekvenser af det i forholdet til hinanden. Man mødes i offergangen til alteret, men fra kommunionsbænken spredes man igen og går hver til sit.

Spørgsmålet er her, hvordan menighederne og deres præster forstår det nye bud, Kristus gav sine disciple: »Som jeg selv har elsket jer, sådan skal også I elske hinanden. Det skal være tegnet for alle på, at I er mine disciple, at I har en sådan indbyrdes kærlighed« (Jo 13,34–35).

Mange sogne er kommet til det resultat, at de først må sætte ind her: i den gensidige omsorg for hinanden, særlig for syge og gamle. Andre sogne synes at have lidt flere kræfter. De har ved rundspørge fået kontakt med et bredere udsnit af menigheden, som har meldt sig til tjeneste. Man har derefter organiseret sig i grupper, der har fordelt de forskellige kategorier af årsopgaven imellem sig.

Nogle kritikere af årsopgaven har naturligvis også meldt sig. Umiddelbart kan det måske lyde mærkeligt. Der er så mange ting, man kunne være uenige om, men hvem kan dog have noget imod, at vi forsøger at gøre noget for de fremmede iblandt os? Opgaven er jo ikke pastoralrådets opfindelse. Det har blot villet konfrontere os med de kendte ord fra evangeliet: »Jeg var fremmed, og I tog mig hjem«, og har indbudt enhver til at reagere på dem i frihed – i håb om at det må føre til en kristen tjeneste af de fremmede iblandt os.

Aktionsudvalget har forsøgt at konkretisere opgaven nærmere i den sendte folder. Et udkast blev forinden sendt til alle menighedsråd, regionalråd og landsorganisationer i bispedømmet i slutningen af april, for at man i tide

LUK DIN NÆSTE IND I FÆLLESSKABET

REAKTIONER PÅ ÅRSOPGAVEN
Det var med glæde, at aktionsudvalget på mødet i Vejle d. 31. oktober kunne

fortælle pastoralrådet, at 28 sogne allerede har engageret sig positivt i årsopgaven for de fremmede iblandt os, og at

kunne få deres kritik og positive forslag med, så resultatet kunne blive så godt som muligt. De opgaver, som er foreslået i forbindelse med gæstearbejdere, har nogle af disse desuden selv formuleret som en ønskeseddel til os.

Selvfølgerlig kan man stadig diskutere resultatet, og en diskussion kan også være nyttig, hvis den ikke stirrer sig blind på folderen, men vil pejle sig ind på opgaven for at få noget gjort ved den.

Hvad er det, man diskuterer?

- om omsorgen for de fremmede er en opgave til Kirken som kristen menighed eller må løses individuelt og på privat basis?
- om opgaven er for enhver kristen eller kun for særligt uddannede specialister?
- om menighederne har et særligt ansvar for isolerede katolikker og skal holde sig åbne for søgende mennesker, eller om der i dette stikker et proselytmotiv, som katolsk fællesskab må tage afstand fra?
- om årsopgaven burde have haft en social-politisk form, der kritiserede samfundet, i stedet for at indbyde til personlig indsats og kontakt?
- om katolikker med denne opgave bare er ude på at bruge de fremmede som middel til at frelse sig selv, øge deres egen flok og hygge sig i deres egen godgørelse?

Debatten viser, at årsopgaven har taget i det mindste nogle af os på sengen. Der trænges åbenbart til en selvbesindelse i vores lokalkirke, både i vort forhold til de fremmede, i vort forhold til hinanden og i vort forhold til Kristus.

Et bidrag til denne selvbesindelse er nu udkommet på Pauluskredsens forlag i form af en lille pjeces: »De fremmede iblandt os«, forfattet af Jørgen Hviid, Elsebet Kieler, Hubert og Lars Messerschmidt.

Pjecen bruger en bestemt metode, som dens læsere kan supplere eller korrigere efter behag. 1. kapitel ser på den aktuelle situation: Hvem er den fremmede? Hvorfor er han fremmed? Hvordan reagerer vi på de fremmede? Enhver kan selv øge disse iagttagelser med sine egne og således få den aktuelle situation stadig bedre belyst. I 2. kapitel sættes der fuld projektør på Bibelen. De fremmede iblandt os er en problematik, som var særdeles aktuell allerede i det gamle Gudsfolk. Hvad har Gud belært sit folk om i denne forbindelse? 3. kapitel vender tilbage til vor egen situation og forsøger nu at vurdere den i lys af Åbenbaringen. Enhver kan selv arbejde videre med dette stof, enkeltvis eller endnu bedre i grupper, og lade sig hjælpe af den bibelske belæring til en klar kristen vurdering af de problemer, som årsopgaven har rejst.

Elsebet Kieler

ÅRS- OPGAVE

OG POLITIK

Når man selv er født et forkert sted og kun af kongelig nåde har fået stemmeret her i landet, skal man være forsigtig med at udtale sig om landets politik, men undertiden kan det nu alligevel godt ske, at man føler sig lidt flov over at være dansker af personligt valg og ikke bare af en tilskikkelse. Det er ikke vor overordentlig liberale pornologivning, der volder mig ubehag, men vor mere og mere åbenlyse racisme. Måske virker ordet racisme som en lovlig kraftig betegnelse for vor aktuelle politik over for fremmedarbejderne, men der er faktisk her tale om forskelsbehandling på grund af fødselskriteriet.

Det skandinaviske arbejdsmarked har længe været et af de mest hermetisk tilkukkede i hele verden. At man ikke uden videre tillader import af fremmed arbejdskraft (alene denne varebetegnelse siger i sig selv en hel del) er måske forsvaret. Og at man ikke slipper andre ind i det danske sociale paradys, så længe vi selv har folk, der går arbejdsløse, er noget, man godt kan forstå, selv om det ikke er udtryk for nogen overvældende solidaritet (Proletarer i alle lande, forener jer!). Men når vi først engang

frivilligt har lokket fremmedarbejdere herop for at gøre det arbejde, vi selv ikke gider eller kan gøre, i stedet for at hjælpe dem med at skaffe arbejdsmuligheder i deres eget land, må vi i hvert fald behandle dem, som vi behandler vore egne. Ifølge de nyeste cirkulærer er en fremmedarbejder, som mister sit job, ikke engang berettiget til at tage et nyt, selv om han har arbejdstilladelse. At man så som erstatning tilbyder ham gratis hjemrejse, gør kun ondt værre. Vi har været glade for at få dem herop for at mele vores egen kage. Nu må vi acceptere, at de fortsat deler den med os, selv om den begynder at skrumpe lidt ind. Eller tror man måske, at en jugoslavisk eller tyrkisk tom mave skrigger mindre end en dansk?

Årsopgaven har fået titlen »De fremmede iblandt os«. Men hvem er »fremmed« for den anden, - den, som har været så uheldig at blive født på den forkerte side af Kruså, eller den, som ikke vil indrømme eller bare glemmer, at den anden også er et menneske ligesom han selv? Vi katolikker synes at lægge umådelig vægt på de politiske landegrænser, men er de i virkeligheden ikke af det onde? Hører de ikke netop til de mure, Kristus kom for at rive ned (Ef. 2,14)? Andre har taget kampen op for det ideal af en samlet menneskehed, som Kristus gik i døden for. Internationalisme og katolicitet er beslægtede begreber, - det må vi ikke glemme.

Vi føler os skidt tilpas over den behandling, fremmedarbejderne får herhjemme, og nærer et alvorligt ønske om at gøre noget ved sagen. Men selv kaffe i litervis, endeløse rækker af hyggeaftener og indsamlinger af aflagt tøj i tonsvis er ikke nok. Problemet er nemlig ikke bare: Hvad kan jeg gøre som katolik? men: Hvad bør vi danskere gøre i fællesskab? Det er ikke et privat spørgsmål, som kan ordnes mand og mand imellem, men et politisk problem om forholdet mellem det danske samfund og de udenlandske arbejdere.

I det for øvrigt udmærkede særnummer, Katolsk Forum har udsendt om årsopgaven, har man desværre fuldstændig overset denne side af sagen. Katolske arbejdere har ret, når de i oktobernummeret af Labora gør opmærksom på det forsømte. Kunne det ikke netop være en anledning til at vække vore katolske medbrødre til politisk bevidsthed? (Jfr. Kirken i verden af i dag, § 75). På et tidspunkt, hvor det ser ud til, at den økumeniske bevægelse er ved at løbe ud i sandet, har vi for øvrigt her en sag, hvor kristne af alle observanser kan samles med alle mennesker af god vilje om i fællesskab at gøre noget for at fremme enheden mellem menneskene.

V. Duclos

AKTIONENS GANG

KOLDING: I en pause på pastoralrådsmødet i Vejle fik aktionsudvalgets sekretær lejlighed til at orientere sig nærmere hos pastor Bertling om et nyt spændende initiativ i Kolding:

– Deres menighed har oprettet fadderskaber for polske flygtningefamilier. Hvordan fik De kontakt med dem?

– De kom i to hold, hver på en snes mennesker. Dansk Flygtningehjælp indlogerede dem alle i en etage i et af vore højhuse. Nogle katolikker fra sognet kontaktede dem og inviterede dem til messe og kirkekaffe.

– Hvorfra vidste De, at de var katolikker? Dansk Flygtningehjælp spørger jo ikke om flygtningenes konfession.

– Vi inviterede bare på må og få. Det viste sig, at nogle af dem var meget levende katolikker. Andre havde vel et mere perifert forhold til Kirken, men enkelte ikke-katolikker tog også imod indbydelsen.

– Og sprogbarrieren, hvordan klarede De den?

– Messen var på dansk, men med latinske indslag af kyrie, gloria, credo osv. Til kirkekaffen havde vi særlig inviteret de medlemmer af menigheden, som kan tale polsk, tysk eller engelsk.

– Hvordan kom fadderskaberne i stand?

– Det ordnede de selv. Under kaffen fandt de ud af at invitere hinanden hjem til sig. Den første kontakt udviklede sig til, at nogle familier følte sig særlig knyttet til hinanden på grund af fælles interesser. Menighedsrådet havde desuden sørget for at invitere nogle unge danske familier, som kunne kontakte de unge blandt flygtningene.

– Hvilke erfaringer har De så gjort med dette initiativ?

– Der kom en periode, hvor de nye tilflyttere begyndte at holde sig noget

tilbage. Så fik de besøg af nogle medlemmer af vort menighedsråd. Det viste sig, at de ikke ville nøjes med at tage imod og blive hjulpet. De ønskede en gensidig kontakt, hvor de også kunne yde deres til menighedsfællesskabet.

– Hvad gjorde De så?

– Nogle i menigheden forstod udmærket problemet. Menighedens reaktion har i det hele taget været meget positiv. I virkeligheden har dette ønske om gensidighed ført til en meget bedre kontakt. De danske familier forstår, at de ikke må gøre det for flot, når de inviterer de fremmede hjem til sig, for det kan de ikke gengælde. Vore nye trosfæller har også været meget aktive til en menighedsfest. Nogle ville gerne bage kager. Det havde de ikke mulighed for, hvor de boede, men så lånte de skolens køkken. Unge polakker pyntede salen, malede kulisser osv.

– Det vil sige, at de fremmede ikke mere er fremmede hos Dem. De er i fuld gang med at blive en integrerende del af menigheden. Det kan vi kun lykønske til!

ÅRHUS: Aktionen har foreløbigt især været præget af tre hovedinitiativer:

I sognet arbejdes gennem en besøgsgruppe for *ældre og ensomme katolikker*. Der har været holdt særlige sammenkomster, dels hos assumptionssøstrene i Årslev, dels i Skt. Knuds Skole. Der er gjort forberedelser til i løbet af foråret 1972 at starte en egentlig klub for de ældre i menigheden med sammenkomster en eftermiddag om ugen i præsteboligen med tilknytning til kommunens ældrearbejde. Denne klub søger nu en eller flere ledere.

Flere familier har meldt sig til Dansk Flygtningehjælp i Århus med tilbud om

at være værter for *flygtninge*, hvoraf der i Århus-området er omkring 700. Denne kontakt med flygtninge kan fås gennem Elisabeth Kjærgaard. Der er i Møllegade, Århus C, indrettet lokale for flygtninge som klublokale. Herigennem formidles for flygtninge kontakt til sprogundervisning m.v. Med særligt henblik på flygtninge, der er katolikker, sendes til Dansk Flygtningehjælp i Århus såvel Sogneblad som Katolsk Forum, for at der kan være kontaktmulighed, så snart det danske sprog er nødtørftigt lært. Flygtninge har ofte brug for kontakt i løbet af dagen, når de ikke har fået arbejde endnu (om aftenen er der normalt sprogkurser); derfor er »Kontakt med flygtninge« særlig interesseret i hjælp fra mennesker, der kan tage sig af disse fremmede i løbet af dagen. Der holdes polsk messe ca. én gang månedlig.

Det tredje hovedarbejde inden for årsopgaven gælder *gæstearbejderne*, hvoraf der bl. a. er ca. 300 tyrkiske arbejdere. Der er udarbejdet en rapport om disse gæstearbejders forhold i Århus. Rapporten er af pater G. Grünwald blevet forelagt menighedsrådet. En arbejdsgruppe, hvori bl. a. reklamekonsulent Kristian Bredholt og læge Magdi Rizk har deltaget, har udarbejdet en henvedelse til Århus byråd med det formål at få oprettet et særligt center for gæstearbejdere. Århus kommune er positiv overfor dette forslag, og der arbejdes nu med det i magistraten. Indtil det kan realiseres, åbnes (den 12. november) en weekendklub for gæstearbejdere i Skt. Knuds Skoles anneks. Dette er en midlertidig nødløsning. Weekendklubben holder åbent hver fredag, lørdag og søndag kl. 18.00 til 22.00. Alle i menigheden, der ser sig i stand til det, opfordres til at stille sig til rådighed som vært for en eller flere aftener.

FIRE SITUATIONER

– TO MILJØER – FORBINDELSE?

Efterårsferiens sidste dag. Over for mig i en kupé i Nordpilen sidder en 19-årig i den sædvanlige uniform: slidte cowboybukser og en pels, hvis huller er lappede med kulørte bomuldsfirkanter. Fælles glæde over de farvestrålende skove omkring Vejle fører os ind i en samtale om trangen til stilhed, ensomhed, bøn. Den unge er velbevandret i den klassiske kristne litteratur om bønnen. Johannes af Korset, Teresa, Eckehart, exercitierne. – Alt dette er ikke blot overfladisk kendt, men dybtgående studeret og anvendt i et alvorligt og disciplineret bønsliv. I kristendommen har denne unge ikke fundet forståelse for sit behov og er nu indviet som swami i Gylling. Dette indebærer løfte om cølibat, en enkel levevis uden spiritus og tobak og lydighed mod en gurus ledelse.

En religionstime i ældste klasse. Vi taler om hinduismen, om meditation. En protestantisk elev – men det kunne såmænd lige så godt have været en katolsk – spørger, hvorfor man ingen bøn har inden for kristendommen. Bestyrtet over, at nogen kan spørge sådan, svarer jeg, at det har man da virkelig også. »Ja«, siger han, »man hører nogle bønner blive læst op i kirken, men det er ikke rigtig bøn, jeg mener en virkelig søgen efter Gud.«

Møde for religionslærere for 3–4 år siden. Forsamlingen består af præster, søstre, katolske forældre og religionslærere. Der tales om bøn. Nogle slår til lyd for, at man ikke skal begynde sin dag med Bibelen, men med avisen og lade denne inspirere den følgende morgenbøn. En enkelt røst hæver sig mod dette pragmatiske syn på bønnen, men stort set har forsamlingen intet at indvende.

– Og så i aftes i en af vore største katolske menigheder. Sognepræsten har indbudt til en række aftenretræter, hvor programmet er praktisk indføring i bøn, tid til stilhed – og samtale. Der er gjort et stort forarbejde fra præstens side. Man mødes til messe, efterfulgt af foredrag kombineret med instruktive tegninger. Et tema tages op som oplæg til den efterfølgende meditation, og dette illustreres med lysbilleder af gamle og nye malerier. Man har i den afsatte tid til stilhed både kirken, huskapellet og et dertil indrettet meditationslokale til disposition.

Menighedens andespil om søndagen samlede en fyldt sal, messerne er velbesøgte, altså en levende menighed, så sognepræstens initiativ må da også være sikret stor tilslutning. – – Der var 9 deltagere! – Der er sikkert mange undskyldninger for ikke at komme. Der havde jo været ét arrangement i denne

SØGEN INDAD

uge, måske var der noget godt i tv, vi har alle så travlt; når man først er kommet hjem fra arbejde, skal der faktisk meget til, for at man igen vandrer til bussen. Forhåbentlig har sognepræsten en så heroisk indstilling, at han fortsat gider gøre så stort et arbejde for de få, men man forstår, hvis han opgiver.

Fire situationer, der tilfældigt dukkede op i mine tanker under morgenopvasken. Tilfældigt? – Er der mon en indre sammenhæng?

Ordet meditation møder hos de fleste katolikker en ureflekteret modvilje. »Man lefler for de unge og deres sværmeri for Indien«, »Sidde på gulvet har da ikke noget med vores trosliv at gøre«, »Det hele er en modesag«. Og det er da rigtigt, at der er gået mode i foretagendet; det kapitalistiske samfund skal nok vide at udnytte enhver bevægelse kommercielt. Men der er også unge – mange unge – der vender sig mod øst, fordi deres søgen går så dybt, at den ikke tilfredsstilles af den form for kristendom, de har haft chance for at møde. Men hvis de nu hos de kristne, de kender, har mødt mistanke, fordi de frejdigt brugte ord som mystik, meditation? – Eller hvis de har fået den opfattelse, at mystik er noget, der hører kirkens fortid til?

De unges søgen ind i stilheden er bl.a.

en naturlig reaktion mod det stressede i vort vestlige samfund. Teknikken har afsløret sin vrangside. Engang kunne de tekniske fremskridt begejstre, så mange blåøjet så hen til det vidundersamfund, der måtte opstå. Nu betaler vi prisen: Den friske luft er ikke længere frisk, støj fra biler m.m. trænger ind i de sidste fredelige oaser. Ved vi i grunden, hvad vi spiser? Hvor længe er der blot enkelte kyster med nogenlunde rent badevand? Dette er en del af vores pris i Vesten, mens størstedelen af verdens befolkning betaler en uhyggelig meget højere pris for vores velfærdsgoder. – Og hvor foregår den mest intense og kostbare tekniske forskning? – Dér, hvor krigsindustrien forberedes.

Er det da ikke rimeligt at spørge: Hvor bliver LIVET af i alt dette? Hvorfor interessere sig for udforskning af universet, når der er udforskede dybder i én selv?

For mange unge har deres søgen indad, hvad enten det sker ved hjælp af stoffer eller gennem »transcendental meditation«, mest karakter af flugt. De orker simpelt hen ikke at tage stilling til alle de indtryk, de bombarderes med, og så hopper de bare af. Andre forsøger ærligt at forene den indadvendte søgen med et ansvarligt politisk og socialt en-

gagement. Men en tredje gruppe – nok den mindste – føler en så stærk længsel mod Gud, at de mener, at denne må have absolut første prioritet. Denne gruppe burde kunne finde forståelse hos katolikker, for der har altid i kirken været mennesker, der levede et rent kontemplativt liv, men er kirken i dag moden til at møde disse unges behov? Skal de ikke være meget heldige for at finde forståelse? Vil de ikke føle sig fremmede og skuffede i vort kirke- og menighedsliv?

De, der betragter denne søgen mod øst – eller søgen indad – som blot mode eller flugt, tager fejl. I USA bruger tusinder af unge måneder, ja år på at øve sig i østlig meditationsteknik, i Paris kan man samle hundreder til foredrag om bøn og mystik, – og herhjemme kan et hindukloster få tilstrømning af unge, der er villige til at leve et liv i hårdt arbejde, fattigdom og med fire timers meditation på det daglige program.

Skeptikeren vil sige: Lad os se om 10 år, om de så stadig holder ud. Hvis ikke, hvem har da skylden: de selv eller et samfund, der giver den slags liv de dårligst mulige betingelser?

Hvem har ikke følt i sig en stærk protest, når man går tur for at få frisk luft, og så i virkeligheden må indånde benzín- og anden os? Det er klassisk at kalde bønner for sjælens åndedræt, og er den atmosfære, hvori vor sjæl må drage ånde, ikke også blevet forurenede? I vor vestlige kultur er den åndelige atmosfære forurenede af affaldsprodukter i form af et virvar af meninger, der fra alvorligt arbejdende filosoffers og forfatteres skriveborde har passeret mindre seriøse mellemhandlere, som har populariseret, forvansket og mangfoldiggjort, så vi nu alle er nødt til at vade rundt i dem. Er det mærkeligt, at ubefæstede sjæle har svært ved at finde balancen?

Men hvad med kirken? En udenforstående, der besøger en katolsk kirke efter i 10 år ikke at have set en sådan indvendig, vil have svært ved at tro, at det er den samme kirke. Han vil lettere kunne følge, hvad der foregår, tiltales af, at der ikke er så mange »rædsler« – alt er rationaliseret, så hans intelligens ikke har så mange problemer. Engang var det almindeligt at beskyldte konvertitter for at søge det »mystiske« i kirken, og med »mystisk« mente man latin, røgelse, korstegn, vievand, rosenkrans o.l. Det kan man ikke beskyldte en konvertit af 1971 for, men for resten er det også sjældent man møder en sådan i dag. Var der lidt om snakken?

Vi kan ikke, som nogle naive sjæle tror, hoppe af og lade, som om der ikke er foregået en teknisk udvikling. Vi kan heller ikke – og ingen ønsker det vel heller – lade, som om de sidste 10 års udvikling i kirken ikke var foregået. Men samtidig med at man ændrer det,

der direkte kan opfattes af sanserne og bearbejdes intellektuelt, forandres også det mere ubestemmelige: atmosfæren. Når det gælder kirken, skal man måske snarere tale om, at denne er blevet steril. Vi har gjort alt mere forståeligt og kastet meget bort, som ikke siger os noget, og troede dermed at opfyldte et behov hos det moderne menneske. Men de, som før solgte røgelse til kirkebrug, kan nu sælge den til de unge, som sikkert også er største kundefreds for salg af rosenkranse. »Mode« vil mange sige. Ja, måske, men vi efter C. G. Jung skulle dog vide, at mennesket har behov for det uforståelige. »Mennesket er ikke kun fornuftigt og kan og vil aldrig være det ... det irrationale skal og kan ikke udryddes« (C. G. Jung).

Udviklingen i kirken har dog også medført forurening. Teologisk forskning er nødvendig, men hvad med os almindelige menneskers diskussioner af halvtfordøjede og muligvis slet forståede resultater, som måske alligevel kun var hypoteser. Aboslut interessante, men i længden dræbende. Der opstår spændinger og kløfter mellem mennesker, og hvor bliver LIVET af – hvor bliver GUD af i alle ordene? Vores demokratiserede kirke? En fordel – vi vil da alle gerne have noget at sige og ikke bare regeres ovenfra, men hvis vi opstiller det gamle regnestykke: så og så mange mennesker har brugt så og så mange timer på møder i kommissioner og udvalg, hvor man har drøftet organisation og strukturer, og så og så mange mennesker har haft så og så mange timer sammen i et fællesskab, hvor man bad og berigede hinandens åndelige liv – er nogen i tvivl om, hvor facit er størst?

For ikke at blive misforstået skynder jeg mig at forsikre, at jeg ikke ønsker udviklingen skruet tilbage, men vi må være opmærksomme på prisen: Hvor megen af den tid, der anvendes på alle disse møder, tages ikke fra mere direkte åndelig beskæftigelse? – Og kan man ikke narre sig selv og forveksle aktivitet for kirken med åndeligt liv?

Pave Johannes XXIII talte om, at alt skulle fornys i Kristus, men er ikke svagheden i disse fornyselsens år, at vor opmærksomhed alt for meget fæster sig ved menneskelige anstrengelser og alt for lidt ved en ydmyg og udholdende bøn om nådens bistand?

Mange mener nu at finde en redning i den religiøse søgen hos de unge og tror, at man ved at hente denne mystiske bevægelse ind i kirken med dens teknik osv. igen vil få en sund atmosfære, men de fleste af disse nye religiøse udslag er febertilstande, snarere symptomer på noget galt end en helbredelse. Følelsespræget ubestemt længsel er i sig selv lige så lidt sand religion som sentimental medlidenhed er socialt engagement. Man sø-

ger ikke så meget Gud, som man søger »mystik«, forstået som jagen efter størst mulig variation af personligt udbytte. Hvis denne religiøsitet skal føre til fornyelse i kirken og i menneskeheden, må den snarest muligt føres ind i en meningsfyldt forbindelse med en personlig gud. For at det mystiske kan blive sand bøn, må livets centrum flyttes fra det selvcentrerede til selvovergivelse. Gud må være det centrum, mod hvilket alle kræfter rettes. Bønnen må føres ind i en rytme, hvor Gud virkelig er den, som taler og handler først, og mennesket udleverer sig til den omskabende indflydelse, som han udøver på det.

Altså for to så forskellige grupper som vort lidt sterile, overorganiserede, diskuterende kirkemiljø og det følelsesbetonede, helt uordnede ungdomsmiljø gælder den samme betingelse for sund udvikling: at vi finder den sande bønnens ånd. Det hjælper ikke de unge, hvis vi blot anstrenger os for at indføre deres former. Vi kan ikke tilbyde de søgende noget, hvis vi ikke, erkendende vor egen svaghed, først udleverer os til Kristus.

Men sker det, kan de to miljøer sikkert også give hinanden meget. De unge, der har fundet de kristne mystikere frem, men som ikke har forstået deres stærke tilknytning til og troskab mod kirken, kan lære mange kristne, at livets fylde ikke er ensbetydende med størst mulig effektivitet, og at et kontemplativt liv i sig selv har en værdi, selv om det er helt uden socialt engagement, – og kirken kan lære de unge, at bønnen må ændre hele livet, medføre selvdisciplin og antagelse af objektive normer.

Grethe Livbjerg

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen a/s

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

MARIUS
MP
PETERSEN
EN DIFA FORRETNING

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg Installationsforretning
Birkegade 7, Arhus N.
Telefon 16 98 80
Lys, kraft og varme

ROM

Pave Paul sælger Pius XII's ring og brystkors til fordel for verdensmissionen

Rom - KIPA

Paul VI har bestemt, at han vil sælge en ring og et værdifuldt brystkors, som har tilhørt Pius XII. Indtægten ved salget skal sammen med en personlig gave fra paven på 20.000 dollar gå til verdensmissionen. Under en højtidelig kon- celebration på verdensmissions søndagen den 24. oktober, som blev fejret af paven sammen med flere deltagere i bispesyno- den, overrakte pave Paul 450 mandlige og kvindelige ordensfolk missionskorset.

»Det er handling, der skal til«

Rom - KIPA

Ærkebiskoppen af Kampala i Uganda, Emmanuel Nsubugu, lagde ikke fingrene imellem, da han for nylig udtalte, at synoden havde »både ret og pligt til klart at fordømme koloniherrdømmet i Sydafrika, Rhodesia, Angola og Mo- zambique«. Biskopperne i Østafrika for- langte, sagde han, en klar stillingtagen fra biskoppernes side til denne »umenne- skelige situation«. Befolkningen i de nævnte lande har stor respekt for kir- kens sociale lære, men de forventer også overensstemmelse mellem kirkens ord og handlinger. »Diplomatiske fraser« havde endnu ikke formået at løse nogen pro- blemer, sagde Nsubugu, og han adva- rede imod »fortsat at friste afrikanernes tålmodighed«. Afrika venter en modig indsats for retfærdighedens sag, hvis kir- ken skal bevare sin troværdighed, sagde Nsubugu.

LONDON

FORÆLDRE:

gør brug af jeres dyrebare ret!

I et demokratisk samfund som det briti- ske, hvor det er tilladt at oprette skoler med en katolsk-kristen ånd, er det for ansvarsbevidste katolske forældre nød- vendigere end nogen sinde at gøre brug af denne dyrebare ret for en mor og en far!

Dette understregede pater Henry Ol- sen, formand for bispedømmet Hexham og Newcastles katolske skolevæsen, da han åbnede Sankt Leonards folkeskole i forstaden Silksworth til havnebyen

Sunderland ved Nordsøen i det nordøst- lige England.

Formanden med det meget dansklin- gende navn oplyste, at da tvungen sko- lepligt i 1870 indførtes i Storbritannien, var der 660 katolske skoler, men i dag hundrede år efter er antallet 3.000.

Kardinaler støtter bibelselskab

London - NC News Service

Den katolske kirke i England støtter for første gang fuldtud det engelske og udenlandske bibelselskab.

»I dag kan en katolik med god sam- vittighed samarbejde med bibelselska- bet,« siger kardinal John Heenan af Westminster i en erklæring, som blev offentliggjort i det engelske »Catholic Herald«.

»Jeg håber, dette vil få fuld støtte fra den katolske menighed i dens arbejde med at oversætte og uddele bibler ver- den over.«

Denne første officielle opmuntring fra en katolsk biskop til bibelselskabet - som blev grundlagt i 1904 af anglika- nere og frikirkelige - betragtes som et vigtigt økumenisk gennembrud.

Nordirsk kardinal kritiseres for at have deltaget i synoden

London - NC News Service

Kardinal William Conway af Armagh i Nordirland er blevet kritiseret af det engelske katolske ugeblad *The Tablet*, fordi han deltog i bispesynoden i stedet for at blive hjemme og prøve på at sætte en stopper for voldshandlingerne i Nord- irland.

The Tablet skriver om sagen: »Den irske primas diskuterer retfærdighed og fred i verden på synoden. Det havde været bedre, hvis de irske biskopper havde valgt at sende en anden og havde ladet ham blive hjemme, så han med alle midler kunne have fremskyndet den erklæring, som han meget for sent ud- sendte den 12. september sammen med fem andre biskopper.

Retfærdighed og fred begynder hjem- me ligesom næstekærligheden. Begge de- le er nu i fare for at forsvinde . . . Si- tuationen nærmer sig for hver dag, der går, mere og mere det katastrofale. Det må fastslås i tide og i utide, at katolik- ker og protestanter ikke kæmper mod hinanden af religiøse grunde. Det er ik- ke nogen religionskrig, og så må man holde op med at kalde den for det.

Hvis de ledende katolikker og prote- stanter ikke kan mødes og vise lidt ind- byrdes forståelse over for deres gensi- dige overbevisninger, så de viser, at de står over og uden for denne krig, er der

en reel fare for, at det vil afføde en ganske speciel »tredje hær«, bestående af unge mænd og kvinder, der er lede og kede af den såkaldte kristendom, der er så splittet og umenneskelig, og som, efter hvad de kan se, i den grad mangler næ- stekærlighed og medfølelse med andre . .

Helgenernes ø vil i så fald forståeligt nok blive skeptikernes ø«.

CHILE

Chilensk kardinal beder amerikanerne om forståelse i strid om kobber

Santiago, Chile - NC News Service

Kardinal Raul Silva af Santiago har an- modet USA om hjælp til gengæld for den støtte, Chile med sit kobber ydede de allierede under 2. verdenskrig.

I en fjernsynstale sagde kardinalen, at »chilenerne under store ofre havde støt- tet USA på et vanskeligt tidspunkt i landets historie. Det er kun rimeligt, at USA nu i indbyrdes venskab og som en retfærdighedshandling støtter Chile i dets bestræbelser for selv at gøre sig til herre over sin udvikling ved hjælp af sine egne ressourcer, deriblandt kobbe- ret.«

Det strategiske materiale er blevet et stridens æble mellem Santiago og Was- hington, siden præsident Salvador Al- lendes socialistiske regering i tiden fra marts til juli i år har nationaliseret fem store miner, som tilhører selskaber, der finansieres fra USA.

Ejerne hævder, at de 600 millioner dollar, hvortil den chilenske regering har vurderet deres aktiver, ligger betydeligt under det, de selv vurderer dem til. Des- uden er de meget opbragte over, at det i erklæringer, der for nylig er udsendt fra Santiago, hævdes, at selskaberne er i resistance til den chilenske regering for skatter på i alt 774 millioner dollar.

BRASILIEN

Brasiliansk biskop kræver gifte præster

Fortaleza - KIPA

Hvis Rom ikke tillader præstevielse af gifte mænd, vil der om 10 år kun være ganske få præster tilbage i ærkebisp- dømmet Fortaleza i det nordlige Bra- silien. Ærkebiskop José Delgado forkla- rer, at hver enkelt præst i hans ærke-

bispedømme har ansvaret for 12.500 katolikker. Ærkebispeddømmets 251 præster har hidtil haft hjælp i deres arbejde af 10 tidligere præster, som har nedlagt præsteembedet for at gifte sig. Alle disse præster ville med glæde genoptage præstegerningen, hvis paven ville give dem den fornødne tilladelse til det, siger ærkebiskop Delgado.

UGANDA

Kirken mister sin indflydelse på afrikanske intellektuelle

Kampala - KIPA

Hvis de kirkelige ledere i Afrika ikke forsøger at placere kristendommen i Afrika i en afrikansk sammenhæng, risikerer den kristne kirke at miste sin indflydelse på mange afrikanske intellektuelle, siger den protestantiske pastor Cuthbert K. Omari ved universitetet i Dar-es-Salaam. Under koloniherrdømmet kunne de intellektuelle affinde sig med kristendommen, fordi det næsten kun var i kirken, de kunne få opdragelse og uddannelse, siger Omari. »Nogle af de kendteste og betydeligste politiske ledere i Afrika i dag har gået i kristne skoler. Det er mennesker, der - i overensstemmelse med den filosofi om menneskeværdigheden, man har lært dem - ikke kunne affinde sig med uretfærdighederne under koloniherrdømmet,« forklarer han.

Kirken i Afrika har brug for en ny ledelse, som kan placere den kristne tro i en afrikansk sammenhæng, som den nye generation kan forstå. Desuden må præsterne lære deres sognebørn personligt at kende og sætte sig ind i deres sociale miljø. »Det vil sige, at de må leve med dem i deres landsbyer og ikke i en komfortabel præstegård, hvor indgangen skiller dem fra sognebørnenes liv,« sluttede Omari.

RHODESIA

For lave lønninger fører til utugt

Salisbury - KIPA

De lave lønninger fører blandt de sorte afrikanere i Rhodesia til en stadig større

foragt for moralen, siger forskellige iagttagere af forholdene dernede.

En familie på seks personer har i mange tilfælde en indtægt, der ligger under 18-1900 kr. om året, dvs. at end ikke de nødvendige behov kan dækkes.

Hvis en familie ikke kan klare sig, har den måske mulighed for at tage en eller anden på kost, men så kommer det tidspunkt i månedens løb, hvor den ikke har penge til at købe mad for. Så er det muligt, at pensionæren kommer med brød eller kød, og husmoderen betaler så »personligt« denne anden forsørger, for at hendes døtre i hvert fald ikke skal komme til det.

For at afhjælpe denne elendighed - det her anførte er kun et af de mange tilfælde, der blev nævnt i rapporterne - er iagttagerne kommet overens om, at den arbejdende befolknings gennemsnitsløn må hæves, og at det må være regeringens sag at afgøre, om det er regeringen eller de private foretagender der skal skaffe de nødvendige arbejdspladser.

SYDAFRIKA

Anglikanerne kræver undersøgelse af beskyldninger for tortur i Sydafrika

Kapstaden - NC News Service

Den anglikanske synode i Kapstaden har opfordret til en officiel undersøgelse af de anklager, der går ud på, at folk, der har været fængslet der i landet, er afgået ved døden som følge af tortur.

Andre religiøse ledere, deriblandt formanden for den sydafrikanske bispekonference, kardinal Owen McCann af Kapstaden og den øverste rabbiner for Johannesburg, B. M. Casper, har sluttet op om kravet om en undersøgelse af disse tilfælde.

Den anglikanske ærkebiskop af Kapstaden, Robert Selby Taylor, har allerede tidligere anmodet om en offentlig undersøgelse af fangernes forhold. Han hævder, at den muhamedanske leder for Kapstaden Imman Abdullah Harons død i fængslet for to år siden er et af de 16 tilfælde, som stadig ikke er blevet tilstrækkeligt belyst. Syv af disse dødsfald skyldes ifølge myndighedernes udsagn selvmord. Regeringen påstår, at Imman Abdullah Haron har slået sig ihjel ved et fald.

En præst fra den hollandsk-reformeret kirke, der plejer at støtte regeringen, pastor Roelf Meyer er i mellemtiden blevet udnævnt til redaktør for bladet Pro

Veritate, som er imod apartheid. Pastor Meyer udtaler, at man inden for hans kirke havde forsøgt at overtale ham til ikke at overtage redaktørposten, men, tilføjer han, »det er min første pligt at være loyal over for Jesu Kristi evangelium«, og »jeg sætter evangeliet over politik«. Han agter dog at forblive medlem af den kirke, han hidtil har tilhørt.

INDIEN

Valg af ny »katholikos for Østen«

Ernakulum (KIPA)

3.000 præster og lægfolk i den sydindiske by Kottayam har for nylig valgt overhyrden for Outer-Kerala, ærkebiskop Mattæus Mar-Athanasius, til Basileus Ougen I's efterfølger som »katholikos for Østen«.

Ærkebiskop Athanasius er ved dette valg blevet overhoved for den syriske kirke i Østen (Malankarkirken), som tæller over en million troende. Han er med sine 64 år den yngste af den malankariske kirkes 10 biskopper. Sin uddannelse har han fået i det protestantiske Serampore Kollegium i Calcutta, og han har i mange år ledet de syriske kirkers præsteseminarium i Indien. I 1953 blev han biskop. Før det valg, der nylig har fundet sted, havde oprindelig syv biskopper indvilliget i at lade sig opstille som kandidater, men seks af dem trak senere deres kandidatur tilbage til fordel for Athanasius, som er den femte katholikos, siden posten blev oprettet i Indien.

Den syriske kirke i Østen er den største af de kristne samfund i Indien, der tilsammen betegnes som de »Thomaskristne«. Disse Thomaskristne fører deres kristne tro tilbage til apostlen Thomas. I dag er de splittet i flere kirker, hvoraf nogle er i union med Rom. Den syriske kirke i Østen, der hører til de fem »forkalcedonske« kirker, som man plejer at betegne som monofysitiske (monofysitisme = læren om, at den menneskelige og den guddommelige natur i Kristus er sammensmeltet til ét), er adskilt fra Rom. Dens åndelige overhoved er den i Damaskus residerende syrisk-ortodokse patriark af Antiokia, som dog ikke har nogen myndighed over Indien. Det er »katholikos for Østen«, der er den egentlige leder af den malankariske kirke, som består af ca. 1000 sogne, fordelt over de indiske forbundsstater.

NEW YORK

Moder Teresas søstre i Harlem omgiver sig med stor hemmelighedsfuldhed

Washington – NC News Service

Fem af Moder Teresas karitasmissionærer har slået sig ned i New Yorks skumle fattigkvarter Harlem.

»De holder ligesom nygifte ikke af mange besøg for øjeblikket,« sagde Moder Teresa, da man spurgte hende, hvorfor de omgærder deres spirende forsøg på at hjælpe Harlems fattige sultende og kærlighedshungrende befolkning med så stor hemmelighedsfuldhed.

Moder Teresa, som er 61 år, og hvis skolegang sluttede med studentereksamen, er netop blevet udnævnt til æresdoktor ved det katolske universitet i Washington.

Hun røbede ved samme lejlighed, at fire af hendes søstre i Belfast i Nordirland vil påbegynde et lignende arbejde som det, der lige er kommet i gang i Harlem. De har planer om at dele arbejde og bolig med to anglikanske søstre, en presbyterianer og en baptist. Søstrene i Harlem håber ifølge Moder Teresa også efterhånden at kunne danne en økumenisk gruppe.

USA

Blandet luthersk/katolsk kommission undersøger pavedømmets rolle

Greenwich, Connecticut (KIPA)

En kommission af lutherske og romersk-katolske teologer, der er kommet sammen i Greenwich (USA) for at drøfte pavedømmet, har i fællesskab konstateret, at beredvilligheden til at acceptere en kirkelig autoritet svinder med feberagtig hast. De fremhæver i en fælles erklæring, at begge kirker betragter det som den kirkelige myndigheds vigtigste opgave at videregive Kristi evangelium uforkortet. Meningsudvekslingerne inden for kommissionen har været koncentreret om et forsøg på at bringe de forskellige

kirkelige embeder i den lutherske og den romersk-katolske kirke, som i dag har givet udtryk for, at deres anliggende i så henseende er fælles over for en splittet kristenhed, i overensstemmelse med hinanden, hedder det i erklæringen.

Disse samtaler om læren begyndte i midten af 1965 på opfordring af den amerikanske nationalkomité under Det lutherske Verdensforbund og det romersk-katolske biskoppelige udvalg for økumeniske og interkonfessionelle anliggender. Det her nævnte møde mellem 13 teologer fra de to kirker var den 13. samtale i serien. Mødet strakte sig over 3 dage.

Foruden om det allerede nævnte var der enighed om, at man ikke kunne besvare spørgsmålet om autoriteten i kirken uden samtidig at se den kendsgerning i øjnene, at paveembedet er et eksempel på kirkelig læremyndighed. I hvert fald, hed det i erklæringen, kunne dette embede ikke være det eneste udtryk for kirkelig myndighed. Kommissionen vil derfor under dialogens videre forløb beskæftige sig med andre former for læremyndighed såsom konciler og synoder.

Der er blevet nedsat tre arbejdsudvalg, som skal gennemgå Det nye Testamente og udtalelser fra de første kristne med henblik på en undersøgelse af Peters stilling og opfattelsen af primatet i kirken. Til disse undersøgelser vil man også indkalde repræsentanter for andre kristne kirker.

Samtalen i Greenwich blev præsideret af generalsekretæren for den nordamerikanske nationalkomité under Det lutherske Verdensforbund, dr. Paul Empie, New York, og hjælpebiskop T. Austin Murphy af Baltimore.

Dialogen vil blive fortsat i dagene 17.–21. februar 1972 i det teologiske fakultet ved Notre Dame seminariet i New Orleans (Louisiana) og i dagene 21.–24. september 1972 i Minnesota.

TYSKLAND

At være eller ikke være, det er sagen – for »Publik«

Det tyske ugeblad »Publik« har så store økonomiske problemer, at det er et spørgsmål, om bladet kan fortsætte.

»Hvis der ikke var økonomiske problemer, havde den tyske bispekonference overhovedet ingen grund til at tænke på

at indstille udgivelsen af 'Publik',« sagde kardinal Höffner for nylig under en pressekonference, som de tysksprogede deltagere i bispesynoden afholdt i Rom. »Det kan jeg med god samvittighed skrive under på,« sekunderede kardinal Döpfner, samtidig med at han forsikrede, at han personlig ville beklage, hvis man skulle beslutte at standse udgivelsen af bladet.

Kardinal Höffner erklærede principielt, at hverken planerne om en sammenlægning af »Publik« og »Rheinischer Merkur« eller en indstilling af den økonomiske støtte til bladet var anliggender, der direkte var underlagt bispekonferencen. Sammenlægningen var et spørgsmål, som det først og fremmest påhvilede de to forlag at løse, mens den økonomiske støtte var et anliggende, der i første instans skulle løses af de tyske bispedømmer i fællesskab. Kardinal Döpfner udtalte i denne forbindelse, at de tyske biskopper i økonomiske spørgsmål ikke uden videre kunne handle hen over hovedet på de råd, der tog sig af kirkeskatterne og deres anvendelse.

Et direkte spørgsmål om, hvorvidt den igangværende diskussion om »Publik« beståen eller ikke-beståen også havde en politisk baggrund, blev besvaret undvigende af de to kardinaler. Höffner sagde: »Når man overvejer at lægge to blade sammen, er årsagen først og fremmest økonomisk.« Og Döpfner sagde: »'Publik' har ikke udviklet sig som ventet, – omkostningerne har betydeligt oversteget det, man havde regnet med.« »Publik« ophører med at udkomme. Bladets sidste nummer udkom d. 19. november 1971. På forsiden stod med store typer: »Publik ist tot«.

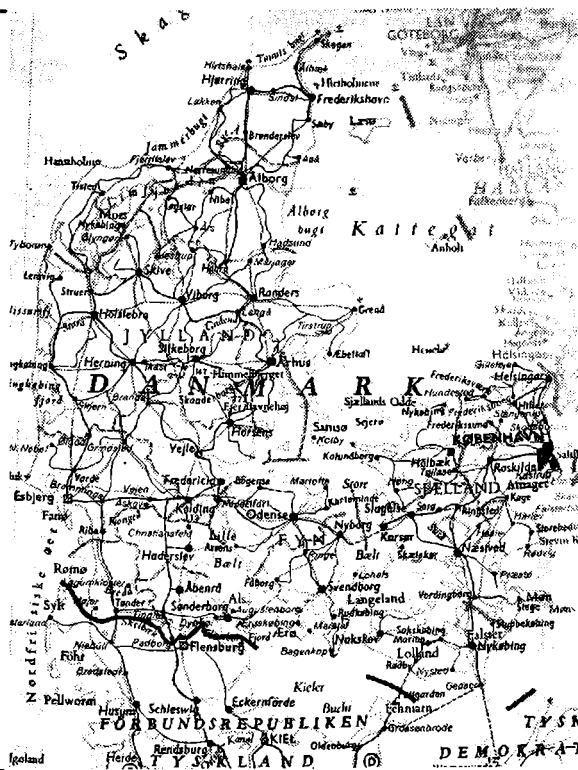
SLESVIG

SYDSLESVIG

Større kirke i Læk ved grænsen

Den katolske kirke i byen Læk mellem Flensborg og øen Sild på Sydsvigs vestkyst er blevet genåbnet efter udvikelse samt ombygning af alterpartiet, meddeler »Flensborg Avis«. Det skete ved en højmesse, celebreret af biskop Franz Hengsbach, Essen i Ruhr-området. Kirken, få kilometer syd for den dansk-tyske grænse ved Tønder, er opført i 1958 og tjener blandt andet som Gudshus for de katolikker, der er mellem mandskabet på en kaserne under det vesttyske forbundsværn.

HVAD SKER DER?

LIVET I MENIGHEDERNE

LOLLAND-FALSTER. Den 24. september blev der afholdt et fælles menighedsrådsmøde for de tre lolland-falster-sogne i Nakskov. Emnet var mulighederne for det fremtidige arbejde i menighederne og de krav, folk stiller til Kirken. I drøftelserne deltog pater J. Umans, sekretæren for Folkekirkens Kirkefond, hr. F. Rosenvind Rieck og stud. theol. R. Hansen. Særlig interesse vistes en undersøgelse af den katolske befolkningsandel på Lolland-Falster, udarbejdet af pater Jong, Ringsted, som klart viser, at menighederne dernede aldeles ikke er på retur eller har en for høj alderskvotient. Man har alt for længe behandlet disse menigheder som et fraflytningsområde og dermed forsømt arbejdet på en del vigtige punkter.

Man nedsatte et samarbejdsudvalg og håber dermed at have skabt basis for at gå i gang med nogle af de mest aktuelle opgaver: ungdomsarbejdet og informationen om Kirken.

KØGE. Sct. Hans Kirke har til sin 65-års »fødselsdag« fået et smukt abstrakt jernkors og et moderne batikkunstværk som hovedled i en restaurering af kirkesalen, som i vid udstrækning er foretaget af menigheden selv.

NAKSKOV. Den 14. november kunne Sct. Franciskus Kirke fejre sit 50-års jubilæum. Den nuværende kirke, som afløste en trækirke fra 1913, blev ved hjælp af store ofre og en stor indsats opført af den dengang helt pol-

ske menighed (stenene stammer fra en gammel bondegård, skænket af Sukkerfabrikkens direktion, og blev samlet og renset af mændene i deres knapt tilmålte fritid!). Men der kom også hjælp udefra, – f. eks. skænkede menigheden i Fredericia kirkens orgel.

Den 14. november var altså en stor festdag – ikke bare for katolikkerne, men også for mange andre af byens borgere, deriblandt for sognepræsten ved Sct. Nicolai Kirke (folkekirken), Preben Olofson, som i »Ny Dag«, Nakskov, skrev en meget hjertelig artikel, som slutter med ordene: »Vi må i dag sige tak, fordi Sct. Franciskus blev rejst, så der kunne komme en samtale i stand med Sct. Nicolai. Det blev en udfordring til de to naboer – og udfordringen blev taget op tid efter anden – og i dag – den 6. november 1971 – på jubilæumsdagen hilser Sct. Nicolai med et broderligt godmorgen og et hjerteligt til lykke Sct. Franciskus!«

Fra stud. theol. R. Hansen har vi i samme anledning fået følgende brev:

»For 50 år siden, da kirken blev indviet, regnede det. Det var måske lidt kedeligt og mistrøstigt at begynde i og omkring kirken i et sådant vejr. Dog må vi vel formode, at der var glæde i hjerterne hos vore trosfæller denne dag for 50 år siden – glæde over, at nu stod kirken der. Mange havde hjulpet til med at rens mursten fra den nedrevne gård. Nogle af disse mennesker fik lov til at opleve 50-års jubilæet. Den dag strålede solen og vejret var mildt. Måske skal vi tage det som udtryk for, at der er håb i

luften – et håb, som giver spiren og kraften til nyt liv i menigheden fremover.

Efter den højtidelige og stemningsfyldte højmesse med latinsk, dansk og polsk sang mærkede man tydeligt glæden hos alle. Denne glæde og den gode stemning fortsatte ved spisningen i Skovridergården, hvor mange af menighedens medlemmer havde fundet sammen med kirkelige og civile gæster. Biskop Martensen var her fra København og franciskanerprovincialen fra Holland. Katolske og folkekirkelige nabopræster såsom pastor Nölke og pastor Timmermann, provst Albinus-Jørgensen og pastor Olofson var mødt op. Også baptistkirkens præst, pastor Jensen, var til stede. Fra Sønderborg kom pater Berning og pater Irenæus Capellen. Også den polske sjælesørger, pater Bodnar, gæstede menigheden. Fra myndighedernes side deltog borgmester C. E. Hansen og politimester Fentz.

I de mange taler blev de ældre menighedsmedlemmers fortjenester stærkt fremhævet, mens man samtidig ønskede at se fremover og håbe for tiden, der kommer.

Både de søstre, der har virket ved menigheden og i skolen, og de, som nu arbejder i Nakskov, var repræsenteret ved festmessen og ved sammenkomsten.

Sognepræsten, pater Pascal Steenbergen kan glæde sig over dagens mange begivenheder og tegn på liv i menigheden, og menigheden glædede sig over at være sammen med sin gode og venlige sognepræst på denne store festdag.«

ODENSE. Den 14. oktober fejrede Sct. Albani Skole sit 100-års jubilæum, som samtidig også var 100-året for Sct. Josefsøstrenes ankomst til byen.

VEJLE. Præmonstratenserne fejrede den 20. november ordenens 50-års jubilæum i overværelse af biskop Martensen og abbed E. Stappers. Vi vender tilbage til dette jubilæum i næste nummer af bladet.

SILKEBORG

»Silkeborg Avis« bragte lørdag den 23. oktober to sider reportage af journalist Kirsten Bohl og fotograf Preben Baltzer fra Sostrup slot ved Grenå under overskriften »Nonner driver pension på gammelt slot«, samt to andre artikler, en om priorinden, Moder Maria Sophie: »Blev nonne – fordi hun følte sig kaldet« og en om pensionen: »Gæstevenskab er gjort til levevej«. Der er ikke færre end ti illustrationer.

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

Centralmejeriet

Afdeling: Vesterbro

Arhus

Telefon 12 87 00 (4 lin.)

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (08) 52 16 44

Folmer Olsen

Begravelse ordnes
Reberbansgade 37
Aalborg. Telefon 12 15 57

Ryø A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88
El-Installationer - El-artikler
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg
Telefon 21 10 16

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten.
Vi beskytter også Deres olietank mod udevendig korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rygevang 4, 3450 Allerød
Tlf. (03) *27 31 00

Støt vore annoncører!

LÆSER- BREVE

Det lyder jo fantastisk, at man i selve Rom skulle være begyndt at lufte tanken om kvindelige præster (jfr. K.F. 20/71)! Nu er alle jo nok klare over, at det kun drejer sig om »luftning«, og at det – til antifeministens beroligelse – sandsynligvis vil vare hans tid ud, før man så meget som begynder at diskutere problemet på et mere forpligtende plan. At det så for en del kvinders vedkommende betyder, at kirkens hidtil dunkle tale om kvindens væsentlige andel i kirkens liv og vækst er ved at give en vis mening og vistnok også troværdighed, er en ganske anden sag, der overhovedet ikke indebærer, at de nu absolut skulle gå rundt med det forfængelige håb, at kvindelige præster skulle blive aktuelle indenfor en overskuelig fremtid. Desværre har de forlængst indset, at kirken nok er det sted, hvor mandschauvinismen stadig har sine bedste dage på trods af II Vaticanum's påstand om det modsatte. Men så længe man endnu visse steder i fuld alvor kan få sig selv til at diskutere, hvorvidt man i de pågældende sogne skal have kvindelige lektorer (som en permanent ordning) eller ej (for slet ikke at tale om kvindelige ministranter, hvilket dog stadig er forbudt, uvist af hvilken grund), turde det vistnok være indlysende, at kvindens deltagelse i det hierarkiske embede ikke sådan er lige omkring hjørnet. Her som på så mange andre områder er det jo fremdeles et hovedanliggende for den officielle kirke at reproducere det etablerede samfunds struktur og dermed følgende ideer, og det gælder selvfølgelig også samme samfunds syn på kvinden og dets faktiske behandling af hende.

En anden ting er, at det i fremtiden vel sagtens vil blive vanskeligere og vanskeligere at få kvinder til at indse det

rimelige (og også teologisk forsvarlige) i deres udelukkelse fra det kirkelige embede – endda i sådanne situationer, hvor man fra højere sted snakker op om »guddommelig ret« og ordning under henvisning til skriftsteder (f. eks. vil det altid vække lykke at argumentere ved hjælp af 1. Kor. 14,34f), som selv relativt konservative teologer efterhånden er nogenlunde enige om at anse for nok så tvivlsomme modargumenter. Jeg tager sikkert ikke meget fejl, når jeg derfor hævder, at flere og flere i stedet for at tale om »guddommelig ret« foretrækker at betragte en sådan udelukkelse som betinget af tidligere tiders kvindesyn og som en derudaf opstået kirkelig bestemmelse.

Nu har biskop Gran imidlertid været så venlig på bispesynoden at berøre det evt. rimelige (og praktiske) i ordinationen af kvindelige præster, men dette forhindrer ham dog ikke i andetsteds i sin tale (med en vis frimodighed, ville en rødstrømpe sikkert mene) at foreslå en anden og vel også mere realistisk udvej for kvinden, der brænder efter at stifte nærmere kontakt med det gejstlige miljø: hun kunne f. eks. blive husholderske i en præstegård og i en fjern fremtid evt. tilmed præstekone, bl. a. som en slags nødforanstaltning mod det sørgelige faktum, at husbestyrerinder efterhånden er at føje til de hedengangnes tal. Vi erfarer nemlig, at en tungtvejende grund til om muligt at lempe lidt på cølibatskravet iflg. biskoppen bl. a. skulle være den, at der i dag ikke sådan uden videre var at fremtrylle en liden husalf; en ganske korrekt påstand, når man tager i betragtning, at færre og færre kvinder øjensynlig ser deres livs lykke i daglig at beskæftige sig med de huslige sysler, men tværtimod mener, at de med nogen ret må kunne forvente de samme færdigheder fra mandens side.

Denne manglende huslige interesse synes ordenssøsteren imidlertid også at dele, eller den ellers potentielle ordenssøster undlader at indtræde i en orden af frygt for at blive sat til at servere pindemadder ved apostoliske delegat-parties eller være husholderske for præster. Alt dette er sikkert så sandt, som det er sagt, da man jo af erfaring ved, at kun de færreste unge piger vil finde disse fremtidsudsigter inden for ordenslivet så forjættende, at de frivilligt ville gå ind under et kønsrollemønster, som deres bedstemødre knapt nok var opdraget i. Derimod ville mange af dem mene, at det ligesom var mere tidssvarende og sikkert også mere gavnligt for kirken i det lange løb at uddanne sig og beskæftige sig med ting, der svarede til den enkeltes evner og ønsker ganske uanset, hvad den mandsdirigerede kirke ellers måtte mene, en kvinde passede til.

Dette var et sidespring. Hovedsagen er, at biskop Gran, pkt. 1, har udtalt sig positivt m.h.t. kardinal Flahiffs forslag om kvindelige præster, og pkt. 2, ment, at man i visse tilfælde og under visse himmelstrøg burde fire lidt på kravet om cølibatære præster – for Skandinaviens vedkommende ved at påpege, at folk her mestendels er lutheranere, og at deres respektive præster næsten alle er gifte, en tilstand i øvrigt, som skulle afføde så og så mange personlige kvaliteter. Det havde egentlig været meget rart, om biskoppen med samme ilthu kunne have fortalt d'herrer biskopper i Rom, hvilken succes kvindelige lutherske præster var og er, og at det faktisk bliver mere og mere almindeligt at betragte dem som et naturligt element inden for den såkaldte gejstlige stand. Jeg går ud fra, at samme præster sådan nogenlunde besidder de samme dyder som deres mandlige kolleger – eftersom mange af dem er gifte – selvom jeg i denne sammenhæng skal lade det være ufortalt, hvorvidt deres ægteskab skyldes et behov for husholdere eller ej.

Altså, hvis biskop Gran skal plædere for gifte præster ud fra specifikke skandinaviske forhold, vil jeg fortsat mene, at han med samme ret kunne (og burde) have plæderet for kvindelige præster og ikke bare i få og vage formuleringer tilslutte sig en eller andens indlæg, som jeg i øvrigt gerne så uddybet og nærmere kommenteret her i bladet.

I håb om optagelse i bladet,

Birgitte Andreassen

I ANLEDNING AF INDLÆG AF FORSTANDERINDE, SR. SIDONIE, KATOLSK STENOSKOLE, NAKSKOV

I anledning af Deres meningstilkendegivelse i Katolsk Forum, nr. 19, tillader jeg mig at udtrykke min forundring over Deres iver for en »lovbundet« af forældre til deres børn givet seksualundervisning:

Hvis denne skal bibringes børnene ligesom anden undervisning, må det i første instans være skolens opgave, – men der er måske en vis ængstelse hos lærerne ved at skulle meddele eleverne en sådan undervisning, der får dem til at ønske at overlade dette specielle fag til forældrene?

Hvordan kan en ordenssøster have forudsætning for at udtale, at »forældrene skal OPDRAGES til at give denne orientering, før det kan forventes, at samværet mellem to mennesker stadig opfattes som noget smukt«? Det er konkret undervisning, der er tale om, ikke om personlige erfaringer hos den, der meddeler undervisningen. – At børn under skolealderen som oftest allerede har

stillet elementære spørgsmål om emnet og forhåbentlig fået fyldestgørende svar i hjemmet, er en anden sag, som ikke vedkommer skolens pligtmæssige undervisning.

. . . En katolsk skole skulle have særlige forudsætninger og kunne glæde sig over muligheden for at give sine elever en saglig undervisning på baggrund af religionens sandhed – og ikke som tidligere tiders victorianere stille sig negativt til sagen og skubbe opgaven fra sig.

Den sidste salut: »Jeg synes, vi skal blive på et stade, der ligger højere end dyrenes« er helt ubegribeligt, – hvad er der i vejen med dyrenes stade, som de har fra Skaberens hånd?

. . . At seksualitet mellem menneskene omfatter langt mere end blot forplantning, gør den til en vidunderlig gave fra Gud, som Hans tjenere ikke skulle skamme sig ved at forkynde og takke Ham for – heller ikke de af Hans tjenere, der har valgt at leve uden at gøre brug af denne gave.

*Med venlig hilsen
V. Paludan*

EFTER- LYSNING

Et trefløjet alterbillede på guldgrund med i midten Kristus på korset hang tidligere i dåbskapellet i Skt. Mariæ Kirke på Jens Jessensvej, København F. Siden kirkens restaurering i 1964 har billedet imidlertid været forsvundet. Der er blevet ledt efter det på stedet, men forgæves. Det menes nu, at det er blevet afleveret sammen med andre genstande, men man erindrer ikke til hvem.

Oplysning om, hvor billedet nu befinder sig, vil blive modtaget med stor taknemmelighed af undertegnede.

Det blev i sin tid skænket til Rosenkranskirken i Boyesgade af pastor H. Messerschmidts far og er malet i Rom 1925 af Mogens Kai Nørregaard. Efter Rosenkranskirken nedlæggelse kom det til dåbskapellet i Skt. Mariæ Kirke, hvor det hang i en lang årrække.

Billedet har stor betydning for den, der har malet det, og som – om muligt – gerne vil have lejlighed til at købe det tilbage.

*Mogens Kai Nørregaard
Gammel Torv 18
1457 København K.*

Sparekassen for Lyngby og Omegn – Bikuben

Gravminder

Leo Rosendal

Hovednaden 24

Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 – 94 33 66

Oliefyр

Centralvarme

Brændsølsolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvøj 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

Gaveidé:

Abonnement på Katolsk Forum,

VÆRD AT LÆSE

Hvorfor HVER søndag?
af Josef A. Jungmann

Ovennævnte lille hæfte, udkommet på Sct. Annæ Kirkes Forlag, tager et aktuelt problem op: søndagsforpligtelsen. I Folkekirken plejer man i denne forbindelse at tale om »kirketugt«, som om den katolske kirke bedre havde forstået at disciplinere sine medlemmer og gennemføre lovmæssige pålæg til fælles vel. At dette ikke er tilfældet kan man forvisse sig om ved at læse dette lille hæfte. Forfatteren, måske den katolske kirkes største liturgiske autoritet, hvis bog om den hellige messe har dannet grundlag for hele den nuværende liturgiske reform, borger for indholdets lødighed. Det er ikke, fordi Kirken har pålagt de troende at komme til søndagsmessen, at de katolske kirker, også her i Danmark, opviser et besøgstal, der ligger langt over, hvad tilsvarende lutherske kirker kan opvise, men det er fordi argumenterne er så gode. Det er disse argumenter, bogen veltalende og klart fremstiller.

Hæftet vil kunne bruges af religionslærere, der drøfter disse problemer med deres lidt ældre elever, i konvertitundervisningen og som privat læsning af enhver katolik, der føler, at hans overværelse af søndagsmessen mere er præget af rutine end af en vågen viden om denne messes betydning.

Pater Pio af Inge Stoltenberg, Sankt Ansgars Forlag, 1971. Det er med en vis stolthed, forlaget gør os opmærksom på, at denne lille bog nu trykkes i tredje oplag. Det hører til sjældenhederne for en katolsk publikation. Og det er en lykønskning og en lille kommentar værd. Der er jo et gammelt romersk ordsprog, der siger vox populi, vox Dei, dvs. Guds stemme kan høres i folkets udtalelser. Her har »folket« jo udtalt sig anerkennende. Bogen imødekommer et behov hos dem, der vil høre om »vor tids største mystiker«, som bogens forside kalder pater Pio, franciskaneren med de forunderlige stigmata og den endnu mere forunderlige lydighed. I vor tid, der er så

fattig på undere, gør det godt at høre om et levende under. Det opbygger ens tro på den Gud, der kan, hvad han vil. Opbyggelseslitteratur af den bedre. Til lykke!

Julekærten 1971, udgivet af Magasin og Pauluskredsen, foreligger igen. Velsignet fri for »juleri« har dette hæfte på 44 foliosider igen formået at samle en række artikler omkring det centrale, juletemaet, som både kan tjene til underholdning og til opbyggelse i juledagene. Både indhold og udstyr er af en sådan kvalitet, at hæftet udgør en udmærket julegave også til ikke-katolikker. Emnerne spænder vidt. Foruden selve Julens betydning, kommenteret af Karl Rahner, finder man et brev til datteren af Peter Bamm, fuldt af lune og gode råd, en gruppe-diskussion mellem de første jesuitter, et stort interview med Helder Câmara, en beretning om en Mont-Blanc bestigning af H. van Schaik, en børnehistorie om »De frække Nisser«, skrevet og tegnet af en 12-årig dreng og et portræt af Hermann Gmeiner, S.O.S. børnelandsbyernes initiativtager, og meget mere. Bestemt værd at læse, og en repræsentativ julegave.

Flint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis Ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhøjt Bogbanken)

Fiolstræde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2901

Nordens største lager af skolebøger

Omindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUFTE OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monles & Andersens Eff. A/S

K. K. L. Simonsen's efft.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

Forskrings Compagniet

for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (08) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88

Vekselskontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Telefon VA 6060

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Liggistemagasin

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Fruestræde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen

Møllergade 48, Svendborg

Telefon 21 19 20

*Mathias
Christensen*
ABSALONSGADE 14

Aalborg

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryegade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Århus C

Telefon 12 10 11, overfor Grisebrønden

Støt vore annoncører!

Benzon's Aut. katolsk bedemand
 '34 46 01
Begravelsesforening

Foreningen viderføres under ledelse af fru C. v. Benzon.
 Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund.
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lycestøberen

Alle slags Alterlys
 Hånddippede lys i 37 farver
 Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
 Helgesvej 15-17, København F.
 Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og institutioner.

Chr. Hansens kødsalg

Gl. Kongevej 183
 København V.
 Telefon Eva 6465 og 6468

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
 Møderet for Højesteret
 Studiestræde 15, København K.
 Tlf. (01) *12 67 61
 Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Dansk
KLICHE FABRIK
 Rådhusstræde 4 - 1466 København K
 Tlf. *MI 2557

CARITAS

DEN TREDJE VERDEN OG CIDSE
 Kardinal Josef Frings, tidligere ærkebiskop i Köln, gav på et af Vatikan-koncilet's sidste møder inspiration til dannelse af en organisation, som skulle koordinere alle bestræbelser for udviklingsarbejde i verden. Denne organisation - kaldet CIDSE - omfatter også den Nordiske Fasteaktion. I december holdes den 5. generalforsamling, hvori biskop Taylor og pastor Knud Ballin vil deltage.

Interessant er det at vide, at der er indbudt 2 repræsentanter fra Asien, Latinamerika, Afrika samt en repræsentant for bispekonferencen i Madagascar. Formålet er at udvide koordinationsarbejdet, således at det ikke blot består mellem giverlandene, men også gennem regelmæssig kontakt med modtagerlandene og deres egne bestræbelser for at bidrage til udviklingen i deres egne og andre lande. Det er karakteristisk for de seneste måneder, at der i såkaldte »fattige« lande vågner mere og mere ansvarsfølelse over for de steder på jorden, hvor nøden er størst, således f. eks. over for østpakistanske flygtninge i Indien. Asiatiske og afrikanske lande har ydet meget væsentlige beløb for at lindre flygtningenes nød.

Knud Ballin

Ved forevisning af denne
 Annonce-Rekvizition
 opnår alle medlemmer en
 høj særrabat på alle slags
 gulvtæpper . . .

NORDISK TÆPPEIMPORT

BREDGADE 69 - 1260 KØBENHAVN K
 TLF. BY 5687 - 7072

LODTRÆKNING

SCT. ALBANI KIRKES BASAR
 Af Notarius Publicus blev følgende
 numre udtrukket:

Lodsedler:

1. Lænestol	3942
2. Kasettebåndoptager	3595
3. Gavekort til rejse m. Tjæreborg	2269
4. Kuffert	4128
5. Gavekort til 6 Luksusplatter	4501
6. Gavekort til 6 Blå-platter	4695
7. Messinglampe m. skærm	5826
8. El. saftpresser	4817
9. Dukke	3719
10. Broderet sofaborddug m. pude	1812
11. Broderet kaffedug	2443
12. Hæklet hvidt sjal	1211

Nittegevinsten:

Billede: Jan Nielsen, Sprogøvej 5, 5000 Odense.

Ur: Ejlersen, Læssøgade 5, 5000 Odense.

Amerikansk lotteri: (blegrøde små sedler):

Dukke Tina	796
Dukke Marianne	814
Blå sweater	1188
Lampe	1364
Grøn dametrøje	1711
Clara Wæver pude	1915
Grøn taledukke	2749

Rosenpude (mørkerøde kuponsedler)	286
Lille Rødhætte (grå kuponsedler)	75
Blå dukke (blegrøde kuponsedler)	74

Gevinsterne kan afhentes hos fru Clara Jensen, Overgade 29, 1., Odense, inden den 31. januar 1972. Uafhængte gevinster tilfalder basarkomiteen.

Vi takker alle, der støttede vor basar, både dem, der sendte gaver, og dem, der besøgte den.

Basarkomiteen

DØDSFALD

Bernhard Husson, der den 6. november fejrede sin 75 års fødselsdag, (se K.F. nr. 20, side 19), er pludselig afgået ved døden. Den katolske kirke mindes ham med taknemlighed for hans store indsats på kirkemusikkens område. R.I.P.

R.I.P.

Vor kære far
BERNHARD HUSSON
 er pludselig afgået ved døden.
 Helsingør, d. 24. november 1971.
 Loulou og Ole Botoys
 Lis og Hanne.

K.K.U.

UNGDOMS- INITIATIV

KKU

Der er taget et nyt initiativ i København for at samle en af de mest forsømte grupper i Kirken, nemlig de unge over 18 år.

En gruppe af disse vil under navnet Københavns Katolske Ungdom (KKU) tilbyde alle unge med interesse for katolske anliggender mulighed for at finde sammen i et miljø blandt andre unge og her tage de problemer op til debat, som specielt interesserer denne aldersgruppe.

Stedet, hvor det skal foregå, er »Centeret på Worsaaesvej« (ved Radiohuset), hvor baptisterne siden 1970 har haft et ungdomscenter. For nogle måneder siden er Københavns Kristelige Studenterbevægelse flyttet ind, og til nytår flytter KKU ind.

KKU vil tilbyde de unge en lang række aftener, hvor der bliver sat focus på Kirken og samfundet. Derudover er der mulighed for at deltage i Centerets øvrige aktiviteter, for eksempel filmklub, økumeniske aftener, PR-kursus, gudstjenestekursus, aktuelle aftener, teateraftener og festsftener.

På økumenisk basis vil KKU og Centeret manifestere sig udadtil ved rejser, ved dannelse af aktionsgrupper og ved samarbejde med andre grupper på mange forskellige fronter.

KKU er uafhængig af bestående katolske ungdomsorganisationer; den daglige ledelse varetages foreløbig af Keld West, Ruth Simonsen og Gunnar Lorenzen. Økonomien er ved bispedømmets hjælp sikret de første måneder; »medlemskabet« af KKU er altså ganske uforglignende og gratis.

Program og foreløbig orientering udsendes til Københavns unge katolikker kort før jul, og vi starter med en indflytterfest i midten af januar.

Vil du være sikker på at modtage KKU's program, eller vil du i øvrigt i kontakt med os, kan du skrive til:

KKU

Centeret

Worsaaesvej 5

1972 København V.

*Med venlig hilsen på KKU's vegne
Gunnar Lorenzen
Godthåbsvænget 25, 4.
2000 København F*

KIRKEN I HVIDOVRE

I anledning af, at kirken i Hvidovre har 40 års jubilæum gives der torsdag den 9. december kl. 20.00 i Skt Nikolaj kirke, Strøbyvej/Hvidovrevej en koncert af orkestret Brio Brass Band under ledelse af Børge Witzel.

Programmet indeholder ikke egentlig kirkemusik, men værker skrevet eller arrangeret for messingblæsere bl.a. af Bach, Purcell og Eric Ball.

Adgangen er gratis, og efter koncerten (ca. 1 time) er der samvær i menigheds-salen.

Alle er velkomne.

ADVENTSAFTEN FOR ALLE

arrangeret af Katolske Menighedsplejer og Danmarks Katolske Kvindeforbund i fællesskab, onsdag den 8. december i Store Sal, Jagtvej 183 B. Monsignore Knud Ballin læser messe kl. 19.30 i Sct. Augustins Kirke. Derefter vises den berømte farvefilm »Something beautiful for God« om Mother Teresas aktion i Calcutta for de udstødte og syge.

Der vil blive et meget enkelt traktement. Pris kr. 5,00.

Hele overskuddet går til Mother Teresas arbejde.

Tilmelding: Tlf. 15 23 03 klokken 13-16 (undt. lørdag).

Alle er hjertelig velkomne.

DOCTORAND

PATER A. ZIGGELAAR S.J.
BLIVER DOKTOR

Det naturvidenskabelige fakultetsråd til forsvar for den filosofiske doktorgrad har antaget en af cand. mag. August Ziggelaar, Niels Steensens Kollegium, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø, indleveret afhandling: »Le Physicien Ignace Gaston Pardies S.J. (1636-1673)«.

Afhandlingen henhører under fakultetsrådets matematisk-fysiske faggruppe (Meddelelser fra Københavns universitet, nr. 40, 24.10.1971).

Forsvaret finder sted den 9. december 1971 kl. 14 præcis i anneksauditrium A, Studiestræde 6 o.g.

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Kaffellrmaet

Børge Kruse

Frøderiksborggade 27

Telefon 15 78 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schullk

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg

Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N

Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsen

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Løbæk 47, Holbæk

Telefon 43 01 35

Svend Erik Laursen
VVS-INSTALLATIONER

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS

TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

Fiskehallen

Kaestetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

C. B. Rils & Søn

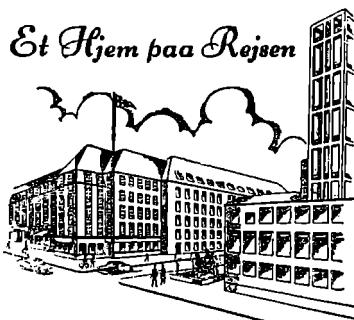
Slagtermestre
Valby Langgade 38
København Valby. Telefon VA 89
1. kl. kød og pålæg

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Sjæreen & Co. A/S

Malertfirma
Århus N.

Telefon 12 41 22 - Århus C.
Missionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C.
Telefon 14 20 23 - 22 19 20

El-Installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Århus C

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. III Sct. Elisabeth Hospital

LITURGISK OVERSIGT

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 5/12: 2. Søndag i Advent:
Es. 11,1-10. - Salme 71 (72),2. 7-8.
12-13. 17. (R: 7). - Rom. 15,4-9. -
Mt. 3,1-12.

Mandag d. 6/12: Es. 35,1-10. - Lk. 5,17
-26.

Tirsdag d. 7/12: Es. 40,1-11. - Mt. 18,
12-14.

Onsdag d. 8/12: MARIÆ UPLETTEDE
UNDFANGELSE: 1. Mos. 3,9-15. 20.
- Salme 97 (98),1-4. (R: 1a). - Ef. 1,3
-6. 11-12. - Lk. 1,26-38.

Torsdag d. 9/12: Es. 41,13-20. - Mt. 11,
11-15.

Fredag d. 10/12: Es. 48,17-19. - Mt.
11,16-19.

Lørdag d. 11/12: Sir. 48,1-4. 9-11. - Mt.
17,10-13.

Søndag d. 12/12: 3. Søndag i Advent:
Es. 35,1-6a. 10. - Salme 145 (146),7-
10. (R: Kom, Herre, og frels os). -
Jak. 5,7-10. - Mt. 11,2-11.

Mandag d. 13/12: 4. Mos. 24,2-7. 15-
17a (indtil: . . . et herskerspir løfter
sig fra Israel). - Mt. 21,23-27.

Tirsdag d. 14/12: Zef. 3,1-2. 9-13. - Mt.
21,28-32.

Onsdag d. 15/12: Es. 45,6b-8. 18. 21b-
25. - Lk. 7,18b-23.

Torsdag d. 16/12: Es. 54,1-10. - Lk.
7,24-30.

Fredag d. 17/12: 1. Mos. 49,2. 8-10. -
Mt. 1,1-17.

Lørdag d. 18/12: Jer. 23,5-8. - Lk. 1,5-
25.

Søndag d. 19/12: 4. Søndag i Advent:
Es. 7,10-14. - Salme 23 (24),1-6. (R:
7c og 10b). - Rom. 1,1-7. - Mt. 1,18-
24.

Mandag d. 20/12: Dom. 13,2-7. 24-25a.
- Lk. 1,26-38.

Tirsdag d. 21/12: S. Thomas, apostel:
Ef. 2, 19-22. - Salme 116 (117),1. 2.
(R: (Mk. 16,15): Gå ud i verden og
forkynd evangeliet). - Joh. 20,24-29.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 5/12: 2. Søndag i Advent.
Mandag d. 6/12: Ferialdag. - Eller: S.
Nikolaus, biskop.

Tirsdag d. 7/12: S. Ambrosius, biskop og
kirkelærer.

Onsdag d. 8/12: MARIÆ UPLET-
TEDE UNDFANGELSE.

Torsdag d. 9/12: Ferialdag.

Fredag d. 10/12: Ferialdag.

Lørdag d. 11/12: Ferialdag. - Eller: S.
Damasus I, pave.

Søndag d. 12/12: 3. Søndag i Advent.

Mandag d. 13/12: S. Lucia, jomfru og
martyr.

Tirsdag d. 14/12: Ferialdag.

Onsdag d. 15/12: Ferialdag.

Torsdag d. 16/12: Ferialdag. - Eller: S.
Eusebius af Vercelli, biskop.

Fredag d. 17/12: Ferialdag.

Lørdag d. 18/12: Ferialdag.

Søndag d. 19/12: 4. Søndag i Advent.

Mandag d. 20/12: Ferialdag.

Tirsdag d. 21/12: S. Thomas, apostel.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Stateunderstøttet

Seminarleforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvvej 13. Tlf. Hørlup 7894 - 7842

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *06 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Lossalgspris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

DEN FORSVUNDNE FULDMÆGTIG

Hans Scherfigs roman »Den forsvundne fuldmægtig« er nu blevet filmatiseret af debutanten Gert Fredholm. Resultatet er af betydelig højere kvalitet end man er vant til for danske film. Det hele er pænt og nydeligt, og derfor savner man måske lidt mere galskab og vovemod, så Scherfigs på en gang naive og satiriske fortællestil kom mere til sin ret.

Handlingen følger i store træk bogen, blot er personer og omgivelser ført op til 1971. Teodor Amsted (Ove Sprogøe) er fuldmægtig i forsvarsministeriet. Hans liv er umådelig regelmæssigt. Kedeligt vil de fleste mene, men det giver Amsted den følelse af tryghed, som er hele grundlaget for hans borgerlige livsførelse. Hjemme går fru Amsted (Bodil Kjer) og nusser om lejligheden og drenge Leif (Kim Petersen). Alt ville være den rene idyl, hvis ikke Amsted pludselig en dag ikke kom hjem fra kontoret. Den daglige rytme og dermed hele livsgrundlaget for den borgerlige familie går i stykker. Når rammen og de faste tidspunkter tages fra den overbeskyttede borgerlighed, ved den slet ikke hvad ben den skal stå på, indtil der er mulighed for en ny ramme, nogle nye tidspunkter.

Mord eller selvmord?

Amsted modtog hin vemodige dag et ekspresbrev fra den tidligere skolekammerat Mogensen, som ville begå selvmord ved at sprænge sig selv i luften ude på fælleden. Amsted forlader mod al sædvane kontoret i hast, men når først ud på fælleden, da der kun er et hul i jorden til at fortælle, at han kom for sent. Men her sker det mærkelige. Den frihedslængsel og trang til at forme sit

eget liv, som lå dybt begravet under en dyne af borgerlighed, titter pludselig frem og overmander ham. I stedet for at tage hjem til trygheden, bytter han identitet med skolekammeraten ved at smadre sit lommeur ned i dynamithullet. Alle vil nu tro, det er ham, der har taget livet af sig. I virkeligheden flygter han tilbage til sin barndoms egn, hvor han nu for første gang i sit liv selv skal bestemme, hvad han vil lave. Selvfølgelig går flugten ikke godt. Kriminalpolitiet fatter mistanke og er snart på sporet. Desuden kan man ikke flygte ud af sin virkelighed. Man kan erkende virkeligheden og forandre den, men man kan ikke forlade virkeligheden.

Dommen bliver på fem måneder. Teodor Amsted føler sig godt tilpas i Vestre Fængsel. Han er gennem hele sit liv og en lang uddannelse opdraget til at indordne sig og lade de andre tage beslutninger. Det er derfor lidt af en katastrofe, at han skal forlade fængslets beskyttende mure. Familien er opløst, så hvad skal han stille op med sig selv. For anden gang i sit liv tænker han en genial og selvstændig tanke. Han kan jo bare sige, det var ham, der dræbte Mogensen. Fantasien er igen dukket op til overfladen for at give ham ideen til at forme sit eget liv. Planen lykkes og fuldmægtigen kan vende tilbage til den ubekymrede tilværelse i fængslet. Det er selvfølgelig dobbelt ironisk, at det lille øjeblik af selvstændighed kun er en ubehagelig eksamen for at nå frem til den endelige uselvstændiggørelse.

Bag Amsteds tilforladelige ydre lurer der således en streng logik, som bliver til det rene vanvid, når den drages i sin fulde konsekvens. Den borgerlige opdragelses krav om ubetinget tryghed på

fantasiens og livsudfoldelsens bekostning bliver i Scherfigs historie dolket på en næsten blid måde. Men for at fortællingen skal fange må vi også fornemme, at borgerligheden *dolkes*. Hvis denne skarphed ikke er med, bliver historien for pæn og dermed kedelig, når det nu engang er et kriminallystspil.

Gert Fredholms filmatisering er i ny og næ lidt halvkedelig. På den anden side er der så afgjort meget opkvikkende scener og enkeltpræstationer. Karl Stegger er helt forrygende som Martin Hageholm. Den danske griskhed og smålighed er her koncentreret i en enkelt person, som nidkært vogter over sine små besiddelser. Han skifter hele tider parti, så han altid er med hos de stærkeste, og han er desuden ikke bleg for at bringe rygter i omløb. Den lidt utilregnelige smålighed, som Karl Stegger så overbevisende får frem, giver personer perspektiv. Han er ikke blot farlig på filmen, men også når man møder han i virkeligheden. Desværre mangle Sprogøes Amsted den dimension. Eller er han overbevisende nok, men altså mindre spændende.

For mig at se mangler filmen båd vid og bid for at blive rigtig god. Man har holdt sig lidt for nøje til romanen bogstav i stedet for at tage dens ånd. Dermed tabes den ironiske distance, der kan ligge i et bestemt tonefald eller synsvinkel. Personerne kunne måske nok tænkes at leve i dag, men det er ligesom borgerligheden ytrer sig anderledes i dag end i 1938.

PS. Chabrols sidste to film – »Lige før natten« og »Terror« er allerede kommet til Danmark. Linien fra »Slagteren« fortsættes. Mesterværker på stribe.

Jakob Frandsen

Br 647

JESUS
GUD
MEN
NE
SKE
BARN

KATOLSK FORUM
23/24/1971
JULENUMMER

KATOLSK FORUM

119. årgang af
Katolsk Ugeblad
17. december 1971

Redaktion: H. Roos (ansvarshavende), L. O. Dorn,
G. Heggum og H. van Schalk (lay-out).
Redaktionssekretær: Elli Gambell.

Annoncer: Katolsk Forums annoncerekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.
telefon EVa 2997.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre
lande pr. kvartal kr. 21,00.
Løssalgpris kr. 4,00. Priserne er incl. moms.

Redaktion og abonnement: Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80, postgiro 5 70 42.

Den kendte norske forfatter Sigurd Hoel, der også har en stor læserkreds i Danmark, har en tid boet på Sicilien, hvor han ofte gik i kirke og hørte på messerne. Denne oplevelse har givet ham anledning til nærmere at overveje hele den udvikling, vi står i i dag. Sigurd Hoel skriver om disse sine overvejelser bl.a.:

— I fjor boede jeg en tid på Sicilien. Jeg gik ofte i kirke, hørte på messerne, så på menneskene. De er jo fattige, sicilianerne, de

mangler alt det, som vi i det oplyste Norden mener gør livet menneskeværdigt. De lever under usanitære forhold, i gammeldags dårlige huse, ofte uden lys og vand. De er temmelig uciviliserede. Men jeg så dem i kirken, og i deres ansigter var et fromhedens lys.

Hvis afkristningen og civiliseringen skal medføre, at vi mister fromheden, da har vi mistet en værdi, en livsholdning, som er af afgørende betydning for vort liv som mennesker.

Ånden har intet med materielle fremskridt at gøre, det ved jeg. Og at levestandarden som guddom har en generende lighed med en gris, det ved jeg også. Skal der være mening med kampen for materielle fremskridt, må det føre til, at menneskene får tid og kræfter til at føre et mere åndeligt liv.

Vi er i farezonen. Ikke bare mellem Øst og Vest. Vi er bragt i fare af den udvikling, vi selv har været med til at sætte i gang. Det er farligt at søge materiel sikkerhed på

NOTESBLOKKEN

Den sentimentale jul er på retur. Flere og flere har fået øjnene op for den magt, forbrugersamfundet udøver over os alle. Det dikterer os simpelt hen vore behov, og deri ligger der jo noget nedværdigende og umenneskeligt. Ikke så få af de unge vil ikke lænere lege med. De giver afkald på at veksle julegaver og sender i stedet en gave til flygtningene i Pakistan.

Men også den romantiske jul er på retur. Dens idémæssige baggrund var barnet og dets verden. Oprindeligt var der en sammenhæng mellem Jesusbarnets fødsel og børnene. Men mange kender ikke mere denne sammenhæng. Kun barnet og dets menneskelige værdi står i julens midtpunkt. Man har afmytologiseret julens mysterium. Det er blevet til barnets fest. I kristendommens historie er forbindelsen mellem Jesusbarnets fødsel og børnene først kommet rigtigt frem i middelalderen. Det var især den hl. Frans af Asissi og hans disciple, som udbredte andagten til Jesusbarnet, som dengang var noget helt nyt. Middelalderen yndede at fremhæve det menneskelige hos Jesus. Krybben og korsset var den tids yndlingsmotiv. Vi er alle arvtagere til denne tradition, som vi naturligvis ikke vil eller kan give afkald på.

I perioden før middelalderen var det lidt anderledes. Når de store græske og latinske kirkefædre talte om julens mysterium, var det ikke så meget Jesusbarnet, der optog dem, men Guds menneskevordelse. Mit arbejde har ført med sig, at jeg i den seneste tid har måttet læse mange af deres skrifter. Det, som slog mig under dette studium, var den overordentlige vægt, de lagde på Guds menneskevordelse. De kredser ustandselig om denne ene tanke.

Gud er i sit væsen kærlighed: en kilde af overstrømmende godhed og mildhed, som meddeler sig selv til sin skabning. Som Paulus beskriver det i brevet til Efeserne, har Gud Fader fra evighed af besluttet at meddele sig selv til andre. — Han ville ikke give en gave, som var forskellig fra giveren, — han ville give sig selv. For at kunne gøre det skabte han mennesket. Højdepunktet af denne Guds selvmeddelelse er Gudmennesket Jesus Kristus. Ved at skabe dette menneske, Jesus af Nazaret, meddelte Gud sig selv til ham uden at ophøre at være den Uendelige. I Gudmennesket blev Gud selv »en anden«. Uden sammenblanding og uden adskillelse er Gud og mennesket blevet en enhed. Denne forening af Gud og

mennesket er Gudmenneskets mysterium. Den anden person i Treenigheden, Guds Ord, tager dette menneske helt og holdent i besiddelse uden at knuse det med sin almagts fylde eller udlette dets personlighed. Tværtimod frigør han det og fører det til fuldkommenhed. Kristus er derfor det mest fuldkomne menneske, der nogen sinde har eksisteret, eller som nogen sinde vil komme til det. Han er højdepunktet i Guds frelsesplan.

Men Gud blev menneske, for at vi mennesker kan få del i den guddommelige natur. Dette sker ved Guds anden selvmeddelelse, hvorved Helligånden tager bolig i vor sjæl. Derfor kan Irenæus af Lyon sige: »Guds ære er det levende menneske.« Julen burde minde os om vor egen menneskevordelse. Vi er mennesker — og er det endnu ikke. Vi skal først blive det, vi allerede er blevet i dåben. Julen er derfor også det kristne menneskes fest. Vi har i dette nummer samlet en del beretninger om mennesker, som var på vej til denne menneskevordelse. Julen kan minde os om vor egen »personvordelse« i Kristus og den stadige proces, som fører til den. Julen er den kristne humanismes fest.

H. Roos S.J.

INDHOLD

åndens bekostning. Menneskene kan nu engang ikke leve uden en ildstøtte om natten og en skystøtte om dagen.

Kast kristendommen over bord, da indsætter mennesket fetishdyrkelsen i stedet. Hvad enten kristendommen er sand eller ikke – som åbenbaring – tyder alle tegn på, at Europa i dag ikke kan tåle at blive afkristnet.

PABLO CASALS	6
JUL 71	8
G. von le FORT	10
JUL	12
JOHANNES XXIII	15
JESUITTER-MØDE	16
TURISME JULENAT	19
HELDER CAMARA	20
DAG HAMMARSKJÖLD	22
PRÆSTER / ÆGTESKAB	24
LÆSERBREVE	25
EDITH STEIN	26
UDLAND	29
INDLAND / AKTIONEN	30
INDIREKT GLÆDE	36
ØMBORGEN	38
FRA INDIA	40
LØFTE-RITUAL	42
LITURGISK OVERSIGT	47
LIGE FØR NATTEN	48

REDAKTIONEN
ØNSKER ALLE LÆSERNE
VELSIGNET JUL
OG GODT NYTÅR

KOMMENTAR

FOR VERDENS SKYLD
Advent: Kristi komme. Jul: Jesusbarnet kommer til verden. Det betyder, at Gud »bryder ind« i denne menneskeverden, har man sagt. Men hvordan bryder han ind, når han i forvejen er tilstede? Var det ikke bedre at sige, han »bryder ud«? I samme forstand, som når vi taler om en epidemi – i dette tilfælde en god smitte!

Det er jo kun, når vi ser, hvad der sker hos menneskene, at vi har en ærlig chance for at forstå.

Prøver vi på at granske det dogmatiske begreb »menneskevordelsen« med dets filosofiske aflæggere »person« og »natur«, kan vi hurtigt fare vild i metafysisk tåge eller opdage, at vi er ude, hvor vi ikke kan bunde og må klynge os til en redningsring mærket MYSTERIUM.

Mennesker har vi en umiddelbar erfaring af. Vi er selv mennesker og er knyttet til andre mennesker i et tæt væv af indbyrdes forbindelser. Gennem disse relationer erkender menneskene sig selv og hinanden.

Også Menneskesønnen kender vi gennem det særegne menneskefællesskab, der har sit ophav og sin beståen i ham.

Det er dybden i vores forståelse af og alvoren i vores engagement i det trosfællesskab, som er den opstandne Kristus, nærværende, virksom og bestandigt i vækst her på jorden, der lader Kristus-begivenheden blive virkelighed for os selv og andre mennesker, uden at dens mening behøver forstandsmæssigt at analyseres for at størkne i veldefinerede begreber.

Uden Kristus ingen kirke; uden kirke ingen kristne. Samfundsbevidste kristne i vore dage henviser gerne til Joh.3,16: »Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn ...« Det er dog værd at lægge mærke til, at dette er det eneste sted i Bibelen, hvor »verden« og »Guds

kærlighed« sættes i forbindelse med hinanden. I Det gamle Testamente er det Israel, Gudsfolket, der er genstand for Jahves kærlighed. I Det nye Testamente er det nærmeste, vi kan komme til Johannes' ord, vel det, som Paulus siger (Ef. 5,25) om, at Kristus »elskede kirken og gav sig selv hen for den«.

Ganske vist lader hele Det nye Testamente os forstå, at Guds kærlighed i Kristus ikke kender nogen grænse, men kun den ene gang hos Johannes står der udtrykkeligt, at Gud elsker *verden*. Hele tendensen i Johannes' teologi er ellers det modsatte. Karakteristisk for ham er hans påstand (Jo.13,1) om, at Kristus elskede »sine egne her i verden«. Der er megen tale om næstekærlighed hos Johannes, men det gælder de kristne brødre. Han lader Jesus sige: »Jeg beder ikke for verden« (Jo. 17,9), og han advarer de kristne: »Elsk ikke verden« (1.Jo.2,15), for »hele verden er i den Ondes vold«, mens »vi (de kristne) er af Gud« (1.Jo. 5,19).

En selvglad vi-er-os-selv-nok-holdning? Næppe. Det er også Johannes, der lader Jesus sige til Faderen om »sine egne«: »Jeg beder ikke om, at du vil tage dem ud af verden ... Ligesom du har sendt mig til verden, således har jeg også sendt dem til verden ... så verden må tro ...« (Jo.17,15-21).

Guds kærlighed til kirken i Kristus er altid for verdens skyld. Det broderskab, der er opstået og fortsat består ved Kristi kærlighed, er til for den verden, der endnu ikke er kirke. Eller sagt på en anden måde: Kirken er ikke til for sin egen skyld men for Guds Riges skyld – det Rige, i hvilket der hverken skal være kirke eller verden, fordi begge skal blive eet.

Kærlighed til kirken, kærlighed til verden: de to kan ikke adskilles, dersom der er tale om en kærlighed inspireret af Kristus. L.O.D.

Cellisten Pablo Casals, 96 år, fortæller i memoirebogen »Glæder og sorger« fra Jespersen & Pio's forlag om julen med moderens og barnets symbol: Hvor enkelt – og dog hvor fuldt af dyb mening! – Læserne føres i disse fragmenter fra bogen ind i katalansk sind for musik, hjemstavn og medmenneskelighed og i minder om juletoner og hører om benediktinerne på Montserrat.

Ved *Anders Dahl, Randers*

Der er mængder af musik i den store spanske cellist, dirigent og komponist Pablo Casals levnedshistorie. Hvad kunne der vel være andet! Mørke og dystre toner, lette og muntre klange. Beskrivende dels barndom og ungdom i små økonomiske kår, ofte i fattigdom, fortællende om sorg ved blandt andet at se medmennesker i mange slags nød. Men også berettende om glæden ved at kunne hjælpe til med at gøre livet smukt og menneskeværdigt for andre. Og først og sidst den strålende ufortjente lykke ved at have fået den nådegave at kunne videregive hele musiklivets rige og universelle skatte til menneskesindet i alle racer og nationer.

96 år har været et meget langt liv for Pablo Casals med »Glæder og sorger«, som han kalder disse brudstykker af oplevelser på livsvejen, der udgik fra fødebyen Vendrell ved Middelhavets kyst syd for Barcelona. Dette er bogens titel, og den uddybes med: »Levned og betragtninger«, som er fortalt til og nedskrevet af Albert E. Kahn. Memoirebogen er netop udkommet på dansk, oversat fra amerikansk ved Erik Jensen, på Jespersen & Pio's forlag.

I dette julenummer gengives med forlagets velvillige tilladelse passager fra den interessante bog på godt et par hundrede sider til knap halvtreds kroner. Det første stykke er fra bogens andet kapitel med overskriften »Krybben«. Kunstneren lader her ikke sin skribent skrive »Evangeliet om Jesu fødsel . . .« – men »fortællingen«. Forhåbentlig er det rigtige ord gået tabt ved oversættelserne. I et katolsk-kristent blad læser vi i hvert fald indledningen som: Evangeliet om Jesu fødsel.

✱

Selv om den store musikfortolker, der først og fremmest hylder Bach's genialitet og tillige er skabende kunstner som komponist, måske ikke er typen på den inderligt fromme katolik, er han som spanier i sindet dybt indvævet med katolsk kristentro, så netop troens liv automatisk bliver en del af de mange livsår, han har fået skænket.

Pablo Casals' far var, hedder det i skildringerne, organist, og endvidere musiklærer i fødebyen. Han leverede Gudshuset musik til hverdag og højtid, – og sønnen var lige fra sin allertidligste barndom med i både den kirkelige og den verdslige sang og musik. Men moderen, som drengen og sidenhen manden altid følte sig så stærkt knyttet til, deltog aldrig i kirkens messer eller i det øvrige åndelige liv, der rørte sig dér.

Nationalt og samfundspolitisk har Pablo Casals i pagt med slægtstraditionerne en stærk frihedssans. Det hører med til en katalaners sind som modsætning til al kastiliansk dominans i Spanien. Derfor og på grund af mange andre forhold måtte han føle sig som republikaner, selv om han oprindeligt blev stærkt protegeret af det spanske kongehus. Han virkede for republikkens sag, indtil den faldt i 1939, – men også senere i de mange år med Franco. Siden faldet har han boet i Pyrenæerne på den franske side.

✱

Her skildres kunstneren i »Glæder og sorger«:

– Fortællingen om Jesu fødsel har altid haft en særlig betydning for mig! En af de første kompositioner, som jeg arbejdede med, mens jeg var seks-syv år, var den musik, som min far og jeg skrev til opførelsen af Els Pastorets: »Hyrdernes Tilbedelse«. Kirkespillet opførtes i Det Katolske Center i

FUGLENES SANG OG

PABLO CASALS

Julens tekst og melodier
fulgte den store
spanske tonemester

vor hjemby Vendrell . . . og jeg spillede rollen som Djævelen, der – selvfølgelig helt djævelsk, – udtænkte alle mulige listige udveje for at forhindre hyrderne og de vise mænd i at nå frem til Bethlehem.

Over halvfjerds år senere, da jeg allerede levede i landflygtighed fra mit Spanien efter borgerkrigen, indførte jeg den skik at slutte alle koncerter og musikfestivaler med melodien til en gammel katalansk folkesang, som faktisk er et julekvad. Det kaldes El Cant del Ocells: »Fuglenes Sang«. Melodien blev derfor kendt som de spanske flygtnings længselstema.

I dag har jeg i landsbyen Molitý-les-Bains i de franske Pyrenæer et hus lige ved siden af det yndige kurbad ved Grand Hotel Thermal, hvor jeg har boet de sidste år under musikfestivalerne i den sydfranske by Prades.

Indehaveren af hotellet har ophængt et klokkespil med femten klokker i et tårn i landsbyen. Jeg udsatte »Fuglenes Sang« for klokkerne, – og hver time kan man høre dens besættende melodi klinge, svaret af ekkoet i bjergene. På den største klokke er der en indskrift, som siger, at gennem denne sang taler jeg katalanernes sorg og hjemvæ. Der tilføjes: Måtte den i fremtiden blive en sang om håb og fred for dem!

For år tilbage, da det, som folk kalder den »kolde krig«, var blevet fanatisk, og frygten for en atomkrig bredte sig i hele verden, drog jeg ud på et korstog for freden med det eneste våben, jeg har til rådighed – min musik.

*

Det var igen fortællingen om Jesu fødsel, jeg tog min tilflugt til. Jeg havde skrevet et oratorium, som jeg kaldte El Pessebre, »Krybben«, bygget over et digt om Jesu fødsel af min kære ven, den katalanske skribent Joan Alavedra. Jeg begyndte at opføre dette oratorium i hovedstæder i mange lande.

Ved hjælp af denne musik har jeg forsøgt at påkalde opmærksomheden for de lidelser, der plager menneskeheden, for den frygtelige fare for atomkrig og for den lykke, menneskerne kan nå til, hvis alle arbejder sammen som brødre i fred. Derfor har denne gamle fortælling om Jesu fødsel en ganske særlig vital interesse for mig i denne atomets tidsalder.

Hvor blid og skøn er ikke denne fortælling med dens ærbødighed for livet og for mennesket – det ædlest udtryk for liv! Og tænk på dens symbolik:

Moderens og barnets symbol, fødselens og skabelsens. Hyrdernes symbol og det jævne arbejdende folks, som tilbyder det nyfødte barn med dets løfter om en glæderig verden. Fredsfyrstens symbol. Han, som fødtes ikke i et palads, men i en stald. Hvor enkelt – og dog hvor fuldt af dyb mening!

*

Og hvor meget af naturen kommer ikke ind i denne fortælling! I det katalanske kvad »Fuglenes Sang« er det ørnene og spurvene, nattergalene og de små gærdesmutter, der synger en velkomst til Barnet. Synger om ham som en blomst, der vil henrykke jorden med sin søde duft. Og droslerne og iriskerne synger, at foråret er kommet, og træernes blade er ved at folde sig ud og blive grønne.

I »Krybben« synger fiskeren:

I floden, der flyder forbi,
ser jeg strømmen!
I de solglitrende bølger
venter mine fisk mig,
hvis haler danser
og skinner og glimter
– lige så klart og friskt
som sølv og guld.

Og dog går der gennem hele denne fortælling om Jesu fødsel en bevidsthed om menneskenes lidelser – en forud-
anelse om det, som Jesusbarnet en dag skal bære. Og dette

udtrykkes i en sang, som synges af en kvinde, der væver et liglagen til den smertens og lidelsens time, der vil komme . . .

Til sidst synger englens og hyrderne sammen: »Ære være Gud! Fred på jorden! Krigen skal for evigt forsvinde! Fred med alle mennesker!«

*

Jeg sagde, at jeg, da jeg var seks-syv år, første gang arbejdede på at komponere kirkespillet om Jesu fødsel, men jeg kendte selvfølgelig Bethlehem-skildringen før denne tid.

Et af mine allerførste og mest uudslettelige minder er fra en julemesse i kirken i min hjemby Vendrell. Jeg var dengang fem år og var begyndt at synges i koret et par måneder før.

I byens kirke blev der ikke celebreret nogen midnatsmesse, men i julen skulle jeg synges ved la missa del gallo, »Hanens Messe«, der blev celebreret klokken fem om morgenen. Jeg sov næsten ikke natten før, og det var bælgmørkt, da min far kom ind i værelset for at sige, at det var på tide at gøre mig i stand og gå hen i kirken.

Da vi forlod huset, var det mørkt og koldt – så koldt, at byttet ind, som jeg var, trængte kulden alligevel tværs gennem mit tøj, og jeg skælvede på vejen, – skønt jeg ikke skælvede alene på grund af kulden:

Det var altsammen eet stort mysterium. Jeg følte, at noget vidunderligt skulle ske. Himlen højt over os var endnu fuld af stjerner. Og da vi i tavshed gik ved hinandens side, holdt jeg ved min fars hånd og følte, at han var min fører og beskytter! Stilhed hvilede over landsbyen. Og i de snævre, mørke stræder bevægede spøgelsesagtige skygger sig også i stilhed hen til kirken i den stjernebesatte nat:

Så pludselig så man et stærkt lys, der vældede ud gennem kirkens åbne døre. Vi bevægede os hen mod dette strålende lys og ind i kirken – tavse, sammen med de andre mennesker.

Min far spillede på orgelet – og da jeg sang, var det mit hjerte, der sang. Og jeg udøste alt, hvad der var i mig . . .

*

Lige fra min tidligste barndom var jeg omgivet af musik. Man kunne sige, at musikken for mig kun var som et hav, hvori jeg svømmede som en lille fisk. Musikken var inden i mig og overalt uden om mig. Det var den luft, jeg indåndede fra det øjeblik, jeg kunne gå. At høre min far spille på klaver hensatte mig i ekstase. Da jeg var to eller tre år, sad jeg på gulvet ved siden af ham, mens han spillede – og jeg trykkede mit hoved ind til klaveret for at indsuge tonerne endnu bedre.

Jeg kunne synges rent, endnu inden jeg kunne tale rigtigt!

*

Senere i erindringerne fortæller han: – Hver dag hørte jeg min far spille klaver eller orgel. Det var hans sange og salmer, kirkemusik og mestrenes kompositioner. Han tog mig med til alle messerne i kirken – den gregorianske sang, koralerne og orgelsoloerne blev en del af dagliglivet. Hvilken rigdom af musik. Den nærede og bar mig!

*

Det verdenskendte benediktinerkloster Montserrat ved Barcelona har Pablo Casals nær tilknytning til. – Jeg kender ikke noget sted mere ærefrygtindgydende i bjergene. Klosteret blev grundlagt for over tusinde år siden i det niende århundrede, da man fandt en statue af Jomfru Marie i en hule, hvor den var skjult under maurernes invasion i vort Catalonien. Siden blev Montserrat en helligdom for pilgrimme fra alle egne af Europa, som kom for at bede Gudsmoder om hendes forbøn. Gennem årene har jeg dediceret mine religiøse kompositioner til klosteret. Jeg har afholdt mig fra at offentliggøre næsten alle mine værker. Men benediktinermunkene i Montserrat har udgivet min religiøse musik. De synger regelmæssigt mine messer og min rosenkrans-komposition hver eneste dag . . .

Anders Dahl

JUL 1971

Hun er faldet for aldersgrænsen, – hun fylder fjorten, og hun føler alderen tynge, kan hun være bekendt at hænge julekalenderen op?

Det er mig, der har købt den, jeg valgte den, der havde flest engle og mest glimmer. Den er nydelig. Den er mere end nydelig, den er pæn, som den gamle konge sagde i eventyret. Nu er pænhed jo et relativt begreb, når det drejer sig om glimmer og juleengle, – i det hele taget er selve julefesten jo blevet et relativt begreb, afhængigt af hvilke øjne, der ser – er man barn eller voksen, er man ensom, eller tilhører man et fællesskab, er man hedning, jøde eller kristen? Ja, selv inden for de kristnes rækker er der mange forskellige opfattelser af, hvordan festen bør forme sig. Den tretténårige måtte af hensyn til sin alders

værdighed forsøge at lægge en dæmper på sin alt for barnlige glæde, og den modne ryster uvilkårlig en anelse af ubehag af sig, når julehalløjet begynder sidst i november. – Julen, den mest frustrerende fest, hørte jeg en bekendt sige forleden.

Jeg forstår ham godt, jeg er selv frustreret hvert år fra sidst i november til og med den 24. december kl. 14. Da begynder klokkerne nemlig at kime til fest, engle daler ned i skjul, de ånder fred i menneskers hjerter og tænder lys i deres øjne, det hele forandres.

Men inden – – Det hele ville være meget lettere, hvis det var noget rent verdsligt, for eksempel solhverv, vi fejrede, det ville svare bedre til den dans om guldkalven, som vi nu tvinges til at deltage i, hvad enten vi vil eller ej. Man

åbner intetanende sin avis og allehånde julegaveforslag springer en i møde, så man ender med selv at ønske sig det hele, alt det, hvis eksistens man før levede i lykkelig uvidenhed om. Eller man fristes over evne af annoncer som »Nu skal vi have julehygge – 6 ruller toilet-papir for kun 4.85, 3 dåser rødkål – o.s.v.« Det er altsammen til ære for Vorherres fødselsdag.

Julehygge – med eller uden toilet-papir, det er målet. Nej, jeg er ikke sur, jeg elsker selv julehygge, jeg er ikke dansker for ingenting, men har det noget at gøre med det glade budskab, Gud, der blev menneske? Det spørgsmål stiller jeg dagligt mig selv gennem hele decemberstravlheden, – og kun den lykkelige omstændighed, at huset stadig i det store og hele er befolket af børn og

barnlige sjæle, redder mig fra den skinnbarlige puritanisme med al dens selvretfærdige forargelse over verdens tant og fjas.

Det er takket være dette barnesind, at jeg ikke, når klokkerne ringer til fest og forkynder brudgommens komme, sidder som en uklog jomfru uden olie på min lampe, midt i kredsen af børn og børnebørn, slægtninge og andre julegæster, uden gaver til dem, uden festmåltid og uden røde hjerter på grønne grene – som en Maria uden Marta; og hvad ville hjemmet i Betania trods alt have været uden Marta? Jeg har altid tænkt, at det var let nok for Maria at sidde der og lytte fromt, når hun vidste, at Marta sørgede for det hele, men det skyldes vel nok, at det moderne fortravlede menneske lettere identificerer sig med Marta. Jeg ved ikke, om man fejrede fødselsdag i Kanaans land, måske lagde man mere vægt på andre begivenheder, men at fester – med al deres tilhørende ceremoniel og glædesudfoldelse – har hørt med til livets gang, er hævet over enhver tvivl. Jeg kan godt lide at forestille mig Jesus siddende ved et festligt smykket bord, med taknemmelighed over for sin Faders skaberværk og glædende sig over et glas ædel vin og et veltilberedt måltid. Er det ikke netop menneskevordelsen, vi fejrer? Er det ikke menneskenes vilkår, der helliges gennem vor tidsregnings første 30 år?

Jamen, hvad er det da, mit inkonsekvente og forvirrede sind ønsker? Når jeg nu engang har retfærdiggjort selve festlighederne, har erkendt nødvendigheden af at celebrere glæden med de udtryksmidler, der står til rådighed, når jeg forsøger efter bedste evne at følge de mange opfordringer til at støtte juleindsamlinger og invitere ensomme, i det hele taget forsøger at konsolidere min gode samvittighed, hvad stiller jeg så op med den uarticulerede længsel, der får mig til at føle, at selve underet »går vore mørke sanser forbi, med et lys, som vi ikke kan blive i«?

Måske ligger det i, at vi giver vor længsel et forkert sigte? »Mennesket kan ikke klare sig uden religion. Hvis det forkaster den ene, antager det straks den anden. Og al vor humanisme, al vor filantropi og vort velgørenhedsarbejde er blot udslag af vore anstrengelser for at fylde det store tomrum, vi føler efter religionens forfald, billige erstatninger for den oprindelige tro. Mennesket hungrer efter en algod Gud, og man giver det nationaløkonomi. Det kræver uddødelighed, og man beder det nøjes med mad og øl.« Måske siger disse linier fra Macneile Dixons »Støv og Stjerner« noget om vort splittede uafklarede forhold til vore hjemlige juleceremonier og vor åndsfortærende travlhed i da-

gene før festen. I vor iver efter at gøre det festligt for os selv og andre – ingen må lide nød, ingen må sidde alene, så vidt det står til os, det er lige så selvfølgelig, som det er sagt – glemmer vi måske, hvad det egentlig er, vi længes efter?

Vi ønsker hinanden god jul, og vi tænker velsagtens på en jul uden bekymringer af materiel eller sjælelig art, men hvad er en god jul?

Det nyfødte barn er julens symbol, og vi tror med vor fantasiløse jordbundne tænkemåde, at vi bare mindes en historisk begivenhed, der fandt sted for nu 1971 år siden; men burde vi ikke være vokset fra denne måde at betragte juleevangeliet på? Burde vi ikke prøve at se åbenbaringen i et mere kosmisk perspektiv? Ikke at vi dermed skulle holde op med at glæde os over, at Gud blev menneske den nat i Betlehem, men hvornår lærer vi at modtage budskabet til os selv, hver og en, om påny at lade Gud fødes i vore hjerter? Igen og igen lade barnet leve i os, lade vor undren og vor længsel bestandig lede os frem, søge, lære, erkende, celebrere? Vi er tilbøjelige til i stedet at lukke os om vor materielle hygge, vor fred, der alt for ofte forveksles med sløv stagnation, fordi vi kun tror, vore kræfter rækker til dagen og vejen, fordi vi har glemt de blå horisonter.

Halfdan Rasmussen, der som bekendt har skrevet »Noget om« tilværelsens mangeartede aspekter, om helte, skær-sommernætter, om at være og meget andet, har også skrevet noget om disse blå horisonter, ganske vist i en helt anden stil. I et digt, »Ingen er helt alene«, hedder det, »Lær mig at møde livet åbent og rent i dag, hjælp mig at føle drømmen frelst gennem nederlag«. Og senere i samme digt, »Lær os at bære livets lille blafrende ild ind i det skrøbelige ler, vi er bundet til«.

Det er denne livets blafrende ild, der i hverdagens travlhed, ærgrelser og bekymringer er næsten kvalt af aske og slagger. Der er ingen plads til Maria i den verden, der nu skriver 1971, det er handlingens menneske, det er Marta, vi har brug for. Marta, der foragedes over Marias passive lytten. Men evangeliets Marta elskede gennem og i sine handlinger, – det er vel det samme nutidens Marta forsøger, og det er nødvendigt, for nøden er stor, men den åndelige nød er ikke mindre, for vi har glemt at lytte, eller vil vi ikke?

Julebudskabet beretter om Josef og Maria, Guds moder, der forgæves måtte søge efter husly og plads til at føde deres barn. Er der plads til barnet i menneskenes hjerter? Er der tid?

Eva Guldager

Gertrud von le Fort.

EN STÆRK ERINDRING

GERTRUD VON LE FORT 1876–1971

Tanker ved den tyske digterindes død

Hjemmet og studierne

Gertrud von le Fort stammede fra en velhavende preussisk huguenotfamilie. Faderen var officer i den kejserlige tyske hær, og som følge af de skiftende garnisoner tilbragte hun sin ungdom på forskellige nordtyske og østtyske godser. Det var »kejsertiden«. Da det tyske kejserrige styrtede i grus efter første verdenskrig, siger hun: »Rigets undergang har jeg måttet acceptere, men jeg har aldrig glemt det.« Gertrud von le Fort har dermed ikke fremsat en politisk vurdering, – hun var upolitisk. Riget var for hende meget mere end politik, nemlig en aflans af og en jordisk tilnærmelse til Kristi rige, – det var »det hellige rige«. En tankegang, som ligger vor tid så fjernt som overhovedet muligt.

Gertrud von le Fort studerede i Heidelberg som elev af og i venskab med den protestantiske religionsfilosof Ernst Troeltsch. Heidelberg før den første verdenskrig: hun var den eneste kvindelige student, og hun bemærker med lidt vemod, at der ikke gik en dag, hvor hun ikke blev hjulpet i frakken af sine mandlige medstuderende. Hun traf digterne Stephan George og Gundolf, teologen Gogarten og under et ophold i Marburg Bultmann og den allerede dengang revolutionære Schücking. (Andre professorer og deres studenter undgik auditorierne i hans nærhed, fordi bifald og mishag gav sig buldrende til kende under hans forelæsninger.) Hun mødte Jaspers lige før krigsudbruddet i 1914.

Også før 1914 oplever hun Rom, det hedenske og det kristne! Rom og Heidelberg er baggrunden for hendes store roman »Das Schweisstuch der Veronika«, som er opdelt i »Römische

Brunnen« og »Kranz der Engel«. (Der foreligger en oversættelse til svensk¹).

Dybt inspireret af oplevelserne i Rom konverterede hun til katolicismen, der gik dog nogen tid, – det var først efter krigens ophør. Det var ikke en afstandtagen fra protestantismen, men en søgen tilbage til enheden. Når hun langt senere oplever det 2. Vatikankoncil som en glæde, er det en logisk følge af denne tankegang.

Krigene

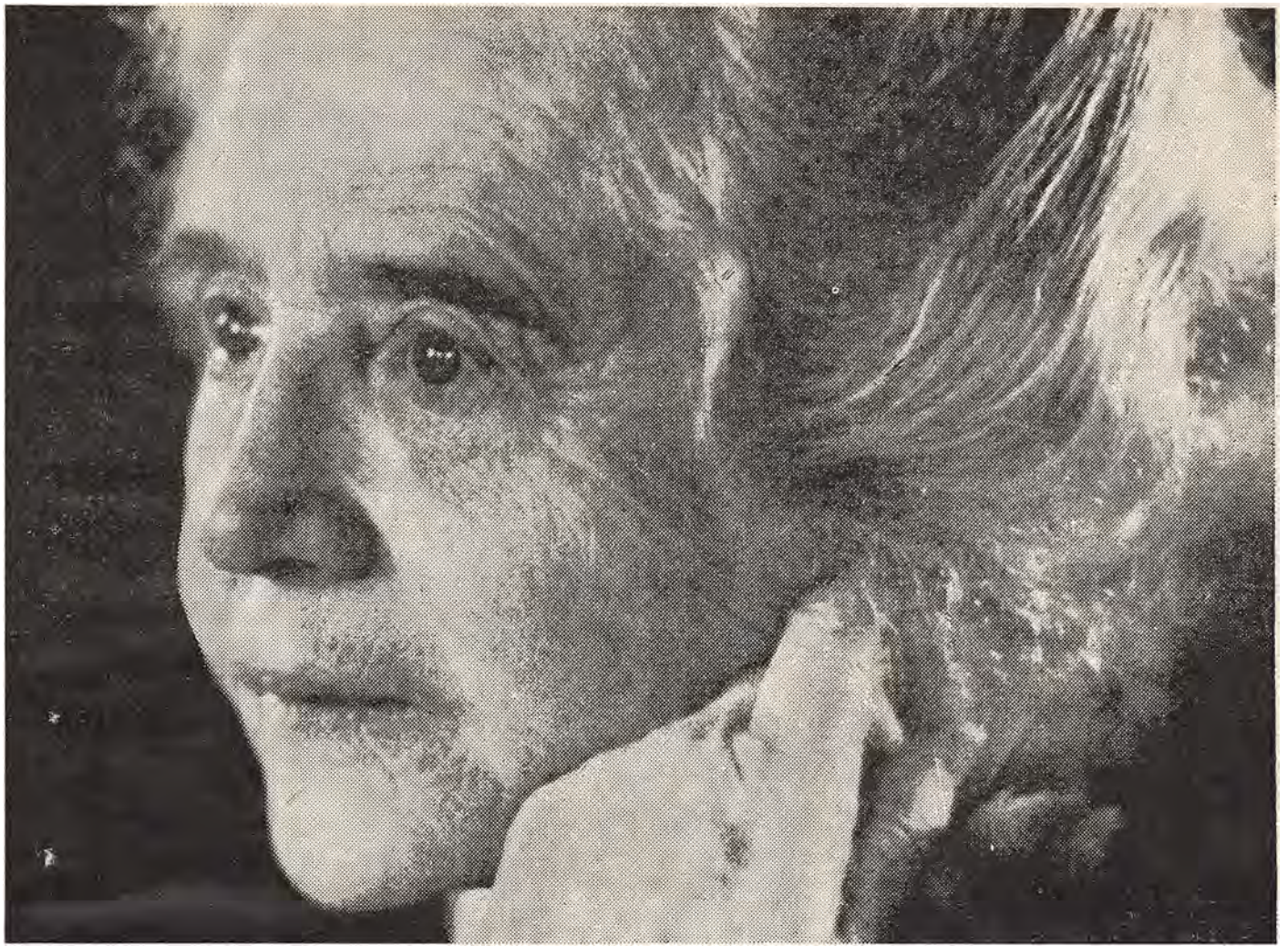
1. verdenskrig: Vanskeligheder med forvaltningen af godserne, moderens død og den gamle samfundsordens sammenbrud. Indkvartering. Alt kornet beslaglagt. I sine erindringer beskriver Gertrud von le Fort, hvordan hun stjal korn for at holde hønsene i live. Men de satte krigslisten ud af funktion ved efter få dage at stimle kaglene sammen, hver gang deres velgører gik over gården²).

Efter krigen flyttede hun til Sydtyskland, og der indtrådte hendes konversion.

2. verdenskrig: »Indre emigration«, som det senere blev kaldt. Bagefter essays om de nyopståede problemer: »Woran ich glaube«, Zürich 1968. Essays om kvinden og teknikken, digtning, selvbiografi osv.

Digtværkerne

Spørger man de unge i den katolske verden, har de aldrig hørt om Gertrud von le Fort. Spørger man dem over 30, er hun for de fleste et begreb, ofte en stærk erindring. Tager man hendes bøger fra hylden, er de fleste små, sirlige og fint indbundne eksemplarer. Kultur allerede i det ydre. Hun hørte til den generation, som gjorde kristendom mulig kulturelt, – i dag

er vi ved de politiske muligheder. Hun hørte til den generation, som frembragte den store katolske roman efter oplysningstidens og rationalismens fromme uforstand. Vi husker de samtidige forfattere: Reinhold Schneider, Werner Bergengruen, Elisabeth Langgässer, François Mauriac, Georges Bernanos, Paul Claudel m.fl.

Hos Gertrud von le Fort er såvel den enkeltes som staternes historie »Heilsgeschichte«. Hun skrev »Hymnen an die Kirche«, »Hymnen an Deutschland« og også hendes prosastil er præget af noget hymnisk, strålende, pragtfuldt. Ind imellem tænker man på hendes problemstilling i en novelle om Galilei³⁾, hvor Roms hele pragt, fylde og herlighed pludselig føles som den ydre skal omkring en stor usikkerhed.

Personerne i hendes stykker er bærere af ideer. Kampen om kirkens ansigt i Gertrud von le Forts tid afspejler sig i den. I Veronikas svededug træffer vi Enzio – manden, og Veronika – kvinden. Enzio bærer den nye hedenskabs ansigt, han stræber efter sejrskransen, – Veronikas lod er tornekrone. Han vil selv være frelsende, og Veronika siger: »Du er for mig et stykke Tyskland«. Hun er den opofrende stedfortrædende kærlighed, hvor der ikke er mere at redde. Hun lider, han handler. Forenklet er det også det teoretiske grundlag for hendes bog »Die ewige Frau« fra 1934. I vor situation i 1971 er det fortid. Vi spørger anderledes og svarer anderledes. Vi har ikke den sikkerhed i almene udsagn, og vi søger den enkeltes muligheder. Selv om man måske finder Gertrud von le Forts sikkerhed nærmest uudholdeligt trykkende, er der dog to meget spændende, men diametralt modsatte udsagn i Veronikas svededug: »Kirken kan ikke – for blot én muligheds skyld – opgave sin frelses sikre vej«, og: »Der findes en nåde,

som kirken ikke hersker over«, nemlig den personlige nåde.

Hendes tanker om nåde og stedfortræden har formået at inspirere Georges Bernanos til et af hans mest gribende dramer. Gertrud von le Fort skrev og udgav i 1931 »Die letzte am Schafott«, – dette bliver hos Bernanos til »Dialogue des Carmélites«.

Gertrud von le Fort ser ikke revolutionen som et opgør med misrøgt og fejl ved systemet, men som et udbrud af dødsangst i en epoke, som er ved at gå til grunde. Dramaet har sit centrum i den tanke, at de stærke må blive svage, give og ikke kræve – for at oprejse de svage.

Vi behøver hverken at være tilhængere eller modstandere af hende, – vi bør betænke Simone Weils ord: »Hver tid har sit eget udtryk for hellighed«. Vi har til opgave at finde vor egen tids udtryk, ikke som en efterlignelse, men heller ikke uden inspiration fra vore forgængere.

Vil man på dansk læse noget af Gertrud von le Fort, som giver et helhedsindtryk af hendes tanker og dramatiske og sproglige formåen, foreligger der i oversættelse »Pilatus' hustru«⁴⁾.

De her anførte værker er:

¹⁾ Das Schweisstuch der Veronika. I svensk oversættelse: Veronikas svedduk, Stockholm 1948.

²⁾ Hälfte des Lebens, München 1965.

³⁾ Am Tor des Himmels, Wiesbaden 1954.

⁴⁾ Pilatus' Hustru, Pauluskredsens skrifter 1970.

Endvidere foreligger på dansk: Det fremmede barn, Haselbalch 1964.

Eva Nordentoft

Velkommen igen, Guds engle små

Juleaftensdag oprinder. Forventningerne stiger, og sidst på eftermiddagen går næsten alle i kirke – dog ikke mor. En skal jo se efter gåsen, rødkålen m.v. I kirken lytter vi til det gamle og åh så smukke juleevangelium. Nu mangler vi bare sneen, for at det er rigtig jul. Endelig er julemaden på bordet. Så går vi om træet og synger julesalmer, dog kun første vers. Og så kommer det store øjeblik, hvor gaverne fordeles. Vi pakker ud – og vader resten af aftenen i julepapir til knæene.

Til sidst slapper vi af over en kop kaffe og masser af chokolade og marzipan – vi kan næsten ikke mere, men ned skal det, nu vi har købt det.

Af højheden oprunden er

Så er det overstået for denne gang. Bortset fra endnu nogle frokoster, et par »juletræer«, et hav af regninger og gaver, som man skal se at få byttet, når forretningerne åbnes mellem jul og nytår.

JUL

Det er en dejlig tid, vi nu går i møde. Juletiden er den tid på året, hvor forretningerne er smukt pyntet, adventskransene er hængt op, og kravlenisserne er placeret. Vi skutter os i kulden, ligger vandret i luften for at nå det hele. Vi lytter til julemelodier og får måske tid til at hygge os en enkelt aften.

Det kimer nu til julefest

Vi siger et hæst »glædelig jul« i forretningerne. Vi giver en skilling i nogle af de bøsser, vi i denne tid bliver præsenteret for. Når vi nu endelig har fundet lige netop *den* ægte perlekæde eller *den* flaske parfume, skidt, så kan vi da også lige gi' et par kroner til Frelsens Hærs gryde, for »de gør nu så meget godt«. Vi køber ind – køber ind – og køber ind. Vi ærgrer os over, at Fanden har fødselsdag i samme måned som Jesus. Vi skubber et par giroindbetalingskort ned under bunken med julekort og håber på, at kreditorerne midt i juletravlheden vil glemme at sende rykkerbreve til efter den 1. januar.

IKKE NOGET, VI LAVER

Et barn er født i Betlehem

Egentlig er »jul« ikke noget, vi laver, men noget der gives os. Tidligere fejrede man jul for at understrege julens indhold. Jesu Kristi fødsel – Guds gave til os. I dag er det, som om vi fejrer jul netop for at holde julens indhold på passende og bekvem afstand.

En lille dreng har sagt: »Er det ikke Jesu fødselsdag, vi fejrer? Hvorfor er det så os, der får *alle* gaverne?«

Det glædelige budskab, som var bestemt til hele verden, har vi halet til os. Budskabet forkyndte fred på jorden, – det gælder for os, men ikke for de millioner der lever med krig og vold som en del af deres hverdag. Og hvis man tænker på vore bugnende borde, som vi i juledagene med stædighed gnaver os igennem, og samtidig tænker på de milliarder, der sidder rundt omkring os og kun kan betragte vores overflod, må vi konstatere, at det er os, der får *ALLE* gaverne.

Dejlig er jorden

I finansåret 1970/71 gav hver dansker kr. 88,- til u-landshjælp. Hvor meget brugte du sidste år til julegaver, -mad, -godter m.v.??

I 1970 kostede juleudsmykningen i Randers 165.631,54 kr. Heraf betalte kommunen de 82.815,77 kr. (altså halvdelen) og Handelsstandsforeningen den anden halvdel.

Frelsens Hærs juleindsamling i Randers i 1970 gav 2.705,33 kr. Endvidere fik Frelsens Hær fra Amtsavisens juleindsamling kr. 10.020,-.

Amtsavisens juleindsamling indbragte sidste år i alt 190.034,96 kr. Heraf 173.043,70 kr. ved et lotteri med mange fine gevinster, som skænkes af forretningsdrivende, fabrikker osv. i Randers. Juleindsamlingens beløb går til sociale og humanitære formål.

I et brev til handelsforeninger og lignende organisationer fortælles, at man i Vesttyskland, der før var kendt for sine

overdådige juleudsmykninger, nu er gået den anden vej. – Butikskæden Irma vil ikke være med i juleræset, – det kan nemlig ikke betale sig (Information 20/9-71).

Vil du i år være med i juleræset? Eller vil du dele – også resten af året – med dem, som hidtil kun har kunnet *betragte vores overflod?*

Hvad om du i år fejrede jul – Jesu fødselsdag – på en ægte måde, skar ned på alle udgifterne til materielle ting, skabte juleglæde hos de mennesker, som ikke selv kan?

Ind i en splittet og modsætningsfyldt verden – jeg (den rige) og min næste (den fattige) – taler juleevangeliet om fred, forsoning og kærlighed. – Hvad bruger du juleevangeliet til?

*Glædelig jul
Det økumeniske ungdomsudvalg*

PÅ 90-ÅRS DAGEN FOR JOHANNES XXIII's fødsel
– mennesket, faderen, hyrden –

Aldrig vil man glemme den aften den 3. juni 1963, da pave Johannes XXIII efter en lang og pinefuld døds-kamp afgik ved døden i Rom med en fred som en oldkirkelig patriark. Hans sidste ord var Kristi ord om, »at de alle må blive ét«. Peterskirken klonkede tonede over Rom, og lyden genlød under alle himmelstrøg med det sørgelige budskab til hele menneskeheden, som knælede, græd og bad.

I de år, der er gået siden hans død, har mange spurgt sig selv: »Var han en helgen? Var de pastorale valg, han traf under sit korte og skæbnesvangre pontifikat, de rigtige?«

Det er en kendt sag, at Kirken nu – kun 8½ år efter hans død, har sat en saligkåningsproces i gang for at undersøge og tage stilling til, om Johannes XXIII i kraft af sit liv, sine dyder, sin tjeneste og sit eksempel kan ophøjes til at blive officielt æret i Kirken som et eksempel for de troende. Man er endnu kun nået til det undersøgende stadium, som dels er afsluttet og dels endnu er i gang i Rom, Bergamo og 15 andre steder, hvor pave Johannes har levet og virket, og selv om den komplicerede procedure nu er blevet meget forenklet, vil det stadig vare mange år, før en endelig afgørelse i sagen kan træffes.

Men samtidig er der også en anden proces i gang, som kommer fra den »offentlige mening« blandt »store og små«, som hele verden over lovpriser og beder til Johannes XXIII som en helgen. Hans bror Zaverio Roncalli, som stadig lever i Sotto Monte, Bergamo, 88 år gammel, blev for ikke så længe siden spurgt, om han betragtede sin bror som en helgen, der var værdig til at blive fejret på altret. »Helgen, min bror? Han var en god mand, og han er ganske sikkert ikke kommet i helvede. Altså er han en helgen, og så er det lige meget om han bliver fejret eller ej. Det gør det samme. Lige siden han døde, har jeg altid bedt til ham, når jeg trængte til hjælp,« sagde han. Men både om Zaverio og alle andre kan man vel bruge de ord, som Johannes med sin beskedenhed parret med humor og realitetssans så ofte citerede: »Siger de ondt om jer, siger de sandheden. Siger de godt, dadler de jer.«

Jeg synes ikke, det er nogen nytte til at sige alt det, som allerede er kendt, det vil sige, hvad denne pave under sit korte pontifikat nåede af udrette for den katolske kirke. Johannes XXIII var »en olding«, som aldrig havde frygtet hverken eventyr eller farer under »fiskefangsten på søen«. Hans efterfølger pave Paul VI udtrykte dette i få ord, da han ved koncilets genåbning den 29. september 1963 sagde: »Ved denne lejlighed kan jeg ikke undgå at mindes min elskelige forgænger pave Johannes' hierarkiske skikkelse, da han for et år siden talte på dette sted, en tale, som ikke bare lød for hele Kirken, men som for hele verden fremtrådte som en profetisk røst i vort århundrede, en røst, der åbnede nye veje for Kirken og fik nye friske vande til at vælde frem af Kristi lære og nåde.« Vigtigere er det at samle opmærksomheden om det vidnesbyrd, denne mand som kristen, som præst og som pave har aflagt om Kristus, og at se, hvorfor denne elskelige personlighed blev så populær og i den grad trængte ind i alles hjerter. Det, som er vigtigt, er at granske hans væsen og karakter og at lære de følelser at kende, som han selv udtrykker i sin »dagbog«, »Giornale del'anima« (Sjælens avis).

✱

Som menneske var pave Johannes i besiddelse af den højeste harmoni og ligevægt, ægthed og enkelhed. Jeg ville kalde ham en ren og primitiv natur uden komplekser af nogen art. Havde han ikke haft sine svagheder og fejl, havde han naturligvis ikke været noget menneske, men han var et ukompliceret menneske uden hovmod og angst. Denne umiddelbarhed og spontaneitet hos en mand, født af bønder, gav ham en til-

trækning, som øjeblikkelig skaffede ham andre menneskers kærlighed og sympati.

Enfoldige sjæle følte sig godt tilpas i hans selskab, fordi de i ham så genspejlet følelsernes renhed, kærligheden til det enkle og naturlige, fattigdommen, beskedenheden og livsglæden parret med glæden over at mødes med andre mennesker, en godhed, der dog altid var ledsaget af en fast karakter.

Som kristen og præst viste den gode pave Johannes sig som en sand Guds mand og Guds tjener. Han personificerede troen og fremtrådte selv som en målestok for evangeliet. Han sagde selv beskedent, at »hans liv havde udfoldet sig som et garnnøgle i enkelhedens og renhedens tegn« (Sjælens avis). De, som var sammen med ham, og som hørte hans enkle og ukunstlede ord, mærkede den tiltrækning, der opstod af den kristne følelse, han udstrømmede. Hans eksempel var troværdigt og et vidnesbyrd om troen. Og den tro, som gennemtrængte hans liv og hans handlinger, var for ham en kilde til glæde. Han var en glad kristen, og man husker tydeligt, hvordan hele denne »oldings« person udstrålede et lysende smil. Lidelserne besejredes af håbet og tilpasningen til Guds vilje, – den virkelige fornemmelse af Guds nærværelse, Guds faderkærlighed, ledsagede ham i alle hans livs øjeblikke.

I den berømte og meget ukonventionelle tale, han holdt til kardinalerne på sin 80-årsdag, takkede han beskedent Gud, som havde bevaret ham i live. »Måtte den tid, Gud endnu vil give mig, tjene mig til helliggørelse.« For ham var den årsagen til en yderligere stræben mod det hellige bjerg og anledning til en mere intim forening med Gud. »Jeg vil stedse forsøge i mig at opretholde en rolig og kærlig samtale med Gud.«

Som pave var Johannes en fader og en hyrde, ikke alene for de kristne, men for hele menneskeheden. Han var koncilets pave og de revolutionære teksters pave. Det var ham, der udsendte »Mater et magistra« og »Pacem in terris«. Men samtidig var han en rigtig hyrde, fordi han var en rigtig fader. Han elskede sine får. Han forstod på en helt enestående måde at forene menneskelig åbenhed med en nutidig forståelse af Kirkens indre liv og behov. Han var den modige og moderne pave, så menneskelig, at han i sit budskab favnede hele jorden med sin indtrængende opfordring til menneskeheden til endelig at forstå, at vi alle er brødre i Kristus, – ved at tilpasse Kirken til verden, hvor de gamle kristne nationer har forladt troen, – ved med et inderligt hjertelag at slå bro til anderledetænkende kristne, – og ved at sprede glæde og optimisme omkring sig. Alt udspang hos ham af hans faderlige godhed, en godhed, som var dybt forankret i en stærk tro og en alt-overvindende tillid til Guds faderlige forsyn.

✱

Bondesønnen fra Bergamo er med rette blevet kaldt »alverdens sognepræst«, den gode og elskelige pave Johannes, næstekærlighedens pave, og vi forstår allesammen hvorfor. Han følte sit ansvar for hele menneskeheden, og hans omsorg for menneskene sprængte både de læremæssige og de geografiske grænser. Det var ham, der paradoksalt nok kunne sige: »Kirken er for alle! Kirken har ingen fjender!« Vi synes stadig, vi kan se ham i live stående med udstrakte arme på Peterskirken balken for at favne hele verden med sin velsignelse. Som hans sekretær Capovilla for nylig skrev om ham: Arven efter Johannes er en evangelisk lære om at søge det, der forener, og se bort fra det, der skiller, – om altid at tilgive og hjælpe brødrene, før de falder, – om at brede sit telt ud, så der bliver plads til dem, der ikke har tag over hovedet, – om at ære de gamle og tænke godt om de unge, – om at arbejde, ikke for at herske, men for at tjene, – og om at glæde sig over naturen, solen, sundheden, venskabet, kærligheden, brødet og vinen, arbejdet og freden, den sande tradition og den evigt livgivende nyhed: Evangeliet.

Silvio Porziensi

MØDE- OG GRUPPE- TEKNIK

ALT FOR MENNESKELIGT?

Møder, udvalg og kommissioner

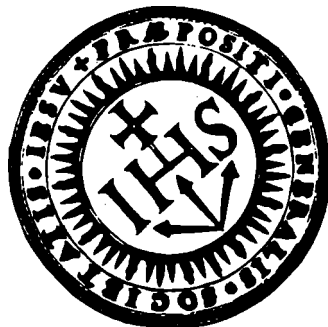
De gode kristne måles ikke længere efter antallet af messer, de besøger i ugens løb, men efter lommekalenderens utallige mødetider i kirkens udvalgs-labyrinth . . . Hvem er ikke i pessimistisk stund kommet til denne konklusion? – Uanset hvilken såkaldt fløj af den altomfattende kirke man helst ikke vil beskyldes for at være medlem af. Lidt træt af de mange møder og afstemninger og kommissioner og diskussioner længes nogle efter de lige så uigenkaldelige som usande gode gamle dage.

Jesuitterne, om hvem nogle påstår, at de er ansvarlige for et stort møde, vi stadig lever med . . . (somme tider også imod), nemlig Tridentinerkoncilet, blev i sommer, da de selv skulle mødes, konfronteret med en firehundrede år gammel tekst. Ved læsningen af denne ærværdige latinske tekst blev alle skuffet. De mødetrætte, fordi teksten lærte dem, at møderne i de hellige gode gamle dage næppe kan skelnes fra de nuværende. De mødegale, fordi den nye moderne mødeteknik, de var så stolte af, pludselig viste sig at være groft sagt ældgammel.

I teksten med den respektable titel »deliberatio primorum patrum«, (det lyder lidt mindre højtideligt på dansk: »De første patres diskussioner«) omtales nøje et langvarigt møde, som var af afgørende betydning for jesuiterordenens tilblivelse. Dengang var de fremtidige jesuitter kun en flok mere eller mindre unge studenter fra forskellige lande, som fandt sammen i Paris, hvor de aflagde deres første løfter på Montmartre i 1534. Senere kom de til Rom og virkede der i forskellige sogne og sygehuse. Men i 1538 fik de af paven og nogle biskopper tildelt flere opgaver, de fleste uden for Rom. Så blev spørgsmålet aktuelt, om de skulle skilles og gå deres egne veje, eller om de skulle danne et fællesskab. Set med vore øjne var mødets emne, om de skulle blive de første jesuitter eller lade være . . .

Gruppedynamik i renæssancen

Det omtalte møde varede i alt tre måneder (!), kun afbrudt af pastoralt arbejde. Tekstens næsten protokolmæssige nøjagtighed minder allerede ved første øjekast om de notater en god observatør ved en moderne gruppedynamisk øvelse ville sætte på papiret. Men det er ikke det eneste fællestræk med nutidens så populære mødeteknik. Teksten afslører flere overraskende lighedspunkter, som jeg vil prøve at fremlægge her.

Brainstorm

Brainstorm er et af de moderne udtryk fra gruppedynamikkens jargon, som man ikke kan lade være med at tænke på ved gennemgangen af denne beretning. Brainstorm er ligesom det ord den stakels kronikør, franskmændene Pierre Faber – fransk var endnu fri for den engelske jargon-invasion – leder forgæves efter i sine lange og komplicerede omskrivninger.

For dem iblandt os, der endnu taler rigssprog, kan oplyses at brainstorm betyder samling af alle tanker, der stormer rundt i hovedet på deltagerne i et møde vedrørende et bestemt emne, gruppen vil drøfte. Alle tanker, også de mest

tåbelige, skrives ned, som de kommer, inden de diskuteres. Takket være Pierre Fabers ærlighed er det så ikke længere nogen hemmelighed, at de første ærværdige jesuitter havde humor nok til at finde på tåbelige ideer . . .

Men yderst lærerigt for os er det afbalancerede samspil, disse første jesuitter havde fundet på, mellem studiet af Guds ord og analysen af deres menneskelige tanker, ressourcer og behov. De spurgte Skriften og deres hjerte til råds: »Vi satte vore menneskelige bestræbelser i gang, forelagde hinanden nogle spørgsmål (. . .) og vi mediterede og analyserede dem i bønner.« Videre skriver Pierre Faber: »Efter at vi havde bedt og tænkt i flere dage for at finde en løsning på det spørgsmål uden at finde noget, der tilfredsstillte vore hjerter, diskuterede vi i tillid til Herren . . .«

Ja, måske skyldes vore møders besværlige gang manglende balance i samspillet, – der er tit lidt for meget brainstorm og for lidt »bibelstorm« i vore møder.

Meningsforskelle

Mennesker er heldigvis ikke ens, så det første, der opstår, når menneskets behov og menneskets syn ikke overses i drøftelser, er meningsforskelle – noget, mange helst vil undgå og er kede af, netop når det gælder drøftelser af kristelige anliggender. »Da vi havde diskuteret i flere dage, skiltes vore opfattelser og meninger om vor stand, thi nogle af os var franskmænd, andre spaniere, andre savoyarder, andre baskere.«

Man kan være lidt skuffet over, at de allerede havde fundet på den retfærdiggørelse, de moderne dyrkere af meningsforskelle påberåber sig, nemlig apostlenes uenighed: »Ingen bør undre sig over, at der blandt os tarvelige og svage mennesker er opstået visse meningsforskelle, når kirkens søjler, apostlene selv, havde forskellige og af og til modstridende meninger, som de endda overleverede skriftligt.«

Meningsforskelle er måske det vanskeligste at tåle i kirken. Vi er tilbøjelige til at tro, at den slags forskelle på forhånd er destruktive, og vi prioriterer en institutions effektivitet højere end menneskers engagerede ønsker og vilje. Derfor er det opmuntrende at se, at det tiderne igennem har været menneskets lod at drage deres ofte modstridende tanker ind i deres søgen efter Gud. Samspillet mellem Gud og mennesker er et samspil mellem forskellige mennesker, konfronteret med forskellige ideer, og med en Gud, der tilsyneladende selv kan vise sig forskellig: »Jeg er den, jeg til enhver tid vil være« (2 Mos. 3,14 i Martin Bubers oversættelse). Er det ikke

kærlighed og tålmodighed, der skal til i et så kompliceret samspil? Effektivitet kan kun have ødelæggende følger og ligner elefanten i den berømte porcelænsbutik.

Afstemning

Men meningsforskelle kan være hæmmende for en gruppes indsats. Vore første vordende jesuitter fandt frem til den ak så moderne afstemning: »Enhver forelagde det, han syntes var bedst og nyttigst, så at vi i fællesskab antog den mening, som var rigtigst, og som var godkendt af flertallets stemmer.«

Afstemning er nok en banal fremgangsmåde, når det gælder afgørende spørgsmål, men teksten viser, at afstemninger netop kun blev brugt, når der var tale om overfladiske spørgsmål. Alligevel må vi være forsigtige i vor bedømmelse. Det, vi stempler som banaliteter, er tit netop det rent menneskelige. Således er det for eksempel bemærkelsesværdigt, at den ofte citerede »manden på gaden« allerede i renessancen udøvede sin milde terror, endog i religiøse anliggender og bag ryggen af ærværdige jesuitter: »Af to grunde besluttede vi at forblive i byen (og ikke tage ud i ørkenen): For det første, fordi der kunne opstå snak og forargelse i byen og i befolkningen. Folk kunne nemlig tro – folk er jo tilbøjelige til forhastede bedømmelser – at vi er flygtet, eller at vi planlægger noget nyt, eller at vi ikke er faste og bestandige i det, vi er begyndt på.«

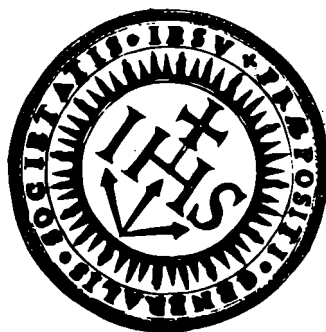
Consensus

Som sagt, afstemningen duer ikke helt, den er ikke lykken for alle, mindretallet må bøje sig for flertallet. Gruppedynamikkens teoretikere har således fundet frem til en anden beslutningsform, som de kalder consensus. Consensus er i og for sig mere en tilstand i gruppen end en beslutning, der træffes på tværs af gruppen. Ved consensus får alle gruppens medlemmer tid til at fremlægge deres mening, alle har reelle muligheder for at påvirke de andre. Og forslagene ændres, indtil alle kan og vil gå ind for dem. Det vil sige, at consensus er op-

nået, når alle medlemmer af gruppen er tilfredse med løsningen og går ind for dens gennemførelse.

Det mest forbløffende ved vor tekst er måske, at jesuitterne dengang i 1538 nåede frem til at anvende consensus-metoden. Og dette i yderst afgørende spørgsmål, som skulle ændre alle de tilstedeværendes liv. De tog sig tid nok, flere måneder med udtømmende diskussioner, hvor alle var med, og hvor meningsforskelle blev koordineret, til der var dyb enighed.

Hvis vi skulle lære noget på vore moderne møder, er det vel at nå frem til denne consensus, som kræver tålmodighed og tid til at høre, hvad andre mener, og til selv at blive klar over, hvad man i virkeligheden selv mener. Også her sætter vi andre principper højere end hensyntagen til det menneskelige: vi vil altid nå hurtigst muligt til løsningerne. Tiden er blevet vigtigere, end menneskene. Det afgørende for os er tit den mest effektive løsning og ikke de tilstedeværende menneskers behov, tro og mening.

Gud er blevet menneske

De konklusioner, der kan drages, er mange. Det mest nærliggende må nok være, at jesuitterne ikke er den stramme, næsten umenneskeligt hårde orden, som nogle gerne vil fremstille den, og sådan som nogle jesuitter i mange år selv har troet, de skulle være for at respektere deres egen tradition. Dybere set og hos alle burde den omtalte tekst bare vække undren over lighedspunkterne mellem det omtalte møde og vore møder, men også lære os på ny at vurdere det menneskelige højere, at forstå i tålmodighed og at elske det menneskelige i vort samspil med Gud i troen. Julen er mindet om, at Gud er blevet menneske af kærlighed til os. Siden da er samspillet mellem mennesket og Gud blevet endnu dybere og endnu tydeligere. Julemysteriet, menneskevordelsen, betyder, at Gud er os nær, og samtidig betyder det, at vi har alle grund til at nære større respekt for alt, hvad der tilsyneladende er alt for menneskeligt.

Marcel s.j.

Fiskehallen

Kæstetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

C. B. Rills & Søn

Slagtermestre
Valby Langgade 36
København Valby. Telefon VA 80
1. kl. kød og pålæg

Sjæren & Co. A/S

Malermfirma
Århus N.

Telefon 12 41 22 – Århus C.
Missionshotellet Ansgar

A. Mougard A/S

Entrepreneur & murermfirma
Århus C.
Telefon 14 20 23 – 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, 8000 Århus C

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Telefon 12 03 01

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 52 01 55

AKTIVBANKEN A/S

Kolding

Vestjydsk Rør- & Sanitetelager A/S

Kirkegade 8, Esbjerg
Telefon (05) 12 13 11

TURISME JULENAT

**Mørket falder på, du er alene.
Sent på dagen, sent på året, sene
tider. Og mørket vil formene
lyset vej til dine øjestene.**

**Støvregn støver over Bethlehem.
Fat dig! Disse brokker var hans hjem.
Herrens vugge! Knæl ned mellem dem!
Guiden er jo gået – bed og glem! – –**

**Gennem klokkekimen høres smældet
af en bildør. – Bønnen er forældet;
fest i aften på turisthotellet.**

**Bilens hynder gør din trængsel nem.
Foran ligger, lige og bekvem,
autovejen gennem Bethlehem.**

**Pisa, den 28.12.1949
Volmer Dissing**

DETTE MENNESKE
GLEMMER JEG ALDRIG

SIGER

HELDER
CÂMARA

DOM HELDER CÂMARA

Medmennesker, der har indflydelse på mig:

Alceu Amoroso Lima, født 1895, medstifter (ca. 1930) og vigtigste repræsentant for den katolske lægmandsbevægelse 'Centre Don Vital' i Rio de Janeiro. Denne bevægelse er en del af oprindelsen til den religiøse åndsfornyelse i den brasilianske Kirke og har øvet væsentlig indflydelse på Dom Helder Câmara's liv. Lima blev selv i Paris regnet blandt de store. Han er den kristne humanist 'par excellence'. Han elsker mennesket inderligt: hele mennesket, alle mennesker – uden grænser. Denne holdning er for ham rodfæstet i Evangeliet. Min mester og mit forbillede, hvad angår stille mod og varig ungdom.

Kardinal Câmara, født 1894, fra 1943 ærkebiskop af Rio de Janeiro, 1946 udnævnt til kardinal af pave Pius XII, var Dom Helder's overordnede fra 1936, da han som 27-årig ung præst blev kaldt til uddannelsesdepartementet i Rio de Janeiro, til 1964, da han blev udnævnt til ærkebiskop af Olinda e Recife.

Han ville have, at jeg skulle blive biskop og hans hjælpebiskop. Gennem ham har jeg modtaget præstevielsens sakramente i hele dets fylde. En Guds mand. For konservativ? – Meget oprigtig. Han handler efter sin samvittighed. Men han hører efter, og bliver han først overbevist om noget, tøver han ikke med at skifte mening og indrømme det. Han er meget loyal. Da han indså, at det var umuligt for os to at blive sammen, sagde han det ligeud til mig. Han henviste til de to helgener Paulus og Barnabas: de måtte skilles, men forblev venner og brødre.

Kardinal Gerlier, 1880–1965, 1937 ærkebiskop af Lyon og samme år udnævnt til kardinal af pave Pius XI. Han traf Dom Helder Câmara første gang under den Eukaristiske Kongres i Rio de Janeiro 1955.

Efter den Internationale Eukaristiske Kongres (1955), hvor jeg var generalsekretær, spurgte han mig: »Hvorfor overvejer De ikke at stille det organisationstalent, Gud har givet Dem, i de fattiges tjeneste?« Han talte åbent til mig om, hvor forarget han var over favellaerne i Rio de Janeiro: Verdens skønneste og hæsligste by.«

Gennem ham har Gud for bestandig anbragt mig på de fattiges side. Inderst inde havde jeg længe ønsket det. Kardinal Gerlier har bidraget til stiftelsen af »St. Sebastian-Korstoget.« Jeg tænkte på hans ord, da jeg senere grundlagde »Aktion Håb« i Recife.

Kardinal Montini, født 1897, havde fra 1937 til 1954 forskellige embeder i Vatikanets Statssekretariat, var fra 1954 til 1963 ærkebiskop af Milano, blev i 1958 udnævnt til kardinal af pave Johannes XXIII og valgtes i 1963 til hans efterfølger. Pave Paul VI har stadig opmuntret Dom Helder Câmara til at fortsætte sine bestræbelser for retfærdighed og fred.

19 samtaler med ham, der i dag er pave Paul VI, betyder for mig et svar. Der er én ting, der stadig slår mig, når vi mødes: hans omsorg for hele menneskeheden, en omsorg, der har sit udspring i Kristi kærlighed.

Jeg har, lige siden paven endnu var medarbejder i Vatikanet, under hans rejse til Rio de Janeiro og i hans embedstid i Milano set, hvordan hans brændende ønske om fred og hans overbevisning om, at retfærdighed og kærlighed er de eneste veje til en sand og varig fred, stadig er vokset. Fredens pilgrim rørte allerede på sig i den unge statssekretær, og »Populorum Progressio« er i alle disse år modnet i ham.

Kardinal Suenens, født 1904, siden 1961 ærkebiskop af Bruxelles, 1962 udnævnt til kardinal af pave Johannes XXIII, var en af de fire moderatorer på det 2. Vatikankoncil og var samtidig formidler mellem den progressive bispegruppe med Dom Helder og koncilledelsen. Han er og bliver en af Dom Helder's bedste venner. Han er og vil altid være moderatoren fra det 2. Vatikankoncil. Han er og vil altid være en Guds mand, som er meget i vinden, opfyldt af ønsket om at forny Kirken indefra, opfyldt af ønsket om at være i verden for at tjene den. De, der ikke kender ham eller af en eller anden grund gerne vil misforstå ham, ser i ham en mand, der udfordrer paven. Men i virkeligheden nærer han dyb ærbødighed for Petrus i paven. Han mener bare at støtte Petrus ved at hjælpe ham med at komme fri af den romerske strukturjungle.

Père Lebrat, 1897–1966, først marineofficer, senere medlem af dominikanerordenen. Grundlægger og leder af instituttet og tidsskriftet »Economie et Humanisme«, forfatter af rundskrivelsen »Populorum Progressio« og var under konciliet Dom Helder Câmara's vigtigste personlige rådgiver og ven.

Et afgørende møde. Han hjalp mig til at forstå og leve vort århundredes drama. Han har for altid engageret mig i fredelig kamp for en altomfattende udvikling, en udvikling af hele mennesket og af alle mennesker.

Han nærer i mig en drøm om – til gavn for solidariteten i verden – med hensyn til socialismen at nå til den erkendelse, at der ikke absolut behøver at være en forbindelse mellem socialisme og

materialisme, lige så lidt som religion og verdensfjernhed nødvendigvis hører sammen, og med hensyn til kristendommen at revidere vor indstilling til socialismen ud fra den kendsgerning, at der i dag findes de mest forskelligartede former for socialisme.

Han nærer i mig drømmen om at mobilisere en bevægelse i den offentlige mening verden over for at fjerne den stadig dybere og mere tragiske kløft mellem de fattige lande og de lande, der har overflod.

Teilhard de Chardin, 1881–1955, berømt filosof, teolog, videnskabsmand og medlem af jesuiterordenen, har haft stor indflydelse på moderne teologi og på vor tids tænkning.

Jeg citerer ham næsten aldrig. Jeg benytter ikke de formuleringer, han yndede; men hans væsentligste udtalelser har for altid præget min tænkemåde.

I stedet for en skabelsesvision, der fremstillede en nidkær Gud, som krævede greb ind hvert øjeblik og i hver eneste detalje, er det en dristig og storslået vision af skabende udvikling. Da mennesket kommer til syne, må det opfylde sin rolle som medskaber; det ligger til det at herske over naturen og fuldbyrde skabelsen.

Teilhard's optimisme – han udelukker ikke realismen og glemmer på ingen måde synden, korset og forsoningen – hjælper mig til altid at give håbet det sidste ord.

Teilhard's indflydelse på mit liv er for mig uforlignelig.

Glædelig jul

Vi, søstrene på Asebakken, ønsker alle en god og glad jul og et 1972 med lykke og fremgang. Vi siger også tak for alt godt i det svundne år.

I lighed med tidligere gives den portoudgift, der spares ved at sende julebilsenen på denne måde, til nødlidende.

*Vor Frue Kloster
Asebakken*

DAG HAMMARSKJÖLD

Selv om der den 17. september i år allerede var gået ti år, siden Dag Hammarskjöld døde, er man ikke holdt op med at hædre ham. I hvert fald er man i Gladsaxe ved at påbegynde opførelsen af en kommuneskole, som skal hedde Dag Hammarskjöldskolen. Man har jo i forvejen en Kennedyskole. Allerede i de sidste måneder af året 1961 fik en del gader og pladser i nogle europæiske hovedstæder navneforandring, så de kunne bære den berømte FN-generalsekretærs navn.

I 8½ år havde Dag Hammarskjöld gjort en enestående indsats i fredens tjeneste ved at varetage det høje embede, som hans forgænger, Trygve Lie, kaldte »verdens umuligste job«. Han døde ved en flyveulykke under omstændigheder, der aldrig er blevet opklaret. Maskinen skulle føre ham og hans følge fra Congo til et »neutralt« område i Rhodesia, hvor han efter aftale skulle møde Moise Tshombe. Endnu et fortvivlet forsøg skulle gøres for at løse den bitre Congo-konflikt, der bl.a. havde ført til meget hårde personlige angreb fra russisk side på generalsekretæren. Den 18. september fandt man i skovene nær bestemmelsesstedet vragedelene af maskinen og alle de dræbte. Nogle dage efter kunne vi på skærmen følge hans ærefulde begravelse fra domkirken i Uppsala, hvor han havde levet sin barndom og ungdom på det vældige slot, hvor hans far var landshøvding. Under første verdenskrig var Hjalmar Hammarskjöld Sveriges statsminister (og senere svensk delegat ved den internationale domstol i Haag). Han kom fra en gammel adelig slægt, der i århundreder har fostret betydelige embedsmænd, hvis fælles præg var alvor, pligt troskab og ubændig ener-

gi. Moderen var også ud af en kendt svensk slægt, der talte talrige præster og lærde. Hun var så dybt religiøs, at hendes kristne tro var en lidenskab. Desuden var hun et varmt menneske, der med åbne arme modtog de fire sønners og hjemmets venner, først og fremmest ærkebiskop Nathan Söderblom og frue. Som den yngste af de fire sønner var Dag Hammarskjöld stærkt knyttet til sin mor, hvorimod faderen var stærkt tillukket, også for sine børn. Ofte murede han sig inde i sin stue, travlt optaget af at oversætte romanske folkeviser og med at gennemlæse Nobelpriskandidaternes værker, fordi han som medlem af Det svenske Akademi skulle være med til at udpege årets Nobelpristager. Da den tomme plads efter hans død i 1953 skulle besættes, skete der det sjældne, at hans berømte søn rykkede ind som afløser i »de aderton«.

Dag Hammarskjöld var så højt og alsidigt begavet, at han næsten frit kunne vælge sit studium. Han overvejede teologien, men begyndte på litteratur og filosofi og sluttede med nationaløkonomi og jura og gjorde efter sin doktor-disputats en lynkarriere fra den ene topstilling til den anden i Stockholm, Paris og Washington. Når han hurtigt drev det så vidt, kom det ikke alene af, at han hurtigt, men grundigt kunne sætte sig ind i en situation og efter overblikket med fanatisk retfærdighedssans og rolig overlegenhed begynde på de forhandlinger, som hans forskellige høje hverv førte med sig. Hans arbejdsmoral var enestående, han gav aldrig op på halvvejen og kunne arbejde til langt ud på natten og gjorde det ofte og tålte det, fordi han havde et jernhelbred, som han bevarede, fordi han var så alsidigt

engageret. Han var en stor naturelsker og kobledede i stressperioder fra ved lange vandringer i Jämtland og Lappland. Desuden var han bog- og kunstsamlere og oversatte udenlandsk digtning og filosofi til svensk; her kom det stærkt frem, at han selv var en fin lyriker.

Derimod engagerede han sig aldrig familiært, idet han aldrig giftede sig. Noget i hans psyke afskar ham fra at engagere sig inderligt, hvor gådefuldt det end kunne være, at den elegante og smukke verdensmand levede i colibat. Selvfølgelig var han beundret og respekteret af talrige mennesker, men mange fandt ham både kold og hård. Han havde også mange venner; men i virkeligheden var der stor afstand mellem dem og ham. Hans kontakt med dem foregik ofte som gennem en glasrude. En af dem, som tidligt undrede sig over dette, var ungdomsvennen Sven Stolpe, som også anede, hvor meget Dag Hammarskjöld selv led under sin indsluttethed, og først blev klar over det og forstod det, da den efterladte dagbog blev udgivet i 1963. Deres kontakt begyndte i studenterårene, da de begge reagerede meget stærkt mod det herskende klima ved universitetet i Uppsala. Under indflydelse af den katolske fornyelse i Frankrig konverterede Sven Stolpe til katolicismen og udgav sin bog om »den kristna falangen«. Dag Hammarskjöld var både her og også senere hans første og kritiske læser, og til Sven Stolpes forbavselse viste det sig, at hans ven forlængst havde fundet frem til de store franske katolske kulturpersonligheder og kendte deres værker meget godt. Sven Stolpe blev bestyrket i sin anelse om, at der bag vennens beherskede overflade gemte sig en åndelig uro og angst, som gav sig udslag i en intens søgen efter Gud. Efter at havde læst den efterladte dagbog udgav Sven Stolpe i 1964 en bog om Dag Hammarskjölds åndelige vej. Den var et vægtigt indlæg som modvægt mod mange misforståelser. Han gengiver bl.a. i sin bog et lykønskningsbrev, som han modtog fra vennen i 1931 i anledning af sin forlovelse. Det er gribende, fordi der mellem linjerne står at læse den erkendelse, at det inderlige fællesskabslykke for altid ville være et lukket land for Dag Hammarskjöld, der da var 26 år. Måske har denne indsigt ført ham til de middelalderlige mystikere, der klart sætter kontakten med Gud over den menneskelige kontakt. I hvert fald var det ikke tilfældigt, at man i den døde Dag Hammarskjölds jakkelomme fandt Thomas à Kempis' »Kristi Efterfølgelse« og deri et stykke papir, hvorpå den ed, han som nyudnævnt FN-generalsekretær havde aflagt den 7. april 1953, var aftrykt. Og da man skulle rømme

hans store smukke lejlighed i New York og bl.a. fandt en manuskriptsamling, som rummede en slags ræsonnerende dagbog, som han selv kaldte »Vägmärken«, blev det helt klart, at den mand, som i fredens tjeneste havde ført forhandlinger ofte både dag og nat i en kritisk periode af FN's historie, havde levet et stormfuldt liv på troens plan »i forhandling med sig selv – og Gud«. Bogen udkom i 1963 og består af digte, overvejelser af ham selv, desuden en del citater, først og fremmest fra Davids salmer og de middelalderlige mystikere, og i dens sidste del nogle meget smukke bønner. Det er smerten over menneskelig ensomhed og skrøbelighed, der sætter forhandlingerne i gang, når han i dyb nød spørger efter meningen med livet og i angst for et forspildt liv erkender, at »et liv uden værdi for andre er værre end døden«. Her kommer så indsigten i »sjælens mørke kontrapunkt«, arvesyndens med manglende kærlighed, skadefryd, hævnerrighed og nedladende elitementalitet, kort sagt et hudflettende selvopgør. Men han fandt svar fra Gud på flere måder. Udnævnelsen til FN-generalsekretær kom helt bag på ham; men han betragtede det som en bønberøelse, at på denne ansvarsfulde og krævende post havde netop han frie hænder som en ubunden mand. Han fyldtes med »den ydmyghed, der udspringer af andres tillid«. Han fandt kraft i at betragte Kristus, der var ensom i livet og i døden, han fik mod til at spørge Gud: »Gav du mig denne uløselige ensomhed, for at jeg lettere kunne give dig alt?« Men dagbogen viser også, at han fik skænket afklarede, helt lykkelige øjeblikke, hvor han fik lov til at opleve Guds nærhed og de helliges samfund i en mystisk vision.

Da »Vägmärken« udkom i Sverige, vakte den de mest forskellige reaktioner, da det altså viste sig, at den berømte svenskers liv havde haft sådanne dimensioner. Reaktionen spændte fra fordømmende beklagelse over et sygt sind til visse kirkelige kredses triumf, fordi »Vägmärken« er et bekendelsesskrift. I Amerika havde man bedre forudsætninger for forståelse, for i årene derovre havde Dag Hammarskjöld været langt mere glad og åben end før og havde også bekendt sin tro. – Således udtalte han engang i en radioudsendelse bl.a.: »Min tro er en sindets og sjælens tilstand. I denne mening må man forstå ordet af den spanske mystiker St. Johannes af Korset: 'Tro er sjælens forening med Gud.' Religionernes sprog er en række formuleringer, som registrerer åndelig erfaring. Dette må ikke betragtes, som om den kunne beskrives som en virkelighed, som vi kan analysere med logikkens værktøj. Det varede længe,

inden jeg forstod, hvad dette betød. Da jeg først nåede så langt, blev den tro, som jeg engang blev opdraget i, og som i virkeligheden havde givet mit liv retning, selv når min forstand betvivlede dens gyldighed, genkendt af mig som min egen, med sin egen ret og gennem mit frie valg. Jeg føler, at jeg kan bekræfte denne overbevisning uden at gå på akkord med den forstandsmæssige redelighed, som er selve nøglen til sjælens modenhed.

De to idealer, som dominerede min barndomsverden, mødte mig tilpasset de krav, som verden i dag stiller, i Albert Schweitzers etik, hvor tjenestens ideal bæres af og støtter den grundindstilling til mennesker, som evangelierne forkynder. Men forklaringen på, hvordan et menneske kan leve et liv i aktiv samfundstjeneste i fuld harmoni med sig selv som medlem af et åndeligt broderskab, fandt jeg i de store middelaldermystikers skrifter, hos dem, for hvem det at glemme sig selv var blevet vejen til at virkeliggøre sig selv, og som i åndens enfold og udadvendthed havde fundet kraft til at sige ja til hvert krav, som næstens behov stillede dem overfor, og også sige ja til alt det, som deres livsskæbne havde i beredskab til dem, når de udførte deres pligt, sådan som de opfattede den. Kærlighed – det meget misbrugte og meget misforståede ord – betød helt enkelt for dem en overflod af kraft, som de følte sig opfyldt af, når de levede i sand selvfor-glemmelse, og denne kærlighed fandt sit naturlige udtryk i en utvetydig pligt-opfyldelse og i at modtage livet, hvad det end gav dem personligt af møje, lidelse – eller lykke.

Jeg ved, at disse love både for vort indre liv og for vort handlingsliv ikke har tabt deres betydning.«

Da Dag Hammarskjöld om eftermiddagen den 17. september 1961 i Leopoldville gik om bord i det svenske fly, der skulle føre ham og hans følge til Rhodesia, var det tydeligt at se, at den seneste tids stormfulde spændinger i FN havde mærket ham. Han vidste godt selv, at turen ikke var ufarlig, men han var forberedt på døden, og dagbogen skulle senere vise, at døden og offeret havde været realiteter for ham, siden han var ung. Engang i 1952 skriver han: »Det sværeste: at dø på rette måde. – En eksamen, ingen undgår. – Hvor mange består den? Og du selv, bed om kraft til den prøve, – men også om mildhed hos dommeren.«

Den sidste bøn i dagbogen er dateret 2. august 1961, altså godt en måned før dødsdagen. Den lyder: »Almægtige, forlad min tvivl, min vrede, min stolthed. Bøj mig gennem din nåde. Rejs mig gennem din strenghed.« Inger Petersen

Forsikrings Compagniet for Kongeriget Danmark A/S

★

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K.

Telefon *11 21 21

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Aarhus

Hovedkontor:

Store Torv 12, telefon (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbanegård, tlf. 12 40 88

Væksekontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Telefon 21 20 21

Kontor i København:

Møllesten 11, København SV

Telefon VA 6000

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Svendborg Ligklistemagasinet

Hans Nielsen & Søn

Indehaver Verner Jensen

Katolsk bedemand.

Fruestræde 10, Svendborg.

Tlf. 21 02 64

Kulkranen Svendborg A/S

Fredriksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Ure og optik

»Balancen«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46, Svendborg

Telefon 21 19 20

**Mathias
Christensen**
ABSALONSGADE 14

Aalborg

Største udvalg i radio - fjernsyn -
båndoptagere og gramofoner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Århus C. Tlf. 12 00 99

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Århus C

Telefon 12 10 11, overfor Grisebrenden

Støt vore annoncører!

PRÆSTER ENSOMHED ÆGTESKAB

Af Katolsk Forums oversættelse (5.11.71) af den nordiske bispekonferences indlæg på bispesynoden i Rom fremgår det, at de nordiske biskopper som argument for ophævelsen af cølibatet især fremførte tre ting, nemlig:

1. verdenspræsterenes ensomme tilværelse,
2. de protestantiske præster besidder ofte en modenhed, som må stamme fra deres familieansvar, og
3. præstekonerne er gode medhjælpere i sognearbejdet og også gode husholdersker.

Overfor dette må det igen fremhæves, at ægteskabet slet ikke er en løsning på disse problemer, men tværtimod et kald til hellighed, et kald på linie med præstekaldet; det ene udelukker ikke umiddelbart det andet, men de her nævnte motiver for ægteskab, enten de gælder præster eller lægfolk, ligger på et helt andet plan end vort sakramentale ægteskab, som er et mysterium, altså fremfor alt et åndeligt forhold. Hvad det nærmere indebærer, skal vi ikke komme ind på nu, men hellere se på præsternes forhold, som sagen denne gang drejer sig om.

Præsternes ensomme tilværelse er et menneskeligt problem, der kommer os alle ved; og lad os begynde med at understrege, at lægfolk, især familier, må være klar over deres ansvar her; præster bør ikke bare som pastoral opgave besøge menigheden, – de skal også *indbydes* til menneskeligt fællesskab og samvær i familierne. Det burde være en selvklar ting, at præsten hører med til familiens liv, både i hverdag og fest; hvordan kan det ellers være en katolsk familie, en familie i Kirken?

Men præsterne er også – og fremfor alt – *biskoppens* medarbejdere; det er deres funktion, deres embede. I den

kendsgerning ligger derfor biskoppens ansvar klart defineret; og vore biskopper skulle kunne se ligheden, når der i indlægget står: »Verdenspræstens ensomhed gør ham vanskeligere stillet end ordensmanden, som kan støtte sig til sit kommunitet.« Kommunitetet er ordensmandens familie; verdenspræsterne er biskoppens familie. Fra vor tidligste ungdom har vi ment, at biskopperne i vid udstrækning har forsømt denne deres nærmeste familie.

Det er ikke vor opgave at løse dette problem, – men det er stadig biskoppens og ingen anden *kan* løse det. Lad os bare pege på *nogle* muligheder. Der er f.eks. Filip Neris måde, som med nogen tillem্পning utvivlsomt kunne bruges en del steder; for Danmarks vedkommende må der ligge nye muligheder for præstefællesskab i regionsinddelingen og en videreføring af den; forbedrede rejsemuligheder giver også nye muligheder i alle lande.

Men det afgørende er at blive klar over, at problemet er af 1. prioritet, og at det altså bør behandles før noget andet; for det er utvivlsomt stærkt medvirkende til det, man lidt overdrevent kalder præstekrisen, men som naturligvis i det enkelte tilfælde er en tragedie. Er der derfor tale om en krise – og det er der i hvert fald i det enkelte forhold – så må det dybest (og derfor *reelt*) set være en *åndelig* krise, og så skal den naturligvis imødegås fremfor alt med åndelige midler. Svært? Å ja! Men også biskopper og præster er tilsikret den almægtige Guds støtte, hvis de vil tage imod den; og intet menneskeligt fællesskab, som ikke bygger på åndeligt fællesskab, er holdbart eller kan føre til opbygning af personen, og det er jo, hvad det drejer sig om, enten der er tale om ægteskab eller præsteligt eller

noget andet menneskeligt fællesskab af betydning. Er biskopper og præster ikke enige i det og forsøger ud fra det at opbygge et fællesskab, hvordan skal det da være muligt for os andre?

For at ingen skal misforstå os, vil vi gerne nævne Pauli meget personlige råd i 1. Kor. 7,9: »for det er bedre at gifte sig end at være optændt af begær«. Ingen der *ved* noget, kan glemme det råd og dets berettigelse i visse tilfælde. Men det er også en kendsgerning, at mennesker er vidt forskellige, og at kaldet også ligger i deres forskellighed; at kaldet også viser sig gennem begæret; og at dette begær normalt har gjort sin indflydelse gældende på kaldet og dets afgørelse (som ligger i menneskets hånd) i de meget unge år. Siden er det trofastheden mod denne afgørelse, der skal gøre sig gældende; det er et åndeligt spørgsmål, hvortil man også har brug for *menneskelig* hjælp! og det gælder helt og fuldt, enten man har kald til ægteskab eller til cølibat. Det må heller ikke glemmes, at vi taler om regler, ikke om undtagelser, som netop må behandles som undtagelser.

Det bør også antydes, at genoplivelsen af diakonatet må rumme hidtil forsømte muligheder for medhjælp for præsterne på det rigtige plan; men også det kræver en indsats fra biskoppernes side. Det er imidlertid et tilbud fra Kirken, der ikke burde falde til jorden, som det gør alt for mange steder.

Lad os dele indlæggets afslutning, men bestemt ikke dets resignation: Vi ønsker på dette område ikke noget valg, og vi tror heller ikke på, at det kræves af os. Vi ønsker præster, der *er* tegn, ligesom vi vil have ægteskaber, der *er* tegn (Ef. 5,32).

Veslemøy og Erik Guldager

LÆSER- BREVE

KÆRE PATER DUCLOS,

Med interesse har jeg læst Deres artikel vedr. årsopgaven og politik. Der er ingen, der er i tvivl om Deres medmenneskelige kærlighed og ønske om at være med til at løse andre menneskers problemer – ikke blot ensomhedens problem, men også de situationer, der opstår gennem det meget følsomme område, man kalder arbejdsmarkedet. De mener, at målet med årsopgaven især skulle være at gå i kamp mod den politisk-social uretfærdighed over for gæstearbejderne.

Har De mon tænkt på, at det nok ville være bedst først at sætte sig sammen med disse gæster i vort land, lære deres problemer at kende, vide, om alt det, der står i aviserne, er sandt, vise dem medmenneskelighed – og så i forbindelse hermed, som enhver kristen naturligt må gøre det, protestere mod de uretfærdigheder, der begås: mod ågerpriser ved udlejning af værelser, mod brud på arbejdskontrakter osv. Jeg tror, vi er enige om, at dette er kristenligt mod landsmænd såvel som mod gæster. Men glem ikke, at det fordrer et nøje kendskab både til de fremmede og deres reaktioner (mange foretrækker f. eks. at bo 8 i ét værelse fremfor at have et hyggeligt værelse for sig selv i Avedøre) og til love, bestemmelser, reglementer osv., der er givet af de ansvarlige i vort samfund.

Jeg har fået mange problemer forelagt i disse år og har mange gange glødet af raseri over den uretfærdighed, der mødte os, – indtil sagen blev undersøgt til bunds, og man fik den rette sammenhæng.

Der er ingen tvivl om, at de danske myndigheder ikke havde svenskernes årti-lange erfaring, da den store gæstearbejdskare eksplosivt udfoldede sig for et par år siden. Man var måske netop for imødekommende over for de mange, der pludselig legalt og illegalt dukkede op i vort land. Indkaldelsen af fremmedarbejdere på virkelige kontrakter med firmaer var jo indtil for få måneder siden et meget begrænset område, hvor danske myndigheder med både ansvarsfølelse og strenghed overvågede opretholdelsen af de indgåede aftaler. Men mange af vore gæstearbej-

dere er ikke indkaldt! De er på valsen, fra land til land, som håndværkere i gamle dage for at gå på eventyr og skaffe sig økonomiske fordele med hjem: TV, en ny etage på huset i landsbyen osv. De melder sig ved vore grænser som turister med 500 kr. på lommen. Når de er sluppet ind, sender nogle af dem pengene tilbage f. eks. til Hamborg, og så møder den næste op som »turist« ved grænsen.

Andre bør tages betydelig mere alvorligt. De lever uhyre nøjsomt og sender rub og stub hjem til kone og børn. Atter andre sender bud efter familien og beslutter sig til at blive. Dette blot for at sige, at de fremmede iblandt os er mange slags, og det er gæstearbejderne også.

Når De kræver en fuldstændig ligestilling mellem vore gæstearbejdere og danske arbejdere, må jeg derfor hertil sige:

1. I spørgsmålet om social integration må der være gensidighed. Den, der kun midlertidigt vil tjene penge i vort land, kan ikke gøre krav på de samme rettigheder som den, der er eller vil være statsborger her på livstid (f. eks. flygtningene).

2. I spørgsmålet om politisk integration må samfundet have tid til at udvikle sig. Nedbrød vi alle landegrænser i dag og ligestillede alle kategorier af mennesker overalt eller blot i vort eget samfund, ville der blive kaos. Her må vi som kristne komme med en klog og ansvarlig argumentation, hvis vi ønsker at blive taget alvorligt.

Det samme må siges om årsopgaven. Den må løses i etaper. Det er ikke fair at reducere den første formulering, den fik i starten, til en indsats bare for »littervis af kaffe, uendelige rækker af hyggeaftener og tonsvis af aflagt tøj«. En sådan argumentation ville også ramme Jesu ord i evangeliet: »Jeg var syg, sulten, fremmed og I tog mig hjem.«

Det drejer sig primært om en medmenneskelig holdning over for alle, der af den ene eller anden grund føler sig fremmede iblandt os. Over de medmenneskelige problemer (rodløshed, ensomhed, manglende forståelse, miljøforandringer osv.) må vi ikke glemme de politisk-social problemer, men heller ikke tro, at et menneske er hjulpet tilstrækkeligt, blot de politisk-social problemer bliver løst.

En konkret politisk-social opgave kan ikke formuleres som en fælles opgave til vore katolske menigheder. I så fald ville pastoratrådet begå den fejl, man i årevis har bebrejdet biskopper og præster: at de blandede Kirken ind i partipolitik. Men De og Labora har ret i, at vi katolikker bør opfordre hinanden til at være vågne også for de politisk-social pro-

blemer i forbindelse med vore udlændinge. Vi kan opfordre hinanden til at deltage i den private og offentlige debat efter evne ud fra vor kristne overbevisning, men vi må indrømme hinanden frihed til at fortolke en konkret politisk-social situation forskelligt. Følgelig kan vi ikke formulere det som en menighedsaktion.

Årsopgaven har sat noget i gang hos mange af os. Ingen kan på forhånd sige, hvor den vil føre os hen. Ingen kunne heller på forhånd vide, at der ville komme et arbejdsløshedspå problem i vinter hos os. Ligesom aktionsudvalgets medlemmer må også enhver menighed, organisation og enkeltperson selv vokse med opgaven: At forstå og effektivt virke for bedst muligt at tjene de fremmede iblandt os.

Knud Ballin

Ang. nr. 21/1971, side 11 – Kritik af sympatisk dokument

Er det ikke lidt letsindigt at bringe denne artikel i Forum uden kommentar?

Ang. sidste spalte: I spørgsmålet om, hvorvidt man i en given situation skal vælge moderens eller barnets liv, har kirkens faste svar på dette punkt altid for mig, og sikkert for mange andre, stået som noget vanskeligt forståeligt. – Man har kun kunnet bede til, at man aldrig selv kom i den situation at skulle tage stilling til en sådan afgørelse. At medtage afsnittet i Helge Rasmussens artikel angående abort og prævention kan kun virke forvirrende på de troende, der ønsker at rette sig efter kirkens lære.

Her bliver de katolikker, der overtræder budet (og dem er der, efter hvad man kan forstå, mange af), fremhævet som handlende mere ansvarligt. – Når et sådant afsnit fra en protestant bliver optaget uden kommentar i et katolsk blad, kan det gøre skade.

Personlig mener jeg, at man i det lille hæfte om svangerskabsafbrydelse ikke tager fat om nældens rod.

Der gøres alt for lidt for at advare vore unge imod i det hele taget at komme i den situation at ønske et svangerskab afbrudt.

Derimod gøres der fra den anden side både i radio, fjernsyn og af enkelte folketingsmedlemmer alt muligt for at opfordre de unge til seksuelt samvær, længe før de har afsluttet deres lovpligtige skolegang. Og nu skal de have undervisning i første klasse. Bare ikke alt for mange børn skal prøve at lege den leg, når de kommer hjem fra skole, og derigennem så tidligt skal stilles over for et problem, som selv modne voksne ville grue for.

Ruth Beyer

DEN YNGSTE AF ELLEVE

EDITH STEIN –
SR. TERESA BENEDIKTE
AF KORSET

Snart ventes Edith Steins saligkårsproces afsluttet i Rom – efter pater Kolbe det andet offer for nazismen, som er på vej til helgenkåring. Ofte møder man det spørgsmål: Hvad skal vi med helgener? Hvorfor bruger kirken tid og penge på disse processer? Men netop vor generation, der lider under ensomhed og længes efter fællesskab, må kunne få en særlig forståelse for og berigelse i troen på de helliges samfund, hvor helgenerne, der er helt hos Gud, samtidig er os meget nær, – og denne forståelse må yderligere kunne fremmes, når det drejer sig om en på så mange måder moderne skikkelse som Edith Stein. I år ville hun være blevet 80 år, men mange af hendes tanker var langt forud for hendes tid, så de også for en efterkoncilær katolik kan virke inspirerende og styrkende.

Som den yngste af 11 søskende voksede Edith Stein op i Breslau i et hjem, der af en veninde beskrives som »et stort murstenshus, som i det ydre var meget beskedent, men den, som ringede på og kom ind i den store hall, blev snart omgivet af en ejendommelig atmosfære af en gennem mange år helt bevidst værnet jødisk tradition . . . man følte sig hensat til Det gamle Testamente . . . man kunne tro, man befandt sig i en from rabbiners hus«.

Moderen var enke, og samtidig med at hun drev stor forretning, formåede hun at opdrage sine børn, så de helt igennem var præget af streng jødisk tankegang. Bordbønnen var hebraisk, – alle ceremonier blev strengt overholdt.

De yngste piger fik lov at studere, hvilket dengang var noget meget progressivt. Moderen var dog bekymret for den yngste, for Edith var klog, men ikke from; allerede som 13-årig erklærede hun sig for ateist. Senere har hun fortalt, at hun lydigt gik med moderen i synagogen, men at gudstjenesten intet betød for hende, hvorimod synet af hendes mor, som var helt hensunken i bøn, rørte hende dybt.

Efter studentereksamen studerede hun psykologi, men den mekaniske metode, hvormed man reducerede sjælelivet til en række efter hinanden skiftende sindstilstande, tilfredsstillende hende ikke. Hendes spørgsmål var: »Hvad er sandhed? Hvad er meningen med livet? Hvad er virkeligheden bag alt det skiftende?«

Flere gange havde hun stødt på citater af fænomenologen Edmund Husserl. Hun hørte, at i Göttingen, hvor denne underviste, blev der filosoferet altid: dag og nat, ved måltiderne, på gaden, overalt – man talte kun om »fænomener«. – Og efter at Edith Stein havde læst Husserls »Logische Untersuchungen«, vidste hun, at hun måtte til Göttingen.

Mange så i Husserls filosofi en ny skolastik, fordi erkendelsen igen synes at være en modtagen, som bestemtes af objektet, og ikke som før en fra subjektet udgående bestemmelse, der pånødtes objektet. Husserl fastslog, at bevidsthed altid er bevidsthed om et eller andet, bevidstheden rækker ud over sig selv.

Edith Stein blev stærkt knyttet til Husserl, først som student, senere som hans assistent. Hun kom ind i en kreds af fænomenologer, der havde de samme spørgsmål som hun selv. Findes der objektiv sandhed? Hvad er målet for menneskets liv? Det er ejendommeligt, at Husserl var til meget stor hjælp for disse sandhedssøgere, men mens han selv synes at være blevet stikkende i sin egen idéverden, gik flere af hans elever vejen videre til konversion.

I 1916 blev Edith Stein Husserls vigtigste medarbejder, hun tog doktorgraden og gav filosofiske kurser. Året efter døde en af hendes bedste venner, filosofen Adolf Reinach, og Edith Stein fik den opgave at hjælpe hans enke med at ordne hans efterladte arbejder, hvilket hun følte sig meget usikker overfor. Hvordan skulle man trøste en enke, der måtte være helt slået ud? Men hun fandt ikke en i sorg sammensunken kvinde, men en kristen, for hvem håbet om det evige liv overvandt alt. Kort før sin død skrev Edith Stein: »Dette var det øjeblik, hvor min ateisme brød sammen, og Kristus strålede frem, Kristus i korskets hemmelighed.«

Dette førte til en endnu mere intens søgen efter sandheden, men først i 1921 kom det helt afgørende. Under besøg hos nogle venner manglede Edith Stein læsestof. Selv fortæller hun: »Jeg rakte ud efter en tilfældig bog i reolen og trak en omfangsrig bog frem: 'Den hellige Teresa af Avilas liv'. Jeg begyndte at læse, var snart helt oplugt og lagde den ikke fra mig, før jeg var færdig – og da med ordene: Dette er sandheden.« Om morgenen gik hun ud for at købe en katolsk katekismus og en messebog. Deri studerede hun, til indholdet var blevet en del af hende selv, og så gik hun for første gang til messe. Intet var hende fremmed, og efter messen bad hun præsten om at blive døbt. Naturligvis ville han ikke gå ind på dette uden forberedelse, men som indvending kom Edith Stein med ønsket om straks at blive »overhørt«. Efter en samtale, hvor den katolske kirkes lære blev gennemgået på kryds og tværs, måtte præsten til sidst erkende, at hans undervisning var overflødig, og i øvrigt beundre Helligåndens værk.

Efter den lykkelige dag, hvor hun både blev døbt og modtog sin første hellige kommunion, som blev indledning til daglig deltagelse i messen, kom den

svære opgave, som mange konvertitter nikker genkendende til: Hvordan fortælle den nærmeste familie om konversionen? – Og i Steinfamilien var dette sværere end normalt. Moderen, som havde klaret meget store vanskeligheder, uden at hendes børn havde set hende svag, brød helt sammen. Hendes søskende kunne ikke begribe, at denne søster, som de altid havde betragtet som familiens lys, kunne falde for en religion, som de kun kendte i dens mest primitive form.

Kort efter opgav Edith Stein sit videnskabelige arbejde. Hendes inderste og største ønske var at indtræde i karmeliterordenen, men hendes åndelige vejleder ville ikke tillade hende det, hvorimod han fandt det gavnligt for hende at modnes som katolik i et mere åbent klostermiljø. I de næste 8 år var hun hos dominikanerinderne i Speyer, hvor hun underviste i klosterskolen og helt levede med i søstrenes liturgiske liv. Hun følte selv, at hendes nye liv krævede en tilbagetrukket tilværelse, men hendes filosofiske arbejder blev opdaget af stadig flere. Jesuitten og filosofen P. Przywara opfordrede hende stærkt til at studere Thomas Aquin, og langsomt erkendte hun, at et liv i Kristi efterfølgelse kan forenes med at arbejde videnskabeligt. I disse år oversatte hun Thomas Aquins »Untersuchungen über die Wahrheit«. I »Stimmen und Zeit« 1931 skriver Przywara, at man nu har fået den oversættelse af Thomas Aquin på tysk, som man længe har savnet, af en, som både er hjemme i den skolastiske tankeverden og taler nutidens sprog. »Det er overalt Thomas og kun Thomas, men sådan at han konfronteres med Husserl, Scheler og Heidegger.« Husserl omtalte Edith Stein som en nyskolastiker, som kirken på den tid ikke havde nogen anden, der tilnærmelsesvis kunne stå mål med.

Også som foredragsholder blev Edith Stein kendt både i Tyskland og i udlandet. »La Société thomiste« indbød hende til at holde foredrag i Paris for en udvalgt kreds af den filosofiske verdens betydeligste navne, og som ivrig deltager i diskussioner vandt hun megen anerkendelse. Men oftest holdt hun foredrag af pædagogisk art, og især pigerens opdragelse såvel som kvindens stilling i samfundet og kirken optog hende stærkt. Som ung var hun ivrig kvindesagsforkæmper – ikke mærkeligt, for en studine kom dengang ud for lidt af hvert, som da en professor sagde: »Når jeg siger 'mine herrer', mener jeg også damen der.« – Men nu var hun fjernt fra al den fanatisme, som har hjemsøgt – og stadig hjemsøger – kvindesagen. Hendes egen persons harmoni viste sig i den måde, hvorpå hun fortolkede kvindens

ligeret med manden. Hun påpegede mange skævheder, f. eks. mente hun at filosofien havde forsyndet sig ved ubevidst at identificere »mennesket« med manden. Stærkt betonedede hun ud fra skabelsesberetningens »mennesket i Guds billede – som mand og kvinde« det komplementære forhold, der er mands og kvindes bestemmelse i forhold til hinanden og i fælles opgaver. »Om en kvinde er jurist, læge, professor, eller hvad hun er, altid vil hun være det som mandens partner og medhjælp, der har det samme arbejde som han, men finder nye andre kvindelige aspekter.«

Hun beklagede, at det kvindelige diakonembede, som fandtes i oldkirken, er blevet fortrængt, og ønskede det genindført, men spurgte så: Fører det til kvindelige præster? – Imod dette anbeforte hun de klassiske indvendinger, men fortsatte: »Men for mine følelser taler meget mere den hemmelighedsfulde kenngerning, at Kristus kom til verden som menneskesøn, – det synes at vise derhen, at han ville indsætte mænd som sine stedfortrædere på jorden . . . , men at tjene Gud i en fri kærlighedens hengivelse er ikke kun et kald for de få udvalgte, men for enhver kristen: præsteviet eller læg, mand eller kvinde – til Kristi efterfølgelse er enhver kaldet, og den som ser denne vej åben, vil ikke ønske sig mere. Jo længere han kommer frem ad den vej, jo mere vil han blive Kristus lig, og jo mere vil han blive hævet ud over naturens grænser: Derfor ser vi hos hellige mænd virkelig godhed, følsomhed og sand moderlig omsorg for de sjæle som er dem betroet, og hos hellige kvinder mandigt mod, fasthed og beslutsomhed. Sådan fører Kristi efterfølgelse til opfyldelsen af den oprindelige bestemmelse for mennesket: at virkeliggøre Guds billede i sig.« Idealet er altså ikke blot opnåelse af en komplementær harmoni kønnene imellem, men denne harmoni må også udvikles i det enkelte individ.

I disse år bredte den liturgiske bevægelse sig, og Edith Stein, der levede så stærkt med i Kirkens liturgi, måtte naturligt tage stilling til den. I dette som i alt andet tog hun afstand fra umådeholdne overdrivelser, som når nogle stærkt fremhævede liturgien som Kirkens »objektive« bøn frem for den personlige bøn, som man beskyldte for at være »subjektiv fromhed« eller »sublimeret egoisme.« For hende var det kun to sider af samme sag: Kristi bøn, Kirkens bøn. Enhver bøn, hvor skjult den end er, er Kirkens bøn. Den personlige indre bøn skal både bære den liturgiske bøn og næres af den. Benediktinerabbediet Beuron stod i centrum for denne bevægelse, og i 1928 tilbragte Edith Stein den stille uge dér. Det blev anledningen

til at hun stiftede bekendtskab med abbed Raphael Walzer, som blev hendes åndelige vejleder. Så ofte hun havde lejlighed til det, holdt hun retræte i Beuron, men trods sin kærlighed til hele atmosfæren dér følte hun stadig trangten til den radikale hengivelse i et kontemplativt kloster. Senere udtrykte hun det sådan: »Altid har det stået for mig, som om Herren havde noget gemt til mig i Karmel, som jeg kun vil kunne finde dér.« Men abbeden blev ved at holde hende hen ud fra den betragtning at hun havde en stor opgave i verden, og han opmuntrede hende til at holde foredrag, skrive, studere.

I 1932 blev Edith Stein docent i Münster ved det tyske institut for videnskabelig pædagogik, men allerede året efter satte Hitlers jødeforfølgelser en stopper for hendes virksomhed. Som ikke-arianer kunne hun ikke længere undervise. I denne nye situation var det nærliggende at tænke: »Var nu ikke endelig tidspunktet kommet, hvor jeg kunne indtræde i Karmel? I 12 år havde det været mit mål . . . det var blevet meget svært for mig at vente. Jeg var blevet en fremmed i verden. Før jeg overtog min stilling i Münster, havde jeg indtrængende bedt om at måtte indtræde. Det blev nægtet mig på grund af hensynet til min mor og til den virksomhed, som jeg i nogle år havde haft i den katolske verden. Jeg havde føjet mig. Men nu var jo de hæmmende mure styrtet. Min virksomhed var slut. Og ville min mor ikke hellere vide mig i et kloster i Tyskland end på en skole i Sydamerika? (Hun havde fået tilbudt stilling i Sydamerika.)

Hun fik nu tilladelse til at søge om optagelse i Karmel i Köln, og kommunitetet dér gik enstemmigt ind for hendes indtræden.

Hvad var det i Karmel, som tiltrak hende så stærkt? To ord siger kort, hvad Karmel er: intet og alt. Johannes af Korset, karmelitternes åndelige fader siger: »Troen lærer os at håbe alt af Gud og intet af os selv og andre skabninger.« Ud fra skriftstedet »Den, der vil være min discipel, må fornægte sig selv, tage sit kors op og følge mig« siger han, at det, der her bliver forlangt, er ikke blot en smule tilbagetrukkethed og en vis forbedring på et eller andet punkt, en smule forlængelse af bønningen og en smule selvfornegtelse og dertil nydelse af åndelig trøst. Dette er kun at søge sig selv i Gud. Den, der vil nøjes med det, skræmmes tilbage som for døden selv, når han møder noget af denne virkelige fuldkommenhed, som består i fratagelse af bønnens glæder, i tørke og besvær. Dette er det rent åndelige kors, den fuldstændige fattigdom i Kristi ånd. »Ånden må ikke søge sin næring andre

steder end i Gud. Alle verdens ting må holdes langt borte og fred og andagt bevares i hjertet.«

Hvordan virker Johannes af Korsets ord på den stærkt horisontalt prægede katolik af i dag, der er så vant til at høre, at han skal engagere sig i verden, finde Gud i næsten? Edith Stein var også stærkt engageret i sin tids problemer. Den politiske udvikling i Tyskland fik hende til at skrive et brev til paven, hvori hun efter sin bedømmelse af situationen forudsagde, at al menneskelighed ville blive trådt ned, og at det derfor var pavens pligt at gribe ind. – Og nu ville hun selv helt trække sig tilbage til en tilværelse bag gitteret i et snævert miljø, hvor ingen ville forstå hendes tanker, uden aviser og tidsskrifter, med jævnt husligt arbejde! Da hun talte med priorinden, indvendte denne, om det var forsvarligt at tage én bort fra verden, som dog endnu havde så meget at gøre der, og dermed gjorde hun det klart, at Edith Stein ikke skulle regne med at kunne fortsætte videnskabeligt arbejde i Karmel. Derpå gav hun det smukke svar: »Den menneskelige anstrengelse kan ikke hjælpe os, men kun Kristi lidelse. Det er mit ønske at tage del i den.«

Edith Stein havde meget tidligt i sit liv som katolik mødt Guds kald til på en særlig måde at deltage i Kristi kors for sit folks frelse. »Hvori denne 'korsbæren' skulle bestå, vidste jeg endnu ikke,« skrev hun. Men Gud har vidst, at kun Karmels særlige egenart og dennes dybtgående virkning i den kontemplative sjæl, som føres til sit eget intet for helt at åbnes for ham, som vil være dens alt, ville være i stand til at omskabe hende til lighed med den korsfæstede, og at hun bevidst tilstræbte denne udvikling fremgår klart af, at da hun skulle vælge den tilføjelse til sit klosternavn, som enhver karmelit har for at betegne hvilken troshemmelighed vedkommende stærkest knytter sammen med sit kald, valgte hun »af korset«.

Da hun gik over tærsklen til klostret, sagde hun farvel til al karriere og valgte at være ubetydelig. Som enhver anden postulant måtte hun påtage sig almindeligt husligt arbejde. »Er hun god til at sy?« spurgte en gammel søster, men hun var ikke god til at sy. I alt praktisk arbejde var hun så omstændelig, at det var en jammer. Ingen var så umulig i køkkenet som hun, og da ingen af søstrene kendte til hendes tilværelse uden for klostret, blev hun bedømt efter disse præstationer – en god skole i ydmyghed for en, som hele sit liv havde været vant til at blive beundret. Men alle, der talte med sr. Teresa Benedikte, var overraskede over at se, hvordan hun trivedes, og selv gav hun kun udtryk for sin over-

strømmede lykke og taknemmelighed. »Karmel er et højt bjerg, som man kun kan bestige helt nedefra. Men en overmåde stor lykke er det at måtte gå denne vej.«

Efter i 1½ år at have levet som enhver anden novice, blev Edith Stein af ordenens provincial bedt fri for husligt arbejde, så hun kunne arbejde videre på et påbegyndt værk »Potenz und Akt«. Det var ikke let at indpasse et så koncentrationskrævende arbejde i klostrets liv, og engang bemærkede hun, at den største bod i Karmel var, at man kun måtte arbejde 2 timer uden afbrydelse, men hun erkendte heri den hl. Teresas visdom: ingen af hendes døtre måtte knytte sig til noget arbejde.

I dette værk, hvis titel blev »Endliches und ewiges Sein« forsøger Edith Stein at tilvejebringe enhed mellem den fænomenologiske metode og thomistisk filosofi. Som jøde kunne hun ikke få sine bøger udgivet, så hun oplevede ikke selv at se sit arbejde trykt. Senere er dette værk blevet kritiseret for ikke at være filosofi, men en sammenblanding af filosofi, dogmatik og mystisk teologi. For én, der ikke er kvalificeret til at afgøre, om kritikken har ret, er det imidlertid en eneste oplevelse, og man føler stærkt, at Edith Stein nu har nået den enhed i tilværelsen, som hun hele sit liv stræbte efter.

Der blev også tid til artikler, og i en af disse, »Gebet der Kirche«, viser hun, hvor dybt hun har forstået Karmels opgave: at efterfølge den bedende og selvopofrende Kristus. Hun så i bønnen den eneste helbredelse for en generation, som var ved at drukne i materialisme. Denne artikel blev en uddybelse af Johannes af Korsets ord: »Et glimt af ren kærlighed forherliger Gud mere, er mere gavnlig for Kirken og for sjælens frelse end alle gode gerninger, der mangler denne kærlighed.« Mærkeligt for en katolik i dag at læse dette, for vi er lige ved at havne i en handlingshæresi, hvor man kun vil anerkende tjeneste i verden som sand katolicisme, mens den vertikale dimension, den direkte kontakt med Gud, ofte fører en skyggetilværelse.

Jødeforfølgelserne nåede også klostrene, og Edith Stein måtte overføres til Karmel i Echt i Holland. Også her fik hun lov at skrive. I »Kreuzeswissenschaft« giver hun en gennemgang af Johannes af Korsets lære, så disse skrifter, som er præget af 1500-tallets filosofiske og psykologiske tankegang, bliver forståelige for nutidsmennesker. Men som hun selv siger i indledningen, er dette ikke blot teorier, man kan ikke her bruge ordet »videnskab« med dets sædvanlige indhold: dette er en syntese af tænkning og liv. For hendes eget vedkommende understregedes dette yderligere, som hun skrev dette værk om kap med tiden, for hun havde en klar opfattelse af, at heller ikke Echt var hendes sidste station. I et brev udtrykker hun det sådan: »Det er godt at tænke på, at til fattigdommen hører også beredvillighed til endog at måtte forlade det elskede klosterhjem.«

De hollandske biskopper fordømte i et hyrdebrev den umenneskelige deportation af jøderne, men som modtræk blev alle ikke-ariske ordensfolk hentet i deres klostre. Den 2. august 1942 kom Gestapo til Karmel i Echt for at hente Edith Stein, og hun måtte skyndsomt forlade koret, hvor søstrene var samlet til indre bøn. Først blev hun ført til en hollandsk opsamlingslejr, hvorfra hun få dage senere sammen med 1000 jøder blev transporteret østpå til Auschwitz, hvor hun – sandsynligvis den 9. august – endte i gaskammeret.

Det lykkedes hende at få uds muglet et par korte breve. I et af dem skrev hun: »Jeg er tilfreds med alt. En korssets videnskab kan man kun nå til, når man grundigt oplever korset. Det har jeg været overbevist om fra første øjeblik og har derfor af hjertet sagt 'Ave Crux, spes unica'.«

Sådan blev de ord, hvormed hun sluttede »Kreuzeswissenschaft«, virkelighed for hende selv. »Sjælens forening med Gud, det mål, hvortil den er skabt, bliver købt gennem korset, fuldendt ved korset og for al evighed beseglet med korset.«

Grethe Liobjerg

Ich bin mit allem
Zufrieden. Eine Klein-
sic Crucis kann man nur ge-
winnen, wenn man das Kreuz
gründlich zu spüren bekommen.

ROM

Paven: Arbejde er bedre end kritik –

Uselvsk opofrelse blandt den katolske kirkes missionærer rundt om i verden blev stærkt fremhævet af pave Paul under en offentlig audiens i Vatikanet som modsætning til den bidende og ensidige kritik fra de katolikker, der ustandselig angriber deres åndelige moder, Kirken.

Paven pristede under sin tale til deltagerne det strålende eksempel, som den afdøde protestantiske teolog Albert Schweitzer gav gennem sit utrættelige arbejde sammen med sine medarbejdere for de spedalske i Gabon i det tidligere Fransk Equatorial-Afrika, hvor mange mennesker blev hjulpet ved et ydmygt og lindrende arbejde.

En lignende lovprisning udtalte paven af de unavngivne legioner af katolske missionærer, som i fortiden og endnu i dag i mange lande jorden over giver deres liv i det skjulte for de søstre og brødre blandt deres medmennesker, der lider åndeligt og legemligt!

Häring om synoden

Moralteologen, professor, dr. Bernhard Häring i Rom mener ikke, at den nylig afholdte bispesynode var en fiasko. I et interview til bispedømmet Mainz' blad »Glaube und Leben« udtaler professor Häring, at synoden jo ikke var noget koncil, og at man derfor ikke kunne forvente, at den skulle komme med endelige afgørelser og klart formulerede beslutninger. Häring understreger, at man ikke må glemme, at minoriteten trods alt udgjorde et anseligt antal af de tilstedeværende. »Man kommer til at tage dens udtalelser meget alvorligt, fordi den jo sandsynligvis er den officielle kirkes stemme af i morgen eller i overmorgen.« Professor Häring udtaler endvidere, at mange udtalelser om retfærdigheden så at sige »forsvandt i den blå luft«, men at udkastet om retfærdigheden havde været en udmærket samvittighedsransagelse.

Vatikanet som arbejdsgiver

Eftersom det ikke er den italienske lovgivning, der regulerer forholdet mellem Vatikanet og de mennesker, der er ansat der, kan Vatikanet ikke betragtes som en italiensk arbejdsgiver, skriver »Osservatore Romano«. Bladet konstaterer i denne forbindelse, at der ikke er fagforeninger i Vatikanet, men pave Paul VI har oprettet et særligt kontor, hvor de ansatte kan fremkomme med deres ønsker. I tilfælde af arbejdsmæssige

uoverensstemmelser ville pavestolen »altid trække det korteste strå«, eftersom den på ingen måde kan indstille sin virksomhed, siger bladet.

PRAG

Prag – KNA

Toldmyndighederne i Czekoslovakiet klager over, at der foregår en illegal import af religiøs litteratur. Generaldirektøren for toldvæsenet skriver i bladet »Svet Prace«, at man fra udlandet pludselig er begyndt at udvise en helt usædvanlig interesse for den czekiske og slovakiske befolknings sjælelige frelse. I virkeligheden hævder han dog, at der er tale om en ideologisk kamp, hvor toldembedsmændene må gå lige så kompromisløst til værks, som det ellers er tilfældet over for indsmugling af guldmonter, narkotika og kunstværker. Blandt rejsende på rutebilstrækningen Wien-Prag-Karlsbad har man for nylig beslaglagt 39 bøger af religiøs indhold, 120 rosenkranse, 800 helgenbilleder, 130 Mariamedaljer samt et større beløb, som skulle have været brugt til hjælp til en kirke. Ved den bayerske grænse har man ligeledes beslaglagt 36 bibler og 437 religiøse bøger.

UKRAINE

Rektor for statsuniversitetet i Alma Ata har opfordret alle højere læreanstalter i Ukraine til at danne »ateistiske centre«, som skal omfatte alle studenter. I det sovjetiske tidsskrift »Videnskab og Religion« foreslår han, at de vordende akademikere og andre fagfolk i disse centre skal gøres fortrolige med de ateistiske propagandametoder.

JAPAN

Katolsk minoritetskirke

Japans katolske befolkningsandel andra-

ger kun 0,34 procent eller 348.422 indbyggere af landets 103,7 millioner. I øriget, der i kvadratkilometer er noget større end Finland, lever 72 procent af befolkningen i byer, hvoraf otte har mere end en million indbyggere: Tokyo 8,8 mill. uden forstæder.

Solopgangens land har, efter hvad det irske missionskrift »The Far East« beretter efter kejserparrets verdensrejse, 1.881 katolske præster, hvoraf 716 er japanske, 6.125 søstre, deraf 5.125, som er født i landet, samt 376 lægbrødre med 204 japanske.

KONGO

Formanden for det katolske uddannelsesbureau i Kongo, pater Ekwa SJ, har i udsendelsen »Afsked med Europas kirke«, som for nylig blev transmitteret i det tyske fjernsyn, udtalt, at Kirken i Afrika først og fremmest måtte gøre det muligt for menneskene at være mennesker, og så først kunne den forkynde sit evangelium. Også ærkebiskop Kabanga af Lumumbashi mener, at Kirken i Kongo er forpligtet til at medvirke til landets udvikling med socio-økonomiske projekter. Men det kan den kun, hvis der bliver tale om en virkelig byrdefordeling mellem de rige og de fattige kirker. I modsat fald må en række institutioner, som hidtil har været finansieret af Kirken, lukke. Til sidst sagde Kabanga: »I hvert fald foretrækker vi en fattig kongolesisk kirke for en tiggerkirke.«

INDIEN

Af et rundspørge, som den indiske katolske nyhedstjeneste har foretaget i 11 sydindiske og 9 nordindiske bispedømmer, fremgår, at 73 pct. af Indiens katolikker regelmæssigt besøger søndagsgudstjenesten. 56 pct. af de adspurgte katolikker gav udtryk for et optimistisk syn på Kirkens fremtid der i landet, selv om de indiske katolikker ifølge størstedelens udtalelser ikke er særlig interesserede i at udbrede deres tro. Især siden det 2. Vatikankoncil's dekret om religionsfriheden er de fleste katolikker i Indien i dag af den opfattelse, at konversioner er uvæsentlige i forbindelse med det kristne missionsarbejde.

ØKUMENISK INSTITUT

»HOVEDSMYKKEHØJEN« PÅ
BETHLEHEMSVEJEN
En kirkehistorisk bedrift på danskernes
initiativ

Af pastor Harald P. Madsen

Ved en pave-audiens for de ikke-katolske observatører ved Det andet Vatikanconcil foreslog professor K. E. Skydsgård, Københavns universitet, grundlæggelsen af et fælles studiecenter for alle kristne konfessioner i det land, hvor kristendommens vugge stod: I staten Israel. Pave Paul VI fandt ideen så god, at da han i januar 1964 på sit Jerusalembesøg mødte overhovedet for den ortodokse kirke, patriark Athenagoras I, købte han »Deir Tantur«, »Hovedsmykkehøjen«, på vejen mellem Jerusalem og Bethlehem og stillede den til rådighed som byggegrund for det af professor Skydsgård foreslåede »Økumenisk institut for højere teologisk forskning«.

På byggegrunden lå resterne af Malteserordenens i 1868 opførte kloster, som efter krigen mellem israelerne og araberne i 1948 var blevet forladt af ordensbrødrene og efterhånden blev nedrevet, indtil kun et tårn stod tilbage. Omkring dette tårn er det økumeniske institut nu ved at være færdigbygget, og dermed er for første gang i verdenshistorien en bygning rejst, hvor videnskabeligt arbejdende teologer fra alle kristne konfessioner: Ortodokse, katolikker, lutheranere, armeniere, koptere, anglikanere og reformerte kan mødes på lige fod til studium af teologiske problemer af almen og speciel interesse for de studerende.

Instituttets beliggenhed er ideel. Fra højen kan man se Jesu fødeby Bethlehem i det fjerne. Til Gravkirken, over Golgatahøjen og til jødernes klagemur og Omar-moskeen på Tempelpladsen er der kun 15 minutters bilkørsel. Judæas vildt forrevne bjerge, det græsk-ortodokse Mar-Elias-Kloster og en arabisk flygt-

ningelejr er også inden for kort rækkevidde. Instituttet ligger som en fredens og besindelsens ø midt i et hav af politiske, sociale, ideologiske og etiske modsætninger: Arabisk og israelsk nationalisme, armod og rigdom, majoriteter og minoriteter, rettroenhed og sekularisme, racehad, besættelsesmentalitet, flygtningens nød og FN-afmagt.

Instituttets indretning og arbejdsplan er omhyggeligt forberedt af en kommission, bestående af 8 anglikanere, 8 katolikker, 8 ortodokse og gammelkatolikker og 8 protestanter. De har efter møder i Jerusalem, Zürich, Saloniki, Konstantinopel og Venedig aftalt, at 12 munke fra forskellige munkeordener, katolske, ortodokse og orientalske kirker, skal varetage instituttets vedligeholdelse: Bygningerne, haveanlæggene og biblioteket.

På grunden bygges 10 professorboliger og et større hus med 40 enkeltværelser til teologer, som i modsætning til professorerne, der agter at bo der et helt eller et halvt år, kun kan afse et par uger eller måneder til opholdet. Ønsker nogen i sidstnævnte gruppe at tage deres ægtefælle med, får de to værelser overladt. Som regel bliver det kun teologer med afsluttet eksamen, der indbydes til at være med.

Egentlige forelæsninger bliver der ingen af. Hver enkelt arbejder selvstændigt med et selvvalgt tema. En gang om ugen mødes alle deltagerne til en drøftelse af deres forskning.

Instituttet byder på gode muligheder for intensiv forskning. Et førsteklases bibliotek på 100.000 bind vil stå til rådighed. Grundstammen i det er 14.000 bind fra det berømte bibliotek »Zum heiligen Kreuz« på Via Aureliana i Rom.

Instituttets arkitekter, amerikaneren Frank Montana og arabereren Khoury, har sammen med de 100 arabiske bygningsarbejdere sørget for, at det i verden enestående økumeniske center med sine terrasser, brønde, søjlegange og sine bygninger, udstyret med al moderne komfort, kan blive en smuk ramme om det teologiske forskningsarbejde, som ikke vil nedbryde konfessionerne med deres historiske traditioner, men bringe dem på talefod med hinanden til gensidig gavn og glæde.

I al tilfærdighed har professor Skydsgård her med sin genialt gode idé tjent den økumeniske bevægelse, som han er en af forgrundsfigurerne i, på en måde, der vil huskes med taknemmelighed af de forventeligt mange, som i fremtiden vil besøge »Hovedsmykkehøjen« med dens fine faciliteter for teologisk-videnskabelig forskning på interkonfessionel basis.

ÅRSOPGAVEN – OG HVAD SÅ!!?

De fleste danske katolikker har sikkert hilst årsopgaven velkommen og glædet sig over, at den danske katolske kirke via pastoralrådet har taget et nutidigt problem op, som angår hver eneste menighed i landet.

De fleste menighedsråd har taget fat på den stillede opgave, – måske endog nedsat særlige udvalg, der skulle arbejde med problemerne og forberede en aktion. Rapporter fra menighederne landet rundt er begyndt at dukke frem i Katolsk Forum, og man følger dem med spænding: om der dog ikke skulle dukke noget op, som viser genialitet og dygtighed, – et program, en aktion, som man kunne kopiere i sit eget sogn.

I de forløbne måneder siden opgaven blev publiceret, har jeg talt med en hel del katolikker om årsopgaven. Mange af disse sad i forskellige menighedsråd og var således interesserede i spørgsmålet. Ud fra disse samtaler og ud fra tidligere overvejelser vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til den løbende snak i krogene om årsopgaven.

Den udsendte brochure giver en god begrundelse for, hvorfor netop »de fremmede blandt os« er årets opgave, men 1) brochuren (dvs. pastoralrådets) forslag til opgavens løsning er særdeles mangelfulde og amatøragtige, 2) brochuren henvisninger til rådgivende kontaktpersoner fungerer ikke, – eller disse sidder ikke inde med konkrete forslag, 3) nogle af de i brochuren fremsatte forslag vil i visse tilfælde være direkte skadelige løsninger. Man må sluttelig konkludere, at her er slået dej op til et brød, som ingen vil kunne bage.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at man efter min mening burde have påbegyndt en sådan årsopgave på en anden måde. Nuværende opgave bærer efter min mening præg af en mængde god vilje, men mangler faglig kompetence og viden om adskillige forhold, som spiller ind netop i gæstearbejder- og flygtningeproblematikken.

Dette være ikke sagt, fordi man her efter skal/burde lade opgaven ligge. Jeg vil blot hermed påpege, at denne opgave bør være en 5-årsplan, for før der kan handles, må man sætte sig ind i adskillige problemer. En letkøbt løsning, dét frygter jeg, vil komme til at bære præg af barmhjertighed, og det er ikke, hvad samfundets tabere har brug for.

Har kirken da en opgave med henblik på samfundets tabere?

I middelalderen var det kirkens opgave/pligt at sørge for det sociale hjælpearbejde for datidens tabere, især vel for fattige og syge. Vi har herhjemme karakteristiske eksempler på de middelalderlige klosterordeners aktivitet på dette område: Øm kloster og Æbelholt

DE FREMMEDE I BLANDT OS

ET INDLÆG

kloster, – »behandlings-centre« for syfilitikere, tuberkuløse, krigsskadede, fødende (med komplikationer) m.m.

Med reformationen blev det principielt statens opgave at tage sig af disse kategorier, men eftersom staten ikke kunne gabe over så meget på én gang, opstod der i de følgende århundreder katolske ordener/kongregationer, hvis primære formål var at tage sig af karitative opgaver, – med andre ord: tage sig af samfundets tabere.

Man tog således fat på at organisere arbejdet for slavernes frigørelse, skolevæsenet fattigforsorgen, sygehusvæsenet, børneforsorgen ... for blot at nævne nogle af opgaverne.

Men også staten tog efterhånden ét for ét af disse arbejdsområder op, hvilket dog ikke medførte, at kirken derfor sadlede om. Man glemte det oprindelige formål: at sætte ind, hvor staten svigtede. Man følte, at staten ved at støtte ens arbejde ligesom uddelte medaljer, og man arbejdede videre, – og nogle ordener har tjent formuer på deres arbejde.

2. Vatikankoncil har betydet en om-tænkning i den katolske verden. Man taler i dag om en politisk teologi, – man

hører om håbets teologi. Man søger febrilsk at formulere de kristne grund-sandheder i nutidens tekniske terminologi. Mange teologer er begyndt at interessere sig for futurologi og fremtidsforskning. Man begynder at blive sig sit ansvar som kristen bevidst med hensyn til sociale problemer. Man indser, at det ikke er nok blot at sige en bøn for de nødlidende, men at der til en kristen bøn hører en handling. Man føler, at kristendommen er mindre abstrakt nu end tidligere og mere konkret og aktivtets- og ansvarskrævende, mere personligt engagerende. Man forstår bedre en Abbé Pierre end en Karl Rahner.

»Hvad I har gjort imod en af disse mine mindste, har I gjort imod mig!« Ingen er i tvivl om, at denne sætning fra Det nye Testamente er i overensstemmelse med Jesu holdning. Ingen er i tvivl om, at »disse mine mindste« også omfatter samfundets tabere: dem, ingen bryder sig om, – som altid er henvist til »de frelstes« barmhjertighed, – som ingen rettigheder har og derfor altid må gå og stå med hatten i hånden og en tak på læben, – som overalt, hvor de er, må have returbilletten klar.

Efter at kirken i årtier har tilrådet

sine nødlidende og underkuede børn: »... slå Jer til tåls med de forhold, I lever under. Engang skal I få det bedre end jeres forfølgere«, er man dog nu nået så langt, at man er blevet klar over, at det ikke nytter noget at prædike »Gud er kærlighed« til mennesker, som hverken har hørt eller erfaret noget om »Gud«, og som heller ikke har kendt til »kærlighed«. Man ved, at den bedste kristne forkyndelse ligger i at leve Jesu holdning her og nu. I øvrigt var det vel også Hans metode: primært at handle (og dét forstod man), sekundært at forkynde (og dét gik hen over hovedet på mange – endog gennem generationer indtil vor egen tid).

Stillet over for årsopgavens opfordring hører man undertiden mennesker benytte sig af diverse floskler (= påstande, som gentages så ofte, at man tror de er sandheder): 1) Vort samfund er et velfærdssamfund, og vi har herhjemme nogle af de bedste sociale love, som overhovedet findes. 2) Gæstarbejderne er fremmede, og er de ikke tilfredse med forholdene her i landet, kan de jo blot rejse tilbage igen, hvor de kom fra; de kan ikke forlange at blive behandlet på lige fod med os. 3) Hvad skal vi med disse fremmede arbejdere, de spiser vort brød og tager vore penge med til udlandet; lovgivningen burde forbyde dette.

Ad 2 og 3 må man blot stille konstatere, at selv om Danmark har været kristent så længe, er kristendommens grundholdning endnu langt fra sivet ind. Den sociale størrelse: det dårlige miljø (= arvesynden (i min tænkning)) er, må man fastslå, katastrofalt ødelæggende for den menneskelige personlighed og således også for et lands holdning og udvikling, – den er den diametrale modsætning til Jesu holdning.

Ad 1 vil jeg blot sige, at denne påstand blot viser en del overfladiskhed og mangel på erfaring og viden om faktiske forhold. Lad mig blot nævne nogle af vort samfunds tabere (året 1971): *narkomaner* – man har vidst i mange år, at man ville få dette problem, men man havde intet forberedt, da problemet endelig nåede hertil. Enhver håndsrækning til løsning af dette problem er velkommen, blot der står kompetente folk bag. *Udearbejdende enlige mødre* – mangel på børnepasningsmuligheder forårsager ofte, at de må ophøre med arbejde / eller ikke kan komme i gang med uddannelse eller arbejde. *Alkoholikere* og *medicinnisbrugere* – man mangler behandlingshjem og beskæftigelsesmuligheder for dem af dem, som har taget varig skade af deres misbrug. *Handicappede og mennesker over 55 år* – netop i vort samfund er det særdeles

vanskeligt at skaffe arbejde til handicappede og til arbejdere, som har mistet deres job i 50'erne. Samfundet har tapet dem for kraft gennem mange år og har ikke brug for dem længere nu, og ikke kan være med i tempoet. Vi mangler arbejdspladser til disse mennesker. *Syge og gamle* – vi mangler pleje- og sygehjem.

Jo, – også vort samfund har tabere: mennesker, som falder mellem lovens paragraffer; mennesker, som nok har *ret* ifølge lovens bogstav, men samfundet har ikke sørget for, at der kunne gives dem en *ret*, f.eks. til lejlighed og til pleje.

Alle disse tabere – de hjemlige som de fremmede – har ikke brug for den katolske kirkes barmhjertighed, – de har *ret* til medmenneskelig hjælp, og vi har *pligt* til at hjælpe dem.

Jeg finder den omdelte brochure og dens indhold og oplægget som sådant *godt* ud fra det synspunkt: at være *grundlag for nærmere studium*. Men et oplæg til aktivitet er pastoralrådets brochure ikke.

Pastoralrådet burde nu – efter min mening – følge studiegrundlaget op med en konkret opgave, og jeg kunne forestille mig sagen grebet an på følgende måde:

1) Pastoralrådets udvalg finder frem til, hvilke fagfolk man har i bispedømmet: læger, psykiatere, psykologer, socialrådgivere, pædagoger, forretningsfolk, økonomer m.m. 2) Man indbyder disse til en konference, hvor man må finde frem til én kategori af tabere, som man hér og nu vil søge at hjælpe. 3) Man nedsætter et udvalg af kompetente personer til at udarbejde detaljeret plan og projekt. 4) Man publicerer dette projekt for menighederne. 5) Man sætter projektet i gang – (for pengene til gennemførelsen vil komme).

Hvis den danske katolske kirke således forstod at investere og sætte et arbejde i gang med de 5 eller 2 talenter, vi har, ville staten hurtigt træde til med tilskud / eller overtage arbejdet, hvorefter man var fri til nye investeringer og nye projekter. På denne måde ville den danske katolske kirke blive politisk meningsdannende.

Sluttelig et ord til dem, der mener, at dette er utopi. Denne fremgangsmåde er allerede med held benyttet i et af vore katolske sogne herhjemme. Når ét sogn kan gøre det, hvad ikke alle sogne formår, så kan et bispedømme også, – hvis der da ikke er for mange i bispeddømmets forskellige råd, der er ved at drukne i papir og referater og således ikke har tid og kræfter tilovers til effektiv handling.

Carly G. Majholm
revalideringskonsulent

AKTIONENS GANG

AKTIONSDVALGET OPLYSER:

Idé til ungdomsklubberne:

Forslag til gruppearbejde

1. Gruppens deltagere samler i dagene før mødet avisudklip om de fremmede – fremmedarbejdere, handicappede, etc., idet det dog vil være hensigtsmæssigt at arbejde med én gruppe ad gangen. Ved mødet analyseres disse udklip i lyset af et eller flere afsnit af pjecen, og deltagerne forsøger at finde frem til en kristen holdning og aktion.

2. Hvert gruppe medlem gør kort rede for en kontakt, som han/hun har haft med en fremmed. Det bedste eksempel vælges, og i fællesskab forsøger man at analysere reaktioner og holdninger, der kommer til udtryk i den situation, som beskrives ved eksemplet. Endelig forsøger gruppedeltagerne at udlede, hvorledes man som kristen kan gøre en indsats for de fremmede, dels i det konkrete tilfælde og dels i al almindelighed.

3. Rollespil. En ung mand møder på en banegård en fremmed, som beder ham om en cigaret. De to mennesker falder i snak, – og der kommer eventuelt flere til. Rollespillet kan vare så længe eller så kort, som »skuespillerne« ønsker. Efter spillet diskuterer gruppen den fremstillede situation. – Rollespillet kan gentages, dog således at rollerne byttes om, hvorefter spillet atter følges op af en diskussion.

4. Liturgi (celebration). Der spilles en plade, som illustrerer de fremmedes problemer, f.eks. ensomhed. Hver deltager skriver på et stykke papir, hvad han mener, den fremmede oplever – f.eks. i form af stikord. Deltagerne taler sammen to og to om, hvad de har skrevet. Der dannes grupper på 5–6 personer, som vælger én eller flere sange, f.eks.

negro spirituals, der illustrerer den fremmedes problemer, – der vælges en bibellæsning, og der forfattes eller vælges en bøn. Disse opgaver kan fordeles mellem grupperne, hvis der er flere. Disse og eventuelt flere elementer anvendes i celebrationen. Celebrationen kan udføres i kirken eller i klublokalet.

SCT. ANSGAR: Ca. 25 udenlandske studerende, som man har fået kontakt med gennem International Student Centre, indbydes en gang månedlig i et privat hjem, hvor der holdes husmesse med dem ved pastor K. Osorio.

SCT. KNUD LAVARD: *Kontaktmand: Jan Reiter.*

SCT. MARIÆ (Frederiksberg): Den 10. november havde man til en orienteringsaften om årsopgaven samlet ca. 100 mennesker i menighedssalen. Indledningsvis blev der vist en farvefilm »M'boki« fra Statens Filmcentral. Filmen skildrer, hvordan 16.000 flygtninge fra Sudan i M'boki i Den centralafrikanske Republik har skabt et nyt samfund. Det nære samarbejde mellem flygtningene og de udviklingsekspertter, der er ansat ved projektet, viser, at et så vanskeligt projekt kun ved hjælp af næstekærlighed og medmenneskelig forståelse vil kunne få et heldigt udfald.

Efter filmforevisningen fortalte pastor d'Auchamp fra Søborg om de erfaringer, man i hans menighed havde gjort i forbindelse med arbejdet for de fremmede – især gæstearbejdere og isolerede katolikker. Derefter blev der uddelt et spørgeskema til de tilstedeværende, hvorpå de kunne tegne sig for en aktiv indsats for de fremmede iblandt os. Forskellige aktionsgrupper er nu under oprettelse.

SCT. NIKOLAJ (Hvidovre): *En god idé i Hvidovre.* Årsopgaven har tilskyndet mange sogne til at gøre noget for at stimulere menighedsfællesskabet. Et godt middel har vist sig at være en såkaldt *familiemesse* med efterfølgende kirkekaffe. Familiemesen er ikke nogen udpræget børnemesse, men liturgien er dog lagt sådan til rette, at den så vidt muligt har noget at sige alle familiens medlemmer. De større børn er aktive som ministranter, lektorer, forbedere og med korsang, som de nogle steder selv akkompagnerer med guitar, fløjte eller xylofon.

Ved *kirkekaffen* får menighedens voksne en naturlig lejlighed til at lære hinanden at kende. Aftaler træffes om gensidige besøg i hjemmene. Katolske flygtningefamilier får en første kontakt. Små praktiske problemer ordnes mellem dem, der sammen har taget en op-

gave op, og nye aktive melder sig til tjeneste. Kirkekaffe betyder kommunikation.

En månedlig familiemesse må dog nok betragtes som et overgangsfænomen. Den er et stort fremskridt, men den viser samtidig, at der har manglet sans og liturgiske muligheder for den afgørende dimension i menighedens liv, som hedder familien. I virkeligheden er det jo barokt at udnævne én messe om måneden til familiemesse. Burde ikke hver eneste søndagsmesse være det?

Det støder imidlertid på praktiske vanskeligheder. »Hvorfor taler præsten altid til mennesker og ikke til os?« spurgte et barn. Enhver kan forstå, at præsten her har en vanskelig opgave. Der er også liturgiske problemer, som man endnu ikke har en tilfredsstillende løsning på, – og måske også en vis mentalitet i menighederne, som gør, at børn, unge og ældre ikke synes, de kan dyrke Gud sammen, fordi hver har sin facon. Generationerne står ofte fremmede over for hinanden og har svært ved at gøre deres fællesskab så rummeligt, at alle kan være med i båden. Men her banker årsopgaven på og ber alle give plads for de trosfæller, de selv føler sig fremmede overfor.

Aktionsudvalget har hørt om en god idé i St. Nikolaj Kirke i Hvidovre, som hermed gives videre til interesserede menigheder. Det drejer sig om *en ordets gudstjeneste for børn under søndagens højmesse*. Den foregår i pastor Hinrichsens spisestue. Nogle børn vil helst blive hos far og mor i kirken under hele messen. De helt små er der to fra ungdomsklubben, der leger med, i hvert fald under skriftlæsningerne og prædikenen. De andre, dvs. børn i alderen 4–12 år, får tilbud om deres egen formesse. Pastor Hinrichsen fortæller, at ideen stammer fra pastor Jongs tid i sognet:

– Der er kun tale om formessen, ikke sandt. De bibelske tekster må oversættes til et sprog, børnene forstår, og deres budskab må formidles. Men efter prædikenen går en sanger fra kirkekoret ind og henter børnene, mens menigheden venter, og orglet musicerer. Når børnene kommer ind, finder de straks ned til deres forældre. Derefter siger vi alle trosbekendelsen, og sammen fejrer vi nadvermessen.

– Hvor tit har De dette tilbud til børnene?

– Hver søndag. Derudover har vi naturligvis også religionsundervisning en hverdag af de børn, der ikke går i katolsk skole. Og efter jul skal vi have en særlig børnemesse i kirken en gang om måneden. Men dette her har vi hver søndag under højmessens.

– Er der god tilslutning?

– Det skifter. Vi har ikke haft det så

mange gange endnu. Og det er naturligvis frivilligt. Sidste gang var der 14 børn. De mindste sidder med en malebog. Det forstyrrer ikke. Familierne er meget glade for det.

– Hvem leder denne børnegudstjeneste?

– Fru Louisa Corti Christensen, som har undervist børnene i menigheden i mange år.

– Fru Christensen, hvordan lægger De det til rette?

– Der er lys og blomster og krucifiks på bordet. Vi begynder med korstegn og en salme, som børnene kan forstå, somme tider til melodier fra negro spirituals. Så følger en kort forbøn, en kort samvittighedsransagelse ligesom i børnemesserne. Herre forbarm dig, og så læser jeg den ene af dagens læsninger og evangeliet. Jeg oversætter til børnesprog, mens jeg læser, og hvis teksterne er helt uegnede for børn, vælger jeg nogle andre bibeltekster.

– Får børnene noget ud af dem?

– Ja, vi taler sammen om indholdet, en slags dialogprædiken kunne man kalde det.

– Er børnene aktive i denne samtale?

– I allerhøjeste grad. De ældste børn fører naturligvis an.

– Og efter denne samtale om bibelteksterne?

– Så slutter vi af med endnu en salme. Børnene kan den udenad, og ofte taler vi om indholdet, så de ikke bare rives med af melodien, men får fat på meningen med det, de synger. Og så bliver vi hentet ind i kirken til trosbekendelsen.

KØGE: *Kontaktmand: Axel Buntzen.*

AALBORG: En »ældreklub« med regelmæssigt eftermiddags-komsammen og billejlighed for dem, der er dårligt til bens, er godt besøgt.

AFRIKANER SØGER PENNE- VEN(NER) OG 3–4 DAGES OPHOLD

Aktionsudvalget har fået brev fra en ung katolsk engelsktalende afrikaner fra Togo (Vestafrika), som for tiden er under uddannelse i Vesttyskland, og som søger en katolsk penneven eller en katolsk familie at korrespondere med. Da han meget gerne vil besøge København, spørger han desuden, om der muligvis skulle være en familie, der ville tage imod ham 3–4 dage i påsken 1972. Eventuelle svar bedes venligst sendt til Katolsk Forum, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. (01) 11 60 80.

TILBYEN
FRABYEN
smut ind i
Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Benzon's Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelsesforretning

Forretningen videreføres under ledelse af fru C. v. Benzon. Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lysestøberen

Alle slags Alterlys

Hånddippede lys i 37 farver

Kirkegårdslys og lys til alle formål og efter opgave.

cand. theol. E. B. Rasmussen
Helgesvej 15–17, København F.
Telf. Godthåb 7245

Leverandør til katolske Kirker og Institutioner.

Chr. Hansens kødudsalg

Gl. Kongevej 163

København V.

Telefon Eva 6465 og 6466

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Moderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.

Tlf. (01) *12 67 61

Kontortid 10–15 – Lørdag lukket

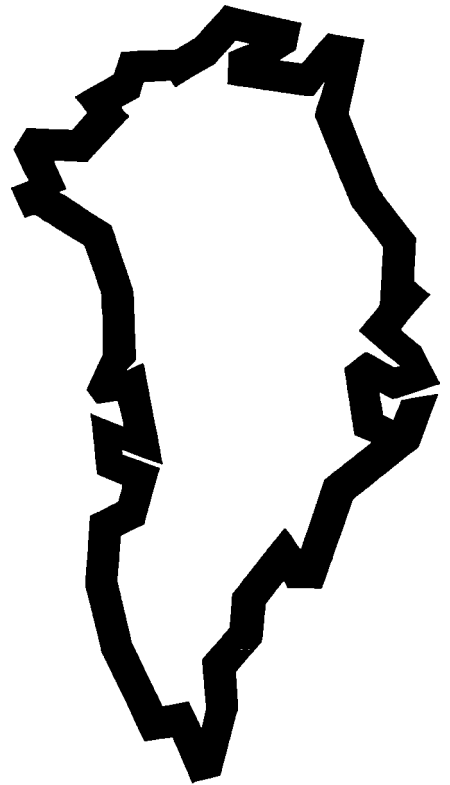
Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhustræde 4 - 1466 København K
Tlf. *MI 2557

LIVET I MENIGHEDERNE

PINDSTRUP. Efter godt 4 ugers gennemgribende restaurering genåbnedes det katolske Sct. Michaels Kapel i Pindstrup med en festgudstjeneste søndag den 7. november. Blandt gæsterne var pater Josef Stäubli, som var den første præst ved kirken efter indvielsen i 1930, og som sammen med kirkens nuværende præst, sognepræsten i Århus, pater Adolf Meister foretog indvielsen af det lyse og smukke kirkerum med det særpræget udførte alter, kors, døbefont m.m., som er resultatet af den indvendige restaurering. Man vil dog stadig mindes svundne tider, når man ser på alteret, der i sine mange felter har dele af både det gamle Pindstrup alter og af den tidligere kommuniionsbænk fra kirken i Århus. Om det gamle Pindstrup alter skriver Nordisk Ugeblad 1930, s. 522: »Alteret er skænket af Sct. Joseph Søstrene i Jeanne d'Arc. Det stod før i kapellet på Frederiksberg.« Kirkebænkene er placeret på de tre sider af det nye alter, der er rykket frem i kirkerummet for bedre at understrege menighedsfællesskabet. Det store trækors over alteret (motiv: Livets træ) er fremstillet af materialerne fra den netop nedrevne kor-bue. En ny skriftestol er indrettet. Et helt nyt og forsænket loft er blevet lagt, og et par af væggene er flyttet, så der blev plads til indretning af køkken, toilettrum og kombineret præsteværelse og mødelokale. Desuden er der for første gang indlagt el-installation i bygningen. Til foråret afsluttes restaureringen med udvendig maling af kirken.

VEJLE. 850 år i Guds og Kirkens tjeneste og 67 år i den katolske menigheds tjeneste i Vejle blev lørdag den 20. november fejret under festlige former af præmonstratenserne i Vejle, hvis orden blev grundlagt af den hellige Norbert i Prémontré i Nordfrankrig i 1221. Som den tidligere sognepræst, i dag abbed for præmonstratenserne i Averbode (Flandern), pater Edward Stappers sagde i sin prædiken, blev denne grundlæggelse et væsentligt led i den fornyelse af Kirkens struktur og sjælesørgeriske virksomhed, som kom til at præge den sidste halvdel af middelalderen med bønscentre og åndelige centre og en intens pastoring af menighederne ud fra disse centre, hvorved kontakten og vekselvirkningen mellem abbedierne og de kristne i verden blev langt intimere, end den tidligere havde været. Ordenens valgsprog lyder: »Altid beredt til en god gerning.« Mange var på jubilæumsdagen samlet i Kirken og på hospitalet med biskoppen i spidsen. Mange præster – både katolske og protestantiske – og utallige venner var kommet sammen for

HVAD SKER DER?

sammen med ordenens medlemmer at takke Gud for den tid, der var gået, og i håbet om den gode gerning, som ordenen med Guds nåde også i fremtiden vil bidrage til at udøve i Vejle og i bispedømmet.

GRØNLAND. Inden pater Alex Kons forlod Godthåb for at rejse til Færøerne, skrev han et brev til sine venner, hvor han giver et overblik over sine sidste måneder i Grønland. Vi bringer her brevet i uddrag:

»I mit sidste brev forlod jeg jer lige før min afrejse til Sydgrønland, hvor jeg skulle besøge et sogn. Turen var som sædvanlig med storm og søsyge, men de venskabelige besøg hos katolikker og ikke-katolikker gør, at man glemmer vanskelighederne. Jeg nåede hjem igen lige i rette tid til jul. Efter nytår måtte jeg tilbage til arbejdet i det lokale apostolat. Jeg startede en studiekreds for ikke-katolikker, og 12 af dem holdt længe nok ud, til at vi kunne nå igennem den hollandske katekismus. Desuden var der konvertitundervisning at tage sig af, – en familie på 5 medlemmer blev optaget i Kirken. Hvad menighedsarbejdet angår, var der lektiehjælp til børnene, engelskundervisning, og jeg vovede endda at optræde som forsvarer for en franskmænd i retten. Fr. Finn har i lang tid arbejdet med denne form for apostolat, men han er efterhånden gået over til at tage sig af mord og uagtsomt manddrab. Min sommer har indtil for

nylig været optaget af en sommerlejr for børn, men i år lykkedes det mig at komme af sted på min første rensdyrjagt op ad fjorden. Om sommeren drager rensdyrene op i bjergene for at slippe for insekter og myg, så jeg vandrede alene omkring i over 600 m højde og gik mange mil i stræk på 8 timer ad gangen. Jeg lærte at respektere mine to grønlandske kammerater på den tur på 6 dage, vi tog i vor gode båd Tûjuk. Den ene af dem drak som en svamp og røg som en skorsten, men når det drejede sig om at klatre i bjerge, var det mig, der sakkede agterud. Skæbnen ville, at vi kom tomhændede hjem, skønt jeg burde have ramt en ung buk på kun 100 m afstand.

I februar i år satte jeg kursen nordpå med helikopter for at besøge to katolske familier, en skotsk i kulminebyen Qutdligssat og en grønlandsk-dansk i Jakobs-havn. Det var min første tur så langt nordpå midt om vinteren. Bjergene kastede lange blå skygger over de tilfrosne stræder og fjorde, mens solen langsomt bevægede sig tværs over horisonten. I Diskobugten lå isbjergene roligt og spredt og ventede på tømruddet om foråret, så de kunne fortsætte deres rejse mod havet. Storme og tidevand havde frembragt lange render, sælerne kunne lege i, mens de grønlandske jægere søgte dem ud fra deres hundeslæder. Slædesporene løb som et netværk på kryds og tværs som et vidnesbyrd om de om-

strefjende grønlandske jægeres udholdenhed.

Rejsen førte mig til en lille skotsk pige, der hed Maureen. Hun skulle på to uger forberedes til sin første kommunion. Ind imellem undervisningstimerne var der masser af tid til at spadsere i byen i det friske vejr (termometeret viste $\div 30^\circ$) og se, hvordan de grønlandske børn lærte at håndtere hundslæden, når det i fuld fart gik nedad til kulminen for at hente kul. Maureen fik sin første kommunion ved familiens spisebord, og kort efter kom helikopteren, så vi kunne begynde den lange rejse tilbage til Godthåb. Vi startede opad i det bløde vintersolskin og styrede lige imod en enormt imponerende række bjergtoppe og lodrette klipper. Det så først ud, som om vi fløj lige ind i dem, men så pludselig sprang en klippe frem ikke mere end 100 fod under os, og dybe kløfter med blå gletschere sås mellem tinderne. Mit kamera klykkede dagen lang, mens vi sprang fremad fra by til by, og samme aften var vi i Godthåb. Jeg tænkte på, hvor mange præster der mon nogen sinde har måttet rejse 1500 km for at give et barn førstekommunion.

Kort efter at jeg var kommet hjem, tog Fr. Finn til Canada og USA for at samle penge ind til kapellet.

... Midt i alt dette postyr skriver jeg nu mit sidste brev til jer fra Grønland. Vi oblatfædre i Skandinavien har besluttet at sige ja til biskoppens opfordring til at overtage Færøerne, ... og jeg meldte mig frivilligt, selv om jeg har Grønland i blodet og meget gerne ville være blevet her nu, hvor vi er ved at øge aktiviteterne og skaffe os bedre materielle arbejdsvilkår. Alle, der har været på Færøerne, siger imidlertid, at jeg vil komme til at holde af Færøerne og af de mennesker, der befolker denne spredte øgruppe midt i den nordlige Atlant ... Vi er nu ved at knytte Grønland og Færøerne sammen, så der bliver ét missionsområde ud af det, og det bliver stadig mig, der har ansvaret for begge dele. På den måde får vi mulighed for at hjælpe hinanden nu og da og for at skifte kvarter, så vi ikke bare kører i det samme spor.

Mit første store arbejde på Færøerne bliver at lære sproget og folket at kende. De taler en slags oldnordisk, som er nær beslægtet med islandsk, men som ikke har så stor lighed med dansk. Jeg skal nok i et nyt brev ved juletid lade jer vide, hvordan det går deroppe. Bed en bøn for vor lille nye mission og for mig selv, om at jeg må være i stand til at leve op til mit nye kald.

Med de bedste ønsker

Pater Alex Kons O.M.I.
Vardagöta 6 A, 3800 Tórshavn
Færøerne.◀

UKRAINE

Ukrainsk katolsk jubilæum

Ukrainske – unerede – katolikker fejrer i år 375-året for den såkaldte Berestesjunion, som kom i stand den 18. oktober 1596 under ledelse af metropolit Rogosa, hans fem biskopper og tre ærkemandedritter. Til stede var pave Klemens VIII's delegat og et stort antal præster og ledende lægmænd. Klemens VIII havde allerede den 2. juli 1596 givet sin velsignelse til bispesynodens indkaldelse.

Det var slet ikke meningen, at resultatet af unionen kun skulle være et ukrainsk patriarkat i den katolske kirke, men at den skulle bane vejen for alle østslaviske katolikker. Den østlige kirkes særpræg skulle bevares. 50 år senere sluttede det karpatiske Ukraine sig til unionen under biskop Tarasovitsch. På den tid havde unionen allerede fået sine martyrer, bl.a. den hl. Josef (Kontsevitsch).

I forbindelse med 350-årsjubilæet skrev Pius XII bl.a.: »Kejserindens væbnede armé forfulgte grumt den unerede kirke, beslaglagde kirker og underkastede præster tortur«. Han nævner 160 præster, som byggede en mur omkring deres kirke for at beskytte den velvidende, at martyrdøden ville ramme dem. Og han tilføjede, at der var håb om, at disse martyrer engang ville blive saligkåret.

I 1946 forbød magthaverne den unerede kirke, og med den moskovitiske kirke under patriark Alexej til hjælp blev en del katolske præster tvunget til at gå over til den ortodokse kirke og til at skrive under på at bryde Berestesjunionen. Biskopper, præster og lægmænd, som ikke ville underkaste sig denne ordning, blev fængslet og deporteret. Blandt disse var kardinal Josef Slipyi, som efter 18 års ophold i forskellige fængsler nu er i Rom. Millioner af disse mennesker døde for deres tro.

I dag er det umuligt åbenlyst at bekende sig som ueret katolik i Ukraine. De, der stadig fastholder denne tro i deres hjerter, er til stadighed udsat for forskellige former for propaganda. Vi må bede for disse mennesker i katakomberne.

De ukrainske katolikker i Malmö fejrer jul den 6. januar og vil samtidig højtideligt fejre unionens 375-års jubilæum. Monsignore M. Marusyn fra Rom har lovet at komme til stede og fejre det sammen med dem. Alle er for øvrigt velkomne til at deltage!

M.B.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes løvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 14 til 17.
Telefon 15 23 03

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros

Hobro - Tlf. (06) 82 15 44

Folmer Olsen

Begravelse ordnes

Røberbansgade 37

Aalborg. Telefon 12 15 57

Rye A/S

Ingenlør- og handelsfirma

Aalborg Nytorv 14. Telefon 12 88 88

El-Installationer – El-artikler

Fjernvarme – køleanlæg

Vand – Gas – Sanitet

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 8, Aalborg

Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10, Svendborg

Telefon 21 10 18

Effektiv beskyttelse

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten.

Vi beskytter også Deres olletank mod uønsket korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Rypevang 4, 3460 Allerød

Tlf. (03) 27 31 08

N. BOESEN

BEGRAVELSESFORRETNING

Nørrebrogade 9 . 7100 Vejle

Telf. (05) 82 07 25 – 82 46 40

Støt vore annoncører!

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Kaffellrmaet

Børge Kruse

Frøderiksberggade 27

Telefon 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg

Telefon 12 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. Nielsen

Telefon *82 81 33

V. Rustad

Advokat

Korsgade 30 A, 2200 København N.
Tlf. 35 17 97 (Ordrup 2907)

Katolske begravelser

Ring til 12 28 68

H. J. Madsen

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Aarhus C

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Løbæk 47, Holbæk

Telefon 43 01 36

Svend Erik Laursen

VVS-INSTALLATIONER

CHR. X'S VEJ 106 . 8260 ÅRHUS

TLF. 06-14 85 33 . GIRO 171 17

INDIREKTE GLÆDER

HVAD ER DET?

Skønne er de store glæder.

Større tit de mindre.

Størst af alle måske glæden ved det, der synes at være slet ingen ting.

Ja, men er der ikke andre glæder?

Jo, den indirekte glæde. Glæden ved, at der er noget, der ikke har fundet sted.

Er det da ikke en negativ glæde?

Nej, det er en glæde - ofte større end de største.

Hvor skal jeg finde den glæde?

Overalt. I dit daglige liv; i dit livs store øjeblikke og ude i naturen. Gå blot med uden for din dør, så skal jeg vise dig det vidunderlige.

Glæd dig, hvis du ikke er blind, men kan se den første blomst om foråret, de kornfulde agre om sommeren, den bronzefarvede skov i høsten og de snedækkede vidder om vinteren.

Glæd dig, hvis du ikke er døv, men kan høre stærens første fløjtetoner en forårsdag og skovduens kurren om sommeren, regnskovens melankolske fløjten en sensommerdag og uglens tuden en vinternat.

Glæd dig, hvis du ikke er lam, men kan færdes overalt i den dejlige natur, vandre gennem de mørke skove, klatre i de vældige bjerge, kaste dig ud i det frådende hav og færdes i de tavse, hvide ødemarker.

Hvis du er rig, så glæd dig over, at du ikke slides op i bekymringer for det

daglige brød, men er du fattig, så glæd dig over, at du ikke vil blive besat af dit mammon, så du for det glemmer alt og alle.

Hvis du er landmand, og dine marker i forsommeren er udpinte af blæsten, og solen skinner udtørrende fra morgen til aften, så glæd dig over, at høet er kommet godt i hus, og at dine børn bliver sunde og raske af solens helsebringende stråler. Og er det trøstesløst regnvejr om høsten, så glæd dig over det korn, der er kommet godt i lade, og over hvor godt dine græsmarker og dine roer gror.

Hvis du er bange i tordenvejr, så glæd dig over, at det næsten altid ikke er tordenvejr.

Glæd dig, hvis du ikke er syg og i årevis bundet til et sygeleje.

Glæd dig, hvis du bor i et land, hvor du kan tro og tale frit. Vær taknemmelig, hvis dine børn er åndeligt såvel som legemligt raske, og ikke har voldt dig de virkelige store sorger.

Glæd dig, hvis du ikke er arbejdsløs, men har det daglige udkomme og arbejde.

Hvis du bor på landet, så glæd dig over, at du ikke bor i storbyens opslidende larm, og bor du i en by, så glæd dig over alle de goder, der følger med.

Glæd dig over, at du kan bede for såvel dine venner som dine uvenner. Har den hellige Augustin ikke sagt:

Bønner er Guds svaghed og menneskets styrke.

Glød dig, hvis du er så klog, at du kan forstå, at Goethe var viis, da han sagde: »Mensch, ärgere dich nicht!« Og vær glad over, at du ikke var mere døven i skolen, end at du kan forstå, at »le travail est un trésor« betyder, at arbejdet er en skat.

Glød dig, hvis du er gammel, over at du ikke er ældre, end at du kan glæde dig over et ungt smukt ansigt, og hvis du er ung, over at du kan forstå, at alderdommen kan have den visdom, du selv mangler.

Glød dig, hvis ingen fortidsskygge hviler over din tilværelse, men du trygt kan se hver dag i møde uden frygt.

Men der er også de små dagligdags glæder:

Glød dig, når du vågner, hvis du ikke har sovet dårligt i nat, og glød dig, hvis du ikke har uheld med din vogn, når du skal til din arbejdsplads.

Glød dig, når du kommer hjem, hvis der ikke er sket noget med dit hus, men det ligger venligt og modtager dig som en kær ven. Og vær glad, hvis du ikke bliver modtaget med sure miner, men af en sød og venlig kone.

Glød dig, hvis dine børn ikke er kommet noget til på hjemvejen fra deres arbejde.

Når du går i din have, så vær taknemmelig over, at stormen ikke har øde-

lagt al din frugt, og at tørken ikke har taget alle dine blomster, men at der er megen frugt og mange blomster tilbage endnu.

Når du siden skal arbejde, så glød dig, hvis du ikke skal sidde i en tværelses lejlighed, men har dit eget værelse, hvor du kan virke uforstyrret. Men skulle du være nødt til at arbejde omgivet af dine børn, så vær glad for, at du har dem. Der er mange, der ville give meget for at have en børneflokk.

Og endelig, når du går i seng om aftenen og ikke kan sove, så glød dig over, at du ligger i din seng og ikke gynger på et oprørt hav eller plages af tandpine eller anden sygdom. Mon så ikke søvnløsheden bliver lettere at udholde?

Men skulle du blive blind, så du ikke kan se de korngule agre, og hvis du bliver døv, så du ikke kan høre stærens fløjten, og hvis du bliver lam, så du ikke kan gå gennem de dunkle skove, skal du vide, at der også er en mening med det, ja måske en mening af dybere værdi, end hvis du havde beholdt din færlighed.

Til sidst: Græm dig ikke over, at du hver dag bliver en dag ældre, men glød dig over, at du hver dag er en dag nærmere dit endelige mål.

E. v. Folsach

Bestræbelserne for diakonatets fornyelse har siden koncilets anerkendelse af dette ført til, at over 100 diakoner nu er i funktion og 1500 under uddannelse. Diakonatet er påkrævet – ikke bare af historiske grunde eller på grund af præstemangel og behov for specialisering i sjælesorgen – men især til opbygning af menighederne. Konkret bør diakonen søge veje til at integrere de ensomme og fremmede ved at tilvejebringe kontakter. Han skal især tage sig af nødlidende, ældre, fangne, narkomaner og fremmedarbejdere. Han bør arbejde med på opbyggelsen af menighedens åndelige liv gennem samtaler, møder, forberedelse til sakramenterne og ved at assistere ved søndagsmessen, døbe, begrave, lede ordets gudstjenester, prædike og om nødvendigt lede små menigheder.

På Lohses forlag i Fredericia er igen i år udgivet de to hyggelige julehæfter »Juletoner – Julebog for voksne« og »Hjemmenes Julebog«, begge med mange små noveller, enkelte digte m.m. Blandt fortællingerne i »Hjemmenes Julebog« er en af Selma Lagerlöf samt en Julefantasi af Dostojevski.

A.H.

VÆRD
AT
LÆSE

DIAKONAT

Hugo Goeke, Überlegungen zum Diakonat. (Stimmen der Zeit, nov. 1971, s. 311–323.)

Ved forevisning af denne Annonce-Rekvision opnår alle medlemmer en høj særrabat på alle slags gulvtæpper . . .

NORDISK TÆPPEIMPORT

BREDGADE 69 - 1260 KØBENHAVN K
TLF. BY 5687 - 7072

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefon 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen a/s

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

4100 Ringsted . Tlf. (03) 61 24 54

Poul Dudzinski

Aut. el-Installatør
Christiansbjerg Installationsforretning
Birkegade 7, Aarhus N.
Telefon 16 98 80
Lys, kraft og varme

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telefon Roskilde 35 75 76
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

W. A. Werner A/S

Oat en gros
Teglgaardsstræde 13
København K.
Telefon 14 14 08 (omst. til samtlige afd.)
Kvalitetssøst

Nielsen & Brostrøm

Sanitet – Centralvarme
Holbergsgade 22, Aalborg
Telefon 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, Ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

H. S. Frils

Malermester
Mølleparken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Flint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres anedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke — så prøv os!

Anders Svendsen

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Bloch's Bog Clearing

K. V. Bloch

(forhøn Bogbanken)

Flølstørde 34, København K.

Tlf. (01) 14 24 62

Postkonto 2801

Nordens største lager af skolebøger

Omlindbindinger

SANITÆRE ANLÆG

VARMEANLÆG

OLIEFYRINGSANLÆG

HØJTRYKSANLÆG

ANLÆG FOR

TRYKLUF OG

VACUM

M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S

K. K. L. Simonsen's eftf.

Frederiksborggade 22

København K.

Tlf. *Minerva 2314

G. Garth-Grüner

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldmed

Kongensgade 39, Enebørg

Telefon 12 08 29

J. P. Jensen

Fisk - Vildt - Fjerkræ

Nørrebrogade 225.

København N.

Tlf. Taga 755

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahnegade 4, Kolding

Telefon 62 08 63

ØMBORGENS HISTORIE

»Ømborgen« — ØM

Forhistorien til den nuværende katolske lejr (ungdomsborgen »ØM«) ved Emborg på Mossøens nordre bred går tilbage til pastor Fr. Kerff i Horsens. Den gode præst satte stor pris på minderne fra den katolske fortid og besøgte ofte Emborg, hvor der er ruiner af et navnkundigt cistercienserkloster »Cara Insula« — også kaldet »Øm«. Det var før man begyndte udforskningen af ruinerne, og pastor Kerff fik arrangeret udflugter til stedet. Disse besøg blev holdt i hævd af hans efterfølgere, og pastor Kjeld Geertz-Hansen fik det ordnet med afholdelse af messer. Det blev således en slags valfart fra Horsens, som man sluttede sig til fra Århus.

Under valfarten i 1947 blev det regnvejrs, og det fik et par af deltagerne fra Horsens til at tænke på et og andet. Det var direktør Th. Hansen og hans søster fru M. Rauer og nogle af hans døtre. De gode mennesker erkendte, at der burde være et sted, hvor man kunne mødes og ikke komme ud for en situation, som den foreliggende. Man begyndte at spørge forskellige lokale mennesker og fik oplyst, at der var en forladt gård, »Sølund«, til salg. Man tog ud og så på tilbudet, som fru Rauer fandt tiltalende. Sagen blev støttet af direktør Hansens døtre, og da var der endda tale om, at de unge skulle have en plads også der på stedet. Imidlertid måtte fru Rauer trække sig ud af sagen næste dag, da hr. Rauer ikke bifaldt udgiften. Hr. direktør Hansen købte dog »Sølund« alligevel. Gården var ikke tiltalende, da den

havde været købt af indere, som havde efterladt den »lidt medtaget«.

I årets løb blev pastor F. Grobetz fremmet til sognepræst i Fredericia, og pastor W. Vick kom fra Sønderjylland til Horsens i november 1947. I begyndelsen af 1948 holdt pastor Vick foredrag i Horsens, hvor direktør Th. Hansen var til stede, og man talte om forskelligt. I den forbindelse tilbød direktør Hansen pastor Vick en lejrplads til ungdomsarbejdet i sognet. Pastor Vick takkede for tilbudet, men forbeholdt sig at bruge det til »noget større« — noget større end det rent sognemæssige.

Hvad dette »større« skulle være, blev pastor Vick snart klar over, da han så stedet, hvor han øjnede muligheder for et virkeligt centrum med mange aktiviteter. På samme tid indså han også, at de ledende personer i katolikernes rækker havde for små synsvinkler (og har det endnu), så de fattede ikke tilbudets størrelse. Nå, men noget skulle der nu gøres, og den første opgave måtte være en ferieplads for ungdommen på landsbasis. Efter forskellige forespørgsler blev resultatet, at pastor Vick henvendte sig til Sven Damsholt, som havde begyndt en katolsk boghandel i København, og som havde med ungdomsarbejdet at gøre. Det viste sig også at være et godt valg, for der var lige ved at komme en vis opblomstring i ungdomsarbejdet. Også Damsholt blev begejstret, da han fik stedet at se, men desværre var han for beskedent, så det udpegede jordstykke blev for lille. Direktør Th. Hansen bemærkede, at det var godt, det ikke var pastor Vick, der skulle vælge, for han

havde taget hele søbredden. Man skulle have taget hele gården og lidt flere med. Nå, men det er det med »fremtidsmusik«. Damsholt indså snart sin fejltagelse, og den 6. juni fik pastor Vick et brev med anmodning om at få jordstykket udvidet og få det ordnet med hensyn til skøde, så D.U.K. kunne sætte den barak på, som man agtede at købe fra Ry Flyveplads (flygtningelejr), som man jo havde planlagt det ved stykkets udvælgelse. Damsholts ønsker blev imødekommet, og sagen kom i gang. Indsamlingen begyndte mærkværdigvis i Horsens, men Damsholt fik snart opmærksomheden vendt mod København. De lokale kræfter i Horsens skulle nok ordne de lokale muligheder, som det også fremgik af oplevelser på den kommende valfart den 11. juli 1948.

Dagen før valfarten, eller måske var det den 9. juli, kom Damsholt over for at se på køb af en barak til. Han havde da fået samlet kr. 2000,- (to tusinde) og havde store forventninger. Han blev dog lidt »forkert i ansigtet«, da han fik opgivet prisen: Kr. 10.000,- (ti tusinde)!

Næste dag holdt pastor Vick messe i ruinen, og den blev selvfølgelig en bøn for sagens fremme. De gode cisterciensere blev anmodet om hjælp. Den kom også i form af inspiration m.m. – især m.m. Efter messen nød pastor Vick morgenkaffen sammen med familien Hansen ved en lille lokal café, og i mellemtiden gik direktør Hansen en lille tur for at overveje situationen. Undervejs mødte han murermester I. P. Hansen (Horsens), og sammen med konsul Chr. Walther (Horsens) dannede de et »aktieselskab« med et indskud på kr. 2000,- fra hver. Der manglede endnu kr. 2000,- i beløbet, men pastor Vick ringede op til bispekontoret

og talte med generalvikar msgr. C. Flanndrup, som gav tilsagn om et lån på kr. 2000,-, og så havde man de 10.000 kr. Ømborgen var ved at blive til virkelighed, og da Damsholt steg på toget var ansigtet ved »at komme i de rette folder« igen.

Det var nu let nok at sige, at vi kunne begynde. Barakken skulle flyttes, sættes på plads osv. Det gjaldt om at få arbejds hold i gang. Nu var det så heldigt, at man i Horsens ud over pastor W. Vick havde en »yngste kapellan« i pastor J. Halatyn, som kunne tage med arbejds holdet ud til Øm og holde humøret gående og hjælpe med til at klare lokale problemer, når de begyndte at vise sig – altså en betydende indsats.

Den første opgave var at få fundamentet bygget og en brønd gravet. Fundamentet blev ordnet under ledelse af hr. Erik Schouw, Århus, og et hold fra Horsens gik i gang med brønden. På Skt. Ibs dag (den 25. juli) blev den første messe læst på stedet, og den næste dag blev brønden færdig.

Til brønden blev der brugt 13 cementringe à 50 cm. Med en ring over jorden og med 90 cm vand i bunden lå (ligger) vandstanden 4,50 m under jorden. Endvidere skal bemærkes, at der ikke fandtes en sten i hele udgravningen – kun sand. Egnen dér må være én stor sandbanke, dannet i istiden. Om aftenen foretog msgr. I. B. Olrik, Horsens, grundstensnedlæggelsen.

Imidlertid havde man (inkl. pastor Vick og direktør Th. Hansen) været ovre på Ry Flyveplads for at se på tilbudene m.m. Barakken blev købt og direktør Th. Hansen gav tilsagn om »transportmiddel« – siden kaldet »det røde lyn«. Den 14. august blev barakken demonteret, og næste dag (Mariæ Himmelfartsdag) blev den kørt over til Øm. Opførelsen begyndte således på en Gudsmødersfest, og den følgende søndag den 22. august 1948 (Mariæ Rene Hjertes fest) blev den første messe læst i den delvis opførte barak. Celebrant: Pater A. J. Laux, S.J. (Århus).

Anmodning: Pastor W. Vick, Plantevej 27, DK-2860 Søborg, samler på oplysninger, beretninger m.m. angående Øm og vil være taknemmelig for enhver oplysning – ethvert minde. Alle, som har nogle minder fra Øm, bedes derfor sætte sig i forbindelse med pastor Vick. Ovenstående er en indledning, og det ville være rart at have resten så nøjagtigt som muligt.

W. Vick

ERFARINGER I INDIEN

Vadathorasalur 10/8-30/10 71

KÆRE ALLESAMMEN, VENNERN OG BEKENDTE, Så er vi endelig nået til vort bestemmelsessted og kan begynde det arbejde, som egentlig var tiltænkt os. Vi har tilbragt en måned på et hospital i højde med Madras. Hospitalet er egentlig et forskningscenter, der kun beskæftiger sig med spedalskhed, og hvor man foretager operationer på spedalske og flytter senere, så de spedalske igen kan bevæge fingrene eller lukke øjnene. Det var meningen, vi kun skulle være der som studenter og lære om spedalskhed, men en dansk læge, som er der, var syg, så vi overtog hans vagter og kom på den måde ind i det daglige arbejde. Vi var også med til de operationer, der blev foretaget.

På en måde er der ikke så stor forskel på hospitalsarbejdet her og på et dansk hospital, men hospitalet her har ingen vinduer, og patienterne sover på brikse uden noget over sig, hvis de da ikke lægger sig ned på gulvet som de er vant til hjemme. Maden bliver lavet i store gryder på et åbent ildsted, den består altid af ris og en eller anden form for carriesauce og ville næppe blive godkendt af de danske sundhedsmyndigheder, men befolkningen er vant til den slags mad.

De fleste af patienterne har nogle frygtelige sår på hænder eller fødder, fordi de ikke kan føle smerter og derfor let brænder sig eller får torne i fødderne uden at de kan mærke det. Derfor laver man nogle specielle sandaler til dem, men det er svært at få dem til at gå med dem, fordi folk så kan se de er spedalske og de risikerer at de

ikke får lov til at køre med busserne. Man tror stadigvæk, at spedalskhed er en straf fra guderne, ordet har stadigvæk en dårlig klang ligesom hjemme i middelalderen.

En gang om ugen, fredag eftermiddag, ser vi alle sårene. Så sætter Margit og jeg os ved hvert sit bord, og medens båndoptageren for fuldt drøn spiller James Last passerer ca. 80 patienter forbi os med nogle modbydeligt stinkende sår, mange af dem med benstumper stikkende frem. En gang om ugen opererer vi så lidt på sårene, dvs. vi fjerner knoglestykker eller snitter hul, så pus og alskens ondskab kan slippe ud. Disse to dage er sådan set de værste, selvom man værner sig til det.

To gange om ugen har vi så outpatients om formiddagen. Så kommer patienterne fra nær og fjern, får piller, forbindinger på sår, bliver indlagt eller det bliver afgjort, om de har spedalskhed. Hver gang kommer ca. hundrede, de fleste meget fattige og usselt klædt, og mange efter at have rejst 100 km.

To gange om ugen er en af os på landsbyarbejde. Vi starter halv syv, fylder en land-rover med medicin, en skomager, en til at fortælle patienterne, hvordan de skal undgå at få sår, en til at forbinde sår, en laborant, et par paramedicalworkers og os selv. Vi kører ud til landsbyer, slår vort bord op under et træ og sætter os på de medbragte stole, og så ser vi på patienter. Dette og vore skoleundersøgelser er det sjoveste og efter vor mening det vigtigste, og det vi gerne ville tilbringe mest tid med. Det er en fantastisk oplevelse at komme ud og se landsbyerne og hvordan den almindelige indiske befolkning

lever. Og det er noget, man ikke oplever som turist. Mange af landsbyerne er meget store, næsten med rigtige gader, de er fulde af mennesker, køer, geder og oksekærrer, og på jorden tørrer man alle mulige slags korn og især jordnødder. Vi må kæmpe os frem med vores vogn. Hytterne er allesammen af ler med stråtag, nogle dog kun stråtag uden vægge.

En gang om ugen tager en af os på school-survey. Skolerne svarer til landsbyskoler hjemme for hundrede år siden med kun et rum og ca. 40 elever til en eller to lærere. Vi ser så alle eleverne, og dem, der har pletter, starter vi med at behandle. Det er rishøst i øjeblikket, så mange børn kommer ikke i skole, og nogen bliver kun i skolen til de har fået frokost, som bliver betalt af regeringen, så løber de hjem igen.

En gang om måneden kommer en læge udefra og opererer på de deformerede hænder. Så har vi ansvaret for, at patienterne er klar til operation, og vi må sørge for dem bagefter. Hver dag går vi selvfølgelig stuegang, og et par gange om ugen ser vi på de oppegående patienter, der er forkølede eller har ondt i hovedet.

Det er i korte træk, hvad vi får tiden til at gå med. Ved en anden lejlighed skal vi fortælle om, hvad der ellers foregår på hospitalet, som er et helt samfund for sig selv.

Vinteren, kulu karam, er kommet over os. Det vil sige, at vi af og til får cykloner, så alt bliver oversvømmet, så falder der mellem 30 og 90 mm regn om dagen, og temperaturen bevæger sig mellem 20 og 30 grader. Dvs. at vi har fået de uldne tæpper frem, og inderne har fået lidt mere end deres sædvanlige lændeklæde på, de går nu indhyllet i tæpper og lagner, de fleste med et håndklæde om hovedet. Her på hospitalet er alle forkølede, skolebørnene har fået uldne danske trøjer på, sikkert skænket af skeptiske danske missionsdamer. Det betyder også, at patienttallet er gået lidt ned, dels er det svært at komme frem for vand, og dels vil de ikke risikere at blive gennemblødt undervejs. Endnu har jeepen kunnet klare landsbyarbejdet, selvom vi en gang imellem rutscher hen ad de mudrede veje, som var det en isglat dansk landevej. Det er blevet svært at tørre tøj, og alt er begyndt at få en lidt muggen lugt, selvom vi er blevet fortalt, at det bliver meget værre. Men det er godt for bønderne, og det sparer adskillige menneskeliv. De sidste to år slog regnen fejl. Selvfølgelig koster oversvømmelserne også nogle menneskeliv i storbyerne, men sådan er det nu at være født af indiske forældre.

Nå, men tilbage til hospitalet. Det ligger i South Arcot District, som er et

af de fattigste områder i Indien, fordi jorden er så ufrugtbar og der ikke er noget overrislingsprojekt. Har man en brønd, som man kan få regeringsstøtte til, og kommer der regn, kan man imidlertid klare sig hæderligt. Der dyrkes ris, en del specielle afgrøder og så masser af jordnødder, som man kan høste to gange om året. Desuden er der geder, som græsser i de jungleagtige uopdyrkede områder. South Arcot er et berømt dansk missionsområde, hvor man finder adskillige gamle danske missionshospitalet og skoler. NU er der dog kun et fåtal tilbage, og kirken er blevet selvstændig og hedder The Arcot Lutheran Church. Den har imidlertid ikke ret meget med hospitalet at gøre, som drives af en engelsk organisation, der hedder The Leprosy Mission. Den bliver støttet af en dansk spedalskhedshjælpekomite, som sammen med Folkekirkens Nødhjælp betaler vor udsendelse. Hospitalet ligger midt ude på landet ved siden af en landsby, som ikke er så begejstret for naboskabet.

På hospitalet er indlagt ca. 185 patienter. Af dem bor de 65 i det, vi kalder hytterne. Det er patienter der kan klare sig selv på hospitalet, men ikke udenfor. Nogle er kroniske patienter, der er gamle eller blinde, eller så forkrøblede, at de ikke kan være udenfor hospitalet, andre er her for at blive stabiliseret, fordi de hele tiden bliver syge. De fleste har et eller andet arbejde på hospitalet. Nogle er wardboys, dvs. sygehjælpere. De får en fin hvid uniform, får en undervisningstime en gang imellem og ellers bliver der kostet rundt med dem. Hvis de er heldige, bliver de ophøjet til wardboys med løn og bliver udskrevet. Så flytter de hen til en lille spedalskhedslandsby, der hedder Bethestapuram, som ligger klos op ad hospitalet. Den er bygget af tidligere patienter, hvoraf de fleste har en eller anden funktion på hospitalet. På hospitalet ligger et væveri med fem væve. Det er specielle indiske væve, hvor man sidder i et hul i jorden, men de fungerer udmærket. Her laver man sarier i skønne farver, som man sælger, hvor man kan komme til det, og derved opretholder en lille indtægtskilde for nogle af patienterne. Huset, eller rettere hytten, er lavet af bananblade og har stråtag. Der findes også et måtevæveri. Her laver man måtter af strå med kunstfærdige farvede mønstre. De bruges dels som gulvtæpper til at sidde på i hjemmene, og dels er de uundværlige for den fattige inder som seng. Så er der skomageren, som laver de specielle spedalskhedssandaler, med tykt blødt gummi, der fjedrer, og autodæksåler, som torne ikke kan gå igennem. Der er skrædderen, som lige er blevet ophøjet til expatient på akkordløn, og den

nys udskrevne barber, der klager over, at de andre patienter ikke vil betale. I øjeblikket er man ved at bygge et rigtigt hus af granit og mursten. Det skal være rehabiliteringscenter. Grundstenen blev lagt i 1967, men nu er væggene da ved at komme op.

Skolen er et helt kapitel for sig. Der går 68 piger og drenge. De er stedets opmuntrende moment. Det er børn, der ikke har kunnet gå i almindelige skoler på grund af sygdommen. Stadigvæk fordi uvidenheden er så stor, og man ikke ved at lepra er en sygdom som alle andre. Men de har sådan set været heldige, for de fleste af dem ville have været gedehyrder, selvom de havde været raske. Der er otte klassertrin, det højeste i Indien er 11. Mange af dem, der går i 1. kl., er 13 og 14 år gamle, til gengæld findes der yngre i de højere klasser. Børnene sover i store sovesale, hvor de hver har en stråmåtte og måske en lille metalkuffert. De har skoleuniformer, som de får af hospitalet, drengene korte khakibukser og hvide skjorter, pigerne sarier med grønne striber. De skriver selvfølgelig med griffel på små tavler og visker ud med fingrene. Nogle få har fyldepen, som de har fået forærende af danske pennevenner. Børnene råber good morning til en, lige meget hvilken tid på dagen man møder dem, og kommer man i en skoletime, rejser alle sig støjende, og man bliver modtaget med en sang. Selv om det er påbudt af regeringen, at de skal have timer i engelsk, er det meget lidt de kan. Man kan lige spørge dem, hvad hedder du? så står de ret og svarer højtideligt: My name is Krishnamoorty. Det er i det hele taget meget få af patienterne, der kan andet end tamil. De, der er særlig intelligente, har fået det ærefulde hverv, at være vore oversættere. Æren er også det eneste de får, idet de ikke har fået lomme-penge de sidste tre måneder. Den ene er på vor alder. Han holdt op midt i sine studier, fordi han blev syg, har forkrøblede hænder, så han knapt kan holde på en blyant, kun fordi han ikke fik den rette behandling i tide. Han er heldig, fordi han ikke er udstødt hjemmefra, men kan komme hjem, når han er raskere. Han har også venner, flere hundrede km væk, som han ikke kan lide at omgås, fordi han ser ud som han gør.

Landet uden barmhjertighed, eller en affens rædsler

Det starter med, at man efter den gode middag, brat rives ud af den dvaletilstand, man altid henfalder i efter 3 retter. En wardboy (sygehjælper) står sammen med hospitalets fysioterapeut, straks gætter man, at det må være noget mere end det sædvanlige med 40 i

feber hos en af patienterne, eftersom fysioterapeuten også er på færde. Ja, ganske rigtigt, det er et af staffmembers (en medarbejder, som er på den rigtige side af lepraen), han har pludselig fået voldsomme smerter i hjertet. Ja, så står man altså der med intet bedre end sit stetoskop. En masse tanker flyver rundt i hovedet, er det en blodprop i hjertet? Er det nervøst hjerte? Er det betændelse i hjertehinden? Hvor man dog i dette øjeblik savner en elektrokardiograf til at måle hjertets funktion. Der er 170 km til det nærmeste apparat af denne slags. Man afprøver det, det er muligt med det instrumentarium, der er ved hånden, affyrer en masse spørgsmål, og se om heldet ikke er med een, fyren har det pludselig meget bedre. For at bøde lidt på hans smerter, får han en smertestillende indsprøjtning, ja, det var en af de tre sprøjter, der omhyggeligt er gemt væk, og kun bruges i yderste nød. Mens man er i fuld gang med hjertemanden, kommer der en anden wardboy farende, råber og fægter, siger en masse ord på tamil, som man ikke forstår et klap af, trækker en i ærmet.

På vejen forstår man efterhånden lidt af, hvad han siger: bussen-cykeldreng. Ude på en ellers så sort vej holder en jeep og en stor lastbil et stykke derfra, men det er ikke det, vor indiske ven vil have vi skal se. Fjernt fra bilen, ude i vejkanten, ligger noget. Lomme-lygtens kegle indfanger det pludselig, en ca. 10 års dreng ligger der, med faderen siddende i skrædderstilling ved siden af drengen. Hvordan er det dog han ser ud? fra knæene og op til skridtet er han som flænset op, musklerne blotlagte som på et anatomisk præparat, men ingen større karlæsion i benene. Ved en mærkelig lyd tvinges blikket op, det lyder som luften går ud af en ballon, han har et åbent hul i venstre side af brystkassen, hvor man tydeligt kan se lungen bevæge sig ved hver vejrtrækning. Men ansigtet er helt, han lever.

Efter et par sekunder begynder man at dirigere, hent en bære, en forbindelse til nødtørftigt at lukke hullet med, men mod sædvane reagerer ingen af de tilstrømmende. Man bliver hidsig, hvorfor begynder de ikke. Pludselig er der en stille stemme, der siger: »Doktor gør det ikke, kan du senere forklare til politiet, hvorfor du gjorde det, og har du råd til en eventuel retssag, så gør noget for drengen, ellers er det forbudt ved lov at gøre noget, før politiet kommer.« – Politiet bor 8 km herfra, og har kun en cykel som det hurtigste transportmiddel.

Man går meget stille hjem, et RÅT land.

Margit og Klaus Nygaard Hansen

H. Overbeck

Ingeniørfirma
Havneplassen, Kolding
Telefon 62 35 55

J. Krønk

Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 62 33 44

Malerfirma

Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 12 38 51

Brdr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fødevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

A/S Vejle Mælkekompani

Vedølegade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00

Fineste mejeriprodukter

A/S Træløsten

Toldbodvej 10, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Gjarmester - Kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Peter From

Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 52 32 10

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold

Amallegade 27
1258 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

ÅSEBAKKEN

KLOSTER- LØFTERNES NYE RITUAL

Løfteafleggelse på Åsebakken

Den 18. november aflagde jeg i Vor Frue Kloster på Åsebakken de evige løfter efter St. Benedikts regel og modtog den kirkelige vielse »consecratio virginum« af biskop Hans L. Martensen.

Det var første gang, vi her på Åsebakken havde løfteafleggelsen og vielsen efter den nye ritus, som er kommet fra Rom i 1971. Denne ritus er ligesom så mange andre blevet meget forkortet og en del forandret efter koncilet.

Løfteafleggelsen fandt sted under dagens messe, som var kirkevielsen for Peters og Pauls kirkerne i Rom. Jeg var glad for således at kunne understrege løfternes kirkelige aspekt. Det er jo Gud og Kirken, vi som ordensfolk vier os til for at tjene vore medmennesker, og selv et kontemplativt kloster har en missionsopgave – endda en meget stor opgave – nemlig at bede. Den dag vi holdt op med at bede, ville vi ingen eksistensberettigelse have. Vi skal altså være et vidnesbyrd for alle mennesker, om at Kirken er et bønnens og kærlighedens fællesskab. Jeg siger ikke, at dette altid lykkes, men det er bedre at sætte målet for højt end for lavt! Kristus er den Herre, vi tjener.

Vi sang latinsk højmesse med det 8. Kyrie, Gloria, Sanctus og Agnus Dei, som alle kender. Som første læsning havde jeg selv valgt teksten fra Esajas 56,1 + 6-7, »thi mit hus skal kaldes et be- dehus for alle folk«. Kirken er et sted, hvor man beder. Evangeliet var Johs. 4,19-24: Jesu samtale med den samaritanske kvinde ved Jakobsbrønden, »de sande tilbedere skal tilbede Faderen i ånd og sandhed«. Og det er, hvad vi gerne ville udtrykke med vort liv på

Åsebakken: at tilbede Gud i ånd og sandhed.

Sangen efter evangeliet havde temaet om »de kloge jomfruer, der tager deres lamper og går brudgommen i møde« (jfr. Matt. 25,1 ff.). Imens gik jeg fra min korplads ned til kordøren og tændte et lys. Derpå sang biskoppen: »Veni, filia... kom datter, hør mig, Herrens frygt vil jeg lære dig,« og jeg svarede: »Et nunc sequor... og nu følger jeg af ganske hjerte; jeg nærmer mig dig i ærefrygt og begærer at se dit åsyn, Herre. Lad mig ikke blive til skamme, men gør med mig efter din mildhed og efter din barmhjertighed«, mens jeg gik gennem vort kor op til altret. Jeg stillede lyset ved tabernaklet, og biskoppen holdt en prædiken, hvori han bl.a. understregede vigtigheden af, at Faderen havde sande tilbedere, der tilbeder i ånd og sandhed. Biskoppen fremhævede også klosterlivets eskatologiske præg, at det er et vidnesbyrd om det kommende liv hos Gud, et liv, som allerede nu er i spændingen mellem »allerede« og »endnu ikke«.

Fra altertrinnet stillede biskoppen derefter fire spørgsmål: Om jeg ville aflægge de evige løfter, om jeg ville følge evangeliet og klostrets regel, om jeg ville stræbe efter kærlighed til Gud og næsten, om jeg i stilheden, i bøn, i arbejde og i al min gerning ville være til rådighed for Gud alene, og om jeg ville vies til Vor Herre Jesus Kristus.

Så fulgte et forkortet Allehelgenslitani, sunget på latin, og derpå løfteafleggelsen. Vi skriver selv professedokumentet og læser det op på dansk. Vore løfter er offentlige. Alle skal have mulighed for at høre dem. Det understreger også det kirkelige aspekt. Mit, om jeg så må sige, »private« forhold til Gud er også et fælles kirkeligt anliggende. Jeg skal tjene både Gud og Kirken. Gud og alle kristne skal kunne regne med mig, ja, alle mennesker skal kunne regne med mig. Vi er alle solidariske, og derfor bekræfter jeg mit ord med min underskrift. Professedokumentet ligger på altret resten af messen.

Her lige et par ord om vore løfter. Vi lover stabilitet, stræben efter monastisk livsførelse og lydighed i overensstemmelse med St. Benedikts regel. Stabilitet forstår vi som »stabilitas loci«, »en forbliven på stedet«, dvs. en livslang tilknytning til netop det bestemte kloster, til netop dette fællesskab, dog ikke så snævert forstået, at man ikke for en kortere periode med priorindens tilladelse kan forlade klostret for at deltage i kurser osv. Men langt vigtigere – og det gælder især i verden af i dag – er det, at vi søger en »stabilitas cordis«, en hjertets stabilitet, – at vort hjerte er fast forankret i Gud; at intet kan rukke os fra dette ene. I disse år, hvor mangt og

meget forandres – også hos os – er det en meget vigtig sag, at kunne bevare »stabilitas cordis«. Ydre ting kan forandres, skal ofte forandres, for at det egentlige kan træde frem, men Gud er den samme.

Monastisk livsførelse, ja, det er vort daglige klosterliv med alt, hvad det indebærer: fælleslivet og ensomheden, arbejdet, bønner og »lectio divina«, dvs. læsning i Bibelen. En monastisk livsførelse forudsætter, at man lever ugift, og at alt er fælles. Fattigdom i franciskansk forstand forpligter vi os ikke til. Vi skal i evangeliets ånd hele tiden have begrebet nøjsomhed for øje – især på baggrund af verdens nød. St. Benedikt understreger, at munkene skal have det nødvendige, ikke overflod. Vi må stadig have vor opmærksomhed rettet mod det ene: søger jeg Gud ved at følge Kristus efter, eller søger jeg et bekvemt liv? Mener jeg, at jeg har brug for dette eller hint, eller har jeg frigjort mig for at være til rådighed for Gud alene?

Lydigheden er kernen i alt klosterliv. Ved den »vender vi tilbage til ham, som vi har forladt i vor ulydighed« (St. Benedikts regel, prologen). Dog ikke nogen barnlig »kadaverlydighed«, men en virkelig ansvarsbevidst lydighed, der giver sig konkret udtryk i viljen til at tjene de andre i fællesskabet. Ikke en undertrykkelse af personligheden: klosterlivet skal for at blive frugtbar føre til frihed, »Guds børns frihed«, til en udfoldelse af personligheden som Guds barn. Da er klosterlivet den form for liv her på jorden, hvor jeg bedst realiserer de muligheder, Gud har givet mig. Og det er det egentlige: at vi bliver det, vi skal være.

Efter verset: »Antag mig, Herre, efter dit ord, og jeg skal leve, og lad mig ikke skuffes i min forventning« (Salme 119,116) fulgte vielsen til Gud. Denne vielse kan modtages af ordenssøstre, der lever i klostre med korbøn og klausur (moniales) og af kvinder uden for klostrene, hvis de lover at leve ugift. Skikken stammer fra det 4.-5. årh.

Biskoppen overrakte de ydre tegn på vielsen, slør og ring og til slut kordragt og breviar. Derefter sang jeg: »Jeg vies til ham, som englener tjener, og hvis skønhed sol og måne beundrer.« Moder Cæcilia førte mig derpå ind i vores kor og udtalte sin bekræftelse af, at jeg nu helt var optaget i fællesskabet, og alle gav »fredskys«.

Messen fortsatte med offersang: Moder Cæcilia og jeg bar hostier og vin op til altret. Derefter gik alt sin vante gang. Til allersidst gav biskoppen en særlig velsignelse på dansk, og moder Cæcilia og jeg gik sammen ud.

sr. Margarita Schmidt O.S.B.
Vor Frue Kloster

HILSEN FRA AFRIKA

I de senere år har flere af mine katolske venner tænkt venligt på mig og sendt mig hilser via andre, der kendte mine skiftende adresser. Jeg har villet sige tak, men det er sjældent lykkedes, fordi min adressebog er mangelfuld. Jeg benytter mig nu af den traditionelle anledning og ønsker Dem alle (ganske vist upersonligt, men dog velment) en glædelig jul!

Gunnar Martin Nielsen,
P.O. Box 248 14, Karen, Kenya

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre ★ Entreprenører
Ingeniører ★ Aut. kloakmester
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 65

J. Qvist Jensen Slagtermester

Vesterbrogade 107C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Faan 2718

Ove Juul-Christensen

Tlf. 29 65 68
Kaffe og kolonial en gros

Roman Kusler

Murermester
Stationvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 60

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 180
Tlf. 55 57 80

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved

Alt vedrørende begravelse
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet
eller tlf. 72 08 14 - 72 08 74

Carl Bæk & Søn
El. Fagmanden

Vestergade 33, Horsens. Tlf. 62 18 68
Lys - Kraft - Oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koke, brændesolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amallegade 16A - Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian W. Althor
HORSENS

Poul
HENRIKSEN

Tlf. *82 37 11
Leverandør til Sct. Maria Hospital

Readhustorvet, Vejle

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange beger . . .

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
Kartofler - Frugt - Grøntsager
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Rutana

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange beger
Kolding
Telefon 62 15 33

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Firma Hans Møller

v. Ib Møller
Sct. Olsegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
Bilkkenslagerarbejde - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme og oliefyr

Skolebøger - Skolerekvivalter
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billigbøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester
Kød - Flæk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

C. J. Gerlachs efft.

Allerhelegensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevåne

Alt i moderne belysning

Karl A. Køblov

aut. elektrinstallatør
Hvidovrevej 276
Tlf. 78 15 23

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gæsmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 12 93 80

Tonny Vergmann

Bilkkenslagermester
aut. vand- og gæsmester
Solagervej 8, Næstved
tlf. 72 88 51

N. Juul Pedersen A/S

Glemestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske institutioner

Vejle Optik

v. Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarleforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Hølrup 7894 - 7842

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM . TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

VÆGKALENDEREN 1972

udgivet af Ansgariusforeningen,
fås hos de katolske boghandlere og ved kirkerne.
kr. 2,50

CARITAS DANMARK OG PAULUSKREDSEN

Ferielukning fra 22. til 29. december 1971

begge dage incl.

Gør Dem
selv en
tjeneste

Tegn et abonnement
på
Katolsk Forum

BREDGADE

SCT. ANSGARS KIRKE

Søndag den 19. december kl. 17: Adventsvigilie med sakramental velsignelse. Juleaften ved midnat: Bispemesse på dansk.

Juledag kl. 9: Messe. Kl. 11: Højmesse på latin.

Nytårsaften kl. 16.30: Fredsandagt med Te Deum.

Fredag den 7. januar kl. 19.30: Sct. Knud Lavards messe.

SØBORG

JOHANNESKIRKEN

Hver mandag aften kl. 19.30 studiekreds over den hollandske katekismus ved pastor d'Auchamp. Alle er velkomne!

Man samles hos fru Lilian Bragen, Aldershvilevej 109, 1., Bagsværd (nær Bagsværd torv).

Studiekredsen er beregnet til at vare 1 time. Yderligere oplysninger fås hos pastor d'Auchamp.

Fredag den 24/12:

Juleaftensdag: Den sædvanlige morgenmesse kl. 9. Familiegudstjeneste ved pastor Erik Christiansen kl. 16. Midnatsgudstjeneste kl. 24.

Efter messen samles man i Pejsestuen til et glas rødvin – som de tidligere år.

Lørdag den 25/12:

Juledag: Messe kl. 10. – Ingen aftenmesse.

Søndag den 26/12:

2. juledag: Kl. 10 børnemesse ved pastor Nibler.

Kl. 17 almindelig messe.

Kl. 14: Sammenkomst med fremmedarbejdere på Søborg skole, særligt for de danske, der kunne tænke sig eventuelt at tage en udlænding med hjem.

Fredag den 31/12:

Morgenmessen bortfalder; aftenmesse kl. 19.30.

Lørdag den 1/1 1972:

Messe kl. 10.

Søndag den 2/1:

Messe kl. 10 og kl. 17.

Torsdag den 6/1:

Hellig 3 Konger: Messe kl. 19.30.

Medmindre andet meddeles, bortfalder hverdagsmesserne 3., 4., 5., 7. og 8. januar.

STENOSGADE

JESU HJERTE KIRKE GENÅBNES

Efter istandsættelsen bliver Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade påny taget i brug ved midnatsmessen julenat. Den officielle genåbning finder sted ved højmassen, første juledag kl. 10. Denne messe bliver celebreret af biskop H. L. Martensen. Den sidste messe, der holdes i Mariakirken, bliver altså den 19. dec., kl. 20, men man fejrer højtidelig afslutning ved messen samme dag kl. 12.

Gudstjenestetider:

24. december. Juleaftensdag:

Ingen messe kl. 17.

25. december. Jesu fødsels Fest:

Jesu Hjerter Kirke genåbner.

Kl. 24: Midnatsmesse. Latinsk højmesse.

Kl. 7 og 8.30: Messe.

Kl. 10: Biskop Hans L. Martensen genåbner officielt Jesu Hjerter Kirke.

Kl. 11.30: Messe med julesalmer.

Kl. 17: Kirkemusikgudstjeneste ved julekrybben.

Ingen messe kl. 20.

26. december:

Den hellige Families Fest.

Messetiderne som ellers om søndagen.

31. december:

Nytårsaften. Taksigelsesmesse kl. 17.

Kirken lukkes kl. 18.

1. januar 1972:

Messer kl. 6, 7, 8.30 og 11.30.

NYHED

»Nøglen til apostelen Paulus' teologi«

32 s. – kr. 9,50

af professor Joachim Jeremias, af hvem vi tidligere har udgivet

Fadervor kr. 8,95

Spørgsmålet om den historiske Jesus kr. 8,95

Forordet til Johannesevangeliet kr. 8,95

NY DIGTSAMLING

»Skygger under himlen«

64 s. – kr. 23,00

af Johs. Kirkegaard, af hvem vi tidligere har udgivet

Kæntrede øjeblikke kr. 17,25

En ny dags lysende svar kr. 19,55

ARNE FROST-HANSENS FORLAG

ERIK ANDERSEN

Gli. Kongevej 138 A,

1850 København V

Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PROTOKOLLER

PLASTIC

KONVOLUTTER

KATOLSK FORUM

INFORMATION

INSPIRATION

Sparekassen for Lyngby og Omegn
– **Blkuben**

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24

Kgs. Lyngby. Telefon 87 00 25

Brdr. Meyer Bilkkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 – 94 33 66

Oliefy

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

Nordisk Kul A/S

Rødovrevej 383

Rødovre

Telefon *70 45 30

V. Sæmer & Søn

Bilkkenslagermestre

Dybbølsgade 17,

København V.

Telefon Vester 7001 og 8581

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13, Charlottenlund

Telefon Ordrup 5722 og 6850

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Telefon 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

Gaveidé:

Abonnement på Katolsk Forum,

LEGATER

Helge Jacobsens legat

I løbet af marts måned vil uddelingen af Helge Jacobsens Legat finde sted. Dette legat kan søges som bidrag til bygning eller restaurering af katolske kirker – fortrinsvis sognekirker – under forudsætning af, at der ved bygning af kirken alene medvirker danskfødt arkitekt, og at den pågældende menighed selv viser offervilje.

Eventuelt vil der endvidere kunne uddeles mindre beløb til hjælp til dækning af udgifter ved religionsundervisning for katolske børn. Eventuelle ansøgninger indsendes inden 31. januar 1972 til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K., og skal i specificeret form indeholde alle de nødvendige oplysninger.

Ansgarius Bonifacius

Ansøgninger om tilskud fra foreningen til de respektive kirker og kapeller bedes indsendt inden 31. december 1971 til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Baronesse Rosenkrantz Charisius f. Oxholms legat

til hjælp for trængende indfødte medlemmer, mænd eller kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen i løbet af januar måned 1972.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportioner uddeles *ikke* for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. december 1971. Andragender, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

BERIGTIGELSE

I referatet af pastoralrådsmødet i »Katolsk Forum«, nr. 21/1971, side 12, sp. 1 forneden, står der fejlagtigt: »I en orientering om bispedømmets projekter omtalte P. Høyer følgende foretagender: kirkebyggeri i Tåstrup til ca. kr. 700.000 ...« I virkeligheden drejer det sig ikke om kirkebyggeri, men om byggeplaner om en udbygning af præsteboligen og menighedshuset, bl.a. med henblik på at sidstnævnte bliver mere velegnet til undervisning af børnene i det allerede meget børnerige sogn.

Katolsk Arbejderaktion har på sin generalforsamling fredag den 26. november vedtaget en udtalelse om, at de, da de »har konstateret en udpræget ensidighed i orienteringen om Danmarks indlemmelse i EEC, opfordrer Radiorådet til i den kommende tid også at lade modstandere få ordet, så orienteringen bliver alsidig.«

NIELS STEENSENS BIBLIOTEK

flytter

i december måned
til *Stenosgade 3*

Åbningsdato 11. januar 1972.
Sædvanlige tider.

ALLE ER VELKOMNE!

TRÆKNINGSLISTE FOR KATOLSKE MENIGHEDSPLEJERS JULEMARKED
afholdt 28/11 1971

Am. lotteri

Krybbefigurer (rødlør)	blå litra D – nr. 2
Krybbefigurer (malede)	hvid litra D – nr. 57
Tæpperens	lysgreen litra D – nr. 1
Grammofonplade	Kanariegul litra J – nr. 71
Vase II	brun litra K – nr. 92
Kurv fra granbod	orange litra L – nr. 71
Vase I	rosa litra M – nr. 78
Husmoderkurv II	rød litra B – nr. 130
Husmoderkurv I	grøn litra B – nr. 131
Lampe	grå litra B – nr. 13
Dukke	kanariegul litra D – nr. 28
Selskabstaske	cerise litra E – nr. 73
Madonna (lille)	rød litra F – nr. 13
Vinkurv I	blå litra H – nr. 93
Madonna (stor)	lax litra H – nr. 113
Husmoderkurv IV	hvid litra J – nr. 146
Husmoderkurv III	orange litra J – nr. 76
Broderet pude	lax litra L – nr. 137

Gevinsterne kan afhentes i Bredgade 69 A Inden den 1/1 1972, hverdage kl. 13 og 16, ikke lørdage.

Telefon 15 23 03.

Tak for Deres besøg på julemarkedet.

Med ønsket om en glædelig jul

Bente Nygaard Hansen
Katolske Menighedsplejer

JULEHILSEN FRA RYGÅRD

Vi ønsker alle vore venner og bekendte en rigtig glædelig jul og et fredfyldt 1972 og siger tak for den hjælp og venlighed, vi har modtaget i det forløbne år.

Beløbet, der spares ved at sende denne julehilsen gennem Katolsk Forum, vil – i årsopgavens ånd – blive anvendt til hjælp for nødlidende mennesker.

Assomptionsøstrene

LITURGISK OVERSIGT

DE LITURGISKE LÆSNINGER

Ved Kurt S. Thomsen

Søndag d. 19/12: 4. Søndag i Advent:
Es. 7,10-14. – Salme 23 (24),1-6. (R:
70 og 10b). – Rom. 1,1-7. – Mt. 1,18-
24.

Mandag d. 20/12: Dom. 13,2-7. 24-25a.
– Lk. 1,26-38.

Tirsdag d. 21/12: S. Thomas, apostel:
Ef. 2, 19-22. – Salme 116 (117), 1. 2.
(R: (Mk. 16,15): Gå ud i verden og
forkynd evangeliet). Joh. 20,24-29.

Onsdag d. 22/12: 1. Sam. 1,24-28. – Lk.
1,46-56.

Torsdag d. 23/12: Mal. 3,1-4; 4,5-6. –
Lk. 1, 57-66.

Fredag d. 24/12: *I Morgenmessen*: 2.
Sam. 7,1-5. 8b-11. 16. – Lk. 1,67-79.
– *I en evt. Aftenmesse*: Es. 62,1-5. –
Salme 88 (89),4-5. 16-17. 27 og 29.
(R: 2a), – Ap.g. 13,16-17. 22-25. –
Mt. 1,1-25. (Eller: 1, 18-25).

Lørdag d. 25/12: JESU FØDSELS
FEST: *Julenat*: Es. 9,2-7. – Salme
95(96),1-3. 11-13. (R: Lk. 2,11). –
Tit. 2,11-14. – Lk. 2,1-14. – *Julemor-
gen*: Es. 62,11-12. – Salme 96 (97), 1
og 6. 11-12. (R: I dag skal et lys
stråle over os; thi Herren er født os i
dag). – Tit. 3,4-7. – Lk. 2,15-20. –
Juledag: Es. 52,7-10. – Salme 97(98),
1-6. (R: 3c). – Hebr. 1,1-6. – Joh.
1,1-18. (Eller: 1,1-5. 9-14).

Søndag d. 26/12: Den hellige Families
Fest: Sir. 3,2-6. 12-14. – Salme 127
128),1-5. (R: 1). – Kol. 3,12-21. –
Mt. 2,13-15. 19-23.

Mandag d. 27/12: S. Johannes Evang.:
1. Joh. 1,1-4. – Salme 96 (97),1-2.
5-6. 11-12. (R: 12a). – Joh. 20,2-8.

Tirsdag d. 28/12: De uskyldige Børn:
1. Joh. 1,5-2,2. – Salme 123 (124),
2-5. 7b-8. (R: 7a). – Mt. 2,13-18.

Onsdag d. 29/12: 1. Joh. 2,3-11. – Lk.
2,22-35.

Torsdag d. 30/12: 1. Joh. 2,12-17. –
Lk. 2,36-40.

Fredag d. 31/12: 1. Joh. 2,18-21. – Joh.
1, 1-18.

Lørdag d. 1/1: JOMFRU MARIA,
GUDS MODER: 4. Mos. 6,22-27. –
Salme 66 (67),2-3. 5. 6. og 8. (R: 2a).
– Gal. 4,4-7. – Lk. 2,16-21.

Søndag d. 2/1: HELLIG 3 KONGERS
DAG: Es. 60,1-6. – Salme 71 (72),2.

7-8. 10-13. (R: Alle jordens folk skal
tilbede dig, Herre). – Ef. 3,2-3a. 5-6.
– Mt. 2,1-12.

Mandag d. 3/1: 1. Joh. 3,22-4,6. – Mt.
4, 12-17. 23-25.

Tirsdag d. 4/1: 1. Joh. 4,7-10. – Mk.
6,34-44.

Onsdag d. 5/1: 1. Joh. 4,11-18. – Mk
6,45-52.

Torsdag d. 6/1: 1. Joh. 4,19-5,4. – Lk.
4,14-22a.

Fredag d. 7/1: 1. Joh. 5,5-13. – Lk. 5,
12-16.

Lørdag d. 8/1: 1. Joh. 5,14-21. – Joh.
3,22-30.

Søndag d. 9/1: Herrens Døb: Es. 42,1-4.
6-7. – Salme 28 (29),1-4. 3b og 9b-10.
(R: 11b). – Ap.g. 10,34-38. – Mt.
3,13-17.

Mandag d. 10/1: 1. Sam. 1,1-8. – Mk.
1, 14-20.

Tirsdag d. 11/1: 1. Sam. 1,9-20. – Mk.
1,21-28.

Onsdag d. 12/1: 1. Sam. 3,1-10. 19-20.
– Mk. 1,29-39.

Torsdag d. 13/1: 1. Sam. 4,1-11. – Mk.
1, 40-45.

Fredag d. 14/1: 1. Sam. 8,4-7. 10-22a. –
Mk. 2,1-12.

Lørdag d. 15/1: 1. Sam. 9,1-4. 17-19;
10,1a (*indtil*: ... fjender). – Mk. 2,13

Tirsdag d. 18/1: Ferialdag.
-17.

Søndag d. 16/1: 2. alm. Søndag: Es. 49,
3. 5-6. – Salme 39 (40),2 og 4ab. 7-
10. (R: 8a og 9a). – 1. Kor. 1,1-3. –
Joh. 1,29-34.

Mandag d. 17/1: 1. Sam. 15,16-23. –
Mk. 2,18-22.

Tirsdag d. 18/1: 1. Sam. 16,1-13. – Mk.
2,23-28.

LITURGISK KALENDER

Søndag d. 19/12: 4. Søndag i Advent.

Mandag d. 20/12: Ferialdag.

Tirsdag d. 21/12: S. Thomas, apostel.

Onsdag d. 22/12: Ferialdag.

Torsdag d. 23/12: Ferialdag.

Fredag d. 24/12: Ferialdag. – I en evt.
Aftenmesse: Vigiliens Messe (hvid);
Gloria og Credo; Jesu Fødsels præfa-
tion. – Fredagens bodspligt bortfalder.

Lørdag d. 25/12: JESU FØDSELS
FEST.

Søndag d. 26/12: Den hellige Families
Fest. (Søndag i oktaven).

Mandag d. 27/12: S. Johannes, apostel
og evangelist.

Tirsdag d. 28/12: De uskyldige Børn
(rød).

Onsdag d. 29/12: 5. dag i oktaven (som
3. Messe den 25/12). – I st. f. dagens
kirkebøn kan der læses S. Thomas
Becket's (af Canterbury's) kirkebøn
(29/12).

Torsdag d. 30/12: 6. dag i oktaven (som
3. Messe d. 25/12).

Fredag d. 31/12: 7. dag i oktaven (som
3. Messe d. 25/12). – I st. f. dagens
kirkebøn kan der læses S. Silvester I's
kirkebøn (31/12). – Fredagens bods-
pligt bortfalder.

Lørdag d. 1/1: JOMFRU MARIA,
GUDS MODER. – Jesu Fødsels ok-
tav.

Søndag d. 2/1: HELLIG 3 KONGERS
DAG. – Herrens Åbenbarelse. – Kol-
lekt f. Det danske Bibelselskab.

Mandag d. 3/1: Ferialdag.

Tirsdag d. 4/1: Ferialdag.

Onsdag d. 5/1: Ferialdag.

Torsdag d. 6/1: Ferialdag.

Fredag d. 7/1: Ferialdag.

Lørdag d. 8/1: Ferialdag.

Søndag d. 9/1: Herrens Døb.

Mandag d. 10/1: Ferialdag.

Tirsdag d. 11/1: Ferialdag.

Onsdag d. 12/1: Ferialdag.

Torsdag d. 13/1: Ferialdag.

Fredag d. 14/1: Ferialdag. – Eller: S.
Hilarius, biskop og kirkelærer.

Lørdag d. 15/1: Ferialdag. – Eller:
Gudsmoders Lørdagsmesse.

Søndag d. 16/1: 2. alm. Søndag.

Mandag d. 17/1: S. Antonius, abbed.

RADIO

Katolsk radiogudstjeneste

Søndag den 19. december 1971 kl. 17
transmitterer Danmarks Radio på pro-
gram I messen i Sankt Josephs Hospi-
talskirke i København.

Celebrant og prædikant er pastor Jør-
gen Hviid. Sankt Joseph Søstrenes kor
og sygeplejeskolens elevkor synger under
ledelse af søster Agathe.

LIGE FØR NATTEN

Det er et meget stort arbejde at lave en film. Tænk blot på forteksternes mange navne, og der nævnes ikke engang alle medarbejdere. Bortset fra de mange tekniske medarbejdere er adskillige medvirkende inddraget i den skabende proces, der gør film til kunst. Ikke blot skuespillerne men også fotografen, manuskriptforfatteren og komponisten gør deres til at udforme filmen. Over dem alle står instruktøren, som er den egentlige ansvarlige og ham man først og fremmest henregner filmens dyder og mangler til. Instruktøren sætter altså sit mere eller mindre personlige præg på filmen, men man skal altså ikke glemme, at det udvikles i samarbejde med en række andre kunstnere.

Når man tager det store arbejde i betragtning, er det heller ikke mærkeligt, at det som regel tager mindst et år at lave en film. Nogle instruktører har dog en anden arbejdsrytme, så det tager op til flere år. Franskmanden Tati har sat tempoet op og var kun tre år om at lave »Trafic«, og vor egen Carl Th. Dreyer var i gennemsnittet 10 år om at lave sine spillefilm. Claude Chabrol bryder også etårsreglen, bare til den modsatte side. Han har de sidste to år indspillet fire film, der alle ligger på et meget højt underholdnings- og kvalitetsniveau.

Terror

De to nye film hedder »Terror« og »Lige før natten«. Indbyrdes er de meget forskellige, men begge har store ligheder med Chabrols tidligere »Dyret skal dø« og »Slagteren«. »Terror« handler om en mors kamp for sit barn. Faderens forældre forsøger på alle måder at få fat i barnet, og viger end ikke tilbage for mod betaling at fremskaffe falske beviser for at moderen i lovens øjne er uværdig til at beholde barnet. Filmen er be-

folket med de særeste og mest mislykkede skæbner, som alle drages ind i den spændende kamp mellem moderen og den fraskilte fars forældre. Hovedvægten er lagt på handlingen, og personerne er sjældent behersket af mere end en følelse. Selvom det hurtigt bliver kedeligt at se på ensprede mennesker, lykkes det alligevel Chabrol at holde os fangne fordi han suverænt udnytter samspillet mellem dem.

For dem, der sætter større pris på psykologisk dybdeboring og spænding, er »Lige før natten« nok at foretrække frem for »Terror«, hvis man da ikke vil se dem begge to. Charles og François har været venner gennem de sidste 25 år. Begge er gift og hører til de absolut velstillede og med lækre huse, sikre jobs og søde familier synes intet at kunne røre deres lykke. Hvis ikke . . . ja hvis ikke det lige i starten af filmen havde slået klik for Charles, og han i en slags sado-masochistisk leg havde myrdet sin elskerinde, som skæbnsvangert netop er vennen François' kone.

Det pinlige er bare, at lykken faktisk fortsætter. Politiet fatter ikke nogen mistanke til Charles, og selvom et vidne genkender ham, fører det ikke til noget, fordi François dækker over ham. Han mener jo at kende Charles så godt, at han kan udelukke, at han skulle være morderen. Alt kunne således fortsætte, som om mordet slet ikke var blevet begået. Men sådan går det ikke. Charles plages af skyldfølelse og lidt efter lidt bliver han helt besat af tanken om, at retfærdighed skal ske fyldest, og at han derfor må melde sig.

Charles bryder sammen for det indre pres. Han kan ikke klare at være alene med sin grufulde viden, og fortæller det derfor til sin kone Helene. Hun accepterer både utroskaben og mordet for at kunne beholde ham og det lykkelige familieliv. Charles samvittighed får dog

ikke ro før han også får fortalt François, at det er ham, der har myrdet hans kone. Scenen er uhyggeligt spændende udformet og med meget diskret anvendelse af virkemidler. Charles følger François hjem om aftenen, og mens kameraet følger deres silhouetter forfra går Charles til bekendelse. Mod alles forventning reagerer François ligesom Helene, og ønsker endda at venskabet skal fortsætte. Ingen af de to medvidende kan se nogen grund til, at Charles skulle melde sig. Det vil ikke gavne noget og kan jo alligevel ikke gøre den døde levende igen. Inden filmen slutter begås endnu et mord, men det overlades til selvsyn at få at vide, hvem det er.

Chabrols nye styrke ligger i med ganske enkle midler at vise nok så udviklede og spegede psykologiske forhold. Samtidig er hans holdning skiftet fra hånligt udleverende til forståelse og accept af menneskelig svaghed. Han er kort sagt begyndt at holde noget mere af menneskene, hvilket kun gør hans gennemlysning af den borgerlige livsførelses hykleri og overfladiske omgangsform mere kras. Tidligere har man ikke rigtig kunnet tage hans samfundskritik alvorligt, fordi han var hadefuldt på alle områder. Nu går han klart ind for værdier i livet, selvom de ofte trues af miljøets snæverhed og personlige mangler.

Skal der fremhæves noget særligt i dette åndeløst spændende menneskedrama må det blive skuespillerne. Som ægteparret Charles og Helene ses Michel Bouquet og Stéphane Audran. Det kan simpelt hen ikke gøres mere overbevisende. Blodig alvor, humor og charme, de har det hele.

Jeg tør vædde min gamle cykel på, at »Lige før natten« er blandt årets fem bedste film.

Jakob Frandsen